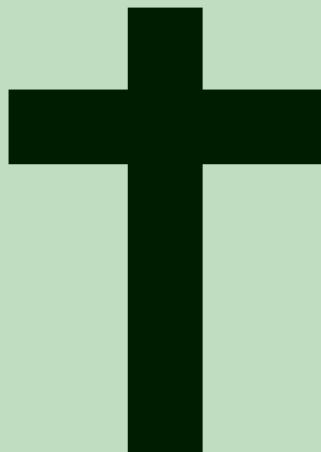

Tupanaariü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya

Cristuchiga

New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

Tupanaarü Ore i Tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga

New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6

Contents

MATEU	1
MARCU	51
LUCA	80
CUÁÜ	132
PURACÜGÜ	168
DUMACÜÄX	212
1 CORÍTIUCÜÄX	235
2 CORÍTIUCÜÄX	255
GÁRATAANECÜÄX	268
EPÉCHIUCÜÄX	276
PIRIPUCÜÄX	284
COROCHACÜÄX	289
1 TECHARÓNICACÜÄX	294
2 TECHARÓNICACÜÄX	298
1 TIMUTÉU	301
2 TIMUTÉU	307
TITU	311
FILEMÚÜ	314
EBRÉUGÜ	316
CHAÜTIÄGU	334
1 PEDRU	339
2 PEDRU	345
1 CUÁÜ	349
2 CUÁÜ	354
3 CUÁÜ	355
YUDA	356
APOCARÍCHIU	358

ORE I MEXÜ GA MATEU ÜMATÜXÜ

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duüxülgüchiga
(Lc 3.23-38)*

¹Ña nixi ga yema nuxcumaxügüxü ga duüxügü ga Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü.
Rü yematanüwa rü Dabí nixi ga wüxi, rü Abráü nixi ga to.

² Rü Abráü rü Ichaánatü nixi.

Rü nüma ga Ichaá rü Acóbunatü nixi.

Rü nüma ga Acóbo rü Yudáñatü rü naéneëgünatü nixi.

³ Rü Yudá rü Fárenatü rü Záranatü nixi. Rü Támará iyixi ga norü mamá.

Rü nüma ga Fáre rü Eróñatü nixi.

Rü nüma ga Eróü rü Aráñatü nixi.

⁴ Rü Araü rü Aminadáñatü nixi.

Rü nüma ga Aminadá rü Nachóñatü nixi.

Rü nüma ga Nachóü rü Charmóñatü nixi.

⁵ Rü Charmóü rü Boónatü nixi, rü Raá iyixi ga naë.

Rü nüma ga Boó rü Obénatü nixi, rü nae rü Rux iyixi.

Rü nüma ga Obé rü Ichaxíñatü nixi.

⁶ Rü nüma ga Ichaxí rü äexgacü ga Dabínatü nixi.

Rü nüma ga äexgacü ga Dabí rü Charomóñatü nixi. Rü ngima ga Bechabé ga Uría namèxhiréix ixíci iyixi ga naë ga Charomóü.

⁷ Rü Charomóü rü Roboáñatü nixi.

Rü nüma ga Roboáü rü Abíánatü nixi.

Rü nüma ga Abía rü Acháñatü nixi.

⁸ Rü Achá rü Yochapáñatü nixi.

Rü Yochapá rü Yoráñatü nixi.

Rü nüma ga Yoráü rü Uchíánatü nixi.

⁹ Rü Uchíá rü Yotáñatü nixi.

Rü Yotáü rü Acáñatü nixi.

Rü nüma ga Acá rü Echequíánatü nixi.

¹⁰ Rü Echequíá rü Manachéñatü nixi.

Rü Manaché rü Amóñatü nixi.

Rü nüma ga Amóü rü Yochíánatü nixi.

¹¹ Rü Yochíá rü Yeconíánatü rü naéneëgünatü nixi. Rü yexguma nixi ga Babiróniäçüäx ga churarakü Yudíugüxü íyauxüxü rü Babiróniäñanewa nagagüäxü.

¹² Rü yexguma Babiróniäwa Yudíugüxü nagagüuwena, rü Yeconía nane ga Charatíe nabu. Rü nüma ga Charatíe rü Chorobabénatü nixi

¹³ Rü Chorobabé rü Abíúnatü nixi.

Rü Abíú rü Eriaquíñatü nixi.

Rü nüma ga Eriaquíü rü Achónatü nixi.

¹⁴ Rü Achó rü Chadóñatü nixi.

Rü Chadóx rü Aquíñatü nixi.

Rü nüma ga Aquíü rü Eriúñatü nixi.

¹⁵ Rü Eriú rü Erecháñatü nixi.

Rü Erechá rü Matáñatü nixi.

Rü nüma ga Matáü rü Acóbunatü nixi.

¹⁶ Rü Acóbu rü Yúchenatü nixi. Rü nüma ga Yúche rü María ngíte nixi. Rü ngima ga María rü Ngechuchu ya Cristu naë iyixi. Rü guma Ngechuchuxü nixi ga naxunetaxü ga Tupana.

¹⁷ Rü yemaäü Abráüwa inaxügü ga yema duüxügü rü 14 nixi ñuxmata Dabíwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga Dabíwa rü ñuxmata Babiróniäçüäx ga churarakü Yudíugüxü íyauxguwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga yexguma Yudíugüxü ínayauñxguwa rü ñuxmata Cristu buxguwa nangu.

Ngechuchu ya Cristuariü buxchiga

(Lc 2.1-7)

¹⁸ Rü ñaäcü nixi ga yexguma nabuxgu ga Ngechuchu. Rü naë ga María rü marü Yúchemaä ixätechaü. Natürü naxüpa ga nügünna na nangugüxü rü marü Tupanaäë i Üünexüärü ñüäxü ixäxäcü.

¹⁹ Rü Yúche ga María ngítechaű ixíčü rü wüxi ga mecü nixí. Rü yemacèx tama nanangoxéechäga yema na naxáxäcüxü ga María. Rü nagu narüxiňü ga bexmamare ngíxü na inatáxü. ²⁰ Rü yexguma yemagu ínaxiňüyane, rü wüxi ga daxucüčäx ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü nanegüwa naxcèx nangox rü namaănidexa. Rü ñanagürü nüxü: —Pa Yúche Pa Dabítanüxüx, jtäxü i ngíxü cuxoxü i María na ngímaă cuhxämaxü! Erü Tupanaäe i Üünexü ngíxna ïnuxügagu nixí i naxáxäcüxü. ²¹ —Rü ngíma tá ngíxü nangëxma ya wüxi ya ngine, rü cuna rü ta Ngechuchugu cunaxüéga. Rü ngëma naega rü 'maxëeruxü' ñaxüchiga nixí, erü nüma tá norü pecadugüwa ïnananguxüxée i norü duuxügü —ñanagürü. ²² Rü guxüma ga yema orearü ngeruň nüxü ixuxü rü nangupetü na yanguxüčèx ga Cori ga Tupanaärü ore ga nuxcümaňüx ga norü orearü uruňwa nüxü yaxuxü ga ñaxü:

²³ "Rü tá tauemacü ngíxü inayarütaxu i ngëma nge i taguma yatüxü cuèxcü. Rü tá nayatü.

Rü Emanue tá nixí i naega. Rü ngëma naega rü 'Tupana tatanüwa nangu', ñaxüchiga nixí",

²⁴ Rü yexguma pewa nabèjächigu ga Yúche, rü nanaxü ga yema Tupanaärü orearü ngeruň ga daxucüčäx namaă nüxü ixuxü. Rü Maríamaă naxämëx. ²⁵ Natüru taguma ngíxüňexü nacuëx ñuxmata nabu ga guma ngíne. Rü Ngechuchugu nanaxüéga.

2

Ngechuchuxü ínayadaugü ga yatügü ga nüxü cuèxüchigüxü

¹ Rü Ngechuchu rü Yudéaanewa yexmane ga iãne ga Beréügu nabu ga yexguma Erode äexgacü ixíxgu ga yema nachiüanewa. Rü yexguma nixí ga iãne ga Yerucharéüwa nangugülxü ga ñuxre ga yatügü ga nüxü cuèxüchigüxü ga woramacuriwa ngüexü ga yaxüwa ne ixü ga üexüne ne ūxüwa. ² Rü duuxügüna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Ngextá nixí i nangëxmaxü ya yima Yudíugüarü äexgacü buçü? Toma rü yéama tochiüanewa nüxü tadau ya norü woramacuri rü ngëmacèx nüma taxí na nüxü tayarücuèxüügüxüčèx —ñanagürü. ³ Rü yexguma yemachigaxü nacuëxgu ga äexgacü ga Erode rü poraäcü naxoegaăe. Rü guxüma ga duuxügü ga Yerucharéücuäxgü rü ta naxoegaăegü. ⁴ Rü yexguma ga äexgacü ga Erode rü naxcèx nangema ga guxüma ga paigüarü äexgacügü rü ngüexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ngexta nixí i nabuegaxü ya Cristu? —ñanagürü. ⁵ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürü: —Nuă Yudéaanewa ngëxmane ya iãne ya Beréügu tá nixí i nabuxü. Yerü nuxcümaňücü ga Tupanaärü orearü uruň rü nachiga nanaxümatü, rü ñanagürü ga yema ore:

⁶ "Rü Beréü ya iãne ya Yudéaanewa ngëxmane, rü yima rü tama wüxi ya ngexnerüüinemare ya iãne nixí, erü nagu tá nabu i ngëma äexgacü i taxü i Cristu. Rü nüma tá nüxna nadau i guxüma i Tupanaärü duuxügü i Yudíugü",

ñanagürü. ⁷ Rü yexguma ga äexgacü ga Erode rü bexma naxcèx naca ga yema yatügü ga nüxü cuèxüchigüxü ga yaxüwa ne ixü. Rü nüxna naca ga tèxacü rü ngunexü na nangóxü ga noxri ga guma woramacuri. ⁸ Rü ñuxüchi ga Erode rü Beréüwa nanamugü ga yema yatügü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Rü ngema peixí rü meă naxcèx peyadéux i ngëma buxü. Rü ngëxguma nüxü ipeyangaxgu rü chomaă nüxü pixu na choma rü ta ngema chaxüxüčèx, na nüxü chayarücuèxüüxüčèx i ngëma buxü! —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma yema orexü naxiňüeguwenä, rü inaxüächi ga yema yatügü. Rü guma woramacuri ga noxri nüxü nadaugüci rü napëxegu nixüchigü rü ñuxmata guma buçü ga Ngechuchu íyexmaxületüwa nangu. Rü yéma nayachaxächi. ¹⁰ Rü yexguma guma woramacurixü nadaugüga yema yatügü, rü poraäcü nataäegü. ¹¹ Rü nagu nichocu ga guma i ga nawa nayexmane, rü yexma nüxü nayangau ga guma buçü ngímaă ga naë ga María. Rü guma bucüpegu nacaxäpüxügü, rü nüxü nicuèxüügü. Rü ñuxüchi nayawâxna ga norü baúxacügü, rü ôxchanana nanaxämaregü ga wiru rü pumaragü ga yixichixü. ¹² Rü yemawena, ga yexguma naapeeyane ga yema yatügü, rü nanegüwa Tupana nayaxucuxëgü na tama Erodecèx nayoeguxüčèx. Rü yemacèx to ga namagu nachiüanecèx nayoegu.

Equituanewa nabuxmü

¹³ Rü yexguma marü íyaxíguwenä ga yema yatügü rü wüxi ga daxucüčäx ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü nanegüwa Yúchecèx nangox, rü ñanagürü nüxü: —¡Nabèjächi rü írûda! ¡Rü inaxüxü namaă ya yima buçü rü naë rü Equituanewa naxü! ¡Rü ngema pengëxmagü ñuxmatatá choma cumaa nüxü chixu na ñuxgu tá cutaeguxü! Erü äexgacü i Erode rü yima buçüčèx tá nadau na yamáxüčèx —ñanagürü nüxü. ¹⁴ Rü yexguma ga Yúche rü nabèjächi rü ñarüda. Rü yexgumatama chütacü namaă inaxüächi ga guma buçü ga Ngechuchu rü naë. Rü Equituanewa naxü. ¹⁵ Rü Equituanewa nayexmagü ñuxmata nayux ga äexgacü ga Erode. Rü yemaäcü nangupetü na yanguxüčèx ga Tupanaärü ore ga nuxcümaňücü ga norü orearü uruň nüxü ixuxü ga ñaxü:

"Naxcèx changema ya Chaune rü Equituanena chanataeguxëe",

ñaxű ga yema ore.

Erode nanamu na tükü nadëixülcèx ga buxegü

¹⁶ Rü yexguma ãëxgacü ga Erode nüxű cuëxgu ga to ga namagu na nawoeguxű ga yema yatügű ga nüxű cuëxüçigüxű ga yaxüwa ne íxű, rü poraäcü nanu. Rü Beréüwa nanamugü ga norü churaragü na guxű ga yema naânewa tükü nadëixülcèx ga guxâma ga guxema buxegü ga iyatüxe ga yexwacèx buexe rü ñuxmata taxre ga taunecü tükü yexmagüxewa nangu. Yerü yema yatügű ga yaxüwa ne íxű rü marü nüxű nixugügű rü taxre ga taunecü nixî ga noxri na nangoxű ga guma woramacuri. ¹⁷ Rü yemaäcü ningu ga ore ga nuxcümaüxű ga Tupanaärü orearü uruüga Yeremâa ümatüxű ga ñaxű:

¹⁸ “Rü Ramâwa nüxű taxinüe i wüxi i naga i poraäcü ngechaïgaäcüma auxexü. Rü Raquera iyixi i ngïxäcügucex poraäcü auxcü. Rü taxuacüma ngïxű tataâxexëega, erü nayue i ngïxäcügű”,

ñanagüru ga yema ore. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayuxguwena ga ãëxgacü ga Erode, rü Equituanewa rü wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nanegüwa Yûchecex nangox. Rü ñanagüru nüxű: ²⁰—Pa Yûchex, jírûda, rü pechiüâncèx namaä peweogu ya yima bucü ya Ngechuchu! Erü marü nayue i ngema duüxügű ya yima bucüxű imëgxüchaxdûxü —ñanagüru. ²¹ Rü yexguma ga Yûche rü ïnarûda rü nachiüâncèx namaä nataegu ga guma bucü rü nae. ²² Natürü yexguma Yûche nüxű cuâchigagu na Aquerânu ãëxgacüxű ingucuchixű nanatu ga Erodechicüü ga Yudéaanewa, rü namuü ga Yûche ga yéma na naxüxű. Yerü wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü nanegüwa nanaxucexü na tama yéma Yudéaanewa na naxüxülcèx. Rü yemacèx Gariréaanewa naxü. ²³ Rü yexguma Gariréaanewa nangugügű, rü ïane ga Nacharétuwa naxü, rü yexma naxâchiügű. Rü yemaäcü nangupetü na yanguxülcèx ga yema ore ga nuxcümaügüxű ga Tupanaärü orearü uruügű nüxű ixugüxű ga ñaxű:

“Ngechuchu ya Cristu rü Nacharétucüäxmaä tá nanaxugü”,
ñaxű.

3

Cuáü ga baiüxëeruü nüxű nixu ga Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.19-28)

¹⁻² Rü yexguma Nacharétuwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü Cuáü ga baiüxëeruü inanaxügű ga Tupanaärü orexü na yaxixü ga Yudéaanewa ga dauxchitawa ngextá taxúema íxäpataxüwa. Rü duüxügümä nüxű nixu rü ñanagüru: —¡Nüxű perüxoë i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü ãëxgacü na yïxű ya Tupana —ñanagüru. ³ Rü guma Cuáü ga baiüxëeruüchiga nixî ga naxümatüäxű ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia ga yexguma ñaxgu:

“Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxäpataxüwa tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngema tagaäcü ñaxű: ‘Pegü pemexëex naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawëxâchixëex i perü maxüü!’”

ñaxű. ⁴ Rü naxchiru ga Cuáü rü cameyutèxanacxèx nixî, rü norü goyexü rü naxchèmünaxcèx nixî. Rü beruremaä rü munümaä naxâwemü. ⁵ Rü yéma Cuáüxültawa inayüxiñüegüxű ga duüxügű ga Yeruchareélçüäx, rü duüxügű ga guxű ga Yudéaanewa ne íxű, rü duüxügű ga natü ga Yudâüärlü ngaicamagu âichiügüxl. ⁶ Rü guxema duüxügű ga nüxű ixugüexe ga tümaärlü pecadugü, rü Cuáü rü tükü ïnabaiüxëe ga natü ga Yudâüwa. ⁷ Natürü yexguma Cuáü nüxű dëüxgu ga naxüntawa na nangugüxű ga muxüma ga ãëxgacügű ga Parichéugü rü Chaduchéugü na ïnabaiüxëeäxülcèx, rü Cuáü ñanagüru nüxű: —Pa Áxtapearü Duüxügű, ¿rü texé pemaä nüxű tixu na naxchaxwá pibuxmütülcèx i ngëma Tupanaärü poxcu i âñicümaxü i marü ingaicaxü? ⁸ —¡Rü penaxwëxa na Tupana naxwëxexüäcüma pemaäxü na ngëmaäcü guxüma i duüxügű nüxű nadaugüxülcèx na aixcüma marü nüxű perüxoëxü i ngëma pecüma i chixexü! ⁹ —Erü Tupanapëxewa rü taxuwama name na pegü pixuxü na Abráütanüxü i Yudüligü pixügüxű erü tama ngëmacèx nixî ya Tupana i duüxügüxű nayaxuxü. Rü pemaä nüxű chixu rü ngëxguma Tupana naxwëxegu, rü tama nüxű naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëexü. ¹⁰ —Rü Tupanaärü yuema rü marü ímemare na nadaxüxülcèx i ngëma nanetügű i tamë mexü. Rü guxüma i nanetügű i chixearü ðöökü rü tá nadaxü, rü ñuxüchü tá ínagu —ñanagüru. ¹¹ Rü ñanagüru ta ga Cuáü: —Choma rü aixcüma dexawamare pexü íchabaiüxëe na togü i duüxügű nüxű cuáülcèx na aixcüma marü nüxű perüxoëxü i pecüma i chixexü. Natürü choweamá tá ínangu i to i Tupanaärü orearü uruü. Rü nüma tá pexüntawa nanamu i Tupanaäe i üünexü na naporaexëeäxü i ngëma Tupanawë rüxiñü, rü nüma tá nanopoxcü i ngëma Tupanaxü oexü. Erü nüma rü poraäcü choxü narüyexera na ãëxgacü yïxű. Rü choma rü napexewa rü taxuwama chame rü bai i

norü chapatuarü ngewaxüra chame. ¹²—Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i nañewa yadexechiäxüçex i norü duuxügü ñoma wüxi i yatü trigu naätna idexechixürü. Rü ngëmaäcü tá nayadexechi i ngëma noxrü ixigüxü na naxürtawa nangëxmagüxüçex, natürü ngëma tama noxrü ixigüxü rü tá ñanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü ga Cuáú.

Ngechuchuarü baiechiga

(*Mr 1.9-11; Lc 3.21-22*)

¹³ Rü yexguma nixi ga Gariréaanewa ne naxüxü ga Ngechuchu. Rü Cuáúxürtawa nanluxü ga Yudáú ga natüwa, na Cuáú ñabaiexëëxüçex. ¹⁴ Rü noxri rü tama Ngechuchuxü ñabaiexëëchäa ga Cuáú. Rü ñanagürü nüxü: —Choxü waxy nixi i namexü na ícubaixëëxü. ¹⁵ Natüü ñuxäcü i cuma i chauxürtawa cuxüxü na choma cuxü íchabaixëëxüçex? —ñanagürü. ¹⁶ Natüü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Name nixi i choxü ícubaixëë i ñuxmax. Erü name nixi i tanaxü i guxüma i ngëma Tupana tuxü muxü —ñanagürü. Rü yexguma ga Cuáú rü: —Ngü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma marü Cuáú Ngechuchuxü ibaixëëguwena, rü dexawa inaxüächigu ga Ngechuchu. Rü yexgumatama niwaxna ga daxuguxü ga naâne, rü Ngechuchu nüxü nadau ga Tupanaäe i Üünexü ga wüxi ga muxtucurü na inagoxü rü nüxna na nanguxü. ¹⁸ Rü dauxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüçicü, rü poraäcü namaä chataäexüçicü —ñaxü.

4

Ngechuchuxü naxü ga Chataná

(*Mr 1.12-13; Lc 4.1-13*)

¹ Rü yemawena rü Tupanaäe i Üünexü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxápataxüwa Ngechuchuxü naga na yéma Chataná nüxü üxüçex. ² Rü taguma nachibü ga 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü. Rü yemawena rü nataiaya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuxürtawa nangu, na nüxü naxüxüçex. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, jru daa nutagüxü namu na pâixü nanguxüçex! —ñanagürü ga Chataná. ⁴ Natüü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Tupanaäru ore i ümatüxü rü ñanagürü: “Täutáma pâixüca nanamäxëë i duuxügü, natüü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü nixi i duuxügüxü maxëëxü”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü guma ïäne ga üünene ga Yerucharéüwa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü. ⁶ Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, jru nuã cugü rütäe! Erü Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na cuxna nadaugüxüçex. Rü naxmëxmaä tá cuxü niyauxgü na tama tacü rü nutagu cunguxüçex”,

ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü Tupanaäru ore i ümatüxü rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!” ñanagürü. ⁸ Rü yexguma wenaxärü ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mëxpüne ga máxpüxüchinetapëxewa nanaga. Rü yéma Ngechuchuxü nanawëx ga guxüma ga nachiüñegü na ñuxäcü yamexëchixü. ⁹ Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Choma chi cuxna chanaxä i guxüma i ñaa cuxü chawéxü i ngëxguma chi chopëxegu cucaxäpüxüga rü choxü quicuëxüügu —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chataná! Erü Tupanaäru ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“¡Nüxü icuëxü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüçicatama napuracü!” ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuna nixügachi. Rü Ngechuchuxürtawa nangu gä daxüçüäx ga Tupanaäru orearü ngeruügü. Rü Ngechuchuxü narüngüxüëegü rü nüxna nadaugü.

Ngechuchu rü inanaxügü ga norü puracü ga Gariréaanewa

(*Mr 1.14-15; Lc 4.14-15*)

¹² Rü yexguma Ngechuchu nüxü ñügi ga na napoxcuxü ga Cuáú ga baiüxëëruü, rü Gariréaanewa naxü. ¹³ Natüü tama ïäne ga Nacharetugu ñarüxäü, rü ïäne ga Capernáüwa naxü na yexma yaxächiüxüçex. Rü guma ïäne rü naxtaxa ga Gariréacutüwa nayexma ga Chaburäütanüxü rü Netarítanüxü ga duuxügü ixächiüguxüwa. ¹⁴ Rü yema nangupetü na yanguxüçex ga ore ga nuxcümaäcü ga Tupanaäru orearü uruu ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü: ¹⁵⁻¹⁶ “Rü duuxügüçex tá nangox i wüxi i ngóonexëëruü i Chaburäüäru nañewa, rü Netariäru nañewa, rü Yudáüäru tocutüwa rü ngëma nama i taxtütüwa nadaxüwa, rü Gariréaanewa i ngextá duuxügü i tama Yudíugü ixigüxü ixächiüguxüwa. Rü ngëmaäcü i ngëma duuxügü ga noxri eñanexüwa yexmagüxü, rü tá nüxü nadaugü i wüxi i taxü i

ngóonexéēruū. Rü ngēma duǔxügü ga noxri yutüüwa yexmagüxü rü tá nüxü nabaxi i ngēma ngóonexéēruū”, ñanagürü ga yema Ichaxiaarü ore.¹⁷ Rü yexgumaǔcüü nixí ga inaxügüâxü ga Ngechuchu ga nüxü na yaxuchigaxü ga norü ore ga ñaxü: —¡Nüxü perüxo e pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü aěgacü na yïixü ya Tupana —flaxü.

*Ngechuchu rü naxcèx naca ga aģümücü ga púchaetanüxü
(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga taxre ga yatü ga nügüneēgü ixígüxü. Rü wüxi rü Chimáu ga Pedrugu aěgaxü nixí. Rü to rü Aǔdrégu aěgaxü nixí. Rü nümagü rü ínapüchaegü, yerü woetama púchaetanüxü nixígü.¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowé perüxl! Rü chorü puracüwa tá pexü chamugü na chauxütawa penagagüxüčë: i duǔxügü —ñanagürü.²⁰ Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanatexüga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxi.²¹ Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga to ga taxre ga nügüneēgü. Rü Acobu nixí ga wüxi, rü Cuáu nixí ga to. Rü Zebedü nanegü nixí ga númagü. Rü nanatümaā wüxi ga nguewa nayexmagü. Rü yéma ínanangáitagu ga norü püchagü. Rü Ngechuchu naxcèx naca.²² Rü yexgumatama yéma nguewa tüxü natexüga nanatü. Rü Ngechuchuwe narüxi.

*Ngechuchu nanangüexéē ga muxüma ga duǔxügü
(Lc 6.17-19)*

²³Rü guxü ga Gariréaanegu nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxicügü ga íanewa, rü duǔxügürü ngutaquēxepatañwa ningüxéētaechigü. Rü duǔxülgümaā nüxü nixuchiga ga ore ga mexü na ñuxäcü aěxgacü yïixü ya Tupana. Rü guxüma ga duǔxügü ga yema idaaweeexü rü nanameexéē ga woo nañuxräxü ga norü daawe nüxü yexmaxü, rü naxcèx nitaanegü.²⁴ Rü Ngechuchuxü nacuáchigagü ga guxüma ga duǔxügü ga Chíraaneçüäx. Rü nanüxta nañagagü ga nagüxüraüxü ga daxweanemaa idaaweeexü. Rü yematanüwa nayexma ga duǔxügü ga ngüanemaa idaaweeexü, rü duǔxügü ga poraäcü naxünewa nangüxü, rü duǔxügü ga ngoxo nawá yexmaxü, rü duǔxügü ga óxwâxgüxü, rü duǔxügü ga nañáixâchigüxü. Rü Ngechuchu nanameexéē ga guxüma ga yema.²⁵ Rü Ngechuchuwe narüxi ga muxüma ga duǔxügü ga Gariréaanecüäx, rü Decaporichuanecüäx rü Yeruchareñüäx, rü Yudéaanecüäx, rü natü ga Yudáüärü tocutüçüäx.

5

Ngechuchu rü mèxpünewa nüxü nixu ga Tupanaärü ore

¹Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëxgxu ga yema muxüma ga duǔxügü, rü wüxi ga mèxpünewa ínaxüächi namaā ga norü ngüexügü. Rü yéma narüto, rü norü ngüexügü nüxü ínachomaēguächi.

*Yíxema taãegüxechiga
(Lc 6.20-23)*

²Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga na nangüexéēxü, rü ñanagürü: ³—Tataäegü ya yíxema nüxü icuëxâchitanüxü i tümaärü pecadü rü nüxü rüxoexe. Erü tûmacëx nixí i ngema daxüguxü i naane i Tupana aěxgacü ixíxüwa.⁴—Tataäegü ya yíxema ngechaügüxe, erü Tupana tá tükü nataäexéē.⁵—Tataäegü ya yíxema tama tükü icuëxüxügüxe, erü tá tanayauxgü i ñoma i naâne i Tupana tûmamaā ixunetaxü.⁶—Tataäegü ya yíxema poraäcü tükü nangüchaüxü na Tupanapéxewa meä tamaxéxü, erü Tupana tá tükü nanaxä i ngême maxü i mexü i naxcèx tadaugüxü.⁷—Tataäegü ya yíxema togü i duǔxügü tükü ngechaütmüügüxe, erü tümagü rü tá ta Tupanaäxü tangechauütmüügü.⁸—Tataäegü ya yíxema tama chixexülgü rüxiñüexü i tümaäewa, erü yíxemagü tá tixigü ya Tupanaxü daugüxe.⁹—Tataäegü ya yíxema togüarü chogürüü ixígüxe, erü Tupana rü nanegümaā tá tükü naxu.¹⁰—Tataäegü ya yíxema togü i duǔxügü tûmachi aieexe naxcèx na Tupana naxwèxexüäcüma meä tamaxéxü. Erü tûmacëx nixí i ngema daxüguxü i naane i Tupana aěxgacü ixíxüwa.¹¹—Petaäegü i pema ega duǔxügü tacü pemaä ixugüegü, rü chixri pemaä namaxegü, rü chaugagu doramaä poraäcü chixri pechiga yad exagüegü.¹²—Rü petaäegüama rü tama pexoegaäegü! Erü daxüguxü i naânewa tá penayauxgü i wüxi i perü ámara i mexéchixü. Rü ngêma ñuxma pexü ngupetüxürüü nixí ga nüxü nangupetüxü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruuğü, yerü ga duǔxügü rü naxchi rü ta naxaie.

*Yucürarüü rü omürrüü pixigü i ñoma i naânewa
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)*

¹³—Pema rü ñoma yucürarüü pixigü i ñoma i naânewa. Erü yima yucüra rü òna na namexéēxürrüü, rü ngêxgumarüü ta i pema rü ñoma i naâneçüäx i duǔxügürü mexéēruü pixigü. Natüru ngêxguma chi nangeacagu ya yucüra, ¿rü tacüwa chi i namexü i ngêxgumax?

Rü dūcax, rü taxuwama name, rü ítanatèxmare, rü ngema duǔxügü nawa nangagü. ¹⁴ — Pema rü ñoma i nañecüňxarü ngóonexéeruň pixigü. Rü wüxi ya íane ya wüxi ya mexpúnewa ngëxmane, rü taxuacüma inicux. ¹⁵ —Rü taxuéma wüxi i omüwa tanangixichi na wüxi i caichähtüügu na tayaxücuchixüçex. Natürü wüxi i omüwa tanangixichi na norü üchicaügu tanaxünagüxüçex, na ngema tüxü nabaxixüçex ya guxâma ya yíxema yima íwa ngëxmagüxe. ¹⁶ —Rü name nixi i duǔxügüpêxewa na meã pemaxéexü. Erü ngëmaäcü i pema rü omögürüü tá pinaigü. Rü ngëmaäcü duǔxügü tá nüxü nadaugü i ngëma mexü i pexüxü, rü tá nüxü nicuëxüügü ya Penatü ya daxüwa ngëxmacü.

Ngechuchu nanangüexéē ga mugüchiga

¹⁷ —Tama name i nagu perixñüe na núma chaxüxü na ichayanaxoxéēxüçex i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü, rü yema ore ga nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruügü namaä nguxëëtaegüxü. Natürü núma chaxü na meã chayanguxéēxüçex i ngëma mugü, rü tama na ichayanaxoxéēxüçex. ¹⁸ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu, rü ñuxma na tama nangupetüxü i daxüguxü i naane rü ñoma i nañe rü taxucürüwa naxüchicüxü i ngëma mugü, rü bai i írarüwa ñuxmatá yangu i guxüma i ngema mugü nüxü nixuxü. ¹⁹ —Rü ngëmacex ya yíxema tama naga ñüxü i ngëma mugü, rü woo i tacü i íraxü i ngëma nüxü yaxuxü rü duǔxügüxü tangüexéexgu na númagü rü ta tama naga naxñüexüçex, rü yíxema rü tå guxüüärü yexera wixweama tatex i Tupana äëxgacü ííxíxüwa. Natürü yíxema naga ñüxü i Tupanaärü mugü rü duǔxügüxü ngúexéex na tümagü rü ta naga taxinüexüçex, rü guxüpêxewa tá taxü i Tupana äëxgacü ííxíxüwa. ²⁰ —Rü pemaä nüxü chixu, rü ngëxguma tama Parichéugü rü ngúexéeruügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxüäärü yexera meã pemaxégu, rü tagutáma Tupana ingexmaxlüwa pichocu.

Ngechuchu nanangüexéē na tama namexü na texé tümañeëmaä na nuxü

(Lc 12.57-59)

²¹ —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Moïchéärü ore ga nuxcümaügxü ga duǔxügümaä nüxü yaxuxü ga ñaxü: “¡Täxü i pemäätägüxü! Erü texé yamäätexe rü tá tapoxcu”, ²² —Natürü choma rü pemaä nüxü chixu rü texé ya tümañeëmaä nuxü, rü tá tapoxcu. Rü texé ya tacü tümañeëmaä ixugüxe, rü äëxgacügüpêxewa tá tüxü nagagü na tüxü napoxcuxüçex. Rü texé ya tümañeëxü ngoxo wogüxe, rü äñcümäxüwa tangëxema, erü ngürüächi tá tapoxcu nagu ya yima üxü ya ngoxo nagu poxocene. ²³⁻²⁴ —Rü ngëxguma tupaucawa Tupanana cunaxâxgu i curü díerü, rü ngema nüxna cucuëxâchigu na tacüçex cumaä nanuxü i cueneë, jrü ngëxma tupaucagutama naxü i ngëma curü ämare i Tupanana cuxâxchaüxü! jrü cueneëxtawá naxü, rü namaä yamexéëxira i ngëma cuxchi na naxaixü! Rü ngëmawena rü marü name i tupaucacëx cutaegu na Tupanana cuyaxämareüçex i curü díerü. ²⁵ —Rü ngëxguma chi wüxi i getanütçex cuxü íxuaxügu, rü äëxgacüxüttawa cuxü tagaxgu, rü name nixi i namawatama tüxü curüngümxüex na tama äëxgacüpêxewa cuxü tagaxüçex. Erü wüxicana na äëxgacüxüttawa cunguxü, rü äëxgacü tá purichíagüna cuxü name na cuxü napoxcuxüçex. ²⁶ —Rü aixcüma cumaä nüxü chixu rü tåüttama ngëma poxcupataüwa ícunguxuchi ñuxmatáta ngíxü cuxütanü i guxüci i ngëma díerü i nüxü ngíxü cungenatüçex. Rü name nixi i paxa Tupanana peca na pexü nüxü nangechaüxüçex i perü pedagüü na tama pexü napoxcuxüçex.

Ngechuchu namaä nangüexéëtae na tama namexü na wüxi i ngemaä chixexügu rüxñütxü

²⁷ —Pema marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moïché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü: “¡Tama name i naí i ngemaä na icupexdü!”

ñaxü. ²⁸ —Natürü choma rü pemaä nüxü chixu, rü yíxema texé ya wüxi i ngexü dawenüxü rü tüxü nangúchäüxü na ngímaä itapexü, rü Tupanapêxewa rü marü chixexü ngímaä taxü i tümaäewa. ²⁹ —Rü ngëxguma chi yíma curü tügünexëtü pecadu cuxü üxëëgu rü jnoxtacüma nayaxu rü yaxügu naña! Erü narümemäa nixi na yíma cuxetüxicatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxüçex nagu ya yíma üxü ya ngoxogü nagu poxocene. ³⁰ —Rü ngëxguma chi yíma curü tügünemëxë pecadu cuxü üxëëgu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemäa nixi na yíma cuxmëxícatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxüçex nagu ya yíma üxü ya ngoxogü nagu poxocene. Rü ngëmaäcü ega woo pexü naguxchagu rü name nixi i nüxna pixigachi i guxüma i chixexü i nagu piyixchaüxü —ñanagüü.

Ngechuchu namaä nangüexéëtae na tama namexü na texé tümamëxü ítäxü

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Rü ñanagüü ta ga Ngechuchu: —Moïché rü üpa nüxü nixu rü yíxema tümamëxü ítäxü, rü tanaxwëxe i ngíxna tanaxä i wüxi i popera i nawá nüxü tixuxü na marü ngíxü ítatäxü. ³² —Natürü choma rü pemaä nüxü chixu, rü ngëxguma wüxi ya yatü naxmëxü ítëxgu, rü chi tama

naí ya yatümaã nangéâexÜgagu yixígu, rü áñicümamaxüwa ngíxü tangëxmaxëe erü ngëmaâcü ngürüächi pecadu ixü. Rü yíxema ngímaã ámaxë i wüxi i nge i marü ngíte ngíxü ífexü, rü tüma rü ta pecadu taxü.

Ngechuchu namaã nangúlexëëtae ga unetachiga

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Moñchearü ore ga nuxcümaügxü ga duüxÜgumaã nüxü yaxuxü ga ñaxü:

“Ngëguma Tupanaegagu texémaã tacüçèx icuxunetagu, rü name nixí i cuyanguxëe i ngëma curü uneta”,

ñaxü. ³⁴—Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama name i texéegagu rü éxna tacüégagu wüxi i duüxÜmaã ipexuneta. Rü tama name i daxüguxü i naâneegagu ipexuneta, erü ngëma narüto ya Tupana. ³⁵—Rü tama name i ñoma i naâneegagu ipexuneta, erü Tupanaärü cuiaxicutüchica nixí. Rü tama name i Yeruchareüegagu ipexuneta, erü Tupana ya guxüñärü äêxgacülarü ñane nixí. ³⁶—Rü tama name i cugüégagu icuxuneta, erü woo wüxitama i cuyaë rü taxucüruwa cunaxüchicüü na nachóxÜcèx rü éxna nawaxüxÜcèx. ³⁷—Rü ngëmacex rü ngëguma icuxunetagu rü narümemaa nixí i: —Ngü, tá chanaxü —ñaperügü, rü éxna: —Täütama chanaxü —ñaperügü. Erü guxüma i to i ore i namaã icuxunetaxü, rü ngoko i Chatanáwa ne üxü nixí.

Ngechuchu namaã nangúlexëëtae na ñuxäcü namexü na namaã ichopetüxü i ngëma duüxÜgü i chixri tamaã maxëxü

³⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moñché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Ngëguma texé wüxi i duüxÜxü icháixetüxëëgu, rü tümaxëtümaätama tayangutanüxëe. Rü texé wüxi i duüxÜxü ibüepütagu, rü tümapütamaätama tayangutanüxëe”,

ñaxü. ³⁹—Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama name i pegütama ípepoxü nüxna i duüxü i chixecümaxü. Rü ngëguma texé cuxü pechiwegu, rü marü name i curü tochiwe rü ta icunaxá na ngëma rü ta cuxü tapechiwexÜcèx rü tama name na cuxütanüxü. ⁴⁰—Rü ngëguma texé cuxü íyaxuaxÜgu rü cuxna tayapuchaxÜgu i curü daxü, rü name nixí i curü gáuxÜchiru rü ta noxtacüma tükna cunaxá. ⁴¹—Rü ngëguma texé cuxü muxgu na wüxi i kilómetrugu tacü tükü quingexÜcèx, rü name nixí i taxre i kilómetrugu tükü cuyange. ⁴²—Rü ngëguma texé curü ngëmaxÜcèx cuxna caxgu, rü name nixí i tükna cunaxá. Rü tama name na namaã cuxaüxü i curü ngëmaxÜgü ega texé paxaâchi cuxna naxcèx caxgu.

Name nixí i nüxü tangechaü i ngema tamaã rü uwanügüxü

⁴³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexñüe ga Tupanaärü mu ga Moñché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumüçü, rü naxchi naxai i curü uwanü!”

ñaxü. ⁴⁴—Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu rü: —¡Nüxü pengechaü i perü uwanügü! ¡Rü naxcèx peyumüxë i ngëma duüxÜgü i chixexÜmaa pewe ingexütanüxü! ⁴⁵—Rü ngëguma ngëmaâcü pemaxëgu rü aixcüma Penatü ya daxügucü nanegü ta pixigü. Erü nüma rü inanabäxée ya üexü naxcèx i mexü i duüxÜgü rü chixexü i duüxÜgü. Rü nanapuxüe naxcèx i duüxÜgü i meä maxëxü rü duüxÜgü i chixri maxëxü. ⁴⁶—Rü ngëguma chi ngëma duüxÜgü i pexü ngechaügüxÜxÜxÜcatama pengechaügü, ¿rü tacü rü ámare tá TupanaxÜtawa peyauxgü naxcèx i ngëma? Erü ngëma yatügü i Dumaärü äêxgacüçex diéru ngíxü ideetanüxüwa puracüexü rü ngëgumarüü nanaxügü. ⁴⁷—Rü ngëguma chi peenéégüxÜxicatama perümöxëgu, rü guxü i duüxÜgürüültama pixigü. Erü woo ngëma duüxÜgü i tama Tupanaxü cuëgxÜxü, rü ngëgumarüültama nanaxügü. ⁴⁸—Rü ngëmacex penaxwae na aixcüma namexü i perü maxü naxrüxü ya Penatü ya Tupana ya aixcüma mearü maxüâcü.

6

Ngechuchu rü norü ngüetanüxÜxü nangúlexëe na ñuxäcü mexü naxügüxü

¹ Rü ngëguma tacü rü mexü pexüchaügu, rü name nixí i pexuâe na tama duüxÜgüpëxewa penaxüxü i ngëma na duüxÜgü pexü dauxÜcèx rü pexü yacuëxÜügüxÜcèx. Erü ngëguma duüxÜgü pexü icuëxÜügüxÜcèx mexü pexügu, rü Penatü ya daxügucü rü täütáma ámare pexna taxü. ²—Rü ngëmacex ngëguma texéxü curüngÜxëëchäügu, rü name nixí i tama poraäctü nüxü quixuchiga i ngëma. Rü tama name i ngëma duüxÜgü i togüpëxewa meä maxënetaxrüü na quixü. Erü nümagü rü norü me nixí i ngutaquëxepataÜgüwa rü ítamügüwa nüxü nixuchiga ega tacü rü mexü naxügügu. Rü ngëmaâcü nanaxügü na togü meä nachiga idexagüxÜcex. Natürü choma rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma na duüxÜgü nüxü icuëxÜügüxÜ nixí i norü ámare, rü täütáma nanayauxgü i to i ámare i TupanaxÜtawa. ³⁻⁴—Natürü i cuma rü ngëguma tacü tükna

cuxăxgu ya yíxema ngearü ngemaxăxgüxe, rü name nixi i taxúema cuxü dauacüma na cunaxüxü i ngëma. Rü woo cumücxüchi rü tama name i nüxü na nacuáxü i ngëma. Rü Cunatü ya daxügucü ya nüxü daucü i ngëma cuxicatama cuxüxü, rü tá cuxna nanaxä i curü amare.

*Ngechuchu nanangúexéē ga yumülxéchiga
(Lc 11.2-4)*

5 —Rü ngëgxuma peyumüxegü, rü tama name i ngëma duüxügü i togüpëxewa meä maxënetaxüruü pixigü. Erü nümagü rü ngëgxuma nayumüxegü, rü norü me nixi na chiäcü nayumüxegüxü i ngutauqëxepataügüwa rü itamügüwa na duüxügü nüxü na daugüxüçex. Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma na duüxügü nüxü daugüxüçicatama nixi i norü amare. 6 —Natürü ngëgxuma cuyumüxegü, rü name nixi i curü ucapugu cuxüci, rü cunawäxta i curü iäx, rü ngëma cuyumüxü namaä ya Cunatü ya Tupana ya nüxü daucü i ngëma cüäcü cuxüxü, rü nüma tå cuxna nanaxä i curü amare. 7 —Rü tama name i natüçëxma cunamëxéē i curü yumüxé naxrüü i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuëgxü. Erü nümagü rü nagu narüxñüü rü ngëma na namëxëégüxüçex i norü yumüxü rü Tupana tá nüxü naxñü. 8 —Rü tama name i ngëma duüxügürüü pixigü, erü woo tauta naxcëx ipecaxgu rü Penatü ya Tupana rü marü nüxü nacuëx na tacü pexü taxuxü. 9 —Rü ngëmacex rü flaäcü tå peyumüxegü i pemax:

“Pa Tonatü ya Daxügucü, rü aixcüma üünecü quixi i cumax. 10 ¡Rü nüma naxü na torü äëgxacü quixüçex! Rü tanaxwëxe i curü ngúchaü na naxügxü i duüxügü i ñoma i naänewa ngëgxumarüü i daxüguxü i naänewa na curü ngúchaü ínaxügxüruü. 11 ¡Rü toxna naxä i torü ñona i ñoma i ngunexüçex ixixü! 12 ¡Rü toxü nüxü nangechaü i torü chixexü i taxüxü ngëgxumarüü i toma rü tükü nüxü na tangechaüxüruü ya yíxema chixexü tomaä ügüxel! 13 ¡Täxü i tacü rü chixexüpëxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçex! Natürü tanaxwëxe i toxna cudad na tama ngëma chixexü taxügxüçex. Erü cuma rü guxüguma guxüärü äëgxacü quixi rü cuporaxüchi rü cumexëchi. Rü ngëmaäcü yi”.

14 —Rü ngëgxuma pema nüxü nüxü pengechaügi i ngëma duüxügü i chixexü pemaä ügüxü, rü Penatü ya daxügucü rü tá ta pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. 15 —Natürü ngëgxuma tama nüxü nüxü pengechaügi i ngëma duüxügü i chixexü pemaä ügüxü, rü Penatü ya daxügucü rü tá ta fäütama pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü.

Ngechuchu nanangúexéē ga aurechiga

16 —Rü ngëgxuma tama pechibüeäcüma peyumüxegü rü tama name i pegü pengechaüchíwexéê naxrüü i ngëma duüxügü i togüpëxewa meä maxënetaxü. Erü nümagü rü ngëmaäcü nanaxügü na togü nüxü na daugüxüçex i ngëma na Tupanacëx naxaureexü. Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma na duüxügü nüxü daugüxüçicatama nixi i norü amare. 17 —Natürü ngëgxuma cuma rü tama cuchibüäcüma cuyumüxegü rü name nixi i meäcugü cuyauxchiwe rü meäcugü curüxixüeru. 18 —Rü ngëmaäcü i togü i duüxügü rü tåxütama nüxü nacuëgxü na tama cuchibüäcüma cuyumüxexü. Rü Cunatü ya bexma cumaä ngëma ngëxmacüxicatama cuxü nadau, rü tá cuxna nanaxä i curü amare naxcëx i ngëma cuxüxü.

*Ñuxäcü tükü nangëxma i törü meruügü i daxüguxü i naänewa
(Lc 12.33-34)*

19 —Rü tama name i pegüçëx penanutaquëxe i muxüma i perü meruügü i ñoma i naänewa. Erü ñoma i naänewa rü paxama nagux i perü ngemaxügü, rü naweane rü paxama nanachixexéê, rü ngítëègxü rü naxcëx nangixgü. 20 —Rü narümemäe nixi i penamuxëe i perü meruü i daxüguxü i naänewa. Erü ngëma rü tåxütama nagux, rü naweane rü tåxütama nanachixexéê, rü ngítëègxü rü tåxütama ngexma nachocu na naxcëx nangixgüxüçex. 21 —Erü ngextä ñangëxmaxüwa i perü ngemaxügü, rü ngëma nixi i perüxñüexü.

*Taxüneärrü omüchiga
(Lc 11.34-36)*

22 —Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüü nixi i cuxunecëx. Rü ngëgxuma ngëma Tupana cuxü naxwëxexüçex cudëüxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. 23 —Natürü ngëgxuma ñoma i naäneärrü ngúchaüçex cudëüxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangëxma. Rü aixcüma nataxuma i eänexü i ngëmaärrü yexera ixixü i Tupanapëxewa.

*¿Texécëx tå cumaxü, Tupanacëx rü ëxna diërucëx?
(Lc 16.13)*

24—Taxucürüwa wüxi i duüxü rü nataxrearü coriäx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxü nangechaü. Rü éxna wüxicèx rü tá meä napuracü, rü ngëma to rü tá nüxü naxo. Rü taxucürüwa Tupanacèx pemaxé, ega perü díeruguama perüximüégü.

*Tupana rü naxäcügüna nadau
(Lc 12.22-31)*

25—Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü: *¡Tâxü i pexoegaäégüxü naxcèx na tacü tá pengögxüxü rü tacü tá pixaxgüxü, rü tacümaä tá na pexäxchirugüxü!* Erü perü maxü rü ñaäru yexera nixi, rü pexen rü naxchiruarü yexera nixi. ²⁶—*¡Dücé penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaä nanguxügüxüçex i norü ñona!* Natüru Penatü ya daxügucü rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü guxüma i werigüü yexera pixigü. ²⁷—*Rü taxuwama name na tacüçex pexoegaäégüxü.* Erü taxucürüwa ya wüxicie i pema rü wüxi i oragu rü ipenamëxächixé i perü maxü ega woo poraäcü naxcèx pexoegaäégü. ²⁸—*¿Rü tüxcüü pexoegaäégü naxcèx i pexchiru?* *¡Dücé penangugü i ngëma putüragü i ngextámare yaexü i tama puracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü!* ²⁹—*Natüru pemaä nüxü chixu rüwoo guma äexgacü ga Charumóu ga na namexéchixü ga naxchiru, rü taguma wüxi ga putüracüchirü namexéchi.* ³⁰—*Rü ngëxguma Tupana ngëmaäcü nangëxägu i ngëma putüragü i ñuxma ngëxmagüxü natüru moxü rü marü taxuxü, rü yexera tá pexna nadau i pemax, Pa Yatügü i Tama Aixcüma Meä Yaxögüxüx.* ³¹—*Rü ngëmacèx tama name i pexoegaäégü rü ñaperügügü:* —*¿Tacü tá tangögxü? rü éxna —¿tacü tá tixaxgü? rü éxna —¿tacümaä tá taxäxchirugü? —ñaperügügü.* ³²—*Erü ñoma i naäneçüäx i duüxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxü.* Natüru pema rü pexü nangëxma ya Penatü ya daxügucü ya nüeçhama nüxü cuäcü i pexü na nataxuxü i guxüma i ngëma. ³³—*Natüru ñarümemäe nixi i Tupanacèxira pedaugü na ngëma nüma pexü nanaxwèxexüxira pexügüxüçex.* Rü naætu tå pexna nanaxä i guxüma i tacü i pexü taxuxü. ³⁴—*¡Tâxü i naxcèx pexoegaäégüxü i ngëma moxü tá üpetüxü!* Erü ngëma moxüäru ngunexü rü tá nüxü nangëxma i guxchaxügü i namaä ñanguxü. Erü wüxicigü i ngunexü rü nüxü nangëxma i noxrütama guxchaxügü, rü ngëmacèx tama name i moxüäru guxchaxügüçex pexoegaäégü i ñuxmax —ñanagürü.

7

*Tama name i toguexü tixu
(Lc 6.37-38, 41-42)*

1 Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —*¡Rü taxü i togüxü pixuxü!* Rü ngëguma ya Tupana rü tâxütáma pexü nixu na pechixexü. ²—*Erü ngëgumarüü na togüxü pixuxü rü Tupana rü tá pexü nixu na pechixexü.* Rü ngema na togüxü pepoxcuexü, rü ngemaäcü tátama nixi ya Tupana i pexü napoxcuexü. ³—*¡Rü tüxcüü i nüxü cudawenüxü i ngëma cueneeärü üxaxetüxü i íraxü, ega chi tama naxcèx cuxoegaägu i ngëma cuxetüwatama ngëxmaxü i naipüta i taxü?* ⁴—*Rü ngëguma cuxetüwatama nangëxmagü i wüxi i naipüta i taxü* *¿rü ñuxäcü i cueneeäx cuchixewexü, rü ñäcuxü nüxü?*

“*¡Pa Chauenéex, cuxü chanayauxchaü i ngëma curü üxaxetüxü!*” —*ñácxü?* ⁵—*Pa Duüxü i Meä Maxnetaxüx, rü name nixi i cunayauxira i ngëma naipüta i cuxetüwatama ngëxmaxü, rü ngëmaäcü tá mea nüxü cudadu na cunayaxuxüçex.* i ngëma cueneeärü üxaxetüxü. [Rü ngëmacèx name nixi i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëguma tá cume na nüxü curüngüxexüçex i cuenee na nüxü naxoxüçex i ngëma chixexü i íraxü i naxüxü.] ⁶—*Rü tama name i Tupanaäru ore i üünexümaä penachixewe i ngëma duüxügü i chixecümagüxü i tama yaxögüchäxü, erü ngürüächi ngëmacèx tá pexü nimëxgü.* Rü ngëgumarüü tama name i Tupanaäru oremaä penachixewe i ngëma duüxügü i tama nüxü cuëgxüchäxü, erü ta ñanatexgü.

Name nixi i törü yumüxéwa Tupanana naxcèx taca rü naxcèx tadaugü rü iäxwa: Tu tu tu, ñatarügügü

(Lc 6.31, 11.9-13)

7—*¡Tupanana naxcèx peca!* rü nüma tá pexna nanaxä. *¡Rü Tupanaxütagu naxcèx pedau!* rü tá nüxü ipeyangau. *¡Rü norü iäxwa:* Tu tu tu, ñapegil! rü tá pexcèx nayawäxna. ⁸—*Erü guxäma ya yíxema naxcèx íçaxe, rü tanayaxu.* Rü guxäma ya naxcèx dauxe, rü nüxü itayangau. Rü guxäma ya yíxema iäxwa: Tu tu tu, ñagüxe, rü tá tûmacèx niwâxna. ⁹—*Rü düçax i pemax, rü ngëxguma chi wüxi i pexacü pâucex íçaxgu, rü ñuxäcü chi wüxi ya nuta nüxna pexäxü?* ¹⁰—*Rü ngëxguma chi choxnicepexna nacaxgu rü ñuxäcü chi i áxtape nüxna pexäxü?* ¹¹—*Rü pema na pichixecümachiréxü rü nüxü pecuëx na mexü i ãmære pexacügüna pexäxü.* Natüru Penatü ya daxügucü rü ngëma pema pexacügüna pexäxüäru yexera tá tûxna naxä ya yíxema naxüttawa naxcèx íçaxe. ¹²—*Rü pemaä nüxü chixu, rü ngëma pema penaxwèxexü i togü pemaä na naxüxü, rü name nixi i pema rü ta ngëmaäcütama namaä*

penaxü. Erü ngēmaācü tükü namu i Tupanaärü ore ga Moīchē ümatüxü rü yema ore ga nuxcūmaăg güxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü.

*Iäx i íraxüchiga
(Lc 13.24)*

¹³—Name nixi i ngēma iäx i íraxüwaama pichocu. Erü ngēma iäx i yuwa tükü gaxü rü ngēma nama i yuwa daxü rü nata. Rü muxüchixüma i duüxügü nagu naxi. ¹⁴—Natürü ngēma nama i maxüwa nadaxü rü ngēma iäx i maxüçex nawa ixücxü rü naxira. Rü noxretama nixi i duüxügü i nüxü iyangaugüxü.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü
(Lc 6.43-44)*

¹⁵—Rü naxcèx pexuäegü i ngēma doratèexgüxü i nügü ixugünetaxü na Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü. Erü nümagü rü petanüwa nangugü, rü nügü mexü i duüxügüneta nixigüxü. Natürü naäewa rü poraäcü chixexügü naruxinü. ¹⁶—Rü pema rü nacümawa tá nüxü pecuex i ngēma duüxügü, ngēxgumarü i wüxicügü i nanetügü rü norü owa na nüxü icuáxürlü ngoxi name rü ēxna tama. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama ubagü tayaxu. Rü wüxi i chuchuxüwa rü taxucürüwama orix i igu tayaxu. ¹⁷—Erü guxüma i nanetü i mexü rü name i norü o. Rü guxüma i nanetü i chixexü rü nachixe i norü o. ¹⁸—Rü wüxi i nanetü i mexü rü taxucürüwama nachixe i norü o. Rü wüxi i nanetü i chixexü rü taxucürüwama name i norü o. ¹⁹—Rü guxüma i nanetü i tama mexü i norü o rü tayadaxüchi, rü nüxüchi tayagu. ²⁰—Rü ngēxgumarü nacümawa tá nüxü pecuex i ngēma duüxügü i Tupanaärü orearü uruügüneta ixigüxü.

*Täütáma guxüma i duüxügü nichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixüxüwa
(Lc 13.25-27)*

²¹—Rü tama guxüma i duüxügü i nügü ixugüxü na chorü duüxügü yixigüxü rü tá nichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixüxüwa. Natürü yíxema aixcüma Chaunatü ya daxügucüga ñüexüexatátama tixi ya ngema ichocuixe. ²²—Rü ngēxguma ngēma ngunexü i naâneärü guxwa nangugü, rü muxüma i duüxügü rü choxü tá ñanagürü: —Pa Corix, toma rü togü i duüxügümäa nüxü tixi i curü ore, rü cuégagu itanawoxü i ngoxogü, rü cuégagu tanaxü i muxüma i mexü i taxü i Tupanaärü poramaä taxüxü —ñanagürügü tá choxü. ²³—Natürü ngēxguma rü tá ñacharügü nüxü: —Taguma chorü duüxügü pixigü. Jkü choxna pixigachi i pema i chixexü ügü! —ñacharügü tá.

*Yatü i Cristuga ñüxü rü yatü i tama Cristuga ñüxüchiga
(Mr 1.22, Lc 6.47-49)*

²⁴—Rü ngēmacëx ya yíxema choxü ñüxü rü naxüxe i ngēma choma tükü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga meä naâexü cuacü ga nuta ga tacüétügü úpatacürüü tixi. ²⁵—Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümex ga taxtü, rü nixüuchi ga wüxi ga tacü ga buanecü rü guma igu nanguema. Natürü guma i rü tama niwëxtaä yerü wüxi ga nutaétügü naxü. ²⁶—Natürü yíxema choxü ñüxü rü tama naxüxe i ngēma choma tükü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga tama naâexü cuacü ga naxnülcügumare úpatacürüü tixi. ²⁷—Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümex ga taxtü, rü wüxi ga tacü ga buanecü nixüuchi rü nagu nanguema ga guma i. Rü niwëxtaä, rü yexma nayarüxo ga guxüma —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸—Rü yexguma yagüegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü ga duüxügü rü nabéjächiäegü namaä ga norü nguxëetæ. ²⁹—Yerü nüma rü Tupanaärü poramaä nanangüexëe, rü tama yema ngülexëerüügü ga ore ga mugüwa nguxëetæegüxürüü nixi.

8

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçex nayataanexëe
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)*

¹ Rü yexguma guma mëxpünewa yanaxüegu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü nawe narüxi. ² Rü Ngechuchucex nixü ga wüxi ga yatü ga chaxüneämä idaawecü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxäpüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngēxguma chi cuma cunaxwëxegu, rü chi cuxü natauxcha na choxü curümexëxü —ñanagürü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwëxe. Jrüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga guma yatü ga na nachaxüneäxü. ⁴ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Jüçex, taxuemaä tá nüxü quixu! —Natürü ngema paixüawa naxü, rü cugü iyawëx! Jrü nüxna naxä i ngēma ämare ga Moïchë tükü muxü na duüxügü nüxü cuáxüçex na curümexü! —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Dumacüäx ga churaragüarü äëxgacüarü duüxüxü narümexëe
(Lc 7.1-10)*

⁵⁻⁶ Rü Capernáuwa naxū ga Ngechuchu. Rü yexguma yéma nanguxgu, rü wüxi ga churaraġuarü āēxgacü ga capitáu ga Dumacüäx rü Ngechuchucèx nixü. Rü Ngechuchuxü nacéèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, chorü duǔxü rü nanawäixachi. Rü ngürücarewa nangēxma i chopatawa, rü poraācüxüchima ngúxü ninge —ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Marü tá ngema chaxü na naxcèx chayataanexéēxüçex —ñanagürü. ⁸ Natürü nüma ga capitáu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxcuxüçex. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxü quixu, rü tá naxcèx nitaane i chorü duǔxü. ⁹ —Erü choma rü ta rü chorü āēxgacümëxwa changëxma. Rü choxmëxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaraġü. Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxüçex, rü ngema naxü. Rü ngëxguma chaugüxtawa naxcèx changemagu i to, rü chauxüxtawa nangu. Rü ngëxguma Wüxi i chorü duǔxüçex chamuxgu na tacü na naxüxüçex, rü choxü nanaxü —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Ngechuchu rü nabéixächiaē. Rü ñanagürü nüxü ga yema duǔxügü ga nawe rüxiü: —Aixcüma pemaā nüxü chixu rü taxuüma i Yudíugütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duǔxü i ñaa yatürü uxaicumaya yaxööx. ¹¹ —Rü choma rü pemaā nüxü chixu rü muxüchixü i duǔxügü rü guxüwama tá ne naxü, rü Tupana āēxgacü íixixüwa tá nachibüe namaā ya törü oxigü ya Abráu rü Ichaá, rü Acobu. ¹² —Natürü muxüma i Abráütanüxügü i Yudíugü rü tåutáma nichocu i ngextá Tupana āēxgacü íixixüwa. Rü eänexüwa tá nawogü. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixüxchapütägü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü yema capitáu: —iCupatacex nataegu! Rü tá naxcèx nitaane i curü duǔxü, erü cuyaxö na naxcèx tá yataanexü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga yema capitáu: —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Pedru nèxècèx nayataanexéē
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)*

¹⁴ Rü Pedrupatawa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma ngíxü nadau ga Pedru nèxè ga ngürücaregu irüxäixüci yerü iyaxaxüne. ¹⁵ Rü Ngechuchu ngíxmëxgu ningögü, rü yexgumatama igéüxächi ga yema na yaxaxünexü. Rü írienda ga ngimax. Rü ñuxuchi naxcèx inamexéē ga óna.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüçex nayataanexéē
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)*

¹⁶ Rü yexguma marü yanaxücuraġugu ga üexcü, rü Ngechuchuxüxtawa nanagagü ga muxüma ga duǔxügü ga ngoxoägxü. Rü wüxitama ga oremaā Ngechuchu íanawoxü ga yema ngoxogü. Rü nanameéxéē ta ga guxüma ga yema togü ga idaaweexü. ¹⁷ Rü yemaäcü Ngechuchu nayangüxéē ga yema ore ga nuxcümaüxü ga Tupanaäru orearü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü nüma rü tükü naporaexéē i ngëxguma ituraegu, rü tükü narümeexéē i ngëxguma idaaweegu”,
ñaxü.

*Duǔxügü ga Ngechuchuwe rüxiuchaüxüchiga
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga muxüma ga duǔxügü na nüxü íchomaēguächixü, rü norü ngüexügümaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Rü ngíxü, rü nantaxaarü tocutüwa taxil —ñanagürü. ¹⁹ Rü wüxi ga ngüexéerü ga ore ga mugüwa ngüxéetaexü, rü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngüexéerü Pa Ngechuchux, cuwe charüxüchaü i ngextá cuma ícuixüxüwa —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaägü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiägü. Natürü choma i Tupana Nane na duǔxüçex chüixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ²¹ Rü wüxi ga to ga norü ngüexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, cuwe charüxüchaü, natürü chanaxwèxe i chaunatü tükü ichayatéxira —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Noxtacüma chowe rükü! Rü nüe i ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatéxü i ngëma yuexü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ínayachaxächixéē
(Mr 4.35-44; Lc 8.22-25)*

²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü norü ngüexügü rü ta ínayachumücügü, rü inaxiächi. ²⁴ Rü ngürüächi nantaxaarü ngäxüxtügü nüxü naxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü guma nguewu rü nyiaucachichigü ga dexá. Natürü ga Ngechuchu rü naape. ²⁵ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü ínanabéixgügü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, jtoxü rüngüxéē, erü ngëmama itabaxügü! —ñanagürügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Duǔxügü i Tama Aixcüma Yaxögüxü, jütxüçü pemuuē? —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda. Rü buanecü rü yuapena nachogü. Rü ínayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁷ Rü

nümagü ga norü ngúexügü rü nabèixâchiäegü, rü nügümäa ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixi i ñaä yatü rü ngëmacëx woo ya buanecü rü yuape rü naga naxinüexü? —ñanagürügü.

*Yatügü ga Gadáracüäx ga ngoxogü nawa yexmagüxü
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)*

²⁸ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraarü naänewa. Rü yexguma yéma nangugü, rü Ngechuchucex yéma nibuxmü ga taxre ga yatügü ga duüxchiquëxetanüga yarüxachgütanüneüxü. Rü yema taxre rü ningoxoäx, rü nidüraexüchi. Rü yemacëx taxucürwama texé yéma namawa taxüpetü. ²⁹ Rü yema taxre rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü toxü nuä cuyachixewe, Pa Ngechuchu ya Tupana Nane? ¿Exna nuä cuxü na toxü ícuyawoxüxüçex tauta nawa nanguyane na Tupana toxü poxcuexü? —ñanagürügü. ³⁰ Rü yema nachicaaru ngaicamana nachibüe ga muxüma ga cuchigü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacëexügü, rü ñanagürügü: —Rü ngëguma toxü ícuwoxügü, jrü ngëma cuchigüga toxü nacochuxëe! —ñanagürügü. ³² Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ecü, jngema pexü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü ínachoü nawa ga yema taxre ga yatügü, rü yema cuchigüga nayachoci. Rü ñuxüchi guxüma ga yema cuchigü rü inaxüächi, rü naxtaxacutüarü mëxpüxüwa nayarüyuxü, rü yexma nayi. ³³ —Rü yema cuchigüra dauruügü rü nabèixâchiäegü, rü ñaneçex nibuxmü. Rü yexguma ñanewa nangugü, rü nüxü nixugüga guxüma ga yema ngupetüxü ga ñuxüächi naxcëx na yataanegüxü ga yema taxre ga yatügü ga ngoxoäxgüxü. ³⁴ —Rü yexguma ga guxüma ga yema ñaneçüäx ga duüxügü, rü Ngechuchuxütawa naxi. Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugü, rü nüxü nacëexügü na inaxüxüxüçex ga yema norü naänewa.

9

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawäixâchicüçex nayataanexëe
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü naxtaxaarü tocutüwa naxü, rü noxrütama ñanewa nangu. ² Rü yéma guma ñanewa rü duüxügü rü Ngechuchuxütawa nanangetaügü ga wüxi ga yatü ga nawäixâchicü. Rü yexguma Ngechuchu nüxü deüxgu ga ñuxüäcü aixcüma na yaxögüäxü ga yema duüxügü rü ñanagürü nüxü ga guma idaawecü: —¡Nataäe, Pa Chaunex! Erü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü. ³ Rü yéma nayexma ga ñuxre ga ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü nümagü rü naäxëgüwa ñanagürügü: —¿Ñaä yatü rü tacü Tupanamaä nixugü? —ñanagürügü. ⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacüexama ga yema naäeäwa naga naxinüexü. Rü yemacëx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü chixexüga perüxüne? ⁵ —¿Tacü nixi i ngëma rütauxchamaëxü na namaä nüxü ixuxü ya daa nawäixâchicü:

“Rü curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü éxna:

“¡Inachi rü íixü!” ñagüxü nüxü? ⁶ —Natürü i ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü ya Tupana núma choxü muxü na duüxügülaüxü nüxü changechaüxüçex i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma rü ñanagürü nüxü ga guma nawäixâchicü: —¡Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ⁷ —Rü yexgumatama ga guma nawäixâchicü rü inachi, rü napatawa naxü. ⁸ Rü yexguma yemaxü nadaugüga duüxügü, rü poraäcü namuü. Rü Tupanaxü nicuëxügü, rü ñanagürügü: —Moxë, Pa Tupanax, erü cunaporaxëe i ñaä yatü na ngëmaäcü mexü toxçex naxüxüçex —ñanagürügü.

*Mateucëx naca ga Ngechuchu
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹ Rü yexguma yéma inaxüächigu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Mateugu äegaxü ga yéma rütoxü ga ngextá Dumaärrü äëgxacüçex diëru ngíxü ínayaugüxüwa yerü woetama yemawa napuracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowë rüxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Mateu rü inachi, rü nawe narüxü. ¹⁰ Rü Mateupatawa naxü ga Ngechuchu, rü yéma nachibü. Rü ínangugü ta ga muxüma ga togü ga duüxügü ga Dumaärrü äëgxacüçex diëru ngíxü yauxgüxüwa puracüexü, rü togü ga duüxügü ga taxüma nacümamaä taäegüxü. Rü yema duüxügü rü yéma mechawa narütopü namaä ga Ngechuchu rü norü ngúexügü. ¹¹ Natürü yexguma yemaxü nadaugüga Parichéugü, rü Ngechuchuarü ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxäcü i perü ngúexëerü rü namaä nachibü i äegacüärü duüxügü i diëruarü yauxwa puracüexü, rü duüxügü i pecaduägxüxü? —ñanagürügü. ¹² Rü yexguma yemaxü naxinüga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü ga Parichéugü: —Ngëma poraexü rü tama nanaxwëxegü ya duturu, natürü ngëma idaaweeexü nixi i naxwëxegüxü. ¹³ —¡Rü ípixü, rü nawa pengü i Tupanaärrü ore i ümatüxü i ñaxü:

"Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwèxe i togü pexü nangechaütümügü",
 ñaxü! Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Choma rü tama mexügüna na chaxuxüçèx nixi i núma chaxuxü, natürü núma chaxü na nüxna chaxuxüçèx i ngëma pecaduågxü na ngëmaäcü nüxü naxoexüçèx i nacümagü i chixexügü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)*

¹⁴ Rü yexguma ga Cuáu ga baiüxéenüärü ngüexügü, rü Ngechuchucèx naixi, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Toma i Cuáuäärü nglexügü na tixigüxü rü númagü i Parichéugü rü muëxpüxcüna tama tachibüeäcüna tayumüxegü. ¿Rü tüxcü i curü ngüexügü rü tama toxriü tama nachibüäcüna nayumüxegü? —ñanagürügü. ¹⁵ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¿Exna wüxi i ngigüarü petawa rü pexcèx namexü na nangechaüexü rü naxaureexü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagü i ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü? Maneca tama nixi. Natürü wüxi i ngunexügü rü ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü rü tá namücügüna nixügachi. Rü ngëma ngunexügü tá nixi i aixcüma naxaureexü i namücügü. ¹⁶ —Rü taxüema fanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxü namaä i wüxi i natüchi i ngexwacaxüxü i tauta nañaächimüxü. Erü ngëxguma nayaüxgu i ngëma naxchiru rü tá nügü ínanaxiraxächi i ngëma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá naganauxéé i ngëma wechseliru. Rü noxriarü yexera tia nixi i na nagauxü. ¹⁷ —Rü ngëxgumarüü ta rü taxüema ngexwacaxüxü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiru i marü nagauxü i naxchëxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngëmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxüxü rü narüngü, rü tá nayawäixéé i ngëma naxchiru i nagauxü i naxchëxmünaxcèx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchiru rü ta. Rü ngëmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxüxü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiru i tayabacuchi. Rü ngëmaäcü tätüma inayarütaxu. [Rü chorü nguxéëtæ i ngexwacaxüxü rü ngëxgumarüü ta nixi na taxucüruwama namaä nawüxiguxü i ngëma nuxcümaäxü i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögüçüchiga
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸ Rü yexguma yemaäcü ínangüexéëtaeyane ga Ngechuchu, rü naxüntawa nangu ga wüxi ga äexgacü ga Yudügüarü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxäpüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, chauxacü rü ngexwacèx iyu. Natürü ngëxguma chi ngema cuxüxgu rü ngixü quingögü, rü wena chixarü imaxü —ñanagürü. ¹⁹ Rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngüexügumaä yema äexgacüwe narüxü. ²⁰ Rü yexguma yéma naxüyane ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecü, ga 12 ga taunecü ägüechacü rü naweame ne ixü. Rü naxpechinüchirugu iyangögü. ²¹ Yerü ngíma rü nagu irüxüñü rü yexguma chi naxchiruxüxücatama yangögümaregu, rü chi ngícxé nitaane. ²² Natürü núma ga Ngechuchu rü nügü ínidau, rü ngixü nadau ga yema nge. Rü ñanagürü ngixü: —¡Nataäe, Pa Chauxacü! Marü cuxcèx nitaane, erü cuyaxö —ñanagürü. Rü yexgumatama ngícxé nitaane. ²³ Rü yexguma yema äexgacüpatawa nanguxgu ga Ngechuchu, rü nüxü nadau ga paxetatanüxü ga marü na ínamemaregülü na ngixü iyatexgüxü ga yema bucü. Rü ga duüxügü rü nixáicha rü naxauxe. ²⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¡Pechoxü i nuä! Erü ngëma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. Natürü númagü ga duüxügü rü Ngechuchuxü nacugüeama. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu ínachoxtüxüexüga duüxügü, rü yema bucüraü upacugu naxüci. Rü ngíxmëxgu nayayauxächi, rü yexgumatama írlüda ga ngimax. ²⁶ Rü guxüwama ga yema naännewa, rü duüxügü nüxü nixuchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu naxcèx nayataanexéé ga taxre ga yatü ga ingexetüxü

²⁷ Rü yexguma yéma ínaxüxüga Ngechuchu, rü taxre ga ngexetüxü rü nawe nangëgü. Rü tagaäcü ñanagürügü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxü, jçuxü tangéchaütümügü! —ñanagürügü. ²⁸ Rü yexguma Ngechuchu guma í ga nagu napexünegu naxüxü, rü yema taxre ga ngexetüxü rü naxcèx naxi. Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Peyaxögxü yíixü na chaporaxü na pexü charümeëxüçèx? —ñanagürü. Rü númagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngü, Pa Corix, tayaxögü —ñanagürügü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxetügü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Cü pexcèx yataane, erü peyaxögü! —ñanagürü. ³⁰ Rü naxcèx nitaanegü. Rü Ngechuchu rü poraäcü nayaxucuxügü na taxüemaäma nüxü na yaxugüxüçèx ga yema nüxü ngupetüxü. ³¹ Natürü yema taxre rü yexguma yéma ínachoxtüxü rü guxüwama ga yema naännewa rü nüxü nixugüeama ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexéé ga wüxi ga yatü ga tama idexacü

³² Rü yexguma yema taxre ga yatü íchoüxguwena, rü ñuxre ga duüxügü rü Ngechuchuxüntawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga tama idexacü yerü ngoxo nawa nayexma. ³³ Rü Ngechuchu ínanatexüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama inanaxügü ga na yadexaxü

ga guma yatü. Rü nümagü ga duǔxügü rü nabèixâchiāégü. Rü ñanagürügü: —Taguma nüxü tadau i nuā tachiüñanewa i tacü i ñiaärü iixixü —ñanagürügü. ³⁴ Natürü ga Parichéugü rü ñanagürügü: —Ñaä yatü rü ngoxogüarü aëxgacü i Chatanáärü poramaä nixi i ínawoxüñaxü i ngoxogü —ñanagürügü.

Ngechuchuaxü nangechaütümüügü ga duǔxügü

³⁵ Rü yema nañnewa rü guxüñema ga iänegügu rü iänexâcügügu nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxicigü ga iännewa, rü duǔxügüarü ngutauquêxepataüwa ninguxüëtaechigü. Rü duǔxügümaä nüxü nixuchigü ga ore ga mexü na ñuxâcü aëxgacü na yiixü ya Tupana. Rü nanameëxëe ga duǔxügü ga idaaeweexü. Rü woo nañuxraüxü ga norü ñaawe nüxü yexmaxü, rü nanameëxëe. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü deùxgu ga yema muxüma ga duǔxügü ga naxütawa nungüxü, rü nüxü nangechaütümüügü. Yerü carnerugü ga ngearü daurauñaxlürü nanaxixâchiäégü, rü tama nataäegü. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü nangëxma i muxüchixü i duǔxügü i imemaregxü na yaxögüäxü i Tupanaärü ore. Natürü nanoxreëxpüx i Tupanaärü puracütanüxü na namaä nüxü yaxugüxüçèx i ngëma ore. ³⁸ Rü ngëmäcë name nixi i duǔxügüarü yora ya Tupana naxcèx peca i perü yumüxëwa na yamugüäxüçèx i norü puracütanüxü i orearü uruügü na ngëma duǔxügümaä nüxü yaxugüxüçèx i norü ore i mexü —ñanagürü ga Ngechuchu.

10

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngüexügü na toxnamana namugüäxüçèx (Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema 12 ga norü ngüexügüçèx naca. Rü nüxna naxäga rü nanaporaexëe na ínawoxüñaxüçèx ga ngoxogü rü nameëxëëäxüçèx ga duǔxügü ga idaaeweexü ga woo nañuxraüxü ga ñaawe nüxü yexmaxü. ² Rü ñaä nixi ga naegagü ga yema 12 ga Ngechuchuarü ngüexügü ga imugüxü. Rü natanüwa rü Chimäü ga Pedrugü aëgacü nixi ga naëru ixixü. Rü to nixi ga Pedrueñeë ga Aüdré. Rü to nixi ga Chaütiágü rü to nixi ga Chaütiágüneë ga Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedeoñü nanegü nixigü. ³ Rü togü nixi ga Piripi, rü Baturumé, rü Tumachi, rü Mateu ga Dumaärü aëxgacüçex diëruarü yauxwa puracüchirécü. Rü togü nixi ga Chaütiágü ga Arupéu nane, rü Tadéu. ⁴ Rü to nixi ga Chimäü ga iporaäecüçü. Rü to nixi ga Yuda ga Icariúte ga yixcama bexma cüäcü Ngechuchuxü íxuaxüxü.

Ngechuchu rü norü ngüexügüxü nimugü na nüxü yanaxugüexüçèx ga norü ore (Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Rü Ngechuchu nayamugü ga yema 12 ga norü ngüexügü. Rü nüxna naxäga, rü ñanagürü: —¡Täütáma natanüwa pexi i ngëma duǔxügü i tama Yudiugü ixigüxü! ¡Rü täütáma Chamáriacüäx i duǔxügüarü iänegüwa pexi! ⁶ —Natürü chanaxwëxe i ngëma Yudiugü i carnerugürü i ñiyarütaxexütanüwa pexi. ⁷ —¡Rü ngëma natanüwa nüxü peyarüxi na marü yangaicaxü ya Tupana na norü aëxgacü yiixü! ⁸ —¡Rü penameëxëëx i ngëma duǔxügü i idaaeweexü! ¡Rü wena penamaxëxëëx i ngëma duǔxügü i marü yuexü! ¡Rü penameëxëëx i ngëma duǔxügü i chaxüñemaä idaaeweexü! Rü ngëma duǔxügü i ngoxogü nawä ngëxmagüxü ¡rü nüxü ípenawoxüxü! Rü tama name i penaxåtanü ega texéxü perümxëëxgu, erü pema rü pexü nantenämure i ngëma pora. ⁹⁻¹⁰ —¡Rü täütáma ípingearü diëruäxgü na perü ñacüçèx petaxegüxüçèx rü bai i perü choca i perü namawau! ¡rü wüxitama i pechiru ípinge, rü bai i perü chapatu, rü bai ya perü cañchichigüxü ya nañxmenëxä ípinge! Rü pemaä nüxü chixu rü wüxi i puracütanüxü rü name nixi i ngëma duǔxügü i nüxü napuracüñxütawa nachibü. ¹¹ —Rü ngëxguma wüxi ya iännewa rü ñexna wüxi ya iänexâcüwa pengugü i pemax, ¡rü naxcèx pedéüx i wüxi i duǔxü i mecumaxü! ¡Rü ngëmaxütagu perücho ñuxmatáta ipexiächi i ngëma iännewal. ¹² —Rü ngëxguma yima ípatagu pechocugu, rü meä tá nüxü perümxëëgü i ngëma duǔxügü i ngëmagüxü rü: “¡Tupana pexü rüngülxëëx!” ñaperügügü tá nüxü. ¹³ —Rü ngëxguma ngëma duǔxügü rü meä pexü nayauxgu rü Tupana tá nüxü narüngüxëë. Natürü ngëxguma tama meä pexü nayauxgu i napatawa rü ñaperügügü tá nüxü:

“Marü name i toxnamana taxi”, ñaperügügü tá. ¹⁴ —Rü ngëxguma wüxi ya ñwa rü ñexna wüxi ya iännewa duǔxügü tama meä pexü yauxgügu rü tama nüxü naxinüéchaügu i perü ore, ¡rü ípechoxü! Rü ngëxguma ípechoñxgu, ¡rü meä pegü ipepagücutü i perü uxaxüçutü, na ngëmawa nüxü nacuëxgüxüçèx na chixexü na naxügüxü i ngëma duǔxügü! ¹⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagúxü i nañne, rü Chodomacüäx rü Gomoracüäx i duǔxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcü i ngëma duǔxügü i tama meä pexü yauxgüxü.

Guxchaxügümaä tá pewé ningexütanü i duǔxügü

¹⁶ —Düçex, aācūmaxd̄wa pex̄ chamugü, ngēxgumarüü i carnerugüxü aigütanüwa imugüxürüü. ¹⁷ —Rü ngēmacèx penaxwèxe i áxtapegürüü pexuægü, natürü muxtucugüxü taxuüma i chixexü pexügü! ¹⁷ —Rü pegüna pedaugü! Erü duüxügü rü tá pex̄ ínayauxü, rü aāxgacügüxü tawá pex̄ nagagü na pex̄ napoxcuexüçex. Rü ngutaquéxpataügü tá pex̄ niçuaixgü. ¹⁸ —Rü chaugagu tá aāxgacügü ya tacügüpëxewa pex̄ nagagü. Rü ngēmaäcü tá chauchigagu pidexagü napëxewa i ngēma aāxgacügü rü napëxewa i ngēma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. ¹⁹ —Natürü ngēxguma aāxgacügüpëxewa pex̄ nagagü na pex̄ napoxcuexüçex, rü taxucéxtáma pexoegaäegü na tacümaä tá penangäxüxü rü éxna tacüxü tá namaä na pixuxü! Erü ngēxguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaäe tá pex̄ nanguxéê na tacüxü tá namaä pixuxü. ²⁰ —Rü tátumá pema nixi i pidexagüxü, natürü Tupanaäe i Üünexü tá nixi i pewa idexaxü. ²¹ —Rü nügüneëgwüa rü tá nügü ínaxuaxügü na aāxgacügü yamëgxüçex. Rü ngēxgumarüü tá ta nanatügü rü naxäcügüxü ínaxuaxügü, rü naxäcügü rü nanatügüxü tá ínaxuaxügü na aāxgacügü tükü imëgxüçex. ²² —Rü chaugagu tá guxü i duüxügü pexhi naxa. Natürü yíxema aixcüma yaxdöömäxé i chorü ore rü tama choxü itáxe, rü yíxema tá tixi ya nayaxúxe i ngēma maxü i taguma guxü. ²³ —Rü ngēxguma wüxi ya īānewa rü duüxügü pex̄ daixchaügü, rü name nixi i pibuxmü ya yima īānewa, rü nái ya īānewa pex̄. Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü tátumá guxüne ya Yudíugüarü īānewa pengugü naxüpa na chataegüxü i chomax. ²⁴ —Rü taxuüma i wüxi i ngüexü rü norü ngüexéerüü rü narüyexera. Rü taxuüma i wüxi i coriarü duüxü rü norü corixü narüyexera. ²⁵ —Rü ngēma norü ngüexéerüü rü üpetüxürüü tátumá nüxü naxüpetü i ngēma norü ngülexü. Rü ngēma norü corixü üpetüxürüü tátumá nüxü naxüpetü i ngēma norü duüxü. Rü ngēxguma duüxügü rü ngoxo i Bechebú choxü nawögüegü, rü nüxäcü tá pex̄ naxu i pemax?

*Name nixi na Tupanaxü pemuüëxü
(Lc 12.2-7)*

²⁶ —Rü ngēmacèx jtäxü i nüxü pemuüëxü i ngēma duüxügü! Erü guxüma i ngēma cüäcü üxü rü tá nangoxoma. Rü guxüma i ngēma ñüxma duüxügüçex ẽxüguxü, rü yíxcüra rü tá nüxü nacuëxgüama. ²⁷ —Rü guxüma i ngēma pemaäxícatama nüxü chixuxü, rü tagaäcü duüxügüçex penangoxéëx! Rü guxüma i ngēma bexma pemaä nüxü chixuxü, rü tagaäcü guxü i duüxügümaä nüxü pixü! ²⁸ —Rü tåxü i nüxü pemuüëxü i ngēma duüxügü i pex̄ daixchaüxü! Erü taxünexüxícatama nimëgxü. ²⁹ —Natürü name nixi i nüxü pemuüë ya yima Tupana! Erü núma nüxü nangéxma i pora na napoxcuäxüçex i pexene rü peäe rü ta i ngēma ngoxogüxü ínapoxcuexügü. ²⁹ —Tama éxna wüxitachinü i dñerugu namaä petaxe i taxre i werixacügü? Natürü bai i wüxi i ngēma werixacü rü ñaxtuanegü nangu, ega tama nanaxwéxegü ya Penatü ya Tupana. ³⁰ —Rü woo i peyae rü Tupana rü wüxichigü rü nayaxugü, rü nüxü nacuëx na ñuxre ngëxmaxü. ³¹ —Rü ngēmacèx jtäxü i pemuüëxü! Erü pema rü muxüma i werixacügürü yexeraxüchi pex̄ nangechaü ya Tupana.

*Yíxema duüxügüpëxewa tügü ixuxé na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tüxü
(Lc 12.8-9)*

³² —Rü guxüma ya texé i ñoma i naänewa i duüxügüpëxewa tügü ixuxé na chorü duüxü tüxü, rü choma rü tá ta Chaunatü ya daxügucüpëxewa tükü chixu na chorü duüxü tüxü i tükü. ³³ —Natürü texé ya ñoma i naänewa i duüxügüpëxewa tügü ixuxé na tama chorü duüxü tüxü, rü choma rü tá ta Chaunatü ya daxügucüpëxewa tükü chixu na tama chorü duüxü tüxü i tükü.

*Ngechuchugagu nixi i yatoxexü i duüxügü
(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ —Rü tama name i nagu perüxñüe na núma chaxüxü na guxü i duüxügü rü wüxigu naxñüexüçex. Natürü pemaä nüxü chixu rü núma chaxü na chaugagu yatoxexüçex i duüxügü. ³⁵ —Rü nuä chaxü na wüxi ya yatü rü tama nanatümaä wüxigu naxñüexüçex, rü wüxi i paxü rü tama naëmaä wüxigu naxñüexüçex, rü wüxi i naneäx rü tama ngíxémaä na wüxigu naxñüexüçex. ³⁶ —Rü ngēmaäcü wüxi ya ïwa, rü nügütanüxümaä tátumá naxuwaniüxügü. ³⁷ —Rü yíxema texé ya choxü na tangechaüxüärü yexera túmanatüxü rü éxna túmaëxü ngechaüxü, rü taxucürüwama chorü duüxü tixi. ³⁸ —Rü yíxema tama yaxna namaä ñüxü i ngēma guxchaxügü i chaugagu túmacèx íngüxü rü ngēmaäcü chowé rüxüxü, rü taxucürüwama chorü duüxü tixi. ³⁹ —Rü texé ya tügü maxéêchaüxü rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya chauxcèx yuxé rü tá tanayaxu i maxü i taguma guxü.

*Ämarchigá
(Mr 9.41)*

⁴⁰—Rü texé ya pexű yaxúxe rü choxű nixí i tayaxuxű. Rü texé ya choxű yaxúxe rü yima núma choxű mucü ya Chaunatüxű nixí i tayaxuxű. ⁴¹—Rü texé ya wüxi i orearü uruň i Tupana ngema muxüxű yaxúxe, rü ngëmatama āmare i wüxi i orearü uruň yaxuxüraüxű tátama tayaxu. Rü texé ya wüxi i yatü i mecümaxüxű yaxuxüraüxű tátama tayaxu. ⁴²—Rü texé ya wüxi i pochiyuăc i dexá i gëuxchiüxű nüxna ãx i ngëxürüüxű i chorü buxügü i chowe rüxixű, rü aixcümäxüchi tá tanayaxu i tümaärü āmare —ñanagürü ga Ngechuchu.

11

Cuáü ga baiüxéêruü nanamu ga ñuxre ga norü duüxügü na Ngechuchuxüttawa iyadaugüxüçex

(Lc 7.18-35)

¹ Rü yexguma nüxű nachauxgu ga Ngechuchu ga na yaxucuxëgüäxű ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü inaxüächi ga yéma na duüxügüxű nangúexëexüçex rü nüxű yaxúxüçex ga ore ga mexü ga guxüne ga ïänegü ga yema naânewa yexmagünewa. ²⁻³ Rü Cuáü ga baiüxéêruü rü yexguma poxcupataxüwa nayexmayane, rü nüxű nacuåchiga ga yema Ngechuchu üxü. Rü yemacex ga Cuáü rü Ngechuchuxüttawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na nüxna yacagüxüçex rü aixcüma Cristu ga ínanguxëégüçü yiü, rü ëxna to tý ya Cristu. ⁴ Rü Ngechuchu nanangäxű rü ñanagürü nüxű ga yema duüxügü: —¡Pewoegu rü Cuáümaä nüxű peyarüxi i ngëma pematama nüxű pedaugüxű rü nüxű peñinüexü! ⁵—¡Rü namaä nüxű pixu rü ngëma ngexetügüxű rü marü nidauchigü, rü ngëma ichixeparaxű rü marü inachigü, rü ngëma chaxüneägxüxű rü marü naxcëx nitaanegü, rü ngëma ngauchixëgüxű rü marü ningoxnamachixëgü, rü ngëma yuevü rü wenaxärü namaxë, rü ngëma ngearü ngëmaxüägxüxű rü marü namaä nüxű tixu i Tupanaärü ore i mexü! ⁶ Rü tataäe ya yíxema texé ya tama nüxü rüxoxe na choxü tayaxöxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Cuáü ga baiüxéêruüärrü duüxügü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü ñanagürü nüxű ga duüxügü: —¿Tacü nixí ga pema ípeyadaugüxű ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüllä? —¿Éxna wüxi ga ngëxürüüxüümare ga yatü ga ñoma dexne ga buanecü yaxüäxtanüçüüxüëcürüü íxixű nixí ga ípeyadaugüxű? ⁸—Rü ëxna ega tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixí ga ípeyadaugüxű? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraäcü nügü ngëxäexü yíixü ga ípeyadaugüxű? Pema nüxű pecuëx i ngëma poraäcü nügü ngëxäegüxű rü äëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü. ⁹—¿Tacü ëxna nixí ga ípeyadaugüxű? ¿Éxna wüxi ga Tupanaärü orearü uruüxű? Ngëmääcü aixcüma yema nixí ga ípeyadaugüxű. Rü pemaä nüxű chixu rü Cuáü ya baiüxéêruü rü tama wüxi i ngëxürüüxüümare i Tupanaärü orearü uruň nixí. ¹⁰—Rü Cuáüchiga nixí ga naxümatüxű ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruň na cuxcëx namexëëäxüçex i duüxügüarü maxü”,

ñaxü. ¹¹—Rü aixcüma pemaä nüxű chixu rü guxü i duüxügütanüwa rü nataxuma i Tupanaärü orearü uruň i Cuáü ya baiüxéêruüärrü yexera íxixű. Natürü yíxema Tupana äëxgacü íxixűwa wixwexüchi üxe, rü Cuáüärrü yexera tixi. ¹²—Rü yexguma noxri Cuáü ya baiüxéêruü inaxügüga na nüxű yaxúxű i ñuñäcü Tupana äëgacü íxixűwa nangugüxű i duüxügü, rü nüma ga duüxügü rü norüntama ngúchaxümaä nawa nangugüchaxü i ngema nachica. Rü ñuxma rü ta ngemagutama narüxiñüe. ¹³—Rü guxüma ga Tupanaärü orearü uruügürü orewa, rü ore ga mugü ga Moñché ümatüxüwa rü nüxű nixuchigagü na ínanguégaxü ya Cristu na äëxgacü na yíixüçex. Rü yemaäcü nixí ñuxmata ínangu ga Cuáü. ¹⁴—Rü ngëxguma chi peyaxögüchäluü i ñaä chorü ore, rü pemaä nüxű chixu rü Cuáü ya baiüxéêruü nixí ya yíma yanguxëecü ga yema ore ga guma nuxcümaüci ga orearü uruň ga Ería ga ípenanguxëecüchiga ümatüxü. ¹⁵—Rü yíxema ächixëgxü, ¡rü naga taxinüe i ngëma ore! —ñanagürü. ¹⁶ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Tacüga tá chanangu i ñaä duüxügü i ñuxma maxëxü? Maneca ñaä duüxügü rü taxumaäma nataäegü ngëxgumarüü i ñuxre i buxügü i nügümaä läxtüwa rütotgüxű, rü íxñüçexwëxegüxű, rü tagaäcü namücügüxű ñagüxű:

¹⁷ “Marü wowerumaä pexcë tapaxetagü, natürü tama ípixüächitanüxű. Rü marü ngechaü i wiyaegu pexcë tawiyaegü, natürü tama peaxe”, ñagüxű. Rü ngëma buxügürüü nixí i ñaä duüxügü. ¹⁸—Yerü nüma naxü ga Cuáü ga baiüxéêruü rü tama püü nangox rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga nümagü rü: “Nangoxoäx” ñanagürü nüxü. ¹⁹—Rü ñuxüchi nüma chaxü i choma ya Tupana Nane na duüxüxű chüixű. Rü choma rü ñona changöx rü binu chayaxaxü. Rü ngëxguma i nümagü rü taanüxüchixű rü ngäxwëxexü choxü nawogüe. Rü nüxű nixugüe rü pecaduägxüümaä chaxämüci, rü namaä chaxämüci

i ngēma duūxügü i Dumaārū āēxgacüçèx diēru ngīxü ideetanüxü. Natürü Tupanaārū cuèx rü meāma nangox tūmawa ya yīxema aixcüma nawe rüxixē —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Iānegü ga tama Tupanaaga īnlüne
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yangagüäxü ga yema duūxügü ga guma iānegüçüäxü ga ngextá yexeraäcü ínaxüaxüwa ga taxü ga mexügü ga Tupanaārū poramaä naxüxü. Rü poraäcü nayangagü, yerü yema duūxügü rü tama nüxü narüxoe ga norü chixexü. ²¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, Pa Corachüçüäxgü rü Pa Bechaidacüäxgü, yerü yexguma chi Tiruarü iānewa rü Chidäüärü iānewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaārū poramaä petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraäcü yachixexü ga yema duūxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoe ga yema nacüna ga chixexü, rü poraäcüxüchi chima nügümä nangechäuügü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuèxächitanü ga na yapecaduäxgüxü. ²² —Natürü pemaä nüxü chixu rü ngēma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduäxgüxü, rü ngēma ngunexügu rü Tirucüäxgü rü Chidäüçüäxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Corachüçüäxgü rü Bechaidacüäxgü. ²³ —Rü pemax, Pa Capernäüçüäxgü i Duūxügü, ¿rü pema nagu perüxñüegü rü daxügxü i naānewa tá ipexixü? Pemaä nüxü chixu rü naānetüüwa i ngextá Tupana Chatanäxü ipoxcuxüwa tá nixi i pewogüxü. Rü yexguma chi Chodomaārū iānewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaārū poramaä petanüwa chaxüxü, rü guma iāne ga nuxcüma norü pecadugagu iyarüxoxüne rü ñuxma rü chi nangëxma. ²⁴ —Natürü pemaä nüxü chixu rü ngēma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduäxgüxü, rü ngēma ngunexügu rü Chodomacüäxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Capernäüçüäxgü —ñanagürü.

*Chauxcèx pexiña chauxütagu perüngüëxüçèx
(Lc 10.21-22)*

²⁵ Rü yexguma rü ñaäcü nayumüxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Pa Chaunatü ya Daxügxü i Naâne rü Ñoma i Naâneärü Yorax, cuxü chicuëüü, erü ñaä chorü ngüexügüxü nüxü cucuëxü i ñaä ore i naxchaxwa iquicüixü i duūxügü i ñoma i naânewa nüxü cuèxüchigüxü. ²⁶ —Rü moxë cuxna chaxä, Pa Chaunatüx, erü cuma cunaxwëxe na ngēmaäcü cunaxüxü —ñanagürü. ²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxä i guxüma i tacü i ngëxmaxü. Rü Chaunatüxicatama choxü nacuëx na texé chüxü i chomä i Nane. Rü tama guxüma duūxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxëëchaüxüxicatama nixi i aixcüma nüxü cuèxügüxü na texé yüixü ya Chaunatü. ²⁸ —Rü nuä chauxütagu pexiñ guxüma i pema ya ipaexe nagagu i perü chixexügü rü perü Ixâchiäegü! Rü choma rü tá pexna chanayaxu i pexweta na iperüngüëxüçèx. ²⁹ —Rü ñuxuchi penayaxu i chorü ucuxëgü rü naxcèx pedauxütaegü i chaucüma! Erü choma rü yaxna pemaä chaxïnü rü taguma chaugü chicuëxüxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü ipeyangau i ngema taâdi i aixcüma ixixü. ³⁰ —Erü ngëma pexü chamuxü rü natauxcha na naga pexiñüexü. Rü ngëma pexü chanaxwaexü rü tama naguxcha na penaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

12

*Ngechuchuarü ngüexügü rü trigu nicäüetanü ga ngüchigaarü ngunexügu
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)*

¹ Rü wüxi ga ngülxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngüexügümaä triguncügu nixü. Rü nataiyae ga norü ngüexügü, rü yemacèx inaxäcüma yoxocüne triguta nicäüetanü, rü inayangöetanü. ² Rü yexguma yemaxü nadaguüga ga Parichéugü rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Düçèx i curü ngüexügü rü chixexü naxüe. Erü ngülxchigaarü ngunexügu napuracüe, rü nachuxu nixi i ngëma —ñanagürügü. ³ Rü Ngechuchu nanañgäxü, rü ñanagürü: —Taguma ëxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaüçü ga äêxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyëxgu ga nüma rü natanüxügü? ⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nanangox ga yema pää ga üünexü ga Dabicëx rü natanüxügüçex chuxuxü ga na nangögxüäxü. Yerü paigüçèxicatama nixi ga yema pää. ⁵ —Rü pemax, Pa Parichéugüxü ëtaguma ëxna nawä pengüe ga yema ore ga mugüpaganegu Moîché ümatüxü ga ñaxü rü marü name i paigü rü ngülxchigaarü ngunexügu napuracüe i tupauca ya taxünewa? Rü ngëma rü tama wüxi i pecadu nixi naxcëx i ngëma paigü. ⁶ —Natürü pemaä nüxü chixu rü nuä petanüwa nangëxma i wüxi i duūxü i tupauca ya taxünewa? Rü ngëma Tupanaārü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwèxe i togü pexü nangechaütümüügü”,

ñaxü. Rü ngëgxuma chi meä nüxü pecuëxgugu i ngëma ore, rü tää chima chixri nachiga pidexagü i ñaa chorü ngüexëgü i taxuüma i chixexü ügüxü i Tupanapëxewa.⁸ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chïixü, rü aixcüma ngülxchigaarü yora chixi —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi gayatü gayumécüchiga

(*Mr 3.1-6; Lc 6.6-11*)

⁹ Rü yexguma yema nachicawa íanaxüxgu ga Ngechuchu, rü guma ïaneärü ngutaquëxepataügu naxücu. ¹⁰ Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxicachüüwa yumécü. Rü nümagü ga Parichéugü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü norü äëgxacügüxüütawa Ngechuchuxü na íanaxüxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Namexü yïixü na texé naxcèx yataanexëeëxü i wüxi i daawexü i ngülxchigaarü ngunexëgü? —ñanagürügü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Texé i petanüwa rü ngëgxuma chi ngülxchigaarü ngunexëgü wüxi i perü carneru puchugu nguxgu, rü taux éxna i ngëgxumatama ípeyadaugüxü rü ípenatüüächixü woo ngülxchigaarü ngunexü yixigu?¹² —Natürü Tupanapëxewa rü wüxi i duüxü rü poraäcüxüchima wüxi i carneruarü yexera nixi. Rü ngëmacèx name nixi i mexü taxü i woo ngülxchigaarü ngunexü yixigu —ñanagürü. ¹³ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yatü ga yumécü: —ílyarüwëxächimëx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü inayarüwëxächimëx, rü yexgumatama narümemëx, rü naï ga naxmëx ga mexünerü nixi. ¹⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga Parichéugü, rü inachoxü ga yéma. Rü inanaxügue na naxcèx nadaugüxü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü Yamëgxüxü.

Nuxcümaäxü ga ore ga Ngechuchuchiga

¹⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü cuächigagu na Parichéugü na yamëxguchaüxü, rü íanaxüxü ga guma ïanewa. Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanameëeëxü ga guxüma ga yema duüxügü ga idaaweexü. ¹⁶ Rü duüxügünna naxäga na tama nüxü yaxgüexüçex na texe na yïixü ga nümax. ¹⁷ Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxëeäxüçex ga yema ore ga nuxcümaäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia nüxü ixüxü ga ñaxü:

¹⁸ “Daa nixi ya chorü duü ya chomatama nüxü chaxunetacü rü nüxü changechaücü rü namaä chataäexüchicü. Rü Chauäe i Üünexü rü nüxna tá chanamu. Rü nüma tá guxü i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü nixu i ore i mexü i aixcüma ixixü. ¹⁹ Rü tagutáma ngextá texémaä niporagacüü rü taxúmaätámä ngextá nipura. Rü tagutáma texé ïaneärü itamügüü nüxü taxinü na natagaxü. ²⁰ Rü nüma rü täätámä nanadai i ngëma duüxügü i norü òwa turaexü, rü täätámä inayanaxoxëe i ngëma duüxügü i írarüwätama yaxdögüxü. Rü ngëmaäcü tá nixi ñuxmatata guxü i naânewa nangu i ngëma norü ore i aixcüma ixixü. ²¹ Rü guxü i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü rü tá naxcèx naxi na ngëmaäcü naxütawa nayauxgüäxüçex i norü maxü i taguma gúxü”, ñanagürü ga Ichaxia.

Parichéugü rü Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaä napuracüxü

(*Mr 3.20-30; Lc 11.14-23, 12.10*)

²² Rü Ngechuchuxüütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngoxoäcü ga ngexetücü rü tama idexacü. Rü Ngechuchu nanamexëe. Rü guma yatü rü yexgumatama nidauchi rü nidexa. ²³ Rü guxüma ga duüxügü rü nabéixächiaëgü ga yexguma yemaxü nadaugüga. Rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yïixü ya Dabí nane ya Cristu? —ñanagürügü. ²⁴ Natürü yexguma yemaxü naxinüegu ga Parichéugü, rü ñanagürügü: —Ñaä yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebüarü poramaä nixi i ínawoxüüxü i ngoxogü —ñanagürügü. ²⁵ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga tacügu na naxinüexü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Ngëgxuma chi wüxi i nachiüüñaneçüäx i duüxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixtu, rü nügü chitama naguxëe. Rü ngëgxuma chi wüxi ya ïancüäx rü éxna wüxi ya icüäx nügümaä nuëëchagu rü nügü nadaixtu, rü nügü chitama naguxëe. ²⁶ —Rü ngëgxuma chi Bechebü nügütama itexüchigu rü nügütama yamëxgu, ¿rü ñuxäcü chi äëgxacüecha yïixü? ²⁷ —Rü pemax, Pa Parichéugü, rü choxü pixuxgu rü Bechebüarü poramaä íchanawoxü i ngoxogü. Natürü ngëgxuma chi Bechebüarü poramaä íchanawoxüxü i ngoxogü, ¿rü texéarü poramaä nixi i perü ngüexëgü rü ínawoxüüxü i ngoxogü? Rü düçax, rü ngëma perü ngüexëgütama nixi i pexcèx nangoxëeëxü na ípetüexü. ²⁸ —Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma Tupanaäe i Üünexüäarü poramaä nixi i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chacuëeëna marü nüma petanüwa nangu i Tupana, na perü äëgxacü yïixüçex. ²⁹ —¿Rü ñuxäcü texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu

na tanapuxüxüçex i norü ngëmaxügü, ega tama tayanëixiragu i noxrix? Rü ngëgxuma tayanëixiraguxicatama nixi i nüxna tanapuxüxi i norü ngëmaxügü ya yima yatü ya poracü. ³⁰—Rü yíxema tama choxü ngechaüxü rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxüexü na Tupanacex tananutaquëexexü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexëe. ³¹—Rü ngëmacex pemaä nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i guxüma i pecadugü i duüxügü ügüxü rü guxüma i norü dexagü i chixexü. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexümaä tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tükü nüxü nangechaü i ngëma chixexü. ³²—Rü guxüma ya texé ya tacü choma ixugüxe rü Tupana tá tükü nüxü nangechaü i ngëma. Natürü texé ya Tupanaäe i Üünexümaä tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tükü nüxü nangechaü i ngëma, rü bai i fioma i nañnewa, rü bai i daxüguxü i nañnewa.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü na tacü rü nanetü yütxü
(Lc 6.43-45)*

³³—Rü ngëgxuma wüxi i nanetü rü namexgu, rü norü o rü ta name. Natürü ngëgxuma wüxi i nanetü rü nachixëxgu, rü norü o rü ta nachixe. Rü wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü ngoxi name rü éxna tama. ³⁴—Pa Äxtapearü Duüxügü, ïñuxâci i mexü i orexü pixuxü ega pematama rü pichixecümagü? Erü ngëma ore i peëxmaä nüxü pixuxü rü peäewa nixi i ne nañxüü. ³⁵—Wüxi ya meçü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäewa rü aixcüma mexügu narüxüñ. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü naäewa rü chixexügu narüxüñ. ³⁶—Rü choma pemaä nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagüxü i naâne, rü Tupana rü tá nüxna naca i guxü i duüxügü naxcex i guxüma i ore i chixexü i nüxü yaxuxü i fioma i nañnewa. ³⁷—Erü ngëma curü dexagüwa rü Tupana tá cuxü nangugü, rü tä cumaä nüxü nixu ngoxita cume i napëxewa rü éxna tama —ñanagüru ga Ngechuchu.

*Duüxügü ga tama yaxögüchaüxü rü naxcex ínacagü ga to ga cuëxruü ga Tupanaäru poramaä üxü
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Rü yexguma rü fiuxre ga Parichéugü rü Yudíugüarü ngüexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëetaegüxü rü ñanagürgü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëerüü, cuxü tadauxchaü na cunaxüxi i wüxi i cuëxruü i mexü i Tupanaäru poramaä cuxüxi —ñanagürgü. ³⁹ Rü Ngechuchu nanangâxü, rü ñanagüru: —Ñaa duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxögüxü rü naxcex ínacagü i wüxi i cuëxruü i mexü i Tupanaäru poramaä üxü. Natürü yema cuëxruü ga nuxcümaüçü ga Tupanaäru orearü uruu ga Yonáxü ngupetüxüxiça tátama nadaugü. Rü taxuüttáma i to i cuëxruü nüxü tadauxëe i ñaa duüxügü. ⁴⁰—Rü yexgumarüü ga Yoná ga tomaëxpüx ga ngunexü rü tomaëxpüx ga chütaxü choxni ga taxü ga bayenaänüwa na nayemaxxü rü wenañxü na nangóxü, rü ngëgxumarüü ta ta nüxü i choma i tomaëxpüx i ngunexü rü tomaëxpüx i chütaxü i chatáxüwa changëxmaxü. Natürü wena taxárü changox. ⁴¹—Rü ngëgxuma naâneärü guxgu rü Tupana rü ñaa duüxügüna nacagü i norü pecaduchiga, rü nuxcümaügüxü ga Ninibecüäx ga duüxügü rü tá inachigü. Rü Tupanapëxewa tá ñanaxuaxügü i ñaa duüxügü i fiuxma maxëxü. Yerü nümagü ga Ninibecüäx rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaä nüxü ixuxgu ga Tupanaäru ore. Natürü fiuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixixü. ⁴²—Rü ngëgxuma naâneärü guxgu rü Tupana rü ñaa duüxügüna nacagü i norü pecaduchiga, rü ngëma ga nuxcümaüçü ga Chabaaneärü ãëxgacü rü tá iichi. Rü tá ñanaxuaxü i ñaa duüxügü i fiuxma maxëxü. Yerü ngëma rü yaxüwaxüchi ne ixü na ãëxgacü ga Charumöüxi naxñüxüçex ga fiuxäcü poraäcü nüxü na nacuëxüchixü. Natürü fiuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Charumöüäru yexera ixixü.

*ngoko i taeguxüchiga
(Lc 11.24-26)*

⁴³⁻⁴⁴—Rü ngëgxuma wüxi i ngoko rü wüxi ya yatuwa ínaxüüxgu, rü dauxchitawa i ngextá taxuéma ïxäpataxüüla rü nu ne nanaxüümare. Rü naxcex nadau na ngexta na nangüxüçex. Rü ngëgxuma taxuxguma nüxü iyangauxgu na ngexta nangülegaxü, rü nagu narüxinü na wena nataeguxü naxcex ya yima yatü ga noxri nawa ínaxüxüchirécü. Rü ngëgxuma nataegugu, rü nüxü inayangau ya yima yatü na wüxi ya ï ya ngëäcune rü mexëne rü meä nabixichinerüü na yüxü. ⁴⁵—Rü ngëma ngoko rü íníxü rü naxcex nayadou i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma rü yima yatügu nayachocu, rü ngëxma naxñachiügü. Rü ngëgxuma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe. Rü ngëgumarüü tá ta nüxü naxüpüti i ñaa duüxügü i chixecümagüxü —ñanagüru ga Ngechuchu.

*Ngechuchuarü mamá rü naâneëgüchiga
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Rü yexguma duǔxǔgümää iyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma tangu ga naē rü naẽneẽgü. Rü īpataarü dükétüga tarücho, rü Ngechuchumaä tidexagüchaň. ⁴⁷ Rü wüxi ga duǔxǔ Ngechuchumaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa dükétüwa tangëxma ya cue rü cueneẽgü, rü cumaä tidexagüchaň —ñanagürü nüxü. ⁴⁸ Natürü Ngechuchu nanangäxü ga yema duǔxǔ ga namaä nüxü ixuxü ga yema ore, rü ñanagürü nüxü: —¿Texé tixi ya chae? ¿Rü texégü tixi ya chaueneẽgü? —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü naxuneta, rü ñanagürü: —Düçerü, daxe tixi ya chae, rü daagü nixü ya chaueneẽgü. ⁵⁰ —Erü guxâma ya texé ya naxüxe i Chaunatüya daxügucüarü ngúchäa, rü yixema tixi ya chaueneẽrü chaueyex rü chae —ñanagürü ga Ngechuchu.

13

Ore ga toecügu ixuxü

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Rü yemataama ngunexügu ga Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma ī ga nagu napexüne. Rü naxtaxaãnacüwa nayarüto. ² Rü muxüma ga duǔxügü rü yéma naxcèx nangutaquêxegü. Rü yemacèx dükwa wüxi ga nguegu nixüe ga Ngechuchu, rü guma nguewa narüto. Rü guxüma ga duǔxügü rü yexma naxnecütêxegu nachigü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü muxüma ga ore ga cuèxrüwa nanangülexeë ga duǔxügü. Rü norü nguxëetaewa rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaña nanagülane. ⁴ —Rü yexguma trigumaña ngülaneägu, rü ñuxre ga guma trigu rü namacüwagu nayi. Rü ínangugü ga werigü, rü nanawecü. ⁵ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachixaxüwa ga waixümu. Rü paxa narüxüga guma trigu, yerü ga waixümu rü tama nayaxcü. ⁶ —Rü yexguma nangunagüga ga üexcü, rü narüngëxüga guma trigu. Rü nayue yerü tama poraäcü nixämëxä. ⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecüga nayi. Rü yexguma nayaegu ga tuxugü, rü guma triguxü inawocu, rü nanadai. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixümu nayi. Rü yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxü rü wüxitreewa rü 100 püxü ínanguxuchi ga norü o, rü náireegüwa rü 60, rü náireegüwa rü 30. ⁹ —Rü yíxema ächižëgxüe, jrü nagu tarüxñüe i ngëma ore! —ñanagürü.

Tacüçèx nixi ga yema ore ga cuèxrügügu ixuxü

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxi, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿Tüxcüü i cuèxrügügu cuyaxüäcüma cunangüexëexü i ñaã duǔxügü? —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexüxïcatama nüxü nacuëxëe i ngëma éxüguxü na ñuxäcü äëxgacü yïlxü i nümax. Natürü nüma i togü i duǔxügü rü tama nüxü nüxü nacuëxëe i ngëma. ¹² —Rü texé ya aixcüma naga ñünxü i chorü ore, rü Tupana rü yexeraäcü tá tüxü nüxü nacuëxëe. Rü ngëmaäcü tá tüxü nanëxma i taxü i cuëx. Natürü texé ya tama naga ñünxü i ñaã ore rü Tupana tá tüxü nanayaxu i ngëma íraxü i cuëx i tüxü ngëxmachirëxü. ¹³ —Rü ngëmacex nixi i ore i cuèxrümaä chanangüexëexü i ngëma duǔxügü. Erü nümagü rü woo nüxü nadaugüga, rü ñoma tama nüxü nadaugüxürrü nixigü. Rü woo nüxü naxinüegü, rü ñoma tama nüxü naxinüexürrü nixigü. Rü tama nüxü nacuëxgüéga. ¹⁴ —Rü aixcüma ngëma duǔxügüchiga nixi ga yema Tupanaärrü ore ga nuxcümaäcü ga norü orearü uruü ga Ichaxia nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü ngëma duǔxügü rü tá aixcüma nüxü naxinüe, natürü tääútama nüxü nacuëxgüéga i tacüchiga na yïlxü i ngëma nüxü naxinüexü. Rü aixcüma tá nüxü nadaugü, natürü tääútama nüxü nacuëxgü na tacüchiga yïlxü i ngëma nüxü nadaugüxü. ¹⁵ Erü ngëma duǔxügü rü tääútama nüxü nacuëxgüchaü i chorü ore, rü naxchaxwa tá nügü narütütamachixëgü rü tá naxchaxwa napexetüga. Rü ngëmaäcü tá nanaxüga na tama nüxü nadaugüxülcex i ngëma mexü i naxcèx chaxüxü, rü tama nüxü naxinüexülcex i chorü ore, rü tama nüxü nacuëxgüxülcex na ñuxäcü choma chanaxwëxexüäcüma na namaxëxü, rü tama chauxcèx nadaugüxülcex na chanamaxëxëexülcex”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Natürü pemax, Pa Chorü Ngúexügü, rü petaäegü erü pexetügümäätama nüxü pedaugü i ngëma chaxüxü rü pexmachixëmaäätama nüxü pexinüe i chorü ore. ¹⁷ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü muxüchixü ga nuxcümaägüxü ga Tupanaärrü orearü uruügü rü muxüchixü ga duǔxügü ga imecümaxü, rü nüxü nadaugüchäa i ngëma ñuxma chauxütawa nüxü pedaugüxü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü naxinüexüchaü i ngëma ore i ñuxma chauxütawa nüxü pexinüexü. Natürü tama nüxü naxinüe —ñanagürü.”

Ngechuchu rü meä nanangoxëe gayema ore ga toecüchigagu yaxuxü

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¡Dúcex, iperükxinüe na ñuxü ñaxüchiga yüixü i ngëma ore i cuèxrü i toecüchigal! ¹⁹ —Rü guma trigu ga namagu yixünerü tixüg ya ylxema nüxü ñüexü i ore i mexü na ñuxäcü äëgxacü yüixü ya Tupana natürü tama nüxü cuègxüe i ñuxü ñaxüchiga na yüixü i ngëma ore. Rü tümaxütawa nangu i Chataná, rü tixü nüxü inayarüngümaëxü i ngëma ore i túmaäwa ngëxmachiréxü. ²⁰ —Rü guma trigu ga nutatanügu yixünerü nixü i ngëma duüxügü i nüxü ñüexü i Tupanaärü ore rü taäñäcüma nayauxgüxü. ²¹ —Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxüñüexü i ngëma ore, rü paxaächitama nayaoxgü, rü yixüra ngëgxuma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügü rü éxna duüxügü naxchi aiegü, rü ínanatexü i ngëma ore. ²² —Rü guma trigu ga tuxunecügu yixünerü nixü i ngëma duüxügü i Tupanaärü orexü ñüexü rü yaxögüxü. Natürü ñoma i naâneärü ngëmaxügüçex oegaäegüxü, rü ngëmaguama rüxüñüexü, rü düxwa nüxü inayarüngümaë i ngëma ore. Rü guxüma i ngëma rü Tupanaärü orexü nüxü narüoxexüe na tama aixcüma meä Tupanawe naxüñüexü i ngëma duüxügü. ²³ —Natürü guma trigu ga mexü ga waixüñügu yixünerü nixü i ngëma duüxügü i nüxü ñüexü i Tupanaärü ore, rü nüxü cuègxü i tacüchiga na yüixü, rü naga ñüexü rü meä naxcex maxexü. Rü tümáxü rü guma trigu ga 100 püxü nawá ínguxuchinerü tixü. Rü tümáxü rü guma 60 püxü nawá ínguxuchinerü tixü. Rü tümáxü rü guma 30 püxü nawá ínguxuchinerü tixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga chixexü ga natüane ga trigutanügu toxüchigagu ixuxü

²⁴ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxrü i duüxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü nüma ya Tupana rü ñoma wüxi ga yatü ga mexüne ga triguchire naânegu tocürü tå nanaxü. ²⁵ —Rü guma yatü rü yexguma inapeyane rü wüxi ga norü uwanü ga naxchi aixü rü yéma naxü. Rü naêchita yexema trigunecügu nayatogü ga chixexü i natüane. Rü ñuxüchi ñixü. ²⁶ —Rü yexguma naxügüga trigu rü nayaegu rü yexwacex yaxoxgu, rü yema natüane rü ta nangox. ²⁷ —Rü yexguma ga yema yatüarü duüxügü, rü namaä nüxü nayarüxugü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, cuma rü cuanegu rü triguxicachiréx ngëxma cuto. ¿Natürü ñuxäcü i ñuxma rü chixexü i natüane rü ta ngëma naxügüxü?” ñanagürügü. ²⁸ —Rü yexguma ga yema naâneärü yora, rü ñanagürü nüxü:

“Maneca wüxi i chorü uwanü i chauxchi aixü nixü i ngëma ngexü wagüxü” ñanagürü. Rü yexguma ga norü duüxügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, ¿cunaxwëxexü na tanabéxü i ngëma chixexü i natüane?” ñanagürügü. ²⁹ —Natürü nüma ga norü cori rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxügü:

“¡Nüetama ngëma nangëxmagü! Erü ngëgxuma chi penabëxgu, rü ngürüächi trigumaä chi ta penangauxexü na penabéxü. ³⁰ —Rü narümemäa nixü i nüetama ngëma nayae ñuxmatáta triguarü buxgüwa nangu. Rü ngëgxuma rü ngëma tá chanamugü i chorü puracütanüxü, rü tá nanabéxira i ngëma chixexü i natüane. Rü tá ñanagoxücta, rü ñuxüchi tá ñanagu. Rü ngëmawena tá nayabuxgü i trigu, rü naxchiügü tá choxü namaä nanguxügü” ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxrü i duüxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü ngëma Tupanaärü ore rü yexera nixüchigü. Rü ñoma wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naânegu toxünerü nixü. ³² —Rü woo naxiraxüchichiréx ya yima naxchire, natürü ngëgxuma naxüxgu rü nayëxgu, rü wüxi i nanetü i taetaxü nixü. Rü ngëmacex i werigü rü natanüwa naxü, rü ngëxma nayarüxüchiügü —ñanagürü.

Ore ga püüärü puxëëruügu ixuxü

(Lc 13.20-21)

³³ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxrü i duüxügümaä nixu, rü ñanagürü: —Rü Tupanaärü ore rü duüxügütanüwa nangu. Rü nixüchigü rü nanaxüchicüxü i norü maxü. Rü ñoma íraxü i püüärü puxëëruü i wüxi i nge taxü i ngirü püüchara namaä ipuxëëxürxü nixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Cuèxrüügu ixuxü ga oremaä nidexa ga Ngechuchu na yanguxëëxüçex ga Tupanaärü ore

(Mr 4.33-34)

³⁴ Rü guxüma ga yema ore ga Ngechuchu duüxügümaä nüxü ixuxü, rü cuèxrüügu yaxuäcüma namaä nüxü nixu. Rü yemaäcüxicatama nixü ga namaä nüxü yaxuxü.

³⁵ Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxëëxüçex ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaücü ga norü orearü uruü ga Ichaxüa ümatüxü ga ñaxü:

“Choma rü cuèxrüügu ixuxü i oremaä tá duüxügümaä chidexa. Rü tá namaä chanangoxexü i ngëma cuèx i exüguxü ga yexguma noxri naâne ixügügumama iicúxü”, ñaxü.

Ngechuchu nanangoxēē na tacūchiga yīixū ga yema ore ga chixexū ga natüane ga trigutanügu toxūchigagu ixuxū

³⁶ Rū Ngechuchu ínayamugū ga duūxūgū, rū guma ī ga nagu napexūnegu naxücu. Rū norū ngúexügū rū yéma naxcèx naxī, rū ñanagürögū nüxū: —Pa Corix, jtomaā nangoxēē na tacūchiga yīixū i ngēma chixexū i natüanegu ixuxū i ore! —ñanagürögū. ³⁷ Rū yexguma ga Ngechuchu rū ñanagürü nüxū: —Rū yima mexū i trigumaā toecū, rū núma nixī ya Tupana Nane ya duūxūxū ixīcū. ³⁸ —Rū ngēma naāne i nagu natoexū, rū ñoma i naāne nixī. Rū ngēma mexū i trigu rū ngēma nixī i duūxūgū i Tupanaārū duūxūgū ixīgūxū. Rū ngēma chixexū i natüane, rū ngēma nixī i duūxūgū i Chatanaārū ixīgūxū. ³⁹ —Rū ngēma norū uwanü i chixexū i natüanemaā naēchita naānegu yatoexū, rū ngēma nixī i Chataná. Rū ngēma ngunexū i nagu nabuxuxū i trigu rū naāneärū gúxchiga nixī. Rū ngēma puracütanüxū i triguarū buxwa puracüexū, rū Tupanaārū orearū ngeruügū i daxūcūlāx nixīgū. ⁴⁰ —Rū ngēxgumarü i ngēma chixexū i natüane rū na nabéxū rū ñuxūchi na ínaguxū, rū ngēxgumarü tā ta nixī i naāneärū guxgu. ⁴¹ —Rū choma i Tupana Nane na duūxūxū chīxū, rū tá chanamu i chorū orearū ngeruügū i daxūcūlāx na nadeáixücè i ngēma duūxūgū i chixexū ügūxū rū ngēma duūxūgū i toguāxū chixexū ügūxēēxū. Rū tá ínanawoxū. ⁴² —Rū tá üxüsetüwa nayawocu. Rū ngema tā naxauxe rū tá nixūxchapütagū. ⁴³ —Natüru guxūma i ngēma duūxūgū i Tupanaga ñüxū, rū tá üexcürü i inabaixgū i ngextá Tanatü ya Tupana äēxgacū fixixūwa. Rū yixema áchixēgüxe, jrū nüxū taxinüē i ngēma ore! —ñanagürü.

Ore ga taxū ga dīeru ga icúxūgu ixuxū

⁴⁴ Rū Ngechuchu rū to ga ore ga cuèxruüxū duūxūgūmaā nixu, rū ñanagürü: —Rū ngēma na äēxgacū yīixū ya Tupana rū duūxūgūcèx rū namezechí ñoma wüxi i uiru i wüxi i naānegu icúxūrūxū. Rū wüxi ya yatū rū ngēxguma nüxū iyangauxgu i ngēma uiru, rū paxa wena ngēma naānegu nayacux. Rū taāeācūma namaā nataxe i guxūma i norū ngēmaxügū na naxcèx nataxexücè i ngēma naāne na noxrū yīixūcè i ngēma uiru —ñanagürü.

Ore ga nuta ga ngèxäeruü ga tatanücūgu ixuxū

⁴⁵ Rū ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rū duūxūgū rū ñoma wüxi i taxetanüxū i nutagū ya ngèxäeruücèx dauxdrüü nixīgū na poraāc Tupanaxcèx nadaugüxū na núma norū äēxgacū yīxixücèx. ⁴⁶ —Rū ngēma taxetanüxū rū ngēxguma dëxwa nüxū iyangauxgu ya wüxi ya nuta ya ngèxäeruü ya guxūrū yexera mexēchicū, rū namaā nataxe i guxūma i norū ngēmaxügū na naxcèx nataxexücè ya yima nuta ya mexēchicū, na noxrū yīixūcèx.

Ore ga püchagu ixuxū

⁴⁷ —Rū ngēma Tupana na äēxgacū yīxixū rū wüxi i pücha i nagúxūraüxū i choxni namaā iyaxuxūxūrū nixī. ⁴⁸ —Rū ngēxguma naxääcūxgu i ngēma pücha, rū ngēma püchetañxū rū naxnecüpechinügū ínanatüächigü. Rū ngema narütotügū rū nayadexechi i ngēma mexū i choxni, rū pexchigu nananucu. Rū ngēma tama ingöxū i choxni rū ínanawogü. ⁴⁹⁻⁵⁰ —Rū ngēxgumarü tā nixī i ngēxguma naguxgu i naāne. Erü Tupanaārū orearū ngeruügū i daxūcūlāx, rū núma tā naxī. Rū tá nayadexechi i ngēma mexū i duūxūgū nüxna i ngēma ichixexū, rū tá üxüsetüwa nayawocu i ngēma duūxūgū i chixexū. Rū ngema tā naxauxe, rū tá nixūxchapütagū —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngewacaxügūxū rū nuxcūmaügūxū i ngēmaxügūchiga

⁵¹ Rū yexguma ga Ngechuchu rū norū ngúexügūna naca, rū ñanagürü: —¿Nüxū pecuáxū yīxū na tacūchiga yīixū i ngēma pemaa nüxū chixuxū? —ñanagürü. Rū númagü nanangäxügū rū ñanagürögū: —Ngémäacū, Pa Corix, nüxū tacuèx —ñanagürögū. ⁵² Rū yexguma ga Ngechuchu rū ñanagürü nüxū: —Rū ngēxguma wüxi i ngúexēeruü i ore i mugüwa nguxéētaexū aixcūma nüxū cuèxgu na ñuxäcū äēxgacū yīixū ya Tupana, rū nanaxwèxe na meā nüxū nacuáxū i ngēma nuxcūmaüxū i Tupanaārū ore rū ñaa ngewacaxüxū i chorū ore rū ta, ngēxgumarü i wüxi i cori i norū taxepatawa duūxūgūcèx inawéxū i norū ngēmaxügū i ngewacaxügūxū rū norū ngēmaxügū i nuxcūmaügūxū ta —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rū Nacharétuwa nayexma

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Rū yexguma Ngechuchu nüxū rüchauxgu ga yema ore ga cuèxruügūxū na yaxuxū, rū inaxüächi ga yéma. ⁵⁴ Rū guma iāne ga nawa nayaxüne ga Nacharétuwa naxū. Rū guma iāneärü ngutquaçexepataügū naxcūrū yéma nanangúexēe ga duūxūgū. Rū yema duūxūgū rū nabéjächäigü namaā ga norū ore. Rū ñanagürögū: —¿Ngextá nüxū nacuèx i ngēma nguxéētae? ¿Rū ñuxäcū nüxū nacuèx na naxüäxū i ngēma mexügū i taxügū i Tupanaārū poramaā naxüxū? ⁵⁵ —¿Taux ẽxna i daa yīixū ya carpinteru ya Yúche nane ya María ngíne, ya Chaütiágú rū Yúche rū Chimáu rū Yuda naēneé ixīcū? ⁵⁶ —¿Rū taux ẽxna i naéyèxgū rū nuxma tatanügu naxächiügūxū? ¿Rū ngēxguma i ngextá yīixū i nayauxäxū i ngēma nüxū

nacuáxű? —ñanagürügű. ⁵⁷ Rü yemacex ga duúxügű rü tama nüxű inarüxínüéchaň. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Guxüma i togü i duúxügű rü namaă nataăegü i wüxi i Tupanaärü orearü uruu. Natürü ngëma orearü uručhiňanewatama rü duúxügű rü tama namaă nataăegü —ñanagürü. ⁵⁸ Rü yema duúxügütanüwa rü tama poraăcü nanaxü ga mexügű ga taxügű ga Tupanaärü poramaă naxüxű, yerü tama nüxű nayaxögüchaň ga yema duúxügű.

14

*Nayu ga Cuáú ga baiúxéeruň
(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)*

¹ Rü yema gunexügű nixi ga Gariréaaneärü äexgacü, ga Erode rü Ngechuchuxü nacuáchigaxű. ² Rü Erode rü norü duúxügümäa ñanagürü: —Yima nixi ya Cuáú ga baiúxéeruň rü marü wena namaxü. Rü ngëmacex nüxű nangëxma i pora na naxüxű i ngëma mexügű i taxügű i Tupanaärü poramaă naxüxű —ñanagürü. ³ Rü yema ñanagürü, yerü nümatama ga Erode rü ūpaacü norü churaragüxű namu na Cuáúxű yayauxgüxüçex rü cadenamaă yanëxgüäcüma poxcupataňwa nagagüäxüçex. Rü yemaăcü nanaxü ga Erode, yerü yemaăcü naxcex íica ga naxmëga Erodiága naâneé ga Piripi naxmëxchiréx ixicü. ⁴ Rü Erode rü Cuáúmaă nanu yerü ga Cuáú rü ñanagürü nüxű: —Tama name na cuxumëxmaă cuxämaxü —ñanagürü. ⁵ Rü Erode rü Cuáúxű nimáxchaň, natürü duúxügüxű namuň yerü guxüma ga duúxügű rü nagu narüxínüe rü aixcüma Tupanaärü orearü uruu nixi ga Cuáú. ⁶ Natürü yexguma norü taunecülarü ngunexüwa nanguxu ga Erode rü wüxi ga peta naxü. Rü yema petawa rü Erodiáxacü rü iyäyüparachigüxű napexewa ga yema petatanüxű. Rü nüma ga äexgacü ga Erode rü poraăcü norü me nixi ga yema naxüxű ga naxäcürücü. ⁷ Rü yemacex ngimaă inaxuneta rü ñanagürü ngixű: —¡choxna naxcex naca i tacü i cunaxwèxexü, rü aixcüma tá cuxna chanaxá! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga ngima rü ngíexütawwa ixü, rü ngíena iyaca, rü ngígrügű: —Pa Ma, ¡tacü i cunaxwèxexü na naxcex íchaçaxü? —ngígrügű. Rü ngíe ngixű ingäxű, rü ngígrügű: —¡Naxcex ínaca i Cuáú ya baiúxéeruňerul —ngígrügű ga ngíe. Rü yexguma ga yema pacü rü ngígrügű nüxű ga Erode: —Chanaxwèxe i wüxi ya poratugu choxna cunaxá i Cuáú ya baiúxéeruňerul —ngígrügű. ⁹ Rü yexguma ga äexgacü ga Erode rü inayarümaachi namaă ga yema ore, natürü norü unetacex rü norü petatanüxüçex rü tama ngixű nawomüxéechä. Rü nanamu ga füxre ga norü churaragü na ngixna naxägüäxüçex ga yema naxcex ínacaxü. ¹⁰ Rü yemaăcü poxcupataňwa nanamu na yéma Cuáúxű yanadaenaăxüçex. ¹¹ Rü yemawena wüxi ga poratugu ngíexütawwa nanange ga Cuáúerü, rü yema pacüna nayaxä. Rü ngima rü füxüchi ngíena iyaxä. ¹² Rü yexguma ga Cuáúlärü ngúexügű rü yéma naxi, rü nayangegü ga naxüme, rü inayatexgű. Rü yemawena rü Ngechuchumaaă nüxű nayarüxugüe.

*Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)*

¹³ Rü yexguma yemaxü nacuáchigagu ga Ngechuchu, rü nüxícatama wüxi ga nguegu nixüe, rü ínaxüxű ga yéma. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxäpataxüwa naxü. Natürü ga duúxügű rü nüxű nacuëgxüama ga ngextá na naxüxű. Rü ínachoxü ga norü ĩanegüwa, rü dauxchitagu nawe narüx. ¹⁴ Rü yexguma nguewa ínaxülegu ga Ngechuchu rü nüxű nadau ga yema muxüma ga duúxügű. Rü nüxű nangechaňtümüögű. Rü nanameeëxee ga yema duúxügű ga idaaweeü ga naxcex yéma nagagüxü. ¹⁵ Rü yexguma marü nachütachaňgu rü Ngechuchucex naxi ga norü ngúexügű, rü ñanagürüngű nüxű: —Marü nachütachaň, rü füxüchi taxúema nuxma taxäpata i nuã. Rü name nixi ícuyamugü i ñaã duúxügű na ĩanexäcügű ya ngaicamana ngëxmagünewa naxixüçex, rü ngema norü önatetex yataxegüxüçex —ñanagürügű. ¹⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Taxuacüma nawoegu. ¡Rü pematama penachibüexëe! —ñanagürü. ¹⁷ Rü nümagü nanangäxügű, rü ñanagürügű: —Natürü nuã rü wüxiimëëxpüx i pâü rü taxre i choxnixícatama toxü nangëxma —ñanagürügű. ¹⁸ Rü Ngechuchu nanangäxű rü ñanagürü: —¡Nuã chauxütawwa penana! —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duúxügüxű namu na maxëtëxewa natogüxüçex. Rü füxüchi nanade ga yema wüxiimëëxpüx ga pâü rü yema taxre ga choxnigü. Rü daxügu nadawentüäcüma Tupanana moxë naxä, rü füxüchi inanabüci ga yema pâügü. Rü norü ngúexügüna nanana, rü yema duúxügüxű nayanu. ²⁰ Rü guxüma ga yema duúxügű rü meâma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaă ga yema pâü rü choxnichipëxegü ga iyaxügüxű. ²¹ Rü yema yéma chibüexü rü 5000 ga yatügü nixi, natürü ga ngexügű rü buxügű rü tama nayaxugü.

*Desáétügu nixi ga Ngechuchu
(Mr 6.45-52; Cu 6.16-21)*

²² Rü yemawena ga Ngechuchu rü duǔxügütü íyamugüyane rü wüxi ga nguegu naya-choǔxéē ga norü ngúexügü na yoxxni naxtaxaarü tocutüwa naxixücèx. ²³ Rü yexguma duǔxügütü íyamugüyuna rü guma mèxpünewa ínaxüächi ga Ngechuchu na nüxicá yéma yayumüxexücèx. Rü yexma nüxicatama nachütaü. ²⁴ Natürü ga norü ngúexügü rü nax-taxaaruü ngäxültüchiüga nixäggü ga yexguma. Rü tacü ga buanecü yexma nüxü naxü, rü poraäcü nayuape. ²⁵ Rü yexguma marü yangunechaüga rü norü ngúexügütü inaxüächi ga Ngechuchu. Rü dexächüétüga nixü naxcèx ga norü ngúexügü. ²⁶ Rü yexguma norü ngúexügü nüxü daugüga de dexächüétüga na yaxüxü, rü poraäcü nabèixächiäggü. Rü norü muümaä aita naxüü, rü ñanagürügü: —Wüxi i naxchiximare nixi —ñanagürügü. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü namaä nidexa rü ñanagürü nüxü: —¡Peporae! rü choma chixi. jRü tåxü ipemuülexü! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchumaä nidexa rü ñanagürü: —Pa Corix, ega chi cuma quixügü, jrü choxü namu na choma rü ta dexáétüga chixüixücèx rü cuxütawa na chaxüixücèx! —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ecü jnuä naxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüe ga nguewa. Rü inanaxügü ga dexáétüga na yaxüxü na Ngechuchuxütawa naxüxücèx. ³⁰ Natürü yexguma nüxü yacuëxächigu ga na naporaxü ga buanecü rü namuü, rü inanaxügü ga na dexächüigü nanguxü. Rü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Corix, jchoxü rüngülxéē! —ñanagürü. ³¹ Rü yexgumatama ga Ngechuchu rü Pedruméxegü nayayauxächi, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü irartüwatama cuyaxö. ¿Rü tüxcüü tama aixcüma cuyaxööchi? —ñanagürü. ³² Rü yexguma nguegu yachoëgu ga Ngechuchu rü Pedru, rü nangupetü ga guma buanecü. ³³ Rü guxüma ga norü ngúexügü ga nguewa yexmagüxü rü Ngechuchupéxegu nacaxápügütü rü nüxü nicuëxügü, rü ñanagürügü nüxü: —Aixcümäxüchi cuma nixi i Tupana Nane quixü —ñanagürügü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameëxéê ga idaaweexü (Mr 6.53-56)

³⁴ Rü yexguma marü yanguëgu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü rü yéma ínachoü. ³⁵ Rü yexguma yema duǔxügütü ga yémacüäx nüxü icuëxächitanüga ga Ngechuchu na yiixü ga guma, rü guxüma ga yema naânewa nanguchiga ga yéma na nayemaxü ga Ngechuchu. Rü yemacèx naxütawa nanagagü ga yema duǔxügütü ga idaaweexü. ³⁶ Rü Ngechuchuxü nacéëxügü na naxchirupechinügumare yangögügütücèx. Rü guxüma ga yema naxchirupechinüga ingögüexü rü narümeé.

15

Tacü nixi i Tupanapéxewa duǔxügütü chixexëexü (Mr 7.1-23)

¹ Rü Ngechuchucèx naxi ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxxéëtaegüxü ga Yeruchareüwa ne ixü. Rü Ngechuchuna nacagu, rü ñanagürügü: ² —¿Tüxcüü i curü ngúexügü rü tama nagu naxi i nuxkümaägütü i törü oxigücüma? ¿Rü tüxcüü tama nayanguxxéegü i ngëma nacüma na Tupanacèx nayauxxmëgxüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürügü. ³ Natürü ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü ngúexëerügü, rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tüxcüü i pema rü nüxü pexo i Tupanaärü mu na nagu pexixücèx i pecümagütama? ⁴ Erü Tupana rü norü orewa rü ñanagürü: “iTüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”

ñanagürü. Rü ngëma orewa rü ñanagürü ta:

“Rü texé ya túmanatümaä rü éxna túmaëmaä guxchigaxe rü name nixi i noxtacüma ngëmacèx tüxü tayuxëe”,

ñanagürü. ⁵ Natürü pema rü ñaperügögü:

“Marü name ega wüxi ya yatu nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwa chorü ngëmaxümaä cuxü charüngüxéē erü guxüma i chorü ngëmaxü rü marü Tupanana chanaxä,’ ” ñaxgu. ⁶ Rü ngëguma texé ngëma ñagüga rü pexcèx rü marü namexü na tama túmanatüxü rü túmaëxü tarüngüxéexü. Rü ngëmaäcü ipeyanaxoxé i Tupanaärü mu na nagu pexixücèx i pecümagütama. ⁷ Pema nixi i duǔxügütü i togüpëxewa rü meä pemaxënetaxü, natürü peäewa rü chixexüga perüxiñü. Rü aixcüma nixi ga yema ore ga nuxkümaälcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia pechiga ümatüxü ga ñaxü:

⁸ “Naä duǔxügütü rü naâxmaämare choxü nicuëxügü. Natürü naâewa rü tama aixcüma chaugu narüxiñü. ⁹ Rü taxuwama name na ngëmaäcü natüçëxma choxü yacuëxügütü. Rü guxüma i norü nguxxéetae rü yatügürü mugümare nixi rü tama aixcüma chorü mu nixi”,

ñaxü. ¹⁰ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duǔxügütücèx naca, rü ñanagürü nüxü: —¡Meä iperüxiñü i ñaä chorü ore, rü nagu perüxiñü! ¹¹ Ngëma öna i duǔxügütü ngödxü rü tama ngëma nixi i napecaduäxexügütü. Natürü ngëma ore i chixexü i nüxü yaxuxü, rü ngëma waxi nixi i napecaduäxexügütü —ñanagürü. ¹² Rü ñuxüchi ga norü ngúexügü rü naxcèx naxi, rü

ñanagürögü nüxü: —¿Pa Corix, tama ñexna nüxü cucuèx na Parichéugüâêwa nangúxü i ngëma ore i namaâ nüxü quixuxü? —ñanagürögü. ¹³ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangaxü rü ñanagürü nüxü: —Guxüma i ngëma nanetü i tama Chaunatü itoxü rü tá nanabex. ¹⁴ Rü nüçtama i ngëma Parichéugü, erü namaârü cuèxruñgü i ngexetüxürü nixigü. Rü ngëgxuma wüxi i ngexetüxü rü naxrüü ngexetüxümaâ inacuëxgu rü ngüüâchi ngëma taxre rü wüxi i áxmaxtú ta nügümäa nayayicu —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñuxuchi ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¡Tomaâ meâ nangoxëe na ñuxü ñaxüchiga yíixü i ngëma ore i tomaâ nüxü quixuxü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangaxü rü ñanagürü: —¿Exna pema rü ta tama nüxü pecuëxügea i ngëma ore? ¹⁷ ¿Tama ñexna nüxü pecuëxü rü guxüma i ngëma ñona i duñxügü ngöðü rü naññüwa naxü, rü yixküma rü ñuxuchi inaxü? ¹⁸ Natürü guxüma i ngëma ore i duñxügü nüxü ixuxü rü naññüwa nixi i ne naxü. Rü ngëma ore i chixexü waxi nixi i napecaduâxëegüxü i ngëma duñxügü. ¹⁹ Erü naññüwa nixi i chixexügu naxñüñüexü i duñxügü. Rü ngëma ne naxü na namáëtaxü, rü to i ngexü i átexümaâ na inapexü, rü na nangâêmarexü, rü na nangixü, rü na yadoratexáxü, rü na naguxchigawëxexü. ²⁰ Rü guxüma i ngëma chixexü waxi nixi i duñxügüxü pecaduâxëëxü. Natürü ngëma na tama nayaumëgxü naxüpä na nachibüexü, rü ngëma rü tama napecaduâxëe i duñxügü —ñanagürü.

*Wüxi ga ngecü ga to ga nachiüñaneçüäx ga Ngechuchuaxü yaxöxcüchiga
(Mr 7.24-30)*

²¹ Rü yegxuma yéma inaxüâchigu ga Ngechuchu, rü Tiruane rü Chidâñâneârü ñanegüwa naxü. ²² Rü Ngechuchuxüawa ingu ga wüxi ga ngecü ga Canácâx ga Tiruanegu áchiüçü. Rü tagaâcü ngïgürögü nüxü: —Pa Cori Pa Dabitänüxü, ¡cuxü changechaütümü! Erü chauxacü rü wüxi i ngoxo ngïwa nangëxma i poraâcü ngixü chixewexü —ngïgürögü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü tama ngixü nangaxü. Rü dûxwa ga norü ngüexügü rü naxcëx naxü, rü Ngechuchuxü nacëëxügü, rü ñanagürögü: —Pa Corix ¡ngimaâ nüxü ixu i ngëma nge rü iyaxü, erü tawe iyacaechigü! —ñanagürü. ²⁴ Rü yegxuma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Tupana nüma choxü namu na Yudifugü i pecaduâxgüxüçèxicatama na chadauxüçex —ñanagürü. ²⁵ Natürü ngima ga yema nge ga tama Yudifü ixicü rü Ngechuchucëx iyaxü. Rü napëxegu iyacaxápüxü, rü ngïgürögü nüxü: —Pa Corix ¡choxü rüngüxë! —ngïgürögü. ²⁶ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Tama name i taxacüguna tanapu i norü ñona na airugüna naxâxüçex —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudifugü rü nülgü nixugüe na Tupanaxâcügüxüchi yïgïgüxü rü yema togü rü ñoma airugüü na yixigüxü.] ²⁷ Natürü ngima ga yema nge rü ngïgürögü: —Rü aixcüma nixi i curü ore, Pa Corix, natürü airugü rü ta norü yoraarü ñonatüchi i mechawa rüyixü nangöx —ngïgürögü. ²⁸ Rü yegxuma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecü, aixcümaxüchi cuyaxö. Marü tá chanazü i ngëma cuma cunaxwëxexü —ñanagürü. Rü yegxumatama ngïxcëx nitaane ga ngïxâcü.

Ngechuchu rü nanameëxëe ga muxüma ga idaaweeexü

²⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü inaxüâchi ga yema nañnewa, rü naxtaxa ga Gariréacutüwa naxü. Rü ñuxuchi wüxi ga mëxpünewa ínaxüâchi, rü yéma nayarüto. ³⁰ Rü muxüma ga duñxügü naxüñawa nanguogü. Rü yéma naxüñawa nanagagü ga duñxügü ga ichixeparagüxü, rü ngexetügüxü, rü tama idexagüxü, rü chixechacügüxü, rü muxüma ga togü ga idaaweeexü. Rü Ngechuchupëxegu nayamugü, rü nüma ga Ngechuchu rü nanameëxëe. ³¹ Rü ga duñxügü rü poraâcü nabëjâchiâegü ga yegxuma nüxü nadaugüga ga ñuxâcü yema noxri tama idexagüxü rü marü na yadexagüxü, rü yema noxri chixechacügüxü rü marü naxcëx na yataanegüxü, rü yema noxri chixeparagüxü rü marü na nameparagüxü, rü yema noxri ngexetügüxü rü marü na yadauchigüxü. Rü yemacëx ga duñxügü rü Tupanaxü nicuëxüggü.

*Ngechuchu nanachibüexëe ga 4000 ga yatügü
(Mr 8.1-10)*

³² Rü ñuxuchi ga Ngechuchu rü norü ngüexügüçex naca, rü ñanagürü nüxü: —Choxü nangechaütümüügü i ñaâ duñxügü, erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuâ chauxüñawa nangëxmagü, rü nüxü nataxuma i norü ñona. Rü taxuacüma ngëmaâcümare nachiüwa chanamugü, erü ngüüâchi namagu tá nayaturee —ñanagürü. ³³ Rü norü ngüexügü rü ñanagürögü nüxü: —¿Natürü ngextá tá tanayaxu i ñona naxcëx i guxüma i ñaâ duñxügü? Erü taxuéma nuxma taxâpata i nuâ —ñanagürü. ³⁴ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pâu pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nanangaxügü, rü ñanagürögü: —Toxü nangëxma i 7 i pâu rü noxretama i choxniçügüxücatama —ñanagürü. ³⁵ Rü ñuxuchi ga Ngechuchu rü duñxügüxü namu na ñaxtulanewa natogüxüçex. ³⁶ Rü nanade ga yema 7 ga pâu rü yema choxnigü. Rü Tupanana moxë naxä. Rü ñuxuchi inanabüci. Rü norü ngüexügüna nanana na duñxügüxü yanuâxüçex. ³⁷ Rü guxüma ga duñxügü rü

meāma nachibüe. Rü yemawena rü 7 ga pexchigü nanapagüamatama namaā ga yema pāū rü choxnichipēxegü ga iyaxügxü. ³⁸ Rü yema yéma chibüexü rü 4,000 ga yatügü nixi, natürü ga ngexügü rü buxtügü rü tama nayaxugü. ³⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duūxügüxü ñimugü. Rü ñuxüchi wüxi ga nguegu nixüe, rü Magadáarü naānewa naxü.

16

Parichéugü rü Chaduchéugü naxcëx ínacagü na nüxü nüxü nadauxëégüxülcëx ga wüxi ga cuëxruü ga Tupanaäärü poramaä naxüxü

(*Mr 8.11-13; Lc 12.54-56*)

¹ Rü ga Parichéugü rü Chaduchéugü rü Ngechuchuxü ínayadaugü. Rü Ngechuchuna nacagüe na nüxü nüxü nadauxëégüxülcëx ga wüxi ga cuëxruü ga Tupanaäärü poramaä naxüxü, yerü nüxü naxüguchaümare. ² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü yáuanecü rü ñaperügügü:

“Name tá nixi i moxüärü ngunexü, erü nadautüweane”, ñaperügügü. ³ Rü ngëxuma pëxmama nadautüweanegu rü poraäcü nacaixanegu, rü:

“Nachixe tá nixi i ngunexü” ñaperügügü. Pema nixi i duüxügü i togüpëxewa meä pemaxënetaxü, natürü chixexüga perüxñüe. Rü pema nüxü pecuëx na penangugüxü i ñuxgu tå nameñexü rü ñuxgu tå nachixeanexü. Natürü ñuxma na yanguxü i ngëma cuëxruügü ga nuxcüma Tupana pemaä ixunetaxü rü tama nüxü pecuëxgüéga na tacüchiga yülxü —ñanagürü. ⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ñaa duüxügü i chixecümagülxü rü tama yaxögxü rü naxcëx ínacagü i wüxi i cuëxruü i Tupanaäärü poramaä üxü. Natürü yema cuëxruü ga nuxcümaäcü ga Tupanaäärü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxürüüxicatátama nadaugü. Rü yexgumarüü na bayenaänüwa na ínaxüxü, rü choma rü ichatáxüwa tá íchaxüxü. Rü taxuxültáma i to i cuëxruüxü nüxü chadauxëe i ñaa duüxügü —ñanagürü. Rü ñuxüchi nüxna yéma nixü ga Ngechuchu, rü inaxüächi.

Parichéugülarü pāñäärü puxëëruülcığa

(*Mr 8.14-21*)

⁵ Rü yexguma naxtaxaarü tocutüwa naxixgu ga norü ngüexügü, rü nüxü inayarüngümaä na nawemü ta íyangegüxü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Düçëx, pexuäegü naxcëx i Parichéugü rü Chaduchéugülarü pāñäärü puxëëruü! —ñanagürü. ⁷ Rü yema norü ngüexügü rü inanaxügue ga nügü na ñagüxü: —Ngëma ñanagürü tükü, erü tama tawemüta ítingegü —ñanagürögü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga ñuxäcü na yadexagüxü ga norü ngüexügü. Rü yemacëx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü,

“Tüxü nataxu i tawemü” ñaperügügü? Pema rü tama aixcüma peyaxögü. ⁹ —¿Tama éxna nüxü pecuëxgüega rü nüxna pecuëxächie ga yema wüxminëxpüüga pāu ga yema 5,000 ga yatügüçëx ichabücxü? ¹⁰ Rü ñuxre ga pexchi penaxüäcuxü namaä ga yema naxchipëxegü ga iyaxügxü? ¹¹ —¿Rü tama éxna nüxna pecuëxächie ga yema 7 ga pāu ga yema 4,000 ga yatügüçëx ichabücxü? ¹² Rü ñuxre ga pexchi penaxüäcuxü namaä ga yema naxchipëxegü ga iyaxügxü? ¹³ —¿Rü ñuxäcü nixi i tama nüxü pecuáxü i tama pāñichiga na chidexaxü i ngëxuma ñachagu:

“¡Pexuäegü naxcëx i Parichéugü rü Chaduchéugülarü pāñäärü puxëëruü!” ñachagu? —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü nüxü nacuëxü ga tama pāñäärü puxëëruülcığa na yadexaxü ga Ngechuchu, natürü Parichéugü rü Chaduchéugülarü ngüxëëtaechiga na yülxü ga na yadexaxü.

Pedru nanangoxëe na Cristu na yülxü ga Ngechuchu

(*Mr 8.27-30; Lc 9.18-21*)

¹⁵ Rü yexguma Checharéa ga Piripuaneäärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü norü ngüexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga na texé chíixü i chomax? —ñanagürü. ¹⁶ Rü nüma ga norü ngüexügü rü nanangäxü rü ñanagürögü: —Nangëxma i duüxügü rü:

“Cuáü ya baiüxëëruü quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Eriä quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Yeremiä quixí” ñagüxü. Rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaäcü ga Tupanaäärü orearü uruü quixí” ñagüxü —ñanagürögü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chíixü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü Chimáü ga Pedru nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma nixi i Cristu ya Tupana ya maxüäcü Nane quixí —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü aixcüma cutaäe, Pa Chimáü, Pa Yoná Nanex, erü taxuüma i duüxü nixi i cuxü nüxü cuëxëëxü i ngëma, natürü Chaunatü ya daxügucü nixi ya cuxü nüxü cuëxëëcü na Nane chíixü. ²⁰ —Rü choma cumaä nüxü chixu rü cuma rü Pedru quixí.

Rü ngēma cuéga rü “nuta” ñaxčhiga nixī. Rü cuma tá nixī i chorü duňxügürü dauruň quíixü. Rü Chataná rü tāütáma nüxü narüyexera i ngēma chorü duňxügü. ¹⁹—Rü choma rü tá cuxna chanaxā i chorü ore na duňxügümäa nüxü quixuxüçex na nüxü nacuëgxüçex na ñuxüçü daxüguxü i nañnewa nangugüxü i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa. Rü yíxema tama cuxü irüxiňüexé i ngēma ore rü tāütáma ngema tichocu. Natüřu yíxema meä cuxü irüxiňüexé i ngēma ore rü aixcüma ngema Tupana äëxgacü íixixüwa tá tangugü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügümäa nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Taxüemaätáma nüxü pixu na choma rü Cristu chíixü! —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Rü yemawena inanaxügü ga norü ngúexügümäa nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na üpetüü. Rü ñanagürü: —Choma rü Yerucharéüwa tá chaxü, rü ngema poraäcü ngíxü tá choxü ningexéegü. Rü choxü tá nimexgü i Yudügürü äëgacügürugü rü paigürü äëxgacügü rü ngúexüerügü i ore i mugüwa nguxéétaegüxü. Natüřu tomaëxpüx i ngunexü ngupetügü rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga Pedru rü nüxica noxrüwama Ngechuchuchü naga, rü inanaxügü ga na naxucuxéaxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, Tupana rü tama nanaxwéxe na ngēmaäcü quidexaxü. Rü tāütáma ngēmaäcü cuxü nangupetü i cumax —ñanagürü. ²³ Natüřu ga Ngechuchu rü Pedrucëx nadaueguächi, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx, erü chixexügo choxü cunguxéechaü! Rü tama Tupana nagu rüxiňüxügo curüxiňü, rü yatügü nagu rüxiňüxügumare curüxiňü i cumax —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowé rüxiňxchaügo, jecü nüxü tarüxo i túmaäru ngúchaü, rü namaä tapora i ngēma guxchaxügü i túmaçex inguxü i foma curuchawa tipotaxürü tüxü ixixéexü, rü ngēmaetüwa chowé tarüxiňam! ²⁵ Erü yíxema tügü maxéchaxéechaüxü rü tá tayu. Natüřu yíxema chauxcèx yúxe rü aixcüma ta tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶ Rü ¿Tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayaüäxgu i guxüma i foma i naâneärü ngémaxügü, natüřu iyanataxééägu i norü maxü? Erü taxucürüwama wüxi ya yatü rü norü diérumaä naxcèx nataxe i norü maxü. ²⁷ Erü choma i Tupana Nane na duňxüxü chíixü rü wena táxarü núma chaxü. Rü ngëxguma rü Chaunatü ya Tupanarüü tá äëxgacü chixü, rü daxüçüäx i orearü ngeruügümäa tå ichangu. Rü ngëxguma tá nixī i nüxü chanaxütanüxü i wüxichigü i duňxügü i ngēma ñuxäcü chauxcèx na namaxëxürüüäcüma maxëxü. ²⁸ Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü nangëxma i ñuxre i duňxügü i núma ngëxmagüxü rü tāütáma nayu ñuxmatáta choxü nadaugü na yuwa ícharüdaxü rü aixcüma äëxgacü ya poracü na chíixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

17

*Ngechuchu rü toraxüäcü nangox
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáü ga Chaütiágueñe. Rü nüxicatama wüxi ga mëxpünewa noxrüwama namaä naxü. ² Rü yéma yema ngúexügüpexewa rü toraxüäcü nangox ga Ngechuchu. Rü üexcürüü nixü ga nachiwe ga na yayauracüxü. Rü naxchiru rü ta üexcümarüü nixü ga na nangónexééäxü. ³ Rü ngürüüächi yéma naxcèx nangogxü ga Moiché rü Ería. Rü Ngechuchumaä yéma nidxagü. ⁴ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuchü: —Pa Corix, name nixī nuä tangëxmagü. Rü ngëxguma cunaxwèxegu rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moichécex, rü náí ya Eríacèx —ñanagürü. ⁵ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru rü wüxi ga caixanexü ga nangónexééäxü rü natanügü nayangaixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixī ya Chaune rá nüxü changechaüxüçhicü rü namaä chataäxüchicü. ¡Rü naga peixüé! —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma yemaxü naxiniňüga yema ngúexügü, rü ñaxtüanegu nanangüçuchiächitänü, yerü poraäcü namuüé. ⁷ Natüřu ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü nüxü nayarüngögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ipechigü rü tåxü ipemuüexü! —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma wenaxärü nadaunagütanügü, rü Ngechuchuxüxicatama nadaugü rü taxüema ga toguezü nadaugü. ⁹ Rü yexguma ínaxügüga gumá mëxpünewa, rü Ngechuchu nayaxucuxéegü ga taxüemaäma na nüxü yaxugüexüçex ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ñadaxgurü rü wena namaüxgu. ¹⁰ Rü ñuxüchi ga yema ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcü i ngēma ngúexüerügü i ore i mugüwa nguxéétaegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixī ya nüxira cuxüpa nuä úcü?” ñanagürügü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixī i Ería na nüxira tá núma naxüxü na chauxüpa Tupanacèx yamexééäxüçex i duňxügü. ¹² Natüřu choma pemaä nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü, natüřu duňxügü rü tama nüxü nacuëgxü na texe yíixü. Rü yemacèx chixri namaä

nachopetü. Rü ngēxgumarüü tá ta nixí na chixri tá chomaā nachopetüxü i duūxÜgü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga yema ngúexügü rü nüxü nicuēxāchitanü ga Cuáü ga baiüxéēruüchiga na yiixü ga yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxü.

*Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü
(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)*

¹⁴ Rü yexguma duüxÜgü íyexmaxÜwa nangugügu, rü wüxi ga yatü Ngechuchucèx nixü. Rü napëxegu nayacaxápüxü rü ñanagürü nüxü: ¹⁵ —Pa Corix, ¡nuxü nangechaü ya chaune rü naxcës yataanexë! Erü muëxpüxcüna rü naxåüäexü, rü poraäcü nüxü nangu. Rü muëxpüxcüna rü üxüetüga nayanguxëe, rü éxna dexágü. ¹⁶ —Rü nuä curü ngúexüguxüta chanaga, natürü nümagü rü tama nüxü nacuëxgü na namexéëgüäxü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchu nanangåxü, rü ñanagürü nüxü ga yema duüxÜgü ga yéma yexmagüxü: —Pa DuüxÜgü i Tama Yaxögüxü i Chixri Maxëxü, çñuxguratáta i pemaä chanuxmaxü rü yaxna pemaä chaxinüxü? ¡Nuä penaga ya yima bucü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo ga guma bucüwa yexmaxü. Rü yemaäcü ñanatëxuchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama naxcës nítaae ga guma bucü. ¹⁹ Rü yemawena ga norü ngúexügü rü noxrüwama Ngechuchumaä nidexagü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿tücxü i toma rü taxuacüma ítanatëxuchi i ngëma ngoxo? —ñanagürügü. ²⁰ Rü Ngechuchu nanangåxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü taxuacüma ípenatëxuchi erü tama aixcüma peyaxögü. Rü aixcüma pemaä nüxü chixu, rü ngëxguma chi woo wüxi ya motachachirerüxü naxiraxüchigu i perü õ, rü chi daa mëxpünemaä nüxü pixuxgu na yaxügachixüçëx, rü chi pega naxinü. Rü taxuxü chima pexü naguxcha ega aixcüma peyaxögügu. ²¹ —Natürü ñaärüü i ngoxo rü tama ñaxüxü ega tamaixaureäcüma iyumüxügu —ñanagürü.

*Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)*

²² Rü yexguma norü ngúexügumaä Gariréaarü nañengu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügumaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma ya Tupana Nane na duüxüxü chüixü, rü chixri tá chomaä nachopetü rü äëxgacüguna tá choxü namagü i duüxÜgü. ²³ —Rü tá choxü nimëgxü, natürü tomaëxpüx i ngunexügugewa rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. Rü yexguma yema orexü naxinüegu ga norü ngúexügü, rü poraäcü nangechaügü.

Ngechuchu ngíxü naxütanü ga yema díëru ga tupauca ga taxüneçëx ngíxü nayauxgüci

²⁴ Ngechuchu rü norü ngúexügumaä Capernáüärrü iñanewa naxí. Rü yexguma yéma nangugügu rü Pedruxü ínayadaugü ga yema yatüga taxuacüma díëru ngíxü yauxgüxü. Rü Pedruna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Yima curü Cori rü tama éxna ngíxü naxütanü i ngëma díëru i tupauca ya taxüneäru ixíxü? —ñanagürügü. ²⁵ Rü Pedru nanangåxü, rü ñanagürü: —Ngëmáäcü nanaxütanü —ñanagürü. Rü yixcama ga yexguma íxgu naxücuxgu ga Pedrux, rü Ngechuchuxira Pedrumaä nidexa, rü ñanagürü nüxü: —¿Nuxü ñacuxü i cumax, Pa Pedrux, rü ngéxtä nixí i nayauxgüäxü i norü díëru i guxü i niñanüäneäru äëxgacügü? —Cuxcëx i nügütanüwatama rü éxna togü i duüxÜgütanüwa? —ñanagürü. ²⁶ Rü Pedru nanangåxü, rü ñanagürü: —Maneca togü i duüxÜgütanüwa nixí i nayauxgüäxü —ñanagürü. Rü ñuxuchi Ngechuchu nanangåxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma ngëmáäcü yixígu, rü yixema na Tupanaärrü ixíxü rü taxucëxma tanaxütanügü. ²⁷ —Natürü ngëma na taxüema tamaä nuxüçëx, rü chanaxwëxe i cuyaxütanü i ngëma díëru. ¡Rü yéa naxtaawa naxü, rü ngëma yapoxwaxe! ¡Rü ngëma nüxíraüxü i choxni i cunapoxwauüxü rü naäxwa tá nüxü icuyangau i wüxi i díëru i nagu mexü na yangutanüxëëxüçëx i chauxcëx rü cuxcëx rü ta! ¡Rü tupauca ya taxünewa nange i ngëma díëru, rü yaxütanü! —ñanagürü.

18

¿Texé tá tixí ya guxüärrü yexera ixíxë?
(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxí rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Pa Corix, texé tá tixí ya guxüärrü yexera ixíxë i ngëma Tupana äëxgacü íxíxüwa? —ñanagürügü. ² Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga buxüçëx naca, rü norü ngúexügumarü ngäxütanüga nanachixë. ³ Rü ñuxuchi ñanagürü nüxü: —Düçëx, Pa Chorü Ngúexügüx, aixcüma pemaä nüxü chixu, rü ngëxguma tama nüxü perüoegu i ngëma na togüarü yexera pegü piixgüxëëchaüxü rü ñuxuchi tama ñaä buxürrü pegü iperüxíragu, rü taxucürüwa pichocu i ngéxtä Tupana äëxgacü íxíxüwa. ⁴ —Rü aixcüma yíxema tügü íruxíraxe rü ñaä buxürrü ixíxë, rü yíxema tá tixí ya guxüärrü yexera ixíxë i ngéxtä Tupana äëxgacü íxíxüwa. ⁵ —Rü texé ya chauégagu meä nayaxúxe i wüxi i buxü i ñaärüü ixíxü rü choxü nixí i tayaxuxü.

*Naxāūcūma nixī na pecadugu inguxū
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

⁶—Rü texé ya pecadugu nanguxēex ī wüxi i ūnaā buxügü i choxū yaxōguxū rü tūmacèx rü narümemaē chi nixī na noxtacūma wüxi ya nuta tūmanāawa nayangacuchixū, rü ūyukuchi ngēmaācū taxtuchiüwa tūxū nayarütáexū na ngēxma tayuxūcèx. ⁷—Noma i naānecūdāx i duūgūcèx rü wüxi i taxū i ngechaū nixī na nangēxmaxū i muxüchixū i facū i pecadugu nayixēexū. Rü guxüguma tá nangēxma i ngēma chixexügü, natürū wüxi i ngechaūxuchi tā nixī naxcèx i ngēma yatū i togüvü pecadugu nguxēexū. ⁸—Rü ngēmacèx i ngēxguma chi cuxmēx rü ēxna cicutü pecadugu cuhxū nguxēegü, rü name nixī i noxtacūma icunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaē nixī i cuboxmēxācūma rü ēxna cubocutüācūma na cunayaxuxū i curū maxū na tama guxüne ya cuxmēxmaā rü ēxna guxüne ya cicutümaā üxü ya taguma ixoxünewa quitēxcuchixūcèx. ⁹—Rü ngēxguma chi cuxetü pecadugu cuhxū nguxēegü, rü name nixī i icunacaxuchi, rü yaxügu cunaña. Erü narümemaē nixī i wüxitümäa na cunayaxuxū i curū maxū na tama guxüne ya cuxetümaā üxü ya ngoxogü nagu poxuenewa na quitēxcuchixūcèx. [Rü ngēmaācū woo cuhxū naguxchagu, natürū name nixī i nüxna quixügachi i guxüma i ngēma chixexügü i nagu cunguchaūxū.]

*Ore ga carneru ga iyarütaxuxügu ixuxū
(Lc 15.3-7)*

¹⁰—Rü tama name i nüxū pexoqx i wüxi i buxū i ūnaārüü choxū yaxōxū. Erü ngēma norü dauerüggü i orearü ngerüggü i daxücūdāx rü guxüguma Chaunatü ya daxügucüpēxewa nangēxmagü na ngēma buxületüwa nachogüxūcèx. ¹¹—Rü choma i Tupana Nane na duūxüxü chiiñx rü nüma chaxü na chanamaxēexēcèx i duūxügü iyarütaxexü. ¹²—¿Rü ūyukü ūyapegüxü i pema ega wüxi ya yatü rü nüxū nangēxmagü i 100 i carnerugü rü wüxi nüxū iyarütaxexü? ¿Taux ūxna i nachitaūgu namugüxü i ngēma 99, rü ūyukuchi naxcèx yadauxū i ngēma nüxū iyarütaxexü? ¹³—Rü ngēxguma nüxū iyangauxgu, rü namaā nataāēxuchi i ngēma norü carneru. Rü woo guxüguma namaā nataāē i ngēma 99 i tama iyarütaxexü, natürū yexeraācüxuchi namaā nataāē i ngēma wüxi i iyarütaxexü, erü marü nüxū inayangau. ¹⁴—Rü ngēxgumarüü ta nixī ya Penatü ya daxügucü na tama nanaxwèxexü na wüxi i ūnaā buxū na iyarütaxexü.

*Nuxācū tamücüxū na ingechaūxuchiiga
(Lc 17.3)*

¹⁵—Rü ngēxguma cueneē chixexū cumaā üxgu, rü name nixī i nüxicatama namaā quidexa, rü nüxna nüxū cucusxāchixē i ngēma norü chixexū i cumaā naxüxū. Rü ngēxguma cuga naxiñugu, rü marü wenaxarü mexücèx cunataeguxē i ngēma cueneē. ¹⁶—Natürü ngēxguma tama cuga naxiñugu i ngēma cueneē, rü name nixī i naxcèx cuca i wüxi rü ūxna taxre i duūxügü na nümagü rü ta namaā yadexagüxūcèx i ngēma cueneē. ¹⁷—Rü ngēxguma rü ta tama nüxū inaxiñugu i ngēma taxre i duūxügü rü ore, rü name nixī i guxü i yaxōguxümaā nüxū quixu na ngēma cueneēmaā yadexagüxūcèx. Rü ngēxguma rü ta tama nüxū inaxiñugu i ngēma yaxōguxüarü ore, rü name nixī i wüxi i duūxü i tama yaxōxüruügu namaā curüxiñü. ¹⁸—Rü aixcūma pemaā nüxū chixu rü yíxema nüma ūoma i naānewa tama peqx i irüxiñüxē i chorü ore rü tātütāma Tupana äëxgacü ūixixüwa tichocu. Natürü yíxema meā peqx i irüxiñüxē i ngēma ore rü aixcūma ngēma tá tangu. ¹⁹—Rü pemaā nüxū chixu rü ngēxguma chi taxre i pema i nüma ūoma i naānewa rü wüxigu tacücèx ipêcaxgu i Chaunatü ya daxügucüxüta. rü nüma ya Chaunatü rü tā pexna nanaxä. ²⁰—Erü ngēma ngextá taxre rü ūxna tomaëxpüx i duūxügü chauégagu ūngutauqüexexüwa, rü choma rü ta norü ngäxütanüwa changēxma —ūnanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchucèx nixü, rü nüxna naca, rü ūnanagürü: —¿Pa Corix, ngēxguma chaueneē chixexū chomaā üxgu, rü ūnxreëxpüxcüna i namexü na nüxū nüxū changechaūxü naxcèx i ngēma chixexū i chomaā naxüxü? ¿Rü marü namexü i cuxcèx ega 7 ūxpüxcüna yixigü na nüxū nüxū changechaūxü? —ūnanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü rü ūnanagürü: —Tama name i 7 ūxpüxcüna xatama nüxū nüxū cungechaū. Natürü guxügutáma nixī i nüxū nüxū na cungechaūxü woo 70 ūxpüxcüna i 7 wa nangu —ūnanagürü.

Ore ga äëxgacüarü duūxü ga tama namücüaxü nüxū ngechaūxü ga norü ngetanügu ixuxū

²³ Rü Ngechuchu rü ūnanagürü: —Rü ngēma Tupana na äëxgacü ūixixü, rü ūoma wüxi ga nachiüñearü äëxgacü ga norü duūxügü ga nüxū nangetanüguxümaā namexēchaūxürrüü nixī. ²⁴—Rü yexguma inaxügüagü ga meā nüxū na yadaugüxü ga yema nüxū nange-tanüguxüpane, rü naxültawa nanagagü ga wüxi ga norü duūxü ga taxüchicü ga diëru nüxū ngixü ngetanüxü. ²⁵—Natürü ga yema norü duūxü rü nangearü dîeruäx, rü taxuacüma norü cori ga äëxgacüaxü nanaxütanüega. Rü yemacèx ga yema äëxgacü rü norü churaragüxü namu na to ga corixü namaā nataxegüxücèx ga yema yatü, wüxigu tūmamā ga

naxmèx rü naxācügү rü norü yemaxügү, na yema natanü ga díerumaä naxütanüäxüçèx ga norü ngetanü.²⁶—Rü yexguma ga yema norü duňxü rü norü äëxgacüpëxegu nacaxäpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü.²⁷—Rü yema norü äëxgacüaxü nangechaütümüü, rü yemacex namaä nüxü nixu ga marü tama nüxü na naxütanüäxüçèx ga yema norü ngetanü. Rü ñuxüchi ínananguxuchixëe.²⁸—Natürü yexgumamatama yéma äëxgacüxtawa ínaxüügxu ga yema yatü, rü nüxü inayangau ga wüxi ga namüci ga írarüwatama nüxü nangetanüxü. Rü yema yatü rü nüxna natüxü, rü nananuyxnaxä, rü ñanagürü nüxü:

“jChoxü ngíxü naxütanü i ngëma díerü i ngíxü cugetanüc!” ñanagürü.²⁹—Rü yexguma ga yema namüci rü yema yatüpëxegu nacaxäpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Chomüçü, jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü.³⁰—Natürü ga yema yatü rü tama nüxü nacuåxchäi ga yema ore. Rü poxcupataügu tükü napoxcuama ñuxmata nüxü tanaxütanü ga yema túmaärrü ngetanü.³¹—Rü yexguma togü ga yema äëxgacüterü duňxügü nüxü daugüga ga yema ngupetüxü, rü poraäcü naäewa nangux ga yema naxüxü ga yema yatü. Rü norü corixüxtawa naxi rü nüxü nayarüxugüle ga guxüma ga yema ngupetüxü.³²—Rü yexguma ga yema äëxgacü rü nanamu ga norü churaragü na naxütawama nagagüäxüçèx ga yema yatü. Rü yexguma naxütawama nanguxgu, rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chixexü i chorü duňxü quixü. Choma rü cuxü nüxü changechaü ga yema choxü cugetanüxü, erü choxü cucèèxü na tama cuxü chapoxcuxüçèx.³³—Rü cuma rü chita nüxü nüxü cuungechaü i ngëma cumüci i cuxü nangetanüxü, yexgumarüü ga choma rü cuxü nüxü na changechaüxüriü ga yema choxü cugetanüxü”, ñanagürü nüxü.³⁴—Rü poraäcü nanuxüchi ga yema äëxgacü. Rü norü churaragüxü namu na napoxcugüäxüçèx ga yema yatü ñuxmata guxü nüxü naxütanü ga yema nüxü nangetanüxü—ñanagürü ga Ngechuchu.³⁵ Rü ñuxüchi ñanagürü ta:—Rü ngëxgumarüü tá pemaä nanaxü ya Chaunatü ya daxügucü i ngëxguma tama wüxicigü aixcüma peenexëgüaxü nüxü perüngümaegu i ngëma chixexü i pemaä naxüxü—ñanagürü.

19

*Parichéugü rü Ngechuchuna nacagüe i táxmëxchiga
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü inaxüächi ga Gariréaarü naänewa. Rü natü ga Yudáüärrü tocutüwa naxü ga Yudéaarü naänewa. ² Rü muxüma ga duňxügü nawe narüxi, rü nüma ga Ngechuchu rü yéma nanameëxëe ga yema idaaeweexü. ³ Rü Ngechuchucex naxi ga ñuxre ga Parichéugü, rü nüxna nacagü rü ñanagürü:—¿Cuxçexë namexü i wüxi i yatü na ínatáxmëxarexü ega tacü rü chixexü taxüxgu ya naxmèx?—ñanagürügü. Rü yemaäcü nüxna nacagü yerü Ngechuchuchü chixexüga nanguxëëgüchäi.⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü:—¿Taguma éxna nawa pengü i ngëma Tupanaärrü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü ga noxri Tupana naxüxgu ga duňxügü, rü yatüxü rü ngecüixü na naxüxü?⁵—Rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü ngëmacex ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na namëxmaä inaxäüxüçèx. Rü ngëmaäcü i ngëma taxre rü ñoma wüxitama i duňxüriü tá nixigü”.

⁶—Rü ñuxüchi tama taxre nixi, rü wüxitama nixi. Rü ngëmacex taxucürüwa texé nügüna tayaixigachitanüxëe i ngëma taxre i Tupana nügüna mugüxü—ñanagürü.⁷ Rü yexguma Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü:—¿Tüxcüü nixi ga Moïché ga duňxügümaä nüxü yaxuxü rü ngëxguma texé túmamexü itáxchaügu rü name nixi i wüxi i popera i téxgüpane ngíxna taxä, rü ñuxüchi ngíxü itatex?—ñaxü—ñanagürügü.⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü:—Pegagu nixi ga Moïché ga tama pexna nachúxäü na pexmèxü ipetáxü. Yerü nüma nüxü nacuëx na tama aixcüma peyaxögüxü. Natürü noxriarü ügügu rü tama yemaäcü nixi.⁹—Rü choma pemaä nüxü chixu rü tama name na texé túmamexü itáxü ega tama naï ya yatümaä nangëäëxügagu yixigu. Rü ngëxguma chi yima yatü rü ñuxüchi naï i ngemaä naxäxmèxgu, rü chixexü naxü, rü ñoma naï i ngemaämare nangëäëxüriü nixi. Rü texé ya ngímaä ámamax i ngëma nge i ngíte ngíxü itëxcü, rü ñoma naï i ngemaämare itapexürüü tixi—ñanagürü ga Ngechuchu.¹⁰ Rü ñuxüchi ga norü ngüexügü rü ñanagürügü nüxü:—Ega ngëmaäcü yixigu rü name nixi i noxtacüma tama naxämex ya yatü rü tama ixate i nge—ñanagürügü.¹¹ Rü Ngechuchu norü ngüexügüxü nangäxü rü ñanagürü:—Taxucürüwa guxüma i duňxügü nüxü nacuëx i tacüchiga na yixü i ngëma nguxëëtae. Natürü yixema Tupana tükü nüxü cuëxëëxëxcatama tixi ya nüxü cuëgxü. ¹²—Rü nangëxma i nagüxüraüxü i guxchaxü na tama naxämexüçèx ya yatü. Erü nümaxü i yatü rü woetama taxucürüwa naxämex erü norü bucüma nangepüxüchare. Rü nümaxü i yatü rü taxucürüwa

naxāmèx erü nayauxpüxücharee. Rü togü tama naxāmèx erü Tupanaärü ngúchaüxícatama naxügüchaü. Rü texé ya ngëmaäcü maxchaüxë rü marü name i ngëmaäcü tamaxü — ñanagüürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü buxügütü nameäxë
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Rü duüxügü rü Ngechuchuxüntawa nanagagü ga ñuxre ga buxügü na Ngechuchu nüxü ingögüxüçex rü namaä nayumüxexüçex. Natürü ga Ngechuchuarü ngúexügü rü inanaxüge ga na yangagüxü ga yema duüxügü ga Ngechuchuxüntawa buxügütü gagüxü. ¹⁴ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagüürü nüxü ga norü ngúexügü: —Marü name i chauxüntawa naxi i buxügü. jRü tåxü i nüxna penachuxüxü! Erü Tupana äëxgacü íixixüwa rü tümacex nixi ya yíxema ñiaa buxügürü meä yaxögüxe —ñanagüürü. ¹⁵ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü yema buxügütü naxümex. Rü yemawena inaxüächi ga yéma.

*Wüxi ga ngextüxüçü ga dïerüäxüchicü Ngechuchumaä nidexa
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

¹⁶ Rü wüxi ga ngextüxüçü rü Ngechuchuxüntawa nangu, rü nüxna naca, rü ñanagüürü: — Pa Ngúexëëruü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayauxxüçex i maxü i taguma gúxü? — ñanagüürü. ¹⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagüürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxícatama nixi ya mécu ixíçü, rü nataxuma i to. Natürü ngëgxuma cunayauxchaügi i maxü i taguma gúxü, rü jnaga naxinü i Tupanaärü mugü! —ñanagüürü. ¹⁸ Rü yexguma ga guma ngextüxüçü rü ñanagüürü: —¿Ngëxürrüülxü tá nixi i Tupanaärü mugü i naga chaxinüxü? —ñanagüürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagüürü nüxü: —jTäitäma cumáeta, rü täitäma naï i ngemaä icupe, rü täitäma cungítex, rü täitäma doraxü quixu i togüchiga! ¹⁹ —jRü tümagä naxinü ya cunatü rü cue, rü nüxü nangechaü i cumüçügü ngëma na cugü cungechaüxüü! —ñanagüürü. ²⁰ Rü yexguma ga guma ngextüxüçü rü ñanagüürü: —Guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü rü woetama chorü bucüma meä chayanguxëe. —jRü tacü rü to tá chaxü na choxü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü? —ñanagüürü. ²¹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagüürü nüxü: —Ega aixcüma Tupanapëxewa mécu quixixchaügi, rü name nixi i namaä cutaxe i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüäxügüxüna cunaxä i ngëma curü natanü. Rü ngëgxuma tá cuxü nangëxma i cuchica i daxüguxü i naännewa. Rü ñuxüchi marü name i chowé curüxü —ñanagüürü. ²² Natürü yexguma yemaxü naxinügu ga guma ngextüxüçü rü poraäcü nangechaü, yerü namuärü dïerüäxüchi. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügütü ñanagüürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü naguxchaxüchi nixi na wüxi i duüxü i dïerüäxüchixü rü Tupana äëxgacü íixixüwa na nanguxü. ²⁴ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtuwa naxüpetüxüüäru yexera narügxchamaä naxcex i wüxi i duüxü i dïerüäxüchixü na yaxücxü i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa —ñanagüürü. ²⁵ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga norü ngúexügü rü poraäcü nabéixächiäegü. Rü nügüna nacagü rü ñanagürlügü: —¿Rü texé tá éxna tixi ya nayaxüxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürlügü. ²⁶ Rü Ngechuchu nüxü nadawenü rü ñanagüürü nüxü: —Duüxügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natürü Tupanaäxü rü natauxcha na namaxëeäxü —ñanagüürü. ²⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagüürü nüxü: —Pa Corix, toma rü marü itanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüixüçex. ¿Rü tacü tá nixi i torü natanü i ñuxmax? —ñanagüürü. ²⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagüürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu nangexwacaxüxëäxü i guxüma, rü choma rü äëxgacü ya tacü tá chixi. Rü chorü tochica i mexéchixüwa tá charüto. Rü pema i 12 i chorü ngúexügü na chowé perüixü rü pema rü tá ta pexü nangëxma i perü tochicaxü i mexéchixü i chauxüntawa. Rü ngëma tá perütotü na norü maxüchigacex nüxü picagüxü i guxüma i Yudiügü. ²⁹ Rü guxâma ya yíxema tümapata chauxcex ítäxe, rü éxna tümañeëgü rü tümaeyëgxü chauxcex ítäxe, rü éxna tümanatü rü tümaexü chauxcex ítäxe, rü éxna tümañamexü rü tümaxäcügxü rü tümaärü naäne chauxcex ítäxe, rü 100 éxpüxcüna i ngëma noxri tüxü ngëmaxülläru yexera tá tayaxu. Rü naætü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ³⁰ —Natürü muxüma i nümaxü i ñoma i naännewa duüxügü wixpëxewa ügüxëëxü, rü daxüguxü i naännewa rü Tupana tá wixweama nanaxügxëe. Rü muxüma i nümaxü i ñoma i naännewa duüxügü wixweama ügüxëëxü, rü daxüguxü i naännewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügxëe.

20

Ore ga puracütanüxügu ixuxü

¹ —Rü ngëma Tupana äëxgacü íixixüwa rü ñoma wüxi ga ubanecüarü yora ga pëxmama norü puracütanüxü ta yadaucürüü nixi. ² Rü yema puracütanüxümaä nanamexëe na wüxitachinü ga dïerugu nüxü na naxütanüäxüçex ga wüxicigü ga ngunexügü. Rü ñuxüchi

naānewa nanamugü na yéma yapuracüexçèx. ³—Rü yixcama ga 9 arü oragu rü ínayadou ga ngextá yatügü ga puracüçèx daugüxü íngutquéxegülxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga nünxre ga yatügü ga ngearü puracüägxüxü. ⁴—Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngema chorü ubanecüwa peyapuracüe! Rü meä tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. Rü nümagü rü yéma naxi. ⁵—Rü yema ubanecüarü yora rü tocuchigu rü wenaxärü togü ga puracütanüxü ta nayadou. Rü tomaëxpüxarü oragu ga ýáuanecü rü wenaxärü yexgumarü ta nayadou. ⁶—Rü yixcama ga wüxiëxpüxarü oragu ga ýáuanecü rü wenaxärü ínayadou ga ngextá yatügü ga puracüçèx daugüxü íngutquéxegülxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga nünxre ga togü ga yatügü ga ngearü puracüägxüxü. Rü ñanagürü nüxü:

“¿Tüxcüü i pema rü nuxä perüchomare i guxü i ñoma i ngunexügu, rü tama pepuracüe?” ñanagürü. ⁷—Rü nümagü nanangäxtügü, rü ñanagürügü nüxü:

“Tama tapuracüe erü taxüema toxçex tadau na tüxü tapuracüexçèx”, ñanagürügü. Rü yexguma ga yema naâneärü yora rü ñanagürü nüxü:

“¡Pema rü ta ngema chorü ubanecüwa peñi rü peyapuracüe! Rü meä tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. ⁸—Rü yexguma marü nachütagu rü yema naâneärü yora, rü naxçèx naca ga norü puracütanüxläärü dauruü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Naxçèx naca i ngëma puracütanüxü. Rü nüxüra nüxü naxütanü i ngëma wixwenaxüchima ngema íxü, rü nawa tá icuyacuëxé i ngëma nüxüra ngëma puracüexü!” ñanagürü. ⁹—Rü yéma naxi ga yema puracütanüxü ga wüxiëxpüxarü oragu ga ýáuanecü puracüwa íxü. Rü wüxicigü ngixü nayauxgü ga wüxitachinü ga díerü. ¹⁰—Rü yemawena rü yéma naxi ga yema nüxürama puracüexü ga puracütanüxü. Rü nümagü nagu naxñinüegü rü yexera tá ngixü nayauxgü ga díerü, natüru nümagü rü ta ngixü nayauxgü ga wüxitachinütama ga díerü ga wüxicigü. ¹¹—Rü yexguma ngixü nayauxgü rü inanaxügüe ga chixri na yadexagüxü nachigagu ga yema naâneärü yora. ¹²—Rü ñanagürügü:

“Yixema rü guxü i ngunexügu üèxcüsetüwa tapuracüe, natüru i ñaä puracütanüxü i wixwenaxüchi íngugüxü rü wüxi i oratama napuracüe. Natüru ngëma tüxü naxütanüäxtüxpüxtama nüxü nanaxütanü”, ñanagürügü. ¹³—Natüru ga yema ubanecüarü yora nanangäxtü, rü ñanagürü nüxü ga wüxi ga yema puracütanüxü:

“Pa Chomücü, tama cuxü changíx. ¿Tama éxna i wüxitachinügu yíixü ga chomaä cunamexëexü na cuxü chanaxütanüxü i ngëma puracü? ¹⁴—¡Ñaä i curü díerü, rü íixü! Rü ngëma puracütanüxü i wüxi i oratama puracüexü, rü choma nüxna ngixü chaxäxchaü i ngëma cuxna ngixü chaxäcüéxpüx. ¹⁵—¿Tama éxna name i ngëma choma chanaxwëxexüläcüma ngímaña na chaxüxü i chorü díerü? ¿Rü éxna quixäüxachi erü ngëmaäü chamecüma?” ñanagürü. ¹⁶—Rü yíxema ñuxma duüxügü wixweama tüxü ügxüexé, rü daxüguxü i naânewa rü Tupana tá wixpëxewa tüxü naxügüxé. Rü yíxema ñuxma duüxügü wixpëxewa tüxü ügxüexé rü daxüguxü i naânewa rü Tupana tá wixweama tüxü naxügüxé. Erü Tupana rü muxüchiena naxu, natüru noxretama tixi ya yíxema tüxü nadexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü norü tomaëxpücüna nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)*

¹⁷ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü rü noxruwama naxçèx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: ¹⁸—Pema nüxü pecuëx na marü ingaicaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngëma rü duüxügü rü tá chixri chomaä nachopetü. Rü tá paigüarü äexgacügü rü ngüexëëruügü i ore i mugüwa ngüxüetaégüxüna ta choxü namugü. Rü nümagü rü tá chomaä nanaxuegugü na chayuxüçèx. ¹⁹—Rü tá to i nachiüänecüäxna choxü namugü. Rü ngëmagü tá nixi i chaugu idauxcüraügüxü rü choxü cuaixgüxü. rü ñuxüchü tå curuchawa choxü nipotagü na ngëma chayuxüçèx. Natüru tomaëxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü —ñanagürü.

*Wüxi ga ngüxüexéex úca ga Chaütiágü rü Cuáüärü mamá
(Mr 10.35-40)*

²⁰ Rü yéma iyexma ga naë ga Chaütiágü rü Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixigü. Rü ngíma rü Ngechuchucex iyaxü namaä ga yema taxre ga ngíngü. Rü Ngechuchupëxegu iyacaxäpxü, rü wüxi ga ngüxüexéex nüxna iyaca. ²¹ Rü nüma ngíxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cunaxwëxexü? —ñanagürü. Rü ngíma inangäxü rü ngíngürügü: —Pa Corix, ngëgxuma äexgacüxü quingucuchigu rü chanaxwëxe i cunamu na wüxi i ñaä chaune rü curü tögüneçüwawa na natoxü, rü ngëma to i curü toxwecüwawa na natoxü —ngíngürügü. ²² Natüru Ngechuchu ngixü nangäxü rü ñanagürü: —Pema rü tama nüxü pecuëx na tacüçèx ípecaxü. ¿Namaxä chi peporalexü i ngëma ngúxü i tá choxü üpetüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü rü ñanagürügü: —Ngëmääcü namaä tá taporae —ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixi i chauxrüü ngúxü pingegüxü. Natüru ngëma chorü tögüneçüwawa rü chorü toxwecüwawa na

perütögüxÜçex, rü tama choxmëxwa nangëxma na pexna chanaxäxü. Rü Chaunatümëxhäna nixi na nangëxmaxü i ngëma, rü nüma tá tüxna nanaxä ya yíxema türmacex iyílxë —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma yemaxü naxñüégü ga yema togü ga 10 ga Ngechuchuarü ngúexügü, rü Chaütiágumaä rü Cuáümaä nanuë. ²⁵ Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuëx rü guxü i nachiüñegürlü äéxgacügü rü poraäcü nanamu i norü duüxügü. Rü ngëma äéxgacügü i taxügü rü norü duüxügürlü yora nügü nixigüxë. ²⁶ Natürü täätämä ngëmaäcü nixi i petanüwa. Rü ngëxguma texé naxwëxegu na äéxgacü tixü i petanüwa, rü name nixi i noxri rü guxääärü ngülxëerü tixi. ²⁷ Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwëxegu na türmamüçgürlü na tixü, rü name nixi i noxri rü guxüma i türmamüçgürlü ngülxëerü tixi. ²⁸ —Yerü chomatama i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tama togü choxü rüngüxëexÜçex nixi i nüma chaxüxü. Natürü nüma chaxüxü na duüxügüxü charüngüxëexÜçex rü naxcèx na chayuxÜçex rü ngëmaäcü chanaxütanüxÜçex na muxüma i nümagü rü nüxü nangëxmaxÜçex i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

Ngechuchu nanameeëxëe ga taxre ga ngexetügüxü

(Mr 10. 46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Rü yexguma Ngechuchu norü ngúexügümaä Yericüarü iãnewa íchoÜxgu, rü muxüma ga duüxügü nawe narüxi. ³⁰ Rü yéma namacüwawa narütopü ga taxre ga ingexetüxü. Rü yexguma nüxü naxñüégü na Ngechuchu yéma üpetüxü, rü tagaäcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxü, ¡Cuxü tangechaütmüügül —ñanagürügü. ³¹ Rü yema duüxügü ga Ngechuchuwe rüxixü rü nayangagü na iyanangeëgxüÜçex. Natürü nümagü ga yema ingexetüxü rü yexeraäcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxü, ¡Cuxü tangechaütmüügül —ñanagürügü. ³² Rü yexguma ga Ngechuchu rü yexma nayachächi rü naxcèx naca ga yema ingexetüxü. Rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Taci i penaxwëxexü na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü. ³³ Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, tanaxwëxe na toxü quidauchitanügüxëexü —ñanagürügü. ³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaütmüügü, rü naxëtügü ningögü. Rü yexgumatama nidauchigü, rü Ngechuchuwe narüxi.

21

Yerucharéügu naxüci ga Ngechuchu

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

¹ Rü yexguma marü yangaicagügü ga Yerucharéüwa na nangugüxü, rü nawa nangugü ga guma iâne ga Bechagué ga Orlbuncüarü mëxpüneärü ngaicamana yexmane. Rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngüexügü. ² Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua törü tqxmëxtawa ngëxmane ya iãnexäcüwa pexi! Rü ngëxma tá ngixü pengau i wüxi i buru i ngëxma ngaxüci namaä i wüxi i ngixäcü i yatüxü i ngixütagu irüxäxü. ¡Rü ngixü piwëxü, rü nuä chauxütawa ngixü pega namaä i ngixäcü! ³ Rü ngëxguma texé pexna caxgu na facücèx ngixü piwëxü, ¡rü tumämaä nüxü pixu rü ñapegiü:

“Torü Cori nangixwëxe namaä i ngixäcü, natürü paxa tá ngixü nawoeguxëe”, ñapegiü tixü! —ñanagürü. ⁴ Rü yema naxüpetü yerü yemaäcü Tupana nayanguxëe ga norü ore ga nuxkümaäxü ga norü orearü uruü ümatüxü ga ñaxü:

⁵ “¡Yerucharéüçäxügümaä nüxü pixu rü ñapegiü: ¡DÜcèx ya perü äéxgacü ya nuä pexütawa Ücü! Rü nüma rü tama nügü yacueküüäcü ínangu, rü wüxi i buruxacüetügumare naxaunagü!”

ñanagürü ga yema ore. ⁶ Rü yexguma ga yema taxre ga norü ngüexügü rü yéma naxi, rü nanaxügü ga yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxü. ⁷ Rü Ngechuchuxütawa ngixü nagagü ga yema buru ngixacümaä. Rü yema norü ngüexügü rü naxchirumaä nanaçhatagü ga yema ngixäcü, rü ñüxüchi ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. ⁸ Rü yema muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü rü naxchirumaä nayachamatanü ga nama. Rü togü rü naixätü ta nadäuğü rü yemamaä nayachamatanü ga nama. ⁹ Rü yema duüxügü ga napëxegu ägüxü, rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürügü: —¡Nüxü ticiüexüxügü ya daa äéxgacü ya Dabítanüxü! ¡Rü namecumaxüchi ya daa Tupanaegagu núma Ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxüçüäx, rü nüxü picuëxügü ya Tupana! —ñanagürügü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu Yerucharéüwa ixücxugu, rü guxüma ga yema iãneçüäx rü nanaxixächiägü, rü ñanagürügü: —¿Texe nixi ya daa? —ñanagürügü. ¹¹ Rü yema Ngechuchuwe rüxixü ga duüxügü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Tupanaäärü orearü uruü ya Ngechuchu ya Gariréaanewa ngëxmane ya iâne ya Nacharétucüäx ixïcü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)

¹² Rü tupauca ga taxünegu naxüci ga Ngechuchu, rü ínanawoxü ga yema yéma facümaä taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü ga

yéma Tupanaarü āmarewa mexü ga díerumaā taxegüxü rü muxtucugümaā taxegüxü. ¹³ Rü ñanagürü nüxü ga yema duúxügü: —Tupanaarü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Chopata rü yumükëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítéègxüüpataü peyaxixéë —ñanagürü. ¹⁴ Rü yéma tupauca ga taxünnewa rü Ngechuchucex naxi ga ñuxre ga ingexetügxü rü ichixeparagüxü. Rü Ngechuchu nanameexéë. ¹⁵ Natürü ga paigüarü aëxgacügü rü ngüexéëruügü ga ore ga mugüwa nguxéëtaegüxü, rü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaarü poramaä naxüxü ga Ngechuchu rü buxügxü naxlinüe ga na ñagüxü. —¡Namexéchi ya daa aëxgacü ya Ngechuchu ya Dabítanüx! —ñagüxü. Rü yemacës ga yema aëxgacügü rü nanuë. ¹⁶ Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —¿Nüxü cuxinüxü i ngëma buxügü namaä idexagüxü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, nüxü chaxinü. ¿Natürü taguma éxna nawa pengüe i Tupanaarü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü ngëma buxügü i íráxüchixü rü óxchanagü rü tá ta cuxü nicuèxüügü”, ñaxü? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna yéma nixü, rü ñuxuchi ínaxüxü ga guma ñanewa. Rü ñane ga Betániawa naxü, rü yexma nayape.

*Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü oöxiümaä chixexü naxuegu
(Mr 11.12-14, 20-26)*

¹⁸ Rü moxüäcü ga pëxmama rü yexguma wenaxarü Yerucharéüçex nataegugu ga Ngechuchu rü nataiya. ¹⁹ Rü namacüwawa nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera. Rü naxcëx nixü, natürü taxuüma ga norü oxü inayangau, rü naatüxüxícatama inayangau. Rü yemacës ñanagürü nüxü ga yema orix: —Rü tagutáma wena cuoxox, —ñanagürü. Rü yexgumatama narüñexë ga yema orix. ²⁰ Rü yexguma yemaxü nadaugüga ga norü ngüexügü, rü nabéixächiaügü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxäcü i ñaä orix i paxama nañexéxü? —ñanagürügü. ²¹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëxguma chi meä peyaxögüga rü tama ngëma igueramaä chaxüxüxica chi pexü. Natürü yexeraxü chi pexü. Rü ngëxguma chi daa mexpünmemaä nüxü pixuxgu na yaxügachixüçex rü taxti i taxüchiüwa naxüxüçex, rü pega chi naxinü. ²² Rü guxüma i tacü i naxcëx ípecaxü i perü yumükëwa, rü tá penayauxgü ega aixcüma peyaxögüäcüma naxcëx ípecaxgu.

*Ngechuchuna nacagüe na texétagu tupauca ga taxünnewa nangüexëetaexü
(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)*

²³ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünnegu naxüci. Rü yexguma yéma ínanguxéëtaeyane rü naxcëx naxi ga paigüarü aëxgacügü rü Yudügürü aëxgacügürugü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texétagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuväxü? ¿Rü texé cuvä tamu na cunaxüxüçex i ngëma? —ñanagürügü. ²⁴⁻²⁵ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügu i ngëma pexna naxcëx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaä nüxü chixu na ngéxürrüüxü i aëxgacü na choxü muxü na nuä changuxéëtaexü. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duúxügxü ínabaiüxéëxüçex? ¿Pexcëx rü Tupana yüixü ga namucü rü éxna duúxügümare? —ñanagürü. Rü yexguma ga yema aëxgacügü rü inanaxügüe ga nügümaä na yaporagatanüçüüxü. Rü nügümaätama ñanagürügü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na Tupana núma namuxü rü núma rü tá ñanagürü tuxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü tá. ²⁶ —Rü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na yatügümare núma namuxü rü taxcëx rü tá naxäücüma, erü duúxügü tá tuxü nadai. Erü númagü i duúxügü rü nagu narüxüñüe na Tupana yüixü ga Cuáüxü núma mucü —ñanagürügü. ²⁷ Rü yemacës Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuëx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxéëruü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta tăütáma pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcëx peçaxü —ñanagürü.

Ore ga taxre ga nanegügu ixuxü

²⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu —¿Ñuxü ñapegüxü naxcëx i ñaä ore i tá pemaä nüxü chixü? Rü wüxi ga yatü rü nüxü nayexma ga taxre ga name. Rü wüxi ga guma nanemaa nüxü nixu rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, chanaxwëxe i yéa chorü ubaarü buxgüwa cuyapuracü”, ñanagürü. ²⁹ —Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

“Choxü nawëxtümüü na ngema chaxüxü”, ñanagürü. Natürü ga yixcamaxüra rü nagu narüxüñü rü düxwa yéma nayapuracü. ³⁰ —Rü yixcüra ga guma nanatü rü naï ga nanexüttawa naxü, rü yexgumarüü ta nüxü yema ñanagürü. Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

"Marü name, Pa Pa, rü ngema tá chaxü", ñanagürü. Natürü tama aixcümä yéma naxü. ³¹—Rü ñuxma chanaxwëxe i chomaä nüxü pixu rü ngexcürüüçü ga guma taxre ga nane ga aixcümä naxüçü ga yema nanatü naxwëxexü —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ga guma nüxira namuäcü nixi ga naga ñüçü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcümä pemaä nüxü chixu rü ngëma yatügü i Dumaärü äëgxacucëx dïerü ngixü dexü rü ngëma ngexügü i chixri maxëxü tá nixi i pexipa nüxira ichocüxü i ngextá Tupana äëgxacü ixixüwa. ³²—Yerü Cuáü ga baiüxëerü rü nüma naxü na pemaä nüxü yaxuxüçex na ñuxäcü tå na pemaxëxü, natürü ga pema rü tama nüxü peyaxögü. Natürü ga yema yatügü ga Dumaärü äëgxacucëx dïerü ngixü dexü rü yema ngexügü ga chixri maxëxü rü Cuáüxäxü nayaxögü. Natürü ga pema rü woo nüxü na pedaugüxü ga ñuxäcü na yaxögüäxü, rü tama nüxü perüxoechaü i pecümä i chixexü na peyaxögüxüçex —ñanagürü.

*Ore ga chixexü ga puracütanüxügü ixuxü
(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)*

³³—Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü chanaxwëxe i iperüxñüe i ñaa to i ore i cuëxruü i tá pemaä nüxü chixuxü. Rü nayexma ga wüxi ga yatu ga nüxü nayexmacü ga wüxi ga norü naäne. Rü yexma nanato ga muxüma ga orix ga uba. Rü ñuxüchi ñanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yauxtüüxüchica rü wüxi ga dauxütaechica. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nüxü nadauxüe. Rü namaä nanamexëe na ngäxügü namaä ngixü yatoyexüçex ga yema ubatanü. Rü ñuxüchi ga yema naäneärü yora rü wüxi ga to ga nachiüäne ga yaxüguxüwa naxü. ³⁴—Rü yexguma norü ubaarü buxgüwa nanguxgu, rü yema naäneärü yora rü yéma nanamugü ga ñuxre ga norü duüxülgü na yema puracütanüxüna ngixcéx yaçaxüçex ga yema ubatanü ga nüxna ücü. ³⁵—Natürü ga yema puracütanüxügü rü ñanayauxü ga yema coriarü duüxügü. Rü nanaquaixgü ga wüxi, rü ga to rü nayamëxüchigü, rü ga yema to rü nutamaä ñanamuxüchigü. ³⁶—Rü yema naäneärü yora rü wenaxärü noxriarü yexera rünumaäxü ga norü duüxülgü yéma namugü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü yema togürüttama chixri namaä nachopetü. ³⁷—Rü düxwa ga yema naäneärü yora rü yéma nanexüchixü namu yerü nüma nagu naxñügü rü chi nanega naxñüe ga yema puracütanüxügü. ³⁸—Natürü yexguma yema cori nanexü nadaugüga yema puracütanüxügü, rü nügümäa ñanagürügü:

"Ngëmaärü tá nixi i ñaa naäne i yixcama. ¡Rü ngixä tayamëxgü na tóxrü yiixüçex!" —ñanagürügü. ³⁹—Rü nayayauxü, rü toxnamana nanagagü, rü yexma nayamëxgü —ñanagürü. ⁴⁰—Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema paigüarü äëgxacügüna naca rü ñanagürü: —¿Rü ngëxguma ñanguxgu i ngëma naäneärü yora, rü tacü tá yema puracütanüxümaä naxü? —ñanagürü. ⁴¹—Rü yema äëgxacügü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngëma naäneärü yora rü tama nüxü nangechaütmüüäcüma tá nanadai i ngëma puracütanüxügü i chixri maxëxü. Rü ñuxüchi togü i puracütanüxügü i meä namaä ngixü itoyexü i dïeruna tá nüxü nadauxüe —ñanagürügü. ⁴²—Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tagüma éxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatükü? Erü ngëmawa rü ñanagürü:

"Rü yima nuta ya mecü ya ñäru ürüügü nüxü oechiréü rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxira yaxüchicü na namaä inaxügüäxüçex ya ipata. Rü törü Cori ya

Tupana nixi ga naxüçü ga yema, rü ñuxma rü namexéchi i taxcëx", ñanagürü i ngëma ore. ⁴³—Rü ngëmacëx pemaä nüxü chixu rü woo pexcëxhirëx na yiixü i ngëma naäne i ngextá Tupana äëgxacü ixixüwa, natürü pexna tá nanapu. Rü togü i duüxügü i aixcümä Tupanaga ñüüexüna tá nanaxä. ⁴⁴—Rü yima nuta ega texé namaä yaruñaxgu rü tá itapoügü. Rü yíxema tümaetügü nanguxe ya yima nuta, rü tá tükü ñiñaäxmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵—Rü yexguma ga paigüarü äëgxacügü rü Parichéugü nüxü ñüüegü ga yema ore ga cuëxruü ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü, rü nüxü nicuëxächitanü ga nachiga na yiixü ga yema ore. ⁴⁶—Rü yexgumatama ga yema äëgxacügü rü Ngechuchuxü niyauxügüéga. Natürü taxucürüwama nayayauxügü yerü duüxügüxü namuüe, yerü nümagü ga duüxügü rü nayaxögü ga aixcümä Tupanaärü orearü uruu na yiixü ga Ngechuchu.

22

*Ore ga ngëyüarü petagu ixuxü
(Lc 14.15-24)*

¹—Rü Ngechuchu rü wenaxärü nanangüexëe. Rü ore ga cuëxruügü namaä nayaxu, rü ñanagürü nüxü: ²—Rü ngëma Tupana na äëgxacü ixixü rü ñoma wüxi ga nachiüäneärü äëgxacü ga naneärü ngigü üchiüçürüü nixi. ³—Rü norü duüxügüxü namu na naxcëx yaçaxüçex ga yema duüxügü ga marü üpaacü nüxna naxuxü. Natürü yema duüxügü ga marü nüxna naxuchiréü rü tama yéma naxixchaü. ⁴—Rü wenaxärü togü ga norü duüxügüxü yéma namugü. Rü ñanagürü nüxü:

“İNgema pexi naxüttawa i ngëma duüxüggi i nüxnä chaxuchiréxi, rü namaä nüxü peyarüxi rü marü íname i chorü ñona i taxü. Rü marü chanadai i chorü wocagü i ingüexü rü guxüma marü ínamemare. Rü chanaxwexe i paxä nuä naxxi naxcèx i ñiaä chorü petal!” ñanagürü. ⁵ —Natüru yema duüxüggi ga nüxnä naxuchiréxi rü tama naga naxxiñüe. Rü wüxi rü nañnewa naxxi, rü ga to rü norü taxepatañwa naxxi. ⁶ —Rü ga togü rü yema äëxgacüärü duüxüggi i ñayauxü rü nayaçuaixü ñuxmatta nayuexëe. ⁷ —Rü yexguma ga guma äëxgacü rü poraäcü nanu. Rü norü churaragüxi yéma namugü na yadaïäxüçex ga yema duüxüggi ga maëtagüxi, rü na yagugüäxüçex ga guma norü ñäne. ⁸ —Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü ga norü duüxüggi:

“Guxüma i chorü peta rü marü ínamemare. Natüru ga yema duüxüggi ga nüxnä chaxuchiréxi rü woetama nüxü chaxo na nuä naxxiñüçex. ⁹ —Rü yéma taxü i ítamüwa pexi, rü nüxnä peyaxu i guxü i duüxüggi i ngëma nüxü pedauxü, na núma chorü petawa naxxiñüçex!” ñanagürü. ¹⁰ —Rü yema äëxgacüärü duüxüggi rü yéma ítamüwa naxxi. Rü nüxnä nixuetanü ga guxüma ga duüxüggi ga mexüggi rü chixexüggi ga nüxü iyangaugüxi. Rü yemaäcü duüxüggi maä nanapa ga guma äëxgacüpata. ¹¹ —Rü yexguma ga guma äëxgacü rü nixüci nawa ga yema ucupu ga nawa peta naxxiñü, yerü ñayadau ga yema duüxüggi ga nüxnä naxxiñü. Natüru yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga tama norü ngëxäechirugu icüxi. ¹² —Rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chomüciüx ñünxäcü i nuxä cuxücxü na tama curü ngëxäechirugu quicüxi?” ñanagürü. Natüru núma ga yema yatü rü nangeëxmare. ¹³ —Rü yexguma ga guma äëxgacü rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxüggi:

“Meä peyanëxpara rü peyanëxchacüggi i ñiaä yatü, rü yéama duxétüwa i poraäcü ínaxëänexüwa peyatá! Rü ngëma tá narüdoxü rü tá nixülxchapüta erü poraäcü tá nüxü nangux”, ñanagürü. ¹⁴ —Rü Tupana rü muxüchiena naxxi, natüru noxretama tixi ya yíxema aixcüma Tupana tükü ndexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Díëru i äëxgacüna ngixü ixäcüchiga

(*Mr 12.13-17; Lc 20.20-26*)

¹⁵ Rü yexguma ga Parichéugü rü nixügachi. Rü noxriuwama nügümaä nayamexëegü na tacü rü oremaä tá Ngechuchuna nagüyexüçex na chixexügu nanguxëegüäxüçex rü ñuxüchi äëxgacüxtawá na ínaxuaxügüäxüçex. ¹⁶ Rü yemacëx Ngechuchuxüttawa namanugü ga ñuxre ga norü duüxüggi namaä ga ñuxre ga Erodearü duüxüggi na yema oremaä Ngechuchuna na yacagüexüçex. Rü yexguma Ngechuchuxüttawa nangugügi rü ñanagürügi: —Pa Ngüexëerüxi, nüxü tacuex rü aixcüma nixi i ngëma nüxü quixuxü i curü ore. Rü aixcüma cunangüexë i duüxüggi na Tupana naxwëxexüäcüma namaxëxüçex. Rü tama duüxügügamare cuxinü, erü tama norü duxétüxüñegu cudawenü, natüru nacüma nixi i cungugüxi. ¹⁷ —Rü tomaä nüxü ixu! rü ngëma díëru ya äëxgacü ya tacü ya Dumacüäx totanüwa yayauxchaüxi, ¿rü namext yíxiñü na nüxnä ngíxiñü taxäxü rü ëxna tama? —ñanagürügi. ¹⁸ Natüru Ngechuchu nüxü nacuëxama na chixexügu naxxiñüexü ga yema duüxüggi, rü yemacëx ñanagürü nüxü: —Pema nixi i togüpëxewa meä pemaxënetaxü, natüru peäewa rü chixexügu perüxiñü. ¿Rü tüküci i chixexügu choxü pengüxëechaüxi? ¹⁹ —¡Choxü ngíxiñü pewé i wüxi i díëru i ngímaä äëxgacüäxü penaxütanüçü! —ñanagürü. Rü yéma naxüttawa ngíxiñü nangegü ga wüxitachinü ga yema díëru. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu ngíxiñü deüxgu, rü nüxnä naca, rü ñanagürü: —¿Rü texéchicünexä rü texéega nixi i ngígi üxi? —ñanagürü. ²¹ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügi: —Dumacüäx ya äëxgacü ya tacüchicünexä nixi —ñanagürügi. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Äëxgacüna ngíxiñü pexä i ngëma äëxgacüärü ixici, rü Tupanana ngíxiñü pexä i ngëma Tupanalarü ixici! —ñanagürü. ²² Rü yexguma yema orexiñü naxxiñüegü, rü nabëixächiñegü. Rü Ngechuchuna íníxi.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxiyuwa ínadagü i duüxüggi

(*Mr 12.18-27; Lc 20.27-40*)

²³ Rü yemätama ngunexügi rü ñuxre ga Chaduchéugü rü Ngechuchuxüttawa naxxi. Rü nümagü nixi ga nagü naxxiñüexü na yuexü rü tagutáma wena namaxëxi. Rü yemacëx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügi: ²⁴ —Pa Ngüexëerüxi, Moïché nüxü ixuxgu rü ngëxguma wüxi ya yatü naxämex rü nangexacüyane nayuxgu, rü name nixi i naëneëtama ngímaä naxämex i ngëma yutecü i naxämex, na ngëmaäcü naxxäcüxüçex nüxü ya yima naëneë ya marü yucü —ñanagürü ga yema ore. ²⁵ Rü ñanagürügi ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga totanüwa ga 7 ga nülgüneë. Rü naxämex ga guma yacü, natüru tauta naxxäcüyane nayu. Rü yexguma ga nañ ga naëneë nüxü ngímaä naxämex ga yema ngecü. ²⁶ —Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. Rü yexguma rü nañ ga naëneë nüxü ngímaä naxämex. Rü yemaäcü gucüma ga guma 7 ga nülgüneë rü ngímaä naxämex ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxxäcüyane. ²⁷ —Rü yemawena rü ngíma rü ta iyu ga yema nge. ²⁸ —Rü

ngēxguma yuexü wena maxēgu, ¿rū ngexcürüüçü ga guma 7 ga nügüneē naxmèx tá iyixí i ngēma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüneē ngimaā naxämex —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pema rü ípetüe erü tama nüxü pecuëx i Tupanaärü ore i ümatüxü, rü tama nüxü pecuëx i ñuxäcü na yïixü i Tupanaarü pora. ³⁰ —Rü ngēxguma yuexü wena maxēgu rü taxületáma tixämegü rü éxna tixätégü. Erü daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügürüü tá tixigü i ngēxguma. ³¹ —Pema choxna peca i yuexüäru dagüchiga. ¿Natürü tama éxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatüxü i negexta Tupanatama ngēmachigaxü pemaä iyaxüdwa? Erü ngema rü ñanagürü ya Tupana: ³² “Choma nixi i Abráüärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü. Rü ngēma orewa nüxü tacuëx rü woo ñoma i naänewa nayuegu i duüxügü, natürü Tupanaarü ïnüwa rü guxüguma namaxé —ñanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga duüxügü, rü guxüma nabéixächiäegü namaä ga norü nguxéetäe ga Ngechuchu.

*Ngema Tupanaärü mu i guxü i norü mugüärü yexera ixixü
(Mr 12.28-34)*

³⁴ Rü nangutaguëxegü ga Parichéugü ga yexguma nüxü naxinüegü ga ñuxäcü Ngechuchu rü yema Chaduchéugüxü na iyanangeëgxüexü. ³⁵ Rü wüxi ga yema Parichéugü ga ore ga mugüwa nguxéetäexü rü Ngechuchuchü chixexüga nanguxéetächa. Rü yemacex Ngechuchuna naca rü ñanagürü: ³⁶ —Pa Ngúexéerüü, ¿ngéxürrüüxü i Tupanaärü mu nixi i guxü i norü mugüärü yexera ixixü? —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngema Tupanaärü mu i guxü i norü mugüärü yexera ixixü, rü ñanagürü:

“¡Rü nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana i guxüne ya curü maxünemaä, rü guxü i cuâemaä, rü guxü i nagu curüxünxümaä!” ñanagürü. ³⁸ —Rü ngēma nixi i Tupanaärü mu i guxü i norü mugüärü yexera ixixü. Rü ngēma nixi i nüxiraüxü i norü mu ga duüxügüna naxäxü ga Tupana. ³⁹ —Rü ngēma norü taxre i Tupanaärü mu, rü ngema nüxiraüxü i norü murüültama nixi, rü ñanagürü:

“¡Nüxü nangechaü i cumüçü ngēma na cugü cungechaüxürrü!” ñanagürü. ⁴⁰ —Rü ngēma taxre i Tupanaärü mugüwa nixi inaxügüxü i guxüma i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü nuxcumäugüxü ga Tupanaärü orearü uruügü namaä nguxéetäegüxü —ñanagürü.

*¿Texétaa yïixü ya Cristu?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹⁻⁴² Rü yoxni ga Parichéugü rü yéma nangutaquëxegü, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxü ñapegüxü i pema nüxü ya Cristu? ¿Rü texétaa yïixü? —ñanagürü. Rü nümagü ga Parichéugü rü nanangäxügü rü ñanagürü: —Cristu rü nuxcumäicü ga äexgacü ga Dabítaa nixi —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tüxcüü ga Dabí ga norü Corimaä naxuaxü ga Cristu ga yexguma Tupanaäe ga Ünenü Dabixü idexaxéegü? Yerü rü ñanagürü:

⁴⁴ “Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü: ‘¡Nuä chorü tígüneçüwawa rüto ñuxmatáta nüxü charüporamae i curü uwanügü na cuga naxinüexülcex!’” ⁴⁵ —Natürü ñuxüncürüwa i Dabítaa yïixü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaä naxuägü? —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁶ Rü taxumaäma nanangäxügüéga ga yema Parichéugü, rü bai ga wüxi ga oremaä. Rü yemawena rü guxüma namuüñ na facüçex Ngechuchuna nacagüexü.

23

Ngechuchu rü duüxügütanüwa ñanaxuaxü ga Parichéugü rü ngúexéerüügü ga Moïchéarü mugüwa nguxéetäegüxü

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54, 20.45-47)

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü rü norü ngúexügüxü ñanagürü: ² —Ngēma ngúexéerüügü i ore i mugüwa nguxéetäegüxü rü Parichéugü, rü meäma nüxü nacuëxegü ga Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxü. ³ —Rü ngēmacex name i naga peixñüe i guxüma i ngēma pemaä nüxü yaxugüxü. Natürü tama name i nüma namaxëxüäcüma pemaxë, erü nüma nüxü nixugü i mexü i ore natürü chixri namaxë. ⁴ —Erü nüma rü poraäcü peixü namu na naga peixñüexülcex i norü mugü i guxchaxü i taxucürtwama texé aurexü. Natürü nümagütama rü bai i írarüwa naga na naxinüexü i ngéma nawa peixü namuxü. ⁵ —Rü guxüma i ngēma naxügüxü, rü nanaxügü na duüxügü nüxü daugüxülcex. Rü ina-yangegü i Tupanaärü ore na ngēmaäcü duüxügü nagu rüxñüegü rü aixcumä Tupanaärü duüxügü na yïigüxü. Rü nügü nangëxäegü na duüxügü nüxü rüdaunüxülcex. ⁶ —Rü petagüarü ñonawa rü nümagü i Parichéugü rü nanaxwëxegü i ñonaärü yoraxüttawaxüchi na natogüxü na duüxügü ngēma nüxü rüdaunüxülcex. Rü ngutaquëxepataügüwa rü nanaxwëxegü

na napéxewaxüchi ügütü i naxmèxwèxegüwa natogütü. ⁷ —Rü tâneärü ítamügüwa rü nanaxwèxegü na duüxügü meä nüxü rümoxegütxü ñoma äëxgacütxü meä rümoxëñürrü. Rü nanaxwèxegü na duüxügü rü: "Pa Ngúexëëruüx" ñagütü nüxü. ⁸ —¡Natürü pema rü tâutáma ngëmagu perüxñüe! Erü guxâma i pema rü pegüeneëgü pixigü, rü wüxicatama nixi ya perü ngüexëëruü ixicü. ⁹ —Rü tama name i ñoma i naâneçüäxmaä pexânatü, erü wüxicatama nixi ya Penatü, rü nüma rü daxüwa nangëxma. ¹⁰ —Rü tama name i texé: "Pa Äëxgacüx" ñatarügü pexü. Erü chaxicatama nixi i perü äëxgacü chütxü. ¹¹ —Rü yíxema petanüwa guxâarü yexera ixixü rü tanaxwèxe na guxâma i tüمامüçüarü ngülxëëerü tütxü. ¹² —Erü yíxema tügü írûtaxe rü Tupana tá tütxü naxânenxë. Natürü yíxema tügü írûtaxe, rü Tupana tá tütxü nícuëxü. ¹³ —Pa Ngúexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütxü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meä pemaxënetaxü natürü peâewa rü chixexügu perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcës erü pegagu nixi na tama Tupanaxütawa nangugütü i togü i duüxügü. Rü pema rü ta rü tâutáma ngëxma pechocu, Rü ngëgxumarü ta rü nüxü penaguxchaxëe na tama ngëxma nachocuxücës i togü i ngëxma chocuchaü. ¹⁴ —Pa Ngúexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütxü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meä pemaxënetaxü natürü peâewa rü chixexügu perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcës erü guxüwama pexa na togü i duüxügümäa nüxü peyarüxüçëc i ore na wüxitama ya duüxü pexrüü na yaxööñücës. Rü ngëgxuma marü pexü tangülxgu, rü tüxü pechixexëe na düxwa taxreëxpüxüna perü yexera chixexüwa tangëxmaxüçëc. ¹⁶ —Pa Ngúexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütxü rü Pa Parichéugü, pema rü ñoma cuëxruügü i ingexetüxürrü pixigü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcës, erü nüxü pixuxgu rü:

"Ngëgxuma texé ya tupauca ya taxüneegagu tacüçëx ixunetagü, rü marü name ega tama tayanguxëegü i ngëma tümaärü uneta", ñaperügögü. Natürü ngëgxuma texé tupauca ya taxüneärü diëru rü éxna nümatama ya tupauca ya nagagu naxüünene i ngëma diëru? ¹⁸ —Rü tupauca ya taxünewa nangëxma i ngëma ámarechica i ngexta Tupanacëx inadaixaüwa i naxünnagü na Tupanana naxâmaxeñüçëc. Rü pema rü ñaperügögü:

"Rü ngëgxuma texé ya tupauca ya taxüneärü ámarechicaëgagu tacüçëx ixunetagü, rü marü name ega tama tayanguxëegü i ngëma tümaärü uneta. Natürü ngëgxuma texé tupauca ya taxüneärü ámarechicawa ngëxmaxü i ámareégagu tacüçëx ixunetagü, rü tanaxwèxe i aixcüma tayanguxëe i ngëma tümaärü uneta", ñaperügögü. ¹⁹ —Pema rü pengëäägü rü ñoma pengexetügütxürrü pixigü. ²⁰ —Pexcës rü tacü nixi i yexera rümemäexü, rü yima tupauca ya taxüneärü ámarechicawa ngëxmaxü i ámare rü éxna nümatama ya tupauca ya taxüneärü ámarechica i nagagu naxüünexü i ngëma ámare? ²⁰ —Erü yíxema tupauca ya taxüneärü ámarechicaga tacüçëx ixunetaxe, rü tama ngëma nachicåaguxicatama itaxuneta, natürü ngëma ámare i ngëma nachicawa ngëxmaxüegagu rü ta itaxuneta. ²¹ —Rü yíxema tupauca ya taxüneegagu tacüçëx ixunetaxe, rü tama ngëma tupaucaëgaguxicatama itaxuneta, natürü Tupana ya ngëma maxüçüegagu rü ta itaxuneta. ²² —Rü yíxema daxüguxü i naâneegagu tacüçëx ixunetaxe, rü Tupanaärü torüüegagu rü ta itaxuneta, rü ngëgxumarü ta Tupana ya ngëma rütocüüegagu rü ta itaxuneta. ²³ —Pa Ngúexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütxü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meä pemaxënetaxü, natürü peâewa rü chixexügu perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcës, erü woo tacü i íraxü i pexü ngëxmaxü rü Tupanana penaxä i ngëma nüxna üxü. Natürü tama naga pexñüne i Tupanaärü mugü i guxü i mugüarü yexera ixixü. Erü pexü nataxu na äëxgacügü i aixcüma meâma duüxügümäa icuëgxütxü na pixigütxü, rü pexü nataxu na duüxügü pexü nangechaütxüñügütxü, rü aixcüma meä Tupanamaä pixaixcümagütxü. Rü guxâma i ngëma nixi i Tupana naxwèxexü na penaxütxü, tama nüxü ipeyartüngümaëäcüma i ngëma mexü i marü pexütxü. ²⁴ —Pa Cuëxruügü i Ngexetügütxü, pema rü guxâma i mugü i woo íraxüchixü rü meâma penaxaure, natürü tama Tupana naxwèxexüäcüma pemaxë. Pema rü ñoma wüxi i duüxü i tunüçëx norü axexü bapetütxü rü ñuxüchi arü wüxi i cameyu ixaxwetüxürrü pixigü. ²⁵ —Pa Ngúexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegütxü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meä pemaxënetaxü natürü peâewa rü chixexügu perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcës, erü perü düxétüxünewaxicatama pegü pemexëëchaü, natürü perü maxüwa rü poraâcü pichixe. Erü penawomüxëëäcüma poraâcü naxcës

pengix i duūxügürü ngēmaxügü, rü pegüguxicatama perüxñüe. ²⁶—Pa Parichéugü i ñoma Ngexetüxürü lxiñügxü, name nixi i pegü pimexëe i perü aixepewa i perü maxüwa. Rü ngēxguma tá nixi i perü duxétüwa rü tá ta pimexü. ²⁷⁻²⁸—Pa Ngúexëêruügü i Ore i Mugüwa Nguxëêtaegüxü rü Pa Parichéugü, pema nixi i togü i duūxügüpëxewa meä pemaxenetaxü natürü peäewa rü chixexüga perüxñüexü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, erü ñoma yuetachiquëxegü i duxétüwa cómixümä chauxetügxü natürü aixepewa rü yuetachinaxämäa rü naguxüraüxü i ãñachixümä napagüxürü pixigü. Erü perü duxétüwa i duúxügü nüxü idaugüñwaxicatama pime, natürü aixepewa i peäewa rü poraäcü pichixe. ²⁹—Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, Pa Ngúexëêruügü i Ore i Mugüwa Nguxëêtaegüxü rü Pa Parichéugü. Pema rü peyamecagü ga naxchiquëxegü ga nuxcümäugüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü yema duúxügü ga imexü ga yuexü. ³⁰—Rü ñuxüchi ñaperügügü:

“Rü yexguma chi nuxcümäugüxü ga törü oxigü maxëyane imaxëgu, rü tåu chima nüxü tarüngüxée ga na nadaiäxü ga yema nuxcümäugüxü ga Tupanaärü orearü uruügü”, ñaperügügü. ³¹—Rü ngëma oremäa rü pegü pengoxëe na nataagü pixigüxü ga yema duúxügü ga nuxcümäugüxü ga Tupanaärü orearü uruügüxü dëixü. ³²—¡Ecü, noxtacüma chomäa rü ta peyanguxëex ga yema chixexü ga nuxcümäugüxü ga perü oxigü ügüexü! ³³—Pa Áxtapearü Duúxügü, pema rü poraäcü pichixe. ¿Ñuxäcü tá naxchaxwa pibuxmü ya yima üxü ya Tupana tá namaä pexü poxcuene? ³⁴—Rü ngëmacë i choma rü tá pexcëx núma chanamugü i Tupanaärü orearü uruügü, rü yatügü i mexügü i nüxü cuëxüchigüxü, rü ngülexëerüügü i mexügü. Natürü pema rü tá curuchawa peyapotagliäcüma penadai i ñuxre. Rü togü rü ngutaquëxepataügüwa rü ta peyacuaxgü, rü togü rü ïanechiguwa rü tá nawe pingëxütanü na chixexü namaä perügüxütcex. ³⁵—Natürü Tupana tá pexü napoxcue naxcëx i guxüma ga norü duúxügü ga imexügü ga perü oxigü dëixü. Rü Abéwa nixi ga inaxügüäxü ga na nadaiäxü rü Chacaría ga tupauca ga taxünegu peyamëxgücü nixi ga yacuäxü ga yema. ³⁶—Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma ga yema chixexütcex rü Tupana tá nanapoxcue i duúxügü i ñomaücü maxëxü —ñanagürü ga Ngechchu.

*Ngechchu rü Yerucharéicüäx ga duúxügüçex naxaxu
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechchu: —Pa Yerucharéicüäx, pema penadai i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaä ipenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcëx núma namugüxü. Rü ñuxreëxpüixcüna wüxiña chaugüxütagu pexü chanutaquëxexëeçchaü ñoma wüxi i ota i naxäcüä nügütüülgü tükü nutaquéxexürü. Natürü pema rü tama penaxwëxe. ³⁸—Düçex i ñuxma ya perü ïane, rü Tupana tá ínamatex. ³⁹—Rü pemaä nüxü chixu rü tåtäma wena choxü pedau ñuxmatáta daxügxü i nañnewa ne chaxü. Rü ngëxguma rü tá choxü pedaugü rü tá ñaperügügü:

“Namexëchi nixi ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechchu.

24

*Ngechchu nanaxunagü na tupauca ga taxüne rü tá nagu na napogüexü
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínaxüñxgu ga Ngechchu, rü norü ngüexügü naxcëx naxi. Rü ñanagürügü nüxü: —Düçex, Pa Corix, ñuxäcü nimexëchi ya daa tupauca ya taxüneärü ípatagü —ñanagürügü. ² Natürü Ngechchu nanangäxü rü ñanagürü. —Pema nüxü pedaugü ya guxüñema ya yima tupauca ya taxüneärü ípatagü. Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma guxüñema ya daa ípatagü rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxaru nutagü rü taxucütáma nügütü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

*Cuëxruügü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagüxü i naäne
(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24, 21.7-24)*

³ Rü ñuxüchi guma Mëxpüne ga Oríbunecüga äeganewa naxi. Rü yexguma guma mëxpünewa natogüxu ga Ngechchu rü norü ngüexügüxicatama naxüttawa naxi na noxrüwama nüxna nacagüexüçex. Rü ñanagürügü: —Tanaxwëxe i tomaä nüxü quixu na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü. ¿Rü tacü tá nixi i norü cuëxruü i nawa nüxü tacuäxü i ñuxgu tá wena núma na cuixuxü rü tá nagüxü i naäne? —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Ngechchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pexuäegü na taxüema pexü womüxëexüçex! ⁵—Erü muxüchixü i duúxügü tá ínangügü, rü chaugu tá nügü nicuxgü rü tá ñanagürügü:

“Choma nixi i Cristu”, ñanagürügü tá. Rü muxüchixü i duúxügüxü tá nawomüxëe. ⁶—Rü tá nüxü peixñüechiga na nügü nadéixü i ñuxre i nachiüñanegü rü nügü na nadaixchaüxü i togü i nachiüñanegü. ¡Natürü tåtäma ngëmacëx pebëixächiäegü! Erü woetama ngëmaäcü tá tama nangupetü i noxrix. Natürü tåtäma naäneärü gux nixi i ngëma. ⁷—Rü wüxi i nachiüñane

rū to i nachiūānemaā tá nügū nadai. Rū wüxi i äēxgacü i rū to i äēxgacümaā tá nanu, rū norü churaragü rū ngēma to i äēxgacüarü churaragümaā tá nügū nadai. Rū tá taiya nangu, rū tá nataxüchi i daaweanegü, rū muxüma i nachicawa rū tá naxiāxächiane.⁸—Rū guxüma i ngēma pemaā nüxü chixuxü, rū ngēma nixi i norü ügümare i ngēma ngúxü i tá ngupetüxü. ⁹—Rū ngēguma i togü i duüxügü rū tá pexü ínayauxü na chixexü pemaā naxügüxücex. Rū tá pexü nadai. Rū guxü i naānewa i duüxügü rū tá pexchi naxaie, erü chorü duüxügü pixigü.¹⁰—Rū ngēguma rū tá muxüchixü i chorü duüxügü i nianatëgxü i chorü ore, rū nügütanüwa rū tá nüguchi naxaie. Rū nügüchita tå äēxgacüxtawa nügü ínayaxua xügü.¹¹—Rū muxüchixü i orearü uruügüneta tá ínangugü. Rū tá nüxü nixugü i Tupana yíxü ya núma namugücü na nüxü yaxugüxücex i ore. Rū ngēmaäcü tá muxüchixü i duüxügüxü nawomüxüegü.¹²—Rū poraäcü tá nangēxma i chixexü, rū ngēmagagu rū muxüchixütama i duüxügü rū tääutama nügü nangechaügü.¹³—Natürü yíxema naetüwa meä Tupanaäxü yaxöömaxé rü yíxema tá txü ya aixcüma nayaxüxe i maxü i taguma gúxü.¹⁴—Rū ngēma Tupanaärrü ore i mexü rü guxü i naānewa tá nüxü nixugü i nauxü i duüxügü nüxü na cuëxgüxücex. Rū ngēmawena tá nixi i naguxü i naâne.¹⁵—Rū nuxcümaälcü ga Tupanaärrü orearü uruü ga Danié nachiga nanaxümatü i ngēma chixexü i Tupanapéxewa äüächixü i ínguxchaüxü. Rū ngēguma nüxü pedeüxgu na tupauca ya taxünewa nangóxü i ngēma chixexü i Tupanapéxewa chixexüchixü, rū name nixi i pexuäegü.¹⁶—Rū ngēguma ngēma üpetügü, rü ngēma Yudéeanewa ngēmagülxü i duüxügü rü nanaxwexe na mëxpüneânewa nabuxümüxü.¹⁷—Rū ngēma ngunexügü ega texé tümapataëxtüwa ngēxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaärrü ngēmaxü tayayaxuxücex.¹⁸—Rü texé ya tümaänewa ngēmaxé rü tama name i tümapatacex tataegu na tümapatagu tayayaxuxücex.¹⁹—Rū ngēma ngunexügü rü wüxi i ngechaü tá nixi i tümacex ya yíxema ngeäxtagü ya tacharaügüxü rü yíxema imaixäcügxü.²⁰—Rü Tupanana naxcex peça i perü yumüxüewa na tama gáuane ixüyane rü éxna ngüüchigaarü ngunexüguyane pexü na nangupetüxücex i ngēma chixexü!²¹—Erü ngēma ngunexügü rü poraäcü tá nangēxma i ngúxü ga noxri naâne ixügügumama taguma yexmaxü, rü ngēmawena rü tagutáma wena nangēxma.²²—Rü ngēguma Tupana tama nanoxrexéegü i ngēma ngunexügü, rü taxüetáma tamaxü. Natürü Tupana tá nananoxrexé i ngēma ngunexügü tümacex ya yíxema nüma tüxü nadexe.²³—Rü ngēguma texé pexü ñagügu:

“Dúcèx, daa nixi ya Cristu” ñagügu, rü éxna:

“Gua nixi ya Cristu” ñagügu, irü tama name i nüxü peyaxögü!²⁴—Erü Cristugüneta rü Tupanaärrü orearü uruügüneta tá ínangugü. Rū tá nanaxügü i muxüma i cuëxruügü i taxügü na ngēmaäcü, ega nüxü natauxchagu, na tüxü nawomüxüegüxücex èxrxüre ya yíxema duüxügü ya Tupanatama tüxü dexe.²⁵—Dúcèx, naxüpa na nangupetüxü i guxüma i ngēma ngúxü, rü marü pemaä nüxü chixu i nachiga.²⁶—Rü ngēmacex i ngēguma duüxügü ñagügu pexü:

“Dúcèx, yéa taxüema íxäpataxüwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i ngēma pexü. Rü ngēguma ñagügu pexü:

“Dúcèx, nuâ ucapuwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i nüxü peyaxögü.²⁷—Erü ñoma wüxi i bëéxbéxane i guxüwama nangóonexéëdrüü tá nixi i ngēguma Wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chixü.²⁸ Rü duüxügü rü tá chauxcex nangutaquëxegü ñoma éxchagü nawemücex ngutaquëxexdrüü.

*Nüxäcü tá nixi i ngēguma nataegugu ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33, 17.26-30, 34-36)*

²⁹—Rü nawena i ngēma ngüüxügü rü tá nixo ya üexcü, rü tääutáma inabáxi ya tauemacü. Rü woramacurigü rü éxtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i ñoma i naâne rü üexcü rü tauemacü rü woramacurigü rü éxtagü rü tá naxiāxächitanü rü tá nu ne nanaximare.³⁰—Rü ñuxüchi duüxügü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü daxüwa ne chaxüxü. Rü guxü i nachiüäneçü i duüxügü rü tá naxauxe. Rü tá choxü nadaugü i ngēguma caixanexügü i chaxüxü i rü nüma chaxüxgu. Rü ngēguma i choma rü äēxgacü ya poraxüchicü rü mexëchicü tá chixi.³¹—Rü tá chanamu i chorü orearü ngeruügü i daxücüäx na yacuegüäxücex ya norü cornetagü na ngēmaäcü naxiätaquëxexéëäxücex i guxüma i ngēma duüxügü i chadexü i guxüwama ngēmagüxü ñuxmata naâne iyacuållwa ngēxmagüxü.³²—Ilperüxüñü i ñoma ore i cuëxruü i orix i iguerachiga, rü naxcex pengü! Rü ngēguma ngegewacaxüxü i nachacüügyü iyarüixgu rü naxüätügi, rü ngēmawa nüxü pecuü na paxa tå taunecü na yíxü.³³—Rü ngēgumaruü tá nixi i ngēguma nagüüchagaü i naâne. Erü ngēguma nüxü pedeüxgu na nangupetüxü i ngēma pemaä nüxü chixuxü, rü ngēmawa tá nüxü pecuex na marü chingaçaxüchixü.³⁴—Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma i ngēma nüxü chixuxü rü tá nangupetüxü i nügüchita tå äēxgacüxtawa nügü ínayaxua xügü.³⁵—Rü ñoma i naâne rü ngēma daxüwa nüxü idauxü rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo rü

aixcūma tá ningu. ³⁶—Natürü ngēma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngēma pemaä nüxü chixuxü, rü Chaunatü ya Tupanaxicatama nüxü nacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngēma, rü taxúema ya toteg nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruëgü i daxüçüxü rü tama nüxü nacuègxü, rü woo i choma i Nane na chüixü rü tama nüxü chacus na ñuxgu tá nangupetüxü i ngēma. ³⁷—Rü yexgumarüü ga duüxügüxü ngupetüxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngēxgumarüü tá ta nüxü nangupetü i ngēxguma íchanguxu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü. ³⁸—Rü yexguma, naxüpä ga guma mucü ga taxüchicü ga guxüwama inanguanexëcü, rü ga duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixümëgxü rü nixütaxegü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu Noë naweügu ixüexü. ³⁹—Rü noxri ga yema duüxügü rü tama nüxü nacuègxüga ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Natürü yexguma ínanguxgu ga guma mucü ga taxüchicü ga yema duüxügüxü daicü, rü yexguma nixi ga nüxü yacuëxächitanüxü. Rü ngēxgumarüü tá ta nixi i ngēxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü. ⁴⁰—Rü ngēma ngunexüga rü taxre i yatügü rü wüxi i naânewa tá nügümä nangëxmagü. Rü wüxi tá nixi i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngēma natëx. ⁴¹—Rü taxre i ingexügü tá nügümä ñinacaegü. Rü wüxi tá nixi i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngēma natëx. ⁴²—Rü pexuäegü! Erü tama nüxü pecuëx i tacü rü ora tá íchangu i chomax. ⁴³—Rü nagu perüxüñüe i ñaa ore! Rü ngēxguma chi wüxi i ipataaru yora nüxü cuëxgu na tacü rü oragu tá ínanguxü i ngítexáxü rü tää chima nape. Erü nüxna chi nadau ya napata na tama ngēma naxücxülcëx i ngēma ngítexáxü na tacücëx ngema yangíxülcëx. ⁴⁴—Rü ngēmacëx name nixi i pexuäegü i pemax. Erü ngēma ngunexü i tama nagu iperüxüñüeüxüga tá nixi i ngürüächi íchanguxü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü.

Wüxi ga duüxü ga meä norü coriga ñüxü rü to ga tama meä norü coriga ñüxüchiga (Lc 12.41-48)

⁴⁵—¿Rü texé tiixü ya túmaäru coriarü duüxü ya aixcüma yanguxëexë rü túmaäexü cuáxe? ¿Tama ñxna yíxema tiixü ya túmaäru cori tükna ägaxe na meä nüxna tadauxülcëx rü meä oragu tanachibüexëexülcëx i norü duüxügü? ⁴⁶—Rü tataäe ya yíxema coriarü duüxë ega ngēxguma ínanguxgu i túmaäru cori rü tükü íyangueügu na meäma ítanaxüxü i ngēma puracü i nagu tükü namuxü. ⁴⁷—Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngēma túmaäru cori rü tá guxüma i norü ngēmaxügürä dauruüxü tá tükü nixixëe. ⁴⁸⁻⁵⁰—Natürü ngēxguma chi ngēma coriarü duüxü rü wüxi i yatü i chixexü yixügü, rü chi nagu naxüñüga na täätämä paxxa ínanguxü i norü cori, rü chi inaxügüäna na chixri namuäxü i namüçügü i norü coriarü duüxügü, rü chi ngäxëxütanügä naxxägu na namaä nachibüxülcëx rü naxaxexülcëx, rü ngürüächi ngēma ngunexü rü ngēma ora i tama nagu ínanguxëexäxüga rü tá ínangu i norü cori. ⁵¹—Rü poraäcüxüchima tá nanapoxcu i ngēma norü duüxü, ñoma meä maxënetaxü i duüxügüxü napoxcueüxrüü. Rü ngema tá narüdoxü rü nixülxchapüta.

25

Ore ga 10 ga pacügü ixüxü

¹ Rü ñanagürrü ga Ngechuchu: —Pemaä tá nüxü chixu i wüxi i ore na nawa nüxü pecuáxülcëx i ñuxäcü tá duüxügürä äegacü na yiixü ya Tupana i ngēxguma naguxgu i naâne. Rü iyexma ga 10 ga pacü ga ngirü daparinamaä ngigüäru petawa ïcü na yaxümüçügüäxülcëx ga guma yatü ga ingixchaücü. ²—Rü 5 ga yema pacü rü tama ixuäegü. Rü yema naï ga 5 ga pacü rü meäma ixuäegü. ³—Rü yema tama uäegüçü, rü yexguma ngirü daparina íyangegüga rü tama to ga ngirü queruchinu ta íyangegü. ⁴—Natürü ga yema uäegüçü rü to ga ngirü queruchinu ta íyangegü. ⁵—Natürü ga guma yatü ga ingixchaücü rü tama paxxa ínangu. Rü düxwa ga yema pacügü rü ipee yerü iyaxtae. ⁶—Rü yexguma ngäxüçüüwa nanguxgu, rü yema pacügü nüxü ixinüe ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Domama nixi ya yima yatü ya ingixchaücü. ¡Rü iperüdagü, rü ípeyadaugü!” ñaxü. ⁷—Rü guxcüma ga yema pacügü rü írüdagü, rü iyamexëegü ga ngirü daparinagü. ⁸—Rü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uäegüçü rü ngigürügüngü ngixü ga yema pacügü ga uäegüçü:

“¡Íraxü i perü queruchinu toxnata pexä, erü torü omügü rü nixogü!” ngigürügüngü. ⁹—Natürü ga yema pacügü ga uäegüçü rü ngixü ingäxülgü, rü ngigürügüngü:

“Taxucürüwa pexna ta taxä, erü ngēxguma chi pexna ta taxäxgu rü tää chima ningü i toxçëx rü pexcëx. Rü ngēmacëx narümenäe nixi i ngextä namaä ínataxegüüwa pegüxü nawa pexi”, ngigürügüngü. ¹⁰—Natürü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uäegüçü ngirü queruchinuwa naxixane, rü ínangu ga guma yatü ga ingixchaücü. Rü ga yema pacügü ga uäegüçü rü iyachocu nawa ga guma ï ga nawa íyangíxüne. Rü ñuxüchi narüwâxta ga iäx. ¹¹—Rü yemawena íngugü ga yema pacügü ga tama uäegüçü, rü ngigürügüngü:

“¡Pa Corix, toxçëx yawâxna i iäx!” ngigürügüngü. ¹²—Natürü nüma ga cori, rü ngixü nangäxü, rü ñanagürrü:

“Pemaā nüxü chixu rü aixcüma tama pexü chacuèx na texégü pixígüxü”, ñanagürü. ¹³ Rü ñuxüchi ñanagürü ga Ngechuchu: —Ípexüäegü! Erü tama nüxü pecuèx i facü rü ngunexü rü tacü rü ora tá íchangu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü —ñanagürü.

*Ore ga díêrugu ixuxü
(Lc 19.11-27)*

¹⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü ngëma Tupana na duüxügürü äëxgacü na ixixü rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüächichaücü ga to ga nachiüñanewa na naxüxüçexrüü nixü. Rü nüma ga guma yatü rü norü duüxügürüx naca, rü nüxna ngixü naxä ga díêru na nüxü ngimaä nanguuxüçex rü ngimaä na ínapuracüexülcex. ¹⁵ —Rü wüxi ga yema norü duüxüna ngixü naxä ga 5000 tachinü ga díêru. Rü yema tona ngixü naxä ga 2000 tachinü ga díêru. Rü yema tona ngixü naxä ga 1000 tachinü ga díêru. Rü yemaäcü nanangugü na ñuxäcü tá yema díerumä napuracüexü ga wüxicigü ga norü duüxügürü rü yemaäcü wüxicigüna ngixü naxä ga yema díêru. Rü ñuxüchi inaxüächi ga yema cori na to ga nachiüñanewa naxüxüçex. ¹⁶ —Rü yema norü duüxü ga 5000 tachinü ga díêru ngixü yaxuxü, rü ngimaä napuracü, rü naï ga 5000 tachinü ngimaä nayaxu. ¹⁷ —Rü yexgumarüü ta ga yema norü duüxü ga 2000 tachinü ngimaä nayaxu. ¹⁸ —Natürü ga yema norü duüxü ga 1000 tachinü ga díêru ngixü yaxuxü, rü ngimaä ínxü. Rü ngixü nixaixmaü, rü yexma ngixü natex ga yema norü coriarü díêru. ¹⁹ —Rü nuxcüüruma nataegu ga yema duüxügürü cori. Rü yexguma ínanguxgu rü inanaxügü ga norü duüxügümä na namexéexüga norü díeruchiga. ²⁰ —Rü nüxira norü corixüttawa naxü ga yema norü duüxü ga 5000 tachinü ga díêru ngixü yaxuxü. Rü norü corina ngixü naxä ga yema 5000 tachinü. Rü ngletü ngixü inaxä ga naï ga 5000 tachinü ga ngixü nayaxucü ngimaä ga yema norü cori nüxna ngixü äcü ga díêru. Rü ñanagürü norü corixü:

“Dúcèx Pa Corix, ñaä iyixi ga yema 5000 tachinü ga díêru ga choxna ngixü cuxäcü. Marü ngimaä chapuracü rü ngimaä cuxü ngixü chayaxu i ñaä naï i 5000 tachinü”, ñanagürü. ²¹ —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü Duüxü, wüxi i mexéchixü quixü, rü meäma cupuracü. Rü meä nüxna cudadu ga yema noxre ga díêru ga cuxna ngixü chaxäcü, rü meäma ngimaä cupuracü. Rü ngëmacex i ñuxma rü tá rünumaëcüna cuxü chadauxéë. ¡Rü ixüci i chopatawa rü ngixä tataäegü!” ñanagürü. ²² —Rü yemawena ínangu ga yema to ga norü duüxü ga 2000 tachinü ga díêru ngixü yaxuxü. Rü ñanagürü norü corixü:

“Dúcèx Pa Corix, ñaä iyixi ga yema 2000 tachinü ga díêru ga choxna ngixü cuxäcü. Marü ngimaä chapuracü rü ngimaä cuxü ngixü chayaxu i naï i 2000 tachinü. Rü ñaä iyixi”, ñanagürü. ²³ —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü Duüxü, wüxi i mexéchixü quixü, rü meäma cupuracü. Rü meä nüxna cudadu ga yema noxre ga díêru ga cuxna ngixü chaxäcü, rü meäma ngimaä cupuracü. Rü ngëmacex i ñuxmax rü tá rünumaëcüna cuxü chadauxéë. ¡Rü ixüci i chopatawa rü ngixä tataäegü!” ñanagürü. ²⁴ —Natürü yexguma norü corixüttawa nanguxgu ga yema norü duüxü ga 1000 tachinü ga díêru ngixü yaxuxü, rü ñanagürü norü corixü:

“Dúcèx Pa Corix, choma nüxü chacuèx rü wüxi i yatü i aüxü quixü. Rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama ícutoexüwa, rü cunabuxarü oöix i nanetü i tama icutoxü. ²⁵ —Rü yemacex chamuü. Rü waixümüngü ngixü chixaixmaü rü ngixü ichatex. Natürü ñaä iyixi i ngëma curü díêru”, ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga norü cori rü nanangäxü rü ñanagürü:

“Pa Chorü Duüxü, wüxi i chixexü rü oxü i chorü duüxü quixü. Rü cuma meäma nüxü cucusü rü ngextá tama íchatoexüwa rü chanayaxu i nanetüarü o, rü chanabuxarü oöix i nanetü i tama ichatoxü. ²⁷ —Rü yemacex narümemä chi nixü ga bancugu choxü ngimaä na cunguxüxü ga chorü díêru na ngëma choxü ngixü yamuxéegülxülcex, rü ngëmaäcü mucü ngixü na chayaxuxülcex i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ²⁸ —Rü yexguma ga yema cori rü nanamu ga yema togü ga norü duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna ngixü peyaux i ngëma díêru, rü ngëma yatü i 10,000 i díêru nüxü ngëxmaxüna ngixü pexä! ²⁹ —Erü yíxema tükü nangëmëcü rü yexera tá tükna ngixü taxä, rü ngëmaäcü tá tükü imuxüchi. Natürü yíxema tükü nataauxü rü woo ngëma noxre i tükü ngëmëcü rü tá tükna ngixü tayaxu. ³⁰ —¡Rü yéma díxetüwa i poraäcü inaxëänexüwa peyatá i ñaä chorü duüxü i taxuwama mexä! Rü ngëma tá naruodoxü rü tá nixüxchapüta”, ñanagürü.

Naâneärü guxgu rü Cristupëxegu tá nangutaquëxegü i guxü i nachiüñanecülläx i duüxügü na yadexechiüxülcex i ngëma mexügü rü na napoxcueäxülcex i ngëma chixexügü

³¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü ngëxguma wenaxärü nüma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü, rü chorü orearü ngerülgü i daxüçüxä rü tá choxü naxümücgü. Rü äëxgacü ya tacü tá chixü rü chorü tochica i mexéchixüwa tá charüto. ³² —Rü guxü i nachiüñanecülläx i duüxügü rü tá chopëxegu nangutaquëxegü. Rü choma rü tá chayadexchi ñoma wüxi i carneruarü dauruü i norü carnerugü rü chibugü noxrüwama

mugüxürü. ³³—Rü ngēma choxrü ixīgūxü rü chorü tūgüneçüwawa tá chanangēxmagüxē. Rü ngēma tama choxrü ixīgūxü rü chorü toxwecüwawa tá chanangēxmagüxē. ³⁴—Rü ngēguma i choma i tá äëxgacü ya tacü na chīixü rü ñacharügü tá nüxü i ngēma chorü duñxügü:

“¡Nuā pexī i pema ya texé ya Chaunatü ya Tupana tükü rüngülxēëgxü, rü penayaxu i ngēma pechica i ngextá nüma äëxgacü íyílxüwa! Yerü Chaunatü rü pexcèx nanameçē i ngēma pechica ga yexguma tauta naâne naxüxgu. ³⁵—Rü ngēmaäcü tá pemaä nameçüma yerü yexguma chataiyagu rü pema rü choxü pechibüxē. Rü yexguma chitawagu rü choxü pexaxexē. Rü yexguma tama nüxü pecuëxgu na texé chīixü rü meä choxü peyauxgù ga pepatawa. ³⁶—Rü yexguma changexchirugu rü choxü pexüxchiru. Rü yexguma chidaawegu rü choxü perüngüxē. Rü yexguma poxcupataüwa chayexmagu rü choxü ípeyadau”, ñacharügü tá nüxü. ³⁷—Rü ngēguma i ngēma duñxügü i chadexü rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na cutaiyaxü rü cuxü tachibüxēxü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na quïtaawaxü rü cuxü taxaxēxü? ³⁸—¿Rü ñuxgu ga tochixüwa cunguxü rü meä cuxü tayauxgūxü ga woo tama cuxü tacuëxgugi? ¿Rü ñuxgu ga cungexchiruxü rü cuxü taxüxchirugüxü? ³⁹—¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü na quidaawexü rü éxna poxcupataüwa cuyexmaxü rü cuxü ítayadaugüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁰—Rü choma na äëxgacü ya tacü na chīixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá:

“Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yexguma nüxü perüngülxēëgxü i ngēma chorü duñxü i yexeraäcü ngearü ngemaxüxü, rü choxü nixi ga perüngülxēëgxü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴¹Rü ñuxüchi i choma na äëxgacü ya tacü na chīixü, rü ñacharügü tá nüxü i ngēma tama chorü duñxügü ixīgūxü:

“¡Choxna pixígachi i pema i perü chixexüçèx poxcuex! ¡Rü ngēma pexī nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya Tupana ímexéne naxcèx i ngoxo i Chataná rü norü duñxügü! ⁴²—Yerü yexguma chataiyagu rü pema rü tama choxü pechibüxē. Rü yexguma chitawagu rü tama choxü pexaxexē. ⁴³—Rü yexguma tama nüxü pecuëxgu na texé chīixü rü tama meä choxü peyauxgù ga pepatawa. Rü yexguma changexchirugu rü tama choxü pexüxchirugü. Rü yexguma chidaawegu rü poxcupataüwa chayexmagu rü tama choxü ípeyadaugü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁴—Rü ngēguma i nümagü i tama chorü duñxügü ixīgūxü, rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu tochixüwa cungu rü tama meä cuxü tayauxgü yerü tama cuxü tacuëxgugi? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü ga na cutaiyaxü, rü éxna na quïtaawaxü, rü éxna na cungexchiruxü, rü éxna quidaawexü, rü éxna poxcupataüwa na cuyexmaxü, rü tama cuxü tarüngüxēëgxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁵—Rü choma na äëxgacü ya tacü na chīixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá nüxü:

“Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yexguma tama nüxü perüngülxēëgxü ga wüxi ga duñxü ga yexeraäcü ngearü ngemaxüxü, rü choxü rü ta tama perüngülxēëgxü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁶—Rü ñuxüchi i ngēma duñxügü i tama chorü duñxügü ixīgūxü rü tá poxcu i taguma gúxüwa naxi. Natürü ngēma duñxügü i aixcüma meä chauxcèx maxëxü rü tá nanayauxgù i maxü i taguma gúxü, —ñanagürü ga Ngechuchu.

26

*Yudügüarı äëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)*

¹ Rü yexguma Ngechuchu nüxü rüchauzugu ga yema orexü na yaxuxü, rü ñanagürü norü ngüexügüxü: ²—Pema nüxü pecuëx rü taxre i ngunexü nataxu na nangögxüäxüçèx i ngēma óna i Üpetüchigařu petacèx naxügüxü. Rü ngēguma tá nixi i choxü yayauxgüxü i chorü uwanügü na curuchawa choxü yapotagüxüçèx —ñanagürü. ³ Rü yexgumataçüga paigüarü äëxgacügü, rü ngüexëerügü ga ore ga mugüwa ngüxëetaegüxü, rü Yudügüarı äëxgacügüerügü rü nangutaquëxegü ga napatawa ga Caipá ga paigüarü äëxgacü ixicü. ⁴Rü yéma nügümäa nanameçēgü na Ngechuchuxü nawomüxēëgxüäcüma na yayauxgüäxüçèx rü na yamëgxüäxüçèx. ⁵ Natürü nügümäa ñanagürügü: —Taxucürüwama i ñuxma petagu tayauxgü, erü duñxügü rü tá tamaä nanuë —ñanagürügü.

*Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara
(Mr 14.3-9; Cu 12.1-8)*

⁶ Rü Ngechuchu rü Betániâwa nayexma napatawa ga Chimáu ga rüchaxüneçümaä naxugüäcü. ⁷ Rü Ngechuchucèx ýéma iyaxü ga wüxi ga ngecü ga ýéma nangecü ga wüxiweü ga pumara ga tatanüxüçichü ga mexëchicü ga butiyamaä áchiixü. Rü yexguma mechawa ínachibüyane ga Ngechuchu, rü ngîma rü naërugu inaba ga yema pumara. ⁸ Rü yexguma yemaxü nadaugüga Ngechuchuarü ngüexügü, rü naâewa nanguxgü, rü inanaxügüle ga

na ñagüxű. —¿Tüxcüü ngēma inaxaiyaxű i ngēma pumara? ⁹—Rü narümemač chi nixi i tatanüxüga namaā itaxe, rü ñuxuchi ngēma diērumaā nüxü irüngüxēe i ngēma duüxügū i ngearü ngēmaxüägxüxű: —ñanagürögü. ¹⁰ Rü Ngechuchu nüxü naxinü. Rü ñuxuchi ñanagürü norü ngúexügüxű: —¿Tüxcüü ngíxü pechixewe i ngēma nge? Erü ngēma chomaā naxüxü rü wüxi i mexü nixi. ¹¹—Ngēma ngearü ngēmaxüägxüxű rü guxügutáma petanüwa nangēmagü. Natürü choma rü tātumá guxügu petanüwa changēxma. ¹²—Rü ngēma chomaā naxüxü i ñaa ngecü na chaxunegu nabaaxű i ngēma pumara i yixixű, rü ngēmaācü inaxü erü paxa tá chayu rü choxü inatëxgü. Rü ngēmacü nixi i chaxunegu nabaaxű i ngēma pumara. ¹³—Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü guxü i nañewa i ngextá duüxügū nüxü ífxugügüxüwa i Tupanaärü ore i mexü, rü ñaa ngecü chomaā üxü rü ta ta nüxü nixugügü. Rü ngēmaācü tá ngíxna nacuexächie i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Yuda rü äexgacügümaā nanamexēe na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxülcèx
(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)*

¹⁴ Rü ñuxuchi ga wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü ga Yuda ga Icariúte rü paigüarü äexgacügüxütaawa naxü rü namaā nayarüdexa. ¹⁵ Rü Yuda rü ñanagürü nüxü: —¿Nuxre tá choxü penaxütanüxü i ngēxguma pexü chanatauxchaxëegü na Ngechuchuxü piyauxgüxülcex? —ñanagürü. Rü yexguma ga númagü ga paigüarü äexgacügü rü 30 tachinü ga dïerugu namaā naxuneta. ¹⁶ Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcex na nadauxü ga ñuxäcü nüxü na natauxchaxëegüxü na Ngechuchuxü yayauxgüxülcex.

Coriarü ñachiga

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxü ga yema peta ga pău ga ngearü puxëeरüüxü nagu nangögxüxü. Rü norü ngúexügü rü Ngechuchucex naxi, rü ñanagürü nüxü: —¿Ngextá ta tanamexëe i nachica i nawa nangögxüxü i ñona i Üpetüchigaaru petagu ingöxü? —ñanagürögü. ¹⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngēma ñanewa pexi, rü yima yatü ya pemaā nüxü chaxunetacipatawa pexi! ¹⁹Rü namaā nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü ngúexëerü rü ñanagürü: ‘Marü ningaicauxuchi na chayuxü rü nuñ cupatawa rü chorü ngúexügümaā chanangupetüxëečaň i Üpetüchigaaru peta’,” ñaperügügü tá nüxü! ²⁰ Rü yexguma nachütagu rü yéma mechawa nachibü ga Ngechuchu namaā ga yema 12 ga norü ngúexügü. ²¹ Rü yexguma ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaā nüxü chixu rü wüxi i petanüwa tá tixi ya bexma chauechita choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga númagü ga norü ngúexügü rü poraäcü nangechaügü. Rü wüxicigü nüxna nicachigü, rü ñanagürögü: —Pa Corix, ¿choma éxna tá chüixü ya yíxma cuixü íyaxuaxüxü? —ñanagürögü. ²³ Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngēma wüxi ya poratuwa namaā tá chachibüxü, rü ngēma tá nixi i chauechita choxü íyaxuaxüxü. ²⁴—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü rü tá chayu ngēgumarüü i Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü i ixuxüruü. Natürü wüxi i ngechaüxuchi nixi naxcex i ngēma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rü narümemač chi nixi ga noxtacüma tåtumá chima na nabuxü —ñanagürü. ²⁵ Rü nadexaachi ga Yuda ga naechita íyaxuaxüxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëerüx, ¿täüntáma choma nixi? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngēmaācü cuma nixi —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ínachibüeyane rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pău. Rü Tupanana moxë naxä, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rü ñanagürü: —Ñaň pău rü chaxunechiga nixi. Rü ipenangö! —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena rü nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaā ääcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcex naxäxira, rü ñuxuchi norü ngúexügüna nanaxä, rü ñanagürü nüxü: —¡Rü guxäma i pema rü peyaxëü ya daa binu! ²⁸—Erü daa binu rü nachiga nixi ya chaugü ya muxüma i duüxügülcex tá ibacü na ngēmaācü Tupana nüxü nüxü nangechaüxülcex i norü pecadugü. Rü yimawa Tupana nanangoxée na aixcüma yiixü i norü uneta. ²⁹—Rü pemaā nüxü chixu rü tagutáma wena binu chayaxaxü ñuxmatáta Chaunatü ya Tupana ääexgacü íxixüwa ngekwacaxücu ya binu pemaā chayaxëüx —ñanagürü.

*Ngechuchu nüxü nixi rü Pedru rü taxütáma nügü nixu na norü ngúexü yiixü
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)*

³⁰ Rü ñuxuchi nawiyaegü ga wüxi ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü guma Mëxpüne ga Oríbuncügu äeganewa naxi. ³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Guxäma i pema rü tá choxü ipetëxgü i ñoma i chütaxügü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tá chayamëx ya carneruarü dauruü, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”,

ñanagürü i ngëma ore. ³² —Natürü ngëxguma marü yuwa ícharüdaxguwena, rü tá chaxira pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga Pedru rü nanangäxü rü ñanagürü: —Rü woo guxüma i togü cuxü ítèxgu, natürü i chomax rü tääntama cuxü íchatex —ñanagürü. ³⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Aixcüma cumaä nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu rü naxüpa na otá içaxü, rü tomaëxpüxcüna tá cugü iquicüx na chorü duülxü quüxü. ³⁵ Rü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Rü woo wüxiwu cumaä chayuxgu rü tääntama chaugü ichicüx na curü duülxü chüxü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngúexügü rü ta yema ñanagürgü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxé
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)*

³⁶ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügümäa nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Yechemanigu äegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuá perütogü! Rü paxa yoxni yéa chayayumüxé —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nügüwe nanagagü ga Pedru rü Zebedéu nanegü ga Chaütiágü rü Cuáü. Rü Ngechuchucëx inaxügü ga na poraäcü nangechaüxü rü naxixächiäexü. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Poraäcü changechaü rü nagu charüxinü rü ngëmamaä tá chayu. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü chauxrü ipedaue! —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü waixümüñegu nanangücuchi. Rü nayumüxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwëxegu, ¡rü nüxna choxü ínanguxichixéë i ñaá ngüxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwëxe i cuxrütama ngúchaü cuxü rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yemawena ga Ngechuchu rü nataegu ga yema norü ngúexügü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Pedrux, ¿taxucürüwama éxna namaä peporae na chomaä ipedauexü, rü bai i wüxi i ora? ⁴¹ —¡Rü pexuäegü rü Tupanana naxcëx peça na pexü nangüxüexüçëx na tama choxü ípetäxüçëx ega ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügü! Erü aixcüma peäewa rü ípememare, natürü pexene nixi ituraxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma rü wenaxärü noxri inayumüxüçëx nataegu ga Ngechuchu. Rü wenaxärü nayumüxü, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma tama cunaxwëxegu na nawa choxü ícunguxichixéë i ñaá ngüxü i tá chingexü, rü marü name i ngëma cuma cunaxwëxexüäcüma chomaä cunaxü —ñanagürü. ⁴³ Rü ñuxüchi wenaxärü norü ngúexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü, yerü poraäcü nayaxtaexüchi. ⁴⁴ Rü yéma nüxna nüxü, rü wenaxärü nayayumüxü. Rü noxriäcütama nayumüxü. ⁴⁵ Rü yemawena rü norü ngúexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ñuxma waxi pepee rü iperüngü! Erü marü nawa nangu i ora na chorü uwaniñchoxü iyauxgüxü rü pecaduägxüxüna choxü namugüxü. ⁴⁶ ¡lpechigü rü ngíxä itixü! Erü marü ñomatama nixi i ngëma choxü iyauxaxüxü —ñanagürü.

*Ngechuchuxü niyauxgü
(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)*

⁴⁷ Rü yexguma iyadexayane ga Ngechuchu, rü ímangu ga Yuda ga norü ngúexüchirëx ixixü. Rü nawe narüxi ga muxüma ga duüxügü ga taramaä rü naïmaä ixânxexü. Rü yema nixi ga duüxügü ga paigüarü äegacagü rü Yudügarü äegacagüerugü yéma mugüxü. ⁴⁸ Rü ga Yuda ga ínaxuaxüxü rü marü yema duüxügümäa nanamexëë, rü ñanagürü: —Ngëma nüxü chachúxuxü tá nixi i Ngechuchu. Rü ngëma tá nixi i piyauxgüxü —ñanagürü: ⁴⁹ Rü yexguma Ngechuchucëx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Nuxmaë Pa Ngúexëeruüx —ñanagürü. Rü ñuxüchi nüxü nachuxu. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pa Chomüçü, ¿tacüwa nuä cuxü? —ñanagürü. Rü yexgumamatama Ngechuchuxü niyauxgü ga yema duüxügü ga Yudawe rüixü. ⁵¹ Rü wüxi ga Ngechuchumüçü nanawëxechi ga norü tara, rü paigüarü äegacäürü duüxüxü ínadaechinü. ⁵² Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Naxchiügü yaxüuchi i curü tara! Erü guxäma ya yíxema taramaaä nuëxü, rü taragu tátama tayue. ⁵³ —¿Tama éxna nüxü cucuëx rü ngëxguma chi choma chanaxwëxegu, rü Chaunatüna chi naxcëx chaca na choxü núma namugüxüçëx i muxüma i norü orearü ngerügü i daxüçüläx na choxü yanangüxüexüçëx? ⁵⁴ —Natürü ngëxguma chi ngëma chaxüxgu, rü ¿ñuxäcü chi ningü i Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü na choma rü tá chayuxü? ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¿Tüxcüü taragü rü naixmenägümäa chauxcëx nuä pexi na choxü peyarüyauxgüxüçëx ñoma wüxi i ngítezáxü chüxürrü? Rü guxü ga ngunexügü rü tupauca ga taxünewa changuxëëtae natürü taguma yexma choxü piyauxgü. ⁵⁶ —Natürü guxüma i ñaá ñuxma ngupetüxü, rü ngëmäcü nangupetü na yanguxüçëx i Tupanaärü ore ga nuxcümaägüxü ga norü orearü uruügü ümatügüxü —ñanagürü. Rü yexguma ga guxüma ga norü ngúexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxücatama yéma nanatëgxü ga Ngechuchu.

*Äegacagügü ga taxügüpëxewa Ngechuchuxü nagagü
(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)*

⁵⁷ Rü Caipá ga paigüarü ãëxgacüxütawa Ngechuchuxü nagagü ga yema duûxügü ga yayauxgüxü. Rü yexma nixí ga nangutaquëxegüxü ga ngülexeëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü Yudíugüarü ãëxgacügülerugü. ⁵⁸ Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixâchigü ñuxmata paigüarü ãëxgacü ga Caipáxütawa nangu. Rü purichagü ga tupaucaarü dauruügümäa yéma iäxtüwa narüto, yerü nüxü nadauxchaü ga tacü tá Ngechuchumañ na naxüexü. ⁵⁹ Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü guxüma ga Yudíugüarü ãëxgacügülerugü rü naxcëx nadaugü ga wüxi ga ore ga doramare ixixü na yemamañ Ngechuchuxü ínaxuaxügüxüçex na yamëxgüxüçex. ⁶⁰⁻⁶¹ Natürü woo muxüma ga duûxügü doraxümare nachigaxü yéma yarüxugü, natürü taxuxüma ga chixexü inayangaugü ga naxcëx tá yamëxgüxü. Rü düxwa yéma naxí ga taxre ga yatügü ga doraxümare yéma yarüxugüxü. Rü ñanagürugi: —Toma nüxü taxinüe i ñaã yatü rü ñanagürü:

“Tá nagu chapogü ya daa tupauca ya taxüne ya Tupanaärü, rü tomaëxpüx i ngunexügu tá wenaxäru íchanadaxëe”, ñanagürugi. ⁶² Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacü ga Caipá rü inachi, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Rü tacümañ cunangäxü i ñuxmax? ¿Rü ñuxü ñaxü yüxü i ngëma cughiga i nüxü yaxugügüxü? —ñanagürü. ⁶³ Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare. Rü yemacëx ga paigüarü ãëxgacü ga Caipá rü ñanagürü nüxü: —Tupana ya Maxtlicüégagu chanaxwëxe i aixcüma tomañ nüxü quixu na texé quixü. ¿Rü cuma éxna i Cristu ya Tupana Nane quixü, rü éxna tama? —ñanagürü. ⁶⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixí. Rü pemañ nüxü chixu rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Chaunatu ya Poracüxütawa charutoxgu rü ngëxguma caixanexügu wenaxäru núma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶⁵ Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacü rü norü numáa nügüchirugu naagagü. Rü ñanagürü: —Rü ñaã yatü rü tacü Tupanamañ nixugü. Rü taxucëxma marü tanaxwëxe i ñuxma i to i ore na napoxcuxüçex i ñaã yatü. Rü pematama marü nüxü peñinüe na ñuxäcü chixexümañ na yadexaxü. ⁶⁶ —¿Ñuxü ñapegxü i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü ga togü ga ãëxgacügü rü nanangäxügü rü ñanagürugi: —Ngëmáacü chixexü naxü. Rü name nixí i noxtacüma nayu —ñanagürugi. ⁶⁷ Rü yexguma rü Ngechuchuchiwëwa naquaixgüe. Rü nüxna nanaquaixcagü. Rü togü rü nanapeguchiwegü. ⁶⁸ Rü ñanagürugi: —Pa Cristux, ¡nuxü nacuèx na texé cuxü peguchiwegüxü rü cuxna naquaixcagüxü! —ñanagürugi.

*Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü
(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-27)*

⁶⁹ Rü yoxni ga Pedru rü ãëxgacüpataëxtüwa narüto. Rü wüxi ga pacü ga ãëxgacüarü duûxü iixü, rü Pedrucü iyaxü. Rü ngigürugi nüxü: —Cuma rü ta namüçü quixí i ngëma Ngechuchu i Gariréaanecüxä —ngigürugi. ⁷⁰ Natürü ga Pedru rü guxü ga yema duûxügüpëxewa rü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duûxü yüxü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i tacüchiga nixí i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma marü yema îpataëxtüarü iätxwa ínaxüxgu ga Pedru, rü naã ga pacü nüxü idau. Rü ngigürugi namaçü ga yema duûxügü ga yéma yexmagüxü: —Ñaã yatü rü Ngechuchu ya Nacharetucüxmüçü nixí —ngigürugi. ⁷² Natürü ga Pedru rü wenaxäru tama nügü nixu na Ngechuchuarü duûxü yüxü. Rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuèx i ngëma yatü. Rü Tupana choxü poxcux ega tama aixcüma yixígu i chorü ore —ñanagürü. ⁷³ Rü yixcamaxüra rü yema duûxügü ga yéma yexmagüxü rü Pedrucëx naxí, rü ñanagürugi nüxü: —Aixcüma nixí i cuma rü ta rü ngëma Ngechuchutanüxü quixü, erü wüxi i Gariréaanecüxä idexaxürü quidexa —ñanagürugi. ⁷⁴ Rü nüma ga Pedru rü poraäcü nügü nixä, rü ñanagürü nüxü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuèx i ngëma yatü. Rü ngëxguma doraxü chixuxgu rü Tupana choxü poxcux —ñanagürü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁷⁵ Rü nüma ga Pedru rü yexguma nüxna nacuèxächi ga yema ore ga Ngechuchu namañ nüxü ixixü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na otá içaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna cugü tá quixä na chorü duûxü quixü”, ñaxü. Rü yéma ínaxüxü ga Pedru rü poraäcüxüchima naxaxu.

27

*Yudíugüariü ãëxgacügü rü Piratuxütawa nanagagü ga Ngechuchu
(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Cu 18.28-32)*

¹ Rü yexguma yangunegu rü guxüma ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügülerugü, rü nügümañ nanamexëegü na ñuxäcü Ngechuchuxü yamëxgüxü. ² Rü nayanëixguchacügü rü yemaaçü ãëxgacü ga Piratuxütawa nanagagü. Piratu nixí ga Dumacüxä ga ãëxgacü ga Yudéaanemañ icuácü.

Nayu ga Yuda

³ Rü nüma ga Yuda ga Ngechuchuxü íyaxuaxüxü rü nüxü nadau ga Ngechuchuxü na napoxcuezü. Rü poraäcü nagu narüxinü ga yema chixexü ga nümatama naxüxü. Rü yéma

naxū naxūtawa ga yema paigürarü äëxgacügү rü yema Yudiugürarü äëxgacügürerugü. Rü ngixü nayataeguxēe ga yema 30 tachinü ga diëru ga nüxna ngixü naxägütü. ⁴ Rü ñanagürü nüxü: —Choma rü marü chixexü chaxü, erü naëchita íchayaxuaxü i wüxi i yatü i taxuüma i chixexü üxü, rü ñuxma rü tá ngëmagagu nayu —ñanagürü. Natürü nümagü ga äëxgacügү rü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Toma rü tama nüxü tacuåxchäü i ngëma. Cugagutama nixi, rü cuma i nüxü cuciúxna na ñuxäcü cugümaä cunamexëeü i ngëma —ñanagürögü. ⁵ Rü yexguma ga Yuda rü yexma tupauca ga taxünechiägu ngixü nawotanü ga yema diëru. Rü ñuxuchi ínixü rü nügü nayawgünxä. ⁶ Rü ga paigürarü äëxgacügү rü ngixü nade ga yema diëru. Rü ñanagürögü: —Taxucürüwa tupauca ya taxüneärü diëruchiügü ngixü tanu i ñää diëru, erü ngëmamaä tanaxütanü i ngëma yatü i tá yuxü —ñanagürögü. ⁷ Rü ñuxuchi nügümaä nanamexëegü na yema diërumaä naxcëx nataxegüxüçex ga wüxi ga naäne ga waixümü ga üwechixü nawa nayaugüxü. Rü yema naäneçex nataxegü na nüxü nayexmaxüçex ga nachica ga ngexta na natëgxüäxüçex ga yema duüxügü ga togü ga nachiüäneçüäxü ixigüxü. ⁸ Rü ngëmacex i ñuxma rü ta i ngëma naäne rü Nagüchitaügu naxäega. ⁹ Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga nuxkümaäcü ga norü orearü uruu ga Yeremü Ümatüxü ga ñaxü: “Rü nümagü ngixü nade ga yema 30 tachinü ga diëru ga Cristutanü Yudiugü ngixü ixägütü.

¹⁰ Rü yema diërumaä naxcëx nataxegü ga wüxi ga naäne ga waixümü ga üwechixü nawa nayaugüxü, yema Cori ga Tupana chomaä nüxü ixuxürrü, ñaxü.

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Cu 18.33-38)

¹¹ Rü äëxgacü ga Piratuxüttawa Ngechuchuxü nagagü. Rü nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma quüü i Yudiugürarü äëxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixi i chomax —ñanagürü. ¹² Rü Ngechuchuxü ñaxuaxügü ga paigürarü äëxgacügү rü Yudiugürarü äëxgacügürerugü. Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaäma nanangäxü. ¹³ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü: —¿Tama éxna nüxü cuixü i ngëma ore i namaä cuixü ñaxuaxügüxü? —ñanagürü. ¹⁴ Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaäma nanangäxü. Rü yemacex poraäcü nabéjxächiäe ga äëxgacü ga Piratu.

Piratu rü Ngechuchumaä nanaxuegu na nayuxüçex

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

¹⁵ Rü guxüguma ga yema Üpetüchigaaru petagu, rü Piratu ñananguxuchixëeü ga wüxi ga poxcuxü ga duüxügü naxcëx ícagüxü, yerü yema nixi ga nacüma. ¹⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga poxcuxü ga guxü ga duüxügü meä nüxü cuáxü. Rü Barabá nixi ga naega. ¹⁷ Rü yexguma nüngautquaëxegüga duüxügü, rü Piratu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngexürxüxü i penaxwaexü na íchananguxuchixëeü? —Penaxwëxexü na Barabáxü íchananguxuchixëeüxü rü éxna Ngechuchu i Cristumaä naxugüxüxü íchananguxuchixëeü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacuëx na Ngechuchuchi naxaiexü ga Yudiugürarü äëxgacügü, rü yemacex nixi ga naxüttawa nagagüäxü. ¹⁹ Rü yexguma norü tochicawa natoxgu ga Piratu, rü naxmëx yéma imuga, rü ngigürögü: —Tama name i cunapoxcu i ngëma yatü i taxuüma i chixexü üxü. Yerü nagagu ine chütacü rü poraäcü chachixenegü —ngigürögü. ²⁰ Natürü yema paigürarü äëxgacügü rü Yudiugürarü äëxgacügürerugü, rü duüxügüxü naxucuxüegü na naxcëx ínacagüxüçex na Barabáxü ñanguxuchixëeüçex, rü Ngechuchuxü na nayuxüegüxüçex. ²¹ Rü äëxgacü ga Piratu rü wenaxärü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ngëxürxüxü i ngëma taxrewa i pema penaxwëxexü na íchananguxuchixëeü? —ñanagürü. Rü nümagü ga duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Tanaxwëxe i Barabáxü ícunguxuchixëe —ñanagürögü. ²² Rü yexguma ga äëxgacü ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü ta chaxüxü namaä i ngëma Ngechuchu i Cristugu äegaxü? —ñanagürü. Rü guxüma ga duüxügü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürögü. ²³ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü tacü rü chixexü naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü ga duüxügü rü wenaxärü tagaäcü ñanagürögü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürögü. ²⁴ Rü yexguma Piratu nüxü dëuygu ga marü taxucürüwama Ngechuchuxü na ñanguxuchixëeegaxü, yerü ga duüxügü rü marü nanaxiächiäegüchäü, rü yemacex wüxi ga norü duüxüxü namu ga dexä naxüttawa na tanangexüçex. Rü nügü nayawgümxä ga Piratu napëxewa ga guxüma ga yema duüxügü. Rü ñanagürü: —Tama chaugagu tá nixi i na nayuxü i ñää yatü i taxuüma i chixexü üxü, rü pegagu tátama nixi —ñanagürü. ²⁵ Rü guxüma ga yema duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Togagu rü toxocügügagu tá nixi i nayuxü —ñanagürögü. ²⁶ Rü yexguma ga Piratu rü Barabáxü ñanguxuchixëe. Rü ñuxuchi norü churaragüxü namu na Ngechuchuxü naçuaixgüxüçex, rü yemawena curuchawa na yanapotagüäxüçex. ²⁷ Rü ñuxuchi ga yema churaragü rü Piratupataaru aixepewa Ngechuchuxü nagagü. Rü

yexma Ngechuchuxütagu nanangutauquēxexēē ga guxüma ga churaragü. ²⁸ Rü ñuxüchi Ngechuchuxü ínacuxuchigü, rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxügu nayacuxēēgü. ²⁹ Rü naēruwa nayangēxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. Rü wüxi ga naixmenèxäxäcüxü nüxü nayayauxächixēē ga norü tögünemēxēwa. Rü ñuxüchi napēxegu nacaxäpxügü, rü nüxü nacugüe, rü ñanagürügü: —¡Namañ ya Yudíugüarü Äëgxacü ya Tacü! —ñanagürügü. ³⁰ Rü nüxna naçuaixgüe. Rü nüxna nanayauxgü ga guma naixmenèxäxäcü, rü naēruwa namaã nanaquaixcagu. ³¹ Rü yexguma nüxü nacugüeguwena rü ñanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxärü naxchirugutama nayacuxēēgü. Rü ñuxüchi nayagagü na curuchawa yanapotagüäxüçex.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagi
(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

³² Rü yexguma yéma inaxiächigu, rü nüxü nadaugü ga wüxi ga yatü ga Chiréneçüäx ga Chimáügu äegacü. Rü guma yatüxü ngíxü iningexēēgü ga Ngechuchuarü curucha. ³³ Rü nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Górgutagü äegaxü. Rü ngême naega rü Duüxéêruchinexä ñaxüchiga nixü. ³⁴ Rü nüxna nanaxägü ga binu ga ngúxüärü naächixéêruümaä äexüçü na yaxaxäxüçex. Rü Ngechuchu nüxü naxaxneta, natürü tama nayaxaxü. ³⁵ Rü yexguma marü curuchawa yapotagüäxguwena rü ga churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga díeru ngíxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuëgxüçex na tacü tá nayaxuxü ga wüxicigü. ³⁶ Rü ñuxüchi yéma narütogü ga churaragü na Ngechuchuna yéma nadaugüxüçex. ³⁷ Rü norü curuchatapéxewa nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegafachinüxü ga nüxü ixuxü ga tacüçex Ngechuchuxü curuchawa na yapotagüxü. Rü ñanagürü: “Ñaã nixü i Ngechuchu i Yudíugüarü Äëgxacü ya Tacü”, ñanagürü. ³⁸ Rü yexgumarüü ta curuchawa nayapotagü ga taxre ga máetagüxü. Rü wüxi rü Ngechuchuarü tögüneçüwawa naxü, rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁹⁻⁴⁰ Rü yema duüxügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaä naguxchigagü, rü nanexäeruguäcüma ñanagürügü: —Düçex, curma cunangutaüxüçex ga taxüne, rü tomaëxpüx i ngunexügu wenaxärü ñicunadaxéêega. ¡Cugütama namaxéê i ñuxmax! Rü ngëxguma chi aixcüma Tupana Nane quixigü, rü jírüxü i curuchawa! —ñanagürügü. ⁴¹ Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxü nacugüecüräxü ga paigüarü äegacagü, rü ngüexéêruügü ga ore ga mugüwa nguxéêtaegüxü, rü Parichéegü, rü Yudíugüarü äegacagügüerugü. Rü nügümäa ñanagürügü: ⁴² —Rü nüma rü togüxü namaxéê natürü i ñuxma rü tama nüxü nacuëx na nügütama namaxéêxü. Rü ngëxguma chi aixcüma Yudíugüarü äegacü yixigü, jírü ñuxma rü ñaxüx i curuchawa na nüxü yaxögxüçex! ⁴³ —Rü nüma nagu naxinügu rü Tupana tá nüxü narüngüxü. Ëcü, ñuxma rü Tupana nüxü rüngüxüçex ega aixcüma nüxü nangüxüçexchaülgü. ¿Tama éxna nümatama tamaã nüxü yaxuxü na Tupana Nane yiixü? —ñanagürügü. ⁴⁴ Rü woo ga yema máetagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rü namaã naguxchigagü.

Nay ga Ngechuchu
(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

⁴⁵ Rü yexguma rü guxü ga nañewa naxéâne. Rü tocuchigu inaxügü ga yema ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁶ Rü yema tomaëxpüxarü oragu nixü ga Ngechuchu ga tagaäcü aita naxüxü, rü ñaxü: —Erí, Erí, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rü ngême rü ñaxüchiga nixü:

“Pa Chorü Tupana, Pa Chorü Tupanax, ¿tüxcüü choxna quixügachixü?” ñaxüchiga nixü. ⁴⁷ Rü nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naxinüe, rü ñanagürügü: —Ñaã yatü rü nuxcümaüçü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eriacex naca —ñanagürügü. ⁴⁸ Rü yexgumatama rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü inañächi rü Ngechuchuxütawa nanange ga wüxi ga tüxmü ga binu ga marü nguchiëxüchicüma yawaixéêxü. Rü wüxi ga dexnewayañex. Rü ñuxüchi Ngechuchuëxgu nanawéx na nüxü natuxuxüçex. ⁴⁹ Natüru ga yema togü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü ñanagürügü: —Yixrüma. Rü ngíxü itarüdaunü ngoxita Ería nuã ü na nüxü yanangüxüçex —ñanagürügü. ⁵⁰ Rü wenaxärü tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñuxüchi nayu. ⁵¹ Rü yexgumatama ga tupauca ga taxüneärü tüyemachiäxü rü taxregu narügaute. Rü daxüwa inanaxügü ga na nagauteü rü ñuxmata ñaxtüwa nangu. Rü naxiäxächiane, rü narüngüxtegü ga nutagü ga itacü. ⁵² Rü yuetamaügü rü ningenagü. Rü wena namaxé ga muxüma ga duüxügü ga yuechiréxü ga Tupanaxäxü yaxögxü. ⁵³ Rü yexguma Ngechuchu wena maüxguwena, rü naxmaüwa inachoxü ga yema duüxügü ga wena maxëü. Rü Yerucharéüwa naxü. Rü muxüma ga duüxügü nüxü nadaugü. ⁵⁴ Rü yema churaragüarü äegacü rü norü churaragü ga Ngechuchuna ídaugüxü, rü nüxü nadaugü ga na naxiäxächianexü rü guxüma ga yema ngupetüxü. Rü yexguma rü poraäcü namuüe, rü ñanagürügü: —Aixcüma nixü ya daa yatü i Tupana Nane na yiixü —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü iyexmagü ga mucüma ga ngecügü ga yéma

yaxüwa nüxü rüdaunüçü. Rü yema ngecügü iyixí ga Ngechuchuxü ííxümüçügütü rü nüxü rüngüxüçüga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu.⁵⁶ Rü yema ngecügütanüwa iyexma ga María ga Magadáçüäx, rü María ga Chaütiágü rü Yúche naë, rü Zebedéu namèx ga Chaütiágü rü Cuáü naë.

*Ngechuchu rü naxmaügu nayaxücuchiğü
(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)*

⁵⁷ Rü yexguma marü nachütachaügu, rü yéma nangu ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüäx ga taarü díerüäcü ga Yúchegu ägacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuaxü nayaxö. ⁵⁸ Rü nüma rü Piratuna nayaca rü ngoxita name na nayauxäxü ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü Piratun norü churaragüxü namu na nüxna naxägüxüçex ga Ngechuchuxüne. ⁵⁹ Rü Yúche nanayaxu ga Ngechuchuxüne ga curuchawa. Rü wüxi ga naxchápenüü ga ngémataxümaä nananuque. ⁶⁰ Rü yema naxmaü ga yexwacaxüxü ga Yúche nügüçextama duüxügütü yacaxmaxeëxü ga nuta ga tacüarü mëxpüxüwa yexmaxügu nayaxücuchi ga Ngechuchuxüne. Rü nüxüchi nanangüxtaü namaä ga wüxi ga nuta ga taxüchicü. Rü yemawena rü ínixü. ⁶¹ Rü yéma Ngechuchumaüärü toxmëxtawa irütogü ga María ga Magadáçüäx rü naï ga María.

Purichágü nüxna nadaugü ga yema naxmaü ga Ngechuchuxü nagu yaxücuchiğüxü

⁶² Rü moxüäcü ga ngüxchigaaru ngunexügu rü paigüarü äexgaciğü rü Parichéegü rü yéma Piratuxüttawa naxi. ⁶³ Rü fñanagürügü nüxü: —Pa Corix, nüxna tacüexächie ga yema yutü ga Ngechuchu ga idoratexäxü rü yexguma naxmaü rü fñanagürü tomaä:

“Ngëxguma chayuxgu rü tomaëpxü i ngunexüguwena rü wena táraxü ícharüda”, fñanagürü tomaä. ⁶⁴ —Rü ngémacëx tanaxwëx i churaragü ngëma cumugü na nüxna yadaugüxüçex i ngëma naxmaü nüxmatata tomaëpxü i ngunexüwua nangu na tama chütacü ngëma naxixüçex i norü ngüexügü na yayauxgüxüçex i naxüne rü nüxüchi duüxügümäa nüxü na yaxugüxüçex na marü wena namaxüxü. Erü ngëxguma chi ngémäacü naxüpetügu, rü noxriaru yexera tá nixí na duüxügütü nawomüxüexü —fñanagürü. ⁶⁵ Rü Piratü fñanagürü nüxü: —Ngëägü nixí i churaragü i pexcex. ¡écü ngëma namaä pexi na meäma pema penaxwëxexüäcüma nüxna pedaugüxüçex i naxmaü! —fñanagürü. ⁶⁶ Rü yema churaragümaä yéma naxi, rü meäma nayataixüegü ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaä rüngüxtaücü. Rü nanaxüarü cuéixerüüxüga na taxüema naëchita ínaxügachigüxüçex ga guma nuta. Rü nüxüchi yexma nanamugü ga churaragü na nüxna nadaugüxüçex.

28

*Yuwa ínarüda ga Ngechuchu
(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)*

¹ Rü sabaduarü ngunexüguwena ga yüxüarü pëxmama, rü yéma naxmaüwa íiyadaugü ga María ga Magadáçüäx rü naï ga María. ² Rü ngürüächi poraäcü naxiäxächiane, yerü wüxi ga daxüçüäx ga Cori ga Tupanaäru orearü ngerüü ínarüxi, rü naxmaüwa nangu rü ínanangüxgachi ga guma nuta ga namaä nangüxtaücü ga yema naxmaü. Rü nüxüchi guma nutaétiwa nariuto. ³ Rü yema orearü ngerüü rü wüxi ga bëixbëxanexürrü niyauracüü. Rü nacómüxüchi ga naxchiru. ⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga churaragü rü norü muümaä niduruxe, rü yexma niyuächitanü. ⁵ Rü yexguma ga yema orearü ngerüü, rü fñanagürü ngixü ga yema ngecügü: —¡Täxü i pemüüexü! Choma nüxü chacuëx rü naxcex pedaugü ya Ngechuchu ga guma curuchawa yapotagüäcü. ⁶ Nataxuma i nuä, erü marü wena namaxü, yema nüma üpa pemaä nüxü yaxuxürrü. ¡Rü nuä pexi, rü ípeyadëüx i naxmaü i ngëma inaxügüxüäwa ga naxüne! ⁷ ¡Rü paxa ípixi, rü norü ngüexügümäa nüxü peyarüxügue rü marü ínarüda rü wena namaxü ya Ngechuchu! Rü nüxma rü marü pexüpa nüxüra Gariréaanewa naxü i nümax. Rü ngëma tá nixí i nüxü peyadauxü. Rü ngëma nixí i ore i pemaä nüxü chayarüxuxü —fñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü paxama nüxna íiyaxí ga yema naxmaü. Rü imuüä, natürü itaäegü ta. Rü poraäcü i ixüächi na Ngechuchuarü ngülexügümäa nüxü na yanaxugüexüçex ga yema ore ga daxüçüäx ngímaä nüxü ixuxü. ⁹ Rü yexguma inaxüächiyane, rü ngürüächi yéma ngíxcex nangox ga Ngechuchu, rü ngixü narümxoxë. Rü ngímagü rü Ngechuchucëx iyabuxmü rü nüxü iyacuëxüügü, rü naparawa inëixächitanü. ¹⁰ Rü nüma ga Ngechuchu rü fñanagürü ngíxügü: —¡Täxü i pemüüexü! ¡Rü ípixi rü chaueneegü i chorü ngüexügümäa nüxü peyarüxu rü Gariréaanewa naxi! Rü ngëma tá nixí i choxü nadaugüxü —fñanagürü.

Churaragü rü paigüarü äexgaciğümaä nüxü nayarüxugüe ga yema ngupetüxü

¹¹ Rü yexguma ga yema ngecügü rü namagu naxiyane, rü nüxre ga churaragü ga yéma naxmaüwa dauxütaegüxü rü Yerucharéüwa naxi. Rü paigüarü äexgaciğümaä nüxü nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹² Rü yema paigüarü äexgaciğü rü namaä nayarüdexagü ga Yudiügürü äexgaciğüerugü. Rü nügümäa nanamexëegü ga tacümaä tá

churaragüxű na yaxucuxēgüt. Rü ñuxuchi nüxna ngixű naxāgū ga tacü ga dieri. ¹³ Rü namaā nüxű nixugüe rü ñanagürügū: —¡Pema rü ñaperügüt tá:

“Ngēxguma chütacü tapeeyane, rü norü ngúexügū toechita ngema naxī rü nayauxgü ga naxüne” ñaperügüt tá! ¹⁴ Rü ngēxguma äëxgacü ya Piratu tá nüxű cuëxgu i ngēma ngupetüxű, rü toma rü tá namaā tidexagü rü namaā tá tanamexēe na taxuümä pemaā naxütxcè —ñanagürügū. ¹⁵ Rü yexguma ga yema churaragü rü ngixű nayauxgü ga yema dieri. Rü yema äëxgacügū namaā nüxű ixugüxdrüü duüxügümäa nüxű nixugüe. Rü ñuxma rü ta ngēmatama dexta nixī i nüxű yaxugüx i Yudíugü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngúexügū

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁶ Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügū rü Gariréa- anewa naxī ga guma mèxpüne ga Ngechuchu namaā nüxű ixuxünewa. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchuxű nadaugügu rü nüxű nicuexüügū, woo ñuxre ga norü ngúexügū rü tama aixcümä nayaxögü na Ngechuchu yïixű. ¹⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxcèx nixű, rü ñanagürü nüxű: —Tupana rü äëxgacüxű choxű nixixēe i guxű i daxüguxű i nañnewa rü guxű i ñoma i nañnewa. ¹⁹ —Rü ñuxma rü chanaxwèxe i guxű i nachiüñanewa pexi i guxű i duüxügütanüwa. ¡Rü chorü duüxügüt xű peyaxígüxéex! ¡Rü ipenabaiüxéex chauégagü rü Chaunatüégagü rü Naäe i Üünexüegagü! ²⁰ ¡Rü penangüexéex na naga naxinüexücx i guxüma i ngēma pexü chamuxü! ¡Rü dúcax, guxügutáma pexütawa changëxmaëcha ñuxmatata nagú i naâne! —ñanagürü ga Ngechuchu.

ORE I MEXÜ GA MARCU ÜMATÜXÜ

Cuáū ga baiüxëeñruū nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.9-28)

¹ Ñaā nixi i norü ügü i ore i mexü ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nanechiga. ² Rü nuxcümañcü ga Tupanaärü orearü uruú ga Ichaxía ümatüxü ga Tupanaärü ore, rü ñanagürü:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruú na namexééñxüçèx i cumaü. ³ Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxäpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngema tagaäcü ñaxü: “¡Pégü pemexéëx naxcèx ya Cori. Rü naxcèx ipayanawéxächixéëx i perü maxü!”” ñaxü tá. ⁴ Rü Cuáū rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nangox rü yéma ínanabaiüxëe ga duüxügü. Rü namañ nüxü nixu ga na namexü na Tupanacèx nadau gütüxü rü ínabaiüxü na Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx ga norü pecadugü. ⁵ Rü guxüma ga duüxügü ga Yudéaneçüñxü rü ñane ga Yerucharéüñxü rü yéma Cuáñxüñna naxixü ga na nüxü iyanaxinüñxüçèx. Rü nümagü rü norü pecadugüxü yéma nayarüxugüxü, rü Cuáū rü natü ga Yudáñwa ínayabaiüxëetanü. ⁶ Rü naxchiru ga Cuáū rü cameyutéxanacèx nixi, rü norü goyexü rü naxchèxmünaxcèx nixi. Rü beruremaä rü munümaä naxwemü. ⁷ Rü Cuáū rü yema nüxü yaxuxü ga orewa, rü ñanagürü: —Chowewama tá ne naxü ya choxü rüyexeraçü. Rü choma rü taxuwama chame rü bai na ichayarümaxächixü na íchayawéxüçèx i norü chapatucunügü. ⁸ —Choma rü dexawamare pexü íchabaiüxëe, natüri nüma rü tá Tupanaäe i Üünexü pexna nanguxëe —ñanagürü ga Cuáū.

Ngechuchuarü baiechiga

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Rü yema ngunexügü, rü Ngechuchu rü ínaxüñna nawa ga guma ñane ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. Rü Cuáū rü natü ga Yudáñwa ínanabaiexëe. ¹⁰ Rü yexguma dexáwa ínaxüñchigu, rü Ngechuchu nüxü nadau ga na yangenaxü ga daxüwa. Rü yema Tupanaäe i Üünexü rü wüxi ga muxtucurüñ inanago, rü Ngechuchuna nangu. ¹¹ Rü daxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixi i Chaune i cuxü changechaüxüchixü rü cumaä chataäñxüchixü —ñaxü.

Ngechuchuxü naxü ga Chataná

(Mt. 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Rü yemawena rü Tupanaäe i Üünexü rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa Ngechuchuxü naga. ¹³ Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü. Rü naëngü ga idüraexü íyexmagüxüwa nayexma, rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü. Natüri Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüñxü rü Ngechuchuxü narüngüxëegü.

Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Rü nawena ga poxcupataügu na napoxcuxü ga Cuáū, rü Gariréaanewa naxü ga Ngechuchu na naxunagüñxüçèx ga Tupanaärü ore i mexü. ¹⁵ Rü ñanagürü: —Marü nawa nangu i ngunexü ga Tupana nagu unetaxü, rü pexcèx ningaica na perü äëxgacü na yiixü. ¡Rü ñuxma rü name nixi i Tupanacèx pedaugü rü peyaxögü i ngëma norü ore i mexü! —ñanagürü.

Ngechuchu rü ägümüçü ga püchaetanüxüçèx naca

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacüga yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chimáñ rü naëneé ga Äüdré. Rü nümagü rü woetama püchaetanüxü nixigü rü yéma naxtaawa napüchaegü. ¹⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe perüxü rü tá pexü charüngüxëe na chauxüñtawa penagagüñxüçèx i duüxügü! —ñanagürü. ¹⁸ Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanawogü ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxü. ¹⁹ Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chaütiágü rü naëneé ga Cuáū. Rü Zebedéu nanegü nixigü ga nümagü. Rü wüxi ga nguewa nayexmagü, rü yéma ínanangáitagu ga norü püchagü. ²⁰ Rü yexgumatama Ngechuchu naxcèx naca. Rü nümagü rü yéma nguewa tükü natëxgü ga nanatü ga Zebedéu namaä ga tümaärü puracütanüxügü, rü Ngechuchuwe narüxü.

Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga

(Lc 4.31-37)

²¹ Rü īane ga Capernáūwa nangugü. Rü yexguma ngǔxchigaarü ngunexǔwa nanguxgu, rü Ngechuchu rü ngutaquēxepataǔwa naxǔ rü yexma naxūci. Rü yéma inanaxügü ga na nangúxēētaexü. ²² Rü duǔxügü rü nabēixāchiēgü namaā ga norü nguxēētae, yerü aixcümä Tupanaärü poramaā meā nanangúxexē rü tama ngúxēēruǔgü ga Moǐchéarü mugüwa nguxēētaegǔxürü nixi. ²³⁻²⁴ Rü guma īaneärü ngutaquēxepataǔwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yemaxxü. Rü aita yéma naxǔ, rü īnanagürü: —¿Tüxcüū totanüwa cuxü, Pa Ngechuchu Pa Nacharétucǔxä? ¿Nuā cuxü na toxü cuyadēixücë? Choma rü cuxü chacuē na Tupana Nane ya Üünecü quíixü —īnanagürü. ²⁵ Rü Ngechuchu nüxü naxoqx ga yema ngoxo, rü īnanagürü: —Iyarungeex rü īnaxüxü nawa ya yima yatü! —īnanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga yema ngoxo rü guma yatüxü niyuāchixē, rü tagaācü aita naxüācümä nawa īnaxüxü. ²⁷ Rü guxüma ga duǔxügü rü nabēixāchiāégü, rü namüçüguna nicachigü rü īnanagürügü: —¿Tacü nixi i īnä? Maneca wüxi i ngexwacaxüxü i nguxēētae nixi. Nüma rü aixcümä Tupanaärü poramaā meā nanguxēētae. Rü woo i ngoxogü rü naga naxinüe i ngēxguma namuāxgu —īnanagürügü. ²⁸ Rü yemaācü nixi ga paxa guxüwama ga Gariréaanewa rü Ngechuchichigaxü nacuēxgükü ga duǔxügü.

*Ngechuchu rü Chimáū ga Pedru nèxēcëx nayataanexēē
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Rü yexguma ngutaquēxepataǔwa īnaxüxüga Ngechuchu, rü Chaǔtiágü rü Cuáūmaā Chimáū rü Aǔdrépatawa naxǔ. ³⁰ Rü Chimáū nèxē rü ngürücarewa iyexma, yerü iyaxaxüne. Rü Ngechuchumaā ngíxü nixugüe. ³¹ Rü ngíxü nixü, rü ngíxmēxgu nayayauxâchi, rü ngíxü īnarüdaxē. Rü yexgumatama igēuāchü ga na yaxaxünexü. Rü firüda, rü īnaxügü ga naxcëx na namexēēxü ga óna.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexücëx nayataanexēē
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Rü yexguma marü yanaxücxugu ga üexcü ga na nachütachaǔxü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga guxüma ga duǔxügü ga idaaweexü rü guxüma ga ingoxoāxgükü. ³³ Rü guxüma ga yema īnecüxä rü yexma guma īpataarü īxwa naxcëx nangutaquēxegü. ³⁴ Rü nüma nanameēxē ga muxüma ga duǔxügü ga nagúxüraǔxü ga daawemaā idaaweexü. Rü īnanawoxü ga muxüma ga ngoxogü, natürü nüxna nanachuxu ga na yadexagüxü, yerü nümagü ga ngoxogü rü nüxü nacuēxgü na texé yüixü.

*Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquēxepataǔwachigü
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Rü ngunetüü ga tauta yangóonegu, rü inaxüachi ga Ngechuchu. Rü īaneärü yéaxüra ga ngextá taxüema īxāpataxüwa naxǔ na yéamaxüra yayumükexücëx. ³⁶ Rü Chimáū rü namüçügunaā Ngechuchucëx nayadaugü. ³⁷ Rü yexguma nüxü iyangaugü, rü īnanagürügü nüxü: —Guxüma i duǔxügü rü cuxcëx nadaugü —īnanagürügü. ³⁸ Natürü ga nüma rü nanangäxü rü īnanagürü nüxü: —Ngíxä rü toxnamana taxí náigü ya īanexäcügü ya ngaicamagünewa na ngemä rü ta chanaxunagüxücëx i ore i mexü! Erü woetama ngémacëx nixi i Capernáūärü īnänewa īchaxüxü. ³⁹ Rü yemaācü ga Ngechuchu rü guxüma ga Gariréaanegu nixüägüchigü. Rü wüxicigü ga īaneärü ngutaquēxepataǔwa rü nüxü nixuchigü ga ore ga mexü, rü īnayawoxüetanü ga ngoxogü.

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexücëx nayataanexēē
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Rü Ngechuchucëx nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaā idaawecü. Rü napēxegu nayaxcäpüxüācümä īnanagürü nüxü. —Pa Corix, ngēxguma cunaxwèxegu na choxü curümexēēxü, rü cuxü natauxcha na chauxcëx cuyataanexēēxü —īnanagürü. ⁴¹ Rü Ngechuchuaxü nangechaǔtümüü ga guma yatü. Rü nüxü ningögü rü īnanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwëxe. ¡Marü curume! —īnanagürü. ⁴² Rü yexgumatama nüxü inayarüxo ga na nachaxünexü ga guma yatü. Rü meāma naxcëx nitaane. ⁴³⁻⁴⁴ Rü Ngechuchu rü yexgumatama inayamu. Rü meāma nanaxucuxë rü īnanagürü nüxü: —¡Dúcëx, tåxütáma texéma nüxü quixü! ¡Natürü ngema paixütawa naxǔ, rü cugü nüxü yadauxxé! ¡Rü curü mexēēcëx nüxü yaxuaxü i curü āmare ga yema Moǐché tükü muxü na nüxü nacuāxücëx i duǔxügü na curümexü nawa i curü daawe! —īnanagürü. ⁴⁵ Natürü nüma ga guma yatü rü īnixü rü inanaxügü ga na guxämaāma nüxü yaxuxü ga yema nüxü ngupetüxü. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü marü taxucürüwa ngóxüwama duǔxügüpēxewa īnegüga naxüci. Natürü dauxchitagu ga ngextá duǔxügü ītaxuxüga narüxäyx. Rü yéma naxcëx naxixü ga duǔxügü ga guxüānewa ne ixü.

2

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawäixächicücx nayataanexëe
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)*

¹⁻² Rü yixcama ga ñuxre ga ngunexüwena rü wenaxärü Capernäüärü ñanegu naxüci ga Ngechuchu. Rü yexguma duüxügü nüxü cuáchigagüga na ïpatawa nayemaxxü, rü yéma nangutaquëxegü ga muxüma ga duüxügü. Rü düxwa ga ïäxtüwa rü nanapá. Rü nüma ga Ngechuchu rü namaä nüxü nixu ga ore i mexü. ³ Rü yéma nangugü ga ägümüçü ga yatügi ga yéma nangetaügxü ga wüxi ga yatü ga nawäixächicü. ⁴ Natürü yema na namuxüchixü ga duüxügü, rü taxucürüwama Ngechuchuxütawa nangugü. Rü yemacë ínanapogüetü ga Ngechuchu iyexmaxxüwa ga guma ïpata. Rü yéma norü caruüga ïnanachüxüetaügxü ga guma nawäixächicü. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga ñüxäcü aixcüma na yaxögüxü ga yema duüxügü, rü ñanagürrü nüxü ga guma nawäixächicü: —Pa Chaunex, curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürrü. ⁶⁻⁷ Natürü ñuxre ga ngüexëerülgü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü rü yéma narütopü. Rü naäewa ñaxügu narüxinüe: —¿Ñüxäcü tama namuü na ngëmaäcü yadexaxü? ¿Rü tacü Tupanamaä yaxugüxü? Erü Tupanaxäcatama nixi ya duüxügüra pecaduxü ngechaücxü —ñaxügu narüxinüe. ⁸ Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü nüxü nicuëxächi ga yema nagu naxüniexü, rü yemacë nüxna naca rü ñanagürrü nüxü: —¿Tüxcüü ngëmagu perüxinüe i pemax? ⁹ —¿Tacü nixi rütauchamaëxü na namaä nüxü ixixü ya daa nawäixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü ëxna:

“Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü ñíxü!” ñaxü? ¹⁰⁻¹¹ —Natürü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü nüma choxü muxü na duüxügüaxü nüxü changechaüxücx i norü pecadugü —ñanagürrü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawäixächicüxü —ñanagürrü: —Cumaä nüxü chixu rü inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürrü. ¹² Rü yexgumatama inachi ga guma idaawecü. Rü nanayaxu ga norü caruü, rü ñaxüxü napëxewa ga guxüma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü. Rü yemacë ga yema duüxügü rü nabéixächihäegü, rü Tupanaxü nicuëxüügü, rü ñanagürrü: —Taguma nüxü tadau i tacü i ñaärrüü ixixü —ñanagürrügü.

*Lebíçex naca ga Ngechuchu
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)*

¹³ Rü yemawena rü wenaxärü naxtaacutüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yema muxüma ga duüxügü rü naxcëx naxi. Rü nüma rü nanangüexëe. ¹⁴ Rü yexguma yéma naxüpetüga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Lebí ga Arupéu nane. Rü nüma ga Lebí rü yéma narüte nawa ga yema nachica ga duüxügüna diëru ngixü ínayaxuxüwa naxcëx ga Dumacüäxäärü äëxgacü yerü woetama yema nixi ga norü puracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürrü nüxü: —¡Chowé rüxiü! —ñanagürrü. Rü inachi ga Lebí, rü nawe narüxiü. ¹⁵ Rü yéma Lebípatawa nachibü ga Ngechuchu. Rü yéma nachibüe ga muxüma ga duüxügü ga Lebírüü Dumaäärü äëxgacücx diëru ngixü yauxgüxü. Rü nayexmagü ta ga togü ga duüxügü ga taxüema nacümamaä taäegüxü ga yéma mechawa rütopüxü namaä ga Ngechuchu rü norü ngüexügü. Yerü namu ga yema nawe rüxiü. ¹⁶ Rü yéma nayexmagü ta ga ñuxre ga Parichéugü rü ngüexëerülgü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü. Rü yexguma nüxü nadaugüga ga yema togümaä na nachibüxü ga Ngechuchu, rü norü ngüexügüna nacagü, rü ñanagürrü: —¿Ñüxäcü i perü ngüexëerü rü namaä nachibü i äëxgacürcü duüxügü i diëruarü yauxwa puracüexü rü duüxügü i pecaduäxgüxü? —ñanagürrügü. ¹⁷ Rü yexguma yemaxü naxinüga Ngechuchu rü ñanagürrü nüxü: —Ngëma poraexü rü tama nanaxwëxe ya duturu, natürü ngëma idaaweeexü waxi nixi i naxwëxexü ya duturu. Choma rü tama mexügüna na chaxuxücx nixi ga núma chaxüxü, natürü nüma chaxü na nüxna chaxuxücx i pecaduäxgüxü —ñanagürrü.

*Ngechuchuna aurechigacëx nacagüe
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)*

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexüga rü tama nachibüe yerü Tupanacëx naxauree ga Cuáü ga baiüxëerüüärü ngüexügü rü Parichéugülarü ngüexügü. Rü yemaxü nadaugüga ga ñuxre ga duüxügü, rü Ngechuchuxütawa naxi rü nüxna nayacagü, rü ñanagürrü: —Ngëma Cuáüärü ngüexügü rü Parichéugülarü ngüexügü rü naxauree. ¿Rü tüxcüü i curü ngüexügü i tama naxaureexü? —ñanagürrü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürrü nüxü: —¿Exna wüxi i ngigülarü petawa rü pexcëx namexü na naxaureexü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagü i ngëma yatü i ngexwacëx ämaxü? Pemaä nüxü chixu rü ngëxguma natanüwa nangëxmayane i ngëma yatü i ngexwacëx ämaxü rü taxucürüwama naxauree i ngëma nüxna naxugüxü. ²⁰ —Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacëx ämaxü rü tá namüçüguna nixügachi. Rü ngëma ngunexüga tá nixi i naxaureexü. [Rü

chorü ngútexügү rü taxucürümäma naxauree iñuxma erü natanüwa changéxma. Natürü ínangu tá i ngëma ngunexü na nüxna chixügachixü, rü ngëgxuma tá nixi i naxaureexü.]²¹ —Rü taxúema wüxi i naxchirutüchi i ngexwacaxüxümaä tanapaita i wüxi i naxchir i ngauxü. Erü ngëgxuma naññaächimügu i ngëma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá nanagáxüeë i ngëma ngauxü i naxchir. Rü noxriarü yexera tá narügáu. ²² —Rü ngëgxumarüü ta taxúema ngexwacaxücü ya binu rü wüxi i marü ngauxü i naxchiü i naxchëxmünaxcëgxu tayabacuchi. Erü ngëgxuma ngëmaäcü naxlüxgurü yima binu ya ngexwacaxücü rü narüngü, rü tá nayawáñxéë i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchëxmünaxcëx. Rü ngëma tá inayarüxo ya binu rü naxchiü rü ta. Rü ngëmacëx tanaxwëxe ya ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügü tayabacuchi. [Rü chorü ngúxéetä i ngexwacaxüxü rü ngëgxumarüü ta nixi na taxucürümäma namaä nawüxigü i ngëma nuxcümaüxü i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nibuxetanü ga ngüxchigaaru ngunexügu
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Wüxi ga ngüxchigaaru ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügumäa trigunecüwa nachopetü. Rü nümagü ga norü ngúexügü rü inaxíäcüma inanaxügüe ga trigu na yabuxetanüxü. ²⁴ Rü yema Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü rü ñanagürü. —Düçex çrü tükü i curü ngúexügü rü nanaxügü i ngëma tama mexü i ngüxchigaaru ngunexügu na naxüxü? —ñanagürü. ²⁵ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga äexgacü ga Dabí rü natanüxügü ga yexguma óna nüxütauxgurü rü nataiyaegü? ²⁶ Rü yexguma paigürü äexgacü yixigu ga Abiataru, rü Dabí rü Tupanapatagu naxücu. Rü nanangöök ga yema pääga ünunexü ga paigücéxicatama ixixü. Rü nüma ga Dabí rü natanüxümaä rü ta nangau ga yema pää —ñanagürü. ²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëma ngüxchigaaru ngunexü rü duülxügücex nixi ga naxüxü. Rü tama ngüxchigaaru ngunexücex nixi ga naxüxü ga duülxügü. ²⁸ —Rü ngëmacëx ya Tupana Nane ya duülxüxü iñicü rü namaä inacuëta i ngüxchigaaru ngunexü —ñanagürü.

3

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Rü wenaxärü ngutaquëxepataügu naxücu ga Ngechuchu. Rü yema nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxicacüwa yumécü. ² Rü yema Parichéugü, rü Ngechuchuxü nangugüngoxi tá namexéëä ga ngüxchigaaru ngunexügu, na yemaäcü nüxü nayexmaxücex ga tacücex na inaxuaxügüäxü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yumécü: —Írüda, rü nuxä ngâxütanügu yachi! —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema togü ga ýema yexmagüxüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixi i mexü na naxüxü i ngüxchigaaru ngunexügu? ¿Namexü na naxüxü i mexü rü éxna chixexü? ⁵ Rü namexü na namaxéëxü rü éxna yamáxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü yexma nayarüngéexgümare. ⁶ Rü nüma ga Ngechuchu rü nuchametüäcüma nüxü nidaugüächi ga yema nüxü íchomaëguächixü. Rü nangechaü yerü tama inaxinüächaü ga yema duülxügü. Rü guma yatüxü ñanagürü: —Iyanawéxächixéë ya cuxmëx! —ñanagürü. Rü yexguma ga guma yatü rü nügü inayarüwéxächiméxéë. Rü yexgumatama rü narümxeméx. ⁷ Natürü yexguma yemaxü nadauküga Parichéugü, rü ínachoxtü ga ýema. Rü Erodetanüxümaä inanaxügüe ga na naxcex nadauküga na naxcex nadasüxüga na Ngechuchuxü yamègxüxü.

Naxtaacutüwa Ngechuchucex nangutaquëxegü ga muxüma ga duülxügü

⁷ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügumäa naxtaacutüwa naxü. Rü muxüma ga duülxügüga Gariréaaneçäx rü nawe narüxi. ⁸ Rü yexguma nüxü nacuächigagüga guxüma ga yema mexügü ga naxüxü ga Ngechuchu, rü naxcex naxitäquëxe ga muxüma ga duülxügü ga Yudéaaneçäx, rü Yerucharéüçäx, rü Iduméäänecäx, rü Yudáüäärü tocutüçäx rü yema naäne ga Tiru rü Chidäüäärü ñanegü nawa yexmaxüçäx. ⁹ Rü yemacëx ga Ngechuchu rü norü ngúexügüäxücex namu na wüxi ya ngue naxcex namexéëgüxücex na tama ýema yaxüxtügüäxücex ga yema muxüma ga duülxügü. ¹⁰ Yerü nüma rü nanameëxéë ga muxüma, rü yemacëx guxüma ga yema idaaweeü rü naxcex naxi na nüxü yangögügüxücex. ¹¹ Rü yexguma yema ngoxoägxüxü ga duülxügü nüxü dauggü, rü napëxegu nacaxäpüxügü rü tagaäcü ñanagürü: —Cuma nixi ya Tupana Nane quiixü —ñanagürü. ¹² Natürü nüma ga Ngechuchu rü poraäcü nayaxucyxegü na tama duülxügumäa nüxü yaxugüexücex ga nachiga.

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na toxnamana namugüäxülcex
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)*

¹³ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga mèxpúnewa ínaxüächi. Rü yéma naxcèx naca ga yema ngúexëgù ga núma nanaxwèxexü. Rü naxütagu naxitäquëxegü. ¹⁴ Rü yematanüwa nayadexechi ga 12 ga norü ngúexëgù na namüçögüxüchi yílxüçèx, rü na yamugüäxüçèx ga norü orearü unagüwa. Rü yemagü rü Imugüxügu nanaxüäga. ¹⁵ Rü pora nüxnaxaxüna na Tupanaärü poramaä ínawoxüäxüçex ga ngoxogü. ¹⁶ Rü ñaägü nixi ga naëga ga yema 12 ga norü ngúexëgù ga nadexü. Rü wüxi nixi ga Chimáu ga Pedrugu naxüégaxü. ¹⁷ Rü togü nixi ga Chaütiágü rü naëneë ga Cuáu. Rü nümagü rü Zebedéu nanegü nixi. Rü Ngechuchu rü Boanéregu nanaxüëga. Rü ngëma nixi i Duruanexü Nanegü —ñaxüchiga. ¹⁸ Rü togü nixi ga Aüdré, rü Piripi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágü ga Arupéu nane, rü Tadéu, rü Chimáu ga iporaëcüccü. ¹⁹ Rü to nixi ga Yuda ga Icariute ga yixcama bexma Ngechuchuxü íxuaxüxü.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaä napuracüxü
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23, 12.10)

²⁰ Rü yemawena rü wüxi ga ïpatagu naxcèu ga Ngechuchu. Rü wenaxärü naxcèx nangutaquëxegü ga muxüma ga duüxügü. Rü yemacèx woo na nachibüexëcèx rü nangechicagü ga núma rü norü ngúexëgù. ²¹ Rü yexguma yemaxü taxinüegü ga guxema natanüxügü ga Ngechuchu, rü ïtayadaugü na tayagagüxüçèx, yerü nüxü tixugügü rü: —Naxüäämare —ñatagürügü. ²² Rü yexgumarüü ta ga yema ngúexëëruügü ga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü ga Yerucharéüwa ne ixü, rü ñanagürügü: —Naä yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúaru poramaä nixi i ínawoxüäxü i ngoxogü —ñanagürügü. ²³ Natüru ga Ngechuchu rü naxcèx naca ga yema ngúexëëruügü. Rü wüxi ga ore ga cuëxrüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxäcü i Chataná i nügütama inatëxüchixü? ²⁴ —Rü ngëguma chi wüxi i nachiüäneçüäx i duüxügü rü nügütanüxüwatama nügü nadaixgu, rü taxuacüma natai i ngëma nachiüâne. ²⁵ —Rü ngëguma chi wüxi ya ïpatacüäx nügü itoyegu, rü taxuacüma natai ya yima ïpata. ²⁶ —Rü ngëgumarüü chi ta nixi i Chataná ega nügümä nanuxgu rü nügü yamëxgu, rü taxuacüma natai i ngëguma. Rü chi ngëxuma nagux. ²⁷ —Rü taxuacüma texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na nüxna tanapuxüxüçex i norü ngëmaxügü, ega tama tayanëixiragu. Erü ngëmaäcüixa tá nixi i tükü nanguxüxü na tanapuxüxü i norü ngëmaxügü. ²⁸ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i duüxügü i guxüma i norü pecadugü rü guxüma i tacü i chixexü i namaä yadexagüxü. ²⁹ —Natüru texé ya chixexü namaä ixugüxe i Tupanaäe i Üünenü, rü tagutama tükü nüxü nangechaü ya Tupana. Rü guxügutáma chixexüwa tükü natëx —ñanagürü. ³⁰ Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu, yerü yema ngúexëëruügü ga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü rü: “Nangoxoäx” ñanagürügü nüxü.

Ngechuchuarü mamá rü naëneëgüchiga
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Rü yexgumayane rü ïtangugü ga Ngechuchuarü mamá rü naëneëgü. Natüru ïpataarü düxétüwa tarücho, rü naxcèx yéma tangemagü. ³² Rü yema duüxügü ga Ngechuchuxü íchomaëguächixü, rü ñanagürügü nüxü: —Curü mamá rü cueneëgü rü cueyëxegü, rü yéa düxétüwa tangëxmagü, rü cuxcèx tadaugü —ñanagürügü. ³³ Rü núma nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Texé tixi ya chauë rü chaueneëgü? —ñanagürü. ³⁴ Rü yema nüxü íchomaëguächixüxü nidaugüächi, rü ñanagürü: —Rü daxegü tixi ya chauë rü chaueneëgü. ³⁵ —Erü guxäma ya texé ya naxüxe i Tupanaärü ngúchaü, rü yixema tixi ya chaueneë rü chaueyëx rü chauë —ñanagürü.

4

Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Rü wenaxärü inanaxügü ga Ngechuchu ga na nangúexëëxü ga duüxügü ga guma naxtaxäänacüwa. Rü muxüma ga duüxügü yexma naxcèx nangutaquëxegü. Rü yemacèx düxwa wüxi ga ngue ga yéma naxtaawa yexmanegu nixüe ga Ngechuchu, rü gumawa narüto. Rü yema duüxügü rü naxtaxäänacügu narücho. ²⁻³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga muxüma ga ore ga cuëxrüxü na nangúexëëxü ga duüxügü. Rü norü nguxëëtaewa rü ñanagürü: —¡Düçex, iperüxüñü i ñaä ore! Wüxi ga yatü ga toecü rü triguarü towa naxü. ⁴ —Rü yexguma triguchiremaä nagüaneägu, rü ñuxre ga triguchire rü namagu nayı. Rü ñangugü ga werigü, rü nanawecu. ⁵ —Rü náigü ga triguchire rü nutataniyü nayı ga ngextä ínachicaxüwa ga waixülmü. Rü paxa narüxügü ga guma triguchire, yerü ga waixülmü rü tama nayaxcü. ⁶ —Natüru yexguma nangunagüga ga üëcxü, rü ínanagu ga guma trigü rü narüñegü. Rü nayue, yerü tama poraäcü nixämaxä. ⁷ —Rü náigü ga triguchire rü toranecüga nayı. Rü yexguma nayaegu ga tora, rü guma triguxü inawocu, rü yemacèx tama

nixo.⁸ —Natürü náigü ga triguchire rü mexü ga waixümügi naya. Rü meäma naya, rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxüneyexawa rü 30 püxü ínanguxuchi ga norü o, rü náigüwa rü 60, rü náigüwa rü 100 ínanguxuchi —ñanagürü.⁹ Rü ñuxuchi ñanagürü ta: —Rü yíxema áchixégüxe, ¡rü nüxü taxínüe i ñaä ore! —ñanagürü.

*Tacüchiga nixi ga yema ore ga cuèxrullgügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰Rü yemawena ga yexguma nanüxicëgu ga Ngechuchu, rü yema naxütagugüxü wüxigu namaä ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü nüxna nacagüe ga na tacüchiga yíixü ga yema ore ga cuèxrullgügu ixuxü.¹¹⁻¹² Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü peixü nüxü nacuëxéé i ngëma éxügxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü na ñuxäcü áëgxacü na yíixü i nümax. Natürü ngëma togü i tama tatanüxü ixixüçèx rü cuèxrullgügu chayaxuäcüma namaä nüxü chixu i ore na woo nüxü nadauñugu rü ñoma tama nüxü na nadauñüürü na yíixüçèx, rü woo nüxü naxinüegü rü tama nüxü na nacuëxgüxüçèx. Rü ngëmaäcü namaä nüxü chixu na tama nüxü naxoexüçèx i nacüma i chixexü rü tama Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçèx i norü pecadugü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü meä nanangoxéé gayema ore ga cuèxrullgügu ixuxü
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)*

¹³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Pema rü ta éxna tama nüxü pecuëxgü na tacüchiga yíixü i ngëma ore i cuèxrullgü i nüxü chixuxü? ¿Rü ñuxüçürüwa tá nüxü nacuëxgü i ngëma togü?¹⁴ —Rü yíxema toxexe, rü yíxema tixi ya ore i mexü unagüe.¹⁵ —Rü nangëxma i duüxügü i guma triguchire ga namagu yixünerü ixiçügxü. Rü nümagü rü nüxü naxinüe i ore i mexü, natürü yixcama marü nüxü naxinüeguvena, ngëma nangu i Chataná rü nüxna nanapu i ngëma ore i mexü ga noxri yaxögüxü.¹⁶ —Rü togü rü ngëma triguchire ga nutataniügi yixünerü i nixigü. Rü ngëmagü nixi i nüxü ïnüexü i ore i mexü, rü taäeäcüma nayauxgüxü.¹⁷ —Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxinüexü i ngëma ore, rü paxaächitama nayauxgü. Rü ngëmacex i yixcama ngëxguma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügi rü éxna duüxügü naxchi aiegü, rü nüxü narüxoë i ngëma ore ga noxri yaxögüxü.¹⁸⁻¹⁹ —Rü togü rü guma triguchire ga toranecügi yixünerü i nixigü. Nümagü rü nüxü naxinüe i ngëma ore i mexü, natürü ñoma i ñaäneärü ngëmaxügicëx naxoegaäegü rü norü diéreguama narüxüñüe, rü nanaxwëxegü i nüxü na nangëxmaxü i muxüma i to i norü ngëmaxügü. Rü guxüma i ngëma rü nüxü nüxü inayarüngümaëxéé i ngëma ore i mexü rü nüxü nüxü narüxoëxéé na tama naxügüxüçèx i ngëma mexü i Tupana nüxü naxwëxexü.²⁰ —Rü togü rü guma triguchire ga mexü ga waixümügi yixünerü i nixigü. Ngëmagü nixi i nüxü ïnüexü i ore i mexü rü nayauxgüxü rü meä Tupana naxwëxexüäcüma maxëxü. Rü nümaxü rü guma trigu ga 30 püxü nawa ínguxuchinerü i nixigü. Rü nümaxü rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerü i nixigü. Rü nümaxü rü guma 100 püxü nawa ínguxuchinerü i nixigü —ñanagürü.

*Ore ga omügi ixuxü
(Lc 8.16-18)*

²¹Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —Éxna nuä tanange i wüxi i omü na wüxi i caichäütüügi rü éxna wüxi i pechicatuügi na yaxüchixüçex? Tama ngëmaäcü nixi, erü wüxi i omü rü dauxnagu tanaxünagü na ngëma inabaxiüçex.²² —Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü iicüxü, rü yixcüra rü duüxügü rü tá nüxü nacuëxgüama. Rü guxüma i ngëma ñuxma duüxügicëx éxügxü rü tá nangoxoma i yixcüra.²³ —Rü yíxema áchixégüxe, ¡rü nüxü taxinüe i ngëma ore! —ñanagürü.²⁴ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¡Meä naga peixinüe i ngëma nüxü peixinüexü! Rü ngëma pema naga na peixinüexü rü tá nüxü i Tupana i peixna naxäxü i cuëx. Rü naetü tá poraäcü peixü narüngüxéé.²⁵ —Rü pemaä nüxü chixu, rü texé ya aixcüma naga ïnüexü i ñaä ore i mexü rü Tupana rü yexeraäcü tá tükü nüxü nacuëxéé. Natürü yíxema tama naga ïnüexü i ñaä ore rü Tupana tá tüküna nanayaxu i ngëma íraxü i cuëx i tükü ngëmachiréxü —ñanagürü.

Ore ga triguchire ga rüxüxülgü ixuxü

²⁶Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —Pemaä tá nüxü chixu i wüxi i ore i cuèxrullgü na nüxü pecuäxüçex na ñuxäcü áëgxacü na yíixü ya Tupana. Rü wüxi ya yatü rü waixümügi nanato ya triguchire.²⁷ —Rü nüma ya yatü rü chütacü napre rü moxüäcü ñinarüda, rü yoxni ya yima triguchire rü narüxü rü niyachigü. Natürü nüma ya yatü rü tama nüxü nacuëx na ñuxäcü na naxüxü rü na nayaxü.²⁸ —Rü ngëmaäcü i ngëma waixümü rü nüechamatama nanaxüxéé ya yima triguchire. Rü naätügxira narüxü rü yixcama i nachacu rü ngëmawena nachacuwa nanguxü i norü o.²⁹ —Rü ngëxguma marü yadauxgu i ngëma norü o, rü nanabuxu erü marü nawa nangu i norü buxgü —ñanagürü.

*Ore ga motachachiregu ixuxü
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)*

³⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü ḡRü nanaṭacüraxü rü ṭacüga tanangu? ³¹⁻³² —Rü ñoma wüxi ya motachachire ya waixümügi itoxünerü nixi. Rü woo guxüñema ya nanetüchirexü narüxíramaë, natürü ngëgxuma inatoxgu, rü narüxü rü naya ñüxmata guxüma i togü i nanetüxü nayexera. Rü nachacüü rü nita, rü woo werigü rü natanugu nixüachiäü —ñanagürü.

*Cuèxrüügü ixuxü ga oremaä nidexa ga Ngechuchu
(Mt 13.34-35)*

³³ Rü yemaäü ga Ngechuchu rü muxüma ga nayegumaächiräxü ga ore ga cuèxrüügümaä nanangüexëe ga duüxügü. Natürü yema cuèxrüügü rü tama yema duüxügürü cuèxü nangupetü. ³⁴ Rü ore ga cuèxrüügü ixuxüxícatama nixi ga norü ngüxëetäe. Rü yixcama ga yexguma nanüxicëgxü, rü norü ngüexügucë meäama nanangoxëe ga guxüma.

*Ngechuchu rü buanecüü rü yuapexü ínayachaxächixëe
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*

³⁵ Rü yemätama ngunexügü ga marü nachütachaügü, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —¡Ngíxä rü naxtaxaarü tocutüwa taxil! —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma duüxügüna yéma inaxächi. Rü norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nigagü nagu ga guma ngue ga marü nawa nayexmame. Rü yexgumarüü ta ga togü ga duüxügü rü náigü ga nguegüga ínayaxüümüçügü. ³⁷ Rü yexguma yaxädayane rü inaxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü yema na nataxüchixü ga buanecü, rü guma nguegu niyauxcuchichigü ga yuape, rü yexma nabaxüguchaü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü guma nguechinüwa wüxi ga cüixerüüga naca, rü yéma nape. Rü ínanabaxügü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngüexëerüüx, ¿éxna curü me nixi na nuxma ibaxüguxü? —ñanagürügü. ³⁹ Rü yexguma ínarüda ga Ngechuchu. Rü buanecüna nachogü rü ñanagürü nüxü ga guma naxtaxa: —¡Iyarüchiane rü íyachaxächi! —ñanagürü. Rü ínayachaxächi ga buanecü rü guxüwama ínachaxanemare. ⁴⁰ Rü yemawena ga Ngechuchu rü norü ngüexüguxü ñanagürü: —¿Tüxcüü ngëmaäcü poraäcü pemuuë? ¿Ñuxma rü ta éxna tama aixcüma peyaxögü? —ñanagürü. ⁴¹ Natürü nümagü ga norü ngüexügü rü poraäcü namuuë. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Texe éxna nixi ya daa rü éixrüü ya buanecü rü yuape rü naga naxñüexü? —ñanagürügü.

5

*Yatü ga Gadáracüüx ga ngoxogü nawa yexmagüü
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)*

¹ Rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraanewa. ²⁻³ Rü yexguma marü nguewa inaxülegü ga Ngechuchu, rü yéma naxcëx nixü ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü yema yatü rü duüxügüchiquexewa ne naxü, yerü yexma nixi ga yanaxauchigünexüxü. Rü taxüexüma nanguxü na tayanäixü, woo cadenamaä. ⁴ Rü woo muëxpüxcüna cadañamaä nayanëxparagü rü nayanëxchacüü, natürü nüma rü guxüguma íráxägu inanacauügüama, rü yemaäü taxüexüma nanguxü. ⁵ Rü ngunecü rü chütacü rü yuetachiquexetanügi rü napüpxügü naanaxauchigüane. Rü yexma nanaceae, rü nutamaä nügüga napogü. ⁶ Natürü yexguma yaxügutama Ngechuchuxü nadëuxgu, rü naxcëx inañächi, rü napëxegu nayacaxäpxü. ⁷ Rü aita naxüäcüma ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü nuä choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupanaxüchi Nanex? Rü Tupanaegagu cuxü chacëxü na tama ngúxü choxü quingexëexü —ñanagürü. ⁸ Rü yemaäü nidexa ga yema ngoxo yerü Ngechuchu rü marü ñanagürü nüxü: —Pa ngoxo, jinaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma ga ngoxo nanangäxü, rü ñanagürü: —Muxüchixü nixi i chauëga, erü tamu i tomax —ñanagürü. ¹⁰ Rü poraäcü Ngechuchuxü nacëexügü na tama ínawoxüäxüçëx ga yema nañewa. ¹¹ Rü yema nachicaarü ngaicamana ga napüpxpechinüwa rü nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yéma chibüexü. ¹² Rü yemacëx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacëexügü, rü ñanagürügü: —¡Ngëma cuchitanüwa toxü namugü na nagu tachocuxüçë! —ñanagürügü. ¹³ Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatuñoxü, rü yema cuchigüga nayachocu. Rü yema cuchigü ga wixgu 2000 ixígü rü inaxächi, rü naxtaacutüarü mëxpüxüwa nayarüiyugü. Rü yexma nayı. ¹⁴ Rü yema cuchigüarü dauruügü rü ñanewa nabuxmü. Rü ñanewa rü yema ñaneärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa nüxü nayarüxugü ga yema üpetüxü. Rü ga duüxügü rü ínayadaugü. ¹⁵ Rü yexguma Ngechuchu íyexmaxüwa nangugü, rü yéma nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoäxchirécü. Rü yéma narüto, rü naxäxchiru, rü meäama

naāñex̄ nacuēx. Rü poraācū naþaixāchiāegū ga duðx̄ügū. ¹⁶ Rü yema cuchigūrū dauruñgū ga nūx̄ ñaugüx̄ ga tacū na nūx̄ ngupetüx̄ ga guma yatū ga ngoxoãxchirécū rü tacū nūx̄ na ngupetüx̄ ga yema cuchigū, rü yema nix̄ ga togū ga duðx̄ügūmaā nūx̄ ixugüex̄ ga gux̄uma ga yema ngupetüx̄. ¹⁷ Rü yexguma yemax̄ naixñüegū ga na ñaxüx̄lñcè ga yema nañewa. ¹⁸ Rü yexguma wenaxārū nguegu yaxüegu ga Ngechuchu, rü guma yatū ga ngoxoãxchirécū, rü nūx̄ nacèex̄ na Ngechuchuwe naxüx̄lñcex. ¹⁹ Natürū ga Ngechuchu rü tama nanaxwèxe, rü ñanagürū nūx̄: —¡Cuchiñwa naix̄ rü cutanüx̄umaā nūx̄ yarüxi i gux̄uma i ngēma cuxcèx naxüx̄ ya Cori ya Tupana, rü ñux̄cū nūx̄ na cungechañtümüñx̄! —ñanagürū. ²⁰ Rü nūma ga guma yatū rü ñix̄. Rü inanaxügū ga gux̄uma ga Decaporíchiuanewa yexmagüne ga ñanagüwa nūx̄ na yaxux̄ ga yema Ngechuchu naxcèx üx̄. Rü gux̄uma ga duðx̄ügū rü naþaixāchiāegū.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingõgütüchiga
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

²¹ Rü yexguma nguegu naxtaxaarū tocutüwa nataegugu ga Ngechuchu, rü mux̄uma ga duðx̄ügū rü naxcèx yéma nangutaquéxegü. Rü nūma rü naxtaapechinüwa nayexma. ²² Rü yexguma yéma nayexmayane, rü yéma naixüxtawa nangu ga ngutaquéxepatañrū ãëxgacū ga Yáirugu ãegacū. Rü yexguma Ngechuchux̄ nadéñxgu, rü napéxegu nanangüçuchi. ²³ Rü poraācū nūx̄ nacèex̄, rü ñanagürū nūx̄: —Chauxcū rü ituraxüchi. Rü chanaxwèxe i ngēma cuxū na ngix̄ cuyarüngõgütüchex̄ na ngixcèx yataanexüçex̄ rü namaxüx̄üçex̄ —ñanagürū. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxi. Rü mux̄uma ga duðx̄ügū ñayaxümxüçügū. Rü yéma nayaxüxtügū. ²⁵ Rü yema mux̄ ga duðx̄ügütanüwa iyexma ga wüxi ga nge ga 12 ga taunecū idaawecū namaā ga na naxägüechax̄. ²⁶ Rü mux̄uma ga duturugū ngix̄ naxüx̄ügū rü poraācū ngix̄ nügix̄ ningexéxegü. Rü yemañcū natücèxma ngix̄ iguixeē ga gux̄cū ga ngírū díeru. Natürū tama ngixcèx nitaaneega, rü niyexeraguchigüama ga ngírū daawe. ²⁷ Rü ñpacúcū togüexwa Ngechuchuchigax̄ ixñi. Rü yemacèx yéma ix̄. Rü natanüwa ga yema mux̄uma ga duðx̄ügū rü Ngechuchuweama ne ix̄ rü naxchirugu iyangõgū. ²⁸ Yerü ñaxügū irüxñi: —Ngéxguma chi naxchirux̄lñmare chingõgugu, rü chi chauxcèx nitaane —ñaxügū irüxñi. ²⁹ Rü yexgumatama ñayachaxāchi ga ngigü, rü nūx̄ iyacuexāchi ga ngixñnewa ga na ngixcèx yataanex̄. ³⁰ Natürū ga Ngechuchu rü nūx̄ nicuèxāchi ga na nawa ñaxüx̄üx̄ ga pora. Rü naxcèx nadaaegu ga yema mux̄uma ga duðx̄ügū, rü nūxna naca, rü ñanagürū: —¿Texé tix̄ ya chauxchirugu ingõgüxe? —ñanagürū. ³¹ Rü norü ngüdexügū nanangäxügū, rü ñanagürugū: —Cuma nūx̄ cudeau i ñuxre i duðx̄ügū ngēma cuxū na yaxüxtügū rü ngéxguma rü ta:

“¿Texé ya chox̄ ingõgüxe?” ñacux̄ —ñanagürugū. ³² Natürū ga Ngechuchu rü nūx̄ ñidaugüächima na tūx̄ nadauxüçex̄ ga na texé na tñix̄ ga guxema nūx̄ ingõgüxe. ³³ Rü yexguma ga yema nge rü ngírū muñmaā yadurux̄äcüma naxüxtawa ingu, yerü nūx̄ icuèx ga tacū na ngix̄ ngupetüx̄. Rü napéxegu iyacaxäpüx̄, rü aixcümaxüchi namaā nūx̄ iyaxu ga gux̄uma. ³⁴ Rü nūma ga Ngechuchu rü ñanagürū ngix̄: —Pa Chauxacüx, curüme erü cuyaxö. ¡Rü taññexäcüma íñix̄, erü marü naxüx̄ i curü ñaawe! —ñanagürū. ³⁵ Rü yexguma iyadexayane, yéma nangugū ga ñuxre ga natanüx̄ügū ga guma ngutaquéxepatañrū ãëxgacū rü ñanagürugū nūx̄: —Cuxacüx rü marü iyu. ³⁶ Natürū ga Ngechuchu rü tama nūx̄ nacuñchaşa ya Ngüexéeru? —ñanagürugū. ³⁷ Natürū ga Ngechuchu rü tama nūx̄ nacuñchaşa ga yema duðx̄ügürarū dexta. Rü yemacèx guma ngutaquéxepatañrū ãëxgacüxñ ñanagürü: —¡Táx̄ i cumuñx̄, rü yaxõmare! —ñanagürū. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñayagagü ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáü ga Chaütiágueñe. Natürū tama nanaxwèxe na texé ga togue nawe rüxñi. ³⁹ Rü yexguma guma ngutaquéxepatañrū ãëxgacüpatawa nangugü, rü Ngechuchu nūx̄ nada ga na iyacuexüx̄ rü poraācū aita naxüeäcüma naxauxex̄ ga duðx̄ügū. ⁴⁰ Rü guma ñipatagu naxüci ga Ngechuchu, rü ñanagürū: —¿Tñix̄ i ipicuxcu rü ngémaäcü peauxxe? Ngémaäcü buçü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürū. ⁴¹ Rü nūx̄ nacugüecürañxñama ga duðx̄ügū. Natürū nūma ga Ngechuchu rü ñaxtüwa nanamugü ga gux̄uma. Rü yema bucüñatüçex naca rü ngie, rü yema namüçügū, rü namaā nix̄u ga ñayexmaxüwa ga yema bucü. ⁴² Rü ngíxmëxgu nayayañxächi, rü ñanagürū ngix̄: —Tarita cumi —ñanagürū. Rü ngéma ore rü ñaxüchiga nix̄:

“¡Inachi, Pa Bucü, ñacharügū cuxū!” ñaxüchiga nix̄. ⁴³ Rü yexgumatama ga yema bucü ga 12 ga taunecū ngix̄ yexmëxcü, rü írtüda rü iyaxü. Rü poraācū naþaixāchiāegū ga duðx̄ügū. Natürū ga Ngechuchu rü poraācū nūxna nanachuxu na taxüemaāma nūx̄ yaxugüexüçex̄ ga yema ngupetüx̄. Rü ñux̄chi nanamu na ngix̄ naxüwemügüx̄üçex̄ ga yema bucü.

6

*Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)*

1 Rü yéma inaxüächi ga Ngechuchu, rü guma īane ga Nacharétu ga nawa nayaxünewatama naxü. Rü norü ngüexügü rü nawe narüxi. 2 Rü yexguma ngücxigaařu ngunexüwa nanguxgu rü inanaxügü ga na nangüexëetaexü ga ngutaguëxepatařwa. Rü yema muxüma ga duňxügü ga yéma irüxiňüexü, rü nabaixächiäegü. Rü nüguna nacagüe rü ſanagürögü: —¿Ngextá naxcëx nangux i guxüma i ngëma nguxëetae? ¿Rü ngextá nanayaxu i ngëma cuëx? 3 Rü ſluxäčü nanaxü i ngëma mexügü i taxügü i naxüxü? —¿Taux éxna ſiaä yüxi i carpinteru i Ngechuchu, i Mariane, ya Chaütiägu rü Yûche rü Chimäü rü Yudaëneē ixicü? 4 Rü taux éxna i naëyëxgü rü nuxma tatanügü naxächiügüxü? —ſnanagürögü. Rü yemacëx ga yema duňxügü rü tama naga naxiňüečhař. 5 Natüru ga Ngechuchu rü ſanagürü nüxü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruň rü guxüwama i duňxügü rü nüxü nangechaügü. Natüru norü īnewatama rü natanüxügütanüwatama rü napatawatama rü tama aixcüma nüxü nangechaügü —ſnanagürü. 6 Rü yemacëx taxuacüma yéma nanaxü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. Rü noxretama ga duňxügü ga idaaweeexüxücätama ningögü rü naxcëx nayataanexëegü. 7 Rü nabaixächiä ga Ngechuchu, yerü yema duňxügü rü tama nüxü nayaxögü.

*Ngechuchu rü norü ngüexügüxü nimugü na nüxü yanaxugüexülcëx ga Tupanachiga
(Mt 10.15-15)*

Rü Ngechuchu rü guma ngaicamagüne ga īanexäčügü nixügüchigü, rü nayangüexëetanü ga duňxügü. 8 Rü naxcëx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü inanaxügü ga na namuňä ſa taxrechigü. Rü nüxna nanaxä ſa pora na īawoxüäxülcëx ga ngoxogü. 9 Rü nüxna naxäga ga na taxuxüma iyangegüxülcëx ga norü namawaxü, rü bai ga chocä ſu bai ga pău ſu bai ga norü dířeru. Rü nanaxwëxe ga naxnetüxülcätama na iyangegüxü. 10 Rü namaä nüxü nixu na nacuaixcuxü ga norü chapatu. Natüru tama nanaxwëxe ga taxre ga naxchiru na iyangegüxü. 11 Rü ſnanagürü nüxü: —Rü ngëxguma wüxi ya īanewa wüxi ya ſigu pechocuxgu, jru ngëxma pepegi ſluxmata pema ſluxgu ngema ipexiäčix na yima īane! 12 Rü ngëxguma ngexnerüne ya īanewa tama meä pexi ſayauxgüchaügü rü tama pexi inaxiňüečhařgu, jru ſpechoxü i ngema! Rü ngëxguma ipexiäčigü, jru ipenapagü i perü ūxaxüctu na ngëmawa nüxü nacuëxgüxülcëx na nataxüchixü tá i norü poxu i ngëxguma naguxgu i naäne! —ſnanagürü. 13 Rü yexguma inaxächi ga norü ngüexügü. Rü duňxügümaä nüxü nixugüe ga na nüxü naxoexüce ga nacüma ga chixexü rü Tupanacëx na nadaugüxülcëx. 14 Rü īanawoxü ta ga muxüma ga ngoxogü. Rü chixümaä yachagüäcüma nanameëxëe ga muxüma ga idaaweeexü.

*Nayu ga Cuáü ga baiňxëeřruň
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

14 Rü Ngechuchuchigaxü naxinü ga äëgxacü ga Erode, yerü guxüwama duňxügü poraäčü nachiga nidexagü. Rü yexguma ga Erode rü ſnanagürü: —Rü ngëma Ngechuchu nixi i Cuáü i baiňxëeřruň ixixü rü wena namaxü, rü ngëmacëx nixi i nüxü nangëxmaxü i pora na naxüäxülcëx i ngëma taxü i mexü i Tupanaärü poramaä naxüxü. 15 Natüru ga togü rü ſnanagürögü: —Nuxcümäldü ſa ga orearü uruň ga Eria nixi —ſnanagürögü. Rü togü rü ſnanagürögü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruň i nuxcümälgüxüřü ſu nixi —ſnanagürögü. 16 Natüru yexguma yemacü naxinüga ga Erode, rü ſnanagürü: —Rü ngëma Ngechuchu nixi i Cuáü ga chorü churaragüxü ſa chidayenaxäxëeřrécü, rü ſluxma ſu wenaxärü namaxü —ſnanagürü. 17 Rü yema ſnanagürü ga Erode yerü marüčiréx Cuáüxü niyaxu rü poxcupatařgu cadenamaä nayachota. Rü yemacü ſa nanaxü ngïigau ga naxmëx ga Erodia ga naëneē ga Piripimëxchiréx ixicü ga ngïixü napucü ga Erode. 18 Yerü ſpaacü ſa Cuáü ſu Erodemaa ſnanagürü: —Tama name i cuxmëxü cuyaxixëe ſa cueneëmëx —ſnanagürü. 19 Rü yemacëx ga Erodia ſu poraäčü Cuáüchi ixai ſu inaxwëxe ga na yamäxü, natüru poraäčü ngïixü naguxcha. 20 Yerü ngïite ga Erode ſu Cuáüxü ſamuň, yerü nüxü nacuëxchiréx na wüxi ga yatü ga meci ſu ünecü na yüxi, rü yemacëx nixi ga naëtüwa nachogüxü. Rü yexguma Cuáüäřu orexü naxinüga ga Erode, rü naxoegaäe, natüru meä nüxü inarüxi. 21 Natüru wüxi ga ngnexü ſa nawa nangu na ngïixü natauxchaxü ſa yamäxülcëx ſa Cuáü, ga yexguma Erode ſu taucnečarü ſa nanguxü ſa nanguxgu rü wüxi ga peta ga taxü ſu naxüxgu naxcëx ga norü ſatügumaëgüxü ſa äëgxacügü, rü norü churaragüarü äëgxacügü ſu yema Gariréaanečüä ſa corigü ga taxügü. 22 Rü yema petawa iyaxicü ſa Erodilaxacü, rü yema petatanüxüpëxewa iyäňačixüčigüxü. Rü poraäčü norü me iyixi ga Erode ſu norü petatanüxügü. Rü yemacëx ſa nüma ſa äëgxacü ſa Erode ſu ſnanagürü ngïixü ſa yema pacü: —Choxna naxcëx naca i ſacü ſa cunaxwëxexü, rü tá cuixna chanaxä! —ſnanagürü.

23 Rü aixcümamächi ngimaā inaxuneta, rü ñanagürü: —Ngēxürüüxü i tacü i choxna naxcèx cuçaxü rü tá cuxna chanaxä, woo ngäxügu i chorü naâne yixüg —ñanagürü. ²⁴ Rü nüxnä iyaxügachi, rü ngiēna iyaca, rü ngigürügü: —Tacü i cunaxwèxexü na naxcèx íchaçaxü? —Ngigürügü. Rü ngiē ngixü ingäxü, rü ngigürügü: —Naxcèx ínaca i Cuáü ya baiüxéeruüüru! —ngigürügü. ²⁵ Rü yexgumatama ga yema pacü rü paxa iyaxücu ga äëxgacüxü tawa rü ngigürügü: —Chanaxwèxe i ñuxmatama paxa wüxi ya poratugu choxna cunaxä i Cuáü ya baiüxéeruüüru! —ngigürügü. ²⁶ Rü nüma ga äëxgacü rü poraäcü inayarümaächi, natürü yema norü petatanüxpéxewa marü ngimaā na inaxunetaxülcèx, rü tama ngixü nawomúxéchä. ²⁷ Rü yemacèx ga Erode rü yexgumatama yéma ínapoxcuxüwa nanamu ga wüxi ga churara na naxü tawa nangeaxülcèx ga Cuáüru. ²⁸ Rü poxcupataüwa naxü ga yema churara, rü Cuáüxü nidaeru. Rü wüxi ga poratugu äëxgacüxü tawa nanange ga yema naëru. Rü yema pacüna nanaxä. Rü ngimaā rü ngiēna iyaxä. ²⁹ Rü yexguma yemaxü nacuáchigagüga ga norü ngíexügü ga Cuáü, rü yéma poxcupataüwa nayayauxgü ga naxüne, rü inayatexgü.

*Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)*

³⁰ Rü yemawena rü yema norü ngíexügü ga yamugüxü rü Ngechuchumaā nangutaquéxegü. Rü namaā nüxü nixugüe ga guxüma ga yema naxügüxü rü yema nanguexëetäegü. ³¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Nuä pexi, rü ngixä, wüxi i nachica i negextä taxüema íxäpataxüwa taxü, na paxaächi ngéxma yarüngügxülcèx! —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namu ga duüxügü ga yéma ingugütanüüxü rü woeguxü ga togü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngíexügü rü woo na nachibüexülcèx rü nangechicagü. ³² Rü yemacèx wüxi ga nguegu nichoü, rü noxrüwama wüxi ga nachica ga taxüema íxäpataxüwa naxi. ³³ Natürü muxüma ga duüxügü nüxü nadaugü ga yexguma inaxüächigu, rü nüxü nacuäxügü ga texégü na yüixü. Rü yemacèx guxüne ga guma iänegüçüäz ga duüxügü, rü dauxchitagu nibuxmü rü napëxegu nayayi. ³⁴ Rü yexguma nguewa inaxüe gu Ngechuchu, rü nüxü nadau ga yema muxüma ga duüxügü. Rü nüxü nangechaütüügü yerü ñoma carnerugü ga ngeare dauruüäxgüxürrü nixigü. Rü inanaxügü ga na nanguexëetäxü ga muxüma ga norü ore. ³⁵ Rü yexguma marü nayáuanegu, rü norü ngíexügü rü naxcèx naxi, rü ñanagürügü: —Marü nayáuanexächi rü ñaa rü wüxi i nachica i taxüema nagu äpataxü nixi. ³⁶ —Rü ngémacèx name nixi i icuyamugü i duüxügü na namapecchinüwa ipeagüxü i duüxügüxü tawa rü iänexäcügü ya ngaicamagünewa naxixülcèx na ngema norü onacex yataxegüxülcèx —ñanagürügü. ³⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Exña cunaxwèxe i 200 tachinü i dñeri naguxü i pääcèx nüxü tayataxexü na ngémamä tanachibüexëexülcèx? —ñanagürügü. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ñuxre i pää pekü nangëxma? !Rü ípeyadëux! —ñanagürü. Rü yexguma íyadaugüägu, rü ñanagürügü nüxü: —Toxü nangëxma i wüsimëexpük i pää rü taxre i choxni —ñanagürügü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na ñuxrechigü nügüxü tawa rü toxügüxülcèx ga maxëtëxewa. ⁴⁰ Rü inärütopü ga 100 chigü rü 50 chigü ga duüxügü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüsimëexpük ga pää rü yema taxre ga choxni. Rü daxüguxü ga naânegu nadawenüäcüma Tupanana moxë naxä. Rü inanabücu ga yema pää, rü norü ngíexügüna nanana na yema duüxügüxü yanuâxülcèx. Rü yema taxre ga choxni rü ta guxüma ga yema duüxügüxü nüxü nayanüxëe. ⁴² Rü guxüma nachibüe ñuxmata meâma nüxü yangu. ⁴³ Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaā ga yema pää rü choxni ga iyaxügüxü. ⁴⁴ Rü yema yéma päägü ngõgxüxü rü 5000 ga yatügü nixi.

*Dexáétügü nixü ga Ngechuchu
(Mt 14.22-27; Cu 6.16-21)*

⁴⁵ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoüxëe ga norü ngíexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa Bechaídawa naxixülcèx. ⁴⁶ Rü yexguma duüxügüxü íyamugüuwena, rü mëxpünewa naxü ga Ngechuchu na yéma yayumüxëxülcèx. ⁴⁷ Rü yexguma marü nachütagu, rü naxtaxaarü ngäxüttüwa nayexmagü ga norü ngíexügü. Rü Ngechuchu rü nüxücatama dauxchitawa nayaxüächi. ⁴⁸ Rü nüxü nadau na guxchaxüäcüma yaxägüga norü ngíexügü, yerü ga buanecü rü nawaama nabuxuchi. Rü yexguma marü yangunechaügu, rü Ngechuchu rü dexáétüga nawe narüxü. Natürü ñoma nüxü naxüpetüchaüxürrü nügü nixixëe. ⁴⁹⁻⁵⁰ Rü yexguma norü ngíexügü nüxü daugüga ga dexáétüga na yaxüxü, rü nagu narüxünenü ga wüxi ga naxchiximare na yüixü. Rü yemacèx aita naxüe, yerü guxüma nüxü nadaugü rü poraäcü naþaixächiäegü. Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü namaā nidexa rü ñanagürü nüxü: —Peporae! Rü chomachirëxtama chixi. ⁵¹⁻⁵² Rü nguegu nixüe, rü inarüxö

ga buanecü. Natürü nümagü ga norü ngúexügü rü nabaxächiäégümare yerü woo nüxü na nadaugüxü ga yema mexü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma yema pää yamuxéegü, natürü tama nüxna nacuè x-ächie na Tupana Nane na yïixü yerü nüxü naguxcha na yaxdögüäxü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameëxëe ga idaaweeexü
(Mt 14.34-36)

⁵³ Rü yexguma marü yanguügu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü. Rü yexma naxänacügu nanañgaxügu ga naweü. ⁵⁴ Rü yexguma nguewa ínachoügu, rü yexgumatama ga duülxügü rü nüxü nicuëxächitanü ga Ngechuchu na yïixü. ⁵⁵ Rü yema naânewa rü guxüne ga Igüwa nabuxmü ga yema duülxügü. Rü yexguma nüxü nacuëxügü ga ngextá na nayexmaxü ga Ngechuchu, rü yéma norü caruügügu naxcëx nanagagü ga idaaweeexü. ⁵⁶ Rü guxüwama ga ngextá íyanguchigüxüwa ga Ngechuchu, ga ïänexäcügüwa rü ïänegü ga itaxünewa, rü ïanepechinüwa, rü yexma ítamüpechinügu naxcëx nayamugü ga idaaweeexü. Rü nüxü nacëxügü na tama nüxna nachúxäxülcëx na naxchirupechinügumare yangögügxülcëx. Rü guxüma ga yema nüxü ingögüexü, rü naxcëx nitaanegü.

7

Tacü nixi i Tupanapëxewa duülxügüxü chixexëexü
(Mt 15.1-20)

¹ Rü Ngechuchucëx naxi ga Parichéugü namaä ga ñuxre ga ngúexëerügü ga mugüwa nguxëetaegüxü ga Yerucharéüwa ne ixü. ² Rü yexguma ñuxre ga Ngechuchuarü ngúexügüxü nadaugügu ga tama Yudüugücüma na yanguxéegüxü, rü tama Yudüugü yauxxmëgxüxüruü na nayauxmëgxüxü naxüpa na nachibüexü, rü chixri nachiga nidexagü. ³ Yerü nümagü ga Parichéugü rü guxüma ga togü ga Yudüugü rü nagu naxi ga norü oxigücüma na nayauxmëxiraxü na yemaaçü Tupanapëxewa nügü yamexëegüxü naxüpa ga na nachibüexü. ⁴ Rü ngëguma taxepatädüwa ne naxixgu ga nümagü rü tama nachibüe ega tama ngëemaäcü nügü nayauxmëxiragu. Rü nangëxma i muxüma i togü i nuxcümaüxü i nacümagü. Rü ngëmacëx nagu naxi i ngëema nacümagü na Tupanacëx nayauxgüxü i norü pochiyugü rü basugü rü paneragü rü pechicaxügü. ⁵ Rü yemacëx ga yema Parichéugü rü ngúexëerügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Tüxüü i curü ngúexügü i tama nagu naxixü i ngëema törü oxigücüma rü tama toma tayauxmëgxüxüruü nayauxmëgxüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürügü. ⁶ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Pa Duülxügü ya Pegü Naxaixcümlaraügü, rü aixcüma pechiga nixi ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia ümatüxü ga ñaxü:

“Ñaä duülxügü rü naäxmaämare choxü nicuëxügü, natürü naäewa rü tama chaugu narüxinü. ⁷ Rü taxuwama name na ngëemaäcü natücxëma choxü yacuëxügüxü. Erü guxüma i ngëema norü nguxëetae rü yatügürü mugümare nixi, rü tama aixcüma chorü mu nixi”,

ñaxü. ⁸—Rü pema i ñuxma rü aixcüma nüxü perüxo i Tupanaärü mugü na nagu pexixülcëx i ngëema duülxügücümmare ixixü —ñanagürü. ⁹ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —Pema rü penangexrü i Tupanaärü mugü na pecümagütama pexixülcëx. ¹⁰—Yerü ga Moïchë rü ñanagürü:

“¡Tüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”

ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Texé ya túmanatümaä rü éxna túmaëmaä chixexü ixugüxe, rü äëxgacü tá tûmamaä nanax-uegu na tayuxülcëx”,

ñanagürü. ¹¹—Natürü pema rü ñaperügögü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwama chorü ngëmaxümaä cuxü charüngüxëe, erü guxüma i chorü ngëmaxü rü marü Tupanana chanaxä’,” ñaxgu. ¹²—Rü ngëguma texé ngëema ñagügu, rü pexcëx rü marü namexü na tama túmanatüxü rü túmaëxü tarüngüxëe xü. ¹³—Rü ngëemaäcü ipeyanaxoxëe i Tupanaärü mugü, na nagu pexixülcëx i pecümagütama i togüwa pexülexëe xü. Rü ngëgumarüü ta muxüma i to i pecümagü i ngëmarüü ixixügu pexí —ñanagürü. ¹⁴ Rü yexgumawena duülxügücëx naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —¡Meä choxü iperüxüñüü, rü nüxü pecuä i ñaä chorü ore! ¹⁵—Rü taxuüma i tacü i düxétüwa ne üxü rü taëxwa ixücxüxü nixi i Tupanapëxewa tükü chixexëe xü. Natürü ngëema taäewa ne üxü, rü ngëma waxi nixi i tükü chixexëe xü i Tupanapëxewa. ¹⁶—Rü ngëguma pixächixëgu, ¡rü nüxü pexüñü i ngëema ore! —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma Ngechuchu duülxügüna ixügachigu rü İpatagu naxücxgu, rü norü ngúexügü nüxna nacagü nachiga ga yema nguxëetae. ¹⁸ Rü nüma rü ñanagürü nüxü: —Pema rü ta éxna tama nüxü pecuëxéga i ngëema? ¿Éxna tama i nüxü pecuäxü na taxuüma i tacü i düxétüwa ne üxü rü taëxwa ixücxüxü yïixü i Tupanapëxewa tükü chixexëe xü? ¹⁹—Erü guxüma i ngëema

düxétüwa ne ūxū rü taèxwa ixücxü, rü tama taâéwa nangu. Natürü taanüwa naxümare na yixcama taxünewa ínaxüxüçex —ñanagürü. Rü yemaçü nüxü nixu na guxüma i ña rü namexü na nangöxü. ²⁰ Rü ñanagürü ta: —Rü ngëma duüxüäewa ne ūxü, rü ngëma waxi nixi i Tupanapëxewa nachixexëexü. ²¹⁻²² —Erü norü aixepewa i naâewa nixi i ne naxüü i muxüma i chixexügü. Rü ngëma nixi i chixexügu na naxinüxü, rü naxüneärü ngúchaüwe na naxüxü, rü na nangöxü, rü na namätaxü, rü na i ngemaä na inapexü, rü togüarü ngëmaxü na nüxü nanguchaüxü, rü chixexü na naxüxü, rü na yadoratèxäxü, rü chixexü i nacümagüga na naxäüxü, rü na yaxâüxüchîwêxexü, rü na naxoregütèxäxü, rü nügü na yacuèxüxü, rü tama meä naâexü na nacuáxü. ²³ —Rü guxüma i ngëma chixexügü rü duüxüäärü aixepewa nixi i ne naxüxü, rü ngëma nixi i Tupanapëxewa nachixexëexü —ñanagürü.

*Wüxi ga ngecü ga to ga nachiüñaneçüäx ga Ngechuchuaxü yaxöcüchiga
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Rü yemawena rü ñäne ga Tiru nawa yexmaxü ga naânewa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma wüxi ga ïpatawa nangu, natürü tama nanaxwëxe na texé nüxü cuáxü ga yéma na nanguxü. Natürü taxuacüma nügü inicux. ²⁵ Rü paxama nüxü icuáchiga ga wüxi ga nge ga ngíxäcüwa ngoko yexmëxcü. Rü yéma ixü, rü Ngechuchupëxegu iyacaxapüxü. ²⁶ Rü yema nge rü to ga nachiüñaneçüäx ga Chiropenichiüçüx iyixü. Rü Ngechuchucëx iyaxü, rü nüxü iceèxü na ngíxäcüwa ñatèxüchîxüçex ga yema ngoko. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Name nixi i taxacügüxüçixa tachibüexëe. Erü tama name i taxacüguna tanayaxu i norü ña na airugüna naxäxüçex —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudlugu rü nügü nixugüe na Tupanaxäcügüxüchi yixigüxü rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixigüxü.] ²⁸ Natürü ngíma ga yema nge rü inangäxü, rü ngígürögü: —Aixcüma nixi i curü ore, Pa Corix, natürü woo airugü rü ta nanangöx i ngëma ñonatüchi i mechatüügu nayixëexü i ngëma ïpataarü yoraxacügü —ngígürögü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Aixcüma name nixi i ngëma nüxü quixuxü. Rü marü name i cutaegu, erü ngëma ngoko rü marü ñanaxüxü ngíwa i cuxacü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ngípatawa nanguxgu ga yema ngecü, rü yema ngírü ngürücarewa ngíxü iyanguéü ga ngírü bucü. Natürü marü ngíxna ñanaxüxü ga yema ngoko.

Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga yatü ga ngauchixëcü rü moxücü

³¹ Rü Tiruanewa nataegu ga Ngechuchu. Rü Chidäüñäü ñänewa naxüpetü, rü ñuxüchi Decaporíchiuaneärü ñänegüwa rü ta naxüpetü rü ñuxmata Gariréaaneärü naxtaawa nangu. ³² Rü yéma naxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngauchixëcü rü moxücü, rü nüxna naxcëx nacagü ga nüxü na yangögxüçex. ³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü noxruwama duüxügüna nanaga. Rü naxmachixëcü nixuxmëx, rü naxbükagümaä nügü yawaixmëxëäcüma norü conüga ningögü. ³⁴ Rü yemawena rü daxü nadawenüäcüma yaxna narüngü, rü guma yatüxü ñanagürü: —Epéta —ñanagürü. Rü ngëma rü: “In-goxna!” ñaxüchiga nixi. ³⁵ Rü yexgumamatama ningoxnamachixë ga guma ngauchixëcü, rü norü conü rü marü narüme rü meä nidexa. ³⁶ Rü Ngechuchu rü duüxügüxü namu na taxüemaäma nüxü yaxugüexüçex. Natürü yexguma yexeraäcü duüxügüna nachúxagu ga na taxüemaäma nüxü yaxugüexüçex ga nachiga rü yexeraäcü nüxü nixugüeama. ³⁷ Rü poraäcü nabaixächîäegü ga duüxügü, rü ñanagürüü: —Meäma nanaxü i guxüma rü woo ngauchixëgüxü rü nayangoxnamachixëgüxëe, rü ngeègxüxü rü nayadexagüxëe —ñanagürüügü.

8

*Ngechuchu nanachibüexëe ga 4000 ga duüxügü
(Mt 15.32-39)*

¹ Rü wüxi ga ngunexügu wenaxäü naxcëx naxitäquëxe ga muxüma ga duüxügü, rü nüxü nataxuma ga norü ñonagü. Rü Ngechuchu rü norü ngüexügüçex naca, rü ñanagürü nüxü: ² —Choxü nangechaütmüügü i ñaä duüxügü, erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuä chauxütawa nangëxmagü, rü nataxuma i nawemü i nangoxgüxü. ³ —Rü ngëxguma chi ngëmaäcümare íchayamugü, rü chi ngürüächi namagu tá nayature, erü nümaxügü rü yaxüwama ne naxi —ñanagürü. ⁴ Rü norü ngüexügü rü nanangäxügü, rü ñanagürüügü: —¿Natürü ñuxäcü tá tanachibüexëe i núma i ngexta taxüma íxápataxüwa? —ñanagürüügü. ⁵ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pää pelexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürüügü: —Toxü nangëxma i 7 i pää —ñanagürüügü. ⁶ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na ñaxtüanewa natogüxüçex. Rü nanade ga yema 7 ga pää, rü Tupanana moxë naxä. Rü ñuxüchi inanabücu, rü norü ngüexügüna nanana. Rü nümagü rü duüxügüxü nayanu. ⁷ Rü nüxü nayexma ta ga ñuxre

ga choxnixäcügű. Rü Ngechuchu rü Tupanana moxē naxā, rü ñuxuchi norü ngúexügűxň namu na iyanuňxüçex. ⁸ Rü guxuma ga yema duňxügű rü meâma nachibüe ñuxmata meâ nüxň yangu. Rü yexguma rü ta 7 ga pexchi nanapagü namaă ga yema íyaxügűxň. ⁹ Rü yema duňxügű ga ýéma chibüexü rü maneca 4000 nixň. Rü yemawena ga Ngechuchu rü duňxügűxň ínimugü. ¹⁰ Rü ñuxuchi wüxi ga nguegu nixüe namaă ga norü ngúexügű, rü Damanútaanewa naxü.

Parichéugü naxcëx ínacagü ga wüxi ga cuèxruň ga Tupanaärü poramaă üxü
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Rü Ngechuchuxüttawa nangugü ga Parichéugü, rü inanaxügue ga na namaă yapor-agatanüçüxň. Rü nüxna nacagüe na nüxň nüxň nadauxëxüçex ga wüxi ga cuèxruň ga Tupanaärü poramaă naxüxň, na yemaâcü nüxň naxügűxüçex, rü nüxň nacuègxüçex ngoxi aixcüma Tupana Nane yiňxň. ¹² Rü Ngechuchu rü poraâcü yaxna narüngü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü i ñaa duňxügű naxcëx ínacagü i wüxi i cuèxruň i Tupanaärü poramaă üxň? Rü aixcüma pemaă nüxň chixu rü bai i wüxi i cuèxruň tá nüxň chawěx —ñanagürü. ¹³ Rü yema ñaxguwena, rü nüxna ýéma nixü ga yema duňxügű. Rü wenaxärü nguegu nixüe rü naxtaxaarü tocutüwa naxü.

Parichéuarü pâuňärü puxëerüčhiga
(Mt 16.5-12)

¹⁴ Natürü ga norü ngúexügű rü nüxň inayarüngümaă ga norü ñona na íyangegüxň, rü wüxicatama ga pâu nüxň nayexma ga nguewa. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nayaxucuzğegü, rü ñanagürü nüxň: —Püçex, pexuâe naxcëx i Parichéugüarü rü Erodearü pâuňärü puxëerü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yema norü ngúexügű rü inanaxügue na ñugümäa ñagüxň: —Ngëma ñanagürü tükü erü tama tawemü ta ítingegü —ñanagürügü. ¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nüxň nacuèxama na yema ñagüxň, rü yemacex ñanagürü nüxň: —¿Tüxcüü “Tangearü ñonaâx”, ñaperügűgű? —Exna ñuxma rü ta tama nüxň pecuègxügäga rü tama nüxň picuèxâchitanü i ngëmachiga? —Exna pexcëx naxë i ngëma? ¹⁸ Pema rü pexâxëtügûchirëx, ¿rü ñuxâcü i tama nüxň pedauxň? Rü pexâxmachixëtügûchirëx, ¿rü ñuxâcü i tama nüxň peximüexü? —Rü ëxna tama nüxna pecuèxâchie ga yexguma chayamuxëegü ga yema pâu rü choxnî? ¹⁹ —Rü yexguma yema 5000 ga duňxügűxň chayanuxgu ga yema wüximëxpüx ga pâu, ¿rü ñuxre ga pexchigü yiňxň ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügűxň? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügű rü ñanagürügü: —Rü 12 ga pexchigü —ñanagürügü. ²⁰ Rü ñuxuchi ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü yexguma yema 4000 ga duňxügűxň chayanuxgu ga yema 7 ga pâu, ¿rü ñuxre ga pexchigü yiňxň ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügűxň? —ñanagürü. Rü nanangäxügű rü ñanagürügü: —7 ga pexchigü —ñanagürügü. ²¹ Rü yexguma rü ñanagürü nüxň: —¿Rü ñuxma rü ta taútama nüxň pecuègxügäga na Parichéugücüma rü Erodecüma i chixexüchiga yiňxň i ngëma pâuňärü puxëerü pemaă chixuxň? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga ngexetüciü ga Bechaídawa

²² Rü yemawena rü Bechaídaarü lânewa nangugü. Rü ýéma Ngechuchuxüttawa nanagagü ga wüxi ga ngexetüciü. Rü nüxň naceèxügű na nüxň yangögxüçex. ²³ Rü Ngechuchu rü guma ngexetücmëxegü nayayauxâchi, rü ñâneärü yéamaxxura nanaga. Rü ýéma naxbüxágümäa nayawaihetüx  , rü ñuxuchi naxëtugu ningögü, rü nüxna naca ngoxi marü tacüxň nadau. ²⁴ Rü yexguma ga guma ngexetüciü rü inanaxüg   ga na yadauchixň. Rü ñanagürü: —Nüxň chadava i duňxügű i ñoma naňg i ixiňünerü ixiňü —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü naxëtugu ningögü. Rü nüma ga guma yattü rü meâma inadawenü. Rü yemaâcü naxcëx nitaane rü meâma naxcëx nangox ga guxüma. ²⁶ Rü yemawena ga Ngechuchu rü napatawa nanamu. Rü namaă nüxň nixu na tama ñanecex nataeguxň.

Pedru nüxň nixu rü Ngechuchu nixň ya yima Tupana nüxň unetacü ya Cristu
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Rü yemawena rü Chechar   ga Piripuanewa yexmane ga ñanexäcügüwa naxü ga Ngechuchu norü ngúexügümäa. Rü namawa rü Ngechuchu rü norü ngúexüg  na naca, rü ñanagürü nüxň: —¿Nüxň ñagüxň i duňxügű i chauchiga na texé chiiňx i chomax? —ñanagürü. ²⁸ Rü norü ngúexü nangangäxügű rü ñanagürügü: —Nangëxma i duňxügű rü:

“Cuáu ya baiňx  erü quix  ”, ñagüxň, rü togü i:

“Eria quix  ”, ñagüxň, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaâcü ga Tupanaärü orearü uru   quix  ”, ñagüxň —ñanagürügü. ²⁹ Rü yexguma Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxň ñapegügűxň choxü na texé chiiňx? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxň rü ñanagürü: —Cuma nixi i Cristu i Tupana

cuxú unetacú quiixú —ñanagürü.³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügütüxü namu na taxúemaäma nüxü yaxugüexücex ga yema ore ga nachiga.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuchiga
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)*

³¹Rü yemawena rü Ngechuchu inanaxügü ga norü ngúexügümäa nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na üpetüxü. Rü ñanagürü nüxü: —Choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü, rü poraäcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxoxgü i Yudíugürü äëgxacügülerugü, rü paigüarü äëgxacügü, rü ngéma ngúexügütüxü i Moïcháerü mugüwa nguxéetäegüxü. Rü tá choxü numexügü, natürü tomaëxpü i ngunexügü rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü.³² Rü yema ore rü meäma namaä nanangoxéen. Natürü yexguma ga Pedru rü nüxüca noxüwama Ngechuchuxü naga, rü inanaxügü ga na naxucüxéaxü na tama yemaäcü yadeaxücex.³³ Natürü ga Ngechuchu rü nadauegu, rü norü ngúexügütüxü nadawenü. Rü Pedruxü nanga, rü ñanagürü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chataná! Cuma rü tama Tupana nagu rüxiñüxü curüxñü, erü yatügü nagu rüxiñüxügumare nixi i curüxiñüxü —ñanagürü.³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügütüxü rü duüxügütüxü naca. Rü ñanagürü nüxü: —Rü ngéxguma texé chowé rüxiñüchäü, jécü nüxü tarüxo i tumaëräü ngúchaü, rü ñoma wüxi i curucha ngíxü tayaxuxüxü namaä tapora i guxüma i ngúxü i chauxcëx tingexü, rü chowé tarüxü!³⁵ —Erü yíxema tügü maxëchaxéchäüxü rü tá tayu. Natürü yíxema chaugagu rü ore i mexügagu yuxé, rü aixcüma tá tamaxü.³⁶ —¿Rü tacüwa nüxü namexü ya yatu ega ngéxguma nayauxågu i guxüma i ñoma i naäneärü ngémaxügü, natürü norü maxü iyanatauxéegu?³⁷ —Rü ngéxgumarüü ta, ¿rü ñuxre i díseru iyangu na ngémamaä naxcëx nataxexü i norü maxü i wüxi ya yatu?³⁸ —Rü ngéxguma texé i ñaa duüxügütüxü i pecaduägxüxü i tama yaxögütüxüpëxewa chauxcëx taxänegu rü naxcëx taxänegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxü na chüixü rü ta tümecex chaxäne i ngéxguma Chaunatüärü poramaä rü norü orearü ngeruügü i daxüçüxü i ünugüixümaä wenaxärü núma chaxüxgu.

9

¹Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñuxre i duüxügütüxü i nuä ngéxmagüxü rü tääutáma nayu ñuxmatáta nüxü nadëüx na ñuxäcü äëgxacü ya poracu na yüixü ya Tupana —ñanagürü.

*Ngechuchu rü toraxüläcü nangox
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

²Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa naxü. Rü ínayagagü ga Pedru rü Chäutiágü rü Cuáüxücatama. Rü yéma yema ngúexügüpëxewa toraxüläcü nangox ga Ngechuchu.³ Rü niyauracüü ga naxchiru rü nacómüxüchi. Rü nataxuma i yauxchiruxü i nüxü cuáxü na ngémaäcü nacómüxééaxü.⁴ Rü nüxü nadaugü ga Ería rü Moïché ga yéma Ngechuchumäa idexagüxü.⁵ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexüeëruüx, namexéchi nixi na nuä ingéxmagüxü. Rü tá tanaxü ya tomaëxpü ya düxenü, rü wüxi ya cuxcëx, rü naä ya Moïchäcex, rü naä ya Eríacëx —ñanagürü.⁶ Rü yema na poraäcü nabaixächäigüxü ga yema ngúexügü, rü yemacëx ga Pedru rü tama nüxü nacüex ga na ñuxü ñaxü.⁷ Rü yexgumatama wüxi ga caixañexü iñarüxü, rü natanügu nayangëxema. Rü yema caixañexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. ⁸Rü nüxü iperüxiñüel —ñaxü.⁹ Rü yexgumatama nügütüwagu ñadaueguächitanü, rü taxüexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüxücatama.¹⁰ Rü yexguma inaxügü nawä ga guma mëxpüne, rü Ngechuchu nüxna naxäga ga taxüemaäma na nüxü yaxugüexü ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadaxgu ga númax.¹¹ Rü yemacëx ga yema ngúexügü rü bexma nüxü nacüexü ga yema nüxü nadaugüxü. Natürü nügülna nacagü ga tacüchiga na yüixü ga:

“Yuwa ínadaxgu”, ñaxü.¹² Rü ñuxüchi ga yema ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngúexüeëruügü i ore i mugüwa nguxéetäegüxü rü ñanagürügü:

“Eria tá nixi ya nüxira cuxüpa núma ücü” ñanagürügü.¹³ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma nixi i Eria na nüxira núma naxüxü na chauxüpa namexééaxücex i guxüma. ¿Natürü tüxcüü i ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Rü Tupana Nane ya duüxüxü ixüü rü tá ngúxü ninge, rü duüxügütüxü rü tá nüxü naxoe”, ñaxü?¹⁴ Natürü i choma rü pemaä nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü. Natürü ga duüxügütüxü rü númagü nanaxwëxegüxüäcüma poraäcü chixri namaä nachopetü, yexgumarüü ga ore ga ümatüxüwa nüxü yaxuxürrü —ñanagürü.

*Ngechuchu nanamexéë ga wüxi ga buxü ga ngoxo nawa yexmaxü
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)*

¹⁴Rü yexguma yema togü ga norü ngúexügütanüwa nangugü, rü yéma nüxü nadaugü ga muxüma ga duüxügütüxü ga yema ngúexügütüxü i chomaëguächixü. Rü ñuxre ga ngúexüeëruügü ga

Moñcháerü mugüwa nguxéëtaegüxü, rü yéma níporagatanüçü namaä ga yema ngúexügü. ¹⁵ Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugüga ga yema muxüma ga duüxügü, rü poraäcü nabaixächiäegü. Rü guxüma naxcèx nibuxmü na nüxü yanamoxégüxüçex. ¹⁶ Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixi i pema namaä naxcèx ípíporagatanüçüüxü? —ñanagürü. ¹⁷ Rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexéêruüx, nuä cuxcèx tüxü chaga ya chaune, erü túmawa nangëxma i wüxi i ngoxo i tüxü ngegaxéëxü. ¹⁸ —Rü ngextá ítangëxmaxüwa rü ngëxma tüxü yaxügxü rü waixümüânegu tüxü naña. Rü tarüchiëx, rü tixüchápüta, rü ngëxma tiyuâchi. Rü marü nüxü chacëxü i curü ngúexügü na túmawa ínatëxüchiâxüçex i ngëma ngoxo, natürü tama nüxü inaxinü —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxü, ¿ñuxguratá i pemaä chanuxmaxü rü yaxna pemaä chaxinüxü? ¡Nuä penaga ya yima bucü! —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga guma bucü. Natürü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu ga yema ngoxo, rü guma bucüxü naxü ga na yauyâchixéëxü. Rü yexma ñaxtüanegu nayangu. Rü yexma nídigugü, rü narüchiëx. ²¹ Rü Ngechuchu rü guma bucünatüna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ñuxgumama nixi ga naxcèx inaxügüxü ga yema? —ñanagürü. Rü guma bucünatünanangäxü rü ñanagürü: —Nabuxgumamatama. ²² Rü muëxpüxcüna i ngëma ngoxo rü üxüsetüga rü dexágü nanañaüxü na ngëmaäcü yamáâxüçex. Rü ngëmacèx ega cumaä nanguxügu na tacü toxcèx cuxüxü, jru cuxü tangechaütmüügü, rü toxü rüngüxü! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tücxüü “ega chomaä nanguüxgu”, ñacurügi? Erü guxüma natauxcha túmacex ya yíxema yaxöxü —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga guma bucünatü rü tagaâci ñatarügi: —Chayax. ¡Choxü rüngüxü na yexeraâci chayaxöxüçex! —ñatarügi. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu na muxüma ga duüxügü marü yexma ngutaquêxexü, rü nananga ga yema ngoxo. Rü ñanagürü nüxü: —Pa ngoxo i Ngegaxéêruü rü Ngauchiâxéêêruüx, jchoma cuxü chamu na nawa ícuxüxüü ya daa bucü, rü tagutáma wena nagu cuyaxücxü! —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga yema ngoxo rü aita naxü, rü wenaxärü guma bucüxü niyuâchixéë. Rü ñuxüchi nawa inaxüxü, rü ñoma nayuxchixüü yéma nanatex. Rü yemacèx ga muxüma ga duüxügü rü ñanagürügi: —Marü nayuxuchi nixi —ñanagürügi. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxâchi, rü ínadanadex. Rü nüma ga guma bucü rü inachi. ²⁸ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ïpatagu nayaxüci namaä ga norü ngúexügü. Rü yéma nüxüca nüxna nacagü, rü ñanagürügi nüxü: —Pa Corix, ¿tücxüü i toma rü taxuacüma ítanatëxüchi i ngëma ngoxo? —ñanagürügi. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tama ngëmaäcümare ítanatëxüchi i ngëmarüü ixixü i ngoxo. Natürü tanaxwëxe i Tupanana tanaxuaxü i törü yumüxéwa na núma ínatëxüchiâxüçex. Rü ngëmaäcüxicatama nixi i inaxüxü —ñanagürü.

*Ngechuchu ru wenaxärü nanaxunagü ga norü yuchiga
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)*

30-31 Rü yéma inaxfâchi rü Gariréaanewa nachopetü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwëxe ga texé nüxü na cuáxü ga na yéma nayexmaxü, yerü norü ngúexügüxü ínangüexéë. Rü ñanagürü nüxü: —Tupana Nane ya duüxüxü ixicü, rü duüxügü tá nayayauxgü rü tá nayamëxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexügü rü wena tá ñarüda —ñanagürü. ³² Natürü ga nümagü rü tama meä nüxü nacuëxgü ga tacüchiga na yíxü ga yema ore, rü namuëü ga nüxna na nacagüexü.

*¿Texé tá tixü ya guxâäriü yexera ixixü?
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

33 Rü Capernáüärü ñänewa nangugü. Rü yexguma ñixa nayexmagügi, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü tacü nixi ga pegümaä naxcèx níporagetañüü ga namawa? —ñanagürü. ³⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxgümare, yerü ga namawa rü nachigagu nügümäa níporagetañü ga texé tücxü ga natañüü rüyexeramaëxü. ³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñarüto, rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma texé naxwëxegu na guxâetüwa na taxüxü, rü name nixi i noxri rü guxâäriü ñaxtümäewa tügü taxüxü na guxâäriü ngúexéêruü tücxü —ñanagürü. ³⁶ Rü yemawena rü norü ngäxütanügi nayachixéë ga wüxi ga buxü. Rü ñuxüchi nachacüugi yayauxâchiäcüma ñanagürü: ³⁷ —Rü texé ya chauëgagu meä nayaxûxe i wüxi i buxü i ñaärtüü, rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxûxe, rü tama choxüxïcatama tayaxu, natürü yima núma choxü mucü ya Chaunatüxü rü ta nixi i tayaxuxü —ñanagürü.

*Texé ya tama taxchi aixe rü torü ngüxéêruü tixü
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)*

38 Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéêruüx, nüxü tadau ga wüxi ga yatü ga cuëgagu ngoxogü iwoxüxü. Natürü toma nüxna tanachüxu ga yema, yerü tama tatanüxü

nix̄ ga nūmax —ñanagürü.³⁹ Natürü Ngechuchu nanangāx̄ū, rū ñanagürü: —Tama name i nūxna na penachuxuñ. Erü texé ya chauégagu naxúxe i wüxi i mexü i Tupanaärü poramaä üx̄, rū taxucürüwama yixcama chixri chauchiga tidexa.⁴⁰ Erü texé ya tama taxchi aixe, rū törü ngülxéerü tixi.⁴¹ Rü texé ya woo wüxitama i pochiyuäcü i dexá pexna äx̄e naxcèx na chorù duuñxügü pixlügüñ, rū aixcümä pemäañ nüx̄ chixu rū tá tükü nangëxma i tümaärü ämare —ñanagürü.

*Naxāñcüma nixī na pecadugu inguxū
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

⁴² Rü ñanagürü ta: —Texé ya pecadugu nanguxéexé i wüxi i ñaā buxügü i choxü yaxögüxü, rü tūmacèx rü narümemaē chi nixí i noxtacüma wüxi ya nuta ya tacü tūmanaxawa tayangacuchi, rü ngëmaäcü taxtuchiüwa tükü tayatáe. ⁴³⁻⁴⁴ —Rü ngëguma chi wüxi ya cuxmëx pecadugu cuxü nguxéegü, rü name nixí i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaē nixí i cuboxmëxäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cuxmëx ya mexünemaä nawä quitëxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu pocxuene ya taguma ixoxüne. ⁴⁵⁻⁴⁶ —Rü ngëguma chi wüxi ya cuctü pecadugu cuxü nguxéegü, rü name nixí i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaē nixí i cubocütüäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cuctü ya mexünemaä nawä quitëxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu pocxuene. ⁴⁷⁻⁴⁸ —Rü ngëguma chi wüxi ya cuxetü pecadugu cuxü nguxéegü, rü name nixí i noxtacüma ícunacaxüchi. Erü narümemaē nixí i wüxitama ya cuxetümaä Tupana äëxgacü iíxixüwa quixüci, na tama guxüne ya cuxetü ya mexünemaä nawä quitëxcuchixüçèx ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya ngoxogü nagu pocxuene i ngextä öñimigü taguma iyuexüwa. ⁴⁹ —Rü aixcüma ñoma önawa yucüra nagüxüüü tå nixí na guxätâma guxchaxüwa chropetüxü. ⁵⁰ —Name ya yucüra. Natürrü ngëguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxäcü tå wenaxärü naaxäcä? ¡Rü meä pegüna pedaugü na ñoma yucüra ya taguma iyarüngéacacürü na namexüçèx i perü maxü! ¡Rü meä pegünaä pemaxé! —ñanagüru.

10

*Ngechchu namaā nangúexētae na tama namexü na texé tūmamexü ítáxü
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Capernáūrū lānewa inaxūāchi. Rü Yudéaanewa naxüpetü rü nūxmata natü ga Yudáūrū tocotüwa nangu. Rü yéma rü wenaxärū naxcèx nangutaqueñegü ga duuxügü. Rü nüma rü inanaxügü ga na nanguexëtaexü guxügurü. ² Rü ñuxre ga Parichéugü rü naxcèx naxí ga na nüxü yaxügüxüçex yerü chixexüga nananguxëgucha. Rü yemacèx nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Nameñu i cuixèx na wüxi ya yatü rü naxmèxü inatáxü? —ñanagürügü. ³ Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Rü tacü yíxü ga Moiché péxü muxü? —ñanagürü. ⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Moiché nüxü nixu ga na tama nachuxuxü na wüxi ya yatü rü inatámaxü, ega wüxi i popera i tègxupane ngíxna naxägu —ñanagürügü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Rü yema na taxügama na peñixüñexügagu nixí ga Moiché ga tama pexna nachuñäxü ga pexmèxü na ípetáxü. ⁶ —Natürü noxriñari ügügu, rü Tupana nanaxü ga yatüxü rü ngxexü. ⁷ —Rü ngëmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naenä nixügachi na naxmèxmañ inaxäñüçex. ⁸ —Rü ngëmañü i ngëma taxre rü ñoma wüxitama i duuxürü tá nixigü. Rü marü tåutáma taxre nixí, erü wüxi tátama nixí. ⁹ —Rü ngëmacèx taxucüruwa texé nügüna tayañgachixë i ngëma taxre i Tupana nügüna mugüxü —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma marü ipatawa nangugü, rü norü ngüexügü rü wenaxärü nüxna nacagüe naxcèx ga yema. ¹¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü yíxema tûmamèxü itáxe rü naï i ngëmañ amaxë rü pecadu taxü ngímañ i ngëma noxriñuci i tûmamèx. ¹² —Rü ngëxgumarüü ta, ega wüxi i ngeítextegu rü naï ya yatumaañ naxätegu, rü ngíma rü ta pecadu ixü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buxügütü nameäxē
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)*

¹³ Rü yéma Ngechuchuxütawa tükü nagagü ta ga ñuxre ga buxegü na tükü yangögügxüçex. Natürü ga yema norü ngúexügü rü inanaxügue ga tükü na yangagüxü ga guxema tümaxäcügxü Ngechuchuxütawa gagüxe. ¹⁴ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Ngechuchu, rü naâewa nangux, rü ñanagürü nükü: —Chanaxwëxe i chauxütawa naxi i buxügü. Rü tâxü i nünxä penachuxuxü! Erü Tupana äexgacü ííxixüwa rü tümacëx niñi ya yíxema ñaa buxügürü taxuümä i chixexüxü icuáxe. ¹⁵ —Rü aixcüma pemaa nüñü chixu rü texé ya tama wüxi i buxügürü Tupanaxü yaxúxe na tûmaârû äexgacü yïixüçex, rü tagutáma nagu taxicu i ngëma naâne i Tupana äexgacü ííxixüwa —ñanagürü. ¹⁶ Rü nüma rü tükü naganagütanü ga guxema buäxta, rü tûmaêrugügu naxümëxäcüma ñanagürü tükü: —¡Tupana pexü rüngüxéex! —ñanagürü.

*Wüxi ga yatü ga dieriäxüchixü Ngechuchumaä nidexa
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

¹⁷ Rü yexguma marü inaxüächichaägu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx niña ga wüxi ga yatü. Rü napëxegu nayacaxäpxü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëerüü ya meçü, tacü tá chaxixü na chanayaxixücèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü.

¹⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü, “Mecü” ñacurügү choxü? Erü Tupanaxäcatama nixi ya meçü ixicü, rü nataxuma i to. ¹⁹ Cuma rü marü nüxü cucuèx i Tupanaärrü mugü i naxü: “¡Täütáma cumáeta, rü täütáma naí i ngemaä icupe, rü täütáma cungítèex, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga, rü täütáma quidoratèex, rü túmaga naxinü ya cunatü rü cue!”

ñaxü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëerüü, rü chorü bucümatama meä chanaxaure i guxüma i ngéma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü.

²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaäcüma nüxü nadawenü, rü nanangäxü rü ñanagürü: —Rü wüxicatama cuxü nataxu. ²² Rü iixü, rü namaä yataxe i guxüma i curü ngémaxügü, rü ñuxuchi togü i ngeärü ngémaxüägxüdña naxä i ngéma curu natanü! Rü ngémaäcü tá cuxü nangéxma i cuchica i daxüguxü i nañewa. Rü ngémawena rü marü name i chowé curüguxü —ñanagürü. ²³ Natüru nüma ga guma yatü rü nanaxixächiäe ga yexguma nüxü naxinüga yema ore. Rü nangechaäcüma ínxü, yerü namuxuchi ga norü yemaxügü. ²⁴ Rü Ngechuchu rü nüxü nidaugüächi, rü ñanagürü norü ngúexüguxü: —Naguixchaxüchi tá nixi na Tupana äëgxacü íyíxüwa na yachocuxü i ngéma dieriäxüchigüxü —ñanagürü. ²⁵ Rü nabaixächiäegü ga norü ngúexügü namaä ga yema ore. Natüru ga Ngechuchu rü wenaxäri namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Pa Chauxacügü, ñuxäcü wüxi i guxchaxüchixü nixi na Tupana äëgxacü íyíxüwa na yaxücxü i wüxi i duüxü. ²⁶ Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtuwa naxüpütxüärrü yexera narüguxchamaä naxcèx i wüxi i duüxü i dieriäxüchixü na yaxücxü i ngextä Tupana äëgxacü íyíxüwa —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga norü ngúexügü, rü yexeraäcü nabäixächiäegü. Rü nügüna nacagü, rü ñanagürü: —¿Rü texé tá éxna tixi ya nayaxüe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ²⁸ Rü Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Yatügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natüru Tupanaäxü rü natauxcha i ngéma, erü Tupanacë rü nataxuma i facü i guxchaxü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma inanaxügü ga Pedru ga na yadexaxü, rü ñanagürü nüxü: —Toma rü marü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixücèx —ñanagürü. ³⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya chaugagü rü ore i maxëxëerügagu túmapatana, rü éxna túmaëneëgüna, rü éxna túmaëyëgxüna, rü éxna túmaëna, rü éxna túmanatüna, rü éxna túmaxäcgüna, rü éxna túmaënegüna ngéma ixüxü, rü tá tanayaxu i túmaërrü natanü. ³¹ Rü aixcüma ñuxma i ñoma i nañewa rü tá tanayaxu i 100 éxpüxcüna ya túmapatagü, rü túmaëneëgü, rü túmaëyëgxü, rü túmaëgü, rü túmaxäcgü, rü túmaënegü. Natüru ngégxumarüü tá ta tanayaxu i ngúxügü i togü tá tüxü ingexëegüxü. Natüru yixcamaxüra i daxüguxü i nañewa rü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ³² —Natüru muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i nañewa duüxügü wixpëxewa ügxëexü, rü daxüguxü i nañewa rü Tupana tá wixweama nanaxüguxëe. Rü muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i nañewa duüxügü wixweama ügxëexü, rü daxüguxü i nañewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxüguxëe —ñanagürü.

*Ngechuchu rü wenaxäri nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Rü Yerucharéüwaama naxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüpëxegu nixü. Rü nümagü rü nabaixächiäegü, rü yema togü ga duüxügü ga wixweama ägxü rü namuüe. Rü Ngechuchu rü wenaxäri noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü. Rü inanaxügü ga namaä nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. ³³ Rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx na marü ingaixaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngema rü duüxügü rü tá chixri chomaä nachopetü. Rü paigülarü äëgxacügü rü ngúexëerügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxüna tá choxü naxuaxügü. Rü nümagü rü tá chomaä nanaxuegugü na chayuxü, rü tá ngéma Dumacüägxüna choxü namugü. ³⁴ Rü ngémagü tá nixi i chaugu idauxcüraügüxü. Rü tá choxna nacuaixgüe, rü tá choxna nanaçuaixcagü, rü tá choxü nayuxëegü. Natüru tomaëxpü i ngunexüguwena táxarü chamaxü —ñanagürü.

*Chaütiágü rü Cuáü rü wüxi ga ngüxëecèx ínacagü
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Rü Ngechuchucèx naxi ga Chaütiágü rü Cuáü ga Zebedéu nanegü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexëerüü, taxanwëxe i toxcèx cunaxü i ngéma ngüxëe i naxcèx tá cuxna taçaxü —ñanagürü. ³⁶ Rü nüma rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i penaxwëxexü na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü. ³⁷ Rü ñanagürügü: —Rü ngégxuma äëgxacüxü quingucuchigu, rü

tanaxwèxe na wüxie i toma rü curü tûguncübawa tarütoxü, rü tote i curü toxwecübawa —ñanagürü. ³⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nüxü pecuëx na tacüçex ípecaxü. ¿Rü pexü chi natauxchaxü i na peyaxaxüxü i ngëma axexü i üxchiüxü i choma tá chixaxüxü? ¿Rü namaâ chi peporaexü i ngëma ngúxü i tá chingexü? —ñanagürü. ³⁹ Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürü: —Ngëmäâcü, namaâ tá taporae —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixi i chauxrüu peyaxaxüxü i ngëma axexü i üxchiüxü rü chauxrüu ngúxü na pingegüxü. ⁴⁰ —Natürü ngëma chorü tûguncübawa rü chorü toxwecübawa na perütogüxüçex, rü tama choxmëxwa nangëxüna na pexna chanaxäxü, erü Chaunatü tá tükna nanaxä ya yixema tümacë iyíixë —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga yema togü ga 10 ga ngúexügü, rü Chaütiágumaâ rü Cuáumaa nanuë. ⁴² Natürü Ngechuchu naxcëx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuëx i togü i nachiüñanegüwa rü nangëxmagü i äexgacügi i nügü nacuëxgugu na namexü na nuäcü namuäxü i norü duüxügü. Rü ngëma äexgacügi i taxügü rü norü duüxügürü yora nügü nixigüxëë. ⁴³ —Natürü tâtámäga ngëmäâcü nixi i petanüwa. Erü ngëxguma texé naxwëxegu na guxâärü yexera na tiixü i petanüwa, rü name nixi i noxri rü guxâärü ngülxëëruü na tiixü. ⁴⁴ —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwëxegu na tüمامüçügürü na tiixü, rü name nixi i noxri rü guxüma i tüمامüçügürü ngülxëëruü na tiixü. ⁴⁵ —Rü woo i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiiüxü, rü tama togü choxü rüngüxëëxüçex nixi i núma chaxüxü. Natürü núma chaxü na duüxügüxü charüngüxëëxüçex rü naxcëx ichanaxäxüçex i chorü maxü, na ngëmäâcü chanaxütanüxüçex na norü pecadugüna ínanguxüxüçex i muxüma i duüxügü —ñanagürü.

*Bartiméu ga ngexetüciixü narümxëë ga Ngechuchu
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)*

⁴⁶ Rü Yericüarü ñänewa nangugü. Rü Ngechuchuwe narüxi ga norü ngúexügü rü muxüma ga togü ga duüxügü. Rü yexguma guma ñäneärü guxwa nangugüchaügi ga nüxna na inachoxüxü, rü yéma namacüwawa nariüto ga wüxi ga ngexetüci ga Bartiméigu äegacü ga Timéu nane. ⁴⁷ Rü yexguma guma ngexetüci nüxü ñügü ga Ngechuchu ga Nacharetucüdax na yiixü ga guma yéma üpetüci, rü inanaxügü ga poraâcü aita na naxüxü, rü: —Pa Ngechuchu ya Dabitänüxü, ¡cuxü changechaütmüü! —ñanagürü. ⁴⁸ Natürü muxüma ga yema duüxügü rü ínanangaxüchigüama ga na iyanangeäxüçex. Natürü ga núma rü yexeraâcü aita naxüama, ñaxümaâ: —Pa Dabitänüxü, ¡cuxü changechaütmüü! —ñaxümaâ. ⁴⁹ Rü yexguma ga núma ga Ngechuchu rü inayachiächi, rü ñanagürü: —¡Naxcëx peca! —ñanagürü. Rü guma ngexetüciçex nagacü, rü ñanagürü: —¡Nataârë rü inachi! Rü cuxcëx nixi i nacaxü —ñanagürü. ⁵⁰ Rü guma ngexetüci rü yexacü nanaña ga norü gáuxüchiru. Rü inayuxnagü rü Ngechuchucex nixü. ⁵¹ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Taciü nixi i cunaxwëxexü na cuxcëx chanaxüxü? —ñanagürü. Rü núma ga guma ngexetüci, rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruü, chanaxwëxe na chidauchixü —ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —¡Ecü, íixü! Rü marü cuxcëx nitaane erü cuyaxö —ñanagürü. Rü yexgumatama ga guma ngexetüci rü nidauchi, rü Ngechuchuwe narüxi ga namawa.

11

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxüci
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)*

¹ Rü marü Yerucharéüärü ngaicamana nangugü ga Oríbunecüärü Mëxpüneärü ngaicamana yexmagüne ga ñänexäcügi ga Bechagué rü Betániä. Rü yexguma yéma nangugü, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. ² Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua törü toxmëxtawa ngëxmane ya ñänexäcüwa pexi! Rü ngëxguma nawa pengugü, rü ngëxma tá nüxü peyangu i wüxi i buru i ngëxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. ³ Rü peyawëxü rü nuâ penaga! ⁴ —Rü ngëxguma texé pexna caxgu na tacüçex peyawëxü i ngëma buru, jrü tûmamaâ nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwëxe, rü ñüxma tátama nanataeguxëë”, ñapegügül! ⁴ Rü yéma naxi. Rü yexma namacüwagu nüxü nayangaugü ga yema buru ga wüxi ga ïpataëxütagu ngaxüxü. ⁵ Rü ñuxre ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxna nacagü, rü ñanagürü: —¿Taciü ípexü? ¿Rü tüxcüü peyawëxü i ngëma buru? —ñanagürü. ⁶ Rü nümagü ga yema ngúexügü, rü yema ore ga Ngechuchu namaâ nüxü ixuxüäcü nanangäxügü. Rü yemacëx tama nüxna nanachuxgü. ⁷ Rü natagu nanaçagüümü ga naxchirugü. Rü yemaâcü Ngechuchuxüawa nanagagü. Rü núma ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. ⁸ Rü muxüma ga duüxügü rü naxchirumaâtama nanachamagü. Rü togü rü naixătögü ga nañewa nadaüxümaâ nayaçhamagü. ⁹ Rü yema duüxügü ga napëxegu ägüxü rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaâcü ñanagürü: —¡Cuxü ticuëxüxügü! ¡Rü naxüüne ya daa

Tupanaegagu núma ūcū! ¹⁰ ¡Rü aëxgacū ya Dabírūxū namecúmaxüchi ya daa aëxgacū ya núma ngucū! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxúcúxä, rü nüxū picuèxügü ya Tupana! —ñanagürögü. ¹¹ Rü Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu, rü tupauca ga taxünecèx nixü. Rü meáma guxüwama inanadauxäne. Rü nüxüchi yema norü 12 ga ngúexügümää Betániääärü iñecèx nataegu, yerü marü nayáuane.

*Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü ooxümaä chixexü naxuegu
(Mt 21.18-19)*

¹² Rü moxüäcü yexguma Betániäwa inaxiächigu ga Ngechuchu rü nataiya. ¹³ Rü yaxügu nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera ga aäxtüxü. Rü núma ga Ngechuchu rü naxcèx nixü na iyaduaxüçèx rü ngoxi nayexmèx ga norü o. Natürü yexguma naxütaura nanguxgu, rü taxuüma inayangau, rü naäxtüxüxicatama, yerü tauta norü owa nangu. ¹⁴ Rü yexguma rü ñanagürü igueraxü: —¡Tagutáma texé wena cuxü tamuärü oö! —ñanagürü. Rü norü ngúexügü rü nüxü naxinüe ga yema.

*Ngechuchu ínanawoxü ga yema tupauca ga taxünnewa taxegüxü ga duüxügü
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)*

¹⁵ Rü yexguma Yerucharéüwa nangugü, rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünnegu naxücu. Rü inanaxügi ga na ínanawoxüga yema yéma tacümaä taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü Tupanaaru ämarewa mexü ga díerumaä taxegüxü rü mutxucumaä taxegüxü. ¹⁶ Rü nanachuxu ga texé tacü na yéma ngepetüxü tupauca ga taxünemachiawa. ¹⁷ Rü inanaxügi ga na nangüexëetaexü, rü ñanagürü: —Tupanaäärü ore i ümatüüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü guxüma i nachüäneçüäxgürü yumüxépataügu tá naxäega”, ñanagürü. Natürü pema rü ngítéexgüxütpataü peyaxíxé —ñanagürü. ¹⁸ Natürü yexguma yemaxü naxinüegü ga paigüarü aëxgacügi rü ngúexëerüügü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü inanaxügi ga naxcèx na nadasügxü ga nüxäcü Ngechuchuxü na yamexgüxü. Natürü duüxügüxü namuüe, rü yemacèx taxucürüwama duüxügüpegü nayauxxugü. Yerü núma ga duüxügü rü namaä nataäxegü ga yema Ngechuchuarü nguxëetae. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayáuanegu, ga Ngechuchu rü norü ngúexügümää nawa ínachoxü ga guma iñane.

*Narüñexé ga yema iguera ga ngearü ooxü
(Mt 21.20-22)*

²⁰ Rü moxüäcü pëxmama rü igueraxütawa nachopetü. Rü yéma nüxü nadasügi ga na nañexexü nüxümtata naxchumèxåwa nangu. ²¹ Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacuëxächi ga yema ïneäcü ngupetüxü, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëerü, dúcax i iguera ga chixexü namaä cuxueguxü, rü marü narüñexé —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü peyaxögya Tupana! ²³ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxiye daa mëxpüñexü tamuxugü na yaxügachixüçèx rü taxtü i taxüchiüwa nügü na yatäexçèx, rü chi pega naxinü, ega aixcüma peyaxögüüca nüxü ngëma ñapegügi. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü guxüma i facü i naxcèx ípecaxü i perü yumüxëwa, rü name nixi na peyaxögüxü na marü penayaxuxü, rü aixcüma tá penayaxu. ²⁵ —Rü ngëxguma peyumüxëgügi, natürü nangëxmagü i tacüçèx texémaä na penuëxü, rü tükü nüxü pengechaü! na Penatü ya daxügucü rü ta pexü nüxü nangechaüxüçèx i perü pecadugü. ²⁶ —Natürü ngëxguma pema tama tükü nüxü pengechaügügi, rü Penatü ya daxügucü rü ta tätüma pexü nüxü nangechaü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe na texéarü oreagagu tupauca ga taxünnewa nanguxëetaexü
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

²⁷ Rü yemawena rü Yerucharéüçèx nawoegu. Rü yexguma Ngechuchu rü tupauca ga taxünnegu yaxügichigüyä, rü naxcèx naxi ga paigüarü aëxgacügi, rü ngúexëerüügü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yudíügürü aëxgacügiürgü. ²⁸ Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürögü: —¿Texéarü mugagu nixi cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürögü. ²⁹⁻³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügi i ngëma pexna naxcèx chacaxü, rü choma rü tá ta pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëexüçèx? ¿Rü Tupana yüxü ga namucü rü éxna duüxügüümare? —ñanagürü. ³¹ Rü yexguma ga nümagü inanaxügiye ga nügümää na yaporagatanüçüxü, rü ñanagürögü: —Rü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagüögü, rü núma rü chi ñanagürü tükü:

“¿Tüxüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü chi tükü. ³² ¿Rü nüxücurüwa rü:

“Yatügümare núma nanamu”, ñatarügögü tá? Rü yema ñanagürögü yerü duüxügüxü namuüe. Yerü guxüma ga duüxügü rü nayaxögyü rü aixcüma Tupana nanamu ga Cuáü

na nüxü yaxxülcèx ga norü ore. ³³ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangäxülgü, rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáú ga baiüxéerü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tãutáma pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

12

*Ore i puracütanüxü i chixexülgü ixuxü
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)*

¹ Rü Ngechuchu rü inanaxügü ga ore ga cuèxruülgü ixuxümaä na nangüexëetaexü. Rü ñanagürü nüxü: —Nayeguna wa wüxi ga yatü ga norü nañegu ubanecü ücü. Rü ínanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yauxtüxüçhica, rü wüxi ga dauxütaechica na meä nüxna nadauxülcèx ga guxüma. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxülna nüxü nadauxxé. Rü namaä nanamexëe na ngäxtüga namaä ngixü yatoxexülcèx ga yema ubatanü. Rü ñuxüchi ga yema nañeärü yora rü to ga nachüännewa naxü. ² —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxülgüxütaawa nanamu ga wüxi ga norü duüxüxü na naxcèx iyacaxülcèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. ³ —Natürü yema puracütanüxülgü rü nayauxxü, rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duüxü. Rü taxuüma ga ubagü nüxna naxägü, rü yemaäcü ínayamugü. ⁴ —Rü yexguma ga guma yatü rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü ga guma rü nayamëxürgü, rü namaä naguxchigagü. ⁵ —Rü yexguma rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü nayamëxü. Rü yemawena, rü yéma nanamugü ga muxüma ga togü ga norü duüxülgü. Natürü ga yema puracütanüxülgü rü nayaçuaixgü ga ñuxre, rü togü rü nanadai. ⁶ —Rü yexguma rü nüxü ínayaxü ga nanexüchi ga poraäcü nüxü nangechaücü. Rü düxwa guma nanexü yéma namu, yerü núma nagu naxñinügü rü chi nanega naxñinügü ga yema puracütanüxülgü. ⁷ —Natürü yexguma guma cori nanexü nadaugüga ga yema puracütanüxülgü, rü nügümäa ñanagürügü:

“Ngëmaäärü tá nixi i ñaañañe i yíxcama. ¡Rü ngixü tayamëxü na tóxrü na yílxülcèx!” ñanagürügü. ⁸ —Rü yemaäcü nayauxxü, rü nayamëxü. Rü yema ubanecüpechinüwa nayatëxüga na naxñine. ⁹ —Rü ñuxma rü pexna chaca, ¿pexcèx rü tacü tá naxü ya yima ubanecüärü yora namaä i ngëma puracütanüxülgü i chixexülgü? Rü düçax, rü ngëma tá naxü, rü tá nanadai i ngëma puracütanüxülgü, rü togüna tá nanaxä i ngëma ubanecü. ¹⁰ —¿Taguma éxna nawa pengue i Tupanaäärü ore i ümatüxü? Erü ngëmawena rü ñanagürü:

“Rü yima nuta ya mécu ya lärü ürüülgü nüxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxüra yaxcüchicu na namaä inaxügüäxülcèx ya îpata. ¹¹ Rü törü Cori ya

Tupana nixi ga naxülcü ga yema, rü ñuxma rü namexéchi i taxcèx”,

ñanagürü i ngëma ore. ¹² Rü yexguma ga yema paigüüärü äëxgacülgü, rü ngüexëerülgü ga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yüdülügarü äëxgacülgüerugü, rü Ngechuchuxü niyauxxügüchaü. Yerü nüxü nacuèxüga nachiga na yílxü ga yema ore ga cuèxruülgü yaxxü. Natürü duüxülgüxü namuüe rü yemacèx taxuüma namaä naxüe. Rü nüxna yéma iniximare.

*Äëxgacüaxü díerumaä naxütanüxüchiga
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Rü yexguma ga yema äëxgacülgü rü Ngechuchuxütaawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxülgü ga Parichéugü rü Erodetanüxülgü na nüxna yacagüexülcèx, rü ngoxi tacü rü chixexü ga dexamaä nüxü nangäxü na yemaäcü äëxgacülgüxütaawa na iyauaxülgüäxülcèx. ¹⁴ Rü nümagü rü naxütaawa naxü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngüexëerüüx, nüxü tacuèx rü aixcüma nixi i ngëma nüxü quixuxü i ore. Rü tama duüxülgügamare cuxinü, erü tama norü düxetüxünegu cudawenü, natürü nacüma nixi i cungugüxü. Rü aixcüma cunangüexëe i duüxülgü na Tupana naxwëxexülcüma namaxñexülcèx. ¡Tomaä nüxü ixu! Rü ngëma díeru ya äëxgacü ya tacü ya Dumacüäx totanüwa ngixü yauxchaücü ¿rü namexü yílxü na nüxna ngixü taxäxü, rü éxna tama? —ñanagürügü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga na chixexüga namaä naxñinüexü ga yema duüxülgü woo meä namaä na yanadexagüxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxüciü chixexüga choxü penguxëëchaüxü? ¡Nuä ngixü pingue i wüxitachinü i díeru na ngixü chadauxülcèx! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yéma naxütaawa ngixü nangegü ga wüxitachinü ga díeru. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Texéchicünexä rü texééga nixi i ngígu üxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxülgü, rü ñanagürügü: —Dumacüäx ya äëxgacü ya tacüchicünexä nixi —ñanagürügü. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Äëxgacüna ngixü pexä i ngëma äëxgacüärü ixicü, rü Tupanana ngixü pexä i ngëma Tupanaäärü ixicü! —ñanagürü. Rü yexguma yema orexü naxñinüegü, rü namaä naþaixächiaäegü.

*Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena namaxë i duüxülgü
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

¹⁸Rü yemawena rü Ngechuchuxürtawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixi i nüxü yaxugüexü na tagutáma wena namaxexü i yuexü. Rü yemacex Ngechuchuna nayacagüe, rü ñanagürügü: ¹⁹—Pa Ngúexéeruňx, Moichéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Rü ngéxguma wüxi ya yatu naxmèx ngexacuyane nayuxgu, rü name nixi i naenéetama ngimaä naxamèx i ngemaä yutecü i naxumèx, na ngemaäcü naxaxäcüxülcex ya naenée ga marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰—Düçex, nayexma ga 7 ga nügüneñegü. Rü naxamèx ga guma yacü, natüri tauta naxaxäcüyane nayu. ²¹⁻²²—Rü yexguma ga naí ga naenée nüxi ngimaä naxamèx ga yema ngecü, natüri guma rü ta nayu rü nangexacü. Rü yexguma ga guma norü tomaëxpüx ga naenée nüxi ngimaä naxamèx, natüri yexgumarüttama nüxü nangupetü. Rü yemaäcü, gucüma ga guma 7 ga nügüneñe rü ngimaä naxamèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxaxäcüyane. Rü düxwa ngimaä rü ta iyu ga yema nge. ²³—Rü düçax, ngéxguma yuexü wena maxegü, ²⁴—rü ngexcüriücü naxmèx ta iyixi i ngemaä nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüneñegü ngimaä naxamèx —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü ipetüe erü tama nüxü pecuex i Tupanaärü ore i ümatüxü, rü tama nüxü pecuex i ñuxäcü na naporaxü ya Tupana. ²⁵—Rü ngéxguma yuexü wena maxegü, rü taxuéetama tixämexgü rü éxna tixätęgü. Erü daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügürü tá tixigü i ngéxguma. ²⁶—Pema choxna peca i yuexüäru dagüchiga. ²⁷—Natüri tama éxna nawa pengü i Tupanaärü ore ga Moiché ümatüxü ga naixäcü ga íiyauxratanünechigaxü íyaxuxüwa? Erü yema orewa rü Moichéxü ñanagürü ga Tupana: “Choma nixi i Abräuäru Tupana, rü Ichááarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ²⁸—ñanagürü. ²⁹—Rü ngemaä orewa nüxü tacuex rü Tupana rü maxexüäru Tupana nixi rü tama yuexüäru Tupana nixi, erü Tupanaarü ñüwa rü taxüema tayu. Rü ngemaäcü i pema rü poraäcü ipetüe —ñanagürü.

*Ngemaä Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixixü
(Mt 22.34-40)*

28 Rü wüxi ga ngúexéeruňga Moichéarü mugüwa nguxéëtaexü, rü nüxü naxinü ga yema togü ga namücügi ga Ngechuchumaä na iyaporagatanücxüxü. Rü nüma rü nüxü nicuëxächi ga meäma na nangäxüäxü. Rü yemacex Ngechuchucex nixi, rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéeruňx, ³⁰—ngéxüriüxü i Tupanaärü mu nixi i guxü i norü mugüarü yexera ixixü? —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngemaä Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixixü, rü ñaa nixi, ñanagürü:

“ílperüxñüü, Pa Iraéanecüäxgü! Rü nüma ya Cori ya törü Tupana, rü yixicatama nixi ya törü Cori. ³⁰ Rü nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana guxüne ya curü maxünemaä, rü guxü i cuäemaä, rü guxü i nagu curüñinxümaä, rü guxü i curü poramaä!”

ñanagürü. ³¹—Rü ngemaä norü taxre i Tupanaärü mu, rü ñanagürü:

“¡Rü nüxü nangechaü i cumücü na cugü cungechaüxürrüü!”

ñanagürü. Rü nataxuma i to i Tupanaärü mu i ngemagüarü yexera ixixü —ñanagürü. ³² Rü yexguma ga yema ngúexéeruňga mugüwa nguxéëtaexü, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Marü name, Pa Ngúexéeruňx, erü aixcüma nixi i ngemaä nüxü quixuxü na wüxicatama na yiixü ya Tupana, rü nataxuma ya naí. ³³—Rü ngema Tupanaxü na ingechaüxü guxüne ya törü maxünemaä, rü guxü i nagu rüxinxüümä, rü guxü i törü poramaä, rü nüxü na ingechaüxü i tamüci i yigü na ingechaüxürrü, rü ngema rü guxüma i carnerugü i Tupanacex idëixü rü íguxülarü yexera narümemae —ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga mextigü na naximüäcüma na nangäxüäxü ga yema ngúexéeruňga mugüwa nguxéëtaexü, rü ñanagürü nüxü: —Marü tama taxü cuxü nataxu na cunayaxuxü ya Tupana na curü äëxgacü yiixülcex —ñanagürü. Rü yemawena rü marü taxuüma nügü naporaxéen na nüxna yacachigüxülcex.

*Texé nane nixi ya Cristu?
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínangúexéëtaeyane ga Ngechuchu, rü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —Tüxcüü nixi i ngemaängúexéeruňgü i mugüwa nguxéëtaegüxü i ñagüxü:

“Yima Cristu ya Tupana nüxü unetacü rü nuxcümaäcü ga äëxgacü ga Dabítaa nixi”, ³⁶—³⁷—³⁸—³⁹—⁴⁰—⁴¹—⁴²—⁴³—⁴⁴—⁴⁵—⁴⁶—⁴⁷—⁴⁸—⁴⁹—⁵⁰—⁵¹—⁵²—⁵³—⁵⁴—⁵⁵—⁵⁶—⁵⁷—⁵⁸—⁵⁹—⁶⁰—⁶¹—⁶²—⁶³—⁶⁴—⁶⁵—⁶⁶—⁶⁷—⁶⁸—⁶⁹—⁷⁰—⁷¹—⁷²—⁷³—⁷⁴—⁷⁵—⁷⁶—⁷⁷—⁷⁸—⁷⁹—⁸⁰—⁸¹—⁸²—⁸³—⁸⁴—⁸⁵—⁸⁶—⁸⁷—⁸⁸—⁸⁹—⁹⁰—⁹¹—⁹²—⁹³—⁹⁴—⁹⁵—⁹⁶—⁹⁷—⁹⁸—⁹⁹—¹⁰⁰—¹⁰¹—¹⁰²—¹⁰³—¹⁰⁴—¹⁰⁵—¹⁰⁶—¹⁰⁷—¹⁰⁸—¹⁰⁹—¹¹⁰—¹¹¹—¹¹²—¹¹³—¹¹⁴—¹¹⁵—¹¹⁶—¹¹⁷—¹¹⁸—¹¹⁹—¹²⁰—¹²¹—¹²²—¹²³—¹²⁴—¹²⁵—¹²⁶—¹²⁷—¹²⁸—¹²⁹—¹³⁰—¹³¹—¹³²—¹³³—¹³⁴—¹³⁵—¹³⁶—¹³⁷—¹³⁸—¹³⁹—¹⁴⁰—¹⁴¹—¹⁴²—¹⁴³—¹⁴⁴—¹⁴⁵—¹⁴⁶—¹⁴⁷—¹⁴⁸—¹⁴⁹—¹⁵⁰—¹⁵¹—¹⁵²—¹⁵³—¹⁵⁴—¹⁵⁵—¹⁵⁶—¹⁵⁷—¹⁵⁸—¹⁵⁹—¹⁶⁰—¹⁶¹—¹⁶²—¹⁶³—¹⁶⁴—¹⁶⁵—¹⁶⁶—¹⁶⁷—¹⁶⁸—¹⁶⁹—¹⁷⁰—¹⁷¹—¹⁷²—¹⁷³—¹⁷⁴—¹⁷⁵—¹⁷⁶—¹⁷⁷—¹⁷⁸—¹⁷⁹—¹⁸⁰—¹⁸¹—¹⁸²—¹⁸³—¹⁸⁴—¹⁸⁵—¹⁸⁶—¹⁸⁷—¹⁸⁸—¹⁸⁹—¹⁹⁰—¹⁹¹—¹⁹²—¹⁹³—¹⁹⁴—¹⁹⁵—¹⁹⁶—¹⁹⁷—¹⁹⁸—¹⁹⁹—²⁰⁰—²⁰¹—²⁰²—²⁰³—²⁰⁴—²⁰⁵—²⁰⁶—²⁰⁷—²⁰⁸—²⁰⁹—²¹⁰—²¹¹—²¹²—²¹³—²¹⁴—²¹⁵—²¹⁶—²¹⁷—²¹⁸—²¹⁹—²²⁰—²²¹—²²²—²²³—²²⁴—²²⁵—²²⁶—²²⁷—²²⁸—²²⁹—²³⁰—²³¹—²³²—²³³—²³⁴—²³⁵—²³⁶—²³⁷—²³⁸—²³⁹—²⁴⁰—²⁴¹—²⁴²—²⁴³—²⁴⁴—²⁴⁵—²⁴⁶—²⁴⁷—²⁴⁸—²⁴⁹—²⁵⁰—²⁵¹—²⁵²—²⁵³—²⁵⁴—²⁵⁵—²⁵⁶—²⁵⁷—²⁵⁸—²⁵⁹—²⁶⁰—²⁶¹—²⁶²—²⁶³—²⁶⁴—²⁶⁵—²⁶⁶—²⁶⁷—²⁶⁸—²⁶⁹—²⁷⁰—²⁷¹—²⁷²—²⁷³—²⁷⁴—²⁷⁵—²⁷⁶—²⁷⁷—²⁷⁸—²⁷⁹—²⁸⁰—²⁸¹—²⁸²—²⁸³—²⁸⁴—²⁸⁵—²⁸⁶—²⁸⁷—²⁸⁸—²⁸⁹—²⁹⁰—²⁹¹—²⁹²—²⁹³—²⁹⁴—²⁹⁵—²⁹⁶—²⁹⁷—²⁹⁸—²⁹⁹—³⁰⁰—³⁰¹—³⁰²—³⁰³—³⁰⁴—³⁰⁵—³⁰⁶—³⁰⁷—³⁰⁸—³⁰⁹—³¹⁰—³¹¹—³¹²—³¹³—³¹⁴—³¹⁵—³¹⁶—³¹⁷—³¹⁸—³¹⁹—³²⁰—³²¹—³²²—³²³—³²⁴—³²⁵—³²⁶—³²⁷—³²⁸—³²⁹—³³⁰—³³¹—³³²—³³³—³³⁴—³³⁵—³³⁶—³³⁷—³³⁸—³³⁹—³⁴⁰—³⁴¹—³⁴²—³⁴³—³⁴⁴—³⁴⁵—³⁴⁶—³⁴⁷—³⁴⁸—³⁴⁹—³⁵⁰—³⁵¹—³⁵²—³⁵³—³⁵⁴—³⁵⁵—³⁵⁶—³⁵⁷—³⁵⁸—³⁵⁹—³⁶⁰—³⁶¹—³⁶²—³⁶³—³⁶⁴—³⁶⁵—³⁶⁶—³⁶⁷—³⁶⁸—³⁶⁹—³⁷⁰—³⁷¹—³⁷²—³⁷³—³⁷⁴—³⁷⁵—³⁷⁶—³⁷⁷—³⁷⁸—³⁷⁹—³⁸⁰—³⁸¹—³⁸²—³⁸³—³⁸⁴—³⁸⁵—³⁸⁶—³⁸⁷—³⁸⁸—³⁸⁹—³⁹⁰—³⁹¹—³⁹²—³⁹³—³⁹⁴—³⁹⁵—³⁹⁶—³⁹⁷—³⁹⁸—³⁹⁹—⁴⁰⁰—⁴⁰¹—⁴⁰²—⁴⁰³—⁴⁰⁴—⁴⁰⁵—⁴⁰⁶—⁴⁰⁷—⁴⁰⁸—⁴⁰⁹—⁴¹⁰—⁴¹¹—⁴¹²—⁴¹³—⁴¹⁴—⁴¹⁵—⁴¹⁶—⁴¹⁷—⁴¹⁸—⁴¹⁹—⁴²⁰—⁴²¹—⁴²²—⁴²³—⁴²⁴—⁴²⁵—⁴²⁶—⁴²⁷—⁴²⁸—⁴²⁹—⁴³⁰—⁴³¹—⁴³²—⁴³³—⁴³⁴—⁴³⁵—⁴³⁶—⁴³⁷—⁴³⁸—⁴³⁹—⁴⁴⁰—⁴⁴¹—⁴⁴²—⁴⁴³—⁴⁴⁴—⁴⁴⁵—⁴⁴⁶—⁴⁴⁷—⁴⁴⁸—⁴⁴⁹—⁴⁵⁰—⁴⁵¹—⁴⁵²—⁴⁵³—⁴⁵⁴—⁴⁵⁵—⁴⁵⁶—⁴⁵⁷—⁴⁵⁸—⁴⁵⁹—⁴⁶⁰—⁴⁶¹—⁴⁶²—⁴⁶³—⁴⁶⁴—⁴⁶⁵—⁴⁶⁶—⁴⁶⁷—⁴⁶⁸—⁴⁶⁹—⁴⁷⁰—⁴⁷¹—⁴⁷²—⁴⁷³—⁴⁷⁴—⁴⁷⁵—⁴⁷⁶—⁴⁷⁷—⁴⁷⁸—⁴⁷⁹—⁴⁸⁰—⁴⁸¹—⁴⁸²—⁴⁸³—⁴⁸⁴—⁴⁸⁵—⁴⁸⁶—⁴⁸⁷—⁴⁸⁸—⁴⁸⁹—⁴⁹⁰—⁴⁹¹—⁴⁹²—⁴⁹³—⁴⁹⁴—⁴⁹⁵—⁴⁹⁶—⁴⁹⁷—⁴⁹⁸—⁴⁹⁹—⁵⁰⁰—⁵⁰¹—⁵⁰²—⁵⁰³—⁵⁰⁴—⁵⁰⁵—⁵⁰⁶—⁵⁰⁷—⁵⁰⁸—⁵⁰⁹—⁵¹⁰—⁵¹¹—⁵¹²—⁵¹³—⁵¹⁴—⁵¹⁵—⁵¹⁶—⁵¹⁷—⁵¹⁸—⁵¹⁹—⁵²⁰—⁵²¹—⁵²²—⁵²³—⁵²⁴—⁵²⁵—⁵²⁶—⁵²⁷—⁵²⁸—⁵²⁹—⁵³⁰—⁵³¹—⁵³²—⁵³³—⁵³⁴—⁵³⁵—⁵³⁶—⁵³⁷—⁵³⁸—⁵³⁹—⁵⁴⁰—⁵⁴¹—⁵⁴²—⁵⁴³—⁵⁴⁴—⁵⁴⁵—⁵⁴⁶—⁵⁴⁷—⁵⁴⁸—⁵⁴⁹—⁵⁵⁰—⁵⁵¹—⁵⁵²—⁵⁵³—⁵⁵⁴—⁵⁵⁵—⁵⁵⁶—⁵⁵⁷—⁵⁵⁸—⁵⁵⁹—⁵⁶⁰—⁵⁶¹—⁵⁶²—⁵⁶³—⁵⁶⁴—⁵⁶⁵—⁵⁶⁶—⁵⁶⁷—⁵⁶⁸—⁵⁶⁹—⁵⁷⁰—⁵⁷¹—⁵⁷²—⁵⁷³—⁵⁷⁴—⁵⁷⁵—⁵⁷⁶—⁵⁷⁷—⁵⁷⁸—⁵⁷⁹—⁵⁸⁰—⁵⁸¹—⁵⁸²—⁵⁸³—⁵⁸⁴—⁵⁸⁵—⁵⁸⁶—⁵⁸⁷—⁵⁸⁸—⁵⁸⁹—⁵⁹⁰—⁵⁹¹—⁵⁹²—⁵⁹³—⁵⁹⁴—⁵⁹⁵—⁵⁹⁶—⁵⁹⁷—⁵⁹⁸—⁵⁹⁹—⁶⁰⁰—⁶⁰¹—⁶⁰²—⁶⁰³—⁶⁰⁴—⁶⁰⁵—⁶⁰⁶—⁶⁰⁷—⁶⁰⁸—⁶⁰⁹—⁶¹⁰—⁶¹¹—⁶¹²—⁶¹³—⁶¹⁴—⁶¹⁵—⁶¹⁶—⁶¹⁷—⁶¹⁸—⁶¹⁹—⁶²⁰—⁶²¹—⁶²²—⁶²³—⁶²⁴—⁶²⁵—⁶²⁶—⁶²⁷—⁶²⁸—⁶²⁹—⁶³⁰—⁶³¹—⁶³²—⁶³³—⁶³⁴—⁶³⁵—⁶³⁶—⁶³⁷—⁶³⁸—⁶³⁹—⁶⁴⁰—⁶⁴¹—⁶⁴²—⁶⁴³—⁶⁴⁴—⁶⁴⁵—⁶⁴⁶—⁶⁴⁷—⁶⁴⁸—⁶⁴⁹—⁶⁵⁰—⁶⁵¹—⁶⁵²—⁶⁵³—⁶⁵⁴—⁶⁵⁵—⁶⁵⁶—⁶⁵⁷—⁶⁵⁸—⁶⁵⁹—⁶⁶⁰—⁶⁶¹—⁶⁶²—⁶⁶³—⁶⁶⁴—⁶⁶⁵—⁶⁶⁶—⁶⁶⁷—⁶⁶⁸—⁶⁶⁹—⁶⁷⁰—⁶⁷¹—⁶⁷²—⁶⁷³—⁶⁷⁴—⁶⁷⁵—⁶⁷⁶—⁶⁷⁷—⁶⁷⁸—⁶⁷⁹—⁶⁸⁰—⁶⁸¹—⁶⁸²—⁶⁸³—⁶⁸⁴—⁶⁸⁵—⁶⁸⁶—⁶⁸⁷—⁶⁸⁸—⁶⁸⁹—⁶⁹⁰—⁶⁹¹—⁶⁹²—⁶⁹³—⁶⁹⁴—⁶⁹⁵—⁶⁹⁶—⁶⁹⁷—⁶⁹⁸—⁶⁹⁹—⁷⁰⁰—⁷⁰¹—⁷⁰²—⁷⁰³—⁷⁰⁴—⁷⁰⁵—⁷⁰⁶—⁷⁰⁷—⁷⁰⁸—⁷⁰⁹—⁷¹⁰—⁷¹¹—⁷¹²—⁷¹³—⁷¹⁴—⁷¹⁵—⁷¹⁶—⁷¹⁷—⁷¹⁸—⁷¹⁹—⁷²⁰—⁷²¹—⁷²²—⁷²³—⁷²⁴—⁷²⁵—⁷²⁶—⁷²⁷—⁷²⁸—⁷²⁹—⁷³⁰—⁷³¹—⁷³²—⁷³³—⁷³⁴—⁷³⁵—⁷³⁶—⁷³⁷—⁷³⁸—⁷³⁹—⁷⁴⁰—⁷⁴¹—⁷⁴²—⁷⁴³—⁷⁴⁴—⁷⁴⁵—⁷⁴⁶—⁷⁴⁷—⁷⁴⁸—⁷⁴⁹—⁷⁵⁰—⁷⁵¹—⁷⁵²—⁷⁵³—⁷⁵⁴—⁷⁵⁵—⁷⁵⁶—⁷⁵⁷—⁷⁵⁸—⁷⁵⁹—⁷⁶⁰—⁷⁶¹—⁷⁶²—⁷⁶³—⁷⁶⁴—⁷⁶⁵—⁷⁶⁶—⁷⁶⁷—⁷⁶⁸—⁷⁶⁹—⁷⁷⁰—⁷⁷¹—⁷⁷²—⁷⁷³—⁷⁷⁴—⁷⁷⁵—⁷⁷⁶—⁷⁷⁷—⁷⁷⁸—⁷⁷⁹—⁷⁸⁰—⁷⁸¹—⁷⁸²—⁷⁸³—⁷⁸⁴—⁷⁸⁵—⁷⁸⁶—⁷⁸⁷—⁷⁸⁸—⁷⁸⁹—⁷⁹⁰—⁷⁹¹—⁷⁹²—⁷⁹³—⁷⁹⁴—⁷⁹⁵—⁷⁹⁶—⁷⁹⁷—⁷⁹⁸—⁷⁹⁹—⁸⁰⁰—⁸⁰¹—⁸⁰²—⁸⁰³—⁸⁰⁴—⁸⁰⁵—⁸⁰⁶—⁸⁰⁷—⁸⁰⁸—⁸⁰⁹—⁸¹⁰—⁸¹¹—⁸¹²—⁸¹³—⁸¹⁴—⁸¹⁵—⁸¹⁶—⁸¹⁷—⁸¹⁸—⁸¹⁹—⁸²⁰—⁸²¹—⁸²²—⁸²³—⁸²⁴—⁸²⁵—⁸²⁶—⁸²⁷—⁸²⁸—⁸²⁹—⁸³⁰—⁸³¹—⁸³²—⁸³³—⁸³⁴—⁸³⁵—⁸³⁶—⁸³⁷—⁸³⁸—⁸³⁹—⁸⁴⁰—⁸⁴¹—⁸⁴²—⁸⁴³—⁸⁴⁴—⁸⁴⁵—⁸⁴⁶—⁸⁴⁷—⁸⁴⁸—⁸⁴⁹—⁸⁵⁰—⁸⁵¹—⁸⁵²—⁸⁵³—⁸⁵⁴—⁸⁵⁵—⁸⁵⁶—⁸⁵⁷—⁸⁵⁸—⁸⁵⁹—⁸⁶⁰—⁸⁶¹—⁸⁶²—⁸⁶³—⁸⁶⁴—⁸⁶⁵—⁸⁶⁶—⁸⁶⁷—⁸⁶⁸—⁸⁶⁹—⁸⁷⁰—⁸⁷¹—⁸⁷²—⁸⁷³—⁸⁷⁴—⁸⁷⁵—⁸⁷⁶—⁸⁷⁷—⁸⁷⁸—⁸⁷⁹—⁸⁸⁰—⁸⁸¹—⁸⁸²—⁸⁸³—⁸⁸⁴—⁸⁸⁵—⁸⁸⁶—⁸⁸⁷—⁸⁸⁸—⁸⁸⁹—⁸⁹⁰—⁸⁹¹—⁸⁹²—⁸⁹³—⁸⁹⁴—⁸⁹⁵—⁸⁹⁶—⁸⁹⁷—⁸⁹⁸—⁸⁹⁹—⁹⁰⁰—⁹⁰¹—⁹⁰²—⁹⁰³—⁹⁰⁴—⁹⁰⁵—⁹⁰⁶—⁹⁰⁷—⁹⁰⁸—⁹⁰⁹—⁹¹⁰—⁹¹¹—⁹¹²—⁹¹³—⁹¹⁴—⁹¹⁵—⁹¹⁶—⁹¹⁷—⁹¹⁸—⁹¹⁹—⁹²⁰—⁹²¹—⁹²²—⁹²³—⁹²⁴—⁹²⁵—⁹²⁶—⁹²⁷—⁹²⁸—⁹²⁹—⁹³⁰—⁹³¹—⁹³²—⁹³³—⁹³⁴—⁹³⁵—⁹³⁶—⁹³⁷—⁹³⁸—⁹³⁹—⁹⁴⁰—⁹⁴¹—⁹⁴²—⁹⁴³—⁹⁴⁴—⁹⁴⁵—⁹⁴⁶—⁹⁴⁷—⁹⁴⁸—⁹⁴⁹—⁹⁵⁰—⁹⁵¹—⁹⁵²—⁹⁵³—⁹⁵⁴—⁹⁵⁵—⁹⁵⁶—⁹⁵⁷—⁹⁵⁸—⁹⁵⁹—⁹⁶⁰—⁹⁶¹—⁹⁶²—⁹⁶³—⁹⁶⁴—⁹⁶⁵—⁹⁶⁶—⁹⁶⁷—⁹⁶⁸—⁹⁶⁹—⁹⁷⁰—⁹⁷¹—⁹⁷²—⁹⁷³—⁹⁷⁴—⁹⁷⁵—⁹⁷⁶—⁹⁷⁷—⁹⁷⁸—⁹⁷⁹—⁹⁸⁰—⁹⁸¹—⁹⁸²—⁹⁸³—⁹⁸⁴—⁹⁸⁵—⁹⁸⁶—⁹⁸⁷—⁹⁸⁸—⁹⁸⁹—⁹⁹⁰—⁹⁹¹—⁹⁹²—⁹⁹³—⁹⁹⁴—⁹⁹⁵—⁹⁹⁶—⁹⁹⁷—⁹⁹⁸—⁹⁹⁹—¹⁰⁰⁰—¹⁰⁰¹—¹⁰⁰²—¹⁰⁰³—¹⁰⁰⁴—¹⁰⁰⁵—¹⁰⁰⁶—¹⁰⁰⁷—¹⁰

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama yameärü maxüägxüxü ga yema ngüexëerülgü ga Moïchearü mugüwa nguxëétaeglüxü

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54, 20.45-47)

³⁸ Ngechuchu rü norü nguxëétaewa rü ñanagürü: —¡Pexuäégü naxcèx i ngëma ngüexëerülgü i Moïchearü mugüwa nguxëétaeglüxü! Erü nümagü rü norü me nixi i mexü i naxchirumaä na naxiñeäxü. Rü nanaxwèxegü na ítamüwa duüxügü meä nüxü na rümxögüxü. ³⁹—Rü ngutauquëxepataügüwa rü norü me nixi i äëxgacügmëxwëxewa na natogüxü. Rü ñonaqü i taxüwa rü ngëma ñonañü yoraxütawa ügküxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁰—Natüru tüxna nanapuxü ya túmapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamëxé i norü yumüxëgü na ngëmagu nügü yacuqxüxüçex rü duüxülgü nagu rüxñüñexüçex na aixcüma mexügü na yixigüxü. Natüru nümagü tá nixi i yexeraäcü napoxcuexü —ñanagürü.

Yutecü ga ngearü díeruäxcü ga Tupanacèx díeru ngüxü ixäü
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Wüxicana ga Ngechuchu rü tupauca ga taxüneärü díeruchiülarü toxmëxtawa narüto. Rü yéma inadawenü ga ñuxäcü duüxügü yexma ngixü yanaxücuchigüxü ga norü díerugü. Rü muxüma ga duüxügü ga idíeruägxüxüchixü rü yexma ngixü nayarüxülcuchigü ga muxüchicü ga norü díeru. ⁴² Rü ngüru yéma ingu ga wüxi ga yutecü ga ngearü díeruäxcü. Rü ngüma rü wüxi ga yema díeruchiügu ngüxü iyarüxüchigi ga taxretachinü ga díeruxacü ga ítanücü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexülgüçex naca, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñaä ngecü i yutecü i ngearü díeruäxcü, rü guxü i ngëma togü i díeruchiügu díeru ngixü ixücuchigüxülarü yexera ngixü ixä. ⁴⁴ Erü guxüma i togü rü ngixü inaxägü i ngëma nüxü íyaxügüçü. Natüru ngüma ngixü natauxyane ngixü ixä i guxcüma i ngixü ngëxmëxcü i ngirü ñonatanü —ñanagürü.

13

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxünegu tá na napogüexü
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínaxüxüga Ngechuchu, rü wüxi ga norü ngüexügü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngüexëerülx jüdcax ñuxäcü nimexéchi ya daa tupauca ya itaxüne rü naaptüpükarü nutagü! —ñanagürü. ² Natüru Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pemaä nüxü pedaugü ya guxüñema ya yima tupauca ya taxüneärü ipatagü. Natüru pemaä nüxü chixu rü aixcüma guxüñema ya daa ipatagü rü tá nagu napogüe. Rü norü nutagü rü taxucütáma nügütü naxüxüra, rü bai tá ya wüxi —ñanagürü.

Cuëxruülgü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagüxü i naâne
(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24, 17.22-24)

³⁻⁴ Rü yemawena rü Oríbunecüärü Mëxpüne ga tupauca ga taxüneärü toxmëxtawa yexmanewa naxi. Rü yéma narüto ga Ngechuchu. Rü Pedru rü Chaütiágü rü Cuáü rü Aüdré rü naxültawa naxi na noxrüwama nüxna nacagüexüçex. Rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i tomaä nüxü quixu na ñuxgu tá nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü. ¿Rü lacü tá nixi i norü cuëxruü i nawa nüxü tacuaxü ega nawa tá nanguxu i ngëma? —ñanagürügü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¡Pexuäégü na taxülema pexü womüxëexüçex! ⁶—Erü muxüchixü i duüxügü tá inangugü, rü chaugü tá nügü nicuqxü, rü ñanagürügü tá: “Choma nixi i Cristu”, ñanagürügü tá. Rü muxüchixü i duüxügüxü tá nawomüxé. ⁷—Rü ngëxguma nüxü pexñüegü na nügü nadëixü i nachiüñanegü i ngaicamagüxü rü togü i nachiüñanegü i yaxüugüxü, jüri tăütáma ngëmacè pebaixächiäegü! Erü woetama ngëmaäcü tá nangupetü. Natüru tăütáma naâneärü guxü nixi i ngëma. ⁸—Erü wüxi i nachiüñanegü rü to i nachiüñanemäma tá nügü nadai. Rü muxüma ya äëxgacüarü churarakü rü to i äëxgacüarü churarakümaá tá nügü nadai. Rü muxüma i nachicawa rü tá naxiñäxchiane. Rü tá tayıya nangux. Natüru guxüma i ngëma rü norü ügümare nixi i ngëma ngüxü i tá ínguxü. ⁹—Rü meä pegüna pedaugü! Erü äëxgacügüpëxewa tá pexü nagagü, rü ngutauquëxepataügüga tá pexü niçuaixgü. Rü nachiüñanegüarü äëxgacügüpëxewa tá pexü nagagü naxcèx na chorü duüxügü na pixigüxü. Natüru ngëmaäcü tá pexü natauxcha na ngëma äëxgacügümäa nüxü pixuxü i chauchiga. ¹⁰—Natüru naxüpa na nagüxü i naâne rü tá nüxü nixugü i Tupanaäärü ore i guxü i nachiüñanegüwa. ¹¹—Natüru ngëxguma äëxgacügüpëxewa pexü nagagü, jüri tăütáma pexoegaäegü nañcex na facümaä tá penangäxüxü! jüri namaä nüxü pixu i ngëma ore i ngëxgumatama Tupana pexna áxü na nüxü pixuxüçex! Erü tăütáma pema nixi na pidexagüxü, natüru Tupanaäe i Üünexü tá nixi i pewa idexaxü. ¹²—Rü nügüneëgüwa tătama rü äëxgacügüxültawa nügü ínayaxuaxügü na ngëmaäcü tükü nadëixüçex. Rü ngëxgumarü tá ta i papagü rü mamágü rü tá naxäcügüxü ínayaxuaxügü. Rü nümagü i naxäcügü rü tá nanatügümäa rü naëgümäa nanuë, rü tá tükü ínayaxuaxügü na

Ãéxgacügü tükü nadëjxüçèx. ¹³—Rü guxü i nañanewa rü duüxügü tá pexchi naxcèx na chorü duüxügü pixigüxü. Natürü yíxema naetüwa meä Tupanañxü yaxöõmáxë, rü yíxema tá tixi ya aixcümä nayaxúxe i maxü i taguma gúxü. ¹⁴—Rü ngëxguma nüxü pedèuxgu i ngëma ãüächixü rü ãüçümäxüchixü i chixexéerü i ngextá tama íñanaxwèxexüwa na nangëxmaxü, rü ngëxguma ya yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe, rü tanaxwèxe i mëxpüneânewa tabuxmü. Rü texé ya yíxema nüxü daumatüxe, jrü name nixi i meä nagu tarüxinü i ngëmal ¹⁵—Rü ngëma ngunexügü texé tümapataextüwa ngëxmagü, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na facü i tümañrü ngëmaxü tayayaxuxüçèx. ¹⁶—Rü texé ya tümañnewa ngëmaxü rü tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugü tayayaxuxüçèx. ¹⁷—Rü ngëma ngunexülgügu, rü wüxi i ngechaü tá nixi i tümacèx ya yíxema ngexegü ya itacharaügüxe rü yíxema maixäcügüxe. ¹⁸—jrü Tupanana naxcèx peca i perü yumüxëwa na tama gáuane ixüyane pexü na nangupetüxüçèx i ngëma chixexü! ¹⁹—Erü ngëma ngunexülgügu rü poraäcü támangëxma i ngüxü ga noxri Tupana naâne ixügugumama taguma yexmaxü, rü ngëmawena rü tagutáma nangëxma. ²⁰—Rü ngëxguma Tupana tama nanoxrexéegü i ngëma ngunexügü, rü taxüetáma tamaxü. Natürü Tupana rü marü nananoxrexéë i ngëma ngunexügü erü tükü nangechaü ya yíxema noxrüxü tükü nadexe. ²¹—Rü ngëxguma texé pexü ñagügu:

“Düçèx, daa nixi ya Cristu”, ñagügu, rü éxna:

“Gua nixi ya Cristu”, ñagügu, jrü tâxü i nüxü peyaxögüxü! ²²—Erü Cristugüneta rü Tupanaärü orearü uruügüneta tá ínangugü. Rü tá nanaxügü i muxüma i cuëxruügü i taxügü. Rü ngëmaäcü, ega nüxü natauxchagu, rü tá tükü nawomüxéegü woo ya yíxema duüxéegü ya Tupanatama tükü dexe. ²³—¡Pexuäegü! Erü guxüma i ngëma támangupetüxü, rü marü naxüpä pemaä nüxü chixu.

*Ñuxäcü tá nixi i ngëxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duüxüxü ixïcü
(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)*

²⁴—Natürü marü nangupetügi i ngëma ngúxügü, rü ngëma ngunexügügu rü tá nixo ya üexü rü tâutáma inabaxi ya tauemacü. ²⁵—Rü woramacurigü rü éxtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i daxüwa ngëxmaxü rü tá naixiäxchitanü rü nachicana tá nixigachitanü. ²⁶—Rü ngëxguma i duüxügü rü tá nüxü nadaguü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixïcü na caixanexügü íñaxiü i guxüma i norü poramaä rü norü ngóoneixümaä. ²⁷—Rü tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na tükü nanutaquexüçèx ya yíxema Tupana tükü idexechixe ya guxüwama ngëxmagüxe ñuxmatáta naâne íyacuáxüwa nangu. ²⁸—¡Perüxüñüe i ñaa nguxéetäe i orix i iguerachiga, rü naxcèx pengü! Rü ngëxguma ngexwacaxüxü i nachacüüxacügü iýarüyixu rü naxüätügu, rü ngëmawä nüxü pecuëx na paxa tá taunecü yüixü. ²⁹—Rü ngëgxumarüü ta, rü ngëxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü ngëmawä támangupetüxü na paxaxüchi tá ínanguxü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixïcü. ³⁰—Rü guxüma i ngëma ñuxma pemaä nüxü chixuxü rü aixcümä tá nangupetü naxüpä na nayuexü i ngëma duüxügü i ngëxguma maxëxü. ³¹—Daxüguxü i naâne rü ñoma i naâne rü tá inayarüxo. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo, rü aixcümä tá ningü. ³²—Natürü ngëma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü Tanatü ya Tupanaxicatama nüxü nacuëx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma, rü taxüema ya togue nüxü tacuëx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü tama nüxü nacuëxü, rü woo i choma na Nane chüxü rü tama nüxü chacuëx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma. ³³—Rü ngëmacëx, jipedaue rü pexuäegü! Erü tama nüxü pecuëx i tacü rü ora tá íchangu i chomax. ³⁴—Rü guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüächichaüci na to ga nachiüñanewa naxüxüçèxrüxü nixi. Rü yemacëx norü puracütanüxüna naxäga na mea nüxna nadaugüxüçèx ga guma napata. Rü ñuxüchi wüxicigüna nanaxä ga norü puracü. Rü yéma tâxárü daurü rü nagu nanamu na mea nadauxtäegüxüçèx. ³⁵⁻³⁶—jrü ngëmacëx i pema rü name na ípeyüxügüxü! Erü tama nüxü pecuëx i ñuxgu tá ínangu ya yíma cori ya ípataaru yora, rü bexmana noxri nachütagu, rü éxna ngäxüçüügu, rü éxna otá icaxgu, rü éxna noxri yangöonegu. jrü ngëmacëx ipedaue na ngürüüächi ínanguxu tama ípepeyane pexü na íyanguéüxüçèx! ³⁷—Rü ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü, rü guxü i duüxügüçèx nixi. jrü ipedaueecha! —ñanagürü.

14

*Ãéxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)*

¹ Rü taxre ga ngunexü nataxu ga na nawa nanguxü ga Yüdligüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangöögüxü ga pâü ga ngearü puxëerüüäxü. Rü ga paigüarü ãéxgacügü rü ngüexéerüügü ga mugüwa ngüxéetäegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü bexma duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü rü na yamëxgüäxüçèx. ² Yerü nümaxü rü

ñanagürüğü: —Taxucürüwama ñuxma petagu tayayauxgü, erü duňxügü rü tá tamaä nanuë —ñanagürüğü.

*Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara
(Mt 26.6-13; Cu 12.1-8)*

³ Rü Ngechuchu rü Betániäwa naxü napatawa ga Chimäü ga rüchaxüneçümaä naxugüäcü. Rü yexguma mechawa natoyane, rü yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga wüxiweü ga pumara ga yixichixü ga tatanüxüchixü yéma ngecü. Rü iyapoyenagu ga yema pumarachixü ga nuta ga mexëchicünaçcë, rü Ngechuchuerugu inaba. ⁴ Natürü ñuxre ga yema yéma yexmagüü rü nanuë naxcë ga yema naxüü ga yema ngecü, rü nügümää ñanagürüğü: —¿Tüxcüü ngëxma inaxaiyaxü i ngëma pumara? ⁵ —Rü narümemaë chi nixi 300 tachinü i diërugu namaä itaxe, rü ñuxüchi ngëma diëruraä nüxü irüngülxëe i ngëma duňxügü i ngearü diëruägxüü —ñanagürüğü. Rü yemaäcü ngïchiga nidejaxü ga yema nge. ⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Ngexrüma! ¿Tüxcüü ngixü pechixewe? Erü ngëma chomaä naxüü, rü wüxi i mexü nixi. ⁷ —Rü ngëma ngearü diëruägxüü rü guxügutáma petanüwa nangëxmagü, rü ngëmaäcü pexü natauxcha na nüxü perüngülxëeü i ngëxguma penaxwëxegu. Natürü i choma rü tätüma guxügu petanüwa changëxma. ⁸ —Rü ñaa nge rü inaxü i guxüma i ngëma ngixü tauxchaxü, rü ngëmacë yoxñi choxü ipumarañne naxüpa na icatáxü. ⁹ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxü i nañnewa i ngextä duňxügü nüxü ñixugüüñwa i ore i maxëxëerü, rü ñaa ngecü chomaä üxü rü tá na nüxü nixugü. Rü ngëmaäcü tá ngïxna nacuëxächi i duňxügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Yuda rü äëxgacügümaä nanamexëe na ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yayauxgüüçcë
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)*

¹⁰ Rü Yuda Icariúte ga wüxi ga yema 12 ga ngüexütanüxü ixixü, rü Yudíngüarü paigüarü äëxgacügütanüwa naxü na namaä yamexëeäxdcëx na ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yayauxgüüçcë. ¹¹ Rü yexguma yemaxü naxñüegü, rü nümagü ga yema äëxgacügü rü nataäegü. Rü diër Yudana ngixü naxuaxügü. Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcë na nadauxü ga ñuxäcü nüxü na natauxchaxëegüäxü na duňxügüuechita Ngechuchuxü yayauxgüüçcë.

*Coriarü ñonachiga
(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

¹² Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüü ga yema peta ga pâü ga ngearü puxëerüüñxü nagu nangögxüü. Rü yema nixi ga ngunexü ga nagu carneruxacü naxcëx yamëgxüü ga Üpetüchigaarü peta. Rü yexguma ga norü ngüexügü rü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürüğü: —¿Ngextä cunaxwëxe na tanamexëeü i ñona i Üpetüchigaarü petagu ingöxü? —ñanagürüğü. ¹³ Rü yexguma ga nüma rü nanamu ga taxre ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: —¡Écü, yéa ñanewa pexü! Rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i yatü i wüxi ya tükü ya dexämää ääcuxë ngëxma tükü ingexü. ¡Rü nawe perüxü! ¹⁴ —¡Rü yima ipata ya nagu yaxülcüne i ngëma yatü, rü yima ñarü yoramaä nüxü pixu, rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngüexëerüü nüxü nacuáchaña na ngexü iyixü i ngëma ucapani i norü ngüexügümaä tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaarü ñonagu”, ñapegügü nüxü! ¹⁵ —Rü nüma tá pexü nüxü nadauxëe i wüxi i ucapani i taxü i marü meä mexëeü i norü daxüchiüwa ngëxmaxü. ¡Rü ngëma penamexëeü i törü ñona i Üpetüchigacex ixixü! —ñanagürü nüxü. ¹⁶ Rü inaxiächi ga yema taxre ga ngüexügü, rü ñanewa naxü. Rü yexma nüxü inayangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxürü. Rü yéma nanamexëe ga ñona ga Üpetüchigacex ixixü. ¹⁷ Rü yexguma marü nachütachaügü, rü ínangu ga Ngechuchu namaä ga yema 12 ga norü ngüexügü. ¹⁸ Rü yexguma mechawa ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü wüxiya petanüwa i ñuxma chomaä nuñ chibüxe tá tixü ya bexma choxü iyaxuaxüü —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nümagü ga norü ngüexügü rü poraäcü nangechaügü. Rü inanaxügüe ga na wüxicigü nüxna icachigüü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿choma tá chüixü i cuxü íchayaxuaxüü? —ñanagürü. ²⁰ Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i pema i 12 tanüwa i daatama poratuwa norü pâü iwaixëeü, rü ngëma tá nixi i choxü iyaxuaxüü. ²¹ —Rü choma i Tupana Nane na duňxüxü chixü, rü tá chayu ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixi naxcëx i ngëma yatü i choxü iyaxuaxüü. Rü narümemaë chi nixi ga noxtacüma tåü chima na nabuxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ínachibüeyane, rü Ngechuchu nanayaxu ga pâü. Rü Tupanana moxë naxä, rü inanabüci, rü norü ngüexügüü nayanu. Rü ñanagürü nüxü: —¡Penayauz! i ñaa pâü! Rü ngëma rü chaxunechiga nixi —ñanagürü. ²³ Rü yemawena nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaä ääcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcëx naxäxira, rü ñuxüchi norü ngüexügüna nanaxä. Rü guxüma nawa naxaxegü. ²⁴ Rü ñanagürü nüxü: —Daa binu ya chaugü i muxüma i duňxügüçcë ibacüchiga

nixi. Rü yimawa Tupana meāma nanangoxēē na aixcūma yīlxū i norü uneta. ²⁵—Rü aixcūma pemaā nüxū chixu rü tāxūtāma wena chayaxaxü ya daa binu nūxmatā Tupana āēgacū ūixūtāwa binu ya ngexwacaxüci chayaxaxü —ñanagürü.

*Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü taxūtāma nügü nixu na norü ngúexü yīlxü
(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)*

²⁶ Rü nūxuchi nawiyaegü ñuxre ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü Oríbunecüarü Mèxpúnewa naxi. ²⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Guxāma i pema rü tá choxü ipetègxü. Erü ngēmaācū nüxü nixu i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruü, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”,
ñaxü. ²⁸ —Natürü ngēguma marü yuwa ícharüdaxguwena, rü chaxira tá pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Woo guxüma i togü cuxü itègxu, rü choma rü tātūtāma cuxü íchatèx —ñanagürü. ³⁰ Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcūma cumaā nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügü rü naxüpä na taxreëxpüxcüna yacaxü i otá, rü tomaëxpüxcüna taxūtāma cugü quixu na chorü duußü quiixü —ñanagürü. ³¹ Natürü nüma ga Pedru rü ñanagürüama: —Woo wüxigu cumaā chayuxgu, rü tāxūtāma chaugü ichicux na curü duußü chiiixü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngúexügü rü ta yema ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxü
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)*

³² Rü yemawena rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü nawa naxi ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Nuã perütögü yoxni paxa yéa chayayumüxü! —ñanagürü. ³³ Rü nūxuchi ínayagü ga Pedru, rü Chaütiágü, rü Cuáü. Rü naxcèx inaxügü ga na poraäcū nangechaüxü rü naxjächäiäexü. ³⁴ Rü yexguma rü ñanagürü nüxü: —Poraäcū changechaü, rü nagu charüxüna na ngēmamaā tá chayuxü. ³⁵ Rü nuxa perücho i pemax, rü ipedaue! —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü ñaxtünanegu nanangücuchi. Rü Tupanana naxcèx naca na nawa ínanguxuchixücèx ga yema ngítxü ga yexguma chi Tupanaärü ngúchaü yíxígi. ³⁶ Rü norü yumüxéwa rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxcèx rü guxüma natauxcha. ³⁷ Rü nüxna choxü ínanguxuchixü i nää ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwexe i cunaxü i cuxrütama ngúchaü rü tama i choxrü —ñanagürü. ³⁷ Rü nūxuchi nataegu ga norü ngúexügü iyexmägüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na inapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Chimáü, ¿ícupe? ¿Tama éxna namaā cupora na icudauxü, rü bai i wüxi i ora? ³⁸ —Rü ipedaue, rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxüexücèx na tama choxü ipetáxücèx i ngēguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügü! Erü aixcūma peäewa rü ípememare, natürü pexene nixi i ngēma turaxü —ñanagürü. ³⁹ Rü wenaxäru ínixü, rü noxrirüttama nayayumüxü. ⁴⁰ Rü yexguma wenaxäru norü ngúexügücèx nataegugu, rü nüxü inayangau ga na wenaxäru inapeexü, yerü poraäcū nayaxtaexüchi. Rü yemacèx ga nümagü rü tama nüxü naucèxü ga na tacümaā tá nangäxügüxü. ⁴¹ Rü norü tomaëxpüxcüna wenaxäru norü ngúexügücèx nataegu, rü ñanagürü nüxü: —¿Nüxma rü ta éxna ípepeea rü iperüngüéäma? ⁴² —Rü marütama! Erü choma i Tupana Nane na duußüxü chiiixü rü marü nawa nangu i ora na choxü na yayauxgüxü rü nüxna na choxü namugüxücèx i duußügü i chixexü i pecaduäxgüxü. ⁴³ —Rü ipechigü, rü ngíxä itixil! Erü marü ñomama nixi i ngēma choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü.

*Ngechuchuxü niyauxgü
(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)*

⁴³ Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngúexüchiréx ixixü. Rü nawe narüxi ga muxüma ga duußügü ga taramaä rü naîmaä ixânxexü. Rü yema nixi ga duußügü ga yéma namugüxü ga paigüarü ãēgacügü rü ngúexëerügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü Yudiugüarü ãēgacügüerügü. ⁴⁴ Rü Yuda ga ínaxuaxüxü rü marü yema duußügümaä nanamexéē, rü ñanagürü:

“Ngēma nüxü chachúluxü nixi i Ngechuchu. Rü ngēma tá nixi i piyauxgüxü rü meä peyanáïcüma peyagagüxü” —ñanagürü. ⁴⁵ Rü yemaäcū Ngechuchucex nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëerüx —ñanagürü. Rü nūxuchi nanachúxu. ⁴⁶ Rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgü. ⁴⁷ Natürü wüxi ga Ngechuchutanüxü nanawéechi ga norü tara, rü yemamaä paigüarü ãēgacüarü duußüxü inadaechinü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema duußügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxçüü taragü rü naîxmenêxägümaä chauxcèx nuä pexi na choxü peyaryuauxgüxücèx noma wüxi i ngítexáxü chiiixürrü? ⁴⁹ —Rü guxü ga ngunexügü rü petanüwa chayexma ga yexguma tupauca ga taxünewa changuxëëtaegu, rü taguma choxü piyauxgü. Natürü nää nüxma ngupetüxü, rü nangupetü na yanguxücèx i Tupanaärü ore i ümatüxü —ñanagürü. ⁵⁰ Rü yexguma ga guxüma ga norü ngúexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxictamama yéma nanatègxü ga Ngechuchu. ⁵¹ Natürü wüxi

ga ngextüxüçü ga duxruümaäxïca nügü nuquecü nawe nixüchigü. Rü yema duüxügü rü nayayauxgü. ⁵² Natürü nüma rü nüxü ningëx ga yema duxruü, rü yemaäcü ngechiruäcümä niña.

Äëxgaciügüpëxewa Ngechuchuxü nagagü

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵³ Rü yexguma ga yema duüxügü rü paigüarü äëxgacüpëxewa nanagagü ga Ngechuchu. Rü yexma nangutaquälëxegü ga guxüma ga togü ga paigü ga äëxgacügü ixigüxü, rü yema Yudügürü äëxgacügürugü, rü yema nglexëerüügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü. ⁵⁴ Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixächigü ñuxmata guma paigüarü äëxgacüpataëxtüwa nangu. Rü purichägü ga tupauca ga taxüneärü dauruügümä ýéma iäxtüwa narüto. Rü nügü ýéma nanaïñü üxüxtüwa. ⁵⁵ Rü yema paigüarü äëxgacügü rü guxüma ga yema togü ga äëxgacügü ga itaxü rü naxcë nadauğü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na ïnaxuaügüküxü rü na yamëxgüäxüçëx. Natürü taxucürüwa nüxü inayangaugü ga tacüçex tá na yamëxgüäxü. ⁵⁶ Yerü woo muxüma ga duüxügü rü nüxü nixugüe ga doramare ga nachiga, natürü nügütanüwatama rü tama nawüxigu ga norü ore. ⁵⁷⁻⁵⁸ Rü ñuxre ga togü inachigü rü doraxümare nixugüe ga Ngechuchuchiga. Rü ñanagürügü: —Toma nüxü taxinüe ga na ñaxü:

“Tá chanangutaxüxëe ya daa tupauca ya taxüne ya duüxügü üxüne. Rü tomaëxpüx i ngnunetüga tá chanaxü ya nái ya tama duüxügü üxüne”, ñaxü —ñanagürügü. ⁵⁹ Natürü woo yema oremaä, rü tama nawüxiguéga ga norü ore. ⁶⁰ Rü yexguma ga guma paigüarü äëxgacü rü guxüpëxewa inachi. Rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Exna taxuxümaäma cunangäxü i ñuxmax? ¿Rü tacü nixi i ngëma nüxü yaxugüxü i cuchiga? —ñanagürü. ⁶¹ Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare, rü taxuxümaäma nanangäxü. Rü yemacex ga nüma ga paigüarü äëxgacü rü wenaxärü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü cuma quïxü ya Cristu ya Tupana ya mecü Nane? —ñanagürü. ⁶² Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngü. Ngëma nüxü quixuxü chixi. Rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Tupana ya poracüarü tütgüneçuwawa charütxogu rü ngëxguma caixañexügü wenaxärü nüma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶³ Rü yexguma ga guma paigüarü äëxgacü rü norü numaa nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —¿Tücxüçü marü taxawväxe i to i duüxü i nüxü ixugüxü i nachiga? ⁶⁴ —Rü pematama marü nüxü pexinüe na ñuxäcü Tupanamaä naguxchigaxü. ¿Rü ñuxü ñapegükü i ñuxmax? —ñanagürü. Rü guxüma wüxiwu narüxinüe rü: —Aixcüma nixi na chixexü naxüxü rü namexü na nayuxü —ñanagürügü. ⁶⁵ Rü ñuxre ga nümagü rü inanaxugüe ga nüxna na naquaixgüexü. Rü nanatüxetügü rü ñuxuchi nüxü nidagügü ñaxümaä: —¡Nüxü nacuëx na texé cuxü idagüxü! —ñanagürügü. Rü yema tupauca ga taxüneärü dauruügü ga purichägü rü nanapechiwegü.

Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Rü yoxni ga Pedru rü ñaxtüwa äëxgacüpataëxtüwa nayexma. Rü yexgumayane ýéma ingu ga wüxi ga pacü ga guma äëxgacüarü duüxü ixici. ⁶⁷ Rü yexguma Pedruxü nadëüxgu ga yéma üxüxtüwa nügü na nanaïñüxü, rü meä nüxü idawenü, rü ngigürügü nüxü: —Cuma rü ta namüçü quixi i ngëma Ngechuchu i Nacharéatüçäx —ngigürügü. ⁶⁸ Natürü ga Pedru rü nügü inicux na Ngechuchuarü duüxü yïixü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuëx ya yima. Rü tama nüxü chacuëx i tacüchiga nixi i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürü. Rü yexguma ga nüma rü ipataëxtüarü duxëtüwa naxü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁶⁹ Natürü ga yema pacü rü wenaxärü Pedruxü idau, rü inaxügü ga yema togümaä nüxü na yaxuxü, rü ngigürügü: —Ñaa rü wüxi i natanüxü nixi —ngigürügü. ⁷⁰ Natürü nüma ga Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yixcamaxüra rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü wenaxärü ñanagürügü nüxü: —Aixcüma nixi na cuma rü ta ngëma Ngechuchutanüxü na quïxü, erü wüxi i Gariréaanecüäx quixi —ñanagürügü. ⁷¹ Rü yexguma ga Pedru rü poraäcü nügü nixä, rü ñanagürü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuëx i ngëma yatü i nachiga pidexagüxü. Rü ngëxguma doraxü chixuxgu rü ¡Tupana choxü poxcux! —ñanagürü. ⁷² Rü yexgumatama norü taxreëxpüxcüna nica ga otá. Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacuëxächi ga yema ore ga üpaacü Ngechuchu namaä nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na taxreëxpüxcüna otá içaxü, rü cuma rü tá tomaëxpüxcüna cugü quicux na chorü duüxü quïxü”, ñaxü. Rü yexguma ga Pedru rü poraäcüxüchima naxaxu.

¹ Rü yexguma yangunegu, rü nangutaquēxegü ga āēxgacügü ga taxügü ga paigüarü āēxgacügü rü Yudiugüarü āēxgacügürugü rü ngülexēēruügü ga mugüwa nguxēētaegüxü rü guxtüma ga togü ga yema āēxgacügütanüwa ügüxü. Rü Ngechuchuxü yanēixgüchacüüācüma āēxgacü ga Piratuxüttawa nanagagü. ² Rü nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagüürü: —¿Cuma quíixü i Yudiugüarü āēxgacü ya tacü? —ñanagüürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagüürü: —Ngü, yima nüxü quixucü chixü —ñanagüürü. ³⁻⁴ Natüru yema paigüarü āēxgacügü rü poraācü ñanaxuaxügüama, rü yemacëx ga Piratu rü wenaxärü Ngechuchuna naca, rü ñanagüürü: —¿Exna taxuxümaāma cunangäxü? ¡Düçëx i fluixer i cuchiga i nüxü yaxugüexü! —ñanagüürü. ⁵ Natüru ga Ngechuchu rü taxuxümaāma nanangäxü. Rü yemacëx ga Piratu rü poraācü naþaixächiäe.

*Piratu rü Ngechuchumaā nanaxuegu na nayuxücëx
(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)*

⁶ Rü gucü ga taunecüga yexguma yema Üpetüchigaarü petawa nanguxgu rü Piratu ñanaxguxuchixéexü ga wüxi poxcuxü duüxügü naxcëx ícagüxü, yerü yema nixi ga nacüma. ⁷ Rü wüxi ga yatü ga Barabágu äegaxü, rü poxcupataügu napoxcu wüxigu namaā ga togü ga natanüxü ga mäetägüxü ga yexguma āēxgacüxü ínatexüchigüchaügu. ⁸ Rü yema duüxügü rü yéma Piratuxüttawa nangugü. Rü inanaxgüe ga Piratuna na nacügüexü na naxcëx yangéaxücëx ga wüxi ga poxcuxü aixrügumarüü. ⁹ Rü Piratu nanangäxü, rü ñanagüürü: —¿Penaxwëxexü na pexcëx íchananguxuchixéexü ya yima Ngechuchu ya duüxügü Yudiugüarü āēxgacümaāma naxugüäcü? —ñanagüürü. ¹⁰ Rü yema ñanagüürü ga Piratu yerü nüxü nacüe ga na yema paigüarü āēxgacügü rü na yaxauxächiexücëx yüxü ga Ngechuchu nüxna yamugüäxü. ¹¹ Natüru ga yema paigüarü āēxgacügü rü duüxügüxü namugü ga na tagaäcü naxcëx ínacagüxü ga na Barabáxü yangéxücëx. ¹² Rü yexguma ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagüürü: —¿Rü tacü nixi i penaxwëxexü na chanaxüxü namaā ya yima Yudiugüarü Äēxgacügu pexüégacü? —ñanagüürü. ¹³ Rü nümagü ga duüxügü rü tagaäcü nanangäxügü, rü ñanagüürügü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagüürügü. ¹⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagüürü nüxü: —¿Natüru tacü rü chixexü naxü? —ñanagüürü. Natüru ga nümagü rü wenaxärü tagaäcü ñanagüürügü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagüürügü. ¹⁵ Rü yexguma ga Piratu rü Barabáxü ñananguxuchixé, yerü duüxügüxü nataäexéêchaü. Rü yexguma churaragüxü Ngechuchuxü naquaixëégwuena ga Piratu, rü ñuxuchi nüxna nanamu na curuchawa yanapotagüäxücëx. ¹⁶ Rü yexguma ga nümagü ga churaragü rü āēxgacüpataëxtüwa nanagagü. Rü yéma nanangutaquēxexü ga guxtüma ga namücügü ga churaragü. ¹⁷ Rü ñuxuchi ga yema churaragü rü wüxi ga máxü ga daucharaxü ga naxchirugu nayacuxëégü. Rü naëruwa nayangëxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. ¹⁸ Rü yemawena inanaxgüe na tagaäcü ñagüxü: —¡Namaxü ya Yudiugüarü Äēxgacü! —ñagüxü. ¹⁹ Rü wüxi ga nañxmenëxämäa naëruwa nanaquaixcagü, rü nüxna nacuaxigüe. Rü napéxegu nacaxápüxügü rü nüxü nicuëxüügünetü. ²⁰ Rü yexguma yemaäcü nagu yadauxcüraxügüwuena, rü inanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxärü naxchirugutama nayacuxëégü. Rü ñuxuchi ñanagaxüchigü na curuchawa yanapotagüäxücëx.

*Ngechuchuxü curuchawa nipotagü
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)*

²¹ Rü yéma naxüpetü ga wüxi ga yatü ga Chirenecüäx ga Chimáugu äegacü ga Areyáüdrü rü Rufu nanatü ixüci ga nañnewa ne ücü. Rü yexguma yéma naxüpetügu rü yema churaragü rü guma yatüxü ngüxü iningexëégü ga Ngechuchuarü curucha. ²² Rü Ngechuchuxü nawa nagagü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rü yema naega rü: Duüxéêruchinëxächitaü, ñaxüchiga nixi. ²³ Rü nüxna nanaxägü ga binu ga miramaä äeücü. Natüru nüma ga Ngechuchu rü tama nayaxaxü. ²⁴ Rü yemawena curuchawa nayapotagü. Rü nümagü ga churaragü rü wüxi ga diëru ngüxü nañanagügü na yemawenü nüxü nacuëxgüxücëx na ñuxäctü tá nügümäa yatoyeäxücëx ga Ngechuchuchiru, rü tacü tá na yangexü ga wüxicü. ²⁵ Rü meäma 9 arü oragu ga pëxmama nixi ga curuchawa yapotagüäxü. ²⁶ Rü yéma nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixuxü ga tacüexü curuchawa na yapotagüäxü. Rü yema naega ga mürapewagü üxü, rü ñanagüürü: “Yudiugüarü Äēxgacü”, ñanagüürü. ²⁷ Rü naxrüü curuchawa nayapotagü ga taxre ga mäetägüxü rü wüxi ga norü tügüneçüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ²⁸ Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga ümtüxü ga ñaxü.

“Ngëma chixexü ügüxütanüwaama natëx”, ñaxü. ²⁹⁻³⁰ Rü yema duüxügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaä naguxchigagü, rü nanexäerugüäcüma ñanagüürügü: —¡Düçëx! Cuma cunangutaüxëëga ya tupauca ya taxüne, rü tomaëxpüx i ngunexügu wenaxärü ícunadaxëëga. ¡Ecü! ¡Cugütama namaxëë i ñuxmax,

rū írūxī i curuchawa! —ñanagürögü. ³¹ Rū yexgumarüü ta Ngechuchuxü nacugüecüraxü ga paigüarü äëxgacügü, rū ngüexëëruügü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaegüxü. Rū ñanagürögü: —Nüma rū togüxü namaxëxëe, natürü taxucüruwama nügütama namaxëe. ³² —¡Ñuxma rū ínaxix i curuchawa i ngëma Cristu i Iraéanecüäxärü Äëxgacü na nüxü idaugüxüçèx rū nüxü yaxögüxüçèx! —ñanagürögü. Rū woo ga yema máëtagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rū namaã naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

³³ Rū yexguma tocuchiwa nanguxgu, rū guxü ga nañewa naxëäne ñüxmata yáuanecü tomaëxpüxarü orawa nangu. ³⁴ Rū yematama oragu rū tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rū ñanagürü: —Eríx, Eríx, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rū ngëma rū ñaxüchiga nixi: “Pa Chorü Tupanax, Pa Chorü Tupanax ¿tüküü choxü nuä cutex?” ñaxüchiga nixi. ³⁵ Rū nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü, rū nüxü nañinüü rū ñanagürögü: —¡Düçèx, nüxü pexñüü! Nuxcümätcü ga Tupanaärü oreatu uruü ga Eriacèx naca —ñanagürögü. ³⁶ Rū yexguma rū wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rū inañaächi rū wüxi ga tüaxmü niwaixëe namaã ga binu ga marü ngúchiëxüchicü. Rū wüxi ga dexnewa nayanëix, rū ñuxüchi Ngechuchuëxgu nanawëx na nüxü natuxuxüçèx. Rū yema togüxü ñanagürögü: —¡Yixrûna! ¡Ngïxä rū itarüdaunü ngoxita Ería nuã ū na curuchawa ínaxixëëäxüçèx! —ñanagürögü. ³⁷ Natürü nüma ga Ngechuchu rū tagaäcü aita naxü, rū ñuxüchi nayu. ³⁸ Rū yexguma ga tupuaca ga taxüneärü tuyemachiäxü rū taxregu narügaute. Rū daxüwa inaxügü ga na nagautexü rū ñuxmata ñaxüchi nangu. ³⁹ Rū guma churaragüarü äëxgacü ga Dumacüäx ga Ngechuchupéxewa yexmacü, rū yexguma nüxü nadëüxgu ga na nayuxü, rū ñanagürü: —Aixcüma nixi ya daa yatü i Tupana Nane na yiixü —ñanagürü. ⁴⁰ Rū iyexmagü ta ga ñuxre ga ngecügü ga yéma yaxüwa nüxü rüdaunüçü. Rū yematanüwa iyexmagü ga María ga Magadácüäx, rū Charumé, rū María ga Yúche rū Chaütiágü ga rübumaëcü naë. ⁴¹ Rū yema ngecügü iyixi ga Ngechuchuxü ííxümüçügüçü rū nüxü rüngüxëëgüçü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu. Rū yexgumarüü ta yéma iyexmagü ga mucüma ga naigü ga ngecügü ga Ngechuchuwe rüxiçü ga yexguma Yerucharéüwa naxüxgu.

Ngechuchu rü naxmaxügü nayanaxüçuchigü

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Rū yexguma marü nachütachaügu ga yema ngunexü ga Yudíugü nagu nügü imexëëgüxü naxcèx ga ngüxchigaaruü ngunexü, rū noxtacüma Piratuxültawa naxü ga Yúche ga Arimatéacüäx. Rū nüma ga guma Yúche rü Yudíugüarü äëxgacügü ga tacütanüwa naxü, rū wüxi ga äëxgacü ga poraäcü nüxü nangechaügüçü nixi. Rū nüma rü ta ínananguxëe na Tupana norü äëxgacü yiixüçèx. Rū Piratuxültawa naxcèx ínayaca ga Ngechuchuxüne. ⁴⁴ Rū nabaixächiäe ga Piratu ga marü na nayuxü. Rū yemacë norü churaragüarü äëxgacüçèx nangema na nüxna naçaxüçèx na ñuxgumama yiixü ga marü na nayuxü. ⁴⁵ Rū yexguma norü churaragüarü äëxgacü namaã nüxü ixuxgu ga marü na nayuxü, rū nüma ga Piratu rü Yúchena nanaxä ga naxüne. ⁴⁶ Rū yexguma ga Yúche rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naxchäpenüü ga mexéchixü. Rū curuchawa nanayaxu ga Ngechuchuxüne, rū yema naxchápenüümaã nananuque. Rū wüxi ga mëpxüne ga nutanaxcèxgu üpaacü yacaxmaügüxü ga naxmaxügü nayanaxüçuchi. Rū ñuxüchi wüxi ga nuta ga tacümaã nanangüxtaü. ⁴⁷ Rū María ga Magadácüäx rü María ga Yúche naë rü nüxü irüdaunü ga ngexta na yanaxüçuchigüäxü.

16

Wenaxärü namaxü ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

¹ Rū sabaduarü ngunexügwena, rū María ga Magadácüäx, rū Charumé, rū María ga Chaütiágü naë naxcèx itaxegü ga pumara na namaã nachäxüçèx ga Ngechuchuxüne. ² Rū pëxmamaxüchi ga noxri üëxcü iyarügoxu ga yüxüarü ngunexügü, rū yema ngecügü rü iiyadaugü ga yema naxmaxü ga nagu yanaxüçuchigüäxüwa. ³ Rū ngigü ngigürügügü: —¿Texé tå taxcëx ítanaxügachi ya yima nuta ya namaã nangüxtaüçü? —ngigürügügü. ⁴ Natürü yexguma meäma nüxü nadauñugu, rū nüxü idaugü ga marü na ínaxügachixü ga guma nuta ga tacü ga namaã nangüxtaüçü ga yema naxmaxü. ⁵ Rū yexguma nagu nadauñugu ga yema naxmaxü, rū nüxü idaugü ga wüxi ga ngextüxüçü ga mëxchiruxü ga cómuchiřuxü ga yéma naxmaxüäruü tügüneçüwawa rütoxü. Rū poraäcü iþaixächiäegü ga yema ngecügü. ⁶ Natürü nüma rū ñanagürü ngixü: —¡Tâxü i peþaixächiexü! Pema rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ya Nacharétucüäx ga guma curuchawa yapotagüäcü. Marü wena namaxü, rū nataxuma

i nuā. ¡Dūcèx, meā nüxü pedèux i ūnachica ga nagu naxügüāxü! ⁷ —¡Rü paxa ípixi rü Pedrumaā rü ngēma togü i ngütxügümäa nüxü peyarüxugü, rü ūnapegügü nüxü:

“Nüma ya Ngechuchu rü marü nüxira pexüpa Gariréaanewa naxü. Rü ngēma tá nüxü peyadaugü ngēma pemaā nüxü yaxuxürrü”, ūnapegügü nüxü! —ūnanagürü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna ūiyabuxmü ga yema naxmaxü, yerü ngirü muülemaā poraācü iyaduruxe. Rü taxlemaāma nüxü iyaxugügü, yerü poraācü imuüe.

Ngechuchu rü ngütxcèx nangox ga María ga Magadáćüäx
(Cu 20.11-18)

⁹ Rü yexguma Ngechuchu yuwa írudaxguwena ga noxri yangunegu ga yüxüarü ngunexügu, rü ngütxcèxira nangox ga María ga Magadáćüäx ga ngüwa ínawoxüäcü ga 7 ga ngoxogü. ¹⁰ Rü ngüma rü ūiyaxü, rü namaā nüxü iayarüxi ga yema Ngechuchumüçügü ga īngechağüxü rü ūiauxexü. ¹¹ Natüru ga nümagü rü tama nayaxögüchaü ga yexguma nüxü naxinüegü ga na namaxüxü ga Ngechuchu rü na nüxü nadauxü ga ngüma.

Ngechuchu rü taxre ga norü ngüexügücèx nangox
(Lc 24.13-35)

¹² Rü yemawena ga Ngechuchu rü tōċü nangox naxcèx ga taxre ga norü ngüexügü ga yexguma nama ga naānewaama nadaxügu naxixgu. ¹³ Rü nümagü rü nawoegü, rü yema togü ga ngüexügümäa nüxü nayarüxugü. Natüru yemagüaxü rü ta tama nayaxögü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngüexügü
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁴ Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxcèx nangox ga yema 11 ga norü ngüexügü ga yexguma mechawa ínachibüeyane. Rü nayangagü naxcèx ga tama aixcüma na yaxögüāxü rü tama na inaxinüexü. Yerü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü ga yema nüxü daugüxü ga marü wena na namaxüxü. ¹⁵ Rü ūnanagürü nüxü: —¡Guxü i naānewa pexi rü guxü i duuxügümäa nüxü peyarüxi i ore i mexü! ¹⁶ —Rü yíxema yaxöxe rü ibaiexe rü tá tükü nangëxma i maxü i taguma güxü. Natüru yíxema tama yaxöxe rü tá tapoxcu. ¹⁷ —Rü ūnaā tå nixi i cuèxrüugü i nawa nüxü icuáxü i ngēma yaxögüxü. Rü chauéagagu tá ūnanawoxü i ngoxogü. Rü ngexwacaxüxü i nagagüwa tá nidxagü. ¹⁸ —Rü naxmëxmaā tå nüxü nayayauxâchi i áxtapegü. Rü ngëxguma yaxaxgüâgu i tacü i nawa iuyuxü, rü tåtûtâma nanachixexëe. Rü tá tükü ningögügü ya idaaeweexe rü tá tûmacèx nitaanegü —ūnanagürü.

Ngechuchu rü daxüguxü ga naānewa naxü
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü yexguma norü ngüexügümäa yadeaxguwena, rü Tupana rü daxüguxü ga naānewa nanaga. Rü Tupanaärü tügünecüwawa nayarüto. ²⁰ Rü nümagü ga norü ngüexügü rü inaxiāchi na guxüwama nüxü yanaxugüexü ga ore i mexü. Rü nüma ga Cori rü nüxü narüngüxü, rü ūnanangoxëe na aixcüma yiixü ga yema ore, yerü wüxigu namaā napuracü na naxügüāxüçèx ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaā naxügüxü.

ORE I MEXÜ GA LUCA ÜMATÜXÜ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga tacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duüxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaä nüxü na yaxugüexüruü ga yema duüxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxüegüxü ga norü orearü uchigawa. ³⁻⁴ Rü ngëmacëx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meäma naxcëx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñuxma rü chauxcëx rü name na meäma cuxcëx chanaxümatüxü i ngëma na meäma nüxü cucuáxüçex na aixcüma yíixü ga yema ore ga marührirëx cuxü nanguxüegüxü ga togü.

Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx nanaxunagü ga Cuáü ga baiüxexerüüärü buxchiga

⁵ Rü yexguma Erode äëxgacü ixixgu ga Yudéaanewa, rü yema nayexma ga wüxi ga Yudiugüarü pai ga Zaciariagu äegacü. Rü pai ga Aräüttaa ga Abiatanüxü nixi ga nümax. Rü namèxega rü Erichabé nixi. Rü túma rü ta tai ga Aräütanüxü tixi. ⁶ Rü nüma ga Zaciaria rü namèx ga Erichabé rü meäma Tupanapéxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüe ga norü mugü. Rü yemaäcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. ⁷ Natürü nangexacügü yerü namèx rü ingexacü. Rü ñuxuchi ga nümagü rü marü yaguäxgü nixigü. ⁸ Rü wüxi ga ngunexügü rü yema paigütücumü ga Zaciaria natanüwa üxüga nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxüçex. ⁹ Rü yema paigü rü nacüma nixi ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepetu naxücxüçex rü yema Tupanacëx na yaguäxüçex ga pumara ga yixixü. Rü yema ngunexügü rü Zaciariagu nangu na tupaucaarü aixepetu naxücxüçex na ýema yaguäxüçex ga pumara. ¹⁰ Rü yema pumara iyaguyane rü guxüma ga duüxügü ga duxétüwa yexmagüxü rü ñayumüxüegü. ¹¹ Rü ngürüächi Zaciariacëx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüülxüärü tügüneçuwagi nachi. ¹² Rü yexguma Zaciaria nüxü dëyxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx, rü poraäcü nabaixächiäe, rü poraäcü namuü. ¹³ Natürü yema daxücüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zaciariax, itäxü i cumuüxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxinü i curü yumüxü. Rü cuxmëx i Erichabé rü cuxü tá ixäxäcü, rü Cuäüga tá cunaxüéga. ¹⁴—Rü cuma rü tá poraäcü cutaaëxuchi i ngëguma nabuxgu. Rü muxüma i togü i duüxügü rü tá ta nataäegüxuchi. ¹⁵—Erü yima cune rü Tupanapéxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixi. Rü täätämä binu nayaxaxü, rü taxüüma to i tacü rü ngüchixaxü tá nixaxü. Rü tauta nabuyane rü Tupanaäe i Üünexü rü tá nüxna nangu. ¹⁶—Rü nüma tá muxüma i Yudiugüxü narüngüxüe na norü Cori ya Tupanacëx nawoeguxüçex. ¹⁷—Rü nüma ya Cuáü rü tá Cori ya Cristupéxegu nixü. Rü nuxümäcüçü ga Tupanaärü orearü uruu ga Erírarüü tå nixi erü tá nüxü nangëxma i Tupanaäe i poraxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü narüngüxüe i papágü na naxäcügüxü nangechaüxü, rü ngëma tama Tupanaga ñüüchätxü rü na aixcüma inaxinüexüçex. Rü ngëmaäcü tá duüxügüxü ínamexëe naxcëx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxücüäx. ¹⁸ Rü Zaciaria rü yema daxücüäxna naca, rü ñanagürü: —¿Nüxäcü tá nixi i ngëma na naxäxäcüxü i choxmëx? Erü marü chayaxuchi i chomax rü ngima rü ta marü iya —ñanagürü. ¹⁹ Rü Zaciariaxü nangäxü ga yema daxücüäx, rü ñanagürü: —Choma nixi i Gabi i Tupanaärü puracü chaxüxü. Rü nüma nüma choxü namu na cumaä nüxü na chixuxüçex i ñää ore i mexü. ²⁰—Natürü ñuxma i cuma rü tama choxü cuyaxö i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü ngëmacëx i ñuxma rü tá cungega ñuxmatáta nabu i ngëma cune. Natürü ngëma cumaä nüxü chixuxü, rü aixcüma tá ningu nagu i ngëma ngunexü i Tupana ixunetaxü —ñanagürü. ²¹ Rü yoxni ga duüxügü rü tupaucaarü duxétüwa Zaciariaxü nananguxüegü. Rü nüguna nacagüe ga tacüçex na tama paxa yema inaxüxüxü. ²² Rü yexguma Zaciaria tupaucawa íxüüxgu, rü taxucürüwa duüxügümää nidexa, yerü nangega. Rü nümagü ga duüxügü rü nüxü nicuëxächitanü ga tacüxü na nadauxüga Zaciaria ga tupaucaarü aixepena. Rü Zaciaria rü naxmëxmaä duüxügüxü nüxü nacuëxëe ga tacü nüxü na üpetüxü, yerü nangega. ²³ Rü yexguma Zaciaria naguxüegü ga na naxüäxü ga Tupanaärü puracü ga tupauca ga taxünewa, rü wenaxärü napatacëx nataegu. ²⁴ Rü yemawena rü Zaciaria namèx ga Erichabé rü ixäxäcü. Rü ngïpatagu irüxüüächa, rü wüximëxpüx ga tauemacü taguma duxétüwa ixü. ²⁵ Rü ngïxicatama ngigürügü: —Cori ya Tupana rü poraäcü choxü narüngüxüe. Rü ñuxma rü marü täätämä chixri chauchiga nidexagü i duüxügü naxcëx na changexacüxü —ngigürügü.

Wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx nüxü nixu ga Ngechuchuarü buxchiga

²⁶ Rü 6 ga tauemacü marü ngixü mexgu ga Erichabé ga yema na naxäxäcüxü, rü Gariréaanewa yexmane ga ñäne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü orearü ngeruü

ga Gabi. ²⁷Rü ngíxǖtawa naxǖ ga wüxi ga pacǖ ga taguma yatǖ ngímaā maǔxcǖ. Rü María nixǖ ga ngílega. Rü ngíma rü ixátechaū namaā ga wüxi ga yatǖ ga Yúchegu ãegacǖ. Rü nüma ga Yúche rü nuxcümätcǖ ga ãëxgacǖ ga Dabítanüxǖ nixǖ. ²⁸Rü yema nachica ga María nawa yexmaxǖgu naxǖcu ga Gabi, rü ñanagürǖ ngíxǖ: —Nuxmaē Pa Mariax. Tupana rü poraācǖ cumaā nataāe. Rü Cori ya Tupana rü cuxǖtawa nangéxma, rü guxǖ i ngelexǖgarǖ yexera marǖ cuxǖ narüngǖxéē —ñanagürǖ. ²⁹Natürǖ yexguma María nüxǖ deügxu ga yema daxúcǖxǟga Tupanaärǖ orearǖ ngerū, rü namaā ibaixachiǟga yema norǖ ore ga ngímaā nüxǖ yaxuxǖ. Rü ngígǟewa nagu irüxñǖ ga tǖxcǖ yemaācǖ ngíxǖ na namoxéxǖ. ³⁰Rü yexguma ga Gabi rü ñanagürǖ ngíxǖ: —Pa Mariax, tama name na cumuñxǖ, erü Tupana rü poraācǖ cumaā nataāe. ³¹—Rü ñuxma rü tá tauemacǖ cuxǖ inayarütaxu, rü tá cuxâxäcǖ, rü tá nayatǖ i cuxacǖ. Rü Ngechuchugu tá cunaxǖega. ³²—Rü nüma rü wüxi ya ãëxgacǖ ya taxǖchicǖ tá nixǖ. Rü Tupana ya Taxǖchicǖ Nane tá nixǖ i naega. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümätcǖ ga ãëxgacǖ ga Dabírǖ ãëxgacǖxǖ nayaxixéē. ³³—Rü nüma rü guxǖgutáma Yudíugürǖ ãëxgacǖ nixǖ. Rü tagutáma ñanguxuchi na ãëxgacǖ na yiñxǖ —ñanagürǖ. ³⁴Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngígürǖ: —Ñuxäcǖ tá nixǖ i ngéma na chaxâxäcǖxǖ, erü tauta chaxäte? —ngígürǖ. ³⁵Rü nüma ga Gabi rü ngíxǖ nangâxǖ, rü ñanagürǖ: —Tupanaäe i Üünexǖ tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacǖarǖ pora rü wüxi i caixañexǖrǖ tá cugu nayangaixema. Rü ngémacèx ngéma õxhana i namaā cuxâxäcǖxǖ rü Tupanapéxewa meçüxǖchi tá nixǖ, rü Tupana Nanemaā tá nanaxugǖ i duüxǖgǖ. ³⁶—Rü cutanüxǖ i Erichabé rü marǖ ixâxäcǖ woo marǖ yaguâxchiréx na yïñxǖ. Rü woo ga duüxǖgǖ rü:

“Tagutáma ixâxäcǖ” ñanagürǖgu ngíxǖ, natürǖ i ñuxma rü marǖ 6 ya tauemacǖ ngíxǖ name na marǖ naxâxäcǖxǖ. ³⁷—Erü Tupanaäxǖ rü taxuǖma naguxcha —ñanagürǖ. ³⁸Rü yexguma ga María rü ngígürǖ: —Chorǖ Cori ya Tupanaärǖ duüxǖ chixi i chomax. Rü marǖ name i chomaā nanaxǖ i ngéma chomaā nüxǖ quixuxǖäcǖma —ngígürǖ. Rü yexguma ngíxna íníxǖ ga yema Tupanaärǖ orearǖ ngerū ga daxúcǖxǟga Gabi.

Maria rü Erichabéxǖtagu inaxǖane

³⁹Rü yexgumaätcǖ ga María rü paxama nawa ixǖ ga guma ïäne ga Zácaríapata nawa yexmane ga Yudéaaneärǖ dauxchitawa. ⁴⁰Rü Zácaríapatawingu, rü iyaxǖci, rü Erichabéxǖ irümöxe. ⁴¹Rü yexguma Erichabé nüxǖ ñǖgu ga Maríaarǖ moxé, rü ngírǖ õxhana ga ngíñanüwa yexmaxǖ rü nixiäxǖci. Rü Tupanaäe ga Üünexǖ rü Erichabéna nangu. ⁴²Rü yexguma ga Erichabé rü tagaäcǖ Maríaxǖ ngígürǖ: —Guxǖ i ingexǖgarǖ yexera Tupana cuxǖ narüngǖxéē. Rü ngéxgumarǖ ta cunexǖ narüngǖxéē. ⁴³—¿Tacǖwa chame na nuâ chauxǖtagu cunaxǖanexǖ? Pa Chorǖ Cori Naëx. ⁴⁴—Erü ngéxguma nüxǖ chaxñǖgu i curǖ moxé, rü chauxacǖ i chauanüwa ngéxmaxǖ rü norǖ taäemaa nixiäxǖci. ⁴⁵—Cuma rü cutaäe erǖ nüxǖ cuyaxǖ i norǖ ore ya Tupana. Rü ngémacèx Tupana tá nayanguxéē i ngéma ore i cumaā nüxǖ yaxuxǖ —ngígürǖga Erichabé. ⁴⁶Rü yexguma ga María rü ngígürǖ: —Choma rü chauǟewa poraäcǖ Tupanaxǖ chiciexǖ. ⁴⁷—Rü chorǖ Cori ya chorǖ Maxéëruǖmaā chataäexǖchi. ⁴⁸—Rü woo wüxi i Tupanaärǖ duüxǖ i ngearǖ díerǖxé chixi, natürǖ Tupana chaugu narüxñǖ. Rü ñuxmaätcǖ i duüxǖgǖ rü taäëxcǖmaā guxǖgutáma choxǖ naxugǖ. ⁴⁹—Erǖ Tupana ya Poracǖ rü taxǖ i mexǖ chauxcèx naxǖ. Rü naxǖüne i naega ya Tupana. ⁵⁰—Rü nüma ya Tupana rü guxǖgutáma nüxǖ tangechäütümüügǖ ya guxäma ya yíxema aixcǖma nüxǖ muüêx. ⁵¹—Rü guxǖ ga norǖ poramaā tükǖ narüyexera ga guxema tükǖguma icuëxǖügǖxe. ⁵²—Rü marǖ ñanawoxǖ ga yema ãëxgacǖgǖ ga nügǖ icuëxǖügǖx. Natürǖ guxema duüxǖgǖ ga tama tükǖ icuëxǖügǖxe, rü poraäcǖ tükǖ narüngǖxéē. ⁵³—Rü guxema tükǖ nataxǖxe, rü muxǖma tükǖna naxǟ. Natürǖ guxema muärǖ díerǖxǖgue rü taxuǖma tükǖna naxâxäcǖma tükǖ ñimugǖ. ⁵⁴—Rü poraäcǖ nüxǖ narüngǖxéē ga norǖ duüxǖgǖ ga Yudíugǖ. Rü tama nüxǖ inarüngǖma na nüxǖ ingeħäütümüügǖ, yexgumarǖ ga nuxcümäügǖxǖ ga tatanüxǖmaā na inaxunetaxǖ. ⁵⁵—Yerǖ yemaäcǖ inaxuneta namaā ga tórū oxi ga Abráū rǖ namaā ga tatanüxǖgǖ na guxǖgutáma tükǖ nangǖxéexǖ —ngígürǖga María. ⁵⁶Rü tomaëxpǖx ga tauemacǖ Erichabéxǖtagu irüxǟyxǖ ga María. Rü ñuxǖchi ngípatacèx itaegu.

Cuáǖ ga baiǖkeérǖtǟrǖ buxchiga

⁵⁷Rü nawa nangu ga ngunexǖ ga na naxíraxacǖxǖ ga Erichabé. Rü nayatǖ ga ngíxäcǖ. ⁵⁸Rü yexguma nüxǖ nacuëxgǖ na ñuxäcǖ Tupana ngímaā meçümaxǖ, rü ngírǖ ngaicamagu pegǖxǖ ga duüxǖgǖ rǖ ngítanüxǖgǖ rǖ ngíxǖ ñayadaugǖ, rǖ ngíxǖ narümxögǖ rǖ ngíxǖ nayataäegǖxéē. ⁵⁹Rü 8 ga ngunexǖguwena rǖ ñayawiechëxmüpëxechiraǖgu ga guma ngíne. Rü nanatǖ ga Zácaríagu nanaxǖégagǖchaū̄ ga duüxǖgǖ. ⁶⁰Natürǖ naë̄ ga Erichabé rǖ tama inaxwèxe. Rǖ ngígürǖ: —Narümemaa nixǖ i Cuáǖgu tanaxǖega —ngígürǖ. ⁶¹Rü duüxǖgǖ rǖ ñanagürǖngíxǖ: —¿Tǖxcǖi cunaxwèxe i ngéma naega? Erǖ cutanüxǖtanüwa

rü tataxuma ya texé ya ngēmagu âegaxe —ñanagürüğü. ⁶² Rü yexguma ga duûxügü rü naxmēxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naegagu tá na naxüégäxü. ⁶³ Rü yexguma ga Zacaría rü poperaxü naxuneta na yexma na naxümatüxüçex ga naega. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáü tá nixi i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxüma ga duûxügü rü naþaixâchiäegü ga yexguma yema naegaxü nadaugü. ⁶⁴ Rü yexgumatama wenaxârü nidexa ga Zacaria. Rü inanaxügü ga Tupanaxü na yacuëxüxü. ⁶⁵ Rü yemacèx guxüma ga yema duûxügü ga norü ngacicamagu âpatagüxü rü poraäcü nabaixâchiäegü. Rü guxüwama ga yema naânewa ga Yudeaanewa rü duûxügü nüxü nixuchigagü ga yema ngupetüxü. ⁶⁶ Rü guxüma ga nüxü cuâchigagüxü ga yema ngupetüxü, rü nügüäxewa nagu narüxñüeëcha, rü ñanagürüğü: —¡Tacü tá nixi i ngëma buxü! Erü Tupana rü aixcüma naxütawa nangëxma —ñanagürüğü.

Zacaríia rü Tupanaxü nicuëxü

⁶⁷ Rü nanatü ga Zacariana nangu ga Tupanaä i Üünexü. Rü nüxü nixu ga yema ore ga Tupana namaä nüxü ixuxü. ⁶⁸ Rü ñanagürü: —Name nixi i nüxü ticuëxüügü ya törü Cori ga nuxcümaäcü ga törü oxi ga Iraéaru Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tükü yamaxëxëxüçex i yixema i norü duûxügü na ixügüxü. ⁶⁹ —Rü ngëmacèx tükna nanamu ya wüxi ya poracü ya törü maxëxëerü ga nuxcümaäcü ga norü duûxü ga Dabitänüxüwa ne ücü. ⁷⁰ —Rü yemaäcü Tupana tamaä inaxuneta nawa ga yema nuxcümaägüxü ga norü orearü uruügü ga ünugüxü. ⁷¹ —Rü yema orearü uruügüwa nüxü nixu rü tá tükü ñanguxüxüä naxmëxwa i törü uwanügü rü guxüma i ngema duûxügü i taxchi aixexü. ⁷² —Rü nuxcümaägüxe ga törü oxigümaä nüxü nixu na nüxü tangechaütmüügüxü rü tagutáma nüxü iyanangümaxü ga yema tümamaä inaxunetaxü. ⁷³⁻⁷⁵ —Rü yemaäcü ga Tupana rü nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abráümaä inaxuneta. Rü namaä nüxü nixu rü tá tükü ñanguxüxüä nüxna i törü uwanügü na tama imüüäcüma naxüxüçex i Tupanaärrü puracü rü aixcüma mécü na ixügüxü napëxewa i guxü i törü maxüwa i wüxicigü i ngunexügü —ñanagürü ga Zacaria. ⁷⁶ Rü ñanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ya Taxüchicüarü orearü uruümaä tá cuxü naxugü. Erü cuma rü tá Corixüpa yoxni duûxügümaä nüxü quixu i nachiga ya Cori. ⁷⁷ —Cuma rü Coriarü duûxügüxü tá nüxü cucusüxü na Tupana tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na ngëmaäcü nayauxgüäxüçex i maxü i taguma gúxü. ⁷⁸⁻⁷⁹ —Erü nüxü tangechaütmüügü ya Tupana ya poraäcü tükü ngechaücü. Rü ngëmacèx daxüguxü i naânewa taxcex ne nanamu i ñoma i naâneärü ngóonexëerü i ngexwacaxüxü na nangóonetanüxëxüçex; i ngëma duûxügü ga noxri guxüguma norü chixexügagu äücümaxüwa yexmagüxü. Rü núma tá tükü narüngüxüä na Tupanamaä rüngüxmüexüçex —ñanagürü ga Zacteria. ⁸⁰ Rü yema buxü rü niyachigü rü wüxicigü ga ngunexügü yexeraäcü Tupanaxü nicuächigü. Rü dauxchita ga ngextä taxüema íxäpataxüwa nayexma ñüxmata yema ngunexüwa nangu ga na Yudügüxü nügü nacuëxëxü.

2

Ngechuchuarü buxchiga

(Mt 1.18-25)

¹ Rü yexguma Agutu âëxgacü ga tacü ixügxu ga Dumawa, rü nanaxunagü ga na yaxugüäxü ga guxüma ga duûxügü ga guxü ga naânewa. ² Rü yema nüxiraüxü ga duûxügülarü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu âëxgacü ixügxu ga Chíriaarü naânewa. ³ Rü guxüma ga duûxügü rü wüxicigü norü ïäne ga nagu nabuxüñewa nixüchigü ga yéma na yaxugüäxüçex. ⁴ Rü yemacèx ga Yúche Gariréeanewa yexmane ga ïäne ga Nacharétuwa ñaxüxü, rü Yudeärü naânewa yexmane ga ïäne ga Beréüwa naxü. Rü guma nixi ga ïäne ga nuxcümaäcü ga âëxgacü ga Dabí nagu buxüne. Rü yemacèx nixi ga Yúche ga yéma naxüxü, yerü Dabitänüxü nixi ga nümax. ⁵ Rü Beréüwa naxü ga Yúche na yaxugüxüçex wüxicigü ngîmaä ga María ga ngîmaä naxämexchaäcü. Natürü ga María rü itacharaü ga na naxâxäcüxü. ⁶ Rü yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngîxna nangu ga ngîrü ngunexü ga na naxíraxacüxü ga María. ⁷ Rü yexma nabu ga nüxiraücü ga ngîne. Rü naxchápenüümaä inanuque. Rü wüxi ga woocarü chibüchicagumare inacanagüxüä, yerü marü guxüma nixâäcü ga ucápua nawa ga guma pegüpataü.

Tupanaärrü orearü ngeruü ga daxücüäx rü carnerugüarü dauruüçex nangox

⁸ Rü Beréüärrü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü dauruügü ga chütacü nachitaüwa norü carnerugüna ídaugüxü. ⁹ Rü ngürüächi yema carnerugüarü dauruügüçex nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü Cori ya Tupanaärrü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraäcü nangoone. Rü yema carnerugüarü dauruügü rü poraäcü namuüä. ¹⁰ Natürü yema orearü ngeruü ga daxücüäx, rü ñanagürü nüxü: —¡Tâxü i pemuüäxü! erü pexcex nuâ chanange i wüxi i ore i mexêchixü i guxü i duûxügüarü

taāēxēēruū tá ixixū. ¹¹ —Erü ūuxma rü Beréugu nabu ya perü maxēxēēruū. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixi. ¹² —Rü ñaā tá nixi i perü cuēxruū. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i öxchana i naxchápenüümäa nuquxü rü woocaru chibüchicagu caxü —ñanagürü. ¹³ Rü yexgumatama ngürüächi yema daxücüäx ga orearü ngeruñxüwtawa nangox ga muxuma ga togü ga daxücüäx ga orearü ngeruñgü. Rü Tupanaxü nícuëxüügü, rü ñanagürügü. ¹⁴ —Rü ūuxma rü Tupanaxü inícuëxüügü rü inataäegü i daxügxü i nañnewa. Rü pema i ñoma i nañneçüäx i Tupana pemaä taäegüe, rü name nixi i pegümaä perüngüxmüe —ñanagürügü. ¹⁵ Rü yexguma daxüwa naxïnguvena ga yema orearü ngeruñgü rü yema carnerugüarü dauruñgü rü nügumäa ñanagürügü: —¡Nixä itayadu i Beréuda i ngëma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaä nüxü ixuxü nawá i norü orearü ngeruñgü! —ñanagürügü. ¹⁶ Rü paxa inaxächi, rü yéma naxi. Rü yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga woocaru chibüchicagu cacü. ¹⁷ Rü yexguma yema bucüxü nadaugüga ga yema carnerugüarü dauruñgü, rü duüxügümäa nüxü nixugüe ga yema ore ga Tupanaäru orearü ngeruñgü ga daxücüäx namaä nüxü ixuxü ga guma bucüchiga. ¹⁸ Rü guxüma ga duüxügü ga nüxü ñuñexü ga yema carnerugüarü dauruñgüarü ore rü namaä nabaixächiäegü. ¹⁹ Natüru ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxü rü ngüñäegü namaä inguxü rü nagu irüñxüñecha. ²⁰ Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruñgü. Rü taäñëcüma Tupanaxü nícuëxüügü naxcëx ga guxüma ga yema nüxü naxñüñexü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcüma yema orearü ngeruñgü ga daxücüäx namaä nüxü ixuxüñcüma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünnewa nanagagü

²¹ Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga öchhana, rü ínanawiechëxmüpxechiraügү. Rü Ngechuchugu nanaxüegagü. Rü yematama nixi ga naega ga daxüçüläx ga Tupanaärü orearü ngeruü Mariamaä nüxü ixuxü ga tauta namaä naxäxäcügү. ²² Rü yexguma mariy yangugux ga yema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapexewa na nügü yamegüxü rü yéma naxi na yemaäcü Tupanapexewa yanguxüegüxüce x ga yema Moçhéarü mugü nüxü ixuxürü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüäxüce. ²³ Rü yemaäcü nanaxügü yerü Tupanaärü mugüwa naxümatü, rü fiñagürü:

"Ngēxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüx̄raüxü i ngixäcü, rü name i Cori ya Tupanana inamu",

ñanagürü.²⁴ Rü yéma naxí rü yéma nanagagü ga taxre ga mustucugü ga yexwacëx yaexü, na Tupanacëx nadaiäxüçëx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaärü mugüwa.²⁵⁻²⁶ Rü yexgumaücüü Yeruchareñüga naxächii ga wüxi ga yatü ga Chimeñüga äegacü. Rü wüxi ga yatü ga mécumüca nixí ga númax, rü aixcumüa Tupanaxü negechaücü nixí. Rü núma rü gugxuma ñananguxëe na fluxguacü tá ñanguxü ya Yudifugüarü nguxüñxéerüü ya Cristu. Rü Tupanaäe i Üñunexü rü Chimeñüxtawá nayexma, rü núxü nüxü nacuèxëe na tätüáma nayuxü ega tama nüxü nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana núma namucü.

27 Rü yema ngunexügū rü tupauca ga takñewna Chimeñxü naxüpäe ga Tupanaäe i Üñexü. Rü yéma nayexma ga Chimeñ ga yegxuma Yúche rü María tupaucawa nagagüga gu gumá bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüläxüce na yemaäcü yanguxëégüläxüce ga

ga gegeñrañi na Tapanaxiñi. Kankagaduñiñi y ñakada y anganagüeñiñi
Moïchearü mu. ²⁸ Rü Ngéchuchuxüñi naganagü ga Chimeñi. Rü Tupanaxüñi nicuëxüñi, rü
ñanagürü: ²⁹—Pa Corix, ñuxma rü marü name na chayuxü, erü marü cuyanguxëe ga yema
chomaä icuxunetaxü. ³⁰⁻³¹—Rü chauxetümaäñtchi nüxü chadaya daa Maxëxëerüñi ya
guxü i duuxëgucex numa cunamucü. ³²—Rü numa nixiñi ngóonexëerüñi naxcex i guxüma i
duuxëgü i tama Yudíugü ixíguxü. Rü ñaa ñchanagagu rü togü i duuxëgü tá nüxüñi nicuëxüñi
i curü duuxëgü i Yudíugü — ñanagürü. ³³ Rü Yúche rü María rü nabaiñachiäegü namaä ga

Chimeūrū ore ga ñuxācū guma ñchanachigamaā na yadexaxū.³⁴ Rū yexguma ga Chimeū rū Tupanana naca na meā nüxū nangupetügxülcèx ga Yúche rū María rū guma ñchanha. Rū ñanagürū ngíxū ga María ga Ngechuchu naē: —Dúcèx, daa ñchanha rū tá nanamaxéxéē i muxüma i Yudiugü, natüri ngéma tama nüxū yaxögüchaüxū rū tá inayarütauxe. Rū nüma rū wüxi i cuëxruü tá nixi i duuxügücèx, rū muxüma tá nüxū naxoe.³⁵ —Rū ngémaäcū tá nanangoxééama i guxüma i naáewha nagu naixñüexü i muxüma i duuxügü. Rū guxüma i

ngēma tā ūnā ñoxchanaxū ngupetuxū rū ñoma wüxi i cùxchi i curū maxünewa yaruwáxürū tā cuxū nangux, Pa Mariax —ñanagürü.³⁶ Rū yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaärrü orexü ixucü. Rū Ana nixí ga ngílega. Rū Panuexäcü iyixí, rū Ácherutanuxū iyixí. Rū marü yaguäxüchi iyixí. Rū yeguma napaxüchigutama ixâte. Naturû 7 ga taunecü- guxicatama ngîtemada iyarüxüxü, yerü nayu ga ngîte.³⁷ Rū yemaäcü wüxi ga yutecü ga yaguäxüchi iyixí, yerü 84 nixí ga ngîrû taunecü. Rû taguma tupauca ga taxünewa fixüxü. Rû guxüguma nguncuecü rû chütacü rû naxaureäcüma iyumüxëecha. Rû yemaäcü Tupanaxü iyacuèxü rû inataxëe.³⁸ Rû yegumatama Chimeü iidexayane, rû yéma ingu ga Ana. Rû Tupanana moxë ixâ. Rû iinaxügü ga ñoxhana ga Ngechuchuchiga na yadexaxü napêxewa ga guxüma

ga yema Yudíugü ga Yerucharéūcūñäx ga Cristuxü ínanguxëégüxü na norü nguxuchixëēruü yíixüçèx.

Íäne ga Nacharétucex nwoegu

³⁹ Rü yexguma marü yanguxëégüäguwena ga guxüma ga yema Tupanaärü mugü nüxü ixuxü, rü Yúche rü María rü naxcèx nwoegu ga norü íäne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰ Rü guma bucü rü niyachigü, rü yexeraäcü naporachigü, rü yexeraäcü nüxü niciuáchigü. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxëe.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa naxo

⁴¹ Nanatü rü naë rü gúcü ga taunecüga Yerucharéüwa taxüñü naxcèx ga Üpetüchigaaruü peta. ⁴² Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü yexmagu, rü Yerucharéüwa taxí namaäga nanatü rü naë, yerü yema nixü ga Yudíugücüma naxcèx ga Üpetüchigaaruü peta. ⁴³ Rü yexguma yagüechigagu ga Üpetüchigaaruü peta, rü tûmachiülcèx tawoegu ga nanatü rü naë. Natürü ga Ngechuchu rü tûmaëchita tûxna Yerucharéügu narüxäñü. ⁴⁴ Rü tûma nüxü tacuëgxüga rü yema muxü ga duüxügü ga tûmaweama ixixütanüxtanügu naxä ga Ngechuchu. Rü yemaäcü marü itaxí ga wüxi ga ngunexü. Natürü yexguma naxcèx tadaugüga tûmatanüxtanügu rü yema tûxü cuëgxütanügu rü tama nüxü itayangaugü. ⁴⁵ Rü yemacëx wenaxärü Yerucharéücex tawoegu na yexma naxcèx tayaðaugüxüçex. ⁴⁶ Rü tomaëxpüx ga ngunexüguwena Ngechuchuxü itayangaugü ga tupauca ga taxünegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngüexëëruügü ga Tupanaärü mugüwa nguxëetaegüxü, rü inarüxñü ga norü nguxëetæ, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷ Rü guxüma ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü ñüñexü, rü nabaxächiäegü na ñuxäcü nüxü nacuëxüchixü rü meäma nangäxüñäxü. ⁴⁸ Rü yexguma nanatü rü naë nüxü daugüga rü tabaixächiäegü. Rü naë rü ñatarügü nüxü: —Pa Chaunex, ¿tüxcüü tomaä ngexü cuwagü? Cunatü rü choma rü poraäcü cuxcèx taxoegaäeäcüma cuxcèx tadaugüecha —ñatarügü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagüru: —¿Tüxcüü chauxcèx pedaugü? ¿Tama éxna nüxü pecuëx na woetama Chaunatüchüwa tá changëmaxü? —ñanagüru. ⁵⁰ Natürü ga tûmagü rü tama nüxü tacuëgxüga yema tûmamaä nüxü yaxuxü. ⁵¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü tûmawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxülguma meä tûmaga naxlñüchä. Rü naë ga María rü ngäñäewa nagu irüxñüchä ga guxüma ga yema ngupetüxü. ⁵² Rü niyachigü ga Ngechuchu, rü yexeraäcü nüxü niciuáchigü. Rü Tupana rü namaä nataäe, rü guxüma ga duüxügü rü ta namaä nataäegü.

3

Cuáü ga baiütxëëruü nüxü nixu ga Tupanaarü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxüema íxäpataxüwa

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)

¹ Rü yexguma Tibériu 15 ga taunecü Dumaaruü äëxgacü yixixgu, rü yexguma nixü ga Pôñchui Piratu rü Yudéaneärü äëxgacü yíixü, rü Erode rü Gariréaneärü äëxgacü yíixü, rü naëneäga Pipiri rü Itúreaane rü Traconíteaneärü äëxgacü yíixü, rü Lichánia rü Abiriniäñeärü äëxgacü yíixü. ² Rü yexguma ga Aná rü Caipá rü paigüeru nixigü. Rü yexguma nixüga Zácaría nane ga Cuáümaä yadexaxü ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxüema íxäpataxüwa. ³ Rü guxüma ga yema nachicagü ga Yudáücutuarü ngaicamana yexmagüxüga nixügüchigü ga Cuáü. Rü duüxügümaä nüxü nixuchigü na nüxü naxoexüçex ga nacuëmagü ga chixexü rü ínabaiüxüçex na yemaäcü Tupana nüxü nüxü rüngümaxüçex ga norü pecadugü. ⁴ Rü guma nuxcümaäcü ga Ichaxía ga Tupanaärü orearü uruü naxümatüxüñü nixü ga nangupetüxü. Yerü duüxügüarü maxüäruü mexëëchigaxü nixu ga yexguma ñaxü:

“Ngëma nachica i ngextá taxüema íxäpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngema tagaäcüma ñaxü: ¡Pégü pemexëe naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawëxächixëe i perü maxü!” ⁵ Rü guxäärü maxü rü tá inayarüwëxächi ñoma wüxi i ngatexü rügütaxüñü na iyawëxüçex i nama. Rü guxäma ya yíxema togüetüwa tûgü ngëxmaxëégüxe rü tá ñarüñü ñoma wüxi ya mëxpüne rü wüxi i ngüchitareru idoxochixëexüñü. Rü guxüma i nacüma i wülxü rü tá inayarüwëxächigü. Rü ngëma duüxügüarü maxüwa tama mexü rü tá nayamexëegü. ⁶ Rü guxüma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya yima Maxëëerü ya Tupana núma namucü”,

ñanagüru ga Ichaxía úmatüxü ga ore. ⁷ Rü yexguma Cuáüxtawá naxixgu ga duüxügü na ínabaiüxëëäxüçex, rü núma ga Cuáü rü ñanagürüama nüxü: —Pa Äxtapearü Duüxügüx ⁸ —Rü ñuxäcü nagu perüxñüe na naxchaxwa pibuxmüsü i ngëma poxcu i marü ingaicamaxü ega tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü? —¡Rü meä pemaxë na ngëmaäcü guxüma i

duǔxügű nüxű daugüxücex na aixcuma marü nüxű perüxoexű i pecüma i chixexű! Rü tama name i ñaperügűgű:

“Täntáma Tupana toxű napoxcue, erü Abráñtanüxű tixigű” ñaperügűgű. Erü tama ngëmacex nixi ya Tupana i duǔxügűxű nayaxuxű. Rü pemaä nüxű chixu rü ngëgxuma Tupana naxwëxegu rü tama nüxű naguxcha na daa nutawa Abráñtanüxű nanguxüxéexű.⁹ —Tupanaärü yuemä rü marü ímemare na yadaxüxücex i ngëma nanetügű i tama mexü. Rü guxüma i nanetügű i chixearü öödxű rü tá nadaxü, rü ñuxüchi üxüwa tá ínagu —ñanagürü ga Cuáü.¹⁰ Rü yexguma ga duǔxügű rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügű: —¿Tacü éxna nixi i mexü na tanaxüxű? —ñanagürügű.¹¹ Rü Cuáü rü nanangäxű rü ñanagürü: —Texé ya taxrearü gáuxüchiruaxé rü name nixi i texé ya tuxű nataxüxena tanaxă. Rü texé ya ñonaäxé rü name nixi i texé ya ngearü ñonaäxëmaã tangau i tümaärü ñona —ñanagürü.¹² Rü Cuáüxütawa naxi ta ga ñuxre ga yatügű ga Dumaärü äëxgcacüex díerü ngixű ideetanüxű. Rü nanaxwëxegü ga Cuáü na ñabaiüxéexű. Rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügű: —Pa Ngúexéeruüx, ¿Tacü nixi i mexü na tanaxüxű i tomax? —ñanagürügű.¹³ Rü Cuáü rü ñanagürü nüxű: —Tama name i äëxgcacü pemaä nüxű ixuxüdärü yexera penayauxgű i diëru i duǔxügűxü tawa —ñanagürü.¹⁴ Rü ñuxre ga churarakü rü ta Cuáüna nacagü, rü ñanagürügű: —¿Toma rü tacü nixi i mexü na tanaxüxű? —ñanagürügű. Rü nanangäxű ga Cuáü rü ñanagürü: —Tama name i texéxü pexäxüneäcuma tümaärü ngëmaxügű pepuxü.¹⁵ Rü tama name i tacü rü doraxű tümachigaxű pixu na ngëmaäcü tümaärü ngëmaxügű pepuxüxücex. Rü name nixi i ngëma diëru i äëxgcacü pexü ngïmaã naxütanücumaäatama petaäegü rü tama yexeracüex ípêca —ñanagürü.¹⁶ Rü yexguma ga duǔxügű rü poraäcü ñananguxüegü na paxa ínanguxű ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxinüe ga na bexmana Cuáü rü Cristu yíixü.¹⁷ Natüru ga Cuáü rü guxäxű ñanagürü: —Aixcuma i choma rü dexawamare pexü íchabaiüxéex, natüru tá ínangu i to i Tupanaärü orearü uruü, rü nüma tá pexna nananguxéex i Tupanaäe i Üünexű wüxi i üxüemarüü. Rü nüma rü poraäcü choxü narüyexera na äëxgcacü yíixü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwa chame.¹⁸ —Rü nüma rü marü inamemare na ñoma i nañewa yadexechiäxücex i norü duǔxügű ñoma wüxi ya yatü trigu nañtüne idexechixtrüü. Rü ngëmaäcü tå nadayexechi i ngëma noxrü ixigüxű na naxü-tawa nangëxmagüxücex, natüru ngëma tama noxrü ixigüxű, rü tá ínangu الوا ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü.¹⁹ Rü yema oremaä rü muxüma ga to ga ucuxëgümäa, rü Cuáü duǔxügümäa nüxű nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga.²⁰ Rü Cuáü rü äëxgcacü ga Erodexű nanga, yerü ngïmaã naxämëx ga Erodia ga nañeñe ga Piripi namëx. Rü nananga ta naxcex ga yema togü ga chixexű ga naxüxű.²¹ Natüru ga Erode rü tama Cuáüga naxinü. Rü yexeraxű ga chixexű naxü, yerü poxcupataüwa Cuáüxű namu.

*Ngechuchuarü baiechiga
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)*

²¹ Rü yexguma taxüta napoxcugu ga Cuáü, rü guxü ga duǔxügűxű ñabaiüxéexyane, rü yexguma ta nixi ga Ngechuchuxű ñabaiexéexű. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxéyane rü ningena ga daxüguxű ga naâne.²² Rü Tupanaäe i Üünexű rü wüxi ga muxteturüü inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixi, Pa Chaunex, i cuxü changechaüxüchixü rü cumaä chataäexü —ñaxü.

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duǔxülgüchiga
(Mt 1.1-17)*

²³ Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxű nayexma ga yexguma ínaxügüägu na guxüwama duǔxügümäa nüxű yaxuxű ga Tupanaärü Ore. Rü duǔxügű nagu narüxinüe rü Yúche nane nixi ga nüma.

Rü Yúche rü Erí nane nixi.

²⁴ Rü Erí rü Matáx nane nixi.

Rü Matáx rü Lebí nane nixi.

Rü Lebí rü Merequí nane nixi.

Rü Merequí rü Yána nane nixi.

Rü Yana rü Yúche nane nixi.

²⁵ Rü Yúche rü Matatia nane nixi.

Rü Matatia rü Amó nane nixi.

Rü Amó rü Naüü nane nixi.

Rü Naüü rü Echi nane nixi.

Rü Echi rü Nagaí nane nixi.

²⁶ Rü Nagaí rü Maäx nane nixi.

Rü Maäx rü Matatia nane nixi.

Rü Matatia rü Chemeí nane nixi.

- Rü Chemeī rü Yuchéx nane nixī.
 Rü Yuchéx rü Yudá nane nixī.
- ²⁷ Rü Yudá rü Yuanáū nane nixī.
 Rü Yuanáū rü Récha nane nixī.
 Rü Récha rü Chorobabé nane nixī.
 Rü Chorobabé rü Charatía nane nixī.
 Rü Charatía rü Nerí nane nixī.
- ²⁸ Rü Nerí rü Merequi nane nixī.
 Rü Merequi rü Adí nane nixī.
 Rü Adí rü Cocháū nane nixī.
 Rü Cocháū rü Elmadáū nane nixī.
 Rü Elmadáū rü Erú nane nixī.
- ²⁹ Rü Erú rü Yochué nane nixī.
 Rü Yochué rü Erieghé nane nixī.
 Rü Erieghé rü Yoríū nane nixī.
 Rü Yoríū rü Matáx nane nixī.
 Rü Matáx rü Lebí nane nixī.
- ³⁰ Rü Lebí rü Chimeū nane nixī.
 Rü Chimeū rü Yudá nane nixī.
 Rü Yudá rü Yúche nane nixī.
 Rü Yúche rü Yonáū nane nixī.
 Rü Yonáū rü Eriaquíū nane nixī.
- ³¹ Rü Eriaquíū rü Meréa nane nixī.
 Rü Meréa rü Ména nane nixī.
 Rü Ména rü Matáta nane nixī.
 Rü Matáta rü Natáū nane nixī.
 Rü Natáū rü Dabí nane nixī.
- ³² Rü Dabí rü Ichaxí nane nixī.
 Rü Ichaxí rü Obé nane nixī.
 Rü Obé rü Boó nane nixī.
 Rü Boó rü Cháru nane nixī.
 Rü Cháru rü Nachóū nane nixī.
- ³³ Rü Nachóū rü Aminadá nane nixī.
 Rü Aminadá rü Admíū nane nixī.
 Rü Admíū rü Arni nane nixī.
 Rü Arni rü Esróū nane nixī.
 Rü Esróū rü Fare nane nixī.
 Rü Fare rü Yudá nane nixī.
- ³⁴ Rü Yudá rü Acóbu nane nixī.
 Rü Acóbu rü Ichaá nane nixī.
 Rü Ichaá rü Abráū nane nixī.
 Rü Abráū rü Taré nane nixī.
 Rü Taré rü Nacúx nane nixī.
- ³⁵ Rü Nacúx rü Cherúx nane nixī.
 Rü Cherúx rü Ragáu nane nixī.
 Rü Ragáu rü Peréx nane nixī.
 Rü Peréx rü Ebéx nane nixī.
 Rü Ebéx rü Cháru nane nixī.
- ³⁶ Rü Cháru rü Caináū nane nixī.
 Rü Caináū rü Arpacháx nane nixī.
 Rü Arpachá rü Chéū nane nixī.
 Rü Chéū rü Noé nane nixī.
 Noé rü Laméx nane nixī.
- ³⁷ Rü Laméx rü Matucharéū nane nixī.
 Rü Matucharéū rü Enóx nane nixī.
 Rü Enóx rü Yaréx nane nixī.
 Rü Yaréx rü Maalaréx nane nixī.
 Rü Maalaréx rü Caináū nane nixī.
- ³⁸ Rü Caináū rü Enóx nane nixī.
 Rü Enóx rü Chex nane nixī.
 Rü Chex rü Adáū nane nixī.
 Rü Adáū rü Tupana nane nixī.

4

*Ngechuchuxüttawa naxü ga Chataná
(Mt 4.11; Mr 1.12-13)*

1 Ngechuchuxüttawa nayexma ga Tupanaäe i Üünexü. Rü yexguma Yudáüchiüwa ínaxüüchigü ga Ngechuchu, rü Tupanaäe i Üünexü rü dauxchitawa ga ngextá taxüema íxäpataxüwa nanaga. 2 Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yíxcama rü nataiya. 3 Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, rü jdaa nutamaä nüxü ixu na pääxü nanguxuchixüçèx! —ñanagürü ga Chataná. 4 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Täütáma ñnamaäxica namaxé i duülxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü tá nixi i duülxügüxü maxéëxü”;

ñanagürü. 5 Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mëxpünechitaeruwa nanaga. Rü yéma payaächi nüxü nüxü nadauxüe ga guxüma ga nachiüünegü ga ñoma ga naäneçüäx. 6 Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Guxü i ñaa nachiüünegü i mexü rü norü ngëmaxügü rü chi cuxna chanaxä. Erü choxrü nixi i guxüma i ñaägü, rü tükna chanaxä ya texé ya choma chorü me ixixé na tükna na chanaxäxü. 7 —Rü ngëxguma chi chopëxegu cucaxäpxügü rü choxü quicuëxügü rü cuxrü chi nixi i guxüma i ñaa cuxü chawéxü —ñanagürü. 8 Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —jChoxna ixügachil Pa Chata- náx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“¡Nüxü icüexü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüxücatama napuracü!”

ñanagürü. 9 Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéü ga iñnewa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, rü jnuä cugü rütae! 10 —Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxüçüäx na cuxna nadaugüxüçèx.” 11 Rü naxmëxmaä tá cuxü niuyaügü na tama tacü rü nutagu cunguxüçèx”,

ñanagürü. 12 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”,

ñanagürü. 13 Rü yexguma marü taxucüüwama Ngechuchuxü naxüxgu, rü nüma ga Chataná rü nüxna niña ñuxmata nüxü iyangau na ñuxäcü wena nüxü na naxüxü.

*Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)*

14 Rü Ngechuchu rü Gariréaanecëx nataegu. Rü Tupanaäe i Üünexü rü naxüttawa nayexma rü poraäcü nanaporaxée. Rü ga duülxügü rü nachiga nidexagü ga guxü ga yema naänewa.

15 Rü wüxichigü ga iñneäru ngutaquëxepataügüwa rü nanguxëétae. Rü guxüma ga duülxügü rü nüxü nicuexüügü.

*Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

16 Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu. Rü guma nixi ga iñne ga nanatügü nawa nayaxëégüne. Rü ngüxchigaaru ngunexügü rü ngutaquëxepataügü naxüci, yerü yema nixi ga nacüma ga guxü ga ngüxchigaaru ngunexügü. Rü yéma inachi rü duülxügüçex nüxü nadauumatü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. 17 Rü nüxna nanaxägü ga popera ga Tupanaärü orearü uruu ga Ichaxia ümatüxü. Rü yexguma yangenaätuägu, rü nüxü inayangau ga ngextá inaxüttüwa ga ore ga ñaxü:

18 “Cori ya Tupanaäe rü chauxüttawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxüçèx i ore i mexü namaä i ngëma duülxügü i ngearü ngëmaxüäxügüxü. Rü choxü namu na ngëma duülxügü i pecadutüüwa ngëxmagüxümaä nüxü na chixuxüçèx rü tá na ñanguxüxü. Rü choxü namu na chayadauchixetüxüëgxüçèx i ngëma ingexetügüxü rü na íchananguxüxëëxüçèx i ngëma duülxügü i togümëxëwa ngëxmagüxü. 19 Rü nüma choxü namu na duülxügümaä nüxü chixuxüçèx na Tupana nüxü rüngüxëéchaüxü i ngëma nüxü yaxögüxü”,

ñanagürü ga yema ore. 20 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüguna nananuxächiätü ga popera. Rü ngutaquëxepataüärü dauruüna nanaxä rü ñuxüchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquëxepataüwa yexmagüxü ga duülxügü rü nüxü narüdaüücha. 21 Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxmatama nixi i pepëxewa Tupana yanguxëëxü i ñaa ore ga Ichaxia ümatüxü —ñanagürü. 22 Rü guxüma ga duülxügü rü meä Ngechuchuchiga nidexagü. Rü naþaixächiägü namaä ga yema ore ga mexü ga namaä nüxü yaxuxü. Natürü tama aixcüma nayaxögüchaü. Rü yemacëx nüguna nacagü

rū ñanagürögü: —¿Taux ēxna daa yïixü ya Yúche nane? —ñanagürögü. ²³ Rü Ngechuchu rū ñanagürü nüxü: —Choma nüxü chacuèx rū tá chomaā penaxuxuchi i ngēma ore i ñaxü:

“Pa Duturux jCugütama rümexëe!” ñaxü. Rü ēxna tá choxü ñaperügögü:

“Yema mexü ga taxü ga nüxü taxinüexü ga Tupanaäärü poramaä cuxüxü ga Capernáuwa, rū tanaxwëxe i nuā curü iānewa rū ta na cunaxüxü”, ñaperügögü tá. ²⁴ Rü nayadaxéé ga Ngechuchu na yadexaü rū ñanagürü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rū guxüma i Tupanaäärü orearü uruü, rū norü iānewatama i duüxügü rū tama meā nanayauxgü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rū Iraéanewa rū nayexma ga muxüchixüma ga ngexügü ga iyutegüxü ga yexguma Ería maüxgu. Rü yexguma nixü ga tomaëxpüx ga taunecüarü ngâxü rū taguma napuxü, rū poraäcü nangüxü ga taiya ga guxü ga ñaa nachixülanewa. ²⁶ —Natürü ga Tupana rū tama wüxi ga Iraéanecüäx ga yutecüxtawa Eríaxü namu. Natürü ngíxüxtawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacüäx ga Chidäärü iāneärü ngaicamagu áchiüçü. ²⁷ —Rü yexguma namaüxgu ga Erichéu, rū Iraéanewa nayexmagü ta ga muxüma ga duüxügü ga chaxünemaä idaaeweexü. Natürü taxuüma ga yema idaaeweexü ga Iraéanewa yexmagüxü rū naxcèx nitaaneë. Rü Namäüga Chíriaaneçüäxictatama nixü ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yexguma yema orexü naxinüegü, rū guxüma ga yema duüxügü ga guma ngutaquëxepataüwa yexmagüxü rū poraäcü naxcèx nanuë. ²⁹ Rü inachigü ga duüxügü rū Ngechuchuxü ínatexüchigü ga guma iānewa. Rü guma mèxpüne ga guma iāne nawa yexmanechitaeruwa nanagagü na yéma yanataegüäxüçex. ³⁰ Natürü ga Ngechuchu rū norü ngâxüxtanüwa ñanaxüxüäma, rū ñinxü.

Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga

(Mr 1.21-28)

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rū Gariréaneärü iāne ga Capernáuwa naxü. Rü ngüxchigaaru ngunexügü yéma duüxügüxü nangüexëe. ³² Rü duüxügü rū nabaixächiäegü namaä ga norü nguxëetæ, yerü Tupanaäärü poramaä nidexa. ³³ Rü guma ngutaquëxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rū ñanagürü: ³⁴ —¡Toxna ixügachi! ¿Tüküciü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucüäx? ¿Nuä cuxü na toxü cuðeixüçex? Choma cuxü chacuèx na Tupana Nane ya Üüneü na quïixü —ñanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rū ñanagürü: —¡Iyarungeëx rū ñanaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxo rū duüxügüpëxegu nayanguxëe ga guma yatü, rū nawa ñanaxüxü. Natürü tama nanapixëe. ³⁶ Rü guxüma ga duüxügü rū naþaixächiäegü. Rü nügmüicügüumaächigü nachiga nidexagü, rū ñanagürögü: —¿Tacü rū ore nixü i ngëma? Erü ñää yatü rū aixcüma ngëma ngoxogümaä inacuëx rū poraäcü nanamu. Rü nümagü rū naga naxinüë, rū ñinachoxü —ñanagürögü. ³⁷ Rü guxüwama ga yema naañewa rū Ngechuchuchigaxü ñixugü ga duüxügü.

Ngechuchu rü Chimáu ga Pedru nèxëcëx nayataanexëe

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Rü guma ngutaquëxepataüwa ñanaxüxü ga Ngechuchu rū Chimáüpatawa naxü. Rü Chimáu nèxë rū poraäcü iyaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngíxçëx na yataanexëeäxüçex. ³⁹ Rü nüma rū ngíxütagu nayachi rū narümëxächi rū nananga ga yema axüne. Rü yexgumatama igëüxächi ga na yaxaxünexü. Rü yexgumatama firüda, rū naxcèx inamexëe ga ñona.

Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüçex nayataanexëe

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rü yexguma marü yanaxücuchaüga üëxcü, rū Ngechuchuxüxtawa nanagagü ga guxüma ga duüxügü ga nagüxüraüxü ga daaweanemaä idaaeweexü. Rü ga Ngechuchu rū wüxicigü ga yema duüxügüxü ningögü, rū yemaäcü naxcèx nayataanexëeächigü. ⁴¹ Rü nanameëxëe ga muxüma ga duüxügü ga idaaweexü ga ngoxo nawa yexmagüxü. Rü yema ngoxogü rū aita naxü, rū ñanagürögü: —Cuma nixü i Tupana Nane quïixü —ñanagürögü. Natürü ga Ngechuchu rū nayangagü ga yema ngoxogü. Rü nüxna nanachuxu ga na yadexagüxü, yerü yema ngoxogü rū nüxü nacuëxgü na Cristu yïixü.

Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquëxepataüwachigü

(Mr 1.35-39)

⁴² Rü yexguma noxri yangóonegu rū yema iānewa ñanaxüxü ga Ngechuchu. Rü wüxi ga nachica ga taxüema ixåpataxüwa naxü. Natürü ga duüxügü rū naxcèx nadasugü rū dükwa naxüxtawa nangugü. Rü nüxü nacèxügü ga tama na ñanaxüxüçex ga yema norü naañewa.

⁴³ Natürü ga Ngechuchu rū ñanagürü nüxü: —Taxucüruwama petanügu charüxäüächa erü chanaxwëxe na náigü ya iānegüwa ngëxmagüxü i duüxügümaä rū ta nüxü chixuxü na ñuxäcü ãëxgacü yïixü ya Tupana. Erü woetama ngëmacëx nüma choxü namu —ñanagürü. ⁴⁴ Rü

yemaäcü Ngechuchu nüxü nixuchigü ga ore ga ngutaquëxepataügüwachigü ga guxüma ga Gariréanewa.

5

*Muxüma ga choxni na ínayauxüxüchiga
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)*

¹ Rü wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanacüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü rü naxütawa nangugü. Rü düxwa yéma nayaxäütügü, yerü nüxü naxinüechaň ga Tupanaärü ore. ² Rü Ngechuchu yéma nüxü nadau ga taxre ga ngue ga ingäcune. Rü guma nguegü rü naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxü rü nüxna yéma ínachoň, yerü norü pücha niyauxgü. ³ Rü wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rü guma ngue rü Chimátiärü nixü. Rü Chimáüna naca ga naxnecüpechinüärü ngäxtütwaxüra na nangeaxücèx. Rü guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rü yéma inanaxügü ga duüxügüxü na nangüexéexü. ⁴ Rü yexguma yagüegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü Chimátxü ñanagürü: —jyeá ínamátamaxüwa namaä naxä ya daa ngue. Rü ngema penatäi i perü pücha na choxni piyauxgüxücèx! —ñanagürü. ⁵ Rü Chimáü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëeruň, ngewex rü guxü i chütaxü rü tapüchae, natürü taxuüma i choxni tiyaxu. Natürü ñuxma na choxü cumuxü rü wena táxaru íchanatäi i chorü pücha —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma ínatäegüägu ga norü pücha, rü muxüma ga choxni ínayauxü. Rü düxwa narügäuxchaň ga norü pücha yerü namuxüchi ga choxni. ⁷ Rü naxmëxmaä näi ga nguewa yexmagüxü ga natanüxügücèx nacagü na nüxü yanangüxüegüxücèx. Rü yéma naxü ga yema natanüxügü ga naxcèx nacagüxü. Rü nanaxüäcugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaëx inangutaügü yerü namuxüchi ga choxni. ⁸ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Chimáü ga Pedru, rü Ngechuchupëxegu nayacaxäpüxü, rü ñanagürü nüxü: —jChoxna ixügachil! Pa Corix. Erü choma rü wüxi i duüxü i pecaduäxü chixü —ñanagürü. ⁹ Rü yema ñanagürü ga Chimáü yerü núma rü guxüma ga natanüxügü rü namaä naþaixächiäegü ga yema muxüma ga choxni na ínayauxüxü. ¹⁰ Rü naþaixächiäegü ta ga Chimáüümüçügü ga Chaütiägu rü Cuäü ga Zebedéu nanegü. Natürü Ngechuchu rü Chimätxü ñanagürü: —jTäxü i cumuüxü! Erü ñuxmacürüwa rü tå choxü cupuracü na chauxütawa cunagagüxücèx i duüxügü —ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma naxänacüwa namaä nangugüga naeweügü, rü yéma nanawogü ga norü guxüma rü Ngechuchuwe narüxi.

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexücèx nayataanexéë
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)*

¹² Rü yexguma wüxi ga yéma yexmagüne ga íänewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma naxütawa nangu ga wüxi ga yatu ga chaxünemäa idaawexü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu rü napëxegu nayacaxäpüxü rü yexma nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacèexü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ngëguma cuma cunaxwëxegu, rü cuxü natauxcha na choxü curümexéexü nawa i chorü daawae —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwëxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatu ga chaxüneäxü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nanaxucüxü rü ñanagürü nüxü: —jDücèx, taxüemaätäma nüxü quixu, natürü paixü cugü yadauxéex na curümexü rü yanguxéë i ngëma Tupana Moïchewa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxücèx na marü curümexü nawa i curü daawae! —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxüwama ninguchigüama. Rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx naxitäquëxegü na norü orexü naxinüexücèx, rü naxcèx na yataanexéexäxücèx ga norü daawegüwa. ¹⁶ Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextä taxüema íxäpataxüwa naxüüxü. Rü yéma nayayumüxexü.

*Ngechuchu rü wüxi ga yatu ga nawäixächicücèx nayataanexéë
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)*

¹⁷ Rü wüxi ga ngunexü Ngechuchu ínguxëëtaeyane, rü yéma narüötügü ga ñuxre ga Parichéugü rü ñuxre ga ngüexëerügü ga Moïchéarü mugümaä nguxëëtaegüxü ga guxü ga Gariréaneärü íñanexäcügüwa ne íxü, rü Yudéaanewa ne íxü, rü Yeruchareüwa ne íxü. Rü Tupana rü poraäcü Ngechuchuwa inanawëx ga norü pora rü muxüma ga idaawexü narümeëxéë. ¹⁸ Rü Ngechuchuxütaawa nangugü ga ñuxre ga yatügü, rü naxcèx yéma nanangetaügü ga wüxi ga yatu ga nawäixächicü. Rü ipatagu nanangecuchitaügüchaň na Ngechuchupëxegu yaxütaügüxüxücèx. ¹⁹ Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaügüegü, yerü namuxüchi ga duüxügü. Rü yemacex iäcëxwëxgu naxigü. Rü meäma Ngechuchu iyexmaxüetüwa ínanapogüxügü ga guma ipata. Rü yéma duüxügütanüwa Ngechuchupëxewa ínanaçhüxüetaügü ga guma nawäixächicü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga na nüxü yaxögüxüxü ga yema yatügü, rü ñanagürü guma nawäixächicüxü: —Pa Chaunex, marü cuxü nüxü changechaň i curü pecadugü —ñanagürü. ²¹ Natürü yema ngüexëerügü

ga Moīcháerü mugüarü nguxéētaeruūgü rü Parichéugü, rü nagu narüxñinüé, rü nügüäewa ñanagürügü: —¿Tacü nixiñ i ñaa yatü ecex Tupanamaä chixexü yaxugüxü? Erü taxúema pora tükü nangëxma na duüxügüaxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxícatama nixi ya nüxü nangëxmacü i ngëma pora —ñanagürügü naäewa.²² Natüü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëx ga tacüga na ñaxinüexü. Rü yemacex ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngë-magu perüxñinüé i pemax? ²³

—¿Tacü nixiñ irütauxchamæxü na namaä nüxü ixuxü ya daa yatü ya nawäixächicü:

“Curü pecadugü rü maru cuixü nüxü changechaü”, rü ëxna:

“Inachi rü iixü” ñagüxü nüxü? ²⁴ —Natüü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëe na Chaunatü nüma choxü muxü na duüxügüaxü nüxü changechaüüçex i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawäixächicüxü ñanagürü: —Cumaä nüxü chixu rü inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ²⁵ Rü yexgumatama guxü ga duüxügüpëxewa inachi ga guma nawäixächicü. Rü nanayaxu ga norü caruü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü yacuëxiüchigüäcüma napatawa naxü. ²⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaxächiäegü. Rü Tupanaxü nicuëxiügü. Rü poraäcü namuüäcüma ñanagürügü: —Ñuxma rü nüxü tadaugü i ñuxre i Tupanaärü puracügi i aixcüma mexëchixügü —ñanagürügü.

Lebícëx naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñaxüñü ga guma ïwa. Rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëgxacüçex díeru ngixü ideetanüxüxtawa naxüpetü. Rü guma yatü rü Lebí nixi ga naega. Rü yéma díeru ngixü inädexüwa narüto. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowë rüxü! —ñanagürü. ²⁸ Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatex ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü. ²⁹ Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucex napatawa wüxi ga taxü ga òna naxü. Rü muxüma ga yatügü ga Lebirü díeruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta yéma mechawa narütotü. ³⁰ Natüü ga yema Parichéugü rü ngüexéerügü ga Moïcháerü mugüarü nguxéētaeruügü, rü inanaxügü na Ngechuchuarü ngüexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaä pexaxegü i ngëma yatügü i Dumaärü ãëgxacüçex díeru ngixü dexü rü ngëma pecaduäxgüxü? —ñanagürügü. ³¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü taxucëxma duturu nanaxwëxegü, natüü ngëma idaaweexü nixi i duturu naxwëxegüxü. ³² Choma rü tama mexügüna na chaxuxüçex nixi i núma chaxüxü, natüü pecaduäxgüxüna na chaxuxüçex nixi i núma chaxüxü na ngëmaäcü nüxü naxoexüçex i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxixü —ñanagürü.

Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duüxügü, rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxéerüüärü ngüexügü rü Parichéugülarü ngüexügü rü nayumüxëguecha, rü muëxpücxüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxñinüé. Natüü i curü ngüexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegüne —ñanagürügü. ³⁴ Natüü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaä nixu, rü ñanagürü: —¿Exna wüxi i ngügarü petawa rü pexcëx namexü na penaxaareexëexü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacex ämaxü? Rü tama nixi. ³⁵ —Natüü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacex ämaxü, rü tá namücüguna nixügachi. Rü ngëma ngunexüga rü nixi i aixcüma naxaureexü i namücügi —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü namaä nüxü nixu ga wüxi ga ore ga yema duüxügüçüma ga nuxkümaüxüchiga rü noxrüttama nguxéetae i ngexwacaxüxüchiga. Rü ñanagürü: —Taxúema wüxi i ngexwacaxüxü i naxchiruta tiyo na namaä tanapaitaxüçex i wüxi i naxchiru i marü ngauxü. Erü ngëguma ngëmaäcü tanaxüxgu rü tanachixexëe i ngëma naxchiru i ngexwacaxüxü. Rü ñuxüchi ngëma natüchi i ngexwacaxüxü rü tama nüxü nayatäüxü i ngëma naxchiru i marü ngauxü. ³⁷ —Rü ngëgumarüü ta rü taxúema ngexwacaxüçü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiü i marü ngauxü i naxchëxmünaxcex. Erü ngëguma ngëmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxüçü rü tá narüngü, rü tá nayawäixëe i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchëxmünaxcex. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchiü rü ta. ³⁸ —Rü ngëmacex tanaxwëxe na yima ngexwacaxüçü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügü yabacuchixü. Rü ngëmaäcü rü taxuüttama inayarütaxu. ³⁹ —Rü taxúema ya texé ya tumamaä yaxüxe na ngüchiacü ya binu tayaxaxüxü rü tükü nangüchaü na tayaxaxüxü ya binu ya ngexwacaxüçü ya mañcuracü. Rü ngëgumarüü ta nixi i ngëma duüxügü i marü namaä yaxüxü i nuxkümaüxü i nacüma i chixexü rü tama nanayauxgüchaü i ngëma mexü i nguxéetae i ngexwacaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

*Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nicáūetanü ga ngúxchigaarü ngunexügü
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

¹ Rü wüxi ga ngúxchigaarü ngunexügü rü Ngechuchu rü norü ngúexügümäa trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexügü rü inaxiäcüma yoxocüne trigu nicáūtanü. Rü naxmëxmaä nanadaxi ga trigu rü nayangoëtanü. ² Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü ngúxchigaarü ngunexügü penabuxu i trigu? Eru ngúxchigaarü ngunexügü rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürügü. ³ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaüçü ga äegacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga núma rü natanüxügü? ⁴ —Rü Tupanapatagu naxüci rü nüxü nadau ga yema pâu ga ünuxü ga yexma nuxü. Rü yema pâu rü nachuxu ga ngexerüxemare na nangöxü, rü paigücëxicatama nixi. Natüü Dabí nanayaxu ga yema pâu rü nanangöxü, rü natanüxümaä rü ta nangau —ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duüxüxü ixicü rü namaä inacuëx i ngúxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Rü to ga ngúxchigaarü ngunexügü rü Ngechuchu rü ngutaquëxepataügü naxüci. Rü inanaxügü ga na nanguxéëtaexü. Rü yema nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügenewa yumécü. ⁷ Rü yema ngúexëëruügü ga Moichéarü mugüwa nguxéëtaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxü nangugüngü ngoxita ngúxchigaarü ngunexügü guma yumécüxü namexéë, yerü naxcëx nadaguü ga ñuxäcü norü äegacügüxütaawa na ñinxaxügüxü. ⁸ Natüü núma ga Ngechuchu rü nüxü nacuëx ga yema naäewa nagu naxinüexü ga yema yatögü. Rü yemacëx guma yumécüxü ñanagürü: —Írüda rü nüxä ngäxütanüga yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngäxütanüga nayachi. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü yema mugüwa nguxéëtaegüxü, rü ñanagürü nüxü: —¿tacü nixi i ngema mexü ixüxi i ngúxchigaarü ngunexügü? —Rü ngema mexü rü éxna chixexü? —Rü namexü i na namaxéëxü rü éxna yamáxü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüächi ga yema duüxügü ga yema yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: —Iyanawéxähichixéë ya cuxmëx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nügü inayarüwéxähiméxéë, rü narümemëx. ¹¹ Natüü yema Parichéugü rü ngúexëëruügü ga Moichéarü mugüwa nguxéëtaegüxü, rü poraäcü nanuë. Rü nügü nixucuxëgü na ñuxäcü tå Ngechuchuxü na yamëgxü.

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na tóxnamana namugüäxülcëx
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mèxpünewa naxü na yema yayumüxéëxücëx. Rü guxü ga yema chütaxügü rü yema nayumüx. ¹³ Rü yexguma yangóonegu, rü Ngechuchu norü ngúexügücëx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixi ga yatögü ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüäxülcëx ga norü ore. ¹⁴ Rü yema yatögü ga nadexü rü Chimáu ga Pedrugu manaxüega nixi ga wüxi. Rü to nixi ga Aüdré ga Chimáu naæneë, rü Chaütiágü rü Cuáü, rü Piripi, rü Baturumé, ¹⁵ rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágü ga Arupéu nane rü Chimáu ga iporaäeçüü, ¹⁶ rü Yuda ga Chaütiágueñeë, rü Yuda Icaríute ga yixcama Ngechuchuxü ixuaxüxü naæchita.

*Ngechuchu rü muxüma ga duüxügüxü nangúexéë
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Rü Ngechuchu rü yema yatögü ga nadexümaä ñarüxügü nawa ga guma mèxpüne. Rü wüxi ga nachica ga ñametachinüänexüwa nayachaxächitanü. Rü yema nayexmagü ga muxüma ga duüxügü ga guxü ga Yudéaanewa ne ixü, rü Yerucharéüwa ne ixü, rü taxtü ga taxüänacüwa ga Chidäüwa rü Tiruwa ne ixü. Rü yema naxi yerü Ngechuchuxü naxinüeçchaü, rü nanaxwëxegü ga Ngechuchu na namexéëxü ga norü daawegüwa. ¹⁸ Rü yema duüxügü ga chixexü ga naæe nawa yexmagüxü rü ta naxcex nitaanegü. ¹⁹ Rü guxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü ningögügüchäü, yerü norü poramaä nanameéxéë.

*Duüxügü i taägüxüchiga rü duüxügü i ngechaügüxüchiga
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —¡Petaäegü i pema ya ingearü ngémäxüäxgü! Rü Tupana äegacü ixixüwa rü pema rü tá ta pexächica. ²¹ —¡Rü petaäegü i pema i ñuxma taiyaexe! ¡Rü tá meäma pingäxcharaügü! ¡Rü petaäegü i pema i ñuxma auxexe! Rü yixcama rü tá pecugüe. ²² —¡Rü petaäegü i pema i ngëxguma duüxügü pexchi aiegu, rü pexü ñawoüxgu, rü tacü pemaä yaxugüegü, rü chaugagu chixri pechiga yadexagügu! ²³ —Rü ngëxguma ngëma pexü üpetügu, rü

ipetaāēgūama rü tama pexoegaāēgū! Erü daxūgxuš i naānewa rü tá penayauxgū i wüxi i perü āmare i mexēchixü. Rü dūcax, ūnaā duūxūgū i ūnxma pexchi aiexüärü oxigü rü yexgumarüü ta nixi ga naxchi na naxaiexü ga nuxcūmaāgūxü ga Tupanaärü orearü uruūgū. ²⁴ — Natürü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema ya muärü ngēmaxüägxüxe erü núma ūnoma i naānewa rü marü petaāēgū. ²⁵ —Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema ya marü ingaxcharaāgūxe erü tá petaiyae. Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema i ūnxma marü cugüexe, erü yixcama rü perü ngechaümaä ta pexaixe. ²⁶ —Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i ngēgxuma guxüma i duūxūgū pexü ūcuexüūgū. Erü ngēma duūxūgū i ūnxma pexü ūcuexüūgūxüärü oxigü rü yexgumarüü nüxü nicuexüūgū ga nuxcūmaāgūxü ga orearü uruūgūnetü.

*Name nixi i nüxü tangechaü i ngēma tamaā rüxuwanügüxü
(Mt 5.38-48, 7.12)*

²⁷ —Natürü pema i ūnxma na choxü pexüñüexü rü pemaā nüxü chixu rü: —Nüxü pengechaü i ngēma pemaā rüxuwanügüxü! ^jRü meā nüxü perüngüxüex i ngēma pexchi aiexü! ²⁸ —^jRü meā nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaärü ngüxüē naxcèx i ngēma pemaā guxchigagüxü! ^jRü naxcèx peyumüxegü i ngēma chixri pechigamaä idexagüxü! ²⁹ —Rü ngēgxuma texé cumaā nuxgu rü cuxü tapechiwegu rü name nixi i tama cuxütanü ega woo curü tochiwewa rü ta cuxü tapechiwegu. Rü ngēgxuma texé cuxü naparuü gáuxüchiruāxgu, rü name nixi i tüxü cungechaüma ega woo curü daxü rü ta cuxna tanapuxgu. ³⁰ —^jRü tüxna naxä ya texé ya curü ngēmaxüçex íçaxe! Rü ngēgxuma texé curü ngēmaxü cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungema. ³¹ —Rü ngēma mexü i pema peraxwèxexü na togü pemaā naxüxü, rü name nixi i pema rü ta ngēmaäcü mexü namaä pexü. ³² —Rü ngēgxuma pema rü ngēma duūxūgū i pexü ngechaüxüxüxicatama pengechaügu, rü žtacüwa namexü i ngēma? Erü ngēma duūxūgū i tama yaxögüxü rü ngēmaäcü nanaxügū. ³³ —Rü ngēgxuma ngēma duūxūgū i cuxü rüngüxüexüxüxicatama curüngüxüēgu, rü žtacüwa namexü i ngēma? Erü ngēma duūxūgū i tama yaxögüxü rü ngēmaäcü nanaxügū. ³⁴ —Rü ngēgxuma ngēma duūxūgū i ixäārü diëruāxüñaxicatama cunaxäxgu i curü diëru, rü žtacüwa namexü i ngēma? Erü ngēma duūxūgū i tama yaxögüxü rü ngēmaäcü nanaxügū, erü nüxü nacuèxgu rü tá nüxü nanataeguxëe i ngēma diëru. ³⁵ —Natürü pema rü name nixi i nüxü pengechaü i ngēma pemaā rüxuwanügüxü, rü nüxü perüngüxü. Rü ngēgxuma tacüçex pexxa nacaxgu, rü name nixi i tama pexoegaäcüma nüxna penaxä ega woo nagu perüñüegü na ngürüächi tätütama pexü nataeguxëeäxü. Erü ngēgxuma ngēmaäcü penaxüxgu, rü Tupana rü ngēmaärü yexera tá poraaçü pexü nanataeguxëe, rü naxäcügü tá pixigü ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxü rüngüxüëcü ta i ngēma taguma moxë nüxna ägüxü rü ngēma chixecümagüxü. ³⁶ —Rü pema rü name nixi i pengechaüwaxegü, ngēma Penatü ya Tupana na ngechaüwaxexürü.

*Tama name i chixexügu namaā perüxñüe i togü
(Mt 7.1-5)*

³⁷ —^jRü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngēgxuma ya Tupana rü tăxütáma pexü nixu na pechixexü. ^jRü taxü i poxcu namaä pexueguxü i togü! Rü ngēgxuma ya Tupana rü tăxütáma poxcu pemaä naxuegu. ^jRü nüxü nüxü perüngümae i norü chixexü i togü! Rü ngēgxuma ya Tupana rü tá pexü nüxü narüngüma i perü chixexü. ³⁸ —^jRü togümaä pengau i perü ngemaxügü! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexxa nanaxä. Rü ūnoma wüxi i chocä i meäma napaxürlüü rü meama ūpoðcixürlüü tá Tupana pexxa nanaxä. Erü ngēma nguruxü i namaä cumüçüna cuxäxü i curü ngemaxü rü ngematama nguruxümaä tá Tupana cuxna nanaxä — ūnanagürü. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ūnaā cuèxruü norü ngüexügümää nixu, rü ūnanagürü: — ūNxäcü i wüxi i ngexetüxü rü to i ngexetüxüxü namaxü nacuèxëeäxü? Erü ngēma taxre i ngexetüxü rü wüxi i ūxmaxügü tá nügümää nayayicu. ⁴⁰ —Rü taxuüma i ngüexü rü norü ngüexëeäruüxü narüyexera. Natürü ngexguma meä nanguxgu rü tá naxrüxü nixi ya norü ngüexëeäruüxü. ⁴¹ —^jRü tüxcüü nachiga quidexa i cumüçü naxcèx i ngēma íráxü i chixexü i naxüxü natürü tama cugütama cungugü naxcèx i ngēma chixexü i taxü i cuxüxü? ⁴² —Rü ngēgxuma tama nüxna cucièxächigu i ngēma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ūluxüçüruwa i nagu curüñüñüxü na cunamexëeäxü i ngēma cumüçürü chixexü i íráxü? Pa Duūxü i Meä Maxnetaxü, name nixi i cuxira nüxü curüxo i ngēma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngēgxuma tá cume na nüxü curüngüxüexü i cumüçü na nüxü naxoxülcèx i ngēma chixexü i íráxü i naxüxü.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü ūcuáxü
(Mt 7.17-20, 12.34-35)*

⁴³ —Nataxuma i nanetü i mexü i chixearü oóxü. Rü nataxuma i nanetü i chixexü i meärü oóxü. ⁴⁴ —Rü wüxicü i nanetü rü norü owa nixi i nüxü ūcuáxü. Rü wüxi i torawa rü

taxucürüwama wüxi i orjx i imúxü tayaxu. Rü wüxi i chuxchuxüwa rü taxucürüwa uba tayaxu.⁴⁵ —Rü wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäewa rü aixcüma mexügu narüxiñü. Natüri wüxi i yatü i chixecümäxü rü chixexü i orexü nixu, erü chixexügu narüxiñü. Rü ngëma naäewa ngexmaxü i chixexü nixi i nüxü yaxuxü.

*İpata ya nutaétügu üxüne rü ipata ya naxnütüétügu üxünechiga
(Mt 7.24-27)*

⁴⁶ —*Tüxcüü i pema rü: "Pa Torü Corix" ñaperügü choxü, natüri tama penaxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü?* ⁴⁷ —Rü ñuxma tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tixü ya yíxema chowé rüxüxü rü choxü ñaxüxe i ngëma tûmamaä nüxü chixuxü. ⁴⁸ —Rü tûma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamëxmaäcü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüü tixü. Rü yexguma namëxgu ga taxtü rü yabaixügu ga napata, rü woo ga na naporaüchiüxü, rü tama niwëtaü, yerü meäma inapugiüü caxtaäx ga guma ī. ⁴⁹ —Natüri yíxema nüxü ñümarexe i chorü ore natüri tama naxüxe i ngëma tûmamaä nüxü chixuxü, rü wüxi ga yatü ga naxnütüetügumare üpatacürüü tixü. Rü yexguma namëxgu ga taxtü, rü nibaixü ga napata, rü naporaüchiü. Rü niwëtaü ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma ī.

7

*Ngechuchu rü Dumacüäx ga churaraküarı aëxgacüarı duüxüxü narüimexëe
(Mt 8.5-13)*

¹ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga duüxügümäa na yadexaxü ga Ngechuchu, rü Caperñáwa naxü. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaraküarı capitáü ga Dumacüäx. Rü guma capitáü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duüxü ga poraäcü nüxü nangechaüxü. Rü yema norü duüxü rü nidaawe, rü naturaxüchi. ³ Rü yexguma Ngechuchuxü naxñüchigagu ga guma capitáü, rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga Yudiügüarı aëxgacügürerugü. Rü ñanagürü nüxü: —*Ngëma Ngechuchuxütawa pexi na nüxü peceëxügüülcex rü nüma naxü na chorü duüxüçex yanataanexëeäxüçex!* —*Ñanagürü.* ⁴ Rü Ngechuchuxütawa naxi, rü poraäcü nüxü nacèëxügü, rü ñanagürögü: —*Name nixi i nüxü curüngüüxëe ya torü capitáü.* ⁵ —Erü nüma rü guxü i Yudiügüü nangechaü. Rü nümatama nanaxütanü na naxügüäxüçex ga torü ngutauquêxepataü —*Ñanagürögü.* ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxi. Natüri yexguma marü capitáüptaxa yangaicagu, rü nüma ga capitáü rü Ngechuchucex yéma nanamu ga ñuxre ga namücügü na namaä nüxü yanaxugüüxüçex ga norü ore ga ñaxü: —*Pa Corix, tama cuxü chachixe wechaü na chopatawa cunguxü erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücxü.* ⁷ —Rü ngëmacex nixi i tama chomatama cuxcex chayaçaxü. Rü chanaxwëxe i curü orewaxicatama nüxü quixu na naxcex yataanexü tá i chorü duüxü. ⁸ —*Erü choma rü ta chorü aëxgacümëxëwa changëxma, rü choxmëwa nangëxmagü ta i ñuxre i churarakü.* Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextä naxüxüçex, rü ngëma naxü. Rü ngëxguma chaugüüxtawa naxcex changemagu i to, rü chauxüxtawa nangu. Rü ngëxguma chorü duüxüxü chamuxgu na taciü na naxüxüçex, rü choxü nanaxü —*Ñanagürü.* ⁹ Rü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nüxü naxñügü ga yema capitáüärü ore rü nabaixächiäe. Rü yema duüxügü ga nawe rüxiñüxü nadawenü, rü ñanagürü: —*Aixcüma pemaä nüxü chixu rü taxuüma i Yudiügütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duüxü i ngëma yatüriü aixcüma yaxööxü —*Ñanagürü.* ¹⁰ Rü yexguma nawoegugu ga yema capitáümücügü ga Ngechuchuxütawa namugüxü, rü nüxü inayangaugü ga marü naxcex na yataanexü ga yema capitáüärü duüxü.*

Ngechuchu ñanadaxëe ga wüxi ga yutecü ngëne

¹¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga iäne ga Naïgu aëganewa naxü. Rü nawe narüxi ga norü ngüexügü, rü muxüma ga togü ga duüxügü. ¹² Rü yexguma guma ñaneärü ngaicamana nanguxgu, rü tükü nadau ga wüxi ga yueta ga tègxüwa tükü nangegüxe. Rü guxema yuetaarü mamä rü tayute rü guma yucü rü guxicatama nixi ga tûmane ixicü. Rü muxüma ga duüxügü ga guma ñaneçüäxü rü tükü ñixümücügü. ¹³ Rü yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucüarü mamaaxü dëüxgu, rü nüxü ingechaüttümüü. Rü ñanagürü ngixü: —*Täxü i cuxaxuxü!* —*Ñanagürü.* ¹⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yuetacex nixü, rü nüxü ningögü ga tûmachü. Rü yema tükü ingetaügüxü rü tûmamaä inayachiächitanü. Rü ñanagürü ga Ngechuchu tükü ga guxema yueta: —*Pa Ngextüxüçex, iñrûda!* —*Ñanagürü.* ¹⁵ Rü yexguma ga guxema yuchiréxe rü itarüto, rü itanaxügü ga na tidexaxü. Rü Ngechuchu rü tûmaäna tükü namu. ¹⁶ Rü yexguma yemaxü nadaugüga duüxügü, rü guxüma namuüe. Rü inanaxügüe ga Tupanaxü na yacuëxüggüxü. Rü ñanagürögü: —*Wüxi i Tupanaärü orearü urutü i poraxü tatanüwa nangox.* Rü ñanagürögü ta: —*Tupana nuä naxü na norü duüxügüxü yanangüüxüçex* —*Ñanagürögü.* ¹⁷ Rü guxüma ga Yudéanewa rü norü ngaicamana, rü duüxügü nüxü nacuächigagü ga yema Ngechuchu üxü.

*Cuáūl ga baiūxēēruū rü Ngechuchuxūtawa nanamugü ga taxre ga norü duūlxügü
(Mt 11.2-19)*

¹⁸ Rü Cuáūl ga baiūxēēruū rü nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü, yerü norü ngüexügü ga Cuáūl rü namaā nüxü nixugü. Rü yemacéx ga Cuáūl rü taxre ga norü ngüexügucéx naca. ¹⁹ Rü Ngechuchuxūtawa nanamugü. Rü Cuáūl rü ñanagürü nüxü: —¡Ngema pexi rü Ngechuchuna pecá rü ñapegügü nüxü: “¿Cuma yíixü i Cristu i cuxü itanangüexü, rü éxna to tá yixí i Cristu?” —ñapegügü nüxü! ²⁰ Rü yema yatügü ga Cuáūl Ngechuchuxūtawa mugüxü, rü Ngechuchucéx naix. Rü ñanagürügü nüxü: Cuáūl ya baiūxēēruū núma cuxütawa toxü namugü na cuxna tayacagüxücex rü ñaixcüma cuma quíixü i Cristu ya núma nguxchañcü, rü éxna to tá yixí i Cristu? —ñanagürügü. ²¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxūtawa nangugüga ga Cuáūl rü ngüexügü, rü Ngechuchu nanameéexé ga muxüma ga duūlxügü ga nagúxurañxü ga daawemaā idaaheeexü rü yema ingoxoaxü. Rü nayadauchigüexé ga muxüma ga ingexetüxü. ²² Rü yemacéx Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¡Pewoegu rü Cuáūl maā nüxü peyarüxi i ngéma pematama nüxü pedauxü rü nüxü pexmüexü! ¡Rü namaā nüxü pixu i ñuxäcü i ngéma ingexetüxü rü marü nidauchigü, rü ngéma ichixeparaxü rü marü inachigü, rü ngéma chaxüneágxüxü rü marü naxcex nitaanegü, rü ngéma ngauchixégxü rü marü ningoxnamachixégxü, rü ngéma yuexü rü wenaxarü namaxé, rü ngéma ingearü ngémaxüaxümaā rü marü nüxü tixu i Tupanaärü ore i mexü! ²³ —Rü tataáe ya yíxema texé ya tama choxü rü xoxe —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema duūlxügü ga Cuáūl yéma mugüxü, rü Ngechuchu inanaxüga guma Cuáūlchiga na yadexaxü. Rü duūlxügumaa nüxü nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü nixí ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga taxüema íxäpataxüwa? —Éxna wüxi ga yatü ga turaxü ga ñioma dexne ga buanecü yaxiäxtanücxüexécürüü ixíixü nixí ga ípeyadaugüxü? ²⁵ —Rü éxna tama guma ípeyadaugüga, rü Tacü nixí ga ípeyadaugüxü? —Éxna wüxi ga yatü ga poraäcü nügü ngéxäcü ípeyadaugü. Pema nüxü pecuex i ngéma poraäcü nügü ngéxägüxü rü ñaxcögüya taçügüpatawa nangéxmagü, rü taxucéxma dauxchitawa nangéxmagü. ²⁶ —¿Tacü éxna nixí ga ípeyadaugüxü? —Éxna wüxi ga Tupanaärü orearü uruü! Ngémâacü aixcüma yema nixí ga ípeyadaugüxü. Rü pemaā nüxü chixu rü Cuáūl ya baiūxēēruū rü tama wüxi i ngéxürüxü i Tupanaärü orearü uruü nixí. ²⁷ —Rü Cuáūlchiga nixí ga naxümatüxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Cupéxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na cuxcex namexéexäxücex i duūlxügürü maxü”,

ñaxü. ²⁸ —Rü pemaā nüxü chixu rü guxü i duūlxügutanüwa rü nataxuma i Tupanaärü orearü uruü i Cuáūl ya baiūxēēruūrü yexera. Natüri yíxema Tupana äexgacü iixíxüwa wixwexuchi üxe, rü Cuáūl rü yexera tixí —ñanagürü. ²⁹ Rü guxüma ga duūlxügü rü woo yema yatügü ga Dumaärü äexgacücex diéru ngíixü ideetanüxü, rü nüxü naxinüe ga yema Ngechuchuarü ore rü ñuxüchi Tupanaxü nicuexüngü yerü nüxü nicuexächitanü na aixcüma meçü yíixü ga Tupana. Rü yema nixí ga duūlxügü ga üpaacü Cuáūl ibaiūxēērxü. ³⁰ Natüri yema Parichéugü rü yema ngüexéerüngü ga Moñchéarü mugüwa nguxéëtaegüxü rü tama nanaxwèxegü ga Cuáūl na ñabaiūxéexü. Rü yemaäcü nüxü naxoe ga yema mexü ga Tupana naxcex üchätxü. ³¹ Rü núma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacüga tá chananü i ñomaäcü maxexü i duūlxügü? —¿Rü nanaçacürañgü? ³² —Rü ñaá duūlxügü rü taxuxümaáma nataäegü ngéxgumarüü i ngema buxügü i iäxtüwa rütopüxü, rü íxíñucexwèxegüxü, rü tagaäcü namüçügüxü ñagüxü:

“Marü wowerumaä pexcex tapaxetagü natüri tama ípixüächitanüxü. Rü marü ngechañxü i wiyaegu pexcex tawiyaegü natüri tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngéma buxügürüü taxuxümaáma nataäegü i ñomaäcüü i duūlxügü. ³³ —Yerü ga Cuáūl ga baiūxēēruū rü núma naxü, rü tama päu nangöx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga pema rü: “Nangoxoäx” ñaperügü nüxü. ³⁴ —Rü ñuxüchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duūlxüxü chüixü, rü ñona changöx rü binu chayaxaxü. Rü ngéxguma i pema rü ñaperügügü choxü:

“Choma rü chataanüxuchi rü changäxwexe, rü pecaduä x-güxü i duūlxügumaa chaxämüçü, rü yatügü i Dumaärü äexgacücex diéru ngíixü ideetanüxümaä chaxämüçü”, ñaperügügü choxü. ³⁵ —Natüri Tupanaärü cuex rü meäma nangox tumawa ya yíxema aixcüma nawe rüxixé —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáá ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxüçex. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto. ³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri mañxüçü ga guma ñanecüäx, rü yexguma nüxü nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxü ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yíxixü ga

wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaä ãxchiüxü. ³⁸ Rü naxauxxäcüma Ngechuchucutüxtawä iyarütöxöchi. Rü ngïgxüxüxtümä iyawaicutüxëe. Rü ngïyaemaä iinapicütü, rü inachuxcutü. Rü nüxüchi yema pumaramaä inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü naäewa nagu narüxñü rü nügümäätama ñanagürü: — Ngëxguma chi ñaa Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaärü orearü uruü yixigu, rü nüxü chi nacüe na tacü yixü i ñaa ngexü i nüxü ingögüxü rü nüxäcü na namaxüxü rü poraäcü na napecaduäxü — ñanagürü ga naäewa. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama rü Parichéuxü ñanagürü: — Pa Chimäü, choxü nangëxma i wüxi i ore i cumaä nüxü chixuxchaüxü — ñanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: — jëcü, chomaä nüxü ixu, Pa Ngúexëerütx! — ñanagürü. ⁴¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: — Taxre ga yatügü rü wüxi ga corixüxtawa nanangetanü. Rü wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga diëru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. ⁴² — Natüru yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü yemacëx düküwa yema norü cori rü nüxü nüxü narüngüma ga yema nüxü na nangetanügüäxü. Rü nüxmax, Pa Chimäü, rü jchomaä nüxü ixu! rü ïngëxüyüxü ga yema taxre ga yatügü rü yexeraäcü norü corixü nangechaü? — ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchuxü nangäxü ga Chimäü, rü ñanagürü: — Chauxcë ga yema yexeraäcü nüxü nangetanüxü nixi ga yexeraäcü norü corixü ngechaüxü — ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Ngëmääcü aixcüma nüma nixi — ñanagürü. ⁴⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngïxü nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimäüxü: — ïngixü cdeauxü i ñaa ngecü? Rü cupatagu chaxüci i chomax, Pa Chimäü, natüru tama déxä choxnata cuxä chorü yauxtürütxü. Natüru ñaa ngecü rü ngïgxüxüxtümää choxü iyawaicutüxëe, rü ngïyaemaä choxü iipicütü. ⁴⁵ — Cuma rü tama choxü cuchuxi i noxri choxü curümxögü, natüru ngima i ñaa ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxü iyachuxcutüchigü. ⁴⁶ — Cuma rü tama pumaramaä choxü cuchaeruxüra, natüru ngima i ñaa ngecü rü chaucutügu inaba i pumara. ⁴⁷ — Rü ngëmacëx woo namu i ngïrü pecadugü natüru Tupana ngïxü nüxü nangechaü i guxüma, erü ngima rü aixcüma choxü ingecheä. Natüru yíxema tama aixcüma ngechaücëx iyäcaxe, rü tama poraäcü Tupanaxü tangечаü — ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecüxü ñanagürü: — Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü — ñanagürü. ⁴⁹ Rü yema togü ga nüxü naxugüxü ga ýéma Ngechuchumää mechawa yexmagüxü, rü inanaxügü ga nügümüçügümäächigü na yadexagüxü. Rü ñanagürü: — Tacü nixi i ñaa yatü, ecex ngëmääcü duüxügüxü pecaduxü nangechaüxü? — ñanagürü. ⁵⁰ Natüru Ngechuchu rü ñanagürü ngïxü ga yema ngecü: — Marü cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü, erü choxü cuyaxö. ïNüxma rü taäeäcüma cuchiüwa naxü! — ñanagürü.

8

Ngexügü ga Ngechuchuxü rüngüxëegüxü

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaneärü iänegügu nixüägüchigü. Rü duüxügümaä nüxü nixuchigü ga Tupanaärü ore na nüxäcü äexgacü yixü ya Tupana. Rü ínayaxülmüçügü ga yema 12 ga ngüexügü ga marü nadexü. ² Rü yexgumarüü ta íyaxülmüçügü ga nüxre ga ngecügü ga üpaacü ngoxogü ngïwá ínawoxüçü rü ngïrü daaweewa ngïxü nameëëcü. Rü yematanüwa iyexma ga María ga Magadacüäxmaä ngïxü naxugüçü ga üpaacü Ngechuchu 7 ga ngoko ngïwá ínawoxüçü. ³ Rü ýéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmëx. Rü Cuchu nixi ga wüxi ga äexgacü ga Erodeaxü puracüxü. Rü ýéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügü ga ngïrü düberumaä Ngechuchuxü rüngüxëegücü.

Ore ga toecügi ixuxü (Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Rü muxüma ga yema iänegücüäx ga duüxügü, rü Ngechuchuxüxtawa ínayadaugü. Rü yexguma ýéma nangutaquëxegüga ga muxüma ga duüxügü, rü Ngechuchu namaä nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuëxruü, rü ñanagürü nüxü: ⁵ — Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaä nanagüane. Rü yexguma trigumaä nägüaneägu rü nüxre ga trigu, rü namagu nayı. Rü duüxügü nawa nangagüxü, rü werigü rü nanawecu. ⁶ — Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayı. Rü yexguma naxügüga guma trigu, rü nipagü rü nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianexü. ⁷ — Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayı. Natüru yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxü inawocu rü nanadai. ⁸ — Natüru náigü ga trigu rü mexü ga waixümügü nayı. Rü yemacëx ga yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü wüxi püxü ga triguwa ínanguxuchi ga 100 püxü ga trigu — ñanagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaäcü ñanagürü nüxü ga duüxügü: — Rü yixema áchixëgxü, rü jnaga taxinü i ngëma ore! — ñanagürü.

Tacüchiga nixi ga yema ore ga cuëxruülgügi ixuxü (Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yiixü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü. ¹⁰Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacuëxëe i ngëma ëxüguxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü i ñuxäcü äexgacü na yiixü i nümax. Natüru togücëx rü cuëxuruügu chayaxüäcüma namaä nüxü chixu i ore. Rü ngexguma woo nüxü nadaugügü rü ñoma tama nüxü nadaugüiürrü nixigü, rü woo nüxü naxinüegü rü ñoma tama nüxü naxinüexürrü nixigü —ñanagürü.

Ngechuchu rü meä nanangoxëe gayema ore ga toecüchigagu yaxuxü

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngëma ore i toecüchigagu pemaä chixuxü rü ñaächiga nixü. Rü ngëma trigupüxü rü Tupanaärü orechiga nixü. ¹²—Rü guma trigu ga namagu yixünerüü nixü i duüxügü i ngëma orexü inüexü. Natüru Chatanä rü ngëma duüxüguxü nüxü inayarüngümaëxëe i ngëma ore, na tama yaxögüäxüçëx rü tama nayauxgüäxüçëx i maxü i taguma gúxü. ¹³—Rü guma trigu ga nutatanügu yixüne, rü ngëma nixü i duüxügü i nüxü inüexü i Tupanaärü ore rü taäeäcüma yaxögüxü. Natüru tama aixcüma nanayauxgü i ngëma ore, erü paxaächi nayaaxögü, rü yixcüra guxchaxü nüxü üpetügu, rü nüxü narüxü i ngëma ore. ¹⁴—Rü guma trigu ga tuxunecügu yixüne, rü ngëma nixü i duüxügü i Tupanaärü orexü inüexü rü yaxögüxü natüru ñoma i naäneärrü ngëmaxüçëx oegaäegüxü, rü norü ngëmaxüguama rüxiñüexü rü tama nüxü rüxocheaüxü i norü ngúchaügü. Rü ngëmagagu düwxä tama Tupanacë namaxë. ¹⁵—Natüru guma trigu ga mexü ga waixümügu yixüne, rü ngëma nixü i duüxügü i aixcüma taäeäcüma nayauxgüäxü i Tupanaärü ore, rü naga inüexü, rü meä naxcëx maxëxü. Rü ngëma nixü i duüxügü i aixcüma Tupanawe rüxiñü rü naxügüxü i ngëma nüma nanaxwëxexü.

Cuërxuxü ga omügu ixuxü

(Mr 4.21-25)

¹⁶—Taxuéma wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxüçëx rü ëxna tümaärrü pechitüügu tayaxücuchixüçëx. Natüru ngóxügu tanaxü na tükü nabaxixüçëx ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷—Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü i cüäcüma ixüxü rü yixcüra rü duüxügü tá nüxü nacuëxügüama. Rü guxüma i ngëma ñuxüma duüxüguxü ëxüguxü rü tá nangoxoma. ¹⁸—¡Meä iperüxiñü i ñuxmax! Erü texé ya naga inüxü i ngëma ore i mexü, rü Tupana tá yexeraäcü tükü nüxü nacuëxëe. Natüru yíxema tama naga inüxü, rü yexeraäcü tá tükna nanayaxu i ngëma iraxü i tümaärrü cuëx i noxri tükü ngëxmachiréxü —ñanagürü.

Ngechuchuarü mamä rü naëneëgüchiga

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹Rü naë ga Ngechuchu rü naëneëgü, rü yema Ngechuchu iyexmaxüwa tangugü. Natüru taxuacü naxütawaxüchi tangugü, yerü namuxuchi ga duüxügü. ²⁰Rü wüxi ga duüxü Ngechuchumaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxetüwa tangëxma ya cue rü cueneëgü, rü cuxü tadaugüchaü —ñanagürü. ²¹Natüru nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —Rü yíxema nüxü inüexü i Tupanaärü ore rü nagu maxexe rü yíxema tixü ya chaue rü chaueneëgü ixügxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ínayachaxächixëe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²²Rü wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügumaä wüxi ga nguegu nichoü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ngíxä daa naxtaxaarü tocutüwa taxü! —ñanagürü. Rü inaxiächi. ²³Rü yexguma yaxäüyane rü nipecügü ga Ngechuchu. Rü ngürüächi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü niayauxcuchichigü ga dexä. Rü düwxä inayangutaügüchaü. ²⁴Rü yemacëx nüma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nacagü ga na ñinadaxüçëx. Rü ñanagürgü nüxü: —Pa Ngúexëerüüx, ngëmama itabaxügü —ñanagürgü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü inarüda, rü buanecüxü rü yuapexü nanga. Rü ínayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecëx tama meä peyaxögüxü? —ñanagürü. Natüru ga nümagü rü naþaixächäegü. Rü nügümüciügüna nicachigü, rü ñanagürgü: —¿Tacü éxna nixü i ñaä yatü rü ngëmacëx eïxrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxinüexü? —ñanagürgü.

Yatü ga Gadáracüäx ga ngoxogü nawa yexmagüxü

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶Rü düwxä naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraarü naänewa. Rü yema naane ru Gariréaaneärrü toxmëxtawa nayexma. ²⁷Rü yexguma marü nguewa ínaxüegü, ga Ngechuchu, rü naxcëx nixü ga wüxi ga yatü ga guma ïänecüäx ga mucü ga tauncü ngoxogü nawa yexmagücü. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama ïwa nayexma, yerü duüxëchiquëxetanügu nayarüauxchigünxü. ²⁸Rü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu, rü

napēxegu nayacaxāpūxü. Rü aita naxüācūma ñanagürü: —¿Tüxcüü nuā choxü cuyachix-ewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxuchi Nanex? Rü cuxü chaceèxü na tama ngíxü choxü quingexéexü —ñanagürü. ²⁹ Rü yema ñanagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxüxüçex. Rü muëxpücxüna rü guma yatüxü naxñäexéexü ga yema ngoxogü. Rü duüxügü rü cadenamaa nayanéixchacüggüxü rü nayanéixparagüxü na taxuwama naxñüxüçex. Natüru nüma rü nagu nacaugüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxuéma íxápataxüwa nanagagü. ³⁰ Rü Ngechuchu nünxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangâxü, rü ñanagürü: —Muxñichüü nixi i chauéga —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namuxuchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngéma poxcuchica i áxmaxü i taguma iyacuáxüga na nawocuâxüçex. ³² Rü guma mèxpüneärü tuâchiwa nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yéma chibüexü. Rü yemacéx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacéèxügü na yema cuchigüga nayachocuxüçex. Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa ínachoxü rü yema cuchigüga nayachocu. Rü guxüma ga yema cuchigü rü inaxñâchi, rü naxtaacutüarü mèxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³⁴ Rü yexguma yema cuchigüarü dauruügü nünxü daugüga ga yema ngupetüxü, rü nabaixâchiäegü rü ínibusmü. Rü fñanewa nünxü nayarüxügue, rü yema fñaneärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa rü ta nünxü nayarüxugü. ³⁵ Rü ga duüxügü rü ínayadaugü ga yema ngupetüxü. Rü yexguma Ngechuchuxüntawa nangugü, rü yéma nünxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoâxchirécü. Rü Ngechuchucutüxtawa narüto, rü marü tama naxñäüäe. Rü namuüü ga duüxügü. ³⁶ Rü yema duüxügü ga nünxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü yema íyadaugüxümaä nünxü nixugüga ñuxâchi Ngechuchu na namexéexü ga guma yatü ga ngoxoâxchirécü. ³⁷ Rü yexguma yemaxü naxñüüegü, rü guxüma ga yema Gadáraanecüäx ga duüxügü, rü Ngechuchuxü nacéèxügü na ínaxñüxüçex ga yema naânewa, yerü poraâcü namuüü. Rü yemacéx ga Ngechuchu rü nguegu nixüe, rü inaxñâchi. ³⁸ Rü guma yatü ga ngoxoâxchirécü rü Ngechuchuxü nacéèxü ga nawe na naxñüxüçex. Natüru ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxñüxüçex, rü ñanagürü nünxü: ³⁹ —¡Cuchiüwa naxü, rü duüxügümää nünxü yarüxi ga tacü cuxcex na naxñüxü ga Tupana! —ñanagürü. Rü ínixü ga guma yatü, rü guxüma ga yema fñaneçüäx ga duüxügümää nünxü nayarüxu ga tacü naxcex na naxñüxü ga Ngechuchu.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingõgütüchiga
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)*

⁴⁰ Rü yexguma Ngechuchu wenaxârü taegugu ga naxtaxaarü tocutüwa, rü duüxügü rü taâéâcüma nanayauxü, yerü guxüma ínananguxéegü. ⁴¹ Rü yéma Ngechuchuxüntawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutauquêxepataüârü áêxgacü nixi. Rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü rü nünxü nacéèxü ga napatawa na naxñüxüçex. ⁴² Yerü nünxü iyexma ga wüxi ga naxâchi ga ngîgümää wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxuchi. Rü ngíma rü maneca 12 ga taunecü ngíxü nayexma. Rü yexguma Yáirupatawa naxñügu ga Ngechuchu, rü muxñichüü ga duüxügü nave narüxi, rü düxwa ínayaxüxtügü. ⁴³ Rü yema duüxügütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü áûguechacü. Rü yemamaä iyadaaweecha. Rü duturugüxtagu ngíxü igüxüe ga guxü ga ngírü díéru, natüru taxuéma ga texé ngíxcex tayataanexééega. ⁴⁴ Rü yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixü, rü naxpechinüchirugu iyangõgü. Rü yexgumatama ínayachâchi ga na naxâgüxü. ⁴⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixi ya choxü ingõgüxe? —ñanagürü. Rü guxüma ga duüxügü rü: —Taxuéma —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü namüçügü rü ñanagürü: —Pa Ngúexéêruüx, cuma nünxü cudadu i fñuxre i duüxügü ngema cuxü na nayaxüxtügüxü, rü ngéxguma rü ta:

“Texé ya choxü ingõgüxe?” fñacuxü —ñanagürü. ⁴⁶ Natüru ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngémââcü wüxi choxü tingõgü, erü nünxü chicuèxâchi na chorü poramaä tükü na charümxéexü —ñanagürü. ⁴⁷ Rü yexguma nangoxomagu ga na nünxü nacuèexamüxü ga Ngechuchu ga yema nünxü na yangõgüxü, rü yaduruxâcüma naxüntawa ixü ga yema ngecü. Rü napêxegu iyacaxápüxü. Rü guxü ga duüxügüpêxewa namaä nünxü iyaxu ga tacüçex nünxü na yangõgüxü, rü fñuxâchi yexgumatama ngíxcex na yataanexü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Pa Chauxacüx, cuxcex nitaane, erü cuyaçö. ¡Rü fñuxma rü taâéâcüma íixü! —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangu ga wüxi ga duüxü ga ngutauquêxepataüârü áêxgacü ga Yáirupatawa ne üxü. Rü ñanagürü Yáiruxü: —Cuxacü rü marü iyu. ¡Rü tâxü i cuyachixewchigüxü ya Ngúexéêruü! —ñanagürü. ⁵⁰ Natüru yexguma yema orexü naxñüüga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxü: —¡Tâxü i cuyanguáæxü! Erü ngéxguma cuyaxõxgu rü cuvacü rü tá wena imaxü —ñanagürü. ⁵¹ Rü yexguma Yáirupatawa nangugü, rü Ngechuchu nayachocuxé ga Pedru rü Chaütiágü

rü Cuáú rü ngíñatü rü ngíë ga yema bucü ga yúxcü. Natürü tama nanaxwèxe na togü yexma chocuxü. ⁵² Rü guxüma ga duúxügü ga ýéma yexmagüxü rü naxauxe rü ngíñecx nangechaügü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jTäxü i pexauxexü! Erü ngéma bucü rü tama nixi i nayuxü. Rü ipemare —ñanagürü. ⁵³ Natürü ga yema duúxügü rü Ngechuchuchüxü nacugüeama, yerü ngíñü nadaugü rü aixcüma marü iyu. ⁵⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíñecx nayayauxächi, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Bucü, jírüda! —ñanagürü. ⁵⁵ Rü yexguma ga ngíma rü wena imaxü, rü yexgumatama írüda. Rü Ngechuchu rü duúxügümäa nüxü nixu na ngíñü naxuwemügüxüçex. ⁵⁶ Rü ngíñatü rü ngíë ga yema bucü, rü poraäcü tabaixächiägü. Natürü Ngechuchu rü tükü namu na taxuémaäma nüxü na tixuxüçex ga yema ngupetüxü.

9

*Ngechuchu norü ngúexügüxü namu na nüxü yanaxugüexüçex ga Tupanaarü ore
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

¹ Rü Ngechuchu rü nanangutaquéhexëe ga yema 12 ga norü ngúexügü. Rü pora nüxna naxä rü nüxna naxäga na ïnawoxüdäxüçex ga nagüxüraüxü ga ngoxogü, rü na nameëxëeäxüçex ga duúxügü ga idaaweexü. ² Rü nayamugü na duúxügümäa nüxü yaxugüexüçex ga ore ga mexü na fluväcü äëgxacü yüixü ya Tupana, rü na nameëxëeäxüçex ga duúxügü ga idaaweexü. ³ Rü ñanagürü nüxü: —jRü taxuxüttama ípinge i perü namawaü, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naímenexä, rü bai i perü choca, rü bai i perü päu, rü bai i perü diéri. Rü wüxiya i perü daxü ípinge, rü tama i taxre! ⁴ —Rü ngéxguma wüxi ya ïännewa pengugü, jrü wüxi ya ïpatagutama perücho rü ñuxmata ipexächi nawa ya yima ïäne! ⁵ —Rü ngextä tama pexü ïnayauxgüxüwa, jrü ipêchoxü nawa ya yima ïäne! Rü ngéxguma ngema ipexächigu jrü ipêpagütü i perü üxaxüçutu na ngëmawa nüxü nacuëxgüxüçex na chixexü naxügüxü i ngëma duúxügü! —ñanagürü. ⁶ Rü inaxächi, rü guxüma ga ïänlexäcügüwa naxä. Rü nüxü nixugüetanü ga Tupanaärü ore ga mexü. Rü guxüwama nanameëxëetanü ga duúxügü ga idaaweexü.

*Eróde rü tama nüxü nacuëxéga na texe yixixü ga Ngechuchu
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷ Rü Gariréaneärü äëgxacü ga Erode, rü nüxü nacuächiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü poraäcü nagu narüxinü rü naxoegaäe ga Erode, yerü nümaxü ga duúxügü rü ñanagürügü: —Cuáú ya baiüxéenü nixi ya yima, rü marü wena namaxü —ñanagürügü. ⁸ Natürü togü rü ñanagürügü: —Nuxcümaüçü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería nixi, rü wena nangox —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Bexmana nái ga nuxcümaüçü ga Tupanaärü orearü uruü nixi, rü wena namaxü —ñanagürügü. ⁹ Natürü Erode rü ñanagürü: —Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáúxü yadaenaxägüxüçex. ?Rü tacü éxna nixi i ngëma yatü i duúxügü ngëmaäcü poraäcü nüxü ixuchigagüejaxü? —ñanagürü. Rü Erode rü nüxü nangüchxüxüchi na ñuxäcü Ngechuchuchü na nadauxü.

*Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 gayatügü
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)*

¹⁰ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechuchuarü ngúexügü ga yamugüxü, rü Ngechuchumaä nüxü nixugüe ga yema naxügüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü ngúexügümäa nixügachi, rü Bechaïdaarü ïännewa namaä naxü. ¹¹ Natürü yexguma duúxügü nüxü çüexügüga ngextä na nayexmaxü, rü Ngechuchuwe narüxü. Rü Ngechuchu rü meämä yema duúxügüxü nayaxu, rü namaä nüxü nixu na ñuxäcü äëgxacü yüixü ya Tupana. Rü nanameëxüe ga yema duúxügü ga idaaweexü. ¹² Rü yexguma marü nayåuanegu, rü Ngechuchucex naxi ga yema 12 ga ngúexügü ga yamugüxü. Rü ñanagürügü nüxü: —jIamugü i ñaa duúxügü na ïänlexäcügü rü ïpatagü ya nagaicamana ngëxmagünawa na naxüxüçex, rü ngëxma na napegüxüçex rü norü ðnatæex yataxegüxüçex! Erü nuä ïngëxmagüxüwa rü nataxuma i tacü rü ñona —ñanagürügü. ¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jPematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Wüxièmeüpüx i päu rü taxre i choxnixicatama toxü nangëxma. ?Rü éxna cunaxwèxe na naxcëx tayataxedüxü i ñona naxcëx i guxüma i ñaa duúxügü? —ñanagürügü. ¹⁴ Rü 5000 ga yatügü nixi ga yema yéma yexmagüxü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Écü ípenatogüxüçex rü 50 chigü i wüxi tückumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü nanaxügü ga norü ngúexügü. Rü ïnatanogüxëe ga guxüma ga duúxügü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüxièmeüpüx ga päu rü yema taxre ga choxni. Rü daxügü nadawenüäcüma Tupanana moxë naxä, rü ñuxüchi inanabüci ga yema päu rü choxni. Rü norü ngúexügüna nanaxä na nüxü yanuåxüçex ga yema duúxügü. ¹⁷ Rü guxüma

ga yema duǔxügü rü meāma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaā ga yema pāu rü choxnichipēxegü ga iyaxügixü.

*Pedru nanangoxēē na Cristu nayüxü ga Ngechuchu
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexü rü Ngechuchu norü ngúexügümaā noxrüwama yayumüxegü, rü nüma rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —Ñuxü ñaxü i duǔxügü i chauchiga i choma na texé chiiñü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü norü ngúexügü nanangäxügü rü ñanagürü: —Nangëxma i duǔxügü rü:

“Cuáu ya baiǔxéērū quixí”, ñagüxü, rü togü rü:

“Eriá quixí”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcumäuçü ga Tupanaärü orearü uruu i wena maxüçü quixí”, ñagüxü —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —Rü pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chiiñü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Cuma nixi i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Rü Ngechuchu rü nayaxucuxëgü ga norü ngúexügü na taxúemaāma nüxü yaxugüexüçex ga nüma rü Cristu na yiixü. ²² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Choma i Tupana Nane na duǔxüxü chiiñü, rü poraäcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxoogxü i Yudíugürü äëgxacügurugü, rü paigüarü äëgxacügü, rü ngema ngúexüerügü i Moichéarü mugüwa nguxéetaegüxü. Rü tå choxü nimëxü, natürü tomaexpüx i ngunexügü rü wena táxaru chamaxü —ñanagürü. ²³ Rü yixcama rü guxüma ga norü ngúexügü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowé rüxüxchaügu, jecü nüxü tarüxo i tümaäru ngúchaü, rü namaā tapora i ngëma guxchaxügü i tümacex inguxü i ñoma curuchawa tipotaxürü tükü ixixéexü, rü ngëmaetüwa chowé tarüxüäma! ²⁴ —Erü yíxema tükü maxëchaxéêchaüx rü tá tayu, natürü yixcama chauxcex yuxé rü aixcüma tá tükü nangëxma i maxi i taguma gúxü. ²⁵ —Rü taclüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxägu i guxüma i ñoma i naâneäru ngëmaxügü, natürü iyanatauxéägu i norü maxi? ²⁶ —Rü ngëxguma texé chauxcex änegü rü naxcex taxângu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duǔxüxü na chiiñü rü tá ta tümacex chaxâne i ngëxguma äëgxacü chixiäcüma nüma chaxüxgu. Rü ngëxguma wenaxärü nüma chaxüxgu rü Chaunatü ya Tupanarü tá chapora, rü daxüçüäx i Tupanaärü orearü ngeruügü i üünegüxürrü tá chamekëchi. ²⁷ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñuxre i duǔxügü i nuâ ngëmagüxü rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü äëgxacü na yiixü ya Tupana naxüpa na nayuexü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü toraxü nangox
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

²⁸ Rü 8 ga ngunexüguwena ga na yema ñaxü, rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa naxü na yéma yayumüxëxüçex. Rü ínayamümcügü ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáu. ²⁹ Rü yexguma ínayumüxéyane ga Ngechuchu rü nachiwe rü ngürüächi niyauracü, rü naxchiru rü ta niyauracü, rü poraäcüxüchima nacómü. ³⁰ Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaä idexagüxü. Rü Moiché nixi ga wüxi, rü Eriá nixi ga to. ³¹ Rü yema taxre iyexmagüxüwa rü poraäcüxüchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga ñuxäcü Yerucharéügu tá na nayuxü ga Ngechuchu. ³² Rü woo ga Pedru rü namücügü rü poraäcü na nayaxtaexü rü tama napée. Rü nüxü nadaugü ga ñuxäcü poraäcü na nängönexü ga naxüntawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaā yexmagüxüxtawa. ³³ Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexüerü, namekëchi nixi na nuâ ingëxmagüxü. ¡Rü ngíxä tanaxü ya tomaexpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcex, rü nái ya Moichéçex, rü nái ya Eríacex! —ñanagürü. Natürü ga Pedru rü tama nüxü nacuèx ga na ñuxü ñaxü yerü poraäcü nabäixaçhiäe. ³⁴ Rü yexguma iyadexayane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexü natanügu nayangëxema. Rü poraäcü namuüe ga yema ngúexügü ga yexguma yema caixanexü natanügu yangëxemagu. ³⁵ Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. ¡Rü naga pexinüé! —ñaxü. ³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rü Ngechuchuarü ngúexügü rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüxücatama nadaugü. Rü yema ngúexügü rü taxúemaäma nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü.

*Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

³⁷ Rü yexguma moxüäcü ga guma mëxpünewa yanachoügu, rü muxüma ga duǔxügü yexma Ngechuchuxü nayangaugü. ³⁸⁻³⁹ Rü yema duǔxügütanüwa rü wüxi ga yatü tagaäcü

Ngechuchuxū ñanagürū: —Pa Ngúexēēruūx, jchoxū rüngūxēē, rü tuxū nadau ya chaune! Erū tígumaā choxū tawüxicèx, rü wüxi i ngoko tūmawa nangēxma. Rü ngēxguma tuxū naxügxu, rü aita tuxū naxüxēē, rü tuxū naxüñāxēē, rü tuxū narüchièxēē. Rü chixexū tūmamaā naxū, rü tama tuxū ningéxchaū. ⁴⁰ Rü marü nüxū chacèxū i curü ngúexügū na tūmawa ínafexüchigüñäxüçex i ngēma ngoko, natürū tama nüxū inaxíñu —ñanagürū. ⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürū: —Pa Duüxügū i Tama Yaxögüxüx, ¿Ñuxguratáta i pemaā chanuxmazū rü yaxna pemaā cha xī-nüxū? ¡Nuñaga ya cune! —ñanagürū. ⁴² Natürū yexguma Ngechuchuxütawa nanguxu ga guma bucū, rü yema ngoko rü guma bucúxū ñaxtūanegu nayanguxēē, rü nanaxñāxēē. Natürū Ngechuchu nananga ga yema ngoko, rü nanamexēē ga guma bucū. Rü ñuxuchi nanatüxütawa nanamu. ⁴³ Rü guxüma ga duüxügū rü nabäixächiäegü ga yexguma nüxū nadaugüga ga ñuxäcü na naporaxū ya Tupana.

Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü yexguma duüxügū namaā baixächeyane ga yema Ngechuchu üxū, rü ñanagürū ga Ngechuchu nüxū ga norü ngúexügū: ⁴⁴ —¡Meä iperüññü i ñaã ore i pemaā nüxū chixuxū! ¡Rü tāütáma nüxū ipeyerüngüma! Choma i Tupana Nane na duüxüxü chixü, rü chauechita tá choxü ínaxuaxügū i duüxügū na ñexgacügū choxü iyauxgüxüçex —ñanagürū. ⁴⁵ Natürū ga norü ngúexügū rü tama nüxū nacuëxgüéga ga yema namaā nüxū yaxuxü. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxéē ga yema ore na nüxū nacuëxgüxüçex. Rü yema ngúexügū rü namuñüe ga Ngechuchuna na nacagüxü na meä namaā nangoxéëäxüçex ga yema namaā nüxū yaxuxü.

¿Texé tá tixi ya guxäärü yexera ixixé?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexügū rü inanaxügue ga nügumaā na yaporagatanüçüxü nachiga ga texé tá tiixü ya natanüwa guxäärü yexera ixixé. ⁴⁷ Natürū Ngechuchu rü nüxū nacuëxama ga yema norü ngúexügū nagu rüxiñüeñü. Rü yemacèx wüxi ga buxü nügüxütawa naga, rü nügüxütagu nayachixé. ⁴⁸ Rü ñanagürū nüxū ga norü ngúexügū: —Texé ya ñaã buxüñü meä yaxúxe chauégagu, rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü yíxema meä choxü yaxixé, rü Chaunatü ya núma choxü mucüxü rü ta meä tayax. Rü yíxema guxäärü yexera túlgü írúxiraxe, rü yíxema tixi ya guxäärü yexera ixixé —ñanagürū.

Texé ya tama taxchi aixe rü törü ngüxéēruü tixi

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürū nüxü: —Pa Ngúexēēruūx, nüxü tadau ga wüxi ga yatu ga cuébagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxü nixi ga númax —ñanagürū. ⁵⁰ Natürū Ngechuchu rü ñanagürū nüxü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü törü ngüxéēruü tixi —ñanagürū.

Ngechuchu nayangagü ga Chaütiágü rü Cuáü

⁵¹ Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxü ga nañnewa na naxüxü, rü tama namuñäcüma inaxüñächi ga Yerucharéüwa na naxüxü. ⁵² Rü nügüpëxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngerüñü. Rü nümagü rü nawia naxi ga wüxi ga ñanexäcü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxüçex ga wüxi ga ña ña Ngechuchu nagu peñexenü. ⁵³ Natürū yema Chamáriaanecüñäxü rü tama nanayauxgüchaü, yerü nüxü nacuëxgü ga Yerucharéüwa tá na naxüxü. ⁵⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugüga norü ngúexügü ga Chaütiágü rü Cuáü, rü ñanagürüñü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ¿cunaxwëxexü na Tupanana naxcèx tacaxü na daxüwa ne namuñäxüçex ya üxü na naguxéëäxüçex i guxüma i ñaã duüxügü, yema nuxcümäcü ga Tupanaäru orearü uruü ga Eria üxürü? —ñanagürüñü. ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nagu perüxiñüne na texéarü duüxügü pixigüxü. ⁵⁶ —Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chixü, rü tama duüxügürü tauhexéêwa núma chaxü, natürü núma chaxü na duüxügüxü chamaxéëxüçex —ñanagürü. Rü yexguma rü nái ga ñanexäcüwa naxi.

Duüxügü ga Ngechuchuwe rüxiñchaüxüçhiga

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Rü yexguma namagu naxixgu rü wüxi ga yatu Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüñüxchaü i ngextá cuma ícuixüxüwa —ñanagürü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangéxma i naxmaxügü, rü werigü rü nüxü nangéxma i naxchiäügü, natürü choma i Tupana Nane na duüxüxü chixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga wüxi ga to ga

yatü: —jChowe rüxü! —ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, noxri chanawexe i chaunatüxü ichayatexira —ñanagürü. ⁶⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Nüe ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatègxü i ngëma naxrüy yuexü, natürü cuma rü curü puracü nixü na paxa duüxügümäa nüxü cuyarüxü i Tupanaärü ore na ñuxäcü guxäärü äéxgacü na yïixü i nümax —ñanagürü. ⁶¹ Rü wüxi ga to ga duüxü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ngëmäacü cuwe charüxüchaü, natürü noxri chanaxwexe i nüxü chayarümoxë i ngëma chopatacüäxgü —ñanagürü. ⁶² Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Texé yíxema inaxügüxe na Tupanaärü puracüwa tapuracüxü natürü tümaärü ngëmaxüguama rüxinüxü, rü tama tame na Tupanaäxü tapuracüxü —ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngúexügü

¹ Rü yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngúexügü. Rü taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema iänegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawä ûxchaüxüwa na naxixücx. ² Rü ñanagürü nüxü: —Aixcümaxlchi nangëxma i muxüchixü i duüxügü i yaxögüchaüxü natürü ngëma Tupanaarü orearü uwa puracüexü rü noxretama nixü. Rü ngëmacëx name i perü yumüxüwa nüxna peca ya yima puracüarü yora na ngëma norü puracüwa namugüäxücx i to i puracütanüxü.. ³ —Rü ipexüächi rü ngëma pexü! Rü düçax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürü nixü i pexü chimugüxü. ⁴ —Rü tăutáma choça ípinge, rü bai i perü dîerü, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwexe i namagu penuxü i ngëxguma namawa texexü perümoxëgü. ⁵ —Rü ngëxguma wüxi ya ïwa pengugü, rü ñaaäcü tá nüxü perümoxëgü i ngëma duüxügü:

“Petaäxë erü Tupana rü napetanügü”, ñaperügügü tá. ⁶ —Rü ngëxguma ngëma nangëxmagu i duüxügü i Tupanaxü cuëgxüchaüxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxä i taäxë. Natürü ngëxguma ngëma nataxuxgu i duüxügü i Tupanaxü cuëgxüchaüxü, rü ngëma Tupanaarü taäxë rü pexrütama nixü. ⁷ —Rü wüxi ya ïgutama perücho, rü ngëma pechibüe rü peyaxü i ngëma nüxü ngëmaxü i ngëma Icüäxgü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixü na nayauxäxü i norü natanü naxcëx i norü puracü. Rü yima iännewa pengëxmagüyane rü tama chanaxwexe i nái ya ïgu peyapegü. ⁸ —Rü ngëxguma wüxi ya iâne ya nawa meä pexü nayaxunewa pengugü, irü penangö i ngëma òna i pexna naxägüxü! ⁹ —Rü penameëxëex i ngëma idaaweexü i yima iännewa ngëxmagüxü! —Rü namaä nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Tupanaärü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagü”, ñapegügü nüxü! ¹⁰ —Natürü ega nawa pengugü ya wüxi ya iâne i ngextä duüxügü tama meä pexü ïyauxgüxüwa, irü ngëma itamügü ipêchoxü rü ñapegügü nüxü i ngëma iänecüäx!:

¹¹ “Rü woo ñaa perü iänearü üxaxü i tocutüwa yaxüxü, rü itanapagü, na ngëmawa nüxü pecuäxücx na Tupana rü tama pemaä nataäxü. —Natürü tama nüxü ipeyerüngüma na marü pexna nangaicamaxlchichiréxü ya Tupana na perü äéxgacü yïixü”, ñaperügügü tá nüxü i ngëma iänecüäx! ¹² —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëma ngnexü i nagu nagüxü i naâne, rü Chodomacüäx i duüxügürü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i tama meä pexü yauxgüxü.

Iänegü ga tama Tupanaga iñüéne

(Mt 11.20-24)

¹³ —Rü wüxi i ngechaü nixü i pexcëx, Pa Corachicüäx rü Bechaídacüäx i Duüxügüx, yerü yexguma chi Tiruarü iännewa rü Chidäüäärü iännewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuëxruügü ga Tupanaärü poramaä petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraäcü yachixexü ga yema Tirucüäx rü Chidäüäxüäxü ga duüxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoe ga nacüma ga chixexü, rü poraäcüxüchi chima nügümäa nangechaügü rü naxauxe, yerü chi nügü niucüxächitanü ga na yapecaduäxgüxü. ¹⁴ —Natürü pemaä nüxü chixu rü ngëma ngnexü i Tupana nagu napoxcueü i pecaduäxgüxü, rü ngëma ngnexü rü Tirucüäx rü Chidäüäxüäxü yexera tá pexü napoxcue i pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernäaucüäxgü i Duüxügüx ðéxna pema nagu perüxüñügü rü daxüguxü i naânewa tá pexixü? Pemaä nüxü chixu rü naânetüwa i ngextä Tupana Chatanäxü ipoxcuxüwa tá nixü i pewogüxü. ¹⁶ Rü ñuxüchi norü ngüexügüxü ñanagürü: —Rü yíxema pega iñüéxü, rü chauga rü ta taxinüü. Natürü yíxema tama pega iñüéxü, rü chauga rü ta tama taxinüü. Rü yíxema tama chauga iñüéxü, rü tama naga taxinüü ya Chaunatü ya núma choxü mucü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechuchuarü ngúexügü

¹⁷ Rü taäeäcüma nawoegu ga yema 72 ga norü ngúexügü ga yamugüxü. Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma cuégagu tidegagü, rü eïjrxüxü i ngoxogü rü toga naxinüü —ñanagürügü. ¹⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëmäacü aixcüma nixü. Yerü nüxü chadau ga Chatanä ga daxüguxü ga naânewa na natáexü wüxi ga äëmacürü. ¹⁹ —Rü

choma nixī ga pexna chanaxāxū ga pora na tama chixexū pemaā naxügūxūcèx ega woo āxtapegwā rū ēxna tuxchinawegwā pengagügu. Rū yexgumarüü ta pexna chanaxā ga pora na nüxū perü- yexeraxūcèx i guxūma i Chatanāärū pora na ngēmaäcū taxucüruwama tacū rū chixexū pemaā naxüxūcèx. ²⁰—¡Natürū tāxū i petaäégüxū naxcèx i ngēma na pega naxñüexū i ngoxogū! Rū narümemaë nixī i petaäégü naxcèx na marū naxümatüxū i peéga i Tupanaärū poperawa i daxüguxū i nañnewa —ñanagürū.

*Ngechuchu rū nataäē
(Mt 11.25-27, 13.16-17)*

²¹ Rū yexgumatama ga Tupanaäē ga Üünexū rū poraäcū Ngechuchuxū nataäéxēē. Rū ñanagürū ga Ngechuchu: —Pa Chaunatū, Pa Daxüguxū i Naâne rū Ñoma i Naâneärü Yorax, cuxū chicusüü, yerü ñaä chorü ngúexüguxū nüxū cuexüchigüxū. Rū yemaäcū cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaäcū nixī ga cunaxwèxexü —ñanagürū. ²² Rū ñanagürū ga Ngechuchu: —Chaunatüx choxna nanaxā i guxūma i tacū i ngémaxü. Rū taxúema choxü tacuëx na Tupana Nane chiiñü. Rū Chaunatüxicatama nixī ya choxü cuacú na Nane chiiñü. Rū ngéxgumarüü ta taxúema nüxū tacuëx na texe yíñxū ya Chaunatü. Rū choma ya Nane rū ngēma duñxügü i Chaunatüxū nüxū chadauxéêchañxüxicatama nixī i nüxū cuexüguxū na texe yíñxū —ñanagürū. ²³ Rū yexguma norü ngúexüguxū nadawenü, rū namaäxīca ñanagürū: —Tataäégü ya yíxema túmaxetümaäxüchi nüxū daugüxe i ñaä ñuxma pema nüxū pedaugüxū. ²⁴ —Erü pemaä nüxū chixu, rū muxüma ga nuxcümaäguxū ga Tupanaärū orearü uruügū rū äéxgacügū ga tacügū, rū nüxū nangúchaü ga nüxū na nadaugüchaüxū i ñaä ñuxma pema chauxütawa nüxū pedaugüxū. Natürū tama nüxū nadaugü. Rū nüxū nangúchaü ga nüxū na naxñüexchaüxū i ñaä ñuxma pema chauxütawa nüxū pexñüexü. Natürū tama nüxū naxñüe —ñanagürū.

Ore ga meciü ga Chamáriacüäxgu ixuxü

²⁵ Rū yexguma inachi ga wüxi ga ngúexéerü ga Moïchearü mugüwa nguxéëtaexü, rū Ngechuchuxütawa naxü na namaä yanadexaxücèx. Rū Ngechuchuxū naxüxchaü, rū yemacex nüxna naca rū ñanagürū: —Pa Ngúexéerü ya Ngechuchux, ¿Tacü nixī i mexü na chanaxüxū na choxü nangémaxücèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürū. ²⁶ Rū Ngechuchu nanangäxü, rū ñanagürū: —¿Nüxü ñaxü i ngēma ore i Moïchearü mugüwa ümatüxü? ¿Rü facüxü i cuma yaxuxü? —ñanagürū. ²⁷ Rū yema ngúexéerü ga Moïchearü mugüwa nguxéëtaexü, rū Ngechuchuxū nangäxü, rū ñanagürū: —¡Nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana i guxūma i curü maxümaä, rū guxü i cuâemaä, rū guxü i curü poramaä, rū guxü i nagu curüxñüxümaä! ¡Rū nüxü nangechaü i cumüçü ngēma na cugütama cungechaüxü! —ñanagürū. ²⁸ Rū yexguma ga Ngechuchu rū ñanagürū nüxü: —Ngēma ore i choxü namaä cungäxñüx rū marü name. Rū ngéxguma ngēma ore quinguxéëxgu, rū tá cunayaxu i maxü i taguma gúxü —ñanagürū. ²⁹ Natürū ga yema ngúexéerü ga Moïchearü mugüwa nguxéëtaexü, rū nügüétüwa nachogüchaü. Rū yemacex Ngechuchuna naca, rū ñanagürū: —¿Rü texé tixü ya chomüçü? —ñanagürū. ³⁰ Rū yexguma ga Ngechuchu rū nanangäxü, rū ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü Yeruchareüwa na naxü, rū Yericü ga iñnewa naxü. Rū namagu nüxü nangaugü ga ngítéexgüxü. Rū guxüma ga norü yemaxücèx nangígxü, rū èjxrüxü ga naxchiru rū ta naxcèx nangígxü. Rū nanaquaixgü, rū nayayuâchixéëgü, rū yemaäcū yema nanatèxgü. ³¹ —Rū yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudiügürü pai. Natürū yexguma yema yatüxü nadéüxgu rū nüxü yema naxüpetümare. ³² —Rū yema naxüpetü ta ga wüxi ga Lebitanüxü gupaupa ga taxünewa puracüxü. Rū yexguma yema yatüxü nadéüxgu, rū nüma rü ta nüxü naxüpetümare. ³³ —Natürü yixcura rü wüxi ga Chamáriaanecüäx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rū yexguma guma yatüxü nadéüxgu rü nüxü nangechaüttümü. ³⁴ —Rū guma yatücèx nixü. Rū chixü rü binumaä nanaxüxü ga norü oxrigü, rū meäma nayanéígxü ga yema norü oxrigü. Rū ñuxüchi norü burugu nanamunagü, rū wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rū yéma nüxna nadau. ³⁵ —Rū moxüäcü ga yexguma inaxüächigu ga yema Chamáriaanecüäx, rū ngíxü nayaxu ga taxretachinü ga norü diéru, rü yema pegüchicaarü yorana ngíxü naxä. Rū ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna nadau i ñaä yatü! Rū ngéxguma yexeragu naxåtanügu na nuä nangémaxü, rū choma tá cuxü chanaxütanü i ngéxguma chataeguxü”, ñanagürü. ³⁶ Rū ñanagürü ga Ngechuchu nüxü ga yema ngúexéerü ga Moïchearü mugüwa nguxéëtaexü: —Ñuxma chanaxwèxe i chomaä nüxü quixu i ngéxürrüxü ga yema tomaëxpüxtanüwa ga aixcüma namüçü ixixü ga yema yatü ga ngítéexgüxü imèxgüxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rū yexguma ga yema ngúexéerü ga Moïchearü mugüwa nguxéëtaexü rü ñanagürü: —Yema Chamáriaanecüäx nixī ga yema yatümcü ixixü, yerü nüxü nangechaüttümü —ñanagürü.

Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Ñyxma rü nixü rü yema Chamáriaanecüäx üxürüň naxü! —ñanagürü nüxü.

Marta rü Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸ Rü yexguma Ngechuchu namagu ixügxu norü ngúexügümaä rü wüxi ga iänexäcüwa nangu. Rü yéma guma iänexäcüwa rü wüxi ga nge ga Martagu äegacü ngígüpatawa inanguxëe. ³⁹ Rü Martaaxü iyexma ga wüxi ga ngiéyëx ga Mariagu äegacü. Rü ngima rü Ngechuchucutüxtawá irüto na inaxñüxüçex ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰ Natüru ga Marta rü itaarü puracüäx rü yemaäcü ngíri puracüguama irüxüñ. Rü yemacex Ngechuchucex iyaxü, rü ngígürüg nüxü: —Pa Corix, zama éxna nagu curüxüñ i ngëma na chataarü puracüäx rü ngëma chaueyex rü choxnaxica na natáäxü i guxüma i ngëma puracü? ¡Rü namaä nüxü ixu na choxü nangüxexüçex! —ngígürü. ⁴¹ Natüru Ngechuchu rü ngixü nangäxü, rü ñanagürü ngixü: —Pa Martax, cuma rü poraäcü curü puracüçex cuxoegaäe, rü muxüma i ngëmaxügu curüxüñ. ⁴² —Natüru wüxicatama nixi i guxüärü yexera i mexü na nagu rüxüñüxü. Rü María iyixi i ngëmagu rüxüñüçü. Rü taxuetáma ngixna tayanuxü i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

11

Ngechuchu nanangüexëe ga yumüxexchiga (Mt 6.9-15, 7.7-11)

¹ Rü wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüx ga Ngechuchu. Rü yexguma nüxü nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix ¡toxü nangüexëe na flüxäcü tayumüxegüxü, yema Cuáü ga baiüxexüruň norü ngúexügüxü nangüexëexürrü! —ñanagürü. ² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ngëguma peyumüxegü rü ñaperügügtä:

“Pa Tonatü ya Daxügucüx, rü aixcüma Üüneçü quixi i cumax. ¡Rü nüma naxü na torü äëxgacü quïixüçex! Rü tanaxwëxe i curü ngúchaü na naxügxü i duüxügü i floma i naänewa, ngëma daxüguxü i naänewa na curü ngúchaü inaxügxürrü. ³ ¡Rü toxna naxä i torü öna i wüxicigü i ngunexüçex ixixü! ⁴ ¡Rü toxü nüxü nangechaü i torü pecadugü, erü toma rü ta tükü nüxü tangechaü ya guxüma ya yíxema chixri tomaä chopotüxe! ¡Rü tækü i tacü rü chixexüpxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçex!”

ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëguma chi wüxi i pema rü tükü nangëmaxgu i wüxi i tümamüçü, rü chi ngäxüçüü napatawa taxügxu rü ñatagüg nüxü:

“Pa Chomücx, ¡tomaëxpüx i pâü choxna naxä! ⁶ —Erü wüxi i chomüçü rü yaxüwa ne naxü, rü ngexwacex chopatawa nangu. Rü choma rü changearü önaäx, rü taxuümaä chanachibüxexëegga”, ñatagüg. ⁷ —Rü ngëma tümamüçü i napatawa ngëmaxü, rü chi tükü nangäxügxu rü ñaxw:

“Täxü i choxü cuchixewexü! Chorü iäx rü marü narüwüxta, rü choma rü chauxacüg rü ngürücarewa tangëxmagü. Rü ngëmacex taxucürüwa ícharüda na tacü cuxna na chaxäxüçex”, ñaxgu chi tükü. ⁸ —Rü pemaä nüxü chixu, rü ngëma na tümamüçü yiixüçex rü täätitáma ñaráüda na facü tükna naxäxüçex. Natüru tá ñaráüda na tama tanachixewechaxüçex, rü tá tükna nanaxä i guxüma i tacü i tanaxwëxexü. ⁹ —Rü ngëmacex pemaä nüxü chixu rü, ¡Nacxex ípeca rü Tupana rü tá pexna nanaxä! ¡Rü Tupanaçex pedéex rü tá nüxü ipeyangau! ¡Rü iäxwa: Tu tu ñapegü, rü tá pexcex niwåxna i iäx! ¹⁰ —Erü guxüma ya yíxema naxcex íçaxe rü tanayaxu, rü guxüma ya naxcex dauxie rü nüxü itayangau. Rü guxüma ya iäxwa: Tu tu tu ñagüxe, rü tümacex tá niwåxna i iäx. ¹¹ —¡Rü flüxäcü i wüxi i pema na papágü piixü rü penena penaxäxü ya wüxi ya nuta ega pâüçex pexna nacaxgu, rü éxna wüxi i äxtape ega choxnicex pexna nacaxgu? ¹² —¡Rü texé i petanüwa rü penena penaxä i tuxchinawe ega wüxi ya otacharatüçex pexna nacaxgu? ¹³ —Rü ngëma pema na pichixecümachiréxü natüru nüxü pecuëx na flüxäcü mexü i ämäre pexacüguna na pezaxü, rü pemaä nüxü chixu rü Penatü ya Daxügucü rü perü yexera tá nixi na pexna mexü naxaxü. Rü guxüma ya yíxema Tupanaxüta Naäe i Üünexüçex íçaxe, rü tá tükna nanaxä —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaä napuracüxü nawogüe (Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Rü Ngechuchu ñanatexüchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxü ngegaxëexü. Rü yexguma ñaxüllxgu ga yema ngoxo rü guma yatü rü nidexa. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaxächiäegü ga yexguma yemaxü nadaugüg. ¹⁵ Natüru flürex ga duüxügü rü ñanagürüg: —Ñäa yatü i Ngechuchu, rü Bechebü i ngoxogüarü äëxgacüarü poramaä nixi i ñanawoxüäxü i ngoxogü —ñanagürüg. ¹⁶ Natüru ga togü rü nüxü naxügüchaü, rü yemacex naxcex inacagü ga nüxü na nawéaxü ga wüxi ga cuëxrü ga daxüçüäx na yemawa nüxü nacuëxgüxüçex rü ngoxi aixcüma Cristu yi. ¹⁷ Natüru nüma ga Ngechuchu rü nüxü

nacuèxama ga tacüga na naxinüexü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi wüxi i nuchiüñecüäx i duuxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxéê. Rü ngëxguma chi wüxi ya icüäx nügümaä nuëchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxéê. ¹⁸ —¿Rü ngëxguma chi Chataná nügümaätama nuxgu, rü nügütama yamëxgu, rü ñuxäcü chi i äexgacüeche yiixü? Rü ngëma ñacharügü i ñuxma erü pema choxü pixuxgu rü Bechebüartü poramaä íchanawoxü i ngoxogü. ¹⁹ —Natürü ngëxguma chi Chatanáärü poramaä íchanawoxü i ngoxogü, rü perü ngüexügü rü chita Chatanáärü poramaä ínanawoxü i ngoxogü. Rü ngëmawa meä nüxü tacuex na pema rü ipetüexü. ²⁰ —Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma Tupanaäärü poramaä nixi i íchanawoxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chacuèxé na núma petanüwa nanguxü ya Tupana na äexgacü yiixülcex. ²¹ —Rü ngëxguma wüxi ya yatü ya poracü rü meäma nügü naxünxegu rü nüxna nadéuxgu ya napata, rü taxuetáma naxcèx tangix i norü ngëmaxü i napatawa ngëmaxü. ²² —Natürü ngëxguma ínanguxü i to i yatü i nüxü rüporamaäxü, rü nüxü nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxü ya naxne ya nügü namaä ínaporaäxüne, rü tá nüxna nanapuxü i guxüma i norü ngëmaxü, rü tá nayana. ²³ —Yíxema tama choxü ngechaüxé rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngülxéexü na Tupanacèx tayagagüxü i duuxügü rü chauxchawa tanangianexéê.

*ngoko i taeguxüchiga
(Mt 12.43-45)*

²⁴ —Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxülxgu, rü dauxchitagü nanañaäne, rü naxcèx nadau na ngextá na nanguxü. Rü ngëxguma taxuguma nangülegagü, rü nügü ínicuèx rü ñanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegü ya yima yatü ga noxri nawa íchaxüxüchirécü”, ñanagürü. ²⁵ —Rü ngëxguma nataegagü, rü yima yatüxü inayangau na ñoma wüxi ya í ya mexëne rü meä nabixichinerü na yiixü. ²⁶ —Rü ínixü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma ngoxogü rü wüxi yima yatüga nachocu, rü ngëxma naxächiügü. Rü ngëxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ñanagürü.

Taäe i aixcüma ixixüchiga

²⁷ —Rü yemaxü iyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duuxügütanüwa tagaäcü ngügürügü: —Tataäe ya yíxema tügüanüwa cuxü yaxéexé rü tügü nixüwa cuxü maixë —ngügürügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yexeraäcü tataäe ya yíxema nüxü ïnuxé i Tupanaäärü ore rü naga ïnuxé —ñanagürü.

Duuxügü ga tama yaxögüchaüxü rü naxcèx ínacagüama ga to ga cuëxruü ga Tupanaäärü poramaä üxü

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ —Rü nimüetanü ga duuxügü ga Ngechuchuxütawa ngutauquëxegüxü. Rü inanaxüga Ngechuchu ga namaä na yadexaxü. Rü ñanagürü: —Ñaä duuxügü i ñomaüçüü maxexü rü nichixecüma. Rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuëxruü i mexü i Tupanaäärü poramaä üxü. Natürü Tupana rü wüxicatama i cuëxruü tá nüxü nawéx. Rü ngëma nixi i cuëxruü ga Tupanaäärü orearü uruü ga Yonáwa duuxügüxü nawéxü na nüxü nacuëgxülcex na aixcüma Tupana yiixü ga guma yéma namucü. ³⁰ —Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuëxruü nixi naxcèx ga Nínbecüäx ga duuxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi ya Tupana Nane ya duuxüxü ixicü na wüxi i cuëxruü tá yiixü naxcèx i ñomaüçüü maxexü i duuxügü. ³¹ —Rü ngëxguma naäneärü guxgu rü Tupana rü ñomaüçüü maxexü i duuxügüna nacexü i norü pecaduchigacex, rü ngima ga nuxcümaüçüü äexgacü tå iiruda rü ta ínaxuaxü i ñomaüçüü maxexü i duuxügü. Yerü ngíma rü yaxüwxüchü ne ixü ga na äexgacü ga Charumótxü naxünxülcex ga ñuxäcü poraäcü nüxü na nacuëxüchixü. Natürü ñuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Charumótxü yexera ixicü. ³² —Rü ngëxguma naäneärü guxgu rü Tupana rü ñomaüçüü maxexü i duuxügüna nacexü norü pecaduchigacex, rü nuxcümaügüxü ga Nínbecüäx ga duuxügü rü tá ínaxuaxü i ñomaüçüü maxexü i duuxügü. Yerü nümagü ga Nínbecüäxüga da duuxügü rü nüxü narüxe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaä nüxü ixuxgu ga Tupanaäärü ore. Natürü ñuxma nuä petanüwa nangëxma i wüxi i Yonäärü yexera ixicü.

*Taxüneärü omüchiga
(Mt 5.15, 6.22-23)*

³³ —Taxüneärü wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxüchi itayacux rü éxna tacütüügu taxayüchü. Natürü norü üchicaügu tanaxüñagü na ngema tükü nabaxixülcex ya yíxema duuxügü ya yima ígu chocuxe. ³⁴ —Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürtüü nixi i cuxunecex. Rü ngëxguma ngëma Tupana cuxü naxwëxexülcex cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. Natürü ngëxguma ñoma i naäneärü ngüchaüxülcex cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü

chixexüwa nangëxma.³⁵ — ¡Meā cugüna nadau na tama ēānexüxü nanguxuchixüçèx i ngëmä ore i mexü i cuxü ngëxmaxü, i ñoma wüxi i omürüü ixixü! ³⁶ — Ngëxguma chi guxü i curü maxüwa nangëxmagu i Tupanaärü ngóonexü rü taxuwama nachixëxgu i curü maxü, rü meä chi nüxü cucus i Tupanaärü ngúchaü ñoma wüxi i omü i cuxü baxixürüü — ñanagürü.

Ngechuchu rü duüxügütanüwa ñanaxuaxü ga Parichéugü rü ngúexëēruügü ga Moichéarü mugüwa nguxëētaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga na yadexaxü ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nünxü naxxi ga napatawa na yachibüxüçèx. Rü yema Parichéupatawa naxü, rü mechawa nayarüto. ³⁸ Rü yema Parichéu rü nabaixächiäe ga yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu na tama yanguxëēxü ga yema Moichéarü mu na nayauxxmëgxüiraxü ga yexguma nachibüegu. ³⁹ Natüru nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i duxétüwaxicatama iyaxuxürü pixigü. Natüru i peäxewa rü nagu perüxinüe na pengíx rü chixexü pexixü. ⁴⁰ — Pa Naëchitamare Maxëxü, ñtama exna nüxü pecuëx na guma Tupana ga naxüci i ngëmä törü duxétüxünewa ngëxmaxü, rü gumatama yiixü ga naxüci ga törü maxü i törü aixepewa ngëxmaxü? ⁴¹ — Rü name nixi i Tupanana penaxä i perü maxü na aixcüma naxcëx pemaxëxüçèx. Rü ngëmäacü tå pime i guxüwama. ⁴² — Natüru wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Parichéugü, erü pema rü perü ngëmaxüwa rü meä Tupanana penaxä i ngëmä noxrü ixixü, natüru perü maxüwa rü tama aixcüma naga pexinüe rü tama nüxü pengechaü. Rü marü name na perü ngëmaxüwa Tupanana penaxäxü i ngëmä noxrü ixixü. Natüru perü maxüwa rü ta penaxwexe i meä naga na pexinüe xü rü nüxü na pengechaüxü. ⁴³ — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Parichéugü, erü pema rü pexixü nangúchaü i äëxgacüchicagüwa na perütögüxü i ngutaquëxepataügwa. Rü penaxwexe na ñoma äëxgacüxü rümonexü rü na meä pexü namoxëgüxü i duüxügü i itamügüwa. ⁴⁴ — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, erü ñoma yuetamaügü i tama nüxü idauxü i duüxügü naëchitamare naëtüwa chopotüxü rü pixigü. Erü woo perü duxétüwa pime, natüru aixepewa i peäxewa rü poraäcü pichixe — ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵ Rü wüxi ga ngúexëerü i Moichéarü mugüwa nguxëētaexü, rü Ngechuchuxü nangäxü rü ñanagürü: — Pa Ngúexëerü Pa Ngechuchux, rü ngëmä na ngëmä ñacuxü, rü toma rü toäewa nangux — ñanagürü. ⁴⁶ Natüru Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Ngúexëerü i Moichéarü Mugüwa Nguxëētaegüxü, erü poraäcü penamu i duüxügü na naga naxinüe xüçèx i ngëmä Moichéarü mugü i guxchaxü i pematama bai i ïrarüwa naga pexinüe chaüxü. ⁴⁷ — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, erü peyamexëégü i tûmamaügü ga guxema nuxcümaügüxe ga Tupanaärü orearü uruügü ga perü oxigü tükü deixe. ⁴⁸ — Rü ngëmawa nüxü tacuex na pema rü ta ipexägüxü nawa ga yema chixexü ga perü oxigü ügüxü. Yerü nümagü rü tükü nadai ga guxema Tupanaärü orearü uruügü, rü ñuxma i pema rü peyamexëégü i tûmamaügü. ⁴⁹ — Rü yemacex nixi ga Tupana ga ñaxü:

“Ngëmä duüxügütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruügü rü chorü orearü ngeruügü. Natüru ngëmä duüxügü i chixexügü rü tá nanadai i nümaxü rü togüxü rü tá nachixewegü rü tá nawe ningëxütanü”,

ñaxü ga Tupana. ⁵⁰⁻⁵¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: — Rü pemaä nüxü chixu rü Tupana tá nayapeguächixë i pema i ñuxma maxëxü erü pema rü ta perü oxigücümagu pexü. Nümagü rü noxitama naâneärü ügugumama rü nanadai ga muxüma ga Tupanaärü orearü uruügü. Rü nüxira nayamëxüga Abé rü gumawena nayadaietanü ga muxüma ga togü ñuxmata Zacariä ga tupauca ga taxünegu yamëgxüäcüwa nangu. Rü guxüma ga yema orearü uruügü ga perü oxigü dëjëxüçèx rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürüttama pixigü rü tama nüxü perüxoechaü i ngëmä chixexü i pexixü. ⁵² — Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Ngúexëerü i Moichéarü Mugüwa Nguxëētaegüxü, erü duüxügüchaxwa ipeyacux i Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i pematama tama pixogüxü. Rü nünxü penachuxu i togü i duüxügü i aixcüma yaxögüchaüxü na nümagü rü ta tama yaxögüäxüçèx — ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴ Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü yema ngúexëerüügü ga Moichéarü mugüwa nguxëētaegüxü rü yema Parichéugü rü poraäcü Ngechuchumaä nanüe. Rü inanaxügü ga nüxna na nacagüexü naxcëx ga muxüma ga ore ga guxchaxümaä na yemaaä chi nüxü iyangaugüxüçèx ga ore ga chixexü na yemamaä norü äëxgacügüxüçèx tawa Ngechuchuxü iyaxuaxügüxüçèx.

12

Ngechuchu nanangúexëe na tama namexü na duüxügüpëxewa meä imaxnetaxü natüru taäewa rü chixexügü rüixñüxü

¹ Rü yoxni yexma nangutaquëxegü ga muxüchixü ga duüxügü. Rü yema na namuxüchixüçèx rü duxwa nügiçutüwa ningagületanü ga duüxügü. Rü Ngechuchu inanaxügü

ga norū ngúexügümäxíra na yadexaxü, rü ñanagürü: —jPexuäegü naxcèx i Parichéugü! Erü duüxügüpëxewa meä namaxëneta natüü naäewa rü chixexügü narüxñü. ²—Natüü guxüma i tacü i wüxié cüäcü üxü rü tá nangoxoma. Rü guxüma i tacü iicüxü rü yixcura rü tá duüxügü nüxü nacuëgxüama. ³—Rü ngëmacex guxüma i ngëma ore i eäänexüwa cüäcü nüxü pixuxü rü yixcura rü tá nangoxoma rü guxü i duüxügü tá nüxü naxinü. Rü ngëma ore i upacuarü aixepewa cüäcü nüxü pixuxü, rü yixcura rü guxäpëxewa tá nüxü nixugü i duüxügü.

*Name nixi na Tupanaxü pemuüexü
(Mt 10.26.31)*

⁴—Rü ngëmacex i pemax, Pa Chomüçögü, rü pemaä nüxü chixu rü jtama nüxü pemuüexü i ngëma duüxügü i pexü daixchaüxü! Erü taxünexüxícatama nimëgxü, natüü taxucürüwama taäexü nimëgxü. ⁵—Natüü pemaä tá nüxü chixu na texexü tá na pemuüexü. ¡Nüxü pemuüexü ya Tupana! Erü nüma nüxü nangëxma i pora na yamäxü i pexene, rü napoxcuäxü i peäe i ngextá ngoxogüxü ínapoxcuxügu. ¡Rü yimaxü tá nixi i pemuüexü! ⁶—¿Tama éxna taxretachinü i diérxacüga namaä pefaxe i wüximëëxpüx i werixacügü? Natüü Tupana rü tama tükü inayarüngüma ya yíxema werixacüägxü, rü bai ya wüxi. ⁷—Rü woo i peyagü rü Tupana nüxü nacuëx na ñixux i peyae ngëmaxxü. Rü ngëmacex, jtäxü i pexoegaäegüxü! Erü pema rü muxüma i werixacügürü yexeraxüchi pexü nangechaü ya Tupana.

*Yíxema duüxügüpëxewa tügü ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarü duüxü tiixü
(Mt 10.32-33, 12.32)*

⁸—Rü pemaä nüxü chixu rü guxäma ya texé i ñoma i naänewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na chorü duüxü tiixü, rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü, rü napëxewa i Tupanaärü orearü ngerügü i daxüçüäx rü tá tükü chixu na chorü duüxü tiixü i tümax. ⁹—Natüü texé ya ñoma i naänewa duüxügüpëxewa tügü ixuxe na tama chorü duüxü tiixü, rü choma rü tá ta napëxewa i Tupanaärü orearü ngerügü i daxüçüäx rü tá tükü chixu na tama chorü duüxü tiixü i tümax. ¹⁰—Rü guxäma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü, rü Tupana tá tükü nüxü nangechaü i ngëma. Natüü texé ya Tupanaäe i Üünexüchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü tåutámá tükü nüxü nangechaü i ngëma. ¹¹—Rü ngëguma duüxügü ngutaquëxepataügüwa rü éxna äexgacügüpëxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexücex, rü jtäxü i pexoegaäegüxü na facümaä tá penangäxüxü rü éxna tacüxü tá namaä na pixuxü! ¹²—Erü ngëguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaäe i Üünexü tá pexü nanguxëe na tacüxü tá namaä pixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i äücümäxü nixi na imuäru diëruäxü

¹³ Rü yema duüxügütanüwa rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexëäruüx, ¡namaä nüxü ixu ya chaueneë rü choxna naxää i ngëma chaunatü ga yucüarü ngëmaxxü i choxna üxü! —ñanagürü. ¹⁴ Natüü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Yatüx, ¿texé perü äexgacüxü choxü tingucuchixéen na chayatoyexücex i ngëma penatüarü ngëmaxxü? —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jPexuä na tama pexü nangúchäüxücex i togüarü ngëmaxxü! Erü wüxi i duüxü rü tama ngëma na namuäru ngëmaxüäxücex nixi i nayauxäxü i norü maxü i taguma gúxü —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma wüxi ga ore ga cuëxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muäru diëruäcü, rü guxüma ga yema nanetügü ga naänegu natogüxü rü meäma nüxü nixo. ¹⁷—Rü guma yatü rü nagu narüxñü rü naäewa ñianagürü:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñüxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaä na changuxüxü i chaunetügürü o”, ñanagürü. ¹⁸—Rü naäewa ñanagürü:

“Marü nüxü chacuëx na tacü tá chaxüxü. Rü nagu tá chapogü ya guxürema ya chorü ïpatagü ga nagu namaä changuxüne ga chaunetügürü o. Rü nái ya taxüragüne tá chaxü na ngëxma namaä changuxüxücex i guxüma i chaunetügürü o rü guxüma i chorü ngëmaxügü. ¹⁹—Rü ngëguma marü namexgu i guxüma, rü chaugümaä tá ñacharügü: ‘Ñüxma rü tá icharüngü rü meä tá chachibü rü meä chaxaxe rü ngëmaäcü tá chataäe. Erü namuxüchi i chorü ngëmaxügü, rü mucüma ya tauñecü tá choxü natai’, ñacharügü tá chaugümaä”. ²⁰—Natüü Tupana rü ñanagürü guma yatüxü:

“Pa Yatüx, cungëäemare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngëma curü ngëmaxügü i namaä cunguxüxü, rü ¿texerü tá nixi i ngëxguma?” ñanagürü ga Tupana. ²¹—Rü ngëgumarü tá ta namaä nangupetü i ngëma duüxügü i nügütexama norü ngëmaxügumaä nguxüxü rü tama nügü imxëexü i Tupanapëxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Tupana rü naxäcügüna nadau
(Mt 6.25-34)*

²² Rü yemawena rü norü ngúexügüxü fianagürü ga Ngechuchu: —Pemaā nüxü chixu jřü tăxü i pexoegaāegüxü naxcèx i tacü tá na pengőxü rü tacümaá tá na pixâxchiruxü! ²³ —Erü perü maxü rü ñonaärü yexera nixi, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixi. ²⁴ —jDúcex penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaā nanguxügüxüçex i norü ñna! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraäcü guxüma i werigüarü yexera pixigü. ²⁵ —Rü taxuwama name na pexoegaāegüxü. Erü taxucüruwama wüxie i pema rü pegütama ipemëxâchixëe ngâxü ya metrugu ega woo poraäcü naxcèx pexoegaāegügü. ²⁶ —Rü ngêxguma tama pemaā nanguxü i ngêma íraxü rü taxucüruwama pegütama ipemëxâchixëe ega woo naxcèx pexoegaāegügü, rü jtücxü i ngêxguma rü ta tacü i togü i ngêmaxügucèx pexoegaāegüxü? ²⁷ —jDúcex penangugü i putüragü na ñuxâcü nayaexü i nachacu! Rü tama napuracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü. Natürü woo guma äêxgacü ga Charumöö ga na namexéchixü ga naxchiru rü taguma wüxi ga putüragachacu rü mextrüñ nixi. ²⁸ —Rü marü nüxü pedau i ñuxâcü Tupana na nangëxâexü i putüragü i ñuxma naânewa rüxügumarexü natürü moxü rü marü taxuxü. Rü ngêxguma Tupana ngêmaäcü nangëxâegü i putüragü rü pema rü tá ngêmaärü yexera pexchiru pexna naxâ, Pa Duûxügü i Írarüwatama Yaxögüxü. ²⁹ —Rü ngêmacèx tama name i pexoegaâe naxcèx i tacü tá na pengőxü rü tacü tá na pixaxüxü. ³⁰ —Erü ñoma i naâneçüäx i duûxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngêma pemaā nüxü chixuxü. Natürü pema rü pexü nangëxma ya Penatü ya Tupana ya nüêchama nüxü cuácü na pexü nataxuxü i guxüma i ngêma. ³¹ —Rü ngêmacèx narümemaé nixi na Tupanaärü ngúchaüçex pedaugüxü na perü äêxgacü yíixüçex. Rü ñuxüchi nüma rü tá pexna nanaxâ i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

Ñuxâcü tüxü nangëxma i törü ngêmaxügü i daxüguxü i naânewa (Mt 6.19-21)

³² —jTăxü i pemuňexü, Pa Chauxacügük! Pema rü noxretama pixigü natürü Penatü ya Tupana rü norü ngúchaü nixi na pexna naxâxü i pechica i ngextá nüma äêxgacü íyíxüwa. ³³ —jRü namaä petaxe i perü ngêmaxügü rü togü i duûxügü i nüxü nataxuxüna penaxâ i ngêma diéru! Rü ngêmaäcü tâ pegüxü i penangëxmaxü i perü ngêmaxügü i taguma pexü ngauxü rü taguma guxü i daxüguxü i naânewa i ngextá tama íyaxücxüwa i ngítexâxü rü naweane tama ínachixexëxüwa. ³⁴ —Erü ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngêmaxügü, rü ngêxma nixi i perüxüñüexü.

Name nixi i yigü ítamexëegü naxüpa na ínanguxü ya Cristu

³⁵ —Rü ípememare namaä i perü omügü i naïgxü! ³⁶ —Rü name nixi i wüxi i coriarü duûxügü i ímemaregxütrü i na pixigüxü. Rü penaxwexe na ñoma duûxügü i ñäxwa norü corixü nanguxëegüxütrü i na pixigüxü. Rü ngêxguma norü cori rü wüxi i ngígyüarü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rü paxa naxcèx nayawâxnaü i ñäx. ³⁷ —Rü nataäegü i ngêma coriarü duûxügü ega inadauegu i ngêxguma ínanguxgu i norü cori. Rü pemaā nüxü chixu rü ngêma cori rü norü mechawa tátama nanatogüxü i ngêma norü duûxügü i nüxü ínanguxëegüxü, rü nüma tátama ngêma norü duûxügüxü inaxüwemü. ³⁸ —Rü woo ngâxüçü i ínanguxgu rü ēxna marü yangunechaügu rü nataäegü i ngêma coriarü duûxügü ega inadauegu i ngêxguma ínanguxgu i norü cori. ³⁹ —Rü ngêxguma chi wüxi ya ñäru yora nüxü cuëxgu na ñuxguacü ínanguégaxü i ngítexâxü, rü tâü chima nape. Rü chi nüxna nadau ya napata na tama yawâxnaäxüçex rü tama na nüxü nangixüçex. ⁴⁰ —Rü pema rü ta penaxwexe na ípememarexü. Erü ngürüächi tama nagu íperüxüñüeyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duûxüxü chüxü —ñanagüü ga Ngechuchu.

Wüxi ga duûxüga meä norü coriga ñüxü rü to ga tama meä norü coriga ñüxüchiga (Mt 24.45-51)

⁴¹ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama éxna nixi i ñäa ore i cuëxruü i tomaä nüxü quixuxü, rü ēxna guxü i duûxügucèx yíixü? —ñanagüü. ⁴² Rü ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tüxü ya yíxema túmaärü coriarü duûxüe ya aixcüma yanguxëexü rü meä túmaäexü cuáxe? ¿Tama ēxna yíxema tüxü ya túmaärü cori tüxna ägaxe na meä nüxna tadauxüçex rü meä oragu tanachibüexëexüçex i norü duûxügü? ⁴³ —Rü tataäe ya yíxema coriarü duûxü i ngêxguma ínanguxgu i túmaärü cori rü tüxü íyanguëügu na meâma itanaxüxü i ngêma puracü i nagu tüxü namuxü. ⁴⁴ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngêma túmaärü cori rü tá guxüma i norü ngêmaxügürü dauruüxü tá tüxü nixixëe. ⁴⁵⁻⁴⁶ —Natürü ngêxguma chi ngêma duûxü nagu rüxüñü rü norü cori rü tama paxxa na ínanguxü, rü inaxügüägu na chixri namuâxü i natanüxügü i yatüxügü rü ngexügü, rü peta naxüxgu rü nachibüxgu, rü naxxagegu, rü nügü nangâxëegü, rü ngürüächi ngêma ngunexü rü ngêma ora i tama nagu ínanguxëexügu tá ínangu i norü cori. Rü poraäcüxüchi tá nanapoxcu ngêma duûxügü i tama norü coriga ñüxünapoxcuexü. ⁴⁷ —Rü ngêma coriarü duûxü i nüxü cuëxchiréxü na tacü nanaxwèxexü i norü cori, natürü tama nügü

ímxéêxü rü tama norü coriga ïnüxü, rü tá poraâcü nanaçuaxi. ⁴⁸—Natürü ngëma coriarü duûxü i tama nüxü nacuââcüma chixri norü coriga ïnüxü, rü chixexü üxü, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rü texé ya Tupana muxüümä tükna äxé, rü muxüçèxtáma tükna naca. Rü texé ya muxüna tükü nadauxéexé rü tá yexeraâcü tükna naca.

*Ngechuchugagu nixi i yatoyexü i duûxügü
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹—Núma chaxü na ñoma i naânewa duûxügüchü chidauchitanüxéêxüçèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanügu. ⁵⁰—Rü choma rü tá poraâcü ngûxü chinge, rü chanaxjâchiäe ñuxmatata yangu i ngëma. ⁵¹—Rü tama name i nagu perüxñüe na núma chaxüü na guxü i duûxügü rü wüxigu naxñüexüçèx. Natürü pemaâ nüxü chixu rü núma chaxü na chaugagu yatoyexüçèx i duûxügü. ⁵²—Erü ñaâwena ega wüxi ya ïpatawa nangéxmagu i wüximéêxpüx i duûxügü, rü tomaëxpüx tá choxü nayaxögü rü taxre i tama, rü éxna taxre tá choxü nayaxögü rü tomaëxpüx i tama. ⁵³—Rü wüxi i papá tá nayaxö rü nane rü tâutáma nayaxö, rü éxna nane tá nayaxö natürü nanatü i tama. Rü ngëxumarüü ta wüxi i mamá tá iyaxö rü ngíxâcü rü tâutáma iyaxöchâü, rü éxna ngíxâcü tá iyaxö rü ngîe rü tâutáma iyaxöchâü. Rü wüxi ya ngíxé tá iyaxö rü ngíneâx rü tâutáma iyaxö, rü éxna ngíneâx tá iyaxö rü ngíxé rü tâutáma iyaxö —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Cuèxruügü i nachiga i tacü tá nangupetüxü
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*

⁵⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü ta nüxü ga duûxügü: —Ngëxuma nüxü pedëuxgu na naxéâchianexü, rü nagu perüxñüe tá na napuxü. Rü aixcüma ngëmaâcü nixi. ⁵⁵—Rü pema nüxü pecuëx na ñuxâcü penangugüxü ya buanecü, rü ngëmaâcü nüxü pecuëx rü tá na nanguxetüxü. Rü aixcüma ngëmaâcü nixi. ⁵⁶—Pa Duûxügü, pema rü togü i duûxügüpêxewa meâ pemaxëneta, natürü peâewa rü chixexüga perüxñüe. Pema nüxü pecuëx na ñuxâcü penangugüxü ega tá napuxgu rü éxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxâcü i ñuxma i tama nüxü pecuâxü na Tupana yüxü ya petanüwa ngucü?

*Name nixi na curüngüxmüxü namaâ i curü uwanü
(Mt 5.25-26)*

⁵⁷—Rü tüxcüü tama nüxü pecuâxchaü i ngëma nama i mexü i Tupana pexü naxwèxexü na nagu pexixü. ⁵⁸—Rü ngëxuma chi wüxi wüxi i getanüçex cuxü ixauxügu rü äêxgacüxütaawa cuxü tagaxgu, rü name nixi i namawatama tükü icurüngüxmüxüe na tama äêxgacüpêxewa cuxü tagaxüçèx. Erü wüxicana na äêxgacüxütaawa cunguxü rü äêxgacü tá purichagüna cuxü namu. Rü purichagü tá cuxü napoxcu. ⁵⁹—Rü cumaâ nüxü chixu rü ngëxma poxchichicagu tá curüxâxü ñuxmatata ngíxü cuxütanü i guxü i diéru i nüxü ngíxü cuunetanücü. [Rü aixcüma ngëxumarüü tá cumaâ nanaxü ya Tupana ega tama namaâ cunamexéêxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexü nixi na nüxü rüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütaawa nanguugü ga ñuxre ga duûxügü. Rü Ngechuchumâ nüxü nixugü ga na ñuxâcü äêxgacü ga Piratu namuxü ga norü churaragü na nadaiâxüçex ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaañecüâx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacex carneru nadaixgu tupauca ga taxünewa. ² Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pema nagu perüxñüegü rü yemaâcü nüxü nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréaañecüâxarü yexera nipecaduâxgü? ³—Pemaâ nüxü chixu rü tama nixi. Rü ngëxuma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxâma i pema rü tá ta ipeyarütauxe. ⁴—¿Rü éxna pema nagu perüxñüegü rü guxü ga Yerucharéitüâxarü yexera nipecaduâxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexü ga yexguma Chiruéwa yemaxaxü ga dauxütaechica naetü rüngutaügu? ⁵—Pemaâ nüxü chixu rü tama nixi. Rü ngëxuma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxâma i pema rü tá ta ipeyarütauxe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera ga ngearu oôxügü ixuxü

⁶ Rü núma ga Ngechuchu rü nüxü nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxü, rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü nüxü nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rü yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rü núma ga guma yatü rü inayadaxüü ga yema iguera rü ngoxi naxöö, natürü taxuxüma ga norü oxü inayangau. ⁷—Rü yemacex yema norü duûxü ga norü naânewa dauxüxü ñanagürü:

“Düçèx, tomaëxpüx ya taunecü guxüguma íchayadauxü i ñaâ iguera, rü taguma naxo. Rü ngëmacex chanaxwèxe na cuyadaxüchixü na tama natüçèxma nuâ naânewa naxíaneâxüçex”,

ñanagürü nüxü. ⁸—Natürü ga yema norü duüxü ga norü nañena dauxü, rü norü corixü nangäxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, jnütama doma taunecüxicatama nangämë! Rü tá chanaxaimüänepüpüne rü waxmüänexümaä tá chanagüpüne. ⁹—Rü bexmana ngëxguma rü tá naxo. Natürü ngëxguma tăütämä naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

Ngechuchu rü ngüchigaarü ngunexügu ngücxëx nayataanexëe ga wüxi ga ngecü ga pücxëwecü

¹⁰ Rü wüxi ga ngüchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nangüxëëtae ga wüxi ga ngutäquëxepataüwa. ¹¹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rü ipücxëwe yerü wüxi ga ngoxo ngixü napücxëwxëë, rü taxuacüma iyaruwëxächi. ¹² Rü yexguma Ngechuchu ngixü dëügxü rü ngixëcex naca, rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecü, ñüxma rü marü cuxcëx nitaane i curü ñaaawewa —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma rü ngixü ningögü, rü yexgumatama iyaruwëxächiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuëxüyü. ¹⁴ Natürü yema ngutäquëxepataüärü äëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüchigaarü ngunexügu ngixü narümxëë ga yema nge. Rü yemacëx ga yema äëxgacü rü ñanagürü duüxügüxü. —Nangëma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngëma ngunexügü nixi i namexü na nuä peixü na pegü peyärumexëegüxüçëx rü tama i ngüchigaarüngunexügu —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü, pema rü togü i duüxügüpëxewa meä pemaxëneta, natürü peäewa rü chixexügu perüxñü. ¿Tama éxna guxä i pema rü ngüchigaarü ngunexügu peyawëxü i perü woca rü éxna perü buru na peyaxaxexëegüxüçëx? ¹⁶—Rü ñaä ngecü rü Abräütanüxü iyixi, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngixü nachixexëe namaä i ñaä ñaaawe. ¿Rü taux éxna i namexü na ngixëcex chayataanexëëx i ngüchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü guxüma ga norü uwanügü rü poraäcü naxähne. Natürü guxüma ga togü ga duüxügü rü nataäegü ga yexguma nüxündaugüga ga yema mexügü ga Ngechuchu üxü.

Orë i motacha-chiregu ixuxü

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxäcü nixi i äëxgacü na yiixü ya Tupana, rü nañuxraüxü i núma äëxgacü iyüixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ¹⁹—Maneca wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü nañegu toxñnerüü nixi. Rü woo naxíraxüchichirëx ya naxchire natürü narüxü, rü naya ñüxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngëmacëx i werigü rü natanügu nixüachiäü —ñanagürü.

Orë i pääärü puxëerüügu ixuxü

(Mt 13.33)

²⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Ñuxäcü nixi i Tupana äëxgacü íixixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ²¹—Rü pääärü puxëerüüruüü nixi na guxüwama nanguxü. Erü wüxi i ngecü rü íräxü- tama i pääärü puxëerüümaä inaxüëü i taxü i ngirü päächara. Rü ngëma pääärü puxëerüü rü woo naxíra rü nayapuxëë i guxüma i ngirü päächara —ñanagürü ga Ngechuchu.

Iäx i íräxüchiga

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Rü inixüchigü ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü. Rü yexguma namagu yaxüxgu rü ñänegüwa rü ñanexäcügüwa nixüpetüchigü, rü yéma nayangüexëetanü ga duüxügü. ²³ Rü wüxi ga duüxü nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix jnoxretätama nixi i ngëma nayaugüxü i maxü i taguma guxü? —ñanagürü. Rü núma ga Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: ²⁴—Daxüguxü i nañaneäü iäx rü naxíraxüchi. ¡Rü paxa naxcë pedau na nawa pichocuxüçëx. Erü pemaä nüxü chixu rü muxüchixüma i duüxügü tá nüxü nangüchaü na nawa yachocuxü, natürü tăütama nawa nichocu. ²⁵—Erü ngëxguma iäryü yora marü nawäxtagu i iäx, rü pema i düxütiwa ngëxmagüxe rü tá penatutuäü. Rü ñaperügüxü tá:

“Pa Corix, ipaxa toxcë yawâxna i iäx!” ñaperügüxü tá. Natürü núma i cori rü tá pexü nangäxü, rü ñanagürü tá:

“Tama pexü chacuëx na ngextácüäx pixigüxü”, ñanagürü tá pexü. ²⁶—Rü ngëxguma rü tá ñaperügüxü nüxü:

“Cumaächirëx wüxiwa tachibüe rü taxaxegü. Rü toxü cungüexëe ga torü ñäneäru ítamügüwa”, ñaperügüxü tá. ²⁷—Natürü núma rü tá pexü nangäxü rü ñanagürü tá: “Marü pemaä nüxü chixu rü tama pexü chacuëx na ngextácüäx pixigüxü. ¡Rü ípixi i nuä chauxütaüwa i guxüma i pemax, Pa Chixri Maxëxü!” ñanagürü tá. ²⁸—Rü ngëma tă pexauxe, rü tá pixüchaptütagü i ngëxguma nüxü pedëuxgu i Abräü rü Ichaá rü Acobu rü guxüma i Tupanaäru orearü uruügü na Tupana äëxgacü íixixüwa na nangëxmagüxü rü pema rü nüxna na ípewoxüxü. ²⁹—Erü guxüwatáma ne naxi i duüxügü. Rü Tupana äëx-

gacū ííx̄l̄wa tá nangēxmagü. Rü ngema tá narütogü na ngema nachibüexüçèx. ³⁰—Rü tá nangēxma i nümaxü i ñoma i nañnewa duüxügü nüxü oexü, natürü daxüguxü i nañnewa rü Tupana tá wixpēxewa nanaxügüxé. Rü tá nangēxma i nümaxü i ñoma i nañnewa duüxügü nüxü icuëxügüxü, natürü daxüguxü i nañnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxügüxé —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Yerucharéüçüäx ga duüxügüçèx naxaxu
(Mt 23.37-39)*

³¹ Rü yematama ga ngunexügü rü Ngechuchuxü —ííxü i nuñ! Erü äëgxacü ya Erode rü cuxü nimèxega —ñanagürügü. ³² Natürü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¡Naxütawa pexi i ngēma yatü i nüxü cuëxüchixü na ñuxäcü duüxügüxü nawomüxéexü, rü namaä nüxü pixu rü ñuxma rü moxü rü tå íchana-woxü i ngoxogü, rü tá chanameéexé i ngēma duüxügü i idaawexü, rü pëxmaäcü tå chanaguxé! ³³—Natürü chanaxwèxe i ichixüchigü i ñuxma rü moxü rü paxmaäcü ñuxmatáta Yerucharéüwa changu. Erü Yerucharéügu nixi i na nayuexü i guxüma i Tupanaärü orearü uruügü. ³⁴—Rü dúcax, Pa Yerucharéüçüäx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaä ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngerügü i pexcex núma namugüxü. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxigu chaugüxtagu pexü chanutaquéexéexéchaü, ñoma wüxi i ota ya naxäcüäx nügütüllü tükü nutaquéexéxürlü. Natürü pema rü tama penaxwèxe. ³⁵—Düçex i ñuxma ya perü iáne, rü Tupana tá ínatanex. Rü pemaä nüxü chixu rü tåutáma wena choxü pedau rü ñuxmatáta daxüguxü i nañnewa ne chaxü. Rü ngëgxuma rü tá choxü pedau rü tá ñaperügügü:

“Namexéchi nixi ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexéé ga wüxi ga yatü ga rüchaxüñexü

¹ Rü wüxi ga ngüchigaarü ngunexügü rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma Ngechuchuxü ngugülexü. ² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga iqaaawexü ga rüchaxüñexü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngüexéêrügü ga Moñchearü mugüwa nguxéëtaegüxüna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxüü ega ngüchigaarü ngunexügü chanamexéexü i wüxi i iqaaawexü? —ñanagürü. ⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxügumare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxächi ga yema idaawexü, rü nanamexéé. Rü namaä nüxü nixu ga na íyaxüñüçex. ⁵ Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxü: —¿Texi i pema i ngëgxuma perü buru rü éxna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux rü éxna i ngëgxumatama ípeyadauxü rü ípe- yatüächixü i woo ngüchigaarü ngunexügü? —ñanagürü. ⁶ Rü nümagü rü taxuümaäma nanangäxügü.

Duüxügü ga ngüüarü petawa nüxna naxugüüchiga

⁷ Rü yexguma mechawa natogüchäggü ga yema nüxna naxugüxü, rü Ngechuchu nüxü nadau na wüxicigü rü iäru yoraxütaxüchi natoxchaüxü. Rü yexguma yemaxü nadëügxü rü nayaxucüxügü, rü ñanagürü: ⁸—Ngëgxuma texé cuxna uxgu i wüxi i ngüüarü petawa, rü tama name i petaaru yoraxütaxüchi üxü i naxmëxwëxewa cuyarüto. Erü yixcura ngüüächi tá ínangu i to i nüxna naxuxü i curü yexeraxüchi ixixü. ⁹—Rü ngëma petaaru yora i pexna uxü, rü tá cumaä nüxü nayarünu na icuhixüçèx i ngëma nachicawa na ngema natoxéëäxüçèx i ngëma to i curü yexera ixixü. Rü ngëgxuma i cuma rü poraäcü cuxâneäcüma rü nawa iyacuäxü i naxmëxwëxewa tá cuyarüto. ¹⁰—Rü narümemaë ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuäxü i naxmëxwëxewa curüto. Rü ngëgxuma i ngëma petaaru yora i cuxna uxü rü ñanagürü tá cuxü:

“Pa Chomüçü, jnuñ chauxütawa yarüto!” ñanagürü tá cuxü. Rü ngëmaäcü ngëma petaaru yora rü wüxi i mexü tá cumaä naxü napëxewa i guxüma i duüxügü i nüxna naxuxü i cumaä ngema rütopüxü. ¹¹—Erü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tükü naxäñexéé. Natürü texé ya tügü írütiraxe rü Tupana tá tükü nicuëxüü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹² Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxü ga yema yatü ga nüxna uxü: —Rü ngëgxuma wüxi i ñacèx rü éxna petacèx texéna cuxuxchäggü, rü tama name i nüxna cuxu i cumüçügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüü i duüxügü i díëruäxgüxü. Erü nümagü rü tá nüxü cuxna naxugüe, rü ngëmaäcü tá cuxü nanaxütanügü. ¹³—Natürü ngëgxuma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemaë nixi i nüxna cuxu i duüxügü i ngearü díëruäxgüxü, rü duüxügü i taxucüruwama puracüexü, rü ngëma ichixeparagüxü, rü ngëma ingexetügüxü. ¹⁴—Rü tá cutaäñexüchi i ngëgxuma erü nümagü rü taxucürüwa cuxü nanaxütanügü. Natürü

tá cunayaxu i curü natanü i ngēxguma wena namaxēgu i Tupanaārū duūxügū i mexü — ñanagürü.

*Ore i taxü i ñagu ixuxü
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Rü yexguma yemaxü naxñingu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütoxü rü Ngechuchuxü ñanagürü: —Rü tataäe ya yíxema Tupana äêxgacü iixixüwa chibüxe —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga ñona ga taxü. Rü norü duúxüxü namu na nüxna yaxuxücëx ga muxüma ga duúxügū. ¹⁷ —Rü yexguma marü namexgu ga norü ñona, rü wena norü duúxüxü namu na yema duúxügū ga marü nüxna naxugüxüdmaä nüxü na yanaxuxücëx ga marü na namemarexü ga norü ñona, rü paxa yéma na naxixücëx. ¹⁸ —Natürü guxüma ga yema nüxna naxugüxü, rü inanaxügü ga nügü na inaxuegüsü. Rü yema nüxira nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcëx chataxe i wüxi i naâne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namaä nüxü ixu i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ¹⁹ —Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracüruüçëx chataxe, rü tá ngēmaxü chayaxü. ¡Rü namaxä nüxü ixu i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ²⁰ —Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxämëx rü ngēmacëx taxucürüwama ngema chaxü”, ñanagürü. ²¹ —Rü yexguma nataegugu ga yema coriarü duúxü, rü norü corimaä nüxü nixu ga guxüma ga yema ore. Rü yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxü ga norü duúxü:

“¡Paxa ngema Itamügü i taxüwa rü Itamüacüglüwa naxü, rü nuä nagagü i ngema duúxügü i ngearü diêruügxü, rü ngëma duúxügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngëma ichix-eparagüxü, rü ngëma ingexetügxü!” ñanagürü. ²² —Rü yixcamaxüra ga yema norü cori namaä nüxü ixuxü naxüxguwena rü yema norü duúxü ñanagürü nüxü:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngëma chomaä nüxü quixuxüruü, natürü naxächicaaneämatama i nuä cupatawa”, ñanagürü. ²³ —Rü yexguma ga norü cori rü ñanagürü nüxü:

“¡Paxa ngema nama i taxügüwa rü nama i íraxügüwa naxü, rü nuä nagagü i togü i duúxügü na nuxä chopatagu nachocuxücëx, rü ngëmaäcü na naxääcuxücëx ya daa chopata! ²⁴ Erü pemaä nüxü chixu rü taxuüma ga yema nüxira nüxna chaxuxü rü nuä chorü ñonava tá nachibüe”, ñanagürü.

*Tama natauxcha na Cristuwe rüxüxü
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Rü muxüchixüma ga duúxügü Ngechuchuwe narüxi. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: ²⁶ —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, rü tanaxwèxe i choxü tangechaü tümanatüarü yexera, rü tümaëärü yexera, rü tümamëärü yexera, rü tümaxäcügürü yexera, rü tümaëneëgürü yexera, rü tümaëyëgxülarü yexera, rü tümaäärü maxäärü yexera rü ta. Rü ngëxguma tama ngëmaäcü choxü tangechaügu rü taxucürüwama aixcüma chorü ngüexü tixi. ²⁷ —Rü yíxema tama naxwëxexä na chaugagu ngüxü tingeäcüma chowe tarüxüxü, rü taxucürüwama chorü ngüexü tixi. ²⁸ —Rü ngëxguma chi wüxi i petanüwa rü wüxi ya ípata ya taxüne taxüxchaügu, ¿rü tama éxna i noxri i tanangugüxiraxü na ñuxre i díeru tá nagu ngüxü ítatáxü? Rü ngëmawa nüxü tacuëx rü marü tükü iyangu i ngëma tümaäärü díeru i tükü ngëxmacü na tayanguxëëxüçëx ya yima í. ²⁹ —Erü ngëxguma chi tama meä tanangugügi i tümaäärü díeru na ñuxregu tá naxåtanüxü ya yima í, rü norü caxtaxica chi itapugügi rü yíxcüra rü taxucürüwa chi tanaguxëëgü i ngëma puracü, rü guxüma i duúxügü i nüxü daugüxü i ngëma tümaäärü puracü rü tá tükü nacugüe. ³⁰ —Rü ñanagürügü tá:

“Ngëma yatü inanaxügü na naxüpataxü, natürü taxucürüwama nayanguxëë”, ñanagürügü tá. ³¹ —Rü ngëxguma wüxi i nachiüâneäärü äêxgacü rü to i nachiüâneäärü äêxgacümaä nügü nadoixchaügu, ¿rü tama éxna i noxri inangugüxü rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nügü nadoixüçëx: namaä i norü uwaniü i 20,000 i churaragü nüxü ngëmaxmä? ³² —Rü ngëxguma nangugüägu na tama yanguxü i norü churaragü rü, ¿taux éxna i ngëxguma yaxüwa nangëxmägutama i norü uwaniü, rü naxütawwa namugüxü i norü orearü ngeruügü, rü namaä nüxü na yanaxugüexüçëx na nügumaä nangüxüexü? ³³ —Rü ngëxgumarü tá ta nixi i pemax, erü ngëxguma ngexerüxüe i petanüwa tama ngema tanawogügi i guxüma i tükü ngëmaxmä na chowe tarüxüxüçëx, rü taxucürüwama aixcüma chorü ngüexü tixi.

*Ngëxguma nangeacagu ya yucüra rü taxuwama name
(Mt 5.13; Mr 9.50)*

³⁴ —Pema rü ñoma yucüraü pixigü i ñoma i naânewa, erü yima yucüra rü ñona na namexëëxürrüü rü pema rü ñoma i naâneçüäx i duúxügütanüwa rü norü mexëëruü pixigü. Name ya yucüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxäcü tá wenaxärü naxâaca?

35 —Rü taxuwama name. Rü woo waixümüärü waxmüänexëëručex rü tama name. Rü itanatëxmare. Rü yíxema aixcüma ächixexë, rü name nixi i nagu tarüxñüe i ñaa ore! —ñanagürü.

15

*Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxü
(Mt 18.10-14)*

¹ Rü guxüma ga yema yatüga ga Dumaärü äexgacücx díeru ngixü ideetanüxü, rü togü ga duüßügü ga chixexü ga naçümagu ixü, rü Ngechuchucex naçü na iyanaxñüexücx ga norü ore. ² Rü yemacex ga Parichéugü rü ngüexëëruügü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Ngechuchuxü nixugü, rü ñanagürü: —Ñaa yatü rü norü me nixi i pecaduägxüdümäna na naxämücxü, rü namaäna nachibüxü —ñanagürü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaa ore ga cuëxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: ⁴ —¿Texé i petanüwa rü ngëxguma tükü nangëxmagu i 100 i tümaärü carnerugü rü wüxi tükü iyarütaxuxgu, rü taux ëxna i nachitaüwa tanawogüxü i ngëma 99, rü naxcex tayaduxü i ngëma tükü iyarütaxuxü ñüxmata nüxü itayangau? ⁵ —Rü ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rü tanangutaquëxexë i tümapatawa tükü tükü ñanagürü. ⁶ —Rü ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rü taâcüma tükü tükü ñanagürü. ⁷ —Rü ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rü taâcüma tükü tükü ñanagürü.

“Wüxigu chomaä petaäegü, Pa Chomüçögü! Erü marü nüxü ichayangau i ngëma chorü carneru ga iyarütaxuxü”, ñanagürü. ⁸ —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataäegü i daxüçüäk i ngëxguma nangëxmagu i 99 i duüßügü i mexügü i marü Tupanaärü ixügüxü, natürü yexeraäcü nataäegü i ngëxguma wüxi i duüßü i pecaduäxü nüxü rüxoxgu i naçüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxdöögu —ñanagürü.

Ore ga díeru ga iyarütaxuxügu ixuxü

⁸ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuëxruüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëxguma chi wüxi i ngecüaxü nangëxmagu i 10 tachinü i díeru, rü wüxi ngixü iyarütaxuxgu, rü taux ëxna i omüwa nangixichiäxü rü nabixichiäxü ya ngípata, rü meäma ngíxcex nadauxü ñüxmata ngixü iyangau? ⁹ —Rü ngëxguma ngixü iyangauxgu, rü inangutaquëxexë i ngimüçögü i ngexügü rü ngitanüügü i ngirü ngaciamagu pegüxü, rü ngixü nüxü:

“Wüxigu chomaä petaäegü, Pa Chomüçögü! Erü marü ngixü ichayangau i ngëma chorü díeru ga iyarütaxuxchirëxcü”, ngixü. ¹⁰ —Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataäegü i daxüçüäk i Tupanaärü orearü ngerügü i ngëxguma wüxi i duüßü i pecaduäxü nüxü rüxoxgu i naçüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxdöögu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wüxi ga ngextüxüci ga nanatüna ixüciügu ixuxü

¹¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxü yexmacü. ¹² —Rü guma rübumaëcü, rü nanatüxü ñanagürü:

“Pa Pa, jchoxna naxä i ngëma curü ngëmaxügü i choxna üxü!” ñanagürü. Rü yexguma ga nanatü rü yema taxre ga nanemaä nayatoye ga norü yemaxügü. ¹³ —Rü ñuxre ga ngunexügwena rü guma nane ga rübumaëcü rü nananutaquëxe ga guxüma ga norü yemaxügü rü namaä nataxe. Rü yema díerumaä rü to ga nachiüänewa naxü. Rü chixri yéma namaxü, rü yemaäcü ngixü naguxëë ga guxüma ga norü díeru. ¹⁴ —Natürü yexguma marü ngixü naguxëëgwena ga guxüma ga norü díeru, rü poraäcü nataxu ga ñona ga yema nachiüänewa. Rü yemacex ga guma ngextüxüci rü inanaxügü ga taiya nüxü na ngixü. ¹⁵ —Rü yexguma rü norü puracücxə nadau naxütagu ga wüxi ga yatü ga yema nachiüäneçüäk. Rü nüma ga yema yatü rü norü nañanewa nanamu na yéma norü cuchigüna yadauxücx. ¹⁶ —Rü dükwa nüxü nachixéga ga yema cuchiwemü, yerü poraäcü nataiyaxüchi. Natürü taxüema ñona nüxna taxä. ¹⁷ —Rü yexguma naäewa nagu narüxñü, rü ñanagürü:

“Ñuxre i chaunatüärü puracütanüxü rü nüxü nangëxma i ñona rü nüxü ñayaxü? Rü choma i nuä rü taiyamaä tá nuxma chayu. ¹⁸ —Rü chaunatücx tá chataegu, rü ñachagürü tá tükü: ‘Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü rü cupewa rü ta. ¹⁹ —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxü choxü. ²⁰ —Rü wüxi i curü puracütanüxüchoxü ixixëe!’ ñachagürü tá tükü ya chaunatü”, ñanagürü. ²¹ —Rü inaxüächi rü nanatüpatacex nataegu. Rü yexguma yangaicagu ga nanatüpata, rü yaxügü nüxü tadau ga nanatü, rü tükü nangechaüttümüü. Rü naxcex tiña, rü nüxna tanëxächi, rü nüxü tachíxu. ²² —Rü yexguma ga nüma ga tümane rü ñanagürü tükü:

“Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacex marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxü choxü”, ñanagürü. ²² —Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duüßügüxü ñatarügü:

“¡Paxá nuā penange i naxchiru i mexēchixū rü peyacúxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmēxwa ngíxū pingèxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuāta penge, rü peyacuaixcuchix! 23 — ¡Rü peyayaxúx i ngēma wocaxacú i rüngümaexū, rü peyamá, rü ngíxā namaā tachibüe rü tapetae! 24 — Erü daa chaune rü chauxcèx rü marü nayu, natürü maxüçü chauxcèx ínangu. Rü marü inayarütauxchiréx, rü wenaxárü nangox”, ñanagürü. Rü yexguma inanaxüge ga na napetaegüx. 25 — Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaëcü, rü nañewa nayexma. Rü yexguma nataegugu rü marü iärü ngacicama nangugu, rü nüxü naxíñu ga na ñinapaxetagüx rü íyaxüñachitanüxüx. 26 — Rü wüxi ga nanatüarü duülxlcèx naca, rü nüxna naca ga tacü na inaxülexü ga iwa. 27 — Rü yema nanatüarü duülxü rü nanangäxü, rü ñanagürü: “Cueneē rü marü ínangu. Rü ngēmacèx cunatü toxü tamu na tayamáxüçèx i ngēma wocaxacú i rüngümaexū, erü cueneē rü mecü ínangu rü tama nidaawe”, ñanagürü nüxü. 28 — Natürü ga guma naenéga rüyamaëcü rü nanu, rü tama iñu naxcuchaü. Rü yemacèx díuxwa ga nanatü rü naxcèx itaxüñ, rü nüxü tayacèèxü na yaxúcxüçèx. 29 — Rü núma rü ñanagürü tüxü ga nanatü:

“Cuma nüxü cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxü chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxíñu. Rü bai i ñuxgu wüxicana wüxi i chibuxacú choxna cumu na chomüçügumaä chapetaexülcèx. 30 — Natürü ñuxma na ínangu i ngēma cune i chixri curü díerü ngíxü güxéexü nagu i ngexügü i ngēäexü, rü naxcèx cuyamèx i ngēma wocaxacú i rüngümaexü”, ñanagürü. 31 — Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü güxüguma chauxüxtawa cungëxma, rü güxüma i chorü ngēmaxügü rü cuxrü nixi. 32 — Natürü ñuxma rü name nixi na ipetaegüx rü na itaëgüx erü cueneéga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxüçü taxcèx ínangu. Rü woo tüxna inayarütaxu, rü wenaxárü taxcèx nangox”, ñatarügü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxügu ixuxü

1 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngúexügüxü: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muärü yemaxüñachixü. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duülxü ga norü yemaxüärü dauruü. Natürü togü ga duüxügü rü norü corimaä nüxü nixugü na yema norü duülxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü. 2 — Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duülxlcèx naca, rü ñanagürü nüxü:

“Düçèx, cughigaxü chomaä nixugügi duüxügü. ¿Rü tacü nixi i ngēma? ¡Rü chomaä nüxü ixu rü ñuxäcü nixi i curü puracü, erü marü tâütáma chorü ngēmaxüärü dauruüxü cuxü chixixéel!” ñanagürü nüxü. 3 — Rü yexguma ga yema coriarü duülxü rü nagu narüxíñu, rü nügüäewa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatëxuchi i ngēma chorü puracüwa? Tama chapora na nañewa chapuracüxülcèx, rü chaxâne na díerucèx na íchaçaxü nüxna i togü. 4 — Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëmaxülcèx na texé túmapatava choxü yaxuxü i ngëgxuma changearü puracüäxg”, ñanagürü. 5 — Rü yexguma nügüxüxtawa naxcèx naca ga wüxicigü ga yema duüxügü ga norü coriaxü yangetanügüxü. Rü yema nüxíra yéma naxüxtawa nguxüña naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cugetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. 6 — Rü núma nanangäxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i data i chixü”, ñanagürü. Rü yema coriarü duülxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaā nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¡Rü paxá íruto rü to i popera naxü, rü 50 i dataguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. 7 — Rü yemawena rü yema to ga duülxü ga norü coriaxü nangetanüxüña naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yiñü i nüxü cugetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. Rü núma rü nanangäxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i chocá i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duülxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaā nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¡Rü paxá íruto rü to i popera naxü rü 80 i chocaguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. 8 — Rü norü cori rü nüxü nicuëxüllâma ga yema norü duülxü ga chixexü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü na naxäñexüchixü. Rü pemaañ nüxü chixu rü ñoma i nañecüäx i duüxügü, rü ngëma Tupanañaxü yaxögüxü i duüxügüarü yexera paxá naxcèx nadaugü na ñux- acü nüxü natúxü i duüxügü. 9 — Rü pemaañ nüxü chixu rü ngëma ñoma i nañane i chixexüwa pexü ngëxmaxü rü name nixi i ngëmamaä nüxü penangúchaüxéel i duüxügü na Tupanaxüxtawa nangugüxü. Rü ngëmaäcü i ngëgxuma nagugüxu i ngëma ñoma i nañewa pexü ngëxmaxü rü peyuxgu, rü tá pexü nangëxma ya Penatü ya pexü yaxcü i daxüguxü i nañewa. 10 — Yíxema meä namaä icuáxe ega woo

noxretama tūmamēxēwa ngēxmagu, rü ngēxguma muxūma tūmamēxēwa ngēxmagu rü tá ta meā namaā itacuèx. Natürü yixema chixri namaā icuáxe ega noxretama tūmamēxēwa ngēxmagu, rü ngēxguma muxūma tūmamēxēwa ngēxmagu rü ngēxgumarüü tá ta chixri namaā itacuèx.¹¹ —Rü ngēxguma tama meā namaā ipecuèxgu i ngēma pexmēxwa ngēxmaxü i ñoma i naâne i chixexüwa, ¿rū texé tá pexmēxgu tanaxü i ngēma aixcūma mexü i Tupanaârū ixixü?¹² —Rü ngēxguma tama meā namaā ipecuèxgu i ngēma Tupana pexna ãxü i ñoma i naânewa, ¿rū ñuxâcü tá pexna nanaxü i pechica i daxûguxü i naânewa?¹³ —Taxucüruwama i wüxi i duûxü rü nataxearü coriäx. Erü wüxi i norü corichí rü tá naxai, rü ngēma to rü tá nüxü nangechaü. Rü ëxna wüxicex rü tá meā napuracü rü ngēma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucüruwama Tupanacëx pemaxë ega perü dîeruguxicatama perüxñinüegü —ñanagürü ga Ngechuchu.¹⁴ Natürü ga yema Parichéugü rü poraâcü norü dîeruguama narüxñinüe. Rü yemacëx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxinüegü ga guxüma ga yema ore.¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duûxügüpëxewa meä pemaxënetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na tacügu perüxñinüexü. Rü woo duûxügüpëxewa pexü niciùxügüpëxewa naxcëx i ngēma pexüxü, natürü Tupana rü naânewa nangux i ngēma —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupanaârū mugü ga Moïché ümatüxü rü ñuxâcü ãëxgacü na yüixü ya Tapanachiga

¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaârū mugü ga Moïché duûxügüpëxewa nüxü ñanagürü, rü yema nguxéetæ ga nuxcümaügxü ga Tupanaârū orearü uruügü duûxügüpëxewa namaä nguxéetæ. Natürü yexguma Cuáü ga baiûxéerü ñinguxuwena, rü marü duûxügümä ñüxü chixuchiga i Tupanaârū ore i mexü i ñuxâcü ãëxgacü na yüixü. Rü ñuxma rü guxüma i ngēma duûxügüpëxewa rü poraâcü nügü naporaexë na yachocuxüçëx i ngema Tupana ãëxgacü ixixü. ¹⁷ —Naxüpa na yanguxü i Tupanaârū mugü rü woo wüxi i mu i íramarexü yixigu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxü i ngēma nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma narütauxchamaä nixi na iyanaxoxü i ñoma i naâne rü guxüma i ngēma daxüwa nüxü idauxü.

Ngechuchu namaā nangúexëetæ na tama namexü na texé tūmamaxü ítâxü

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ —Ngēxguma wüxi ya yatü ítámëxgu rü naä i ngemaä naxämëxgu rü Tupanapëxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngímaä ámaxë i wüxi i nge i ngíte ngixü ítexü, rü Tupanapëxewa rü tüma rü ta pecadu taxü.

Yatü i dîeruâxüchixüchiga rü Dâcharuchiga

¹⁹ —Nayexma ga wüxi ga yatü ga dîeruâxüchixü ga guxüguma mexëchixü ga naxchirugu icuñü. Rü guxü ga ngunexüga rü taxüma ga òna naxü rü napetaexü. ²⁰ —Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü dîeruâcü ga Dâcharugu ãegacü. Rü guxüguma yema dîeruâxüchixüpataëxwa nayarütooxü. ²¹ —Rü guma Dâcharu rü nanangöchäga yema ònatüchi ga yema yatü ga dîeruâxüchixüdärü mechawa rüyiiñü. Rü naxcëx naxi ga airugü, rü nanawearü oxiägxü. ²² —Rü wüxi ga ngunexü nayu ga guma ngearü dîeruâcü, rü daxüñüäxü ga Tupanaârū orearü ngeruügü rü daxûguxü ga naânewa nanagagü na wüxiwa Abráümaä nayexmaxüçëx. Rü nayu ta ga yema yatü ga dîeruâxüchixü, rü inayatëxü ga duûxügüpëxewa.²³ —Rü ngêma nachica i Tupana ngoxogüxü nagu poxcuxüwa naxü ga yema yatü ga dîeruâxüchixü rü yéma poraâcü nguxü ninge. Rü daxü nadau, rü yaxüga Abráüxü nadau na Dâcharumaä wüxiwa nayexmaxü ga daxûguxü ga naânewa.²⁴ —Rü yexguma ga yema yatü ga dîeruâxüchichiréxü rü aita naxü rü ñanagürü:

“Pa Oxi Pa Abráüx, jñuxna nacuèxächi na taxuüma cuxü taxuxü ga yexguma cumaüxgu! Natürü Dâcharu rü poraâcü chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngêmacëx i ñuxma rü nuâ mexüwa nangêxma, rü cuma rü ngêma poxcuchicawa ngûxü quinge.” ²⁶ —Rü ñuxüchi nangêxma i wüxi i taxüchixü i ngatexü i törü ngâxüwa üxü. Rü ngêmacëx ega númacüäx ngêma ïxchäugü, rü taxucüruwama ngêma naxi. Rü woo ngemacüäx núma ïxchäugü rü taxucüruwama núma naxi”, ñanagürü.²⁷ —Rü yexguma ga yema yatü ga dîeruâxüchichiréxü rü ñanagürü:

“Cuxü chacèxü, Pa Oxi, Pa Abráüx, na chaunatüpatawa cunamuxüçëx ya Dâcharu.” ²⁸ —Erü ngêma nangêxmagü ya wüxiñüpëxewa ya chauñeneegü. Rü chanaxwëxe na namaä nüxü na yanaxuxüçëx na tama nuâ ñaä poxcuchica i poraâcü choxü ínangûxüwa naxixüçëx”, ñanagürü.²⁹ —Natürü ga Abráü rü ñanagürü nüxü:

“Cueneegü nüxü nangêxma i Tupanaârū mugü ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügxü ga Tupanaârū orearü uruügü ümatüxü. Rü name nixi i ngêma orega na

naxñüñexü”, ñanagürü. ³⁰ —Rü yexguma ga yema yatü ga diëruäxüchichiréxü rü Abráüxü nangäxü, rü ñanagürü:

“Ngëmääcü, Pa Qxi, Pa Abráüx, natürü ngëxguma chi wüxi i duüxü i yuchiréxü ngema üxgu rü namaä nüxü yanaxuxgu, rü chi nüxü narüxoë i nacüma i chixexü”, ñanagürü. ³¹ —Natürü Abráü, rü ñanagürü nüxü:

“Ngëxguma tama naga naxñüñegu ga yema ore ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxü i duüxü ngema üxgu, rü namaä nüxü yanaxuxgu i ore, rü tåü chima nüxü nayaxöögü”, ñanagürü.

17

*Naxäücüma nixi na pecadugu inguxü
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)*

¹ Rü Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü guxügutáma nangëxma i tacü i duüxügüxü pecaduäxéexü. Natürü wüxi i ngechaü tá túmacex nixi ya yixema duüxü ya togüxü pecadugu nguxéexü. ²⁻³ —Rü túmacex rü narümemaaë nixi na túmanaxäwa yangacuchixü ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngëmääcü taxtüwa tükü na itäexü naxüpa na pecadugu tananguexü i wüxi i chorü duüxü. ⁴ Rü ngëmacex name nixi i pexüäegü i pemax! Rü ngëxguma wüxi i cueneä chixexü cumaaë üxgu rü jmeä naxuxcüx! Rü ngëxguma nüxü naxoxgu i nacüma i chixexü rü jnüxü nüxü nangechaü i ngëma! ⁴ —Rü woo 7 éxpüxcüna chixexü cumaaë naxügü i wüxi i ngunexügü, rü 7 éxpüxcüna cuoxna yacaxgu na nüxü nüxü cungechaüxüçex, rü name nixi i nüxü nüxü cungechaü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nüxäcü tapora egayaxöögü

⁵ Rü norü ngúexügü ga norü orearü uwa namugüxü rü ñanagürügü: —Pa Corix, jtoxü rüngüxü i yexeräcü tayaxögxüçex! —ñanagürügü. ⁶ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Rü ngëxguma chi woo naxíraxüchigü i perü ö, rü daa naï rü chi pega naxñü ega ñapegügü:

“¡Cugü nabëx i nuä rü taxtüchiügu cugü yato!” ñapegügü, rü chi pega naxñü.

Wüxi i ngüxexürlärü puracüchiga

⁷ —Ngëxguma chi wüxi i petanüwa rü tükü nangëxmagu i wüxi i túmaärü duüxü i túmaännewa ne üxü i puracüwa rü ēxna carneruarü dauwa, rü tama nügcüçexira naxüwemü. ⁸ —Natürü norü corixüxira naxüwemü na nachibüxüçex rü naxaxexüçex, rü nüma rü yixcama nachibü. ⁹ —Rü norü cori rü tama moxë nüxna naxä na naxüwemüäxüçex, erü woetama ngëma nixi i norü puracü i ngëma norü duüxü. ¹⁰ —Rü ngëxumarüü tá pixigü i pemax. Erü ngëxguma ngëma Tupana pexü üxexüxücatama pexüxgu, rü penaxwëxe i pegü ñaperügügü:

“Puracütanüxü i taxuwama mexü tixigü, erü ngëma nawa tükü namuxüxücatama nixi i tinguxexüexü”, ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameëexü ga 10 ga yatügü ga chaxüneäxgüxü

¹¹ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yeruchareüwa na naxüxü, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümää íxüyexüwa naxüpetü. ¹² Rü yexguma wüxi ga ïnexäcüwa nanguxgu, rü yexma napéxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxüneämä idaaweeexü. Rü yaxüxgu nüxü nachigü. ¹³ Rü tagaäcü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexëeरüx, jcuüx tangechaütmüttügü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu, rü ñanagürü nüxü: —¡Yéa paigüxütawa pexü, rü nüxü pegü peyawëxgü! —ñanagürü. Rü yexguma namagu naxiyane, rü naxcëx nitaanetanü ga yema yatügü. ¹⁵ Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucëx taeguxü ga yexguma marü nügü nadëüxgu ga naxcëx na yataanexü. Rü tagaäcü Tupanaxü nicuëxüüchigü. ¹⁶ Rü Ngechuchupéxegu nanangücuchi rü moxë nüxna naxü. Rü yema yatü rü Chamáriaaneçüäx nixi. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taux ëxna i 10 chirëx pixigüxü na pexcëx chayataanexëegüxü? ¿Ngëxügü nixi i ngëma togü i 9 i yatügü? ¹⁸ —¿Rü ñaä to i nachiüäneçüäx i duüxüxücatama nixi itaeguxü na Tupanaxü yacuëxüxüçex? —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma rü guma yatüxü ñanagürü: —¡Inachi rü íxü! Cuxcëx nitaane, erü cuyaxö —ñanagürü.

*Nüxäcü tá nixi i ngëxguma ínanguxgu ya Tupana na äexgacü yüüä
(Mt 24.23-28, 36-41)*

²⁰ Rü Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Nüxgu tá nixi na yangu-cuchixü ya Tupana na äexgacü yüüäxüçex i nüma? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü,

rü ñanagürü: —Norü nguchiga ya Tupana rü tama wüxi i tacü i nüxü idauxürüü nixi. 21—Rü taxuacüma ñaperügögü:

“Daa nixi”, rü ēxna “Gua nixi”, ñaperügögü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na ãēxgacü yiihxücex —ñanagürü. 22 Rü yexguma norü ngúexügxü ñanagürü: —Rü tá pexcex ñangu i ngunexü i nagu poraäcü tá choxü pedaugüchaüxü woo wüxi i paxaächicëxtama yixigü. Natürü tăutáma choxü pedaugü i ngëxguma. 23—Rü duüxügü rü tá ñanagürügü pexü:

“Daa nixi ya Cristu”, rü ēxna, “Gua nixi ya Cristu”, ñanagürügü tá. Natürü pemax jru tăutáma nüxü peyaxögü, rü tăutáma nawe perüx. 24—Rü ngëxguma ichanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiiü, rü wüxi i äemacü i guxüläneguma baxixülrüü tá chixi. 25—Natürü noxri rü tá poraäcü ngúxü chinge, rü ñoma i naäneçüäk i duüxülgü i ñuxma maxexü rü tá choxü naxoe. 26—Rü yexgumarüü ga duüxügü na chixri maxexü ga yexguma Noe maüxgu, rü ngëxgumarüü tá ta chixri namaxë i duüxügü i ngëxguma ichanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiiü. 27—Rü ga duüxügü ga yexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixämëxgü, rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga Noe naweügu nagu ixüexü. Rü ñangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxüma ga yema duüxügü rü nayue. 28—Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaücü ga Lox matüxgu. Rü duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxücex nataxegü, rü namaä nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. 29—Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ïane ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxichine, rü nanadai ga guxüma ga yema duüxülgü. 30—Rü ngëxgumarüü tá ta nangupetü i ngëxguma ichanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiiü. 31 Rü ngëma ngunexüga rü texé tama tûmapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name i tûmapatagu tayangaxi na tûmaärii ngëmaxügü tayatoxücex. Rü texé ya tûmaänewa ngëxmanexü, rü tama name i tûmapatacë tataegu na tacü ngëma tayayaxuxücex. 32—Rü nüxna pecüexächüe ga ñuxäcü ngixü na naxüpetüxü ga Lox namex ga na nayuxü, ga yexguma ngïgüweama nadëüxgu. 33—Erü yíxema tügü maxechaxëeächaüxü rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcex yuxé rü aixcüma tá tükü nangëxma i maxü i taguma güxü. 34—Rü pemax nüxü chixu rü ngëma chütaxügü rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duüxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngëma to rü tá ngëma natex. 35—Rü taxre i ngexügü tá nügümää ñacaeägü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma natex. 36—Rü taxre i yatügü rü wüxi i naänewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma natex —ñanagürü ga Ngechuchu. 37 Rü yemaxü naxinüegü ga norü ngúexügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixi i nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü? —ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Duüxügü rü tá chauxcex nangutaquëxegü ñoma ëxchagü nawemücex ngutaquëxexürüü —ñanagürü.

18

Ore ga ãēxgacügu rü yutecügu ixuxü

1 Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü namaä nixu na yemawa nangúexëäxücex na ñuxäcü nanaxwëxexü na taguma nüxü nachaueäcüma guxüguma nayumüxëgüxü. 2 Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Wüxi ga ïänewata nayexma ga wüxi ga ãēxgacü ga tama Tupanaga ìñüxü rü taxüexüma ngechaüxü. 3—Rü guma ïänewata iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngixü nayexmacü ga wüxi ga guxcha namaä ga to ga duüxü. Rü yemacex yema ãēxgacüdawütaxüchüe na ngixü namexëäxücex ga yema guxcha. 4—Rü muëxpüxcüna yemä ixüxü, natürü yema ãēxgacü rü tama ngixü narüngüxëeächaü. Natürü düxwa nagu narüxüñü ga yema ãēxgacü rü naänewa ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü taxüexüma chacuåxchaü. 5—Natürü ngëma choxü na nachixeweexaxücex i ñaa nge, rü noxtacüma tá ngixü charüngüxëe na tama yeücürü choxü nachixeweexaxücex”, ñanagürü. 6 Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yema nixi ga norü ore ga yema ãēxgacü ga chixexü. 7—¿Taux ëxna i Tupana rü paxa tükü ñapoxüxü ya yíxema duüxü ya tükü nayaxixe i ngëxguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxëeäcex ñuxna tacaxgu i tûmaärii yumüxëwa? 8—Rü pemax nüxü chixu rü Tupana rü paxatáma tükü narüngüxëe. Natürü ngëxguma wenaxärü nüma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiiü, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma yaxögüxülrü tá ichayangau i ñoma i naänewa? —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichéugu ixuxü rü dîeruarü deruügu ixuxü

9 Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaa ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxchaügüxü. 10 Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxünewa nayayumüxëgü. Rü wüxi rü Parichéu nixi, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärii ãēxgacücex dîerü ngixü dexü nixi. 11—Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaaäcü nayumüxë:

“Pa Tupanax, moxē cuxna chaxā erü tama togü i duǔxügürüü chixi. Rü tama togürüü changitèx, rü tama ngēmarüü taxü i chixexü chaxü rü ēxna wüxi i nge i ätecümaä ichape. Rü bai i ñaa yatü i Dumaärü äëxgacucèx díeru ngixü dexürüü chixi.¹²—Choma rü guxcü ya yüxgü rü taxreëxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxñüçèx. Rü chorü diéruwa rü guxüguma meä cuxna chanaxä i ngēma cuxna üxü, ñanagürü.¹³—Natürü ga guma yatü ga Dumaärü äëxgacucèx díeru ngixü decü, rü yaxügum narüxäü. Rü namuu ga daxü na nadawenüxü, rü yema norü ngechaümaä nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, juxü changechaütümüü! Erü wüxi i pecaduäxü chixi”, ñanagürü ga guma yatü.¹⁴—Rü ngēmacèx pemaä nüxü chixu rü guma yatü ga Dumaärü äëxgacucèx díeru ngixü decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapéxewa rü mécü nixi. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaä nataäe. Erü texé ya tügü icuëxüxüxe rü Tupana tá tükü naxänexëe. Natürü texé ya tama tügü icuëxüxüxe rü Tupana rü tá tükü nicuëxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü meä buäxgütü nayaxu

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Rü yéma Ngechuchuxüntawa tükü tagagü ta ga buäxgü na tükü yangögüchigüxüçèx. Natürü yexguma norü ngüexügü yemaxü dauxgugu rü tükü ningagü ga guxema tümaxäcülegü Ngechuchuxüntawa tükü gagüxe.¹⁶ Natürü Ngechuchu rü nügüxüntawa tümacèx naca ga guxema buäxta rü ñanagürü norü ngüexügütü:¹⁷—Chanaxwexe i chauxüntawa naxi i buxügü. Rü tåxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana äëxgacü ííxixüwa rü tümacèx nixi ya yíxema ñaa buxügürü ixigüxe.¹⁸—Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya tama wüxi i buxürrü Tupanaxü yaxüxe na tümaärü äëxgacü na yüxüçèx, rü tagutáma nagu taxüci i Tupana äëxgacü ííxixüwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga díeruäxüchicü Ngechuchumaä nidexa

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Rü wüxi ga yema Yudiügürü äëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü:—Pa Ngüexëerü ya Mecü, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü.¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü:—¿Tüxcüü “Mecü” ñacurtügü choxü? Erü Tupanaxicatama nixi ya mécü ixíçü, rü nataxuma i to i mécü ixíçü.²⁰—Cuma nüxü cucuë i Tupanaärü mugü i ñaxü:

“¡Täütáma naï i ngemaä icupe, rü täütáma cumáeta, rü täütáma cungítèex, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga, rü tümagá naxinü ya cunatü rü cue!”

ñaxü.²¹ Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxü:—Woetama chorü bucüma meäma chayanguexü i guxüma i ngēma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü.²² Rü yemaxü naxinügu ga Ngechuchu rü ñanagürü:—Wüxicatama cuxü nataxu, rü ngēma nixi na namaä cutaxexü i guxüma i curü ngēmaxügü rü togü i ngearü ngēmaxüäxgütüna na cunaxäxü i curü natanü, rü ngēxguma rü tá cuxü nangëxma i cuchicha i daxüguxü i naänewa. Rü ñuxuchi marü name i chowé curüxü —ñanagürü.²³ Natürü yemaxü naxinügu ga guma yatü rü poraäcü inayarümaächi, yerü namuärü díeruäxüchi. ²⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxü deüxgu ga ñuxäcü na nangechauxü, rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü:—Naguxchaxüchi tá nixi na Tupana äëxgacü ííxixüwa na yachocuxü i ngēma díeruäxüchigüxü.²⁵—Rü díucax, wüxi i cameyü rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rü ngëgxumarüü ta nixi i wüxi i duǔxü i díeruäxüchixü rü taxucürüwama Tupana äëxgacü ííxixüwa nixüci [ega norü díeruguama naxinügu rü tama yaxöögu —ñanagürü].²⁶ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga duǔxügü rü ñanagürü:—¿Exna texé tá ya nayaxüxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürügü.²⁷ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü:—Duǔxügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natürü Tupanaäxü rü natauxcha na namaxëeäxü —ñanagürü.²⁸ Rü Pedru ñanagürü Ngechuchuxü:—Pa Corix, toma rü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixüçèx —ñanagürü.²⁹⁻³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü:—Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya Tupanacèx tümapatana, rü ëxna tumanatüna, rü ëxna tumaëna, rü ëxna tumaëneëgüna, rü ëxna tumaëyëgxüna, rü ëxna tümamëxna, rü ëxna tümamäcügüna ngema ixüxü na Tupanaäxü tapuracüxüçèx, rü foma i naänewa tátama poraäcü tanayaxu i tumaärü natanü. Rü daxüguxü i naänewa rü tá ta tanayaxu i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Rü Ngechuchu rü noxriüwama naxcèx naca ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü:—Ñuxma rü Yerucharéüwa tá taxí na ngema yanguxüçèx i guxüma ga yema ore ga nuxcümaägüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga chauchiga.³²—Rü Yerucharéüçüx i duǔxügü rü tá to i nachiüñaneçüäxna choxü namugü. Rü ngēma duǔxügü

rü tá chaugu nidauxcüraögü, rü tá chomaä naguxchigagü, rü tá chauchiwawa nacuaixgüe.
³³ —Rü tá choxü naquaixgü, rü yixcura rü tá choxü nimexgü. Natürü tomaëxpüpü i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü —ñanagürü. ³⁴ Natürü yema norü ngúexügü rü tama nüxü nacuègxüega ga na tacüchiga yïixü ga yema ore ga namaä nüxü yaxuxü. Yerü poraäcü nüxü naguxcha ga aixcüma nüxü na nacuègxütcèx.

*Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga ngexetücü ga Yericúwa
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)*

³⁵ Rü yexguma Ngechuchu iäne ga Yericúwa nguxchaögü, rü yema namacüwawa narüto ga wüxi ga yatü ga ngexetücü ga diërcex yéma iwémécü. ³⁶ Rü yexguma guma ngexetücü nüxü ïnigu ga muxümä ga duüxügü na yéma chopetüxü, rü duüxügüna naca ga tacü na ngupetüxü. ³⁷ Rü nanangäxügü, rü ñanagürü: —Ngechuchu ya Nacharétucülläx nuä naxlüpetü —ñanagürügü. ³⁸ Rü yexguma ga guma ngexetücü rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabitänüxü, jçuxü changechaütümü! —ñanagürü. ³⁹ Rü yema duüxügü ga Ngechuchupëxegu iixü, rü nanangagü ga na iyanangeáxütcèx. Natürü guma ngexetücü rü yexeraäcü tagaäcü ñanagürü: —Pa Dabitänüxü, jçuxü changechaütümü! —ñanagürüama. ⁴⁰ Rü yexma nayachiächi ga Ngechuchu, rü duüxügüxü namu na naxütawa nagaguäxütcèx. Rü yexguma marü naxütawa nanguxgu, rü guma ngexetücüna naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü: ⁴¹ —¿Tacü i cunaxwèxexü na cumaä chanaxüxü? —ñanagürü. Rü guma ngexetücü nanangäxü rü ñanagürü: —Pa Corix, chanaxwèxe na choxü quidauchixëexü —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü —jldauhil! Rü marü cuxcex nitaane erü cuyaxö —ñanagürü. ⁴³ Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngexetücü, rü Ngechuchuwe narüxü, rü Tupanaxü nicuèxüüchigü. Rü guxüma ga duüxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü rü Tupanaxü nicuèxüügü ta.

19

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

¹ Rü Ngechuchu rü Yericüarü ïanewa naxüpetü. ² Rü yema nayexma ga wüxi ga yatü ga diëruäxüchixü ga Zaquéugu ägaxexü. Rü nüma nixü ga naëru ga yema yatügü ga Dumaärrü äëxgacütcèx diëru ngixü ideetanüxü. ³ Rü yema Zaquéu rü poraäcü nüxü nangúchaü ga Ngechuchuxü na nadauxü na nüxü nacuàxütcèx. Natürü taxucüma nüxü nadau, yerü namuxüchi ga duüxügü, rü ñuxüchi nanuxchanexüchi ga nümax. ⁴ Rü yemacex Ngechuchupëxegu nayangu, rü namacüwawa wüxi ga naigu naxütagü na Ngechuchuxü nadauxütcèx ga yexguma yéma naxüpetüga. ⁵ Rü yexguma yéma naxüpetüga ga Ngechuchu, rü daxü nadau natüüwa ga guma naä. Rü ñanagürü nüxü: —Pa Zaquéu, jpxa irüxi i ngema! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü. ⁶ Rü paxa ïnarüxi ga Zaquéu, rü taädeäcüma Ngechuchuxü nayaxu. ⁷ Rü yexguma yemaxü nadaugüga duüxügü, rü guxüma inanaxügue ga chixri Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Nüxäcü i nüma rü wüxi i duüxü i pecadüäxüptawana nangu? —ñanagürügü. ⁸ Rü yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Düçex, Pa Corix, choma rü ngearü diëruäxügüxüna tá chanaxä i ngäxügü i guxüma i chorü ngëmaxügü. Rü ngëxguma chü texé tükü chawomüxëäcüma tükü changüxgu, rü ägümüçüexpüxcüna tá tükü ngixü chataeguxëe i ngema tümaärrü diëru —ñanagürü. ⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ñoma i ngunexügü cupatawa nangu i maxü i taguma guxü, erü cuma rü ta rü Abráürrü cuyaxö. ¹⁰ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chüxü, rü ñoma i naânewa chaxü na naxcex chayadayaütcèx i ngema duüxügü i iyarütauxexü na chanamaxëexütcèx —ñanagürü.

*Ore i diëru i xuxü
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Rü yoxni yema Ngechuchuarü ore inaxïntüeyane ga duüxügü, rü Ngechuchu rü wüxi ga to ore ga cuëxruüxü namaä nixu, yerü marü Yeruchareüxü ningaica, rü duüxügü nagu rüxüüegü rü paxa tá ïnangu ga Tupana na norü äëxgacü yïixütcèx. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüguchiäga nidexa rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxü ga cori iixü ga nayaxcü ga ore na nachiüâneärü äëxgacüxütawa naxüxütcèx ga yaxüwa na yema äëxgacü nüxü unetaxütcèx na guma nawa ne naxüxüne ga iâneärü äëxgacü yïixütcèx. ¹³ Rü yexguma tauta inaxüächigü, rü naxcex nangema ga 10 ga norü duüxügü. Rü wüxicigüna ngixü naäxü ga wüxitachinü ga tatanücü ga diëru. Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngímaä pepuracüe rü ngixü pimuxëe i ñaa diëru ñuxmatäxa chataegu!” ñanagürü.
¹⁴ —Natürü yema iâneärüxü ga duüxügü rü naxchi naxaie ga guma cori. Rü yemacex nawenaäma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngerüügü na nachiüâneärü äëxgacümaä nüxü yanaxugüxütcèx na tama nanaxwèxegüxü na norü äëxgacüxü na yïixütcèx ga guma cori. ¹⁵ —Natürü nachiüâneärü äëxgacü rü nayangucuchixëäma ga guma cori. Rü ñuxüchi ga guma

cori rü norü īānecèx nataegu na yéma āēxgacü na yūixlçèx. Rü yexguma īanguxgu rü naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duūxügü ga dīeru nüxna ngixü naxâxü, yerü nüxü nacuáxchaü ga ūuxrechigü ngixü na yamuxēexü ga norü dīeru ga wüxicigü ga yema norü duūxügü. ¹⁶—Rü yema nüxra dīeru nüxna ngixü naxâxü rü norü corixütawa nangu, rü īanagürü:

“Pa Corix, curü dīeru rü 10 ēxpüxcüna ngixü chimuxēe”, īanagürü. ¹⁷—Rü guma Cori ga yewwaca āēxgacüxü ingucuchicü rü nanangäxü, rü īanagürü:

“Wüxi i mexü i chorü duūxü quixi. Maneca meāma namaä cupuracü i ngēma íraxü i dīeru i cuxna chaxâxü. Rü ūnxma rü 10 ya īānegüarü āēxgacüxü tá cuxü chixixēe”, īanagürü. ¹⁸—Rü yéma nangu ga to ga norü duūxü, rü īanagürü:

“Pa Corix, curü dīeru rü wüxicēēxpüxcüna ngixü chimuxēe”, īanagürü. ¹⁹—Rü norü cori nanangäxü rü īanagürü nüxü:

“Cuma rü wüxicēēxpüxcüna ngixü chimuxēe”, īanagürü. ²⁰—Rü yéma nangu ga to ga norü duūxü rü īanagürü nüxü:

“Pa Corix, īāā iyixi i curü dīeru. Rü wüxi ya dechugu ngixü chanuque, rü ngēmaäcü ngimäa changuxü. ²¹—Yerü cuxcex chamuü, erü wüxi i yatü i aüxü quixi. Rü cunayauxtanü i ngēma tama cuxrü ixixü, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexüwa”. ²²—Rü yexguma ga guma āēxgacü rü īanagürü nüxü:

“Wüxi i chorü duūxü i chixexü quixi i cumax. Rü curü oretama nixi i cuxü ixuxü na cuchixexü. Marü nüxü cucuschiréx ga na chaxaüxü, rü chanayautanüxü i ngēma tama choxrü ixixü, rü chanayaxuxü i nanetüarü o i tama choma ichatoxü. ²³—Natürü tüxcüü tama bancugu choxü ngimäa cunguxü i chorü dīeru na ngēma choxü ngixü yamuxēegüxülcex, rü ngēmaäcü mucü ngixü na chayaxuxücex i ngēxguma íchanguxü?” īanagürü. ²⁴—Rü yexguma ga āēxgacü rü yema yexmagüxüma nüxü nixu, rü īanagürü:

“iNüxna ngixü peyaxu i ngēma dīeru, rü ngēma 10 i dīeru nüxü ngēxmaxüna ngixü pexä!” īanagürü. ²⁵—Rü nümagü rü nanangäxügü, rü īanagürü:

“Natürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxü ingëxma i 10 i dīeru”, īanagürü. ²⁶—Rü guma āēxgacü nanangäxü, rü īanagürü:

“Pemaä nüxü chixu rü texé ya chauga īüxü rü yexera tá tüxna chanaxä. Natürü texé ya tama chauga īüxü rü ta tüxna chanayaxu i woo ngēma íraxü i tüxü ngēxmaxü. ²⁷—Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwëxegüxü ga norü āēxgacüxü na chiiü, jrü nuä penagü, rü nuä chopëxegu peyadai!” īanagürü:

Ngechuchu rü Yerucharéélgu naxüci

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)

²⁸ Rü yema orexü yaxuxgüwena ga Ngechuchu, rü inixüchigü ga Yerucharéélwa na naxüxü. ²⁹ Rü yexguma marü nawä nangugüchaüga guma īānegü ga Bechagué rü Betániä ga Oribuneclarü Mèxpüneärü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngülexügü. ³⁰ Rü īanagürü nüxü: —Gua īānexäcüwa pex! Rü ngēxma tå nüxü peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngēxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. jrü peyawëxü, rü nuä penaga! ³¹—Rü ngēxguma texé pexna caxgu na tacücèx peyawëxüxü i ngēma buru, jrü tūmamaä nüxü pixu rü īapegügü:

“Torü Cori nanaxwëxe”, īapegügü tüxü! ³² Rü yéma naxi ga yema taxre ga norü ngülexügü. Rü yexma nüxü nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxürü. ³³ Rü yexguma yawëxügüäga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngülexügüna nacagüe, rü īanagürü: —Tüxcüü peyawëxü i ngēma buru? —īanagürü. ³⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü īanagürü: —Rü tayawëxü erü torü Cori nanaxwëxe —īanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngülexügü rü norü gáuxüchirumaä nanatütagü. Rü ūnxüchi Ngechuchuxü natagu naxaunagüxüegü. ³⁶ Rü duūxügü rü Ngechuchupëxewa norü gáuxüchirumaä nayaçhamagü ga nama. ³⁷ Rü yexguma inaxügüäga na inaxügüäga nawä ga yema nama ga Oribuneclarü Mèxpünewa yarüdaexü, rü guxüma ga yema duūxügü ga yaxögüxü ga nawe rüxixü rü inanaxügü ga taäeäcüma aita na naxüexü rü tagaäcü Tupanaxü na yacuëxügüxü naxcèx ga guxüma ga yema cuëxruügü ga taxü ga nüxü nadaugüxü ga Tupanaäärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu. ³⁸ Rü īanagürü: —Namecümaxüchi ya daa törü āēxgacü ya Tupanaégagu núma ücü! jrü pema rü ta, Pa Daxüçüäx, rü petaäxegü rü nüxü picuëxüügü ya Tupana! —īanagürü. ³⁹ Rü yéma duūxügütanüwa nayexmagü ga ūnxre ga Parichéugü. Rü īanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngüxexëruüx, jYangagü i ngēma cuwe rüxixü i duūxügü na yanachinagüxülcex! —īanagürü. ⁴⁰ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü īanagürü nüxü: —Pemaä nüxü chixu rü ngēxguma chi iyanangeëxgü i ūnä duūxügü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngēxmagü rü chi nüxü aita naxüe —īanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Yerucharéélärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma īānecüäx ga duūxügücex naxaxu. ⁴² Rü īanagürü: —Pa Yerucharéélçüäxü, chierü ūnoma i ngunexügu nüxü pecuëxgu na texé aixcüma taäe pexna

ãxü. Natürü ngëma rü pexchawa inicux i ñuxma, rü taxuacüma nüxü pecuèx. ⁴³ —Rü tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rü perü uwanügü tá nanaxü i norü poxčhica i norü guxčüwawa ya perü íäne. Rü norü churaragü tá pexü ínachoeguãchi, rü guxčüwawa tá pexcèx ne naxí. ⁴⁴ —Rü tá nagu napogüe ya perü íäne, rü tá pexü nadai. Rü taxucütáma ya nuta ngextá nügxüetü nanugüixüra i perü íäneärü poeguxütapüwa. Rü ngëmaçü tá pexü naxüpetü, yerü tama nüxü pecuèxguchaü ga yexguma Tupana petanugu naxüñanegu —ñanagürü.

*Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxülgü ga yéma taxegüxü
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)*

⁴⁵ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügü na ínawoxüñaxü ga yema duüxügü ga tupauca ga taxünewa taxegüxü. ⁴⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü.

“Chopata rü yumüxëpataü nixí”.

Natürü pema rü ngítèègxülpataü peyaxíxëe —ñanagürü. ⁴⁷ Rü guxü ga ngunexügü rü tupauca ga taxünewa nayangüxëetæ ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü äèxgacügü, rü ngúxëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yudiugüarü äèxgacügürugü. ⁴⁸ Rü ñanagürü nüxü: —¿Texéarü mugagu nixí i cunaxüxü i ngëma nüma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürugü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwexe i choxü pengäxügü. ⁴ —¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiñxëëxüçèx? ¿Pexcèx rü Tupana yílxü ga namucü rü éxna duüxügümare? —ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga Parichéugü rü inanaxügüle ga nügümaä na yaporagatanüçüxü. Rü nügümaätama ñanagürugü: —Ñuxü ñagügxü tå? Erü ngëgxuma chi:

“Tupana nüma nanamu”, ñagügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcü ga tama nüxü peyaxdögüxü?” ñanagürü chi tüxü. ⁶ —Rü ngëgxuma chi ñagügu:

“Yatügümare nuä nanamu”, ñagügu, rü guxü i duüxügü chi nutamaä tüxü ínamuxüçigü, rü tüxü chi nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüñinüe na Tupana yílxü ga Cuáüxü mucü. ⁷ Rü Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürugü: —Tama nüxü tacuèx ga texé nüma na namuxü ga Cuáü ga baiñxëëruü —ñanagürugü. ⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tâtátama pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

*Ore ga puracütanüxü ga chixexügu ixuxü
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

⁹ Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duüxügümää na yadexaxü. Rü ñaä ore ga cuèxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü ücü ga norü nañnewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxä na nüxna nadaugüxüçèx rü yixcama rü norü yoramä na yayauxyegüxüçèx ga yema norü o. Rü ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yema rü nxucüma nataegü. ¹⁰ Rü yexguma nawä nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yema puracütanüxügüxtawa nanamu ga wüxi ga norü duüxü na naxcèx iyacaxüçèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. Natürü yema puracütanüxügü rü nanaquaixgü ga guma yatüarü duüxü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹¹ —Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügü rü chixexü namaä nixugüe, rü nanaquaixgü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹² —Rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nanapixëe, rü ínanatèxüçigü ga yema nañnewa. ¹³ —Rü díuxwa ñanagürü ga guma nañañeärü yora:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñuxmax? Rü name nixí i chaune ya nüxü changechaücü ngema chanamu. Rü ngëgxuma nüxü nadaugüga rü bexmana naga tá naxñinüe”, ñanagürü. ¹⁴ —Natürü ga yema puracütanüxügü rü yexguma guma yatü nanexü nadaugüga, rü nügümaä ñanagürugü:

“Ñāâârú tá nixí i ñiaâ naâne i yixcama. ¡Rü ngîxâ tayamèxgû na tóru na yîixüçèx!” —Rü ñanagürûga yema naânewa, rü nayamèxgû —ñanagürûga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duûxüçgûna naca, rü ñanagürû: —¿Tacú tá ngêma puracütanüxümaâ naxü i ngêma naâneârû yora i ñuxmax? 16 —Rü ngêma tá naxü rü tá nanadai i ngêma puracütanüxügû, rü togûna tâ nanaxâ i norü naâne —ñanagürûga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxü naxñüegû ga duûxügû rü ñanagürû: —Chieru tama ngêmaâcü nangupetüxéêâxgu ya Tupana —ñanagürû. 17 Natürû Ngechuchu rü nüxü nadawenû, rü ñanagürû nüxü: —¿Natürû ñuxü ñaxâlchiga nixí i ngêma Tupanaârû ore i ümatüxü i ñaxü?:

“Yima nuta ya meçü ya fârû ürüçgû nüxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixí ya Tupana nüxira yaxüçuchicü na namaâ inaxügûäxü ya îpata”,

ñaxü. 18 Rü ñanagürûta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaâ yarüñaxë, rü tá itapoõgû. Rü yíxema tûmaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tûxü niñáixmû —ñanagürûga Ngechuchu. 19 Rü ga paigürârû ãexgacügû rü ngûexéêruçgû ga Moîchérârû mugûwa nguxéêtaegüxü, rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgûchaü. Yerü nüxü nacuèxgû ga nachiga na yîixü ga yema go cuèxrûga nüxü yaxuxü. Natürû tama nayayauxgû, yerü duûxüçgûnamuüe.

Ãexgacülaâl dîerumaâ naxütanüxüçhiga (Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Rü yemacêx ga yema paigürârû ãexgacügû rü Ngechuchuxütawa nanamugû ga ñuxre ga norü duûxügû na mexü i duûxüçgûrû yéma iyanaxñüexüçèx natürû naxcèx na nadaugüxüçèx ga ñuxâcü nachiüââneârû ãexgacüxütawa Ngechuchuxü na ñanaxaxüçgûxüçèx. 21 Rü yemacêx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürû: —Pa Ngûexéêruçx, toma nüxü tacuèx rü aixcüma nixí i ngêma nüxü quixuxü rü ngêma namaâ cungüexéetaexü. Rü tama duûxüârû dûxétüxünegu cudawenû erü nacüma nixí i cungugüxü. Rü aixcüma cunangüexéè i duûxügû na Tupana naxwèxexüâcüma namaxéxüçèx. 22 —Rü dûcax, ngêma lâneârû dîeru i ãexgacü ya tacü ya Dumacüâx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ðrü namexü yîixü na nüxü tanaxütanüxü rü éxna tama? —ñanagürû. 23 Natürû Ngechuchu nüxü nacuèxama na chixexügû naxñüexü ga yema duûxügû, rü yemacêx ñanagürû nüxü: —Tûxçüü i chixexügû choxü pengüexéchaü? 24 —¡Choxü ngîxü pewé i wüxi i dîeru na ngîxü chadauxüçèx! —¿Rü texéchicünexârû texééga ngîgû ux? —ñanagürû. Rü nanangâxügû rü ñanagürû: —Dumacüâx ya ãexgacü ya tacüchicünexâ nixí —ñanagürû. 25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürû nüxü: —¡ãexgacüna ngîxü pexâ i ngêma ãexgacüraü ixïcü, rü Tupanana ngîxü pexâ i ngêma Tupanaârû ixïcü! —ñanagürû. 26 Rü yemacêx Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucüruwama chixexügû nananguxxéegû ga duûxüçgûpêxewa, yerü meâma nanangâxü. Rü guxüma ga duûxügû rü nangeèxgumare yerü nabaixâchiâegû namaâ ga yema norü ore.

Chaduchéugû rü Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena namaxë i duûxügû (Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Rü Ngechuchuxütawa ínayadaugû ga ñuxre ga Chaduchéugû. Rü nümagü nixí ga nagu naxñüexü na tagutâma wena namaxéxü i yuexü. Rü yemacêx Ngechuchuxü ñanagürû: 28 —Pa Ngûexéêruçx, Moîchérârû mugûwa rü ñanagürû:

“Ngêxguma wüxi ya yatu naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixí i naâneetama ngîmaâ naxâmèx i ngêma yutecü i naxümèx, na ngêmaâcü naxâxâcüxüçèx nüxü ya naâneê ya marü yucü”,

ñanagürû ga yema ore. 29 Rü ñanagürûta ga Chaduchéugû: —Nayexma ga 7 ga nügüneé. Rü naxâmèx ga guma yacü, natürû tauta naxâxâcüyane nayu. 30 —Rü yexguma naâga naâneê nüxü ngîmaâ naxâmèx ga yema ngecü. Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. 31 —Rü yexguma rü naâga naâneê nüxü ngîmaâ naxâmèx. Rü yemacâcü gúcüma ga guma 7 ga nügüneéegû rü ngîmaâ naxâmèx ga yema nge. Rü gúcüma nayue tauta naxâxâcüyane. 32 —Rü ngîma rü ta dûxwa iyu ga yema nge. 33 Rü ngêxguma yuexü wena maxëgu, ðrü ngecürücü naxmèx tá iyixí i ngêma nge? Yerü yexguma namaxëgu rü gúcüma ga guma 7 ga nügüneé ngîmaâ naxâmèx —ñanagürû. 34 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangâxü rü ñanagürû: —Noma i naânewa rü yatûgû rü nixâmègxü rü ngexëgû rü nixâtegû. 35 —Natürû ngêma duûxügû i Tupanapêxewa mexü na wena namaxéxü na daxûgxü i naânenaxñüçèx rü ngêma rü tâutâma nixâmègxü rü éxna nixâtegû. 36 —Erü ngema rü tagutâma nayue. Rü daxûçüâx i Tupanaârû orearü ngerüçgûrû tâ nixigü. Rü aixcüma Tupanaxâcügû nixigü erü yuwa ïnarüdagü. 37 —Rü yema ore ga naixâcü ga iyauratanüçüxünechigawa, rü Moîchê tûxü nüxü nacuèxéè rü yuexü rü tá wena na namaxéxü. Erü yema orewa, rü ñanagürû ga Cori ga Tupana:

“Choma nixí i Abrâüârû Tupana, rü Ichaáarû Tupana, rü Acobuarû Tupana”,

ñanagürü. ³⁸—Rü ngēmawa nüxü tacuèx rü woo ñoma i nañnewa nayuegu i duñxügü, natürü Tupanacèx rü guxüguma namaxë —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga ñuxre ga ngüexëeruügü ga Moñchearü mugüwa nguxëetaegüxü rü ñanagürögü: —Aixcüma meäma nüxü quixu, Pa Ngüexëeruüx —ñanagürögü. ⁴⁰ Rü yemawena rü marü namuñë ga tacüchigacèx Ngechuchuna na nacagiülexü.

¿Texé nane nixí ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü duñxügü nüxü nixugüe rü Cristu rü nuxçümaüçü ga äexgacü ga Dabítaa nixí? ⁴²⁻⁴³—Yerü Dabítama ñaãäcü nanaxümatü ga Wiyaegürü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü: ‘¡Nuñ chorü tügüneüwawa rüto, ñuxmatáta cuxmëxwa chanangëxmagüxë e curü uwanügü na namäa icucuáxüçë!’”

ññaãäcü nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxüçürüwa i Dabítaa yïixü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaä naxuâgu? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüñxügü ga yema ngüexëeruügü ga Moñchearü mugüwa nguxëetaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duñxügü rü yéma inarüñinüe ga yexguma Ngechuchu norü ngüexügüxü ñaxgu: ⁴⁶ —¡Pexuñegü naxcèx i ngëma ngüexëeruügü i Moñchearü mugüwa nguxëetaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixí i mexü i naxchirumaña na naxiâneãxü. Rü itamüwa nanaxwëxegü na duñxügü meä nüxü rümxegüxü. Rü ngutaquñexepataügüwa rü norü me nixí i äexgacügümexwëxewa na natogüxü. Rü ñona i taxüwa rü ngëma ñonaäru yoraxütawa ügxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁷ —Rü tüxü nawomüxëegüäcüma tüxna nanapuxü ya túmapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamëxë e norü yumüxëgü na duñxügü nagu rüxñüexülcex na aixcüma mexügü yïigüxü. Natürü nümagü tá nixí i yexeraäcü napoxcuexü —ñanagürü.

21

Yuteciüariü ãmarechiga

(Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxäcü duñxügü ga idieriüxü Tupanana ngíxü na naxägüxü ga norü dïëru ga tupaucaarü dïëruchiüwa. ² Rü ngíxü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü dïëruäxcü ga tupaucaarü dïëruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga dïëru ngíxü ixüchicicü. ³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Aixcüma pemäa nüxü chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü dïëruäxcü rü guxü i togü i dïëru ngíxü ixägüxüdärü yexera ngíxü ixä. ⁴ —Erü guxüma i togü rü ngíxü inaxiä i ngëma nüxü iyaxügü. Natürü ngíxü natauxyane ngíxü ixä i guxcüma i ngíxü ngexmaxcü i ngírü ñonatanü —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxünegu tá napogüexü

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngüexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxüne ga ñuxäcü na namexëchixü ga naxtapüx ga nutanacxèxgü, rü na namexëchixü ga guxüma ga guma tupaucaarü yemaxügü ga duñxügü nüxna ãmarexü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: ⁶ —Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxünetama ya daa tupauca ya nüxü pedauxüne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütama nügütü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

Cuëxruügü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagüxü i nañne

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürögü: —Pa Ngüexëeruüx, ¿ñuxgu tá nixí i nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü? ¿Rü tacüwa tá nüxü tacuèx na nangupetüxü tá i ngëma? —ñanagürögü. ⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Pexuñegü tá na taxuüma pexü womüxëexülcex! Erü muxüchixü tá chaugu nügü nicuxgü rü tá ñangupetüxü rü ñanagürögü tá:

“Choma nixí i Cristu, rü paxa tá nagux i nañne”, ñanagürögü tá pexü. ¡Natürü tåütáma nüxü peyaxöö! ⁹ —Rü ngëxguma tá nüxü pexinüegü na nügü nadëixü i wüxi i nachiüâne to i nachiüâne, rü éxna nüxü pexinüegü na wüxi i nachiüânewatama rü duñxügü rü norü äexgacümañ nügü nadëixü, rü tåütáma pebaixächiäegü! Erü ngëmaäcü tá nangupetü i noxrix. Natürü tåütáma nañnewa gux nixí i ngëma. ¹⁰ —Erü wüxi i äexgacüarü churaragü rü to i äexgacüarü churaragümañ tá nügü nadai. Rü wüxi i nachiüâne rü to i nachiüâne, rü nümaxü i nachiüânegüwa rü poraäcü tá naxiäxächiane, rü poraäcü

tá nangux i taiya, rü tá nataxuchi i daaweane. Rü duǔxügü tá nüxü nadaugü i daxüwa i tacü i namaā nabaixâchiexü, rü taxü i cuěxrügü. ¹²—Natürü naxüpa i guxüma i ngëma rü duǔxügü tá pexü ínayauxü, rü tá pewe ningëxütanü. Rü ngutauquëxepataügüwa tá pexü nagagü na ngëma pexna nacagüxülcèx, rü tá pexü napoxcüe. Rü nachiüñanegüarü äëgxacügüpëxewa tá pexü nagagü, naxcèx na chorü duǔxügü pixigüxü. ¹³—Rü ngëmaäcü tá pexü natauxcha na äëgxacügümä nüxü pixuxü i chauchiga. ¹⁴—Rü ngëgxuma tá ngëma pexü nagagü, jrü tåxü i pexoegaäegüxü naxcèx na tacümaä tá penangäxüxü na pegüëtüwa pechogüxülcèx! ¹⁵—Erü choma tá pexü charüngülxéen na nüxü pecuáxülcèx na tacümaä penangäxüxü i perü uwanügü. Rü nümagü rü tåtütáma nüxü nacuëxgü na tacümaä pexü nangäxügüxü i ngëgxuma. ¹⁶—Natürü pema rü woo penatügü, rü peegü, rü peeneëgü, rü peeyëxgü, rü petanüxügü, rü pemüçgü rü tá napeechitaegü na purichagüxütawa pexü iyaxuaxügüxü. Rü purichiägü rü tá pexü nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷—Rü guxü i nañnewa rü duǔxügü tá pexchi naxale, erü choxü peyaxögü rü chorü duǔxügü pixigü. ¹⁸—Natürü wocü tacü pexü üpetügu rü Tupanamëxewa tá pengëxmagü, rü núma tá pexü ínapoxü rü bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu. ¹⁹—Rü ngëgxuma aixcüma peyaxögümagu rü tama choxü ípetëxgü, rü tá penayauxgü i maxü i taguma gúxü. ²⁰—Rü ngëgxuma nüxü pedëuxgu na perü uwanügüarü churaragü Yerucharéxü íchomaëguâchixü, rü ngëmawa tá nüxü pecuëx na paxa tá nagu napogüexü ya yima ñäne. ²¹—Rü yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe rü name nixi i mëxpüneânewa tabuxmü. Rü yíxema Yerucharéüwa ngëxmagüxe rü tanaxwëxe na paxa ítachoxüxü. Rü yíxema tûmaânewa ngëxmagüxe rü tama name na ñäneçë tawoeguxü. ²²—Erü ngëma ngunexügü tá ínangu i Tupanaärü pocxu. Rü ngëmaäcü tá nayanguxü i guxüma i ngëma norü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü. ²³—Rü ngëma ngunexügügü rü tá poraäcü tuxü naguxcha ya yíxema ngelexegü ya iitacharaügxüe rü yíxema imaiñäcügüxü. Erü tá nangëxma i taxü i ngüxü, rü Tupana rü poraäcü tá nanapoxcüe i ngëma duǔxügü. ²⁴—Rü ñuxre, rü tá norü uwanügü taramaä nanadai. Rü togü, rü tá ínanayauxü na to i nachiüñanewa nagagüäxülcèx. Rü ñuxuchi i ngëma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ya yima ñäne ya Yerucharéü. Rü ngëmaäcü tá nangupetü ñuxmatata nawa nangu na Tupana ínamuxüxü i ngëma.

*Tupana Nanearü taeguchiga
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

²⁵—Rü ngexguma rü tá nangox i cuěxruxügü. Rü üexcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixigachitanü i nachicawaa.. Rü guxü i nachiüñanegüwa rü duǔxügü rü tá nanaxiâchiäetanü rü tá nabaixâchiäegü namaä na poraäcü naxâiguaâchixü i taxü i taxü rü norü yuapegü. ²⁶—Rü duǔxügü rü norü muümaä tá inayiyâxé i ngëgxuma nüxü nadauge i ngëma üpetüchaðxü i ñoma i nañnewa. Erü woo guxüma i tacü i daxüwa i nüxü idauxü rü tá naxiâxâchitanü rü tá nu ne nanaximare. ²⁷—Rü ngëgxuma rü guxü i duǔxügü i ñoma i nañecüäx rü tá choxü nadauge i ngëgxuma wüxi i caixanexügü ícharüxügü rü núma chaxüxgu namaä i chorü pora rü ütue. ²⁸—Rü ngëgxuma inaxügüna na naxüpetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü name nixi na petaäegüxü rü meä pedaunagüxü, erü paxa tá íchangü na pexü íchanguxüxüexülcèx —ñanagüür. ²⁹—Rü yemawena rü wüxi ga ore ga cuěxrüxü namaä nixu ga Ngechuchu, rü ñanagüür: —jDüçëx penangugü i iguera, rü éxna ngëxürlüxümare i to i naïgü! ³⁰—Rü ngëgxuma nüxü pedëuxgu na ngexwaca naxüätüxü, rü ngëmawa nüxü pecuëx na paxa tá taunecü na yïixü. ³¹—Rü ngëgxumarüü ta i ngëgxuma nüxü pedëuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuëx na yimama yïixü ya Tupana na äëgxacü yïixülcèx. ³²—Aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma i ngëma nüxü chixuxü rü tá ningu naxüpa na nayuexü i duǔxügü i ñuxma maxëxü. ³³—Daxüguxü i naâne rü ñoma i naâne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutâma inayarüxo. ³⁴—Pexuäegü na tama tacü rü chixexügagu dükwa nüxü perüxoexü na peyaxögüxü! Rü ngëmacëx penaxwëxe na pegüna pedaungüxü na tama pengäxëxü rü éxna ñoma i naâneärrü ngúchaüguama na perüxñüexü. Erü ngürüächi ngëmagu íperüxñüeyane tá pexü íchayabaixgü. ³⁵—Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüächi tacü iyaxúnerüü tá nixi naxcèx i guxüma i duǔxügü i ñoma i nañecüäx i ngëgxuma wenaxärü núma chaxüxgu. ³⁶—Rü ngëmacëx name nixi i pegü ípemexëegü. ³⁷—Rü guxüma peyumüxëgü na ngëmaäcü tama pexü naxüpetüxülcèx i ngëma äücumaxügü, rü aixcüma pimexülcèx i ngëgxuma chopëxewa pengugü! —ñanagüür ga Ngechuchu. ³⁸—Rü guxü ga ngunexügü rü tupauca ga taxünewa nayexama ga Ngechuchu, rü duǔxügüxü nangüexü. Rü chütacü rü guma Mëxpüne ga Orübuncüga äeganegu nayapeexü. Rü guxüma ga duǔxügü rü pëxmamaxüchi tupauca ga taxünewa nangugüxü na Ngechuchuxü naxñüexülcèx.

*Äëxgacügű naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)*

¹ Rü marü ningaica ga Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangögxüäxü ga pău ga ngearü puxëerüüäxü. ² Rü ga paigüarü äëxgacügű rü ngüexëerüügű ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yamëgxüxü, yerü duüxügüxü namuüe. ³ Rü yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icarütegu nangaxi. Rü nüma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngüexügű ga imugüxütanüxüchirëx nixi. ⁴ Rü nüma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü äëxgacügű rü tupaca ga taxüneärü purichiagüarü äëxgacügű. Rü namaä nüxü nixu ga ñuxäcü na natauxchaxü ga Ngechuchuxü na yayauxgüxücèx. ⁵ Rü nümagü ga yema äëxgacügű rü nataäegü. Rü díerü Yudana ngixü naxuaxügű. ⁶ Rü Yuda rü ngixü nayaxu ga yema díerü. Rü inanaxügű ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü ga äëxgacügű.

*Üpetüchigaaru ünawa nachibü ga Cori
(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

⁷ Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexü ga nagu nangögxüäxü ga pău ga ngearü puxëerüüäxü. Rü yema nixü ga ngunexü ga nagu carneruxacü yamëgxüxü naxcèx ga Üpetüchigaaru peta. ⁸ Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáü, rü ñanagürü nüxü: — ¡Peyamexëëx i törü ñona i Üpetüchigacex! — ñanagürü. ⁹ Rü nümagü Ngechuchuxü nangäxügű, rü ñanagürügű: — ¿Ngextá nixü i cunaxwëxexü na tanamexëëxü? — ñanagürügű. ¹⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: — Ngëxguma Yerucharéüwa pengugüga rü ngëxma tá nüxü peyangan i wüxi ya yatu i wüxi i tükü i dexámä ääcuxü ngixü ingexü. ¡Rü nawe perüxi ñuxmatatá napatastava pengugü! ¹¹ — ¡Rü yima ñpata ya nagu yaxúcune ya yima yatu, rü yima färü yorarama nüxü pixu rü ñapegügű nüxü:

“Torü ngüexëerü rü nüxü nacuáxchaü na ngëxüriüxü yüixü i ngëma ucapu i norü ngüexügümäa tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaaru ünacèx”, ñapegügű nüxü! ¹² — Rü tá pexü nüxü nadauxëe i wüxi i ucapu i taxü i marü mexëëxü i norü daxüchiüwa ngëxmaxü. ¡Rü ngëmawa tá penamexëe i ngëma ñona i Üpetüchigacex ixixü! — ñanagürü nüxü. ¹³ Rü yéma naxü ga nümagü rü nüxü inayangauzugü ga guxüma yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxürü. Rü yéma nanamexëëgü ga ñona ga Üpetüchigacex ixixü. ¹⁴ Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexü, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaä ga norü ngüexügű. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: — Ñuxäcü poraäcü choxü nangúchaü na pemaä chachibüxü i ñaä Üpetüchigaaru ünawa naxüpa na chayuxü. ¹⁶ — Natüru pemaä nüxü chixu rü tăutáma wenaxärrü Üpetüchigaaru ünawa chachibü, ñuxmatatá chowa yangu i ngëma Tupana naxwëxexü — ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaä ääcuxü. Rü Tupanana moxë naxxära, rü ñuxüchi ñanagürü nüxü ga norü ngüexügű: — ¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaä pengau! ¹⁸ — Erü pemaä nüxü chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatatá nawa nangu na pecaduarü utanücèx chayuxü na aixcüma pemaä inacuáxüçex ya Tupana — ñanagürü. ¹⁹ Rü nanayaxu ta ga pău, rü Tupanana moxë naxcèx naxä. Rü ñuxüchi ñanabüci, rü norü ngüexügüna nanaxä. Rü ñanagürü nüxü: — Ñaä pău rü chaxune i pexcë yuxüchiga nixü. ¡Rü ñaäwena rü ñaäcü tá penaxü na choxna pecuëxächiexüçex! — ñanagürü. ²⁰ Rü marü chibüwena rü to ga pochiyu ga binumaä ääcuxü norü ngüexügüna naxä, rü ñanagürü: — Daa binu rü Tupanana uneta i ngexwacaxüxüäärü cuexruü nixü. Rü chaugü ya pexcë ibacüwa Tupana pexü nüxü nadauxëe na aixcüma yüixü i ngëma norü uneta. ²¹ — Natüru ngëma yatu i chaechita äëxgacügüna choxü muxchaüxü, rü nuä mechawa tamaä narüto i ñuxmax. ²² — Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü Chaunatü ixunetaxürüü tá chayu. Natüru wüxi i ngechaüxüchi tá nixü naxcèx i ngëma yatu i äëxgacügüna choxü muxü. ²³ Rü yexguma ga norü ngüexügű rü inanaxügüe ga nüguna na nacagüexü, rü ñanagürügű: — ¿Texé tá tixi ya yíxema naëchita äëxgacügüna namuxë? — ñanagürügű.

Norü ngüexügű rü nüguna nacagüe na texé tá tixi xü ya guxäxü rü yexeraxe i natanüwa

²⁴ Rü yexguma ga yema ngüexügű rü nügümäa níporagatanücüü nachiga na texé tá tixü ya natanüwa guxäärü yexera ixixë. ²⁵ Natüru ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Ñoma i naänewa rü guxü i nachiüñagüarü äëxgacügű, rü poraäcü norü duüxügüxü namugü. Rü ñuxüchi nügű yaxugüga rü norü duüxügüarü dauruü i mexügü nixigü. ²⁶ — ¡Natüru pema rü tăutáma ngëxumarüü pixigü! Rü ngëxguma texé naxwëxegu na guxäärü yexera tiixü i petanüwa, rü name nixü na tügü itarüxíráxü i guxüma i tûnamüçügütanüwa. Rü texé naxwëxegu na peeru tiixü i petanüwa, rü name nixü i noxri rü guxäärü ngüexüerüü tixi. ²⁷ — Rü ñoma i naänewa rü corigü rü mechawa narütopü na nachibüexüçex, rü norü duüxügü nixü i ngëma naxcèx ñona ixüxü rü nüxü rüngüxëëxü. Natüru tatanüwa rü tama

ngēmaācū nixī, erü choma i perü cori na chiiñd rü perü ngüxēēruū chixī. ²⁸ —Rü pemagū nixī ga guxüguma chauxütawa peyexmagüxū ga yexguma ngúxū chingexgu. ²⁹ —Rü ngēmacex i choma rü äëxgacügxüd pexü chixigüxēē yema chaunatü äëxgacügxüd choxü ingucuchichexüd. ³⁰ —Rü ngēmaācū äëxgacü íchixüwa rü chomaā tá pechibüe rü tá pexaxegü. Rü äëxgacüchicawa tá perütogü na norü maxücèx nüxna pecagüxü i guxüma i Yudügü —ñanagürü.

*Ngechuchu nüxü nixu na Pedru tá nügü icúxü na norü ngúexü yütxü
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)*

³¹ Rü Pedruxü ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcèx ínaca na chixexümaā poraācū pexü naxüxücèx. ³² —Natürü choma rü Chaunatüxü cuxcèx chacèxü na taguma nüxü curüoxücèx na cuyaxöö. Rü ngēmacex i cumax, Pa Pedru, rü ngēguma chauxcèx cutaeguxgu, rü chanaxwèxe i nüxü curüngüxēē i cumücüga na nümagü rü yaxögüechaäxücèx —ñanagürü. ³³ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü íchamemare na wüxigu cumaā na chapoxcuxü rü éxna wüxigu cumaā na chayuxü —ñanagürü. ³⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Pedrux, cumaā nüxü chixu rü ñomatama i chütaçgu naxüpä na otá içaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuaxü —ñanagürü.

Mari ningaica ga na guxchaxügü nüxü üpetütxü

³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexüguma naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexü chimugü ngearü chochaägxümaā rü ngearü dñerüäxgüxemaā rü ngearü chapatuäxgüxemaā, iñü tacü pexü taxuxü ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxdügü rü ñanagürü: —Taxuüma —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma norü ngüexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya chochaäxü rü tanaxwèxe na ítayangexü i tümaärü chochaäxü rü taxuxü rü ta. Rü ngēguma texé ngearü taraäxgu rü tanaxwèxe i namaā tataxe i tümaärü gáuixüchiru na tümaärü poxüruü i taracex tataxexülcèx. ³⁷ —Erü pemaa nüxü chixu rü chauchiga nixī i ngēma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Wüxi i mäetaxürrü tá nanapoxcugü rü tá nayamëxgü”,
ñaxü. Erü guxüma i ngēma chauchiga ümatüxü i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü aixcüma ngēmaācū tá ningü —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü ñanagürü: —Pa Corix, nuā nangëxma i taxre i tara —ñanagürü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü ñanagürü: —Marü ningü i ngēma —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxé
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)*

³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínaxüxü ga guma ïñanewa. Rü Oríbunecüarü Mëxpünewa naxü, yerü woetama nacüma nixī ga yéma na naxüxüxü. Rü norü ngüexügü rü ta nawe narüxi. ⁴⁰ Rü yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngüexügüxü ñanagürü: —¡Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxüxücèx na tama Chatanáärü ügagu chixexügu peyixülcèx! —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxüra 50 ga metruwa norü ngüexüguma naxü. Rü yexma nacaxäpüxü rü nayumüxé. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngēguma cuma cunaxwèxegu, iñü nüxna choxü ínanguxuchixé i ñaä ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaü rü tama i choxü —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma wüxi ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngerü rü naxcèx nangox, rü nanaporaxé. ⁴⁴ Rü poraäcü nanaxiächiä ga Ngechuchu, rü yemacex yex-eraäcü nayumüxé. Rü yema na naxiächiäxümaä poraäcü nanaxaiyaächi. Rü guma norü aiyacümaä nichuruxüne. Rü ñoma nagü waixümüänewa ichuruxürrü nixī ga norü aiyacü. ⁴⁵ Rü yema ínayumüxéüwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngüexügutanüwa naxü. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü yerü norü ngechaämaä düxwa nayaxtae. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tücxü ípepee? ¡íperüdagü rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxüxücèx na tama Chatanáärü ügagu chixexügu peyixülcèx! —ñanagürü.

*Ngechuchuxü niyauxgü
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)*

⁴⁷ Rü yexguma iyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangugü ga muxüma ga duüxügü. Rü Yuda ga Ngechuchuarü ngüexüchiréx ixixü nixī ga naxüpexexü. Rü Ngechuchucex nixü na nüxü nachüxäcüma nüxü namoxëxücèx. ⁴⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Pa Yudax, ¿tücxü wüxi i chuxumaä cuchaechitae? —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yema togü ga Ngechuchuarü ngüexügü ga naxüxtawa yexmagüxü, rü yexguma nüxü nadaugüga ga yema ngupetüxü rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿cunaxwèxü na taramaa tanadéixü? —ñanagürü. ⁵⁰ Rü wüxi ga Ngechuchuarü ngüexü rü paigüarü äëxgacüarü duüxüxü nanapixëe, rü inanadae ga norü tügünechinü. ⁵¹ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngexrüma na pegü namaä pedéixü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema yatü ga ídaechinüxü ningögü,

rü nanamexēē. ⁵² Rü Ngechuchu namaā nidexa ga yema āēxgacügü ga norü yauxwa yéma ixü. Rü yema āēxgacügütanüwa nayexmagü ga paigüarü āēxgacügü, rü tupauca ga taxüneärü purichiągürü āēxgacügü, rü Yudíugürü āēxgacügüturugü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —*Tüxcüü taragü rü naixmenèxägümää chauxcèx nuä pexiñ noma wüxi i ngítexáxü chiiixürüü?* ⁵³ —Rü guxü ga ngunexügu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxünewa, rü tama choxü piyauxgü. Natürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü piyauxgütü, erü noma nixi i ora na naporaxü i Chataná —ñanagürü.

Pedru inayacüx na Ngechuchuxüll nacuáxü

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)

⁵⁴ Rü Ngechuchuxü niyauxgü, rü paigüarü āēxgacüpatawa nanagagü. Rü Pedru rü nawe narüxü, natürü yaxüguma nüxü nixüchigü. ⁵⁵ Rü yéma paigüarü āēxgacüpataèxtüarü ngäxüwa, rü purichiągü nanaxügü ga wüxi ga üxü. Rü nüxü ñinachomaëguachi. Rü Pedru rü ta yéma natanüwa narüto. ⁵⁶ Rü yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga āēxgacüarü duüxü nüxü idau. Rü meäma nüxü idawenü, rü ngítgürügü: —Naä yatü rü Ngechuchutanüxü nixi —ngítgürügü. ⁵⁷ Natürü Pedru rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngécüü, choma rü tama nüxü chacuëx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. ⁵⁸ Natürü yíxcamaxüra rü to ga duüxü Pedru xü nadau, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü ta Ngechuchutanüxü quixü —ñanagürü. Natürü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Tama nixi, Pa Yatüx. Tama natanüxü chixü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü wüxi ga ora ngupetügüwena rü to ga duüxü rü nüxü ñanagürülama: —Aixcümaxüchi ñä yatü rü Ngechuchutanüxü nixi, erü Gariréaneçüäx nixi —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxü chacuëx na tacüchigaxü quixuxü —ñanagürü. Rü yexgumatama Pedru íindexayane rü nica ga otä. ⁶¹ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedrucèx nügü inidau. Rü nüma ga Pedru rü nüxna nacuëxächi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Ñomatama i chütaxügu naxüpa na otä icaxü, rü tomaëxpüxcüna taxütáma cugü quixu na chorü duüxü quüixü”, ñaxü. ⁶² Rü yexguma ga Pedru rü ñinxüga yéma. Rü poraäcüxüchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux- cüraügü

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Rü yema yatügü ga Ngechuchuna daugüxü, rü nagu nidauxcüraügü, rü nüxna nanaçuaixcagüxü. ⁶⁴ Rü nayadüxétügü, rü nachiwegu nidagügü, rü ñanagürügü: —¡Nüxü nacuëx na texé cuxü na idagüxü! —ñanagürügü. ⁶⁵ Rü muxüma ga to ga ore ga chixexü namaä nixugüe.

Āēxgacügü ga tacüüpëxewa nanagagü ga Ngechuchu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)

⁶⁶ Rü yexguma yangunegu rü nangutaquëxegü ga Yudíugürü āēxgacügüturugü, rü paigüarü āēxgacügü, rü ngüexéerüügü ga Moïchearerü mugüwa nguxéëtaegüxü. Rü ñuxüchi norü purichiągüxü namu na napëxewa Ngechuchuxü nagagüxüllcèx. Rü yéma Ngechuchuna nacagu, rü ñanagürügü: ⁶⁷ —Toma rü nüxü tacuáxchaü rü cuma quüixü i Cristu rü éxna tama. ¡Tomañ cugü ixu! —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëxguma chi pemañ nüxü chixugü na choma chiiixü i Cristu, rü tåü chima choxü peyaxögü. ⁶⁸ —Rü ngëxguma chi pexna chacaxü na tacüçex choxna peçaxü, rü tåü chima choxü pengäxüga, rü tåü chima choxü pingëxü. ⁶⁹ —Natürü ñuxmawena rü choma i Tupana Nane na duüxüchü chiiixü rü Chaunatü ya Tupana ya poracüxtawá tá changëxma —ñanagürü. ⁷⁰ Rü yexguma guxüma ga yema āēxgacügü nüxna nacagu, rü ñanagürügü: —Éxna cuma quüixü i Tupana Nane? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü. Tupana Nane chixi ngëxgumarü i pematama nüxü pixuxürüü —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma nügümañ ñanagürügü ga yema āēxgacügü: —Ñuxma rü marü taxucëxma naxcèx tadau i to i duüxügü i nüxü ixuxü i ñä yatüchiga. Erü yixematama marü nañxwatama nüxü taxinüe i norü ore na ñuxü ñaxü —ñanagürügü.

23

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rü guxüma ga yema āēxgacügü rü inachigü, rü āēxgacü ga Dumaciüäx ga Piratuxütawa Ngechuchuxü nagagü. ² Rü yéma Piratupëxewa inanaxügue ga Ngechuchuxü na yaxugüexü. Rü ñanagürügü: —Naä yatü rü nüxü itayangaugü na cumañ nanuëxëëxü i duüxügü. Rü tomañ nüxü nixu na tama namexü na āēxgacü ya Dumawa ngëxmacüaxü na tanaxütanüxü. Rü nügü nixu na nüma na yíixü i torü āēxgacü i Cristu —ñanagürügü.

³ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quïixü i Yudíugüarü äëxgacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngémâacü, ngëma nüxü quixuxü chixi i chomax —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü ga paigüarü äëxgacügü rü togü ga duûxügü: —Chauxcèx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaa yatü —ñanagürü. ⁵ Natürü nümagü rü yexeraäcü Ngechuchuxü nixugüeama, rü ñanagürügü: —Nüma rü guxü i Yudéaanewa nanangüexëe i duûxülgü na cuxchi naxaiexücèx. Rü Gariréaanewa inanaxügü ga yemaäcü na duûxügüxü nangüexëexü, rü ngëmaäcü nanaxüñuxmata nüma Yudéaanewa nangu —ñanagürügü.

Erodepëxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma yemaxü naxñügu ga Piratu, rü duûxügüna naca rü ngoxi Gariréaanecüäx yixi ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma Piratu nüxü ñügu ga aixcüma Gariréaanecüäx na yüixü ga Ngechuchu rü Gariréaneäärü äëxgacü ga Erodeñtawa nanamu, yerü Yerucharéüwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸ Rü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu ga Erode rü nataäexüchi. Yerü nuxcümama poraäcü nüxü nadauxchaü, yerü üpaacü nüxü naxñü ga nachiga. Rü ínananguxëe na Ngechuchuxü nadauxchaüxü na napëxewa naxüäxü ga wüxi ga mexü ga taxü ga Tupanaäärü poramaä naxüxü. ⁹ Rü muëxpüxcüna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürü Ngechuchu rü tama nanangäxü. ¹⁰ Rü ýema nayexmagü ta ga paigüarü äëxgacügü rü ngueexëerügü ga Moïchäärü mugüwa nguxëetaegüxü. Rü nümagü rü poraäcü Ngechuchuxü ínaxuaxügü. ¹¹ Rü yexguma ga Erode rü norü churaragü rü poraäcü chixri Ngechuchumaä nachopetü. Rü nagu nidauxcürügü. Rü ñuxüchi wüxi ga äëxgacüchirugu nayacuxëegü na yemaäcü nüxü nacugüexücèx. Rü yemawena Piratuxüta wenaxäärü Ngechuchuxü namu ga Erode. ¹² Rü woo üpaacü ga Piratu rü Erodemaä nügüchi na naxaiexü, natürü yema ngunexügü nixi ga nügümaä nangüxmüexü.

Piratu rü Ngechuchumaä nanaxuegu na nayuxüçèx

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)

¹³ Rü yexguma ga Piratu rü nanangutaquëxexëe ga paigüarü äëxgacügü, rü togü ga Yudíugüarü äëxgacügü, rü guxüma ga duûxügü ga ýema yexmagüxü. ¹⁴ Rü Piratu ñanagürü nüxü: —Pema nuä chauxcèx penaga i ñaa yatü, rü nüxü pixu na chomaä nanuñexëäxü i duûxügü. Natürü pepëxewa nünxü chaca i ngëmachiga rü ñuxma rü marü nüxü pedau na taxuüma nawa ichayangauxü i ngëma chixexü, naxcëx ípenaxauxüxü. ¹⁵ —Rü Erode rü ta taxuüma nawa inayangau i ngëma chixexü, rü ngëmacëx wenaxäärü taxcèx nanamuëgu. Rü dücax, taxuüma i chixexü naxü na ngëmagagu nayuxüçèx. ¹⁶ —Rü ngëmacëx chorü churaragüxü tá chamu na naquaixgüäxüçèx, rü ñuxüchi tá chayangëx —ñanagürü. ¹⁷ Rü nüma ga Piratu rü guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuñxgu rü duûxügüxü nataäexëächaü namaä ga na yangéäxü ga wüxi ga yatü ga poxcuxü. ¹⁸ Natürü guxüma ga yema duûxügü rü wüxi inanaxügüe ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngëma Ngechuchu! ¡Barabáxü waxi ínanguxuchixëe! —ñanagürügü. ¹⁹ Rü yema Barabá rü napoxcu yerü üpaacü Yerucharéüwa äëxgacümaä nananuñexëe ga duûxügü, rü ñuxüchi namäeta. ²⁰ Natürü ga Piratu rü wenaxäärü duûxügümaä nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxü ningéxchaü. ²¹ Natürü ga duûxügü rü yexeraäcü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²² Rü Piratu norü tomaëxpüxcüna duûxügümaä nidexa, rü ñanagürü: —Düçèx, ¿tacü rü chixexü éxna naxü? Choma rü taxuüma i chixexüxü nawa ichayangau na ngëmacëx chanayuxëexü. Rü chorü churaragüxü tá chamu na naquaixgüäxüçèx, rü ñuxüchi tá chayangëx —ñanagürü. ²³ Natürü nümagü ga duûxügü rü yexeraäcü aita naxüeama, rü naxcëx ínacagü na curuchawa yapotaäxüçèx. Rü yema na nayexeragüümaxü ga yema duûxügü rü düxwa ga Piratu rü duûxügüga naxñü. ²⁴ Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxügüäxüçèx ga yema duûxügü naxwëxegüxü. ²⁵ Rü Barabáxü ningëx, yerü yema nixi ga duûxügü naxcëx ícagüxü. Rü yema Barabá nixi ga poxcuxü naxcëx na duûxügüxü äëxgacümaä nanuñexëexü rü namäetaxü. Rü yexguma ga Piratu rü duûxügüna Ngechuchuxü namu na namaä naxügüäxüçèx ga yema nümagü nanaxwëxegüxü.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)

²⁶ Rü yema duûxügü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa yanapotagüäxüçèx. Rü yexguma Ngechuchuxü yagagüyane, rü yexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chireneçüäx ga nañnewa ne ücü. Rü Chimáu nixi ga naega. Rü Chimáuñü niyauxgü ga duûxügü, rü naatügu ngíxü naxünagüga curucha na Ngechuchuwé ngíxü nangexüçèx. ²⁷ Rü muxüma ga duûxügü rü nawe narüxi. Rü yema duûxügütanüwa nayexmagü ga muxüma ga ngexügü ga auxexü rü aita üexü, yerü Ngechuchucèx nangechaügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü yema ngexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngecügüx,

Pa Yerucharéülçük̄ax jtāxū i chauxcèx pexauxxexū, natürü pegúcèxtama pexauxxe rü pexacügcèx! ²⁹—Erü nawa tá nangu i ngunexügū i nagu ñagüxū tá i duüxügū:

“Tataäegü ya yíxema ngeäxta ya taxuacüma äxäcögüxe, rü taguma tacharaügüxe, rü taguma maixäcögüxe, erü taxucatáma tümaxäcögücx taxauxxe”, ñagüxū. ³⁰—Rü ngēguma i duüxügū rü tá mëxpünegüxū nacèexügū rü ñanagürügū tá:

“¡Toétugu rübüuemü!” ñanagürügū tá. Rü tá ngüchitaerugüxüxū nacèexügū, rü ñanagürügū tá:

“¡Toxü idüxétügū!” ñanagürügū tá. ³¹—¿Erü ñuxäcü tá namaä nachopetü i ngēma duüxügū i aixcüma chixexü ügxü, ega ñaä chixexü chomaä naxügüga na woo taxuüma i chixexü chaxüchiréxü? —ñanagürü ga Ngechuchu. ³² Rü yéma nanagüga ta ga taxre ga máettagüxü na Ngechuchurü curuchawa yanapotagüxücx. ³³ Rü yexguma nawa nangugüga ga yema nachica ga Duüxéeruhinexägu ägaxü, rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nipotagü. Rü yema taxre ga máettagüxü rü ta Ngechuchurü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügüneçüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchuxü curuchawa iyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, ñüxü nangechaü i ñaä duüxügū, erü tama nüxü nacuëxüga na tacü rü chixexü naxüexü! —ñanagürü. Rü yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga dñerü ngixü nañanagüga na yemawa nüxü nacuëxücx na texáerü tá yiñxü ga yema Ngechuchuchiru. ³⁵ Rü duüxügū rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudügürarü äexgacügū rü Ngechuchuxü nacugüe, rü ñanagürü: —Nüma rü togüxü namaxéexü. ¡ñcü, ñuxma rü nügütama namaxéexü ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxü unetacü yixügi! —ñanagürü. ³⁶ Rü yema churaragü rü ta Ngechuchuxü nacugüe. Rü naxüttawa nañaxü, rü nüxna nanaxä ga binu ga üxchiüçü. ³⁷ Rü ñanagürügū nüxü: —Ega Yudügürarü äexgacü ya tacü quixügi, ¡rü cugütama rüngüxéexü i ñuxmax, na ícunguxuchixücx! —ñanagürü. ³⁸ Rü norü curuchatapéxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxü ga Griégugügawa rü Dumacüläxgügawa rü Yudügügawa ümatüxü ga ñaxü: —Daa nixü ya Yudügürarü Äexgacü ya Tacüxüchi —ñaxü. ³⁹ Rü wüxi ga yema máetaxü ga naxrüü curuchawa ipotaxü rü Ngechuchumaä naguxchiga, rü ñanagürü: —Ega aixcüma Cristu quixügi, ¡rü cugütama rüngüxéexü na ícunguxuchixücx, rü toxü rü ta rüngüxéexü na itanguxüxücx! —ñanagürü. ⁴⁰ Rü ñanagürü ga yema to ga máetaxü rü namücxü ñangaxüchiana, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü naxrüü na curuchawa quipotachiréxü, ¡rü ngēguma rü ta tama Tupanaxü cumüxü? ⁴¹ —Yixema rü name nixü na ipoxcüexü erü tagagutama nixü i ngüxü ingegüxü erü ngēma nixü i törü natanü naxcèx ga yema chixexü ga ixügüxü. Natürü daa yatü rü taxuüma i chixexü naxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma ga yema máetaxü rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, ¡choxna nacuëxächi i ngēguma wenaxäru nüma cuixüxü rü äexgacüxü ícunguxü! —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Aixcüma cumaä nüxü chixu rü ñomatátama i ngunexügu chomaä cungéxma i mexéchixü i nañanewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxüwama naxéâne ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵ Rü ga üexü rü nixo. Rü tupauca ga taxüneärü tüyemachiüxü rü ngäxügu narügaute. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü poraäcü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxmëxwa chanangëx i chauäe —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü nayu. ⁴⁷ Rü yexguma yema churaragü rü äexgacü ga Dumacüläxgüxü nüxü dëuxgu ga yema ngupetüxü, rü Tupanaxü nicüxü, rü ñanagürü: —Aixcüma ñaad yatü rü taxuüma i chixexü naxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rü guxüma ga yema togü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü poraäcü nangechaügüäcüma napatacex nawoegu. ⁴⁹ Natürü guxüma ga yema duüxügü ga aixcüma Ngechuchuxü cuëxgüxü rü yaxüwá-tama nüxü narüdaunü ga yema ngupetüxü. Rü yema duüxügütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügu ga Ngechuchuwe rüxicü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxü.

Ngechuchu rü naxmaügu nayanaxücuchiğü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)

⁵⁰ Rü nayexema ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga ïane ga Arimatéacüäx, rü Yúche nixü ga naega. Rü nüma rü Yudügürarü äexgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meä namaxü. ⁵¹ Rü nüma rü poraäcü ínananguxéexü na ínanguxü ga Tupana na yéma äexgacü yiñxücx. Rü yemacex tama norü me nixü ga yema Ngechuchumaä naxügüxü ga yema togü ga namücüga ja äexgacügü. ⁵² Rü nüma ga Yúche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxüneçü ínayaca. ⁵³ Rü curuchawa nayayaaxu ga Ngechuchuxüne, rü wüxi ga düxrüümaä nananuque. Rü wüxi ga naxmaü ga nutaarü mëxpüxüwa yacaxmaügüxü nayanaxücuchi. Rü yema naxmaü rü nayexwacaxü, rü taguma texéxü nagu yaxücuchigüxü nixü. ⁵⁴ Rü yema nixü ga ngunexü ga nagu Yudügü nügü imexéegüxü naxcèx ga

ngǔxchigaarü ngunexü. Rü marü ningōonechaň ga yema ngǔxchigaarü ngunexü. ⁵⁵ Rü yema ngecügü ga Ngechuchumaä Gariréanewa ne īcü, rü Ngechuchuxü íyaxǔcuchiğüxüwa íiyadaugü. Rü nüxü idaugü ga ñuxăcü na íyaxǔcuchiğüxü ga naxüne. ⁵⁶ Rü yexguma ngípatawa nangugü, rü inamexēęgü ga pumara rü chixü. Rü irüngügü ga ngǔxchigaarü ngunexü, yerü yema nixi ga Tupanaärü mu.

24

*Yuwa īnarüda ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)*

¹ Rü pěxmamaxǔchi ga yüxüarü ngunexü, rü yema ngecügü rü wenaxärü naxmaüwa íiyadaugü. Rü ýéma inangegü ga yema pumara ga yamexēęgüxü. Rü naigü ga ngecügü rü ta ngixü íyaxümüçügü. ² Rü yexguma ýéma nangugü, rü nüxü iiyangaugü ga marü na ínaxǔgachixü ga guma nuta ga naxmaüra nügxitaüxü. ³ Rü yexma nagu ichocu, natürü taxuüma idaugü ga naxüne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴ Rü yema ngecügü rü poraäcü ibaixächiäęgü, rü tama nüxü icuěxgüga ga tacü na naxügxü. Rü ngürüächi nüxü idaugü ga taxre ga yatügü ga ngixütagu chigüxü ga poraäcü iyaurachirutanücxü. ⁵ Rü yema ngecügü rü iyarümaxächieregü, yerü poraäcü imuüe. Rü yemacëga yema yatügü rü ñanagürügü ngixü: —¿Tüxcü nuxä yuetamaüga naxcë peyadau ya yima maxüčü? ⁶ —Nataxuma i nuä ya Ngechuchu, erü marü wena namaxü. ⁷ Rü nüxna pecuěxächie ga yema ore ga pemaä nüxü yaxuxü ga yexguma Gariréanewa nayexmagu! ⁷ —Yerü pemaä nüxü nixu ga ñuxăcü pecaduäxgüxü tá na yayauxgüxü, rü curuchawa na yapotagüäxü, rü ñuxăcü tomaěxpüx i ngunexüga tá wena na namaxüxü —ñanagürügü ga yema yatügü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuěxächie ga yema Ngechuchuarü ore. ⁹ Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaü. Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügümaä nüxü iyarüxugüe ga guxüma ga yema nüxü nadaugxü. Rü guxüma ga togü ga yaxögüxü ga yema yexmagüxümaä rü ta nüxü iyarüxugüe. ¹⁰ Rü Maria ga Magadáčläx, rü Cuána, rü María ga Chaütiägu naë, rü naigü ga ngecügü iyixi ga wüxigu ýéma Ngechuchuarü ngüexügüxütaüwa nangegütü ga yema ore. ¹¹ Natürü yema ngüexügücëx rü ñücamare nixi ga yema ore, rü tama ngixü nayaxögüchaü. ¹² Natürü ga Pedru rü inaňaächi, rü ñayadau ga naxmaüwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaü, rü nüxü nadau ga düxruügü ga wüxicüwagu na nanuxü. Rü poraäcü nabaixächiäe namaä ga yema ngupetüxü, rü baixächiäeäcüma napatacëx nataegu.

*Emaülärii namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)*

¹³ Rü yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngüexügü rü wüxi ga īane ga Emaüwa naxi. Rü norü yaxü ga guma īane rü 11 ga kilómetru nixi nüxna ga Yerucharéü. ¹⁴ Rü yexguma namagu naxiyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹⁵ Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüächi naxcës ýéma nixü, rü natanügu nixüchigü. ¹⁶ Natürü yema ngüexügü rü woo Ngechuchuxü nadaugü, rü tama nüxü nacuěxgüga na Ngechuchu yiixü, yerü Tupana rü nanatoöögü na tama Ngechuchuxü nacuěxgüxütcëx. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngüexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacüchiga nixi i pidexatanüxü na nuxä namagu na pexixü? —Rü tacücëx nixi i pengechaüexü? —ñanagürü. ¹⁸ Rü wüxi ga yema ngüexü ga Creopágü äęgaxü nanangäxü, rü ñanagürü: —Guxüma i duüxügü nixi i nüxü cuáxü ga yema yexwaca ngupetüxü ga Yerucharéüwa. Rü cuma na yexma cunaxüänechiréxü rü maneca cuxicatama nixi i tama nüxü cucuáxü ga yema ngupetüxü —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga núma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacü nangupetü ga Yerucharéüwa? —ñanagürü. Rü nanangäxüga yema ngüexügü, rü ñanagürügü: —Poraäcü chixexü nüxü naxüpü ga Ngechuchu ga Nacharétucäx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaärü orearü uruü ga mocu nixi. Rü Tupanapěxewa rü duüxügüpěxewa namecüma rü nanaxü ga taxü ga cuěxruügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü, rü meä duüxügüxü nangüexë. ²⁰ —Natürü ga paigüarü äęxgacügü rü törü äęxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacäčäx ga äęxgacügüna nanamugü na curuchawa yapotagüäcüma nayuxëęgüxüçëx. Rü yemaäcü nayamëxgü. ²¹ —Toma nüxü tacuěxgu rü nüma tá nixi i tomaä naporaxü na ínanguxuchixüçëx i tachiüâne nüxna i Dumacäčäxäru äęxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaěxpüx i ngunexü nawena nixi ga na yamëxgüxü. ²²⁻²³ —Natürü tama ngěxicatama nixi, yerü ñuxre ga ngexügü ga totanüxü rü toxü ñayabaixgü. Yerü yema ngexügü rü pěxmamaxǔchi ínyadaugü ga naxmaüwa, rü tama nüxü inayangaugü ga naxüne ga guma Ngechuchu. Rü yemacëx ga yema ngexügü rü toxcëx nawoegu, rü tomaä nüxü nayarüxugüe ga nüxü na nadaugxü ga Tupanaärü orearü ngerügü ga daxüčäx. Rü yema daxüčäxgü rü namaä nüxü nixugüga Ngechuchu rü na namaxüxü —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema ngexügürü

orexü taxlnüegü, rü ñuxre ga tomüçgü rü naxmañwa ínayadaugü. Rü yema ngexügü nüxü ixugüxürü nüxü inayangaugü ga naxmañ. Natürü tama Ngechuchuxü nadaugü —ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü tama peäëta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxögüxü i nuxcümañgüxü ga Tupanaärü orearü uruügüarü ore? ²⁶ ¿Rü tama ēxna nüxü pecuëx ga yema ngúxü tá na yangexü ga Cristu naxüpa na daxügxü i nañnewa naxüxü, na ngema ãexgacü yíixüçex? —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma inanaxügü ga namañ na nangoxéêäxüga guxüma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxü. Rü yema Tupanaärü ore ga Moiché ümatüxüma inanaxügü. Rü ñuxuchi namañ nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümañgüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxü. ²⁸ Rü yexguma yema ïane ga Emañwa nangugü, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügü naxüxüñeta. ²⁹ Natürü ga yema ngúexügü rü nüxü nacèxügü na yexma naxüxüçex, rü ñanagürügü: —¡Nuxma toxütagu nape, erü marü nayáuane, rü paxa tá nachütal —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nave yexma narüxäxü. ³⁰ Rü yexguma chibücx wüxiwa mechawa natogü, rü Ngechuchu nanayaxu ga pâu. Rü Tupanana moxë naxcëx naxä. Rü ñuxuchi inanabücu, rü wüxicigüna nanaxä. ³¹ Rü yexgumatama nañexü nicuëxächitanü. Rü nüxü nacuëxüga guma yíixü ga Ngechuchu. Natürü yexgumatama ngürüächi inayarütaxu ga nümax. ³² Rü yema taxre ga ngúexügü rü nügümaña ñanagürügü: —¿Tama ēxna ga itaäégüxü ga törü maxüñewa ga yexguma namawa tamañ yadeaxgu rü tamañ nangoxéêägü ga Tupanaärü ore i ümatüxü? —ñanagürlügü. ³³ Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngúexügü rü inaxüächi ga Yerucharéüçex na navoeguxü. Rü yexma nüxü nayangau ga na ínangutaquëxegüxü ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügü rü togü ga natanüxügü. ³⁴ Rü yema duüxügü ga ínguitaquëxegüxü rü ñanagürügü nüxü: —Aixüma nixi i marü wena namaxüxü ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáu ga Pedru rü marü nüxü nadau —ñanagürügü. ³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngúexügü rü ta nüxü nixugüga yema nüxü ngupetüxü ga namawa, rü ñuxäcü nüxü na yacuëxächitanüxü ga guma na yíixü ga Ngechuchu ga yexguma pâu inabücxugü.

Ngechuchu rü norü ngúexügüçex nangox

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)

³⁶ Rü yexguma yemañcü iyadexagülyane, rü ngürüächi norü ngäxütanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxü narümoxë, rü ñanagürü: —Nuxmaë Pa Chorü Duüxügü —ñanagürü. ³⁷ Natürü nümagü rü nabaixächiäegü, rü poraäcü namuñe, yerü nagu naxlnüegü rü wüxi ga naxchixütmare nadaugü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü pebaixächiäegü rü tama peyaxögü na choma chixü? ³⁹ —¡Düçex, nüxü pedeüx ya choxmëxgü rü chaucutügü! Rü chomatama chixü. ⁴⁰ Rü choxü pingögü rü meä choxü perüdaunu! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxü pedauxüruü naxämachi rü naxäxchinëxä —ñanagürü. ⁴¹ Rü yema ñaxguwena, rü nüxü nanawëx ga naxmëx rü nacutü. ⁴² Natürü ga yema duüxügü rü yexguma rü ta tama nüxü nayaxögü, yerü nabaixächiäegü rü natañegü. Rü yemacex ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pexü nangëxmaxü i òna i nuñ? —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma nüxna nanaxägü ga wüxi ga choxni ga iguxüchipéxex rü wüxiweü ga berure. ⁴⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duüxügüpëxewa nanangöx. ⁴⁵ Rü ñuxuchi ñanagürü nüxü: —Rü yema choxü ngupetüxü rü yema nixi ga pemañ nüxü chixüga yexguma tauta chayüxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemañ nüxü chixu rü ñacharügü:

“Rü tá ningü i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyaegüärü poperawa, rü Moiché ümatüxü i mugü, rü ore i nuxcümañgüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxüwa”, ñacharüglüchirëx pexü. ⁴⁶ Rü yemañcü namañ nanangoxéê ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ⁴⁷ Rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü choma i Cristu rü tá chayu, rü tomaëxpüx i ngunexüga rü tá wena chamaxü. ⁴⁸ —Rü yemamatama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxü yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügü i ngëma ñuxmatata guxü i nañnewa nangu na ngëmañcü duüxügü nüxü rüxoexüçex i nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçex i norü pecadugü. ⁴⁹ —Rü ñuxma rü pemamatama nixi i chorü orearü uruügü, rü tá duüxügümañ nüxü pixu ga yema chauxütwala nüxü pedaugüxü rü nüxü pexñüexü. ⁵⁰ —Rü düçax, choma rü pexcëx tá núma chanamu i Nañe i Üünexü ga pexcëx nüxü naxunetaxü ya Chaunatü. Natürü chanaxwëxe i nümatátama daa ïane ya Yerucharéüwa pengëxmagü, ñuxmatata penayauxgü i ngëma Tupanaäe i Üünexü i daxüwa ne üxü i tá pexü poraexëexü —ñanagürü.

Ngechuchu rü daxügxü ga nañnewa naxü

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéüärü toxnamana norü ngúexügüxü nagagü, ñuxmata Betániäärü ngaicamana nangugü. Rü yéma norü ngúexügüétü nawémex, rü Tupanana naxcëx naca na nüxü nangoxéêxüçex. ⁵¹ Rü yexguma yema ngúexügüçex

nayumüxēguwena rü nüxna nixūgachi. Rü Tupana daxūguxü ga naānnewa nanaga.
⁵² Rü nümagü ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nicuèxügü. Rü ñuxüchi taāeācüma Yerucharéüçèx nawoegu. ⁵³ Rü guxüguma tupauca ga taxüneawa naxixü, rü yéma Tupanaxü nicuèxügü. Rü ngēmaâcü yii.

ORE I MEXÜ GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Tupana Nane rü duüxüüäcü nangox

¹ Naxüpa ga guxüma, rü marü nayexma ga Tupana Nane. Rü Tupanamaä nayexma rü woetama Tupana nixi ga nümax. Nüma rü Tupanaärü Ore nixi i naega erü tamaä nüxü nixu i Tupanachiga. ² Rü naxüpa ga guxüma rü nüma ga Tupana Nane rü naxüütawatama nayexma. ³ Rü guma Nanexü nixi ga namuxü ga Tupana na naxüäxtçex ga guxüma. Rü nataxuma i tacü i ñüxma ngëxmaxü i tama nüma naxüü. ⁴ Rü Nanewa nixi i nangexmaxü i maxü. Rü ngema maxü rü guxü i duüxügüarü ngóonexëerü nixi. ⁵ Rü yima Nane rü woo chixexü iporaxüwa rü duüxügüü nüxü nacuëxëe i Tupanachiga. Rü ngëma chixexü rü taxucü-rüwama ngëma mexüü naryüyexera. ⁶⁻⁷ Rü nayexma ga wüxi ga yatu ga Cuáü ga baiüxëëruü äegacü. Rü guma nixi ga Tupana nüma namucü na nüxü yaxuxüçex ga nachiga ga guma ngóonexëerü na yemaäcü guxâma nüxü yaxögüxüçex. ⁸ Rü nüma ga Cuáü rü tama Tupana Nane ya duüxügüarü ngóonexëerü nixi. Natürü nüma nixi ga Tupana nüma namuxü na nüxü yaxuxüçex ga nachiga ga guma ngóonexëerü. ⁹ Rü ñoma ga nañnewa nangu ya yima aixcüma Tupana Nane ixicü i guxüma i duüxügüü ngóonetanüxëëcü. ¹⁰ Rü nüma ga guma Nane ga Tupanaärü Ore ixicü rü ñoma ga nañnewa nayexma. Rü woo nagagu nixi ga naxüäxü ga guxüma ga ñoma ga nañne, natürü ñoma ga nañne-cüäx ga duüxügü rü tama nüxü nacuëxü na texe yiixü. ¹¹ Nuä norü nañnewatama nangu, natürü norü duüxügü ga Yudíugü rü tama nanayauxgü. ¹² Natürü guxema nayauxgüxe rü nüxü yaxögüxe rü tükü nanatauxchaxëe na Tupanaxäcügü tixigüxü. ¹³ Rü ñuxma rü Tupanaxäcügü tixigüga guxema yaxögüxe. Natürü tama noxri tabuemügagü nixi i ngëma rü tama tumanatügüarü ngúchaügagü nixi. Natürü i ñüxma rü Tupanaxäcügü tixigüga guxema yaxögüxe yerü nümatama ga Tupana rü naxüügüü tükü nüxü nüxü. ¹⁴ Rü nüma ya yima Nane ya Tupanaärü ore ixicü rü duüxüäcü nangox. Rü totanüwa nayexma rü poraäcü toxü nangechaü rü aixcüma nixi ga norü ore. Rü toma nüxü tadaugü ga ñuxäcü na naxüünexü. Rü Nanatüxüätawa nanayaxu ga yema üüne yerü nügümäa nüxü nawüxicex ga nüma. ¹⁵ Rü gumachigaxü nixi ga yaxuxü ga Cuáü ga yexguma ñaxgu: —Daa nixi ga guma pemaä nüxü chixuchigacü ga yexguma ñachaxgu:

“Rü yima chowamea no ücü rü choxü rüyexeracü nixi, yerü woetama marü nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñanagürü ga Cuáü. ¹⁶ Rü yima Tupana Nane rü namecümaxüchi rü naxmëxwa nangëxma i guxüma. Rü naxüttawa nixi i nayauxgüü i guxüma i ngüxëëgü. ¹⁷ Rü Moïchexü nixi ga namuxü ga Tupana na tükü nangüexëexüçex ga yema norü mugü. Natürü Ngechuchu ya Cristuxü nixi ga namuxü na tükü nangüexëexüçex na yigü ingechaügüü rü nagu imaxëxüçex i ore i aixcüma ixixü. ¹⁸ Taguma texé ñuxgu nüxü tadau ga Tupana. Natürü Nane ya nügümäa nüxü wüxicacü nixi ya tükü nüxü cuëxëëcü. Rü yima Nane rü Tupanaxäcü nixi, rü Nanatümaä wüxiwa nangëxmagü.

Cuáü ga baiüxëëruü rü nüxü nixi ga Ngechuchu ya Cristuchiga

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Rü yema Yudíugüarü äëxgacügü ga Yerucharéüçüäx rü Cuáü ga baiüxëëruüxüätawa nanamugü ga paigü rü Lebitanüxüüga na nüxna yacagüexüçex na texe yiixü. ²⁰ Rü nüma ga Cuáü rü meäma nügü nixi, rü ñanagürü: —Tama nixi i Cristu chiiçü i chomax — ñanagürü. ²¹ Rü wenaxärü nüxna nacagü rü ñanagürü: —¿Texé éxna quixü? ¿Éxna cuma ga nuxcumäcü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería quixü? —ñanagürü. Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü: —Tama Ería chixi —ñanagürü. Rü nümagü rü wenaxärü nüxna nacagüe rü ñanagürü: —¿Éxna cuma quixü ya yima orearü uruü ga Moïché nüxü ixucü ga ínguxchaücü? —ñanagürü. Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü: —Tama yima chixi —ñanagürü. ²² Rü yexguma ñanagürü: —¿Éxna texé quixü? Erü tanaxwëxe i ngëma nüma toxü mugüxüxtawa tanange i curü ngäxüga. ¿Rü nüxü ñacuü i ñüxma na texé quixü? —ñanagürü. ²³ Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma nixi i ngëma duüxü i dauxchitawa i ngextá taxüema íxäpataxüwa tagaäcü ñachaxü:

“Rü nüxü perüxoe i pecüma i chixexü rü ipeyeranwëxächixëex i perü maxü naxcex ya Cori ya Tupana” —ñachaxü, guma nuxcumäcü ga orearü uruü ga Ichaxia nüxü ixuxüü —ñanagürü. ²⁴⁻²⁵ Rü yexguma ga yema paigü rü Parichéügü yéma mugüxü ga Cuáümaä na yanadexagüxüçex rü wenaxärü nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —Rü ngëxguma tama Cristu quixigu, rü tama Ería quixigu, rü tama yima orearü uruü ya ínguxchaücü quixigu, ¿rü tüküçü i duüxügüü ícubaiüxëëxü i ñüxmax? —ñanagürü nüxü. ²⁶⁻²⁷ Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü: —Choma rü dexawamare íchanabaiüxëë i duüxügü. Natürü petanüwa nangëxma

ya yima tama nüxü pecuácü ya choweama ne ücü. Rü choma rü napéxewa rü taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunügürü wëgüwa chame —ñanagürü ga Cuáü. ²⁸ Rü yema nachica ga Betániágü ãegaxüwa nixí ga Cuáü ga nüxü yaxuxü ga yema ore. Rü natü ga Yudáüärü tocutüwa nixí ga yema nachica ga ngextá Cuáü duüxügüxü ibaiüxëëxüwa.

Ngechuchu nixí ga Tupana núma namucü na duüxügüxü pecaducex nayuxülcex

²⁹ Rü moxüäcü ga Cuáü rü Ngechuchuxü nadau ga naxcèx na yaxüxü. Rü ñanagürü ga Cuáü: —¡Rü díçax! Daa nixí ya yima Tupana núma namucü na nayuxülcex na ñoma i naâneçüäx i duüxügüxü pecaduxü iyanaxoxëëxülcex. ³⁰—Rü choma rü daa Ngechuchuchi-gaxü nixí ga chixuxü ga yexguma ñachagu:

“Rü choweama ne naxü ya wüxi ya chorü yexeracü, yerü núma rü woetama nayexma ga tauta chabuxug ga chomax”, ñachagu. ³¹—Rü chomatama ga noxri rü tama nüxü chacuèx ga texe na yiixü ga nümax. Natüru núma chaxü na dexawamare duüxügüxü íchibaiüxëëtänüxülcex na tatanüxü i Yudüugü nüxü cuègxüxülcex na texé yiixü —ñanagürü. ³² Rü ñanagürü ta ga Cuáü: —Rü chomatama nüxü chadau ga Tupanaäe ga Üünexü ga yexguma wüxi ga muxtucurüü daxüwa ínaxexeegu rü Ngechuchuxünegu yanawëgxux. ³³—Choma rü noxri tama nüxü chacuèx ga texe na yiixü ga nümax. Natüru ga Tupana ga choxü mucü na dexawamare duüxügüxü íchibaiüxëëxülcex, rü ñanagürü choxü:

“Rü yima nüxü cudaucü ya chauäe i Üünexü naætugu írüxeceecü, rü yima tá nixí ya chauäe i Üünexü duüxügüna nguxëëcü”, ñanagürü choxü. ³⁴—Choma rü marü yima Ngechuchuxü chadau rü pemaä nüxü chixu na núma rü aixcüma Tupana Nane yiixü —ñanagürü.

Niixräiüxü ga norü ngúexügü ga Ngechuchu

³⁵ Moxüäcü rü wenaxärrü Cuáümaä yema nachicawa tayexmagü ga toma ga taxre ga norü ngúexügü. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu ga yéma na naxüpetüxü, rü Cuáü rü ñanagürü toxü: —¡Díçex! Yima nixí ya Tupana núma namucü na pecaducex nayuxülcex —ñanagürü. ³⁷ Rü toma ga Cuáüäü nügüexügü rü nüxü taxlinüe ga yexguma yema ñaxgu. Rü Ngechuchu tarüxü. ³⁸ Rü nügü inidau ga Ngechuchu, rü toxü nadau ga nawe na tarüxixü. Rü toxna naca rü ñanagürü toxü: —¿Tacülcex pedau? —ñanagürü. Rü tomagü rü ñatarülgüy: —Pa Ngúexëëruüx, ¿ngexta nixí i cupexü? —ñatarülgüy. ³⁹ Rü Ngechuchu toxü nangäxü, rü ñanagürü toxü: —¡Nuä chowe perüxü rü ípeyadex! —ñanagürü. Rü nawe tarüxü, rü nüxü tadaugü ga na ngexta napexü. Rü yexguma yéma tangugü, rü marü ågümüçüarü orawa nangu ga na nayaüanexü. Rü yexma naxütagu tarücho rü ñuxmata nachüta. ⁴⁰ Rü choma chixi ga noxri Cuáü ga baiüxëëruüxü chaxinüxü ga yixcama Ngechuchuwe charüxüxü. Rü chomücü rü Aüdré nixí. Rü núma rü Pedru ga Chimáüüneë nixí. ⁴¹ Rü yexgumatama ga Aüdré, rü naâneë ga Chimáüçex nayadau. Rü ñanagürü nüxü: —Rü marü nüxü itayangau ya yima Cristu ga nuxcüma Tupana nüxü unetacü —ñanagürü. ⁴² Rü yemawena, rü Ngechuchu íyexmaxüwa Chimáüxü naga ga Aüdré. Rü yexguma Ngechuchu Chimáüxü dëüxgu, rü ñanagürü nüxü: —Cuma nixí i Chimáü i Cuáü nane quïixü. Natüru i ñuxmawena rü Nuta tá nixí i cuéga —ñanagürü. Rü ngëma naega rü Pedru ñaxüchiga nixí.

Ngechuchu rü naxcèx naca ga Piripi rü Natanae

⁴³ Rü moxüäcü ga Ngechuchu rü nügü namexëë na Gariréaanewa naxüxülcex. Rü Piripixü inayangau rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. ⁴⁴ Rü núma ga Piripi rü ïäne ga Becháidacüäx nixí. Rü yémacüäx ta nixí ga Aüdré rü Pedru. ⁴⁵ Rü Piripi rü Natanaecex nayadau, rü ñanagürü nüxü: —Marü nüxü itayangau ya yima Cristu ga Moïché nachiga naxümatüçü ga mugüarü poperawa, rü nuxcümaügüxü ga Tupanaärrü orearü uruügü ta nachiga naxümatüçü. Yima nixí ya Yúche nane ya Ngechuchu ya Nacharétucüäx —ñanagürü. ⁴⁶ Rü ñanagürü ga Natanae: —¿Ñuxäcü i tacü rü mexü i Nacharétuwa ne naxüxü? —ñanagürü. Rü Piripi nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Díçex, ngíxä rü ítayadau! —ñanagürü. ⁴⁷ Rü yexguma Ngechuchu Natanaexü dëüxgu ga naxcèx na yaxüxü, rü ñanagürü: —¡Díçex! Yéa ne naxü i wüxi i yatü i aixcüma Yuduü ixixü i aixcüma ngearü chixexüäxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Natanae rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü i choxü cucoáxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Naxüpa ga Piripi cuxcèx na yacaxü, rü choma rü cuixü chadau ga yexguma orix ga igueratüügu curüxüäxgux —ñanagürü. ⁴⁹ Rü Natanae nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruüx, cuma rü Tupana Nane quixí. Rü cuma nixí i guxüma i Yudüugüarü Äêxgacü quïixü —ñanagürü. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü choxü cuyaxö erü cumaä nüxü chixu na igueratüüwa cuixü na chadauxü. Rü ngëmacexicatama nixí i cuyaxöxü. Natüru ngëma ñuxma nüxü cudauxüärrü yexera tá nixí i nüxü cudauxü i yixcüra —ñanagürü. ⁵¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü tá nüxü pedaugü na yawânxaxü i daxüguxü i naâne. Rü tá nüxü pedaugü i Tupanaärrü orearü ngeruügü i

daxūçüäx i ngema daxū īgūxū rü írūxīgūlūxū i naetüwa ya Tupana Nane ya duūlxūxū ixīcū —ñanagürü.

2

Ngūtarü peta ga īane ga Canáwa üxū ga Gariréaanewa

¹ Rü yexguma marü tomaëxpüx ga ngunexü Gariréaanearü īane ga Canáwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü nayexma ga wüxi ga ngūtarü peta. Rü yemawa ngixna naxugü ga naē ga Ngechuchu. ² Rü Ngechuchuna rü toxna rü ta naxugüe na yéma taxīxüçèx. ³ Rü nagüx ga norü axexü ga binu. Rü Ngechuchu naē ngigürügü nüxü ga Ngechuchu: —Marü nagüarü binuäxgü —ngigürügü. ⁴ Natürü Ngechuchu ngixü nangäxü, rü ñanagürü: —Pa Mamax, ¿tūxüçü chomaä nüxü quixu i ngēma? Erü tauta nawa nangu na chanaxüxüçèx i tacü rü mexü i Tupanaärü poramaä üxü —ñanagürü. ⁵ Natürü ga ngīma ga naē rü ngigürügü nüxü ga yema baegüxü namaä ga binuchiü: —¡Penaxüx i guxüma i ngēma nüma pemaä nüxü yaxuxü! —ngigürügü. ⁶ Rü yéma iyexma ga 6 ga tūxü ga nutagüngüçèx. Rü wüxicigü ga yema tūxüwa rü maneca yexma name ga 50 rü éxna 70 litrugü ga dexá. Rü yema tūxügü iyixü ga yema Yudügü ngixü ixügüäcugücü ga yexguma dexámäa nügü yayauxmëgxüchaägu na Tupanacèx nügü yamexéegüxüçèx. ⁷ Rü Ngechuchu rü yema baegüxüxü namu, rü ñanagürü: —¡Dexámäa ngixü pixügüäcu i ñaā tūxügü! —ñanagürü. Rü nümagü ga yema baegüxü rü meämä ngixü nixügüäcu. ⁸ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ñuxma chanaxwèxe i íraxü peyaxu, rü petaarü yoraxütawa penange —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxügü ga yema baegüxü. ⁹ Rü yema petaarü yora nüxü naxaxneta ga yema dexá ga binuxü naçexichixü. Natürü tama nüxü nacuëx ga ngextá na nayauxgüäxü. Rü yema baegüxüçatama nixü ga nüxü cuëgxüxü ga dexámare na yüixü ga noxrix. Rü yexgumatama ga yema petaarü yora rü yema yatü ga ingixüçèx naca. ¹⁰ Rü ñanagürü nüxü: —Guxü i naânewa rü duúxügü rü noxri rü namaä nabae ya mecü ya binu. Rü ngēxguma marü meämä guxüma axegügi i ngēma nüxna naxuxü, rü ngēmawena rü nüxna nanaxä ya ngexcürüücumare ya binu. Natürü i cuma rü marü nagúxchaägu i peta, rü mexëchicü ya binumaätama cuyaxaxegüxëe i duúxügü —ñanagürü. ¹¹ Rü guma Gariréaanewa yexmane ga īane ga Canáwa nixü ga yema naxüxü ga Ngechuchu. Rü yema nixü ga nüxirüxü ga cuëxruü ga Tupanaärü poraxü i ñanagürü. ¹² Rü yemawena rü Capernáu ga ëñanewa naxü ga Ngechuchu. Rü naë rü naenéegü rü toma ga norü ngüexügü rü ta ítayaxümüçügü. Rü yéma guma ëñanewa tayexmagü ga ñuxre ga ngunexü.

*Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga yema duúxügü ga yéma taxegüxü
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)*

¹³ Rü toma ga Yudügü rü marü ningaica ga torü peta ga Üpetüchiga. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Yerucharéüwa naxü. ¹⁴ Rü yexma tupauca ga taxünegu nüxü nayangau ga duúxügü ga yéma norü wocagümaä rü carnerugümaä rü muxtucugümaä taxegüxü. Rü yéma nüxü nadau ta ga duúxügü ga norü taxechicawa rütopügü rü Tupanaärü ämarewa mexü ga diërumä yéma taxegüxü. ¹⁵ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Ngechuchu, rü nanaxü ga wüxi ga quaixüxü ga naxchëxmünaxcèx. Rü yemamaä tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga yema duúxügü guxüma ga norü carnerugümaä rü wocagümaä. Rü yema diërueä taxegüxüäri diëru rü ngixü narüwoü ñaxtüanegu. Rü norü mechagü rü ta nüxü nawoneta. ¹⁶ Rü yema muxtucugümaä taxegüxüxü ñanagürü: —¡Peyana i ngēma perü muxtucugü i nuä! Tama name i taxepataüxü peyaxixëe ya daa Chaunatüpata —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü nüxna tacuëxächie ga nuxcümaüxü ga ümatüxü ga ñaxü:

“Duúxügü rü tá chauxchi naxaie erü chanachuxu i tacü i chixexü na naxügüxü i Tupanap- atawa”,

¹⁸ Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü rü cuëxruüxü toxü cedulaëe na nawa nüxü tacuåxüçèx na aixcüma Tupana yüixü ya cuxü mucü na ícunawoxüxüçèx i ñaā duúxügü i nuä? —ñanagürügü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Nagu pepogüe ya daa tupauca ya taxüne! Rü choma rü tomaëxpüx i ngunexügü rü tá wena ichanadaxëe —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Rü 46 ga taunecü nawa napuracüe ga duúxügü na naxügüäxüçèx ga daa tupauca ya taxüne. ²¹ Rü ñuxäcü tá i cuma i tomaëxpüx i ngunexü tátama wena ícunadaxëëxü? —ñanagürügü. ²² Natürü guma Tupanapata ga Ngechuchu nachiga idexane rü naxünechigatama nixü. ²³ Rü yemacèx ga toma ga norü ngüexügü, rü yexguma Ngechuchu yuwa írûdaxu, rü nüxna tacuëxächie ga yema ore ga Ngechuchu nüxü ixuxü. Rü aixcüma tayaxögü ga yema ore ga nüxü yaxuxü rü yema Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga orearü uruügü Ngechuchuchigagu ümatügüxü.

Ngechuchu rü nüxǖ nacuèx i guxǖma i duüxǖgǖ

²³ Rü yexguma Ngechuchu Üpetüchigaarü petacèx Yerucharéüwa yexmagu, rü muxǖma ga duüxǖgǖ rü nüxǖ nayaxögǖ, yerü nüxǖ nadaugǖ ga yema taxǖ ga mexǖgǖ ga Tupanaäärü poramaä naxüxǖ. ²⁴ Natǖrǖ ga nüma ga Ngechuchu rǖ tama yema duüxǖgümëxewa nügǖ nayemaxëechaǖ, yerǖ woetama marǖ nüxǖ nacuèx ga tacǖga na naxinüexǖ ga guxǖma ga yema duüxǖgǖ. ²⁵ Rü yemacèx ga nüma rǖ taxucèxma texé namaä nüxǖ tixu na tacǖga naxinüexǖ ga yema duüxǖgǖ. Yerǖ nümatama marǖ nüxǖ nacuèx ga tacǖga na naxinüexǖ ga naäewa ga wüxichigǖ.

3

Ngechuchuxütagu nanaxüâne ga Nicodému

¹ Nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Nicodémugu äegacü. Rü nüma rǖ wüxi ga äëxgacü ga nüxǖ nangechaǖgǖcü nixi ga Yudíugütanüwa. ² Rü guma Nicodému rǖ Ngechuchuxütagu nanaxüâne ga chütacü. Rǖ nñagürǖ Ngechuchuxǖ: —Pa Ngúexëeruǖx, toma nüxǖ tacuex na aixcüma Tupana nüma cuxǖ muxǖ na toxǖ cungüexëexǖcex. Erǖ taxucürüwa texé cuxrǖ tanaxǖ i ngëma taxǖ i mexǖgǖ i Tupanaäärǖ poramaä üxǖ, ega tama Tupana tûmaxǖtawa ngëxmagu —ñanagürǖ. ³ Rǖ Ngechuchu nanangäxǖ rǖ nñagürǖ nüxǖ: —Aixcüma cumaä nüxǖ chixu, rǖ yíxema tama wenaxärǖ buxe rǖ taxucürüwama Tupana äëxgacü iixixǖwa tangu —ñanagürǖ. ⁴ Rǖ Nicodému rǖ Ngechuchuna naca, rǖ nñagürǖ nüxǖ: —¿Natǖrǖ nñuxäcü i wüxi i yatǖ i marǖ yaxǖ i wena nabuxǖ? ¿Éxna wena naëänügǖ naxücxǖ rǖ ngëmaäcü wena nabuxǖ? —ñanagürǖ. ⁵ Rǖ Ngechuchu nanangäxǖ rǖ nñagürǖ: —Rǖ aixcüma cumaä nüxǖ chixu rǖ yíxema tama nüxǖ rǖroxue i túmaärǖ pecadu rǖ tama Tupanaäärǖ i Üünexǖwa nayaxúxe i maxǖ i ngexwacaxǖxǖ, rǖ taxucürüwama Tupana äëxgacü iixixǖwa tichocu ⁶ —Yíxema duüxǖwa buxe rǖ duüxǖtama tixi. Natǖrǖ yíxema Naäe i Üünexǖwa nayaxúxe i maxǖ i ngexwacaxǖxǖ, rǖ Tupanaxäcü tixi. ⁷ —Täätáma cuþaixächiäe na cumaä nüxǖ chixuxǖ na Tupana naxwëxexǖ na guxǖma i duüxǖgǖ rǖ wena nabuexǖ! ⁸ —Ya buanecü rǖ nüma ínanaxwëxexǖwa nabu. Rǖ nüxǖ cuxinǖ i naga, natǖrǖ tama nüxǖ cucuèx na ngextáama ne naxüxǖ rǖ ngextáama na naxüxǖ. Rǖ ngëxgumarǖ tia tixigǖ ya guxâma ya yíxema Naäe i Üünexǖwa nayaxúxe i maxǖ i ngexwacaxǖxǖ —ñanagürǖ. ⁹ Rǖ Nicodému wenaxärǖ Ngechuchuna naca, rǖ nñagürǖ: —¿Natǖrǖ nñuxäcü nixi i ngëma? —ñanagürǖ. ¹⁰ Rǖ Ngechuchu nanangäxǖ, rǖ nñagürǖ nüxǖ: —Cuma rǖ Yudíugürǖ ngúlexëeruǖ i nüxǖ cuáxǖ quixi. ¿Rǖ nñuxäcü chi i cuma i tama nüxǖ cucaúxǖ i ngëma? ¹¹ —Aixcüma cumaä nüxǖ chixu rǖ toma rǖ namaä tidexagǖ i ngëma nüxǖ tacuáxǖ. Rǖ norǖ uruǖ tixigǖ i ngëma nüxǖ tadaugǖxǖ. Natǖrǖ pema rǖ tama toxǖ peyaxögǖ i ngëma pemaä nüxǖ tixuxǖ. ¹² —Rǖ nñuxma na tama choxǖ peyaxögǖxǖ i ngëma pemaä nüxǖ chixuxǖ i ñoma i naäneärǖ ngëmaxǖchiga, rǖ ñuxäcü tå̄ peyaxögǖxǖ ega pemaä nüxǖ chixuxgu i daxǖguxǖ i naäneärǖ ngëmaxǖchiga? ¹³ —Taguma texé daxǖguxǖ i naänewa taxǖ. Natǖrǖ i choma i Tupana Nane na duüxǖxǖ chiiixǖ, rǖ chaxicatama nixi i gemä ne chaxǖxǖ rǖ ngema tá̄ chaxǖxǖ. ¹⁴⁻¹⁵ —Pema nüxǖ pecuèx ga ñuxäcü nuxcümaxǖchima yema nachica ga ngextá taxuéma íxápataxǖwa, rǖ Moiché wüxi ga naïgu nanaxünagǖ ga yema åxtape ga dñerumünaxcèx. Rǖ ngëxgumarǖ tá̄ ta i choma i Tupana Nane i duüxǖxǖ chiiixǖ, rǖ wüxi i naïgu tá̄ choxǖ naxünagǖ i duüxǖgǖ na guxâma ya texé ya choxǖ yaxögǖxe rǖ tükǖ nangëxmaxǖcex i maxǖ i taguma gúxǖ.

Tupana rǖ poraäcü nüxǖ nangechaǖ i ñoma i naäneçüâx

¹⁶ —Rǖ Tupana rǖ poraäcü nüxǖ nangechaǖ i ñoma i naäneçüâx i duüxǖgǖ. Rǖ yemacèx inanamu ga Nane ga nügumaä wüxicacü na guxâma ya texé ya nüxǖ yaxögǖxe rǖ tama itarütauxexǖcex rǖ tükǖ nangëxmaxǖcex i maxǖ i taguma gúxǖ. ¹⁷ —Yerǖ ga Tupana rǖ tama ñoma ga naänewa nanamu ga Nane na duüxǖgümäa naxueguáxǖcex na tapoxcuezǖ. Natǖrǖ nüma nanamu na namaxëeäxǖcex i duüxǖgǖ. ¹⁸ —Rǖ yíxema Tupana Naneäxǖ yaxödxǖ, rǖ Tupana rǖ tama túmamaä nanaxuegu na tapoxcuzǖ. Natǖrǖ yíxema tama nüxǖ yaxödxǖ, rǖ marǖ túmamaä nanaxuegu na tapoxcuzǖ, erǖ tama nüxǖ tayaxȫ ya yima Tupana Nane ya nügumaä wüxicacü. ¹⁹ —Rǖ yíxema tama nüxǖ yaxögǖxe, rǖ Tupana rǖ marǖ túmamaä nanaxuegu na tapoxcuezǖ. Yerǖ yexguma ñoma ga naänewa nanguxgu ga Tupana Nane ya duüxǖgürǖ ngóonexëeruǖ, rǖ tama nawe tarüxiçchaǖ. Natǖrǖ yexera túmaärǖ me nixi ga eänexǖwaama na tayexmagǖxǖ, yerǖ chixexǖ taxǖ. ²⁰ —Guxâma ya yíxema chixexǖ ügüxe rǖ naxchi taxae i ngóonexǖ. Rǖ tama nüxna tangaicamagüchaǖ erǖ tama tanaxwëxe na nangóxǖ i ngëma chixexǖ i itaxǖguxǖ. ²¹ —Natǖrǖ yíxema aixcüma Tupanaäärǖ ore nüxǖ ixuxüâcüma meä maxëx rǖ nüxna tangaicama i ngëma ngóonexǖ. Rǖ ngëmaäcü tanaxǖ na meä nangóxǖcex na Tupanaäärǖ ngúchaüâcüma na yíixǖ i guxǖma i ngëma taxǖguxǖ —ñanagürǖ.

Cuáü ga baiüxéeruü rü wenaxärü nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²² Rü yemawena rü tomaä Yudéaanewa naxü ga Ngechuchu. Rü ñuxre ga ngunexü tomaä yéma nayexma rü yéma duüxtügüxü ítabaiüxéëgü. ²³ Rü Cuáü ga baiüxéeruü rü Enóärtü iñanewa ga Chariarü ngaicamana rü iñanabaiüxéë ta ga duüxtügü yeri yéma nayexma ga taxü ga dexá. Rü yema yéma íngugüetanüxü ga duüxtügü, rü Cuáü iñayabaiüxéëtanü. ²⁴ Rü yemaäcü nangupetü naxüpa ga na poxcupataüga yatëxcuchixü ga Cuáü. ²⁵ Rü yexguma rü ñuxre ga norü ngúexügü ga Cuáü, rü wüxi ga Yudíumaä níporagatanücü nachiga ga nacümägü na ñuxäcü namexü na Tupanacëx nügü yamexéëgüxü ga duüxtügü. ²⁶ Rü Cuáümaä nüxü nayarüxügü, rü ñanagürüğü: —Pa Ngúexéeruüx, díçax guma yatü ga tomaä nüxü quixucü rü cumaä yexmacü ga natü i Yudáüärü tocutüwa, rü yima rü ñuxma rü duüxtügüxü iñabaiüxéë, rü guxüma i duüxtügü rü nawe narüxi —ñanagürüğü. ²⁷ Rü Cuáü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Taxúema tacü tükü nangëxma ega Tupana tama tükna naxäxgu. ²⁸ —Pemataä rü marü choxü peñinü ga yexguma ñachagu:

“Choma rü tama Cristu chixi. Natürü choma chixi i Tupana yima Cristupëxegu choxü imuxü na nüxü chixuxüçex i nachigü,” ñachagu. ²⁹ —Rü wüxi i ngígiwa rü yima yatü ya ingicü rü naxmëxärü yora nixi. Rü yima yatümüçü i naxültawa ngëxmaxü rü nüxü inarüxñü i norü ore. Rü nataäcü i ngëxguma nüxü naxiñugu i ngëma na yadexaxü. Rü ngëxgumartüü i choma rü aixcüma Cristumaä chataäexchi i nüxümax. ³⁰ —Nüma rü tá nixiñagüchigü na äxgacü yüixü, natürü i choma rü tá içharüxichigü.

Yima daxüwa ne üçüçüchiga

³¹ —Rü yima Cristu ya daxüwa ne üçü rü guxäetüwa nangëxma. Natürü i choma rü ñoma i nañanewa changëxma, rü ñoma i nañaneçüäx chixi, rü ngëma ñoma i nañanewa ngëxmaxüçigaxü chixu. Natürü i nüma ya Cristu ya daxüwa ne üçü, rü guxäetüwa nangëxma. ³² —Rü nüma rü tomaä nüxü nixuchiga ga yema nüxü nadauxü rü nüxü naxiñuxü. Natürü noxretama nüxü nayaxögü i ngëma nüxü yaxuxü. ³³ —Natürü ngëxguma texé nüxü yaxögxu i norü ore, rü ngëmaäcü tanangoxëe na aixcüma yüixü i ngëma Tupana nüxü ixuxü. ³⁴ —Rü yima Tupana nüma namucü, rü Tupanaärü orexü nixu. Erü Tupana rü nüxna nanamu i Naäe i Üünexü na guxüguma naxültawa nangëxmaxüçex. ³⁵ —Rü Tanatü ya Tupana rü Nanexü nangechaü. Rü ngëmacex marü naxmëxwa nanangëxmaxü i guxüma i tacü i ngëxmaxü. ³⁶ —Rü yíxema Tupana Naneäxü yaxödxü rü tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tama nüxü yaxöchäxü iñayaxu i ngëma ãucümaxü i poxcu i Tupana tá namaä tükü poxcuxü —ñanagürü ga Cuáü ga baiüxéeruü.

4

Ngechuchu rü Chamáriaanecüäx ga ngecü

¹ Rü Parichéugü rü nüxü nacuächigagü ga Ngechuchu rü Cuáüärü yexera nüxü na nayexmaxü ga norü ngúexügü, rü norü yexera duüxtügüxü na iñabaiüxéëxü. ² Natürü tama Ngechuchu nixü ga iñabaiüxéëcü ga duüxtügü. Rü toma ga norü ngúexügü tixi ga tanaxüxü ga yema. ³ Rü yexguma Ngechuchu nüxü ñügü ga Parichéugü rü nachigagu na yadexagüxü, rü yéma Yudéaanewa itachoxü na Gariréaanecex tawoeguxü. ⁴ Natürü ga yema nama ga nagu tawoeguxü rü Chamáriaanewa nadapetü. ⁵ Rü yemacex ga toma rü nawa tangugü ga wüxi ga Chamáriaaneärtü iñane ga Chicaru. Rü guma iñaneärtü ngaicamana nayexma ga yema naäne ga nuxcümaäcü ga Acobuaxü yexmaxü rü yíxcama rü nane ga Yúchena naxäxü. ⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga puchu ga duüxtügü dexácexixaixmaügüçü ga Acobuarü Puchugu äegacü. Rü poraäcü nipa ga Ngechuchu ga namagu na yaxüxü. Rü yemacex guma puchuxüawa nayarütoöchi. Rü tocuichiwa nanguichaü ga yexguma. ⁷⁻⁸ Rü toma ga norü ngúexügü rü guma iñanewa taxí na torü ñonacex tayataxegüxüçex. Rü towena yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga Chamáriaanecüäx ga guma puchuwa dexáwa ücü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Íräxü i dexá choxna naxä! —ñanagürü. ⁹ Natürü ga yema nge rü ibaixächiäcü yeri ga Yudíugü rü Chamáriaanecüäxgumaä nüguchi naxaie rü yemacex ga yema nge rü inangäxü rü ngígiürüğü nüxü: —¿Ñuxäcü i cuma na Yudíu quiixü i dexácex choxna cuçaxü i choma na Chamáriaanecüäx chiixü? —ngígiürüğü. ¹⁰ Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü, rü ñanagürü: —Ngëxguma chi nüxü cucuëxgu i ngëma mexü i Tupana cuxna äxchaüxü, rü chi nüxü cucuëxgu na texé yüixü ya yima dexá cuxna tacacü, rü cuma rü chi nüxnatna cuca i dexá i maxü nawa ngëxmaxü rü nüma rü chi cuxna naxaie i ngëma dexá —ñanagürü. ¹¹ Rü yema ngecü inangäxü, rü ngígiürüğü nüxü: —Pa Corix, ñuxäcü tá i dexáta cuyaxu? Erü daa puchu rü namatamaxüchi rü cuxü nataxuma na tacümaä cunayaxuxüçex i dexá. ¿Rü ngextá tá i cunayaxuxü i ngëma dexá i maxü nawa ngëxmaxü na choxna cunaxäxüçex? ¹² —Nuxcümaäcü ga törü oxi ga Acobu toxçex nüma Chamáriaanewa nanatex ga daa puchu. Rü gumawa nixi ga naxaxexü ga nüma rü nanegü rü

norü wocagü. ¹³Rü ñuñaxācü chi i cuma i norü yexera quiñxü? —ngígürögü. ¹³Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü, rü ñanagürü: —Rü guxáma ya texé ya daa puchuarü dexáwa axexe, rü wena táxaru titawae. ¹⁴Natürü texé ya yíxema choma tükna chaxäxü i dexáwa axexe, rü tagutáma wena tiñawa. Erü ngéma dexá i choma tükna chaxäxü rü wüxi ya puchu ya guxüguma ibaibecürü tá nixi i tükna, erü ngéma dexáwa nangëxma i maxü i taguma güxü —ñanagürü. ¹⁵Rü ngíma ga yema nge rü inangäxü rü ngígürögü: —Pa Corix, jçoxna naxä i ngéma dexá na taguma wena chitawaxülcex, rü taguma wena daa puchuwa dexáwa chaxüxülcex! —ngígürögü. ¹⁶Rü Ngechuchu ñanagürü ngíxü: —Iyaduu ya cute, rü naxcèx yaca, rü nuñ peñil —ñanagürü. ¹⁷Rü yema ngecü rü inangäxü, rü ngígürögü nüñü: —Nataxuma ya chaute —ngígürögü. Rü Ngechuchu ñanagürü ngíxü: —Aixcúma nixi i ngéma nüñü quixuxü na nataxuüma ya cute. ¹⁸Yerü wüxiñéxpüxchiréx nixi ga cute, rü yima ñuñma cuxütawa ngéxmacü rü tama aixcúma cutexüchi nixi. Rü ngémacex aixcúma nixi i curü ore i chomaä nüñü quixuxü —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma yemaxü naxinüga yema ngecü, rü ngígürögü: —Pa Corix, nüñü chicuëxächi rü cuma rü wüxi i Tupanaärü orearü uruü quixi. ²⁰Nuxcúmaügxü ga torü oxigü ga Chamáriaanecüñägxü rü daa mèxpüne ga Garachifüwa Tupanaxü nicuëxüügü. Natürü i pema i Yudiñugü rü ñaperügögü:

²¹⁻²²Rü Yerucharéü nixi i nachica i mexü i ngextá Tupanaxü ticusüñügü, ñaperügögü. Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü rü ñanagürü: —Pema i Chamáriaanecüñägxü rü tama aixcúma nüñü pecuëxgü ya yima nüñü picuëxüügucü. Natürü toma i Yudiñugü rü aixcúma nüñü tacuëx ya yima nüñü ticusüñügucü, erü Yudiñugügagu nixi i Tupana namaxëxëxü i guxüma i duñxügü. jçoxü yaxö, Pa Ngecü! Rü aixcúma inangu tá i ngunexü na tåütama daa mèxpünewa rü éxna Yerucharéüna tå nüñü na picuëxüñügü ya Tanatü ya Tupana. ²³Erü yíxema aixcúma Tupanaxü icuëxüñügüxe rü nüñetama nüñü i ngéxüñüñüxümare i nachicawa Tupanaxü ticusüñügü. Erü ñuñma rü ngéma Naäe i Üünexü naxwèxexü nixi na guxüma i tümaämaä rü tümaärrü maxümaä aixcúma Tupanaxü ticusüñügüxü. Rü ngémacü nixi i nanaxwèxexü ya Tanatü na nüñü ticusüñügüxü. ²⁴Erü Tupana rü wüxi i Naäe nixi. Rü ngémacex yíxema texé ya nüñü icuëxüñügüxe rü tanaxwèxe i guxüma i tümaämaä rü tümaärrü maxümaä na aixcúma nüñü ticusüñügüxü, ngéma Naäe i Üünexü naxwèxexüäcüma —ñanagürü. ²⁵Rü yema ngecü inangäxü rü ngígürögü: —Choma nüñü chacuëx rü tá ñoma i nañaneña nangu ya yima Cristu ya Tupana nüñü unetaçü. Rü ngéxguma yima núma ñuñgu rü tá tamaä nanangoxéé i guxüma i Tupanachiga —ngígürögü. ²⁶Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Choma na cumaä chidexaxü, rü yima chixi —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma iyadexayane rü ítangugü ga toma ga norü ngúexügü. Rü tabaixächiäegü yerü ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecümaä ñidexa. Natürü taxüema ga toma rü togü taporaxéé ga nüñna na tacagüxü ga tacü ngímaä na nanaxwèxexü rü tacüchiga yiñxü ga ngímaä na iyadexaxü. ²⁸Rü yexguma ga yema ngecü rü yéma ngíxü itëx ga ngírü tükü. Rü iñanewa ixü na duñxüñümaä nüñü yanaxuxülcex. ²⁹Rü ngígürögü: —Ngíxü rü ítayadaugü i wüxi i yatü i chomaä nüñü ixuxü ga guxüma ga tacü ga chaxüxü! ¿Taux éxna yima yiñxü ya Cristu? —ngígürögü. ³⁰Rü inaxiächi ga yema iñaneçüñäxü, rü Ngechuchu iyexmaxüñüwa naxi. ³¹Rü yoxni ga toma ga norü ngíexügü rü Ngechuchuxü tachixwegü na nachibüñülcex. ³²Natürü ga núma rü ñanagürü toxü: —Choma rü choxü nangëxma i chowemü i pema tama nüñü pecuäxü —ñanagürü. ³³Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü togüna tacagüe, rü ñatarügögü: —Bexmana marü ?texé nuñ tanange i nawemü? —ñatarügögü. ³⁴Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Ngéma ñona i choxü poraxéëxü nixi na chanaxüxü i norü ngúchaü ya yima nuñ choxü mucü ya Chaunatü, rü na chayanguxéëxü i norü puracü. ³⁵Rü pema rü ñaperügögü:

“Rü ággümüçü ya tauemacü nataxu na yabuxgüxü i trigu”, ñaperügögü. Natürü i choma rü ñacharügü peñil:

“jDüçex, rü meä penangugü i duñxügü! Erü marü ñamegü na Tupanaxü nayauxgüxülcex, ngéxgumarü i wüxi i triguneçü i marü nawa nanguxü na yabuxgüd erü marü nidau”. ³⁶Rü yíxema Tupanacex nadexe i duñxügü rü tá tanayaxu i tümaärrü natanü. Rü guxüma i ngéma duñxügü i tükü irüxñüñüexü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma güxü. Rü ngémacü rü wüxi gata tataäegü ya yíxema tükira ngéma duñxügümaä Tupanaärü orexü ixuxü rü yíxema yíxcama ngéma duñxügüxü Tupanacex dexe. ³⁷Rü aixcúma nixi i ngéma ore i ñaxü:

“Wüxiex tixi ya namaä toexe i trigu rü togü tixi ya yíxema yabuxgüxe i norü o”, ñaxü. [Rü ngéxgumarü rü wüxiex tixi ya tükira duñxügümaä nüñü ixuxü i Tupanaärü ore, rü togü tixi ya yíxcama ngéma duñxügüxü dexe Tupanacex.] ³⁸Rü noxri rü togü nixi ga duñxügümaä nüñü ixuxü ga Tupanaärü ore, natürü ga duñxügü rü tama nayaxöögü ga yexguma. Rü yemawena rü peñil chamu na yema duñxügümaä nüñü pixuxülcex ga yema ore. Rü pema nixi ga yema duñxügüxü pedexü Tupanacex, yerü nayaxöögü ga yexguma namaä nüñü pixuxgu ga yema ore. Rü yemaäcü ga pema rü marü peyoxnië nawa ga togüarü puracü —ñanagürü. ³⁹Rü muxüma ga guma Chamáriaanewa yexmane ga iñaneçüñäxü rü Ngechuchuaxü

nayaxōgū, yerü nüxü nayaxōgū ga yema ore ga yema ngecü namaā nüxü ixuxü ga yexguma ñagüxgu:

“Guxüma ga tacü ga üpa chaxüxü rü chomaā nüxü nixu” ngüxgu. ⁴⁰ Rü yemacëx ga yema Chamáriaanecüäxü rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugüga rü nüxü nacèèxügü ga yexma natanügu na naxäñüxüçex. Rü taxre ga ngunexü yexma natanügu narüxäñüx ga Ngechuchu. ⁴¹ Rü muxüma ga togüamachigü ga Chamáriaanecüäxü rü Ngechuchuaxü nayaxōgū ga yexguma nüxü naxinügu ga yema norü ore ga nümatama nüxü yaxuxü. ⁴² Rü yexguma ga yema duüxügü rü ñanagürüga ngüxü ga yema ngecü: —Ñuxma waxi nixi i aixcüma nüxü tayaxögxü erü tomatama nüxü taxinüe i ngëma norü ore i tomaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmawa nüxü tacuëx na aixcüma yima yiixü ya Cristu ya ñoma i nañecüäx i duüxügürü maxëëerü. Rü tama ngëma cuma tomaä nüxü quixuxüçexicatama tayaxögü —ñanagürü.

Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga äëxgacü nane

⁴³ Rü taxre ga ngunexüguwena ga Ngechuchu rü tomaä inaxüächi ga Chamáriaanewa na Gariréaanewa naxüxüçex. ⁴⁴ Rü nümatama ga Ngechuchu ga üpaacü rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü, rü norü nañewatama i duüxügü rü tama meä nanayauxgü —ñanagürü. ⁴⁵ Natüru yexguma Gariréaanewa tangugüga, rü yema nañecüäxü ga duüxügü rü meäma nanayauxgü. Yerü nümagü ga yema nañecüäxü rü Yerucharéüwa naxi ga taxüga Üpetüchigaaru peta, rü yéma nüxü nadaugü ga yema taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma. ⁴⁶ Rü ga Ngechuchu rü tomaä nataegu naxcëx ga guma ñane ga Caná ga Gariréaanewa yexmane. Rü guma ñanewa nixi ga binuxü nanguuchixëäxü ga dexá. Rü ñane ga Capernáüwa nayexma ga wüxi ga tacü ga äëxgacü, rü niñaawe ga wüxi ga nane. ⁴⁷ Rü yexguma guma äëxgacü nüxü cuáchigagu ga Ngechuchu rü Gariréaanewa na nanguuchü ga Yudéaanewa na ne naxüxü, rü naxültawa naxü. Rü nüxü nayacëëxü na napatawa naxüxüçex, rü naxcëx na yanataanexëäxüçex ga guma nane ga marü turaxüchicü. ⁴⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama peyaxögü ega tama nüxü pedauxiragu i taxü i cuëxruügi i Tupanaärü poramaä üxü —ñanagürü. ⁴⁹ Natüru ga guma äëxgacü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ipaxa chowe rüxü naxüpa na nayuxü ya chaune! —ñanagürü. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¡Nataegu i cupatawa! Erü cune rü marü naxcëx nitaane —ñanagürü. Rü guma yatü rü nayaxöga yema ore ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxü. Rü napatacë nataegu. ⁵¹ Rü yexguma napatawa nanguuchäga guma äëxgacü, rü norü duüxügü napëxegu nayayi, rü ñanagürüga nüxü: —Cune rü marü naxcëx nitaane —ñanagürü. ⁵² Rü yexguma rü norü duüxügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü rü oragu inaxügüxü na naxcëx yataanexü? —ñanagürü. Rü yema norü duüxügü nanangäxü rü ñanagürü: —Íne tocuchiguwena nixi ga nüxü nangupetüxü ga na yaxaxünexü —ñanagürü. ⁵³ Rü guma bucü nanatü rü nüxna nacuëächi ga yema oragu na yiixü ga Ngechuchu ga ñaxü nüxü:

“Cune rü marü naxcëx nitaane” ñaxü. Rü nüma ga guma äëxgacü rü guxüma ga napat-acüäxü rü Ngechuchuaxü nayaxögü. ⁵⁴ Rü yexguma Yudéaanewa ne naxüxgu ga Ngechuchu, rü yema nixi ga norü taxre ga cuëxruü ga taxü ga Tupanaärü poramaä duüxügüxü nawéxü ga Gariréaanewa.

5

Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga yatü ga idaaawexü ga Betechawa yexmaxü

¹ Rü ñuxre ga ngunexügü ngupetüguwena rü nayexma ga wüxi ga peta ga Yudügü auregüxü na yemaäcü Tupanaxü yacuëxügüxüçex. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü Yerucharéüçex nataane. ² Rü guma ñaneärrü poxeguxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga ñax ga Carneruarü Choxüchicagu äegaxü. ³ Rü yema ñaxärü ngaicamana nayexma ga wüxi ga puchu ga Yudügügä Betechagu äegaxü. Rü guma puchuanacüwa nayexma ga wüxiämëxpüx ga chopetüchica ga äxpatalüetügüxü. ⁴ Rü yema chopetüchicagu nacagü ga muxüma ga duüxügü ga idaaawexü. Rü nümaxü rü nangexetügü, rü togü rü nachixeparagü, rü togü rü nanawäñaxächigü. Rü yema idaaawexü rü yéma nananguxëëgü ga guma puchu ga na naxäñaxächichiüxüçex. ⁴ Yerü ñuxguacü rü guma puchugu ínarüxüxü ga wüxi ga daxüçüäxü ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayaxiñaxchiücxüxëëxü. Rü guxema tükira tügü yéma táexe nachiuwa ga guma puchu ga yexguma yaxiñaxchiücxü, rü tümacë nitaane woo ga ngëxütrümare ga daawe tüxü yexmaxë. ⁵ Rü yéma natanüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga marü 38 ga taunecü idaaawecü. ⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga guma yatü ga yexma na nacaxü, rü nüxü nacuächiga ga marü mucüma ga taunecü na yadaawexü. Rü yemacëx nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Cunaxwëxexü i cuxcëx na yataanexü? —ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchuaxü nanangäxü ga guma idaaawecü, rü ñanagürü: —Pa Corix, tataxuma ya texé ya choxü rüngüxëëxü na ngëma choxü tatáexüçex i ngëxguma

naxtāxāchichiňü ya daa puchu. Rü guxüguma i ngēxguma ngēma chaugü chatáechaňü, rü yoxni i togü rü marü nüxtra nügü ngēma natáegü —ňanagürü.⁸ Rü Ngechuchu rü ſanagürü nüxü: —Inachi, rü nayaxu i curü caruň, rü iixü! —ňanagürü.⁹⁻¹⁰ Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma yatü. Rü nanayaxu ga norü caruň, rü íinxü. Natürü ga yema ngunexü rü ngülxchigaarü ngunexü nixi. Rü yemacèx ga yémacüňügü ga Yudiúgürü aëxgacügü rü ſanagürügü nüxü ga guma yatü ga naxcèx itaanecü: —Noma nixi i ngülxchigaarü ngunexü. Rü ngēmacèx nachxu nixi na cuyangexü i curü caruň erü yemaäcü tamaä nüxü nixu ga Moiché —ňanagürügü.¹¹ Natürü ga guma yatü rü yema Yudiúgürü aëxgacügü nangäxü, rü ſanagürü: —Yima choxü rümexëcü rü ſanagürü choxü:

“iNayaxu i curü caruň rü iixü!” ſanagürü. ¹² Rü yexguma ga yema aëxgacügü rü nüxna nacagü, rü ſanagürügü: —Texé ngēma ſatarügü cuxü:

“iNayaxu i curü caruň rü iixü!” ſatarügü cuxü? —ňanagürügü. ¹³ Natürü ga guma yatü rü tama nüxü nacuèx ga texé naxcèx na yataanexëcü, yerü namuxuchi ga duňxügü ga yéma, rü yexma nayarütaxu ga Ngechuchu.¹⁴ Natürü yixcama ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünegü nüxü nyangau ga guma yatü, rü ſanagürü nüxü: —jDücèx i ſyxma marü cuxcèx na yataanexü, rü tätítama wena chixexü cuxü na tama quidaawexülcèx namaä i wüxi i daawe i ngēma marü cuxü ngupetüňülarü yexera ixixü! —ňanagürü.¹⁵ Rü íinxü ga guma yatü, rü Yudiúgürü aëxgacügümäa nüxü nayarüxi ga Ngechuchu na yiixü ga guma namexëcü.¹⁶ Rü yemacèx nixi ga yema aëxgacügü ga Ngechuchucèx nadaugüxü na yamëgxüňülcèx, yerü ngülxchigaarü ngunexüga napuracü.¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ſanagürü nüxü: —Chaunatü ya Tupana rü guxü i ngunexüga napuracü rü mexü naxü. Rü ngēmacèx i choma rü ta naxriňü chapuracü —ňanagürü.¹⁸ Rü yemacèx ga yema Yudiúgürü aëxgacügü rü yexeraäcü Ngechuchuxü nimëgxücha. Yerü tama naxriňü nanaxaure ga ngülxchigaarü ngunexü rü ſyxüchi nüxü nixu ga Nanatüxuchi na yiixü ga Tupana, rü yemaäcü nügü nixu ga Nanatü ga Tupanamaä na nawüxiguxü.

Nüma ga Tupanatama nixi ga Nanena naxtāxü ga pora

¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ſanagürü nüxü ga yema aëxgacügü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü choma i Tupana Nane rü tama chorü poramaä chanaxü i tacü rü puracü i mexü. Natürü ngēma nüxü chadauxü i Chaunatü üxüxícatama nixi ichaxüxü. Rü guxüma i ngēma Chaunatü üxü, rü choma ya Nane rü ta chanaxü.²⁰ —Chaunatü ya Tupana rü choxü nangecha, rü ngēmacèx choxü nüxü nadauxëe i guxüma i tacü i nüma naxüxü. Rü ngēma ſyxma choxü nüxü nadauxëeňülarü yexera ta choxü nüxü nadauxëe i yixcüra. Rü ngēxguma i pema ega ngēmaxü pedaugüga, rü ta pebaixächiäegü namaä.²¹ —Rü Chaunatü rü inanadagüxü i yuexügü rü wena nanamaxëxü. Rü ngēxguma-rüü ta i choma i Nane rü tükna chanaxä i maxü ya yíxema chatümawexéxe na tükna chanaxäxü.²²⁻²³ —Rü tama Chaunatü nixi ya duňxügüxü icagüci i norü maxüchiga. Natürü choxü nixi i namuxü na chanaxüxülcèx i ngēma, na choxü yacuëxügüxülcèx i duňxügü, ngēma Chaunatüxü na yacuëxügüxürlü. Rü yíxema tama choxü icuëxüxü, rü tama nüxü ticuëxü ta ya Chaunatü ya choxü nuä mucü.²⁴ —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yíxema texé ya choxü irüxüxü i chorü ore, rü nüxü yaxöxü ya yíxema Chaunatü ya núma choxü mucü, rü tükna nangëxma i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatü rü tätítama tükamaä nanaxuegu na tapoxcuxü erü marü nawa ítanguxuchi na tayuxü, rü tükna nangëxma i maxü i taguma gúxü.²⁵ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü marü nawa tá nangu i ngunexü rü ſyxmatama nixi i chauga naxtñüexü tá i ngēma duňxügü i norü pecadugu yuexü rü iyaruütauxexü. Rü texé ya chauga inüxü rü tá tamaxé.²⁶ —Nüma ya Chaunatü rü nüxü nangëxma i pora na namaxëxëeňüxü i duňxügü. Rü ngēma pora rü choxna nanaxä ya Chaunatü na choma rü ta duňxügüxü i chamaxëxëeňülcèx.²⁷ —Rü Chaunatü ya Tupana choxü namu na duňxügüna chaçaxülcèx naxcèx i norü maxüchiga, erü choma nixi i Nane i duňxüxü chüxü.²⁸ —iTäxü i pebaixächiäegüxü namaä i ſiaä ore i pemaä nüxü chixuxü! Erü tá ínangu i ngēma ngunexü i nangu guxüma i duňxügü i yuexü rü tá na nüxü naxtñüexü i chauga.²⁹ —Rü naxmaägüwa tá inachoxü. Rü ngēma meä maxëxü, rü tá inarüdagü na nayauxgüňülcèx i maxü i taguma gúxü. Natürü ngēma chixexü ügxü, rü tá inarüdagü na napoxcuezülcèx.

Nawa nüxü icuáxü na Tupana yiixü ga Ngechuchuna naxäcü ga pora

³⁰ —Choma rü taxucüruwa tacü chaxü chauechamatama ega tama choxü naxtñüeägu ya Chaunatü. Rü Chaunatü chomaä nüxü ixuxüfämä nixi i nüxna chaçaxü i duňxügü i norü maxüchiga. Rü ngēxguma nüxü chacaxgu rü aixcüma meäma chanangugü i duňxügü. Erü tama choxrüwama ngúchaňü nixi i ngēma chaxüxü, natürü Chaunatü ya nuä choxü mucüarü ngúchaňü nixi i ngēma chaxüxü.³¹ —Rü ngēxguma chi chauchigaxü tama chixuxgu rü taxuwama name i ngēma.³² —Natürü nangëxma i to i chauchigaxü ixixü. Rü nüxü chacuèx rü aixcüma nixi i norü ore i pemaä nüxü yaxuxü.³³ Pema rü Cuáü ya baiüxëerüxüttawa penamugü ga perü duňxügü na nüxü pecuáxülcèx ga ore ga aixcüma ixixü ga chauchiga.

Rü yema ore ga Cuáü pexü namaä ngäxüñü rü aixcüma nixi. ³⁴ —Natürü i choma rü tama chanaxwëxe i tacü rü yatü chauétüwa nachogü, erü choma tátama chaugüna chadau. Natürü pemaä nüxü chixu i ngëma Cuáüärü ore na choxü peyaxögüxüçex rü na penayauxgüxüçex i maxü i taguma gúxü. ³⁵ —Cuáü rü wüxi ga omü ga iyauracüüñü rü pexü báxiñü-rüñü nixi ga pexcëx. Rü pema rü paxaächi namaä petaäegü. ³⁶ —Natürü nangëxma i tacü i Cuáüärü orearü yexera chauétüwa íchogüxü. Rü ngëma nixi ga yema taxügü ga cuéxrüñüga Chaunatü choxü muxü na norü poramaä chanaxüxüçex. Rü yemawa pexü nüxü chadauxëe na aixcüma Chaunatü ya Tupana yíixü ga núma choxü mucü. ³⁷ —Rü ngëgumarüü ta ya Chaunatü ga guma núma choxü mucü, rü marü chauétüwa ínachogü, woo taguma nüxü pexñüne ga naga rü taguma nüxü pedau. ³⁸ —Rü ngëma Chaunatüärü ore rü ta tama peäewa nixücu, erü tama choxü peyaxögü woo Chaunatü núma choxü na muxü. ³⁹⁻⁴⁰ —Pema meäma nawa pengüe i Tupanaäärü ore i ümatüñü, erü nagu perüxiñüne rü ngëmawa tá nüxü ipeyangü i perü maxü i taguma gúxü. Natürü woo ngëmatama Tupanaäärü ore i ümatüñüwa rü chauchiga ma na yadexaxü, natürü i pema rü tama choxü peyaxögüchaü na ngëmaäcü penayauxgüxüçex i ngëma maxü. ⁴¹⁻⁴² —Rü choma rü tama chanaxwëxe na choxü picuëxülgüxü erü meäma pexü chacuëx, rü nüxü chacus na tama aixcüma Tupanaxü pengechaügxü. ⁴³ —Chaunatü ya Tupana nixi ga núma choxü mucü, natürü i pema rü tama choxü peyauxgüchaü. Natürü ngëguma chi tomare i yatü nagagutama núma üxgu, rü ngëma chi nixi i taäéäcüma peyauxgüxü. ⁴⁴ —¿Rü ñuxäcü chi choxü peyaxögü ega penaxwëxüna pemää taäéexü rü tama naxcëx pedauggyü na Tupanaxüchi pemää taäéexü? ⁴⁵ —¡Täxü i nagu perüxiñüexü na choma tá yíixü na peñü chixugüxü i Chaunatüñütawal! Erü Moiché ga guma perü maxüçex nüxü peyaxögüci tátama nixi ya yima pexü ixugüci i Chaunatüñütawal. ⁴⁶ —Rü ngëguma chi peyaxögügi i ngëma ore ga Moiché ümatüñü, rü choxü rü chi ta peyaxögü. Yerü ga Moiché rü chauchigagu nixi ga naxümatüñü ga norü poperawa. ⁴⁷ —Natürü ngëguma tama peyaxögügi i ngëma Moiché ümatüñü i ore, ¿rü ñuxäcü tá peyaxögü i ngëma choma pemaä nüxü chixuxü? —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 gayatügü

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxtaxa ga Gariréagu äeganearütocüwa tomaä naxü. Rü norü toéga ga guma naxtaxa rü Tibéra nixi. ² Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüñü. Yerü üpaacü rü marü nüxü nadauü ga ñuxäcü Ngechuchu na naxüñü ga taxü ga mexügü ga Tupanaäärü poramaä üxü ga yexguma duüxügü ga idaaueegüxüçex yataanexëegüågü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa tomaä ínaxüächi. Rü wüxigu tomaä yéma narüto. ⁴ Rü marü ningaica ga yema Yudiugüärü peta ga Üpetüchiga. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dawenügü rü nüxü nadau ga muxüma ga duüxügü ga nawe rüxiñü. Rü yemacëx Piripina naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngextá tá naxcëx tataxé i nawemü i ñaä duüxügü na nachibüexëxüçex? —ñanagürü. ⁶ Rü nümatama ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuëx ga tacü tå na naxüñü. Natürü yema ñanagürü Piripixü, yerü nüxü nacuáxchaü ga tacümaä tå na nangäxüñü. ⁷ Rü yexguma Ngechuchuxü nangäxü ga Piripi, rü ñanagürü: —Woo chi naxcëx itaxegügi a 200 i diéru naguxü i pâü, rü tâü chima nüxü ningü ega woo wüxicigüna íraxü ixächigügi —ñanagürü. ⁸⁻⁹ Rü yexguma ga Aüdré ga Ngechuchuarü ngüexü ga Pedru ga Chimáü naeneë, rü ñanagürü: —Nuä nangëxma wüxi i buxü rü nüxü nangëxma i 5 i pâü i chebadanaxcëx rü taxre ta i choxni. ¿Natürü tacüwa name i ngëma naxcëx i ñaä muxüchixü i duüxügü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Ecü, namaä nüxü pixu i duüxügü na ínatogüxüçex! —ñanagürü. Rü yema nachicawa rü nametëxeane ga guma maxë. Rü gumatëxewa narütoü ga duüxügü. Rü maneca 5000 wa nangu ga yexguma yatügüxüna ixugügi. ¹¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema pâügü, rü Tupanana moxë naxä. Rü yemawena rü toxü nayanu na yema duüxügü ga ýéma rütopüxüñü tayanuxüçex. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü nüxü toxü nayanuxëe, ñuxmata meäma nachibüe ga guxüma ga yema duüxügü. ¹² Rü yexguma marü meä nachibüegü ga guxüma, rü Ngechuchu toxü namu rü ñanagürü toxü: —¡Penade i ngëma naxchipëxegü i íyaxügüxü na tama inaxaiyëxüçex! —ñanagürü. ¹³ Rü tanade ga yema naxchipëxegü ga yema 5 ga pâüwa íyaxüñü, rü 12 ga pexchi namaä tanaxüäcugü. ¹⁴ Rü yexguma yema duüxügü nüxü dauguggyü ga yema mexü ga taxü ga Tupanaäärü poramaä naxüñü ga Ngechuchu, rü ñanagürügi: —Aixcümaxüchi daa nixi ya Tupanaäärü orearü uruü ga guma ínanguxëeçü —ñanagürügi. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicuëxächi ga duüxügü rü na norü äëgxacüxü yangu-cuchixëegüchaüñaxü. Rü yemacëx nüxna nixügachi rü ýéamaxüra naxü nawa ga guma mëxpüne na nüxícatama nayexmaxüçex.

*Dexáétügu nixü ga Ngechuchu
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

¹⁶ Rü yexguma marü nachütagu, rü toma ga Ngechuchuarü ngúexëgü rü wenaxärü naxtaacutüwa taxí. ¹⁷ Rü poraäcü naxéâne. Rü tama ñangü ga Ngechuchu. Rü yemacëx wüxi ga ngue ga taxünegu tichoü, rü itaxiächi ga na tocutüwa taxixü ga Capernáuärü iñnewa na tangugüixüçë. ¹⁸ Rü yexguma tixäüyane rü inaxügü ga na poraäcü yabuaxü. Rü yemagagu rü poraäcü nayuago. ¹⁹ Rü yexguma marü 5 ga kilometru tixäügu, rü Ngechuchuxü tadaugü ga na dexächiyüetügu yaxüxü. Rü toma ga norü ngúexëgü rü poraäcü tamüdë. ²⁰ Natüri nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Choma chixi. ¡Rü tâxü i pemüëxü! —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga toma ga norü ngúexëgü rü taäeäcüma tanayauxgüchaü ga toteüwa. Rü yexgumatama ítangüga yema ítaxixüwa.

Ngechuchucëx nadaugü ga duüxügü

²² Rü moxüäcü ga yema duüxügü ga naxtaxaarü tocutüwa rüchoxü, rü nüxü nicuèxächitanü ga toma ga Ngechuchuarü ngúexëgü ga marü nagu na taxixü ga guma ngue ga taxüne ga nügümäa wüxicane. Rü nüxü nacuëxgü ta ga Ngechuchu rü tama towe na taxixü. ²³ Rü yexguma yemagu ínaxüñeyane, rü yoxocüne ínangüga na náigü ga ngue ga itaxüne ga Tiberiaarü iñnewa ne ïxüne. Rü norü ngaicamana nangugü ga yema nachica ga ngextá Ngechuchu ínachibüexëexüwa ga yema muxüma ga duüxügü ga yexguma moxë inaxäxgu naxcëx ga yema pâü. ²⁴ Rü yexguma yema duüxügü nüxü daugüga guma nguewa na Ngechuchu rü toma ga na tatauxexüma rü yexma guma nguegugu nichoü na Ngechuchucëx yadaugüxü Capernáuärü iñnegu.

Ngechuchu nixü i pâü i maxü tüxna ãxü

²⁵ Rü yexguma guma naxtaxaarü tocutüwa nangugüga yema duüxügü, rü Ngechuchuxü yexma nayangaugü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëerü, ¿ñuxgu nixü i nuâ cunguxü? —ñanagürü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixü rü tama yema nüxü na picuèxächitanüxüçëx ga yema mexügü ga Tupanaarü poramaa chaxüxü nixü i chauxcëx pedaugüxü. Natüri chauxcëx pedaugüyerü meäma pechibüe nawga yema óna ga pexna chaxäxü.. ²⁷ —Tâxü i naxcëx pepuracüexü i óna i paxama gúxü! Rü narilümemäe nixü i naxcëx pepuracüe i ngema maxü i aixcüma ixixü i taguma gúxü. Rü ngëma nixü i maxü i choma i Tupana Nane ya duüxüxü chixü i pexna chaxäxü, erü Chaunatü ya Tupana rü marü nanangoxëe na aixcüma Nane chiiü —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagü, rü ñanagürü: —¿Tacü tá taxüe na tayanguexëxüçëx i ngëma Tupana toxü naxwëxexü? —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Rü Tupana rü núma choxü namu. Rü ngëma núma pexü nananaxwëxexü nixü na choxü peyaxögxü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagü, rü ñanagürü: —¿Tacü rü cuëxrüxü tá toxü cudeaxëe na cuxü tayaxögxüçëx na aixcüma Cristu quíixü? —Rü tacü i to i mexü tá toxcëx cuixü i ñuxmax? ³¹ Yerü nuxcümaügüxü ga törü oxigü, rü nanangögxü ga yema pâü ga Tupana nüxna ãxü ga chianexüwa ga ngextá taxüema íxäpataxüwa. Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana rü daxüçüäx ga pâümaä nanachibüexëe ga duüxügü”, ñanagürü i ngëma orewa. ³² Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixü rü tama nixü ga Moiché yïxü ga nüxna naxäxü ga yema pâü ga daxü- cüäx, natüri Chaunatü ga Tupana nixü ga nüxna naxäcü. Rü núma nixü i ñuxma i pexna naxäxü i pâü i aixcüma ixixü i daxüwa ne ûxü. ³³ —Erü ngëma pâü i Tupana ixäxü, rü daxüguxü i naânewa ne naxü rü nanamaxëe i ñoma i naâneçüäx i duüxügü —ñanagürü. ³⁴ Rü nümagü rü naxcëx ínacagü, rü ñanagürü: —Pa Corix, iguxüguma toxna naxäêcha i ngëma pâü! —ñanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Choma nixü i ngëma pâü i maxëxëerü chiiü. Rü yíxema texé ya chauxütawa ûxü rü tagutáma tataiya. Rü texé ya choxü yaxdixë rü tagutáma titawa. ³⁶ —Natüri marü pemaä nüxü chixü rü woo na choxü pedaugüxü rü tama choxü peyaxögi i pemax. ³⁷ —Rü guxâma ya yíxema duüxëgü ya Chaunatü choxna tükü mugüxe rü chorü duüxügü tixigü. Rü texé ya choxü yaxögüxe rü tâutáma tükü chaxoox. ³⁸ —Yerü tama choxrütama ngúchaü na chaxüxüçëx nixü ga daxüguxü ga naânewa ne chaxüxü. Natüri núma chaxü na chanaxüxüçëx i norü ngúchaü ya Chaunatü ya núma choxü mucü. ³⁹ —Rü ngëma norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü nixü i na taxüexüma ichayarütauxëexü ya yíxema choxna tükü namugüxe. Erü nüma ya Chaunatü nanaxwae na tükü yuwa ícharüdagüxüexü i naâneärü guxgu. ⁴⁰ —Choma nixü i Tupana Nane chiiü. Rü ngëma norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü nixü na tükü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü ya guxâma ya texé ya choxü daugüxe rü choxü yaxögüxe. Erü choma tá nixü i tükü ícharüdagüxüexü i naâneärü guxgu —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma yema orexü naxinüegu ga yema Yudíugü, rü inanaxügüe

ga Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Yerü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixi i pāñ i daxügxü i nañnewa ne chaxüxü —ñanagürü. ⁴² Rü ñanagürügü: —¿Taux éxna ñaã yíixü i Ngechuchu i Yúche nane? Rü yixema rü tükü tacuèx ya nanatü rü naë. ¿Rü ñuxäcü i nüma i “Daxüwa ne naxüxü”, ñaxü? —ñanagürügü. ⁴³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¡Nüxü perüxoé na choxü na pixuechaxü! ⁴⁴—Taxüema chauxütawa tangü ega tama choxna tükü namuxgu ya chaunatü ga guma núma choxü mucü. Rü texé ya chauxütawa ngugüxe rü choma rü tá wena tükü chamaxéêx i nañneärü guxgu. ⁴⁵—Nuxcümaügüxü ga Tupanaäru orearü uruügürü poperawa naxümätü i ore i ñaxü:

“Tupana tá guxäxü nangüexéê”,

ñaxü. Rü ngémacèx guxäma ya texé ya Chaunatükü ñüxü rü naxütawa ngüxe, rü chauxütawa taxí. ⁴⁶—Taguma texé Chaunatü ya Tupanaxü tadau. Rü chaxicatama nixi i nüxü chadauxü erü naxütawa ne chaxü. ⁴⁷—Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya choxü yaxöxé rü tükü nangëxma i maxü i taguma gíxü. ⁴⁸—Choma nixi i pāñ i maxëxéerü chüixü. ⁴⁹—Rü perü oxigü ga nuxcümaügüxü rü nanangöx ga yema pāñ ga Tupana nüxna ãxü ga yema nachica ga ngextá taxuéma íxäpataxüwa. Natüru woo nanangöxgü ga yema pāñ rü nayueamatama. ⁵⁰—Natüru ñaã pāñ i pemaä nüxü chixuxü i daxüwa ne ûxü rü chomatama chixi. Rü guxäma ya texé ya choxü yaxüxe ñoma pāñ tangöxüruü rü tá tamaxécha. ⁵¹—Chomatama nixi i pāñ i maxëxéerü i daxüwa ne chaxüxü. Rü texé ya ñoma chomaä taxåwemüxüruü choxü yaxöxé rü guxügutáma tamaxécha. Erü ngéma pāñ i choma tükna chaxäxü rü chaxunetama nixi. Rü ichanaxä i chaxune na namaxéxüçèx i ñoma i nañneçüäx i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü poragaäcü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ñuxäcü tá i ñaã yatü i naxüne tátama tükü nangöxéêxü? —ñanagürügü. ⁵³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü choma i Tupana nane na duüxüxü chüixü rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngëxguma pema rü tama chaxunemaä pexäwemügüga rü tama nawa pexaxegüga ya chaugü, rü tääütáma pexü nangëxma i maxü i taguma gíxü. ⁵⁴—Texé ya chaxunemaä áwemüxé rü chaugüwa axexe rü tükü nangëxma i maxü i taguma gíxü. Erü choma rü tá tükü chamaxéê ega nañneärü guxgu. ⁵⁵—Erü chaxune rü ñanaxüchi nixi rü chaugü rü axexüxüchi nixi. ⁵⁶—Texé ya chaxunemaä áwemüxé rü chaugüwa axexe rü chowa tayaxüx rü choma i tümawa. ⁵⁷—Chaunatü ga núma choxü mucü rü namaxü. Rü nüma choxna nanaxä i maxü. Rü ngëxgumarüü ta i choma rü tá tükna chanaxä i maxü ya yíxema choxü yaxüxe rü choxü yaxöxé. ⁵⁸—Marü pemaä nüxü chixu na choma rü pāñ i daxüwa ne ûxü chüixü. Natüru choma rü tama yema pāñ ga nuxcümaügüxü ga perü oxigü ngögxüxü ga pärrüü chixi. Yerü woo ga yema pāñ na nangögxüxü ga perü oxigü rü nayueamatama. Natüru texé ya choxü yaxüxe, ñoma pāñ tangöxüruü, rü choxü yaxöxé rü guxügutáma tamaxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu rü duüxügümaä nüxü nixu ga yema ore ga yexguma nangüexéêäga ga Yudíugürü ngutaquéxpataüwa ga ñäne ga Capernáuwa.

Ngechuchuarü orewa nangëxma i maxü i taguma gíxü

⁶⁰ Rü yexguma nüxü naxinüegü ga yema ngüxéêtae, rü muxüma ga yema duüxügü ga nawe rüxüxü rü ñanagürügü: —Rü ngéma tamaä nüxü yaxuxü, rü naguxchaxüchi na nüxü icuáxü na ñuxü ñaxü. ¿Ñuxäcü texé tükü natauxcha na naga taxinüxü? —ñanagürügü.

⁶¹ Natüru ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga yemaäcü nügümaä na iyadexagüxü naxcèx ga yema ngüxéêtae, rü yemacèx nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Exna peäewa nangux i ngëma ore? ⁶²—Rü ngëxguma peäewa nanguxi i ngéma ore i pemaä nüxü chixuxü, rü ¿tacigü chi perüxüñüexü ega choxü pedéygu na wenaxärü daxü na chaxixü, ga noxri ne chaxüxüwa na chaxixü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chüixü? ⁶³—Tupanaäe i Üünexü nixi i inaxäxü i maxü i taguma gíxü. Rü tama pexene nixi i pexü maxëxéêxü. Rü ngéma ore i pemaä nüxü chixuxü rü peäecex nixi, rü nawa nangëxma i maxü i taguma gíxü. ⁶⁴—Natüru tangëxma i petanüwa ya ñuxre ya tama yaxögüxe —ñanagürü. Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu yerü noxriarü ügügumama marü nüxü nacuèx ga texé tá nüxü na yaxögxüxü, rü texé tá cüäcü ínaxuxüxü. ⁶⁵ Rü ñanagürü ta: —Rü ngémacèx marü pemaä nüxü chixu rü taxuacüma texé chauxütawa tangü ega tama Chaunatü chauxütawa tükü gaxgu —ñanagürü. ⁶⁶ Rü yexguma inanaxügüe ga nüxna na yaxigüxü ga muxüma ga yema duüxügü ga noxri nawe rüxüchiréxü. Rü marü tama nawe ínaxixü. ⁶⁷ Rü yexguma ga

Ngechuchu rü norü 12 ga ngüexügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Exna pema rü ta choxna pixigachitanüchaü? —ñanagürü. ⁶⁸ Natüru Chimáu ga Pedru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿Texéxütawa chi taxixü ega cuxna tixigachitanügu? Erü cuma rü cuxü nangëxma i ore i nawa nangëxmaxü i maxü i taguma gíxü. ⁶⁹—Toma rü marü cuxü tayaxögü, rü nüxü tacuèx na cuma quíixü ya Cristu ya Üünecü ya Tupana Nane —ñanagürü. ⁷⁰ Rü Ngechuchu toxü nangäxü, rü ñanagürü: —¿Taux éxna choma yíixü ga pexü chidexechixü ga pema ga

12? Natürü nangēxma i wüxi i petanüwa i Chatanāärü duüxü ixixü —ñanagürü. ⁷¹ Rü Yuda ga Icaríute ga Chimáü nanechiga nixi ga yadexaxü ga Ngechuchu. Yerü Yuda tá nixi ga cūacü ínaxuaxüxü rü woo ga nüma rü wüxi ga totanüxüchiréx na yíixü.

7

Ngechuchueneegü rü tama nüxü nayaxögü

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa yexmagüne ga īānegügu nixüägüchigü. Rü tama Yudéaanewa nayexmachaü yerü yémacüäx ga Yudíugüarü äëgxacügü rü naxcèx nadaugü ga na yamëgxüchaüxüçèx. ² Natürü marü ningaica ga yema Yudíugüarü peta ga nagu norü düxenügü yaxügülü na yemawa nüxna nacuëxächiexüçèx ga fluuxäcü nuxcümaügülü ga norü oxigü na naxügülü ga norü düxenügü ga naixätünaxcèx ga yexguma Moichéwe naxixgu ga ngextä taxüma ixäpataxüwa. Rü yemacex nixi ga Düxenügüarü Petagu naxäegaxü. ³ Rü naeneegü ga Ngechuchu rü ñanagürögü nüxü: —Tama name i nuxä Gariréärü nañegu curüxäxü. Rü name nixi i petacex Yudéawa cuxü, na ngëma duüxügü i cuwe rüixü i ngëma ngëxmagüxü nüxü daugüxüçèx i ngëma cuëxruügü i mexügü i Tupanaärü poramaä cuxüxü. ⁴ —Erü ngëgxuma chi wüxi ya yatü rü duüxügüxü nügü nacuëxächaügü rü tama cùacü nanaxü i tacü i naxixü. Rü ñuxma na cunaxüxü i muxüma i mexügü i Tupanaärü poramaä cuxüxü, rü name nixi i guxü i duüxügüpëxewa cunaxü —ñanagürögü. ⁵ Rü yema ñanagürögü ga naeneegü yerü woo ga nümagü rü ta tama nüxü nayaxögü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürögü nüxü: —Tauta nawa nangu i ngunexü na petawa chaxüxü. Natürü pexcèx rü ngëxürrüüxümare i ngunexü nixi i mexü na petawa nagu pexixü. ⁷ —Ngëma duüxügü i ñoma i nañecüäx rü tama pexchi naxaie. Natürü chauxchi naxaie erü chanangoxéé i ngëma naxügüxü rü na nachixexü. ⁸ —Name nixi i petawa pexi i pemax. Choma rü tauta ngëma chaxü erü tauta nawa nangu i ngunexü i nagu ngëma chaxüxü —ñanagürögü ga Ngechuchu. ⁹ Rü yexguma yema ñaxguwena, rü Gariréaanegu narüxäxü.

Ngechuchu rü Düxenügüarü Petawa naxü

¹⁰ Natürü nawena ga naeneegü ga petawa na naxixü, rü Ngechuchu rü ta yéma naxü. Natürü cùacü yéma naxü, rü tama poraäcü duüxügüxü nügü nadauxëe. ¹¹ Rü yema Yudíugüarü äëgxacügü rü naxcèx nadaugü ga yema petawa, rü ñanagürögü: —¿Ngextä nangëxma i ngëma yatü? —ñanagürögü. ¹² Rü nügütanüwa ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü poraäcü Ngechuchuchiga ínindexagü. Rü fluuxre ga yema duüxügü rü ñanagürögü: —Yima rü wüxi ya yatü ya meçü nixi —ñanagürögü. Natürü ga togü rü ñanagürögü: —Ngëma yatü rü tama name erü duüxügüxü nawomüxeé —ñanagürögü. ¹³ Natürü taxüma ga duüxügü rü mea togüpëxewa Ngechuchuxü nicuëxügüchaü, yerü yema Yudíugüarü äëgxacügüxü namuü. ¹⁴ Rü yexguma marü yema petaaru ngäxüwa nanguxgu, rü nixtücü ga Ngechuchu nawa ga tupauca ga taxüne. Rü inanaxügü ga na nanguxëetaexü. ¹⁵ Rü yema Yudíugüarü äëgxacügü, rü nabaixächiäegü namaä ga yema ore ga Ngechuchu nüxü ixixü. Rü ñanagürögü: —¿Ñuxäcü i ngëmaäcü poraäcü nüxü nacuåxü, rü taguma texé nanguxëe? —ñanagürögü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürögü nüxü: —Ñää chorü nguxëetae rü tama choxrü nixi, erü Chaunatü ya nüma choxü mucüarü nixi. ¹⁷ —Ngëgxuma texé naxüxchaügu i Tupanaärü ngüchaü rü yíxema tá nüxü tacuë: ngoxi aixcüma Tupanaxüttawa chanayaxu i ngëma chorü nguxëetae rü éxna chaugüxüttawatama chayaxuxü yíxü i ngëma. ¹⁸ —Yíxema texé ya meçü i tümacigaxüttama ixixe rü ngëmaäcü tanaxü erü tanaxwëxe i duüxügü na tükü icuëxügüxü. Natürü texé nüxü tixu i ore i mexü nachiga i ngëma tükü muxü, rü aixcüma nixi i tümaärt ore. ¹⁹ Rü tama dora nixi i ngëma nüxü tixuxü. —¿Tama éxna aixcüma yíixü ga Moiché pexna naxäxü ga Tupanaärü mugü? Natürü taxüma i pema naga pexinüe i ngëma mugü. ²⁰ Rü ñuxma rü tüküxü nixi i choxü pimëgxüchaüxü? —ñanagürögü. Rü yema duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürögü: —Cuma rü ngoxo cuwa nañgëxmamare. ²¹ —¿Exna texé cuxü timëgxüchaü? —ñanagürögü. Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürögü nüxü: —Choma rü ngüxchigaarü ngunexüga chanamexëe ga wüxi ga yatü. Rü guxäma i pema rü penuäegü naxcèx ga yema wüxitama ga mexü ga ngüxchigaarü ngunexüga chaxixü. ²² —Natürü pema rü ta ngüxchigaarü ngunexüga pepuracü na nagu pexixüçex ga Moichéärü mugü. Rü Moiché pemaä nüxü nixi na tükü ipewiechëxmüpëzechiraüxü ya guxäma ya yatüxe ya buxe. Natürü tama Moiché nixi ga inaxügücü ga yema, yerü nuxcümaügüxü ga perü oxigüwa nixi ga ne naxixü. Rü ñuxma i pema rü yema mugagu rü tükü ipewiechëxmüpëzechiraü ya guxäma ya buxe ya yatüxe woo ngüxchigaarü ngunexü yíxigu. ²³ —Rü ngëmaäcü i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu buxexü ipewiechëxmüpëzechiraü erü naga pexinüeächaü i Moichéärü mugü. ²⁴ Rü ñuxma rü tüküxü yíixü i chomaä penuëxü naxcèx na ngüxchigaarü ngunexüga chanamexëeü ga

wüxi ga yatü ga idaaeweecü? ²⁴—Rü ngēmacex tama name i ngürümare penangugü i ngēma chaxüxü. Rü penaxwexe i meä nugu perüxñüexira, na aixcüma meä penangugüxücx —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Tupana Nane nixi

²⁵ Rü ñuxre ga yema duüxügü ga Yerucharéügu ächiügütü rü nüguna nacagüe, rü ñanagürüyü: —¿Taux éxna daa yiixü ya yima yatü ya äëgxacügü naxcex daugücü na yamègxüchaüxücx? ²⁶ —¿Dúcex! Gua nixi rü yea guxü i duüxügüpëxewa nidexa rü taxüema ñuxü ñatarügü nüxü. ¿Taux éxna i törü äëgxacügü i marü nüxü yaxögüüxü na aixcüma Cristu na yiixü i nümax? ²⁷ —Natürü i yixema rü nüxü tacuëxgü na ngextá ne naxüxü i nümax. Natürü ngëxguma aixcüma Cristu núma ñuxgu rü taxuétama nüxü tacuëx na ngextá na ne naxüxü —ñanagürügü. ²⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanangüexëe ga duüxügü. Rü yexguma nüxü naxñingu ga yema ore ga Yudügü nüxü ixugüexü ga nachiga, rü tagaäcü ñanagürü: —Pema rü marü choxü pecuëx rü nüxü pecuëx na ngextá na ne chaxüxü. Natürü tama chaugagu nixi i nüma chaxüxü. Choma núma chaxü yerü nüma choxü namu ga Tupana ya naxwëxecü na nüxü yaxögüüxü natürü i pema rü tama nüxü pecuäcü. ²⁹ —Choma rü nüxü chacuëx yerü naxüta we chaxü, rü nüma nixi i nüma choxü namuxü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga yema äëgxacügü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Natürü taxuüma nayayauxgü, yerü tauta nawa nangu ga ngunexü ga na yayauxgüüxü rü na yamègxüüxücx. ³¹ Natürü muxüma ga duüxügü rü nüxü nayaxögü. Rü ñanagürügü: —¿Ngëxguma ínanguxgu ya Cristu rü tacü rü cuëxruü i taxü tá naxü ya daa yatü tama üxü i ñüxmax? —ñanagürügü.

Parichéugü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü

³² Rü yema Parichéugü rü duüxügütü naxñüü ga yemaäcü Ngechuchuchiga na yadexagüü. Rü yemacex ga nümagü rü paigüarü äëgxacügü rü yema nanamugü ga tupauca ga taxüneärü purichágü na Ngechuchuxü yanayauxgüüxücx. ³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Paxaächi tátama nixi i petaruwa changëxmaxü, rü ñuxuchi tá chataegu naxüta we ya yima nüma choxü mucü. ³⁴ —Pema rü tå chauxcex pedaugü, natürü tåtätama choxü ipeyangaugü. Erü ngëma ngextá tå ichangëxmaxüwa rü taxuacü ngëma pengugü. ³⁵ Rü yexguma ga yema Yudügürü äëgxacügü rü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá tá naxü ega taxuacütama nüxü iyaruüngü? —¿Exna ngëma Yudügü i to i nuchiüänewa ngëxmagüütanüwa tá naxü rü éxna ngëma tama Yudügü ixigüütanüwa tá naxü na yangüexëeäxücx? ³⁶ —¿Rü tacüchiga nixi i ngëma na ngëma ñaxü:

“Tå chauxcex pedaugü natürü tåtätama choxü ipeyangaugü, erü taxuacütama ngëma pexi i ngëma tá ichangëxmaxüwa”, ñaxü? —ñanagürügü.

Dexá i maxëëruüchiga nidexa ga Ngechuchu

³⁷ Rü yema nawa iyacuáxü ga petaarü ngunexü nixi ga guxü ga togü ga ngunexüäru yexera rümenäexü naxcex ga Yudügü. Rü yema ngunexü nixi ga inachixü ga Ngechuchu rü tagaäcü ñaxü: —Rü ngëxguma texé ítaxawaxgu rü ñuña chauxüta we taxü rü tayaxaxe! ³⁸ —Rü “texé ya choxü yaxdöxü rü túmaäru maxdünewa tå nibaïwe i taxü i dexá i maxëëruü” ngëma Tupanaärrü ore i ümatüxü nüxü ixuxürrü —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü Tupanaäe i Üünexüchiga nixi ga yadexaxü. Rü nüxü nixu ga guxüma ga yema nüxü yaxögüüxü rü tá na nayayauxgüüxü i Naäe i Üünexü. Natürü tama yexgumatama nanayauxgü, yerü tauta wenaxäru daxüguxü ga naäneçex nataegu ga Ngechuchu na guxüäru äëgxacü na yiixücx.

Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü

⁴⁰ Rü nümaxü ga yema duüxügü rü yexguma nüxü naxñüüga yema Ngechuchu nüxü ixuxü, rü ñanagürügü: —Aixcüma ñaa yatü nixi i ngëma Tupanaärrü orearü uruü i ínguxchaüxü —ñanagürügü. ⁴¹ Rü togü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Cristu —ñanagürügü. Natürü togü rü ñanagürügü: —Tama nixi, erü taxucürüwa Gariréaanecüäx nixi ya Cristu. ⁴² —Erü Tupanaärrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá Dabitaa nixi, rü tá nangox i iñae i Beréüwa ga ngextá Dabí ibuxüwa”, ñanagürügü. ⁴³ Rü yemacü Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü. ⁴⁴ Rü ñuxre ga yema duüxügü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü, natürü taxuüma nayayauxgü.

Yudügürü äëgxacügü rü tama Ngechuchuaxü nayaxögüchaü

⁴⁵ Rü yema tupauca ga taxüneärü purichágü, rü Parichéugücx rü paigüarü äëgxacügücx nawoegu. Rü yema äëgxacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü tama nuä penaga? —ñanagürügü. ⁴⁶ Rü yema purichágü rü nanangäxülgü rü ñanagürügü: —Taguma texé tidexa i ñaa yatü idexaxürü —ñanagürügü. ⁴⁷ Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxü: —¿Exna pexü rü ta marü nawomüxëe i nümax? ⁴⁸ —Dúcex, rü taxüema

i tomax i Parichéugü rü taxuüma i törü äëxgacügü rü nüxü nayaxögü i ngëema Ngechuchu.⁴⁹ —Natürü ñaä duüxügü i tama Tupanaärü mugüxü cuëgxügü rü marü nachixexügugü —ñanagürögü.⁵⁰ Natürü Nicodému ga Parichéu ixicü ga wüxicana Ngechuchuxütagu naxüäneçü, rü ñanagürü nüxü:⁵¹ —Ngëema törü mugü i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Taxuacüma wüxi i yatüxü tapoxcu ega tama nüxü ixinüexüragu i norü dexa na nüxü icuäxüçex na çacü na naxüxü”, ñanagürü.⁵² Rü yexguma ga natanüxügü rü nanangäxügü, rü ñanagürögü nüxü: —¿Éxna cuma rü ta Gariréaanecüäx quixi? ¡Nawa nangux i Tupanaärü ore i ümatüxü rü ngema tá nüxü cudad rü taxuüttama i Tupanaärü orearü uruü rü Gariréaanecüäx nixi! —ñanagürögü.⁵³ Rü yexguma ga wüxicigü rü nachiüwa naxi.

8

Nge ga ätecü ga naï ga yatümaä ngëäexü

¹ Rü Ngechuchu rü Orübuncüä äegane ga mëxpünewa naxü.² Rü moxüäcü ga yexguma yangunegu, rü wenaxärü tupauca ga taxüneçex nataegu. Rü ga duüxügü rü naxçex naxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü inarüto, rü inanaxügü ga na nangüexëäxü ga duüxügü.³ Rü yema ngüexëäruügü ga Moïchéarü mugüwa ngüexëetaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxütagu ngixü nagagü ga wüxi ga nge ga ätecü ga ngixü nadaugüçü ga naï ga yatümaä na inapexü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga ýema yexmagüxüppëxegu ngixü nayachixëegü.⁴ Rü ñanagürögü Ngechuchuxü: —Pa Ngüexëerüüx, ñaä nge i ätecü rü ngixü itayangau na naï ya yatümaä na inapexü.⁵ Moïchéarü mugüwa tamaä nüxü nixu na nutamaä ngixü ímieuxüchiäcüma ngixü imaxü i wüxi i nge i ngëämäcü maxüçü. ¿Ñuxü ñacixü i cuma i ñuxmax? —ñanagürögü.⁶ Rü yema ñanagürögü ga nümagü, yerü Ngechuchuxü guxchaxügu nanguxëegüchü na nüxü nayexmaxüçex ga çacüçex na ínaxuañgüxü.⁷ Natürü ga Ngechuchu rü inayarümaxächi rü inanaxügü ga naxmëxmaä waixüümüwa na naxümatüäxü.⁸ Natürü nüxü nacèexügüama, rü yemacex dükwa wenaxärü nadaunagü ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ngexerüxe i petanüwa ya ngearü pecaduäxë rü tükira nuta ngixü tanäña —ñanagürü.⁹ Rü wenaxärü inayarümaxächi ga Ngechuchu rü naxmëxmaä nanaxümatü ga waixüümüwa.¹⁰ Natürü yexguma nüxü naixinüegü ga yema ore ga Parichéugü rü inanaxügüe ga nügüe na yawüxixü ga nügüe na ínachoxüxü. Rü yaguäxügü ga Parichéugü inaxügü ga na inachoxüxü rü dükwa guxüma inachoxü. Rü yexguma marü guxüma ga Parichéugü ichöixgu, rü Ngechuchu rü yema ngécüxicatama ýema duüxügüpëxewa nayaxügü.¹¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nadaunagü. Rü ngixna naca rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngeciü, ¿Ngëäxügü nixi i ngëema cuxü ixugüexü? ¿Rü taxuüma cuxü imäxchaü? —ñanagürü.¹² Rü ngima rü ngigürögü nüxü: —Taxuüma Pa Corix —ngigürögü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Choma rü ta tama cuxü chapoxcu. Nüxma rü marü name rü iquixü rü tama wena pecadu cuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü ñoma i naäneärü ngóonex-ëerüü nixi

¹² Rü wenaxärü duüxügümaä nidexa ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Choma nixi i ñoma i naäneçüäxäru ngóonexëerüü. Rü yixema chowé rüxüxü rü chorü ngóonexüwa tangëxma rü tükira chanaxä i maxü. Rü ta nüxna ítanguxuchi i tümaärü chixexü —ñanagürü.¹³ Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürögü nüxü: —Cuma rü cugüchigaxüttama quixu. Rü ngëema cuchiga i nüxü quixuxü rü taxuwama name —ñanagürögü.¹⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëema ore i chauchiga nüxü chixuxü rü aixcüma nixi woo chomatama yixügi i namaä chaugüetüwa chidexaxü. Erü choma rü nüxü chacuëx i ngextä ne chaxüxü, rü ngextä tá chaxüxü. Natürü pema rü tama nüxü pecuëx na ngextä ne chaxüxü rü tama nüxü pecuëx na ngextä tá chaxüxü.¹⁵ Pema rü choxü pengugü i ñoma i naäneçüäxü i duüxügü nagu rüxüñüexüäcumamare. Natürü i choma rü taxuéüma changugü.¹⁶ Natürü ngëxguma chi texüxü changugü rü aixcüma meäma tükü changugü. Erü tama chaxicatama tükü changugü, natürü yima Chaunatüga nüma choxü mucümaä nixi i wüxigu tükü tangugüxü.¹⁷ Rü ngëema mugü ga Moïché ümatüxü i nagu pexixü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma taxre i duüxügü rü wüxitama i orexü yaxugügi, rü ngëmawa äëxgacü nüxü nacuëx na aixcüma yïixü i ngëema nüxü yaxugüexü”, ñanagürü.¹⁸ Rü dükax, choma nixi i wüxi i chauchigaxü chixuxü rü Chaunatüga nüma choxü mucü nixi ya naï. ¿Rü tüküçü tama choxü peyaxögüchü i ñuxmax? —ñanagürü.¹⁹ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürögü: —¿Ngexü ya yima Cunatü? —ñanagürögü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Choxü rü tama pecuëx rü Chaunatüxü rü ta tama pecuëx. Rü ngëxguma chi choxü pecuëxgügi rü Chaunatüxü rü chi ta pecuëxgü —ñanagürü.²⁰ Rü yema orexü nixi ga Ngechuchu ga yexguma nanguxëetaegu ga tupauca ga taxünewa naxüttawa ga yema nachica ga ngextä duüxügü tupaucana dïerü ngixü íxägüxüwa. Natürü taxuüma Ngechuchuxü niyauxgü, yerü tauta nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu yayauxgüxü.

Ngechuchu rü Parichéugümaā nüxü nixu rü ngextá nüma ínaxüxüwa rü taxucürüwa ngëma naxí

²¹ Rü Ngechuchu rü wenaxärü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma rü tá pexna chixü i nüma, rü pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü tá perü pecadugu peyue. Rü ngextá íchaxüxüwa rü taxucürüwama ngëma pexí —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü ñanagürü: —¿Exna nügü tátama nimèx rü ngëmacèx tamaä nüxü yaxuxü na taxucürüwama ngëma ixixü i ngëma ínaxüxüwa? —ñanagürü. ²³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Pema rü ñoma i nañecüñax i duüxügü pixigü, natürü i choma rü daxügxü i nañewa ne chaxü. Pema rü ñoma i nañeärü duüxügü pixigü natürü i choma rü tama ñoma i nañecüñax chixü. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaä nüxü chixu rü tá perü pecadugu peyue. Erü ngëguma tama choxü peyaxöggü na choma chiiixü ya Cristu, rü perü pecadugu tá peyue —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Natürü texé quixí i cumax? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Marü noxitama pemaä nüxü chixu na texé chiiixü. ²⁶ —Rü choma rü choxü nangëxma i muxlümä i tacü i chomatama pexü changüexéêchaüxü rü tacüçèx pexna na chacaxü, natürü tátamá chanaxü i ngëma. Erü yima Chaunatü ga nüma choxü mucü chomaä nüxü ixixü i orexicatama nixí i ñoma i nañecüñaxgümaä nüxü chixuxü. Rü guxlümä i ngëma nüxü yaxuxü ya Chaunatü, rü aixcüma nixí —ñanagürü. ²⁷ Natürü nümagü rü tama nüxü nacuëxgüga ga Nanatü ya Tupanachiga na yixü na yema ñaxü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma nixí i Tupana Nane i duüxüxü chiiixü. Rü yixcura ngëguma curuchawa choxü pipotagü, rü tá nüxü picuëxächitanü na Cristu na chiiixü. Rü tá nüxü pecuëx na taxuüma chauechamatama chaxüxü. Rü ngëma Chaunatü chomaä nüxü ixixüxicatama nixí i pemaä nüxü chixuxü. ²⁹ —Yima nüma choxü mucü ya Chaunatü rü chauxüitawa nangëxma. Rü taguma choxna nixügachi, erü choma rü guxüguma chanaxü i ngëma norü ngúchaü ixixü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü muxüma ga duüxügü nüxü nayaxöggü.

Yíxema Tupanaxäcüü ixügüxchiga, rü yíxema pecadutüüwa ngëxmagüxchiga

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema Yudíugü rü aëxgacügü ga nüxü yaxögüxü: —Ngëguma pema meämä peyaxöggüchagü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcümaxüchi tá chorü ngúexügü pixigü. ³² —Rü tá nüxü pecuëx i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëma ore tá pexü ínanguüxéé —ñanagürü. ³³ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürü: —Toma rü nuxcümaäcü ga torü oxi ga Abráütaa tixigü rü taguma texémexéwa tangëxmagü. ³⁴ —Ñuxäcü i cumax rü tá na ítanguxüxü, ñacuxü? —ñanagürü. ³⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxâma ya pecaduäxé rü pecadutüüwa tangëxmagü. ³⁵ —Wüxi i coriarü duüxümare rü tama norü coripatacüä nixí. Natürü wüxi i cori nane rü guxüguma nanatü nane nixí. ³⁶ —Choma rü Tupana Nane chixü. Rü ngëguma chi choma pecaduna pexü íchangüxéegü, rü aixcüma tá nüxna ípengü. ³⁷ —Marü nüxü chacuëx na Abráütaa pixigüxü i pemax. Natürü choxü pimëgxüchaü erü tama aixcüma choxü peyaxöggü i ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü. ³⁸ —Choma rü yema Chaunatü choxü wéxü nixí i pemaä nüxü chixuxü. Natürü pema rü penaxü i ngëma penatü pemaä nüxü ixixü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁹ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxü rü ñanagürü: —Torü oxi nixí ga Abráü —ñanagürü. Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëguma chi aixcüma Abráütaa pixigü rü chi Abráü üxüri penaxü. ⁴⁰ —Natürü woo pemaä nüxü chixu i ore i aixcüma ixixü ga Chaunatü ga Tupana choxü nguxëexü, rü pema rü choxü pimëgxüchaü. Natürü ga Abráü rü taguma yemaäcü nanaxü. ⁴¹ —Pema rü penaxü i penatügücumatama —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü rü ñanagürü: —Toma rü tama tangüriwaügumare, rü toxü nangëxma ya wüxitama ya tonatü. Rü yima nixí ya Tupana —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëguma chi aixcüma Tupana yixigu ya penatü rü choxü chi pengechaü, erü choma rü Tupanaxüitawa nixí i ne chaxüxü, rü ngëmacèx chanuxma. Rü tama chauechamatama nüma chaxü, natürü nüma chaxü yerü Chaunatü ya Tupana nüma choxü namu. ⁴³ —Tüxcüü tama nüxü pecuëxéga i ngëma pemaä nüxü chixuxü? Pexü naguxcha erü woetama tama iperüxñüëchaü i ngëma pemaä nüxü chixuxü i ore. ⁴⁴ —Penatü rü Chataná nixí rü pema rü naxäcügü pixigü. Rü ngëmacèx penaxü i ngëma nüma pexü nanaxwëxexü. Rü ngëma Chataná rü noxriarü üglügumama wüxi i máetaxü nixí. Rü taguma ore i aixcümaxügü narüxínü rü taguma ore i aixcümaxü nixu. Rü ngëguma yadeaxgu rü doraxüxüxicatama nixu, erü nüma rü wüxi i doratëxaxü nixí. Rü guxlümä i doratëxaxünatü nixí. ⁴⁵ —Natürü i pema rü tama choxü peyaxöggüchaü erü ore i aixcümaxü chixu. ⁴⁶ —Texé ya petanüwa choxü dause na pecadu chaxüxü? Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ore i aixcüma ixixü, rü ¿tüxcüü tama choxü peyaxöggü? ⁴⁷ —Texé ya Tupanaärü duüxügü pixigü, rü ngëmacèx nixí i tama iperüxñüëchaüxü i Tupanaärü ore —ñanagürü.

Tauta nangoxgu ga Abráü rü Cristu rü marü nayexma

48 Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü ñanagürögü nüxü: —Rü aixcüma nixi ga yema torü ore ga yexguma ñatagügü:

“Cuma rü wüxi i Chamáriacüäx quixi, rü ngoxo cuwa nangëxma”, ñatagügü — ñanagürögü. 49 Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Chowa rü nataxuma i ngoxo. Rü ngëma chaxüxü nixi na Chaunatüxü chicuëxüüxü, natürü i pema rü chixri chauchiga pidexagü. 50 —Choma rü tama naxcëx chadau na texé choxü icuëxüügüxü. Natürü Tupana nixi ya naxwëxecü na duüxügü choxü icuëxüügüxü. Rü nüma tå nanopoxcue i ngëma chauxchi aixü. 51 —Aixcüma pemaä nüxü chixu, rü texé ya naga ñüxü i ngëma tåmamaä nüxü chixuxü rü guxügutáma tamaxëcha — ñanagürü. 52 Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü, rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürögü: —Ñuxma rü meäxüchima nüxü tacuëx na cuwa nangëxmaxü i wüxi i ngoxo. Yerü ga Abráü rü guxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü nayue. Natürü cuma rü ñuxma tomaä nüxü quixu rü texé ya naga ñüxü i ngëma curü ore rü guxügutáma tamaxëcha — ñacurögü. 53 —¿Exna cuma rü törü oxi ga Abráüärü yexera quixi? Yerü nüma rü nayu rü guxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü ta nayue. ¿Rü cugüçex rü texé quixi? — ñanagürögü. 54 Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ega chaugü chitama chicuëxüügü rü ngëma rü taxuwama name. Natürü yima choxü icuëxüücü rü Chaunatü nixi. Rü yima Chaunatütama nixi ya perü Tupana ixicü — ñapegüçü nüxü. 55 —Natürü i pema rü tama aixcüma nüxü pecuëx ya Chaunatü ya Tupana. Natürü i choma rü ngëmäacü nüxü chacuëx. Rü ngëguma chi:

“Tama nüxü chacuëx”, ñachaxgu, rü pexrüü chi wüxi i doratëxäxü chixi. Natürü i choma rü aixcümaxüchima nüxü chacuëx ya Chaunatü ya Tupana, rü naga chaxinü i guxüma i norü ore i chomaä nüxü yaxuxü. 56 —Perü oxi ga Abráü rü nataäe yerü aixcüma nayaçö rü tá na íchanguxü i ñoma i naänawa. Rü yemaxü nacuëx rü yemacex nataäe — ñanagürü ga Ngechuchu. 57 Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürögü: —Cuma rü tauta 50 ya taunecü cuxü nangëxma. ¿Ñuxäcü Abráülxü cudau ga tauta cungoxgux ga yexguma? — ñanagürögü. 58 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü tauta Abráü ngoxgu rü choma rü marü chayexma — ñanagürü. 59 Rü yexguma ga nümagü rü nutane nanayauxgü na gumamaä ñamuxüchigüäxüücex. Natürü ga Ngechuchu rü naxchaxwa inicüx. Rü yemaäcü ñanaxüxü nawa ga guma tupauca ga taxüne.

9

Ngechuchu nanamexëë ga wüxi gayatü ga norü bucüma ngexetücü

1 Rü yexguma namagu tomaä yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga woetama norü bucüma ngexetücü. 2 Rü toma ga norü ngüexügü rü nüxna tacagü, rü ñatarügügü: —Pa Ngúexëerüüx, ¿Tücxüü ngexetücüma nabu ya daa yatü? ¿Exna nanatü rü naäärü pecadugagu rü exna norü pecadugagutama? — ñatarügügü. 3 Rü Ngechuchu toxü nangäxü, rü ñanagürü toxü: —Tama norü pecadugagu rü tama i nanatü rü naäärü pecadugagu nixi i ngëmäacü nabuxü. Natürü ngëmäacü nabu na nawa nüxü pedauxüücex na ñuxäcü Tupana tüxü na rümexëëxü. 4 —Rü ñoma rü ta nangune rü name nixi na paxama na naxüxü i ngëma puracü ya Chaunatü ga núma choxü mucü tüxna ñixü. Erü paxa tá nachüta rü ngëguma rü taxucürüwama texé tá tapuracü. 5 —Rü ñuxma na ñoma i naänawa changëxmaxü rü ñoma i naäneärü ngóonexëerüü chixi — ñanagürü. 6 Rü yexguma yema waixülmü rü Ngechuchu waixülmüänewa nacuaxi. Rü yema waixülmü ga iwaixümaä nanachaxetü ga guma yatü ga ngexetücü — ñanagürü: — Dexámäa cugü yayauxetü i Chiruéarü puchuwa! — ñanagürü. Rü ngëma naega rü “Tüxü muxü”, ñaxüchiga nixi. Rü yéma naxü ga guma ngexetücü rü nügü dexámäa nayauxetü. Rü yexguma nataegugu rü marü nidauchixetü. 8 Rü yexguma ga yema duüxügü ga guma ngexetücüpataaru ngaicamagu pegüxü rü yema duüxügü ga üpaacü nüxü daugüxü ga na nangexetüxü, rü ñanagürögü: —¿Taux exna i ñaa yiixü ga yema yatü ga ngexetüchiréxü ga duüxügüxü diéruçex céexüxü? — ñanagürögü. 9 Rü nümaxü rü ñanagürügü: —Ngëmäacü núma nixi — ñanagürögü. Rü togü rü ñanagürügü: —Tama nixi i yima yiixü, natürü nanangëxgumaraüxuchi — ñanagürögü. Natürü nümatama ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü: — Ngëmäacü choma chixi — ñanagürü. 10 Rü yexguma ga yema duüxügü rü nüxna nacagü rü ñanagürögü: —¿Rü ñuxäcü nixi i marü quidauchixü i ñuxmax? — ñanagürögü. 11 Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü: —Yima yatü ya Ngechuchugu äegacü rü yima waixülmüänewa nacuaxi. Rü yema waixülmü ga iwaixümaä choxü nachaxetü. Rü ñanagürü choxü:

“¡Yéa Chiruéarü puchuwa naxü rü ngema dexámaä cugü yayauxetü!” ñanagürü choxü. Rü yéma chaxü, rü yexguma dexámaä chaugü chayauxetu rü chidauchi —ñanagürü ga guma yatü. ¹² Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Ngextá nangëmaxd i ñuxma ya yima yatü ya cuxü rümexëecü? —ñanagürü. Rü nüma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuèx —ñanagürü.

Parichéugü rü guma ngexetücü ga Ngechuchu namexëecüna nacagüe

¹³⁻¹⁴ Natüru yema ngunexü ga Ngechuchu nagu namexëexü ga guma ngexetücü, rü ngüchigaarü ngunexü nixü. Rü yemacëx ga duüxügü rü Parichéugüxtawa nanagagü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema Parichéugü rü nüxna nacagüe ga guma yatü, rü ñanagürü: —¿Ñuxäcü i marü curümexëtxü i ñuxmax? —ñanagürü. Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü: —Waixümü ga nazbxügämä yawaixëexümaä choxü nachasetü ga Ngechuchu, rü ñuxichi dexámaä chaugü chayauxetu, rü ngëmacëx marü chidauchi —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga ñuxre ga Parichéugü rü ñanagürü: —Yema yatü ga cuxü rümexëexü rü tama Tupanaärü duüxü nixü, erü tama nanaxaure i ngüchigaarü ngunexü —ñanagürü. Natüru togü ga Parichéugü rü ñanagürü: —¿Ñuxäcü nanaxü i ngëma cuëxru i mexü i taxü ega wüxi i pecaduäxü yixügxü? —ñanagürü. Rü yemaäcü nügü nitoye ga nagu naxlinüexüwa ga yema Parichéugü. ¹⁷ Rü wena nüxna nacagüe ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü: —¿Natüru cuma rü ñuxü ñacuoxü nachigü i ngëma yatü ga cuxü rümexëexü? —ñanagürü. Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü: —Chauxcëx rü wüxi i Tupanaärü orearü uruü nixü —ñanagürü. ¹⁸ Natüru ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü tama nüxü nayaxöglüchaü ga nüma na yüixü ga na ngexetüchiréxü ga noxrix, rü ñuxma rü marü na yadauchixü. Rü yemacëx ga yema äëxgacügü rü tümacëx nangemagü ga nanatü rü naë ga guma yatü ga rümexëetücü. ¹⁹ Rü tükna nacagü, rü ñanagürü: —¿Daa yiixü ga guma pene ga nüxü pixucü ga woetama ngexetüäcü bucü? —¿Ñuxäcü i ñuxma i yadauchixü? —ñanagürü. ²⁰ Rü nanatü rü naë tanangäxü rü ñatarügügü: —Ngëmäacü nüxü tacuëx rü daa nixü ya tone ga ngexetüäcüma buchirécü. ²¹ Natüru tama nüxü tacuëx ga ñuxäcü na yadauchixü i ñuxmax. Rü tama nüxü tacuëx ga texé na namexëtxüexü. ¡Ecü nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya, rü nümatama pemaä nüxü na yaxuxüçëx —ñatarügügü. ²² Rü yema ñatarügügü ga nanatü rü naë, yerü tamuü. Yerü ga Yudíugüarü äëxgacügü rü marü nügümä nanamexëegü na tükü ínatëxüchigütxüçëx ga ngutaquëxepataüwa ga texé ga Ngechuchuaxü yaxödxé na Cristu yiixü. ²³ Rü yemacëx nixü ga nanatü rü naë ga ñatagügüxü: ¡Ecü, nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya rü nümatama pemaä nüxü na yaxuxüçëx, ñatagügüxü. ²⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü wenaxärü naxcëx nacagü ga guma ngexetüchirécü. Rü ñanagürü nüxü: —Rü ñuxma tanaxwëxe i Tupanapëxewa rü aixcüma tomaä nüxü quixü na texé cuxü rümexëexü. Erü toma rü meäma nüxü tacuëx i ngëma Ngechuchu rü wüxi i pecaduäxü na yiixü —ñanagürü. ²⁵ Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tama nüxü chacuëx ega wüxi i pecaduäxü yixügxü rü éxna tama. Rü ngëma nüxü chacuäxü nixü ga na changexetüchiréxü ga noxrix rü ñuxma rü na chidauchixü —ñanagürü. ²⁶ Rü wenaxärü nüxna nacagüe, rü ñanagürü: —¿Rü facü nixü ga cumaä naxüixü? —¿Rü ñuxäcü ga naxüäxü ga cuxü na yadauchixetüexü? —ñanagürü. ²⁷ Rü nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu, rü tama choxü iperüxüñüchaü. ¿Tüxcüü penaxwëxe na wena pemaä nüxü chixuxü? ¿Exna pema rü ta nüxü peyaxöglüchaü? —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma rü guma yatümaä chixexü nixugüe, rü ñanagürü: —Cumaerü nixü i nüxü cuyaxödxü i ngëma yatü, natüru i toma rü Moïchearü oreaxü nixü i tayaxögüxü. ²⁹ —Toma rü nüxü tacuëx ga Tupana rü aixcüma Moïchëmaä na yadexaxü, natüru ngëma Ngechuchu rü tama nüxü tacuëx na ngextá na ne naxüxü —ñanagürü. ³⁰ Rü guma yatü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü nixü i ngëma? Nüma rü marü choxü narümexëtxëe, natüru, ¿ñuxäcü i pema i tama nüxü pecuåxü na ngextá ne naxüxü? ³¹ —Rü guxâma i yixema rü meäma nüxü tacuëx rü Tupana tama nüxü naxüñü i pecaduäxügüxüä rü yumüxë. Natüru Tupana rü tükü nüxü naxüñü i tümaärü yumüxë ya yíxema nüxü icuëxügüe rü naxüxe i Tupanaärü ngúchaü. ³² —Taguma ñuxgu nüxü taxinüchiga i wüxi i yatü na yadauchixëexü i wüxi i duüxü i norü bucüma ngexetülxü. ³³ —Rü ngëxguma chi tama Tupana nüma namuxgux ya daa yatü ya choxü rümexëecü, rü taxuacü chima mexü naxü —ñanagürü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ³⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma na pecadugu na cubuxü, ¿rü ñuxäcü cunaxwëxe na toxü cungüexëexü? —ñanagürü. Rü ñuxichi ínanatëxüchigü ga ngutaquëxepataüwa.

Duüxügü i tama yaxögüxü rü ngexetüxüriü nüxü

³⁵ Rü Ngechuchu rü nüxü nacuáchiga ga na ínatëxüchigüäxü ga guma ngexetüchirécü. Rü yexguma nüxü nadëüxgu, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxü cuyaxödxü ya Tupana Nane

ya duūxūxū iixīcū? —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga nūma rü Ngechuchuxū nangāxū rü ñanagürü: —Pa Corix, jchomāa nūxū ixi na texe yiixū na nūxū chayaxōxūcēx! —ñanagürü. ³⁷ Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü: —Marū nūxū cudau ya Tupana Nane. Rü chomatama nixī i cumaā na íchidexaxū chiihxū —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga guma yatū ga ngexetūchirécū rü Ngechuchupéxegu nacaxápüxū, rü nūxū niciúexü, rü ñanagürü nūxū: —Ngémáacū cuxū chayaxō, Pa Corix —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñoma i nañena chaxū na chayadexechixūcēx i chorū duūxūgū nūxna i ngēma duūxūgū i tama choxrū ixígūxū. Rü nuā chaxū na chanameéxēxūcēx i ngēma duūxūgū i noxri tama Tupanaxū cuéxgūxū. Rü ngēgxumarüü ta nūma chaxū na duūxūgū i tama choxū cuéxguchaúxūxū chanawéxū na duūxūgū i ngexetuxūrūt na yixígūxū, erü tama choxū nayaxóguchaū —ñanagürü. ⁴⁰ Rü ñuxre ga Parichéugū ga yéma Ngechuchumaā yexmagüxū, rü yexguma yema orexū naxinüegu, rü Ngechuchuna nacagū, rü ñanagürü: —¿Exna toma rü ta tama Tupanaxū tacuèxgū ñacuxū? —ñanagürü. ⁴¹ Rü Ngechuchu nanangāxū rü ñanagürü nūxū: —Ngēgxuma chi tama aixcūma Tupanaxū pecuèxgūgū rü tāu chima pegagu nixī na pepecaduáxgūxū. Natürü ngēma na pegü pixuxū na Tupanaxū pecuáxū rü ngēmacēx pegagutama nixī na pepecaduáxgūxū i ñuxmax —ñanagürü.

10

Carnerugüarū dauruū rü norü carnerugü

¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü aixcūma pemaā nūxū chixu rü ngēma yatū i tama carnerupúxūdārū ñäxwa ixücxū rü wüxi i ngítéexáxū nixī i ngēma, erü ngextámare nixüci. ²—Natürü ngēma carnerupúxūdārū ñäxwa meāma ixücxū, rü ngēma nixī i norü dauruúxūchi i carnerugü. ³—Rü ngēma yatū i carnerupúxūdārū ñäxna dauxū rü nayawāxna i ñäxna yaxücxūcēx i carnerugüarū dauruū. Rü nūma i carnerugü rü nūxū nacuèxgū i naga i ngēma norü dauruū. Rü ngēma norü dauruū rü wüxicigū i norü carneru rü naegamaā naxcēx naca na ínamuxúdāxūcēx i napxúxūwa. ⁴—Rü ngēgxuma ínamuxúdāxgu i guxūma i norü carnerugü, rü nūma i norü dauruū rü napéxegu nixüchigū. Rü nūmagü i carnerugü rü nave narüxi, erü nūxū nacuèxgū i naga. ⁵—Natürü ngēgxuma wüxi i yatū i tama aixcūma norü dauruū ixixū, rü tama nave narüxi i ngēma carnerugü. Rü nūxū naxigū, erü tama nūxū nacuèxgū i naga i ngēma tama norü dauruū ixixū —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁶—Rü Ngechuchu rü duūxūgūmā nūxū nixu ga yema ore ga cuéxruū, natürü ga nūmagü rü tama nūxū nacuèxgūéga ga tacüchiga na yüixū.

Ngechuchu rü carneruarū dauruū ya mecü nixī

⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nūxū: —Aixcūma pemaā nūxū chixu rü choma nixī i carnerupúxūdārū ñäx i nawā yachocuxúlū i carnerugü. ⁸ Guxūma ga yema chopegu nüixerā nūma ixū rü ngítéexgūxū rü mäétagüxū nixigū. Natürü yema carnerugü rü tama naga naxinüe. ⁹ Choma nixī i ñäx. Rü texé ya chowa ixücxue rü tá tamaxū. Rü meāma tá tūxū naxüpetü ngēgxumarüü i wüxi i carneru i napxúxūgū ücuxū rü ixüxūdāxū rü nūxū iyangaucū ya mecü ya maxē. ¹⁰ Ngēma ngítéexáxū rü nūma naxū na yangíxūcēx rü namáetaxūcēx rü nachixexéexūcēx. Rü ngēmacēxicatama nūma naxū. Natürü i choma rü nūma chaxū na chanamaxéexēxūcēx i duūxūgū rü na aixcūma nūxū nangēxmaxücēx i maxū i taguma gúxū. ¹¹ Choma nixī i carneruarū dauruū ya mecü chiihxū. Erü wüxi i carneruarū dauruū ya mecü rü norü carnerugüxū ínapoxū rü ñuxmata naxcēx nayux. ¹² Natürü ngēma díerucēxmare puracüxū, rü ega ngēgxuma aixū nadéuxgux rü carnerugüna ngēma niña. Rü ngēmaacū nanaxū erü tama aixcūma norü dauruū nixī i nūmax, rü tama noxru nixī i ngēma carnerugü. Rü ngēma ai rü carnerugüxū ínayauxū rü ngēma tūxū naxüanexéemare. ¹³ Rü ngēma yatū rü niña, erü norü díerucēxicatama ngēma napuracū. Rü tama aixcūma carnerugüga narüxinü. ¹⁴ ¹⁵ Choma nixī i carnerugüarū dauruū ya mecü chiihxū. Rü ngēgxumarüü ya Chaunatü na choxū nacuáxū rü choma rü Chaunatüxū na chacuáxū, rü ngēgxumarüü ta nūxū chacuèx i chorū carnerugü, rü nūmagü rü choxū nacuèxgū. Rü choma rü naxcēx chayu i chorū carnerugü. ¹⁶ Rü choxū nangēxmagü ta i togü i carnerugü i tama ñaā naxpúxūwa ngēxmagüxū. Rü ngēmagü rü tá ta nuā chanagagü, rü tá chauga naxinüe. Rü wüxitümü tátama nixī rü choma tátama nixī i norü dauruū chiihxū. ¹⁷ Chaunatü rü choxū nangechaü, erü chorū carnerugücēx chayu rü wena taxárü chamaax. ¹⁸ Taxuéma choxū tayuxée, natürü chomatama chorū ngúcháumaätama ichanaxū i chorū maxū. Erü choxémewa nangēxma na ichanaxāxūcēx, rü wena na chanayaxuxūcēx, yerü yemaacū choxū namu ga Chaunatü —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma yema orexū naxinüegu ga yema Yudíugüarū äëxgacügū rü wenaxärü nügü nitoye ga yema nagu naxinüexüwa. ²⁰ Rü muxüma ga nūmagü rü ñanagürü: —¿Tüxcüü nūxū iperüxñüe i ñaā yatū i ngēäexü i ingoxo nawa ngēxmaxü? —ñanagürü. ²¹ Natürü ga togü rü ñanagürü: —Taxuúma i yatü i ingoxo

nawa ngēmaxdū rü ñaârūü meā nidexa. ¿Ñuxâcū i wüxi i yatü i ngoxo nawa ngēmaxdū rü tükü narümexetüxéë ya wüxi ya ngexetüxe? —ñanagürügū.

Yudíugüarü Äëgxacügū rü Ngechuchuxü naxoe

²² Rü nawa nangu ga yema peta ga gucü ga taunecüga norü tupauca ga taxünecëx naxügüxü ga Yudíugü na nüxna nacuexâchigüxüçëx ga yema ngunexü ga nagu yanguxü ga guma tupauca. Rü nagáuane ga Yeruchareüwa ga yexguma. ²³ Rü guma tupauca ga taxünnewa nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga Charumöârü Chopetüchicagu äegaxü. Rü yemagu nayarüxüxü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü ga yema Yudíugüarü äëgxacügū rü nüxü ñachomaëguachi, rü ñanagürügū nüxü: —¿Ñuxguratá tomaä quixaixcüma na cugü quixuxü na texé na quüixü? Ega aixcüma cuma rü Cristu quixigü, rü jmeä noxtacüma tomaä nüxü ixu! —ñanagürügū. ²⁵ Rü Ngechuchu nanangâxü, rü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu, natürü i pema rü tama choxü peyaxögü. Guxüma i tacü i chaxüxü rü Chaunatüarü poramaä nixi i chanaxüxü, rü ngémawa meäma pexü nüxü chadauxéë na choma rü Cristu na chüixü. ²⁶ —Natürü pema rü tama peyaxögü, erü tama chorü carnerugütanüxü pixigü. ²⁷ —Chorü carnerugü rü nüxü nacuèx i chauga, rü choma rü chorü carnerugüxü chacuèx, rü nüma rü chowe narüxi. ²⁸ —Rü choma rü nüxna chanaxä i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü rü tagutáma inayarütauxe, rü taxuetáma choxna tanapuxü i choxmëxwa. ²⁹ —Rü yíxema Chaunatü choxna tükü mugüye ya chorü carnerugü, rü guxtüärü yexera tixi i napëxewa. Rü taxüema texé nüxna tükü tapuxü. ³⁰ —Chaunatü rü choma rü wüxitama tixigü —ñanagürü. ³¹ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëgxacügū rü wenaxârü nutane nanayauxgü na gumamaä Ngechuchuxü ñamuxüchigüxüçëx. ³² Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pepëxewa chanaxü i muxügi i Chaunatüarü poramaä chaxüxü. ¿Rü ngëxürüüxü i ngëma mexü i chaxüxüçëx nixi i choxü nutamaä ipemuxüchigüchaüxü? —ñanagürü. ³³ Rü yema Yudíugüarü äëgxacügū rü Ngechuchuxü nangâxügü, rü ñanagürügü: —Tama wüxi i puracü i mexüçëx cuxü i itamuxüchigüchaü. Natürü cuxü ñamuxüchigüchaü erü Tupanamaä rü tacü quixigü. Cuma rü wüxi i duûxümare quixü rü cugü Tupanaxü quixxéechäü —ñanagürügü. ³⁴ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Perü mugüpanewa rü naxümatü i Tupanaärü ore i ñiaxü:

“Rü pematama nixi i tupanagü pixigüxü”,

ñaxü. ³⁵ —Rü ngëma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü, rü nüxü tacuèx rü taxucüriwama texe itayanaxoxéë. Rü ngëma orewa rü Tupana rü ñanagürü:

“Guxüma ya yíxema texé yanayauxgüye i chorü ore rü tupanagü tixigü”,

ñanagürü i ngëma orewa. ³⁶ —Rü Tupana choxü nayaxua na chanaxüxüçëx i norü puracü, rü yemacëx ñoma ga naânewa choxü namu. ¿Rü ñuxâcü i pema nagu perüxinüegü rü chixexü Tupanamaä chaxüxü i ngëguma Tupana Nane chixi —ñachagu pemaä? ³⁷ —Rü ngëguma chi tama chanaxüxgu i ngëma mexü i Chaunatü üxü, rü marü name ega woo tama choxü peyaxögügi. ³⁸ —Natürü ngëguma chanaxüxgu i ngëma Chaunatü üxü, rü woo tama choxü peyaxögügi, rü chanaxwëxe i nüxü peyaxögü i ngëma taxü i mexügi i Chaunatüarü poramaä chaxüxü. Erü ngëmawá tá nüxü pecuëx na Chaunatü rü chowa nangëmaxdū rü choma i nawa —ñanagürü. ³⁹ Rü wenaxârü Ngechuchuxü ñiauxgüchaü ga yema Yudíugüarü äëgxacügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü naxchaxwa niña. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü natü ga Yudáârü totucüçëx tomaä nataegu. Rü yema nachica ga Cuáü duûxügüxü arpaacü nawa ñbaiüxéexügi tomaä narüxâxü. ⁴¹ Rü muxüma ga duûxügü rü Ngechuchuxü ñayadaugü, rü ñanagürügü: —Cuáü rü taxuüma ga taxü ga mexü ga cuexruü naxü ga Tupanaärü poramaä. Natürü guxüma ga ore ga Cuaü tamaä nüxü ixuxü ga ñiaä yatüchiga rü aixcüma nixi —ñanagürügü. ⁴² Rü yema nachicawa rü muxüma ga duûxügü rü Ngechuchuxü nayaxögü.

11

Dácharuarü yuxchiga

¹ Nayexma ga wüxi ga yatü ga idaaawecü ga Dácharugu äegacü. Rü nüma rü naëyëxgü ga María rü Marta rü ñäne ga Betániäçüxü nixigü. ² Rü yema María iyixi ga Cori ga Ngechuchucutüga pumara bacü rü ñuxüchi ngïyaemaä ñapicutüçü. Rü guma Dácharu ga idaaawecü nixi ga ngïñeë. ³ Rü poraäcü nidaawe ga Dácharu. Rü yemacëx ga naëyëxgü, rü Ngechuchuxütawa imugagü, rü ngïgürügügü: “Pa Corix, cumüçü ya Dácharu ya nüxü cungechaüci rü nidaawe”, ngïgürügügü. ⁴ Rü yexguma yema orexü naxinügi ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Ngëma daawe rü tâüitäma yumaä inayacuëx. Natürü nidaawe na duûxügü nüxü nadaugüxüçëx na ñuxâcü naporaxü ya Tupana rü ñuxâcü choma i Nane rü ta na chaporaxü —ñanagürü. ⁵ Rü Ngechuchu poraäcü María rü Marta rü Dácharuxü nangechaü. ⁶ Natürü yexguma nüxü naxinügi ga na yadaawexü ga Dácharu, rü tama paxa ñayadau. Rü taxre ga ngunexüämatama yexma narüxâxü ga yema nachica

ga nawa nayexmaxüwa. ⁷Rü yixcama ga yemawena rü toxü ñanagürü: —¡Ngíxä rü wena Yudéaanewa taxí! —ñanagürü. ⁸Rü toma ga norü ngúexügü rü ñatarügügü nüxü: —Pa Ngúexëeruüx, yexwacatama nixi ga yémacüüx ga Yudiugüarü äexgacügü yexma nutamaä cuxü ímoxüchigüchaüxü. ⁹Rü tükxcüü wena ngëma cuxüxchaü i ñuxmax? —ñatarügügü. ¹⁰Rü Ngechuchu rü tomaä nüxü nixu ga wüxi ga ore na nüxü tacuëgxüçex na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga númax. Rü ñanagürü toxü: —¿Taux éxna i wüxi i ngunexü rü 12 i ora nawa ngëxmaxü? Ngëgxuma texé ngunecü ixüxgu rü tama tacümaä itayarüña, erü tûmacex nangóone. ¹¹Natürü ngëgxuma Wüxië chütacü ixüxgu rü ngémäacü tacümaä itayarüña, erü tûmacex naxéäne —ñanagürü. Rü yemaäcü nanangoxéen na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga númax. ¹²Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Tamücü ya Dácharu rü napemare. Natürü ñuxma rü tá chayabaixächixéen —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü ñatarügügü: —Pa Corix, ega napemaregu, rü ngémawa nüxü tacuëx na naxcëx tá yatañecü —ñatarügügü. ¹⁴Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nixuxchaüchiréx ga Dácharu ga marü na nayuxü. Natürü ga toma nüxü tacuëgxüga rü na napemarexüchigaxü yüixü ga tomaä yaxuxü. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü meäma tomaä nüxü nixu rü ñanagürü: —Dácharu rü marü nayu. ¹⁶Natürü choma rü chataäen na tama ngëma changëxmaxü, erü ngémäacü nixi i namemaëxü i pexcex na choxü peyaxögxüçex. ¹⁷Rü ngíxä rü ítayadaugü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yéma nayexma ga totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexü ga Taxreëpxüümaä, naxugütxü. Rü nüma ga Tumachi rü ñanagürü toxü: —¡Ngíxä i yixema rü ta ngema taxí na wüxigu Ngechuchumaä iyuexüçex! —ñanagürü.

Ngechuchu nixi i wena namaxëexü i yuexü

¹⁷Rü yexguma Betániäwa tomaä nanguxgu ga Ngechuchu, rü marü ägümücü ga ngunexü nangupetü ga na iyatëgxüäxü ga Dácharu. ¹⁸Rü guma Betániä rü Yerucharéüärü ngaicama nayexma. Rü tomaäpxüga kilómetru nixi ga norü yaxü. ¹⁹Rü muxümla ga Yudiugü rü Dácharueyèx ga Marta rü Mariäxtawu naxi na ngíxü yataäexëegüxüçex, yerü nayu ga ngíneen. ²⁰Rü yexguma Marta rü nüxü cuëxgu ga marü na inanguü ga Ngechuchu, rü nüxü iyatüxächi. Natürü ga Maria rü íxgutama irüxäüx. ²¹Rü Marta rü ngígürügü nüxü ga Ngechuchu: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumëxgu rü tâü chima nayu ga chauenee. ²²Natürü choma nüxü chacuëx na woo i ñuxma na nayuxü, rü Tupana tá cuxna nanaxä i guxümla i tacü i naxcëx ícuçaxü —ngígürügü. ²³Rü Ngechuchu ngíxü nangäxü rü ñanagürü: —Cuenée rü wena tá namaxü —ñanagürü. ²⁴Rü Marta ngígürügü nüxü: —Ngémäacü nüxü chacuëx rü wena tá namaxü i ngëgxuma naguxgu i naäne rü ngëgxuma wena namaxëgu i guxümla i yuexü —ngígürügü. ²⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Choma nixi i íchanadagüxëexü i yuexügü, rü wena chanamaxëexü. Rü yíxema choxü yaxöxe rü woo tayuxgu rü tá wenaxärü tamaxü. ²⁶Rü guxäma ya texé ya maxülxë rü choxü yaxöxe, rü guxügutáma tamaxü. ²⁷Rü yexguma ga Ngechuchu ngígürügü nüxü: —Ngü, Pa Corix, choma rü chayaxö na cuma rü Tupana Nane ya Cristu ga ítananguxëecü na quíxü —ngígürügü.

Dácharu itáxüwa naxaxu ga Ngechuchu

²⁸Rü yema ñaxguwena rü Marta rü ngíleyèx ga Maríacè x iyaca. Rü bexma ngímaä nüxü iyarüxu, rü ngígürügü: —Marü nuä nangu ya Ngúexëeruü ya Ngechuchu, rü choxü cuxcex nayacaxéen —ngígürügü. ²⁹Rü yexguma María nüxü ñüngü ga marü yéma na nanguxü ga Ngechuchu, rü paxa ichi, rü Ngechuchuxü ífyadou. ³⁰Rü Ngechuchu rü tauta íñewa nangu ga yexguma, rü yema nachica ga Marta nüxü ídauxüwafama nixi ga nayexmaxü. ³¹Rü Mariapatawa nayexma ga ñuxre ga yémacüüx ga Yudiugüarü äexgacügü ga ngíxü yéma taäexëegüxü. Rü yexguma ngíxü nadaugüga paxa na inachixü rü na ínaxüxüxü, rü ngíwe narüxi. Yerü nüma nüxü nacuëxgüga rü yéma Dácharu itáxüwa ixü na yéma yaxaxüçex. ³²Rü yexguma Ngechuchuxüwawa nanguxgu ga María, rü napëxegu iyacaxäpüxü, rü ngígürügü: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumëxgu rü tâü chima nayu ga chauenee ya Dácharu —ngígürügü. ³³Rü yexguma Ngechuchu ngíxü dëüxgu ga na naxaxuxü rü na naxauxexü ga yema Yudiugüarü äexgacügü ga ngíwe rüxiñü, rü poraäcü ngechaü nüxü nangu. ³⁴Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Ngecta nixi i ipenatäü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangoxü rü ñanagürügü: —Pa Corix, jidüçax, nuä naxü, rü íyadou! —ñanagürügü. ³⁵Rü naxaxu ga Ngechuchu. ³⁶Rü yema Yudiugü rü ñanagürügü: —¡Düçex ñuxäcü poraäcü Dácharuxü nangechaü! —ñanagürügü. ³⁷Natürü ñuxre ga yema äexgacügü ga Yudiugüarü rü ñanagürügü: —Daa nixi ga guma yatü ga ngegetüçüü rümxexëecü. ³⁸Rü tükxcüü taxucürüwa tacü rü mexü Dácharucex naxü na tama nayuxüçex? —ñanagürügü.

Wenaxärü namaxü ga Dácharu

³⁸Rü Ngechuchu poraäcü ngechaü nüxü nanguxü rü Dácharumaxüçex nixü. Rü wüxi ga mëxpüneärü äxmaxü nixi ga yema naxmaxü. Rü nayexma ga wüxi ga nuta ga norü

ngǔxtaňruň. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ípenangüxgachiň ya yima nuta ya namaă nangüxtaňcü! —ñanagürü. Natürü ga Marta ga Dácharueyex rü ngigürüg: —Pa Corix, cuxá marú nayixane nixí, erü marü ägümüçü i ngunexü naetü nixí ga na nayuxü —ngigürüg. ⁴⁰ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: ¿Taux ēxna i marü cumaă nüxü chixuchiréxü rü ngéxguma cuyaxögxu rü tá nüxü cudau i wüxi i mexü i taxü i Tupana üxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ñanangüxgachigü ga guma nuta. Rü Ngechuchu daxügu nadawenüäcüma ñanagürü: —Pa Chaunatü Pa Tupanax, moxë cuxna chaxä erü marü choxü cuxinü. ⁴² Choma nüxü chacuëx rü guxüguma choxü cuxinü. Natürü moxë cuxna chaxä i ñuxma erü chanaxwëxe i ñaa duňxügü na yaxögüäxü na cuma núma choxü cumuxü —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma yema ñaxguwena, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Dácharux, jínaňxü i ngema! —ñanagürü. ⁴⁴ Rü ñaxxüga Dácharu ga naxchápenüümaa guxüwama rübuxpüxütcü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga duňxügü: —Ípeyawexpüxü na íyaxüxücëx! —ñanagürü.

Äexgacügü naxcëx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Rü yema Yudíugüärü äexgacügü ga Maríawe rüxixü rü nüxü nadaugü ga yema Ngechuchu üxü, rü muxüma Ngechuchuaxü nayaxögü ga yexguma nüxü nadaugüga ñuxäcü wena Dácharuxü na namaxeëxü. ⁴⁶ Natürü ñuxre ga yema äexgacügü rü Parichéugümaa nüxü nayarüxügü ga yema Ngechuchu üxü. ⁴⁷ Rü yexguma ga yema Parichéugü rü paigüärü äexgacügü rü nangutaquëxegü namaă ga guxüma ga yema äexgacügüticümuňa ülgüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá taxü? Erü ñaa yatü i Ngechuchu rü nanaxü i muxüma i mexü i cuëxruügü. ⁴⁸ —Ngéxguma chi tama yayauxgüga, rü guxüttama i duňxügü rü tá nüxü nayaxögü, rü Dumacüňxügürü churaragü rü núma chi naxí rü nagu napogüe ya törü tupauca ya taxüne, rü dükwa tää chima tóxrü nixí i ñaa tachiüâne —ñanagürügü. ⁴⁹ Natürü guma taunecüga rü yema paigütanüwa rü Caipá nixí ga norü äexgacü. Rü núma rü ñanagürü nüxü: —Pemagü rü taxuüma pecuëx. ⁵⁰ —¿Exna tama nüxü pecuëx rü taxcëx rü na namemaëxü na wüxitama i yatü guxü i duňxügücëx na yuxü, na tama nayuexücëx i guxüma i tachiüâneçüäx i duňxügü? —ñanagürü. ⁵¹ Natürü ga Caipá rü tama nüechama yema ñanagürü, yerü guma taunecüga rü núma nixí ga paigüärü äexgacü yílxü. Rü yemacëx rü Tupana nixí ga Caipáwa idexacü ga yexguma nüxü yaxuxgu na Ngechuchu rü guxüma i Yudíugücëx tå na nayuxü. ⁵² Rü yema orewa rü nanangoxee na tama Yudíugücëx icatama tå na nayuxü, natürü guxüma i Tupanaäärü duňxügü i guxü i naânewa ngéxmagüxücëx rü tá ta na nayuxü, na ngémaäcü wüxigu nangutaquëxexücëx i guxüma i ngéma duňxügü i Tupanaäärü ixígüxü. ⁵³ Rü yexgumaüciü nixí ga ñaxxügueäxü ga Yudíugüärü äexgacügü ga nagu na naxxüneëxü ga ñuxäcü tå na Ngechuchuxü yamëgxüxü. ⁵⁴ Rü yemacëx ga Ngechuchu rü marü tama yema Yudíugü imuxütanügu naxä. Rü tomaă ñaxxüga Yudeaanewa, rü wüxi ga ñanexäcü ga Efraïgu äeganewa naxü. Rü yexma tomaă narüxäxü. Rü guma ñäne rü wüxi ga nachica ga ngextá taxüema íxäpataxüärü ngaicamana nayexma. ⁵⁵ Rü marü ningaica ga yema Yudíugüärü peta ga Üpetüchiga. Rü yemacëx muxüma ga duňxügü ga nái ga ñanexäcü rü Yerucharéüwa naxí na Tupanacëx nügü yamexëégüxücëx naxüpä ga yema peta. ⁵⁶ Rü Ngechuchucëx nadaugü ga duňxügü. Rü tupauca ga taxünewa nügüna nicagüetanü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxü ñapegxü i pemax? ¿Noma i petawa tá naxxü rü exna tama? —ñanagürügü. ⁵⁷ Rü yema Parichéugü rü paigüärü äexgacügü rü duňxügüna naxägagü, rü ñanagürügü: —Ngéxguma ngextá nüxü pedaugügi ngéma Ngechuchu, jíru tomaă nüxü peyarüxü na tayayauxgüxücëx! —ñanagürügü.

12

Wüxi ga nge rü Ngechuchucutügu pumara iba
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Rü 6 ga ngunexü naxüpä ga Üpetüchigaarü peta, rü Ngechuchu rü tomaă Betániâwa naxü. Rü guma ñäne nixí ga nagu naxächixüne ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxeëcü. ² Rü yéma Dácharuchixüwa Ngechuchucëx nanaxügü ga taxü ga öna. Rü totanüwa ga yema mechawa yexmagüxe rü Dácharu nixí ga Ngechuchuxütawaama chibüçü. Rü Marta iyixí ga inaxücü ga öna. ³ Rü yexguma ga María rü yéma inange ga wüxi ga taxüraweüxü ga pumara ga yixichixü rü tatanüxüchixü. Rü Ngechuchuchü namaă iyixcutü. Rü ñuxüchi ngýaemaä iinapicutü. Rü guma írü guxüwama nayixmachä namaă ga yema pumara. ⁴⁻⁵ Rü yexguma ga Yuda ga Icaríute ga wüxi ga totanüxüchiréx ixíxü ga yixcama bexmaa cüacü Ngechuchuxü íxuaňxü, rü ñanagürü: —¿Tücxü tama tatanüxügü namaă itaxe i ngéma pumara na ngéma díerumaă nüxü nangüxéëxücëx i ngéma duňxügü i ngearü díeruňxü? —ñanagürü. ⁶ Natürü ga Yuda rü tama aixcüma nagu narüxñü ga yema ngearü díeruňxü. Natürü yema ñanagürü yerü núma rü wüxi ga ngítexaxü nixí. Rü naxmëxwa nayexma ga

yema choca ga díēru ngíxü nagu taxügütü ga guxâma ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü. Rü Yuda rü ñuxguacü rü noxrüxtama ngíxne nangíxixü. ⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Tâxü i ngíxü cuchixewexü! Erü choma rü paxa tá chayu rü tá ichatèx. Rü ngémacëx nixí i ngéma pumaramaä choxü nachaxü. ⁸ —Ngéma ngearü díēruâgxügü rü guxügutáma petanüwa nangéxmagü. Natürü i choma rü tâútáma guxügu petanüwa changéxma —ñanagürü.

Paigüarü âëxgacügü rü nügümaä nanamexêégü ga ñuxâci Dâcharuxü tá na yamëgxügü

⁹ Rü muxüma ga Yudiügü rü nüxü nacuáchiga ga Betániâwa na nayexmaxü ga Ngechuchu. Rü yéma naxí na nüxü nadaugüxütcèx. Rü tama Ngechuchuxüxícatama nadaugüchaü natürü nüxü nadaugüchaü ta ga Dâcharu ga Ngechuchu wena namaxéecü. ¹⁰ Rü yexguma ga paigüarü âëxgacügü rü nügümaä nanamexêégü ga Dâcharuxü rü ta na yamëgxüxütcèx. ¹¹ Yerü Dâcharagu nixí ga muxüma ga Yudiügü ga Ngechuchuaü yaxðögüâxü rü yema paigüna naxígüxü.

Ngechuchu rü Yerucharéügu naxüci

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Rü muxüma ga duüxügü rü Yerucharéüwa naxí naxcëx ga Üpetüchigaarü peta. Rü moxüäcü duüxügü nüxü nacuáchigagü ga Ngechuchu rü guma ïanewa na nanguchaüxü.

¹³ Rü yexguma moruáüta nadaugüü rü yemamaä Ngechuchuxü nayatügxütanüächi. Rü tagaäcü ñanagürügü: —¡Rü naxüne rü namecumäxuchi ya daa Tupanaégagu núma ücü! ¡Rü yixema na Iraétanüxü ixígüxü rü namecumäxuchi ya daa törü aëxgacü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nüxü inayangau ga wüxi ga buru, rü naetügu naxaunagü ga yema Tupanaärü ore ga ümatüxü nüxü ixuxüriü ga yexguma ñaxgu:

¹⁵ “¡Tâxü i pemüëxü, Pa Yerucharéüçüâgxü! ¡Rü iperüdaunü na ngema ne naxüxü ya perü aëxgacü ya wüxi i buru i íraxületügu aunagücü!”

¹⁶ Rü noxri ga toma ga norü ngúexügü rü tama nüxü tacuëgxüéga ga Ngechuchuchiga na yíxü ga yema ore. Natürü yíxcüra marü Ngechuchu Tupanaxütawa úxgu, rü yexguma nixí ga nüxna tacuëxâchiexü ga guxüma ga yema Ngechuchuxü ngupetüxü, rü yema Tupanaärü ore nüxü ixuxüäcüntama nüxü na nangupetüxü. ¹⁷ Rü yema duüxügü ga Ngechuchuxütawa yexmagüxü ga yexguma Dâcharuxü wena namaxéegü, rü nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü. ¹⁸ Rü yemacëx nixí ga duüxügü ga Ngechuchuxü yatüxâchitanüxü na nayauxgüâxütcèx, yerü nüxü nacuáchigagü ga yema taxü ga mexü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ¹⁹ Natürü ga yema Parichéugü rü nügümaä ñanagürügü: —Marü nüxü pedauxü i ñuxma na taxucirüwama tacü namaä ixüxü. ¡Rü düçax, guxüma i duüxügü rü nawe narüxi! —ñanagürügü.

Griégugü rü Ngechuchuxü nadaugüchaü

²⁰ Rü muxüma ga duüxügü rü petacëx Yerucharéüwa naxí na yéma Tupanaxü na yanacuëüxügüxütcèx. Rü yema duüxügütanüwa nayexma ga ñuxre ga Griégugü. ²¹ Rü yema Griégugü rü Piricëx naxí. Rü núma ga Piripi rü Gariréaneärü ïâne ga Bechaídacüâx nixí. Rü nüxü nacéexügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nüxü tadauxchaü ya Ngechuchu —ñanagürügü. ²² Rü Piripi rü Aüdrémaä nüxü nayarüxi. Rü yema taxre rü wüxigu Ngechuchuxütawa naxí, rü namaä nüxü nayarüxü. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü marü nawa nangu tá na chayuxü rü wenaxärü Chaunatüxütawa tá na chaxüxü i choma i Tupana Nane i duüxüxü chíixü. ²⁴ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngéxguma chi wüxipüxü i trigü tama waixümüänegu toxgu rü wüxipüxüeçhatama nixí. Natürü ega waixümü natoxgu, rü ngema naxüxgu, rü muxüchinema ñanguxuchi. [Rü ngéxgumarüü tá na Tupanaxütawa nangügi i muxüma i duüxügü ega chayügxux.] ²⁵ —Rü pemaä nüxü chixu rü texé ya yíxema tumaärü maxüxü ngechaüxé i ñoma i naänewa rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya yíxema tama tumaärü maxüxü ngechaüxé rü tama yuxü muüxé i ñoma i naänewa, rü tá tuxü nangéxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶ —Rü ngéxguma texé choxü puracüchaügu rü name nixí i chowe tarüxi. Rü ngéma choma tá íchangémaxüwa rü ngema rü tá ta tangéxma i tûmax. Rü ngéxguma texé choxü puracügu rü Chaunatü ya Tupana rü tá tûmamaä nataäe —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

²⁷ —Rü Ngechuchu ñanagürü: —Rü ñuxma rü poraäcü changechaü rü chanaxixâchiäe. ¡Rü tacüxü tá Chaunatümaä chixuxü! Taxucirüwa namaä nüxü chixu na choxü ñanguxuchixéëxütcèx na tama chayuxütcèx, erü woetama ngémacëx núma chaxü —ñanagürü. ²⁸ Rü ñanagürü: —Pa Chaunatü, ¡Choxü rüngüxéë na duüxügüpëxewa cuoxü chataxéëxütcèx! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naximüe ga wüxi ga naga ga daxüwa inaxüxü ga ñaxü: —Marü cuoxü charüngüxéë na choxü cutaxéëxütcèx ga noxrix, rü wena táxaru cuoxü charüngüxéë na choxü cutaxéëxütcèx —ñanagürü ga yema

naga. ²⁹ Rü yema duǔxügү ga yéma yexmagüxү ga nüxү īnüēxү ga yema naga, rü īnanagürügү: —Wüxi i duruanexü nixü —īnanagürügү. Natürü togü rü īnanagürügү: —Wüxi i Tupanaārү orearü ngeruü i daxücüäx nixü i namaä idexaxü —īnanagürügү. ³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü īnanagürü nüxü: —Tama chauxcëx nixü i nüxü pexñüēxü i ngëma naga. Rü pexcëxtama nixü i nüxü pexñüēxü. ³¹ —Rü nüuxma tá nixü i Tupana inaxügüxü na tüxü napoxcuexü ya duǔxë naxcëx i tümaärü pecadugü. Rü nüuxma tá nixü i Tupana īnatëxüchixü i ngëma ñoma i naānewa poraxü i Chataná. ³² —Rü ngëxguma curuchawa chipotagu rü chaugüxütawa tá chanagagü i guxüma i duǔxügü —īnanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rü yema orewa duǔxügümaä nüxü nixü ga nüuxäcü tá na nayuxü. ³⁴ Rü yema duǔxügü nanangäxügü, rü īnanagürügү: —Torü mugü i īmatüxüwa nüxü tadaugü na guxügutáma namaxëchaxd ya Cristu. ³⁵ Rü nüuxäcü i cuma rü īnacurügü: “Rü Tupana Nane ya duǔxüxü ixicü rü curuchawa tá nipota”, īnacurügü? ³⁶ Rü texé tixi ya yíxema Tupana Nane ya duǔxüxü ixixé? —īnanagürügү. Rü yexguma ga Ngechuchu rü īnanagürü nüxü: —Ñoma rü ta petanüwa changëxma na ñoma i naānewa pexü changüexëxüçèx rü ngëmaäcü pexü changóonetanüxëxüçèx. Natürü paxaaçhicëcicatama petanüwa changëxma. Rü name nixü i paxa choxü peyaxögü ñoma rü ta pexcëx chanangoñexëe naxüpa na naxëänexü. Erü yíxema īnaxüwa ngëxmanexëe rü tama nüxü tacuëx na ngextá taxüxü. ³⁷ —Rü ñoma rü ta petanüwa changëxma rü name nixü i paxa choxü peyaxögü na chorü ngóonexüwa pengëxmagüxüçèx —īnanagürü. Rü yema ñaxguwena rü natanüwa ñaxüxü ga Ngechuchu. Rü naxchaxwa inicux.

Tacüçèx nixü ga Yudíugü ga tama Ngechuchuaxü yaxögxüäxü

³⁸ Rü woo ga Ngechuchu rü duǔxügüpëxewa nanaxü ga muxüma ga taxü ga mexü ga cuëxruügü ga Tupanaārü poramaä naxüxü, natürü yexguma rü ta tama nüxü nayaxögü ga duǔxügü. ³⁹ Rü yemaäcü Tupana nayanguxëe ga yema ore ga Ichaxía īmatüxüwa nüxü yaxuxü, rü: “Pa Corix, taxüema tayaxö ga yema ore ga tüxü tangüexëxü. Rü woo nüxü tadaugü na nüuxäcü naporaxü ya Tupana, rü tama tayaxögü”, ⁴⁰ Rü yemaäcü ga yema duǔxügü rü tama nayaxögü yema Ichaxía īmatüxüwa nüxü yaxuxü, rü: “Yema duǔxügü rü tama nüxü nadaugüchaü rü tama nayaxögüchaü rü tama Tupanacëx nawoeguchaü. Rü yemacëx ga Tupana rü nüxna nixü na tama nüxü nadaugüxüçèx rü tama yaxögxüäxüçèx rü tama naxcëx nawoeguxüçèx na nüma nüxna naxääxüçèx i maxü i ngexwacaxüxü”, ⁴¹ Rü yema īnanagürü ga Ichaxía yerü nangojetügu marü nüxü nadau na nüuxäcü äëxgacü ya tacüxuchi na yüxü ya Ngechuchu ya Cristu. Rü yemaäcü nachiga nidexa. ⁴² Natürü muxüma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü Ngechuchuaxü nayaxögü, rü woo ga ñuxre ga naërugü rü ta nayaxögü, natürü tama nügü nixugüchaü ga duǔxügüpëxewa, yerü namuëe na Parichéugü ngutaquxëxepataüwa ñawoxüxü. ⁴³ Rü yemaäcü tama nügü nixugüchaü, yerü norü me nixü ga duǔxügü namaä nataäégüxü rü tama aixcüma naxcëx nadaugü na Tupana namaä taâexü.

Texé ya tama Ngechuchuarü oreaxü yaxöhxë rü tá tapoxcu

⁴⁴ Rü tagaäcü īnanagürü ga Ngechuchu: —Texé ya choxü yaxöhxë rü tama choxüxücatama tayaxö. Natürü Chaunatü ya nüma choxü mucüaxü rü ta tayaxö. ⁴⁵ —Rü texé ya choxü dauxe, rü Chaunatü ya nüma choxü mucüxü rü ta tadau. ⁴⁶ —Choma na ngóonexëëruü chiixü, rü ñoma i naānewa changu na guxäma ya texé ya choxü yaxöhxë rü tama īnaxüwa na tangëxmagüechaxüçèx. ⁴⁷ —Natürü ngëxguma texé nüxü īnügu i chorü ore rü tama tayaxöxgu rü tama choma nixü i tüxü chapoxcuxü. Erü tama ñoma i naānewa changu na chanapoxcuetüçèx i duǔxügü, natürü nüma chaxü na chanamaxëxëxüçèx. ⁴⁸ —Yíxema texé ya tama choxü yaxöhxë rü tama chauga īnuxü rü marü tüxü nangëxma na tacüçèx tá Tupana tüxü poxcuxü. Erü ngëma ore i nüxü chixuxügagu tátama nixü ya Tupana i tüxü napoxcuxü i naâneärü gyxgu, erü tama tayaxö i ngëma ore i nüxü chixuxü. ⁴⁹ —Tama chaugagutamä chidexa, natürü guma Chaunatü ga nüma choxü mucü, rü guma nixü ga chomaü nüxü ixucü na tacüxü tá duǔxügümaä chixuxü rü nüuxäcü tá chanangoñexëxü. ⁵⁰ —Rü nüxü chacuëx na Chaunatülarü orewa nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëmacëx i ngëma ore i nüxü chixuxü, rü ngëmatama ore nixü i Chaunatü choxü muxü na nüxü chixuxü —īnanagürü ga Ngechuchu.

13

Ngechuchu rü norü ngüexügüxü niyauxgücutü

¹ Rü wüxi ga ngunexü nataxu ga nawa na nanguxü ga yema Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga. Rü Ngechuchu nüxü nacuëx ga marü nawa na nanguxü ga ñoma ga naānewa na yaxüxü rü wenaxärü Nanatüxütawa na naxüxü. Rü nüma rü yexguma ñoma ga naānewa

nayexmagu rü guxüguma tükü nangechaü ga guxema noxrü ixigüxe. Rü yexgumarüü ta ga yexguma toxna yaxüxchaüga daxüguxü ga naänewa na naxüxü, rü yemääcü poraäcü toxü nangechaü. ²⁻⁴ Natürü ga Chataná rü marü Yuda ga Chimáü ga Icariüte nanena nangu na bexma cüäcü Ngechuchuxü ínaxuaxülxülcex. Rü Ngechuchu rü marü nüxü nacuëx ga Nanatüxüfawa na ne naxüxü rü wena táxarü Nanatücex na nataeguxü. Rü nüxü nacuëx ga Nanatü rü naxmëgxu na naxüäxü ga guxüma ga pora. Rü yemacex ga yema chütaxügu ga yexguma mechawa ítachibüeyane, rü inachi ga Ngechuchu. Rü ínacuxuchi ga norü gáuxüchiru, rü wüxi ga tuayaamaa nügü nigoye. ⁵ Rü ñuxüchi yauxxmëxpáxügo dexáta naba, rü toxü niyauxgütctü. Rü guma tuaya ga namaä yagoyecümaa toxü ínapigütctü. ⁶ Rü yexguma Chimáü ga Pedruxü nayauxcutüchägu rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, ñuxüäcü tá i cuma i choxü cuyauxcutüxü? —ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ñuxma rü tama nüxü cucuëx i tükücxü na chanaxüxü i ñaä, natürü yixcama rü tá nüxü cucuëx —ñanagürü. ⁸ Natürü ga Pedru rü ñanagürü: —Choma rü tätütmä chanaxwëxe na choxü cuyauxcutüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma tama cuxü chayauxcutügo, rü tätütmä choxrü quixü —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga Chimáü ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, Tama choxü cuyauxcutüxicatama! Natürü chanaxwëxe i choxü cuyauxmëx rü choxü cuyauxeru ta —ñanagürü. ¹⁰ Natürü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Texé ya ngexwacex aiyaxe rü tanaxwëxe i tümacutüxicatama tayaxu, erü guxüwama tangemata. Rü pema rü marü pingematagü, natürü tama guxäma aixcüma tingemata —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nüxü nacuëx na texé tá bexma cüäcü ínaxuaxüxü, rü yemacex ñanagürü nüxü: —Natürü tama guxäma aixcüma tingemata —ñaxü. ¹² Rü yexguma toxü yayauxgütctügwena, rü Ngechuchu wena níçuxuchi ga norü gáuxüchiru. Rü wena xäru mechanwa naruto. Rü ñanagürü toxü: —¿Nüxü pecuäxü yüixü i ngëma chaxüxü? ¹³ —Pema rü: “Pa Ngúexéêruü” rü “Pa Corix”, ñaperügü choxü. Rü marü name i ngëma ñaperügü, erü aixcümaxüchi ngëma chixü. ¹⁴ —Rü ñuxma i choma na ngúexéêruü chixüxü rü pemaä na ichacuäxü, rü peixü chiyauwgütctü. Rü ngexgumarüü ta i pema rü name i wüxichigü i pemücüxü piyauwgütctü. ¹⁵ —Choma rü peixü nüxü chadauxëen na ñuxäcü tá penaxüxü na pema rü ngëma pemaä chaxüxüäcü penaxüxülcex. ¹⁶ —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü taxuüma i wüxi i coriarü duüxü rü norü corietüwa nügü nangexmaxëe. Rü taxuüma i äêxgacüarü orearü ingeruxü i norü äêxgacü i namuxületüwa nügü nangexmaxëe. ¹⁷ —Rü ngëxguma nüxü pecuëxgu i chorü ore rü penaxüxgu i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcüma tá petaäegü. ¹⁸ —Rü tama guxäma i pechiga nixü i chidexaxü. Erü choma rü tükü chacuëx rü texégü tixü ya yíxema tükü chidexechixé. Natürü Tupana nayanguxéêchaü i norü ore i ümatüxü i ñaxü: “Texé ya chomaä chibüxe rü chomaä tarüxuwanü”, ñaxü. Rü ngëmaäcü tá nangupetü na yanguxücex i ngëma Tupanaaru ore. ¹⁹ —Natürü naxüpa na nangupetüxü i ngëma, rü pemaä nüxü chixu na choxü peyaxöguxülcex i ngëxguma nangupetüxgu. ²⁰ —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü texé ya tükü yaxüxe ya yíxema choma ngëma tükü chamuxë, rü choxü nixü i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxüxe, rü Chaunatü ga núma choxü mucüxü nixü i tayaxuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu nüxü nixu ga Yuda rü tá bexma cüäcü na ínaxuaxüläxü
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

²¹ Rü yexguma yema ñaxgwena ga Ngechuchu rü poraäcü ngechaü nüxü nangux, rü meäma tomaä nanangoxëe, rü ñanagürü toxü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü wüxi i petanüwa tá nixü i bexma cüäcü choxü ítaxuaxüxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü wüxichigü togü tadawenü, rü tama nüxü tacuëxgü ga texéchiga na yema ñaxü. ²³ Rü choma ga norü ngülexü ga poraäcü choxü nangechaüxü rü nacuëwawa charüto ga Ngechuchu ga mechawa. ²⁴ Rü Chimáü ga Pedru rü bexma choxü naxuneta ga na Ngechuchuna chaçaxülcex ga texéchiga na yüixü ga yema. ²⁵ Rü yexguma ga choma rü yexeraäcü Ngechuchuna chimacuchi rü nünxna chaca, rü ñiacharügü: —Pa Corix, ¿texé tá tixü ya yíxema? —ñiacharügü. ²⁶ Rü Ngechuchu choxü nangäxü, rü ñanagürü: —Wüxi i päüärü büçuxü tá íchacüe, rü yíxema tükna chanaxäxü, rü yíxema tixü —ñanagürü. Rü yexguma ínanacüe ga wüxi ga päüärü büçuxü rü Yuda ga Icariüte ga Chimáü nanena nanaxä. ²⁷ Rü yexgumatama Yuda nayauxgu ga yema päüärü büçuxü rü ngoxo ga Chataná rü Yudagu naxüci. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëma cuväxüchaüxü, ijrü paxa naxü! —ñanagürü. ²⁸ Natürü taxüma ga toma ga mechanwa chibüexe nüxü tacuëxgü ga facüchiga na yüixü ga yema ñaxü ga Ngechuchu. ²⁹ Rü núma ga Yuda rü dïêruchiüärü daurü nixü. Rü yemacex ñuxre ga toma nüxü tacuëxgügo rü Ngechuchu taxewa nanamu, na tacücex yataxexülcex naxcëx ga peta, rü éxna duüxügü ga ngearü dïêruäxüna ngixü na naxäxülcex ga dïerü. ³⁰ Rü yexguma Yuda nayauxgu ga yema päü, rü ínaxüxü ga yema ucapuwa. Rü marü nachüta ga yexgumax.

Ngechuchu norü ngúexülgümaä nüxü nixu ga yexwacaxüxü ga norü mu

³¹ Rü yexguma Yuda íxüguwena, rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñuxma rü tá aixcüma nangox na ñuxäcü naporaxü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixicü. Rü yimawa tá nixi i nangoxéëäxü ya Tupana i norü pora. ³² —Rü ngéxguma yima Tupana Nane nangoxéëxgu i Tupanaärü pora, rü ngéxgumarüü tá ta ya Tupana rü nanangoxéë i Naneärü pora. Rü paxa tá nixi i ngéma. ³³ —Pa Chauxacüägxü, tääutáma muxü i ngunexü petanüwa changéxma. Rü pema rü tá chauxcèx pedaagua, natürü ngéma choma íchaxüxüwa rü taxucürüwama ngema pexi. Rü ñaataam ore nixi ga marü Yudíugülarü äëxgacügümää nüxü chixuxü, rü ñuxma rü pemaä rü ta nüxü chixuxü. ³⁴ —Rü pemaä nüxü chixu i wüxi i ngexwacaxüxü i mu. Rü ngéma pexü chamuxü nixi i pemüctügxü na pengechaüxü i wüxicigü. Rü ngéma na choma pexü changechaüxürlü, rü chanaxwèxe i wüxicigü i pema rü pemüctügxü pengechaügü. ³⁵ —Rü ngéxguma wüxicigü pemüctügxü pengechaügü, rü guxüma i duüxügü tá nüxü niçuëxächitanü na chorü ngúexügü pixigüxü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxü nixu rü Pedru rü tääutáma nügü nixu na norü ngúexü yixixü

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Rü Chimáü ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix ¿ngextá tá cuxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngéma íchaxüxüwa rü taxucürüwa chowé curüxü i ñuxmax. Natürü yixcama rü ngémääcü tá chowé curüxü —ñanagürü. ³⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxcüü taxucürüwa cuwe charüxü i ñuxmax? Erü marü ichamemare na cuxcèx na chayuxü —ñanagürü. ³⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Aixcüma yixü i marü ícumemarexü na chauxcèx cuyuxü? Aixcüma cumaa nüxü chixu rü tääutáma yacaxgu ya otá, rü tomaepüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuáxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü nama i Nanatüxüttawa nadaxü nixi

¹ —¡Täxü i penaxixächiäégüxü i pemax! ¡Tupanaäxü peyaxögü rü choxü rü ta peyaxögü! ² —Chaunatüxüttawa nangéxma i muxüchixüma i nachicagü. Ngéxguma chi natauxguma, rü tää chima pemaä nüxü chixu na pexcèx chayamexéëxücx i pechicagü. ³ —Rü ngéxguma marü ngéma chaxügü rü wüxi i pechica chamexéëxgu, rü wena táxarü nüma chaxü. Rü pexü tá chayagagü na ngéma nachica i chomatátama nawa changéxmaxüwa na pengéxmagüxücx i pemax. ⁴ —Rü pema rü nüxü pecuëx na ngextá tá na chaxüxü, rü marü nüxü pecuëx i nama i ngéma nadaxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵ Rü Tumachi rü ñanagürü: —Pa Corix, tama nüxü tacuëx na ngextá na cuxüxü. ¿Rü ñuxäcü tá i nüxü tacuáxü i ngéma nama? —ñanagürü. ⁶ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma nixi i ngéma nama i Chaunatüxüttawa nadaxü chütxü. Rü aixcüma nixi i ngéma ore i nüxü chixuxü. Rü choma nixi i duüxügüxü chamaxéëxü. Rü chaugaguxicatama nixi i Chaunatüxüttawa nangugüxü i duüxügü. ⁷ —Rü ngéxguma chi pema rü aixcüma meä choxü pecuëxgugu, rü Chaunatüxü rü chi ta pecuëxgü. Rü ñuxmaücüü nixi i Chaunatüxü pecuáxü, erü marü nüxü pedaugüeche —ñanagürü. ⁸ Rü yexguma ga Piripi rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡Toxü nüxü nadauxéë ya Cunatü! Rü ngéxcatama i tanaxwèxegüxü —ñanagürü. ⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Piripix, ¿ñuxre ya taunecü marü petanüwa changéxma rü ñuxma rü ta tama choxü cucuëxgaxü? Yíxema choxü daxe rü Chaunatüxü rü ta tadau. ¿Rü tüxcüü i ngéxguma rü ta cunaxwèxexü i pexü nüxü na chadauxéëxü ya Chaunatü? ¹⁰ —¿Tama éxna cuyaxö na choma rü Chaunatümaä rü wüxitama tixigüxü? Rü guxüma i ore i pemaä nüxü chixuxü rü tama chauechama nüxü chixu. Erü yima Chaunatü ya wüxiwa chomaä ngémacü, rü yima nixi ya naxüü i guxüma i noxrütama puracü. ¹¹ —Chanaxwèxe i choxü peyaxögü na choma rü Chaunatümaä wüxitama tixigüxü. Natürü woo tama ngéma pixögü rü chanaxwèxe na choxü peyaxögüxü naxcèx i ngéma mexügü i taxü i Tupanaärü poramaä chaxüxü. ¹² —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü yíxema choxü yaxörex rü tá tanaxü i guxüma i choma chaxüxü. Rü ngéma chaxüxürlü yexera tá taxü, erü choma rü tá Chaunatüxüttawa chaxü. ¹³ —Rü guxüma i tacü i chauébagu Tupanaxüttawa naxcèx ípecaxü rü tá pexna chanaxä. Rü ngémaäcü tá chanaxü na chaugagu nangóxücx i Chaunatürlü pora. ¹⁴ —Rü choma tá chanaxü i guxüma i tacü i chauébagu choxna naxcèx peçaxü.

Ngechuchu rü norü ngúexülgümaä inaxuneta na naxcèx tá nüma namuäxü i Naäe i Üünexü

¹⁵ —Rü ngéxguma aixcüma choxü pengechaügü, rü naga tá pexinüe i chorü mugü. ¹⁶ —Rü choma tá Chaunatüna naxcèx chaca na nüma pexcèx namuäxücx i to i perü ngüxéerü i Naäe i Üünexü, na guxügutáma petanüwa nangéxmaxücx. Rü nüma tá nixi i pexcèx nangoxéëäxü i ore i aixcüma ixixü. ¹⁷ —Rü ñoma i nañaneçüäx i duüxügü rü taxucürüwama

nanayauxgü, erü tama nüxü nadaugü rü tama nüxü nacuèxgü. Natürü i pema rü marü nüxü pecuëx, erü nüma rü petanüwa nangëxma. Rü guxügutáma pemaä inarüxäňx. ¹⁸—Rü tăütáma núma pexü chawogümare i chomax, erü wena táxarü pexcëx chataegu, na petanüwa changëxmaxüçëx. ¹⁹—Rü paxa tá nixí na tăütáma choxü nadaugüxü i ñoma i naâneçüňx i duüxügü. Natürü i pema rü tá choxü pedaugü. Rü tá pemaxë, erü choma rü chamaxü. ²⁰—Rü ngëxguma yuwa ícharüdaxgu rü wena chamaüxgu, rü ngëxguma tá nüxü picuëxächitanü na choma rü Chaunatüwa chamaxüxü rü pema i chowa rü choma i pewa. ²¹—Yíxema texé ya nüxü cuáxe rü naga ïnükü i chorü mugü, rü tanangoxéen na aixcüma choxü tangechaüxü. Rü Chaunatü tá tükü nangechaü ya yíxema choxü ngechaüxü, rü choma rü tá ta tükü changechaü. Rü tükü tá chaugü chawëx —ñanagürü ga Ngechuchu. ²²—Rü nayexma ga to ga Ngechuchuarü ngüexü ga Yudagu äegaxü ta. Rü yema rü ñanagürü: —Pa Corix, ëtüküü toxü cugü cuwëx, rü tama ñoma i naâneçüňx i duüxügüxü cugü cuwëx? —ñanagürü. ²³—Rü Ngechuchu nanangäňx, rü ñanagürü: —Yíxema choxü ngechaüxü rü naga taxinü i ngëema ore i tûmamaä nüxü chixuxü. Rü Chaunatü tá tükü nangechaü. Rü choma rü Chaunatümaä wüxigu tûmaxüitawa ta tangeñmagü. ²⁴—Yíxema tama choxü ngechaüxü rü tama naga taxinü i ngëema chorü ore. Rü ngëema ore i chauxüitawa nüxü pexinüexü rü tama chorü ore nixí, natürü guma Chaunatü ga núma choxü mucüärü ore nixí. ²⁵—Ñoma rü ta petanüwa changëxma rü pemaä nüxü chixu i guxüma i ngëema ore i pexcëx choxü ngëxmaxü. ²⁶—Natürü Chaunatü rü tá chauébagu núma nanamu i Naäe i Üünexü na pexü nangüxéexüçëx. Rü nüma i Naäe i Üünexü tá pexü nangüexë i guxüma, rü tá nüxna pexü nacuèxächixë i guxüma i ore ga pemaä nüxü chixuxü. ²⁷—Rü ñüxma na pexna íchixüxü, rü pexna chanaxä i taäe. Natürü ngëema taäe i pexna chaxäxü, rü tama ñoma i naâneçüňx pexna äxü i taäerüü nixí. Rü tama chanaxwëxe i penaxixächiäegü rü pemüü. ²⁸—Marü pemaä nüxü chixu na pexna tá íchixüxü rü wena táxarü pexcëx chataeguxü na pemaä changëxmaxüçëx. Rü choxü pexinüe ga yexguma yema ñachagxu. Rü ngëxguma aixcüma choxü pengechaügu rü tá petaäegü ega nüxü pecuëxgu na Chaunatüçëx chataeguxü, erü Chaunatü rü chorü yexera nixí. ²⁹—Rü naxüpa na nangupetüxü i ngëema, rü pemaä nüxü chixu na choxü peyaxögüxüçëx i ngëxguma nangupetügu. ³⁰—Marü tăütáma poraäcü pemaä chidexa, erü marü ñangu i Chataná i ñoma i naâneärü äegacü ixüxü. Natürü nüma rü taxuwama choxü narüyexera. ³¹—Natürü ngëema tá choxü ngupetüxü, rü ngëmaäcü tá nixí na guxüma i ñoma i naâneçüňx i duüxügü nüxü nacuäxüçëx na choma rü Chaunatüxü na changechaüxü, rü chanaxüxü i ngëema núma choxü namuxü. ³²Rü ipechigü, rü ngíxä ítixil —ñanagürü ga Ngechuchu.

15

Ubanegu nügü nangu ga Ngechuchu

¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixí i ñoma wüxi i ubanerüü chüixü rü Chaunatü nixí ya norü yora ixicü i ngëema uba. ²—Rü chorü duüxügü rü ngëema ubachacügürüü nixigü. Rü ngëema ubachacüü i tama oxü, rü norü yora rü nayadae. Natürü ngëema nachacüü i oxü, rü meä nanamexëetanü na yexeraäcü poraäcü naxoxüçëx. ³—Pema rü marü pime, yerü naga pexinüe ga yema ore ga pexü changüexëxü. ⁴—Rü name nixí i guxüguma chowa peyaxüxgü, ngëema na choma rü pewa chayaxüxürüü. Erü wüxi i ubachacüü rü tama nüxica naxo, ega tama nanewa yaxüxgxu. Rü ngëxgumarüü ta i pema rü taxuacüma chauxcëx pemaxë, ega tama chowa peyaxüxgüchagu. ⁵—Choma nixí i ubane, rü pema i nachacügü. Rü yíxema chowa yaxüéchaxe rü choma i tûmawa, rü aixcüma tá chauxcëx tamaxü. Rü ngëmaäcü wüxi i ubachacüü i oxürüü tá tixí. Natürü ngëxguma tama chowa peyaxüxgüchagu, rü taxucürwama facü pexüe. ⁶—Rü texé ya tama chowa yaxüéchaxe rü tá itatexüchi. Rü wüxi i ubachacüü i daexü rü ipaxü rü iguxürüü tá tixí, rü ngëxema tá tayarüxo. ⁷—Rü ngëxguma chowa peyaxüxgüchagu rü taguma nüxü ipeyariüngümaegü i ngëema ore i pexü changüexëxü, rü marü name i naxcëx ipeca i tacü i penaxwëxexü, rü choma rü tá pexna chanaxä. ⁸—Rü ngëxguma aixcüma meä chauxcëx pemaxëgu, rü Chaunatüxü tá nicuèxügü i duüxügü. Rü ngëmaäcü aixcüma chorü ngüexügü tá pixigü. ⁹—Choma rü pexü changechaü ngëema na Chaunatü choxü ngechaüxürüü. Rü chanaxwëxe i aixcüma meä chauga pexinüeëcha, erü choma rü guxüguma pexü changechaü. ¹⁰—Choma rü naga chaxüü i Chaunatüarü mugü rü nüma rü guxüguma choxü nangechaü. Rü ngëxgumarüü tá ta nixí ega naga pexinüegü i chorü mugü, rü guxügutáma pexü changechaüëcha. ¹¹—Choma rü ngëmaäcü pemaä nüxü chixu na wüxigu chomaä petaäegüxüçëx. Rü ngëmaäcü tá aixcüma petaäegü. ¹²—Rü choma pexü chamu na pemücügüxü pengechaügüxüçëx, ngëema choma na pexü changechaüxürüü. ¹³—Rü ngëxguma wüxie aixcüma tûmamüçüxü ngechaügu, rü nüxü tangechaüäma rü nüetama ega woo tûmamüçüxü tayuxgu. Rü nataxuma i to i ngechaü i ngëmaärü yexera. ¹⁴—Pema rü chomücügü píxigü i ngëxguma

chauga pexñüegu.¹⁵ —Choma rü marü tama chorü duüxügümareäcü pexü chaxu. Erü wüxi i coriarü duüxümare rü tama nüxü naçueñ i ngëma norü cori üxü. Natürü ñuxma rü chomüçügümäa pexü chaxu, erü pexü nüxü chacueñëe i guxtüma i ore ga Chaunatü chomaä nüxü ixuxü.¹⁶ —Pema rü tama pexira chauxcë pedaugü, natürü chaxira nixi ga pexcëch chadauxü rü pexü chamuxü na aixcüma chauxcë pemaxëxüçëx rü chauxürtawa penagagüxüçëx i muxüma i duüxügümäa na guxtüguma choxü yaxögüäxüçëx. Rü Chaunatü ya Tupana tá pexna nanaxä i guxtüma i facü i chauqügagu nüxna naxcëx peçaxü.¹⁷ —Rü ngëma nixi i pexü chamuxü na pemüçügümäa pengechaügümäa.

Nöma i naänecüäx i duüxügü rü Ngechuchuchi rü norü ngüexülgüchi naxaie

¹⁸ —Ngëgxuma föma i naänecüäx i duüxügü pexchi aleug, rü jnuxna pecuëxächie ga chaxira chauxchi na naxaiexü!¹⁹ —Rü ngëgxuma chi föma i naänecüäx i duüxügürüü pixigüg, rü föma i naänecüäx i duüxügü rü chi pexü nangechaügü ngëma natanüxügümäa na nangechaügümäa. Natürü choma nixi ga pexcëch chadauxü natanüwa ga föma ga naänecüäx ga duüxügümäa. Rü ngëmacëx nixi i pexchi naxaiexü, erü marü tama naxrüü pixigü.²⁰ —Jnuxna pecuëxächie ga pemaä ñachagu:

“Taxuxüma i wüxi i coriarü duüxü rü norü corietüwa nügü nangexmaxëe”, ñachagu! Rü yema na chauxchi na naxaiexü, rü pexchi rü tá ta naxaie. Rü yexguma chi chauga naxñüegu rü ñuxma rü chi ta pega naxñüne.²¹ —Rü ngëmaäcü ta chauqagü pexchi naxaie i föma i naänecüäx i duüxügü erü tama nüxü naçueñgü ya Chaunatü ga núma choxü mucü.²² —Rü ngëgxuma chi choma tama namaä chanangoxéegu na ñuxäcü chixri na namaxëxü, rü tåu chima nüxü naçueñgü ga pecadu na naxügümä. Natürü ñuxma namaä nüxü na chixuxü na ñuxäcü chixri namaxëxü, rü ngëmacëx i ñuxma rü taxuacüma nüxü nixugü na yangearü pecaduñxü.²³ —Rü guxtüma i duüxügü i chauxchi aixü rü Chaunatüchi rü ta naxaie.²⁴ —Rü ngëma duüxügüpëxewa rü Tupanaärrü poramaä chanaxü i mexügü i taxü i taguma texé ya tote üxü. Rü ngëgxuma chi tama napëxewa chanaxügü i ngëma mexügü rü tåu chima Tupana namaä nanaxuegu na nagagutama yapecaduñxü. Natürü na woo marü nüxü nadaugüxü i ngëma mexügü i taxü i Tupanaärrü poramaä chaxüxü, rü ngëgxuma rü ta chauxchi naxaieama rü Chaunatüchi rü ta naxaie.²⁵ —Natürü ngëmaäcü nangupetü erü Tupana nayanguxéechä i norü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Chauxchi naxaie woo taxuüma i chixexü chaxüxgu”,

ñaxü.²⁶ —Natürü choma rü Chaunatüegagu pexcëx núma chanamu i perü ngüxéenü i Tupanaäe i Üünexü i tá pexü nüxü cuëxéexü i ore i aixcüma ixixü. Rü núma tá nixi i meäma pemaä nüxü yaxuxü i chauchiga.²⁷ —Rü pema rü tá ta chauchigaxü pixugü, yerü noxri ichanaxügüga duüxügümäa nüxü na chixuxü ga chorü ore, rü woetama marü chauxürtawa peyexmagü —ñanagürü ga Ngechuchu.

16

¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü pemaä nüxü chixu i ñaa ore na tama nüxü na perüxoexüçëx na choxü peyaxögüxü.² —Rü ngutaquëxepataügüwa tá pexü ínawoxü. Rü aixcüma tá nawu nangu na texé pexü dëixü rü tá nagu tarüxñüxü na ngëmaäcü mexü Tupanacëx taxüxü.³ —Rü ngëmaäcü tá pemaä namaxé i duüxügü, erü taguma nüxü naçueñgü ya Chaunatü, rü choxü rü ta tama naçueñgü.⁴ —Rü pemaä nüxü chixu i ñaa ore i ñuxmax, na nüxna pecuëxächiexüçëx i ngëgxuma yixcüra ngëmaäcü pexü nangupetü.

Tupanaä i Üünexüllärrü puracüchiga

—Noxri rü tama pemaä nüxü chixu i ñaa ore, yerü petanügi charüxäñx.⁵ —Natürü i ñuxma rü tá pexna ichixü na Chaunatü ga núma choxü mucüxürtawa na changëxmaxüçëx. Rü pema rü taxüema choxna peca na ngextá tá na chaxüxü.⁶ —Natürü poraäcü pengechaügümäa erü pemaä nüxü chixu i ngëma ore.⁷ —Natürü aixcüma pemaä nüxü chixu rü pexcëx narümemaä nixi na Chaunatüçëx chataegüxü. Rü ngëgxuma chi tama Chaunatürtawa chaxüxgu rü tåu chima núma naxü i Naäe i Üünexü i pexü rüngüxéexü. Natürü ngëgxuma ngema chaxüxgu rü choma tá núma chanamu i Naäe i Üünexü.⁸ —Rü ngëgxuma Naäe i Üünexü núma üxgu rü tá guxtü i duüxügüxü nüxü naçueñëe na yapecaduñxü. Rü tá nanangoxée i ñuxäcü na yüxü i ngëma maxü i Tupanapëxewa aixcüma mexü. Rü tá duüxügüxü nüxü naçueñëe na Tupana tá napoxcuexü i duüxügü naxcëx i norü pecadugü.⁹ —Rü núma i Naäe i Üünexü tá duüxügüxü nüxü naçueñëe na pecaduñxü yüxü erü tama choxü nayaxögü.¹⁰ —Rü tá nanangüexëe i ñuxäcü na yüxü i ngëma maxü i Tupanapëxewa aixcüma mexü, erü choma rü tá Chaunatürtawa chaxü, rü pema rü tåttáma marü choxü pedaugü.¹¹ —Rü Naäe i Üünexü tá duüxügüxü nüxü naçueñëe na Tupana tá napoxcuexü i duüxügü i chixexü ügüxü, erü Tupana rü namaä nanaxuegu na marü napoxcuäxü i Chataná i föma i naänemaä icuáxü.¹² —Choma rü choxü

nangēxma i muxūma i to i ore i pemaā nūxū chixuxchaūchiréxū. Natürū ega ñuxma chi pemaā nūxū chixuxgu rü tāu chima nūxū pecuèxgū.¹³ —Rü Tupanaāe i Üünexū rü nūxū nixu i ore i aixcūma ixixūxīcatama. Rü ngēxguma nūma naxūxgu rü nūma tá pexū nangúexēe i guxūma i ore i aixcūma ixixū. Erü nūma rü tama nūchama tá nidexa, natürū ngēma ore i Chaunatūxūtawa rü chauxūtawa nūxū naxiñūxūxīcita tátama nixu. Rü tá pexū nūxū nacuèxēe i guxūma i tacü i yixcūra tá ngupetuxū.¹⁴ —Rü nūma rü tá choxū nataxēe, erü chauxūtawa tá nanayaxu i norū nguxēetae, rü ñuxuchi tá pexū nangúexēe namaā i ngēma nguxēetae.¹⁵ —Guxūma i Chaunatūxū ngeñmaxū rü choxurü ta nixi. Ngēmacēx pemaā nūxū chixu rü Naāe i Üünexū rü chauxūtawa tá nanayaxu i norū nguxēetae, rü ñuxuchi pexū tá namaā nangúexēe.¹⁶ —Rü paxa tātūtama choxū pedau. Natürū ngēmawena rü wena táxaru choxū pedau erü Chaunatūxūtawa tá chaxū —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngema guxchaxulgū rü yixcūlama rü tá taäexū nananguxuchi

17 Rü yexguma ñuxre ga toma ga Ngechuchuarü nguéxgū rü togüna tacagü, rü ñatarügüyü: —¿Tacüchiga nixi na ngēma ñaxü:

“Rü paxa tātūtama choxū pedaugü. Natürū ngēmawena rü wena táxaru choxū pedaugü”, ñaxü? ¿Rü tacüchiga ta nixi na ñaxü:

“Choma rü Chaunatūxūtawa tá chaxū”, ñaxü?¹⁸ —¿Rü tacüchiga ta nixi na ñaxü:

“Rü paxa tātūtama choxū pedaugü”, ñaxü? Rü yixem rü tama nūxū tacuèxgūega na tacüchigaxū tamaā yaxuxū —ñatarügüyü.¹⁹ Rü Ngechuchu rü nūxū nacuèxama ga nūxna na taciguchaūxū ga tomax. Rü yemacēx ñanagürü toxü: —Choma rü marū pemaā nūxū chixu rü paxa tātūtama choxū pedau, natürū ngēmawena rü wena táxaru choxū pedau. ¿Rü ngēma dexacēxtama i pegüna pecagüxū?²⁰ —Rü aixcūma pemaā nūxū chixu rü pema rü tá pexauxe, rü tá pengechaūgū. Natürū ñoma i nañecüäx i duñuxügū rü tá nataäegü. Natürū woo pema tá pengechaūgū, rü ngēma perü ngechaū rü tá taäexū nananguxuchi.²¹ —Ngēguma wüxi i nge íraxacüchägū rü inaxixächiäe, erü inguxneca. Natürū ngēguma marū tabuxyu ya ngirü õxchana, rü nūxū iyarüngüma na ñuñacü poraäcü ngixü na nanguxchiréxū i noroxix, erü tūmamā itaäe ya ngirü õxchana.²² —Rü ngēxumarüü tá ta pexü nangupetü i pemax, erü ñuxma rü penaxixächiäegü. Natürū wena fáxaru chataegu rü pexü íchayadau. Rü ngēguma rü tá pexü nangēxma i wüxi i taäe i taxucürüwama texé pexna yaxuxü.²³ —Rü ngēguma ínanguxgu tá i ngēma ngunexü na yanguxü i ñaā pemaā nūxū chixuxü, rü taxucēxtama tacücēx choxna pecagü erü aixcūma Chaunatü tá nixi ya pexna naxacü i guxūma i tacü i chauégagu nūxna naxcēx peçaxü.²⁴ —Ñuxmarüü i pema rü taxuüçēxma chauégagu ípecagü. jNaxcēx ípeca rü tá penayaxu i ngēma naxcēx ípeçaxü! Rü ngēmaäcü rü tá aixcūma petaäegü.

Ngechuchu rü marū nūxū narüyexera i guxūma i tacü i ñoma i nañnewa ngeñmaxü

25 —Ñuxma rü cuèxruügüyü chayaxuäcuma pemaā nūxū chixu i ore. Natürū nawa tá nangu i ngunexü i marū tātūtama pemaā nūxū chixu. Rü ngēguma rü tá noxtacūma meā pemaā chanangoxēe i Chaunatüchiga.²⁶⁻²⁷ —Rü ngēma ngunexü i pema rü Chaunatūxūtawa tá chauégagu naxcēx ípeca i tacü i penaxwēxexü. Rü taxucēxma tijxcüü choma tá Chaunatūxūtawa pexü naxcēx íchaca, erü nūmatama ya Chaunatü rü woetama pexü nangechaū, erü pema rü choxū pengechaū rü peyaxögü na naxūtawa ne chaxuxü.²⁸ —Chaunatūxūtawa ne chaxū na ñoma ga nañnewa chaxuxüçēx. Rü ñuxma rü tá nūxna chataegu i ñoma i nañne na wenaxärü Chaunatūxūtawa chaxuxüçēx —ñanagürü.²⁹ Rü yexguma ga toma ga norū ngüexügū rü ñatarügüyü: —Ñuxma waxi nixi i meäxüchima tomaā cunangoxēe i curü ore i tomaā nūxū quixuxü. Rü tama tacügū ixuxüäcuma tomaā nūxū quixü.³⁰ —Rü ñuxma rü nūxū tacüe na aixcūma guxüxílma na cuciúxü. Rü taxucüma texé ñuxü ñatagürü cuxü. Rü ngēmacēx nixi i tayaxögüxü na aixcūma Tupanaxütawa na ne cuxuxü —ñatarügüyü.³¹ Rü Ngechuchu toxü nangäxü rü ñanagürü: —¿Aixcūma peyaxögüxü i ñuxmax?³² —Rü nawa tá nangu i ngunexü rü ñuxmatátama nixi i na pegü pewoonegxü. Rü wüxichigü i pema rü tá pepatawa peixü, rü chaxica tá nuā choxü petex. Natürū tama chaxica tá icharüxäxü, erü Chaunatü rü chauxūtawa nangēxma.³³ —Rü guxūma i ñaā ore rü pemaā nūxū chixu na chaugagu petaäegüxüçēx. Rü ñoma i nañnewa rü tá ngúxü pingue. Natürū ípeporae! erü choma rü marū nūxū charüyexera i guxūma i tacü i ñoma i nañnewa ngēxmaxü —ñanagürü.

17

Ngechuchu rü norü nguéxügüçēx nayumütxē

1 Rü yema ñaxguwena rü Ngechuchu daxügu nadawenü, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, marū nawa nangu i ngunexü na chayuxü. Rü chanaxwēxe na duñuxügüxü nūxü cucièxēe na aixcūma choma rü cune chiiñü. Rü ngēmaäcü i choma rü tá nūxü nūxü chacuèxēe

na cuma rü aixcüma Tupana na quiixü. ² —Erü marü guxü i duüxülgüarü äexgacüxü choxü quixüxé, na chanamaxexéexücex i guxüma i duüxülgü i choxna cumugüxü. ³ —Rü ngëma duüxügü tá nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü ega cuxü nacuëxgugu na cuxicatama Tupana na quiixü, rü choxü nacuëxgugu na choma rü Cristu ga núma choxü cumucü na chüixü. ⁴ —Choma rü marü cuxü chataxé i fioma i naânewa rü chayanguxé i guxüma i puracü ga nawa choxü cumuxü. ⁵ —Rü fiuxma Pa Chaunatü, rü chanaxwèxe i cugüxütawa choxü cungëxmaxü i choxü nangëxmaxülcex ga yematama pora ga cumaä choxü yemaxü ga noxri tauta naâne üxgu. ⁶ —Rü guxema duüxülgü ya tükü quidxedechixü ga fioma ga naânewa na choxna tükü cumugüxülcex, rü marü tükü nüxü chacuëxé i texé na quiixü i cumax. Rü woetama cuxrügü tixigü rü cuma nixü ga choxna tükü cumugüxü. Rü tümagü rü marü naga taxinüe i curü ore. ⁷ —Rü fiuxma rü marü nüxü tacuëx rü guxüma i ngëma choxna cuxäxü, rü aixcüma cuxütawa ne naxü. ⁸ —Rü choma rü marü tümamaä nüxü chixü ga curü ore ga chomaa nüxü quiixü. Rü tümagü rü marü tayaxögü i ngëma ore. Rü nüxü ticusxächitanü na aixcüma cuxütawa na ne chaxüxü i chomax. Rü tayaxögü ga cuma núma choxü na cumuxü. ⁹ —Rü ngëmacexuxna chaca na tükü na curüngüxüexülcex i fioma i naâneçüäx i duüxülgü, natürü i tümagü rü ngëmäcü fioma i naânewa tanguexüexülcex i guxema choxna tükü cumugüxe, erü curü duüxülgü tixigü. ¹⁰ —Rü guxäma ya yíxema choxrügü ixigüxe rü cuxrügü tixigü. Rü guxäma ya cuxrügü ixigüxe rü choxrügü tixigü. Rü tümagagu rü duüxülgü choxü nicuëxülgü. ¹¹ —Choma rü marü tâutama i naânewa changëxmaächa, natürü i tümagü rü ngëmäcü fioma i naânewa tá tangëxmagü ngëgxuma cuxütawa chaxüyane. Pa Chaunatü ya Üünecü, rü chanaxwèxe na curü pora ga choxna cuxädmäa tüküna cdeauxü ya yíxema choxna tükü cumugüxe, na ngëmäcü guxäma wüxiwu rüxiñüexülcex, ngëma cuma rü choma na wüxiwu rüxiñüexürlü. ¹² —Rü yegxuma guxema choxna tükü cumugüxetanüwa chayexmagu ga fioma ga naânewa, rü curü pora ga choxna cuxäxümaä tüküna chadau rü tükü ichapoxü. Rü taxüema ga guxema choxna tükü cumugüxe rü itayarütaxe. Rü Yuda ga woetama iyarütaxixüxicatama inayarütaxu na yanguxülcex i curü ore i ümatüxü. ¹³ —Rü fiuxma rü cuxütawa tá chaxü. Natürü fiomarüta fioma i naânewa changëxma-yane rü nüxü chixü i ñaä curü ore na tümagü rü ta tükü nangëxmaxülcex i ngëma taäe i aixcüma ixixü i choma choxü ngëxmaxü. ¹⁴ —Choma rü marü tümamaä nüxü chixü i curü ore. Natürü fioma i naâneçüäx i duüxülgü rü tümachi naxaie, erü tüma rü tama naxrüü tixigü, ngëgxumarüü i choma rü tama fioma i naâneçüäxriü chixü. ¹⁵ —Tama cuxna tümacex chaca na tükü na quigagüxülcex i fioma i naânewa. Natürü cuxna chaca na tükü na icupoxüxülcex nüxna i ngoxo i Chataná. ¹⁶ —Choma rü tama fioma i naâneçüäx chixü. Rü tümagü rü ta tama fioma i naâneçüäx tixigü, erü cuxrügü tixigü i fiuxmax. ¹⁷ —Curü ore rü aixcüma nixü. Rü chanaxwèxe i tükü cungüxexü i curü ore, na aixcüma cupexewa tixüünexülcex ya yíxema choxna tükü cumugüxe. ¹⁸ —Rü yegxumarüü ga fioma ga naâneçüäx ga duüxülgütanüwa choxü na cumuxürlü, rü ngëgxumarüü i choma rü ta fioma i naâneçüäx i duüxülgü-tanüwa tükü chamugü. ¹⁹ —Rü tümagagu chaugü ichaxä na tükü changüexéexülcex i curü ore i aixcüma ixixü, na cupexewa tixüünexülcex ya yíxema choxna tükü cumugüxe. ²⁰ —Natürü tama yíxema fiuxma yaxögüxecexicatama cuxna chaca. Natürü cuxna chaca ta tümacex ya yíxema yíxcura tá yaxögüxe nagagu i tûmaärü ore ya yíxema fiuxma yaxögüxe. ²¹ —Rü guxäma ya yíxemacexuxna chaca na aixcüma wüxitama tixigüxülcex. Rü ngëma cuma rü choma na wüxitama ixiçüxürlü, Pa Chaunatü, rü chanaxwèxe i guxäma i tûma rü ta wüxitama tixigü. Rü ngëmäcü i fioma i naâneçüäx i duüxülgü, rü tá nayaxögü na cuma núma choxü cumuxü. ²² —Rü choma rü marü tüküna chanaäx i ngëmatama pora i cuma choxna cuxäxü na ngëmäcü wüxitama tixigüxülcex ngëma cuma rü choma na wüxitama ixiçüxürlü. ²³ —Rü chanaxwèxe na tûmawa changëxmaxü rü cuma i chowa na cungëxmaxü na ngëmäcü aixcüma wüxi-tama ixiçüxü i guxäma i yíxema. Rü ngëmäcü i fioma i naâneçüäx i duüxülgü rü tá nüxü nicuëxächitanü na cuma núma choxü cumuxü, rü tá nüxü nicuëxächitanü na tükü cungechaüxü ya yíxema choxna tükü cumugüxe ngëma na choxü cungechaüxürlü. ²⁴ —Pa Chaunatü, cuma choxna tükü cumugü. Rü chanaxwèxe i chauxütawa tangëxmagü i ngëma tá ichangëxmaxüwa, na nüxü tadaugüxülcex i chorü pora ga choxna cuxäxü. Yerü choxü cungechaü i yegxuma tauta naâne ixiçüxü. ²⁵ —Pa Chaunatü ya Mecüx, fioma i naâneçüäx i duüxülgü rü tama cuxü nacuëxgü. Natürü choma rü cuxü chacuëx. Rü yíxema choxna tükü cumugüxe rü ta marü nüxü tacuëxgü na cuma núma choxü cumuxü. ²⁶ —Rü marü tükü nüxü chacuëxéen na texé quiixü. Rü guxügutáma tükü nüxü chicuëxéëämachigü na cuma choxü cungechaüxürlü tükü tangëchäügüxülcex rü choma rü tûmaxütawa na changëxmaxülcex —fiagüru ga Ngechuchu.

*Ngechuchuxü niyauxgü**(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)*

¹ Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü tomaä inaxüächi, na Cheduruarü ngatexüärü tocutüwa taxixüçex. Rü yéma nayexma ga wüxi ga nanetüneçü. Rü yemawa naxü ga Ngechuchu tomaä. ² Rü Yuda ga yema bexma cuäcü Ngechuchuxü íyaxuaxüxü rü nüxü nacuëx ga yema nachica, yerü Ngechuchu rü muëxpüxcüna yéma tomaä nangutäquëxexü. ³ Rü yéma nangu ga Yuda namaä ga ñuxre ga churaragü rü ñuxre ga tupauca ga taxüneärü purichägü ga yéma namugüxü ga paigüarü äëxgacügü rü parichegü. Rü meäma nixäxne, rü yéma nanangegegü ga omügü. ⁴ Natüru ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuëx ga guxüma ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Rü yemacex naxcex nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécex nixi i pedaugüxü? —ñanagürü. ⁵ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagü-rügü: —Nucharétucüäx i Ngechuchucex nixi i tadaugüxü —ñanagürögü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma chixi —ñanagürü. Rü Yuda ga bexma cuäcü ínaxuaxüxü rü yema churaragütanüwa nayexma. ⁶ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu: “Choma chixi”, ñaxgu, rü nügüweama nacaixütanü ga yema churaragü, rü yexma nayayi. ⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécex nixi i pedaugüxü? —ñanagürü. Rü nümagü rü nanangäxügü rü ñanagürögü: —Nucharétucüäx i Ngechuchucex nixi i tadaugüxü —ñanagürögü. ⁸ Rü Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nüxü: —Marü pemaä nüxü chixu rü choma chixi. Rü ngëxguma chauxcex pedaugügü rü jípeyaxüxé i ñää chorü ngüexügü! —ñanagürü. ⁹ Rü yemaäcü nangupetü na yanguxüçex ga norü ore ga nümatama ga Ngechuchu nüxü yaxuxü ga ñaxgu: “Yíxema Chaunatü choxna tükü mugüxe rü taxüetáma itayarütauxe”, ñaxgu. ¹⁰ Rü Chimäü ga Pedru rü nüxü iyexma ga wüxi ga cüxchi. Rü ngixü nayaxu ga norü cüxchi rü yemamaä inanadaechinü ga paigüarü äëxgacüarü duüxü ga Macugu äegaxü. Rü norü tügunechinü inadae. ¹¹ Natüru ga Ngechuchu rü Pedruxü ñanagürü: —¡Ngixchixügu ngixü ixücuchi i curü cüxchi! ¿Tama éxna nüxü cucuëx na choma rü tá ngüxü chingexü ngëma Chaunatü chomaä naxuegxürü? —ñanagürü.

*Anápatawa Ngechuchuxü nagagü**(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)*

¹² Rü yexguma ga churaragüarü äëxgacü, namaä ga norü churaragü rü tupaucaarü purichägü, rü Ngechuchuxü niyauxgü. Rü nayanëxchacüügü. ¹³ Rü noxri rü äëxgacü ga Anápatawa nanagagü. Rü Aná rü Caipánëxtü nixi. Rü guma taunecüga Caipá rü paigüeru nixi. ¹⁴ Rü yema Caipá nixi ga üpaacü yema Yudíugüarü äëxgacügümaä nüxü ixuxü ga na namemaëxü ga wüxitama ga Yudíugüçex na yuxü.

*Pedru rü Ngechuchuxü nixä**(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)*

¹⁵ Rü choma rü Chimäü ga Pedru rü wüxigu Ngechuchuwe tarüxi. Rü yema paigüarü äëxgacü rü choxü nacuëx. Rü yemacex ga choma rü wüxigu Ngechuchumaä tichocu ga äëxgacüpataëxtüwa. ¹⁶ Natüru ga Pedru rü ïäxärü dükötügutama narüxäü. Rü yemacex íchaxüxü ga choma, rü yema ïäxärü dauruü ga ngecümaä chayarüdexa rü yexguma Pedruxü iyamucuchi. ¹⁷ Rü yexguma ga yema ngecüga i ïäxärü dauruü, rü Pedruna ica, rü ngigürü: —¿Tama éxna cuma rü ta wüxi i norü ngüexü quiixü i ngëma yatü i yayauxgüxü? —ngigürü. Rü Pedru ngixü nangäxü, rü ñanagürü: —Tama nixi —ñanagürü. ¹⁸ Rü yéma ïäxtüwa rü äëxgacüarü duüxügü rü purichägü rü nanaxügü ga wüxi ga üxü, yerü nagáuane. Rü guma üxüetüarü ngaicamagu nachigü, rü yéma nügü ninaixügü. Rü Pedru rü ta yéma nügü nanaixü naxëtüwa ga guma üxü.

*Paigüarü äëxgacü rü Ngechuchuna naca**(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)*

¹⁹ Rü yema paigüarü äëxgacü rü inanaxügü ga Ngechuchuna na naçaxü, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi ga duüxügüxü namaä cungüexéexü? ¿Rü texégü tixi ya yíxema curü ngüexügü? —ñanagürü. ²⁰ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Choma rü guxü ga duüxügüpëxewa nüxü chixu ga chorü ore. Rü ngutaquëxepataügüwa rü tupauca ya taxünewa i ngextä guxüma i Yudiugü ìngutäquëxegüxüwa chanangüexéexü ga duüxügü. Rü yemaäcü taxuüma ichicüx ga chorü ore. ²¹ —¿Rü tükü cüü i choxna cucaxü i ñuxmax? Écü, ¡nüxna naca i ngëma duüxügü ga nüxü ñüxüxü ga chorü ore! Rü nümagü rü nüxü nacuëxü i guxüma facücüga facücüga namaä na chixuxü. Erü nümagü rü nüxü nacuëxü i guxüma facücüga facücüga namaä nüxü chixuxü —ñanagürü. ²² Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü wüxi ga tupauca ga taxüneärü purichäga naxütagu chixü, rü Ngechuchuchiwegu nidagü. Rü ñanagürü Ngechuchuxü: —¿Tükü cüü ngëmaäcü cunangäxü ya daa paigüarü äëxgacü? —ñanagürü. ²³ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma facücüga facücüga facücüga facücüga namaä nüxü chixuxgu, irü nüxü ixu na

ñuxācū chixri na chidexaxū! Natürü ega chorū ore rū aixcūma yixīgu, rū ztūxcū i choxū quidagūxū i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁴ Rū yexguma ga Aná rū Ngechuchuxū yanáiācūma paigüarū ãēxgacū ga Caipáxǖtawa nanamu.

*Pedru rū wenaxārū tama Ngechuchuxū nacuèxneta
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁵ Rū yoxni ga Pedru rū üxüarū ngaicamagu nachiecha, rū yéma nügū nanaíxǖama. Rū yema yéma yexmagüxū rū nüxna nacagüe, rū ñanagürüğ: —¿Tama éxna cuma rū ta norü ngüexü quiixū i ngéma yatü i yayauxgüxū? —ñanagürüğ. Natürü ga Pedru rū tama nügū nixu, rū ñanagürü: —Tama nixi —ñanagürü. ²⁶ Rū yéma nayexma ga wüxi ga paigüarū ãēxgacū duüxū. Rū yema rū Pedru ídaechinǖxtanǖxū nixi. Rū Pedruna naca, rū ñanagürü: —Tama éxna cuma yiixū ga nanetüneçüwa Ngechuchumaā cuxū chadauxū? —ñanagürü. ²⁷ Rū Pedru rū wena tama nügū nixu. Rū yexgumatama nica ga otá.

*Ngechuchu rū Piratu- pēxewa nayexma
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

²⁸ Rū yexguma Ngechuchumaā nüxū nachauegu ga nüxna na nacagüxū, rū Caipápatawa ínanagaxǖchigü rū Yudéaaneärū ãēxgacū ga Dumacǖxpatawa nanagagü. Natürü marū ningóonechaǖ ga yexguma rū yemacéx ga yema Yudíugü rū tama guma ãēxgacüpatagu nachocu, yerü norü mugü nüxū nixu rū taxǖ ga pecadu nixi na wüxi ga Dumacǖxpatagu na nachocuxū ga yema ngunexǖgu. Rū yemaäcū tama Tupanapēxewa nügū nüxüxaarū maxǖxēégüchaǖ, yerü yexguma nügū yaxǖxaarū maxǖxēégügu, rū taxucürüwa nanangögxǖ ga òna ga Üpetüchigaarū petacéx namexééxǖ. ²⁹ Rū yemacéx ga guma ãēxgacū ga Dumacǖx ga Piratu rū napatawa ínaxǖxū ga duüxǖgümǟ na yadexaxǖcèx. Rū ñanagürü nüxü: —¿Tacǖcèx ípenaxuaxǖ ya daa yatü? —ñanagürü. ³⁰ Rū nümagü rū Piratuxū nangäxǖgu, rū ñanagürüğ: —Ngéxguma chi tama wüxi i taxǖ i chixexǖ naxǖxgu, rū tâǖ chima cuxǖtawa tanaga —ñanagürüğ. ³¹ Rū yexguma ga Piratu rū ñanagürü nüxü: —¿Écü perǖ ãēxgacügüxǖtawa penaga, rū perǖ mugü pemaä nüxū ixuxǖcüma penapoxcux! —ñanagürü. Natürü ga yema Yudíugü rū Piratuxū nangäxǖgu, rū ñanagürüğ: —Natürü pema i Dumacǖxäggü rū marǖ toxna penachuxu na texéxǖ timëgüxǖ tûmaârū chixexǖcèx —ñanagürüğ. ³² Rū yemaäcū ningü ga yema ore ga Ngechuchu üpaacü nüxū ixuxǖ ga ñuxäcū tá na nayuxǖ. ³³ Rū Piratu rū wenaxārū napatagu naxüci, rū Ngechuchucèx nangema. Rū nüxna naca, rū ñanagürü: —¿Cuma yiixǖ i Yudíugüarü Æêxgacü quiixǖ? —ñanagürü. ³⁴ Rū Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Cuechamatama i nagu curǖxñüxǖ na ngémaäcū choxna cuçaxǖ, rū éxna togǖ marǖ cumaä nüxū nixu na ngémaäcū choxna cuçaxǖcè? —ñanagürü. ³⁵ Rū Piratu Ngechuchuxū nangäxǖ, rū ñanagürü: —¿Éxna cuma nagu curǖxñügu rū Yudíu chiiixǖ? Rū ngéma cuchiǖñaneçǖxǖgü rū paigüarū ãēxgacügütama nixi i chauxǖtawa cuxǖ gagüxǖ. —¿Éxna tacǖ rū chixexǖ cuxǖ? —ñanagürü. ³⁶ Rū yexguma ga Ngechuchu rū nanangäxǖ, rū ñanagürü: —Choma rū tama ñoma i naânewa ãēxgacü chixi. Rū ngéxguma ñoma i naânewa ãēxgacü chixigü, rū chorǖ duüxǖgü rū chi Yudíugüarü ãēxgacügümǟ nügū nadai rū tâǖ chima choxǖ niyauxgü i ngéxguma. Natürü tama ñoma i naânewa ãēxgacü chixi —ñanagürü. ³⁷ Rū yexguma ga Piratu rū ñanagürü nüxü: —¿Éxna to i nachiǖñaneärū ãēxgacü quiixǖ i cumax? —ñanagürü. Rū Ngechuchu nanangäxǖ rū ñanagürü: —Cumatama marǖ nüxǖ quixu na ãēxgacü chiiixǖ. Rū yemacéx ga choma rū chabu rū ñoma ga naânewa chaxǖ na duüxǖgümǟ nüxǖ chayarǖxǖcèx i ore i aixcüma ixixǖ. Rū guxâma ya texé ya nüxǖ cuáxchaǖxé i ngéma ore i aixcüma ixixǖ, rū choxǖ itarǖxñǖe i ngéma ore i nüxǖ chixuxǖ —ñanagürü. ³⁸ Rū Piratu rū ñanagürü nüxü: —¿Tacǖ nixi i ngéma ore i aixcüma ixixǖ? —ñanagürü.

*Ngechuchumaā nanaxuegu na yamèxgüäxǖ
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)*

Rū yemaäcū Ngechuchuna nacaxguwuna ga Piratu, rū wenaxārū Yudíugümǟ na- yarüdexa. Rū ñanagürü nüxü: —Taxuüma i chixexǖxū nawa chadau i ñaâ yatü. ¿Rū tǖxcǖ chi inapoxcuxǖ? ³⁹ —Natürü guxǖguma ega Üpetüchigaarū petawa nanguxgu, rū pecüma nixi na choxna naxcèx na peçaxǖ na íchananguxuchixééxǖcèx i wüxi i duüxǖ i poxcoxǖ. —Rū penaxwèxexǖ na pexcèx íchananguxuchixééxǖ i ñaâ perǖ ãēxgacü, Pa Yudíugü? —ñanagürü. ⁴⁰ Rū yexguma ga guxǖma ga yema duüxǖgü, rū tagaäcü aita naxüe, rū ñanagürüğ: —Tama tanaxwèxe na cuya-ngéxǖ i ngéma yatü. Rū Barabá waxi nixi i tanaxwèxexǖ na cuyangéxǖ —ñanagürüğ. Rū yema Barabá rū wüxi ga māêtaxǖ nixi.

19

¹ Rü yexguma ga Piratu rü churaragüxü namu na Ngechuchuxü naçuaixgüxülcëx.
² Rü yema churaragü rü chuchuxüwa nanaxügü ga wüxi ga boxü, rü fiuxüchi naëruwa nayangëxcuhigü. Rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxcharaxügü nayacuxxëegü. ³ Rü fiuxüchi naxcëx naxi, rü nüxü nacugüeäcüma ñanagürügü nüxü: —¡Namaxü, Pa Yudíugüarü Äëgxacü! —ñanagürügü. Rü nanapechiwegü. ⁴ Rü Piratu rü wenaxärü dükëtuwa naxü, rü Yudíugüxü ñanagürü: —¡Düçëx! fiuxma tá nuã pepëxewa chanaga na nüxü pecuáxülcëx na taxuüma i chixexüxü nawa chadauxü —ñanagürü. ⁵ Rü dükëtuwa naxü ga Ngechuchu. Rü namañ nangëxcueru ga yema boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. Rü nagu nicux ga yema máxü ga naxchiru ga dauxcharaxü. Rü yex-guma ga Piratu rü Yudíugüxü ñanagürü: —Daa nixi ya yima yatü —ñanagürü. ⁶ Natürü yexguma Ngechuchuxü nadaugüga paigüarü äëgxacügü rü purichagü, rü inanaxügüe ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¡Ecü, peyaga rü permatama curuchawa peyapota! Erü choma rü taxuüma i chixexüxü nawa chada —ñanagürü ga Piratu. ⁷ Natürü ga yema Yudíugü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Toma toxü nangëxma i wüxi torü mu. Rü ngëma torü mu toxü nüxü nacuëxëen na namexü na nayuxü i ñaä yatü, yerü nüma rü nüxü nixu ga Tupana Nane na yïixü —ñanagürügü. ⁸ Rü yexguma yemaxü naxinüga ga Piratu, rü yexeraäcü namuü. ⁹ Rü wena Ngechuchumaä napatagu naxücu. Rü yéma Ngechuchuna nayaca, rü ñanagürü: —¿Ngextácüäx quixi i cumax? —ñanagürü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanangäxü. ¹⁰ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuxü ñanagürü: —¿Exna ngëma täätämä choxü cungäxü? ¿Tau éxna i nüxü cucusü na choxmëxwa cungëxmaxü na curuchawa cuxü chipotaxü rü éxna cuxü na íchanguxuchixxëexülcëx? —ñanagürü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Täü chima cuxmëxwa changëxma, ega tama Tupana naxwëxegu. Rü ngëmacex nixi i ngëma duüxügü i cuxna choxü mugüxü rü curü yexera poraäcü napecaduäxgü —ñanagürü. ¹² Rü yemawena rü Piratu nagu narüxñü ga fiuxäcü Ngechuchuxü na ínanguxuchixxëegaxü. Natürü yema Yudíugü rü poraäcü aita naxü, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tá ícunanguxuchixxëexgu rü tama curü äëgxacü ya tacü ya Dumacüäx ya Chécharuxü cungechaü. Erü ngexerüxe ya äëgxacü ya tacüxü túlgü ingucuchixxëex, rü Dumacüäx ya äëgxacü ya tacü ya Chécharuarü uwanü tixi —ñanagürügü. ¹³ Rü yexguma yemaxü naxinüga ga Piratu, rü churaragüxü namu ga Ngechuchuxü dükëtuwa na nagagürülcëx. Rü nawa nayarüto ga wüxi ga tochicaü ga taxü ga nutagünaxcëx ga togawa rü Gabatagu äegaxü. Rü yema nachicawa nixi ga poxcueväga duüxügüna naçaxü ga äëgxacü. ¹⁴ Rü wüxi ga ngunexü nataxu ga Üpetüchigaarü petawa na nanguxü ga yexguma, rü marü tocuchiwa nangu. Rü Piratu rü Yudíugüxü ñanagürü: —Daa nixi ya yima perü äëgxacü! —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga nümagü rü aita naxü, rü ñanagürügü: —Tanaxwëxe na nayuxü. Rü ¡curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü i choma rü ichanamu na curuchawa yapotagüäxülcëx ya perü äëgxacü? —ñanagürü. Natürü ga paigüarü äëgxacügü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Yima äëgxacü ya tacü ya Chécharu ya Durnawa ngëxmacü rü yima nixi ya torü äëgxacü, rü nataxuma i to —ñanagürügü. ¹⁶ Rü yexguma ga Piratu rü yema Yudíugüna Ngechuchuxü namu na curuchawa yapotagüäxülcëx. Rü nümagü rü nayagagü.

*Curuchawa Ngechuchuxüli nipotagü
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)*

¹⁷ Rü ïnaxüxü ga Ngechuchu, rü norü curucha ngïxü ininge. Rü yéma nanagagü nawa ga wüxi ga nachica ga “Duüxëeruchinëxägu” äegaxü. Rü yema rü Górguta nixi ga naega ga togawa. ¹⁸ Rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nayarüpotagü. Rü Ngechuchuriü cu- ruchawa nayapotagü ga taxre ga to ga yatügü, rü wüxi ga norü túlgüneçuwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ¹⁹ Rü Piratu rü churaragüxü namu na Ngechuchuarü curuchatapëxewa na yapocughigüäxülcëx ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxü ga ñaxü:

“Ngechuchu ya Nacharétucüäx ya Yudíugüarü Äëgxacü”, ñaxü. ²⁰ Rü muxüma ga yema Yudíugü nüxü nadauamatü ga yema namatü ga mürapewaxacügü üxü. Yerü yema nachica ga Ngechuchuxü curuchawa iyapanotagüxüwa, rü ñaneäru ngaicamana nixi. Rü tomaëxpüx ga nagawa naxümatü ga yema naega ga yema mürapewawa. Rü togawa rü Griégugügawa rü Dumacüäxgügawa naxümatü. ²¹ Rü yemacex ga yema Yudíugüarü paigüarü Äëgxacügü rü Piratuxü ñanagürügü: —Toma rü tama tanaxwëxe i cunaxümatü i “Yudíugüarü Äëgxacü”, ñaxü. Rü narümemäe nixi i cunaxümatü rü ñacurügü:

“Nügü ixucü na Yudíugüarü Äëgxacü yïixü”, ñacurügü. ²² Natürü Piratu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëma chaxümatüxü rü marü ngëxma naxümatü —ñanagürü. ²³ Rü curuchawa marü Ngechuchuxü yapotagüguwena ga churaragü, rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü yema ägümüçü ga churaragü rü nügümäa nayatoye ga naxchiru. Rü nanayauxgü ta ga

norü góauxüchiru ga máxü. Natürü taxuwama narüngëjxte, yerü woetama yemaäcü naxü. ²⁴ Rü yemacèx ga yema churaragü rü nügumaä ñanagürügü: —¡Täütáma nagu tagaugü! Rü narümemaä nixí i naxcèx tá naxinüçexwëxegü rü ngixü tanañanagügü i wüxi i dñeru na ngëmawa nüxü icuëgxüçex na texéarü tá na yïixü —ñanagürügü. Rü yemaäcü ningu ga Tupanaäärü ore ga ümatüxü ga ñaxü:

“Nügumaä nayatoye i chauxchiru, rü naxcèx ngixü tanañanagügü i wüxi i dñeru”, ñaxü. Rü aixcüma yemaäcü nixí ga naxögüäxü ga churaragü. ²⁵ Rü Ngechuchuarü curupähüne iyexma ga naë ga Maria, rü ngleyèx, rü María ga Creopá naxmèx, rü María ga Magadácüäx. ²⁶ Rü yexguma Ngechuchu naëxü dëlxgu ga yexma chauxütagu na nachixü, rü ñanagürü ngixü: —Pa Mamax, yima nixí ya cune, —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena, rü ñanagürü choxü: —Ngëma iyixí i cue —ñanagürü. Rü yexgumamama rü chopatawa ngixü chayaxu. Rü chauxütawa iyexmaäch.

Nayu ga Ngechuchu

²⁸ Rü Ngechuchu nüxü nacuëx ga marü na yanguxü ga guxüma ga norü puracü ga ñoma ga nañewa. Rü yema Tupanaäärü ore ga ümatüxü na yanguxëëxüçex, rü ñanagürü: —Chitawa —ñanagürü. ²⁹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga tüküxäcü ga binu ga marü üxchiücmää ãäcucü. Rü wüxi ga tüxemü guma binumaä niwaixëëgü, rü wüxi ga dexnemënëxäwa nayanëix. Rü yemamaä naäxgu nanawëxgu. ³⁰ Rü Ngechuchu nayaxaxü ga guma binu ga üxchiücü rü ñanagürü: —Marü ningu i guxüma i chorü puracü —ñanagürü. Rü ñuxüchi inayarümaxächieru, rü nayu.

Wüxi ga churara rü wocaxemaä Ngechuchuxü nacanapacütüxü

³¹ Natürü ga yema Yudíugüärü äëxgacügü rü tama nanaxwëxegü ga curuchagüwa na nayexmagüxü ga yema naxünegü. Yerü moxüäcü rü ngüxchigaaru ngunexü nixí. Rü yema Yudíugüçex rü yema nixí ga guxü ga ngüxchigaaru ngunexüärrü yexera ga üünexü, yerü norü peta ga Üpetüchigaaru üggü nixí. Rü yemacèx Piratuna naxcèx nacagü na churaragü yéma namugüxüçex na yapoyeparagüäxüçex na paxa nayuexüçex ga yema curuchawa ipotagüxü, rü paxa na nadeäxüçex ga curuchawa naxüpa ga ngüxchigaaru ngunexü. ³² Rü yéma naxí ga churaragü rü inanopoeparagü ga yema taxre ga yatügü ga Ngechuchumää yéma curuchawa ipotagüxü. ³³ Rü Ngechuchucex naxí ga churaragü, natürü nüxü nadaugü ga marü na nayuxü. Rü yemacèx fama nayapoyeparagü. ³⁴ Natürü wüxi ga churara rü Ngechuchuxü nacanapacütüxü. Rü yexgumatama ínayëxuchi ga nagü rü dexä. ³⁵ Rü choma i Cuáü rü nüxü chadau i guxüma ga ñaä pemaä nüxü chixuxü. Rü aixcüma nixí i ñaä chorü ore. Rü chomatama nüxü chacuëx i aixcüma na yïixü, rü pemaä nüxü chixu na pema rü ta peyaxögüxüçex. ³⁶ Rü yema nangupetü na yanguxüçex i Tupanaäärü ore i ümatüxü i ñaxü: “Rü taxünétama ya naxchinëxä nipoegü”, ñaxü. ³⁷ Rü toxnamana i Tupanaäärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tá nüxü narüdaunü ya yima nacanapacütüxülgüäcü”, ñanagürü.

Ngechuchuxü inatëgxü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüäx ga Yúchegu äegacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuaxü nayaxö, natürü cüäcü nayaxö yerü natanüxü ga Yudíugüärü äëxgacügüxü namuü. Rü guma nixí ga Piratuna yaçacü na nayaixüçex ga Ngechuchuxüne. Rü Piratu rü: —Ngü, —ñanagürü. Rü yexguma ga Yúche rü yéma naxü ga curuchawa íyapotaxüwa, rü curuchawa nayayaxu ga naxüne ga Ngechuchu. ³⁹ Rü yéma nangu ga Nicodému ga üpaacü chütacü Ngechuchuxütagu naxüäncü. Rü yéma nanange ga 30 kilo naguxü ga pumara ga yíxichixü na Ngechuchuxü namaä nachaxünegüxüçex. ⁴⁰ Rü yemaäcü ga Yúche rü Nicodému rü curuchawa nanayauxgü ga naxüne ga Ngechuchu. Rü naxchiru ga marü pumaracharaxümaä nayanäíxpüxügü. Yerü yema nixí ga tocüma ga toma ga Yudíugü ga yexguma wüxi ga yueta tükü itatëgxü. ⁴¹ Rü yema nachica ga Ngechuchu curuchawa íopotaxüwa nayexma ga wüxi ga nanetüneçü. Rü yema nanetüneçüwa nayexma ga wüxi ga naxmaxü ga yexwacaxüxü ga taguma texéxü nagu natëgxü. ⁴² Rü yema naxmaxüga nayaxüçigü ga Ngechuchuxüne yerü nangaiacama, rü paxa tá ningune ga ngüxchigaaru ngunexüçex.

20

Ínarüda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Rü yüxüarü pëxmamaxüchi ga tauta meä yangóonegu, rü María ga Magadácüäx rü Ngechuchuxü íyaxüçichigüxüwa ixü. Rü nüxü idau ga guma nuta ga Ngechuchumaxü

namaā rüngüxtaăcü, rü marü na íanaxügachixü. ²Rü yexgumatama iiňaăchi, rü yema choma rü Chimáü ga Pedrumaă ítayexmagüxtwa iňa. Rü ngigürügy toxü: —Rü marü nanayauxgü ya Cori ya Ngechuchu i naxmaxüwa. Rü tama nüxü tacuèx na ngexta na naxügüäxü —ngigürügy. ³Rü yexguma ga choma rü Pedru rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxtwa taxí. ⁴Rü wüxigu itaxülächi ga tomax, natürü ga choma rü poraăcü Pedruuarü yexera ichaňaăchi. Rü chaxira Ngechuchuxü íyaxücuchixüwa changu. ⁵Rü ichayarümaxăchi na nagu chidaucuchixücëx. Rü nüxü chadau ga naxchiru ga namaă yanáixpüxügüäxü ga yexma na naxüxü. Natürü tama aixepegu chaxicü. ⁶Rü chowearma ínangu ga Chimáü ga Pedru. Rü nüma rü yema naxmaxügu naxüci. Rü nüma rü ta nüxü nadau ga yema naxchiru ga namaă yanáixpüxüchiréxü. ⁷Rü nüxü nadau ta ga naxchiru ga namaă yanéixerugüäxü ga meăma dixcumüxü ga nüxrüguma üxü. Rü tama wüxigu namaă nanu ga yema naxchiru ga namaă yanáixpüxügüäxü. ⁸Rü yexguma ga choma ga chaxiraxüchi yéma na changuxü, rü choma rü ta chixüci. Rü nüxü chadau ga guxüma, rü chayaxö ga Ngechuchu rü marü wena na namaxüxü. ⁹Yerü noxri rü tama nüxü tacuèxgüéga ga yema Tupanaărü ore ga ümatüxü ga ñaxü.

“Cristu rü tá wena namaxü”,

ñaxü. ¹⁰Rü yexguma ga toma rü tochiüçëx tawoegu.

Ngechuchu rü ngíxcëx nangox ga María ga Magadácüäx (Mt 16.9-11)

¹¹Natürü ga María rü yexma irüxüňx naxütagu ga Ngechuchumaxü. Rü yéma ixaxu. Rü naxauxăcüma iyarümaxăchi, rü nagu iyadaucuchi ga naxmaxü. ¹²Rü nüxü idau ga taxre ga daxüçüňx ga Tupanaărü orearü ngeruňgü ga ícomüchirixü. Rü Ngechuchuxüne ixüchiréxüwa narütogü, rü wixi ga Ngechuchueru ixüxüwaama rü to ga nacútawaama. ¹³Rü yema daxüçüňx ga duüxügü rü ngíxna nacagüe, rü ñanagürügy: —Pa Ngecüx, ¿tacüçëx cujaxu? —ñanagürügy. Rü ngíma rü inangäxü, rü ngigürügy: —Chaxaxu erü nayangegü i naxdüne ya chorü Cori, rü tama nüxü chacuëx na ngexta naxügüäxü —ngigürügy. ¹⁴Rü yexgumatama yema ngíxgu, rü ngigüweama idau. Rü nüxü idau ga Ngechuchu ga ngíxütawa na nayexmaxü. Natürü tama nüxü icuëx ga Ngechuchu na yíixü ga guma. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, ¿tacüçëx cujaxu? ¿Rü texécëx nixí i cedulaxü? —ñanagürü. Rü ngíma nüxü nacuëxgu rü yema nixí ga yema nanetüneçürü daurü. Rü yemacex ngigürügy nüxü: —Pa Corix, ega cuma cuyangexu i naxüne ya Ngechuchu, rü jchomaă nüxü ixu na ngexta na cunaxüňx na choma chayayaxuxüçë! —ngigürügy. ¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —Pa Maríax —ñanagürü. Rü ngíma rü naxcëx idaueguachi, rü togawa ngigürügy nüxü: —Pa Rabunix —ngigürügy. Rü ngéma rü “Pa Ngúexéeruňx”, ñaxüchiga nixí. ¹⁷Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngíxü: —jTäxü i choxü quingögüxü, erü tauta Chaunatüxütawa chaxü! ¡Natürü ngéma chaueneëgütanüwa naxü rü namaă nüxü yarüxi na choma rü tá Chaunatü ya chorü Tupana ya Penatü ya perü Tupanaxütawa chaxüxü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yexguma ga María ga Magadácüäx rü tomaă nüxü iyarüxi ga marü nüxü na nadauňx ga Cori ga Ngechu-chu. Rü ñuxüchi tomaă nüxü iyaxu ga yema ore ga Ngechuchu ngímaă nüxü ixuxü.

Norü ngíexülgüçëx nangox ga Ngechuchu (Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹Rü yema yüxüarı ngunexüărü chütacü, rü tangutaquëxegü ga toma ga Ngechuchuarü ngüexügü. Rü togü taruwătaňgü, yerü yema Yudüugüärü âëxgacügüxü tamuňe. Rü Ngechuchu rü ngürüächi yéma nangox, rü torü ngäxütanügu nachi. Rü toxü narünnoxü, rü ñanagürü: —jPetaăëgül! —ñanagürü. ²⁰Rü yema ñaxguwena rü toxü nügü nawémëx, rü nügü inawépacütüxü. Rü tomagü ga norü ngüexügü rü tataăëgü, yerü nüxü tadaugü ga guma torü Cori. ²¹Rü yexguma rü wenaxärü ñanagürü toxü: —jPetaăëgül! Rü yema Chaunatü nüma choxü na muxüriü tátama nixí i pexü chamuxü i chomax —ñanagürü. ²²Rü yexguma rü toetü “cue” ñanagürü ga Ngechuchu. Rü ñuxüchi ñanagürü toxü: —jPenayauxgü i Tupanaăe i Üünexü! ²³Rü ngéxguma duüxügü nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangëxma i pora na namaă nüxü pixuxü na Tupana marü nüxü nüxü rüngümäxü i norü pecadugü. Natürü ngéxguma duüxügü tama nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangëxma i pora na namaă nüxü pixuxü na marü ngéma norü pecadugüwatama nangëxmagüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tumachi nüxü nadau ga Cori ga wena maxüci

²⁴Natürü totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexümaă taxugüxü, rü tama totanüwa nayexma ga yexguma Ngechuchu toxçëx ngoxgu. ²⁵Rü yixcama ga toma rü Tumachimaă nüxü tixugü, rü ñatarügügy: —Marü nüxü tadau ya törü Cori ya Ngechuchu —ñatarügügy. Natürü ga Tumachi rü toxü nangäxü rü ñanagürü: —Ngéxguma tama nüxü chadëyxgu i

norü itapuamaxü i naxmëxwa rü tama nüxü chingögügi i ngëma itapuamaxü rü ngëma norü cana-pacütüxü, rü täitäma chayaxö i ngëma ore i chomaä nüxü pixuxü —ñanagürü. ²⁶ Rü 8 ga ngunexüguwena rü wenaxärü tangutaquëxegü ga toma ga wüxi ga ïpatawa. Rü totanüwa nayexma ga Tumachi ga yexguma. Rü woo ga na nawäxtaxü ga ïäx, rü ngürüächi yéma nangox ga Ngechuchu, rü torü ngäxütanügi nachi. Rü toxü narümoxü, rü ñanagürü: —¡Petaäegü! —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma Tumachixü ñanagürü ga Ngechuchu: —¡Nüxü ingögü i ñää chorü itapuamaxü i choxmëxwa ngëxmaxü, rü nüxü nadau ya daa choxmëx! ¡Rü nuxa chorü canapacütüxüngögü! ¡Rü nüxü rüxo na tama cuyaxöxl! ¡Rü meäma yaxö i ñüxmax! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Tumachi rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —Pa Chorü Corix, cuma nixi i chorü Tupana quiixü —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Tumachix, cuma cuyaxö i ñüxma erü choxü cudau. Natüru tataäegü ya yixema tama choxü daugüäcüma yaxögüxe —ñanagürü.

Tacücëx naxümatü i ñää popera

³⁰ Rü Ngechuchu rü topëxewa nanaxü ga muxüma ga to ga mexögü ga cuëxruügü i tama ñää poperagu ümatüxü. ³¹ Natüru guxüma i ñää poperagu ümatüxü, rü naxümatü na peyaxögüxüçex na Ngechuchu rü Cristu ya Tupana Nane na yiixü. Rü ngëxguma nüxü peyaxögügi rü tá pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü.

21

Ngechuchu rü 7 ga norü ngüexügücëx nangox

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wenaxärü toxcëx nangox naxtaxa ga Gariréaanacüwa. Rü Tibéria nixi ga to ga naega. Rü ñääcü nixi ga toxcëx nangoxü. ² Rü wüxiwa tayexmagü ga choma rü Chaütiágü ga Zebedeu nanegü rü Chimäü ga Pedru, rü Tumachi ga Wüxi Buexümaä taxugüxü, rü Natanaë ga Gariréaanegune ga iäne ga Canácüäx, rü to ga taxre ga tomücgü ga Ngechuchuarü ngüexögü. ³ Rü Chimäü ga Pedru rü ñanagürü toxü: —Tá chayapüchae —ñanagürü. Rü yexguma ga toma rü tanangäxügü, rü ñatarügögü nüxü: —Toma rü tá ta cuwe tarüxü —ñatarügögü. Rü yéma taxü, rü wüxi ga nguegu tichoü. Natüru yema chütaxügi rü taxuüma ga choxni tiyauxgü. ⁴ Rü yexguma noxri yangóonegu rü Ngechuchu toxcëx nangox ga naxtaxaanacüwa. Natüru ga toma rü tama nüxü tacuëxgü ga Ngechuchu na yiixü. ⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü toxna naca, rü ñanagürü toxü: —Pa Ngextüxüçügxü, ¿exna taxuüma i choxni piyauxgü? —ñanagürü. Rü toma rü tanangäxügü rü ñatarügögü: —Taxuüma —ñatarügögü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Peweäärü tügüneçüwawaama penatäe i perü pücha! rü tá ipenayauxü i choxni —ñanagürü. Rü yémaäma tanatäegü ga torü pücha, rü taxucürüwa itanatüächigü, yerü muxüchixü ga choxni tiyauxgü. ⁷ Rü yexguma ga choma rü Pedruxü ñacharügi: —Yima nixi ya Cori ya Ngechuchu —ñacharügi. Rü yexguma yemaxü naxñügi ga Pedru ga guma na yiixü ga Cori, rü nicuxcuchi ga naxchiru yerü noxri rü ínacuxchichiréx. Rü natüchiüwa nayuxu, rü naxñacüwa naxcëx nawéxé. ⁸ Rü toma ga natanüxü rü nguemaätama naxñacüwa taxägü. Rü yéma tanatügü ga yema pücha ga choxnimaä ääcuxü yerü 100 metruxicatama nataxu ga na naxñacüwa na tangugüxü. ⁹ Rü yexguma nguewa ítachoügi rü yéma nüxü tadau ga wüxi ga üxü, rü naxëtügi naxü ga wüxi ga choxni. Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga pää. ¹⁰ Rü Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Nuäta penge i ñuxre i ngëma choxni i ípeyauxüxü! —ñanagürü. ¹¹ Rü Chimäü ga Pedru rü nguega nixüe. Rü yema püchamaä naxñüçügi inanatüächitewaä ga choxni ga inayauxüxü. Rü 153 ga choxni ga itaxü nayexma nawa ga yema pücha. Rü woo ga na namuxüchixü, rü tama narügäo ga pücha. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¡Nuä peixü rü peyachibüe! —ñanagürü. Rü taxüema ga toma rü nünxü tacaxchaä na texé yiixü ga nümax, yerü marü nüxü tacuëxgü ga guma na yiixü ga Cori ga Ngechuchu. ¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéma toxütawa naxü. Rü nanayaxu ga pää rü wüxicügi toxna nanaxä. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü toxna nanaxä. ¹⁴ Rü yema nixi ga norü tomaëxpüxcüna ga toxcëx na nangoxü ga Ngechuchu ga yuwa ínadaxguwena.

Ngechuchu rü Pedrunaä nidexa

¹⁵ Rü yexguma chibüewa tingugüguwena rü Ngechuchu rü Chimäü ga Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimäü Pa Cuaü Nanex, ¿aixcüma choxü cungechaüxü i ñää cumüçügxü na cungechaüxüäri yexera? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, Pa Corix, cuma nüxü cucièx na cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nachibüexëe i chorü duüxügü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü wenaxärü Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimäü Pa Yoná Nanex, ¿aixcüma i choxü cungechaüxü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, Pa Corix, cuma nüxü cucièx na cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ecü, ¡nüxna nadau i chorü duüxügü! —ñanagürü. ¹⁷ Rü norü tomaëxpüxcüna wenama Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimäü Pa

Yoná Nanex, ¿aixcümamaxüchi yïixü i choxü cungechaüxü? —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü düxwa nangechaü, yerü norü tomaëxpüxcüna Ngechuchu nüxna naca ngoxi aixcüma nüxü nangechaü. Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, cuma nüxü cucuëx i guxüma. Rü cuma nüxü cucuëx na aixcümamaxüchi cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ecü ñinachibüexëe i chorü duüxügü! ¹⁸ —Rü aixcüma cumaä nüxü chixu rü yexguma cungeextüxüga rü cugü quicuixcuchi ga na ngexta cuma ícunaxwëxexüwa cuxüxüçex. Natürü ngëgxuma yaguäx quixigu rü tá quixuchachacü na togue cuxü icuxcuchixüçex. Rü ngëma tama cuma ícunaxwëxexüwa tå cuxü nagagü —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu rü yema ñanagürü na nüxü nüxü nacuëxëexüçex ga ñuxäcü tá na nayuxü ga Pedru na yemaäcü Tupanaxü nataxëexüçex. Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü.

Yema ngüexü ga Ngechuchu poraäcü nüxü ngechaüxüchiga

²⁰ Rü yexguma nügüweama nadëüxgu ga Pedru rü choxü nadau ga naweama na ne chaxüxü. Rü chomachirëx nixí ga chibüwa Ngechuchucüwawa charütoxü rü nüxna chaçaxü rü ñachaxü:

“Pa Corix, ¿texé tá tixí ya yíxema bexma cuechita cuxü íxuaxüxë?” ñachaxü. ²¹ Rü yexguma Pedru choxü dëüxgu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿ñaä Cuáü rü tacü tá nüxü üpetüxü? —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëgxuma choma chanaxwëxegu rü chanamaxëe ñuxmatáta wena núma chaxü. ¿Rü tüxcüxü i nagu curüxñüxü i ngema? Rü cuma jrü chowe rüxü! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma yema chomücügü nüxü ñüüegu ga yema chauchiga, rü nagu narüxñüe na taxütáma chayuxü. Natürü Ngechuchu rü tama nüxü nixu ga tâxütáma na chayuxü. Natürü ñanagürümare:

“Ngëgxuma choma chanaxwëxegu rü chanamaxëe ñuxmatáta wena núma chaxü. ¿Rü tüxcüxü i nagu curüxñüxü i ngëma?”, ñanagürümare. ²⁴ Rü chomatama nixí ga nüxü chadauxü i guxüma i ñaä pemaä nüxü chixuxü, rü chomatama nixí i pexcëx chanaxümatüxü i ñaä ore. Rü guxâma i toma rü nüxü tacuëx na aixcüma na yïixü i ñaä pemaä nüxü chixuxü. ²⁵ Rü nayexma ga to ga muxüchixüma ga tacü ga Ngechuchu üxü. Rü ngëgxuma chi naxümatügi i guxüma ga yema naxüxüchiga, rü nagu charüxñügu rü tâü chima ñoma i nañegu name i ngëma poperagü i nachiga ümatüxü.

NGECHUCHUARÜ NGÚEXÜGÜ GA YAMUGÜXÜÄRÜ PURACÜCHIGA

Tupana inaxuneta rü tá ínangu i Naäe i Üünexü

¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nüxtra chaxümatüxü ga poperawa cumaä nüxü chixu ga guxüma ga Ngechuchu üxü rü duüxüguxü namaä nangüexüexü ga noxritama inaxügüägu ga norü puracü ñuxmata yema ngunexü ga Tupana daxüguxü ga naännewa nagaxgu. Rü yexguma tauta daxüguxü ga naännewa naxüxgu ga Ngechuchu rü nayadexchi ga norü ngüexügü ga yamugüchaüxü na Tupanaäärü puracü naxüguxülcèx. Rü Tupanaäe i Üünexüäärü poramaä nanangüexé ga yema duüxügü, rü namaä nüxü nixu ga tacü tá na naxlexü. ³ Rü yexguma marü yuwa ínadexguwena ga núma ga Ngechuchu rü 40 ga ngunexügü rü nügü nangoxüexü naxcex ga norü ngüexügü rü muxüma ga togü ga nüxü yaxögüxü na yemaäcü nüxü nacuëngülcèx na aixcümä wena namaxüxü. Rü namaä nüxü nixuchiga na ñuxäcü na yixixü i Tupana äexgacü iyixixüwa. ⁴ Rü yexguma yema ngüexügü ga yamugüxütanüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü namaä nüxü nixu ga tama nüxna na ngextä naxixülcèx ga Yeruchareü. Rü ñanagürü nüxü: —Ípenanguxüexü i ngëma Tupanaäe i Üünexü ga Chaunatü pemaä ixunetaxü ga pemaä nüxü chixuchigaxü! ⁵ Aixcüma nixü ga Cuáü rü dexåwa duüxüguxü ínabiüxüexü, natüru i pema rü tätüitäma muxü i ngunexü nangupetü na Tupanaäe i Üünexü tá pexna nguxü —ñanagürü.

Daxüguxü ga naännewa naxü ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma nangutaquëxegüga yema norü duüxügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿exna ñoma tá nixü i ngunexü i marü ícunawoxü i nuä Yudiugüchiüänewa i torü uwanügürü churraragü na wenaxärü tomatama namaä itacuäxülcèx i ñää tochiüäne? —ñanagürügü. ⁷ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pema rü taxucëxma nüxü pecuäxchä i nügxu i nüxü i ngëma ngunexü, erü Chaunatüxicatama nüxü nangëxma i pora na nüxü naxunetaxü i ngëma ngunexü i choxna naxcèx peçaxü. ⁸ Natüru ngëxguma pexna nanguguxi i Tupanaäe i Üünexü, rü tá pexü naporaexé. Rü tá ípechoxü na nüxü peyarüxugüexülcèx i chauchiga i Yeruchareüwa, rü guxüma i Yudéaanewa, rü Chamáriaanewa, rü ñuxmatáta guxü i naännewa nangu —ñanagürü. ⁹ Rü yexguma yema ñaxguwena rü nüxü ñadaunüyane ga norü ngüexügü, rü Tupana rü daxüguxü ga naännewa Ngechuchuxü naga. Rü wüxi ga caixanexügü nayaxücu, rü yemaäcü tama wenaxärü nüxü nadauygü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchuxü ñadaunüyane ga daxüwa na naxüxü, rü ngürüächi natanüwa nangox ga taxre ga yatü ga icómüchiruxü. ¹¹ Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Yatügi i Gariréaaneçüäx, ¿tüxcüü daxügi íperüdaunu? Erü daatama Ngechuchu ga petanüwa yexmacü rü ñuxma Tupana daxüwa nagacü, rü ngëma ñuxma nüxü na pedauxü na ñuxäcü daxüwa naxüxü, rü ngëmaäcü tátama nixü i wena núma naxüxü —ñanagürügü.

Yudachicüü nanayauxgü ga Matü

¹² Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü na Tupanaäärü puracü naxüguxülcèx, rü nüxna ínixü ga guma mëxpüne ga Oríbuncügu äegane. Rü Yeruchareülcèx nawoegu. Rü guma ñanearu yaxü nüxna ga guma mëxpüne rü wüxi ga kilometru nixü. ¹³ Rü yexguma Yeruchareüäärü ñänewa nangugüga, rü nagu nachocu ga guma í ga nagu napegüne. Rü dauxna naxigü naxcèx ga yema ucapur ga taxü ga nagu napegüxü. Rü nümagü nixü ga Pedru, rü Cuáü, rü Chaütiagu, rü Aüdré, rü Pipri, rü Tumachi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Chaütiagu ga Arüpüne, rü Chimäü ga Iporaäecüüci, rü Yuda ga Chaütiagu naenäe. ¹⁴ Rü guxüma ga nümagü rü guxüguma nangutaquëxegüxü na wüxigu nayumüxügüexülcèx namaä ga Ngechuchueneégü, rü ngímaä ga María ga Ngechuchu naë, rü ñuxre ga togü ga ngexügü. ¹⁵ Rü guxüma ga yema ngunexügü rü nangutaquëxegüxü ga yema yaxögüxü. Rü 120 nixü. Rü wüxi ga ngunexügü ga Pedru rü inachi ga norü ngäxütanüwa, rü ñanagürü: ¹⁶ —Pa Chomüçügux, marü ningu ga yema Tupanaäe i Üünexü nuxcüma Dabíxü muxü na naxümatüäxülcèx nachiga ga Yuda ga namaäru cuëxruü ixixü naxcèx ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü iyauxüguxü. ¹⁷ —Rü tatanüxüchirëx nüxü i Yuda, rü núma rü ta taxrüü ñää Tupanaäärü puracüwa napuracü ga noxrix. ¹⁸ —Natüru núma ga Yuda rü beixa Ngechuchuxü ínaxuaxü. Rü yemacex ga äexgacügü rü nüxü nanaxütanü. Natüru yixcama ga Yuda rü naxcèx ínicuëx ga yema chixexü ga naxüxü, rü yemacex nanataeguxüexü ga yema díëru. Rü yemawena rü nügü nawëxnaxü rü nañtanüwa nügü narütäe. Rü yexguma duüxügü nadaexügüga rü inanago, rü niwäxüptüwe rü ínayixü ga nañnuña. Rü yema díëru ga nataeguxüexümaä ga äexgacügü rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naäne. ¹⁹ —Rü nüxü

nacuáchigagü ga guxüma ga Yerucharéüçüäx, rü yemacex Achédamagu nanaxüéga ga yema naâne. Rü ngëma nixi i "Nagüchitaü" ñaxüchiga.²⁰ —Rü Wiyaegürü poperawa yemachiga nanaxümatü ga Dabí, rü ñanagürü:

"Yixrüma rü ngëma natá ya napata, rü taxúema nagu pe",
ñanagürü. Rü toxnamana i ngëma poperawa rü ñanagürü ta:

"Rü name nixi na toteg naxüixü i ngëma norü puracü",
ñanagürü.²¹⁻²² —Rü nuã tatanüwa nangëxmagü i ñuxre i yatügü ga guxüguma tükü ümütügüxü ga yexguma tatanüwa nanuxmagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü nümagü rü tawe narüixü ga noxitama Cuáú Ngechuchuxü ibaixëxüga rü ñuxmata yema ngunexü ga daxüguxü ga naânewa naxüxgu. Rü name nixi i ngëmatanüwa na nayaxuxü i wüxi i Yudachicüüxü na tamüçü yïixüçex rü tarüü nüxü yaxuxüçex i ñuxäcü wena na namaxüxü ya Ngechuchu.²³ Rü yemawena rü nüxü naxunetagü ga taxre ga yatügü. Rü wüxi nixi ga Yúche ga Yuchugu äegaxü ga Bachabámaä naxugüxü. Rü Matia nixi ga to.²⁴⁻²⁵ Rü ñaâcü nayumüxegü.—Pa Corix, cuma nüxü cucusü i guxüma i duüxügürü matü. ¡Rü ñuxma rü toxü nawëx i ngëxürrüüxü i cuxcex mexü i ñaâ taxrewa na cunamuxüçex rü nüma na naxüâxüçex i ñaâ puracü ga Yuda itáxü ga yexguma norü poxcuwa naxüxgu!—ñanagürügü.²⁶ Rü wüxi ga dïerü ga cuëxerü ngïxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuëgxüçexü ga ngëxürrüüxü ga yema taxre tá na ixücxü. Rü Matiagu nangu na yangucuchixüçex. Rü yexgumatama rü yema 11 ga duüxügü ga Ngechuchu imugüxütanügu naxä ga Matia.

2

Ínangu ga Tupanaäe i Üünexü

¹ Rü nawa nangu ga yema Yudiügürü peta ga Pëtecóstegu äegaxü. Rü yema ngunexügu rü guxüma ga yema yaxögüxü rü wüxi ga nachicama nangataquëxegü.² Rü ngürüächi daxüwa ne naxü ga wüxi ga naga ñoma wüxi ya buanecü ya taxüchicü icuxcugurü, rü guxüne ga guma i ga nawa nayexmagüneu nayaxüga.³ Rü naxcex nangox ga uxüema ga ñoma naconüguraüxü. Rü yema uxüema rü nüguna nixigü, rü wüxicigü ga yema yaxögüxüna ninguchigü.⁴ Rü guxüma ga yema yexmagüxü rü Tupanaäe ga Üünexü nüxna nangu. Rü yema Naâe i Üünexü yadexagüxüäcüma inanaxügüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxü.⁵ Rü yema ngunexügugu rü yema petacex Yeruchareüwa nayexmagü ga muxüma ga toxnamana ne ixü ga Yudiügü ga Tupanaga ïnüexü ga guxü ga togü ga nachiüânewa ne ixü.⁶ Rü yexguma nüxü naxinüegü ga ñuxäcü na yadexagüxü ga yema yaxögüxü, rü nangutaquëxegü ga muxüma ga yema duüxügü ga toxnamana ne ixü. Rü nabaixächiäegü yerü yema yaxögüxü rü wüxicigü ga yema togü ga duüxügügawachigü nidexagü.⁷ Rü yema na poraäcü nabaixächiäegüçex, rü nügümaä rü ñanagürügü:—¿Tama ëxna Gariréaanecüäx yixigüxü i guxü i ñaâ duüxügü i tagawa idexagüxü?⁸ —¿Rü ñuxäcü ëxna i nüxü ixinüexü i wüxicigü i yixema i taga i nawa iyaexüwa na yadexagüxü?⁹⁻¹¹ —Yixema tixigü i Pártiaanecüäx, rü Médiaanecüäx, rü Eraüanecüäx, rü Mechopotámiäâneçüäx, rü Yudéaanecüäx, rü Capadochíaanecüäx, rü Pôtuaneçüäx, rü Áchiaarü naâneçüäx, rü Piriquaaanecüäx, rü Paüpíriaanecüäx, rü Equituarü naâneçüäx, rü Dibiaarü naâneçüäx i Chireneçüäx. Rü tatanüwa nangëxma ta i duüxügü i Crétaanewa rü Arábiaarü naânewa ne ixü. Rü ñuxre i yixema rü Dumacüäx i Yudiügü tixigü. Rü nuã tatanüwa nangëxma ta i Dumacüäx i tama Yudiügü ixigüxü natürü tacümagu ixü. Rü guxâma rü nüxü taxinüe na wüxicigü i tagawachigü na yadexagüxü i ñaâ ngüexügü. Rü tagawa tamaä nüxü nixugü i ñuxäcü na namexéchixü ya Tupana!—ñanagürügü.¹² Rü guxüma poraäcü nabaixächiäegü, rü tama nüxü nacuëgxü ga ñuxäcü na yixü ga yema. Rü nüguna nacagüe, rü ñanagürügü:—¿Tacüchiga nixi i guxüma i ñaâ?—ñanagürügü.¹³ Natüru ga togü rü nüxü nacugüeçuraxü, rü ñanagürügü:—Nangäxemare rü ngëmacex nixi i ngëmaäcü yadexagüxü—ñanagürügü.

Pedruarü dexa

¹⁴ Rü yexguma inachi ga Pedru namaä ga yema 11 ga namüçögü, rü tagaäcüma ñanagürü:—Pa Yudiügü i nuxma Yeruchareügu naxiñexü rü Pa Nuacüäxgü, jrü dïçax, meä iperüñiñüe i ñaâ tá pemaä nüxü chixuxü!¹⁵ —Rü ñaâ chomüçögü rü tama nangäxü i pema nagu perüñiñüexürrü, erü pëxmamatama nixi rü ngexwacex 9 arü orawa nangu.¹⁶ —Natüru ñaâ ñuxma nüxü pedaaxü nixi ga yema Tupanaäru orearü uruü ga Yoé marü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñaxgx:

¹⁷ "Rü ñanagürü ya Tupana: 'Ngëma nawa iyacuáxü i ngunexügugu rü guxü i duüxügütanüwa tá chanamu i Chauäe i Üünexü, rü penegü rü pexacögü rü tá chauchigagu nidexagü. Rü choma rü tá chayangoxetüxü i perü ngextüxüxügü rü tá nüxü nadaugü i ngëma tá nüxü chawéxü. Rü perü yaguâxgümaä tá chidexa i nanegüwa.¹⁸ Rü chorü duüxügütanüwa tá chanamu i Chauäe i Üünexü i ngëma

ngunexügü, rü tá chauchigagu nidexagü. ¹⁹ Rü naānetüwewa tá ichanawëx i mexügü i taguma nüxü idauxü. Rü ñoma i naānewa tá ichanawëx i cuèxrüügü i nagü, rü üxüema, rü taemaxü. ²⁰ Rü üexcü rü tá nixoema rü tauemacü rü tá nagürüü naduemä naaxüpa na wenaxärü nüma naxüxü ya Cori. Rü ngëma ngunexü i nagu nüma naxüxü, rü wüxi i ngunexü i mexëchixü tá nixi. ²¹ Rü guxâma ya yíxema Corina caxe na tükü nangüxëexüçex, rü tá tamaxë”,

ñanagürü ga yema orewa. ²² Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Duüxügü Pa Yudíugü, jiperüxünüe i ñaa ore! Rü pema rü meama nüxü pecuëx rü Ngechuchu ga Nacharétcüüäx rü guma nixi ga wüxi ga yatü ga Tupana pepëxewa nüxü yaxucü na Nanexüchi yïixü. Rü yemacëx ga Tupana rü norü poramaä nüxü nanaxüxë ga muxüma ga mexügü rü cuèxrüügü ga noxri taguma nüxü idauxü. ²³ —Rü Tupana pexna nanamu ga guma Ngechuchu na pecaducëx nayuxüçex yerü yemaäcü nanaxüxchaü ga Tupana, rü yemaäcü nagu narüxünü ga noxri tauta naaxügxü ga naäne. Rü pema penamu ga yatüga ga tama yaxögüxü na yayauxgüäxüçex rü curuchawa na yapotagüäxüçex. Rü yemaäcü penayuxëe. ²⁴ —Rü woo nayuchirëx natürü tama yexma nayacuëx, yerü Tupana wena nanamaxëe rü ínanadaxëe. Rü yemaäcü ga yema yu rü taxuacüma marü nüxü narüporamaëecha. ²⁵ —Yerü ga äexgacü ga Dabí rü Ngechuchuchigagu nidexa, rü ñanagürü:

“Guxüguma nachauxütagu ya Cori ya Tupana rü choxü narüngüxëe na taxucëxma chaxoegaäxüçex. ²⁶ Rü yemacëx marü chataäe rü taäexü ga oremää chidexa. Rü choma nüxü chacuëx na mexü tá choxü üpetüxü i ngëxguma chayuxgux. ²⁷ Erü cuma tääutáma yuexüchicawa choxü cutëx, rü tääutáma cunaxwëxe na yayixü i chaxune i choma ya Cune ya Üünecü na chiißü. ²⁸ Marü choxü nüxü cucusëe i ñluxäcü tá chanayaxu i maxü i taguma gúxü, rü tá poraäcü choxü cutaäexëe, erü chomaä tá icurüxäyüx”,

ñanagürü ga Dabí. ²⁹ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Chaueneegü, rü aixcüma pemaä nüxü chixu na nayuxü ga nuxcumätcü ga törü äexgacü ga Dabí, rü marü inatëx, rü ñuxma rü ta atanüwa nangëxma i naxmaxü. ³⁰ —Natüürü nüma ga Dabí rü wüxi ga Tupanaärü orearü uruü nixi. Rü yemacëx nüxü nacuëx rü wüxi ga nataa tá nixi i äexgacü ya Cristuxü ingucuchicü, yerü ga Tupana rü yemaäcü namaä inaxuneta. ³¹ —Rü yemacëx nuxcumaxüchima ga Dabí rü ñoma marü nüxü nadauxuchixürrü nüxü nixu rü Cristu rü tá yuwa ñarüda rü tääutáma naxmaxüwa nangëxmaëcha rü tääutáma niyixi i naxüne. ³² —Rü ñuxma ya Tupana rü marü wena namamaxëe ga guma Ngechuchu, rü guxâma ga toma rü nüxü tadaugü na wena namaxüxü, rü ngëmacex pemaä nüxü tixuchiga. ³³ —Rü Tupana rü daxüguxü ga naänewa nanaga na norü tügüneçüwawa yanatogüäxüçex. Rü Tanatü ya Tupana rü marü nüxna nanamu ga Naäe i Üünexü ga nuxcumä nüxü yaxuxü rü tá nuä na namuäxü. Rü ñuxma ya yima Ngechuchu rü nüma totanüwa nanamu i ngëma Naäe i Üünexü. Rü ngëma Naäe nuä üxü nixi i ñuxma nüxü pedauxü rü nüxü pexinüexü. ³⁴⁻³⁵ —Rü taguma daxüwa naxü ga Dabí, natürü nümatama rü ñanagürü:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristumaä nüxü nixu rü ñanagürü: ‘¡Rü chorü tügüneçüwawa rüto ñuxmatáta cuxmëxwa chanangëxmagüxëe i curü uwanügü!’ ”

ñanagürü. ³⁶ Rü ñanagürü ga Pedru: —Name nixi i guxâma i pema i Yudíugü na nüxü pecuëxgüü rü guma Ngechuchu ga curuchawa peyapotacü, rü Tupana rü marü perü Cori ya Cristuxü nayaxixëe —ñanagürü ga Pedru. ³⁷ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü poraäcü nanaxixächiäegü. Rü Pedruna nacagüe, rü yema togü ga Pedrumüçüüna rü ta nacagüe, rü ñanagüürügü: —¡Rü tacü tá taxüexü i ñuxmax, Pa Toeneegü? —ñanagüürü. ³⁸ Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü perüxoë i pecüma i chixexü rü Tupanacëx pedaugüe rü Ngechuchuégagu ípebaiü na pexü nüxü nangechaüxüçex i perü pecadugü ya Tupana! Rü Tupana tá pexna nanamu i Naäe i Üünexü. ³⁹ —Rü ñaä Tupanaärü uneta, rü pexcëx nixi, rü pexacügüçex, rü guxü i duüxülgü i yaxüwa ngëxmagüxüçex nixi. Erü guxü i duüxügü i törü Cori ya Tupana nügüültawa naxcëx çaxüçex nixi i ngëma uneta —ñanagürü ga Pedru. ⁴⁰ Rü yema oremää rü muxüma ga to ga oremää nayaxucuxëgü ga Pedru, rü ñanagürü: —¡Nüxna pixigachi i ngëma duüxülgü i chixexü ügüxü na pema rü ta tama chixexü pexügüxüçex! —ñanagürü. ⁴¹ Rü yema duüxügü ga naga inüexü ga yema ore ga Pedru namaä nüxü ixuxü, rü ínabaiü. Rü yema ngunexügü rü poraäcü nayexera ga na yamuxü ga yema yaxögüxü. Rü 3,000 ga duüxügü nixi ga Ngechuchuaxü yaxögüxü ga yexguma. ⁴² Rü yema yexwacëx yaxögüxü rü guxüguma inarüxünüe ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüärü ngüxëetæ. Rü meä nügumäa nangaugü ga norü yemaxügü. Rü guxüguma nayumüxegüxü rü chibüçex nangutaquëxegüxü.

⁴³ Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupañaärü poramaä naxügüxü. Rü yexguma yemaxü nadaugüga togü ga duüxügü, rüporaäcü nabaixächiäegü ga guxüma. ⁴⁴ Rü guxüma ga yema yaxögüxü, rü wüxigu narüxiñüe. Rü meä nügümaä nangaugü ga norü yemaxügü. ⁴⁵ Rü namaä nataxegüxü ga norü nañegü rü guxüma ga togü ga norü yemaxügü. Rü nügümaä ngixü nitoyegüxü ga yema diéru yexgumarü nañuxre natümawexü, rü norü ñonatanü ga wüxicigü. ⁴⁶ Rü guxü ga ngunexügu tupauca ga taxünewa nangutaquëxegüxü, rü chibüçex nangutaquëxegüxü ga napatagüwa, rü taäeäcumä nügümaä nachibüexü. ⁴⁷ Rü guxüguma Tupanaxü nicuëxügüxü. Rü guxüma ga yema iñecüäx rü nüxü nangechaügü ga yema yaxögüxü. Rü wüxicigü ga ngunexügu rü nimuëtanü ga duüxügü ga yaxögüxü, yerü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü nüxü narüngüxüe na nayauxgüäxüçex ga norü maxü i taguma güxü.

3

Naxcèx nitaane ga wüxi ga yatü ga chixeparacü

¹ Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü Cuáü rü tomaëxpüxarü oragu ga ýáuanecü rü tupauca ga taxünewa naxí, yerü yema nixí ga yumüxeärrü ora. ² Rü yéma guma tupauca ga taxünewa nayexma ga wüxi ga yatü ga norü bucümatama chixeparacü. Rü guxü ga ngunexügu rü natanüxügü rü guma tupauca ga taxüneärü iäx ga Mexéchixügu äegaxügu nayamugüxü, na díerucex ínacaütxülcex nüxna ga duüxügü ga guma tupauca ga taxünegu chocuxüxü. ³ Rü yexguma Pedru rü Cuáüxü nadëuxgux ga tupauca ga taxünegu na nachocuxü, rü guma chixeparacü rü nüxü nawémex rü díerucex nüxna naca. ⁴ Rü Pedru rü Cuáü meäma nüxü narüdaunü, rü Pedru rü ñanagüru nüxü: —!Toxü nadawenü! — ñanagüru. ⁵ Rü nüma ga yatü rü nüxü nadawenü, yerü nüma nüxü nacuëxgu rü chitacü nüxna naxágü. ⁶ Natürü ga Pedru rü ñanagüru nüxü: —Choxü nataxuma i díeru. Natürü ngëma choxü ngëmaxü tá cuxna chaxá. Rü naegagu ya Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucüäx cuxü chamu, rü jinachi rü ixü! —ñanagüru. ⁷ Rü yema ñaxguwena ga Pedru, rü norü tügünemëxegü nayayauxächi, rü inanachixëe, rü yexgumatama napora ga namëxtüxügüwa rü nacutigüwa. ⁸ Rü nayuxnagü rü inachi, rü inanaxügü na iyaxüxü. Rü nümatama iyaxüäcumä Pedru rü Cuáüwe tupauca ga taxünegu naxücu. Rü nanayuxnagüane rü Tupanaxü nicuëxü. ⁹ Rü guxüma ga duüxügü nüxü nadaugü ga na iyaxüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüxü. ¹⁰ Rü poraäcü nabaixächiäegü ga duüxügü naxcèx ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü. Yerü nüxü nacuëxgu ga na guma yiixü ga tupauca ga taxüneärü iäx ga Mexéchixügu äegaxüwa rütooxüchirécü rü yéma díerucex íacü.

Tupaucacüwawa yexmaxü ga chopetüchica ga Charomóütarü Üpetüchicagu äégaxüwa nidexa ga Pedru

¹¹ Rü guma chixeparachirécü ga marü naxcèx yataanecü, rü tama Pedru rü Cuáüna nixügachichaü. Rü guma tupauca ga taxüneçüwawa nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga "Charomóütarü Üpetüchicagu" äegaxü. Rü yema chopetüchicawa rü Pedru rü Cuáüçex naxütaquëxe ga guxüma ga duüxügü yerü poraäcü nabaixächiäegü. ¹² Rü yexguma Pedru nüxü deüxgu ga yema duüxügü ga ýéma naxcèx itaquëxegüxü, rü ñanagüru nüxü: —Pa Chautanüxügü in Yüdligüx, ¿Tüxcüü pebaixächi namaä i ngëma ñiaä yatümaä ngupetüxü? ¿Rü tüxcüü toxü perüdaunü ñoma torü poramaä rü torü mexümaä tanameëxü? ¹³ Nuxcümaügüça ga törü oxigü ga Abräu rü Ichaá rü Acobu rü togü ga törü oxigü rü nüxü nayaxögü ga Tupana. Rü yimatama Tupana nixí ya ñuxma Ngechuchuxü taxëecü, na guxütarü yexera yiixüçex. Rü gumatama Ngechuchu ya Tupanaäärü ngüxëeäru ixüci nixí ga pema äëgxacü ga Piratuxütawa penagagü. Rü yexguma nüxü yangéxchaügu ga Piratu, rü pema rü tama penaxwëxegü ga na yangéaxü. ¹⁴ —Pema rü tama penaxwëxe ga na ínanguxuchixü ga guma üünecü ga aixcüma mécü ga Ngechuchu, natürü naxcèx ípecä na pexcèx ínanguxuchixëeäxüçex ga wüxi ga mäetaxü. ¹⁵ —Rü yemaäcü pematama peyamëxegü ga guma Ngechuchu ya tükü maxëxecü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëe. Rü tama nixí ga nüxü tadaugüxü ga wena na namaxüxü. ¹⁶ —Rü ñiaä yatü ga chixeparachirécü i pema nüxü pedauxü rü nüxü pecuáxü rü marü naxcèx nitaane erü Ngechuchuaxü nayaxö. Rü ngëma Ngechuchuaxü na yaxööxüçex nixí i naxcèx yataanexü ngëma ñuxma guxåma i pema nüxü pedauxü. ¹⁷ —Rü düçax i ñuxma Pa Chaueneëgü, rü yexguma pema rü wüxigu perü äëgxacügümaä peyamëxegü ga Ngechuchu, rü tama nüxü pecuëxegü ga tacü na pexüexü. ¹⁸ —Natürü ga Tupana rü yemaäcü nayanguxëe ga yema uneta ga nuxcüma nümatama nüxü yaxuxü nawa ga guxüma ga norü orearü uruügü. Yerü yema norü ore ga ümatüxüwa rü ñanagüru:

"Cristu rü tá ngúxü ninge",

ñanagüru. ¹⁹⁻²⁰ —Rü ngëmacex, Pa Chaueneëgü, rü name nixí i nüxü perüxoe i pecüma i chixexü, rü Tupanacex pedaugü, rü nüxü peyaxögü na nüma pexü ínapiäxüçex i perü

pecadugü. Rü ngēxguma i nūma rü tá pexü nataāēgxēē, rü tá nūma nanamu ya Ngechuchu ga noxitama naāne ixügüga pexcèx nūxü naxunetacü na perü äēxgacü ya Cristu na yüIxüçex. ²¹—Natürü i nūxma rü Tupana nanaxwèxe i daxügxü i naānegu na naxăñxü ya Ngechuchu nūxmatáta nūma ya Tupana wena namexēēägu i guxüma i nōma i naānewa ngēxmaxü. Yerü yemaācü nixi ga nūxü yaxuxü ga Tupana nawa ga nuxcümaügxü ga norü orearü uruügü ga ixüünexü. ²²—Rü Moiché rü törü oxigümaä nūxü nixu rü nānagürü:

“Rü perü Cori ya Tupana rü petanüwa tá nūxü naxuneta i wüxi i norü orearü uruü i chauxrü i ixixü. Rü name nixi na naga pexüñexü i guxüma i ngēma pemaā nūxü yaxuxü. ²³ Rü texé ya tatanüwa tama naga Inüxé i ngēma orearü uruü, rü tá tükü inatexüchi i tatanüwa”,

nānagürü ga Moiché. ²⁴—Rü Chamue rü guxüma ga togü ga Tupanaärü orearü uruügü ga naweama ügxü rü ta nūxü nixugüe ga tacü tá na üpetüxü i nōma i naāneçüäx. ²⁵—Rü nuxcümaxüchima ga Tupana rü törü oxi ga Abráümaä nūxü nixu rü nānagürü:

“Rü wüxi i cutaa tá nixi i nūxü rüngüxexü i guxüma i duüxügü i nōma i naāneçüäx”, nānagürü. Rü yemaācü ta Tupana inaxuneta nawa ga nuxcümaügxü ga norü orearü uruügü. Rü pemaā nūxü chixu i nūxma, rü pexcèx nixi ga yema unetagü ga nuxcümaügxü ga orearü uruügüwa törü oxigümaä nūxü yaxuxü ga Tupana. ²⁶—Rü pemaā nūxü chixu Pa Chautanüxügü i Yudügü, rü yexguma Tupana wena namaxēēgu ga Nane ga Ngechuchu rü petanüwaxira nanamu na pexü nangüxexüçex, erü nanaxwèxe i wüxichigü i pema na nūxü perüxoexü i pecümagü i chixexü—nānagürü ga Pedru.

4

Äēxgacügüpëxewa nayexmagü ga Pedru rü Cuáü

¹ Rü yexguma duüxügümaä iyadexagüga ga Pedru rü Cuáü, rü yexgumayane yéma nangugü ga guma tupauca ga taxüneärü purichiaarü äēxgacü, rü paigü, rü Chaduchéugü.

² Rü Pedru rü Cuáümaä nanüe ga paigü yerü duüxügüxü nangüexéē ga na marü wena namaxüxü ga Ngechuchu, rü naxrüü tá ta wena namaxexü i guxüma i duüxügü i marü yuexü. ³ Rü ínanayauxü, rü poxcupataügu nanawocu nūxmatä moxüäcü, yerü marü nayáuane. ⁴ Natürü muxüma ga yema duüxügü ga nūxü inüxé i yema Tupanaärü ore rü nayaxögü. Rü 5000 wa nangu ga yatüxüxica ixugüga. ⁵ Rü moxüäcü Yerucharéüwa nangutaquéxegü ga Yudiugüarü äēxgacü namaä ga naerugü, rü ngüexéêrüügü ga ore ga mugüwa nguxüetaégüxü. ⁶ Rü yéma nayexma ta ga Aná ga paigüerü ixicü, rü Caipá, rü Cuáü, rü Areyäüdrü, rü guxüma ga yema togü ga paigü ga paigüerutanüxü ixigüxü. ⁷ Rü nanamu na naxütawa nagagüxüçex ga Pedru rü Cuáü. Rü yexma norü ngäxütanügu nanachigüxexü rü nüxna nacagü, rü nānagürügü: —¿Texé pexü tamu, rü texé pexna tanaxä i pora na penamexexüçex i nāa yatü? —nānagürügü. ⁸⁻⁹ Rü Pedruwa nayexma ga Tupanaäe ga Üünexü rü nanaporaxéē. Rü yemacex ga Pedru rü nanangäxü, rü nānagürü: —Pa Iñeäärü Äēxgacügü, rü Pa Yudiugüarü Äēxgacügüerugü, rü nūxma toxna naxcèx peca naxcèx ga norü mexéē i nāa chixeparachiréxü erü nūxü pecuåxchaü ga nüxäcü na namexü. ¹⁰—Rü nūxma tá pemaā nūxü tixu na nūxü pecuåxüçex i guxâma i pema rü nūxü nacuëgxüçex i guxüma i tatanüxügü i Yudügu. Rü nāa yatü i nūxma pepëxewa ngëxmaxü rü Ngechuchu ya Cristu ya Nachareütucäx nixi ga namexéecü. Rü guma nixi ga pema curuchawa peyapotacü rü peyuxéecü. Natürü ga Tupana rü wena namaxéē. ¹¹—Rü gumatama Ngechuchu nixi ga pema nūxü pexoecü. Natürü ga Tupana rü nayamucuchi na guxüarü äēgacü yixixüçex. ¹²—Rü yima Ngechuchuxicatama nixi ya törü maxexéêrüü, erü yixicatama nixi ga Tupana nūxü unetacü i nōma i naanewa na tükü namaxexéêxüçex —nānagürü ga Pedru. ¹³ Rü yexguma yema äēxgacügü nūxü daugüga ga nüxäcü tama muüeäcüma na yadexagüxü ga Pedru rü Cuáü, rü nabaixächiäegü, yerü nüxü nicuëxächitau ga tama meä poperaxü na yacuáxü rü puracütanüxümare yixigüxü. Rü aixcüma nüxü nicuëxächitau ga Ngechuchuarü ngüexügü na yixigüxü. ¹⁴ Rü nüxü nüxü nadasugü ta ga guma yatü ga rümcü ga Pedru rü Cuáüxütagü na nachixü. Rü yemacex ga yema äēxgacügü rü taxuacüma nüxü nānagürügüéga nachiga ga yema ngupetüxü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema äēxgacügü rü ínanamuxü ga yema ínangutaquéxegüxüwa, rü nüxücatama nügümaä nídexagü. ¹⁶ Rü nānagürügü: —¿Tacü tá namaä ixüexü i nāa yatügü? Erü guxüma i Yerucharéüçex i duüxügü rü nüxü nacuëgxü i ngëma mexü i taxü i naxügxü, rü taxuacüma itayacux. ¹⁷—Natürü ngëma na tama yexeraäcü duüxügütanüwa nanguchi-gaxüçex i ngëma ngupetüxü, rü ngüxü tanamuüxéē na nüxmatüna rü taxüemaäma ngëma Ngechuchuchigagu yadexagüxüçex! —nānagürügü. ¹⁸ Rü wenaxäru Pedru rü Cuáüçex nacagü, rü nüxna naxäga na tama Ngechuchuchigamaä yadexagüxüçex, rü bai i texexü na nangüexexüçex i nachiga. ¹⁹ Natürü ga Pedru rü Cuáü rü nanangäxügü, rü nānagürügü: —Nagu perüxñüe i pematama! —Rü namexü i Tupanapéxewa na pega taxinüexü rü éxna

Tupanaga taxinüexü? ²⁰ —Erü toma rü taxuacüma nüxü tarüxoe na nüxü tixuxü ga yema nüxü tadaugüxü rü nüxü taxinüexü —ñanagürögü. ²¹ Rü yexguma ga yema ñéxgacügü rü nayaxäxünegü rü yemaäcü ínayamugü, yerü nataxuma ga tacüçex na napoxcueäxü rü duüxügüxü namuüle, yerü guxüma ga duüxügü rü Tupanaxü nicuëxüggü naxcëx ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü ga chixeparawa rümeçü. ²² Rü guma yatü ga yemaäcü Tupanaärü poramaä naxcëx itaaneçü, rü 40 arü yexera nixi ga norü taunecü.

Yema yaxögüxü rü Tupanaaru ngülxëcëx ínacagü

²³ Rü yexguma marü ínamuxüäxgu, rü Pedru rü Cuáü rü namüçügü íyexmagüixüwa naxi. Rü namaä nüxü nixugüe ga guxüma ga yema ore ga Yudügürarü ñéxgacügü rü paigürarü ñéxgacügü namaä nüxü ixuxü. ²⁴ Rü yexguma Pedru rü Cuáü rü naxinüegü ga namüçügü, rü guxüma wüxigu nayumüxegü rü Tupanamaä nidegacügü rü ñanagürögü: —Pa Corix, cuma cunaxü ga daxüguxü ga naâne rü ñoma ga naâne, rü taxü i taxtü, rü guxüma i tacü i nawa ngëxmaxü. ²⁵ —Rü cumatama nixi ga nuxcüma Cuáä i Üünexüxü cumuxü na curü ngülxëerüga Dabiba yanadexaxüçex rü ñaxüçex:

“*Tüxcüü ínipurae i ñoma i naâneçüäx i duüxügü i tama yaxögüxü?* ¿Rü tüxcüü ngëma natüçexmamare ixigüxüga narüxinüe i guxü i nachiüñaneçüäx? ²⁶ —Nümagü i nachiüñaneğüarü ñéxgacügü rü Tupanamaä nanuë, rü nügümäa nangutaquëxegü na wüxigu nügümäa nagu naxinüexüçex na ñuxäcü tá nüxü na nayexeragüxüçex ya Cori ya Tupana ru Nane ya nüxü naxunetacü ya Cristu”,

²⁷ —Rü aixcüma nixi ga ñoma ga iñanewa ga ñéxgacügü ga Erode rü Piratu ga nangutaquëxegüxü namaä ga to ga nachiüñaneğüçüäx rü totanüxü ga Yudüfugü, na chixexü naxüguxüçex namaä ya curü ngülxëerüya üñucü ya Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuxunetacü. ²⁸ —Rü yemaäcü ga nümagü rü nayanguxëe ga guxüma ga yema cuma nuxcümama nagu curüxünxü rü nüxü cuxunetaxü rü tá na yanguxü. ²⁹ —Rü düçax, Pa Corix, cuma nüxü cuciüna na ñuxäcü toxü naxäxünegüxü! Toma nixi i curü ngülxëerüggü rü tanaxwëxe na toxü cuporaeñexü na tama tamuñäcüma nüxü tixuxüçex i curü ore. ³⁰ —Rü curü poramaä nameñexëe i duüxügü i idaaweeexü! ¡Rü duüxügüxü nawëx i cuëxuruüggü i curü poramaä cuxüxü i naegagu ya curü ngülxëerüya üñucü ya Ngechuchu! —ñanagürögü. ³¹ Rü yexguma yumüxëwa nüxü nachauegu, rü guma ïpata ga nawa nangutaquëxegüne rü naxiñäxächi. Rü Tupanaäe i Üünexü rü nüxna nangu ga guxüma. Rü tama namuñäcüma nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore.

Yema yaxögüxüäru yemaxägü rü guxülarü nixi

³² Rü namu ga yema yaxögüxü. Rü guxüma rü wüxigu narüxinüe. Rü taxuüma nagu narüxinü ga noxrüxicatama na yiixü ga norü yemaxügü, natüru guxüma ga namüçügümaä nangau. ³³ Rü yema ngüexüggü ga Ngechuchu imugüxü na Tupa-naäru puracü naxüguxüçex, rü Tupanaärü poramaä nüxü nixugüe ga ñuxäcü wena na namaxüxü ga Cori ga Ngechuchu. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxëe ga guxüma ga yema yaxögüxü. ³⁴⁻³⁵ Rü natanüwa rü nataxuma ga wüxi ga nüxü nataxuxü, yerü guxüma ga yema nüxü yexmaxü ga naânegü rü éxna ïpatagü, rü namaä nataxegü. Rü yema diéru ga ngüixü nayauxgüçü rü yema ngüixü nangegeü, rü yema ngüexüggü ga Ngechuchu imugüxüna ngüixü nayaxägü. Rü ñuxüchi nügü ngüixü ninuñüxü ga ñuxrechigü nüxü nataxuxü ga wüxichigü. ³⁶ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Lebitanüxü ga Chiprecüäx ga Yúchegu ñégacü. Rü yema ngüexüggü ga Ngechuchu imugüxü na Tupanaärü puracü naxüguxüçex rü Bernabémaä nanaxugü. Rü ngëma naega, rü: “Taâñeñexüruü”, ñaxüchiga nixi. ³⁷ Rü nüma ga Bernabé rü nüxü nayexma ga wüxi ga naâne, rü namaä nataxe. Rü yema ngüexüggü ga Ngechuchu imugüxüxtawa ngüixü nana ga yema diéru.

5

Ananiä rü Chacuiraü pecaduchiga

¹ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Ananíagu ñégaxü rü Chacuira ga namëx. Rü nümagü rü namaä nataxegü ga wüxi ga norü naâne. ² Natüru nüma ga Ananía rü namëxmaä wüxigu nagu narüxinüe na nügüxü ngüixne nayauxgüxü ga ñuxre ga yema naânetanü. Rü ñuxüchi yema ngüexüggü ga Ngechuchu imugüxüxtawa ngüixü nangegeü ga yema nüxü iyaxüçü. ³ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananíax, ¿tüxcüü ngoko i Chatanága cuxüñü rü Tupanaäe i Üünexümaä quidora, rü cugüxü ngüixne cuyaxu i ñuxre i ngëma curü naânetanü? ⁴ —Éxna yexguma tauta namaä cutaxegü, rü tama éxna cuxrü yiixü ga yema naâne? ⁵ Rü yexguma namaä cutaxegü, tama éxna cuxrü yiixü ga yema diéru na ngüixü cugüxüexüçex i ngëma cuma cunaxwëxexüäcüma? ¿Tüxcüü i cunaxüñü i ñaa? Tama yatügümaäxäcü quidora, natüru Tupanamaä rü ta nixi i quidoraxü —ñanagürü ga Pedru. ⁶ Rü yexguma yema orexü naxinüga Ananíä, rü yuxüma inayangu. Rü poraäcüxüçhimä

namuňē ga guxüma ga yema duňxügü ga yexguma yemaxü nacuáchigagü. ⁶ Rü ñuxre ga yéma yexmagüxü ga ngextüxügü rü nanayauxgü ga naxüne, rü nananuquegü, rü inayatèxgü. ⁷ Rü tomaëxpüx ga ora ngupetüxgu rü íingu ga namèx. Rü yexma ixücu natürü tama nüxü icuèx ga facü na ngupetüxü. ⁸ Rü Pedru ngíxna naca, rü ñanagürü: —¿Yema natanü ga ipexunetaxügu yiixü ga namaä petaxegüxü ga perü naâne? —ñanagürü. Rü ngíxü rü: —Ngü, ngëxgumaëxpüxgu nixi —ngigürügü. ⁹ Rü Pedru rü ñanagürü ngíxü: —¿Tüxüçü pegümaä ngëmaäcü wüxigu perüxünüe na namaä pidoraexüçex i Tupanaäcü i Üñexü? ¡búcex, ngëma cutexü iyatüxügü rü marü ínangugü, rü ñuxma rü cuxü rü tá ta ngema nangegeü! —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexgumatama yuxcüma Pedrupëxegu iyangu. Rü yexguma nachocuxgu ga yema ngextüxügü, rü yuxcüma ngíxü inayangaugü. Rü ngíxü nayauxgü, rü ngitexütagutama ngíxü inayatèxgü. ¹¹ Rü yexguma nüxü nacuëxgüga yema ngupetüxü, rü guxüma ga yema yaxögxü rü yema togü ga duňxügü rü ta poraäcüçüchima namuňē.

Tupanaärrü poramaä nanaxügü ga muxüma ga mexügü

¹² Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü, rü duňxügüpëxewa nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärrü poramaä naxügüxü. Rü inanawéxgü ga muxüma ga cuëxruügü. Rü guxüma ga yema yaxögxü rü guxüguma naxitäquëxegüxü nagu ga yema tupauca ga taxünewa yexmacü ga chopotüchicha ga Charomóðärrü Üpetüchicagu äegaxü. ¹³ Rü yema togü ga duňxügü ga tama yaxögxüxü rü namuňü na yema yaxögxüxtanügu naxägüxü, natürü poraäcü yema yaxögxüxü nangechaügü. ¹⁴ Rü nimuëtanüäma ga yema yaxögxüxü yerü muxüma ga duňxügü ga yattüxügü rü ngexügü rü Coriaxü nayaxögüetanü. ¹⁵ Rü nüma ga duňxügü rü itamügüga nayamugüxü ga idaaweexü naxchäpenüümaä rü norü caruügumaä na yexguma Pedru yéma üpetüxgu, rü naxchipetamare nüxü na nachixüçex. ¹⁶ Rü yexgumarüü ta rü yéma naxitäquëxegüxü ga muxüma ga duňxügü ga Yeruchareüärrü ngaicamana imugüne ga ïänewa ne ixü. Rü yéma naxcex nanagagüxü ga yema idaaweexü rü yema ngoxoäggüxü. Rü guxüma naxcex nitaanegeü.

Pedru rü Cuáüwe ningëxütanü ga paigü

¹⁷ Rü yexguma ga guma paigüeru rü guxüma ga yema natanüxügü ga Chaduchéugü rü poraäcü nixäüxächigü naxcex ga yema mexügü ga naxügüxü ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. ¹⁸ Rü yemacex norü purichäigüxü namu na ínayauxüäxüçex ga yema ngúexügü. Rü ïäneärü poxcupataügu nanapoxcue. ¹⁹ Natürü Coriarü orearü ngerü ga daxüçüäx naxcex nayawäxna ga yema poxcupataürrü iäxgü ga chütacü. Rü ínanamuxü, rü ñanagürü nüxü: ²⁰ —Ngema tupauca ya taxünewa pexi, rü guxü i duňxügümä nüxü pixu na ñuxäcü Tupana inaxäxü i ngexwacaxüxü i maxü! —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü rü naga naxüñü ga yema ore. Rü moxüäcü ga pëxmamaxüchi rü tupauca ga taxünewa naxi, rü duňxügüxü nangúexëe. Rü yoxni ga guma paigüeru rü natanüxügü, rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga yema togü ga äëxgacügü ga äëxgacügütücumüwa ügüxü. Rü poxcupataüwa nanamugü ga purichäigü na yagagüäxüçex ga yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü. ²²⁻²³ Rü yexguma poxcupataüwa nangugüga yema purichäigü, rü taxuxüxüma inayangaugü. Rü nayawoegu, rü nüxü nayarüxügü, rü ñanagürügü: —Yima poxcupataü rü narüwäxta, rü meäma nataichirëx, rü purichäigü nüxna nadaugü i naäxwa. Natürü ngëxguma tayawäxngu, rü taxuxüxüma itayangaugü i aixepewa —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema orexü naxñüñüga yema paigüeru rü yema togü ga paigü ga äëxgacügü ixigüxü rü yema tupauca ga taxüneärü purichäigüarü äëxgacü rü guxüma nabaixächäigü yerü tama nüxü nacuëxgü ga ngextáta na nanguxü ga guxüma ga yema rü ñuxäcü tá na iyanaxoxëëgüäxü. ²⁵ Rü yexguma yemagu ínaxinüeyane rü yéma nangu ga wüxi ga yatü, rü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëma yatügü i pepoxuechiréxü, rü tupauca ya taxünewa nangëxmagü, rü ínanangüexëe i duňxügü —ñanagürü. ²⁶ Rü yéma naxi ga tupauca ya taxüneärü purichäigüarü äëxgacü wüxiña namäga norü purichäigü na yagagüäxüçex. Natürü namuňü na duňxügü nutamäa yamuxütanüxü, rü yemacex meämare yema ngúexügüxü nigagü. ²⁷ Rü yexguma namaä ínangugüga, rü yema äëxgacügüpëxewa nanagagü. Rü yema paigüeru rü namaä nidexa rü ñanagürü nüxü: ²⁸ —Marü poraäcü pexna tanachüxu na tama ngëma Ngechuchuégamaä penangüexëeüçex. Natürü i pema rü guxüne ya Yeruchareüwa penangüexëe i duňxügü, rü ñuxüchi toxna penaxuxchaü ga na togagu nayuxü ga yema Ngechuchu —ñanagürü. ²⁹ Rü Pedru rü namüçügümä nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Narümemaë nixi na Tupanaga taxinüexü rü tama i yatügüga. ³⁰ —Guma Tupana ga nuxcümaügüxü ga törü oxigü nüxü yaxögücü, rü guma nixi ga wena namaxëeü ga Ngechuchu ga pema peyamäcü ga yexguma curuchawa peyapotagü. ³¹ —Natürü Tupana rü nanatäxëëama, rü nügürü tügüneçuwawa nanatoxëe. Rü törü cuëxruü rü maxëxëerü nayangucuchixëe na tatanüxügü i Yüdïfugüxü nangüxëeüçex na nüxü naxoexüçex i norü chixexügü, rü Tupana nüxü nüxü

nangechaǔxǔcèx i norü pecadugü. ³² —Rü toma nüxü tacuěx na aixcüma yǐxü i guxüma i ngēma pemaā nüxü tixuxü erü tomatama nüxü tadaugü. Rü ngēxgumarüü ta i Tupanaäe i Üünexü i Tupana tükna ãxü ya yíxema naga ñüexë, rü nüxü nacuěx na aixcüma yǐxü —ñanagürögü. ³³ Rü yexguma yemaxü naxiñüegü ga yema ãexgacögü, rü poraäcüxüchima nanuë, rü nanadaixchaü. ³⁴ Natürü yema ãexgacögütanüwa nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Gamarié ga naega. Rü nüma rü meāna nanangúexëe ga Tupanaärü mugü. Rü guxüma ga duǔxügü rü nüxü nangechaǔgü. Rü nüma ga Gamarié inachi rü nanamu na paxaächi ñamuxüdäxücèx ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. ³⁵ Rü ñuxüchi namücügü ga ãexgacögümaā nüxü nixu rü ñanagürüp: —Pa Chautanüxü, ipexuâegü na tacü tå namaā peyüexü i ñaa yatügül! ³⁶ —Rü nüxna pecuëxächie ga ūpa ga ñuxäcü ãexgacögü nügü ningucuchixëechaü ga Teudá. Rü nügütama nixu na wüxi ga tacü na yǐxü. Rü maneca 400 naguxü ga yatügü nawe narüxi. Natürü churaragü nayamëgxü, rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxiñ rü nangäächi, rü yexma nayarüxo ga guxüma. ³⁷ —Rü yixcüra ìangu ga to ga yexguma tachiüaneäru ãexgacü duǔxügü ixugü, rü yema nixü ga Yuda ga Gariréaaneçüäx ga ãexgacögü nügü ingucuchixëechaǔxü. Rü nayaxucögü ga duǔxügü rü nawe narüxi ga ñuxre. Natürü yemaxü rü ta nimëgxü rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxiñ rü nangäächi. ³⁸ —Rü ngēmacex i ñuxma rü peyü chaxucögü na peyangëgxü i ñaa yatügül, rü tama penapoxcuexü. Erü ngēxguma nagagutama yixigü i ngēma nüma naxügüxü, rü tå inayarüxo. ³⁹ —Natürü ngēxguma Tupanaärü yixigü i ñaa naxügüxü, rü taxuacüma ipeyanaxoxëe. ¡Rü peyüegü na tama ngürüächi Tupanamaä yǐxü i penuëxü! —ñanagürüp. Rü guxüma ga yema ãexgacögü rü naga naxiñüe ga yema norü ucuxë. ⁴⁰ Rü ñuxüchi nanachocuëe ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. Rü nayaucuixgü. Rü ñuxna naxäga na tama Ngechuchuchiga yadexagüxücèx. Rü yemawena rü nayangëgxü. ⁴¹ Rü yema ãexgacögüna inixi ga yema ngüexügü. Rü nataäegü yerü woetama Tupana nanaxwëxe ga yemaäcü Ngechuchucex ngüxü na yangegüxü. ⁴² Rü guxüma ga ngunexügu tupauca ga taxünewa rü ipatagüwa, rü nanangúexëëama, rü nüxü nixugüetanü ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga.

6

Yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nüxü naxuneta ga 7 ga yatügü na nüxü nangüxëëgüxücèx ga Tupanaärü puracüwa

¹ Rü yexgumatiçüü rü yexeraäcü nimuchigü ga yema duǔxügü ga yaxögxü. Rü natanüwa nayexmagü ga Yudiñgüriréx ga Griégugawa ne ïxü rü Griégugawa idexagüxü. Rü nayexma ta ga yaxögxü ga Yudiñgürü ga Yeruchareütcüäx ga woetama nagawa idexagüxü. Rü yema yaxögxü ga Griégugawa idexagüxü rü nidexagüeche nachigagu ga yema yaxögxü ga Yeruchareütcüäxü ixigüxü, rü ñanagürögü: —Totanüwa yutegüxe rü tama meä òna tükna naxägüxü i ngēxguma òna inaxägüüxgu i wüxichü i ngunexügü —ñanagürögü. ² Rü yexguma ga yema 12 ga ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü guxüma ga yema yaxögxüxü nangutaquëxexëegü, rü ñanagürögü nüxü: —Tama name na itanangéxü i Tupanaärü orearü uchiga i tomax na ònاماä itacuäxücèx. ³ —Rü ngēmacex, Pa Tomüçügü, rü jNaxcèx pedeüx i petanüwa ya 7 ya yatügü ya guxüma nüxü ngechaǔcü, rü meä naâäxü cuacü, rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawe ngëxmacü! Rü toma tå nüxna tanaxä i ngēma puracü na nümagü ònاماä inacuëgxüxücèx. ⁴ —Rü ngēxguma i toma rü yumüxëwa rü Tupanaärü orearü uchigawaxicatama tå tapuracü —ñanagürögü. ⁵ Rü yexguma ga guxüma ga yema duǔxügü rü: —Ngü —ñanagürögü naxcèx ga yema ore. Rü nüxü naxunetagü ga Etébaü ga meä yaxöcü rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawe yexmacü, rü Piriipi, rü Pócoro, rü Nicanüru, rü Timü rü Paruménu, rü Nicuráchi ga Äülioquäcüäx ga tauta Ngechuchuaü yaxöögu Yudiñgürüma yaxucü. ⁶ Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüxtawa nanagagü. Rü nümagü naxmëxmaä nüxü yangöggüäcüma naxcèx nayumüxegü. ⁷ Rü yema Tupanaärü ore rü yexeraäcü nixüchigü. Rü poraäcü nimüetanü ga yema yaxögxü ga Yeruchareüwa. Rü woo muxüchixüma ga Yudiñgürü paigü rü ta Ngechuchuaü nayaxögü.

Etébaüxü niyauxgü

⁸ Rü Etébaü nixi ga wüxi ga yatü ga Tupana poraäcü nüxü rüngüxëëcü rü naporaxëëcü na duǔxügütanüwa naxüäxücèx ga mexügü ga taxügü rü cuëxruügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. ⁹ Rü nayexma ga wüxi ga ngutaquëxepataü ga Yudiñgürü ga Ínguxüxüäru Ngutaquëxepataü äegane. Rü gumawa nangutaquëxegü ga duǔxügü ga ūpaacü corigümëxewa yexmagüxü. Rü ñuxre ga guma ngutaquëxepataücüäx rü wüxigu namaä ga ñuxre ga Chireneäneçüäx, rü Aleyärdiaaneçüäx, rü Chiríchiaanecüäx, rü Áchiaarü naäneçüäx, rü inanaxügüe ga Etébaümaä na iyaporagatanüçüüxü. ¹⁰ Natürü taxuacüma Etébaüxü narüyexeragü, yerü nüma ga Etébaü rü nidexa namaä ga yema cuëx ga Tupanaäe i Üünexü

nüxna āxū. ¹¹ Rü yexguma ga yema duňxügü rü togüaxü nanaxütanügü na Etébaňchiga doraxü yaxugüxüçex. Rü ñanagürüga yema idoraegüxü: —Toma nüxü taxñüregü, rü Moňchéchiga rü Tupanachigamaä chixexü ga ore nixugü ga Etébaü —ñanagürügü. ¹² Rü yemaäcü nananuëxëe ga duňxügü rü Yudíugüarü äëxgacügürugü rü ngúexëerügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü yemacex Etébaüçex nibuxmü, rü nayayauxgü, rü äëxgacügürugü íngutaxüexegüxüwa nanagagü. ¹³ Rü naxcëx nadaugü ta ga yatügü ga doraxü ixugüemarexü rü yema rü ñanagürügü: —Ñaä yatu rü guxüguma chixexümaä nidexa i nachigagu ya daa tupauca ya taxñüne, rü nachigagu i Tupanaärü mugü. ¹⁴ —Rü toma rü nüxü taxñüne rü:

“Yima Ngechuchu ya Nacharétucüäx rü tá nanangutaüxëe ya daa tupauca, rü tá inayanaxoxëe i nacümagü ga Moňché tükü ngúexëexü”, —ñanagürügü. ¹⁵ Rü yexguma Etébaüxü nadaunüga guxüma ga yema äëxgacügü ga ýéma rü togüxü, rü nüxü nadaugü ga nachametü rü wüxi ga daxü-cüäx ga orearü ngeruúchameturüü na yíixü.

7

Etébaülärrü ore

¹ Rü nüma ga paigüeru, rü Etébaüna naca rü ñanagürü: —¿Aixüma yíixü i ñaä ore i nüxü yaxugüexü? —ñanagürü. ² Rü Etébaü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Chautanüxü Pa Äëxgacügü, ¡Choxü iperüxünü! Guma Tupana ya mexéchicü, rü nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abráüçex nangox ga yexguma Mechopotämäärü nañegu naxächiüga yexguma tauta Aräülärrü nañenwa naxüngü na yexma yaxächiüxüçex. ³ —Rü Tupana rü ñanagürü nüxü: “¡Nüxna ixü i cuchiüäne rü cutanüxü, rü ngëma choma tá cuxü nüxü chadauxëexü i nañenwa naxü!”

ñanagürü. ⁴ —Rü yexguma ínaxüxü ga Abráü nawa ga yema Cadéucüäxäärü nañen ga ngextá noxri ínaxächiüxüwa, rü Aräülärrü nañenugu nayaxächiü. Rü yexguma nanatü yuxguwena, rü ñoma ga nañen i ñuxma nagu peñaxächiüxüwa naxü, yeri yemaäcü Tupana núma nanaga. ⁵ —Natürü yexguma rü ta taxuüma ga noxrüxüchi ga nañen nüxna naxä ga Tupana i ñoma i nañenwa, rü bai ga íraxü ga noxrüxüchi ga nañen. Natürü Abräümaä inaxuneta ga yixcama tá nüxna na naxäxü ga ñoma i nañen na noxrüxüchi yíixüçex, rü yixcama marü nayuxguwena rü nanegüartü na yíixüçex. Rü yemaäcü Abräümaä inaxuneta ga woo na nangexacüxü ga yexguma. ⁶ —Rü ñanagürü Abräüxü ga Tupana:

“Rü yixcama i cutaagü rü tá to i nachiüäne i tama noxrü ixixüwa nangëxmagü. Rü ngëma nachiüäneçüäx i duňxügü rü norü duňxügüxü tá nayaxügüxëe. Rü 400 ya taunecü rü ngëma duňxügü rü tá chixri namaä nachopetü i cutaagü. ⁷ Natürü choma tá chanapoxicue i ngëma nachiüäneçüäx i norü duňxügüxü yaxügüxëexü. Rü ngëmawena i cutaagü rü tá inachoxü nawa i ngëma nañen, rü nuä ñaä i nañenwa tá choxü nicuëxüggü”,

ñanagürü ga Tupana. ⁸ —Rü yexguma Tupana rü Abráü rü nügümaä nanamexëe, rü ñanagürü ga Tupana:

“Choma rü tá cuxü charüngüxëe ega cuma rü guxüma i cutanüxügü ípewiüchëxmüpëzechiraü. Rü ngëma tá nixi i cuëxru i yigümaä imexëexü”, ñanagürü ga Tupana. Rü nabu ga wüxi ga nane ga Abráü, rü Ichaágü nanaxüégü. Rü yexguma 8 ga norü ngunexüwa nanguxu ga Ichaá, rü nümatama ga Abráü rü ínanawiechëxmüpëzechiraü. Rü yexguma marü nayëxgu ga Ichaá rü nabu ga nane ga Acobu, rü nümatama ga Ichaá rü ínanawiechëxmüpëzechiraü. Rü yixcama marü nayëxgu ga Acobu rü nüxü nayexma ga 12 ga nanegü. Rü nümatama ga Acobu rü ínanawiechëxmüpëzechiraü ga guxüma ga yema 12 ga nanegü. Rü yema 12 ga nanegü nixi ga yema 12 ga nuxcümaügüxü ga törü oxigü. ⁹⁻¹⁰ —Rü yema 12 ga Acobu nanegü ga törü oxigü ixígüxtanüwa rü wüxi rü Yúche nixi ga naega. Natürü nañeneçüga guma Yúche rü nixäxüxächie, rü yemacex Equituarü nañenwa ixü ga taxetanüxüxü Yúchemää nataxegü na Equituarü nañenwa nagagüüxüçex. Natürü Tupana rü Yúchemää nayexma, rü nüxü narüngüxëe na tama pecadu naxüxüçex ga yexguma guxchaxüwa nayexmagü. Rü nüxna nanaxä ga cuëx, rü Yúchexü narüngüxëe ga meä na nayauxxäxüçex ga Equituanärü äëxgacü ga Faraü. Rü yemacex ga Faraü rü äëxgacüxü nayangucuchixëe. Rü nüma ga Yúche nixi ga äëxgacü ga Faraüpatawa rü guxüma ga yema nachiüänewa. Rü Faraüxüçatama nixi ga Yúchearü yexera na äëxgacü yíixü ga yema nañenwa. ¹¹ —Rü yexgumaäcü nayexma ga tايia ga guxü ga Equituarü nañenwa rü Canaäärü nañenwa. Rü poraäcü taiya nüxü nanguxu ga duňxügü. Rü yemacex ga yema nuxcümaügüxü ga törü oxigü rü düwxü taxuacüma nüxü inayangaugü ga nabü ga Canaäärü nañenwa. ¹² —Natürü yexguma nüxü nacuáchigaxgu ga Acobu ga na nayexmaxü ga nabü ga Equituanewa, rü ýéma nanamugü ga nanegü ga guma törü oxigü ixígüçü. Rü yema nixi ga nawa inaxügüxü ga noxrima nabüçex Equituanewa na naxixü. ¹³ —Rü yixcama

marü naguxgu ga yema nabü rü wenaxärü Equituanewa naxí nawa ga nabü. Rü yexguma wenaxärü yéma naxíxgu ga nañeneçgü, rü nügü nixu ga Yúche namaä. Rü yexguma nüxü nacuëx ga Faraü ga ngextáçüäx na yílxü ga Yúche.¹⁴—Rü yixcamaxüra ga Yúche rü tümacex nangema ga nanatü rü guxüma ga natanüxü. Rü maneca 75wa nangu ga yema duüxügü ga Yúchetenüxü.¹⁵—Rü yemaäcü Equituanewa naxü ga Acobu na yexma yaxächiüxülcex. Rü yexma nayu xgu ga Acobu, rü Chiquéüwa nanangegü ga naxüne na yexma yatëgxüäxülcex nagu ga yema naxmaxü ga Abráü díserümaä naxcex taxexü ga Amú nangüxüta wa ga Chiquéüwa.¹⁶—Rü düxwa nawa nangu na Equituanewa ínanguxüxülcex ga tatanüxü ga yexgumarüü ga Tupana Abráümaä ixu-netaxü. Rü yexguma rü marü poraäcü nimu ga tatanüxü ga Equituanewa.¹⁸—Rü yexguma ningucuchi ga to ga Equituaneärü äëxgacü ga tama Yúchegaxü cuáxü.¹⁹—Rü yema äëxgacü rü tatanüxüxü nawomüxëe rü chixri tünamaä naxüpetü ga guxema nuxcümaägü ga törü oxigü. Rü tükü namu na yexwaca buexe ga tümäxäcügüxü itawogüxü na tayueväxüce.²⁰—Rü yexgumaäcü nabu ga Moïché, rü Tupanaäxü nangüchaü. Rü tomaëxpüx ga tauemacü nüxna tadaugü ga tümäpatawa ga naë rü nanatü.²¹—Rü yexguma dükwa itanatëgxü, rü Faraüxäcü inayaxu, rü ngñexü inayaxëe.²²—Rü yemaäcü Moïchexü nangüxëegü ga guxüma ga Equituanecüäxärlü cuëx. Rü nüma ga Moïché rü wüxi ga äëxgacü ga poracü nixü, rü norü dexawa rü ta napora.²³—Rü yexguma 40 ga norü taunecüwa nanguxgu ga Moïché rü nagu narüxinü ga natanüxügü ga Yudiugutanüga na naxüneäxü.²⁴—Rü nüxü nadau ga wüxi ga Equituanecüäxärlü ga wüxi ga Yudülxü na naçuaxixü. Rü yemacü ga Moïché rü yema Yudiütuwa ínayuxu, rü yema Equituanecüäxärlü nimëx rü nanayuxëe.²⁵—Rü nüma ga Moïché nagu rüxüngü rü chi natanüxügü ga Yudülgü rü chi nüxü nacuëxü ga yema natanüxügü.²⁶—Rü moxüäcü ga Moïché rü nüxü nadau ga to ga taxre ga Yudülgü ga nügü yexma dëixü, rü nüxna nachogüchaü. Rü ñanagürü nüxü:

“Pema rü pegütanüxügü pixigü. ¿Rü tüküçü pegü pedai i pemax?” ñanagürü.²⁷—Rü yexguma ga yema namüçüxü lçuaxixü rü Moïchexü natëxneta, rü ñanagürü nüxü:

“¿Texé cuxü tamu na toeru quïxülcex rü tomaä icucuáxülcex? ²⁸—¿Exna choxü quimáchaü ta, ga ïne quimáxü ga Equituanecüäxärlü?” ñanagürü.²⁹—Rü yexguma yemaxü naxinüga Moïché, rü niña ga yema nañanewa. Rü Madiäünewa naxü. Rü yema nachüüne ga tama noxü ixixügü nayaxächiü. Rü yexma naxämëx rü nabu ga taxre ga nanegü.³⁰—Rü 40 ga taunecüguwena ga dauxchitawa ga Chinaï ga mëxpüneärü ngaicamana, rü wüxi ga naixëtaxacü ga yéma iyauraxüwa Moïchecex nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx.³¹—Rü nabai xächiäe ga Moïché ga yexguma nüxü nadëuxgu. Rü naxcex nixü rü nüxna nangaicama na meä nüxü nadauxülcex. Rü yexguma Moïchëmaä nidexa ga Cori ga Tupana, rü ñanagürü nüxü:

³² “Choma nixü i curü oxigüra Tupana chïxü rü Abräü rü Ichaá rü Acobuarü Tupana chïxü”,

ñanagürü. Rü yexguma ga Moïché rü inanaxüga norü muümaä na yaduruxü. Rü namuü ga yexma na nadawenüxü.³³—Rü yexguma ga Cori ga Tupana rü ñanagürü nüxü:

“Ínacuaxü i curü chapatu erü ñaä naâne i nagu cuchixü rü naxüüne, erü chanuxma!

³⁴ Choma rü ngóxüwama nüxü chadau i ñuxäcü poraäcü ngúxü na yangegüxü i chorü duüxügü i Equituanewa. Rü nüxü chaxïnü i na naxauxexü. Rü ngëmacex nüma chaxü na íchananguxüxëexülcex. ¡Nuä naxü na Equituanewa cuxü chamuxülcex!”,

ñanagürü.³⁵—Rü woo ga noxri ga nümagü ga natanüxügü rü guma Moïchexü naxoe ga yexguma ñagügi:

“¿Rü texé cuxü tamu na toeru quïxülcex rü tomaä icucuáxülcex?” ñagügi, natüru ga Tupana rü yéma nanamuäma na yema duüxügüxü ínanguxüxëexülcex rü norü äëxgacü na yílxülcex. Rü yemaäcü Moïchexü namu ga Tupana ga yexguma naxüta wa namuäxgu ga yema norü orearü ngeruü ga yema naixëtaxacü ga iyauraxüwa naxcex ngóxü.³⁶—Rü Moïché nixü ga Equituarü nañanewa ínagaxüxü ga nuxcümaägüxü ga törü oxigü. Rü Equituanewa, rü Dauchiüxü ga Taxtüwa, rü dauxchitawa ga ngextá taxüema ixäpataxüwa inanawëx ga cuëxruügü, rü nanaxü ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü. Rü yemääcü 40 ga taunecü nüxü na rü-ngüxëe ga yema duüxügü.³⁷—Rü nümatama ga Moïché nixü ga tatanüxügü ga Yudiugümaä ñaxü:

“Tupana rü yicxüra tá pexcex nüxü naxuneta i petanüwa i wüxi i norü orearü uruü ga yexgumarüü ga choxü na naxunetaxürlü”,

ñanagürü.³⁸—Rü nümatama ga Moïché nixü ga nuxcümaägüxü ga törü oxigümaä nangutauquëxexü ga yema naâne ga ngextá taxüema ixäpataxüwa. Rü törü oxigümaä nayexma ga Chinaï ga mëxpünewa ga yexguma namaä yadeaxgu ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx. Rü nümatama ga Moïché nixü ga nayauxäxü ga Tupanaärü ore i

maxēxērū na nūxī tūxna naxāāxūcèx. ³⁹—Natürū ga törü oxigü rü tama naga naxñüchäaň ga guma Moñché. Rü ínанатèxüchigułama, rü Equituaneguama narüxñüäegü. ⁴⁰—Rü törü oxigü rü Moñchéeñ ga Aräüxü ñanagürögü: “¡Rü toxcèx naxü i tupanachicünèxägü na nawe tarüxñülcèx! Erü tama nüxü tacuèxgü i tacü nüxü na üpetüxü i ngëma Moñché ga Equituanewa tükü yagagüxü”, ñanagürögü. ⁴¹—Rü yexguma nanaxügü ga wüxi ga wocax-acüchicünèxä norü tupanaxü. Rü nüxüchi naxcèx nanadai ga ñuxre ga carnerugü na yema-maň nüxü yacuèxügüxñülcèx. Rü wüxi ga peta naxcèx naxügü ga yema wocaxacüchicünèxä ga nümatama naxügüxü. ⁴²—Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixügachi ga yema duülxügü. Rü ínanawogü na woramacuri rü üexü rü tauemacümä natupanaqüxülcèx. Yerü yemaäcü Tupanaärü orearü uruügürü poperagu naxümatü, rü ñanagürü:

“Pema, Pa Yüdígüx, ¿Chauxcèx yiixü ga penadéixü ga carnerugü ga yexguma 40 ga taunecü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa peyexmagügü? ⁴³ Tama aixcüma chauxcèx nixi yerü ga pema rü ngextá ipexixüwa rü ipenangeexü ga napa-ta ga perü tupananeta ga Moro rü ipenangeexü ga perü tupananeta ga Refäärü woramacurichicünèxä. Rü yemaäcü pegümaä ipenangeexü ga yema tupanane-tachicünèxägü ga pematama pexügüxü na nüxü picuèxügüxñülcèx. Rü ngëmacèx i ñuxma rü perü nañnewa tá pexü íchawoxü rü yaxüwa i Babiró-niäärü yexerawa tá pexü chamugü”,

ñanagürü ga Tupana ga yema orewa. ⁴⁴—Rü yema nañne ga ngextá taxúema íxäpataxüwa rü törü oxigü nüxü nayexma ga wüxi ga ïpata ga naxchirunaxcèx ga nagu namaä nanguxügüne ga Tupanaärü mugü ga nutagü ümatüxü. Rü guma ïpata ga naxchirunaxcèx nixi ga nüxü nawéäcüma Tupana Moñchexü naxüxñexene. ⁴⁵—Rü yexguma nayuxguwena ga Moñché, rü Yochue ningucuchi ga äexgacü na yiixü. Rü törü oxigü rü nuã törü nañnewa nanangegü ga guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga yexguma Yochuémaä napugüägu ga ñaã nañne nüxna ga yema duülxügü ga Tupana iwoxüxü napexewa ga törü oxigü. Rü núma nayexma ga guma ïpata rü ñuxmata Dabí ingucuchigu ga äexgacü na yiixü. ⁴⁶—Rü guma äexgacü ga Dabi rü Tupana rü poraäcü namaä nataäe, rü nüxü narüngüxñexene. Rü núma ga Dabi rü Tupanana naxcèx naca na naxüxñülcèx ga wüxi ga tupauca ga taxüne ga nawa Tupanaxü na yacuèxügüxñülcèx ga tatanüxügü ga Acobutaagü. ⁴⁷—Natürü Dabí nane ga Charumó nixi ga naxcücü ga guma tupauca ga Tupanacex ixixüne. ⁴⁸—Natürü ya Tupana ya tacüxüchima rü tama duülxügü üxüne ya tupaucagümaä naxäpata. Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümañcü ga norü orearü uruüwa rü ñanagürü:

⁴⁹⁻⁵⁰ “Choma nixi ya äexgacü ya tacüxüchima, rü daxüguxü i nañne nixi i chorü tox-maxwèxerü ixixü rü ñoma i nañne nixi i chorü chicuturuü ixixü. ¿Rü ñuxüçürüwa i nagu perüxñüexü tá na penaxüxü ya wüxi ya tupauca ya chaugu mexüne?”

ñanagürü ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü ta ga Tupana:

“¿Tama éxna choma yiixü ichanaxüxü ga guxüma i tacü i ngëxmaxü? ¿Rü ñuxäcü chi penaxüxü i wüxi i nachica i nagu charüngüxü?”

ñanagürü ga norü orewa. ⁵¹ Rü ñanagürü ga Etébaü: —Düçèx Pa Äexgacügüx, pema rü guxüguma nüxü pexoë i Tupanaärü ore, rü tama iperüxñüchäaň. Rü peäewa rü tama peyaxögüchaü. Rü pema rü guxüguma Tupanaäe i Üünexümaä penueëcha. Yema nuxcümaügüxü ga perü oxigürültama pixigü i pemax. ⁵²—Rü perü oxigü rü chixeäcüma namaä nachopetü ga guxüma ga Tupanaärü orearü uruügü. Rü nanadai ga yema orearü uruügü ga nüxü ixuchigagüxü ga na núma naxüxü tá ga guma meci ya Ngechuchu. Rü yexguma ínanguxu ga guma Ngechuchu rü pema Piratuna penamu rü penayuxëe. ⁵³—Rü woo pema rü Tupanaärü orearü ngerüügü ga daxüçüxültawa penayaxu ga Tupanaärü ore, natürü tama naga pexinüe —ñanagürü ga Etébaü.

Nayu ga Etébaü

⁵⁴ Rü yexguma nüxü naxñüegü ga yema ore, rü nanuëxüchima ga yema duülxügü. Rü norü numaä Etébaücèx nixüxchapütägü. ⁵⁵ Natürü ga Etébaü rü aixcüma Tupanaäe i Üünexü nawa nayexma. Rü daxü nadawenü, rü nüxü nadau na ñuxäcü namexëchixü ga Tupana. Rü nüxü nadau ga Ngechuchu ga Tupanaärü tügüneguama chicü. ⁵⁶ Rü yexguma rü ñanagürü: —Nüxü chadaü i na yangoxnaächixü i nañnetüwe, rü nüxü chadaü ya Cristu ya Tupana Nane ya duülxüxü ixicü ya Tupanaärü tügüneguama chicü —ñanagürü ga Etébaü. ⁵⁷ Natürü rü nügü narüütütamachixegü, rü tagaäcü aixta naxüeäcüma nüxna nayuxgü. ⁵⁸ Rü ínanagaxüchigü ga iñnewa, rü nutagümaä ínanamuxüchigü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga ngextüxüxü ga Chaurugu äegaxü. Rü yemaxü nanawotanü ga norü gáuxüchirugü ga inacuxuchigüxü ga yema duülxügü ga Etébaüxü imëgxü. ⁵⁹ Rü yexguma nutamaä ínamuxüchigüguyane, rü nayumüxe ga Etébaü rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Ngechuchux, ¡Nayaxu i chauäe! —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yemawena rü inacaxäpüxü, rü tagaäcü

aixta naxü, rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Tupanax, ¡Täxü i ñaa pecaducèx cunapoxcuexü i ñaa duüxügü! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü nayu.

8

Chauru rü guxema yaxöggüxewe ningëchigü na tüxü napoxcuexücèx

¹ Rü Chauru rü norü me nixi ga Etébaüxü na yamëgxü. Rü yematama ngunexügu rü norü uwanügü rü inanaxügue ga na poraäcü nawe yangëxütanüxü ga yema yaxöggüxü ga Yerucharéüwa yexmagüyü. Rü düxwa ga guxüma rü Yudéaanegu rü Chamáriaanegu nügü nawoone. Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüxicatama ínayaxügü ga Yerucharéüwa. ² Rü ñuxre ga yatügü ga meäma Tupanaäxü yaxöggüxü rü nanayauxügü ga Etébaüxüne, rü inanatexügü rü poraäcü naxcex naxauxe. ³ Rü yexguma ga Chauru rü chixri tümamaä naxüpütu ga guxema yaxöggüxe. Rü tümapatagu nixücuchigü na tüxü ínayauxüxücèx. Rü yéma tüxü ñatüxü ga yatügü rü ngexegü, rü ñuxüchi poccupataügu tüxü nawocu.

Chamáriawa nüxü nixuchiga ga Tupanaärrü ore i mexü

⁴ Rü yema yaxöggüxü ga Chauruchaxwa ibuxmüxü ga Yerucharéüwa, rü guxüwama ga ngextä ñaxixüwa rü nüxü nixuchigagü ga ñuxäcü Ngechuchu tüxü na maxëxëexü. ⁵ Rü Piripi nixi ga wüxi ga yema orexü ixuchigacü. Rü nüma rü ïäne ga Chamáriawa naxü, rü yéma inanaxügü ga Cristuchigaxü na yaxuxü. ⁶ Rü yema duüxügü ga Chamáriacüxü, rü Piripicex nangutaquëxegü. Rü guxüma meäma inarüxñüne ga yema ore ga namaä nüxü yaxuxü, yerü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärrü poramaä naxüxü ga Piripi. ⁷ Rü muxëma ga duüxegü ga ngoxogü tümawa yexmaxë rü tümacex nitaanegü. Rü yema ngoxogü rü tagaäcü aita naxüeäcüma tümawa ñinachoxü. Rü yexgumarüü ta rü muxëma ga nawäixächigüe rü chixeparagüe rü tümacex nitaanegü. ⁸ Rü yemacex poraäcü nataäegü ga guxüma ga duüxügü ga guma ïäne ga Chamáriawa. ⁹ Natürü guma ïännewa nayexma ga wüxi ga yatü ga Chimáigu äegazü ga ñuxre ga taunecü norü yuümaä duüxügüxü womüxëexü ga guma ïänewa. Rü nügü nixu ga na wüxi ga tacüxü cuáxü na yüixü. ¹⁰ Rü guxüma meäma nüxü inarüxñüne woo ga buxügü rü yaxügü. Rü ñanagürügü: —Ñaa yatü rü aixcüma nüxü nangëxma i Tupanaärrü pora i taxü —ñanagürügü. ¹¹ Rü naga naxñüne ga duüxügü, yerü mucüma ga taunecü rü norü yuümaä nanawomüxëe. ¹² Rü Piripi rü yema duüxügümaä nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga, rü ñuxäcü na äexgacü yüixü ya Tupana. Rü yexguma yema ore yaxöggüga duüxügü, rü Piripi ñanabaiüxëe ga yatüxü rü ngexügü. ¹³ Rü nümatama ga Chimáu rü ta nayaxö, rü ñinabai. Rü inanaxügü ga Piripixü na naxümücxü. Rü yexguma nüxü nadëuxgu ga yema cuëxrügü rü mexügü ga taxü ga Tupanaärrü poramaä naxüxü ga Piripi, rü poraäcü nabaixächiäe ga Chimáu. ¹⁴ Rü yema Ngechuchuarü ngüexügü ga Yerucharéüwa yexmagüxü rü nüxü naxñüeächiga ga meäna nayauxgiäxü ga Tupanaärrü ore ga Chamáriawa. Rü yemacex yéma nanamugü ga Pedru rü Cuáu. ¹⁵ Rü yexguma Chamáriawa nangugüga Pedru rü Cuáu, rü naxcex nayumüxügü ga yema yewxwaca yaxöggüxü ga duüxügü, na nayauxgiäxücèx ga Tupanaäe i Üünexü. ¹⁶ Yerü yexguma noxri yaxöggüäga yema duüxügü rü Piripi marü ñanabaiüxëemare naegagu ga Cori ga Ngechuchu, natürü taxuxüñata nangu ga Tupanaäe i Üünexü. ¹⁷ Rü yemacex ga Pedru rü Cuáu naxmëxmaä nüxü ningögügü ga yema yaxöggüxü, rü yexguma nanayauxgü ga Tupanaäe i Üünexü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü nüxü nadau ga Chimáu ga na duüxügüna nanguxü ga Tupanaäe i Üünexü ga yexguma Pedru rü Cuáu naxmëxmaä yema duüxügüxü yangögügü. Rü yemacex díeri Pedru rü Cuáuña ngüxü naxächaü ga Chimáu rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna rü ta penaxä i ngëma pora, na yíxema tüxü chingögüxe rü ta tüxna nanguxücèx i Tupanaäe i Üünexü! —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —¡Cuixrüñtama iyanataxux i curü díero, erü ngimäa naxcex cutaxechaü i Naäe i Üünexü i Tupana tüxna mumarexü! ²¹ Cuma rü taxucürüwana cunayaxu i ngëma pora, erü curü maxü rü tama name i Tupanapëxewa. ²² ¡Nüxü rüxo i ngëma curü chixexü, rü Tupanana naxcex naca na cuxü nüxü nangechaüxücèx! Rü bexmana tá cuxü nüxü nangechaü i ngëma chixexü i cuäewa nagu curüxñüxü! ²³ Erü nüxü chacuëx rü poraäcü cunuäewëxe, rü ngëma curü chixexü rü cumaä inacuëx rü ñoma cupoxcuxürüü cuxü nixixëe —ñanagürü. ²⁴ Rü Chimáu nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Pema Tupanana chauxcèx peça na tama choxü nangupetüxücèx i ngëma nüxü pixuxü! —ñanagürü. ²⁵ Rü Pedru rü Cuáu rü yema Chamáriaanecüxü ga duüxügümaä nüxü nixugüe ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü namaä nüxü nixugüe ga Tupanaärrü ore. Rü yemawena rü Yerucharéücex nawoegu. Rü namawa rü muxüne ga Chamáriaanewa yexmane ga ïännexäcügüwa rü nüxü nixuetanü ga Tupanaärrü ore i mexü.

Piripi rü namagu nüxü nangau ga wüxi ga äexgacü ga Etiópiaanecüxü

²⁶ Rü yemawena, rü Tupanaärü orearü ngeruü ga daxūcūxäx rü Piripimaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —|Rü paxa inaxüächi rü iäne ya Gachawaama naxü nawia i ngëma nama i Yerucharéüwa ne daxü rü Gachawa iyaruçoxü! —ñanagürü. Rü ngëma nixi i nama i dauxchitawa i ngextá taxüema íxapataxüwa dapetüxü. ²⁷ Rü inaxüächi ga Piripi rü yema namawa naxü. Rü yexma nügü nangau namaä ga wüxi ga yatü ga Etiópiaanenanguxü ga guxcüma ga yema äëgxacüraü diëru. Rü iñeäcü Yerucharéüwa naxü na Tupanaxü yanacuexüüxüçex. ²⁸ Rü nachiüähecex nataegu, rü norü autu ga cowaru itúchigünewa narüto. Rü nawa ningüchigü ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia ümatüxü. ²⁹ Rü Tupanaäe i Üünexü rü Piripixü ñanagürü: —|Paxa naxcèx ixü i ngëma autu! —ñanagürü. ³⁰ Rü paxa yema autucèx niña ga Piripi. Rü yexguma naxütawa nanguxgu rü nüxü naxinü ga na Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxia ümatüxü ga orewa nangúxü ga yema äëgxacü. Rü yexguma ga Piripi rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —|Nüxü cucuáxü i tacüchiga na yiixü i ngëma nawa cungúxü? —ñanagürü. ³¹ Rü nüma ga äëgxacü ga Etiópiaanecüäx rü nanangäxü, rü ñanagürü: —|Ñüxüçürüwa i nüxü chacuáxü ega taxüema chomaä inanguxüüxüçex? —ñanagürü. Rü Piripicèx naca na naxinagüüxüçex, rü naxütawa na natoxüçex. ³² Rü yema nawa yangüchigüxü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü, rü ñanagürü:

“Rü ñoma wüxi i carneru i norü mëxwa nagagüürlüüäcü nayagagü. Rü wüxi i carneruxacü i ngëma yayoxtëxagüüxüçexewa tama aita uxürüü nachianemare, rü taxu ñanagürü.

³³ Rü yexguma duüxügü poraäcü chixri namaä chopetüga rü taxüema naetüwa tachogü. —|Rü texé tá meä nachiga tidexa ga yema duüxügü ga yemaäcü poraäcüxüchima chixexü ügüxü? —|Yerü nayamëxgü na nataxuxüçex i norü maxü i ñoma i naänewa”,

ñanagürü ga yema ore ga nawa nangúxü. ³⁴ Rü Piripina naca ga yema äëgxacü ga Etiópiaanecüäx, rü ñanagürü: —|Chomaä nüxü ixu! —|Rü texéchigagu nixi ga yadexaxü ga yema Tupanaärü orearü uruü? —|Nügüchigagutama rü éxna toguechigagu? —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma nanangäxü ga Piripi. Rü yemata tama ore ga ümatüxümaä inanaxüga na namaä nüxü yaxuxü ga ore i mexü ga Ngechuchuchiga. ³⁶ Rü yixcamaxüra ga yexguma inaxiyane, rü dexä iyexmaxüwa nangugü. Rü ñanagürü ga yema äëgxacü: —Nuä nangëxma i dexä. —|Rü tama éxna inamevä na nuä choxü icubaieexëexü? —ñanagürü. ³⁷ Rü ñanagürü ga Piripi: —Ngëxguma aixcüma meäma cuyaxögxug, rü marü name i na cuxü íchabaiexëexü —ñanagürü. Rü nanangäxü ga yema äëgxacü, rü ñanagürü: —Ngémääcü chayaxö na Ngechuchu ya Cristu yiixü ya Tupana Nane —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ínayachaxächixëe ga norü autu, rü wüxigu dexachiüwa nachoü. Rü Piripi ínanaibaiexëe ga yema äëgxacü. ³⁹ Rü yexguma dexåwá ínachoöchigu, rü Tupanaäe i Üünexü rü Piripixü nigü. Rü yema äëgxacü rü marü tama wena Piripixü nadau. Natüru taäeäcü namagu nixü. ⁴⁰ Natüru Achotowa nayangox ga Piripi. Rü yema iñanewa inaxüächi, rü nüxü nixuchigü ga ore i mexü ga guxcüma ga iñanewa ñuxmata Checharéaarü naänewa nangu.

9

Ngechuchuaxü nayaxö ga Chauru

¹⁻² Rü yoxni ga Chauru rü daimäa nayaxäxünechigüama ga yema duüxügü ga Cori ga Ngechuchuaxü yaxögüxü. Rü yemacèx paigüeruxüttawa naxü, rü naxcèx nüxna naca ga popera ga nüxna ägaxü na Yudügüarü ngutataquëxepataügü ga Damacuwa yexmagünegü yaxüçuchigüüxüçex rü yexma tümacexx nadoauxüçex ga guxema yaxögüxe ga yatüxe rü ngexegü na Yerucharéüwa tükü nagagüüxüçex rü yexma tükü yapoxcueüxüçex. ³ Natüru yexguma marü Damacuxü yangaicagu, rü ngürüächi meäma nüxü nabäxi ga wüxi ga omü ga poraxü ga daxüwa ibäxiixü. ⁴ Rü ñaxtüanegu nayangu ga Chauru, rü nüxü naxinü ga wüxi ga naga ga nüxna cagüxü ga ñaxtü: —Pa Chauru Pa Chauru, —|Tüküçü i chowé quingëchigüxü? —ñaxtü. ⁵ Rü Chauru nanangäxü, rü ñanagürü: —|Rü texé quixü, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nüma ga Cori rü nanangäxü rü ñanagürü: —Choma nixi i Ngechuchu, rü chorü duüxügü nixi i ngëma nawe quingëchigüxü. ⁶ |Rü inachi, rü ngema Damacuarü iñanewa naxü! Rü ngema rü wüxi ya yatü tá cumaä nüxü nixu na tacü tá cuxüxü —ñanagürü. ⁷ Rü yema yatüga ga Chauruxü íxümüçögüxü, rü inayanguäegü, yerü nüxü naxinüe ga yema ore natüru taxüexüma nadau. ⁸ Rü ñuxuchi inachi ga Chauru ga ñaxtüanewa ga iyanguxüwa, rü nidauchizetü, natüru taxüüma nadau yerü nioxetü. Rü yemacèx ga namüçügü, rü nachacügü nayayauxächi, rü yemaäcü Damacuwa nanagagü. ⁹ Rü tomaëxpü ga ngunexügü, rü nangexetü, rü tama nashibü, rü tama naxaxe. ¹⁰ Rü Damacuwa nayexma ga wüxi ga yatü ga Ngechuchuaxü yaxööxü ga Ananiä ga naega. Rü Cori ya Ngechuchu naxcèx nangox, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananiäx —ñanagürü. Rü nüma ga Ananiä nanangäxü, rü ñanagürü: —|Tacü? Pa Corix —ñanagürü. ¹¹⁻¹² Rü nüma ga Cori nanangäxü, rü ñanagürü: —|Düçex, ngëma itamü i Meä i Wéxüga äegaxüwa naxü! |Rü ngema Yudapatawa naxcèx

ínaca i wüxi i yatü i Tarsucügäx i Chaurugu äegaxü! Rü nüma rü ngema ínayumüxü rü nangoxetü rü marü cuxü nadäu, Pa Ananiä, na ngëxma cuxücxü rü naxëtüga quingögüxü na wena yadauchixüçex —ñanagürü ga Cori ga Tupana.¹³ Rü yexguma yemaxü naximügu ga Ananiä, rü ñanagürü: —Pa Corix, muxüma i duüxügü chomaä nüxü nixu i ngëma yatüchiga na fluexe i chixexü naxüxü namaä i curü duüxügü i Yerucharéüwa.¹⁴ Rü ñuxma rü paigüarü äegacügüarü mumaa nüma naxü na ínayauxüäxüçex i guxüma i duüxügü i cuégagu yumüxégüxü —ñanagürü.¹⁵ Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü nüxü: —Ngëma naxü! Erü choma chananaxaxu i ngëma yatü na choxü yaxuchigaxüçex namaä i togü i nachüläneçüäxü i duüxügü rü norü äegacügü, rü ngema Iraécüäxü.¹⁶ Rü choma tá nüxü nüxü chadauxee i ñuxre i ngüxü i tá yangexü i chauxcex —ñanagürü ga Cori.¹⁷ Rü guma ipata ga Chauru nawa yexmanewa naxü ga Ananä. Rü nagu naxücu, rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chauenee Pa Chaurux, nüma ya Cori ya Ngechuchu ga guma namawa cuxcex ngöcü ga yexguma nüma cuxüxgu, rü nüma choxü namu na wenaxärü quidauchixüçex, rü cuxun nanguxüçex i Naäe i Üünexü —ñanagürü.¹⁸ Rü yexgumatama rü ñoma facüchicütexerüü naxëtüwa ínayi, rü yexguma wenaxärü meä nidauchixetü. Rü yexguma inachi ga Chauru, rü Ananä ínababiexëe.¹⁹ Rü yemawena nachibü, rü wenaxärü napora. Rü ñuxre ga ngunexügu yexma Damacugu narüxäxü namaä ga yema yaxögüxü ga yexma ächiügüxü.

Chauru rü Damacuwa nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²⁰ Rü yexguma inanaxügü ga Chauru ga ngutaquêxepataügüwa nüxü na yaxuchigaxü na Ngechuchu yïixü ya Tupana Nane. ²¹ Rü guxüma ga yema nüxü inüexü rü poraäcü nabaixächiäegü, rü ñanagürü: —¿Tama éxna ñää yatü yïixü ga Yerucharéüwa ínayauxügüxü ga guxüma ga duüxügü ga Ngechuchuaxü yaxögüxü? ¿Rü tama éxna ñiaätamä yïixü ga yema nüma üxü na ínayauxüäxüçex rü ñuxuchi paigüarü äegacüxüñtawa nagagüäxüçex i duüxügü i yaxögüxü? —ñanagürü.²² Natürü ga Chauru rü guxü ga ngunexügu yexeraäcü tama namuüäcümä nüxü nixuchigama ga ore ga Ngechuchuchiga. Rü inayanangeëxüçexëe ga Yudíugü ga Damacuwa yexmagüxü, yerü meäma nanangoxëe na Cristu yïixü ga Ngechuchu.

Chauru rü Yudíugü- chaxwa niña

²³ Rü marü muxüma ga ngunexügü ngupetüguwena rü yema Yudíugü rü wüxiwu nügümä nagu narüximüne na Chauruxü yamëgxüçex. ²⁴ Natürü nüma ga Chauru rü nüxü nacuächiga ga na yamëgxüchaüäxü. Rü yema Yudíugü rü ngunecü rü chütacü rü guma ïäneärü poxeguxüäxü ïäxügü Chauruxü nanëjxgüxü na yamëgxüäxüçex. ²⁵ Natürü ga Chaururü ngüexügü rü chütacü rü wüxi ga pexchi ga tacüga guma ïäneärü poxeguxütapüxüñtawa ínachüüxüetaügüama, rü yemaäcü niña ga Chauru.

Yerucharéüwa nayexma ga Chauru

²⁶ Rü yexguma Yerucharéüwa nanguxgu ga Chauru, rü yema yaxögüxümaä nangutaquêxechä. Natürü yema yaxögüxü rü nüxü namuüä, yerü nüma nüxü nacuëxügü rü tama aixcümä Ngechuchuaxü nayaxö. ²⁷ Natürü Bernabé rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxütanüwa nanagaama. Rü yema ngüexügümaä nüxü nixu ga ñuxäcü Cori ya Ngechuchuxü na nadauxü ga Chauru ga namawa, rü ñuxäcü Cori namaä na idexaxü. Rü nüxü nixu ta ga ñuxäcü Damacuwa rü tama namuüäcümä nüxü na yaxuxü ga Ngechuchuchiga.²⁸ Rü yemaäcü ga Chauru rü Yerucharéüwa narüxäxü. Rü yema ngüexügü ga Tupana imugüxütanüga naxä. Rü tama namuüäcümä Cori ya Ngechuchuchigaxü nixuchigü. ²⁹ Rü yema Yudíugü ga Griégugawa idexagüxümaä nidexaxü ga Chauru, rü Ngechuchuchigagu nügümä nayaporagaexü. Natürü ga nümagü rü naxcex nadasgüama ga fluexü tá na yamëgxüäxü.³⁰ Rü yexguma nüxü yacuëxächitanüga ga yema togü ga yaxögüxü, rü Checharéawa Chauruxü nagagü. Rü yexguma yéma nangugü rü wüxi ga wapurugu nayamuëgü rü Tarsuwa naxü.³¹ Rü yexguma rü meäma nüxü naxüpetü ga yema yaxögüxü ga guxüma ga Yudéaanewa, rü Gariréaanewa rü Chamáriaanewa. Rü yexeraäcü meä nayaxögüetanü rü aixcümä Tupana naxwëxextäcümä meä namaxë. Rü Tupanaäe i Üünexüäärü ngüixëëmaä nimuëtanüäma ga yema yaxögüxü.

Eneä rü narüne

³² Rü yexguma Pedru yema yaxögüxütanüga ixüägüchigüxgu, rü yema Didágu ächiügüxü ga yaxögüxütanüwa rü ta nangu.³³ Rü yexma nüxü nayangau ga wüxi ga yatu ga Eneä ga naëga ga 8 ga tauncëü norü pechicagu cacü, yerü nanawäxächi.³⁴ Rü Pedru ñanagürü nüxü: —Pa Eneäx, Ngechuchu ya Cristu cuxü narümxexëe, ¡ñachi rü namexëë i cuxchapenüxü! —ñanagürü. Rü yexgumatama inachi.³⁵ Rü guxüma ga yema Didácüäxü rü Charunacüäxü rü nüxü nadasgü ga na inachixü ga guma yatu, rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü, rü Cori ya Ngechuchuwe narüxi.

Wena imaxü ga Dorca

³⁶ Rü yexgumačcü ga īāne ga Yopewa rü iyexma ga wüxi ga Tupanaāxü yaxōxcü ga ngecü ga Tabita ga ngīega. Rü ngēma naega i Griégugawa rü Dorca īaxüchiga nixi. Rü ngīma rü wüxi ga mečü iyixi ga ngīrū üwa, rü guxüguma nüxü irüngüxēe ga yema duüxügü ga tacü nüxü taxuxü. ³⁷ Rü yexgumačcü iyadaawe ga Dorca, rü iyu, rü ngīmucüga nanamexēe ga ngīxine. Rü īpataaru daxüchiūwa yexmaxü ga ucapugu nanaxügü ga ngīxine. ³⁸ Rü Yopearü ngaicamana nayexma ga guma īāne ga Didá ga Pedru nawa yexmane. Rü yema yaxōgüxü ga Yopecüax rü nüxü nacuēgxü ga Didáwa na nayexmaxü ga Pedru. Rü naxcèx yéma nanamugü ga taxre ga yatü īaxümaa: —jRü paxa toxcèx nuā naxü! — īaxümaa. ³⁹ Rü yexguma ga Pedru rü nawe narüxü. Rü yexguma īanguxgu, rü yema ucapu ga yema yueta nawa yexmaxüwa nanagagü. Rü guxüma ga yutegüxü rü Pedruxü īachomaēgächi, rü naxauxe, rü nüxü nayawégü ga yema naxchirugü ga Tabita nüxü ixüxüxü ga yexguma namañxgu. ⁴⁰ Rü Pedru rü dütetüwa nanamugü ga guxüma. Rü inacaxāpüxü, rü nayumüxü. Rü īuxüchi ngīcèx nadeuegu ga yema yuxcü, rü īanagürü: — Pa Tabitax, jIrüda! — īanagürü. Rü yexguma rü iyadauchixetü, rü Pedruxü idau, rü īrüto. ⁴¹ Rü yexguma ngīxmëxgu nayayaúxächi, rü ngīxü inachixēe. Rü īuxüchi naxcèx naca ga yema yaxōgüxü rü yema yutegüxü, rü maxücxü nüxü ngīxü nawéx. ⁴² Rü guxüma ga yema duüxügü ga Yopewa yexmagüxü rü nüxü nacuáchigagü ga yema. Rü Cori ga Ngechuchuaxü nayaxögü ga muxüma. ⁴³ Rü muxüma ga ngunexü Yopegu narüxäüx ga Pedru napatagu ga Chimáu ga naxchëxmüärü paxēewa puracüxü.

10

Pedru rü Cornériuchiga

¹ Rü īāne ga Checharéawa nayexma ga wüxi ga yatü ga Cornériugu äegacü. Rü 100 ga Itáriaaneçüäx ga churarağilarü capitáu nixi. ² Rü nüma nixi ga wüxi ga yatü ga meāma Tupanaāxü yaxöcxü. Rü wüxigu namëxämä rü naxäcügümä Tupanaxü nangechaügü. Rü mucüma ga norü dñeruma nüxü narüngüxēe ga duüxügü ga Yudíugü ga tacü nüxü taxuxü. Rü guxüguma nayumüxü rü Tupanamaä nidxea. ³ Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma tomaēxpüxarü orawa nanguchaügü ga yáuanecü, rü nangogetü. Rü meāma nüxü nadau ga wüxi ga Tupanaārü orearü ngerü ga daxüçüäx ga yema ucapu ga nawa nayexmaxügü ücuxü. Rü īanagürü nüxü: —Pa Cornériux — īanagürü. ⁴ Natürü nüma ga Cornériu rü meāma nüxü nadawenü, rü poraâcü namuñäcüma nüxna naca, rü īanagürü: —¿Tacü cunaxwèxe, Pa Corix? — īanagürü. Rü nanangäxü ga yema orearü ngerü ga daxüçüäx, rü īanagürü: —Curü yumüxegü rü Tupana marü cuxü nüxü naxinü, rü cumaä nataäna na īuxäcü nüxü curüngüxü i duüxügü i tacü nüxü taxuxü. ⁵ —jRü chanaxwèxe i Yopewa cunamugü i īuxre i yatügü na naxcèx yacagüxülcex i wüxi i yatü i Chimáu i Pedrugu äegaxü! ⁶ —Rü to i Chimáu i naxchëxmüärü paxēewa puracüxülpatawa nangëxma rü ngëxma nape. Rü yima napata rü taxtü i taxücutüwa nangëxma — īanagürü. ⁷ Rü yexguma nüxna iyanataüxgu ga yema orearü ngerü ga namaä yéma idexaxü, rü Cornériu rü naxcèx naca ga taxre ga norü puracutanüxü rü wüxi ga churara ga meä naga īnuxü ga meä Tupanaāxü yaxöcxü. ⁸ Rü namaä nüxü nixu ga guxüma ga yema nüxü nadoauxü, rü īuxüchi Yopewa nanamugü. ⁹ Rü moxüäcü ga yexguma namagu naxihane rü marü Yopexü yangaicagüga yema duüxügü ga Cornériu yéma mugüxü, rü Pedru rü daxü naxi ga īpataetüwa na yéma nayumüxüçü. Rü tocuchiarü oragu nixi ga yexguma. ¹⁰ Rü nataiya, rü nüxü nachixéga ga na nachibüxü. Rü yexguma norü òna īaxügüyane, rü nangogetü ga Pedru. ¹¹ Rü nüxü nadau ga na yangoxnaxü ga nañantüwe, rü yéma īnarüxi ga wüxi ga naxchiru ga ñoma wüxi ga taxü ga naxchäpenürrü ixixü. Rü norü ägümüçüpexewa naxätüxü rü yemaäcü īnarüchüxü īuxmata īaxtüanewa nangu. ¹² Rü yemagu īnarüchüxüewetaxü ga nagüxüraüxü ga naëxügü, rü īxtapegü, rü werigü. Rü yema naxchäpenüüwa nayexma ta ga tacü ga tama nangögxüga Yudíugü. ¹³ Rü Pedru nüxü naxinü ga Tupanaga ga nüxü īaxü: — Pa Pedrux jñachi, rü ta imex, rü nangö! — īaxü. ¹⁴ Rü Pedru nanangäxü rü īanagürü: — Taxucürüwa nixi, Pa Corix, erü taguma chanangöxi tacü i toxcèx äüächixü — īanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga yema Tupanaga, rü wenaxärü īanagürü: — Ngéma choma chameçexü rü tama name i äüächi nüxü cuwogü — īanagürü. ¹⁶ Rü tomaēxpüxcüna yemaäcü nangupetü. Rü yexguma wenaxärü daxü nachüxnagü ga yema naxchäpenüü namaä ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹⁷ Rü poraâcü nagu narüxinü ga Pedru ga tacüchiga na yïixü ga yema nüxü nadoauxü ga yexguma nangogetü. Rü yemagu īaxinüyane, rü guma īpataetüwa nangugü ga yema yatügü ga Cornériu yéma mugüxü ga naxcèx íicaetanüxü ga Chimäüpata. ¹⁸ Rü yéma naxcèx íacagü rü aixcüma yexma nape ga wüxi ga yatü ga Chimáu ga Pedrugu äegaxü. ¹⁹ Rü Pedru nagu irüxinüyane ga yema nüxü nadoauxü ga yexguma nangogetü, rü Tupanaäe

i Üünexű rü ñanagürű nüxű: —Ngéäggü nixi i tomaëxpüx i yatügű i cuxcèx daugüxű. ²⁰ —jInachi, rü íruxi, rü tama cuxoegaâëäcuma nawe rüxü! Erü choma nixi i núma chanamugüxű —ñanagürű. ²¹ Rü yexguma naxcèx ínarüxi ga Pedru, rü ñanagürű nüxű ga yema yatügű: —Choma nixi i chauxcèx pedaugüxű. ¿Rü tacüwa nuã pexi? —ñanagürű. ²² Rü nümagü nanangäxügű, rü ñanagürügű: —Capitáu ya Cornériuxüta wa ne taxi rü núma nixi i nuã toxü namugüxű. Rü wüxi ya yatü ya meçü nixi, rü Tupanaxü nangechaü. Rü guxüma i Yüdiügű nüxű nangechaü i númax. Rü wüxi ga Tupanaäärü orearü gererü ga daxüçüçäk nanamu na cuxcèx toxü yacaxëëxüçèx ga Cornériu rü napatawa cuhxülcèx rü nüxű na naxñülxüçèx i curü ore —ñanagürüğü. ²³ Rü yexguma nanachocuxé ga Pedru, rü yexma nanapegüxé ga yema chütaxügu. Rü moxüäcü inaxiächi rü nawe naruxü ga Pedru. Rü ínayaxümütcüga ga ñuxre ga Yopecüçäk ga yaxögüxű. ²⁴ Rü moxüäcü Checharéawa nangugü ga ngextá Cornériu ínanguxëëxüwa namaä ga guxüma ga natanügű rü namücgü ga nüxű nangechaügüxű ga nüxna naxuxü. ²⁵ Rü yexguma Cornériupatawa nanguxgu ga Pedru, rü fäxtüwa naxcèx naxü ga Cornériu, rü Pedrupéxegu payacaxäpxü, rü nüxű nicuëxü. ²⁶ Natürü ga Pedru rü inanachixëe rü ñanagürű: —jInachi! Rü choma rü ta cuxrüü duülxülmare chixi rü tama Tupana chixi —ñanagürű. ²⁷ Rü nügümäa yadexagüäcuma wüxigu nichocu. Rü Pedru yéma namaä inayarüxi ga muxüma ga duüxügű ga yexma ngutauquëxegüxű. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürű nüxű ga yema duüxügű ga yexma ngutauquëxegüxű: —Pema nüxű pecuëx i toma i Yüdiügüçex rü nangëxma i torü mugü i toxna nachuxxü na pemaä tangutauquëxegüxű, rü pepatagu na tachocuxü. Natürü Tupana choxü nangoxetüxüçèe rü choxü nüxű nadauxüçèe na tama namexü na ngëmaäcü nagu na charüxiñüxű pemaä. ²⁹ Rü ngëmacèx tama chaxöcuma núma chaxü i ngëxguma chauxcèx pengemagu. Rü ñuxma rü chanaxwèxe i chomaä nüxű pixu na tacüçex chauxcèx pengemaxü —ñanagürű. ³⁰ Rü Cornériu nanangäxü, rü ñanagürű: —Marü ägümüci i ngunexü nangupetü ga ñuxgumaäcü ga tomaëxpüxarü oragu ga yáuanecü, rü nuã chopatawa chayumüxé erü guxüguma ngëmaäcü chanaxü. Rü yexguma chayumüxéga rü changoxetü, rü chauxcèx nangox ga wüxi ga yatü ga iyaaurachirucüxü. ³¹ —Rü ñanagürű choxü:

“Pa Cornériux, Tupana maru nüxű naxñü i curü yumüxü rü cumaä nataäe na ñuxäcü nüxű curüngüxëëxü i duüxülgü i tacü nüxű taxuxü. ³² —jRü Yopewa namugü i ñuxre i yatügű na naxcèx yacagüxüçex i Chimäü i Pedrugu äegaxü! Rü to i Chimäü i naxchëxmüäärü paxéewa puracüxüpatagu pexü. Rü yima napata rü taxtü i taxücutüwa nangëxma”, ñanagürű choxü. ³³ Rü yemacèx rü yexgumatama paxa cuxcèx yéma chanamugü, rü cuma rü mexü toxcèx cuxü erü núma cuxü. Rü ñuxma i guxâma i toma rü Tupanapéxewa tangëxmagü. Rü nüxű taxinüëchaü i guxüma i ngëma ore i Cori namaä núma cuxü muxü na tomaä nüxű quixuxüçex —ñanagürű ga Cornériu.

Pedru rü Cornériupatawa nüxű nixu ga Ngechuchuchiga

³⁴ Rü yexguma inanaxügű ga Pedru ga na yadexaxü, rü ñanagürű: —Ñuxma waxi nixi i nüxű chacuáxü na Tupanacèx nawüxigüxü i guxüma i duüxülgü erü núma rü aixcüma guxâxüma nangechaü. ³⁵ —Rü núma rü wüxichigü i nachiüñänewa nanade i ngëma duüxügű i nüxű ngechaügüxü rü mexü ügüxü. ³⁶ —Rü núma ga Tupana rü Yüdiügütanüwaxira nanamu ga norü ore rü maru nüxű nixu na tükü nüxű nangechaüxü i torü pecadugü i ngëxguma Cristu ya guxâräü Cori ixiciáxü yaxögügű. ³⁷ —Pema rü meäma nüxű pecuëx na tacü ngupetüxü ga guxüwama ga Yüdiügürü naänewa. Rü noxri ga Cuáü rü nüxű nixu na Tupana naxwexexü na ínabaiüxü ga duüxügű. Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügű ga duüxügümaä nüxű na yaxuxü ga ore i mexü. ³⁸ —Rü pema nüxű pecuëx ga ñuxäcü Tupana na naporaxëëxü ga Ngechuchu ya Nacharétucüçäk yerü nüxna nanaxäga Naäe i Üünexü. Rü núma ga Ngechuchu rü mexü naxü ga yema íyaxögüxüwa, rü nanameëëxü ga guxüma ga yema duüxügű ga ngoxoägxüxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü Tupana nüxű narüngüxëe. ³⁹ —Rü toma nixi ga nüxű tadaugüxü rü nüxű tixuchigaxü i guxüma ga naxlüxü ga Ngechuchu ga Yüdeaanewa rü Yerucheréäärü ñänewa. Rü yemawena rü nayamëxü rü curuchawa nayapotagü. ⁴⁰ —Natürü ga Tupana rü tomaëxpüx ga ngunexü ngupetügű rü wena nanamaxëe rü toxcèx nanangoxexü. ⁴¹ —Natürü tama guxü ga duüxügüçex nangox. Rü toxcèxicatama nangox ga toma ga üpamama Tupana toxü dexe na nüxű tixuxüçex i Ngechuchuchiga. Rü yexguma maru yuwa ínadaxguwena rü namaä tachibüe rü namaä taxaxegü. ⁴² —Rü nümatama ga Ngechuchu toxü nimugü na duüxügümaä nüxű tixuxüçex na Tupana maru äegacüxü yanguchuchixëëxü na guxü i duüxügürü ngugürü na yüxülcèx. Rü núma ya Ngechuchu nixi i torü maxüxü nangugüxü, rü núma tá nixi i guxü i duüxügű i maxëxü rü yuexüxü yacagüxü naxcèx i norü maxüchiga. ⁴³ —Rü üpamamatama guxüma ga Tupanaäärü orearü uruügű rü Ngechuchuchiga nidexagü, rü ñanagürügű:

“Rü núma tá nüxű nüxű nangechaü i norü pecadugü i guxüma i duüxügü i nüxű yaxögüxü”,

ñanagürügű.

Tupanaäe i Üünexü rü yema duüxügű ga tama Yudíugü ixígüxütanüwa nangu

⁴⁴ Rü yexguma iyadexayane ga Pedru, rü Tupanaäe i Üünexü nüxna nangu ga guxüma ga yema yéma irüxñüexü ga yema ore. ⁴⁵ Rü yema yaxögüxü ga Yudíugü ga Pedrumaä yéma ixü, rü poraäcü nabaixächiäegü yerü Tupanaäe i Üünexü rü nüxna rü ta nangu ga yema duüxügű ga tama Yudíugü ixígüxü. ⁴⁶ Rü nüxü naxñüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüügüxü. ⁴⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —¿Exna nangëxmaxü i texé na nüxna nachuxuxü i na ínabaiüxü i ñaa duüxügű i marü taxrüü Tupanaäe i Üünexü nüxna nguxü? —ñanagürü. ⁴⁸ Rü nanamu na Ngechuchu ya Cristuégagu na ínabaiüxü ga yema duüxügű ga yexwaca yaxögüxü. Rü yexguma Pedruxü nacèxügű na yexma naxdüüdcë: ga ñuxre ga ngunexü.

11

Pedru rü Yerucharéüwa yexmagüxü ga yaxögüxümaä nüxü nixu ga tacü na ngupetüxü ga Checharéawa

¹ Rü yema ngúexügű ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxü ga Yudéagugüxü, rü nüxü nacuáchigagü na yema tama Yudíugü ixígüxü rü ta nayauxgüäxü ga Tupanaäru ore.

² Natürü yexguma Yerucharéüwa nanguxü ga Pedru, rü ñuxre ga Yudíugü ga yaxögüxü rü Pedruxü nixugü. ³ Rü ñanagürügű: —¿Rü tüxcüü natanüwa cuxü i ngëma tama Yudíugü ixígüxü, rü namaä cuchibü? —ñanagürügű. ⁴ Rü Pedru meämä namaä nüxü nixu ga guxüma ga tacü na ngupetüxü, rü ñanagürü nüxü: ⁵ —Choma rü Yopearü ñänewa chayexma, rü yexguma íchayumüxëyane, rü changoxetü. Rü nüxü chadau ga wüxi ga naxchápenüürüü ixixü ga norü ägümüçüpexewa atüxüxü ga írüçhüxüexü ñuxmata chauxüüawa nguxü. ⁶ —Rü meämä nüxü chadawenü na nüxü chadauxüçex na tacü yexmaxü ga aixepewa. Rü nüxü chadau ga nauxñugü ga ixägümüçüparaxü rü naexügű ga idüraexü, rü äxtapegü rü werigü. Rü yema naxchápenüüwa nayexma ta ga tacü ga tama ingöxü, erü taxcëx i yixema i Yudíugü rü naxäüüächi. ⁷ —Rü nüxü chaxñü ta ga Tupanaga ga choxü ñaxü:

“¡Inachi! Pa Pedrux. ¡Rü ta imëx, rü nangöx!” ñaxü. ⁸ —Natürü choma chanangäxü, rü ñacharügű:

“Taxucürüwa nixü, Pa Corix, erü taguma chanangöxi tacü i toxcëx äüächixü”, ñacharügű. ⁹ —Rü yexguma wenaxärü ñanagürü choxü ga yema Tupanaga ga daxüwa inaxüüxü:

“Ngëma choma i Tupana chameñexü, rü tama name i äüächi nüxü cuwogü”, ñanagürü. ¹⁰ —Rü tomaëxpüçüna yemaäcü nangupetü, rü yexguma wenaxärü daxü nachüxnagü ga yema naxchápenüü namaä ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹¹ —Rü yexgumatama guma i ga nawa chayexmanewa nanguü ga tomaëxpüxi yatuüga Checharéawa ne mugüxü ga chauxcëx daugüxü. ¹² —Rü Tupanaäe i Üünexü choxü namu na nawe charüxüüçex woo tama Yudíugü na yixígüxü ga yema duüxügű. Rü chomaä ta yéma naxü ga ñaa 6 ga yaxögüxü. Rü napatawa tangugü ga guma yatuü ga Cornériu, rü yexma tachocu. ¹³ —Rü tomaä nüxü nixu ga ñuxäü na napatawa nüxü nadauxü ga Tupanaäru orearuü ga daxüçüüäxü ga yexma chixü ga ñaxü nüxü:

“¡Yopewa namugü i yatuüga na naxcëx yacagüxüçex i Chimáü i Pedrugu äegaxü! ¹⁴ —Rü nüma tá cumaä nüxü nixu na ñuxäü tá cuma rü guxü i cupatagugüxümaä penayaxuxü i perü maxü i taguma güxü”, ñanagürü nüxü. ¹⁵ —Rü yexguma ichanaxügüga na chidexaxü, rü nüxna nangu ga Tupanaäe i Üünexü, yexgumarüü ga noxri tüxna nanguxgurüü. ¹⁶ —Rü yexguma ga choma rü nüxna chacuëxächi ga Cori ya Ngechuchuarü ore ga yexguma ñaxgu:

“Rü aixcüma nixü ga Cuáü ga dexáwamare ínabaiüxëäxü, natürü i pema rü Tupanaäe i Üünexü tá pexna nangu”, ñaxgu. ¹⁷ —Rü pema nüxü pecuëx na ñuxäü Tupana tüxna nanguxëexü ga Naäe i Üünexü i yixema na Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxü. Rü ñuxma na taxrüü Tupana yema duüxügüna nanguxëexü ga Naäe i Üünexü, ¿rü ñuxüçürüwa i choma i nüxü chaxoxü na naga chaxñüüya Tupana —ñanagürü ga Pedru. ¹⁸ Rü yexguma yema orexü naxñüüegü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüçäxü, rü nachianegümare. Rü Tupanaxü nicuëxüügű. Rü ñanagürügű: —Rü ngëmawa nüxü tacuëx na Tupana tüxü dexü ya yíxema woo tama Yudíugü ixígüxe. Rü ngëguma nüxü tarüxoegü i tümaäru chixexü rü Tupanacëx tadaugüga, rü nüma tüxna nanaxä i maxü i taguma güxü —ñanagürügű.

Yaxögüxü ga Aüütioquíawa yexmagüxüçhiga

¹⁹ Rü yexguma Etébaüxü yamëxguguwena, rü norü uwanügü poraäcü nawe ningëxütanü ga yema yaxögüxü. Rü yemacëx nügü nawoone. Rü Peníchiawa, rü Chiprewa rü Aüütioquíawa nabuxmü. Rü yéma nüxü nixugüe ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. Natürü

Yudíugümaâxîcatama nüxü nixugüe ga yema ore rü tama ga togümaä. ²⁰ Natürü yéma Aǖtioquáwa nangugü ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga Chiperecüäx, rü Chirenecüäx. Rü nümagü rü yema tama Yudíugü ixígüxümaä rü ta nüxü nixugüe ga ore i mexü i Cori ya Ngechuchuchiga. ²¹ Rü Tupana nüxü narüngüxüeä, rü nanaporaexëe. Rü yemacëx muxüma ga yema duüxügü rü nüxü narüxe ga nuxcümañxü ga nacümagü, rü Cori ya Ngechuchuaçü nayaxögü. ²² Rü yexguma yemaxü naucüchigagü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü, rü Aǖtioquáwa nanamugü ga Bernabé. ²³ Rü yexguma yéma nanguxgu ga Bernabé, rü nüxü nadau ga ñuxâci Tupana nüxü na rüngüxüexü ga yema yaxögüxü ga Aǖtioquacüäx, rü poraäcü namaä nataäe. Rü nayaxucuxëgü ga guxüma na meäma Cori ya Ngechuchuwe naxjämaxüçex, rü taguma nüxü naxoexüçex. ²⁴ Yerü nüma ga Bernabé rü wüxi ga yatü ga mécü nixi. Rü aixcüma Tupanaä i Üünexü rü nawa nayexma, rü napora ga norü òwa. Rü yemacëx muxüchixüma ga duüxügü rü Cori ya Ngechuchucëx naxi rü nüxü nayaxögü. ²⁵ Rü yemawena ga Bernabé rü Tarsuwa naxü na Chaurucëx yadauxüçex. ²⁶ Rü yexguma nüxü iyangauxgu, rü Aǖtioquáwa nanaga. Rü wüxi ga taunecü wüxiwa yéma nayexmagü namaä ga yema yaxögüxü. Rü nanangüexëe ga muxüchixüma ga duüxügü. Rü Aǖtioquáwa nixi ga inaxügüxü ga duüxügü na Cristutanüxümaä na naxgüäxü ga yema yaxögüxü. ²⁷ Rü yexgumaüçü Yerucharéüwa na naxi ga ñuxre ga Tupanaäärü orearü uruügü rü Aǖtioquáwa naxi. ²⁸ Rü natanüwa nayexma ga wüxi ga orearü uruü ga Agabu ga naega. Rü nanangutaquéxexëe ga yema yaxögüxü ga Aǖtioquáwa yexmagüxü. Rü yema ngutaquéxewa rü inachi ga Agabu rü Tupanaä i Üünexü nanamu ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Wüxi i taiya i taxü tå ínangu i guxü i ñächiüñanewa —ñanagürü. Rü aixcüma ínangu ga yema taiya ga yexguma Cádui äëxgacü ixíxgu. ²⁹ Rü yexguma ga yema yaxögüxü ga Aǖtioquáwa yexmagüxü, rü marü wüxi nagu narüñinü na yéma ngixü namugüxüçex ga diëru na nüxü nangüxüegüxüçex ga yema yaxögüxü ga Yudéaanegu áchiügxü. Rü wüxicü ngixü inaxä ga diëru yexgumarüü ga ñuxre ga nüxü yexmacü. ³⁰ Rü yemaäcü nanaxügü, rü Bernabé rü Chaurumaä yéma ngixü namugü ga yema diëru naxcëx ga yema yaxögüxüäärü äëxgacüga Yudéaanewa yexmagüxü.

12

Äëxgacü ga Erode rü Chaütiáguxü nimex rü Pedruxü napoxcu

¹ Rü yexgumaüçü inanaxügü ga äëxgacü ga Erode ga na ínayauxüäxü ga ñuxre ga yaxögüxü ga Yerucharéüçüäx na napoxcuexüçex. ² Rü norü churaragüxü namu na taramaä Chaütiágü ga Cuáüñeneexü yamëxgüxüçex. ³ Rü yexguma nüxü nadéüxgu ga Erode ga norü me na yüxü ga Yudíugü ga yema na naxüxü, rü norü churaragüxü namu na Pedruxü rü ta yayaugüxüçex. Rü yema nangupetü ga Yudíugüäru peta ga Üpetüchigagu ga yexguma pâü ga ngearü puxëeüäxü ngängü. ⁴ Rü yexguma Pedruxü yayaugü, rü poxcupataügu nayatëxcuchi. Rü ñuxüchi ga Erode rü nanamu ga ágümüctülcumü ga norü churaragü na nüxna nadaugüxüçex. Rü wüxitücumüwachigü rü nayexma ga ágümüçü ga churaragü. Rü yemaäcü nanaxü ga Erode, yerü nagu narüñinü ga yema petawena guxü ga duüxügüpëxewa na nagaäxüçex na yamëxgüäxüçex. ⁵ Rü yemaäcü ga Pedru rü poxcupataüwa nayexma rü churaragü rü meäma nüxna nadaugü. Natürü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüçüäx rü poraäcü nayumüxëgü, rü Tupanana naxcëx nacagu.

Tupana rü Pedruxü ínanguxuchixëe ga poxcupataüwa

⁶ Rü yemata ma ga chütaxügu naxüpa ga yema ngunexü ga Erode duüxügüpëxewa nagaxchañxü, rü taxre ga churaragüäru ngäxüwa nepe ga Pedru. Rü taxre ga cadenamaä ninëixgüchacü. Rü togü ga churaragü ga dauxütaexü nüxna nadaugü ga poxcupataüäru iäx. ⁷ Rü ngürüächi yema poxcupataüwa nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxüçüäx ga Coriarü. Rü poraäcü nangóone ga guma poxcupataüwa. Rü yema orearü ngeruü Pedruxü nacuxagü, rü nanabaixächixëe. Rü ñanagürü: —¡Paxama írûda! —ñanagürü. Rü yexgumatama ínwigü ga guma cadena ga Pedru namaä inëixgüchacüçü. ⁸ Rü Pedruxü ñanagürü ga yema orearü ngeruü: —¡Rü icüxcuchichiru rü nacuaixu i curü chapatu! —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxü ga Pedru. Rü ñanagürü ta: —¡Rü icüxcuchi i curü gáuxüchiru, rü chowë rüxü! —ñanagürü. ⁹ Rü nawe narüxü ga Pedru. Rü tama nüxü nacüex ga aixcüma na yüxü ga yema orearü ngeruü namaä üxü. Rü naxcëx rü nangoxetümare. ¹⁰ Rü nüxü nachopetü ga nüxüraüxü ga dauxütaexü, rü ñuxüchi ga yema to ga dauxütaexü. Rü yexguma nawe nangugüga yema iäx ga áchumenexänanaxcëx ga ítamüwaama üxü, rü nüéchama niwâxna. Rü ínachoxü. Rü yexguma marü wüxi ga ítamü inaxixgu, rü nüxna inayarütaxu ga yema orearü ngeruü. ¹¹ Rü yexguma nüxü nicuëxächi ga Pedru, rü nügümaä ñanagürü: —Ñüxma waxi i nüxü chacuäxü na aixcüma Cori ya Tupana núma namuxü i norü orearü ngeruü na Erodemëxëwa choxü napuxü, rü nawe choxü ínanguxuchixëexü

i guxüma i ngëma chomaā naxüguchaăxū i ngëma Yudíugü i tama yaxögüxü —ñanagürü. 12 Rü yexguma yemaxü yacuëxâchigu ga Pedru, rü ngîpatawa naxü ga wüxi ga ngecü ga Maríagu ãegacü. Rü ngîma iyixü ga Cuáü Marcu naë. Rü yéma nangutaquêxegü ga muxüma ga duüßügxü ga yéma yumülxëgxü. 13 Rü iäxtüarü poxeguxüärü iäxwa, rü: —Tu tu tu —ñanagürü ga Pedru. Rü wüxi ga pacü ga Rode ga ngîega iyadau. 14 Rü yexguma nagawa nüxü nacuëxgu ga na Pedru yiixü, rü ngîrü taäemaa rü iiyañamare na nüxü yanaxuxü ga na Pedru yüixü ga iäxtüarü iäxgu chicü. Rü tama iyawâxna ga iäx. 15 Rü yema yexmagüxü rü: —Cungëäemare —ñanagürügü ngîxü. Natürü ngîma rü: —Aixcüma nixi —ngîgürüğü. Rü yexguma ñanagürügü: —Maneca tama nüma nixi. Rü norü dauruü i daxüçüäxmare nixi —ñanagürügü. 16 Natürü ga Pedru rü yoxni iäxwa: —Tu tu tu —ñanagürüama. Rü yexguma naxcë x yawâxnaägu rü nüxü nadaugüga Pedru na yiixü, rü nabaixâchiäegü. 17 Natürü nüma naxunagümëx, rü naxmëxmaä nayanachianexëegü. Rü namaä nüxü nixu na nüxäcü Cori ínanguxuchixëexü ga poxcupataüwa. Rü ñanagürü ta: —jChaütiágumaä rü ngëma togü i yaxögüxümaä nüxü pixü i ngëma ore! —ñanagürü. Rü yexguma inaxüächi, rü toxnamana naxü. 18 Rü yexguma yanguenegü, rü yema churaragü ga poxcupataüwa dauxütaegüxü rü poraäcü nanaxixâchiäegü yerü tama nüxü nacuëxgu ga tacü na ngupetüxü namaä ga Pedru. 19 Rü yemacëx ga Erode rü yema churaragüxü namu na Pedrucëx yadaugüxüçëx. Rü yexguma taxuxüümä iyangaugüga, rü Erode rü yema churaragütugama nananguxëen na nayuexüçëx. Rü yemawena ga Erode rü ínaxüxü ga Yudéanewa, rü Checharéagu nayaçchiü.

Nayu ga Erode

20 Rü Erode rü namaä nanu ga Tirucüäxgü rü Chi-dâñüçüäxgü. Natürü ga yema Tirucüäxgü rü Chidâñüçüäxgü rü naxcëxadaugü na nüxäcü Erodexü nangümüxëegüxü, yerü Erodechiüñanewa nixi ga nayauxgüxü ga nabü. Rü yemacëx wüxi ga Erodeärü duüßügxü ga ãëxgacü ga Batumaä naxämüçüga na nüxü nangüxëexüçëx na Erodemaä yadex-agüxüçëx. 21 Rü Erode rü namaä inaxuneta ga wüxi ga ngunexü na namaä yadexaxüçëx. Rü yexguma yema ngunexü ga nagu inaxunetaxüwa nanguxgu, rü yema Tirucüäx rü Chidâñüçüäx rü Erodexüäntawa nangugü. Rü nicuxcuchi ga Erode ga norü ãëxgacüçüchiru, rü norü tochicaxüwa narüto, rü duüßügxümaä nüxü nixu ga norü ore. 22 Rü yexguma ga guxüma ga yema duüßügxü rü tagaäcü ñanagürügü: —Naä ãëxgacü rü tama duüßüärü dexarüü nixi i norü dexa, natürü ñoma Tupanaärü dexarüü nixi —ñanagürügü. 23 Rü Erode rü yema duüßügxü orëemaä nataäe, rü tama Tupanaxü nicuëxüüchaü ga nüxäcü Tupana nüxü na runügxüexü. Rü yemacëx wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx rü yexgumatama Erodexü niðaaawexëe. Rü öxmigü nanangöx, rü yemamaä nayu. 24 Natürü yema yaxögüxü rü yexeraäcü guxüwama nüxü nixugüe ga Cori ga Tupanaärü ore. Rü muxüchixü ga duüßügxü nüxü nayaxögü. 25 Rü yexguma marü yanguxëeägu ga norü puracü ga Chauru rü Bernabé, rü ñinachoxü ga Yerucharéüwa, rü wenaxärü Aüñioquiäcëx nawoegu. Rü nayagagü ga Cuáü Marcu.

13

Bernabérü Chauru rü inanaxügüe ga to ga nachiüñanewa na nangegüüxü ga Tupanaärü ore

1 Rü yema yaxögüxü ga Aüñioquiäwa yexmagüxütanüwa rü nayexma ga ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orearü uruüggü, rü ñuxre ga yatügü ga Tupanaärü orewa nguxëeätaegüxü. Rü yematanüwa nayexma ga Bernabé, rü Chimäü ga Waxwegu ãegaxü, rü Díchüu ga Chireneçüäx, rü Manae ga wüxiä ãëxgacü ga Erodemaä yaexü, rü Chauru. 2 Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma Coricëx ínangutaquêxegüga rü tama nachibüeäcumä ínayumüxëguguyane, rü Tupanaäe i Üünexü rü ñanagürü nüxü: —jChoxna penamugü i Chauru rü Bernabé na naxügüxüçëx i ngëma puracü i choma nawa chanamugüchäxü! —ñanagürü. 3 Rü yexguma nüxü nachauegu ga tama nachibüeäcumä na nayumüxëegüxü, rü Chauru rü Bernabéétüga naxümëxegü ga yema yaxögüxü, rü ñuxüchi inanamuächitanü na naxügüxüçëx ga Tupanaärü puracü.

Chiprewna naxi ga Bernabé rü Chauru

4-5 Rü Tupanaäe i Üünexü rü inanamuächitanü ga Bernabé rü Chauru. Rü iäne ga Cheüchiawa naxi, rü gumaäärü türewa inaxüächi, rü capaxü ga Chiprewna naxi. Rü Cuáü Marcu nawe narüxü na nüxü nangüxëexüçëx. Rü yexguma Charamína ga iäneärü türewa nangugü, rü inanaxügüe ga nüxü na yaxögüxü ga Tupanaärü ore ga Yudíugüraü ngutaquêxepataügüwa. 6 Rü guxügu nixiägütanü ga yema capaxüwa ñuxmata Papu ga iänewa nangugü. Rü yéma namaä inayarüxi ga wüxi ga Yudíu ga yuüxi ga Barechügu ãegaxü. Rü nüma rü wüxi ga idoratexäxü nixi yerü nügü yaxuxgu rü aixcüma Tupanaärü orearü uruü nixi. 7 Rü nayexma ga yema capaxüärü ãëxgacü ga Chérquiu Paurugu

ãegaxü. Rü nüma nixi ga wüxi ga yatü ga meä naäexü cuacü. Rü yema yuüxü rü guma ãëgxacuarü ngüxéerü nixi. Rü nüma ga ãëgxacü rü norü duüxügüxü namu na Chauru rü Bernabécex yacagüxüçex, yerü nüxü naxinüchaü ga Tupanaärü ore. ⁸ Natürü yema yuüxü ga Griégugawa Erimínugu ãegaxü, rü Chauru rü Bernabéna nayanuxü na Tupanaärü orexü yaxugüxü. Yerü tama nanaxwexe na yaxööbü ga guma ãëgxacü. ⁹⁻¹⁰ Natürü ga Chauru ga Paurugu ta ãegaxü, rü aixcuma Tupanaäe i Üünexü nawa nayexma. Rü nüma ga Pauru rü meäma nüxü nadawenü ga yema yuüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Idoratéxäxü Pa ngoxo Nanex, cuma rü chixexüxicatama cuxüxchaü, rü naxchi cuxai i guxüma i mexü. Ñüxgura tá i nüxü curüxoxta na ícuyatóxéexü i Cori ya Tupanaärü ore i aixcuma ixixü? ¹¹ — Ñuxmatátama cuxü napoxcu ya Cori ya Tupana. Rü tá cungexetü, rü ñuxre i ngunexügu rü tätítama nüxü cudad ya ütxü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcex naxéñexüchi ga yema yuüxü, rü naxmëxmaä nadaugü na texé naxmëxgu yayauxâchixüçex rü namaä itixüxüçex. ¹² Rü yexguma yemaxü nadéüxgu ga yema capaxüärü ãëgxacü rü nayaxö ga Tupanaärü ore, yerü namaä nabaixächiäe ga yema Pauru rü Bernabé nüxü ngüxéexü ga Cori ya Tupanachiga.

Pauru rü Bernabé rü Pichídianewa yexmane ga iäne ga Aüttioquíawa nangugü

¹³ Rü Papuwa inaxiächi ga Pauru namüçügümää rü nixäü ga taxtü ga taxüwa. Rü Pérupe ga iänewa nangugü ga Paüpiriaanewa. Natürü yéma nüxna naxo ga Cuáü Marcu, rü Yeruchareüçex nataegu. ¹⁴ Rü Pérupewa inaxiächi ga Pauru rü Bernabé rü iäne ga Aüttioquíawa nangugü ga Pichídianewa. Rü yéma rü ngüxchigaarü ngunexügu rü Yudiugüarü ngutaquéxepataügü nachocu, rü yéma narütgü natanüwa ga yema ìngutaquéxegüxü. ¹⁵ Rü yemar ngutaquéxewa rü nüxü nadaumatügü ga Tupanaärü mugü ga Moiché ümatüxü rü yema ore ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü. Rü yemawena, rü guma ngutaquéxepataüärü ãëgxacügü, rü Bernabé rü Pauruna nacagü, rü ñanagürü: —Pa Toeneëgük, ngëxguma pexü nangëxmagu i perü ore i taäexéerü i toxcex rü marü name i ñuxma tomaä nüxü pixu —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma inachi ga Pauru, rü naxunagümëxë na iyanachianexüçex ga duüxügü. Rü yexguma duüxügümää nidexa, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü Pa Chautanüxügü rü Guxâma i Pema i To i Nachiüñaneçüäx Ixigüexya Tupanaxü Ngechaügüx, rü iperüxñüü! ¹⁷ —Yima törü Tupana i yixema i Yudiugü, rü tüxü nade ga nuxcumaügüx ga törü oxigü na tüxü nangüxéexüçex. Rü poraäcü tüxü nimuxëe ga yexguma woo to ga nachiüñane ga Equitanewa tayexmagü. Rü yemaäcü wüxi ga taxü ga nachiüñane tüxü nixigüxë. Rü ñuxüchi yemawena, rü norü poramaä tüxü ñagaxü ga yema naänewa. ¹⁸ —Rü dauxchitawa ga ngextä taxüma ixápataxüwa tüxü nagagü. Rü yéma 40 ga taunecü Tupana yaxna tümamaä naxinü ga guxema törü oxigü. ¹⁹ —Rü Tupana nanadai ga yema 7 ga ãëgxacügü ga Canaäñaneçüäx güxüma ga norü duüxügümäächigü. Rü yemaäcü nanaxü na törü oxigüna naxxäxüçex ga yema naäne na tümaärgüxüchi yilxüçex. ²⁰ —Rü 450 ga taunecü rü yemaäcü tüxü narüngüxë. Rü yemawena rü tüxna nanamu ga togü ga ãëgxacügü ga dauruügü ñuxmata Tupanaärü orearü uruü ga Chamue ingucuchix. ²¹ —Rü yexguma ga duüxügü rü Tupanana naxcex nacagü ga wüxi ga ãëgxacü ga rei na namaä inacuäxüçex. Rü Tupana rü nüxna nanamu ga Chau ga Chiche nane ga Beyamítaa ixicü. Rü nüma nüxna nadau ga duüxügü ga 40 ga taunecü. ²² Rü yemawena ga Tupana rü ñanatexüchi ga Chaü, rü Dabixü naxuneta na guma norü ãëgxacü yilxüçex. Rü Dabixü nixuchiga ga Tupana, rü ñanagürü:

“Nüxü chadau rü Dabí ya Ichái nane rü wüxi ya yatü ya poraäcü choxü ngüchaücü nixi. Rü nüma tá nanaxü i guxüma i ngëma choma chanaxwexexü”, ñanagürü ga Tupana. ²³ Rü nuxcuma ga Tupana rü marü inaxuneta rü wüxi i Dabítaa tá nixi i Cristu ixixü, rü tá nanamaxëe i Yudiugü. Rü Ngechuchu nixi ga guma maxëxéerü ga törü oxigümaä nüxü yaxucü ga Tupana. ²⁴ Natürü naxüpa ga Ngechuchu na ínguxü, rü Cuáü ga baiüxüerü rü guxüma ga Yudiugümaä nüxü nixuchiga ga ore i mexü rü ñanagürü:

“Rü name nixi i nüxü perüxoe i pecüma i chixexü, rü Tupanacex pedaugü, rü ipébaiü”, ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma marü yangaicaxgu ga tá na nayuxü ga Cuáü, rü ñanagürü:

“Rü tama choma nixi i ngëma pema nagu perüxñüexü i Cristu chüxü. Natürü chowearma ne naxü i nüma ya aixcuma Cristu ixicü. Rü choma rü napëxewa taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunuärü wëgüwaxüra chame erü nüma rü wüxi i ãëgxacü i tacüxüchima nixi”, ñanagürü ga Cuáü. ²⁶ Rü ñanagürü ga Pauru, —Pa Chautanüxügü i Abráütaagüs, rü Guxâma i Pema i To i Nachiüñaneçüäx i Tupanaxü Ngechaügüx, rü pexcex nixi i ñaa ore i tüxü maxëxéerü. ²⁷ —Rü aixcuma yema Yeruchareüçüäxgü ga duüxügü rü yema norü ãëgxacügü rü tama nüxü nacuëxgü ga tacüchiga na yilxü ga yema ore ga nuxcumaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü i ñuxma perü ngutaquéxepataüwa nüxü pedaumatügüxü i wüxicü i ngüxchigaarü ngunexügu. Rü yemaäcü nümagütama ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü

imèxgükü rü yexguma yamèxgükü rü nayanguxëe ga yema ore ga nuxcüma ümatüxü. ²⁸ — Rü woo taxuüma ga tacü ga chixexü nawa inayangaugü na nayuxëeäxüçex, natürü Piratuna naxcëx nacagü na yamääxüçex. ²⁹ — Rü ningü ga guxüma ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga Ngechuchuchiga ga ñuxäcü tá na nayuxü. Rü yemawena rü nananayaugü ga naxüne ga curuchawa, rü wüxi ga naxmaxügü nayanaxüçuchigü. ³⁰ — Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëe ga woo marü na nayuxü. ³¹ — Rü nüma ga Ngechuchu rü muxüma ga ngunexü naxcëx nangox ga yema duüxügü ga nawe rüxüüga yexguma Gariréaanewa ne naxüngü rü Yerucharéewa naxüngü. Rü ngëma duüxügü nixi i ñuxma i guxü i duüxügümaä nüxü ixugüxü i nachiga. ³²⁻³³ Rü ngëmaäcü i toma rü nüma tangugü na pemaä nüxü tixuxüçex i ngëma ore i aixcüma mexü. Rü dütçax, rü yema uneta ga nuxcümaügüxü ga törü oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana, rü taxcëx nayanguxëe ga yexguma Ngechuchuxü wena namaxëegü. Rü wiyaegüpanewa i norü taxre i capíturuwa rü ngëmachiqa nüxü nixu i ngëgxuma:

“Cuma nixi i Chaune, rü choma nixi i Cunatü chiixü”, ñaxgu. ³⁴ — Rü Tupana rü nuxcüma rü marü nüxü nixu ga wena tá na namaxëeäxü ga Ngechuchu na tama yayixixüçex ga naxüne. Rü norü orewa rü ñanagürü:

“Rü choma tá pexcëx chayanguxëe ga yema unetagü i üünegüxü i aixcüma ixígüxü ga nuxcüma Dabímaä nüxü chixuxü”,

ñanagürü. ³⁵ — Rü ngëmacëx toxnamana i Tupanaärü orewa rü ñanagürü ta:

“Tama cunaxwëxe na yayixixü i naxüne ya Cune ya üüneçü,”

ñanagürü. ³⁶ — Rü yexguma namaixgu ga Dabí, rü nüxü narüngüxëe ga norü duüxügü, yexgumarüü ga ñuxäcü Tupana namuxü. Natüü ñuxuchi nayu, rü nanatü rü naëxütagu natëx ga naxüne, rü niyixi. ³⁷ — Natürü guma Tupana wena namaxëecü ga Ngechuchu rü tama niyixi ga naxüne. ³⁸ — Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgü, rü chanaxwëxe i nüxü pecuëx rü yimatama Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i törü pecadugü ngëgxumarüü i pemaä nüxü tixuxürtü. ³⁹ — Rü ñuxma ya guxüma ya yíxema nüxü yaxögüxe, rü Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i guxüma ga yema pecadugü ga noxri taxucüruwa tüxü nüxü nangechaüxü ga yexguma nagu taxixgu ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. ⁴⁰ — Rü pexuäegü na tama pegu nanguxüçex i ngëma poxcu i Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixuchigüxü ga yexguma ñagügi:

⁴¹ “Rü dütçax, Pa Duüxügü i Tupanaärü Orexü Cugüexü, rü tá pebaixächie rü tá peyue erü pema pemaxëyane rü tá chanaxü i tacü i taxü. Rü pema rü tâitäma peyaxögü i woo texé pemaä nüxü ixuxgu”,

ñanagürü. Rü yexma nayacuëxëe ga Pauru ga norü ore. ⁴² Rü yexguma guma ngutauquëxepataüwa ínachoxügü ga Pauru rü namüçü, rü yema duüxügü ga tama Yudüugü ixígüxü rü nüxü nacéexügü na to ga ngüxchigaarü ngunexügu rü wenaxärü yematama orexü namaä yaxuxüçex. ⁴³ Rü yexguma marü nüxü nachauegu ga na nangutaquëxegüxü, rü Pauru rü Bernabéwe narüxü ga muxüma ga Yudüugü rü müxüma ga togü ga duüxügü ga tama Yudüugü ixígüxü natüü Yudüugürüü yaxögüxü. Rü Pauru rü Bernabé rü namaä nidexagü rü nayaxucuxëgü na guxüguma nagu naxinüeëchaxüçex ga ñuxäcü Tupana nüxü ngechaüäcüma na nadexü. ⁴⁴ Rü yema to ga ngüxchigaarü ngunexügu, rü wiixgutaëx guxüma ga yema iñaneçäx nangutaquëxegü na inaxinüexüçex ga Tupanaärü ore. ⁴⁵ Natürü nayexma ga ñuxü ga Yudüugü ga tama ngutauquëxegu chocuxü. Rü yexguma nüxü nadauzugü ga na namuxuchi xü ga duüxügü ga Paurucex ngutauquëxegüxü rü poraäcü nixäüxächie. Rü inanaxüge ga na Pauruxü nachoxügagüxü rü namaä naguxchigagüxü. ⁴⁶ Natürü ga Pauru rü Bernabé rü tama namuüäcüma yema Yudüugü nangäxügü, rü ñanagürü: — Tupana nanaxwëxe na pemaäxira nüxü tixuxü i norü ore. Natürü ñuxma na nüxü pexoexü i ngëma ore rü tama na penayauxgüchäüxü i maxü i taguma gúxü, rü ngëmacëx i ñuxmax i toma rü tá ngëma tama Yudüugü ixígüxütanüwa taxü. ⁴⁷ — Yerü yemaäcü toxü namu ga Cori, rü ñanagürü:

“Duüxügü i tama Yudüugü ixígüxüärrü ngóonexëerü marü cuxü chixixëe, na guxüwama i noma i naännewa cunangexüçex i chorü ore i maxëxëerü”,

ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma yema orexü naxinüegü ga yema duüxügü ga tama Yudüugü ixígüxü, rü nataäegü rü ñanagürü: — Rü namexëchi nixi i ñaa Cori ya Tupanaärü ore — ñanagürü. Rü nayaxögü ga guxüma ga yema duüxügü ga Tupana marü nüxü unetaxü na nayauxgüäxüçex i maxü i taguma gúxü. ⁴⁹ Rü yemaäcü guxüwama ga yema naännewa nanguchigü ga Cori ya Tupanaärü ore. ⁵⁰ Natürü yema Yudüugü ga tama Ngechuchuaxü yaxögüchäüxü, rü chixexümaä nayaxuxçüxegü ga ñuxre ga ngeçögü ga mexügü ga Tupanaxüü ngechaügüxü rü guma iñaneärrü äëgxacügü na Pauru rü Bernabéxü ínawoxüxüçex. Rü yemacëx ínawoxüü ga yema naännewa. ⁵¹ Rü yexguma ga Pauru rü Bernabé rü inapagütü ga norü üxaxücutü na yemawa nüxü yacuëxächitanüxüçex ga norü chixexü ga yema iñaneçäxüü ga duüxügü. Rü ñuxuchi ga Pauru rü Bernabé rü iñane ga

Ícúniūwa naxī.⁵² Natürü yema yaxōgūxū ga guma īāne ga nawa ínachoxūnewa yexmagūxū rü poraācū Tupanamaā nataāegü, rü Naāē i Üünexū rü aixcūma nawa nayexma.

14

Pauru rü Bernabé rü īāne ga Ícúniūwa nayexmagü

¹ Rü Ícúniūwa rü wüxigu Yudiūgūrū ngutauquēxepataūgu nachocu ga Pauru rü Bernabé. Rü meāma nüxū nixuchiga ga Tupanaārū ore rü yemaācū nayaxōgū ga muxūma ga duūxūgū ga Yudiūgū rü yema tama Yudiūgū ixīgūxū rü ta. ² Natürü yema Yudiūgū ga tama Ngechuchuaāxū yaxōgūxū, rü chixexūmaā nayaxucuxēgū ga yema tama Yudiūgū ixīgūxū na yema yaxōgūxuchi naxaexūcèx. ³ Rü yemacèx muxūma ga ngunexū yexma narūcho ga Pauru rü Bernabé, rü tama namuūēcūma nüxū nixuchiga ga Cori ya Tupanaārū ore. Rü yema duūxūgūnaā nüxū nixu na fluxācū Tupana poraācū tūxū nangechaūxū. Rü nüma ga Cori rü yema duūxūgūxū nüxū nadauxēē na namaā nataāexū ga yema ore. Rü yemacèx Pauru rü Bernabéxū narüngūxēē na inawēxgūāxūcèx ga cuēxruūgū rü na naxūgūāxūcèx ga mexūgū ga Tupanaārū poramaā naxūgūxū. ⁴ Natürü ga guma īāne cūlāx ga duūxūgū rü nitoye. Rü nümaxū rü yema Yudiūgūma naxūgū rü togū rü Pauru rü Bernabéwaama naxūgū. ⁵ Rü yexguma ga yema Yudiūgū, rü yema duūxūgū ga tama Yudiūgū ixīgūxū, rü guma īāne rü āēxgacūgūmaā wüxigu nagu narūxūnū na Pauruxū rü Bernabéxū yayauxgūxū na nutamaā ínamuxūchigūāxūcèx. ⁶⁻⁷ Natürü yexguma nüxū nacuāchigagüga ga Pauru rü Bernabé, rü nibuxmū. Rü Dicóniūānewa yexmane ga īānegü ga Listra rü Derbewa naxī. Rü guma īānegüwa rü guxūma ga yema naānewa ipeagūxū ga duūxūgūmaā rü ta nüxū nixuchigagü ga ore i mexū.

Nutagümaā Pauruxū ínamuxūchigü ga Listrawa

⁸⁻⁹ Rü yéma Listrawa nayexma ga wüxi ga yatū ga ínapogūcutüxū norü bucümatama. Rü yéma narūto rü inarūxūnū ga yema Pauru nüxū ixuxū ga ore. Rü Pauru rü meāma nüxū nadawenū, rü nüxū nadau ga na nüxū nayexmaxū ga norü ūna naxcèx yataanexūcèx. ¹⁰ Rü yexguma ga Pauru rü tagaācū īanagürū nüxū: —Inachi, rü meāma īnangacutū! —īnanagürū. Rü yexguma inayuxnagū ga guma yatū, rü inanaxūgū ga na iyaxūxū. ¹¹ Rü yexguma yema muxūma ga duūxūgū nüxū daugüga yema na naxūxū ga Pauru, rü tagaācū yema Dicóniūgawa nidexagü, rü īnanagürügū: —Tupanagü i naduūxūgūraūxū īnarūxigü, rü tatanūwa nangugü —īnanagürügū. ¹² Rü Bernabé rü tupana ga Chéumāā nanaxūégagü. Rü Pauru rü Érememaā nanaxūégagü yerü nüma nixī ga yadexaxū. ¹³ Rü guma īāne úxūcūxūwa nayexma ga tupana ga Chéuarū tupauca ga taxūne. Rü guma tupaucaarū pai rü yéma nanagagü ga wocagü ga iyatūxū ga puturamaā ngēxāēgūxū. Rü nüma ga pai rü ga duūxūgū rü nadanaicchaū ga yema wocagü naxcèx ga Pauru rü Bernabé na yemamaā nüxū yacuēxūgūxūcèx. ¹⁴ Natürü yexguma nüxū yacuēxāchitanüga ga Bernabé rü Pauru, rü norü gáuxūchirugu nagáugüe na yema duūxūgū nüxū cuēxgūxūcèx na tama namexū ga yema naxcèx naxüechäxū. Rü yema muxūma ga duūxūgūtänüwa nabuxmū, rü īnanagürümaā aita naxüe: ¹⁵ —Pa Yatügūx, ētūxūcū toxcèx penaxū i ngēma? Toma rü pexrūu duūxūgūmare tixigü. Rü nuā taxī na pemaā nüxū tayarūxūxūcèx na nüxū perüxoexūcèx i ngēma chixexūgū i taxuwama mexū rü naxcèx pedaugūxūcèx ya Tupana ya maxūcū ga naxūcū ga daxūguxū i naāne, rü īnoma i naāne, rü taxtū i taxū, rü guxūma i nawa ngēxmaxū. ¹⁶ —Rü nuxcūmayerū nixī ga Tupana ga yaxna namaā naxīnūxū ga duūxūgū ga woo nümagü nanaxwēxegūxū naxūgūgū. ¹⁷ —Natürü nüma ga Tupana rü taguma nüxū narūchau na duūxūgūxū nangūxēxēd. Rü yemacūcū tūxū nüxū nacuēxēē na Tupana yīxū i nümax. Rü nümatama nixī i nüma namuāxū ya pucū rü meā pexū nayaexēxāxū i penetügū. Rü nüma nixī i pexna naxāāxū i pewemü na ngēmaācū petaāēgūxūcèx —īnanagürügū ga Pauru rü Bernabé. ¹⁸ Natürü woo yema orexū namaā na yaxugūxū rü poraācū nüxū naguxcha ga Pauru rü Bernabé ga nüxna na nachogūxū ga duūxūgū ga tama naxcèx na nadaiāxūcèx ga yema wocagü na yemamaā nüxū yacuēxūgūxūcèx. Rü dūxwa yemacèx tama naxcèx nanadai. ¹⁹ Natürü yexgumayane rü īnangugü ga īnuxre ga Yudiūgū ga Aūtioquíawa rü Ícúniūwa ne īxū. Rü chixexūmaā nayaxucuxēgū ga yema muxūma ga duūxūgū na tama Pauru rü Bernabéga naxīnūxēxēcèx, rü namaā nanuēxūcèx. Rü yemacèx ga yema duūxūgū rü nutamaā Pauruxū ínamuxūchigü, rü īāne rü īxpemawa nanatichigügū, yerü nüma nüxū nacuēxgū rü marū nayu. ²⁰ Natürü yexguma yema yaxōgūxū naxūtawa ngutauquēxegu, rü inachi ga Pauru, rü wenaxārū nagu naxūcū ga guma īāne. Rü moxūcū inaxūāchi ga yéma, rü Bernabémaā Derbewa naxū. ²¹ Rü guma īānewa nüxū nixugüe ga ore ga mexū. Rü nanangūxēē ga duūxūgū, rü muxūma Tupanaāxū nayaxōgū. Rü yemawena rü wenaxārū naxcèx nawoegu ga Listra, rü Ícúniū, rü Aūtioquía. ²² Rü guma īānegüwa rü yema yaxōgūxūxū nixucuxēgū, rü nüxū nanangūchäxēēgū na guxūguma meā na yaxōgūāxūcèx. Rü namaā nüxū nixugüe, rü īnanagürügū: —Ngēma

Tupana ǟexgacü íxixüwa na ixücxüçèx, rü tanaxwèxe na muëxpüxcüna guxchaxügümäa yaxna ixinüexü i ñoma i nañewa —ñanagürügü. ²³ Rü Pauru rü Bernabé rü wüxichigü ga iñanewa rü nüxü nixunetatanü ga ñuxre ga yatügü na yaxögüxüärü ǟexgacügü yixigüxüçèx. Rü tama nachibüeäcüma naxcèx nayumüxegü. Rü yemawena rü yima Cori ya Tupana ga nüxü yaxögüäcüna nanaxuaxügü na guxüguma namaä inaxäñixüçèx rü meä nüxna nadauxüçèx ga yema yaxögüxüärü ǟexgacügü.

Pauru rü Bernabé rü naxcèx nawoegu ga Aǖtioquía ga Chíriaanewa yexmane

²⁴ Rü Pichídiaanewa nichopetü, rü Paúpíriaanewa nangugü. ²⁵ Rü Pérupe ga iñanewa nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore, rü ñuxüchi Atária ga iñanewa naxi. ²⁶ Rü yéma rü wüxi ga wapuruge nichoü na Aǖtioquiacüäx nawoeguxüçèx. Rü guma iñane ga Aǖtioquíawa nixi ga noxi duüxügü Tupanana namugüxü ga Pauru rü Bernabé na naxügüäxüçèx ga yema puracü ga ñuxma marü yanguxëégüxü. ²⁷ Rü yexguma ínangugüga ga Pauru rü Bernabé, rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü. Rü namaä nüxü nixugüga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraäcü nüxü na rüngüxëexü. Rü yexgumarüü ta rü namaä nüxü nixugüga ga ñuxäcü na yaxögüäxü ga yema duüxügü ga tama Yudiugü ixígüxü, yerü Tupana nüxü nanatauxchaxëe na yaxögüäxüçèx. ²⁸ Rü muxüma ga ngunexügu yema yaxögüxütanüwa nayexmagü ga Pauru rü Bernabé.

15

Yerucharéüwa nangutaquëxegü

¹ Rü yexgumaïcüü rü nayexma ga ñuxre ga duüxügü ga Yudéaanewa ne ïxü ga Aǖtioquíawa ngugüxü. Rü nümagü inanaxüge ga tükü na nangüexëexü ga guxema yaxögüxe ga Aǖtioquiacüäx, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tama pegü ipewiüchëxmüpëxechirägu yema Moïché tükü muxürüü rü taxuaciüma pexü nangëxma i maxü i taguma gütü —ñanagürügü. ² Natüru ga Pauru rü Bernabé rü tama norü me nixi ga yema, rü yemacëx poraäcü nügü namaä nachoxügagü ga yema duüxügü ga Yudéaanewa ne ïxü. Rü dükwa Pauru rü Bernabé rü ñuxre ga togü ga Aǖtioquiacüäx ga yaxögüxüñü naxunetagi na Yerucharéüwa naxixüçèx na yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü ǟexgacügümäa yamexëégüäxüçèx ga yemachiga. ³ Rü yemacëcü ga yema yaxögüxü ga Aǖtioquiacüäx rü Yerucharéüwa nanamugü ga yema yatügü na naxcèx iyacagüxüçèx rü yamexëégüäxüçèx ga yema ore. Rü Peníchiaanewa rü Chamáriaanewa nachopetü ga Pauru rü Bernabé. Rü yéma rü duüxügümäa nüxü nixugüe ga ñuxäcü yema tama Yudiugü ixígüxü rü nüxü na naxoexü ga nuxcümaüxü ga nacümagü na Tupanawe naxixüçèx. Rü yema oremäa poraäcü nanataäxëegü ga guxüma ga yema yaxögüxü. ⁴ Rü Yerucharéüwa nangugü ga Pauru rü Bernabé. Rü guxüma ga yema yaxögüxü rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü ǟexgacügü rü meäma nanayauxgü. Rü Pauru rü Bernabé namaä nüxü nixugüga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraäcü nüxü na rüngüxëexü na duüxügümäa nüxü yaxugüxüçèx ga ore i mexü. ⁵ Natüru ñuxre ga Parichéugü ga Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü inachigü, rü ñanagürügü: —Name nixi na nügü inawiüchëxmüpëxechirägu i ngëma tama Yudiugü ixígüxü i ngexwaca yaxögüxü. Rü name nixi na naga naxinüexü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü —ñanagürügü. ⁶ Rü yexguma nangutaquëxegü ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü ǟexgacügü na namexëégüäxüçèx ga yema ore. ⁷ Rü yixcama marü ñuxgumama nügümäa yéma yaporagatanücüü, rü inachi ga Pedru, rü ñanagürüü nüxü: —Pa Chaueneëgëx, pema nüxü pecuëx ga na üpamama Tupana choxü yaxuxü ga petanüwa na yema duüxügü i tama Yudiugü ixígüxümaä nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü i maxëxëerü, na nümagü rü ta Ngechuchuaxü yaxögüäxüçèx. ⁸ —Rü yima Tupana ya guxäâexü cuacü rü tükü nüxü nadauxëe na nadeäxü i ngëma duüxügü i tama Yudiugü ixígüxü, yerü nüxna nanamu ga Naäe i Üünexü yema tükna namuaxürrü. ⁹ —Rü Tupanapëxewa rü yixema i Yudiugü rü namaä tawüxigu i ngëma duüxügü i tama Yudiugü ixígüxü. Yerü nümagü rü ta Tupana nüxü nüxü nangechaü ga norü pecadugü ga yexguma nüxü yaxögüägu. ¹⁰ —?Rü tükçüü tama namaä petaäe i ñuxma i ngëma Tupana üxü? ?Rü tükçüü ngëma ngexwacex yaxögüxüxü penaxüxëeħaü i ngëma Moïchéarü mugü i guxchaxü ga torü oxigü rü taxuaciüma naga taxinüexü rü woo yixemagü rü ta taxuaciüma inguxëexü? ¹¹ —Rü tama ngëma mugü nixi i tükü maxëxëexü. Natüru yixema rü tayaxogü na törü Cori ya Ngechuchu tamaä meciümaxügagü yixü na tükna naxämareäxü i maxü i taguma gütü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i naxcèx i nümagü i tama Yudiugü ixígüxü —ñanagürüü ga Pedru. ¹² Rü inanaxüga Bernabé rü Pauru na yadexagüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü inarüchianegü rü inarüxinüemare. Rü Bernabé rü Pauru rü namaä nüxü nixugüe ga ñuxäcü Tupana na nüxü rüngüxëegüxü na naxügüäxüçèx ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaä naxügüxü natanüwa ga yema duüxügü ga tama Yudiugü

ixígüxü. ¹³ Rü yexguma Bernabé rü Pauru igúegagügu, rü nüxíxárü nidexa ga Chaütiágu, rü ñanagürü: —Pa Chaueneégü, jchoxü iperüxiñü! ¹⁴ —Pedru i Chimáu rü tamaä nüxü nixu na ñuxáçü Tupana inaxügüxü ga nüxü na nangüxéëxü ga yema duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü tamaä nüxü nixu ta na ñuxáçü Tupana yema duüxügütanüwa nadeäxü ga ñuxre ga duüxügü na noxru yixígüxüçex. ¹⁵ —Rü ngëma Pedru nüxü ixuxü rü nawüxiña namaä ga yema ore ga nuxcümamaügüxü ga orearü uruügü ümatüxü ga ñaxü:

¹⁶ “Rü ngëmawena rü tá chataegu, rü tá nüxü charüngüxü i Dabitàagü i Yudíugü. Rü woo na-woonemare i ñuxmax, natüru wena táraxü wüxiwa chanaxíxéë, rü tá íchanadagüxüe na noxrirüü naporaexüçex. ¹⁷ Rü ngëmaäcü tá nüxü charüngüxüe na ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü rü chauxcex nadaugüxüçex, wüxiña namaä i guxüma i chorü duüxügü i Yudíugü i choma chadexü. ¹⁸ Rü yemaäcü nüxü nixu ga nüma ga Cori ya Tupana ga nuxcümama tükü nüxü cuëxéëcü ga yema”.

ñanagürü ga yema ore ga nuxcümama ümatüxü. ¹⁹ Rü ñanagürü ga Chaütiágu: —Rü ngëmacex, Pa Chaueneégü, rü chauxcex rü tama name na guxü i Moïché ümatüxü i mugümaä nüxü ichixewexü i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü i nüxü rüxoexü i nuxcümamaüxü i nacümagü na Tupanawe naxíxüçex. ²⁰ —Rü narümemäe nixí i naxcex tanaxümatü i popera, rü ngëmawa namaä nüxü tixu:

- (1) Rü tama name na nangögxüäxü i ngëma naxünagümachi i togü norü tupanane-tachicünëxägüçex dëixü.
- (2) Rü tama name na naï i ngëmaä rü ëxna naï ya yatümaä inapexü.
- (3) Rü tama name na nangögxüäxü i namachi i ngëma naëxü rü ëxna naxüna i wëxnaäxü rü ëxna natügu nguxü.
- (4) Rü tama name na nangögxüäxü ya nagü.

Rü ngëxícatama nixí i inaxwëxexü na naxcex naxümatüxü. ²¹ —Erü guxüne ya ïänewa nangëxma ya Yudíugüarü ngutaquéxepataü i ngextá nuxcümama guxü i ngüxchigaaru ngunexügu nawa ïangüe rü nüxü nixuchigagü i guxüma i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü —ñanagürü ga Chaütiágu.

Popera ga yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxüçex ümatüxü

²² Rü yema ore rü norü me nixí ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü, rü yema yaxögxüäxü i ñexgacögü, rü guxüma ga yema yaxögxüxü. Rü nügümaä ñanagürügü: —¡Ngíxä tatanüwa tanade ya taxre ya yatügu na Aütióquiwá namugüxüçex namaä ya Pauru rü Bernabé! —ñanagürügü. Rü nüxü naxunetagü ga Yuda ga Barsabagu ãegaxü rü Chira. Rü nümagü ga Yuda rü Chira rü ñexgacögü nixí ga natanüwa ga yema yaxögxüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü. ²³ Rü namaä yéma nanamugü ga popera, rü ñiaä nixí ga yema ore ga nagu naxümatügüxü:

“Pa Toeneégü i Tama Yudíugü ixígüxe i Aütióquíagu rü Chiríchaanegu rü Chiríchaanegu Ächiügxü, rü toma i peeneégü i Ngechuchu toxü imugüxe rü toma i yaxögxüäxü i ñexgacögü ixígüxex, rü pexü tarümöxegü. ²⁴ Rü nüxü tacuáchigagü rü ñuxre ga duüxügü ga nüma ne ixü rü woo tama toma yéma tanamugü natüru nümagü rü yéma naxí rü Moïchearü mugümaä pexü nachixewegü rü yemaäcü pexü ñatürexü. ²⁵ Rü yemacex guxüma ga toma rü wüxiña nagu tarüxiñü na totanüwa nüxü taxunetaxü ga taxre ga taeneégü na pexcex ngëma tanamugüxüçex namaä i taeneégü i nüxü ingechaügxü i Bernabé rü Pauru. ²⁶ Rü nümagü i Bernabé rü Pauru nixí ga poraäcü äucümamaxüwa nayexmagüxü naxcex ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁷ Rü ñuxma rü pexcex ngëma tanamugü i Yuda rü Chira na nümagüxuchi pemaä nüxü yaxugüxüçex rü pemaä nangoxéëgüäxüçex i guxüma i torü ore. ²⁸⁻²⁹ Erü Tupanäe i Üñexüçex name, rü toxcex rü ta name na tama muxüma i mugü pexna taxägxü. Rü ñiaä ãgümüci i mugüxicatama nixí i pexü tamuxü:

- (1) Rü tama name na penangöxü i naxünagümachi i togü norü tupanane-tachicünëxägüçex dëixü.
- (2) Rü tama name na penangöxü i namachi i ngëma naxünagü i wëxnaäxü.
- (3) Rü tama name na penangöxü ya nagü.
- (4) Rü tama name na naï i ngëmaä rü ëxna naï ya yatümaä ipexexü.

Rü mexü tá pexügü ega penaxauregu i ngëma mugü. Rü nuäma pexna”, ñanagürü ga yema ore ga naxümatügüxü. ³⁰ Rü natanüxüxü namoxéëgüwena, rü inaxiächi ga yema yéma mugüxü, rü Aütióquiwá naxí. Rü yexguma yéma nangugügu rü nanangutaquéxexüe ga guxüma ga yema yaxögxüxü ga duüxügü, rü nüxna naxaxägü ga yema popera. ³¹ Rü yexguma nüxü naudamügügu, rü poraäcü nataägü namaä ga yema ucuxegü ga nüxna naxaxägüxü. ³² Rü Yuda rü Chira ga Tupanaäru orearü uruügü na yixígüxü, rü muxüma ga oremaä nayaxucuxegü ga yema yaxögxüxü, rü nüxü narüngüxüe na yexeraäcü yaxögxüäxüçex. ³³ Rü marü ñuxre ga ngunexü yéma nayexmagüguwena, rü ñixí. Rü yema yaxögxüxü ga Aütióquíacüäx, rü taäeäcüma Yuda rü Chiraxü narümöxegü rü meäma

ínayamugü na naxcèx nuboeguxüçèx ga yema Yerucharéüçüçüx ga noxri natanüwa namugüxü. ³⁴ Natürü ga Chira rü nagu narüxiñü na yexma Aüütioquíagu naxäñüxü, rü yemacèx Yudaxicatama Yerucharéüçèx nataegu. ³⁵ Rü Pauru rü Bernabé rü ta yexma narücho. Rü wüxigu namaä ga muxüma ga togü, rü nanangüexëe ga duüxügü, rü namaä nüxü nixugüga Cori ya Tupanaärü ore i mexü.

Pauru rü wenaxärü inaxüächi ga to ga nachiüñegüwa na nangeaxü ga Tupanaärü ore

³⁶ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü ñanagürü ga Pauru Bernabéxü: —!Ngixä wenaxärü natanügu tanaxiñe i ngëma yaxögüxü i guxüne ya iñane ga ngextä nüxü ñiuchigaxüwa ga Cori ya Tupanaärü ore na nüxü idauxüçèx na ñuxäçü nüxü ínangutögüxü! —ñanagürü. ³⁷ Rü Bernabé rü nayagaxchaü ta ga Cuáü Marcu. ³⁸ Natürü ga Pauru rü tama nanaxwèxe ga na yagaäñüxü, yerü Paüpíriawa nüxna naxo ga noxri, rü tama ínayaxümüçü ga yema puracüwa. ³⁹ Rü poraäçü nügümaä niporagatanüçü naxcèx ga yema, rü dükwa nügüna nixigü. Rü Bernabé nayaga ga Marcu, rü Chiprearü capaxüwa naxü. ⁴⁰ Rü yoxni ga Pauru rü Chiraxü niga. Rü yema Aüütioquíacüçüx ga yaxögüxü rü naxcèx nayumüçüga na Tupana nüxü rüngüxüçüçèx. Rü yexguma inaxüächi. ⁴¹ Rü Chiriaanewa rü Chirichiaanewa nachopetü, rü yema Tupanaärü oremaä nanataäexëegü ga yema yaxögüxü.

16

Pauru rü Chirawe narüxiñü ga Timutéu

¹ Rü Derbewa rü Listrawa nangugü ga Pauru rü Chira. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yaxöçü ga Timutéugu äegacü. Rü naëñ rü wüxi ga Yuduüga yaxöçü iyixi. Rü nanatü rü wüxi ga Griégu tixi. ² Rü guxüma ga yema yaxögüxü ga Listracüçüxü rü Icuniüçüçüxü rü nüxü nixugüne na mea maxüçü yixixü ga nüma ga Timutéu. ³ Rü Pauru rü nanaxwèxe na Timutéu iyaxümüçüxü. Natürü naxüpa ga na yagaäñüxü rü ínanawiechëxmüpëzechiraü, yerü yemaäñüxü nanaxwèxeüga yema Yuduüga yema naânewa yexmagüxü. Yerü guxüma nüxü nacuëxüga na Griégu tixü ga nanatü. ⁴ Rü guxüñema ga guma iñanegü ga nawa nachopetünewa, rü duüxügümaä nüxü nixugüetanü ga yema ucuxë ga yema Yerucharéüçüçüx ga ngüexüga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärrü äexgacügü nüxü ixugüxü. ⁵ Rü yemaäñüxü yexeraäçü meä nayaxögü ga guxüma ga yema yaxögüxü, rü guxü ga ngunexü rü yexeraäçü nimüetanü ga yema yexwacèx yaxögüxü.

Pauru nangogetü rü wüxi ga yatü ga Machedóniäçüçüxü nadau

⁶ Rü Áchiaanewa naxixchaü na yéma nüxü yaxugüxüçèx ga ore i mexü. Natürü Tupanaäñü Üünexü rü nüxna nanachuxu ga yema. Rü yemacèx Piríquiaanewa rü Gárataanewaama nachopetü. ⁷ Rü Michiaarü naânewa nangugü, rü yéma nagu narüxiñü ga na Bitiniäärü naânewa naxixü. Natürü yéma rü ta Tupanaäñü Üünexü nüxna nanachuxu ga na yéma naxixü. ⁸ Rü yemacèx Michiaanewa nachopetümare rü iñane ga Tróawa nangugü. ⁹ Rü yema chütaxügu rü Pauru nangogetü rü nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Machedóniäçüçüx ga napëxegu chicü. Rü nüxü nacéèxü, ñaxümaä: —!Machedóniäwa naxü, rü toxü rüngüxüçü! —ñaxümaä. ¹⁰ Rü yexguma yemaxü nadëüxgu ga Pauru, rü yexgumatama togü tamexëegü na Machedóniäwa taxixüçèx. Yerü nüxü tacuëxü rü aixcümaxüchi nixi ga Tupana toxcèx çaxü na yema duüxügümaä nüxü tixuxüçèx ga ore i mexü.

Piripuwa nayexmagü ga Pauru ru Chira

¹¹ Rü Tróaarü türewa itaxiñächi, rü capaxü ga Chamotáchiucë wëxgu taxi. Rü moxüäçü Neäporiwa tangugü. ¹² Rü yéma rü dauxchitagu taxü rü Piripuwa tangugü. Rü guma nixi ya Dumacüçügxüarü iñane ga Machedóniäñegu naxügüne. Rü guma nixi ya guxüne ya iñaneäñü tamaëñe ga yéma. Rü yéma tayexmagü ga ñuxre ga ngunexügü. ¹³ Rü ngüçchigaaruü ngunexügu, rü guma iñane iyacuáxütaxü ga natüpechinüwa, yerü nagu tarüxiñüegü rü yéma nayexma ga Yuduügxü yumüxéchica. Rü yéma tarütotü, rü namaä nüxü tixugü ga Tupanaärü ore. ¹⁴ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga Díria ga ngëlega ga Tupanaxü icuëxüüxcü. Rü Tiatíra ga iñecüçüx iñixi. Rü dauxracharaxü ga naxchirumaä itaxe yerü yema nixi ga ngíru puracü. Rü ngíma rü meäma yéma irüxiñü, yerü nüma ga Cori ya Tupana rü ngíxü nanangüchaüxüe na meä inaxiñüçèx ga yema ore ga Pauru nüxü ixuxü. ¹⁵ Rü yemawena rü ñuxüchü ñibaie wüxigu namaä ga guxüma ga ngitanüxügü. Rü yixcama rü toxü icëèxü ñaxümaä: —Ngëxguma pema choxü pedëüxgu na aixcüma nüxü chayaxöñü ya Cori ya Tupana, rü marü name ega chopatagu peyapegü —ngügürü. Rü yéma toxü ixixëe. ¹⁶ Rü wüxi ga ngunexügu ga yexguma yumüxéwa taxixgu ga tomax, rü yéma ngíxü tayangau ga wüxi ga pacü ga corigüxütaxü iñicü ga ngoxoäxcü. Rü yéma pacü rü wüxi ga tacüxü cuëxcü iñixi, rü duüxügümaä nüxü iyaxu ga tacü tá yixcura na ngupetüxü. Rü yemacèx ga duüxügü

rü diērumaā ngīxū nanaxütanü na nüxü yaxuxüçèx na tacü tá na ngupetüxü. Rü yemaäcü poraäcü diēruxü itü naxcèx ga ngīrü corigü. ¹⁷ Rü ngīma towe ingé ga toma rü Pauru, rü tagaäcü ngīgürügü: —Ñaā yatüğü rü Tupana ya tacüxüchimaäru duüxügü nixi, rü pemaä nüxü nixu na ñuñxäcü tá penayaxuxü i maxü i taguma gúxü —ngīgürügü. ¹⁸ Rü yemaäcü iyixi ga muxüma ga ngunexügu. Rü duxwa nüxü nawëxtümüxü ga Pauru, rü ngíxcèx nadauuegu, rü ñanagüri nüxü ga yema ngoxo ga ngīwa yexmaxü: —Ngechuchu ya Cristuégagu cuxü chamu, na ngīwa Içuxüxüçèx —ñanagürü. Rü yexgumatama ngīwa ínaxüxü ga yema ngoxo. ¹⁹ Rü yexguma nüxü nadauugüga ga ngīrü corigü ga marü tama ngīgagu diēru ngīxü na nayauxgüxü, rü Pauru rü Chiraxü ñinayauxü, rü äëxgacügüarü ngutaquëxechicawa nanagagü. ²⁰ Rü äëxgacügüna nanaxuauxü ga yema ngīrü corigü, rü ñanagürügü: —Ñaā Yudügü rü törü ñänewa nanachixeäxëegü i duüxügü. ²¹ —Rü tüxü nangüexëe na naxaurexüçèx i nacümagü i tükna chuxuxü i yixema i Dumacüäxügü —ñanagürügü. ²² Rü yexguma ga guxüma ga yema ñaneçüäk, rü Pauru rü Chirana nayuxgü. Rü yema äëxgacügü nanamu na ñinaxüxüçèx rü ngechiruxüma nañmenexämäa yaçuaixgüäxüçèx. ²³ Rü yexguma marü poraäcü yaçuaixgüäguwocu, rü poxcupataügu nanawocu. Rü nüxna nañaga ga yema poxcupataüärü dauruü na meäma nüxna nadauxüçèx. ²⁴ Rü yexguma yemaxü naxinügu ga yema dauruü, rü poxcupataüärü aixepuguxüchüxü ga ucapugu nanawocu, rü meäma nayachotaparagü. ²⁵ Natüri ngäxüçügü rü nayumüxegü ga Pauru rü Chira, rü nawiyaegü, rü Tupanaxü nicüexügü. Rü yema togü ga poxcuexü rü nüxü naxinüe. ²⁶ Rü ngürüächi poraäcü naxifäxächiane, rü ñinayangogütanüächi ga guma poxcupataüärü caxtagü. Rü yexgumatama niwänxagü ga guxüma ga iäxügü ga guma poxcupataü. Rü guxüma ga yema poxcuexüära cadenaparagü rü niwëgü. ²⁷ Rü pewa ñabaixächi ga yema poxcupataüärü dauruü. Rü yexguma nüxü nadëuxgu ga na yawäxnaçgüxü ga iäxügü ga guma poxcupataü rü nanayaxu ga norü taru na nügü yamäxüçèx, yerü nüma nüxü nacuëxgu rü marü nibuxmü ga yema poxcuexü. ²⁸ Natüri tagaäcü aixta naxü ga Pauru, rü ñanagürü nüxü: —¡Täxü i cugü quimäxü! Rü guxäma i toma rü tanuxmagü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü naxcèx ñinaca ga wüxi ga omü, rü inañächiäcüma yema duüxügü ipoxcuexüga nayangaxi, rü yaduruxäcüma Pauru rü Chirapëxegu nayacaxäpüxü. ³⁰ Rü yexguma ñäxtüwa Pauru rü Chiraxü nagagü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corigü, ¿Tacü tá chaxüxü i choma na choxü nangëmaxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ³¹ Rü nümaä rü ñanangäxügü rü ñanagürügü nüxü: —¡Nüxü yaxö ya Cori ya Ngechuchu, rü tá cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü i cuma rü guxü i cupatacüä! —ñanagürügü. ³² Rü namaä rü guxüma ga yema napatacüäxgümaä rü ta nüxü nixugüe ga Cori ya Tupanaärrü ore. ³³ Rü yemätama oragu ga chütacü, rü nüma ga yema poxcupataüärü dauruü nayayauxgü ga norü oxrigü ga Pauru rü Chira. Rü yemawena rü ñuñuchi inabae ga nüma wüxi tumamäa ga naxmèx rü naxacügü. ³⁴ Rü ñuñuchi ga nüma ga poxcupataüärü dauruü rü napatawa Pauruxü rü Chiraxü nagagü. Rü ñona nüxna naxä rü nataäe ga nüma rü guxüma ga napatacüäxgü ta, yerü Tupanaäixü nayaxögü. ³⁵ Rü moxüäcü pëxmama rü yema ñaneäärü äëxgacügü rü yema poxcupataüärü dauruüxüawa nanamugü ga purichägü na namaä nüxü yanaxugüxüçèx na Pauru rü Chiraxü ñinamuxüxü. ³⁶ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü ñanagürü Pauruxü: —Rü ngëma äëxgacügü rü nuä nanamugü i ore na pexü íchamuxüxüçèx. ¡Rü écü ípechoxü, rü meä ípixil! —ñanagürü. ³⁷ Natüri ga Pauru rü ñanagürü nüxü ga yema purichägü: —Marü chixri tomaä nachopetü i toma i Dumacüäxüçigü na tixigüxü, rü tama toxna nacaxiraäcüma toxü niçuaixgü ga napëxewa ga guxüma ga duüxügü, rü ñuñuchi poxcupataügu toxü nawocu. Rü ñuñma rü cüäcüma toxü ñinamuxüchä. Rü täútäma ngëmaäcü nixi. ¡Rü écü nümatama nüma naxi i äëxgacügü na nümatama toxü íyamuxüxüçèx! —ñanagürü ga Pauru. ³⁸ Rü yexguma ga yema purichägü rü äëxgacügümaä nüxü nayarüxugüe ga yema ore. Rü poraäcü ñabaixächiäegü ga yema äëxgacügü ga yexguma nüxü naxinüegü ga na Dumacüäxüchi yixigüxü. ³⁹ Rü yema naxi, rü Pauru rü Chirana nayacagü na nüxü nüxü nangechaügüxüçèx naxcèx ga yema namaä naxügüxü. Rü ñinamuxü, rü nüxü nacèxügü na nawa inachoxüxüçèx ga guma ñäne. ⁴⁰ Rü yexguma poxcupataüwa inachoxügü ga Pauru rü Chira, rü Diriapatawa naxi. Rü yema yaxögüxümaä nangutaquëxegü, rü nayaxucuxëgü, rü Tupanaärrü oremaä nanataäxëegü. Rü ñuñuchi yemawena rü inaxiächi.

17

Pauru rü Chiramaä nanue ga duüxügü ga Techarónicawa

- 1 Rü ñänegü ga Aüfipori rü Aporóniäwa nachopetü ga Pauru rü Chira, rü ñäne ga Techarónicawa nangugü. Rü yema nayexma ga wüxi ga ngutauquëxepataü ga Yudiügürü.
- 2 Rü guma ngutauquëxepataüwa naxüxü ga Pauru, yerü woetama yema nixi ga nacüma. Rü tomaäxpüx ga ngüchigaarü ngunexügu rü Tupanaärrü ore ga ümatüxüchiga yema

Yudiúgumaā yéma nidexa. ³ Rü meāma naxcèx nanangoxēē ga yema ore, rü namaā nüxü nixu ga tacücèx na nayuxü ga Cristu rü tüxcüü wena na namaxüxü. Rü ñanagürü: —Rü yima Cristu rü Ngechuchu nixi, rü nachiga nixi i pemaā nüxü chixuxü —ñanagürü ga Pauru. ⁴ Rü ñuxre ga yéma yexmagüxü ga Yudiúgü rü nayaxögü, rü Pauru rü Chiratanügu naxägü. Rü yexgumarüü ta Ngechuchuaxü nayaxögü ga muxüma ga Griégugü ga noxri Yudiúgürüü yaxögüxü. Rü muxüma ga ngexügü ga díerüaxögüxü rü ta nayaxögü. ⁵ Rü yemacèx ga yema Yudiúgü ga tama yaxögüxü, rü nanuē rü nixäüxächigü yerü muxüma ga duüxögü nüxü nayaxögü ga Pauru rü Chiraarü ore. Rü norü numaa nanaxitaquēxexēe ga ñuxre ga yatügü ga chixexügü ga taxuwama mexü. Rü yemacèx namugü na nanuēxēēxü ga yema iānecüäx ga duüxögü. Rü Yachäüpatawa nabuxmü ga yema chixexü ga duüxögü na Pauru rü Chiracèx nadaugüxücèx, yerü yema muxüma ga duüxögüpêxewa nanagagüchaü. ⁶ Natürü yexguma tama yexma nüxü yangaugüga, rü Yachäüxü niyauxgü, rü ñuxre ga yaxögüxüxü rü ta ínayauxü. Rü nayagauxütanü, rü guma iāneärü ãëxgacügüpêxewa nanagagü. Rü tagaäcü ñanagürü: —Ngëma Pauru rü Chira i guxü i nañawea duüxögüxü chixexüegüxü, rü nüma rü ta nangugü. ⁷ Rü Yachäü nixi ga nayaxuxü ga napatawa. Rü guxüma i nümagü i ngëma yatügü rü tama naga naxinüüchaü i törü ãëxgacü ya Dumacüäxärrü mugü, erü nüxü nixugüe rü nangëxma i to i ãëxgacü i Ngechuchu —ñanagürüga yema chixexü ga duüxögü. ⁸ Rü yexguma nüxü naxinüüega ga yema oregü, rü poraäcü nanuē ga yema muxüma ga duüxögü rü yema iāneärü ãëxgacüga ta. ⁹ Natürü ga Yachäü rü namücügi rü díerumaā nügü naxütanügi, rü yemacèx nayangëgxü.

Pauru rü Chira rü Beréawa nayexmagü

¹⁰ Rü yemacèma ga chütaxügu rü yema yaxögüxü ga Techarónicacüäx rü iāne ga Beréawa nanamugü ga Pauru rü Chira. Rü yexguma yéma nangugüga, rü Yudiúgürü ngutaquēxepataüwa naxi. ¹¹ Rü yema Yudiúgü ga Beréacüäx, rü yema togü ga Yudiúgü ga Techarónicawa yexmagüxüdärrü yexera narümemaëgü. Rü norü ngúchaümaā meähma nanayauxgü yema ore. Rü guxü ga ngunexügu rü Tupanaärrü ore ga ümatüxüwa nangüe na meäh nüxü nacuëxgüxücèx ngoxi aixcüma yilxü ga yema ore ga Pauru rü Chira namaā nüxü ixuxü. ¹² Rü muxüma ga yema Beréacüäx ga Yudiúgü rü Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta ga muxüma ga Griégugü ga Yatüxügü rü ngexügü ga ãëxgacügü namex iixögüxü, rü nayaxögü. ¹³ Natürü yexguma yema Yudiúgü ga Techarónicacüäx nüxü cuächigagüga ga Beréawa rü ta nüxü na yaxuxü ga Tupanaärrü ore ga Pauru, rü yéma naxi, rü nananuēxēe ga yema iāneärüxü ga duüxögüxü na Pauruamaä chixri nachopetüxücèx. ¹⁴ Natürü yexguma yemacü nacuächigagüga yema yaxögüxü, rü paxama Pauruxü ínaxüxüegü ga guma iānewa. Rü ñuxre ga yema yaxögüxü rü Pauruxü ínixümüçügi. Rü dauxchitagu naxi rü ñuxmata taxtüpechinüwa nangugü. Natürü ga Chira rü Timutéu rü Beréagu narüchooma. ¹⁵ Rü yema duüxögü ga Pauruxü ínixümüçügüxü, rü wapurugu ínayaxümüçügi ñuxmata iāne ga Atenawa nangugü, rü ñuxuchi Beréacèx nawoegu. Rü Pauru rü yema duüxögüxü yéma namuga na paxa naxütawaa naxixücèx ga Chira rü Timutéu.

Atenawa nayexma ga Pauru

¹⁶ Rü yexguma Pauru rü Atenawa Chira rü Timutéu nanguxëegü, rü tama nataäecüraxü yerü nüxü nadau ga guma iānewa ga na poraäcü naxchicüñexämaämare na natupanaäxgüxü. ¹⁷ Rü yemacèx ga Pauru rü Yudiúgürü ngutaquēxepataüwa Cristuchigaxü nixu namaā ga yema Yudiúgü rü yema togü ga tama Yudiúgü iixögüxü ga Tupanaxü icuëxügüxü. Rü guxü ga ngunexügu ga iāneärü plaza ga taxüwa rü ta Cristuchigaxü nixu namaā ga yema duüxögü ga yéma amüçüwa ixü. ¹⁸ Rü nayexmagü ta ga ñuxre ga yatügü ga Epicüriugülarü nguxëëtaewa ngúexü, rü togü ga Etóicugülarü nguxëëtaewa nglexü. Rü nümagü rü inanaxügi ga Pauruamaä na yaporagatanüçüxü. Rü ñuxre ga nümagü rü ñanagürügi: —Rü tacü nixi i nüxü yaxuxü i nüxü yatü i ñdexachamarexü? —ñanagürügi. Rü togü nanangäxügi, rü ñanagürügi: —Maneca wüxi i to i nachiüñaneçüäxärrü tupanagüüre orareü uruü nixi —ñanagürügi. Rü yemacü nidebagü ga yema duüxögü, yerü Pauru rü nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga ga nuxäcü wena na namaxüxü. ¹⁹ Rü düxwa norü ãëxgacügürü ngutaquēxechica ga Areópagu ãëgaxüwa nanagagü. Rü yéma nüxna nacagü, rü ñanagürügi nüxü: —Toma nüxü tacuáxchaü na tacü rü nguxëëtae i ngexwacaxüxü yilxü i ngëma namaā cunguxëëtaexü. ²⁰ Erü toxcèx rü wüxi i taguma nüxü taxinüexü nixi i ngëma ore, rü nüxü tacuáxchaü na tacüchiga yilxü i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürügi. ²¹ Rü yemacü nidebagü, yerü guxüma ga Atenacüäxgü rü yema to ga nachiüñaneçüäxgü ga yexma ächiügüxü, rü woetama yexicagu narüxinüe ga na nüxü yaxuxücèx rü nüxü naxinüüxücèx ga yexwacaxüxü ga oregü. ²² Rü yemacèx ga Pauru rü inachi norü ngäxütanüwa ga yema duüxögü ga yema Areópaguwa ngutaquēxegüxü, rü ñanagürü: —Pa Atenacüäxgü, nüxü chadau na poraäcü perü tupanagügi perüxüñüexü. ²³ —Erü ngëxguma

perü ngutauquēexechicagüwa chixüpetüchigü, rü nüxü chadau i naxchicünexägü i nüxü picuèxülgüxü. Rü wüxi i nachicawa namaā chayarüxü i wüxi i yumüxēchica, rü ngēxma naxümätü i naega i ñaxü: "Tupana ya tama nüxü icuacü", ñaxü. Rü yima Tupana ya tama nüxü pecuáäcüma nüxü picuèxülgücü nixi ya choma pemaä nüxü chixuchigacü. ²⁴ —Rü guma Tupana ga naxücü ga guxüma ga naänegü rü guxüma i nawä ngēxmaxü, rü nüma nixi i norü yora yilxü i daxügxü i naäne rü ñoma i naäne. Rü ngēmacex nüma rü tama duüxügü üxüne ya tupaucagüga naxächiü. ²⁵ —Rü nümatama ya Tupana rü taxucëxma nanaxwëxe i duüxügüarü ngüxüne na namaxüxülcex i nümax, erü taxuuñma nüxü nataxu. Rü nümatama guxäna nanaxä i maxü, rü tüxna nanaxä ya buanecü ya namaä ingüätanüçücü. Rü nümatama tüxna nanaxä i guxüma. ²⁶ —Nüma rü wüxi ga duüxüwatama nanaxü ga guxüma ga duüxügü na guxü i naänewa nangëxmagüxülcex. Rü nüma inaxuneta i ñuxgu tá na nabuxü i duüxügü rü ngexta tá naxächiüxü i wüxicigü. ²⁷⁻²⁸ —Rü yemaäcü nanaxü na naxcëx nadaugüxülcex ga duüxügü rü ñoma eänexüwa tacücë idaugüxürrü nüxü iyangaugüxülcex. Natürü nüma ya Tupana rü woetama guxüguma tüxna nangaicamachirëx, erü nagagu nixi i imaxëxü rü ixiläxtanüçülxü rü ingëxmaxü, ngëgumarü i ñuxre i perü poperaarü ümatüxügü naxümütüxürrü, rü ñanagürügü:

"Rü Tupanaxäcü tixigü", ñanagürügü. ²⁹ —Rü ñuxma na Tupanaxäcügü ixigüxü, rü tama name i nagü tarüxinë rü Tupana rü wüxi i naxchicünexä i uirumüwa rü éxna diërumüwa rü éxna nutawa ixüxürrü nixi. Erü guxüma i ngëma naxchicünexägü rü nümatama i duüxügü nagu naxinüexülcüma nanaxügü. ³⁰ —Rü nuxcüma ga duüxügü rü naëchitamare inatüe, natürü nüma ga Tupana rü namaä yaxna naxinü. Natürü i ñuxma ya Tupana rü nanamu i duüxügü i guxüwama na naxcëx nadaugüxü rü nüxü naxoexü i inacüma i chixexügü. ³¹ Yerü nüma ga Tupana rü marü nüxü naxuneta i wüxi i ngunexü i nagü tá aixcüma guxü i ñoma i naänecüäx i duüxügüna naçaxü i norü maxüchiga. Rü marü nüxü naxuneta ya wüxi ya yatü ya Ngechuchu, rü yima tá nixi ya duüxügüna cacü. Rü Tupana rü guxäxüma nüxü nacuëxëe ga yema ga yexguma Ngechuchuxü wena namaxëëgu —ñanagürü ga Pauru. ³² Rü yexguma yema wena na namaxëxüchigaxü naxinüegü ga duüxügü, rü ñuxre ga nümagü rü Pauruxü nacugü. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Rü wenagu tákarü cuxü itarüxinü i ngëmachiga —ñanagürügü. ³³ Rü yexguma ga Pauru rü ñaxüxü ga natanüwa. ³⁴ Natürü ñuxre ga duüxügü rü Pauruwe narüxi, rü Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü natanüwa nayexma ga Diunichiu ga wüxi ga Areópagutanüxü, rü wüxi ga ngecü ga Dämari ga nglega. Rü ñuxre ga togü rü ta nayaxögü.

18

Corñtiuwa nayexma ga Pauru

¹ Rü yemawena rü inaxüächi ga Pauru ga Atenawa, rü eänne ga Corñtiuwa naxü. ² Rü yéma namaä inayarüxü ga wüxi ga yatü ga Aquiru ga Pötuaneçüäx ga yexwacëx Dumawa ga Itáriaanewa ne üxü namëx ga Prisilamaäx. Rü yéma Corñtiuwa nayexma yerü Dumacüäxgüarü aëgxacü ga Cádiu nanamu ga na inachoxüxülcex ga guxüma ga Yudiügü ga Dumawa. Rü Pauru rü naxütagu nanaxüüne. ³ Rü yexma nape rü naxchirunaxcex ga düxenüärrü üwa nügümaä napuracüe yerü woetama yema nixi ga norü puracü ga Pauru rü Aquiru rü Prisila. ⁴ Rü guxü ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Yudiügürü ngutauquëxepataüwa naxüüxü ga Pauru, rü duüxügümaä nidexaxü, rü nayaxucuxüegüxü. Rü yexgumarü ta nayaxucuxüegüxü ga yema duüxügü ga tama Yudiügü ixigüxü. ⁵ Rü yixcamaxüra ínangugü ga Chira rü Timutéu ga Machedóniåwa ne üxü. Rü yexguma inanaxügü ga Pauru ga aixcüma poraäcü nüxü na yaxuxü ga Tupanaärrü ore. Rü meäma Yudiügüxü nangüexëe na Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu na yilxü. ⁶ Natürü nümagü ga yema Yudiügü rü inanaxügüe ga Paurumaä na nanuëxü, rü namaä naguxchigagüxü. Rü yexguma inapamüchiru ga Pauru, yerü yema nixi ga wüxi ga cuëxruü naxcëx ga yema duüxügü na yemawa nüxü yacuëxächitanüxülcex ga norü chixexü. Rü ñanagürü nüxü: —Pegagu tátama nixi i na ipeyarütauxexü, rü marü tama chaugagu tá nixi. Rü ñomaüçü i choma rü tá ngëma tama Yudiügü ixigüxütanüwa chaxü —ñanagürü ga Pauru. ⁷ Rü ñaxüxü ga guma ngutauquëxepataüwa. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Tíchiu ga Yuchugu aëgaxü. Rü nüma rü Tupanaxü nangechaü rü yexma ngutauquëxepataüçüwagu naxäpata. Rü yemaxütauwa naxü ga Pauru, rü yexma nape. ⁸ Rü Crípu ga ngutauquëxepataüärrü aëgxacü rü namëx rü guxüma ga naxäcügü rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarü ta rü muxüma ga Corñtiucüäxgü rü nayaxögü ga yexguma nüxü naxinüegü ga yema ore, rü ñuxuchi Pauru ínanabaiüxëe. ⁹ Rü wüxi ga chütaxü rü nangoxetü ga Pauru. Rü Cori ya Tupana namaä nidexa, rü ñanagürü: —!Rü tâxü i cumuüxü! !Rü nüxü ixuama i chorü ore! !Rü tâxü i curüchianexü! ¹⁰ —Erü choma rü chacuxütagu, rü taxuétama

chixexü cumaā taxü. Erü daa īānewa rü choxü nangēxma i muxüma i chorü duūxügü —ñanagürü ga Tupana. ¹¹ Rü wüxi ga taunecüarü ngâxü Corftiuwa nayexma ga Pauru. Rü yéma yema duūxügütanüwa namaā nangüexēetae ga Tupanaārü ore. ¹² Natüru yexguma Acayaaneärü äēxgacü yixigü ga Gariōü, rü yema Yudügü rü wüxigu Pauruxü niyauxgü, rü äēxgacüpexewa nanagagü. ¹³ Rü ñanagürügü nüxü ga guma äēxgacü: —Ñäā yatü rü duūxügüxü naxucuxë na Tupanaxü yacuëxügüxüçex rü tama naga na naxinüexüçex i tachitüneärü mugü —ñanagürügü. ¹⁴ Rü Pauru marü nacionagüchaü, natüru nüma ga äēxgacü ga Gariōü rü yema Yudügüxü nangäxü, rü ñanagürü: —Rü ngēxguma chi wüxi i taxü i chixexü naxügxü, rü īxna namätagu, rü ngēxguma chi nixi i choma i pexü ichaxinüxü, Pa Yudügü. ¹⁵ —Natüru ngēma pecümachiga rü perü mugüchiga rü perü nguxüexētaechiga na yixü, rü choma rü tama nüxü chacuáxchaü i ngēma. ¹⁶ Rü pematama penamexēxi! Rü choma rü tama ngēmachigaü äēxgacü chixixchaü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma inanawoxü ga yéma. ¹⁸ Rü yexguma guxüma ga yema duūxügü rü Yudügüarü ngutaquëxepataüärü äēxgacü ga Chótenegü äegaxüxü yexma niyauxgü. Rü yexmatama äēxgacü ga Gariōüpexegu nanaquaixgü. Natüru nüma ga Gariōü rü taxu ñanagürüama.

Pauru rü Aüttioquiacex nataegu, rü ñuxüchi wenaxäri inaxüächi na norü tomaëxpüxcüna to ga nachüllänegüwa nangeaxü ga Tupanaäri ore

¹⁸ Rü yemawena rü muxüma ga ngunexü yéma Corftiuwa nayexma ga Pauru. Rü yixcama nüxü narümxöre ga yema yaxögüxü rü nüxna inaxüächi. Rü īāne ga Chēcreawa naxü namaā ga Prisila rü Aquiru. Rü Chēcreawa nügü nidüpüxüeru ga Pauru yerü marü nayanguxëe ga wüxi ga uneta ga Tupanamaä nüxü yaxuxü. [Rü woetama yema nixi ga nacümagü ga Yudügü ga yexguma yanguxëegüäxgu ga wüxi ga uneta ga Tupanamaä nüxü yaxuxü.] Rü ñuxüchi Chēcrearü türewa rü wüxi ga wapurugu nichoü na Chíriaanewa naxixüçex. ¹⁹ Rü yexguma Epéchiuwa nangugü, rü Pauru nüxna nixügachi ga Prisila rü Aquiru, rü Yudügüarü ngutaquëxepataüwa naxü. Rü yéma namaā nidexa ga yema Yudügü ga guma ngutaquëxepataüwa ngutaquëxegüxü. ²⁰ Rü yema Yudügü, rü muxüma ga ngunexügü nüxü nacéexügü ga yexma na naxäüxüçex, natüru ga nüma rü tama nanaxwëxe. ²¹ Rü yemacex nüxü narümxöäma, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngēxguma Tupana naxwëxegu, rü wena táxaru pexcex chataegu —ñanagürü. Rü yemawena rü Epéchiuarü türewa nayarüxü, rü inaxüächi. ²² Rü Checharéaarü türewa nangu, rü yéma inaxüe. Rü ñuxüchi Yeruchareüwa naxü na nüxü yanamoxëxüçex ga guxüma ga yema yaxögüxü. Rü ñuxüchi Aüttioquäwa naxü. ²³ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma Aüttioquäwa nayexmagu, rü wenaxäri inaxüächi ga Pauru na wüxicügü ga īāne ga Gárataanewa rü Friyiaanewa yexmagünewa íyadauxüçex rü yataäexëegüäxüçex ga guxüma ga yema yaxögüxü ga guma īānegüwa yexmagüxü.

Aporu rü Epéchiuwa nüxü nixu ga Tupanaäri ore

²⁴ Rü yexgumaücü rü Epéchiuwa nangu ga wüxi ga Yudüga aegaxü. Rü nüma rü īāne ga Aleyädrıacüäx nixi, rü nüxü natauxcha ga duūxügüpexewa na yadexaxü. Rü meäma nüxü nacuëx ga Tupanaäri ore i ümatüxü. ²⁵ Rü nüma meä nüxü nacuëx ga Cuáü ga baiüxëerüüäri nguxëetäe ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü nüxü nacuëx na ñuxäü Cuáü duūxügüxü ibaiüxëeëxü. Natüru yexicaxütama nacuëx ga Ngechuchuchiga. Natüru poraäcü nataäeäcüma nidexa rü aixcüma nanangüexëe ga duūxügü. ²⁶ Rü nüma ga Aporu rü tama namuüäcüma inanaxügü ga na yadexaxü ga Yudügüarü ngutaquëxepataüwa. Natüru yexguma Aporuxü naxüñüga ga Prisila rü Aquiru, rü napatawa nanagagü na yexeraäü namaā inanguxüxëeäxüçex ga Ngechuchuchiga. ²⁷ Rü yexguma Acayaanewa naxüxchaügu ga Aporu, rü yema yaxögüxü ga Epéchiucüäx nüxü narüngüxëegü. Rü popera yéma namugü naxcex ga yema yaxögüxü ga Acayacüäx na meä Aporuxü nayauxgüxüçex. Rü yexguma Acayawa nanguxgu ga Aporu rü poraäcü nüxü narüngüxëe ga yema duūxügü ga Tupanaäri ngechaügagu Ngechuchuaüxü yaxögüxü. ²⁸ Rü guxü ga duūxügüpexewa nüxü nüxü nacuëx ga poraäcü na inatüexü ga yema Yudügü ga tama Ngechuchuchüxü cuáxchaüguxü. Rü nümagü ga Yudügü rü taxucürüwama ñuxü ñanagürügü, yerü ga Aporu rü Tupanaäri ore ga ümatüxüwa meäma nüxü nanawëx ga na Ngechuchu rü aixcüma Tupana Nane ya Cristu na yixü.

19

Epéchiuwa nayexma ga Pauru

¹ Rü yexguma Corftiuwa nayexmayane ga Aporu, rü Pauru rü naxpüxanegu idaxü ga namawa nixüpetü, rü Epéchiuwa nangu. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yaxögüxü.

² Rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Marü penayaxuxü i Tupanaäe i Üünexü ga yexguma peyaxögü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Tama. Taguma nüxü

taxinüéchiga na tacü yíixü i Tupanaâe i Üünexü —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Pauru rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Texáexü peyaxögxü ga yexguma ípebaiügü? — ñanagürü. Rü nümagü nanangäxü, rü ñanagürügü: —Toma nüxd tayaxö ga yema Cuáü ga baiühxéerüüdäru nguxéetae —ñanagürügü. ⁴ Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: — Cuáü inanabaiüxée ga yema duüxügü ga nüxü rüxoexü ga nacüma ga chixexü rü Tupanacex daugüxü. Natürü yema duüxügümä nüxü nixu ta na nüxü yaxögüäxülcex ga Ngechuchu ga naweama äcü —ñanagürü ga Pauru. ⁵ Rü yexguma yemaxü naxinüegü ga yema duüxügü rü inabaiü naegagu ga Cori ya Ngechuchu. ⁶ Rü yexguma Pauru rü yema yaxögüületügü naxümëxgu, rü nüxna nangu ga Tupanaâe i Üünexü, rü to ga nagawachigü nidexagi, rü nüxü nixugüe ga Tupanaârü ore. ⁷ Rü maneca 12 ga yatü nixigü ga yema duüxügü. ⁸ Rü tomaëxpüx ga tauemacü yéma nayexma ga Pauru. Rü Yudiügürü ngutaquéxepataüwa naxüüxü rü tama namuâcüma nüxü nixuuxü ga Tupanaârü ore. Rü nanangüexée na nüxäcü äexgacü na yíixü ya Tupana, rü nüxü nanangüchaüxée na Ngechuchuaxü yaxögüäxülcex. ⁹ Natürü nayexma ga fuxre ga duüxügü ga tama nüxü cuëgxüchaüxü rü tama yaxögüchaüxü. Rü nümagü inanaxügue ga na yema muxüma ga duüxügüpëxewa chixexü yaxugüexü nachigagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü yemacex nüxna nixügachi ga Pauru, rü toxnamana nanagagü ga yema yaxögüxü. Rü guxü ga ngunexügu namaä nüxü nixuchiga ga ore nawa ga wüxi ga ngutaquéxepataü ga Tiranuârü nguepataü ga naega. ¹⁰ Rü yemaäcü nanaxü ga taxre ga taunecü, rü yemaäcü guxüma ga Áchiacüäxüga y Yuðiügü rü Griégugü rü nüxü naxinüe ga Cori ya Tupanaârü ore. ¹¹ Rü Tupana Pauruxü narüngüxée ga na naxüäxü ga taxügü ga mexügü ga Tupanaârü poramaä naxüxü. ¹² Rü èixrüxü ga norü dechugü ga Pauru rü naxchirugü rü duüxügü rü yema idaaeweüxültawा nanangegü. Rü yexguma yema idaaeweüxü nüxü ingögügü ga yema naxchiru rü èxna dechu, rü naxcex nitaanegü. Rü yema duüxügü ga ngoxöäxü rü ta naxcex nitaanegü. ¹³ Natürü nayexma ga ñuxre ga Yudiügü ga iñegüwachigü ixétanüxü rü ngoxogürü woxüwa puracüexü. Rü nüxü naxügü na Cori ya Ngechuchuégagu na ñawoxüäxü ga ngoxogü nawa ga yema duüxügü ga ngoxöäxü. Rü ñanagürügü: —Ngechuchu ya Pauru nüxü ixuchigacüélagu pexü tamu na ipechoxülcex —ñanagürügü ga yema Yudiügü. ¹⁴ Rü yema 7 ga yema ügxü, rü wüxi ga Yudiügürü paigüarü äexgacü ga Echebagu äegaxü nanegü nixigü. ¹⁵ Natürü wüxi ga ngunexügu ga yexguma wüxi ga ngoxoxü inatexüchigüchaügu, rü yema ngoxo nanangäxü, rü ñanagürü: —Nüxü chacüex ya Ngechuchu, rü nüxü chacüex ya Pauru na texé yíixü. ¹⁶ Rü yexguma ga yema yatü ga ngoxoxü rü yema duüxügü ga inatexüchigüchaüxüna nayuxu, rü nüxü narüporamaä ga guxüma, rü ñanagäuüxüne. Rü yemaäcü ngexchiruxüma rü napieyüma nibuxmü ga guma ïwa. ¹⁷ Rü guxüma ga Yudiügü rü Griégugü ga Epéchiuwa yexmagüxü rü nüxü nacuâchiga ga yema. Rü poraäcü namuüe ga guxüma. Rü yemaäcü yexeraäcü natachiga ga Cori ga Ngechuchu ga yéma. ¹⁸ Rü muxüma ga yema yaxögüxü rü yéma ningugüetanü, rü guxü ga duüxügüpëxewa nüxü nixugülechigü ga nüma rü ta na nayüüchiréxü, natürü tá nüxü na naxoexü ga yema. ¹⁹ Rü muxüma ga yema iyüüchiréxü, rü yéma nanana ga norü poperagü ga yuüpano ga nawa nangüexü, rü guxäpëxewa ñanagu. Rü yexguma nangugüüägu ga natanü ga yema poperagü, rü maneca 50,000 tachinü ga diéru ga tatanüxüwa nangu. ²⁰ Rü yemaäcü ga Cori ya Tupanaârü ore, rü yexeraäcü nixüchigü, rü yexeraäcü duüxügü nüxü nadau na ñuxäcü naporaxü ga yema ore. ²¹ Rü yemawena ga Pauru, rü nagu narüxñü ga Machedóniâñewa rü Acayaanewaxira na naxüxü, rü yéma ñuxüchi Yerucharéüwa na naxüxü. Yerü yema ñanagürü: —Rü ngema Yerucharéüwa tá chaxü, rü yixcama rü Dumawa rü tá ta chaxü —ñanagürü. ²² Rü yemacex nügüpëxegu Machedóniâñewa nanamugü ga taxre ga norü ngüxéerü ga Timutéu rü Eratu. Natürü nüma ga Pauru rü ñuxre ga ngunexü Áchiagu narüxäxü.

Nanuë ga duüxügü ga Epéchiuwa

²³ Rü yexgumaitücü rü Epéchiuwa rü nanaxixâchitanüäe ga duüxügü, rü poraäcü nanuë nachigagu ga Cori ya Tupanaârü ore. ²⁴ Rü yemaäcü naxüpetü nagagu ga wüxi ga yatü ga diérumüwa puracüxü ga Demétrigu äegaxü. Rü nüma rü ñanaxüxü ga norü tupana ga Atemícharü tupaucachicünexägü ga diérumünaxcex. Rü nayexma ga muxüma ga norü puracütanüxü ga yemawa puracüexü. Rü guxüma poraäcü meä nüxü naxåtanü ga yema puracü. ²⁵ Rü nüma ga Demétriu rü nanangutaquéxexée ga guxüma ga puracütanüxü ga yemawa puracüexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chomüçügü, meä nüxü pecüexüga na ñäa törü diérumüärü puracüga na ngíxü iyaxuxü i törü diéru. ²⁶ Rü marü nüxü pedaugü i ngëma Pauru rü nüxü pexinüe na ñuxäcü yaxucuxëgüäxü i duüxügü, rü ñuxäcü namaä nüxü yaxuxü na tama aixcüma tupanagü yíixü i ngëma tupanagü i yixema ixügüxü. Rü ngëmaäcü muxüma i duüxügüxü nüxü narüxoexée na tama törü tupanagüäxü yaxögüäxülcex. Rü tama nüma Epéchiuwaxicatama ngëxü nawagü natürü wixguxüchi taëx guxü i Áchiawanä

ngēmaācū chixri nayaxucuxēgū i duūxügū. ²⁷ Rü pema nüxü pecuèx rü törü puracücèx rü naxäūcüma i ngēma. Rü wüxi i chixexü ta nixi i naxcèx i törü tupana i Atemichaarü tupauca ya taxüne. Rü nüxma rü muxüma i duūxügū rü ngixü nangechaü i Atemicha i guxü i Áchiaanewa rü guxü i naānewa. Natürü ngēma Pauruarü ucuxēgagu rü düxwa taxuxütáma ngixü nangechaü i duūxügū, rü ngēmaācū düxwa inaärüxo tá ta i törü puracü —ñanagürü ga Demétri. ²⁸ Rü yexguma yemaxü naxinüegü, rü poraācū nanuē, rü tagaācū ñanagürü: —¡Namaxü i Epéchiucüäxgürü tupana i Atemicha! —ñanagürügü. ²⁹ Rü guxüma ga yema īaneçüäxgü rü poraācū yexma īnatüeä. Rü ínayaxüd ga Gayu rü Aritárcu ga Machedóniāänecüäxgü ga Paurumücügü, rü guma īga īaneärü ngutaquēxepataüwa nanagauxütanü. ³⁰ Rü Pauru rü ta yexma naxücuhaü na yema duūxügümää yadexaxücèx, natürü yema yaxögüxü nüxna nanachuxu ga yexma na naxücxü. ³¹ Rü yema Áchiaaneärü äexgacügütanüwa rü nayexma ga fluxre ga Paurumücügü ixigüxü. Rü nümagü rü ta Pauruxütawa namugagü na tama yema ngutaquēxechicagu naxücxücèx. ³² Rü yoxni ga duūxügü ga yema ínangutaquēxegülxüwa, rü nümaxü rü wüxi ga oremaä aita naxüe, rü togü ga to ga oremaä aita naxüe. Yerü poraācū nanaxixächiäegü ga guxüma ga yema duūxügü ga yéma ngutaquēxegüxü. Rü muxüma rü tama nüxü nacuèxgü ga tacücèx na nangutaquēxegüxü. ³³ Natürü yéma nayexma ga wüxi ga Yudüga a Areyáüdrugu äegaxü. Rü yema togü ga Yudügü rü namaä nüxü nixu ga tacücèx na nangutaquēxexü. Rü duūxügüpexewa nanamugü na yadexaxücèx rü naetüwa nachogüxücèx ga yema Yudügü ga yéma yexmagüxü. Rü nüma ga Areyáüdru rü naxunagümëxen iyanachianegüxücèx ga duūxügü, na namaä yadexaxücèx. ³⁴ Natürü yexguma nüxü yacuèxächitanüga ga Aré rü Yudüna na yüixü, rü guxüma ga yema duūxügü rü wüxigu tagaācū aita naxüe. Rü taxre ga ora ninje ga na tagaācū ñagüxü: —¡Namaxü i Epéchiucüäxgürü tupana i Atemicha! —ñagüxü. ³⁵ Rü düxwa yema īaneärü äexgacü nanachiächixëe ga yema muxüma ga duūxügü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Epéchiucüäxgü, guxüma i duūxügü nüxü nacuèx na Atemichaarü tupauca ya taxüneärü dauruü na ixigüxü. Rü guxüma nüxü nacuèx na nüma tüxü nangëmaxü i Atemichachicünenä i daxüwa rüngüxü. ³⁶ —Rü nüxma na guxüma nüxü na cuáxü na aixcüma yüixü i ngēma, rü name nixi na pechiächixü, rü taxuüma i chixexü pexülexü. ³⁷ —Erü ñaä yatügü i nuä pegagüxü, rü taxuüma i chixexü ngimaä naxügü i törü tupana, rü tama chixexü nixugüle ngichigagu. ³⁸ —Rü ngëguma chi Demétri rü ngëma namüçü i namaä napuracüexü rü nüxü nangëxmagu i tacü i tama norü me ixixü, rü nangëxma i ngutaquēxechicagu i ngextä äexgacügü duūxügüxü íicagüxüwa. Rü name nixi na ngema äexgacügüpexewa namexëeäxü i tacü i tama norü me ixixü. ³⁹ —Rü ngëguma nangëxmagu i tacü i to i perü guxchaxügü, rü name nixi i īaneärü äexgacügürü ngutaquēxewa penamexëe i ngëma. ⁴⁰ —Erü nüxma rü taxäücumaxügugü rü ngürüächi äexgacü ya tacü ya Dumawa ngëxmacü rü tükna tá naxcèx naca i ngëma nüxma ngupetüxü. Erü aixcüma taxumaäma tanangäxüega i äexgacü, ega tükna nacaxgu naxcèx i ñaä ngutaquēxe i nawä pexüägatanüxü —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma marü yema ñaxguwena, rü ínayamugü ga yema duūxügü.

20

Machedóniāännewa rü Griégugüchiüänewa naxü ga Pauru

¹ Rü yexguma marü nangupetüga yema na íyacuxcüxü ga duūxügü, rü Pauru naxcèx nangema ga yema yaxögüxü na yaxucuxëgüäxücèx. Rü yexguma marü namaä nüxü nachaugu, rü nüxü narümxü, rü inaxüächi ga Machedóniāännewa na naxüxü. ² Rü yexguma yema naānewa yaxüpetüga, rü taäexü ga oremaä nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü ga wüxicigü ga īaneawa yexmagüxü. Rü yemaäcü Griégugüchiüänewa nangu. ³ Rü yéma nayexma ga tomaäxpüx ga tauemacü. Rü yexguma marü inaxüächichaüga ga Chíriaanewa na naxüxü, rü tama wapurugu nüxü yerü nüxü nacuächiga ga na fluxre ga Yudügü yamëgxüchaüxü. Rü yemacèx nagu narüxüna ga dauxchitagü na nataeguxü, rü wenaxärü Machedóniāännewa na naxüpetüxü. ⁴ Rü ínayaxümüçügü ga Chópate ga Beréacüäx ga Piru nane, rü Aritárcu rü Següdu ga Techarónicacüäxgü, rü Gayu ga Derbecüäx, rü Timutéu, rü Tíquicu, rü Turuquínu ga Áchiaanecüäxgü. ⁵ Rü yema yatügü rü nüxüra topëxegu naxägü, rü Tróawa toxü nayarüngüxëegü. ⁶ Rü nawena ga yema Yudügürü peta ga üpetüchiga ga pâü ga ngearü puxëerüäxü nagu nangögxüxü, rü wapurugu Piripuwa itaxiächi. Rü wüxiimëexpüx ga ngunexü ngupetüga, rü Tróagu nüxü tayangaugü ga yema topëxegu ägxüxü. Rü yexma tarücho ga 7 ga ngunexü.

Tróagu naxüäne ga Pauru

⁷ Rü yema yüxüärü ngunexüga rü tangutaquēxegü namaä ga yema yaxögüxü na tanangöhxücèx ga pâü ga bûcuxü yema Ngechuchu toxü ngüexëexü. Rü yema

jaxōgūxūmaā nidexa ga Pauru. Rü nanamēxēē ga norü dexa ūuxmata ngāxūcwa nangu, yerü moxūācü inaxūāchichaü. ⁸⁻⁹ Rü daxūwa ga guma īpataarü tomaēxpūxchiüwa yexmaxü ga ucapuwa tangutaquēxegü. Rü namu ga omü ga yéma naīgūxü. Rü nayexma ga wüxi ga ngextūxücü ga Euticugu äegacü. Rü yéma wüxi ga yema ucaputapūxarü iāxwa narüto. Natürü ga Pauruarü dexa, rü poraācü namēx. Rü yemacëx ga guma ngextūxücü rü poraācü nayaxta, rü duxwa nipeāchi rü yema iāxwa narüngü, rü ūnaxtūanegu nangu. Rü yéma yucüma nanayauxgü. ¹⁰ Rü īnarüxü ga Pauru, rü nayanawüxüchi ga guma ngextūxücü, rü duūxügūxü ūnanagürü: —Tāxü i pehaiačhičex, erü namaxü nixü! —ūnanagürü. ¹¹ Rü yexguma wenaxārü daxü naxü, rü inanabüci ga yema pāu, rü nanangox. Rü wenaxārü nidexa ūuxmata yangune, rü yexguma inaxūāchi. ¹² Rü guma ngextūxücü rü maxücü napatawa nanagü. Rü yemacëx poraācü nataāegü ga guxüma ga nümagü.

Tróawa inaxūāchi ga Pauru rü Miretuwa naxü

¹³ Rü yexguma ga Pauru rü ūnanagürü: —Dauxchitagu tá chixü ūuxmatata īāne ya Achuwa changu na ngema pexü chixülexücex —ūnanagürü. Rü yemacëx ga toma rü wapurugu tichoü rü yoxni napēxegu taxü ūuxmata Achuwa tangugü. ¹⁴ Rü yexguma Achugu Paurumaā togü tayangauxgu, rü yéma toxü nixüe. Rü tachopetü ga yéma ūuxmata Miterénewa tangugü. ¹⁵ Rü yéma itaxiāchi rü moxūācü Quíuarü toqmètawा tachopetü. Rü yemaārü moxūācü Chamowa tangugü. Rü yemaārü moxūācüama Miretuwa tangugü. ¹⁶ Rü yemaācü itixī yerü ga Pauru rü tama Áchiaanegu nanuxcuchaü. Yerü nanaxwèxe ga paxa Yeruchareéüwa na nanguxü naxcëx ga Pëtecóstearü ngeunexü. Rü yemacëx nagu narüxiñü na tama Epéchiugu iyadauxü.

Yaxōgūxūārü äēxgaciügü ga Epéchiucüāxmaā nidexa ga Pauru

¹⁷ Natürü yexguma Miretuwa tangugü rü Epéchiuwा naxcëx namuga ga Pauru na naxütawa naxiūlcex ga yema yaxōgūxūārü äēxgaciügü ga Epéchiucüäx. ¹⁸ Rü yexguma Pauruxütawa nangugü, rü ūnanagürü nixü: —Pema meā nüxü pecuēxgü ga ūuxācü pepēxewa na chamaxüxü ga guxüga ga yexguma noxritama nuā Áchiaanewa chaxüxgu. ¹⁹ Rü guxüguma ga yexguma petanüwa chayexmagü, rü meāma chanaxü ga Cori ya Tupanaärü puracü, taguma chaugü chichuēxüācüma. Rü woo muēxpüxcüna poraācü changechaügu, nagagu ga yema chixexü ga chomaā naxüguchaüxü ga Yudüugü, natürü naētua chanaxüama ga yema puracü. ²⁰ Rü taguma íchayachaxächi ga pemaā nüxü na chixuxü ga guxüma ga yema ore ga puer mextücex ixixü. Rü guxü ga duūxügüpēxewa, rü pepatagüwa rü ta pexü changüexēē ga yema ore. ²¹ Rü Yudüugümaā rü yema tama Yudüugü ixigüxümaā nüxü chixu na namexü ga na nüxü naxoexülcex ga norü chixexügü rü Tupanaga naxiñüexülcex, rü nüxü na yaxōgūxülcex ga törü Cori ya Ngechuchu. ²² Rü ūuxma rü Yeruchareéüwa chaxü erü Tupanaäe i Üünexü rü ngema choxü namu. Natürü tama nüxü chacuēx na īacü tá choxü ūpetüxü i ngema. ²³ Rü ngema nüxü chacuáxü nixü i duūxügü tá choxü napoxcu rü guxchaxügü tá choxü naxüpetü i Yeruchareéüwa. Rü ngēxicatama nixü i chomaā nüxü yaxuxü i Tupanaäe i Üünexü i guxüne ya īāne i ngextá íchixügüxüwa. ²⁴ Natürü tama ngema åūcūmaxügu charixüñü erü nüetama nixü ega woo chayuxgu. Natürü ngema chanaxwèxexü nixü na taăēacüma chapuracümaxü na meā chayanguxéexülcex i ngema puracü ga törü Cori ya Ngechuchu choxna åxü rü nüxü chixuxülcex i norü ore i mexü na ūuxäcü Tupana tükü ngechaüxü. ²⁵ Rü ūuxma rü marü nüxü chacuēx rü tagutáma wena choxü pedaugü i pema ga marü pemaā nüxü chixixe na ūuxäcü äēxgaciü na yüñü ya Tupana. ²⁶ Rü ngēmacëx i ūnomä i ngeunexü rü pemaā nüxü chixu rü marü tama chaugagu nixü ega texé petanüwa iyarütauxgu. ²⁷ Erü marü meāma pemaā nüxü chixu i guxüma i ngema Tupana pexü naxwèxexü, rü taxuüma ichicux. ²⁸ Rü ngēmacëx i ūuxma rü penaxwèxe na pexuāgëxü rü meā nüxna pedaugüxü i guxüma i yaxōgùxü i petanüwa ngēxmagüxü. Erü ngema nixü i Tupanaäe i Üünexü nagu pexü mugüxü na nüxna pedaugüxülcex i ngema Tupanaäru duūxügü i yaxōgùxü i Ngechuchu nagümaätama naxcëx taxexü. ²⁹ Choma nüxü chacuēx rü ngēxguma íchixüxgu, rü chowena tá pexcëx nuā naxü i togü i duūxügü. Rü tá nanachixexéechä i ngema yaxōgùxü ūnomä airugü i idüraexü i carnerugüxü ngiāchixéexürrü. ³⁰ Rü woo petanüwatätama nangēxmagü i nümaxü i tá doramaremaā nangüexéexü i ngema yaxōgùxü na nügüwe naxiñüexülcex. ³¹ Pegüna pedaugü, rü nüxü pecuēxächie na ūuxäcü tomaēxpüga taunecüga rü ngeunecü rü chütacü rü taguma íchayachaxächičü ga pexcëx chaxauxäcüma na pexü chixucüxügü i wüxicügül ³² Rü ūuxma, Pa Chaueneēgü, rü Tupanana pexü chamugü. Rü chanaxwèxe i naga pexiñü i norü ore i tükü nüxü cuexéexü na ūuxäcü poraācü tükü nangechaüxü. Erü ngema norü ore tá pexü naporaexēē na törü Coricëx pemaxēxülcex rü pexü nangēxmaxülcex i pechica namaā i guxüma i duūxügü i Tupana dexü. ³³ Choma rü taxuguma chaugücex chanaxwèxe ga texéarü dïerü rü texéchiru. ³⁴ Rü pematama rü meā nüxü pecuēx ga ūuxäcü

daa choxmēxmaā na chapuracüxü naxcèx ga yema choxü rü chomüciğüaxü taxuxü.³⁵ Rü guxüguma meā pexü chängüexēē na ngēmāäcü pepuracülexü na nüxü perüngüxexücxèx i ngēma duüxügü i nüxü nataxuxü. Rü name nixi na nüxna pecuëxächiexü i Cori ya Ngechuchuarü ore ga nümatama ñaxü:

“Rü narümemäe nixi i pema na toguena penaxäxü rü tama i tüma pexna tanaxäxü”, ñaxü.³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga Pauru, rü inacaxäpüxü namaā ga guxüma, rü nayumüxé.³⁷ Rü guxüma poraäcü naxauxe, rü Pauruna nanëjxächigü, rü nüxü nachúxgü.³⁸ Yerü poraäcü nangechaüe naxcèx ga yema ore ga namaā nüxü yaxuxü ga:

“Marü tagutáma wena choxü pedaugü” ñaxü. Rü nümagü inayaxümüçügü ñüxmata wapuruwa nangu.

21

Yeruchareüwa naxü ga Pauru

¹ Rü yexguma nüxna itaxächi ga yema yaxögüxü, rü wapurugu tichoü. Rü capaxü ga Coscèx noxtacüma tixaü. Rü moxüäcü rü Rodawa taxü. Rü yéma itaxächi, rü Patarawa tangugü.² Rü yexma nüxü tayangau ga wüxi ga wapuru ga Penichiawa üxüne. Rü nagu tichoü, rü itaxächi.³ Rü yixcamadüra nüxü tadaugü ga Chipre. Rü torü toxwecüwawaana naxü, rü nüxü tachopetü. Rü itiñaxwetaxü ñüxmata Chiriaanewa tangugü. Rü Tiruwa itachoü, yerü yéma nixi ga inanuñäcüxü ga guma wapuru.⁴ Rü yexma nüxü tayangau ga yémacüäx ga yaxögüxü, rü ⁷ga ngunexü yéma natanüwa tayexmagü. Rü Tupanaäe i Üünexü nayadexagüxēē ga yema yaxögüxü, rü Pauruxü ñanagürügü: —iTäxü i Yeruchareüwa cuxüxü! —ñanagürügü.⁵ Natüru yexguma nangupetüga yema 7 ga ngunexügü, rü itaxächi. Rü yema yaxögüxü rü towe narüxi. Rü naxmëxmaächigü rü naxäcügumaächigü toxü inixümüçügü ga guxüma ñüxmata guma ñanechipenüwa tangugü. Rü yexma naxnütüga tacaxgüpüxü, rü tayumüxegü.⁶ Rü yexguma ga toma rü nüxü tarümoxegü, rü tichoü ga wapuruwa. Rü nümagü rü napatacex nawoegu.⁷ Rü toma rü Tiruwa itaxächi rü Turemäidawa tangugü. Rü yéma itachoü, yerü yexma nayacuex ga wapurugu na taxixü. Rü nüxü tarümoxegü ga yema yaxögüxü ga yéma yexmagüxü, rü wüxi ga ngunexü natanüga tarücho.⁸ Rü moxüäcü itaxächi ga yéma, rü Checharéawa tangugü. Rü Piripi ga Tupanaärü orearü uruüpatawa taxü. Rü nüma rü yema 7 ga ngüxéerüugü ga tupaucana daugüxütanüxü nixi. Rü yexma naxütagu tapegü.⁹ Rü nüma nüxü iyexma ga ägümüçü ga naxäcügü ga taguma ixäteüga Tupanaärü orexü ixugüecü.¹⁰ Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma tayexmagüga, rü Yudéeanewa ne naxü ga wüxi ga Tupanaärü orearü uruü ga Agabugu äegaxü.¹¹ Rü yexguma toxütawa nanguxgu ga Agabu, rü nanayaxu ga Pauruarü goyexü. Rü namaā nügü ninëjxäcü, rü nügü ninäiméx, rü ñanagürü: —Tupanaäe i Üünexü marü chomaä nidexa rü ñanagürü:

“Rü ñaäcü tá nayanëjxü i Yudíugü i Yeruchareüwa i ñaä goyexüärü yora. Rü ngēma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxüma tá nanamugü”, ñanagürü.¹² Rü yexguma yema orexü taxinüegü, rü toma rü yema Checharéacüäxgümä Pauruxü tacëexügü ga tama Yeruchareüwa na naxüxüex.¹³ Natüru nüma ga Pauru rü toxü nangäxü rü ñanagürü: —iTüxcüü pexauxe rü choxü pengechaüxéē? Choma rü íchamemare na chinäixü. Rü ngëgxumarüü ta rü marü íchame na Yeruchareüwu chayuxü naxcèx ya Cori ya Ngechuchu —ñanagürü.¹⁴ Rü yexguma marü taxuacüma tanachuxugu, rü tachianemare, rü ñatarügü: —Íecü yangu i Cori ya Tupanaärü ngüchä! —ñatarügügü.¹⁵ Rü yemawena rü togü tamexéegü, rü Yeruchareüwa taxü.¹⁶ Rü towe narüxi ga ñuxre ga yaxögüxü ga Checharéacüäxgü, rü Machöüpüpatawa toxü nagagü. Rü nüma nixi ga wüxi ga Chíperecüäx ga ñupamama woetama yaxöoxü. Rü naxütagu tapegüxü.

Chaütiáguxütagu nanaxüâne ga Pauru

¹⁷ Rü yexguma Yeruchareüwa tangugü, rü yema yaxögüxü rü taäeäcüma toxü nayauxgü.¹⁸ Rü moxüäcü ga Pauru rü tomaä Chaütiáguxütagu nanaxüâne. Rü yéma nangutaquëxegü ga guxüma ga yaxögüxüärü äexgacügü.¹⁹ Rü nüxü narümoxü ga Pauru, rü ñuxuchi meäma namaā nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupana üxü ga yexguma yema tama Yudíugü ixígüxümaä nüxü yaxuxgu ga Tupanaärü ore.²⁰ Rü yexguma Pauruarü orexü naxinüegü ga nümagü, rü Tupanaxü nicuexüügü. Rü ñanagürüga Pauruxü: —Düçex, Pa Toeneëx, cuma nüxü cucuex rü nangëxma i muxüchixü i Yudíugü i yaxögüxü. Rü guxüma i nümagü rü nanaxwëxegü na nagu naxixü i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü.²¹ Natüru ga togü ga tama yaxögüxü rü marü namaā nüxü nixugüga na cuma rü cunangüexëxü i guxüma i Yudíugü i togü i nachiüñanewa ngëxmagüxü, na tama naga naxinüexücxèx i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü. Rü marü namaā nüxü nixugüga na cunangüexëxü na tama tükü ñawüchëxümpëxechiraüxücxèx ya nanegü, rü na tama naga naxinüexücxèx i tacümagü ga Moïché tükü muxü.²² ¿Tacü tá ixüexü i ñüxmäx? Erü ngëma Yudíugü i yaxögüxü rü aixcüma

tá nüxü nacuèxgü na marü nuã cunguxü. ²³ ¡Rü ngëmacëx name nixi na cunaxüxü i ngëma tá cumaã nüxü tixuxü! Nuã totanüwa nangëxma i ägümüçü i yatügü i yanguxëêchaüxü i wüxi i uneta i Tupanamaã nüxü yaxuxü. ²⁴ ¡Ngema tupauca ya taxünnewa nagagü, rü wüxi guma namaã yanguxëe i ngëma tacüma ga Moïchë tüxna ãxü, rü Tupanapëxewa pegü peyamexëegü! ¡Rü nüxü naxütanü i fluxregu nüxü naxätanü na yadüpüküerugüxüçex i ngëma yatügü na ngëmaçü yanguxëegüäxüçex i norü unetagi! Rue ngëmawa rü guxüma i ngëma Yudügü rü tå nüxü nacuèxgü na aixcüma cuma rü ta naga cuixüxüxü i ngëma mugü ga Moïchë ümatüxü rü tama aixcüma na yïixü ga yema ore ga cuchiga ga nüxü yaxugüdeü. ²⁵ Rue fluxüchi ngëma yaxögüxü i tama Yudügü ixigüxü, rü marü naxcex tanaxümitü ga torü ore na tama nangögxüäxüçex i tacü i namachi i marü togü norü tupananetachicünexägxü namaã icuèxüügüxü, rü tama na nangögxüäxüçex ya nagü, rü tama nangögxüäxüçex i naëxügü rü éxna naxünlagü i wëxnaäxü, rü tama naï i ngemaã rü éxna naï ya yatümaã inapexüçex —ñanagürügü.

Tupauca ga taxünnegu Pauruxü niyauxgü

²⁶ Rue yexguma ga Pauru rü yéma tupauca ga taxünnewa nanagagü ga yema ägümüçü ga yatügü. Rue moxüäcü rü Tupanapëxewa nügü namexëe ga Pauru wüxi guma namaã ga yema yatügü. Rue fluxüchi guma tupauca ga taxünnegu namaã naxüci na paimaã nüxü yaxuxüçex na 7 ga ngunexügü tá yïixü na yanguxëegüäxü i yema norü uneta ga Tupanamaã nüxü yaxugüxü, rü yemawena rü tå na inaxämaregüxü i norü ämargü ga Tupanaxü namaã yacuèxüügüxü ga wüxicigü. ²⁷ Rue yexguma marü naguxchaüga ga yema 7 ga ngunexü, rü fluxre ga Yudügü ga Áchiaanecüägxü rü Pauruxü nadaugü ga tupauca ga taxünnewa. Rue yema Yudügü rü duütxügüxü nanuëxëe na Pauruxü yayauxgüdçex. Rue yemacëx Pauruna nayuxgü. ²⁸ Rue tagaäcü aita naxüe ñaxümaä: —Pa Tomüçügü Pa Yudügü, ¡Paxa toxü perüngüxüçex! Ñäa nixi i ngëma yatü i guxüwama yangüexëchigüxü i duütxügü na taxchi naxalexüçex i yixema i Yudügü, rü naxchi na naxaexüçex i ngëma mugü ga Moïchë ümatüxü rü daa tupauca ya taxüne. Rue naetüwa i fluxmax rü nuxa daa tupauca ya taxünnegu nanamucu i fluxre i duütxügü i tama tacümagü ixü, rü ngëmaçü nanaxüxaxü i ñäa nachica i üünexü —ñanagürügü. ²⁹ Rue yema ñanagürügü yerü üpaacü Yerucharéüwa Paurumaã nüxü nadaugü ga Turuquínu ga wüxi ga Epéchicüägxü ga tama Yudügü ixixü. Rue nüxü nacuèxgü rü Pauru marü yexma nanaxüçex i yexguma ga taxünnegu. ³⁰ Rue guxüma ga yema ïancüägxü rü poraäcü nanuë. Rue tupauca ga taxünecex nibuxmü, rü Pauruxü niyauxgü, rü tupauca i jätüwa nanatüchigügü. Rue yexguma paxa nanawäxtagü ga guma tupauca ga taxüneärü i åxü. ³¹ Rue yexguma Pauruxü yamëgxüchaüga ga duütxügü, rü Dumacüäx ga churaragüäxü äëxgacüxüäxü nanguchiga ga ore na guxüwama ga Yerucharéüwa rü na nanuëxü ga duütxügü. ³² Rue yexgumata ga guma churaragüäxü äëxgacü rü nanangutäquëxexëe ga yema norü capitäügü namaã ga norü churaragü, rü paxa yema duütxügü iyexmagüxüwa naxi. Rue yexguma guma äëxgacüxü rü yema churaragüxü nadaugüga duütxügü, rü ïnayachaxächigü ga na Pauruxü yamëgxü. ³³ Rue yexguma ga guma äëxgacü rü Paurucëx nixü rü nayayaxu. Rue nanamu na taxre ga cadenamaã na yanëixgüäxüçex. Rue nüxna naca na texé yïixü, rü tacü naxüxü. ³⁴ Natürü yema muxüma ga duütxügü rü toxica ga oremaã aita naxüe ga wüxicigü. Rue yexguma taxuacüma meä nüxü nacuèxgu ga tacüçex na nanuëxü, rü guma äëxgacü rü nanamu na churaragüpatawa Pauruxü nagagüxü. ³⁵⁻³⁶ Rue yexguma churaragüpataarü toxönewa nanguxu ga Pauru, rü churaragü nayangetaügu naxchaxwa ga yema muxüma ga duütxügü, yerü nanuëxüchi rü nawe nicaetenü rü ñanagürügü: —¡Yamëxüchi! —ñanagürügü.

Pauru rü duütxügüpëxewa nügüëtüwa nidexa

³⁷ Rue yexguma marü churaragüpatagu yamucuchigüchaüga rü Pauru rü Griégugawa guma äëxgacüna naca rü ñanagürü: —Cuxü namexü na cumaã nüxü chixuxü i wüxi i ore? —ñanagürü. Rue nüma ga äëxgacü nanangäxü rü ñanagürü: —Exna nüxü cucusü na Griégugawa quidexaxü. ³⁸ ¿Tama éxna cuma yïixü i Equitucüäx ga üpaxüra rü duütxügüxü cunuëxexü na äëxgacüma nügü nadexüçex rü dauxchitawa ga taxüema ixäpataxüwa cunagüxü ga 4000 ga yatügü ga máetaxügü? —ñanagürü. ³⁹ Rue yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü Yudügü chixi, rü Tarsucüäx chixi. Rue Chirichia newa rü yima nixi ya wüxi ya ïane ya taxüchine. Rue ngëxguma curü me yixigu, rü cuxunacha na duütxügüma chidexaxüçex —ñanagürü. ⁴⁰ Rue yexguma ga guma äëxgacü rü: —Ngü —ñanagürü. Rue nüma ga Pauru, rü churaragüpataarü toxönegu nachinagu, rü naxunagümëxë na nachiächixüçex ga duütxügü. Rue yexguma nachiächiegu, rü Yudügawa nidexa, rü ñanagürü nüxü:

22

¹—Pa ChautanüxÜgüx, jrü choxü iperüxñüe i ngëma ñuxma tá pemaä nüxü chixuxü na chaugüétüwa chidexaxÜcè! —ñanagürü. ²Rü yexguma nüxü naxñüe ga na Yudíugawa namaä yadexaxü, rü yexeraäcü inayarüchianegü. Rü yexguma namaä yadexagu ga Pauru, rü ñanagürü: ³—Choma rü Yudíu chixi, rü Chiríchiaaneärü iäne ga Tarsugu chabu. Natürü doma iäne ya Yerucharéüwa chaya, rü Gamaniëü nixi ga chorü nguxëëruü. Rü meäma nawa changux ga guxüma ga mugü ga nuxcümaÜgüxü ga törü oxigü nagu ixü. Rü guxüguma naxcèx chadau na guxüma i chorü ngúchañma Tupanañü chapuracüü, ngëgumarüü i guxâma i pema i ñuxmax. ⁴—Rü choma ga üpa rü poraäcü nawe chingëchigü ga yema Ngechuchuaxü yaxögüxü na chanadëxÜcèx. Rü íchanayauxü, rü chanapoxcüe ga muxüma ga yema yaxögüxü ga yatüxügü rü ngexügü. ⁵—Rü nüma ya paigüeru rü guxüma i tupauca ya taxüneärü äexgacügülerügü rü nüxü nacuëgxü na aixcüma yilixü i ñaa chorü ore. Yerü nümagü rü choxna nanaxägü ga popera na choxü nangüxëëgxÜcèx ga tatanüxÜgü ga Yudiugü ga Damacuwa yexmagüxü. Rü yéma Damacuwa chaxü na naxcèx chayadauxÜcèx ga yema Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü nuä Yerucharéüwa na chanagagüxÜcèx rü nuxä chayapoxcüexÜcèx.

Pauru nüxü nixu na ñuxäcü Ngechuchuaxü yaxööhxü

⁶—Natürü yexguma namagu chixüyane rü marü chingaicaxgu ga Damacuwa na changuxü, rü meäma tocuchigu nixi ga yexguma. Rü ngürüächi wüxi ga omü ga poraxü ga daxüwa ne baxixü rü choxü nabaxi. ⁷—Rü ñaxtüanegu chayangu, rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga ñaxü choxü:

“Pa Chaurux, ¿tüxcüü i chowe quingëchigüxü?” ñaxü. ⁸—Rü yexguma ga choma rü chanangäxü, rü ñacharügü:

“¿Rü texé quixi Pa Corix?” ñacharügü. Rü nüma ga yema naga rü choxü nangäxü, rü ñanagürü:

“Choma nixi i Ngechuchu ya Nacharétcüäx, rü chorü duüxügü nixi i ngëma nawe quingëchigüxü”, ñanagürü choxü. ⁹—Rü yema chomüçügü rü nüxü nadaugü ga yema omü, rü nabaixächiägü, natürü tama nüxü naxñüe ga yema naga ga chomaä idexaxü. ¹⁰—Rü nüxna chaca, rü ñacharügü ga chomax:

“¿Rü tacü tá chaxüxü, Pa Corix?” ñacharügü. Rü yexguma ñanagürü choxü ga Cori:

“¡Irüda, rü inachi, rü Damacuwa naxü, rü ngema tá cumaä nüxü nixu ya wüxi ya yatü na tacü tá cuxüxü!” ñanagürü ga nüma ga Cori. ¹¹—Rü yexguma ga choma rü chixoxetü yema omüemamaä, rü yemacèx ga yema chomüçügü rü choxmëxgu yangigüäcüma choxü nigagü, rü yemaäcü Damacuwa changu. ¹²—Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Ananiägu äegacü. Rü nüma nixi ga wüxi ga yatü ga aixcüma Tupanaga ïnütü, rü nüma rü meäma nayanguxëë ga yema mugü ga Moiché ümatüxü. Rü guxüma ga Yudiugü ga Damacuwa yexmagüxü, rü meä nachiga nidexagü. ¹³—Rü nüma ga Ananiä rü choxü ñayadau. Rü yexguma chauxütawa nanguxgu rü ñanagürü choxü:

“Pa Chauenée Pa Chaurux, ¡wenaxärü ingoxnaxëtü!” ñanagürü. Rü yexgumatama wenaxärü chingoxnaxëtü rü meäma nüxü chadau. ¹⁴—Rü yexguma ñanagürü ta:

“Yima Tupana ya nuxcümaÜgüxü ga törü oxigüarü Tupana cuxü naxuneta na nüxü cuväxÜcèx i norü ngúchaü, rü na nüxü cedulaÜcèx ya yima Cristo ya mecü, rü naäxwatama nüxü cuxñüxÜcèx i naga. ¹⁵—Erü cuma tá nixi i guxü i duüxügümäa nüxü quixuchigaxü ga ñuxäcü na Tupanaxü cedulaÜxü rü cumaä yadexaxü. ¹⁶—¡Rü ñuxma rü marü taxuÜma icunanguxëë! ¡Rü Irüda rü ñabae! ¡Rü Cori ya Ngechuchuégagu naxcèx inaca na cuxü nüxü nangechaÜxÜcèx i curü pecadugiü!” ñanagürü choxü.

Pauru nüxü nixu na ñuxäcü Tupana namuxü na yema tama Yudíugü ixigüxÜtanüwa naxixÜcèx

¹⁷⁻¹⁸—Rü yexguma Yerucharéücèx chataeguxgu, rü tupauca ga taxünewa chaxü na yéma chayumüxëxÜcèx. Rü changoxetü, rü nüxü chadau ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü choxü:

“¡Napaxaäe, rü inaxüächi i nuä Yerucharéüwa, erü duüxügü rü tätüitäma naga naxñüe i ngëma ore i chauchiga nüxü quixuxü!” ñanagürü. ¹⁹—Rü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, nüma i duüxügü rü nüxü nacuëgxü ga choma na yilixü ga guxüne ga ngutaquëxepataÜgüwa chaxüxü rü íchanayauxüxü rü chanapoxcüexü rü chayaçuaixgüxü ga yema cuxü yaxögüxü. ²⁰—Rü yexguma yamëxgüägu ga guma curü duücü ga Etébaü ga curü orearü uruü, rü chomatama yéma chayexma, rü chorü me nixi ga na yamëxgüäxü. Rü choma nixi ga nüxna chadauxü ga naxchiru ga yema yamëxgüxü”, ñacharügü nüxü. ²¹—Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü choxü:

“¡Rü paxa cugü namexëë rü inaxüächi! Erü yaxÜguxü i nachiüänegüwa i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixigüxÜtanüwa tá cuxü chamu” —ñanagürü.

Churaragüarü ãëxgacümëxëwa nayexma ga Pauru

²²Rü yexguma Pauru yema ñaxgu rü yexma nayacuëxëégü ga na meä nüxü inaxñüëxü ga yema duüßxügü. Rü yexguma aita naxüeäcüma ñanagürögü: —¡Noxtacüma peyamá! Rü name nixi i na nayuxü rü ngëxma na yanaxoxü —ñanagürögü. ²³Rü yexguma aita naxüegu, rü norü gáuxüchirumaä nibuutanüçüü, rü ãëxeaneñexü daxü niwogütanüçüü. ²⁴Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga churaragüarü ãëxgacü, rü nanamu ga churaragüpatagu na yamu-cuchigüäxüçüex ga Pauru. Rü nanamu na poraäcü naquaixgüäxüçex na yadexaxüçex na nüxü nacuáxüçex ga tüxcüü yïixü na yemaaäcü nachigamaä aita naxüexü ga duüßxügü. ²⁵Rü yexguma marü yanëxgüagu na naquaixgüäxüçex, rü Pauru nüxna naca ga yema capitáü ga yéma yexmaxü, rü ñanagürü: —¿Exna pexmëxwa nangëxma na penaquaxixü i wüxi i Dumacüäx ega tama nüxna pecaxiragu? —ñanagürü. ²⁶Rü yexguma yemaxü naxñüngü ga capitáü, rü guma churaragüarü ãëxgacümüxtawa naxü, rü namaä nüxü nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü tá cuxü? Erü ñaa yatü rü Dumacüäx nixi —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma ga guma churaragüarü ãëxgacü, rü Paurucë nixü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Aixcüma yïixü na Dumacüäx quiixü i cumax? —ñanagürü. Rü núma ga Pauru nanangäxü, rü: —Ngü —ñanagürü. ²⁸Rü yexguma ga guma churaragüarü ãëxgacü rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü poraäcü choxü naxåtanü na Dumacüäx chaugü chixixëexü —ñanagürü. Rü yexguma nachonagi ga Pauru, rü ñanagürü: —Natüri i choma rü woetama chorù bucüma Dumacüäx chixi —ñanagürü. ²⁹Rü yexgumatama nüxna nixigachi ga yema Pauruxü quaixgüchaüxü. Rü númatama ga yema churaragüarü ãëxgacü rü ta namuü ga yexguma nüxü nacuëxgu ga Dumacüäx na yïixü ga Pauru, yerü marü cadenamaä nayanëxchiréx.

Yudügüarü ãëxgacügütücumüpxexwa nayexma ga Pauru

³⁰Rü yema churaragüarü ãëxgacü meäma nüxü nacuáxchaü ga tüxcüü na ínaxuaxügxüäxü ga yema Yudiügü. Rü yemacëx ga moxüäcü rü nanamu na nangutaquëxegüxüçex ga paigüarü ãëxgacügü rü guxüma ga yema ãëxgacügütücumü ga Yudügüarü. Rü nayawëgü ga Pauruarü cadena rü yéma ãëxgacügüpëxewa nanagagü.

23

¹Rü Pauru meäma nüxü nadawenü ga yema ãëxgacügü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chautanüxügü, chomatama nüxü chacuëx rü guxüguma meä chamaxü ga Tupanapëxewa ñuxmata ñoma i ngunexüwa nangu —ñanagürü. ²Rü yexguma ga yema paigüeri ga Ananüä rü nanamu ga yema Pauruarü ngaicamana yexmagüxü na naâxwa tayamëxgxüçex. ³Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Tupana tá cuxü napéax, Pa Äëxgacüx. Cuma rü düxétüwaxica cume natüri aixepena rü nachixe i curü maxü. Rü ñuxma rü ngëma curüto na Moiché ümatüxü i mugü nüxü ixuxüäcüma choxna cucaxüçex. Natüri wüxi i chixexü cuxü erü cumatama rü tama naga cuxinü i ngëma Tupana tükü muxü erü cunamu na choxü napéaxüçex —ñanagürü ga Pauru. ⁴Rü yexguma ga yema yexmagüxü rü ñanagürögü: —¿Tücxüü i ngëmaäcü tacü namaä quixugüxü i paigüeru ya Tupana nüxü unetacü? —ñanagürögü. ⁵Rü Pauru nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuëx, Pa Chautanüxügü, na paigüeru yïixü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü tadau rü ñanagürü:

“Tama curü ãëxgacümaä chixexü quixugü!”

ñanagürü. ⁶Rü yexguma nüxü nacuëxgu ga Pauru ga na Chaduchéugü yïixü ga togü, rü na Parichéugü yïixü ga togü, rü yema ãëxgacügüpëxewa tagaäcüma ñanagürü: —Pa Chautanüxügü, choma rü Parichéu chixi, rü Parichéu nane chixi. Rü ngëmacëx choxna pecagü i ñuxmax, erü chayaxö i wena tá na namaxëxü i yuexü —ñanagürü. ⁷Rü yexguma yema ñaxgu ga Pauru, rü yema Parichéugü rü Chaduchéugü rü inanaxügüe ga nügümäna na iyaporagaexü, rü yexma nügü nitoye ga yema ngutauquëxewa. ⁸Erü ngëma Chaduchéugü nagu rüxñüegü rü tama wena namaxë i ngëma yuexü, rü nataxuma i orearü ngeruügü i daxüçüäx, rü nataxuma i naäegü —ñanagürögü. Natüri ngëma Parichéugü rü nayaxögü na nangëxmaxü i guxüma i ngëma. ⁹Rü yemacëx guxüma aita naxüe. Rü ñuxüchi ñuxre ga ngülexëerüügü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü ga Parichéugütücumüwa ügüxü rü inachigü, rü ñanagürögü: —Toxcëx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaa yatü. Bexmana wüxi i tacü rü naäe namaä nidexa rü éxna wüxi i orearü ngeruü i daxüçüäx —ñanagürögü. ¹⁰Rü yexeraäcü norü numaä nanaxixächiäegü ga yema duüßxügü. Rü yemacëx naxoegaäe ga guma churaragüarü ãëxgacü ga na Paurugu nagaugügüchaüxü. Rü norü churaragüxü namu na yéma duüßxügütanüwa Pauruxü napugüxüçex rü wena churaragüpatawa na naggüäxüçex. ¹¹Rü moxüäcüarü chütaxügü Paurucëx nangox ga Coriga Tupana, rü ñanagürü nüxü: —¡Rü nataäel! Rü ngëxgumarüü i núma Yerucharéüwa choxü na quixuchigaxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi i Dumawa na choxü quixuchigaxü —ñanagürü ga Tupana.

Yudügü naxcëx nadaugü na ñuxäcü Pauruxü yamëxgxüchaüxü

¹² Rü moxūācū, rü nūxre ga Yudíugü rü nūgūmaā inaxunetagü ga tātūáma na nachibüexü rü naxaxegüxü nūxmatá Pauruxü yamèxgü. Rü nānagürügü: —Tachixexügugü tá ega tacü ingögxüga naxüpa na yamáxü i Pauru —nānagürügü. ¹³ Rü 40 arü yexera ga yatügü nixü ga yema nūgūmaā ixunetagüxü. ¹⁴ Rü paigüarü äēxgacügütanüwa rü Yudíugüarü äēxgacügütanüwa naxüpa na yamáxü i Pauru —nānagürügü. —Marü togümaā itaxuneta rü tachixexügugü tá ega tacü tangögxüga naxüpa na tayamáxü i Pauru. ¹⁵ Rü name nixü i pema rü ngēma togü i pexrüü äēxgacügütümüwa ügüxü, rü churaragüarü äēxgacüna naxcëx peyacagü i nūxma na moxü wena pepeñewa nagagüälcex i Pauru. ¡rü namaā nüxü pixu na penaxwēxegünetaxü na meā nüxü pecuáchaňxü i nachiga! Rü toma rü tá marü ítamemare na namagu tayamáxlcex i naxüpa na ínanguxü —nānagürügü. ¹⁶ Natürü ngēma ga Paurueyëx rü nüxü nacuáchiga ga Pauruxü na yamèxgüchaňxü, rü yemacëx churaragüpatawa naxü na Paurumaā nüxü yanaxuxälcex. ¹⁷ Rü Pauru naxcëx naca ga wüxi ga capitáü, rü nānagürü nüxü: —¡Curü äēxgacüxütawá naga i nää ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i namaā nüxü yaxuxchaňxü! —nānagürü. ¹⁸ Rü yema capitáü rü äēxgacüxütawá nanaga ga yema ngextüxüxü. Rü nānagürü nüxü: —Ngēma poxcuxü i Pauru rü chauxcëx naca, rü choxna naca na nuä cuxütawá chanagaxülcex i nää ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i cumaā nüxü yaxuxchaňxü —nānagürü. ¹⁹ Rü naxmëxgu yayaúchäicüma toxnamana nanaga ga äēxgacü, rü yéma nüxna naca rü nānagürü: —¡Taciü yüixü i ngēma chomaā nüxü quixuxchaňxü! —nānagürü. ²⁰ Rü nüma ga ngextüxüxü nanangäxü, rü nānagürü: —Ngēma Yudíugü, rü nūgūmaā inaxunetagü na cuxna naxcëx nacagüälcex na moxü Yudíugüarü äēxgacügütümüpëxewa na cunagaxülcex i Pauru. Rü tá cumaā nüxü nixugü na meā nüxü nacuëgxüchaňxü i nachiga. ²¹ —¡Natürü tātūáma nüxü cuyaşö! Erü 40 arü yexera i yatügü rü marü nūgūmaā inaxunetagü, rü nānagürügü:

“Tachixexügugü tá ega tacü ingögxüga rü éxna ixaxegüga naxüpa na yamáxü i Pauru”, nānagürügü. Rü nūxma rü marü ínamemare, rü namagu nananéjxü, rü curü orexicatama nixü i nūxma ínanguxéégüxü —nānagürü. ²² Rü yexguma ga äēxgacü rü ínayamu ga yema ngextüxüxü, rü nüxna naxäga na taxüemaā nüxü yaxuxülcex ga na namaā nüxü yaxuxü ga yemachiga.

Äēxgacü ga Perixütawa Pauruxü namu

²³ Rü yexguma ga guma äēxgacü rü taxre ga norü capitáülcex naca, rü nānagürü nüxü: —¡Penamexéë i 200 i churaragü i nacutümaämare ixixü, rü 70 i churaragü i cowarutagü ixü, rü 200 i churaragü i wocaxemaa ixänxexü na 9 arü oragu i chütacü Checharéawa naxixülcex! ²⁴ —¡Rü ngéxgumarüü ta penamexéë i nūxre i cowarugü i Paurucëx na törü äēxgacü i Perixütawa naxüxülcex rü na taxuüma nüxü üpetüxülcex i namawa! —nānagürü. ²⁵ Rü yema capitáügümaā yéma nanamu ga wüxi ga popera ga naxü:

²⁶ “Choma i Cládiu Díchiu, rü cuxü charümöxö Pa Äēxgacü ya Mecüxüchi Pa Perix. ²⁷ Rü yima yatü ya cuxcëx ngéma chanamucü, rü Yudíugü nayayauxgü rü wixguxüchi taëx nayamèxgü. Natürü yexguma nüxü chacuáchigagu na Dumacüñäx na yüixü, rü yéma chaxü chorü churaragümaā, rü nüxna chanapu. ²⁸ Rü nüxü chacuáchäga tacü ga chixexümaā na ínaxuaxügüäxü, rü yemacëx Yudíugüarü äēxgacügütümüpëxewa chanaga. ²⁹ Rü yexguma nüxü chacuëx ga na Yudíugüarü muchigacëxmare na ínaxuaxügüäxü. Natürü taxuüma ga chixexü naxü na tücxüü yamáxülcex rü napoxcuxülcex. ³⁰ Natürü yexguma nüxü chacuáchigagu ga na nūgūmaā inaxunetaxü ga Yudíugü ga na yamèxgüäxülcex, rü yexgumatama nagu charüxinü na cuxütawá chanamuxü. Rü yema ínaxuaxügüäxü, rü namaā tá nüxü chixu na cuxütawá naxixü rü cumaā nüxü na yanaxugüäxülcex na tacücëx ínaxuaxügüäxü”,

nānagürü. ³¹ Rü yema chütacügü inaxiächi ga yema churaragü, yexgumarüü ga norü äēxgacü na namuxürlü. Rü Pauruxü nigagü nūxmatá Aütipatiwa nangugü. ³² Rü moxüäcü rü nawoegu ga yema churaragü ga nacutümaämare ixixü rü napataüwa naxü. Rü yema churaragü ga cowarutagu ixü, rü Paurumaā inaxiäma. ³³ Rü yexguma Checharéawa nangugü, rü äēxgacü ga Perina nanaxä ga yema popera, rü Pauruxü rü ta inamugü. ³⁴ Rü yexguma nüxü nadauamatüga ga popera ga äēxgacü ga Peri, rü Pauruna naca ga ngextácüñäx na yüixü. Rü yexguma nüxü nacuëxgu ga na Chirichiaaneçüñäx yüixü, rü nānagürü nüxü: ³⁵ —Cuxü tá icharüxinü i ngéxguma ínangugü i ngéma cuxü ínaxuaxügüäxü —nānagürü. Rü yexguma nanamu ga churaragü na wüxi ga ucapu ga äēxgacü ga Erodepatawa yexmaxüwa nüxna na nadaugüäxülcex.

24

Pauru rü äēxgacü ga Peripëxewa nügütütiwa nidexa

¹ Rü wüxiñëxpüx ga ngunexü ngupetügu, rü Yeruchareüwa ne naxü ga paigüeru ga Ananía, namaā ga nūxre ga Yudíugüarü äēxgacügürugü rü wüxi ga yatü ga meäma

dexaxű nauxăxű ga Téturu ga naega. Rü nümagü rü äëxgacü ga Perixütawa naxň na namaă nüxň yanaxugüxüçex ga tüxcüü Pauruxň na íanaxuaügxü. ² Rü yexguma Pauruxň ýema nagagü, rü inanaxügü ga Téturu ga nüxň na yaxuxň, rü ñanagürü:

—Moxëxüchima i cuma Pa Äëxgacü Pa Perix, erü cugagu nixi i meăma toxň naxüpötüx i nuă. Rü cugagu nixi i nuă i floma i nachiüñanewa na toxň nangëxmaxň i muxüma i mexügü. ³ Rü moxë cuxna taxă erü guxüwama rü guxüguma cuxütawa tanayauxgü i guxüma i ngëma mexügü Pa Äëxgacüxüchima, Pa Perix. ⁴ Natürü tama yexeraäcü cuxň chachixewečaň. Rü ngëmacex cuxna chaca na paxaächi meă toxň icurüxňnuxň. ⁵ Rü ñuxma rü wüxi i orexň cumaă chixuxchaň. Rü marü nüxň tadau i ñaa yatü rü wüxi i daawenerü na yiňxň, erü chixexümaă nayaxucügxü i Yudíugü i guxň i naanewa na nügü yatoxexüçex. Rü nüma nixi i norü äëxgacü i ngëma duüxügü i nüxň yaxögxü i Ngechuchu i Nacharétcüäx. ⁶ Rü toma tayayauxgü ñaa yatü ga yexguma tupauca ga taxüne naxüxaxëečaňgu. Rü torü mugü tomaă nüxň ixuxütcüma nüxna tacagüchaň. ⁷ Natürü ínangu ga churaragüärü äëxgacü ga Díchiu, rü muxüma ga norü churaragümaă toxna nanapu. Rü toma i íanaxuaügxü, rü toxň namu na cuxütawa taxixüçex. ⁸ Rü ñuxma rü marü name i cumatama nüxna cuca i ngëma Pauru na nüxň cucusáxüçex na aixcüma yiňxň i guxüma i ngëma naxcëx ítanaxuaügxü i tomax —ñanagürü. ⁹ Rü yema togü ga Yudíugü rü ta, rü ñanagürü: —Rü aixcüma nixi i ngëma ore —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga guma äëxgacü ga Peri rü naxmëxmaă Pauruxň naxuneta na yadexaxüçex. Rü yexguma ga Pauru, rü ñanagürü: —Chorü taăemaă cupëxewa chaugüçex chidexa, erü nüxň chacuèx na mucüma ga taunecü floma i nachiüñaneärü äëxgacü quïxň. ¹¹ Marü name i cumatama naxcëx ícuca, erü 12 i ngunexüçicatama nangupetü ga na Yerucharéwu changuxň na Tupanaxü chayarüçeuüxüçex. ¹² Rü bai ga tupauca ga taxünewa, rü bai ga ngutauquëxepataügüwa, rü bai ga ngürüanewamare ga lännewa choxň nadaugü ga Yudíugü ga na texëmaă íchiporagacüxň, rü na chananuëxëexü i duüxügü. ¹³ Rü ñuxma i ñaa duüxügü i choxň íxuaxügxü, rü bai i wüxiwaxüra cuxcëx nanangoxëegü na aixcüma yiňxň i ngëma naxcëx choxň íanaxuaügxü. ¹⁴ Natürü cumaă nüxň chixu, rü nuxcümaügxü ga chorü oxigüärü Tupanaâxň nixi i chapuracüxň ngëxgumarü i choxň na nanaxwëxexň ya Ngechuchu ya Cristu ya nüxň chayaxöcü. Rü ngëma nixi i nümagü i Yudíugü naxugüäga rü na:

“Tomare i ore”, ñagüixň. Rü aixcüma nüxň chayaxö i guxüma i Tupanaârü mugü ga Moiché ümatüxň rü guxüma i Tupanaârü ore ga nuxcümaügxü i ga norü orearü ırugü ümatügüxň. ¹⁵ Rü choma rü ta yema nuxcümaügxüürü Tupanaâxň chayaxö. Rü naxrüü chayaxö rü tá wena na namaxëxň i ngëma yuexü i mexügü rü chixexügü. ¹⁶ Rü ngëmacex nixi i guxüguma meă chaugüna chadauxň na chauăewatama nüxň chacuáxüçex na chameň i Tupanapëxewa rü duüxügüpëxewa. ¹⁷ Rü dücax, Pa Äëxgacüx, rü ñuxre ga taunecü togü ga nachiüñanegu chixügü, rü düxwarü chauchiüñanecex wena chataegu na nuă chanangexüçex ga diëru ga namaă nüxň charungülxëečaňxü i chautanüxügü i Yudíugü i nüxň nataxuxň, rü nuă Tupanana chanaxâxüçex i chorü ámaregü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü yema ngunexügü rü tupauca ya taxünewa Tupanana íchananâ ga chorü ámaregü, nawena na chaugü chameňexü i ga Tupanapëxewa. Rü tama muxü ga duüxügümäă chaheyexma, rü tama chananuëxëe ga duüxügü ga yexguma ñuxre ga Yudíugü ga Áchiaanecüäx choxň daugüga yéma tupauca ya taxünewa. Rü ngëmagü chi nixi i ñuxma nuă ïxü na choxň íanaxuaügxüçex ega tacü nüxň ngëxmagu i chauchiga. ²⁰ Rü ngëxguma tama tacü nüxň ngëxmagu ga yema tupauca ya taxünewa choxň daugüxň, iřü écü ñaa ñuxma nuxmagüxň cumaă nüxň ixugü na tacü ga chixexüxň chowa nadaugüxň ga yexguma Yudíugüärü äëxgacütücumüpëxewa chayexmagu! ²¹ Rü ñaxüxüçatama nixi ga chorü ore ga tagaäcü namaă chachonagüxň ga yexguma yema äëxgacügüpëxewa chayexmagu:

“Rü ñuxma rü choxna pecagü erü choma chayaxö i wena tá na namaxëxň i yuexü”, flacharügü ga yexguma —ñanagürü ga Pauru. ²² Natürü ga Peri rü meă nüxň nacuèx ga yema Cristuaňx yaxöchiga. Rü yemacex ga yexguma Pauruaru orexň naxinügu, rü ínayachaxächi ga na nüxna naçaxň, rü ñanagürü Yudíugüxň: —Ngëxguma churaragüärü äëxgacü ya Díchiu núma ūxgu, rü tá meăma nüxň chacuèx i ngëma naxcëx ípenaxuaügxü —ñanagürü. ²³ Rü yexguma ga Peri rü norü capitáüxň namu ga na Pauruna nadauxüçex. Natürü tama nanapoxcüxüchi, rü tama nanachuxu ga na naxüttagu naxiâneâxň ga namüçügü, rü nüxň na nangüxëegüxň. ²⁴ Rü ñuxre ga ngunexü marü ngupetüga rü wena yéma naxň ga Peri ngëmaă ga naxmëx ga Drusila ga Yudíu ixicü. Rü Paurucex nayacaxëe, rü nüxň naxinü ga yema ore ga Pauru namaă nüxň ixuxgu na ñuxäcü Tupana naxwëxexň na meă imaxüxň rü ñuxäcü nanaxwëxexň na törü maxümaă meă icuáxň rü ñuxäcü tá tükna naçaxň i törü maxüchiga, rü poraäcü nabaixächiäe ga Peri. Rü düxwa ñanagürü nüxň: —;Ecü ïxü i ñuxmax! Rü ngëxguma

ñuxguacü icharüxäñümaregu, rü wena táxaru cuxcèx changema —ñanagürü. ²⁶ Yerü Peri ínananguxéê na Pauru chi diëru nüxna ixäxü na yangéaxúcex, rü yemacèx muëxpüxcüna naxcèx nangemaxü, rü namaä nidexaxü. ²⁷ Rü taxre ga taunecü yemaäcü nixigü. Rü ínanguxuchi ga Peri ga na äëxgacü yiixü, rü nachicü ningucuchi ga Pórchiu ga Festu. Natürü nüma ga Peri, rü Yudiugümaä nügü namecümaxéêchaü, rü yemacèx tama ínananguxuchixéê ga Pauru.

25

Äëxgacü ga Festupëxewa nayexma ga Pauru

¹ Rü Checharéawa nangu ga Festu na yéma äëxgacüxü yaxücxüçex. Rü marü tomaëxpüx ga ngunexü yéma nayexmagu, rü wenaxärü inaxüächi, rü Yerucharéüwa naxü. ² Rü yéma Yerucharéüwa rü yema paigüarü äëxgacügü rü Yudiugüarü äëxgacügü rü Pauruxü ínaxuaxügü Festupëxewa. ³ Rü naxcèx ínacügä yá Gerucharéüwa Pauruxü na namuxüçex. Yerü nümagü rü nagu narüxinüe na namagu yacuixügüäxü na yexma yamëgxüäxüçex. ⁴ Natürü ga Festu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Checharéagu napoxcu i Pauru, rü choma rü tá paxa ngema Checharéawa chaxü. ⁵ Rü ngëmacèx name nixi i perü äëxgacügü rü chowé narüxi Checharéawa, rü ngëxguma tacü rü chixexü naxüxgu i ngëma yatü, rü ngema tá nixi i chomaä nüxü pixugüxü —ñanagürü. ⁶ Rü maneca 8 rü ëxna 10 ga ngunexü Yerucharéüwa nayexma ga Festu, rü ñuxüchi Checharéacèx nataegu. Rü yexguma ínanguxguarü moxüäcü rü yema nachica ga ngextá duüxügüna ínacaxüwa naxü, rü yéma nayarüto norü tochicaxüwa. Rü Paurucex nangema na yéma napëxewa nagagüäxüçex. ⁷ Rü yexguma yexma yaxücxugu ga Pauru, rü yema Yudiugü ga Yerucharéüwa ne ixü, rü naxcèx naxi. Rü muxüma ga chixexügümaä ínaxuaxügü. Natürü taxuwama nüxü nüxü nadauxéê na aixcüma yiixü ga yema naxcèx ínaxuaxügüäxü. ⁸ Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Äëxgacü, taxuüma ga chixexü namaä chixugü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü, rü bai ga tupauca ya taxüñemaä, rü bai ga äëxgacü ya Chécharumaä —ñanagürü. ⁹ Natürü nüma ga Festu rü Yudiugümaä nügü namecümaxéêchaü, rü yemacèx Pauruna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Cunawxwéxü na Yerucharéüwa cuxüxü na ngema cuxna chaçaxüçex naxcèx i guxüma i ngëma naxcèx cuxü ínaxuaxügüxü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü cupëxewa changëxma na choxna cuçaxüçex, erü cuma nixi i cuxü naxunetaxü i äëxgacü ya tacü ya Chécharu na äëxgacü quixü i nüma. Rü ngëmacèx chanaxwexe i nuä choxna cuca. Erü taxuüma i chixexü chaxü i Yudiugümaä, ngëxgumarü i cuma meäma nüxü cucusü. ¹¹ Ngëxguma chi tacü i chixexü chaxüxgu rü marü name na naxcèx choxü yamëgxüxü, rü marü name i na chayuxü. Natürü ngëxguma nataxuuxguma i tacü i aixcüma ixixü i ngëma naxcèx choxü ínaxuaxügüxü, rü taxuacüma texé Yudiugüna choxü tamu. Rü naxcèx íchaca na nümatama ya äëxgacü ya tacü ya Chécharu choxna naçaxüçex —ñanagürü ga Pauru. ¹² Rü yexguma ga Festu rü norü ucuxüreügü ga äëxgacügümaä nidexa, rü ñuxüchi ñanagürü Pauruxü: —Marü naxcèx ícuca na äëxgacü ya tacü ya Chécharu cuxna çaxüçex. Ëcü, ñuxma rü naxütawa tá cuxü chamu —ñanagürü.

Äëxgacü ga Agripapëxewa nayexma ga Pauru

¹³ Rü fluxre ga ngunexü ngupetügu, rü Checharéawa nangugü ga Yudiugüarü äëxgacü ga Agripa rü naëyex ga Bereniche, na Festuxü yanamoxégxüçex. ¹⁴ Rü marü fluxre ga ngunexü yéma nayexmagü, rü Agripamaä nüxü nixu ga Festu ga Pauruchiga, rü ñanagürü: —Nuä nangëxma i wüxi i yatü i poxcuxü ga Peri tama ínguxuchixéexü. ¹⁵ Rü yexguma choma Yerucharéüwa chayexmagu, rü paigüarü äëxgacügü rü Yudiugüarü äëxgacügüerü rü ínaxuaxügü, rü naxcèx ínacügä na namaä chanaxueguxüçex rü na yamëgxüäxüçex. ¹⁶ —Rü choma chanangäxü, rü tama tocumä nixi i toma i Dumacüäxgü i na tayamáxü i wüxi i duüxü ega tama nügütütuwa yadexaxíragu napëxewa i ngëma ínaxuaxügüxü. ¹⁷ —Rü yemacèx ga yexguma núma nangugüga yema Yudiugü, rü yexgumaärrü moxüäcü rü chorü tochicaxüwa chitocuchi na nüxna chaçaxüçex nachiga ga yema, rü yéma naxcèx changema ga yema yatü. ¹⁸ —Natürü ga yema Yudiugü ga ínaxuaxügüxü, rü taxuüma ga tacü ga chixexü ga choma íchananguxéêxüxü nixugü. ¹⁹ —Natürü norü Tupanachiga rü wüxi ga yatü ga Ngechuchuchiga nixi ga yema nagu yadexagüxü. Rü nüma ga Yudiugü nüxü nixugü ga na nayuxü ga yema Ngechuchu, natürü Pauru nüxü ixuxgu rü marü wena namaxü. ²⁰ Rü yexguma ga choma ga tama na nüxü chacuaxü ga ñuxäcü tá chanamexéêxü ga yema guxchaxü, rü yemacèx nüxna chaca ga Pauru ngoxi nanaxwexe ga Yerucharéüwa na naxüxü, na yéma nüxna chaçaxüçex. ²¹ —Natürü nüma ga Pauru naxcèx ínaca ga na äëxgacü ya tacü ya Chécharupëxewa naxüxü na nümatama ya Chécharu nüxna caxüçex. Rü yemacèx chanamu na meä nüxna nadaugüxüçex ñuxmata choma äëxgacü ya

Chécharuxǖtawa chanamux —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Festuxü: —Choma rü ta nüxü chaxñüchaü i norü ore i ngëma yatü —ñanagürü. Rü Festu nanangäxü rü ñanagürü: —Moxü tátama nüxü cuxñü —ñanagürü. ²³ Rü moxüäcü yema ucapi ga äëxgacügü íngutauquëxegüxüwa nangugü ga Agripa rü Bereniche rü poraäcü nangëxäégü. Rü namaä ñinangugü ta ga churaragürü äëxgacügü rü yema iñaneçüäxgü ga corigüxuchi ixixüxü. Rü ñuxüchi Paurucëx nangema ga Festu na yema äëxgacügüpëxewa nagagüäxüçèx. ²⁴ Rü ñanagürü ga Festu: —Pa Äëxgacü Pa Agripax, rü Pa Guxäma i Pema ya Nuxmagüxe, ñää nixi i ngëma yatü i nachigamaä yadexagüxü i guxüma i Yudüugü. Rü chopëxewa ñanaxuaçügü ga Yerucharéüwa rü núma rü ta. Rü guxüguma tagaäcüma choxna naxcèx nacagü na nayuxü. ²⁵ —Natürü i choma rü taxuüma i tacü i chixexü i naxxüxü nawa chadau na naxcèx yamáxü. Natürü núma ga Pauru rü naxcèx ínaca na äëxgacü ya tacü ya Chécharu nüxnä caxü, rü ngëmacèx nagu charüxñü na ngema chanamuxü. ²⁶ —Natürü taxuüma i ore i aixcüma ixixü i nachiga choxü nangëxma na chorü äëxgacü ya Chécharucë chanaxümatüxüçèx. Rü ngëmacèx chanamu na nuä pepëxewa nagagüäxüçèx, rü cuxcèx türü nixi, Pa Äëxgacü Pa Agripax, na nüxnä cuçaxüçèx, na nüxü chacuáxüçèx i tacü tá na chaxümatüxü naxcèx ya äëxgacü ya Chécharu. ²⁷ —Erü chauxcèx rü tama name na negxata namuxü i wüxi i poxcuxüega tama naxümatüxiragu nachiga na tacüçèx ñanaxuaçügüäxü.

26

Pauru rü äëxgacü ga Agripapëxewa nügütüwa nidexa

¹ Rü yexguma ga Agripa rü ñanagürü Pauruxü: —Marü name i ñuxma i cugüétüwa quidexa —ñanagürü. Rü yexguma naxunagümëxä ga Pauru, rü ñanaxuaçügü ga nügütüwa na yadexaxü, rü ñanagürü: ² —Chataäe, Pa Äëxgacü Pa Agripax, erü cupëxewa chidexa i ñuxma na chaugüétüwa chachogüxüçèx i guxüma i ngëma choxü na ñanaxuaçügü i ngëma chautanüxü i Yudüugü. ³ —Rü yexeraäcü chataäe erü cuma nüxü cuciëx i guxüma i tocüma i toma i Yudüugü, rü guxüma i Moiché ümatüxü i muğü i naxcèx yadexagüxü i chautanüxügü. Rü ngëmacèx cuxna chaca na meä choxü icurüxñüxüçèx.

Pauruarü naxüpa ga Ngechuchuaxü na yaxöödxü

⁴ —Rü guxüma i ngëma chautanüxügü i Yudüugü rü nüxü nacuëxgü ga ñuxäcü na chamaçüxü ga natantuüga ga chauchiüñanewa rü Yerucharéüwa ga yexguma changextüxüüragü. ⁵ —Rü ngëxguma chauchigaxü yaxugüechaügü, rü núma nüxü nacuëxgü ga choma rü woetama Parichéu na chiiñü. Rü toma i Yudüugü i Parichéugü na tixigüxü, rü toma nixi i guxüma i totanüxü i Yudüugüraü yexera na poraäcü tanaxaurexü i ngëma tocüma. ⁶ —Rü ñuxma i ngëma chautanüxügü i Yudüugü rü nuä pepëxewa choxü nagagu erü chayaxö na Cristugagu nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, yema Tupana nuxcümaçügüxü ga torü oxigümaä inaxunetaxürrü. ⁷ —Rü guxüma i totanüxügü i Yudüugü rü ñanaxangüxü i ngëma uneta. Rü ngëmacèx Tupanaxü niçueñütgü rü guxüguma i ngeñecü rü chütacü rü Tupanaxü napuracüe. Rü choma rü ta íchanangüxüe na nüxü chadauxü rü tá na yanguxü i ngëma uneta, rü ngëmacèx nixi, Pa Äëxgacü, i ñuxma i choxü ñanaxuaçügü i ngëma chautanüxügü i Yudüugü. ⁸ —Rü tüküü tama peyaxögü na Tupana wena namaxëxëñü i ngëma yuexü?

Pauru rü nüxü nixu ga ñuxäcü yema yaxöögxüwe na yangëchigüxü

⁹ —Rü choma nagu charüxñüga noxri rü name ga muxüma ga chixexü namaä na chaxxüxü ga yema Ngechuchu ya Nacharétecüäxäxü yaxöögxü. ¹⁰ —Rü yemacèx nawe chingëchigü ga Yerucharéüwa. Rü paigüarü äëxgacügüpëxtawa naxcèx íchaca ga popera na chanapoxcueçèx ga yema yaxöögxü. Rü yexma chanapoxcue ga muxüma. Rü yexguma chautanüxü ga Yudüugü nadaiñaxgu ga yema yaxöögxü, rü choma rü chorü me nixi. ¹¹ —Rü müëpxücxüna rü chanapoxcueñü na nüxü naxoexüçèx ga yema na yaxöögxüäxü. Rü yemacèx chanaxü ga guxüñema ga ngutauquëxepataügüwa. Rü poraäcü naxchi chaxaxici ga yema yaxöögxü, rü yemacèx nawe chingëchigü ñuxmata to ga nachiüñanegune ga ñanegüwa.

Pauru rü wenaxärü nüxü nixu ga ñuxäcü na yaxöödxü ga noxrix

¹² Rü ñanagürü ga Pauru: —Rü yema yaxöögxüxü na chapoxcueçèx nixi ga Damacuwa chaxxüxü. Rü yemacèx ga paigüarü äëxgacügüpëxü rü choxü namugü rü choxna nanaxägü ga popera ga nawa choxna naçägaçüxü na chanapoxcueçèx ga yema yaxöögxü. ¹³ —Rü yexguma namagu taxixane, Pa Äëxgacü, rü yexguma meäma tocuchiwa nanguxgu, rü nüxü chadau ga wüxi ga omü ga daxüwa ne üxü ga üexçüarü yexera ixixü ga choxü baxixü rü yema chomüçügüxü rü ta baxixü. ¹⁴ —Rü guxüma ga toma rü ñaxtüanegu tayayi. Rü choma rü nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga Yudüugawa choxü ñaxü:

"Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tüxcüü i chowé quingéchigüxü? Poraäcü cugütama cuchixexëe ñoma wüxi i tacü i ämaguxügu cucuxgüxürüü", ñanagürü choxü.¹⁵—Rü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

"Texé quixi, Pa Corix?" ñacharügü. Rü nüma ga Cori rü ñanagürü choxü:

"Choma nixi i Ngechuchu rü chorü dułxügü nixi i ngëma nawe quingéchigüxü.¹⁶—Natüru írüda rü inachi! Rü marü cuväcex changox i ñuxmax, erü cuvä Chamuxchaü na choxü cupuracüxüçex rü nüxü quixuchigaxüçex i ngëma ñuxma na choxü cedulaü rü ngëma yixcüra tå chauxüntawa nüxü cedulaü.¹⁷—Rü cuväna tå chadau i natanüwa i cutanüxügi i Yudügü rü ngëma tama Yudügü ixigüxü i ñuxma tå natanüwa cuvä Chamuxü.¹⁸—Rü ngëma cuvä Chamu na ngëma dułxügüxü choxü cuciexëexüçex rü nüxü naxoexüçex i nacüma i chixexügi rü chauga naxinüexüçex. Rü ngëma tå cuvä na Chatanámëxewa ícunanguxüxüçex i ngëma dułxügü na chowé naxixüçex rü choxü yaxögüäxüçex na choma rü nüxü nüxü changechaüxüçex i norü pecadugü, rü nüxü nangëxmaxüçex i nachica namaä i guxüma i chorü dułxügü i üünegüxü", ñanagürü choxü ga Cori.

Pauru rü naga naxinü ga yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxü

¹⁹—Rü yemacex ga chomax, Pa Äëgxacü Pa Agripax, rü naga chaxinü ga yema ore ga Ngechuchu chomaä nüxü ixuxü ga yexguma choxü nabaxixgu ga yema omü ga daxüwa ne üxü.²⁰—Natüru noxri rü Damacudäxgümaä nüxü chixuchiga ga Tupanaärü ore. Rü yixcama ga Yerucharélcüäxgümaä, rü yemawena rü guxü ga Yudéaanewa, rü ñuxüchi yema tama Yudügü ixigüxümaä nüxü chixu. Rü ñacharügü:

"Nüxü perüxoe i pecüma i chixexügi, rü Tupanacex pedaugü, rü meä pemaxë na dułxügü nüxü daugüxüçex na aixcüma peyaxögüxü!" ñacharügü.²¹—Rü yemacëxtama nixi ga tupauca ya taxünegu choxü yayauxgüxü rü choxü yamëgxuchaüxü ga chautanüxügi i Yudiugü.²²⁻²³—Natüru Tupana choxü narüngäxëe rü ngëmacex taguma íchayachaxächi na guxüma i dułxügümaä nüxü chixuxü rü woo buxü rü yaxü. Rü namaä nüxü chixu ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü Moiché nüxü ixugüxü na ñuxäcü tå nüxü nangupetüxü ga Cristu rü ñuxäcü tå na nayuxü, natüru yemawena rü nüma tå yïixü ga nüxüra yuwa ínadxü. Rü namaä nüxü chixu ta ga yema nuxcümaügüxüärü ore ga ñaxü: "Rü Cristu rü tatanüxü i Yudügümaä rü ngëma to i dułxügü i tama Yudügü ixigüxümaä tå naxunagüäxü i ore i tüxü maxëexü",
ñaxü. Rü yemachigaxüxücatama nixi ga namaä chixuxü —ñanagürü ga Pauru.

Pauru rü Agripaaxü nanangüchaüxüçex na yaxdööxüçex

²⁴ Rü yexguma yemaäcü nügüétüwa yadeaxgu ga Pauru, rü ñanagürü ga Festu tagaäcüma: —Cungëämare Pa Paurux. Rü ngëma na yeüçüri cungüechaü, rü düxwa nawa cungëämä —ñanagürü.²⁵ Natüru ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama changëämä Pa Äëgxacüxüchi, Pa Festux. Erü ñaa ore i nüxü chixuxü, rü aixcümaxüchima nixi.²⁶—Rü daa äëgxacü ya Agripa rü meäma nüxü nacuëx i guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Rü ngëmacex tama chamuüäcüma chorü taäämä napëxewa nüxü chixu, erü nüxü chacuëx na nüma rü ta nüxü nacuäxü i facüchiga na yïixü i guxüma i ñaa ore. Erü tama ngextämare cuäcü naxüpëtü i ngëma.²⁷—¿Cuyaxöyü, Pa Agripax, i ngëma Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixuxü? Choma nüxü chacuëx rü cuyaxö —ñanagürü ga Pauru.²⁸ Rü Pauruxü nangäxü ga Agripa, rü ñanagürü: —¿Éxna cuma nagu curüxüngü rü ngëmaäcü noxre i curü oremaä na choxü cuyaxöexü?²⁹—ñanagürü.²⁹ Rü ñanagürü ga Pauru: —Woo noxre i oremaä rü woo muxü i oremaä rü Tupana nanaxwëxe na cuyaxöxü. Rü tama i cuväcatama, natüru guxüma i ñaa nuä choxü ñüexü rü ta, rü Tupana nanaxwëxe na chauxrüü ixigüxü, natüru tama chauxrüü daa cadenagümaä na yanëixgüxü —ñanagürü ga Pauru.³⁰ Rü yexguma inachigü ga Agripa, rü Festu, rü Bereniche, rü guxüma ga yema namaä ýéma rütogüxü.³¹ Rü yexguma ga nümagü rü noxrüwama naxi na ýéma nügümaä Pauruchiga yadexagüxüçex. Rü ñanagürügü: —Rü ngëma yatü, rü taxüüma i chixexü naxü na nacüex yamäxü rü éxna nacüex napoxcuxü —ñanagürügü.³² Rü Festuxü ñanagürü ga Agripa: —Ngëguma chi tama nümatama nacüex ínacaxgu na Chécharu nüxna çaxüçex, rü chi ítananguxuchixëe —ñanagürü.

27

Pauruxü Dumawa namugü

¹ Rü yema äëgxacügi rü düxwa nagu narüxüne na norü äëgxacü ga Chécharu ga Itáriaanewa yexmacüxtawa na toxü namugüxü. Rü norü churaragüüri capitáüna nanamu ga Pauru namaä ga ñuxre ga togü ga poxcueñü na Chécharuxüntawa nagagüäxüçex. Rü guma capitáü rü Yüri nixi ga naega, rü norü churaragütümü rü Chécharuarü Dauruügü nixi ga naega. ² Rü nagu tichoü ga wüxi ga wapuru ga buanecümaä ixüxüne ga Adamíchiwa ne

Üxüne ga Áchiaarü iānegüwa üxchaxüne. Rü tote ta nixüe ga Aritárcu ga Machedóniānecüäx ga Techárónicawa ne üxü. ³ Rü moxüäcü rü Chidâüärü türewa tangugü. Rü Paurumaä namecüma ga capitáü ga Yúriu. Rü íanaxüexëe na yémacüäx ga namüçügüxütagu naxüâneäxüçex ga Pauru, na nümagü nüxü nangüxëegüxüçex. ⁴ Rü yéma itaxiächi. Rü Chiprearü capaxüäru tocüwaguama taxí, naxchaxwa ga buanecü, yerü towaama nabu. ⁵ Rü yéma Chiprewa tixäü ga taxtü rü Chiríchiaanecütüwa tarüyicu. Rü yemacutüga taxí, rü Paüpiriaanewa tachopetü rü ñuxmata Díchiaanewa yexmame ga iäne ga Mirawa tangugü. ⁶ Rü yema capitáü yexma nüxü nayangau ga wüxi ga wapuru ga Aleyâdriáwa ne üxüne ga Itárianewa üxüne. Rü gumagu toxü nichotüxex, rü tomaä inaxüächi. ⁷ Natürü írarüwatama itiñaxwetaxü ga muxüma ga ngunexügu, rü guxchaäcüma Guíduarü toxmëxtawa tangugü. Natürü towaama nabuema ga buanecü, rü yemacex capaxü ga Chamonaäru toxmëxtawa tachopetü rü capaxü ga Crétaxü ítachoegüächi. ⁸ Rü guxchaäcüma nacutüga taxí ga yema capaxü, rü wüxi ga nachica ga Mexü ga Türegü äegaxüwa tangugü. Rü iäne ga Dácheearü ngaicamana nayexma. ⁹ Natürü marü poraäcü namagu tanuxü ga na itaxixü, rü marü naxüäcüma ga na itaxiämaxü yerü marü nawa nangu ga guma tauemacügü ga nugu nagáuanecü. Rü yemacex ga Pauru rü nayaxucuxë ga duüxügü, rü ñanagürü: ¹⁰—Pa Chomüçügü, nüxü chacuex i ngëgxuma chi ixüämagu, rü tá naxüäcüma. Rü daa wapuru rü tá inayarütaxu namaä i guxüma i naäcu. Rü ngürüächi i yixema rü tá ta tayue —ñanagürü. ¹¹ Natürü yema churaragüäru capitáü rü yexeraäcü guma wapuruü yoragaama naxinü, rü marinergüäru capitáügaama naxinü, rü tama aixcüma Pauruga naxinü. ¹² Natürü yema türe rü tama name ga yéma na tanangupetüxëexü ga gáuanexü. Rü yemacex wixguxüchi guxüma ga duüxügü nugu narüxüñü rü narümemaë nixi ga na itaxiächixü ga yéma. Rü nanaxwëxegü ga chi Cuenichewa na tangugüxü na yéma tanangupetüxëexü ga gáuanexü, yerü yema nixi ga wüxi ga Crétaarü türe ga mexü ga tama poraäcü buanecü ga taxü nawa nguxü.

Taxtiäru ngäxültügu nüxü naxü ga buanecü ga tacü

¹³ Rü inanaxügü ga na meäma topëxewaama nabuxü ga buanecü, rü yemacex ga nümagü ga marinergü, rü nüxü nacuëxgü rü chi meä itangüga yema itaxixüwa. Rü yemacex itaxiächi, rü nacutüärü ngaicamagu taxí ga yema Crétaarü capaxü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü natürü ngürüächi yixcamaxüra rü wüxi ga buanecü ga taxüchicü ga capaxüäru tocüwawa ne üxü i ngäxültüwaama nanacue ga guma wapuru. Rü taxuacüma itixütaü nawaama ga buanecü. Rü yemacex düxwa itayachaxächi ga na tanatochinüxü, rü toxü ñicuetäü. ¹⁶ Rü wüxi ga capaxüäcü ga Caudagu äegaxüäru tocüwawaama tachopetü ga ngexta tama poraäcü iyabuaxüwa. Rü yéma poraäcü tapuracüe na guma wapuru tanatüngüxü ga norü ngue ga yatüchigüne. ¹⁷ Rü yexguma marü natüngügüga guma ngue, rü napanaxägü ga tanütaxümaä nayanëxgütüwe ga guma wapuru. Rü ñuxüchi nayawëgü ga yema naxchiru-tachinügü ga namaä yacuetaüxü ga noxrix, yerü namuüe ga na Chíruteärü naxnütüwa yanangaixtaügüxü. Rü yema buanecü toxü ñicuetäümare. ¹⁸ Rü moxüäcü ga buanecü rü tama nangupetüega, rü yemacex inanaxügü ga na ínawoüäcuäxü. ¹⁹ Rü norü tomaëxpüx ga ngunexügu, rü naxmëxmaätama ínawoü ga yema natüxügü ga guma wapuru, rü guxüma ga to ga norü yemaxügü. ²⁰ Rü muxüma ga ngunexügu, rü tama nangox ga üexü rü éxtagü, rü tama nangupetüega ga guma buanecü ga taxüchicü. Rü düxwa nugu tarüxüñü ga marü täätämäna tamaxëxü. ²¹ Rü yexguma marü muxüma ga ngunexü tingegüga tama na tachibüexü, rü yexguma guxüma ga yema duüxügütanüwa inachi ga Pauru, rü ñanagürü: —Narümemaë chi nixi, Pa Chomüçügü, ga chauga na pexüñüexü, rü tää chima na ixüächixü ga Crétawa, rü tää chima ñuxmarüü tükü naxüpetü i ñaa äüçümaxü rü taxuxü chima i chixexü tükü nangupetü. ²²—Natürü ipetaäegü! erü wapuruxica tá inayarütaxu, natürü i yixema rü taxüetämä tayue. ²³—Erü ngewëxaru chütaxüga ya Tupana ya nüxü chapuracüç ya chorü cori ixüä rü nüma nanamu i wüxi i norü orearü uruu i daxüçüäx i chauxcex ngóxü. ²⁴—Rü ñanagürü choxü:

“Täxü i cumuütxü, Pa Paurux! Erü äegagü ya Chécharupëxewa tá cungu, rü cugagu tá Tupana nanamaxëxëe i guxüma i ngëma cumüçügi i cumaä ngëxma wapurugu ixü”, ñanagürü choxü. ²⁵—Rü ngëmacex, Pa Chomüçügü, jrü petaäegü! erü choma rü aixcüma Tupanaäxü chayaxö, rü aixcüma tá nixi i ngëmaäcü tá nangupetüxü ngëgxumarüü i ngëma chomaya nüxü yaxuxü. ²⁶—Natürü wüxi i capaxüwa tá tayarüçücxuchitaügü —ñanagürü ga Pauru. ²⁷ Rü yexguma taxre ga yüxü tingexga na itaxixü, rü taxü ga taxtü ga Ariaticuwa tayexmagü, yerü ga buanecü rü nüxüca toxü nacuetaü. Rü ngäxüçüügu nüxü nicuëxächitanü ga yema marinergü ga na dauxchitacütüwa tangugüchaüxü. ²⁸ Rü íanaxataegü ga norü ngugütamaxü rü 36 ga metru nixi ga norü mätama. Rü yexguma marü írarüwa yaxüguxüra itaxixgu rü wenaxäru nanangugütamagü, rü 27 ga metru nixi ga norü mätama ga yexgumax. ²⁹ Rü namuüe ga na nutamaä yanañataügüxü ga naxänacüwa,

rü yemacex guma wapuruchinüwa ínanawoü ga ägümüçü ga aüclagü ga achugünaxcex ga napanaxâmaä ixätüxüxü na yemaäcü iyachaxächigüxëäxüçex ga guma wapuru. Rü nayumüxegü ga paxa na yangunexüçex. ³⁰ Natürü ga yema marinergü rü nibuxmuchaä ga guma wapuruwa, rü yemacex nanawäixegü ga guma wapuruarü ngue, rü ñanagürögü: —Ngëma wapurupëxearü aüclagü tá ítawoü na nataixülcex ya wapuru —ñanagürögüneneta. ³¹ Natürü ga Pauru rü churaragüärü capitâümaä rü norü churaragümaä nüxü nixu rü ñanagürü: —Ngëguma ñaa marinergü rü tâutâma nuxä wapuruwo nachoxgu, rü guxâma i pema rü tá peyue —ñanagürü. ³² Rü yexguma ga yema churaragü rü nayadaecunügü ga guma ngue, rü inananguxëegü. ³³ Rü yexguma marü yanguenechaägu, rü Pauru nayaxucuxegü ga guxâma na nachibüexülcex, rü ñanagürü: —Taxre i ýüxü nixi ñüxma na taguma aixrûgumarüü pechibüexü, rü bai i tacü na pengöxü yerü poraäcü pexoegaäegü. ³⁴ Rü ñüxma rü pemaä nüxü chixu na pechibüexü na peporaexülcex, rü taxuüma pexü üpetüxülcex. Erü taxuetâma itayarütaxu rü bai i wüxi i peyaeäxü inayarütaxu —ñanagürü. ³⁵ Rü yexguma yema yema ñaxgu, rü nanayaxu ga wüxi ga pâü, rü Tupanana moxë naxä napexewa ga guxâma. Rü inanabüci ga yema pâü, rü inanaxügü ga na nangööxü. ³⁶ Rü yexguma nataäegü ga guxâma, rü nümagü rü ta nachibüe. ³⁷ Rü 276 tixigü ga guxâma ga toma ga guma wapuruwo ïxë. ³⁸ Rü yexguma marü nangäxegü, rü ïnanawoü ga yema trigu ga wapuru namaä ääcixü na nangünagüächixüraxüçex ga guma wapuru.

Inangu ga guma wapuru

³⁹ Rü yexguma yanguenegü, rü yema marinergü tama nüxü nacuâane ga yéma. Natürü nüxü nadauğü ga wüxi ga axcuchixü ga naxnûcüpechinüäxü, rü nagu narüxiñüe ga yéma na yanangaixëegüäxü ga wapuru. ⁴⁰ Rü yexguma nanadaä ga norü ngaxüxü ga aüclagü, rü yéma nanawogü. Rü nayawegü ga norü toxchinüxüäru neixruügü, rü inananga ga yema napexewa uxü ga naxchirutachinü ga namaä iticuetauxü. Rü itanaxügü ga nüxü na tingaïcaxü ga yema naxnûcüpechinü. ⁴¹ Natürü wüxi ga naxnûcüarü nuxtamaxüwa tayarüngaitaxü. Rü yéma naxnûcüwa nayarüwápexe ga guma wapuru rü marü tama yéma itaxiächi. Rü yoxni ga nachinüwa, rü yuape nayapuxëe. ⁴² Rü yema churaragü rü nagu narüxiñüe ga na nadaiäxü ga yema poxcuemü na taxuüma inaxülcex ga yexguma naxânaçüwa nangugü. ⁴³⁻⁴⁴ Natürü yema norü capitâü ga churaragü, rü Pauruxü namaxëeächaä, rü yemacex tama nanaxwëxe ga na nadaiäxü ga yema poxcuemü. Natürü nanamu na yema ixänüxü rü nüxüra ínayuxgüü na naxânaçüwa nawëxgxüçex, rü yema togü rü mürapewagüga rü ëxna yema wapurutüchigüga meä na ínachoüxüçex. Rü yemaäcü guxâma meâma naxânaçüwa tangugü.

28

Capaxü ga Mârtawa nayexma ga Pauru

¹ Rü yexguma meâma naxânaçüwa tangugüga ga guxâma rü yexguma nüxü tacuëxgü na Mârtâna yilixü ga naega ga yema capaxü. ² Rü yema yémacüäxgü ga duüxügü rü meâma toxü nayauxgü ga guxâma. Rü nanangixtagü ga wüxi ga üxü ga taxüne. Rü toxçex nacagu ga guxâma na yéma togü tanaixüguxüçex, yerü napu rü nagâuane. ³ Rü Pauru nanadetaquëxe ga ñuxre ga naïchacüggü, rü üxüxetüwa nayawocu. Natürü yexguma yéma yawocuägu, rü üxüäru naïemaxüchaxwa inayago ga wüxi ga äxtape. Rü Paurumëxëwa nayuxu, rü yéma nayarütuächi. ⁴ Rü yexguma yema yémacüäxgü nüxü daugüga yema äxtape ga Paurumëxëwa na natuxü, rü nügümäa ñanagürögü: —Naä yatü rü maneca wüxi i mäetaxü nixi. Rü woo taxtiüwa yuwa na yañaxü, natürü Tupana tama nanamaxëeächaä —ñanagürögü. ⁵ Natürü guma üxüxetüga nanamaxü ga yema äxtape, rü taxuüma nüxü naxüpetü ga Pauru. ⁶ Natürü guxâma ga yema duüxügü rü inananguxëegü rü ngoxi tá nachamé rü ëxna nayux. Rü marü nuxcüxürama ga yema nüxü na nadaünüxü rü taxuüma nüxü na üpetüxü, rü düxwa togu narüxiñüe rü inanaxügüga na ñagüxü: —Maneca wüxi ya tupana nixi —ñagüxü. ⁷ Rü yema nachicaaru ngaicamana nayexma ga norü naâne ga yema capaxüäru äëxgacü ga Pûbiru ga naega. Rü nüma meâma toxü nayaxu, rü yexma toxü napecüxëe ga tomaëxpüga ngunexü. Rü tomaä namecümaxüchi. ⁸ Rü guxema Pûbiru nanatü rü ngürücarewa tayexma, yerü tixaxüne rü taduü. Rü yéma tûmaxüfawa nangu ga Pauru, rü tûmamaä nayumüxü, rü tûmaetüga naxüxmëx, rü tükü narümxëe. ⁹ Rü yexguma yemaxü nadaugüga, rü Paurucex yéma naxi ta ga guxâma ga togü ga idaaweexü ga yema capaxüäx, rü narümeë. ¹⁰ Rü nümagü rü muxâma toxna naxâmaregü. Rü yexguma itaxiächigu, rü toxna nananagü ga guxâma ga tanaxwëxexü ga torü namawaü ga ña.

Dumawa nangu ga Pauru

¹¹ Rü tomaëxpüga tauemacü yéma capaxüwa tayexmagü. Rü ñüxüchi nagu tichoü ga wüxi ga wapuru ga yema capaxüwa gáuanexü ngupetüxëxene. Rü Aleyâdríacüäx nixi ga

guma wapuru. Rü napēxeraňwa nayexmagü ga taxre ga norü tupanachicünèxägü ga Catu rü Porugu äegagüxü.¹² Rü Chiracúcharu türewa tangugü, rü tomaëxpüx ga ngunexü yéma tayexmagü.¹³ Rü yéma itaxiächi, rü nacutüarü ngaicamagu taxi ñuxmata Dequiuwa tangugü. Rü moxüäcü ínangu ga wüxi ga buanecü ga ítaxixüwaama bucü rü toxü inicuetaü. Rü yemaärü moxüäcüama rü Puteriwa tangugü.¹⁴⁻¹⁵ Rü yexma nüxü tayangau ga ñuxre ga duüxügü ga yaxögüxü. Rü toxna naxu na wüxi ga yüxi yexma naxütagu tarüchoxüçex. Rü marü wüxi ga yüxi ngupetüga rü itaxiächi na namagu Dumawa taxixüçex. Rü marü toxü nacuächigagü ga yema yaxögüxü ga Dumagugüxü. Rü yema nama ga Ápiugu äegaxügü naxi na yexma toxü yangaugüxüçex. Rü ñuxre rü yema nachica ga Tomaëxpüx ga Taxepataüga äegaxüwa toxü nayarüngüxüçex. Rü togü rü nachopetü ñuxmata yema nachica ga Ápiuarü Ngüčhicagu äegaxüwa nangugü. Rü yexguma Pauru nüxü dëuxgu ga yema yaxögüxü, rü Tupanana moxé naxä rü poraäcü nataäe. Rü yemaäcü Dumawa tangugü.¹⁶ Rü yexguma Dumawa tangugüga rü wüxi ga ïpatawa nananguxüçex. Rü Pauru nüxica namaä ga wüxi ga churara ga nüxna dauxü.

Dumawa nayexma ga Pauru

¹⁷ Rü tomaëxpüx ga ngunexü marü yéma nayexmagü, rü Pauru naxcëx nangema ga yema Yudíugüraü äegaxagüga Dumawa yexmagüxü. Rü yexguma nangutaquëxegü, rü ñanagüru ga Pauru nüxü: —Choma, Pa Chaueneégü, rü taxuüma i chixexü chaxü namaä i tatanüxügü, rü bai i nuxcümaügxü i törü oxigücumagümaä. Natüü Yeruchareügu choxü niyauxgü ga tatanüxügü, rü Dumacüäx ga churaragüna choxü namugü.¹⁸ Rü yexguma marü choxna nacagüegü ga Dumacüäxgü, rü choxü ningëxgüchaü, yerü taxuüma ga tacü ga chixexü chowa nadaugü na choxü yamëgxüçex. ¹⁹ Natüü yema tatanüxügü ga Yudíugü rü nayamuëtanü na tama choxü yangëgxüçex, rü yemacëx düxwa naxcëx ichaca na nümatama ya äegagüya Chécharu choxna caxüçex. Natüü tama tatanüxügüxü na íchaxuaxüxüçex nixi ga yemacëx íchaçaxü.²⁰ Rü ngëmacëx nixi i pexcëx nuä changemaxü na pexü chadauxüçex rü pemaä chidexaxüçex. Pema nüxü pecuëx rü yixema i Yudíugü rü itananguxü i na ínangu ya Cristu. Rü yima Cristucëx nixi i choma i ñuxma i daa cadenamaä chináixü —ñanagüru.²¹ Rü nümagü nanangaxügü, rü ñanagürü: —Toma rü taxuüma i popera i Yudéawa ne muxü i cuchigagu ümatüxü tayauxgü. Rü ngëma taenéegü i ngëma ne ixü rü nüma ngugüxü rü bai i wüxi i nüxü ixuxü i tacü rü ore i chixexü i cuchiga.²² Rü cuxütawa nüxü taxinüéchaü rü ñuxü nacuxü i cumax? Erü nüxü tacuëxü rü guxüwama i Yudíugü rü chixri nachiga nidexagü i ngëma ore i ngexwacaxüxü i Ngechuchuchiga —ñanagürü.²³ Rü yexguma Paurumaä inaxunetagü ga wüxi ga ngunexü, rü napatawa naxi ga muxüma ga duüxügü. Rü Pauru namaä nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga ñuxäcü äegagüna yüxi ya Tupana. Rü pëx mama inanaxügü, rü ñuxmata nachütaxü rü nüxü nanangüchaüxü ga yema duüxügü na Ngechuchuaü yaxögüäxüçex. Rü yemacëx Moiché ümatüxü ga mugüwa rü nuxcümaügxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga orewa namaä nüxü nixu ga Ngechuchuchiga.²⁴ Rü nümaxü rü nayaxögü ga yema Pauru namaä nüxü ixuxü natüü ga togü rü tama nayaxögü.²⁵ Rü yexguma tama wüxiu naxinüegü ga yema duüxügü, rü inanaxügü ga na íyaxixü. Rü yemacëx ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Meä perü oxigümaä nidexa ga Tupanaäe i Üünexü ga yexguma Ichaxíaxü yadexaxüçex rü ñaxgu:

²⁶ “Rü ngëma naxü, rü ngëma duüxügümaä nüxü yarüxi rü ñacurüga tá nüxü: ‘Rü woo nüxü pexinüegü rü tăütáma aixcüma nüxü pecuëxü. Rü woo nüxü perüdaunuüga rü tăütáma aixcüma peyaxögü.’²⁷ Rü ngëmaäcü pixigü i ñuxmax, erü tama choxü pecuåxchaü i pemax. Rü tama nüxü pexinü i chorü ore erü tama nüxü pexinüéchaü. Rü tama nüxü peyaxögü i ngëma choma pexü nüxü chadauxüexü erü tama nüxü peyaxögüchaü. Rü tama peäewa chaugu perüñinü erü tama nüxü perüxoechaü i pecüma i chixexügü rü tama chauxcëx pedaugüchaü na choma pexü chamaxexüçex!”

ñanagürü ga Tupanaäe i Üünexü.²⁸ Rü ñanagürü ta ga Pauru: —Rü name nixi i pema rü ta nüxü pecuëx rü ñuxma rü marü inaxügü na ngëma tama Yudíugü ixügüxtanüwa naxunagüxü i ñaa Tupanaärü ore i tükü maxëxüexü. Rü nümagü tá nixi i aixcüma inaxinüexü —ñanagürü.²⁹ Rü yexguma Pauru yema ñaxgu, rü inixi ga yema Yudíugü, rü poraäcü nügümaä iniporagataücü.³⁰ Rü taxre ga tauñecü ga meçü yéma nayexma ga Pauru nawa ga guma i ga naxutanüne ga nagu na napexüçex. Rü yéma meäma nanayaxuxü ga guxüma ga duüxügü ga naxütawa íyadaugüxüxü.³¹ Rü nüxü nixuchiga ga ñuxäcü äegagüna yüxi ga Tupana. Rü taxüema nüxna tanachuxu na nangüexüexü ga Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. Rü taxüema naxcëx tanachixewe.

POPERA GA DUMAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Dumaärü iännewa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneëgüx, choma i Pauru nixi i pexcèx chanaxümatüxü i ñaä popera. Rü choma nixi i Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chiiñü. Rü choma nixi ga Tupana choxü yaxuxü na choxü yamuxüçex na duüxügümäa nüxü chixuxüçex i norü ore i mexü i tüxü maxëxëexü.
² Rü nuxcümäxüchima Tupana nanamu ga norü orearü uruügü na naxümatügüäxüçex ga norü ore i mexü. Rü yemañü tükü nüxü nacuëxëe ga ñaä ore i mexü. ³ Rü ñaä ore i mexü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga nixi. Rü nüma rü woo Tupana Nane na yiñxü, natürü duüxügürü nabu ga yexguma ñoma ga naännewa nanguxgu. Rü nuxcümäçü ga äëxgacü ga Dabítaa nixi. ⁴ Natürü nümatama ya Ngechuchu rü üñecü nixi. Rü yexguma yuwa ínadagu rü Tupana tükü nüxü nadauxëe na aixcüma Nanexüchi na yiñxü. Rü nüxna nanaxä ga guxüma ga pora. ⁵ Rü Ngechuchu ga Cristugagu nixi ga chomaä namecümäxü rü choxü naxunetaxü ga Tupana na norü puracü chaxuxüçex. Rü yemacèx Ngechuchuégagu choxü namu na guxü i nachiüänewa nüxü chixuxüçex i norü ore na yaxögüäxüçex i duüxügü rü Tupanaga naxñüexüçex. ⁶⁻⁷ Rü pema rü ta, Pa Dumacüäxgüx, rü ngëma duüxügütanüwa pengëmagü yerü Tupanaäxü peyaxögü rü naga pexiñüe. Rü nüma rü pexü nangechaü rü marü pexü naxuneta na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxüçex rü ngëma norü duüxügütanüxü na pexigüxüçex. Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgü i Dumacüäxgüx, rü chanaxwëxe i nüma ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaä namecümägü rü pexü narüngüxëegü na meä pexü naxüpétüxüçex rü aixcüma petaäegüxüçex.

Pauru rü nüxü nangúchaü na iyadaäxü ga yema yaxögüxü ga Dumawa yexmagüxü

⁸ Rü ñuxma rü Ngechuchu ya Cristuébagu Tupanana moxë chaxä pexcèx, erü guxüwama i guxü i naännewa rü duüxügü nüxü nixugügü na aixcüma Cristuaxü peyaxögüxü rü Tupanacèx pemaxëxü. ⁹ Rü nüma ya Tupana choxü nadau rü nüxü nacuëx na aixcüma guxüguma pexcèx chayumüxëxü. Rü yimañxü nixi i guxüma i chorü ngúchaümaä chapuracüxü rü nüxü chixuxü i norü ore i mexü i Nanechiga. ¹⁰ Rü guxüguma nüxna chaca na choxü ngëma namuxüçex rü ngëmaäcü dükwa pexü íchayadauxüçex ega norü ngúchaü yixigu. ¹¹ Erü aixcüma choxü nangúchaü na pexü chadauxü na pemaä nüxü chixuxüçex i Tupanaärrü ore na aixcüma meä peyaxögüxüçex rü yexeraäcü peporaexüçex. ¹² Rü ngëguma ngëmaäcü wüxiwa ingëxmagügü, rü tå wüxicigü yigü tataäegüxëe rü yigüaxü tanangúchaüxëe. Erü choma rü tá nüxü chadau na ñuxäcü törü Coriaxü peyaxögüxü rü pema rü tá ta nüxü pedau na ñuxäcü chayaxöxü. ¹³ Pa Chaueneëgüx, chanaxwëxe i nüxü pecuëx na muëxpüxcüna pexü íchayadauxchaüxü, natürü ñuxmarüta rü choxü naguxcha. Natürü ngëma petanüwa chaxüxchaü, erü chanaxwëxe na pemaä nüxü chixuxü i Tupanaärrü ore yema toxnamana yexmagüxü ga duüxügümäa nüxü chixuxüü. Erü chanaxwëxe i ngëma duüxügürü meä peyaxögü na ngëmaäcü Cristuwe naxñüçex i ngëma petanüxügü i ñuxma tama yaxögüxü. ¹⁴ Rü aixcüma ngëma changuxchaü erü nümatama ya Tupana choxü namu na guxü i duüxügümäa nüxü na chixuxüçex i norü ore. Rü nanaxwëxe i duüxügü i meä poperaxü icuáxümaä nüxü na chixuxü rü duüxügü i tama poperaxü icuáxümaä ta nüxü chixuxü i ngëma norü ore. Rü ngëgumarüü ta nanaxwëxe na ngëma duüxügü i cuëx nüxü ngëxmaxümaä nüxü na chixuxü rü ngëma duüxügü i taxuguma rüxñüexümaä nüxü na chixuxü. ¹⁵ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgü i Dumagu Ächiügüxü, rü choma rü marü íchamemare na petanüwa na chaxüxü, na pemaä rü ta nüxü chixuxüçex i Tupanaärrü ore i mexü.

Tupanaärrü ore rü napora

¹⁶ Rü taxucëxma naxcèx chaxäne i ngëma ore i mexü. Erü ngëma ore rü napora, rü ngëmamaä nixi i napuracüxü ya Tupana na guxäma ya yixema Cristuaxü yaxögüe rü tükü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü. Rü ngëma maxü, rü Yudiugüçexirachirëx nixi, natürü i ñuxma rü guxüma i ngëma tama Yudiugü ixiñüexüçex rü ta nixi. ¹⁷ Rü ngëma norü orewa nixi i tamaä nüxü yaxuxü ya Tupana na törü ògaguxicatama yiñxü na napëxewa imexü. Erü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagüü.

“Rü yixema tümaärrü ògagu Tupanapëxewa mexë, rü tá tükü nangëxma i maxü i taguma gúxü”,
 ñanagüü.

Nagagutama nixi i duüxügü inapoxcuexü

¹⁸ Rü nüxü tadaugü na Tupana daxüguxü i naänewa ne namuxü i norü poxcu i ääcümamaxü naxcëx i guxüma i ngëma duüxügü i tama naga ïñüexü rü chixexü ugüxü rü ngëma norü chixexümaä togüaxü naguxchaxeegüxü na tama nüxü nacuëgxüçex i ngëma ore i aixcüma ixixü. ¹⁹ Rü ngëma duüxügü i chixexü ugüxü rü meä nüxü nacuëgxüçex na ñuxäcü yïixü ya Tupana yerü nümatama ga Tupana rü marü nüxü nüxü nadauxëe ga yema. ²⁰ Rü woo tama nüxü idaugüga ya Tupana, natürü guxüma i tacü i naxüxüwa nixi i nüxü idaugüxü. Rü yexguma noxri naäne naxüxgumama nixi ga meäma duüxüguxü nüxü nadauxëeñü na aixcüma Tupana na yïixü rü guxüguma na naporaxü. Rü ngëmacex i ngëma duüxügü i chixexü ugüxü, rü taxucırürwama tacümaä nügü ïnapoxügü i Tupanapëxewa. ²¹ Yerü woo nüxü nacuëgxüçex na ñuxäcü yïixü ga Tupana, natürü tama nanayauxgüchaü na norü Tupana yïixüçex, rü bai na moxë nüxna naxägüxü. Natürü yema ore ga taxuwama mexüguama narüxñüe, rü yemaäcü naëchitamare namaxë rü yexeraäcü chixexügu narüxñüe. ²²⁻²³ Rü nügü yaxugüegü rü duüxügü i nüxü icuåxü nixigü natürü taxuguma narüxñüe. Yerü nüxna nixigachitanü ga Tanatü ya Tupana ya mexëchicü ya taguma yucü, na nawe naxixüçex ga norü naxchicüñexägümare ga duüxügü i yuxwëxëchicüñexämare ixigüxü rü werigüchicüñexämare ixigüxü rü naëxügüchicüñexämare ixigüxü rü åxtapegüchicüñexämare ixigüxü. ²⁴ Rü yemacex ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duüxügü na naxügüäxüçex ga guxüma ga yema chixexü ga nüxü ngüchaüguxü rü nügümäa na naxügüäxüçex ga naxüneärü ngüchaügü i åne tükna åxü. ²⁵ Rü yemaäcü nüxna nixigachi ga guma aixcümaxüchi Tupana ixicü na nawe naxixüçex ga norü tupanagü ga tama aixcüma ixigüxü. Rü yema Tupana üxpëxewa nayumüxegü rü yemaxü niciuëxügü, natürü tama nüxü niciuëxügü ga Tanatü ya Tupana ga naxücü rü inaxwëxecü na guxüguma nüxü icuexüguxü. Rü ngëmacü yixi. ²⁶ Rü yemacex ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duüxügü na naxügüäxüçex ga naxüneärü ngüchaü i åne tükna åxü. Rü eixrütü ga ngexügü rü naxrüü ngexügümaätama nangëäegü rü tama yatügümaä. ²⁷ Rü yexgumarüü ta ga yatügü rü naxrüü yatüxümaätama nangëäegü, rü tama ngexügümaä. Rü yema naxüneärü ngüchaü ga chixexügü rü nüxü napora na naxrüü yatüxümaä namaxëxü. Rü yemaäcü ga yema yatügü rü nügümäa nanaxügü ga yema naxüneärü ngüchaü i åne tükna åxü, rü düxwa yemagagu nidaawee rü naturaxüngü. ²⁸ Rü yema na tama Tupanaxü nacuëgxüchaüxü, rü yemacex ga nüma ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duüxügü na norü chixexüga na naxüneächaxüçex rü na naxügüäxüçex ga yema chixexü. ²⁹ Rü düxwa ga yema duüxügü rü guxüraüxü ga chixexü naxügü ga Tupanapëxewa. Rü tama aixcüma meä naxmëxnaä rü natemaä namaxë. Rü naxäcü rü nügünaxüçatama nananugüchaü i guxüma i tacü. Rü togüaxü nachixexüegüchaü. Rü nixäüxächiwëxegü, rü namätagü, rü nanuëwëxe, rü nawomüxëwëxegü, rü naxüneärü ngüchaü nüxü napora, rü naxoregütteegü. ³⁰ Rü chixexümaä togüaxü nixugü, rü Tupanachi naxaie, rü togüaxümaä naguxchigagü. Rü nügüğü naxüneäegü rü togüarü yexera nixigü, rü nügü niciuëxügü. Rü naxcëx nadaugü na yexera chixexü naxüguxü. Rü tama nanatüga rü naëga naxüneächaü. ³¹ Rü tama inarüxñüächaü. Rü tama aixcüma nayanguxëe i ngëma nüxü yaxugüxü. Rü taxüexüma nangechaügü. Rü tama togüaxü nüxü nangechaü i tacü rü guxchaxü. Rü tama togüaxü nüxü tangechäutümüllügü. ³² Rü nümagü i ngëma duüxügü rü meäma nüxü nacuëgxüçex rü Tupana rü marü namaä nanaxueg na noxtacüma nayuexü i ngëma duüxügü i ngëmacü maxëxü. Natürü woo meäma nüxü nacuëgxüçex i guxüma i ngëma, natürü nanaxügüma i ngëma chixexü, rü nataäegü ega togü naxüxgu.

2

Ngëxguma Tupana duüxügü poxcugu, rü tama chixexü naxü, erü ngëma duüxügü rü norü chixexügagutama nanopoxcue

¹ Rü ngëmacex, Pa Duüxüx, rü woo texé quixigü rü taxucüma Tupanapëxewa cugüétüwa cuchogü, ega togüxü quixuechagu. Erü ngëxguma togüxü quixuechagu na nachixexü rü cugütama cupoxcu, erü cuma na cumücüxü quixuechaxü rü cuma rü ta cunaxü i ngëma chixexü i cumücüxü naxcëx quixuechaxü. ² Rü nüxü tacuëx rü Tupana tá nanopoxcue i ngëma duüxügü i namüçüguxü ixugüechaxü. Rü ngëxguma napoxcueägu, rü tama chixexü naxü ya Tupana, erü ngëma duüxügü rü norü chixexügagutama nixi i napoxcueäxü. ³ Rü düçax, Pa Duüxüx, rü ngëxguma togüxü quixuechagu, natürü cuma rü ta cunaxüxgu i ngëmatama chixexü i nüma naxüxü, erü ñuxücurüwa ta i nagu curüxñüxü na Tupanachaxwa iquicüxü na tama cuväxü napoxcuxüçex? ⁴ Rü tüküxü tama nagu curüxñü i ngëma mexü i Tupana cuväxüçex? Nüma rü poraäcüxüchi cumaä namecüma rü yaxna cumaä naxüñü rü tama paxa curü chixexüçex cuväxü napoxcuchaü. ¿Rü ñuxma rü tüküxü nüxü cuväxü? ¿Tama cuväxü nüxü cuväxü na Tupana ngëmacü cumaä mecümaxü na nüxü curüxoxüçex i curü chixexü rü naxcëx na cumaxüxüçex ya Tupana? ⁵ Natürü cuma rü tama Tupanaxü cuväxüchaü

rü tama nüxü curüoxchaň i curü chixexü. Rü ngëmaäcü cugüçèxtama cunayexeraxëe i curü poxcu i tá cuyaxuxü i ngëma ngunexü i nagu Tupana napoxcuexü i ngëma chixexü ügxü. Rü ngëma ngunexü rü Tupana tá aixcüma ngëma duüxügümä nanaxuegu na ñüxäcü tá na napoxcueäxü. ⁶Rü ngëgxuma tá nixi i Tupana nüxü yaxügütanüxü i wüxicigü i duüxü naxcëx i ngëma naxügü. ⁷Rü maxü i taguma gúxümaä Tupana tá tükü nanaxütanü ya yíxema guxüguma mexü taxügümäcüma naxcëx daugüxe na Tupana tûmamaä taäcëx rü naxcëx daugüxe na aixcüma Tupanaxütawa tangugüxü. ⁸Natürü Tupana tá tûmamaä nanu rü tá tükü napoxcu ya yíxema tûgïguxicatama rüxñüüexé rü tama naga ñüchächaň i ore i aixcüma ixixü rü naxcëx daugüxe na ngëma chixexü taxügü. ⁹Rü guxüma i ngëma duüxügü i chixexü ügxü rü tá nguxü ningegü rü poraäcü tá chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngëma Yudüugü i chixexü ügxüüxira tá nixi i Tupana inapoxcuexü. Rü ngëmawena rü tá nanapoxcue i guxüma i ngëma togü i duüxügü i chixexü ügxü. ¹⁰Natürü ngëma duüxügü i mexü ügxü, rü Tupana tá namaä nataäe, rü tá nanatachigaxëe, rü tá nanataäexëe. Rü ngëma Yudüugü i mexü ügxüücëxira tá nixi i ngëma. Rü ngëgxumarüü i guxüma i togü i duüxügü i mexü ügxüücëx rü tá ta nixi. ¹¹Erü Tupanapëxewa rü nawüxigu i ngëma duüxügü i Yudüugü ixigüxü rü ngëma togü i duüxügü i tama Yudüugü ixigüxü. Rü guxüma ya texé ya chixexü ügüxe rü tá tanayaxu i tûmaäru poxcu, natürü guxüma ya texé ya mexü ügüxe rü tá Tupana tûmamaä nataäe. ¹²Rü guxüma i duüxügü i pecadu ügxü i tama nüxü cuëgxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü, rü ta inayarütaux. Rü ngëgxumarüü ta i guxüma i ngëma pecaduägxü i nüxü cuëgxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü, rü ngëma mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana na nanopoxcue. ¹³Erü Tupanapëxewa rü taxuwama name i ngëma duüxügü i nüxü ñüemarexü natüre tama nagu maxëx i norü mugü. Natürü ngëma duüxügü i Tupanaäru mugüga ñüexü nixi i aixcüma Tupanapëxewa imexü. ¹⁴Dücx, i ngëma duüxügü i tama Yudüugü ixigüxü. Nümagü rü tama nüxü nacuëxgü i Tupanaäru mugü. Natürü ngëgxuma nüêchamatama naxügümareägu i ngëma Tupana tükü muxü, rü tükü nüxü nadauxëe na nüxü nacuëxgü i tacü na yíixü i mexü rü tacü na yíixü i chixexü, woo tama nüxü na nacuëxgüchiréxü i Tupanaäru mugü. ¹⁵Erü nacümagüwatama nixi i tükü nüxü nadauxëe na nüxü nacuëxgü i tacü yíixü i mexü rü tacü na yíixü i chixexü. Rü ngëma duüxügü rü ngëgxuma chixexü naxügü, rü naäewatama nixi i nüxü nacuëxgü na nachixexü i ngëma naxügü. Rü ngëgxumarüü ta i ngëgxuma mexü naxügü, rü naäewatama nixi i nüxü nacuëxgü na namexü i ngëma naxügü. ¹⁶Rü ngëma ngunexü i nagu Tupana Cristuxü namuxü na guxü i duüxügü yacagüxüçex i norü maxüchiga, rü ngëma duüxügü i tama Tupanaäru mugü i nüxü cuëgxü rü naäewa tátama nixi i nüxü nacuëxgü na chixexü naxügü rü éxna mexü naxügü. Rü ngëgxuma tá nixi i nangóxü i guxüma i ngëma chixexü i cùäcüma naxügü i duüxügü, rü ngëma chixexü i nüxücatama nagu naxinüexü. Rü Tupanaäru ore i pemaä nüxü chixuxü nixi i tükü nüxü cuëxëeňü i ngëma.

Yudüugüchiga rü mugü ga Moiché ümatüxüchiga

¹⁷Natürü pema Pa Chaueneëgü i Yudüugü, rü ñaperügügü:

"Toma rü Yudüugü ixigü rü meäma nüxü tacuëx i Tupanaäru mugü ga Moiché ümatüxü", ñaperügügü. Rü ngëmaäcü nagu perüxinüne na Tupanapëxewa pimexü erü meäma nüxü pecuëx i ngëma Tupanaäru mugü ga Moiché ümatüxü. Rü ngëmaäcü Tupanamää pegü picuëxülgü erü nagu perüxinüne na Tupana pexü nangechaňxü erü Yudüugü pixigü. ¹⁸Rü nüxü pixu na meäma nüxü pecuäxü i tacü nixi i Tupanaäru ngüchäru rü tacü nixi i mexü rü tacü nixi i chixexü. Rü Tupanaäru mugüwa naxcëx pengüne na naxcëx pedauxü i ngëma aixcüma mexü ixixü. ¹⁹Rü pema rü ñaperügügü:

"Toma rü meäma nüxü tacuëx na tanaxucuxëxü i ngëma togü i duüxügü i tama Tupanaxü cuëgxü. Rü meäma nüxü tacuëx na itayanawëxächixëeňü i ngëma togü i chixexüwa ngëximägüxü", ñaperügügü. ²⁰Rü pema nagu perüxinüegü rü nüxü pecuëx na ñüxäcü penangüxü i ngëma duüxügü i ngeväxacëx yaxögü. Rü ngëmaäcü nagu perüxinüne na togüarü ucuxerülgü pixigü, erü Tupanaäru mugüwa pengüne rü ngëmacëx meäma nüxü pecuëx i tacü nixi i mexü rü tacü nixi i ore i aixcüma ixixü. ²¹Rü dücx, Pa Chaueneëgü i Yudüugü, pema na togüxü pengüexëeňü, rü tükü i tama pegütama pengüexëe? Pema nüxü pixu na tama namexü na ingixü, rü tükü i pema ipengüxü? ²²Rü pema nüxü pixu na tama namexü na na i ngemaa ipexü, rü tükü i pema i ngëmaäcü pemaxëxü? Rü pema na naxchi pexaiexü i togüarü tupanagünetachicüneägü, rü tükü i naxcëx pengüxü i norü tupaucagürlü ngëmaxügü? ²³Pema nüxü pixu na namexü i Tupanaäru mugü i ümatüxü, rü petaäe erü meä nüxü pecuëxü i ngëma mugü. Natürü Tupanamää chixexü pexü, erü tama naga pexinüne i ngëma pexü namuxü i norü mugüwa. ²⁴Rü ngëmacëx i Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü ñanagürlü:

“Rü pegagu nixi na chixri Tupanachiga yadexagüxü i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü”,

ñanagürü. ²⁵ Pema rü pegü ipewiechëxmüpëzechiraügü na Tupanaärü duüxügü pixigüxüçex. Rü name nixi na penaxüxü i ngëma, ega aixcüma naga pexinüegü i Tupanaärü mugü. Natürü ngëgxuma chi tama naga pexinüegü i Tupanaärü mugü, rü woo Yudíugü pixigügu, natürü Tupanapëxewa rü taxuwama pexü name i ngëma na pegü ipewiechëxmüpëzechiraügüxü. ²⁶ Rü ngëma togü i duüxügü i tama nügü iwiechëxmüpëzechiraügüxü, rü woo tama ngëma naxügügu, natürü Tupanaärü duüxügü tá nixigü ega naga naxinüegü i norü mugü. ²⁷ Rü düçax, Pa Chaueneégü i Yudíugü, rü ngëma duüxügü i tama iwiechëxmüpëzechiraügüxü natürü naga inüexü i Tupanaärü mugü, rü ngëma duüxügü rü tá Tupana-pëxewa pexü nixu na ñuxäcü pechixexü. Rü ngëmaäcü tá pexü naxüpetü erü tama naga pexinüe i Tupanaärü mugü i woochiréx na nüxü pecuáxü i ngëma mugü, rü woochiréx na ipewiechëxmüpëzechiraügüxü. ²⁸ Rü düçax, rü tama ngëma na Yudíuxacügü pixigüxüçex nixi na aixcüma Tupanaxäcügü pixigüxü. Rü tama ngëma na ipewiechëxmüpëzechiraügüxüçex nixi na Tupanaärü duüxügü pixigüxü. ²⁹ Erü yíxema aixcüma túmaärü maxünewa Tupanaga inüexü tixi ya aixcüma Tupanaxäcü ixixé. Rü ngëgxuma aixcüma taäewa yaxöxgu nixi aixcüma Tupanaärü ixixü. Rü Tupanaäe i Üünexü nixi i tüxü rüngüxüçex na yaxöxüçex, rü tama ngëma mugü ga Moiché ümatüxügagu nixi. Rü yíxema aixcüma Tupanaärü ixixé, rü Tupana rü túmamaä nataäe woo duüxügü tama túmamaä taäegü.

3

¹ ¿Rü ñuxma rü tacüwa tükü namexi na Yudíugü ixígüxü? ² ¿Rü tacüwa namexi na iwiechëxmüpëzechiraügüxü? ² Rü poraäcüxüchima tükü name na Yudíugü ixígüxü. Yerü nüma ga Tupana rü tükñaxächi nixi ga naxäähü ga norü mugü i ümatüxü. ³ ¿Rü tacü tá ngupetüxü i ñuxma ega ñuxre i tatanüxü i Yudíugü rü tama meä yanguxéegüägu i ngëma Tupana tükü muxü? ⁴ ¿Rü pexcex rü ngëmacex tåütáma yanguxééähü ya Tupana i ngëma tamaä inaxunetaxü? ⁴ Rü tama ngëmaäcü nixi. Erü woo guxü i duüxügü rü yadoratéèxgügu, natürü Tupana rü taguma nidora rü guxüguma nayanguxü i ngëma nüma tamaä inaxunetaxü. Rü yemacex norü ore ga Dabi ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cumax, Pa Tupanax, rü aixcüma nixi i curü ore i nüxü quixuxü. Rü ngëgxuma cuxü tangugügü rü nüxü tadaugü na aixcüma cumexü”,

ñanagürü. ⁵ Natürü duüxügü rü inatüe erü ñanagürügü:

“Rü nüetama nixi na chixexü ixígüxü erü ngëmaäcü yexeraäcü nangox na namecümaxü ya Tupana”, ñanagürügü. Rü ñanagürügü ta:

“Rü ngëgxuma chi törü chixexügagu yexeraäcü nangoxgu na aixcüma namecümaxü ya Tupana, rü maneca tama name ega törü chixexüçex tükü napoxcuegu”, ñanagürügü. ⁶ Natürü ngëma ñaxügu na naxinüexü i duüxügü rü poraäcü inatüe, erü tama ngëmaäcü nixi. Erü ngëgxuma chi tama namegu ya Tupana, ⁷ rü ñuxäcü chi i meä duüxügüxü yacagüxü i naâneärü guxgu? ⁷ Natürü i duüxügü rü ñanagürügü:

“Rü ngëgxuma chi chorü chixexügagu yexeraäcü nangoxgu na ñuxäcü aixcüma namexi ya Tupana, ⁸ rü tüküciü yüixü i choxna naçaxü naxcex i chorü chixexü rü choxü napoxcuxü naxcex i ngëma?” ñanagürügü. ⁸ Natürü ngëma ñaxügu na naxinüexü i duüxügü rü poraäcü inatüe. Erü ngëgxuma chi aixcüma yíxigu i ngëma nagu naxinüexü i duüxügü, rü chi narümemäe nixi na yexeraäcü chixexü naxügüxü na yexeraäcü mexü na inguxuchixüçex. Rü düçax, Pa Chaueneégü, nangëxma i chixexü i duüxügü i choxü ügagümarexü i nüxü ixugüexü na ngëma yüixü i chorü nguxéetae i duüxügüxü namaä changüexéexü. Natürü ngëma duüxügü i ngëma ñaxüxü rü nagagu tátama napoxcue.

Guxáma i yíxema rü taxüetüxügü

⁹ ¿Rü ñuxäcü nixi i ñuxmaxü? ¹⁰ Pexcex rü yíxema i Yudíugü rü togü i duüxügürü yexera Tupanapëxewa imexü? Pemaä nüxü chixu rü tama ngëmaäcü nixi. Erü guxüma i duüxügü i Yudíugü ixígüxü rü guxüma i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü, rü naxüetüxügü. ¹⁰ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü tataxuma ya texé ya aixcüma Tupanapëxewa mexé, rü bai ya wüxic. ¹¹ Rü tataxuma ya texé ya aixcüma nüxü cuáxe i Tupanaärü ore na ñuxäcü nanaxwèxexü na naxcex imaxëxü. Rü tataxuma ya texé ya aixcüma Tupanapëxewa dauxe. ¹² Rü guxáma ítatiüe, rü guxáma itayarütauge rü chixexü taxügü i Tupanapëxewa. Rü tataxuma ya texé ya aixcüma mexü üechaxe, rü bai ya wüxic. ¹³ Rü túmaäx rü wüxi i yuetamaxü i ingenaxüruü nixi erü ngëma itanaxüxüçex i nagúxüraüxü i dexa i chixexü. Rü túmaäru conümaä rü poraäcü tidorae. Rü ngëma túmaäru dexa rü ñoma áxtapeguchatarüü nixi erü togüxü nachixexé. ¹⁴ Rü chixexü i ore i duüxügüäawa ngúxümaäxicatama

tidexagü. ¹⁵ Rü ítamemare na duüxēxü timáxü. ¹⁶ Rü ngextá ítaxixüwa rü togüxü tachixexëe rü tanangechaüxëe rü chixexügu tanayixëe. ¹⁷ Rü tama nüxü tacuëx na ñuxäcü togü i duüxügütüxü tanagechaügütü rü meä natanüwa tamaxëxü. ¹⁸ Rü tama nüxü tacuåxchaü na Tupanaxü tamuüëxü”,
 ñanagürü i ngëma ore i ümatüxüwa. ¹⁹ Rü nüxü tacuëx rü ngema poxcu i Tupanaarü mugüwa nüxü yaxuxü rü naxcëx nixi i ngema. Yudiugü ga natanüwa nanguxü ga yema mugü. Rü woo ngema tama Yudiugü ixigüxü i duüxügütüxü rü ta nixi i ngema poxcu. Erü taxuéma aixcüma naga taxinü i ngëma mugü. Rü ngëmacëx taxucürüwa texé Tupanapewa tügü itapoxü i ngëxguma Tupana tüxü icagügi i tümaärü pecaduchiga. ²⁰ Rü ñuxma na taxuéma aixcüma naga ñüüexü i ngëma mugü, rü ngëmacëx taxucürüwama texé tügü tixu na ngëma mugü taxaurexügagu Tupanapëxewa tamexü. Erü ngëma mugü tüxü nüxü cuëxëexü nixi na poraäcü ipecaduågxüxü.

Törü õgagu nixi i Tupana tüxna naxäxü i maxü

²¹⁻²² Rü ñuxma na taxucürüwama Tupanapëxewa tüxü yamexëexü i ngëma mugü, rü ngëmacëx ya Tupana rü tüxü nüxü nacuëxëe na ñuxäcü yiixü i tüxü yamexëexü na napëxewa imexücë. Rü pemaä nüxü chixu rü Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögüxügagu nixi i tüxü yamexëexü ya Tupana na aixcüma napëxewa imexücë. Rü yema mugü ga Moiché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügütü ga orearü uruügü ümatüxü rü tüxü nüxü nacuëxëe i ngëma. Rü yema mexü ga Tupana taxcëx üxü ga yexguma núma namuägu ga Nane na törü pecadu naxütanüxücë, rü guxü i duüxügü i yaxögüxücë nixi, erü Tupanapëxewa rü nawüxigu i guxüma i ngëma duüxügü. ²³ Rü guxâma tipecaduågxü rü nüxna tayaügugü ya Tupana ya tüxü maxëxëcü. ²⁴ Natürü ga Tupana rü poraäcü tamaä namecüma rü yemacëx tüxü nangetanüäcüma tüxü nimexëegü na napëxewa imexücë. Rü ñuxma rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü, yerü Ngechuchu ya Cristu rü marü tüxü nanaxütanü ga törü pecadugü. ²⁵⁻²⁶ Rü Tupana rü aixcüma núma nanamu ga Cristu na nayuxücë rü yemaäcü törü pecadu naxütanüxücëna na Tupana tüxü nüxü rüngümaxücë i ngëxguma aixcüma Cristuaxü yaxögügu. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na tüxü nüxü nadauxëexücëna ñuxäcü núma nügütexü tüxü yamexëexü na aixcüma napëxewa imexücë. Rü nuxcüma ga Tupana rü yaxna namaä naxinü ga duüxügü ga yexguma chixexü naxüegü, rü tama paxa nanopoxue. Rü ñuxma rü ta tüxü nanawêna na ñuxäcü aixcüma namexü i ngëma núma naxinü erü tüxü inanapi i törü pecadugü. Rü ngëmaäcü tüxü nüxü nadauxëe na ñuxma rü ta aixcümacü yiixü i ngëxguma tüxü yaxuxgu na napëxewa marü timexü ya guxâma ya yíxema Ngechuchuaxü yaxögüxe. ²⁷ Rü ngëmacëx i ñuxma rü taxucürüwama yigü ticüexügü rü nüxü tixu na yixemata ma yigü imexëegüxü i napëxewa. Erü taxucürüwama texé tügü tamexëe i Tupanapëxewa. Rü tama ngëma na naxaurexücë i ngëma mugü nixi i imexü, rü tama ngëma na mexü ixigüxücë nixi i imexü. Natürü Tupanapëxewa time i ñuxma, erü Cristuaxü tayaügü. ²⁸ Rü yixema nüxü tacuëx rü ngëxguma Cristuaxü yaxögügu nixi i Tupanapëxewa imexü, rü tama ngëma mugü naixauregüxücë nixi i napëxewa imexü. ²⁹ ¿Exna pexcëx rü Tupana rü Yudiugüarü Tupanaxäcamata yiixü? ¿Rü tama exna i ngëma togü i duüxügürü Tupana rü ta yiixü? Ngëmaäcü, ngëma togü i duüxügü i tama Yudiugü ixigüxüdärü Tupana ta nixi. ³⁰ Rü nüxü tacuëxü na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tanatü ya Tupana. Rü guxüma i duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü, rü núma ya Tupana rü nayamexëe na napëxewa yamexücë. Rü ngëmaäcü i núma ya Tupana rü Yudiugüxü nimexëe i ngëxguma yaxögüägu. Rü ngëgumarüü ta nayamexëe i guxüma i togü i duüxügü i ngëxguma Cristuaxü yaxögüägu. ³¹ Rü ñuxma na Cristuaxü yaxögüxü, rü bexmana nagu perüxiñüe na ngëmaäcü iyanaxoxëexü i ngëma mugü. Natürü tama ngëmaäcü nixi. Erü ñuxma na Cristuaxü yaxögüxü rü aixcüma tayanguxëe i ngëma Tupana tüxü muxü.

4

Abräu rü Tupanaäxü nayaxö rü yemacëx Tupana nüxü nixu na namexü

¹ ¿Rü ñuxma rü ñuxü ñagüxü tá i nachiga ga nuxcümaücü ga törü oxi ga Abräu? ¿Rü ñuxäcü nixi ga nüxü naxüpetüxü ga Tupanapëxewa? ¿Rü tüxcüü yiixü ga Tupana nüxü ixuxü ga Abräu rü mecü na yiixü? ²⁻³ Rü düçax, yexguma chi wüxi ga norü puracü ga mexücëx Tupanapëxewa namexgu ga Abräu, rü yexguma chi waxi nixi ga nüxü nayexmaxü ga tacücëx nügü na yacuëxüxü. Natürü taxucëxma Tupanapëxewa nügü nicuëxü ga Abräu, erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Abräu rü Tupanaäxü nayaxö, rü yemacëx Tupana nanayaxu rü nüxü nixu na namexü”, ñanagürü i ngëma ore. ⁴ Rü ngëxguma texé wüxi i puracü üxgu rü tüxü naxütanüga rü woetama tümaärü natanü nixi rü tama ämare nixi i ngëma. ⁵ Natürü tama ngëmaäcü nixi i ngëxguma Tupanaäxü yaxögxu. Erü ngëxguma yaxögxu, rü tama tacü rü puracü i mexücëx nixi i Tupanapëxewa imexü, natürü Tupanapëxewa time erü tayaö. Rü

ngēmaäcü Tupana tükü nayaxu ya yíxema yaxöökë woo taxuüma i tacü rü puracü i mexü taxügxu na ngēmacex Tupana tükü rüngüxëëxü. ⁶ Rü nuxcumäcü ga äêgacü ga Dabí rü ta tümachiga nidexa ga guxema duükë ga yaxöökë. Rü nüxü nixu ga na tataäéexü ga guxema duükë yerü Tupanapéxewa tame, woo tama tacü rü mexü taxügxu na yemaäcü Tupanapéxewa tamexüçex. ⁷ Rü nüma ga Dabí rü ñanagürrü:

“Rü tataäégü ya yíxema duükëgü ya Tupana tümaäru chixexügüxü ngechaüxë rü tümaäru pecadugüxü iyanangümaxë. ⁸ Rü tataäe ya yíxema duükë ya Tupana tama tükü nagu naxïñüxü i tümaäru pecadü”,

ñanagürrü ga Dabí. ⁹ Rü díçax, ¿pexcë rü ngēma taäe rü ngēma duükëgü i Yudíugü ixígüxüçexicatama yiixü, rü éxna ngēma togü i duükëgüçex ta yiixü? Díçex, rü marü pemaä nüxü tixu rü Tupanapéxewa name ga Abráü yerü nayaxo. Rü yemacex Tupana nanayaxu.

¹⁰ ¿Natürü ñuxgu nixi ga nayauxäxü? ¿Éxna marü ínawiechëxmüpëxechiraüguwena, rü éxna naxüpa ga na ínawiechëxmüpëxechiraüxü? Rü pemaä nüxü chixu rü naxüpa nixi ga na Tupana nayaxuxü ga Abráü. ¹¹ Rü Tupana nayaxuxguwena nixi ga ínawiechëxmüpëxechiraüxü ga Abráü. Rü yema nixi ga norü cuëxruü ga nawü nüxü nacuåxü na aixcüma Tupana marü nayaxuxü rü nüxü nadauxü na namexü yerü nüxü nayaxo. Rü ngēmacex i ñuxma ya Abráü rü tümanatü yiixü ya guxâma ya yíxema yaxöögüxe woo tama ítawiechëxmüpëxechiraügü. Rü ngēmaäcü ya Tupana rü tükü nayaxu ya guxâma ya yíxema yaxöögüxe, rü tükü nadau na timexü erü tayaügü. ¹² Rü ngëgxumarüü ta ya Abráü rü tümanatü nixi ya guxâma ya yíxema ítawiechëxmüpëxechiraügüxüçex nixi i tümanatü yiixü. Natürü tümanatü nixi erü tayaügü yexgumarüü ga na yaxöökü ga nüma ga tanatü ga Abráü naxüpa ga na ínawiechëxmüpëxechiraüxü.

Abráü rü Tupanaäxü nayaxo rü yemacex Tupana nayanguxëë ga norü uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü

¹³ Rü Tupana rü Abráümaä inaxuneta na nüma ya Abráü rü guxüma i naxrüü yaxöögüxü rü tá na nayauxgüäxü i ñoma i naäne na noxrü yiixüçex. Natürü tama yema na mugü naxaurexüçex nixi ga Tupana yemaäcü Abráümaä ixunetaxü. Natürü yemaäcü namaä inaxuneta yerü Abráü nayaxo, rü yemacex Tupanapéxewa name. ¹⁴ Natürü ngëgxuma chi ngēma duükëgü i mugü aüregüxüçexicatama yiixü i ngēma Tupanaäru uneta, rü natüçexmamare chi nixi i ngēma na yaxöögüxü, rü chi ngēma Tupanaäru uneta rü taxuwama name. ¹⁵ Nüxü tacuëx rü ngēma mugü ga Moïché ümatüxü rü poxcuwa tükü naga erü taxuéma aixcüma meä tayanguxëë. Natürü yexguma chi natauxguma ga yema mugü rü tataxu chima na texé chixri yanguxëëxü. ¹⁶ Rü yexguma Tupana Abráümaä ixunetagu na nüxü tá nangüxëëxü, rü Abráüäru ögagu nixi ga namaä inaxunetaxü. Rü ngēmacex i guxâma i yíxema na Abráüäru yaxöögüxü rü taxcëx ta nixi ga yema Tupanaäru uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmawa nüxü tacuëx rü tama yíxema mugü aüregüxüçexicatama nixi i ngēma Tupanaäru uneta, natürü guxâma ya yíxema Abráüäru Tupanaäxü yaxöögüexex ta nixi. Rü ñuxma rü guxâma i yíxema na Abráüäru meä yaxöögüxü rü Abráüxäcügü yiixü rü nüma rü tanatü nixi Tupanapéxewa yerü nüxira nayaxo. ¹⁷ Rü Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü Abráüchigaxü nixu rü ñanagürrü:

“Rü muxüma i duükëgünatü tá cuxü chixixëë”,
ñanagürrü. Rü Abráü rü Tupanaäxü nayaxo, rü yemacex Tupana nayanguxëë ga norü uneta ga namaä nüxü yaxuxü. Rü yima Tupana nixi ya wena namaxëëcü i yuexü. Rü yimatama nixi ya naxücü i ngēma woo ñuxma taxuxü. ¹⁸ Rü nüma ga Abráü rü aixcüma nayaxo ga yexguma Tupana nüxü ñaxgu:

“Rü tá namuxüchi i cutaagü”,
ñaxgu. Rü woo ga Abráü ga marü yaguäxüchichirëx na yiixü rü na nangexacüxü, natürü nayaxööma ga yema Tupanaäru uneta rü meä ínananguxëë na wüxi ga nane tá nüxü yexmaxü. Rü yemaäcü ningü na muxüma i duükëgünatü yiixü, yema Tupana namaä nüxü ixuxürrü. ¹⁹ Rü Abráü rü wixguxuchi 100 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma. Natürü tama inayarümaächi ga na yaxöökü woo nüxü na nacuåxü ga paxa tá na nayueväga nüma rü namex ga Chara rü marü poraäcü nangupetüarü taunecüäxügüxü ga na naxäxüçügüxüçex. ²⁰ Rü yemaäcü ga Abráü rü nayaxööma na nüxü tá nayexmaxü ga wüxi ga nane yema Tupana namaä ixunetaxürü. Rü tama nagu narüxü na Tupana ngürüächi nawomüxëëxü. Natürü yexeraäcü Tupanaäxü nayaxööma, rü nüxü nicuëxü. ²¹ Rü aixcümaxüchi nayaxo na naporaxü ya Tupana na yanguxëëxüçex i guxüma i ngēma norü uneta. ²² Rü yemacex ga Tupana rü nüxü nixu na napéxewa namexü ga Abráü. Yerü Tupana nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxöökü. ²³ Rü tama Abráüchigaxicatama nixi ga naxümatüxü ga Tupanaäru ore ga ñaxü:

"Rü Tupana rü nüxü nixu na napēxewa namexü ga Abráü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxdööxü",

ñaxü. ²⁴ Natürü guxäma i yixema na yaxögüxüchiga ta nixü i ngëma ore. Erü Tupana rü törü ögagu tüxü nade na napēxewa imexü i yixema i nüxü na yaxögüxü ya yima yuwa törü Cori ya Ngechuchuxü írüdaxëe. ²⁵ Rü Ngechuchuxü nixü ga namuxü ga Tupana na törü pecaducëx nayuxüçèx. Rü ñuxüchi nüma ga Tupana rü wenaxärü Ngechuchuxü ínarüdaxëe na nagagu imexüçèx i Tupanapëxewa.

5

Ñuxma rü Tupanapëxewa tame erü Cristuaxü tayaxöggü

¹ Rü ñuxma rü Tupanapëxewa time erü tayaxöggü. Rü ngëmacëx marü tama Tupanamaä taxuwanüägxü i ñuxmax, erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü marü tamaä nanangümüxëe ya Tupana. ² Rü Cristugagu nixü na tamaä namecümäxü ya Tupana i ñuxmax erü tayaxöggü. Rü nüxü tacuëx rü guxügutáma tamaä namecüma. Rü tataäegü erü nüxü tacuëx na tüxü tá nangëxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ³ Rü ngëxgumarüü ta tataäegü i woo nguxü ingegü. Erü nüxü tacuëx rü ngëma nguxü rü tüxü narüngüxëe na yexeraäcü iporaexü rü yaxna namaä ixinüüxüçèx. ⁴ Rü ngëxguma yaxna namaä ixinüüegu rü Tupana rü tamaä nataäe. Rü ngëma na tamaä nataäe rü ngëmacëx meä ítananguxëe na tüxü tá nangëxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ⁵ Rü ñuxma na íananguxëe xü na tüxü tá nangëxmaxü i tachica i Tupanaxütawa, rü ngëmacëx taxucëxma tangechaügü. Erü Tupana rü poraäcü tüxü nangechaü. Rü ngëma Naäe i Üünexü i tüxna namuxü nixü i tüxü nüxü cuëxexü i ngëma. ⁶ Rü yexguma taxucürlüwama yigütama imaxëxëegu, rü nawa nangu na Tupana yanguxëe xü ga yema norü uneta. Rü yexguma nixü ga ñoma ga naänewa namuäxü ga Cristu na pecaduäxgüxüçèx nayuxüçèx. ⁷ Rü tama natauxcha na wüxië rü to i duüxüçèx tayuxü, woo wüxi i duüxü i mexüçèx yixügu. Rü woo tangëxmagu ya texé ya naxcëx yuchaüchiréxe i wüxi i duüxü i aixcüma mexëchixü, natürü tama tüxü natauxcha i ngëma. ⁸ Natürü Tupana tüxü nüxü nadauxëe na ñuxäcü tüxü nangechaüxü yerü yexguma ipecaduäxgü nixü ga taxcëx nayuxü ga Cristu. ⁹ Rü ñuxma rü Tupanapewa time yerü taxcëx nayu ga Cristu. Rü ngëmacëx meäma nüxü tacuëx rü nüma rü aixcüma tá tüxü ínangüxüxëe na tama tüxü napoxcuexüçèx ya Tupana. ¹⁰ Rü yexguma norü uwanüü ixigügu, rü nümatama ga Tupana rü nügümäa tüxü narüngüxüxëe ga yexguma nayuxgu ga Nane. Rü ñuxma na marü namaä irüngüxüxü, rü yexeraäcü nüxü tacuëx na tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü nagagu na namaxüxü i nümax. ¹¹ Rü tama ngëxícatama nixü. Natürü i ñuxma rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupanamaä tataäegü, yerü Cristugagu nixü ga Tupana ga tamaä nangüxüxü.

Adáüchiga rü Cristuchiga

¹² Rü nüxiraxüçü ga yatü ga Adáübagu nixü ga guxüma ga duüxügüwa nanguxü ga pecadu. Rü pecadugagu ínangu i yu. Rü yemaäcü guxüma ga duüxügüwa naxüe na nayuexü, yerü guxüma nipecaduäx. ¹³ Rü naxüpa na Tupana Moichéna naxäxü ga yema mugü ga naxümatüxü, rü duüxügü rü chixexü naxügüeche, rü yemacëx nayue. Natürü yema mugü rü tauta nayexema ga yexguma, rü yemacëx taxucürlüwa texé nüxü tixu ga yema duüxügü ga na chixri naga naxinüüexü ga yema mugü. ¹⁴ Rü yema duüxügü ga Adáüwena buexü rü tama Adáüruü nanangök ga yema orix ga Tupana nüxna chuxuxü. Natürü chixexü naxügü, rü yemacëx nayue. Rü yemaäcü nixü ñuxmata Tupana Moichéna naxä ga yema mugü ga naxümatüxü. Rü Adáüwa inaxügü na nayuexü ga duüxügü, natürü Cristuwa inaxügü na nayaxuxü i maxü i taguma gúxü. ¹⁵ Natürü yema chixexü ga Adáü üxü rü taxuacü nagu tanangu i ngëma ämare ga Tupana tüxna äxü, erü tama namaä nawüxiugü. Rü aixcüma nixü ga wüxi ga yatüü chixexügagü na nayuexü i guxüma i duüxügü. Natürü tama yemaäcü tamaä naxüxü ga Tupana. Yerü nüma rü tüxü nangetanüäcüma nüma nanamu ga Nane ya Ngechuchu ya Cristu na törü pecaducëx nayuxüçèx. Rü yemaäcü guxüma Cristugagu Tupana nanamaxëxëe i muxüma i duüxügü. ¹⁶ Rü yema pecadu ga Adáü üxü rü taxuacüma nagu tanangu ga yema ämare ga Tupana tüxna äxü. Yerü wüxitama ga Adáüärü pecadugagu, rü Tupana nüxü nixu rü tá nayu naxcëx ga yema. Natürü Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupana nüxü nixu na napēxewa imexü rü nüxna ínguxüxü i guxüma i törü pecadugü. ¹⁷ Rü guxüma i duüxügü nayue yerü wüxitama ga yatü ga Adáü rü pecadu naxü. Natürü tama yemaäcü tamaä naxüga Tupana, yerü ga nüma rü poraäcü tamaä namecüma rü tüxü nangetanüäcüma tüxü narüngüxëe. Rü ngëmacëx i ñuxma rü guxüma i ngëma duüxügü i Tupana nüxü ixuxü na napēxewa yamexü, rü nümatama ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristugagu nanamaxëxëe na namaä wüxiugü äxgacügü yixügüxüçèx. ¹⁸ Rü yema Adáüärü chixexü rü poxcuwa nanagagü ga guxüma ga duüxügü. Natürü yema mexü ga Ngechuchu ya Cristu üxü rü pecaduwa ínananguxüxëe

i guxüma i duüxügü i yaxögüxü, rü nüxna nanaxä i maxü i taguma gúxü. ¹⁹ Rü guma nüxiräucü ga yatü ga Adáu rü tama Tupanaga naxinü. Rü yemaäcü wüxitama ga yatügagu rü muxüma ga duüxügü rü nipecaduäx. Natürü ínangu ga guma yatü ga Ngechuchu, rü meä Tupanaga naxinü. Rü gumagagu rü muxüma i duüxügü rü tá nime i Tupanapëxewa. ²⁰ Rü Tupana rü Moichéna nanaxä ga norü mugü na duüxügüxü nüxü nacuëxëëxüçex na nüxäcü poraäcü pecadu naxügüxü. Natürü yexguma yexeraäcü pecadu naxügüga duüxügü, rü yexeraäcü Tupanaäxü nangechaütümüügü. ²¹ Rü nüxma woo pecadugagu na iyüexü, natürü Tupanaäxü tangechaütümüügü i guxüguma. Rü ngëmaäcü pecaduwa tükü ínanguxüxëe na napëxewa imexëcex rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tükü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü.

6

Nüxma rü tama pecadu ixügüxüçex nixi i imaxëxü, natürü Cristucex nixi i imaxëxü

¹ Rü nüxma na Tupanaäxü ingechaütümüügüxü, ² rü nüxäcü tá imaxëxü i nüxmax? ³ Rü pexcex rü namexü na pecadu ixügüezechaxü na yexeraäcü Tupanaäxü ingechaütümüügüxüçex? ² Rü däcax, tama ngëmaäcü nixi. Rü nüxma pecaduchaxwa rü ñoma iyüexüruü tixigü, erü marü tama naga taxinüe. Rü ngëmacex tama name i yeüçürü pecadu taxügüeche. ³ Tama éxna nüxü pecuëx na tacüçex yüixü na íibaiüxü? Rü ítabaiü na ngëmaäcü duüxügüxü nawexüçex na aixcüma Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü na ixügüxü. Rü yexguma íibaiügu, rü nüma nayuxüruü yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaüxü. ⁴ Rü yexguma íibaiügu, rü Cristu yuxüruü yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaüxü, rü Cristu itäxüriü inatëx ga yema tacüma ga nuxcümaüxü. Rü yemaäcü naxüpetü na wena imaxëxüçex rü tükü nangëxmaxüçex i maxü i ngehwacaxüxü, yexgumarüü ga Ngechuchu na yuwa írudaxü rü wena namaxüxü ga yexguma Nanatü ga Tupana norü poramaä inadaxëegü. ⁵ Rü nüxma na Cristumaä wüxigu nayuxü ga tacüma ga nuxcümaüxü, rü nüxü tacuëx na aixcüma Cristumaä tükü nangëxmaxü i maxü i ngehwacaxüxü. ⁶ Rü nüxü tacuëx rü yema törü maxü ga nuxcümaüxü rü Cristumaä wüxigu curuchagu nayu na yexma yanaxoxüçex ga yema tacüma ga chixexü. Rü nüxma rü tama pecadutüüwa tangëxmagü, rü ngëmacex marü tama naga taxinüe. ⁷ Erü yíxema yúxe rü marü tama pecadutüüwa tangëxma na yeüçürü pecadu taxüchaxüçex. ⁸ Rü nüxma na Cristumaä nayuxü ga törü maxü ga nuxcümaüxü, rü nüxü tacuëx na Cristurüü tükü nangëxmaxü i maxü i ngehwacaxüxü. ⁹ Rü nüxü tacuëx rü nüxü tacuëx na Cristurüü tükü nangëxmaxü i maxü i ngehwacaxüxü. ¹⁰ Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü pecaducex nixi ga nayuxü, rü noxtacüma yexma wüxicana ningutanü ga guxüma ga duüxügürü pecadugü. Natürü nüxma na namaxüxü, rü Tupanacex nixi i namaxüxü na Tupanaäru ngúchaü naxüxüçex. ¹¹ Rü ngëxumarüü ta i pema rü name nixi i pegüga perüñüü na marü peyueü pecaduchaxwa rü Tupanacex pemaxëxü, erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxülgü pixigü. ¹² Rü ngëmacex rü tama name i pecadutüüwa pegü pengëxmagüxëe na pemaä inacuáxüçex. Rü tama name i penaxüchica i pecadu na pexeneärü ngúchaügi i chixexü pexü naxüxëëxüçex. ¹³ Rü tama name i pecaduna penaxägü i pexene na ngëmamaä chixexü pexügüxüçex. Rü name nixi i Tupanana pegü pexägü, erü ñoma duüxügü i yuexü rü wena maxëxüruü pixigü. Rü ngëmacex name nixi i Tupanana penaxägü i pexene na ngëmamaä mexü i pexügüxüçex. ¹⁴ Rü nüxma rü tätüntama pecadutüüwa pengëxmagü na pemaä inacuáxüçex. Rü yexguma yema mugü ga Moiché ümatüxüwe perüñüxgu, rü pemaä inacuëx ga pecadu. Natürü i nüxma rü Cristugagu Tupana pemaä namecüma, rü nüma nixi i pemaä inacuáxü i nüxmax.

Ngëxguma wüxi i corimëxëwa yigü ingëxmagüxëegü, rü ngëmaga nixi i ixñüüexü

¹⁵ Rü nüxma na tama yema Moiché ümatüxü ga mugütüüwa ingëxmagüxü, rü nüxma na Tupana rü Cristugagu tamaä mecumaxü, ¹⁶ rü nüxäcü tá imaxëxü? ¹⁷ Rü pexcex namexü na yeüçürü pecadu ixügüezechaxü? Rü däcax, tama name na ngëmaäcü imaxëxü. ¹⁶ Rü pema nüxü pecuëx rü ngëxguma wüxi i corimëxëwa pegü pengëxmagüxëegü na naga pexñüexüçex rü ngëma tá nixi i perü cori ixixü, rü pema rü norü duüxügü tá pixigü i ngëma cori i naga pexñüexü. Rü nüxma rü pema tá nüxü pedaugü ngoxi ngëxüruüxü perü me yixi na ngëmaga pexñüexüçex. Rü ngëxguma pecadu i yuwa tükü gagüxü perü me yixigü, rü ngëma tá nixi i pemaä icuáxü. Rü ngëxguma perü me yixigü na Tupanana na pexñüexü, rü yimaga tá pexñüü na napëxewa pimeväxüçex. ¹⁷ Natürü Tupanana moxë chaxä, erü woo pecaduga na pexñüexüçex, natürü i nüxma rü aixcüma naga pexñüü i ngëma ngüxëetää i marü peyaxuxü i Cristuchiga. ¹⁸ Rü nüxma rü Tupanaäru duüxügü pixigü erü nüma rü chixexüna pexü ínanguxüxëe na tama pecadu pexügüezechaxüçex. Rü ngëmaäcü pexü narüngüxëe na napëxewa pimeväxüçex rü meä naxcex pemaxëxüçex. ¹⁹ Rü ñoma i naänecüäx i duüxügümaä chidexarüü nixi i tauxchaxü i oremaä pemaä chidexaxü i nüxmax, erü pema rü woetama

taguma nüxü pexñüe i ñiaä ore, rü ngürüächi täätama nüxü pecuëx i tacüchiga na yïixü i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Rü dïcax, rü nuxcüma rü ipenaxä ga pexene na namaä penaxügüxüçex ga nagúxüraüxü ga chixexü. Natürü i ñuxma rü name nixi i Tupanana pegü pexä na aixcüma napëxewa pexüünegüxüçex rü naxcëxicatama pemaxëxüçex. ²⁰ Rü yexguma pecadutüüwa peyexmagügu, rü taxucürüwama Tupanapëxewa mexü pexügü ga yexguma. ²¹ ¿Natürü tacüwa pexü namexü ga yema chixexü i ñuxma rü wüxi i åne pexna åxü? Yerü yema chixexü rü yuwamare pexü nagagü, rü tama i maxüwa. ²² Natürü marü tama pecadutüüwa pengëxmagü i ñuxmax, erü marü nüxna ipengü rü marü Tupanaärü duüxügü pixigü. Rü ngëma waxi nixi i poraäc pexü mexü erü ngëmagagu penayaxu i maxü i Tupanapëxewa üünexü rü ngëmawena tá penayaxu i maxü i taguma gúxü. ²³ Rü ngëma natanü na pecadu ixüxü, rü yu nixi. Natürü yíxema törü Cori ya Ngechuchuaxü yaxögüxe, rü Tupana tükna nanaxämare i maxü i taguma gíxü.

7

Wüxi i ngecü rü ngëxguma nayutegu rü marü tama ngitemëxëwa ingëxma. Rü ñuxma na taxcëx nayuxü ya Cristu, rü marü tama yema Moïchë ümatüxü ga mugütüüwa tangëxmagü

¹ Pa Chaueneëgü, rü pema na nagu pexixü i ngëma mugü, rü nüxü pecuëx rü ngëxguma tamaülguxicatama nixi na ngëma mugütüüwa tangëxmaxü ya wüxicigü ya duüxü. ² Rü dïcax, rü wüxi i ngecü i åtecü rü ngitemëxëwa ingëxma ega namaxyane ya ngite, erü ngëma ñanagüri i ore i mugü. Natürü ngëxguma nayuxgu ya ngite, rü marü tama ngitemëxëwa ingëxma. Rü yema mugü ga ngitemëxëwa ngixü yexmaxxéexü ga noxri rü marü tama ngimaä inacuëx. ³ Rüngëmaäcü i ngëxguma namaxyane ya ngite rü to i yatümaä inapexgu, rü pecadu ixü. Natürü ngëxguma marü nayuxgu ya ngite, rü marü nüxna ínguxuchi i ngëma mugü ga ngitemëxëwa ngixü yexmaxxéexü ga noxrix. Rü ngëxguma wenaxärü naxätégü rü taxuüma i chixexü ixü. ⁴ Rü ngëxgumarüü ta i pemax, Pa Chaueneëgü, rü marü tama yema Moïchë ümatüxü ga mugütüüwa pengëxmagü yerü nüma ga Cristu rü pexcëx nayu. Rü ngëmacëx i ñuxma rü Cristu ga yuwa írûdacüarü pixigü. Rü ngëmaäcü nanaxü ya Tupana na naxcëx imaxëxüçex, rü norü ngüchaü ixügüxüçex. ⁵ Rü yexguma nuxcümaüxü ga tacümawe rüixügu rü poraäcü tanaxü ga taxüneäärü ngüchaügü woo yema mugü tükna na nachuxuxü ga yema. Natürü yexguma nüxü icuëxgu na nachuxuxü ga yema pecadu ga ixüxü, rü yexeraäcü tanaxüxchaü. Rü yemaäcü ga yema törü pecadugü rü yuwa tükü nagagü. ⁶ Natürü i ñuxma rü marü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü, erü Tupana rü marü nüxna tükü ínanguxüxëe. Rü ngëmacëx i ñuxma rü ñoma duüxügü i iyuexüruü tixigü i napëxewa i ngëma mugü, erü marü tama tamaä inacuëx. Rü ngëmacëx tama nagu taxü i ngëma nuxcüma ümatüxü ga mugü, erü marü nüxna ítanguxü na Tupanaärü ngüchaü ixügüxüçex rü naxcëx na imaxëxüçex namaä i törü maxü i ngexwacaxüxü i Naäe i Üünexü tükna åxü.

Ngëma pecadu i chowa ngëxmaxü rü chomaä inacuëx

⁷ ¿Rü ñuxü ñagüxü tá i ñuxmax? ¿Rü pexcëx rü yema mugü yïixü ga tükü pecaduäxëexü? ¡Rü dïcax, tama name i ngëmaäcü nagu tarüxüñü! Natürü yexguma chi yema mugü rü tama choxü nüxü nacuëxëegü, rü tåü chima nüxü chacuëx na pecadutüüwa chayexmaxü. Rü dïcax, rü yexguma chi yema mugü rü tåü chima choxü nüxü cuëxëegü na wüxi i pecadu yïixü na toguäxärü ngëmaxüçex chixaüxächixü, rü tåü chima nüxü chacuëx na pecadu yïixü i ngëma. ⁸ Natürü yexguma yema mugü choxü nguxëegü na nachixexü na toguäxärü ngëmaxü choxü ngüchaüxü, rü yexguma ga pecadu rü nayoxti na yexeraäcü choxü na nanguäxüñüeäxü. Rü ngëmaäcü nüxü tadaü rü ngëxguma chi natauxgu i ngëma mugü, rü tåü chima nüxü tacuëxgu na ñuxäcü wüxi i chixexüchixü na yïixü i ngëma pecadu. ⁹⁻¹⁰ Rü noxri tauta yema mugüxü chacuëxgu, rü nüxü chicuëxächi na chixexü chaxüxü rü ngëma chixexüçex rü tá na chayuxü. Rü yemaäcü ga yema mugü ga Tupana Moïchëna åxü na duüxügüxü namaxëexüçex, rü choxü nayuxëëama. ¹¹ Rü nüma ga pecadu rü nayoxti namaä ga yema mugü. Yerü yexguma yema mugü choxü nguxëegü na ñuxäcü nachixexü ga yema pecadu, rü yexeraäcü choxü nanguächü ga yema pecadu. Rü yemaäcü ga yema pecadu rü choxü nawomüxëe rü nayoxti namaä ga yema mugü rü yuwa choxü naga. ¹² Natürü yema mugü rü aixcüma naxüüne i Tupanapëxewa. Rü guxüma i ngëma Tupana tamaä nüxü ixüxü rü naxüüne rü aixcüma name rü tükü narüngüxëe.

¹³ ¿Natürü ñuxäcü nixi i ngëma i ñuxmax? ¿Exna pexcëx rü yema mugü yïixü ga yuwa choxü gaxü? Rü dïcax, rü tama ngëmaäcü nixi. Erü ngëma pecadu nixi i Tupanaärü mugümaä yoxniëxü na yuwa choxü nagaxüçex. Rü ngëmaäcü nüxü tacuëx na ñuxäcü poraäcü nachixexü i pecadu. Rü yexguma yema mugü choxü nguxëegü na ñuxäcü poraäcü nachixexü ga yema pecadu, rü yexeraäcü choxü nanguächü ga yema chixexü rü yexeraäcü

chanaxüama ga pecadu. ¹⁴ Nüxü tacuëx i ngëma mugü rü Tupanaäe i Üünexüwa ne naxü. Natürü choma rü duüxümare chixü, rü ngëmacëx nixi i chomaä inacuáxü i ngëma pecadu i chaxüxü. ¹⁵ Rü tama nüxü chacuëx na tacü choxü üpetüxü erü tama chanaxü i ngëma mexü i chanaxwèxexü na chaxüxü, natürü ngëma chixexü i tama chanaxwèxexü na chaxüxü rü ngëmaäma nixi i chaxüxü. ¹⁶ Natürü i ñuxma na chanaxüxü i ngëma tama chanaxwèxexiréxü na chaxüxü, rü ngëmawa nüxü chicuëxächi na namexü i ngëma mugü. ¹⁷ Rü ngëmacëx i ñuxma rü tama chauechama nixi i chanaxüxü i ngëma chixexü. Natürü ngëma pecadu i chowa ngëmaxü nixi i chomaä icuáxü, rü ngëma nixi i chixexü choxü üxéexü. ¹⁸ Rü choma nüxü chacuëx rü wüxi i pecaduäxü i duüxümare chixü, rü ngëmacëx chowa rü nataxuma i tacü i mexü. Erü woo chanaxwèxe na mexü chaxüxü, natürü tama chomaä nanguxü na chanaxüxü. ¹⁹ Erü ngëma mexü i chanaxwèxexü na chaxüxü, rü tama chanaxü. Natürü chanaxüama i ngëma chixexü i tama chanaxwèxexü na chanaxüxü. ²⁰ Rü ngëguma chi chanaxülamagu i ngëma chixexü i tama chanaxwèxexü na chaxüxü, rü meäma nangox na tama chauechama chanaxüxü. Natürü ngëma pecadu i chowa ngëmaxü nixi i chomaä icuáxü rü chixexü choxü üxéexü. ²¹ Rü ngëmaäcü nüxü chadau i ñuxäcü na chüüxü. Rü ngëguma mexü chaxüchaügu rü choxü natauxcha na chixexüläma chaxüxü. ²² Choma rü chauäewa rü chorü me nixi i Tupanaäru mugü, rü naga chaxinüchaü. ²³ Natürü ñää chaxune i ñoma i naänecüäx ixixüwa, rü nangëxma i tacü i tama naxüxchaüxü i ngëma chauäe naxwèxexü. Rü ngëma pecadu i chowa ngëmaxü nixi i chomaä icuáxü rü chixexü choxü üxéexü. ²⁴⁻²⁵ Rü ngëmaäcü i choma rü chauäewa chayanguxéechäi i Tupanaäru mugü, natürü ñoma i naänecüäx i chaxune rü nanaxüxchaü i ngëma naxwèxexü i pecadu. Rü taxucëxma chataäe i chomax. ²⁶Rü texé tá nüxna choxü ítanguxuchixé i ñää pecadu i chowa ngëmaxü rü yuwa choxü gaxchaü? Rü Tupanana moxë chaxä erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü tá choxü nüxna ínanguxuchixé.

8

Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüäcüma tamaxé

¹ Rü ñuxma ya Tupana rü marü taxucëxma nanopoxcье i ngëma duüxügü i Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixigüxü. ² Erü Tupanaäe i Üünexü i Ngechuchu ya Cristugagu tükü maxëxéexü, rü nüxna tükü ínanguxüxé i pecadu na tama yuwa tükü nagagüxülcex. ³ Rü yema taxüneärü ngúchaügu rü marü nüxü narüyexera ga yema mugü ga Moiché ümatüxü. Rü yemacëx ga yema mugü rü taxucürüwa mexü tükü naxüxé. Natürü nüma ga Tupana rü marü nanaxü ga yema taxucürüwa naxüxü ga yema mugü. Yerü ga Tupana rü ñoma ga naännewa nanamu ga Nanexüchi. Rü woo taxüne i pecaduäxürü nixi ga naxüne, natürü nüma ga Nane rü taguma napecaduäx. Rü nüma ga Nane rü törü pecaducëx nayu, rü yemaäcü inayanaxoxé i norü pora ga yema pecadu ga taxünewa yexmaxü. ⁴ Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na tükü na natauxchaxüçex na yanguxéexü i ngëma tükü namuxü i ngëma mugü. Erü ñuxma rü tama ñoma i taxüne naxwèxexüäcüma tamaxé, natürü Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüäcüma nixi i imaxéexü. ⁵ Rü yíxema tümaxüne naxwèxexüäcüma maxëxé, rü naxcëx tadaugü i ngëma ñoma i naänecüäx naxwèxexü. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexü naxwèxexü nixi i naxcëx tadaugüxü. ⁶ Rü yíxema Tupanaäe i Üünexü naxwèxexüçex daugüxe rü tataäegü, rü tá tükü nangëxma i tümaäru maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tümaxüne naxwèxexüçex daugüxe rü ngëma rü tá yuwa tükü nagagü. ⁷ Rü yíxema tümaxüne naxwèxexüçex daugüxe rü Tupanamaä tarüxuwanüyü. Rü tama Tupanaga taxinüchäi erü taxucürüwama naga taxinü. ⁸ Rü ngëmacëx ya yíxema tümaxüneärü ngúchaüwe rüixü, rü taxucürüwa Tupanaäru ngúchaü taxügü. ⁹ Natürü ngëguma aixcüma pewa nangëxmagu i Tupanaäe i Üünexü rü tama pexeneärü ngúchaü pexü, natürü Naäe i Üünexüäru ngúchaü nixi i pejüxü. Rü yíxema tama tükü nangëxmaxü i Tupanaäe i Üünexü i Cristu tükna äxü, rü tama Cristuarü duüxü tixü. ¹⁰ Natürü ngëguma pewa namaxüxgu ya Cristu, rü peäxé rü namaxü erü Cristugagu Tupana pexü nüxü inayarüngüma i perü pecadugu. Rü woo i pexene rü pecadugagu tá nayuama, natürü peäxé rü Cristugagu tá namaxü, erü Tupana pexü nadau na pimexü. ¹¹ Rü ngëguma pewa namaüxgu i Naäe ya yima Tupana ga Ngechuchu ya Cristuxü írudaxéecü, rü nümatatama ya yima Cristuxü írudaxéecü tá wena nanamaxé i pexene i yuxwèxexü, rü Naäe i Üünexü i pewa maxüxü tá nixi i naxüxü i ngëma. ¹² Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgü, rü tanaxwèxe i Tupanaäru ngúchaü taxü, rü tama tanaxwèxe i taxüne i pecaduäxüäru ngúchaü taxü. ¹³ Erü ngëguma chi pexeneärü ngúchaü pejüxgu rü tá ipeyarütauge. Natürü ngëguma Tupanaäe i Üünexüäru ngüxéema ipeyanaxoxéegü i ngëma pexene üxchaüxü, rü aixcüma tá pejü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁴ Erü guxâma ya yíxema Tupanaäe i Üünexü tümamaä icuáxe, rü aixcüma Tupanaxäcügü tixigü. ¹⁵ Yerü

tama penayauxgū ga wüxi ga naāxē ga pecaduwa pexū gagüxū rü ngemagagu wenaxarū Tupanaarü poxcucèx pemuüē. Natürü yema Naāxē ga peyauxgūxū rü Tupanaāxē i Üünexū i naxacügū pexū ixigüxēxū nixī. Rü ngēmatama Naāe i Üünexū nixī i tükü rüngüxēxū na tama imuüexücèx na Tupanana ingaicamagüxū rü:

“Pa Chaunatüx”, ñagüxū nüxü. ¹⁶ Rü ngēmatama Naāe i Üünexū nixī i aixcüma tükü nüxü cuëxēxū na Tupanaxäctügū na ixigüxü. ¹⁷ Rü ñuxma na Tupanaxäctügū ixigüxü i yixema, rü nüxü tacuëx rü daxügxü i naänewa tá tanayaxu i ngēma mexügū i Tupana tükna äixchaüxü. Rü ngēmaäcü Cristumaä tá tükü nangēxma i tachica i mexü i Tupanaxültawa, erü Cristurüü ngúxü tingegü na yixcüra wüxiwu namaä mexüwa ingëxmagüxücèx.

Ngēma mexü i yixcüra tá nüxü idauxüchiga

¹⁸ Rü dücax, choma nagu charüxinü rü ngēma ngúxü i ñuxma ñoma i naänewa ingegüxü, rü taxuüma nixī i ngēgxuma nagu nanguxgu i ngēma mexü i yixcüra tá nüxü idauxü i ngēgxuma Cristumaä ingëxmagügū i daxügxü i naänewa. ¹⁹ Rü ñuxma rü guxüma i tacü i Tupana üxü rü taxü i norü ngúchaümaä ínananguxéegü i ngēma ngunexü i nagu tá nataeguxü ya Cristu na Tupana guxüpëxewa naxäcügüxü iwéxü. ²⁰ Rü nüxü tacuëxgü rü yexguma pecadu naxügxu ga guma nüxräülcü ga yatu rü yexguma nixī ga nachixexü ga guxüma ga yema Tupana üxü. Rü tama yema Tupana üxüärü ngúchaü nixī ga yema, natürü yemaäcü nüxü naxüpetü yerü ga Tupana rü yemaäcü inaxuneta ga yexguma pecadu naxügxu ga guma yatu. Natürü i ñuxma rü guxüma ga yema Tupana üxü rü ínananguxéen na ngēma chixexüwa ínananguxüxücèx. ²¹ Erü ngēma ngunexü i Tupana tá nagu nadexü i naxäcügū na naxütawa nangēmagüxücèx, rü ngēgxuma tá na nixī i chixexüwa ínananguxüxüäxü i guxüma ga yema nümatama naxüxü. Rü ngēmaäcü wenaxärü noxrirüü tá name i guxüma. ²² Rü nüxü tacuëx rü ñaa naane rü guxüma i nawa ngexmaxü rü ñoma wüxi i nge i ixraxacüchaxüçürükü poraäcü ngúxü ninge ñuxmatata nawa nangu i ngema ngunexü i nagu Tupana wena nangexwacaxüxüexü i guxüma.. ²³ Rü tama ñaa naanexïcatama nixī i ngúxü ingexü i ñuxma, natürü yixema i tükü ngexmaxü i Tupanaāxē i Üünexü rü ta ngúxü tingegü ñuxmatata nawa nangu na Tanatü tükü dexü rü ngexwacauxü i taxünegü tükna äxü. Rü woo tükü nangexma i Naäxē i Üünexü ya Tupana tükna muxü na norü ügü yixixücèx i ngema mexügū i Tupana tá tükna naxäxü i daxügxü i naänewa, natürü tanaxwèxe na ngemaxüchi ingugüxü. ²⁴ Cristu tükna nanaxä i maxü i taguma güxü, natürü ítananguxéegülmare na naxü-tawa ingugüxü na nayauxgüxücèx i ngēma maxü. Natürü nüxü tacuëx rü ngēgxuma chi marü nüxü idaugügū i ngēma írunguxéegüxü, rü taxucèxma tükçü i ítananguxéegü. Erü ngēma marü nüxü idauxü, rü taxucèxma ítananguxéen. ²⁵ Natürü ngēgxuma tauta nüxü idaugügū i ngēma írunguxéegüxü, rü tanaxwèxe i meä ítananguxéegüche ñuxmatata nüxü idaugü. Rü ngēmaäcü nixī i Cristuxü írunguxéegüxü. ²⁶ Rü Tupanaäe rü tükü narüngüxéen ta na iporaexücèx i ngēgxuma ituraegü i törü òwa. Rü yixema rü tama nüxü tacuëx na ñuxäcü Tupanamaä idexagüxü rü tacücèx iyumüxégüxü. Natürü Naäe i Üünexü rü naxauxäcüma ore i tama nüxü icuåxümaä Tupanamaä nidexa rü taxcèx nayumüxü. ²⁷ Rü Tupana ya meä tükü cuåcü rü nüxü nacuëx na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngēma Naäe i Üünexü nüxü ixuxü. Erü ngēma Naäe i Üünexü rü Tupana naxwèxexüäcüma Tupanaxü nacèxü tumacèx ya yíxema Tupanaäru duüxügü ixigüxe.

Cristu rü tükü naporaexéêäma na taxuüma i guxchaxügü tükü narü-yexeraxücèx

²⁸ Rü nüxü tacuëx rü tumbaäru mexücèx nixī i Tupana ínananguxéexü i guxüma i ngēma tükü üpetüxü ya yíxema nüxü ngechaügüxe ga nüma nanaxwèxexüäcüma tükü nadexe. ²⁹ Rü woetama nuxcümama ga Tupana rü marü tükü nacuëx na texégü tá tixigüxü ya yíxema noxrü ixigüxe. Rü noxitama naäne ixigügumama tükü nade na Nanerüü timexü i napéxewa, rü yima Nane rü tümamaä nayaxülcèx rü tümamaä inacuåxücèx ya guxäma ya yíxema naenéegü ixigüxe. ³⁰ Rü guxema noxrü naäne ixigügumama Tupana tükü dexé, rü tümacèx naca na noxrü tixigüxücèx. Rü guxema tümacèx naçaxe, rü nügütex tükü nimexéegü. Rü guxema nügütex tükü yameexéegüxe, rü daxüwa tá tükü nagagü na guxügutäma naxütawa tangëxmagüxücèx. ³¹ ¿Rü ñuxü ñagüxü tá i ñuxma i ngémachiga? Rü ngēgxuma Tupana taétüwa chogügū, ¿rü texé tá tükü rüyexeraxü? ³² Yerü nüma ga Tupana rü tama tükna nayanuxü ga Nanexüchi. Natürü taxcèx inanamu ga Nane na taxcèx nayumüxü i guxüma i yíxema. Rü ñuxma na yemaäcü taxcèx inamuåxü ga Nane, ¿rü taux éxna tükna naxäxü i guxüma i tacü i inaxwèxexü na taxcèx imaxexücèx? ³³ Rü Tupana tükü nade rü tükü nixu na napéxewa imexü. Rü ngémacü, ¿rü texé tá napéxewa tükü tixugü na ichixexü? Erü Tupanatama nixī ya tükü ixucü na tükü nataxuüma i chixexü. ³⁴ ¿Rü texé tá poxcuwa tükü tamugü i ñuxmax? ¿Pexcèx rü Cristu tá yiixü? Dütex, taxucürüwama ngēmaäcü nixī yerü Cristu nixī ga taxcèx yucü na tükü namaxexéexücèx. Rü tama ngéxïcatama taxcèx naxü, natürü wenaxärü inarüda. Rü ñuxma rü Tupanaxültawa nangëxma rü ngēma äexgacü

nixi. Rü ngëma taétüwa nachogü rü Tupanaxü taxcëx nacèxü. ³⁵ ¿Rü ñuxma rü tacü tá Cristuna tükü ixígachixëexü na tama tükü nangechaüxüçëx? Rü woo ngúxü ingegügü, rü éxna guxchaxügü tükü ngëxmagu, rü éxna duüxügü Cristugagu taxchi aiegü, rü éxna itaiyaegü, rü éxna ingexchirugü, rü éxna äucümäxüwa ingëxmagügü, rü éxna duüxügü tükü daixchaügu, natürü woo guxüma i ngëma tükü üpetügu, natürü ya Cristu rü täätämä nüxü narüchau na tükü nangechaüxü. ³⁶ Natürü guxüguma äucümäxüwa tangëxmagü, ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürrü. Erü ngëma ore rü ñanagürü:

“Rü cugagu duüxügü toxü nadaixchaü rü duüxügüpëxewa rü ñoma carnerugü i daiwa ixürüü tixigü”,

ñanagürü i ngëma ore. ³⁷ Natürü woo guxüma i ngëma tükü na ngupetüxü, rü Ngechuchu ya Cristu ya tükü ngechaücü, rü tükü naporaexëäma na taxuüma i guxchaxügü tükü narüyexeraxüçë, rü bai i tacü. ³⁸⁻³⁹ Rü ngëmacëx aixcüma chayaxö na taxucürüwama tacü Tupanana tükü ixígachixëexü na ngëmaäcü tama tükü nangechaüxüçëx. Rü woo iyugü rü woo imaxëgu, natürü Tupana ta tükü nangechaüëcha. Rü taxucürüwama Tupanana tükü ixígachixëë i tacü i norü orearü ngerügü, rü éxna tacü rü ngoxogü rü éxna tacü i to i poraxü. Rü bai i tacü i ñuxma tükü üpetüxü, rü bai i tacü i yixcüra tá ngëxmaxü, rü bai i tacü i daxüwa ngëxmaxü, rü bai i tacü i naännetüüwa ngëxmaxü, rü bai i tacü i to i Tupana üxü, rü taxucürüwama Tupanana tükü ixígachixëë na tama tükü nangechaüxüçëx. Rü ngëmaäcü nixi i tükü nangechaüxü ya Tupana nagagu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

9

Tupana rü nanade i Yudíugü na norü duüxügü na yixigüxüçëx

¹ Dütex, Pa Chaueneëgüx, rü pemaä tá nüxü chixu i wüxi i ore. Rü ngëma ore i pemaä tá nüxü chixuxü rü aixcüma nixi erü Cristuarü duüxü chixi. Rü tama chidora. Rü chauäewatama nüxü chacuë na aixcüma na yixü i ngëma ore erü Tupanaäe i Üünexü nixi i chauäämaä icuáxü. ² Rü poraäcü changechaü, rü choxü nangüécha i chauäewa, erü tama nayaxögü i chautanüxügü i Yudíugü. ³ Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüguma ngëma chautanüxügü charüxinü, rü poraäcü chanaxwëxe na Cristuaü yaxögüäxü. Rü choma rü aixcüma ichamemare na poxcuwa choxü namuxü ya Tupana rü Cristuna choxü yaxögachixëexü ega ngëmaäcü chi nüxü chayaxögüxüäegü rü chanamaxëxüäegü i ngëma chautanüxügü i Yudíugü. ⁴ Rü nümagü rü chauxrüü Yudíugü nixigü. Rü Tupana rü nuxcumaxüchima namaä inaxuneta na naxäcügü yixigüxüçëx. Rü norü oxigü rü nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü ga Tupana ga yexguma naxcëx nangoxgux. Rü Tupana rü norü oxigümaä inaxuneta rü ñanagürü nüxü:

“Rü ngëgxuma chauga pexinüegü rü tá pexü charüngüxüë”,

ñanagürü nüxü. Rü Tupana rü nüxna nanaxä ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Rü nanangüexëë na ñuxäcü nüxü yacuëxügüxüçëx. Rü meäma namaä inaxuneta na Cristu rü naxcëx núma tá namuäxü na namaxëxüäxüçëx rü nüxna na naxäähüçëx i maxü i taguma gúxü. ⁵ Rü yema nuxcumäügüxü ga törü oxigütaa nixigü i ngëma Yudíugü, rü ngëmacëx naxcëx naixi ga yema uneta ga törü oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Rü ngëma Yudíugütanüxüwatama nixi ga nabuxü ga Cristu ya Tupanaxüchii ixüci ya guxüetüwa ngëxmacü. Rü taxanawëxe i guxüguma nüxü ticuëxülgü. Rü ngëmaäcü yü. ⁶ Rü ñuxma rü woo tama guxü i Yudíugü na yaxögüxü, natürü taxucürüwama texé nüxü tixu na Tupana rü tama yanguxëxü i ngëma norü uneta. Erü ngëma Yudíugü rü tama aixcüma guxüma Tupanaärü duüxügü nixigü. ⁷ Rü tama guxüma i duüxügü i Abráütaagü ixígüü, rü aixcüma Abráütanüxü nixigü i Tupanapëxewa. Yerü ga Tupana rü Abráümaä nüxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü cune ya Ichaátanüxügü tá nixi i aixcüma cutanüxügü ixígüxü i chopëxewa”, ñanagürü. Rü yemaäcü namaä inaxuneta woo na nayexmaxü ga togü ga Abráüxäcügü. ⁸ Rü ngëmawa meäma nüxü tacuëx rü tama ngëma na Abráütaa tixigüxüçëx nixi i Tupanaxäcügü tixigüxü. Natürü yíxema aixcüma Tupanaärü uneta nüxü ixuxürrüüäcüma yaxögüxe waxi tixi ya aixcüma Abráütaa ixígüxe i Tupanapëxewa. ⁹ Yerü naxüpa ga na nabuxü ga Abráü nane, rü yema Tupanaärü uneta ga Abráümaä nüxü yaxuxü, rü ñanagürü:

“Rü naï ya taunecülarü ñúxgumaäcü tá wena nuã chaxü, rü cuxmëx i Chara rü tá ixäxäcü i ngëgxuma”,

ñanagürü. ¹⁰ Natürü tama Abráümaäxücatama nixi ga yemaäcü yadexaxü ga Tupana. Yerü törü oxi ga Ichaá namëx ga Rebecamaä rü ta nidexa ga Tupana. Rü ngima rü ngiteaxü ixäxäcü rü nataxreëxpüx ga ngíne. ¹¹⁻¹³ Natürü yexguma tauta nabuegu rü taxuüma ga mexü rü éxna chixexü naxüegü ga yema ngínegü, rü Rebecamaä nidexa ga Tupana, rü ñanagürü:

“Rü ngëma nüxira buxü i cune, rü ngëma wixweama buxüärü duüxü tá nixi”,

ñanagürü ngíxü. Rü yema dexa rü namaä nawüxiq i Tupanaäru ore i ümatüxü i ñaxü:
 "Marü chanayaxu ya Acobu, natürü nüxü chaxo ya Echaú",
 ñaxü. Rü yemaäcü ga Tupana rü ngímaä nanangoxéë na namëxwa nangëxmaxü na tükü
 nayaxuxü ya yíxema woetama nüxü ngúchauxü na tümacëx naçaxü tama nagu naxinüäcüma
 i tacü rü mexü rü éxna tacü rü chixexü na taxüxü.¹⁴ ¿Rü nüxü ñagüxü i ñuxmax? ¿Pexcëx
 rü Tupana rü chixexü naxüxü ga yexguma tama Acobuxü nangechaüxüruü nüxü na
 nangechaügäga Echaú? Rü dütacax, tama chixexü naxü.¹⁵ Yerü norü orewa rü Tupana rü
 Moichéxü ñanagürü.

"Rü ngëxguma chi texémaä chamecümachaügä, rü tümmamaä tá chamecüma. Rü choxü tá
 tangechaütmüü ya yíxema choxü ngechaütmüüchaüxü",

ñanagürü.¹⁶ Rü ngëmaäcü tama ngëma tümatama tanaxwëxexügagu rü éxna ngëma
 taxüxügagu nixü i Tupana tükü yaxuxü ya texé. Natürü tükü nayaxu erü nüxü
 tangechaütmüü.¹⁷ Rü yexgumarüü ta ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü
 nüxü ga Equituaneäru äexgacü:

"Rü äexgacüxü cuvä chingucuchixéë na cuwa duüxügüxü nüxü chadauxëëxüçex i ñuxäcü
 na chaporaxü. Rü ngëmaäcü chanaxü na guxü i duüxügü i guxü i naänewa
 ngëxmaägüxü, nüxü na cuáxüçex i chauchiga",

ñanagürü.¹⁸ Rü ngëmaäcü ya Tupana rü nüxü tangechaütmüü ya yíxema nüxü
 ngechaütmüüchaüxü. Rü ngëxguma tükü nataiächarü maxüäxëéchaügä rü tükü
 nanataiächarü maxüäxëë na yíxema tama nüxü cuáxchaüxü.¹⁹ Natürü bexmana tá
 ñacurügü choxü:

"Rü ngëxguma chi ngëmaäcü yixügä ya Tupana, ¿rü tükü nüxü nixu na tagagu yíxü
 na chixexü ixügüxü rü tama naga ixüñüexü? ¿Rü texé tapora na itayanaxoxëëxüçex i
 Tupanaäru ngúchau?" ñacurügü tá.²⁰ Natürü Pa Duüxüx, ¿texé quixi cuma rü ngëmacëx
 ngëmaäcü Tupanaxüxü cuyaxügaxü?²¹ ¿Cuxcëx rü éxna wüxi i tükü i waixümuwa üxü rü
 namexü i ngëma norü úruümaä na ñaxü?"

"¿Rü tükü nüxü i ngëmaäcü choxü cuvä na ngëmaäcü chixixüçex i ñuxmax?" ñaxü.²² Rü
 ngëma tüküäru üruü rü waixümuwa nanaxü i tacü i nüma naxüchaüxü. Rü ngëxguma
 nanaxwëxegu, rü ngëma waixümuwa nanaxü i wüxi i tükü na norü meruü yíxüçex.
 Rü ngëxguma nanaxwëxegu, rü ngëmatama waixümuwa nanaxü i wüxi i tükü na norü
 guxchirechixü yíxüçex.²³ Rü ngëxgumarüü tama nixü i naxüäxü ya Tupana. Erü tükü
 nanawéxchaü na ñuxäcü naporaxü i nüma rü ñuxäcü napoxcueäxü i ngëma duüxügü i
 chixexü ügüxü, natürü poraäcü yaxna namaä naxü i ngëma duüxügü, rü tama paxa
 nanapoxcue i ngëma imemaregxü na napoxcuexü.²⁴ Natürü ga Tupana rü inanawéxchaü
 na ñuxäcü poraäcü tamaä namecümaxü i yíxema na yaxögüxü. Rü ngëmacëx nixü i nüxü
 ingechaütmüügüxü, rü nuxcümatama tükü nadexü na naxütawa ingëxmagüxüçex i
 daxüguxü i naänewa i ngextá ínamexéchixüwa.²⁵ Rü ngëmaäcü i yíxema na Yudíugü
 ixügüxü, rü tatanüwa Tupana tükü nidexchi ya ñuxre na norü duüxügü tixügüxüçex. Rü
 ngëxgumarüü ta i ngëma tama Yudíugü ixügüxütanüwa rü nayadexchi i togü.²⁶ Rü ngëmacëx
 rü Tupanaäru ore ga Ochëa ümatüxüwa rü ñanagürü:

"Rü ngëma duüxügü i tama chorü duüxügüchiréx ixügüxü, rü: 'Pema rü chorü duüxügü
 pixügü i ñuxmax', ñacharügü tá nüxü. Rü ngëma duüxügü i tama Yudíugüü nüxü
 changechaüchiréxü, rü: 'Pexü changechaü i ñuxmax', ñacharügü tá nüxü.²⁷ Rü
 noxri ga Tupana rü yema duüxügü ga tama Yudíugü ixügüxümaä nüxü nixu, rü
 ñanagürü nüxü: 'Pema rü tama chorü duüxügü pixügü', ñanagürü nüxü. Natürü
 yematama nachica ga ngextá nüxü íyemañaxüwa, rü wenaxäru yema duüxügü ga
 tama Yudíugü ixügüxümaä nidexa ga Tupana ya Maxëëxëruü, rü ñanagürü nüxü:
 'Pema rü chauxacügü tá pixügü', ñanagürü nüxü".

Rü yema nixü ga Tupanaäru ore ga Ochëa ümatüxü.²⁸ Rü Yudíugüchiga rü ta nidexa i
 Tupanaäru ore, yerü nuxcümaäcü ga norü orearü uruü ga Ichaxia rü ñanagürü:

"Rü woo namuxüchichiréxü i Yudíugü yima naxnüü ya taxtüpechinüwa yimacürüü, natürü
 noxre tátama nixü i aixcüma nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü. Rü paxa tá ínangu ya
 törü Cori na napoxcueäxüçex i guxüma i ngëma tama noxrü ixügüxü",

ñanagürü ga Ichaxia.²⁹ Rü nümatama ga Ichaxia, rü ñanagürü ga üpa:

"Rü ngëxguma chi nüma ya törü Cori ya guxü i naäneäru yora rü tää chima íyaxügüxëëgä i
 ñuxre i tatanüxügü i Yudíugü, rü chi itayarüxochoi, yexgumarüü ga na iyanaxogüxü
 ga guma íänegü ga Chodoma rü Gomora namaä ga guxüma ga yema duüxügü ga
 ýéma yexmagüxü",

ñanagürü ga Ichaxia.

Yudíugü rü tama nayaxögüchaü i ore i mexü i Cristuchiga

³⁰ ¿Rü níxüñ ñagüxü i ñuxmax? Rü pemaä nüxü chixu rü ngëma duülxügü i tama Yudíugü ixígüxü ga tama Tupanacex daugüxü ga noxrix, rü ngëmatama duülxügü níxü i ñuxma Tupanapéxewa imexü yerü nayaxögü. ³¹ Natürü yema Yudíugü ga nagu ïxchaüxü ga yema Moïcháerü mugü na Tupanapéxewa yamexülcex, rü ínatüe. ³² ¿Rü ñuxäcü ñatüe? Dúcex, ínatüe yerü yema mugüguama naxü na Tupanapéxewa yamexülcex, rü tama Ngechuchuaxü nayaxögüchaü. Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü yema duülxügüçex rü wüxi ga guxchaxü níxü.

³³ Rü ngëmachiga níxü i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:
“Choma rü Yudíugütanüwa chanamu ya Cristu. Rü nüma rü ngëma Yudíugüçex rü wüxi i guxchaxü tá níxü erü ngëxguma tama nüxü yaxögüägu rü tá inayarütaux. Natürü ngëma duülxügü i nüxü yaxögüxü, rü aixcüma tá namaxë”,
ñanagürrü.

10

¹ Pa Chaueneëgü, rü ngëma poraäcü chanaxwëxexü rü chorü yumüxëwa Tupanana naxcex chaçaxü, rü ngëma níxü na guxüma i chautanüxügü i Yudíugü na yaxögüxü rü ngëmaäcü aixcüma Tupanaärü na yixigüxülcex. ² Rü aixcüma pemaä nüxü chixu, rü nümagü i Yudíugü rü aixcüma poraäcü Tupanagu narüxñüe rü nanaxögüchaü i Tupanaärü ngúchaü. Natürü ínatüe erü tama Cristuaxü nayaxögüchaü na ngëmaäcü Tupanapéxewa yamexülcex. ³ Rü woo Tupana ñoma ga nañnewa nanamu ga Cristu na gumagagu Tupanapéxewa yamexülcex i duülxügü, natürü nümagü i Yudíugü rü tama nüxü nacuëgxüchaü i ngëma. Rü nügütama nimexëegüchaü, rü ngëmacex nagu naxiäma i ngëma mugü ga Moïchë ümatüxü rü tama Cristuaxü nayaxögüchaü na nagagu Tupanapéxewa yamexülcex. ⁴ Natürü nüma ga Cristu rü nayanguxëe ga yema mugü rü yemaäcü inayanaxoxëe na tama tamaä inacuáxülcex i ngëma mugü. Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu na guxüma i duülxügü i nüxü yaxögüxü rü aixcüma Tupanapéxewa yamexülcex. ⁵ Rü Moïchë nanaxümatü nachiga na ñuxäcü Tupanapéxewa tamexü ya wüxi ega naga taxinügi i ngëma mugü, rü ñanagürrü:

“Tupana peñü namu na guxügutáma mea peyanguxëexü i guxüma i ngëma mugü erü ngëxguma naga peñinüegü i guxüma i ngëma mugü rü tama pemaxë. Natürü ngëxguma tama naga peñinüegü i wüxitama i ngëma mugü, rü tåtumáma pemaxë”,
ñanagürrü.

⁶ Natürü ñuxma rü Tupanapéxewa time ega Cristuaxü yaxögügi. Rü ngëmacex taxucëxma i cuäewa rü ñacurügi:

“¿Texé tá daxüguxü i nañnewa taxü na Cristucex tayaçaxü na nuã naxüxülcex rü tükü yanagüxüexülcex na imexülcex i Tupanapéxewa?” ñacurügi. ⁷ Rü taxucëxma cuäewa rü ñacurügi:

“¿Rü texé tá yuexütanüwa taxü na ngëxma Cristucex tayaðauxülcex na nuã tanagaxülcex?” ñacurügi. ⁸ Erü tama ngëmaäcü níxü i Cristucex idauxü, yerü yema ore ga Moïchë ümatüxü rü ñanagürrü:

“Rü marü cuxüttawa nangëxma i Tupanaärü ore. Rü cuèxwa nangëxma na nüxü quixuxülcex.”
Rü cuäewa nangëxma na nagu curüxñülcex”,
ñanagürrü.

Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, rü pemaä nüxü chixu rü ngëmatama ore níxü i guxüwama duülxügümaä nüxü tixuxü. Rü ngëma ore níxü i peñü nüxü cuëxëexü na ñuxäcü peñü nangëxmasü i maxü ega aixcüma peyaxögügi. ⁹ Erü ngëxguma cuëxmaä nüxü quixuxgu na curü Cori yiixü ya Ngechuchu, rü ngëxguma cuäewa cuyaxögüga na yuwa Tupana inadaxëexü, rü tá cuixü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁰ Erü taäewa tayaðögü na ngëmaäcü Tupanapéxewa imexü. Rü taëxmaä nüxü tixu na Ngechuchu rü törü Cori yiixü, rü ngëmaäcü tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ¹¹ Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürrü:

“Rü guxäma ya yíxema ya Ngechuchuaxü yaxöxe, rü nüma ya Ngechuchu rü taxütáma tükü

narümaächixëe erü tå nayanguxëe i guxüma i ngëma tümamaä inaxunetaxü”,
ñanagürrü. ¹² Rü Tupanapéxewa rü guxüma i duülxügü rü nawüxigu. Rü woo Yudíugü yixigü rü exna woo tama Yudíugü yixigü, natürü Tupanapéxewa rü nawüxigu i guxüma i duülxügü. Erü nüma ya törü Cori, rü guxäärü Cori níxü. Rü nüma rü aixcüma tükü namaxëëexü ya guxäma ya texé ya nüxna çaxe na tükü namaxëëexülcex. ¹³ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürrü:

“Rü guxäma ya texé ya törü Corina çaxe na tükna naxäaxülcex i maxü, rü tá tanayaxu i tümaärü maxü i taguma gúxü”,
ñanagürrü.

¹⁴ ¿Natürü ñuxäcü tá törü Corina naxcex tacagü, ega tama nüxü tayaðögügi?
¿Rü ñuxäcü tá nüxü taxayögxü, ega taguma nüxü taxinüegü i nachiga? ¿Rü ñuxäcü tá nüxü taxinüe i norü ore, ega taguma texé tümamaä nüxü ixuxgu? ¹⁵ ¿Rü ñuxäcü tá texé nüxü tixu i Cristuchiga ega taxüema tükü nüxü yarüxiñegü? Rü ngëmacex níxü i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü wüxi i taäe níxü na ínangugüxü i Tupanaärü orearü uruñgü na duülxügümaä nüxü yaxugüxülcex i Tanatüärü ore i mexü i Cristuchiga”,

ñaxü. ¹⁶ Natürü tama guxüma i duüxügü naga naxinüe i ngëma ore i mexü. Rü Ichaxia nüxü ixuxürüü nixi. Yerü ga núma rü ñanagürü:

“Pa Corix, noxretama nixi i ngëma duüxügü i toxü yaxögüxi i ngëma ore i nüxü tixuxü”, ñanagürü. ¹⁷ Rü dúcax, rü ngëma na Cristuchigaxü naxinüexüwa nixi i ne naxüxi na yaxögüxi i duüxügü. Rü ngëma nüxü naxinüexü, rü ore i mexü i Cristuchiga nixi. ¹⁸ Natürü i ñuxma rü pexna chaca, ¿rü ngëma Yudügü rü taguma nüxü naxinüe i ngëma ore i mexü i Cristuchiga? Dúcex, ngëmäacü marü nüxü naxinüe. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëma Tupanaärü orearü uruügü, rü guxüwama i ñoma i naänewa rü nüxü nixugüe i norü ore. Rü ngextä ínangëmagüxiwa i Yudügü, rü ngema rü ta nüxü nixugüe”, ñanagürü i ngëma ore. ¹⁹ Natürü wena pexna chaca, ¿rü ngëma Yudügü rü tama éxna nüxü nicuexächitanü na Cristugagu yüixü na Tupana nadexü i duüxügü i ñuxmax? Rü ngëmäacü nüxü nacuëxgü. Yerü Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Dúcex, Pa Yudügü, choma rü tá chanamaxëxé i ngëma duüxügü i tama Yudügü ixígüxi, rü ngëmacex i pema rü ta pixüxächigü. Rü ngëguma chanamaxëxéegü i ngëma togü i duüxügü i tama choxü cuëgxüchiréxü, rü pema i Yudügü rü tá penue erü nüxü charüngüxi i ngëma togü”,

ñanagürü. ²⁰ Rü yemawena ga Ichaxia, rü tama namuü ga yema Yudügümaä nüxü na yaxuxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü:

“Rü ngëma duüxügü i tama Yudügü ixígüxi i tama chauxcèx daugüxi, rü choxü tá inayangaugü. Rü choma rü tá chaugü changoxé i ngëma duüxügü i tama chauxcex ícagüchiréxü”,

ñaxü. ²¹ Rü Tupana rü Ichaxia wa Yudügüchiga nidexa rü ñanagürü:

“Rü guxü i ngunexügü rü nüxna chaxuecha i ngëma duüxügü i tama chauga ñüüchaüxi rü chomaä nuëxü. Natürü tama choxü inarüxinüéchaü”,

ñanagürü.

11

Nangëxma i ñuxre i Yudügü i Tupana dexü na aixcüma noxriü yixígüxüdcèx

¹ Ñuxma pexna chaca rü, ¿pexcèx éxna ya Tupana rü marü nüxü naxo i norü duüxügü i Yudügü? Tama nixi i nüxü naxoxü. Erü choma i Pauru rü Yudü chixi. Rü Abráütanüxi chixi, rü Abráütaa ya Beyamitanüxi chixi. ² Rü nuxcumamatama Tupana Yudügümaä inaxuneta na norü duüxügü yixígüxiçexü, rü ñuxma rü tama Yudügüxi naxo. ¿Tama éxna nüxü pecuëx na ñuxü ñaxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería? Rü Tupanaärü orewa nüxü tadaugü rü Ería rü Tupanapéxewa poraäcü yema Yudügüxi nixugü. ³ Rü ñanagürü ga Ería: “Pa Corix, ngëma Yudügü rü marü nanadai i curü orearü uruügü. Rü nagu napogüe i ngëma nachicagü i ngextä duüxügü cuxü íicuëxüügüxiwa. Rü chaxicatama íchayaxüächi. Rü choxü rü ta nimëgxüchaü”,

ñanagürü ga Ería. ⁴ Natürü Tupana nanangäxi, rü ñanagürü:

“Dúcex, choma rü marü choxü nangëxma i 7000 iyatügü i chaugüxi chidexechixü. Rü nümagü rü taguma nüxü nicuëxüügü i ngëma tupananetachicüñexä i Baä”, ñanagürü. ⁵ Rü ngëgxumarüü ta nixi i ñuxmax. Rü woo muxüma i Yudügü tama nayaxögü, natürü nangëxma i fluxre i Tupana namaä mectümäxügagu dexü. ⁶ Rü ñuxma na Tupana tükü ngechaüxügagu tükü nadexü, rü taxucüürwama texé nüxü tixu na tacü rü mexü na ixígüxüügagu na yixixü. Erü ngëguma chi tacü rü mexü ixígüxüügagu yixgu na tükü nadexü, rü natücxamare chi nixi na nüxü ingechaütümüxüügüxi. ⁷ ¿Rü ñuxäcü yüixü i ñuxmax? Rü ngëma rümumaëxü i Yudügü rü tama nüxü inayangaugü i ngëma maxü i naxcèx nadaugüxi. Natürü ngëma noxretama i Yudügü i Tupana dexü, rü ngemagü nixi i nüxü iyangaugüxi. Rü guxüma ga yema togü ga Yudügü rü Tupana inanawogü yerü tama naga naxinüe. ⁸ Rü ngëmachiga nixi i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Tupanatama ngëma duüxügüaxü nanaguxchaxëe. Rü ngëmacex woo nüxü nadaugügi i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü tama nüxü nacuëgxüéga. Rü woo nüxü naxinüegü i ngëma ore, rü tama nayaxögü. Rü ñuxma rü ta ngëmäacü nixi”,

ñanagürü. ⁹ Rü Dabí rü ta rü ñanagürü:

“Rü ngëma duüxügü rü norü petacex naxügüxi i ñonagügagu rü norü muxüma i ngëmaxüügagu rü chixexügi tá nayi rü ngëmacex tá napoxcue. ¹⁰ Rü naänewa rü tautáma nüxü nacuëxgü, rü guxchaxügü tá nüxü nangëxma. Rü ñoma wüxi i duüxü i tacü i yaxü ípaxixüruü tá nixigü namaä i norü guxchaxügü”,

ñanagürü.

Tupana nanamaxëxé i ngëma tama Yudügü ixígüxi

¹¹ Rü pexna chaca, rü nüuxma na Cristuxü naxoexü i ngëma Yudíugü, ¹² rü pexcèx éxna rü ngëmacèx ya Tupana rü tá nüxü naxoxochixü? Tama nüxü naxo. Natürü nüuxma na tama Cristuaxü yaxögüäxü i ngëma Yudíugü, rü ngëmacèx ya Tupana rü nüxü narüngüxéé rü nanamaxéxéé i ngëma tama Yudíugü ixígüxü. Rü ngëmaäcü nanaxü ya Tupana na yaxäüxächiexüçex i ngëma Yudíugü, rü Cristuaxü na yaxögüäxüçex. ¹³⁻¹⁴ Rü yema na ínatüexü ga yema Yudíugü, rü yemagagu muxüma ga togü ga duüxügü nanayauxgü ga Tupanaärü ngúxéé i taxü. Rü yema na noxretama ga Yudíugü nayaxögüxü, rü yemagagu Tupana nanamaxéxéé ga yema tama Yudíugü ixígüxü. Natürü ngëgxuma ta Tupanacèx nawoeguxgu i guxüma i Yudíugü, rü Tupana rü tá yexeraäcü nüxü narüngüxéé i guxüma i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. ¹³⁻¹⁴ Rü nüuxma Pa Duüxügü i Tama Yudíugü Ixígüxü, rü choxü nangëxma i wüxi i ore i pemaä nüxü chixuxchaüxü. Rü dúcax, petanüwa nixü i choxü namuxü ya Tupana na pemaä nüxü chixuxüçex i norü ore. Rü nüuxma rü aixcüma meä chayanguxéé i ngëma puracü, erü chanaxwèxe na pexü nadaugüxü i ngëma chautanüxü i Yudíugü na nüuxäcü Tupana pexü na rüngüxéexü. Rü ngëmaäcü tá nixäüxächi e nüuxre i nümagü, rü ta Cristuaxü nayaxögü, rü ngëmaäcü tá nanayauxgü i maxü i taguma güxü. ¹⁵ Nüxü tacuèx rü ngëma Yudíugü rü tama Cristuaxü nayaxögüchäi i nüuxmax. Rü ngëmacèx ya Tupana rü nanade i ngëma togü i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Natürü nüuxma na ngëmaäcü yüixü, ¹⁶ rü nüuxäcü tá nixü i ngëgxuma Cristuaxü yaxögüäggü i ngëma Yudíugü, rü wena Tupana nadexgu? Rü wüxi i mexëchixü tá nixü naxcex i ngëma Yudíugü. Erü ñoma wüxi i duüxü i yuxü rü wenaxärü maxüxürrü tá nixigü. ¹⁶ Rü Tupana rü wena ta nanade i ngëma Yudíugü i ngëgxuma yaxögüäggü. Rü ngë-maäcü ta nixü, yerü nuxcümaäcü ga nanatü ga Abräu rü Tupanaärü duüxü nixü. Rü ngëmacèx i nataagü i Yudíugü rü Tupanaärü duüxügü ta nixigü. Rü ñoma wüxi i päu i Tupanana ixäxürrü tá nixü. Erü ngëgxuma ngëma päu rü noxrü na yüixü. Rü ngëmaäcü wüxi i nañetü i Tupanana ixäxürrü tá nixü. Rü ngëgxuma ngëma nañetüchumèxä rü Tupanaärü yixigü, rü ngëmawa nüxü tacuèx na guxüma i ngëma nañetü rü noxrü na yüixü. Rü ngëmaäcü ta nixü i ngëma Yudíugümaä nangupetüxü, erü wüxi i iginunexügu rü guxüma i nümagü rü Tupanacex tá nawoegu. ¹⁷ Tupana nüxü naxo ga yema Yudíugü ga tama yaxögüchäüxü. Rü ñoma wüxi i orixchacü i idaeüxürrü nixü ga yema Yudíugü i nüuxü naxoexü. Natürü nachicüü Tupana pexü nade woo tama Yudíugü na pixigüxü. Rü wüxi i nañxnecüçüäx i orixchacü rü orix i toxüwa yarüñaxcuchixürrü pixigü. Rü nüuxma i pema rü ta pexü nangëxma i pechica i natanüwa i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixígüxü. Rü Tupana rü pexü narüngüxéé rü pexü rü ta naxoexü. ¹⁸ Natürü pema i tama Yudíugü na pixigüxü, rü tama name i pegü picuëxürrü nüxü pixu na ngëma Yudíugü i yexera pixigüxü. Rü ngëgxuma chi ngëmaäcü pegü picuëxüügüchäügu, rü name nixü i nüuxna pecuëxächüe na tama petanüwa ne naxüxü ga Cristu ya pexü maxëxéecü, natürü Yudíugütanüwa nixü ga ne naxüxü. Rü ngëma Yudíugüga nixü i Tupana pexü dexü rü pexü namaxëxéexü i nüuxmax. ¹⁹ Natürü bexmana ta ñaperügügü:

"Tupana rü marü nüxü naxo ga yema Yudíugü rü yemacèx nachicüü tükü nade", ñaperügügü tá. ²⁰ Ngëmaäcü aixcüma nixü ga Tupana nüxü oxü ga yema Yudíugü yerü tama nayaxögü. Rü ngëma na peyaxögüxüçexicatama nixü i nachicüü Tupana pexü dexü i nüuxmax. Rü ngëmacèx tama name i pegü picuëxüügü. ²¹ Natürü pexuäegü na tama yema Yudíugüxü üpetüxürrü pexü üpetüxüçex! ²¹ Yerü yema Yudíugü ga noxri Tupanaärü ixígüxü, rü Tupana nüxü naxo yerü tama nayaxögü. Rü yexguma yemaäcü Tupana nüxü oxgu ga yema duüxügü rü pexü rü tá ta naxo ega tätüama peyaxögüchägu. ²² Dúcex, na nüuxäcü namecumaxü ya Tupana. Natürü tükü napoxcu ta ega tama aixcüma yaxögügü. Rü nanapoxcue ga yema duüxügü ga chixexügu yixü, natürü pemaä rü namecumä. Natürü penaxwèxe i guxüguma nüma nanaxwèxexüäcüma pemaxé rü peyaxögü na guxüguma pemaä namecumächäxüçex. Erü ngëgxuma tama nüma nanaxwèxexüäcüma pemaxégu rü tama peyaxögüchägu, rü tätüama pemaä namecumä. Rü pexü rü tá ta naxo, rü tá pexü ínawogü. ²³ Natürü ngëgxuma yaxögüäggü i ngëma Yudíugü i nüuxma maxëxü, rü woo Tupana na nüxü oxü ga noxrix, natürü wena taxärü nanade erü nüxü nangëxma i pora na wenaxärü nadeäxüçex ega aixcüma yaxögüäggü. ²⁴ Rü pema na tama Yudíugü na pixigüxü, rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü ga noxrix. Natürü Tupana pexü nade na noxrü pixigüxüçex. Rü nüuxma na yemaäcü Tupana pexü dexü, rü ngëgxuma yaxögüäggü i ngëma Yudíugü, rü Tupana rü pexü nadexüärrü yexera tá nüxü natauxcha na nadeäxü i ngëma Yudíugü, yerü woetama norü duüxügüchiréx nixigü ga noxrix.

Wüxi i iginunexü rü guxüma i Yudíugü tá nanayauxgü i maxü i taguma güxü

²⁵ Pa Chaueneegü i Yaxögüxü, nangëxma i wüxi i ore ga noxri tama duüxügüxü nüxü nacuëxéexü ga Tupana. Natürü chanaxwèxe i nüxü pecuëx i ngëma ore na tama nagu perüxlinüexüçex na duüxügü i nüxü cuëxüchixü pixigüxü, rü pexicatama Tupana pexü

dexü. Rü dūcax, noxretama nixi i ngēma Yudíugü i aixcüma yaxōgütü. Rü ngēmaäcü tá nixi ñuxmatáta yaxōgütü i guxüma i ngēma togü i duüxügütü i Tupana dexü. ²⁶ Natürü ngēmawena rü guxütáma i Yudíugü rü tá ta nayaxögü, rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gütü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima Cristu ya ínanguxüxëecü, rü Yudíugütanüwatama ne naxü. Rü nüma rü tá Yudíugütü chixexüwa ínanguxüxëe. ²⁷ Rü aixcüma norü pecaduwa tá íchananguxüxëe i ngēma Yudíugü. Rü ngēguma tá nixi na aixcüma chayanguxëeü i ngēma chorü uneta ga üpxachima Abráümaa nüxü chixuxü”,

ñanagürü ga Tupana. ²⁸ Natürü i ñuxma ya Tupana rü Yudíugütü nadau na norü uwaniügü yiixü erü tama nayaxögü i ngēma ore i mexü. Natürü ngēmaäcü naxüpetü na pexü natauxchaxücèx na peyaxögxü i pema i tama Yudíugü na pixigütü. Natürü nüma ya Tupana rü ñuxma rü ta ngēma Yudíugütü nangechaä yerü nuxcumatügütü ga norü oxigümaä inaxuneta na nüxü tá nangüxëeü. ²⁹ Rü ngēguma Tupana rü tacü i mexümaä inaxunetagü, rü aixcüma nayanguxëe i ngēma, rü taguma nüxü inayarüngüma. Rü ngēgumarüü ta i ngēguma texécü nacaxgu, rü taguma nüxü inayarüngüma i ngēma. ³⁰ Rü pema na tama Yudíugü pixigütü, rü üpa rü tama Tupanaga pexiñüe. Natürü ñuxma na tama naga naxinüexü i Yudíugü, rü ngēmacë Tupanaäxü pengechaütmüügütü erü peyaxögxü i pemax. ³¹ Rü ngēma pexü ngupetüxüruü nixi i ngēma Yudíugütü nangupetüxü. Nümagü rü tama Tupanaga naxinüe i ñuxmax, natürü ngēmaäcü nüxü nangupetü na Tupanaäxü pengechaütmüügütüxücèx, rü nümagü rü ta Tupanaäxü nangechaütmüügütüxücèx i ñuxmax. ³² Yerü nüma ga Tupana rü guxüma ga duüxügütümaa nanaxuegu na chixexüwa nangëxmagü i nagagu ga norü pecadugü. Natürü yemaäcü namaä nanaxuegu ga Tupana na nüxü nangechaütmüügütüxücèx i guxüma i duüxügütü. ³³ Rü namexëchi ya törü Tupana, rü poraäcüxüchima tükü narüngüxëe. Rü nüma rü nüxü nacuëxüchi erü guxüxüma nacuëx. Rü yixema rü taxucüruwama nüxü tacuëx i tüküciyiixü i tükü nadexü, rü taxucüruwama nüxü tacuëx i guxüma i ngēma naxüxü i nümax. ³⁴ ¿Erü texé i tatanüwa nüxü tacuëx i guxüma i ngēma törü Cori nagu rüxiñüxü? ¿Rü texé nüxü tacuëx na törü Corixü taxucuxëeü? ³⁵ ¿Rü texé tükira tacü rü amare törü Corina taxä, na yixcama nüxü tacümaä tükü nataegüxëeüxücèx? ³⁶ Erü guxüma i tacü ingëmaxü rü Tupanaxütawa ne naxi. Rü nüma nixi ga naxüäxü ga guxüma na noxrü yiixücèx. Rü name nixi i guxüguma nüxü ticuëxüügütü rü tanataxëe. Rü ngēmaäcü yiil.

12

Pexü chacëexü na pegütama Tupanana pexägütü na wüxi i ämare i maxüxü na pixigütüxücèx

¹ Rü dūcax, Pa Chaueneëgütü, ñuxäcü Tupana poraäcüxüchima tamaä namecüma. Rü ngēmacë pexü chacëexü na pegütama Tupanana pexägütü na wüxi i ämare i maxüxü na pixigütüxücèx. Rü ngēma ämare nixi i aixcüma napëxewa üünexü rü namaä nataäexü. Rü ngēmaäcü nixi ya Tupana i nanaxwëxexü na nüxü picuëxüügütü. ² Rü tama name i ñoma i naänecüäx i duüxügütümagu pexü. Natürü name nixi i Tupanana pegü pexägütü na nüma pexü naxüchicüxücèx rü ngexwacaxüxü i peä pexü ngëmaxüxücèx rü ngēmaäcü naxcëxicatama pemaxëxücèx. Rü ngēmaäcü ta nüxü pecuëx i tacü nixi i Tupana pexü naxwëxexü na penaxüxü, rü tacü nixi i aixcüma mexü i napëxewa, rü tacü nixi i namaä nataäexü. ³ Rü Tupana ya chomaä mecumacü, rü choxü namu na pemaä nüxü chixuxücèx i guxäma i pema na tama namecü na texé i petanüwa tükü irütaxü rü tükügu tarüxiñüxü na togüarü yexera tiixü. Natürü name nixi na wüxicügü meä tükü ngugüarü maxüäxü rü tükügu rüxiñüxü na ñuxäcü Tupana tükna naxäxü i tümaärü cuëx wüxicü namaä i tümaärü ö. ⁴ Rü dūcax, rü taxünema nangëxma i taerü rü tachacügütü rü taparagü rü muxüma i to i taxüneäru ngëmaxügütü. Rü wüxicügütü i ngēma taxüneäru ngëmaxügütü rü nüxü nangëxma i noxürtama puracü. ⁵ Rü wüxicügütü ta i yixema na yaxögxü, rü woo na imuxü natürü wüxitama i duüxügütü tixigü, erü Cristuarü duüxügütü tixigü. Rü ngēmacë i guxäma i yixema rü yigümüçügütü tixigü, erü woetama wüxitama i duüxügütü tixigü. ⁶ Rü wüxicügütü i yixema, rü Tupana tükna nanaxä i törü cuëx i nüma nanaxwëxexü na tükü nangëxmaxü. Rü tanaxwëxe i meäma nagu taxi i ngēma cuëx i Tupana tükna axü. Rü ngēguma tükna naxäagu i törü cuëx na norü orearü uruü ixigüxücèx, rü name nixi i ngēma ö i tükü ngëmaxümaä tanaxü i ngēma puracü. ⁷ Rü ngēguma tükna naxäagu i törü cuëx na togüxü rüngüxëeügütüxücèx, rü name nixi i meäma tanaxü i ngēma. Rü ngēguma texéma naxäagu i tümaärü cuëx na togüxü tangüexëxücèx, rü name nixi i meäma tanaxü i ngēma. ⁸ Rü yixema nüxü cuáxe na togümaä tangauxü i tümaärü ngëmaxü, rü name nixi i tümaärü ngúchaümaä tanaxü i ngēma. Rü yixema äëxgacü ixixü rü name nixi i meäma tayanguxëe i ngēma puracü.

Rü yíxema nüxü cuáxe na togü tükü ngechaütümüügüxü, rü name nixi i taäeäcüma tanaxü i ngëma.

Nüxäci nanaxwèxe na namaxexü i duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü

⁹ Rü name nixi i aixcüma meäma pegü pengechaügü i wüxicigü. ¹⁰ Rü nüxü pexo i guxüma i tacü i chixexü ixixü! ¹¹ Rü nagu pexi i ngëma aixcüma mexü ixixü! ¹² Rü name nixi i wüxicigü pegü pengechaügü, noma pegüneëxüchixü pengechaüxürrü. Rü name nixi i naxcëx pedaugü na fiuxäci peeneëgüd petaxëexü rü fiuxäci pegü periüngüxexü. ¹³ Rü tama name i cuox ega tacü rü puracü cuox namuxgu ya törü Cori. Natüru name nixi i curü ngüchaümaä cunaxü i norü puracü. ¹⁴ Rü name nixi i petaäegü erü ipenanguxexü na Tupanaxütawa pengugüxü. Rü ngëgxuma tacü rü ngüxü pexü ngupetügu, rü name nixi i yaxna namaä pexinüe. ¹⁵ Rü tama name i nüxü perüchae na peyumüügüxü! ¹⁶ Rü ngëgxuma nüxü pedeüxgu na tacü nüxü taxuxü i ngëma togü i yaxögüxü, rü name nixi i nüxü periüngüxexü. ¹⁷ Rü meä penayaxu i ngëma duüxügü i pexütagu naxiänexü! ¹⁸ Rü ngëgxuma chi texé chixri pemaä üpetügu, rü name nixi i tümacex peyumüügü na meä tükü naxüpütxüçex. Rü ngëmaäci name nixi i Tupanana tümacex peca na tükü nangüxexüçex rü tama tükü napoxcuxüçex. ¹⁹ Rü wüxigu tümaä petaäegü ya yíxema taäegüxe! ²⁰ Rü meä pegü pengechaügü i wüxicigü! ²¹ Rü tama pegü picüexügü! ²² Rü namaä pegü pewüxigüexü i ngema tama nügü icuexüügüxü! ²³ Rü tama pegügu perüxüñüe na togüarü yexera nüxü cuexüchigüxü na pixigüxü! ²⁴ Rü ngëgxuma texé chixexü pemaä üxgux, ²⁵ rü tätäma chixexümaä pexütanü! Natüru name nixi i naxcëx pedau na mexü peixüxü i guxü i duüxügüpeväxa. ²⁶ Rü naxcëx pedau na guxüma i duüxügümaä meä pemaxexü rü namaä na iperüngümxütxüçex i guxüguma! ²⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüixe, tama name i pegutama pexütanü ega texé tacü rü chixexü pemaä üxgu. Natüru name nixi i Tupanamëxegü penaxü i ngëma na nüma napoxcuäxüçex. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü fianaganüru:

“Rü choxmëxwa nangëxma na duüxügüxü chapoxcuxü i norü chixexüçex. Rü choma tá nüxü chanaxütanü i ngëma duüxü i chixexü üxü”,
 fianaganüru ya törü Cori. ²⁸ Rü ngëgxuma tacü rü chixexü cumaä naxüxgu i togü, rü tama name i chixexümaä cunataeguxexü. Natüru name nixi i nagu quixü i Tupanaärü ore i fiaxü,
 “Rü ngëgxuma curü uwantu täiyëxgu, ²⁹ rü nachibüxü! Rü ngëgxuma yatawaxgu, ³⁰ rü naxax-exëe! Erü ngëgxuma ngëmaäci cunaxüxgu, rü poraäcü tå cunaxänexü”,
 fiaxü. ³¹ Rü ngëgxuma togü chixexü cumaä üxgux, rü name nixi i cuxuäne na tama chixexügu cunguxüçex. Rü name nixi na mexü cuoxüxü namaä i ngëma duüxü. Rü ngëmaäci tá icuyanaxoxexü i ngëma chixexü i cumaä naxüxchaüxü.

13

¹ Rü name nixi i guxüma i duüxügü rü meä nörü äëxgacüga naxinüe. Erü Tupana nixi ya nüxü unetacü i guxüma i äëxgacügü. Erü nataxuma i äëxgacü i tama Tupana ingucuchichexü. ² Rü ngëmaäci, texé ya tama tümaäri äëxgacüga inüchaüxü, rü Tupanaga nixi i tama taxinüxü. Rü yíxema tama naga inüeächaüxü, rü tå tapoxcüe. ³ Erü ngëma äëxgacügü rü tama ngëma mexü ügüxüäri poxcuruü nixi, natüru ngëma chixexü ügüxüäri poxcuruü nixi. Rü ngëgxuma cunaxwèxe na tama nüxü cumuüxü i wüxi i äëxgacü, rü name nixi i meä cumaxü. Rü nüma i äëxgacü rü tå cumaä nataäe. ⁴ Erü nüma i äëxgacü rü Tupanaärü ngüxüäri nixi rü ngëmacex nanamu na cuoxü nangüxexüçex. Natüru ngëgxuma chixri cumaüxgu, rü ngëgxuma tá waxi nixi i nüxü cumuüxü. Erü nüma i äëxgacü rü tama natücëxma nixi na nüxü nangëxmanü i pora na cuoxü napoxcuxü. Erü woetama Tupana nanamu na napoxcuäxüçex i ngëma duüxü i chixri maxüxü. ⁵ Rü ngëmacex name nixi i naga cuixü i curü äëxgacügü. Rü tama ngëma poxcurü na cumuüxüçexicatama nixi i namexü na naga cuixü i nüxü, natüru name nixi i naga cuixü erü marü nüxü cuoxü na namexü i ngëma. ⁶ Rü ngëmacex name nixi i meä nüxü penaxütanü i ngëma diëru i perü äëxgacügüçex ixixü i ngëma nümagü nagu naxunetaxüüxpüx na nüxü penaxütanüxüçex. Erü ngëma äëxgacügü rü Tupanaäxü nixi i napuracüexü i ngëgxuma naxüägu i ngëma puracü na pemaä inacuäxü. ⁷ Rü wüxicigü i ngëma äëxgacügü, rü name nixi i nüxna penaxä i ngëma nüxna üxü. ⁸ Rü nüxü penaxütanü i ngëma diëru i perü äëxgacügü nagu unetaxüüxpüx na nüxü penaxütanüxü! ⁹ Rü penaxüxü i ngëma iäneäri puracü i perü äëxgacügü pexü muxü na penaxüxüçex! ¹⁰ Rü nüxü pengechaügü rü naga pexinü i ngëma perü äëxgacügü! Erü ngëmaäci nixi i namexü na penaxüxü. ¹¹ Rü tama name i texéaxü tacü pengetanü. Natüru nangëxma i wüxitama i getanü i taguma tükü ingutanüxü. Rü ngëma nixi na yigü ingechaügüxü. Rü ngëmacex ya yíxema aixcüma tümmäcüxü ngechaüxü rü marü tayanguxexü i guxüma i ngëma Tupana tükü muxü. ¹² Rü fianganüru i Tupanaärü mugü:

“¡Rü tāütáma naï i ngemaä icupe! ¡Rü tāütáma cumáeta! ¡Rü tāütáma cungíx! ¡Rü tāütáma toguaăxárü ngémamaxü cuxü nangúchaü!”

ñanagürü. Natürü ngéma mugü rü guxüma i togü i Tupanaärü mugümaä rü wüxigu nanu nagü i norü ore i ñaxü:

“¡Rü nüxü nangechaü i cumücü na cugütama cungechaüxüruü!”

ñaxü. ¹⁰Rü yíxema tümamücxü negechaüxü, rü taxuüma i chixexü namaä taxü. Rü ngémacex i ngégxuma tamücxü ingecheägu, rü aixcüma tayanguxüe i Tupanaärü mugü. ¹¹Rü name nixi i tanaxü i guxüma i ngéma, erü ñomaăcüü rü nangéxema i muxüma i guxchaxügü. Rü name nixi i pegü ípemexëe rü paxa penaxü i törü Coriarü puracü. Erü ñuxma rü noxri yaxögügürü yexera ningaicamachigü i ngéma ngnunexü i nagü tá taxcex nataeguxü ya törü Cori. ¹²Rü woo na naporaxü i Chataná i ñoma i naännewa i ñuxmax, natürü paxa tá nagux i ngéma, rü paxa tá ínangu ya Cristu na nügülüxtawa tükü nagagüxüçex. Rü ngémacex name nixi i nüxü tarüxe i guxüma i chixexü ixügüxü. Rü ñuxma na nüxü icuáxü i Tupanaärü ore, ¡rü ngíxä yigüna tadaugü na tama nagü iyixüçex i tacü rü chixexügü! ¡Rü ngíxä meä tamaxë na ngémaäcü nüxü rüyexeragüxüçex i guxüma i chixexü! ¹³¡Rü ngíxä mexü taxügü rü meä tamaxë! Erü aixcüma Cristuarü duülxügü tixigü, rü tanaxwexe i nüma nanaxwexeüçüma tamaxë. Rü tama name na ingäxëü rü na naxügüxü i petagü i chixexü i duülxügü nawä ãügatanüxü. Rü tama name i tingäämare rü éxna to i chixexü taxügü, rü bai na yigü ichoxügagüxü, rü bai i toguchiixa i naxcex i norü ngémamaxügü. ¹⁴Natürü name nixi i nacümagu pexü ya törü Cori ya Ngechchu ya Cristu, rü nüxna naxcex peca na pexü nangüxëexüçex na meä naxcex pemaxexüçex. Rü tama name i naxcex pedaugü na ñuxacü pxeneñarü ngúchaü na pexügüxü.

14

Tama name i nüxü quixu i cueneë i yaxööxü

¹Rü ngégxuma petanügu naxäxchaügu i wüxi i peeneë i tama perüü meä Tupanaärü orexü cuáxü, rü name nixi i meä penayaxu. Natürü tama name i namaä pegü pechoxüga naxcex i nacümagü i nagü yaxüxü i Tupanapéxewa. ²Rü düçax, nangéxma i ñuxre i taeneëgü i nagü rüxñüexü na namexü na guxüraüxü i ñona nangögxüxü. Natürü nangéxma i togü i taeneëgü i tama aixcüma meä Tupanaärü orexü cuëgxüxü i tama namachi ngögxüchaüxü. Rü nümagü nüxü nacuëgxüga rü Tupanapéxewa nachuxu na tacü rü namachi nangögxüxü, rü ngémacex nixi i nabü rü orjixgüxicatama nangögxüxü. ³Rü ngégxuma tangéxmagü ya texé ya namachi ngödxü, rü tama name i nüxü taxoox i ngéma togü i duülxügü i tama namachi ngögxüxü. Rü ngégxumarüü ta ya yíxema tama namachi ngödxü, rü tama name na nüxü tixuxü i ngéma duülxügü i namachi ngögxüxü, erü nümagü rü ta Tupanaärü duülxügü nixigü. ⁴¿Rü texé quixi i cuma rü ngémacex nüxü quixu i to i coriarü duülxügü? Rü düçax, pemaä nüxü chixu rü ngéma norü cori tá nixi i nangugüxü rü ngoxi mexü naxüx i ngéma norü duülxü, rü éxna tama. Rü ngéma duülxü rü Tupanapéxewa rü tá name, erü nüma ya törü Cori ya Cristu rü nüxü nangéxma i pora na nügüçex namexéexü i ngéma duülxü. ⁵Rü düçax, nangéxma i ñuxre i duülxü i nagü rüxñüexü na ngüschigaaruü ngunexü rü togü i ngunexüüärü yexera namexü na nagü Tupanaxü yacuëxügüxü. Rü nangéxma i togü i duülxügü i nagü rüxñüexü na guxüma i ngunexügü rü nawüxigüxü i Tupanapéxewa. Natürü wüxichigü i yíxema rü tanaxwexe i meä taäewa nüxü tacuëx na aixcüma Tupanapéxewa namexü i ngéma taxüxü rü tixööxü. ⁶Rü yíxema duülxü ya tacü rü ngunexü Tupanacex iixüxüchixe, rü ngémaäcü tanaxü na ngéma ngunexüga törü Corixü ticusüüxüçex. Rü yíxema namachi ngödxü, rü ngémaäcü tanangöx na törü Corixü ticusüüxüçex, rü Tupanana moxë taxä naxcex i ngéma tangöxü. Rü yíxema tama namachi ngödxü, rü ngémaäcü tanaxü na törü Corixü ticusüüxüçex, rü tuma rü ta Tupanana moxë taxä naxcex i ngéma nabü i tangödxü. ⁷Rü ñuxma na ñoma i naännewa imaxexü, rü taxüema tügüçextama tamaxü rü éxna tügüçextama tayu. ⁸Erü ñuxma na imaxexü, rü törü Coriarü ngúchaü na ixügüxüçex nixi i imaxexü. Rü ngégxuma iyuegu, rü ngéma rü ta törü Coriméxëwa nangéxma. Rü ngémaäcü nüxü tadau rü woo imaxegü rü éxna woo iyuegu, rü törü Coriarü duülxügü tixigü, rü namëxwa tangéxmagü. ⁹Rü yemacex nixi ga nayuxü ga Cristu rü wenaxärü namaxüxü na tumbaäru Cori yíxüçex ga guxäma ga guxema yaxögüxe ga marü yuexe rü guxäma ya yíxema yaxögüxe ya ñuxma rü ta maxëx. ¹⁰Rü ngémacex Pa Chaueneëx, ¿rü tüxcüü i nüxü cuxoxü i cueneë? Erü guxätáma i yíxema rü Tupanapéxewa tá tangugü na nüma tükü nangugüxüçex rü ngoxi ime rü éxna tama. ¹¹Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ya törü Cori:

“Ngéma aixcüma na chamaxüxürrü tá ta nixi i aixcüma guxüttáma i duülxügü chopëxegu caxäpüxügüxü, rü guxüttáma choxü icuëxügüxü”,

ñanagüürü. ¹²Rü ngēmaäcü nüxü tacuëx na wüxicigü i yixema rü aixcüma tá Tupanapéxewa na ingugüxü na namaä nüxü ixuxüçex na ñuxäcü imaxëxü rü tacü na ixüxü.

Tama name i chixexügu cunanguxëe i cueneë i yaxöxü

¹³Rü ngēmacèx nixí, Pa Chaueneëgüx, i tama namexü na tamücgüxü ixuechaü. Natürü narüümäe nixí i nüxü perüxo e guxüma i tacü i peeneëgxü pecadugu yixëëxü rü éxna norü ðxü chixexëxü. ¹⁴Choma nüxü chacuëx rü nataxuma i ñña i Tupanapéxewa chixexü. Rü aixcümaxüchi nüxü chacuëx i ngëma erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü duðlxü chixí, rü nüma choxü nüxü nacuëxëe i ngëma. Natürü ngëxguma chi texé nagu rüxñügu na tama Tupanapéxewa namexü i tacü rü ñña na tangöxü, rü name nixí i noxtacüma tama na tanangöxü ega nagu tarüxñügu na tama namexü i ngëma. ¹⁵Rü ngëxguma ngëma cungöxüçex tümaäewa cunanguxëegu ya cueneë, rü cumaä nüxü chixu rü tama aixcüma tüxü cungechaü. Rü tama name i ngëma cungöxügagu chixexügu tüxü cunguxëe rü tüxü icuyarütauxëe ya yíxema cueneë ya Cristu tümacèx yuxé. ¹⁶Rü ngëmacèx, woo cuçcèx namexü i ngëma cuçüxü, natürü tama name na cunaxülamaxü ega ngëmacèx togü tá cuçü ixuxgu na pecadu yiixü i ngëma cuçüxü. ¹⁷Rü ngëma Tupanapéxewa na imexüçex rü tama tacü rü ñña na ingöxü rü éxna tacü rü axexü na ixaxüxügagu nixí. Natürü napéxewa na imexüçex rü tanawxwèxe i Naäe i Üünexüäärü ngüxëämaä meä tayanguxëe i ngëma Tupana naxwèxexü rü yigümaä itarüngüxmüe rü aixcüma tataäegü napéxewa ya Tupana. ¹⁸Rü yíxema ngëmaäcü Cristucèx maxüxü, rü Tupana rü tümaämaä nataäe, rü guxüma i duðxügü rü ta tümaämaä nataäegü. ¹⁹Rü ngëmacèx, ñgïxä naxcèx tadaugü i guxüma i nacüma i mexü i yigümaä tüxü rüngüxmüexëxü! ²⁰Rü ngïxä yigü tarüngüxëe na yexeraäcü iyaexüçex i törü ðwa rü Tupanaäärü orewa! ²¹Rü tama name i tacü rü ñña na cungöxügagu icuyanax-oxëe i Tupanaäärü puracü i cueneäärü maxüwa. Rü aixcüma nixí i guxüma i ñonägi i namexü i Tupanapéxewa. Natürü wüxi i chixexü nixí ega ngëma ñña i ingöxügagu chixexügu nayixëegu i taeneëgü. ²²Rü ngëmacèx tama name i cunangöx i namachi, rü éxna cuyaxaxü ya binü, rü éxna cunañxü i tacü i to, ega ngëmagagu chixexügu cunanguxëegu i cueneë i yaxöxü. ²²Rü ngëxguma cuma nagu curüxñügu na namexü na cunangöxü i ngëxüyüxüçex na ñña, rü Tupanapéxewa rü name nixí i cuxicatama nüxü cuciùex i ngëma. Rü tataäe ya yíxema tümaäewa nüxü cuáxe na Tupanapéxewa namexü i ngëma taxüxü. ²³Natürü ngëxguma Wüxié nagu rüxñügu na tama namexü i Tupanapéxewa na tacü rü ñña na tangöxü, rü pemaä nüxü chixu rü chixexü taxü ega tanangögomagu, erü tümaäewa nagu tarüxñü na tama aixcüma namexü i ngëma taxüxü. Rü guxüma i ngëma tümaäewa nagu tarüxñüxü na nachixexü rü aixcüma pecadu taxü ega tanaxüamagu.

15

Name nixí i cumüçüxü cutaäxëxëe

¹Rü yíxema na iporaexü i törü ðwa, rü name nixí i nüxü tarüngüxëe i ngëma tamücgü i turaexü i norü ðwa. Rü tama name i yigüguxicatama tarüxñüne rü tóxrüçèxicatama tadaugü. ²Natürü wüxicigü i yíxema rü name nixí i taeneäärü tanangúchaüxëe na ngëmaäcü nüxü rüngüxëe xüçex na yexeraäcü yaxööxüçex. ³Yerü woo ga Cristu rü tama noxrütama ngúchaü naxü. Natürü nayanguxëe ga yema Tupanaäärü ore ga ñaxü:

“Pa Chaunatüx, rü ngëma duðxügü i cumaä guxchigagüxü, rü chomaä nixí i naguxchigagüxü”,
ñaxü. ⁴Rü guxüma ga yema nuxcüma ümatüxü ga Tupanaäärü orewa, rü naxümatü na tüxü nanguxëe xüçex na taguma nüxü rüxoexü ega woo tacü rü guxchaxü tüxü üpetügu. Rü yema Tupanaäärü ore rü naxümatü na tüxü nataäexëxüçex rü tüxü nüxü nacuëxëe xüçex na aixcüma Tupanaäärü ixígüxü. ⁵Rü Tupana nixí ya tüxü rüngüxëe xüçex na yaxna namaä ixinüexüçex i guxüma i guxchaxügü. Rü nüma nixí i tüxü nataäexëe xüçex. Rü chanaxwae i nüma ya Tupana pexü narüngüxëe na aixcüma ngëma Cristu pexü naxwæxüäcüma pemaxëxü. ⁶Rü chanaxwèxe na ngëmaäcü pemaxëxü na guxâma i pema rü wüxiü nüxü picuëxügüxüçex ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Duðxügü i tama Yudiugü ixígüxümaä nüxü nixu i ore i mexü

⁷Rü ngëmacèx, yema Cristu pexü na dexürü rü name nixí i wüxicigü meä pegü peyaxu na ngëmaäcü Tupanaxü yacuëxügüxüçex i duðxügü. ⁸Rü pemaä nüxü chixu rü Cristu nüma naxü na Yudiugüxü yanangüxüexüçex, na yemaäcü yanguxëe xüçex ga yema uneta ga nuxcümaügüxü ga törü oxigümaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Rü yemaäcü ga Cristu rü tüxü nüxü nadauxëe na aixcümacü na yiixü ya Tupana rü aixcüma yanguxëe xüçex i ngëma norü uneta. ⁹Rü yexgumarüü ta ga Cristu rü nüma naxü naxcèx i ngëma duðxügü i tama Yudiugü ixígüxü na nümagü rü ta Tupanaxü yacuëxügüxüçex naxcèx na poraäcü

Tupanaäxü nangechaütmüüg güxü. Rü yemachiga nixi ga yema Tupanaärü ore ga Dabí ümatüxü ga ñaxü:

“Rü ngëmacèx guxü i nachiüäneçüäx i duüxügüpexewa tá cuxü chikuëxü. Rü tá chorü wiyaewa cuxü chataxée”,

ñaxü. ¹⁰ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Duüxügü i Tama Yudiügü Ixigüxü, rü name nixi i pema rü wüxigu chorü duüxügü i Yudiügümaä petaäegü”,

ñanagürü. ¹¹ Rü toxnamana, rü ñanagürü ta:

“Pa Duüxügü i Tama Yudiügü Ixigüxü, rü name nixi i nüxü picuëxügü ya törü Cori. Rü Pa Guxüma i Nachiüäneçüäx i Duüxügü, rü name nixi i penataxée”,

ñanagürü. ¹² Rü Ichaxia rü ta nanaxümatü rü ñanagürü:

“Rü Dabí nanatü ya Ichaiwa tá ne naxü i wüxi i nataa i tá Cristu ixixü. Rü nüma tá nixi i norü äexgacü yüixü i guxüma i ngëma duüxügü i tama Yudiügü ixigüxü. Rü ngëma duüxügü rü tá aixcüma nüxü nayaxögü rü tá ínananguxëegü na yimagagu Tupana nüxü rüngüxëegüxü”,

ñanagürü. ¹³ Rü ñuxma i pema na nüxü peyaxögxü rü chanaxwëxe i poraäcü pexü nataäexëe ya yima Tupana ya pexü rüngüxëecü na meä Cristuxü ípenanguxëegüxüçex.

Rü ngëmaäcü i Tupanaäe i Üünexü rü tá pexü naporaexëe na yexeraäcü Cristuxü ípenanguxëegüxüçex.

¹⁴ Pa Chaueneëgü, meäma nüxü chacuëx na guxü i duüxügümaä pemecümäxü, rü aixcüma Tupanaxü na pecuåxü, rü aixcüma meäma pegü pixucuxëegüxü.

¹⁵ Natürü ñää poperawa rü meäma pexcëx chanaxümatü i ñuxre i Tupanaärü ucuxëegü, erü tama chanaxwëxe i nüxü ipeyerüngümaä. Rü tama chamuü na pexcëx chanaxümatüxü i ngëmachaigar yeri Tupana nixi ga choxü mucü na pemaä nüxü chixuxüçex.

¹⁶ Rü nüma nixi ga choxü namuxü na Ngechuchu ya Cristuarü puracü chaxüxüçex i natanüwa i ngëma duüxügü i tama Yudiügü ixigüxü. Rü ngëma puracü ga nawa choxü namuxü nixi na ngëma duüxügümaä nüxü chixuxü i ore i mexü na Tupanaxütawa chanagagüxüçex, na wüxi i ãmare i Tupana namaä taäexü i ngëma duüxügü i Naäe i Üünexü imexëegüxü.

¹⁷ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxü na chiiixü, rü ngëmacèx chataäe namaä i ngëma puracü i Tupanaäxü chaxüxü.

¹⁸⁻¹⁹ Rü ñuxma rü yema Cristu chorü maxüwa üxüchigaxüxüçatama nixi i chixuxü. Rü nüma nixi ga choxü nangüxëexü na Tupanaxütawa chanagagüxüçex

ga yema duüxügü i tama Yudiügü ixigüxü, na nümagü rü ta Tupanaga naxinüexüçex. Rü yemaäcü chorü oremaä, rü chorü puracümaä, rü cuëxruügü ga taxü ga Tupana üxümaä,

rü Naäe i Üünexüäärü poramaä Tupanaxütawa chanagagü ga yema duüxügü. Rü yemaäcü Yerucharéüwa rü guxüwama ñuxmata Ilíricarü naänewa meäma chayanguxëe na nüxü chixuxü ga yema ore i tuxü maxëxëexü i Cristuchiga.

²⁰ Rü yemaäcü chapuracü na nüxü chixuxüçex ga Tupanaärü ore i mexü ga ngextá taguma ñuxgu Cristuchigaxü inaxinüexüäwa ga duüxügü. Yerü tama chanaxwëxe ga marü togü nüxü íxuxüwa rü duüxügü marü nüxü ícuaäxüwa nüxü na chixuxü ga yema ore.

²¹ Rü yemachiga nixi ga Tupanaärü ore ga Ichaxia ümatüxü ga ñaxü:

“Rü yíxema taguma Cristuchigaxü cuëxgüxe, rü taguma nachigaxü ñüexü, rü tá nüxü tacuëxgü i nachiga”,

ñaxü.

Pauru rü Dumawa naxüxchaü

²² Rü yema toxnamana na chapuracüxüçex nixi ga taxucürüwa petanüwa chaxüxü woo muëxpüxcünachirëx yéma chaxüxchaü.

²³ Natürü ñuxma na marü chanaguxëexü i ngëma puracü i toxnamana, rü nagu charüxüñü na petanüwa chaxüxü. Yerü ñuxgumamatama nixi ga nagu charüxüñüchaxü na petanüwa chaxüxüchaxü.

²⁴ Rü ngëxguma Espaňawa chaxüxgu, rü nagu charüxüñü na woe pexütagu íchidauxü. Rü nagu charüxüñü na ñuxre i ngunexü ngëxma petanüga charüxüñü. Rü wüxi i chorü taäe tá nixi i ngëma. Rü ngëmawena rü chanaxwëxe i choxü perüngüxëe na Espaňawa chaxüxüçex.

²⁵ Natürü i ñuxma rü Yerucharéüwa tá chaxü, na ngëma chanangexüçex i ñuxre i díeru naxcëx i taeneëgü i ngëxmagüxü.

²⁶ Erü ngëma taeneëgü i yaxögüxü i Machedóniäärüna rü Acayaanewa ngëxmagüxü, rü norü ngüchaümaä nagu narüxüñü na ngíxü nanataquëxegüxü i ñuxre i

díeru na ngëmaäcü nüxü nangüxëegüxüçex i taeneëgü i nüxü nataxuxü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü.

²⁷ Rü ngëma taeneëgü i Machedóniääcüäx rü Acayaäcüäx rü norü me nixi na ngëmaäcü naxügüäxü. Rü ngëma duüxügü rü aixcüma nüxü nangëxma i norü getanü i taeneëgü i Yudiügütanüwa.

Erü ngëma taeneëgü i Yudiügügagu nixi i ngëma togü i duüxügütanüwa nanguxü i Tupanaärü ore. Rü ñuxma rü name nixi i ngëma togü i duüxügü rü norü ngëmaxümaä taeneëgü i Yudiügü i yaxögüxüñü narüngüxëegü.

²⁸ Rü ngëxguma chanaguxëegü i ngëma puracü, rü ngëxguma taeneëgü i Yudiügüna marü ngíxü chaxäxgu i ngëma diëru, rü Espaňawa tá chaxü. Rü ngëxguma ngëma chaxüxgu, rü tá woe pexütagu

íchidau. ²⁹ Rü nüxǖ chacuèx rü ngēxguma petanüwa changuxgu, rü wüxigu tá tataäégü, erü nüma ya Cristu tá tükǖ nataäéxéé i ngēxguma ngēmaäcü wüxiwa ingēxmagügi. ³⁰ Pa Chaueneëgüx, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu, rü ngēma na Naäéärü ngüxéemaä choxǖ pengechaüxǖgagu pexǖ chacéèxǖ na Tupanana chauxcèx peçaxǖ i perǖ yumüxéwa. Rü ngēmaäcü tá choxǖ perüngüxéé nawia i ñaä puracü i Tupana choxna áxǖ. ³¹ ¡Rü Tupanana peça na choxǖ ínapoxüxǖcèx nüxna i ngēma Yudíugü i Yudeaanewa ngēxmagüxǖ i tama yaxögüxǖ! ³² ¡Rü nüxna peça naxcèx i ngēma taeneëgü i yaxögüxǖ i Yerucheréwa ngēxmagüxǖ, na taäéäcüma nayauxgüxǖcèx i ngēma diéru i ngēma naxcèx changexǖ! ³³ Rü ngēmaäcü ngēxguma Tupana naxwéxegu, rü taäéäcüma petanüwa tá changu, na wüxigu pemaä chataäexǖcèx. ³⁴ Rü chanaxwèxe na pemaä inaxäüxǖ ya Tupana ya tükǖ taäéxéecü. Rü ngēmaäcü yǖ.

16

Pauru rü nüxǖ narümoxé ga yema duülxǖgü ga yaxögüxǖ ga Dumawa yexmagüxǖ

¹ Rü ñuxma na petanüwa naxüxchaüxǖ i taeyèx i Febe, rü pemaä ngixǖ chixu rü wüxi i taeyèx i meçü iyixi. Erü ngima rü nüxǖ irüngüxéé i ngēma yaxögüxǖ i Chécreáarü ñänewa ngēxmagüxǖ. ² Rü chanaxwèxe i meä ngixǖ peyaxu, naegagu ya törü Cori ya Ngechuchu, erü ngēma nixi i mexǖ na penaxüxǖ namaä i guxüma i yaxögüxǖ. Rü chanaxwèxe i guxüma i tacǖ i ngixǖ taxuxǖwa rü ngixǖ perüngüxéé, erü ngima rü poraäcü togüxǖ irüngüxéé, rü choxǖ rü ta irüngüxéé. ³ ¡Rü nüxǖ perümoxegü i Prisila rü Aquiru! Rü nümagü rü chomücügü nixigü i Ngechuchu ya Cristuarü puracüwa. ⁴ Rü nümagü rü áüçümaxǖwa nichocu na chauétüwa nachogüexǖcèx, na tama chayuxǖcèx ga chomax. Rü ngēmacèx moxé nüxna chaxä. Rü tama chaxicatama moxé naxcèx nüxna chaxä, natürü moxé nüxna naxägü ta i guxüma i taeneëgü i yaxögüxǖ i tama Yudíugü ixígüxǖ. ⁵ ¡Rü nüxǖ perümoxegü ta i guxüma i taeneëgü i Aquirupatawa ngutaquéxegüxǖ! ⁶ ¡Rü ngēxgumarǖ ta nüxǖ perümoxegü ya chomucü ya nüxǖ changechaücü ya Epenétu! Rü nüma nixi ga nüxǖ Cristuaǖ yaxööñǖ ga Áchiaanewa. ⁷ ¡Rü ngixǖ perümoxegü i María ga poraäcü petanüwa Tupanaäxǖ puracücü! ⁸ ¡Rü nüxǖ perümoxegü i chautanüxǖgü i Aüdrúnico rü Yúniä ga wüxigu chomaä poxcueñǖ! Rü nümagü nixi i yatügü i aixcüma Tupana imugüxǖ i guxüma i yaxögüxǖ nüxǖ ngechaügüxǖ. Rü nümagü rü nüxira chauxǖpa Cristuaǖ nayaaxögü. ⁹ ¡Rü nüxǖ perümoxegü ya Aüprialu ya chomucü ya nüxǖ changechaücü ya chauxrǖ törü Coriaxǖ yaxöcü! ¹⁰ ¡Rü nüxǖ perümoxegü ya Urubánu ya tomucü ixicü i Cristuarü puracüwa! ¹¹ ¡Rü ngēxgumarǖ ta nüxǖ perümoxegü ya Estaqui ya nüxǖ changechaücü! ¹² ¡Rü nüxǖ perümoxegü ya Apere ya aixcüma tükǖ nüxǖ dauxéecü na füxäcü Cristuaǖ yaxööñǖ! ¹³ ¡Rü ngēxgumarǖ ta nüxǖ perümoxegü i Aritiburutanüxǖgü! ¹⁴ ¡Rü nüxǖ perümoxegü i chautanüxǖ i Erudiü! ¹⁵ ¡Rü ngēxgumarǖ ta nüxǖ perümoxegü i Narsichutanüxǖ i törü Coriaxǖ yaxögüxǖ! ¹⁶ ¡Rü ngixǖ perümoxegü i Trifena rü Trifocha! Rü ngimagü rü törü Coriaxǖ ipuracüe. ¹⁷ ¡Rü ngēxgumarǖ ta ngixǖ perümoxegü i taeyèx i Péchida i ngixǖ ingechaügúcü! Rü ngima rü marǖ poraäcü törü Coriaxǖ ipuracü. ¹⁸ ¡Rü nüxǖ perümoxegü ya Rufu ya aixcüma meä törü Coriaxǖ yaxöcü! ¹⁹ ¡Rü ngēxgumarǖ ta ngixǖ perümoxegü i naëga chauerǖ chomaä ixicü! ²⁰ ¡Rü nüxǖ perümoxegü i Achícritu, rü Peregute, rü Erme, rü Patroba, rü Erma, rü guxüma i togü i taeneëgü i natanüwa ngēxmagüxǖ! ²¹ ¡Rü nüxǖ perümoxegü ta i Firóru, rü Yúria, rü Neréu, rü naéyèx, rü Oripa, rü guxüma i togü i taeneëgü i yaxögüxǖ i natanüwa ngēxmagüxǖ! ²² ¡Rü chanaxwèxe i pegǖ pengechaügüäcüma pegǖ perümoxegü i wüxicigü. Rü guxüma i ngēma yaxögüxǖ i toxnamana ngēxmagüxǖ, rü pexǖ narümoxegü. ²³ Pa Chaueneëgüx, pexǖ chacéèxǖ na pegüna pedaugüxǖcèx nüxna i ngēma duülxǖgü i pexǖ itoyechaüxǖ rü chixexǖgu pexǖ yixéegüchaüxǖ. Erü ngēma duülxǖgüarü ngüxéetae rü tama namaä nawüxigu i ngēma ngüxéetae ga noxri peyaxgüxǖ ga yexguma noxri peyaxögügi. Rü name nixi i noxtacüma nüxna piixgachi i ngēma duülxǖgü rü tama natanüwa pexägü. ²⁴ Erü ngēma duülxǖgü rü tama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngüchaü naxügü, natürü noxrütama ngüchaü nixi i naxügüxǖ. Rü ore i tauvachaxügümä nayaaxucüxegü i duülxǖgü, rü ngēmaäcü nanawomüxéegü i ngēma duülxǖgü i tama meä nüxǖ cuéxgüxǖ. ²⁵ Rü guxüma i duülxǖgü nüxǖ nacuëxgu na aixcüma meä Tupanaga pexinüexǖ i pemax. Rü ngēmacèx pemaä chataäe i chomax. Rü chanaxwèxe na meä nüxǖ pecuáxǖ i tacü nixi i mexǖ i Tupanapréxewa na penaxüxǖcèx i ngēma. Natürü ngéma Tupanapréxewa chixexǖ, rü ¡nüxna piixgachi na tama nagu peyixǖcèx! ²⁶ Rü ngēxguma ngēmaäcü meä pemaxegü rü nüma ya Tanatǖ ya Tupana ya tükǖ taäéxéecü rü tá pexǖ naporaexéé na aixcüma nüxǖ perüyexeraxǖcèx i Chataná. Rü chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaä inarüxäüñ rü pexǖ narüngüxéé. ²⁷ Rü pexǖ narümoxé ya Timutéu ya chomucü ixicü i Tupanaäärü puracüwa. Rü ngēxgumarǖ ta pexǖ narümoxegü i chautanüxǖgü i Dúchiu, rü Yachóñ rü Sochipatu. ²⁸ Rü choma i Téchiu na chanaxümatüxǖ i ñaä popera, rü choma rü

ta pexü charümoxë naegagu ya törü Cori. ²³ Rü pexü narümoxë ta ya Gayu ya napatawa changëxmacü. Rü nüma rü inanaxä ya daa napata na nawa nangutaquëxegüxüçèx i guxüma i yaxögüxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxëgü i Eratu i daa läneärü dñeruarü dauruü ixixü, rü taeneë i Cuarto. ²⁴ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëë i guxâma i pemax. Rü ngëmaäcü yïi.

Pauru rü Tupanaxü yacuëxülläcüma nanaguxëë i norü popera

²⁵⁻²⁶ |Rü ñüxmax, rü ngíxä nüxü ticuëxüügü ya Tanatü ya Tupana! Rü nüma nüxü nangëxma i pora na pexü naporaexëexüçèx na meä peyaxögüamaxüçèx i ngëma norü ore i tükü maxëxëexü tamaä nüxü ixuxürüü. Rü ngëma nixi i ore i guxüwama nüxü chixuxü rü namaä changüexëëtaexü i Ngechuchu ya Cristuchiga. Rü ngëmatama ore i Cristuchiga rü taxchaxwa naxëügu ga noxrix, natürü i ñüxma ya Tupana rü marü tükü nüxü nacuëxëë i ngëma. Rü nuxküma tauta naäne üxgu rü Tupanaxicatama nüxü nacuëx ga yema, natürü i ñüxma rü norü orearü uruügü ümatükü ga orewa taxcèx nanangoxëë. Rü ngëma ore rü namaä nawüxigu ga yema ore ga nuxküma nüxü yaxuxü ga Tupana ya guxüguma maxëchacü. Rü ñüxma ya Tupana rü guxüwama nanamugü i norü orearü uruügü na guxü i duüxügümaä nüxü na yaxugüexüçèx i ngëma ore i Cristuchiga na nüxü yaxögüäxüçèx rü naga na naxñüexüçèx. ²⁷ Rü nüma ya Tupana rü nüxicatama nixi i Tupana yïixü, rü nüxicatama nixi i guxüxü nacuáxü. |Rü ñüxmax, rü ngíxä guxüguma nüxü ticuëxüügü, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristu rü poraäcü tükü narüngüxëë! Rü ngëmaäcü yïi.

Rü nuâma pexna,
Pauru

NÜXİRÄÜXÜ GA POPERA GA CORÍTIUCÜÄX GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Corítiuarü tānewa yexmagüxü

¹⁻² Pa Chaueneegü i Corítiucüäxgüx, choma i Pauru nixi i Tupana yaxuxü norü ngúchaxümaa na Ngechuchu ya Cristu norü puracüwa choxü namuxücex. Rü choma rü namaä i taenee i Chótene nixi i pexü tarümöögüxü rü pexcèx tanaxümatüxü i flää popera. Pa Chaueneegü ya Tupanaärü Ixigüxex, pema rü marü Tupanapéxewa pixüüne yerü Ngechuchu ya Cristu marü pexü nixüünexee. Rü Tupana rü marü pexü nade na norü duüxügü pixigüxücex wüxigu namaä i guxüma i ngëma duüxügü i guxüwama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü icuëxügüxü. Rü nüma ya Ngechuchu ya törü Cori ixicü, rü ngëma duüxügürü Cori ta nixi.³ Rü chanawèxe ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu norü ngechaxügagu poraäcü pexü narüngüxüe rü pexü nataäexee.

Tupana tüxü narüngüxüe erü Cristuarü duüxügü tixügü

⁴ Rü taguma nüxü charüchau na Tupanana moxē pexcèx chaxäxü. Rü moxē nüxna chaxä naxcèx i ngëma nüxüe i Ngechuchu ya Cristugagu Tupana pexna amarexü.⁵ Yerü Cristugagu Tupana pexna nanamua ga Naäxü i Üünexü na pemaxä inaxäúxücex. Rü pexna nanaxä ga norü ore, rü naëtü pexü nanatauxchaxee na nüxü pecuäxücex na nüxü flaxüchiga yixixü.⁶ Rü yemaäcü yexguma nüxü pexü pexü i nüxüga na wena taxarü nüma naxüxü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü Tupana pexna nanaxä i taxü i cuëx na taxuüma pexü taxuxücex na naxcèx pemaxexü.⁸ Rü ngëmaäcü tá pexna nadau ya Tupana flaxmatá nagü i naäne, rü guxügutáma pexü naporaexee na aixcüma peyaxögüamaxücex rü naxcèx pemaxexücex, na taxuüma chixexümaä pexü ixugüxücex i ngëguma wenaxarü nüma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.⁹ Rü Tupana rü guxüguma nayanguxüe i norü uneta. Rü nüma nixi ga pexü nadexü na aixcüma Nane ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristumücgü pixigüxücex.

Nügü nitoye ga yema yaxögüxü

¹⁰ Pa Chaueneegü, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexü chacéexü na wüxigu pegümaä perüxünenexü rü tama pegü pitoyexücex. Rü name nixi i aixcüma pegü pengechaügü rü aixcüma wüxitugata perüxünen i peäewa.¹¹ Pa Chaueneegü, pemaä nüxü chixu i ngëma ore, yerü Croétanüxtanüwa nüxü chacuächiga ga pegümaä na penuexü, rü tama aixcüma wüxitugata perüxünenexü.¹² Rü pemaä nüxü chixu i ngëma erü fluxre i pema rü flaperügugü:

“Choma rü Pauruwe charüxü”, flaperügugü. Rü totege rü:

“Choma rü Aporuwe charüxü”, flaperügugü. Rü totege rü:

“Choma rü Pedruwe charüxü”, flaperügugü. Rü totege rü:

“Choma rü Cristuwe charüxü”, flaperügugü.¹³ ¿Rü fluxäcü nixi i ngëma? ¿Pexcèx rü Cristu rü marü niyauxye? ¿Exna pema nüxü pecuëxgu rü choma i Pauru chüxü ga curuchawa pexcèx chipotaxü rü chayuxü? ¿Rü éxna pema nüxü pecuëxgu rü chauégagu yüixü ga ípebaiüxü?¹⁴ Rü Tupanana moxē chaxä, yerü taxuüma pexü íchabaiüxüe ga pemax. Rü Crispu rü Gayuxicatama nixi ga íchabaiüxüe.¹⁵ Rü ngëmacex taxucürüwa texé tügü tixu na chauégagu ítabaixü.¹⁶ Rü yemäacü aixcüma íchanabaiüxüe ga Estéfanatanüxügü ta, natüru chauxcèx rü taxuüma ga totege tüxü íchabaiüxüe.¹⁷ Yerü nüma ga Cristu rü tama choxü namu ga duüxügüxü na íchabaiüxüe, natüru choxü namu na duüxügümaä nüxü chixuxücex i norü ore i mexü i tüxü maxëxexü.¹⁸ Rü nanaxwèxe i tauçhaxü i oremaä nüxü chixu i ngëma ore. Erü ngëguma chi ñoma nüxü cuëxüchixürü nüxü chixuxgu i ngëma ore, rü ngürüachi i duüxügü rü tá chauguama narüxünen rü tá nüxü inayarüngümaä na Cristu yüixü ga tüxü maxëxexü ga yexguma curuchagu nayuxgux.

Cristuwa nixi ga Tupana inawexü ga norü pora rü norü cuëx

¹⁸ Rü ngëma ore na fluxäcü törü pecaducex curuchagu nayuxü ga Cristu, rü wüxi i natürexcémamare nixi naxcèx i ngëma duüxügü i poxcuwa ixü. Natüru yixema na Tupana tüxü maxëxexü, rü nüxü tacuëx na ngëma ore rü Tupanaärü pora yüixü.¹⁹ Erü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü tá ichayanaxoxeä i guxüma i norü cuëx i ngëma duüxügü i nüxü cuëxüchigüxü. Rü tá nüxü chaxo i ngëma duüxügürü cuëx”,

ñanagürü. ²⁰ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgëx, ¿Tupanapëxewa rü tacüwa namexü i ngëma duüxügü i poraäcü nüxü cuëxüchixü? ¿Rü tacüwa namexü i ngëma duüxügü i Moiché ümatüxü i mugüwa nguxëëtaegüxü? ¿Rü tacüwa namexü i ngëma duüxügü i meä nüxü cuëgxüxü i ñoma i naâneärü cuáchigagu na yadexagüxü? Erü guxüma i ngëma cuëx i duüxügü nagu rüxñüexü rü Tupanacëx rü taxuwama name. ²¹ Natürü nüma ya Tupana ya guxüxüma cuáç, rü tama nanaxwëxe na ñoma i naâneçüäx i duüxügüarü cuágagu na yïxü i naxütawa nangugüxü i nümagü. Natürü nanaxwëxe na ngëma norü ore i mexügagü na yïxü i namanxëëxü i ngëma duüxügü i yaxögüxü woo togücëx rü natüçëxmamare yixü i ngëma ore. ²² Ngëma Yudiugü rü nüxü nadaugücha i cuëxruügü i Tupanaäü poramaä üxü. Rü ngëma Griégugü rü naxcëx nadaugü i ñoma i naâneärü cuex. ²³ Natürü ngëma ore i toma nüxü tixuxü, rü Cristu ga curuchawa ipotacüchiga nixü. Rü ngëma ore rü naâewa nangux i ngëma Yudiugü. Rü ngëma duüxügü i tama Yudiugü ixígüülcëx rü wüxi i natüçëxmamare nixü. ²⁴ Natürü ngëma duüxügü i Tupana dexü i Yudiugü rü éxna tama Yudiugü ixígüüxü rü ngëma duüxügüçex Tupana inanawëx i norü pora rü norü cuëx ga yexguma pecaducex nayuxgu ga Cristu. ²⁵ Rü yema Tupana üxü ga yexguma nayuxgu ga Cristu rü muxüma i duüxügüçex rü wüxi i ngëäemare nixü. Natürü ngëma Tupana nagu rüxñüxü rü guxüma i ñoma i naâneçüäx i duüxügüarü cuëxarü yexera nixü. Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu rü muxüma ga duüxügüçex rü natura ga Tupana ga yexguma. Natürü yexguma nixü ga inawéaxü ga ñuxäcü guxü i duüxügüarü yexera na naporaxüchixü. ²⁶ Pa Chaueneëgëx, name nixü i nagu perüxñüne na ñuxäcü Tupana pexü dexü na norü duüxügü pixígüülcëx. Rü noxretama pixígü na nüxü pecuëxüchixü ega duüxügü pexü ngugü, rü noxretama pixígü na äëxgacügi pixígüxü, rü noxretama pixígü i ngëma itaarü díeruåxütanüxü pixígüxü. Natürü woo ngëma na pixígügi rü Tupana rü pexü nade na norü duüxügü pixígüülcëx. ²⁷ Rü Tupana nanade ga yema duüxügü ga togü ga duüxügü nüxü ixuxgu rü taxuüma icuáxü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na naxâneëxëëxü i ngëma duüxügü i nüxü icuëxüchixü. Rü Tupana nanade ga yema duüxügü ga togü nüxü ixuxgu rü turaexü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na naxâneëxëëxü i ngëma duüxügü i poraexü. ²⁸ Rü Tupana nanade ga yema duüxügü ga togü nüxü oexü, rü ñoma i naânewa taxuüma ixígüxü. Rü yemaäcü Tupana nanaxâneexë i ngëma duüxügü i ñoma i naânewa norü ngemaxügünaä nügü icuëxügüxü. ²⁹ Rü ngëmacëx taxucürüwama texé tügü ticuëxü i Tupanapëxewa. ³⁰ Rü nümatama ga Tupana nixü ga Ngechuchu ya Cristuarü duüxügüxü pexü yaxígüëxü. Rü tatanüwa nanamu ga Cristu na nüma tükna naxääxüçex i cuëx i aixcüma ixixü, rü pecaduwa tükü ínanguxüëxüçex. Rü nüma ya Cristu nixü i tükü namaxëëxü rü tükü yamexëëgüxü na aixcüma ixüñexüçex napëxewa ya Tupana. ³¹ Rü ngëmacëx i Tupanaäü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëguma texé tügü icuëxüüchağı rü name nixü i törü Corixü ticuëxü,”
ñanagürü.

2

Cristu ga curuchawa ipotacüchiga

¹ Pa Chaueneëgëx, yexguma petanüwa chaxügu na pemaä nüxü chixuxüçex ga Tupanaäü ore i aixcüma ixixü i Cristuchiga, rü tama ñoma nüxü cuëxüchixürlüüäcüma pemaä chidexa, rü tama ore ga guxchaxümaä nixü ga pemaä nüxü chixuxü. ² Yerü yexguma petanüwa chayexmagu, rü Cristuchigaxüxicatama nixü ga pemaä chixuxü. Rü taxuüma ga facü ga togü charüxü. Rü yemaäcü Ngechuchu ya Cristu ga curuchawa ipotacüguxicatama nixü ga charüxüñüxü. ³ Rü yexguma petanüwa changuxgu rü nüxü chadau ga taxü ga guxchaxügü ga petanüwa, rü yemacëx poraäcü chaxoegaäe rü Tupanapewa chorü muümaä chidurux. ⁴ Rü yexguma pemaä chideaxgu rü pemaä nüxü chixuxgu ga Tupanaäü ore, rü tama ñoma nüxü cuëxüchixürlüüäcüma pemaä nüxü chixu na yemaäcü pexü chanangúchaüxü i peyaxögüxüçex. Natürü Tupanaäü i Üünexüäü rü ngüxëëmaä rü Tupanaäü poramaä nixü ga pexü chanangúchaüxüexü. ⁵ Rü yemaäcü Tupanaäü poramaä pemaä nüxü chixu ga yema ore na Tupanagagu yïxü na nüxü peyaxögüxü, rü tama ñoma i naâneçüäx i duüxügüarü cuágagu na yïxü.

Tupana rü Naâe i Üünexüäü nügü tükü nacuëxëë

⁶ Natürü pemaä nüxü chixu, rü ngëguma natanüwa changëxmagu i ngëma duüxügü i marü meâma yaxögüxü, rü ngëguma nixü i chanangúexëëxü i ngëma aixcüma Tupanaäü cuex i üünexü. Natürü ngëma cuëx rü tama ñoma i naânewa ne naxü, rü bai i ñoma i naâneärü äëxgacügi paxatá i yiarüoxüwa ne naxü. ⁷ Natürü ngëma cuëx rü Tupanawä nixü i ne naxüxü. Rü ngëma cuëx nixü ga noxri tauta naâne üxgu Tupanaxäcatama nüxü cuáxü ga na ñuxäcü tá tükna naxääxü i maxü i taguma gúxü. ⁸ Natürü yema Tupana nagu rüxñüxü, rü taxuüma ga ñoma ga naâneçüäx ga äëxgacü nüxü nacuëx. Yerü yexguma chi aixcüma nüxü

nacuèxgugu ga yema Tupana nagu rüxñüxü rü tåu chima curuchawa nayapotagü ga guma meçü ya törü Cori.⁹ Rü ngemachiga nixi i Tupanaäru ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Rü ngëma duüxügü i Tupanaxü ngechaügüxüçex, rü nüma nanamexëe i tacü i taxüema nüxü dauxü, rü taguma texé nüxü ñünxü, rü bai i texé nagu rüxñüxü”,
 ñaxü.¹⁰ Rü ngëma Tupana mexëexü naxcex i ngëma duüxügü i nüxü ngechaügüxü, rü ñuxma rü tüxü nüxü nacuèxëe i ngëma, yeru nüma nanamu ga Naäe i Üünexü na taxcex nangoxëexüçex. Rü ngëma Naäe i Üünexü rü guxüxüma nacuèx, rü èjxrüxü i ngëma Tupanaxicatama nüxü cuáxü rü ta nüxü nacuèx.¹¹ Rü duüxügütanüwa rü çtexé nüxü tacuèx na tacüga naxñüxü i wüxi ya yatü? Rü naäexicatama nixi i nüxü cuáxü i ngëma nagu naxñüxü i ngëma yatü. Rü ngëgxumarüü ta Tupanaäe i Üünexüxücatama nixi i nüxü cuáxü na tacüga naxñüxü ya Tupana.¹² Rü yixema rü tama ñoma i naäneçüäx i naäe nixi ga iyauxgüxü. Natüü tanayauxgü i ngëma Naäe i Üünexü ga Tupana taxcex nüma muxü na aixcüma nüxü icuáxüçex i guxüma i ngëma mexügü ga Tupana norü ngechaümaa tüxna ämarexü.¹³ Rü ñuxma na pemaä nüxü tixuxü i ngëmachiga, rü Tupanaäe i Üünexü toxna åxü i oremaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü tama ore i törü cuèxwa tayaxuxümaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü ngëmaäcü nüxü tixu i Tupanaäe i Üünexüäru ore namaä i ngëma duüxügü i aixcüma Tupanaäe nawa ngëxmagüxü.¹⁴ Rü texé ya tama Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü taxucürüwa tanayaxu i ngëma Tupanaäe i Üünexü tüxü nguxëexü, erü tümacex ya yixema duüxü rü natüçexmamare nixi. Rü tama nüxü tacuèxega erü yixema Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxëxücatama tixi ya nüxü cuáxe na tanangugüxü na ñuxü ñaxüchiga yiixü i ngëma Tupanaäe i Üünexü tüxü nguxëexü.¹⁵ Rü yixema duüxü ya Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü meä tanangugü i guxüma. Natüü ngëma togü i duüxügü i tama Tupanaxü cuègxüxü, rü taxucürüwama tümaäru maxüxü nangugü ya yixema duüxü ya aixcüma Tupanaäe tümawa ngëxmaxë.¹⁶ Erü Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“¿Texé nüxü tacuèx na tacüga naxñüxü ya törü Cori? ¿Rü texé nüxü tacuèx na Tupanaxü taxucuxëxü?”

Ñanagürü. Natüü yixema nixi i aixcüma nüxü icuáxü i ngëma Cristu nagu rüxñüxü.

3

Pauru rü Aporu rü wüxigu Tupanaäxü napuraciü

¹ Pa Chaueneegü, yexguma noxri petanüwa changuxgu, rü taxucürüwa ngëma duüxügü i Tupanaäe nawa ngëxmaxümaä chideaxxüäruüäcü pemaä chidexa. Natüü ñoma i naäneçüäx i tama Tupanaxü cuègxüxümaä chideaxgurüü nixi ga pemaä chideaxxü. Yeru pema rü yexwacex, peyaxögü ga yexguma, rü yemacex yexwacex yaxögüxümaä chideaxxüäruüäcü pemaä nüxü chixu ga Cristuchiga.²⁻³ Rü tauxchaxü ga oremaä pexü changüexëe, ngëgxumarüü i wüxi i öxchana ega noxri nabuxgu rü naëgünenixü ya tauxchaäcü yaxaxüne nüxna taxä. Rü yemaäcü tauxchaxü ga oremaä pemaä nüxü chixu ga Tupanaäru ore ga noxrix, yeru taxucürüwa nüxü pecuèxega ga Tupanaäru ore ga guxchaxü. Rü ñuxma rü ta tama nüxü pecuèxega i Tupanaäru ore i guxchaxü, erü ñoma tama yaxögüxü i duüxügürüwtama pemaxë. Rü dücax, ngëgxuma ñuxma rü ta pixäüxächiwëxegu rü pegumaä penüegü, rü ngëmawa nangox na ngëma tama yaxögüxüäruüäcütama nagu perüxñüexü rü ñoma i naäneçüäxüäcütama na pemaxëxü.⁴ Rü ngëgxuma petanüwa wüxie ñágügu rü:

“Choma rü Pauruwe charüxü”, ñágügu, rü toteg rü:

“Choma rü Aporuwe charüxü”, ñágügu, rü ngëmawa nüxü tacuèx na ngëma duüxügü i tama yaxögüxüäruüäcüma na pemaxëxü.⁵ Rü ngëgxuma meä nagu rüxñüegü, ¿rü tacü chixi i choma i Paurux? rü çtacü nixi i nüma i Aporux? Toma rü Tupanaäru duüxügümare tixigü, rü togagu nixi ga nüxü peyaxögüxü ga törü Cori ya Ngechuchu. Rü wüxicigü ga toma rü tanaxü ga yema puracü ga törü Cori toxna åxü.⁶ Rü chauxütawa nixi ga nüxü pexñüexü rü peyaxögüxü ga Tupanaäru ore ga noxrix. Rü Aporu nixi ga pexü rüngüxëecü na yexeraäcü meä peyaxögüxü ga yema ore. Natüü Tupana nixi ga pexü maxëxëecü.⁷ Rü ngëmacex woo yixema tüxira duüxügümäa nüxü ixuxe i Tupanaäru ore rü woo yixema wixwena yexeraäcü duüxügüxü ngüexëexü, rü taxuüma tixigü. Natüü Tupana nixi ya guxüma ücü, erü nüma nixi i duüxügüxü namaxëxëexü.⁸ Rü ngëmaäcü ya yixema tüxira duüxügümäa nüxü ixuxe i Tupanaäru ore, rü yixema wixwena yexeraäcü duüxügüxü ngüexëexü rü tawüxigumare i ngëma puracü. Natüü Tupana rü tá tüxü nanaxütanü i tümaäru puracü ya wüxicigü ngëgxumarüü na ñuxäcü tanaxüxü i ngëma puracü..⁹ Rü ngëmaäcü i toma rü wüxigu Tupanaäxü tapuracü. Rü ngëmaäcü nixi i perü maxüwa napuracüxü ya Tupana na nüma nanaxwexexüäcüma pixigüxüçex.¹⁰ Rü choma nixi ga Tupana choxü muxü na chaxira pemaä nüxü chixuxüçex ga Cristuchiga. Rü togü nixi ga chowena yexeraäcü pexü ngüexëexü. Natüü guxäma ya texé ya naxüxe i ñaä puracü rü

name nixi i taxuäe na meä tanaxüxüçèx. ¹¹ Rü ñaä puracü rü Ngetchchu ya Cristuwa nixi ga inaxügxü, rü ngëmacèx taxucürüwama texé tayangucuchixëe i to i tixü maxëxëëxü. ¹² Rü ñuxma na norü puracü ixüxü i wüxicigü i yixema, rü tanaxwèxe i taxuäe na aixcüma meä naxüxü i ngëma. Erü yíxema aixcüma meä naxüxe i norü puracü, rü ñoma wüxi i ipataarü üruü i uirumü rü diërumü rü nuta i mexëchixümaä üpataxürrüü tixi. Natüri yíxema tama aixcüma meä naxüxe i ngëma Cristuarü puracü rü ñoma ipataarü üruü i chixexü i naä rü naixätu rü dexnemennëxamaremaä üpataxürrüü tixi. ¹³ Natüri ngëgxuma naguxgu i naäne, rü tá nangox na ñuxäü naxüäü i Tupanaärü puracü i wüxicigü i duülxü. Erü ngëma ngunexügü rü tá nangëxma ya üxü ya taxüchine. Rü ñoma tacü üxüwa iguxürrüü tá nixi i Tupana nüxü na üxü i wüxicigü i duülxüäü puracü na nüxü nacuáxüçex ngoxi aixcüma name rü ëxna tama. ¹⁴ Rü yíxema aixcüma meä naxüxe i Cristuarü puracü, rü yima ipata ya taixüne ya tama üxümaä ixaxünerüü tá nixi i ngëma tümaärü puracü. Rü tá Tupanaxütawa tanayaxu i tümaärü natanü naxcèx i ngëma taxüxü. ¹⁵ Natüri yíxema tama aixcüma meä naxüxe i ngëma puracü, rü yima ipata ya tama taixüne ya üxümaä ixaxünerüü tá nixi i ngëma tümaärü puracü. Rü tá ngëxma inayarükomare i guxüma i ngëma taxüxü. Rü tuxicatama tätütama tixa ñoma wüxi i duülxü i üxüemawa iyagoxürrü. ¹⁶ Tama ëxna nüxü pecuëx i pema rü Tupanapata na pixigüxü, rü ngëma Naäe ya Tupana rü pewe na namaxüxü? ¹⁷ Rü ngëgxuma texé pexü chixetanüxüçegü, rü Tupana tá tixü napoxcu, erü Tupanapata ya nawa namaxüne rü naxüüne. Rü pematama nixi ya yima Tupanapata na pixigüxü. ¹⁸ Tama name i texé tügütama taxomüxü. Rü ngëgxuma petanüwa texé tügügi rüxüñügu na wüxi i duülxü i nüxü cuáxe na tixü i ñoma i naänewa, rü name nixi i ñoma taxuüma tacuäxürrüü tügü tixüxü. Rü ngëgxuma tixi i wüxi i duülxü i aixcüma nüxü cuáxe ta tixü. ¹⁹ Erü ñoma i naäneäü cuëx rü wüxi i ngëäemare nixi i Tupanacèx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: "Rü ngëma duülxügü i nügügi rüxüñüexü na nüxü cuëxüchigüxü yïixü, rü norü cuëxgutama inanatülexü i Tupana", ²⁰ ñanagürü. Rü toxnamana i Tupanaarü orewa rü ñanagürü ta:

"Törü Cori ya Tupana rü nüxü nacuëx na taxuwama namexü i ngëma norü ïnü i ngëma duülxügü i ñoma i naänewa cuëxwa ngugüxü", ²¹ ñanagürü. Rü ngëmacèx tama name i texé tügü ticiëxüxü ega duülxügürü cuëxwamare tarüxüxgu. Erü Tupana rü marü pexna nanaxä i guxüma na pexrü yïixüçex. ²² Rü ngëmacèx i choma i Pauru, rü taeneé ya Aporu, rü taeneé ya Pedru, rü ñoma i naäne, rü torü maxü, rü torü yu, rü ñomatama i ngunexü, rü moxüäü ngunexü, rü guxüma i ngëma rü pexrü nixi. ²³ Rü pematama rü Cristuarü pixigü. Rü Cristu rü Tupanaärü nixi.

4

Yema ngülexügü ga Ngetchchu imugüxüläü puracüchiga

¹ Rü ngëmacèx tanaxwèxe i tomaä nagu perüxüñü na Cristuarü puracütanüxümare na tixigüxü. Rü nüma nixi i toxü namuxü na pexü tangüexëëxüçex ga yema ore ga noxri Tupanaxücatama nüxü cuáxü. ² Rü ngëgxuma texé tacü rü puracü tuxna äxgu, rü name nixi i aixcüma tayanguxüe i ngëma puracü i tuxna taxäxü na ngëmaäü itanawéxüçex na aixcüma wüxi i duülxü i mexü tixü. ³ Rü ngëmacèx i ñuxma na meä chayanguxëëchaüxü i ngëma puracü i Tupana choxna äxü, rü taxucëxma chaugüçex chaxoegaäe ega woo choxna pegacu rü ëxna tacü rü äëxgacügü choxna caxgu naxcèx i ngëma puracü i chaxüxü. Rü woo i chomatama rü taxuxüçexma íchicuëx na ngextä chixri chanaxüxü i ngëma puracü. ⁴ Natüri ñuxma na chomatama nagu charüxüñü na nataxuüma i chorü chixexü i Tupanapexewa, rü tama ngëmacèx Tupana choxü nadau na changearü pecaduäxü. Erü nümatama ya törü Cori ya Tupana nixi i aixcüma choxü nacuärü maxüäxü. ⁵ Rü ngëmacèx tama name na toxü pengugürü maxüäxü naxüpa na nüma naxüxü ya törü Cori. Natüri name nixi i nüxü ípenanguxüe, erü nüma tá nixi i nangoxëëxü i guxüma i ngëma ñuxma icüxü rü guxüma i ngëma duülxügü naänewa nagu rüxüñüexü. Rü ngëgxuma tá nixi ya Tupana i tümaäü nataäexü ya wüxicigü ya yíxema aixcüma mexü ügüxe. ⁶ Pa Chaueneeëgü, perü mexüçex nixi i pemaä nüxü tixuxü i ngëma ore na ngema Tupana naxwëxëdäcüma pemaxëxü. Rü choma rü Aporu nixi i perü cuëxruügü tixigüxü na towa penguéxü na Tupanaärü ore pemaä nüxü ixuxürrüüäü penaxüxü. Rü ngëmacèx tama name na wüxi i perü nguxéëtaexümaä petaäegüxü rü to rü nüxü pexoexü. ⁷ Rü ñuxma rü pexna chaca, erü texé tixi ya yíxema pemaä nüxü ixuxü na togüarü yexera pexü ixixëexü? Erü guxüma i ngema cuëx i pexü ngëmaxü rü Tupana pexna nanaxä? Rü ñuxma na nüma pexna naxäxü i ngëma cuëx erü tixçüü pegü picuëxügü ñoma pematama perü poramaä penayaxuxürrüü? ⁸ Rü pegügi perüxüñügu rü aixcüma marü meäma Tupanaxü picuëxüchi rü marü pexü nangëxma i guxüma i facü i penaxwëxexü na naxütawa pengugüxüçex. Rü pegügi perüxüñügu rü ñoma äëxgacügü i taxürrüü pixigü rü taxuüma toxütawa penaxwèxe i ñuxmax. ¡Chierü aixcüma

Tupanapẽxewa ǟegacügű pixigü na toma rü ta wüxi gupemaä ǟegacügű na tixigülxicëx! ⁹ Rü toma na Ngechuchu toxü imugüxü, rü chauxcèx rü wixwe toxü nawogu ya Tupana. Rü ñoma poxuevä i yuewa ïxürü tixigü. Rü ñoma wüxi i tacü i nüxü nacugüexürü tixigü i napẽxewa i Tupanaärü orearü ngeruügű i daxüçüäx, rü napẽxewa i ñoma i naâneçüäx i duüxügű, rü napẽxewa i guxüma i tacü i Tupana üxü. ¹⁰ Rü ñuxma na Cristuwe tarüxiñ, rü ngẽmacëx taxüüma icuáxü toxü nawogu i duüxügű, natürü i pema rü pegü perüxiñüegu rü guxüüma pecuëx i Cristuchiga. Toma nüxü tacuëx na duüxügüpẽxewa taturaexü, natürü i pema rü pegü perüxiñüe na aixcüma peporaeexü. Rü duüxügű toxü naxo, natürü pexü nangechaügű. ¹¹ Rü ñuxma rü ta tama inayacuëx na ngüxü tingegüxü, erü ñuxma rü ta taiya toxü nangux, rü titawae, rü tangexchiru. Rü duüxügű rü chixri tomaä nachopetü, rü tangepata. ¹² Rü tipae na yeücü rü toxmëxmaä tapuracüechaxü. Rü duüxügű rü tacü tomaä nixugüe, natürü i toma rü mexü i oremaä tanangäxügű. Rü tote ningëxütanü, natürü yaxna namaä taxüñü. ¹³ Rü chixri tochiga nidexagü, natürü i toma rü meä nachiga tidexagü. Rü ñoma guxchirexü nadaugxüürü tomaä nixigü, rü ñoma duüxügű i taxuwama mexüäcü toxü nixixéë. Rü ñuxma rü ta ngemagatama tomaä naarüxiñüe. ¹⁴ Tama pexcèx chanaxümatü i ñää popera na pexü chaxâneexëxüäcëx. Natürü pexcèx chanaxümatü na pexü chixucuxëgülxicëx chauxacügüxüchirü, erü pexü changechaü. ¹⁵ Erü woo nangëxmagu i muxüma i perü nguxëerüügű i Cristuchiga pexü ngüexëëxü, natürü chaxicatama nixi i penatü chiiü ga Cristuxü na peyaxuxüwa. Yerü chauxütawa nixi ga noxri ga penayaxuxü ga Ngechuchu ya Cristuarü ore i tükü maxëxëexü. Rü ngẽmacëx chaxicatama nixi i penatü chiiü i perü öwa. ¹⁶ Rü ngẽmacëx pexü chacëexü na chauxrükü meä pemaxexü. ¹⁷ Rü ngẽmacëx pexütawa chanamu ya Timutüe ya poraäcü nüxü changechaücü ya chaune ixicü i törü Coriarü orewa. Rü nüma rü aixcüma meä nayanguxëë i guxüma i ngëma nagu chanamuxü. Rü nüma tá pexna nüxü nacuëxächixëë na ñuxäcü Ngechuchu ya Cristu naxwëxexüäcüma meä chamaxüxü rü chanangüexëëxü ga yema yaxögüxü ga natanügu chixügüxü. ¹⁸ Rü ñuxre i pemagü rü pegü picuexüügű, erü nagu perüxiñüe na tagutáma pexüfawa íchayadauxü. ¹⁹ Natürü ngëguma nanaxwëxegu ya törü Cori, rü paxa tá ngëma chaxü na pexü chayadauxücëx. Rü ngëguma rü ta chomaxüchi nüxü chadau ngoxi ngëma duüxügű i nügü icuëxüügüxü nüxü nangëxma i Tupanaärü pora rü éxna yadoragümare. ²⁰ Erü Tupanaärü pora rü tama nüxü tixumare, natürü nagu itamazë i ngema pora. ²¹ ¿Rü ñuxma rü tacü éxna nixi i penaxwëxexü i pema? ¿Penaxwëxe na pexü chingagüxü i ngëguma ngëma changuxgu, rü éxna penaxwëxe na pexü changechaüäcüma rü pemaä chamecümaäcüma pexü na íchayadauxü?

5

Duüxügű i chixri maxëxüchiga

¹ Rü duüxügű nüxü nixugügű rü wüxi i yatü i petanüwa rü naërütümaätama naxämëx. Rü ngëma nixi i pecadu i poraäcü chixexüchixü, erü woo ngëma duüxügű i tama yaxögüxütanüwa rü tama ngëmaäcü nauxüpetü. ² ¿Rü ñuxäcü i pema i ngëguma i pegü picuexüügüamaxü? Rü narüümäe chi nixi na poraäcü pengechaügüxü. Rü ngëma yatü i ngëma chixexü üxü rü name nixi na ipenamuxüchixü i petanüwa. ³ Rü woo tama petanüwa changëxmagu i chomax, natürü guxüguma pegu charüxiñü. Rü ñoma pexütawa changëxmaxürrü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuébagu pemaä nüxü chixu na tacü tá namaä pexüxü i ngëma duüxü. ⁴ Rü name nixi i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuébagu pengutaquëxegü. Rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu rü tá napetanügu na pexü naporaexëxücëx. Rü choma rü tá pexna chaeüxächi i chorü yumüxëwa. ⁵ Rü ngëma norü poxu i tá nüxna pexäxü i ngëma yatü, rü ngëma tá nixi na ipenamuxüchixü i petanüwa na Chataná ngüxü nüxü ingexëëxüäcëx. Rü ngëmaäcü tá inayarüxo i naxüneärü ngúchaü i chixexü, natürü naâä rü tá namaxü i ngëguma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu. ⁶ ¿Rü tama name i pema rü pegü picuexüü naxcèx i ngëma pexüxü! ¿Tama nüxü pecuëx i ngëma ore i ñaxü:

“Wüxi i íraxü i pâüärü puxëerü rü taxüma i pâüchara nipuxëe”, ñaxü? ⁷ Rü ngëmacëx name nixi i nüxü perüxoe i guxüma i nuxcümaüxü i pecüma i pexü chixexëëxü. Rü ngëguma ngëmaäcü penaxüxgu, rü ñoma ngexwacaxüxü i pâü i ngearü puxëerüüäxü i Üpetüchigaarü petawa ingöxtürü tá pime. Rü ñuxma i pema rü aixcüma ngexwacaxüxü i duüxügű pixigü, yerü Cristu rü ñoma wüxi i carnerurüü marü tachicüü törü pecadecex nayu. ⁸ Rü ngëmacëx name nixi i nüxü tarüxoe i nuxcümaüxü i tacüma i chixexügű rü aixcüma Tupanagu tarüxiñüe rü meä naxcèx tamaxë, erü ngexwacaxüxü i norü duüxügű tixigü. ⁹ Nüxirüxü ga chorü poperawa rü pemaä nüxü chixu na tama natanügu pexägüxü i ngëma duüxügű i naâä i ngëmaä naxüneärü ngúchaü ügüxü. ¹⁰ Natürü yexguma yema ñachagu pexü, rü tama pemaä nüxü chixu na nüxna pixigachitanüxüchixü i ngëma duüxügű i tama yaxögüxü i naâä

i ngemaä maxēmarexü, rü ēxna ngēma duūxügü i guxüma i tacü nügüna nugüchaügüxü, rü ēxna ngitēexgüxü, rü ēxna ngēma duūxügü i tupananetachicünexäxü icuèxügüxü. Erü ngēguma chi naxchaxwa ipechoügxu i ngēma duūxügü, rü chi taxucürüwa i nōma i naānewa pengēmagü. ¹¹ Natürü yexguma pemaä nüxü chixuxgu na tama natanügu pexāgüxü i ngēma duūxügü i chixri maxēxü, rü nachiga chidexa i ngēma duūxügü i nügü ixugüxü na peeneegü i yaxögüxü na yixögüxü natürü naï i ngemaä maxēxü, rü ēxna aüexü, rü ēxna tupananetachicünexäxü icuèxügüxü, rü ēxna oregütēexgüxü, rü ēxna ngāxewexgüxü, rü ēxna ngitēexgüxü. Rü ngēma duūxügü nixi i pemaä nüxü chixuxü na tama namexü na natanügu pexāgüxü rü bai i namaä na pechibülexü. ¹²⁻¹³ Erü tama choxmēxwa nangēxma na nüxna chaçaxü i ngēma duūxügü i tama Tupanaäxü yaxögüxü. Rü Tupana tá nixi ya nüxna çacü i ngēma duūxügü. Natürü i pema rü pemēxwa nangēxma na nüxna peçaxü i ngēma peeneegü i yaxögüxü i tama meä maxēxü. Rü name nixi i petanüwa ípenamuxüchi i ngēma duūxü i chixri maxüxü.

6

Ngēguma tacü rü guxchaxü tüxü ngēxmagu taeneëmaä, rü tama name i äexgacügü i tama yaxögüxülpexewa tayamexëe i ngēma

¹ Rü ngēguma wüxie i pema pexü nangēxmagu i tacü rü guxchaxü i wüxi i peeneë i yaxödxümaä, ² rü tüxcüü wüxi i äexgacü i tama yaxödxülarü ngüxeëcex ípeyaca na nüma pexü namexëexäxüçex i ngēma perü guxchaxügü? ³ Rü tama ēxna inamexü i ngēma peeneegü i yaxögüxü na namexëegüxü i ngēma perü guxchaxügü? ² Tama ēxna nüxü pecuëx na yixema na yaxögüxü tå yilxü i naâneärü guxgu nüxna icagüxü i guxüma i nōma i naâneçüäx i duūxügü? Rü ñyxma na pema tá yilxü i nōma i naâneçüäx i duūxügüxü picagüxü, ⁴ rü tüxcüü taxucürüwa i pematama penamexëe i ngēma perü guxchaxügü i írachiréxü? ³ Tama ēxna nüxü pecuëx rü woo ngēma daxüçäx i Tupanaäru orearü ngerüügü, rü yixema tá yilxü i nüxü icagüxü? Rü ngēmacex nixi i yexeraäcü pemēxwa nangēxmaxü na ñuxäcü penamexëexü i ngēma guxchaxügü i nōma i naânewa pexü ngēxmagüxü. ⁴ Rü ngēmacex, ngēguma tacü rü guxchaxü pexü ngēxmagu i nōma i naânewa, ⁵ rü tüxcüü i ngēma äexgacügü i tama yaxögüxüxtawä pegü ípeyaxuaxügüxü na pexü namexëegüäxüçex i ngēma? ⁵ Rü pemaä nüxü chixu i ngēma ore na pexaneëxüçex. ⁶ Éxna tataxuma i petanüwa ya wüxie ya nüxü cuáxe na tanamexëexü i ngēma guxchaxügü i petanüwa ngēxmaxü? ⁶ Rü tama pegümaä penuëxícatama, natürü naetü rü äexgacügü i tama yaxögüxüxtawä pexü na penamexëexüçex i ngēma perü guxchaxügü. ⁷ Rü ngēma na pegümaä penuëxü, rü ngēma rü poraäcü chixexü nixi. ⁸ Rü tüxcüü tama yaxna namaä pexinüe i ngēma guxchaxügü i peeneë pemaä uxü? ⁹ Rü tüxcüü tama namaä peporä ega texé perü tacüçex ngïgxug? ⁸ Natürü i pema rü poraäcü chixexü pexü, erü woo peeneëgü i yaxögüxüäxü rü ta pengix. ⁹⁻¹⁰ ¹⁰ Tama ēxna nüxü pecuëx na ngēma duūxügü i chixexü ugüxü rü nataxüxtáma i nachica i ngextá Tupana äexgacü iyïlxüwa? ¹¹ Rü tama name i pegütama pewomüxëegü! Erü ngextá Tupana äexgacü iyïlxüwa rü nataxüxtáma i nachica i ngēma duūxügü i naï i ngemaä ipexü, rü ngēma duūxügü i tupananetachicünexäxü icuèxügüxü, rü ngēma duūxügü i naxmëxchita rü ēxna nateechita ngéäexü, rü ngēma yatügü i naxrüü yatüxümaä ngéäexü, rü ngēma ngitēexgüxü, rü ngēma duūxügü i nügüñanixa nanuxüchixü i norü ngemaxügü, rü ngēma duūxügü i ngāxewexgüxü, rü ngēma duūxügü i oregütēexgüxü, rü ngēma duūxügü i womüxëewexgüxü. Rü guxüma i ngēmagü rü nataxüxtáma i nachica i ngextá Tupana äexgacü iyïlxüwa. ¹¹ Rü yexgumarüxtama pixigü ga ñuxre ga pema ga üpax. Natürü i ñyxma ya Tupana rü marü pexü ïnanapi i perü chixexü na noxrüxicatama pixigüxüçex. Rü ñyxma rü aixcüma napexewa pime yerü Naäe i Üünexü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu marü perü pecaduna pexü ñanguxüxü.

Ñuxäcü naxüüne i taxüne

¹² Rü ñuxre i pema rü ñaperügügü:

“Rü marü name na chanaxüxü i ngēma chanaxwèxexü”, ñaperügügü. Rü aixcüma nixi i ngēma, natürü tama guxü i ngēma ixügüxü rü tüxü name. Rü aixcüma nixi i Tupana choxü ñugüchixëexü na chanaxüxüçex i ngēma chanaxwèxexü, natürü tama name na tacü rü chixexügü chaugü changuxüexü na chomaä inacuáxüçex. ¹³ Rü ngēgumarüü ta rü ñuxre i duūxügü rü ñanagürügü:

“Rü òna rü taxünecex nixi, rü taxüne rü ònacex nixi”, ñanagürügü. Rü aixcüma ngēmaäcü nixi, natürü ya Tupana rü tá inayanaxoxëe i guxüma i ngēma. Rü taxünemaa nixi i naxüxü i törü Coriarü ngúchaü. Rü törü Cori nixi ya taxünexü maxëcü. ¹⁴ Rü yema Tupana wena namaxëexürrüü ga törü Cori ya Ngechuchu, rü ngēgumarüü tá ta norü poramaä wena tükü namaxëexüe.”

¹⁵ ¿Rū tama ēxna nūxū pecuèx na ngēma pexene rū Cristuarū na yīixū? ¿Rū ñuxācū i ngēma chaxune i Cristuarū ixīxū rū ngexū i ngēāēxūmaā inapexū? Taxucürūwama ngēmaācū nixī.

¹⁶ ¿Rū ēxna tama nūxū pecuèx ega wūxi i ngexū i ngēāēxūmaā inapexgu ya wūxi ya yatū rū ngēma taxre i naxūne rū wūxitama i naxūne yīixū? Erū Tupanaārū ore i ümatüxūwa rū ñanagūrū:

“Ngēma taxre i naxūne rū wūxitama i naxūne tá nixī”,
ñanagūrū. ¹⁷ Natürū ngēguma wūxi i duúxū rū tórū Cori ya Cristuaxū yaxōõxgu, rū ngēma naāe i ngēma duúxū rū Cristuāemaā wūxitama narūxīnū. ¹⁸ Rū ngēmacèx name nixī na nūxū perüxoexū i pexeneārū ngúchau na pexuxū. Rū guxūma i togū i pecadu i wūxi i duúxū üxū rū tama naxūnexū nachixexē. Natürū ngēma na naí i ngemaā nangēāēxū rū ngēma waxi nixī i naxūnexū chixexēxū. ¹⁹ ¿Tama ēxna nūxū pecuèx i pexene rū Tupanaāe i Üünexūpata na yīixū? Rū pegu nixī i naxāchiúxū i ngēma Naāe i Üünexū i Tupana pexna muxū. Rū ngēmacèx i pema rū tama pegūarū yoratama pixigū. ²⁰ Erū Tupana rū marū pexcèx nataxe rū poraācū nūxū petatanū. Rū ngēmacèx penaxwèxe i ngēma pexenemaā meā Tupanacèx pemaxē na ngēmaācū namaā penataxēēxū ya Tupana.

7

Ucuxēgū i āmèxchiga

¹ Rū ñuxma rū tā pexū changāxū ga yema āmèxchiga ga choxna naxcèx peçaxū ga perü poperawa. Rū narūmemaē chi nixī i noxtacüma tama naxāmax ya yatū. ² Natürū ngēma na naxūneārū ngúchau na naxūgūmarexū i duúxūgū, rū narūmemaē nixī i wūxichigū ya yatū rū na naxāmaxū, rū wūxichigū i nge rū na naxātexū. ³ Rū yima yatū ya āmacū rū taxucürūwama ngítena ngíigū iyanuxū. ⁴ Erū ngēma nge i ātecū rū tama ngīgūxūneārū yoratama iyixī, erū ngíte nixī ya ngīxīneārū yora ixīcū. Rū ngēgumarūrū ya ngíte rū tama nūgūxūneārū yora nixī, erū naxmèx iyixī i naxūneārū yora ixīcū. ⁵ Rū tama name i wūxi ya yatū rū namèxna nūgū ninuxū, rū ēxna wūxi i ngecū rū ngíte nge iyanuxū, ega tama nūgūmaā namexēēágua na ñuxre i ngunexū tama nūgūmaā namaxēxū naxcèx na nayumüxēgūxū. Rū ngēmawena rū name nixī na wenaxārū noxriyū nūgūmaā namaxēxū na tama Chatanā nūxna ñúlxūcèx na chixexūgū nayixēēxūcèx. ⁶ Rū guxūma i ñāa ore i pemaā nūxū chixuxū i āmèxchiga rū ātechiga rū tama wūxi i mu nixī i ngēma. Natürū pemaā nūxū chixumare na nūxū pecuáxūcèx na namexū i ngēmaācū na penaxūxū. ⁷ Rū chomatama nagu charúxīnū rū chierū name nixī ega choma chamaçúxūrūrū namaxēgū i guxūma i duúxūgū. Natürū Tupana rū wūxichigū i duúxūna nanaxā i nacüma na ñuxcū namaxēxūcèx rū ñuxcū nagu naxīnūxūcèx. Rū ngēmacèx tama guxāma tawūxigu. ⁸ Rū ngēma ngemēgūrū rū ngetegegūxū rū yutegūxū rū nameaā nūxū chixu rū narūmemaē nixī i chauxriū tama naxāmèx rū tama naxātē. ⁹ Natürū ngēguma wūxi i duúxū taxucürūwama naxūneārū ngúchau maā naporagu, rū name nixī na naxāmaxū rū ēxna naxātexū. Erū narūmemaē nixī i noxtacüma naxāmèx rū ēxna naxātē na tama ngema norū ngúchau gagu dūxwa chixexūgū nanguxūcèx. ¹⁰ Natürū yíxema marū āmaxē rū ātexe, rū tūmamaā nūxū chixu na tama namexū na tūmatexū na ítāfāxū. Rū ngēma mu rū tórū Coriarū mu nixī, rū tama choxrū nixī. ¹¹ Natürū ngēguma chi ngürūchākī wūxi i ngexū natexū ítēxgu, rū name nixī i noxtacüma nangete rū ēxna wena natecèx nataegu. Rū ngēgumarūrū ta ya yatū rū tama name i namèxū ínätèx. ¹² Rū ñuxma rū choxū nangēxma i wūxi i ore i tūmācèx ya yíxema āmaxē ngímaā i wūxi i nge i tama yaxōxcū. Rū ngēma ore rū choxrütama nixī rū tama tórū Coriarū nixī. Rū ngēguma wūxi ya yatū ya òcū ngímaā āmaxgu i wūxi i nge i tama yaxōxcū, rū tama name i ngíxū ínätèx, ega ngíma rū aixcüma namaā naxātechaāgu. ¹³ Rū ngēguma wūxi i nge i yaxōxcū átegu namaā ya wūxi ya yatū ya tama yaxōxcū, rū tama name i ínätèx ya yima ngíte ega nūma ya yima yatū rū aixcüma ngímaā naxāmèxchaāgu. ¹⁴ Rū yima yatū ya tama yaxōxcū, rū namèx i yaxōxcūgagu Tupana nūxū nacuèx. Rū ngēma ngecū i tama yaxōxcū, rū ngíte ya yaxōxcūgagu Tupana ngíxū nacuèx. Erū ngēguma chi tama ngēmaācū yixīgū, rū chi ngēma naxācūgū rū duúxūgū i tama yaxōgxūdācūgūrūrū tā nixīgū. Natürū i ñuxma ya naxācūgū rū marū Tupana tūxū nacuèx. ¹⁵ Natürū ngēguma yima yatū ya tama yaxōxcū rū namèxū ínätāxchaāgu rū jnoxtacüma ngíxū ínätāl! Rū ngēgumarūrū ega ngēma ngecū i tama yaxōxcū rū ngíte xū ínätāxchaāgu, rū jnoxtacüma ngíte xū ínätāl! Rū ngēguma ya yima yatū ya yaxōxcū rū marū name ega wena naxāmèxgu. Rū ngēma ngecū i yaxōxcū rū marū name ega wena naxātēgu. Erū Tupana pexū nade na pegū pengechaāgūxūcèx. ¹⁶ Rū ngēmacèx, Pa Ngecū i Tupanaāxū Yaxōxcū, rū ngēguma cute i tama yaxōxcū cuixū ítāxchaāgu, namē nixī i tama cunachūxu, erū tama nūxū cucuèx ngoxi tā nūxū cuyaxōxēē i ngēma cute rū ēxna tama. Rū cumax, Pa Yatū ya Yaxōxcū, rū ngēguma cuixmèx i tama yaxōxcū cuixū ítāxchaāgu, rū name nixī i tama cunachūxu, erū tama nūxū cucuèx ngoxi tā ngixū cuyaxōxēē i ngēma cuixmèx rū ēxna tama. ¹⁷ Rū ñuxma rū pemaā nūxū chixu rū

nüma ga Tupana rü wüxicigü ga duūxēna nanaxā ga tūmaārū cuèx na tūmaārū maxīmaa itacuāxūcex rü meā tanaxüxūcex i ngēma puracü ga noxri tūxū yexmaxü ga tauta Tupana tūmacex caxgu. Rü ngēma nguxēetae nixī i namaā chanangüexēexü i guxüma i yaxōgüxü i wüxicigü ya tupaucawa ngēxmagüxü. ¹⁸ Rü ngēxguma Tupana naxcex caxgu i wüxi i duūxü i marü Yudiugürü iwiechëxmüpēxechiraūxü, rü nütetama nixī ega ngēmaācütama yixīgu. Rü ngēxguma Tupana nayauxgu i wüxi i duūxü i tama iwiechëxmüpēxechiraūxü, rü nütetama nixī ega ngēmaācütama yixīgu. ¹⁹ Erü Tupanapēxewa rü nütetama nixī ega wüxi i duūxü rü inawiechëxmüpēxechiraūgu rü ēxna tama. Erü ngēma Tupana aixcüma naxwēxexü nixī na naga naxinüxü i wüxicigü i duūxü. ²⁰ Rü wüxicigü i duūxü rü name nixī i nawatama napuracü ga yema puracü ga nüxü yexmaxü ga yexguma Tupana noxri naxcex caxgu. ²¹ Rü yexguma wüxi ga coriarü duūxü quixīyane Tupana cuxcex caxgu, rü tama name i ngēmacex cuxoegaā. Natürü ngēxguma cuoxü natauxchagu na nüxna īcunguxuchixü i ngēma cori, rü marü name nā īcunguxuchixü. ²² Rü cuma ga na cucorīāxyane cuxcex nacaxü ga Tupana, rü name nixī i nüxna cucuēxāchi na Cori ya Cristu pecaduwa cuoxü īnguxuchixēexü. Rü cuma ga na cungearü coriāxyane cuxcex nacaxü ga Tupana, rü name nixī i nüxna cucuēxāchi na törü Cori ya Cristuarü duūxü quixü i nüxma na nüxü cupuracüxūcex. ²³ Tupana rü marü pexcex nataxe rü poraācü nüxü petatanü. ²⁴ Rü ngēmacex i nüxma rü tātūtāma naga peñinü i ngēma duūxügü i wenaxārū ñoma i naāneārū chixexüwa peñü gagüchaūxü! ²⁴ Rü name nixī, Pa Chaueneēgük, i wüxicigü i pema rü meā Tupanapēxewa penaxüama ga yema puracü ga noxri peñü yexmaxü ga yexguma Tupana pexcex caxgu. ²⁵ Rü nüxma rü tā pemaā nüxü chixu i nachiga i ngēma duūxügü i ngemēgxü i ngemēgxü rü ngetegüxü. Rü törü Cori ya Ngechuchu rü taxuüma i mu choxna naxā i ngēmachiga. Natürü tā pemaā nüxü chixu i nüxācü nagu charüxünü i ngēmachiga. Rü ngēma chorü ore rü aixcüma nixī erü choma nixī i wüxi i duūxü ga nüxü changechaütümüüācüma choxü nayaxuxü ga törü Cori. ²⁶ Natürü ngēma nüxma nüxü idauxü i guxchaxügügagü rü chauxcex rü chi name i tama nixāmēx i ngēma yatügü i ngemēgxü. ²⁷ Rü ngēxguma marü cuvämēxü rü tama name i ngixü icutē. Natürü ngēxguma cungemēxü rü name i tama cuvämēxü. ²⁸ Natürü ngēxguma cuvämēxü rü tama pecadu nixī i ngēma. Rü ngēxguma wüxi i paxü åtegu rü tama pecadu nixī i ngēma. Natürü ngēma ixämēgxüxü rü ixätegüxü rü tā nayexera i norü guxchaxügü i ñoma i naānewa, rü ngēma nixī i tama chanaxwēxexü na nüxü nangupetüxü. ²⁹ Pa Chaueneēgük, pemaā nüxü chixu rü tama muxü i ngunexü tüxü nangēxma na naxüxücex i Tupanaārū puracü. Rü ngēmacex ya yixema ixämēgxüe rü name nixī i meā tanaxügü i Tupanaārū puracü ñoma tangemēgxüxü. ³⁰ Rü yixema ngexwaca yutanügüxe rü yixema peta ügüxe rü yixema itaxegüxe, rü tama name i ngēmacex Tupanaārū puracü na itangēgxüxü. ³¹ Rü yixema tüxü nangēxmaxü i tūmaārū ngēmaxügü i ñoma i naānewa, rü tama name i ngēmacex Tupanaārū puracü na itangēgxüxü. Erü ñoma i naāne i nüxü idauxü rü paxa tā nagux. ³² Rü tama chanaxwēxexü na tacücex pexoegaāegüxü. Rü ngēxguma wüxi i yatü ngemēxü, rü Tupanaārū puracü narüxünü rü nagu narüxünü na nüxācü Tupanaārū ngüchaū naxüxü. ³³⁻³⁴ Natürü ngēxguma naxāmēxü ya wüxi ya yatü, rü ñoma i naāneārū ngēmaxügü narüxünü rü nagu narüxünü na nüxācü namexü nataāexēexü. Rü ngēmaācü muxügü narüxünü. Rü ngēxgumarüü ta nixī i ngexügü. Rü ngēma ngexü i ngetexü rü Tupanaārū puracü narüxünü, erü marü Tupanana nügü naxā rü guxü i naxüñemaā rü naāneāmaā naxcex namaxü. Natürü ngēma ngexü i åtexü rü ñoma i naāneārū ngēmaxügü narüxünü, rü nagu narüxünü na nüxācü natexü nataāexēexü. ³⁵ Rü perü mexücex nixī i pemaā nüxü chixuxü i ngēma, rü tama pexna na chanachuxuxücex nixī. Natürü ngēma ñacharügü na meā pemaxēxücex rü aixcüma penaxüxücex i törü Coriarü puracü. ³⁶ Rü ngēxguma texé nagu rüxünü na tūmaxäcü rü marü na napaxü, rü tūmacex namexgu na naxätexü, rü marü name i ngixü taxüte ega aixcüma tūmacex namexgu. Rü ngēma na naxätexü i tūmaxäcü rü tama pecadu nixī. ³⁷ Natürü ngēxguma wüxi i yatü nüxü nangēxmagü i norü pacü rü tama nanaxwēxegu na ngixü naxütexü, rü ngēma rü ta marü name. Erü naxmēxwa ingēxma rü taxucexma texé tanachixewe na ngixü naxütexücex. ³⁸ Rü ngēmawa nüxü tadau rü ngēma yatü i naxäcü ngixü ütexü rü mexü naxü. Rü ngēma yatü i tama naxäcü ngixü ütexü rü yexeraxü i mexü naxü. ³⁹ Rü wüxi i nge i åtecü rü ngitemēxēwa ingēxma i ngēxguma namañxgu ya ngite. Natürü ngēxguma nayuxgu ya ngite, rü marü name ega to i yatü i ngüma ngixü ngüchaūxümaā naxätexu. ⁴⁰ Natürü chauxcex rü yexeraācü chi itaāe i ngēxguma chi tāu chima wena naxätexu. Rü ngēma ore rü choxrütama nixī, natürü nagu charüxünü rü Tupanaāe i Üünexüārū lñü ta nixī.

¹ Nüxma rü tá pemaä nüxü chixu i nachiga i ngëma ñanagü i ngëma duüxügü i tama Ngechuchuaxü yaxögüxü norü tupananetachicünexägüna uaxügüxü. Rü aixcüma nixi i wüxicigü i yixema i meäma nüxü icuáxü i ngëmachiga. Natürü ngëma nüxü na icuáxügagu rü ñuxguacü rü yigü namaä ticiüexüxü. Natürü ngëma na yigü ingechaüxü rü tükü narüngüxü i yexeraäcü meä yaxögüchigüxü. ² Rü ngëxguma chi texé nagu rüxñügü na tacüxü tacuáxü, rü name nixi i nüxna tacuëxächi na ngëgxuma rü ta tama aixcüma nüxü tacuáxü i guxüma i ngëma cuëx i aixcüma ixüxü. ³ Natürü ngëxguma texé aixcüma Tupanaxü ngechaügü, rü Tupana rü tükü nacuëx ya yíxema. ⁴ Rü ngëma na nangöökü i ngëma ñanagü i tupananetachicünexägüna naxuaxügüxü i duüxügü, rü meäma nüxü tacuëx na taxuwama namexü i ngëma tupananetachicünexägü erü tama aixcüma Tupanaxüchi nixigü. Erü wüxicatama nixi ya aixcüma Tupana ixücü, rü nataxuma ya naï. ⁵ Rü woo duüxügü nagu narünxüe rü nangexma i muxüma i tupanagü i ñoma i naanewa rü dauxlüguxü i naanewa, natürü taxcës rü tama ngemaäcü nixi. ⁶ Erü yixema nüxü tacuëx na wüxitama yixüxü ya Tupana ya Tanatü ixücü. Rü nüma ya Tanatü nixi i naxüäxü i guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü naxcës nixi i imaxëxü i yixemam. Rü ngëxgumarüü ta nangëxema i wüxitama ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü yimagagu nixi na nangëxmaxü i guxüma, rü yimagagu nixi i tükü nangëxmaxü i maxü. ⁷ Natürü tama guxüma i yaxögüxü nüxü nacuëx na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tupana rü wüxitama ya törü Cori. Rü ñuxre i nümagü ga üpa rü nüxü nayapue na nüxü yaxögüäxü i ngëma tupananetachicünexägü, rü ñuxma rü ta tama aixcüma nüxü nacuëxü i ngëma mexü i Tupana nüxü naxwèxexü. Rü ngëmacëx nixi i ñuxma i nagu naxñüexü na chixexü naxügüxü i ngëgxuma nangöögüägu i ngëma naxünamachi i togü i duüxügü norü tupananetachicünexägüna uaxügüxü na nüxü namaä yacuëxüügüxüdëxü. ⁸ Rü yixema nüxü tacuëx na tama tacü rü namachi na ingöökügagu yüxü na Tupana tükü dexü. Rü tääütäma yexera time i napëxewa ega nangögxü i ngëma namachi. Rü tääütäma yexera tichixe i napëxewa ega tama nangögxü. ⁹ Natürü i pema i nüxü na pecuáxü na tama pecadu yüxü na nangöökü i ngëma namachi, jü peküüägü erü ngürüächi ngëma na pengöögügagu chixexügü ta penayixëe i ngëma peeneegü i tauta aixcüma meä nüxü cuëgxüxü na tacü yüxü i Tupana nüxü naxwèxexü! ¹⁰ Erü cuma na meä Tupanaxü cuáxü, rü ngëxguma chi cunangögxü i ngëma namachi i ngextä tupananetachicünexägüxü íyacuëxüügüxüwa, rü ngürüächi wüxi i cueneë i tauta meä Tupanaxü cuáxü tåcuxü nadau. Rü ngürüächi nüma rü tá ta nanangöökü i ngëma namachi woo naëewa nagu naxñügü na wüxi i chixexü yüxü na nangöökü i ngëma namachi. ¹¹ Rü ngëmaäcü i cuma na meä Tupanaxü cuáxü, rü tá icuyanatauxëe i ngëma cueneë i Cristu naxcës yuxü i tauta meä Tupanaxü cuáxü. ¹² Rü ngëmacëx i ngëgxuma chixexügü cunanguxëëgxü i ngëma cueneë i tauta meä Tupanaxü cuáxü, rü Cristumaä rü ta chixexü cuxü. ¹³ Rü ngëmacëx i ngëgxuma ngëma namachi i changöökügagu chixexügü chananguxëëgxü i chaueneë, rü narümemä nixi i noxtacüma taguma namachi changöökü na tama pecadugu chananguxëëxüçëx i ngëma chaueneë.

9

Yíxema Cristu tükü muxë na nüxü tapuracüxüçëx, rü tükna naxü i tümaärü natanü

¹ Rü pemaä nüxü chixu rü törü Coritama nixi ya choxü yaxucü rü choxü mucü na norü puracü chaxüxüçëx, rü ngëmacëx taxuüma i duüxügümexëwa changëxma i ñuxmax. Rü chomatama chauxetümaä törü Cori ya Ngechuchuaxü chadau, rü ngëma puracü i nüxü chaxüxügagu nixi i peyaxögüxü i pemax. ² Rü woo togü i duüxügü tama choxü cuëgxüchaügü na törü Cori choxü muxü, natürü i pema rü meäma nüxü pecuëx na nüma yüxü ga choxü namuxü. Yerü chauxütawa nixi ga törü Coriaxü peyaxögüxü, rü ngëmawa nüxü pecuëx na aixcüma yüxü na nüma choxü namuxü. ³⁻⁴ Rü ñaa nixi i chorü dëxä i namaä chanangäxüxü i ngëma duüxügü i chauchiga idexagüxü:

“⁵ Ëxna tama name na duüxügü choxna naxäxü i chorü ñona rü chorü axexü naxcëx i chorü puracü? ⁶ Ëxna tama inamexü ta na wüxi i ngexü i yaxöökümaä na chaxämaxü na chayagaxüçëx ngëgxumarüü na naxämaxü i Pedru, rü naëneegü ya törü Cori, rü ngëma togü i yatügü i Tupana imugüxü? ⁷ Rü ëxna pema nagu perüxñügü rü choma rü Bernabéxicatama i tama namexü na toxü perüngüxëëgxü ngëma togü i orearü uruügüxü na perüngüxëëgxürrü? ⁸ Tacü rü duüxü i chirarawara üxü i nügüxütama naxütanüxü i norü ñona? ⁹ Rü tacü rü duüxü i orix itoxü i tama namuxü i norü o? ¹⁰ Rü tacü rü duüxü i carnerugüna dauxü i tama nagünenixü ne ixaxüxü?” Ngëma ñacharügü nüxü i ngëma duüxügü i chauchiga idexagüxü. ¹¹ Rü ñuxma rü tääütäma nagu perüxñüe na chorü orexicatama yüxü i ñaa nüxü chixuxü! Erü Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxüwa rü ta ngëma ñanagürü. ¹² Erü ngëma ore rü ñanagürü:

“¡Rü ngëma woca i aruchuarü putëxewa puracüxü, rü tăütáma cunawëxnagu na tama yima aruchuwa nachibüxüçex!”

ñanagürü i ngëma ore. Rü nüxü tacuèx na tama wocagüga naxinüxü ga Tupana ga yexguma yema ñaxgu. ¹⁰ Natürü pemaä nüxü chixu rü tagu nixi ga naxinüxü ga yexguma yema ñaxgu ga Tupana. Rü tachiga nixi ga naxümatüxü ga yema ore. Erü yíxema aruchunecü üxe rü yíxema norü oaru puxwa puracüxe, rü ngëxguma tapuracüyane rü tanaxwëxegü na itananguxëégüxü i ngëma norü o i tükna üxü. ¹¹ Rü toma rü wüxi ya nanetüchire ya itatoxünerü tixigü ga yexguma pemaä nüxü tixugx ga Tupanaärü ore. ¹² Rü ngëxguma rü tama ëxna i pexcëx namexü na toxna penaxäxü i tacü i toxü taxuxü? ¹³ Rü ngëxguma ngëma togü i orearü uruügü petanüwa nayauxgüga i ngëma nüxü taxuxü, rü maneca toma rü yexera name nixi i petanüwa tanayaxu i ngëma toxü taxuxü. Natürü i toma rü tama ngëmaäcü tanaxü. Erü toma rü guxü i guxchaxümaä taporae na tama pexü tanaguxchaxëexüçex na Cristuaxü peyaxögüxü. ¹⁴ Pema nüxü pecuèx rü guxüma i duüxügü i tupaca ya taxünewa puracüexü, rü ngëma òna ya yima tupaucawa ngëxmaxütama nangögxü. Rü ngëma taxüxüga i tupaucagu Tupanacü naxünagü deïxü, rü nanade i ñuxre i ngëma namachi norü ngögxuru. ¹⁵ Rü ngëxgumarü ta ya yíxema nüxü ixugüxe i ore i tükü maxëxëexü, rü törü Cori nüxü nixu rü name nixi i tanayauxtanü i ngema tümaarü puracü. ¹⁶ Natürü i choma rü taguma ngëmaäcü chanaxü. Rü ñuxma na pexcëx chanaxümatüxü i ñaa popera, rü tama tacü choxna pexäxüçex nixi. Erü ngëma na taguma texéxütawa tacüçex ichäcaxü, rü wüxi i chorü taäe nixi. Rü narümenemä chierü nixi na chayuxü naxüpä na texé choxna nayaxuxü i ñaa taäe i choxü ngëxmaxü. ¹⁷ Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ngëma ore i tükü maxëxëexü, rü taguma ngëmacëx chaugü chicuèxü. Erü woetama ngëma nixi i chorü puracü ga Tupana choxna äxü, rü ngëmacëx taxucürüwama chanangexrü. Erü poraäcü chi chachixetügi i ngëxguma tåü chima nüxü chixuxgu. ¹⁸ Rü ngëxguma chi chaugagu chitama chanaxüxgu i ngëma puracü, rü nagu chi charüxñü na choxü naxätanüxü. Natürü ngëxguma Tupana choxü muxüäcüma chanaxüxgu, rü chanaxüama erü woetama ngëma nixi i chorü puracü ga Tupana choxna äxü. ¹⁹ Rü ñuxma rü tacü tá nixi i chorü natanü naxcëx i ngëma puracü i chaxüxü? Rü däcax, rü chorü natanü nixi i ngëma taäe i chayaxuxü i ngëxguma getanüäcüma nüxü chixuxgu i ngëma ore i tükü maxëxëexü. Rü ngëmaäcü woo Tupanapëxewa name na petanüwa chanayaxuxü i chorü natanü na ngëmamaä chamaxüxüçex, natürü taguma texena naxcëx chaca.. ²⁰ Rü woo taxüxemëxëwa changëxma i chomax, natürü guxämëxëwa chaugü changëxmaxë, na ngëmaäcü yexeraäcü muxüma i duüxügü üxü charüngüxëexüçex na Cristuaxü yaxögüxüçex. ²¹ Rü ngëxguma chautanüxü i Yudügütanüwa changëxmagu, rü namaä chaugü chawüxiguëe na ngëmaäcü nüxü charüngüxëexüçex na Cristuaxü yaxögüxüçex. Rü woo tama yema Moiché ümatüxü ga mugütüüwa changëxmagu, natürü chayanguxëëma i ngëma mugü na ngëmaäcü Cristuxütawa chanagüxü i ngëma duüxügü i ñuxma rü ta nagu ïxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü. ²² Rü ngëxguma natanüwa changëxmagu i ngëma duüxügü i tama Yudügü ixigüxü, rü ngëma duüxügümää chaugü chawüxiguëe na ngëmaäcü nüxü charüngüxëexüçex na Cristuaxü yaxögüxüçex. Natürü taguma Ichangëx i Tupanaärü mugü erü guxüguma Cristuarü mugütüüwa changëxma. ²³ Rü ngëxguma natanüwa changëxmagu i ngëma duüxügü i tama poraäcü Cristuchigaxü cuëxgüxü, rü choma rü ta ngëma duüxügümää chaugü chawüxiguëe, na ngëmaäcü nüxü charüngüxëexüçex na Cristuaxü yaxögüxüçex. Rü ngëmaäcü guxüma i duüxügürüü chaugü chixixëe, rü nagüxüraüäcüma naxcëx chadau na ngëmaäcü düxwa Tupanaxütawa chanagüxüçex i ñuxre i nümagü. ²⁴ Pema rü meäma nüxü pecuèx i wüxi i inüca i nawä iññaächixü rü muxüma inaxüächi, natürü wüxicatama nixi i ngëma nüxü ïngüxü rü nayaxuxü i norü ämare. Rü name nixi i pegüna pedau na Tupana pexna naxäxüçex i ngëma perü ämare. ²⁵ Guxüma i ngëma duüxügü i nügü ngüexëexü naxcëx i wüxi i inüca na toguegüxü naporamaexüçex, rü meä nügüna nadaugü na ngëmaäcü nayauxgüxüçex i norü ämare i paxaächiruü ixixü. Natürü yíxema na yaxögüxü rü yigüna tadaugü na meä naxügüxüçex rü meä imaxëxüçex na nayauxgüxüçex i törü ämare i taguma gúxü. ²⁶ Rü ngëmacëx i choma rü tama ñoma chauechitamare chifñaxürrü chixü, rü tama ñoma tacü i nügü deïxü i ngürüanegumare idagüxürrü chixü. ²⁷ Rü ngëmacëx meä chaugümaä ichacuèx na taxuüma i chaxuneärü ngüchaü chaxüxüçex. Erü tama chanaxwëxe i mexümaä togüxü changüxëëchirëxäcüma chixexü chaxü rü ngemagagu tama chanayaxu i chorü ämare.

Nayaxucuxēgū na tama nüxü yacuèxülgüxülcex i tupananetachicünèxägū

¹ Pa Chaueneégüp, chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie ga tacü nüxü na ngupetüxü ga yema nuxcümäugüxü ga törü oxigü ga Moichéwe rüxiñü. Rü pema nüxü pecuèx rü yexguma nawe naxixgu rü wüxi ga caixanexü napëxegu nüxü rü nayadüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü wüxi ga Moichémaä natüügu nixixütanü. Rü yexgumarüü ta Moichémaä nawa nichööga yema Taxtü ga Dauchiüxü. ² Rü guxüma ga yema duüxügü rü yexguma wüxi Moichémaä yema caixanexüpechitatuügu yaxixütanüga rü yema Taxtü ga Dauchiüxüwa yachoögu, rü yemaäcü nügü nangoxüegü na Moichéweama naxixü. ³ Rü yexgumarüü ta ga guxüma ga yema duüxügü nanangögxü ga yema pääga daxüwa rüyixü. ⁴ Rü guxüma ga yema duüxügü nayaxaxgü ga yema dexä ga Cristu nüxna äxü. Yerü Cristu rü yema duüxügüxü inixümüçü ga yema inaxixüwa, rü nüxna nanaxä ga yema dexä ga yaxaxgüxü. ⁵ Natüru nariünumaä ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü nguchaü ügüxü. Rü yemacex ga yema duüxügü rü yexma nayue rü yema nawogü ga naxünegü ga dauxchitawa ga taxüema íxäpataxüwa. ⁶ Rü guxüma ga yema nangupetu na törü cuëxruü yüixülcex rü tama törü oxigürükü chixexücxema idaögüxülcex. ⁷ Rü ngämecex tama name i nüxü picuèxüügü i tacü rü tupananetachicünèxägü, yexgumarüü ga fuxre ga nümagü naxügüxülrü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü oxigüchigaxü nixu rü ñanagürü:

“Rü duüxügü inarüötüga na nachibüexülcex rü na naxaxegüxülcex, rü ngämawena rü inachigü na iyayüexülcex”,

ñanagürü i ngämä ore. ⁸ Rü tama name i yixema rü naï i ngemaä itape yexgumarüü ga fuxre ga nümagü naxügüxülrü. Rü yemacex wüxitama ga ngunexüga rü nayue ga 23,000. ⁹ Rü tama name i nüxü taxü ya törü Cori na füxäcü yaxna tamaä naxixüü yexgumarüü ga fuxre ga nümagü naxügüxülrü. Rü yemacex nixi ga yema duüxügüxü nangöcxuxü ga áxtapegü rü nayuexü. ¹⁰ Rü tama name i chixexü Tupanaämä pixugü yema fuxre ga nuxcümäugüxü ga törü oxigürükü. Rü yemacex ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxüçäx rü nanadai. ¹¹ Rü guxüma ga yema nuxcümäugüxü ga duüxügüxü ngupetüxü, rü ñomaxüçüü rü törü cuëxruü nixi. Rü naxümatü na ngämawena nüxü icuäxülcex na füxäcü Tupana naxwèxexü na imaxëxü i yixema i ñomaälcüü. ¹² Rü ngämecex ya yixema tüggü rüxiñüxü na taporaxü i Tupanapëxewa, rü name nixi na meä tüggü tadauxü na tama chixexüga tanguxülcex. ¹³ Rü ñuxma rü ta taguma pexcex inängü i ngúchaxü i chixexü i taxucüürwama namaä yaxna pexiñüexü. Rü name nixi i Tupanana perüyoü erü nüma rü aixcüma nayanguxëe i ngema tamaä inaxunetaxü rü taxütäma nawa pexü nawogü i ngúchaxü i taxucüürwama yaxna namaä pexiñüexü. Natüru ngexguma tá ngúchaxü i chixexü pexcex inängü rü nüma rü tá pexü inäpoxü na tama nagu peyixülcex. ¹⁴ Rü ngämecex, Pa Chaueneégüp ya Pexü Changechaügüex, jrä nüxü perüxoü i ngema nacümagü i tupananetachicünèxägüex naxügüxü i ngema duüxügü i tama yaxögüxü! ¹⁵ Pemaä nüxü chixi i ngämä ore, erü chauxcex rü duüxügü i nüxü cuäxü píxigü. Rü pema tátama nagu perüxiñü i ngämä pemaä nüxü chixuxü. ¹⁶ Rü ngëxguma ñña i üünexülcex ingutaquëxegü, rü yaxaxgüya yima binu ya üünecü rü moxë naxcex ixäggü, rü ngämäcü yigü tangoxëe na Cristu ya taxcex nagü ibacüwe rüxiñü. Rü ngëxguma nangögxüga i ngämä pää i ibüçuxü, rü ngämäcü yigü tangoxëe na Cristu ya taxcex naxüne ixaçüwe rüxiñü. ¹⁷ Rü woo na imuxü i yixema, natüru wüxitama i pää tangögxü. Rü ngämäcü nixi i wüxitama ixügüxü erü wüxiwetama tarüxü. ¹⁸ ¡Rü däcax i ngämä Yudüugü i nangögxüxü i ngämä naxünamachi i Tupanacex nadëixü! Rü ngëxguma wüxi i nügümä nangögxüä, rü guxüma i ngämä nangögxüxü rü ngämäcü nügü nangoxëe na wüxi Tupanawenaxixü. ¹⁹ Rü ñuxma na ngämä ñachaxü, rü tama chanaxwèxe i nagu perüxiñü na naxünenü i ngämä namachi i ngämä duüxügü i tama yaxögüxü norü tupananetachicünèxäcex dëjxü. Rü tama chanaxwèxe i nagu perüxiñü na tacüwa namexü i ngämä norü tupananetachicünèxägü, erü nangearü maxtäx. ²⁰ Natüru pemaä nüxü chixi rü ngëxguma ngämä duüxügü i tama Tupanaxü cuëxgüxü, norü tupanane-tachicünèxäcex nadaiägü i tacü rü naxdüna, rü tama Tupanacex nixi i nadaiäxü, natüru ngoxogücex nixi i nadaiäxü. Rü tama chanaxwèxe i ngoxogütanüxü pegü pixigüxëe. ²¹ Rü pema na peyaxaxgüxü ya yima binu ya törü Corixü namaä picuèxüügüçü rü taxucüürwama namaä pexämüçü i ngämä duüxügü i Chatanawé rüxiñü. Rü pema na törü Coriarü mechawa penangögxü i ngämä ñña i nüxü namaä picuèxüügüxü rü taxucüürwama ngämä duüxügü i Chatanawé rüxiñülarü mechawa peyachibüe. ²² ¿Rü ñuxü ñapegüxü i ñuxmax? ¿Exna penanuxëechaü ya törü Cori? ¿Exna pexcex rü nüxü tarüporamaägü i yixemax?

Name nixi i taeneäcarü mexülc èx tadaugü rü tama i tóxrütama

²³ Pema rü ñaperügügü:

“Marü name na tanaxüxü i tacü i tanaxwèxegüxü”, ñaperügügü. Rü aixcüma nixi i ngämä, natüru tama tükü name i guxüma i ngämä ixüxchaüxü. Rü ngämäcü Cristu tükü inanguxüxëe na naxüxülcex i ngämä inaxwèxexü, natüru tama guxüma i ngämä ixüxü tükü

narüngüxē na yexeraäcü meä yaxögüamachigüxüçex. ²⁴ Rü tama name nixi i tóxrütama mexüçex tadaugü, natürü name nixi i togüarü mexüçex tadaugü. ²⁵ Rü marü name i penangöxi i nagüxüraüxü i namachi i namaä nataxegüxü, natürü taxucëxma tüküçü naxcèx ípeca ngoxi marü tupananetagüxü namaä yacuëxügüxü i namachi yixi. ²⁶ Erü ñoma i naâne rü guxüma i nawä ngëxmaxü, rü törü Cori ya Tupanaarü nixi. ²⁷ Rü ngëxguma chi wüxi i duüxü i tama yaxöxi pexna uxgu na naxüxtama peyachibüexüçex, rü chi ngema pexixgu, rü marü name i penangöxi i guxüma i öna i pepëxpega yaxüxüchixü. Rü taxucëxma tüküçü naxcèx pexoegaäe rü nüxna pena na nextat ne naxüxi i ngëma namachi i pemaä nangöxi. ²⁸ Natürü ngürüächi wüxiie tá pemaä nüxü tixu rü ñatarügü:

“Ñää namachi rü tupananetachicünexäcex yamëxgüxü i naxünwana ne üxü nixi”, ñatarügü. Rü ngëxguma i pema rü tama name na penangöxi i ngëma namachi na tama chixexügu tükü penguxëexüçex ya yíxema pemaä nüxü ixüxe, rü tama ngëmacèx taxoe-gaäexüçex i tümax. ²⁹ Rü tama pechiga nixi i chidexaxü i ngëxguma:

“Na tama taxoeagaäexüçex”, ñachagu. Natürü yíxema pemaä nüxü ixüxechiga nixi i chidexaxü. Natürü bexmana ngürüächi wüxi i yaxöxi tá cuxna naca rü ñanagüri tá cuxü:

“¿Tüküçü i togü naxcè oegaäexügag choxna cunachuxu na tama chanaxüxi i tacü i chanaxwëxexü? ³⁰ Rü ngëxguma chi Tupanana moxéchaxügu naxcèx i ngëma öna i changöxi, ¿rü tüküçü i ngëma önacèx choxü quixu?” ñanagüri. ³¹ Dúcèx, pemaä nüxü chixu rü name nixi i guxüma i ngëma pexüxüma Tupanaxü picuëxügü. Rü ngexguma tacü pengoxgü i exna tacü pixaxgü i exna tacü i to pexügü, rü name nixi i ngëmamaä Tupanaxü picuëxügü. ³² Rü tama name i penaxü i tacü i togüxü chixexügu yixëexü, rü woo Yudiügü yixigü i exna tama Yudiügü yixigü, rü exna yaxögüxü yixigü. ³³ Rü choma rü guxüwama guxüxüma chataäexëechaxü. Rü ngemacèx tama chanaxü i ngema chomatama namaä chataäexü, natürü chanaxü i ngema togi namaä taäexü na ngemaäcü nümagü rü ta nuxü nangüchaxü na yaxögüxü rü nayauxgüxü i maxü i taguma güxü.

11

¹ Rü name nixi i nagu pexi i chaucüma ngëxgumarüü i choma na Cristucümagu chixüxürrüü.

Name nixi i ngexügü rü mexü i nacümagu naxi

² Pa Chaueneëgü, pemaä chataäe erü guxüguma chaugu perüxñüe rü nagu pexi ga yema nguxëetae ga pexü changüexëexü. ³ Natürü chanaxwëxe i nüxü pecuëx na Cristu rü wüxicigü i yatüeru na yüixü. Rü yatüxügü rü naxmëxeru nixigü ngëxgumarüü ya Tupana rü Cristueru na yüixü. ⁴ Rü ngëmacèx i ngëxguma wüxi ya yatü ngutaquëxewa yumüxëgu rü exna Tupanaarü orexü yaxuxgu, rü tama ínangëxüchipatëxegu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixi i Cristupëxewa naxüxi. ⁵ Natürü ngëxguma chi wüxi i ngecü ngutaquëxewa yumüxëgu rü exna Tupanaarü orexü yaxuxgu, rü chi tama ngigü natüerugu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixi i ngïtepëxewa naxüxi. Rü ñoma ngigü yadüeruxürü iyixi. ⁶ Erü ngëxguma chi tama ngigü natüeruchaügu, rü narümemäe nixi i noxtacüma ngigü ibëixeru. Natürü ngëxguma chi wüxi i ngirü åne yixigü i ngëma na ngigü nabëixeruxü rü exna ngigü yadüeruxü, rü narümemäe nixi i ngigü itüeru. ⁷ Natürü yatügü rü tama name na nügü natüerugüxi. Yerü ga Tupana rü nügürüälcü nanaxü ga yatü rü Tupanachipeta nixi. Rü yima yatüwa nixi i nangöxi na fluhäcü namexëchixü ya Tupana. Rü ngëma ngeciwa nixi i nangöxi na fluhäcü namexü ya yatü. ⁸ Yerü yexguma noxri Tupana naxüxgu ga yatü, rü tama ngeciwa nixi ga naxüxü. Rü ngima waxi nixi ga yatüwa ngixü naxüxi. ⁹ Rü yatüçex nixi ga Tupana ngixü üxü ga ngecü, rü tama ngecüçex nixi ga Tupana naxüxi ga yatü. ¹⁰ Rü ngëmacèx name nixi i ngigü itüeru na duüxügüpëxewa rü Tupanaarü orearü ngerüugü i daxüçüäxügüpëxewa nangöxiçex na ngïtemëxewa nangëxmaxü. ¹¹ Natürü Tupanapëxewa rü taxuüma nixi ya yatü ega natauxgu i ngecü. Rü ngëxgumarüü ta i ngecü rü taxuüma iyixi ega natauxgu ma ya yatü. ¹² Yerü yexguma noxri Tupana ngixü üxgu ga ngecü, rü yatüwa nixi ga ngixü naxüxi. Rü ngëxgumarüü ta ya yatü rü ngeciwa nixi i nabuxü. Natürü Tupana nixi ya naxüci i guxüma i duüxügü. ¹³ Rü pematama tá penangugü rü ngoxi name na wüxi i ngecü rü tama ngigü natüeruäcüma nayumüxëxi. ¹⁴ Rü woetama törü bucüma nixi i nüxü na icuáxü na wüxi i åne yüixü na nügü namëxyaexëexü i wüxi i yatüxü. ¹⁵ Natürü ngecüçex rü wüxi i mexëchixü nixi na namëxyaexü. Erü Tupana rü ngixna nanaxä i ngiyas na ngëmamaä ngigü natüeruxüçex. ¹⁶ Natürü ngëxguma chi texé ngëmachiga tüğü choxügagü, rü name nixi i nüxü tacuëx na ngëmatama yüixü i tacüma rü nacüma i guxüma i yaxögüxü i guxüne ma yupaucagüwa.

Duüxügü rü chixri namaä inacüexgü ga Coriarü öna i üünexü

¹⁷ Rü ñuxma i ñaā popera i pexcèx chaxümatüxüwa rü pemaā nüxü chixu rü nangēxma i wüxi pecüma i chixexü i tama namaā chataāexü. Erü chauxcèx i ngēma perü ngutaquēxegü rü pexü nachixexéē, rü tama aixcüma perü meruügü nixi. ¹⁸ Erü duüxtügü chomaā nüxü nixugügü rü ngēxguma törü Coricèx pengutaquēxegüüxgu rü pegü pitoye. Rü ngāxügu chayaxö na aixcüma yüixü i ngēma nüxü yaxugügüxü. ¹⁹ Choma rü nüxü chacuëx na aixcüma woe tátama yüixü i pegü pitoyexü na ngēmawa nüxü icuáxüçèx na texégü tüixü ya yíxema aixcüma Cristuarü duüxtügü ixígüxe. ²⁰ Rü ngēma pegü na pitoyexügagu nixi na tama aixcüma törü Corixü picuëxüügüäcüma yüixü i penangöxü i törü Coriarü ñna i Üünexü i ngēxguma pengutaquēxegüüxgu. ²¹ Erü ngēxguma penangöxgu i ngēma ñna i Üünexü rü wüxicigü rü peñuxäegü na peixira na penayaxuxüçèx i ngēma ñna. Rü yoxni i ngēma togü rü ngēxma nataiyae, rü togü rü nayaxaxgü ya binu ñuxmata nangäxü. ²² ¿Exna pengechiügü ecèx tama ngēma pechibüexü rü pexaxegüxü? ¿Tücxüü nüxü pexoe i ngēma togü i yaxögüxü rü penaxänéexéē i ngēma yaxögüxü i ngearü ngēmaxüäxgüxü? ¿Rü tacüxü tá pemaā chixu i ñuxmax? ¿Pexcèx rü tá pemaā chataāexü? Dúcèx, pemaā nüxü chixu rü tama pemaā chataāe na xcèx i ngēma pexügüxü.

Törü Coriarü ñna i üünexüchiga

²³ Rü ngēma nguxéetäe i pemaā nüxü chixuxü rü törü Corixü tawatama chanayaxu. Rü yexguma törü Cori ga Ngechuchuxü ínaxuaxügü, rü yematama chütaxügü rü nüma rü nanayaxu ga wüxi ga pää. ²⁴ Rü Tupanana moxé naxä, rü yemawena rü inanabücu, rü ñanagürrü:

“Ñaā nixi i chaxune i pexcèx ichaxäxüchiga. ¡Rü penangö i ñaā pää na ngēmaäcü peäewa choxna pecuëxächierüçèx!” ñanagürrü. ²⁵ Rü yexgumarüü ta ga chibüwena rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binuchiümaä ääcuxü, rü ñanagürrü:

“Rü daa binu rü wüxi i cuëxrüü nixi na ngexwacëx Tupana duüxtügümaä ixunetaxü i maxü i taguma gúxüchiga. Rü chaugü ya pexcèx ibacümaä nixi i Tupana pexü nüxü cuëxéexü i ngēmachiga. Rü ngēxguma fluixguacü daa binu pixaxgügü rü ñuxma choma na chanaxüxürrü tá penaxü na peäewa choxna pecuëxächierüçèx”, ñanagürrü ga Ngechuchu. ²⁶ Rü guxüguma i ngēxguma penangöxgu i ñaā pää rü peyaxaxgügü ya daa binu rü ngēmawa tá duüxtügüxü nüxü picuëxéē na ñuxäcü törü pecaducëx nayuxü ga törü Cori. Rü ngēmaäcü tá penaxü ñuxmatata wena nataegu i nümax.

Texegücèx nixi i törü Coriarü ñna i üünexü

²⁷ Natürü ngēxguma chi texe tama tügü tamexéearü maxüxäcüma nangöxgu i Coriarü pää i üünexü rü tayaxaxüxgu ya yima binu ya üünecü, rü pecadu taxü napewa ya törü Cori ya taxcèx yucü rü nagü ibacü. ²⁸ Rü ngēmacèx naxüpa na tanangöxü i ngēma pää rü na tayaxaxüxü ya yima binu, rü name nixi i wüxicigü meä tümaaru maxügü tarüxñü ngoxi nataxuma i tacü rü chixexü i tümaaru maxüwa. ²⁹ Erü ngēxguma tama tügü tamaxéearü maxüäcüma tanangöxgu rü tayaxaüxgu, rü tügütama poxcwu taga. Erü tama aixcüma tayaxö na törü Corichiga yixixü i ngēma pää rü yima binu.. ³⁰ Rü ngēmacèx nixi i muxüchixe i petanüwa rü pidaweeexü rü peturaexü, rü fluixre i togü rü marü nayuexü. ³¹ Natürü ngēxguma chi törütama maxügü rüxñüegu naxüpa na nangöxü i ngēma Coriarü ñna, rü nüma rü taxucëx tükü napoxcwe. ³² Natürü ngēxguma törü Cori ñoma i törü maxüwa tükü poxcugu, rü ngēmaäcü tükü inayarüwëxächirü na tama yixcüra naâneärü guxgu tükü napoxcuxüçèx wüxicigü namaä i ngēma duüxtügü i tama yaxögüxü. ³³ Rü ngēmacèx, Pa Chaueneëgüx, ngēxguma pengutaquēxegügü na penangöxüçèx i ngēma ñna i üünexü, name nixi i pegü ipenanguxü i ngēxguma na guxäma wüxicigü meä penangöxüçèx. ³⁴ Rü ngēxguma chi texé taiyëxgu, rü name nixi i tümapatawatama tachibü na tama Tupana pexü poxcueüçèx naxcëx na chixexü pexüexü i perü ngutaquēxegügü. Rü ngēma to i guxchaxügü i pexü ngēmaxü, rü choma tá chanamexéē i ngēxguma petanüwa chaxüxgu.

12

Ngēma cuëx i Tupanaäe i Üünexü tükna äxüchiga

¹ Pa Chaueneëgüx, chanaxwexe i nüxü pecuëx na ñuxäcü yüixü i ngēma cuëx rü ñuxacü na yixixü i ngēma tauxcha i Tupanaäe i Üünexü tükna äxü. Rü ngēmachiga nixi i pemaā nüxü chixuxchaüxü i ñuxmax. ²Rü pema meäma nüxü pecuëx ga yexguma tauta Cristuaçü peyaxögügü, rü pegü nüxna pexägü ga tupananelatichicüñexägü ga tama idexaxü. ³ Rü ngēmacèx i ñuxma rü chanaxwexe i meä nüxü pecuëx rü taxucürüwama texe ya Tupanaäe i Üünexü tümawa ngexmaxe rü chixri Ngechuchuchuga tidexa. Rü ngexgumarüü ta rü taxucürüwama texe ngürümare tüechama rü:

"Ngechuchu rü törü Cori nixi", fiatarügү ega tama Tupanaäe i Üünexü tükü muxgu na ngëmaäcü tidexaxücèx. ⁴ Rü nüma ya Tupana rü duüxüguna nanaxä i naguxüraü i tauchagü. Natürü ngema Naäx i Üünexü i nawä ne naxixü i ngema tauchagü rü wüxitama nixi. ⁵ Nangëxma i naguxüraüxü i Tupanaarü puracü, natürü yima törü Cori ya tükna naxäcü i ngema puracügü rü wüxitama nixi. ⁶ Rü Tupanaärü pora rü naguxüraüäcü nanggx. Natürü wüxitama nixi ya yima Tanatü ya tawa gílxüraüäcü nangoxëecü i ngema norü puracü. ⁷ Rü ngema Naäe i Üünexü wüxiwachigü nanangoxëe i Tupanaarü pora i norü duüxügütanüwa na ngemaäcü guxäarü ngülxüeäcü yixixücèx. ⁸ Rü Naäe i Üünexü rü tükäxena rü nanaxä i tauucha na ucüxü tacuáxücèx. Rü ngëmatama Naäe i Üünexü rü togueäxü rü nanatauxchaxëe na nüxü tacuáxü na mea tangüexëetaexü i Tupanaarü ore. ⁹ Rü togue rü ngëmatama Naäe i Üünexü tükü nanatauxchaxëe na Tupanana taröyexücèx. Rü togue rü tükna nanaxä i pora na ngëmamä naxcèx tayataanegüxëexücèx i ngëma idlaaweeexü. ¹⁰ Rü togue rü tükna nanaxä i pora na tanaxüxücèx i mexügü i Tupanaärü poramaä üxü. Rü togue rü tükü nanatauxchaäe na nüxü tixuxücèx i Tupanaärü ore. Rü togue rü tükna nanaxä i cuëx na nüxü tacuáxücèx i facü yixü i ngoxogüarü ixixü rü tacü yixü i Tupanaäe i Üünexüäärü ixixü. Rü togue rü tükna nanaxä i tauucha na ngëma tama nüxü tacuáxü i nagawa tidexaxücèx. Rü togue rü tükna nanaxä i cuëx na tanangoxëeäxücèx na tacüchiga yixü na tidexaxü ya yixema to i nagawa idexåxe. ¹¹ Rü guxüma i ngëma rü Tupanaäe i Üünexütama nixi i naxüxü. Rü nüma nixi i wüxicigü i duüxüuna naxäähäxü i ngëma cuëx i nüma nanaxwëxexü na nüxna naxäähäxü.

Guxäma iyaxögüxü rü wüxitama i naxünewa naxügü

¹² Rü duüxüxüne rü woo muxügü nixüye, natürü wüxitama i naxüne nixi. Rü ngexgumarüxü ta i ngema Cristuäxü yaxögüxü rü woo namu, natürü wüxitama i naxünewa naxügü. ¹³ Rü yexguma ibaiügü rü Tupanaäe i Üünexü rü wüxitama i naxüne tükü nixigüxü. Rü woo Yudüugü na ixigüxü, rü ēxna tama Yudüugü na ixigüxü, rü woo togümëxëwa ingexmagüxü rü ēxna taxüxemëxëwa ingëxmagüxü, natürü wüxitama i naxüne tükü nixigüxü i nüma i Naäe i Üünexü i nüxicatama ixixü. Rü guxäma i yixema rü marü tükna nangu i ngëma Naäe i Üünexü. ¹⁴ Wüxi i naxüne rü tama naxämenäxamare, natürü muxügü nixüye. ¹⁵ Rü ngëxguma chi yima nacutü ñaxgu:

"Rü ñuxma na tama naxmëx chüixü, rü ngëmacèx tama ngëma naxünewa changëxma", ñaxgu, rü tama ngëmacèx nüxü narüxo na ngema naxünewa nangexmaxü. ¹⁶ Rü ngëxguma chi yima naxpaxchinü ñaxgu:

"Rü ñuxma na tama naxëtü chüixü, rü ngëmacèx tama naxünewa changëxma", ñaxgu, rü tama ngëmacèx nüxü narüxo na ngema naxünewa nangexmaxü. ¹⁷ Rü ngëxguma chi guxüma i naxüne rü naxëtü yixü, {rü facümaä chi i nüxü naxñüxü i ngema naxdine? Rü ngëxguma chi guxüma i naxüne rü naxmachixë yixü, {rü tacümaä chi i nüxü nawäixü? ¹⁸ Natürü Tupana ga naxücü ga taxüne, rü ngexta nüma ìnanaxwëxexüwa nanangexmaxëe i taeru rü tachacügü rü taparagü. ¹⁹ Rü ngëxguma chi nataxüxgu i norü üyechigü i taxüne rü chi naxämenäxamare. ²⁰ Rü ngëma naxüne rü woo muxügü nixüye, natürü wüxitama i naxüne nixi. ²¹ Rü taxetü rü taxucürüwa taxmëxü ñanagürü:

"Choma rü tama chacuxwëxe", ñanagürü. Rü ngëxgumarüü ta i taeru rü taxucürüwa tacutügüxü ñanagürü:

"Choma rü tama chapexwëxe", ñanagürü. ²² Natürü ngëma yexeraäcü äüccümaxü i taxünewa, rü ngëma nixi i yexera nanaxwëxexü i taxüne. ²³ Rü ngëma taxünewa yexeraäcü naxcèx ixänexü, rü ngëma nixi i yexera meä ixüxchiruxü. Rü ngëma taxünewa ngëxmaxü i tama inaxwëxexü na nangoxü, rü ngëma nixi i yexera meä idüxüxü. ²⁴ Natürü tama ngëmaäcü tanaxü namaä i ngëma taxünewa ngëxmaxü i guxäxüma iwéxü. Rü ngëmaäcü Tupana nanaxü i taxüne, na yexeraäcü nüxna idauxücèx i ngëma yexera naxcèx ixänexü. ²⁵ Rü ngëmaäcü Tupana nanaxü i taxüne na wüxicigü i norü üye nügügü naxñünewüxücèx rü nügü nanglxüeägüxücèx. ²⁶ Rü ngëxguma chi wüxi i ngëma taxünearü üye nüxü nguxgux, rü guxüma i ngëma togü i natanüxügü rü ta nüxü nangu. Rü ngëxguma chi wüxi i ngëma taxünearü üye taäexgu, rü guxüma i ngëma togü i natanüxügü rü ta nataäegü. ²⁷ Rü ñuxma i wüxicigü i pema rü Cristuxünearü üye pixigü, rü ngema naxünewa pexügü. ²⁸ Rü ngëmacèx ya Tupana rü nanaxwae na ñaacü nügü inanuxü i norü duüxügü: Rü yixema tükira tükü naxunetagüxe tixi ya norü puracüwa tükü namugüxe. Rü tükü naxuneta ya toguegü na nüxü tixigüxücèx i norü ore. Rü tükü naxuneta ya toguegü na duüxügüxü tangüexëexücèx i norü ore, rü toguegü na tanaxügüxücèx i mexügü i Tupanaärü poramaä taxügüxü. Rü toguegü rü tükü nanatauxchaxëe na tanameexëexücèx i idaaweeexü, rü toguegü na nüxü tarüngüxüeägüxücèx i ngema facü nüxü taxuxü, rü toguegü yaxögüxüärü äëxgacügü na tixigüxücèx. Rü tükü nanatauxchaxëe ya toguegü na ngëma naga i tama nüxü

tacuáxüwa tidegagüxüçèx. ²⁹Rü tama guxäma Tupana tükü imugüxe tixigü, rü tama guxäma Tupanaärü orearü uruu tixigü. Rü tama guxäma norü orewa nguxëetaegüxe tixigü, rü tama guxäma nüxü tacuëx na tanaxüxü i mexügü i taxügü i Tupanaärü poramaä üxü. ³⁰Rü tama guxäma nüxü tacuëx na nawa tidegagüxü i wüxi i naga i tama nüxü tacuáxü. Rü tama guxäma nüxü tacuëx na tanangoxëëxü na tacüchiga yadexaxü i ngëma duüxügü i tama nüxü nacuáxü i nagawa idexaxü. ³¹Rü name nixi inaxcèx pedeüx na Tupana pexna naxäxüçèx i ngëma cuëx rü tauxchagü i rümemaegüxü.

Yigü na ingechaügxüçhiga

Natürü i nüxma rü tá pexü changúexëe i tacü nixi i guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxüärü yexera rümemaeëxü.

13

¹Rü woo togü i nagawa chideaxgu, rü woo Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäxgawa chideaxgu, natürü ñoma wüxi i tacü i ägaxürüümare chixi ega tama guxäxü changechaügu. ²Rü woo nüxü chacuëxgu na meä duüxügümaä nüxü chixuxü i Tupanaärü ore, rü woo nüxü chacuëxgu i guxüma i tacü i exüguxü i Tupanachiga, rü woo choxü natauxchagu na chorü ëmaä chayaxigachixëëxü ya mëxpünegü, natürü taxuwama chame ega tama guxäxü changechaügu. ³Rü woo ngëma duüxügü i ngeearü dïerüäxgüxüxü chayanuxgu i guxüma i tacü i choxü ngëmaxmä, rü woo Tupanaärü orecëx chaugü ichaxäxgu na üxüwa choxü yagugüxüçèx, rü taxuwama choxü name i ngëma ega tama guxäxü changechaügu. ⁴Rü yíxema guxäxü ngechaüxü, rü yaxna namaä taxinü, rü namaä tamecüma. Rü tama tixäüxächiwexe, rü tama togüxü tügü taruyexera rü tama tügü ticuëxü. ⁵Rü yíxema aixcüma guxäxü ngechaüxü, rü tama taguxchigawexe, rü tama tügüguxicatama tarüxinü, rü tama tanuxwexe, rü tama nagu tarüxinüchä ega texé chixexü tümmamaä üxgu. ⁶Rü tama namaä tataäe i chixexügü, natürü namaä tataäe i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁷Rü yíxema aixcüma guxäxü ngechaüxü, rü yaxna namaä taxinü, rü guxüguma nüxü tayaxö, rü guxüguma mexügü namaä tarüxinü, rü taguma naxchi taxai woo tacü tümmamaä naxüxgu i togü. ⁸Rü ngëma yigü na ingechaüxü rü tagutáma inayacuëx. Natürü ngëma na nüxü ixuxü i Tupanaärü ore rü wüxi i ngunexügü tå inayacuëx. Rü ngëma tama nüxü icuáxü i nagawa na idexaxü, rü tá ta inayacuëx. Rü ngëma nüxma nüxü icuáxü rü wüxi i ngunexügü rü marü taxuwatáma tükü name. ⁹Erü ngëma törü cuëx i nüxma tükü ngëmaxmä, rü Tupanapëxewa rü naxira. Rü ngëgumarüü ta i ngëma norü orexü na ixuxü, rü wüxi i íramarexü tama nixi. ¹⁰Rü guxüma i ngëma rü tá inayarüxo i ngëguma Tupanapëxewa ingugügi rü nüma tá guxüxüma tükü nacuëxü. ¹¹Yexguma chabuxgu ga chomax, rü wüxi ga buxürrüü chidexa, rü buxü nagu rüxüxügü charüxinü, rü tama meä chauäëxü chacuëx. Natürü yexguma marü chayexgu, rü nüxü charüxo ga guxüma ga yema chorü bucüma. ¹²Rü ngëma nüxma nüxü idauxü i Tupanachiga, rü ñoma wüxi i worua ya üxachametüxewa yigü idauxürrüü nixi na taxcëx naxëxü. Natürü yíxema rü tá aixcüma meä nüxüxüchi tadau ya Tupana. Rü nüxma rü írarüwatama nüxü chacuëx i guxüma i nachiga, ngëma na Tupana meäma choxü cuáxü. ¹³Rü nüxma rü nangëxma i tomaëxpüxi nacümagü i guxügutáma ngexmaxmä. Rü ñaägü nixi:

1 Rü Tupanaäxü tayaxögi

2 Rü nüxü itananguëëxü na nataeguxü ya Cristu

3 Rü nüxü tacuëx na tamüçüxü ingechaüxü.

Natürü ngëma tomaëxpüxtanüwa rü ngëma rümemaeëxü nixi na guxäxü ingechaüxü.

14

Ngëma tama nüxü icuáxü i nagawa na idexaxüchiga

¹Jrü naxcèx pedeüx na guxäxü pengechaüxü! Rü ngëgumarüü ta name nixi i naxcèx pedau i ngema tauvägä i naxcèx i Naäe i Üünexüwa ne ixxü. Rü ngëma cuëx i yexeraäcü penaxwaexü nixi na pexü natauxchaxü na nüxü pixuxü i Tupanaärü ore. ²Yíxema duüxü ya tama nüxü tacuáxü i nagawa idexaxe, rü Tupanamaä nixi i tidegagüxü rü tama i duüxügümaä, erü taxüma nüxü tacuëx na nüxü naxüchiga yixü. Rü Tupanaäe i Üünexü nixi i tükü idexaxü, natürü ngëma ore i nüxü tixuxü rü exüguxü nixi. ³Natürü yíxema nüxü ixuxü i Tupanaärü ore rü ngema yaxögüxü i ngüxëerüxü tixi, erü yexeraäcü cuëxwa tanangugüxü i ngëma ore rü tanataäëxü i ngëma yaxögüxü i ngexguma guxchaxü nüxü üpetügi. ⁴Rü yíxema duüxü ya tama nüxü tacuáxü i nagawa idexaxe, rü tümacëxtama nixi i ngema na yexeraäcü mea Tupanaäxü tayaxöxüçèx. Natürü yíxema nüxü ixuxü i Tupanaärü ore rü nüxü tixi na yexeraäcü Tupanaäxü yaxögüxüçèx i guxüma i yaxögüxü. ⁵Choma chierü chanaxwexe na guxäma i pema rü ngëma tama nüxü

pecuáxü i nagawa na pidexagüxü. Natürü yexeraäcü chanaxwèxe na duüxügümäa nüxü pixuxü i Tupanaärü ore. Erü ngëma to i nagawa na pidexagüxüärü yexera narümemäe na togümäa nüxü pixuxü i Tupanaärü ore. Natürü ngëma to i nagawa na idexaxü, rü name ega ngëma yaxögüxümaä nüxü ixuxgu na tacüchiga yïixü i ngëma dexa, na nümagü rü ta yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüxüçex. ⁶ Rü ngëmacex, Pa Chaueneëgük, rü ngëgxuma chi pexütaura chaxüxgu, rü chi to i nagawa chideaxgu, ⁷ rü tacüwa chi pexü namexü i ngëma? Natürü ngëgxuma chi pemaä nüxü chixuxgu i ngëma Tupana tükü nüxü cuëxexü, rü éxna ngëma chomatama nüxü chacuäxü na aixcüma yïixü, rü éxna ngëma éxüguxü i ñuxma Tupana tükü nüxü cuëxexü, rü éxna tacü rü to i nguxëetae i Tupanachiga, rü ngëma waxy nixi i pexü mexü. ⁸ Rü dütçax ngëma paxetaruü i quena rü éxna arpa! Rü ngëgxuma tåü chima texé meä napaüxgu, rü tåü chima nüxü tacuëx na tacügu tanapaxüxü. ⁹ Rü ngëma churaragü, rü ngëgxuma norü uwanügümäa nügü nadaixačačgu, ¹⁰ rü ñuxäcü tá nügü namexëe na nügü nadëjxüçex ega tama meä nangóagü ya yima corneta ya dëixcëx naxcëx çaxüne? Rü ngëgxumarüü ta pexü nangupetü. Rü ngëgxuma chi perü conümaä nüxü pixuxgu i dexa i taxüema nüxü cuáxü, ¹¹ rü ñuxäcü tá nüxü tacuëx na ñuxü ñaxüchiga yïixü i ngëma nüxü pixuxü? Rü ñoma ngürüanewa pidexagüxürüü tá pixigü. ¹² Rü aixcüma nixi i namuxü i nagagi i ñoma i nañanewa. Rü guxüma i ngëma nagagi rü name naxcëx i ngëma duüxügü i nawa idexagüxü. ¹³ Natürü ngëgxuma chi tama nüxü chacuëxgu i ngëma naga i to i duüxü chomaä nawa idexaxü, rü ngëma duüxüçex rü ñoma to i nachiüänecüäxrrüü chixi, rü chauxcëx rü ñoma to i nachiüänecüäx i duüxürüü nixi i nümax. ¹⁴ Choma nüxü chacuëx rü pema rü pexü nangúcha na pexü nangëxmaxü i ngëma nacümagü i Tupanaäe i Üünexü tükna äxü. Natürü name nixi i naxcëx pedau na guxüdäru yexera pexna naxääxü i ngëma nacümagü i namaä nüxü perüngüxüexü i guxüma i yaxögüxü na yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüxüçex. ¹⁵ Rü ngëmacex yíxema duüxü ya taxüema nüxü cuáxü i nagawa idexaxe, rü name nixi i Tupanana naxcëx taca na tükna naxääxüçex i cuëx na togümäa nüxü tixuxüçex na ñuxü ñaxüchiga yïixü i ngëma nüxü tixuxü. ¹⁶ Rü ngëgxuma chi taxüema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxegü, rü chauäe nixi i ngëma yumüxexü. Natürü chomatama rü taxuüma chacuëx na tacüchiga yïixü i ngëma. ¹⁷ Rü ñuxäcü tá chayumüxexü i ñuxmax? Rü marü name nixi ega taxüema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxegü, natürü chanaxwèxe i guxâma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chayumüxegü. Rü marü name nixi ega taxüema nüxü cuáxü i nagawa chawiyae, natürü chanaxwèxe i guxâma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chawiyae. ¹⁸ Erü ngëgxuma chi taxüema nüxü cuáxü i nagawa Tupanaxü quicuëxüčgu, rü yíxema duüxügü ya ngëma irüxñüeäxü, rü taxucüruwa cumaä wüxigu Tupanaxü ticuëxüügü, erü tama nüxü tacuëx na ñuxü ñaxüchiga yïixü i ngëma nüxü quixuxü. ¹⁹ Rü woo ngëma curü yumüxü rü namechexigü, natürü yíxema duüxügü ya ngëma irüxñüeäxü rü taxuüma i mexü nawa tayaxu ega to i nagawa quideaxgu. ²⁰ Tupanana moxë chaxä, erü perü yexera taxüema nüxü cuáxü i nagawa chidexa. ²¹ Natürü woo muxüma i ore i taxüema nüxü cuáxü i nagawa na chidexaxü, natürü ngëma yaxögüxüärü ngutaquëxegüwa rü chauxcëx rü narümemäe chi nixi ega woo noxre i ore i meäma nüxü icuáxüwa namaä nüxü chixuxgu i Tupanaärü ore na ngëmaäcü ngëmamaä meä chanangüexëexüçex. ²² Pa Chaueneëgük, tama name i ñoma buxügürüü chixri nagu perüxñüe i ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü. Rü narümemäe nixi i ñoma buxügürüü pegü pixigüexüe naxchèwü i ngëma chixexü, natürü ngëma perü inüwa rü penaxwèxe i duüxügü i marü yaxöörüü mea nagu perüxñüe rü nagu pexi i ngëma ore i pemaä nüxü chixuxü. ²³ Tupanaärü ore ga nuxkümaäxü ga norü orearü uruü ümatüxü rü ñanagürü:

"Rü nuä tá chanamugü i to i nachiüänecüäx i duüxügü na to i nagawa yadexagüxüçex namaä i ñaa Yudíugü i tama yaxögüxü. Natürü woo ngëmaäcü chanaxüxgu, rü tåüntama chauga naxñüe i ngëma Yudíugü i tama irüxñüeächačxü", ²⁴ ñanagürü ga Tupana. ²⁵ Rü ngëmacex ngëma na taxüema nüxü cuáxü i nagawa idexaxü, rü wüxi i cuëxruü nixi naxcëx i ngëma duüxügü i tama irüxñüeächačxü. Rü tama duüxügü i marü yaxögüxüçex nixi i ngëma. Natürü ngëma Tupanaärü orexü na ixuxü, rü duüxügü i marü yaxögüxüçex nixi na yexeraäcü meä Tupanaäxü yaxögüxüçex. Rü tama duüxügü i tama irüxñüeächačxüçex nixi i ngëma. ²⁶ Rü ngëgxuma chi pema i yaxögüxe pengutaquëxegü, rü guxä chima i nagawa pidexagügi, ²⁷ rü ñuxü ñaxü tá ega petanügu naxücxugü i wüxi i duüxü i ngëma iyarüxñüxü rü éxna wüxi i duüxü i tauta yaxöxi? ²⁸ Taux éxna i nagu ta naxñüxü na pexüägëxü i pema? ²⁹ Natürü ngëgxuma chi guxâma i pema nüxü pixuxgu i Tupanaärü ore, rü chi petanügu naxücxugü i wüxi i duüxü i tama yaxöxi rü éxna wüxi i duüxü i ngëma iyarüxñüxü, rü ta nüxü naxñü i ngëma Tupanaärü ore i nüxü pixuxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü nacuëx na nüma rü wüxi i pecaduäxü na yïixü. Rü nügugu tåtama ñarüxñü i ngëgxuma nüxü naxñü i ngëma nüxü pixugüexü. ³⁰ Rü ngëma chixexü i nüxücatama nüxü nacuáxü rü ta naxcëx ñicuëx. Rü nüma rü ngëxma tá nacaxäpüxü, rü ta

Tupanaxü niçuèxü. Rü tá nüxü nixu na aixcüma Tupana petanüwa nangëxmaxü.

Tama name i penaxixächiäxegü i perü ngutaquewa, rü name i meamare penaxü

²⁶ Dütex, Pa Chaueneégü, ñüxma tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tá penaxüxü ega ngëgxuma pengataquëxegü. Rü fluxre i pema rü marü name na Tupanaärü wiyaegu pewiyaegü, rü toteg rü tangüxéetäegü, rü toteg rü nüxü tixuxü i ngëma ore i Tupana tixü nüxü cuèxexü, rü toteg rü nawa tidexagüxü i naga i tama nüxü tacuëgxü, rü toteg rü tanangoxéegüxü i ngëma dexa i to i nagawa nüxü yaxugüxü. Natürü guxüma i ngëma rü tanaxwëxe i yaxögüxüarü nglixéecex na yïixü, na yexeraäcü yaxögüxüçex rü meä Tupanacex namaçexçex. ²⁷ Rü ngëgxuma to i naga i pema tama nüxü pecuáxüwa pidexagü, rü name nixi i taxre rü éxna tomaëxpüxicatama tidexagü. Rü tanaxwëxe i wüxiexira tidexa i noxri rü yixcama ya toteg. Rü ngëgxuma chi texé to i nagawa ideaxgu, rü name nixi na tangëxmaxü ya wüxiye ya nüxü ixuchigüxe na tacüchiga yïixü i ngëma ore i to i nagawa nüxü yaxuxü. ²⁸ Natürü ngëgxuma chi tatauxgu na texé nüxü ixuchigüxü na tacüchiga yïixü i ngëma ore i to i nagawa nüxü yaxuxü, rü narümemaë nixi na noxtacüma tama to i nagawa pidexagü i perü ngutaqueçewa. Rü narümemaë i wüxicigü tixica Tupanamaäxicatama bexma tidexa. ²⁹ Rü ngëgxumarüü ta ngëgxuma pengataquëxegü, rü name nixi i taxre rü éxna tomaëxpüxicatama nüxü tixi i Tupanaärü ore. Rü ngëma togü i ngutaqueçetanüxü rü name nixi na meä nangugüxü i ngëma ore. ³⁰ Natürü ngëgxuma chi iyadexayane i wüxi i duüxü, rü Tupana tünamaä ideaxgu ya toteg ya ngema rütoxe, rü name nixi na iyanachianexü i ngëma nüxira idexaxü na tidexaxüçex ya yixema duüxü ya Tupana tünamaä idexaxe. ³¹ Rü ngëmaäcü guxäma i pema na Tupana pemaä idexaxü, rü name nixi i wüxicigü ipenanguxéen na peva nanguxü na pidexagüxü i Tupanaärü ore. Rü ngëmaäcü i ngëma togü i ngutaqueçetanüxü rü tá Tupanachiga meä nangüe rü tá nataäegü. ³² Rü ngëmaäcü tanaxwëxe i meäma tünamaäma itacuëx ya wüxicigü ya yixema Tupanaärü orexü ixuxe. ³³⁻³⁴ Erü perü ngutaqueçegü rü Tupana nanaxwëxe na meä penaxüxü i guxüma, rü tama nanaxwëxe na ngema pexäugatanüxü rü pegü ipetüexéexü. Rü guxüma i togü i yaxögüxüälarü ngutaqueçegüwa rü marü nüxü nayapue na tama yadexagüxü i ngexü. Rü name nixi i pema rü ta ngëmaäcü penaxü, erü nachuxu na yadexagüxü i ngexü i ngutaqueçegüwa. Rü name nixi na yatiügä naxinüexü i ngexü, ngëma Tupanaärü ore tixü muxürü. ³⁵ Rü ngëgxuma chi tacüxü nacuächaügä i wüxi i ngexü, rü name nixi i nachiüwatama natena naca i nachiga i ngëma. Erü wüxi i äne nixi ega ngutaqueçewa yadeaxgu i wüxi i ngexü. ³⁶ Pa Corítiucüäxgü, name nixi na nüxna pecuëxächiexü na tama pewxira ne naxüxü i Tupanaärü ore. Rü tama pexicatama nixi i penayauxgüxü i ngëma. ³⁷ Rü ngëgxuma chi texé tügügu rüxñügu na Tupanaärü orearü uruü tiixü rü éxna tügügu tarüxñügu na Tupanaäe i Üünexü tixna naxäxü i tacü rü cuëx, rü name nixi i nüxna tacuëxächi na törü Coriarü ore yïixü i ñaa ore i pexcex chaxümatüxü. ³⁸ Natürü ngëgxuma chi texé tama nüxü cuächaügä i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü name nixi i tama tixü pecuächaü. ³⁹ Rü ngëmacex, Pa Chaueneégü, rü Tupanana naxcex pecä i cuëx na meäma nüxü pixuxüçex i norü ore! ⁴⁰ Rü tama penachüxu na to i nagawa yadexagüxü i duüxügä! Rü perü ngutaqueçegüwa, rü name nixi na meä penaxüxü i guxüma. Rü tama name i ngëma pexäugatanü rü pegü ipetülexéen.

15

Cristu na yuwa írudaxüchiga

¹ Rü ñüxmax, Pa Chaueneégü, rü chanaxwëxe i nüxna pecuëxächie i ngëma Tupanaärü ore i tixü maxëxéexü ga pemaä nüxü chixuxü. Rü yematama ore nixi ga pema peyauxgüxü. Rü ñüxmax rü ngëmatama oregagu nixi i meä peyaxögüxü. ² Rü ngëma oregagu nixi i pevä nangëxmaxü i maxü i taguma güxü, ega aixcüma guxüguma peyaxögüamagu. Natürü ngëgxuma tama guxüguma peyaxögü, rü natüçexämamare nixi i ngëma perü ö. ³ Rü yexguma noxri petanüwa changuxgu, rü yema nüxira pevä changuxéexü nixi ga yema chaxira togü choxü ngüxéexü na Cristu rü törü pecaducex nayuxü, ngëma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxürü. ⁴ Rü yexgumarüü ta pevä changüexéen na ñuxäcü inatëgxüäxü, rü ñuxäcü norü tomaëxpüx ga ngunexügä rü wena na namaxüxü, ngëma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxürü. ⁵ Rü yexgumarüü ta pevä changüexéen ga ñuxäcü Pedrucëna nangóxü ga Cristu, rü ñuxäcü yixcüra rü norü ngüexügä ga yamugüxüçex na nangóxü. ⁶ Rü yemawena ga Cristu rü noxtacüma 500 arü yexera ga yaxögüxüçex nangox. Rü muxüma i ngëma duüxügä rü ñuxma rü ta namaxë, natürü nümaxü rü marü nayue. ⁷ Rü yemawena rü Chaütiägucex nangox, rü yixcama guxüma ga yema togü ga ngüexügüçex nangox. ⁸ Rü düxwa chowa inayacuëx ga chauxcex rü ta na nangóxü, woo ngürüächimare nixi ga yema, ngëgxumarüü i wüxi i buxü i tautama norü ngunexüwa nanguyane buxürü. ⁹ Rü choma rü guxüma i ngëma togü i Tupana

imugüxüttüüwa chaxü. Rü ngemacex tama name i Tupana imuxümaä choxü naxugüxü i duüxügü, yerü nawe chingechigü ga Tupanaäru duüxügü rü poraäcü chixexü chaxü.¹⁰ Natüru ga Tupana rü chomaä namecümä, rü ngemacex i ñuxma rü choxü pedau na facü chiiçü rü ñuxäcü na chiiçü. Rü yema chomaä na namecümäxü rü tama natücxemä nixi. Yerü choma rü guxü ga togü ga yamugüxüllärü yexera chanaxü ga Tupanaäru puracü. Natüru tama chauechama chanaxü ga yema puracü, natüru Tupana ga chomaä mécumacü rü chomaä puracücmü nixi ga naxüci ga yema puracü na nüxü chixuxülcex ga norü ore.¹¹ Natüru i ñuxma rü nüetama nixi ega woo choma chixigü rü éxna togü yixigü ga pemaä nüxü ixuxü ga yema ore. Yerü yema ore ga pemaä nüxü tixuxü, rü Tupanaäru ore i tixü maxexëexü nixi, rü yema nixi ga pixögxü.

Nuxäcü wena tá namaxé i duüxügü i yuexü

¹² Marü pemaä nüxü tixu na Cristu rü yuwa ínadaxü. ¿Rü tüxcüü ñuxre i pema rü ñaperügü:

“Yuexü rü tagutáma wena namaxé”, ñaperügü? ¹³ Rü ngëxguma chi ngëma yuexü rü tagu chima wena namaxegü rü yima Cristu rü tåü chima wena namaxü. ¹⁴ Rü yexguma chi Cristu tama wena maüxgu, rü ngëma ore i nüxü tixuxü i nachiga rü taxuwa chima name, rü natücxemamare chi nixi i perü ö. ¹⁵ Rü ngëxguma chi ngëmaäcü yixigü, rü toma i Tupanaäru orearü uruügü rü dorateëgxüllärü tixigü. Erü nüxü tixu na Tupana Cristuxü wena maxexëxü. Rü ngëxguma chi tama aixcümä yixigü na wena namaxexü i yuexü, rü chi wüxi i dorarame nixi na Tupana Cristuxü wena maxexëxü. ¹⁶ Rü ngëxguma chi ngëma yuexü rü tagu chima wena namaxegü, rü ga Cristu rü chi ta tåü chima wena namaxü. ¹⁷ Rü yexguma chi Cristu tama wena maüxgu, rü natücxemamare chi nixi i peyaxögüxü, rü ñuxma rü chi ta perü pecadugagu ipeyarütaixe. ¹⁸ Rü chi ngëmaäcü yixigü rü ngëma duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü i marü yuexü, rü chi ta tåü chima nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁹ Rü ngëxguma chi fioma i maxüçexicatama yixigü na Cristuaxü yaxögüxü, rü chi guxü i togü i duüxügüllärü yexera tangechaüttüügü. ²⁰ Natüru aixcümäxüchi nixi ga Cristu ga yuwa na ínadaxü. Natanüwa i guxüma i ngëma yuexü i yixcüra tá írudagüxü, rü Cristu nixi ga namaä inaxügüci na ínadaxü, yerü nüma nixi ga nüxira wena namaxüxü. ²¹ Rü yexgumarüü wüxi ga yatügagu na nayuexü ga duüxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi na wüxi i yatügagu wena namaxexü i ngëma marü yuexü. ²² Rü ngëma na Adáügagu guxäma na yuexü, rü ngëxgumarüü ta Cristugagu tá namaxexü i guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü. ²³ Natüru wüxicigü tá túmawa nangu na wena tamaxüxü. Rü Cristu nixi ga nüxira maxüci. Rü ngëxguma wena nüma naxüxgu i nümax, rü ngëxguma tá nixi i wena namaxexü i ngëma duüxügü i noxrü ixígüxü. ²⁴ Rü ngëmawena tá nixi i nagüxü i naäne. Rü ngëxguma tá nixi ya Cristu i nüxü naporamaëxü i guxüma i norü uwanügü. Rü ngëxguma tá nixi i Nanatü ya Tupanana naxäaxü i guxüma na nüma namaä inacuáxülcex. ²⁵ Erü nüma ya Cristu rü äexgacü tá nixi ñuxmatata nüxü naporamaë i guxüma i norü uwanügü. ²⁶ Rü ngëma nawa iyacuáxü i norü uwanü i tá nüxü naporamaëxü, rü yu nixi. ²⁷ Yerü Tupana rü marü Cristumëxewa nanayexmagüxexü ga guxüma. Natüru woo Tupanaäru ore nüxü ixuxgu na Cristumëxewa nangëxmagüxü i guxüma, natüru nümatama ya Tupana rü tama Cristumëxewa nangëxma. Yerü nüma ga Tupana nixi ga Cristumëxewa nayexmagüxexü i guxüma. ²⁸ Rü ngëxguma guxüma Cristumëxewa ngëxmagü, rü ñuxüchi nümatama ya Cristu ya Tupana Nane rü tá Nanatümxexü nügü nangëxmaxexü. Yerü nüma ga Tupana nixi ga Cristumëxewa nayexmagüxexü i guxüma. Rü ngëmaäcü ya Tupana rü guxüma tá inacuex. ²⁹ Rü nangëxma i ñuxre i duüxügü i petanüwa i Tupanagaegagu yuexüchicüü ibaüxü. ¿Rü tüxcüü ngëma naxügü? Rü ngëxguma chi tama wena namaxegü i duüxügü i yuexü, ¿rü tüxcüü ngëma yuexüchicüü inabai? ³⁰ ¿Rü tüxcüü i toma rü guxüguma äüçümäxüwa tangëxmagü? ³¹ Pemaä nüxü chixu, Pa Chauenegüxü, rü guxü i ngunexügu rü äüçümäxüwa changëxma, rü tama nüxü chacuex i facü rü ngunexügu Tupanaäru oreagagu tá na chayuxü. Rü ngëma rü aixcümäxüchi nixi, ngëxgumarüü na aixcümä yüñü na choxü nangëxmaxü i wüxi i taäe i taxü i ñuxma na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü peyaxögüxü. ³² Choma rü nuä Epéchiwa rü Tupanaäru orechigagu chorü uwanümaä poraäcü togü tachoxügagü. Rü ñoma naexü i idüraexümaä togü tadëixüruü tixigü. ¿Natüru facüwa choxü namexü ga yema ega chorü maxü i ñoma i naänewa choxü ngëxmaxülcexicatama yixigü? Rü ngëxguma chi aixcümä yixigü na tama wena namaxexü i yuexü, rü marü name i ñatarügü:

“¡Ngíxä tachibüe rü taxaxegü, erü paxa tå tuyé!” ñatarügü. ³³ ¡Natüru tåütmá nawe perüxi i ngëma duüxügü i ngëmaäcü chixri idexagüxü! Erü aixcümä nixi i ngëma ore i ñaxü:

“Rü texé ya chixexü i duüxümaä ämütüxe, rü tixü inayanaxoxëe i tümacümagü i mexü”, ñaxü. ³⁴ Rü name nixi i meä pegüäegü perüxiñüe rü nüxü perüoxe i ngëma perü chixexügü. Rü wüxi i perü äne nixi na pemaä nüxü chixuxü rü ñuxre i pema rü tama aixcümä Cristuarü duüxügü pixögxü rü tama aixcümä Tupanaxü pecuëxgüxü.

Ñuxäcü wena namaxë i yuexügü

³⁵ Natürü ngürüächi tá texe pexna taca rü ñatarügü pexü:

“³⁶ Ñuxäcü tá wena namaxë i yuexü? ³⁷ Rü nañuxraňxü i naxünemaä tá ínadagüxü?” ñatarügü tá pexü. ³⁸ Pa Duňxü i Ngéädemarexü jru düçax! Rü ngëxguma wüxi ya nanetüchire itoxgu, rü nüma ya yima naxchire rü nayu na ngemaäcü naxüxüçex i ngëma nametü. ³⁹ Rü ngëma waixümügi itoxü, rü tama marü nanetü ixixü nixi, natürü naxchire nixi ya yima itoxüne woo triguchire rü éxna ngexürüxüçumare i to i nanetüchire yixüg. ⁴⁰ Rü ngëxguma marü inatoxguwena, rü Tupana nixi i yanaxüxüçü ya yima nachire na nüma nanaxwëxexüäcüma yiixüçex i ngëma nanetü. ⁴¹ Rü tama guxü i naxünegü nawüxi. Rü duňxüçüne rü nanatoraxü, rü naëxügüçüne rü to nixi, rü werigüxüne rü to nixi, rü choxningüçüne rü to nixi. ⁴² Rü ngëxgumarüü ta nangëxma i naxünegü i daxüguxü i naâneçüäx, rü nangëxma i naxünegü i ñoma i naâneçüäx. Rü ngëma daxüguxü i naâneçüäx i naxünegü rü nüxü nangëxma i noxrtüama mexü, rü ngëma ñoma i naâneçüäx i naxünegü rü to nüxü nangëxma i noxrtüama mexü. Natürü tama nawüxi i ngëma norü mewa. ⁴³ Rü üexcüär yauracüü rü tama namaä nawüxi i tauemacüär yauracü. Rü woramacüär yauracüü rü to nixi. ⁴⁴ Rü nügtütanüwa ya woramacürgü, rü tama nawüxi i norü yauracüüwa. ⁴⁵ Rü ngëxgumarüü tá ta naxüpetü namaä i naxünegü i ngëma duňxügü i yuexü. Erü ngëma naxüne i noxri nüxü ngëxmaxü rü iyarüoxwëxü nixi. Natürü ngëma naxüne i tá nüxü ngëxmaxü i ngëxguma wena namaxëgu, rü ngëma rü tagutáma inayarüxo. ⁴⁶ Rü ngëma naxüne i yuxü rü taxuwama name i ngëxguma inatëgxux. Natürü ngëxguma wena namaüxgu rü tá namexëchi. Rü ngëma naxüne i ñuxma turaxü rü ngëxguma wena namaüxgu rü tá napora. ⁴⁷ Rü itanatëx i ngëma naxüne i ñoma i naâneçüäx ixixü. Natürü ngëxguma inadaxgu, rü daxüçüäx i naxüne tá nixi. Rü ñuxma na nangëxmaxü i naxüne i ñoma i naâneçüäx rü ngëmawa nüxü tacuèx na nangëxmaxü ta i naxüne i daxüçüäx. ⁴⁸ Tupanaäär ore i ümatüxüwa rü ñanagüü:

“Guma nüxiraücü ga yatü ga Adáü rü nüxü nayexma ga ñoma ga naâneçüäx ga naxüne ga paxaächi maxüxü”,

ñanagüü. Natürü ya Cristu rü daxüçüäx nixi. Rü nüma nixi i tüxna naxääxü i maxü i taguma güxü. ⁴⁹ Noxri rü tüxü nangëxma i ñoma i naâneçüäx i taxüne. Natürü yixcama i Tupana tá tüxna nanaxää i to i taxüne i daxüçüäx ixixü. ⁵⁰ Guma nüxiraücü ga yatü ga waixümüwa ücü, rü ñoma ga naâneçüäx nixi. Natürü törü Cori ya Cristu rü daxüguxü i naâneçüäx nixi. ⁵¹ Rü ngëma taxünegü i ñoma i naânewa tüxü ngëxmaxü, rü guma Adáüxüne ga waixümüwa ücürüü nixüg. Natürü ngëma naxünegü i daxtüwa nüxü ngëxmaxü i duňxügü, rü Cristuxünerüü nixüg. ⁵² Rü ngëxgumarüü na Adáü ga waixümüwa ücürüü na yixü i taxüne, rü ngëxgumarüü tá ta Cristu ya daxüwa ngëxmacüürü nixi i taxüne i yixcüra. ⁵³ Rü düçax, Pa Chaueneëgüx, pemäa nüxü chixu rü ñaa taxüne i namachinacexü rü naxchinëxäncex, rü taxucürtüwa Tupana äexgacü iyixüwa nangu. Erü ngëma iyarüoxü, rü taxucürtüwa Tupanaxürtüwa i ngextä taxuüma iyarüoxüwa nixücu. ⁵⁴ Natürü chanaxwëxe na nüxü pecuáxü i wüxi i ore i ëxüguxü ga noxri Tupanaxücatama nüxü cuáxü. Rü düçax, fäütáma guxä tayue, natürü guxäxüne rü tá naxüchicü. ⁵⁵ Rü ngürüächimare wüxi i peäxëtüga tá nixi i ngëma na naxüchicüü i taxüne i ngëxguma naâneär guxgux naxägagu ya corneta. Rü tá naxäga ya yima corneta, rü ngëxguma i ngëma duňxügü i yuxü rü tá ínarüdagü na tagutáma wena nayuexüçex. Rü yixema na imaxëxü rü tá naxüchicü i taxünegü. ⁵⁶ Erü ngëma taxüne i yuxwëxexü rü woetama tama taixü rü tá naxüchicü. Rü wüxi i ngexwacaxüxü i naxüne i aixcüma taixü rü tagutáma yuxü tá nixi. ⁵⁷ Rü ngëxguma ngëmaäcü naxüchicü i taxüne i yuxwëxexü, rü tüxü nangëxmagu i taxüne i ngexwacaxüxü i taguma yuxü, rü ngëxguma tá nixi i yanguxü i Tupanaäär ore i ümatüxü i ñaxü:

“Marü inayarüxo na nayuexü i duňxügü. Rü Tupana rü marü yuxü narüyexera. ⁵⁸ Rü düçax, Pa Yux, ¿ngëxü i curü pora i namaä toxü curüyexeraxü? ⁵⁹ Rü ngëxü i ngëma cuxne i namaä toxü cudeèxü?”

ñanagüü i ngëma Tupanaäär ore. ⁶⁰ Rü ngëma naxne i yu, rü pecadu nixi. Erü ngëma pecadu nixi i naporaxëexü i ngëma yu na tüxü nadëixüçex. Rü ngëma mugü ga Moiché ümatüxü nixi i naporaxëexü i pecadu, erü woo namegxu i ngëma mugü, natürü taxucürtüwama texé aixcüma tayanguxëe. ⁶¹ Natürü name nixi i Tupanana moxë taxä yerü nüma nanamu ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu na ngëma yuxü tüxü naporamaëxëexüçex. ⁶² Rü ngëmacex, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, rü name nixi i meä peyaxögüama rü taguma ípenatëx i Tupanaäär ore. Rü name nixi i guxüguma meä penaxü i törü Coriarü puracü, erü pemäa nüxü pecuëx rü ngëma puracü i nüxü pexüxü, rü tama natüçexma nixi.

¹Rü ñuxma tá pemaä nüxü chixu i nachiga i ngëma diéru i penutaquëxexü na namaä nüxü perüngülxëegüxüçex i taeneëgü i yaxögüxü i Yudéaanewa ngëxmagüxü. Rü ngëma yaxögüxü i Gárataanewa ngëxmagüxü rü marü namaä nüxü chixu na ngixü nanutaquëxegüxü i ngëma diéru. Rü chanaxwëxe i pema rü ta ngëgxumarüü penaxü. ²Rü ngema diéru i perü puracüwa ngixü peyaxucüwa rü guxcü i yüxülarü ngunexügu rü tá ngixü pexä i ngëma diéru i Tupanaaru ixíç. Rü ngimaä tá petanüwa na tama ngëgxuma ngema changuxguama ngixü na pedexüç. ³Rü ngëgxuma petanüwa changuxgu, rü tá chanaxümatü i ñuxü i poperagü naxcex i taeneëgü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü. Rü ñuxüchi ngëma poperamaä tá Yerucharéüwa chanamugü i ngëma duüxügü i pema nüxü pexunetaxü na ngema ngixü nangegüxüçex i ngëma diéru i taeneëgùcex ngixü penutaquëxecü. ⁴Rü ngëgxuma chi choxü natauxchagu na ngema Yerucharéüwa chaxüxü, rü nümagü rü tá wüxigu chomaä ngëma naxü.

Pauru nagu narüxñü na Corítiuwa naxüxü

⁵Choma rü Machedóniäähnewa tá chaxüpetü na íchayadauxüçex i taeneëgü i ngëma ngëxmagüxü. Rü ngëmawena rü tá petanüwa changu na pexü íchayadauxüçex. ⁶Rü ngürüächi tá ñuxre i ngunexügu ngëxuma petanüga charüxäüx, rü bexmana ngürüächi ngëma petanüwa tá chanangupetüxéé ya mucü. Rü ngëgxuma rü tá pexü natauxcha na choxü perüngülxëegüxü na ngëma íchaxüxchaüxüwa chaxüxüçex. ⁷Erü tama chanaxwëxe i paxaächimare pexü chadau. Natüru petanüga charüxäüxchaü i ñuxre i ngunexü ega chi norü ngúchaxü yixíxgu ya törü Cori. ⁸Natüru nuä Epéchiuarü ñänewa tá changëxma ñuxmatáta Pëtecöstearü ngunexüwa nangu. ⁹Erü nuä rü törü Cori poraäcü choxü nanatauxchaxéé na nüxü chapuracüxüçex rü nüxü yaxögüxüçex i muxüma i duüxügü woo namu i ngëma tama naxwëxegüxü na nuä chapuracüx. ¹⁰Rü ngëgxuma chi Timutéu petanüwa nguxgu, rü chanaxwëxe i meäma penayaxu na petanüwa nataäéexüçex. Erü nüma rü ta chauxrüü törü Coriarü puracüwa napuracü. ¹¹Rü ngëmacex tama chanaxwëxe i texé petanüwa nüxü taxoe. Natüru chanaxwëxe i nüxü perüngülxëé na taäéäcumü nuä naxüxü na choxü iyadauxüçex. Erü poraäcü íchananguxéé na nuä nanguxüçex namaä i ngëma togü i taeneëgü. ¹²Rü ngëma taeneë i Aporu rü poraäcü nüxü chaceëxü na petanüwa iyadauxüçex namaä i ngëma togü i taeneëgü. Natüru tama ngema naxüxchaü i ñuxmax. Natüru ngëgxuma naxächicagu rü tá ngema naxü.

Pauru nüxü narümxoxë ga yema yaxögüxü

¹³Rü pexuäegü na taxuüma i chixexügu peyixüçex! ¡Rü meäma peyaxögüama woo tacü pexü üpetügi! Rü name nixi i peporaeama rü taxucëxma pemuüë. ¹⁴Rü guxüma i ngëma pexüxü, rü name nixi i pegü pengechaügüäcumü penaxü. ¹⁵Rü dütäx, Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuëx na Estéfanatanüxügü yixü ga nüxira yaxögüxü ga Acayaanewa. Rü meäma nüxü pecuëgxü na ñuxäcü poraäcü taeneëgü i yaxögüxü na nangüxéegüxü. ¹⁶Rü chanaxwëxe i naga pexinüe i ngëma duüxügü i Estéfanatanüxügürüü ixígxü. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwëxe i naga pexinüe i guxüma i ngëma duüxügü i ñaä Tanatüarü puracüwa paracüxü rü ngüxéëtaegüxü. ¹⁷⁻¹⁸Rü ñuxma na taxucüwama chauxütawa pengëxmagüxü, rü wüxi ga chorü taäé nixi na nüma naxüxü ga taeneëgü ga Estéfana rü Fortunato rü Acáicu. Rü yema taeneëgü ga nüma ixü rü pexü nixuchigagü rü yemaäcü choxü nataäéëegü ga yema pexü na nataäéëegüxürüü. Rü tanaxwëxe i naga pexinüe rü nüxü pengechaü i ngëma duüxügü i ngëmagürüü ixígxü. ¹⁹Rü guxüma i taeneëgü i yaxögüxü i Áchiaaneäärü ñänegüwa ngëxmagüxü, rü moxë pexcëx ngema namugü. Rü Aquiru rü Prisila rü guxüma i ngëma yaxögüxü i Aquirupatawa ngutaquëxegüxü, rü moxë pexcëx ngema namugü naegagu ya törü Cori. ²⁰Rü guxüma i taeneëgü i nüma ngëxmagüxü rü moxë pexcëx ngema namu. Rü chanaxwëxe i wüxichigü i pema rü pegü pengechaügüäcumü pegü perümxegü. ²¹Choma i Pauru rü choxmëxmaätama pexcëx chanaxümatü i ñaä chorü moxë. ²²Rü ngëgxuma chi texé tama törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü ngechaügu, rü Tupana tá tükü napoxcu. Rü paxa tá ínangu ya törü Cori. ²³Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxéé.. ²⁴Rü guxüma i pema, rü poraäcü pexü changechaüläcumü pexü charümöxë naegagu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA CORÍTIUCÜÄX GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Corítiuwa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneegü i Corítiucüäxgü i Tupanaaxü yaxögüxü, rü Pa Chaueneegü i Guxüma i Acayaanewa Ngëxmagüxü, choma i Pauru nixi pexcèx chanaxümatüxü i nña popera wüxigu namaä i taeneä i Timutéu. Rü choma nixi i Tupana choxü yaxuxü na Ngechuchu ya Cristu choxü muxü na nüxü chixuxücèx i norü ore. ² Rü tanaxwèxe na Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexna nanaxä i norü ngechaxü rü norü taäexü.

Pauru rü ngúxü ninge

³ Rü toma rü nüxü ticuëxüülgü ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Erü nüma nixi ya Tanatü ya nüxü ingechaütümüülgü i rü törü Tupana ya guxüguma tükü taäexëecü. ⁴ Rü nüma ya Tupana rü toxü nataäexëe i ngëxguma ngúxü tingexgu, na toma rü ta tanataäexëegüxüdcèx i ngëma togü i duülxügü i ngúxü ingegüxü. Rü ngëmaäcü ngëma Tupana toxü na taäexëexüruü toma rü ta tanataäexëegü i ngëma togü i duülxügü. ⁵ Rü nüxüma na Cristurüü poraäcü ngúxü tingegüxü, rü ngëgxumarüü nümatama poraäcü toxü nataäexëe. ⁶ Rü ngëmacèx, ngëgxuma toma ngúxü tingegügü, rü ngëmaäcü toxü nangupetü na pema rü pexü nangëmaxüdcèx i perü taäe rü perü maxü i taguma gúxü. Rü ngëgxuma Tupana toxü taäexëegü, rü ngëmaäcü tomaä nanaxü na pema rü ta pexü nangëmaxüdcèx i perü taäe rü yaxna namaä pexñüexüdcèx i ngëgxuma ngëmatama ngúxü i toma tingegüxü pexü ngëxmagu. ⁷ Toma rü aixcüma tayaxögü na pema rü tagutáma ípenatáxü i Tupanaäü ore. Erü nüxü tacuëx rü ngëma na toxrüü ngúxü pingegüxü, rü ngëgxumarüü tá ta toxrüü pexü nangëxma i ngëma taäe i Tupanawa ne üxü. ⁸ Pa Chaueneegü, tanaxwèxe i nüxü pecuëx na ñuxre ga guxchaxügü toxü ngupetüxü ga Áchiaanewa. Rü yema na poraäcü toxü naguxchaxü, rü dëuxwa marü tama namaä taporae, rü nagu tarüxiñüe na marü tăutáma tamaxëxü. ⁹ Rü nagu tarüxiñüe rü ñoma yuwa taxixüruü tixigü. Natürü yemaäcü toxü naxüpü, erü Tupana ya yuexüxü írudagüxëecü toxü nangülexëeħaň na nüxücatama nüxü nangëmaxü i pora na yuwa toxü ínanguxüxëexüdcèx, rü taxucüruwama togütama na ítanguxüxëexü. ¹⁰ Rü Tupana rü toxü ínanguxüxëe nawga yema guxchaxü ga yuwa toxü gagüchaħxü. Rü ngëgxumarüü tá ta toxü ínanguxüxëe nawga i nña taxü i guxchaxü i ñuxma toxü ngëxmaxü. Rü aixcüma tayaxögü na nüma rü guxügutáma ngëmaäcü toxü nangüxëexü. ¹¹ Natürü tanaxwèxe i pema rü perü yumüxëmaä toxü perüngüxëe. Rü ngëgxuma chi ngëmaäcü penaxügx, rü muxüma i duülxügü rü tá Tupanana moxë naxägü naxcèx i ngëma na ñuxäcü toxü nangüxëexü.

Tixcüü tama Corítiuwa naxü ga Pauru

¹² Nangëxma i tacü i toxü taäexëexü. Rü ngëma nixi na toöewa nüxü tacuáxü na ñoma i naânewa rü aixcüma Tupana naxwèxexüäcüma meä tamaxëxü. Rü pepëxewa nixi ga guxüärü yexera yemaäcü tamaxëxü. Natürü tama togagu nixi ga yema, yerü Tupana ya tomaä meçümäcü nixi ga toxü rüngüxëecü na yemaäcü pepëxewa tamaxëxüdcèx. ¹³⁻¹⁴ Rü yema poperagü ga pexcèx taxümatüxüwa, rü nataxuma ga tacü ga icúxü. Natürü yema toma tamaxëxüäcüma nixi ga pexcèx tanaxümatüxü na yemawa meä nüxü pecuáxüdcèx na ñuxäcü tixigüxü. Rü woo i ñuxma rü tama aixcüma meä toxü na pecuáxü, natürü chanaxwèxe i wüxi i ngunexügü rü aixcüma meä toxü pecuëx. Rü ngëgxuma meä toxü pecuëxgu rü pema rü tamaä petaäegü i ngëgxuma ínanguxgu ya törü Cori ya Ngechuchu, rü ngëgxumarüü i toma rü támata pemaä tataäegü. ¹⁵⁻¹⁶ Rü yemagu charüxiñüxüdcèx nixi ga noxri ga pexüitawa na chaxüchaħxü na pexü íchayadaħxüdcèx rü yemaäcü pexü na charüngüxëexüdcèx. Rü nagu charüxiñü ga Machedóniāñewa chaxüxgu na pexütagu íchidaħxü, rü yexguma Machedóniāñewa ne chaxüxgu rü wenaxarrü pexütagu íchidaħxü. Rü yemaäcü chanaxüchaħxü, yerü nagu charüxiñü na yemawena choxü perüngüxëexü na Yudéanewa chaxüxüdcèx. ¹⁷ Bexmana pema nagu perüxiñüegü rü tama aixcüma chayanguxëegaäcüma nagu charüxiñü ga yema pexüitawa na chaxülegaxü. ¹⁸ Éxna pema nagu perüxiñüegü rü ñoma wüxi i duülxü i tama Tupanaaxü yaxöxürüüäcüma chamaxü, rü “Ngü” ñacharügħiħiréx woo tama chayanguxëegagü i ngëma nüxü chixuxü? ¹⁹ Natürü Tupana toxü nacuëx na aixcüma yüixü i ngëma torü ore ega pemaä itaxunetagu. ²⁰ Erü yima Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nane ga guma Ħiribánu rü Timutéu rü choma pemaä nüxü tixuchigacü, rü ore i aixcüma ixixülxüxicatama nixu. Rü nüma rü aixcüma nayanguxëe i ngëma nüxü yaxuxü. ²¹ Rü Cristu nixi ya yima yanguxëecü ga guxüma ga yema unetagü

ga Tupana nuxcümamaxüchi nüxü ixuxü. Rü ngëmacèx ngëxguma Ngechuchuégagu Tupanaxü icuèxüügügü, rü ñatarügügü:

“Rü aixcüma nixi i ngëma”, ñatarügügü. ²¹ Rü ñuxma na Cristuarü duüxügü ixígüxü, rü Tupana nixi ya toxü poraexéecü rü pexü poraexéecü na taguma Cristuna ixígachixüçex. Rü nümatama nixi ga tükü nadexü na noxrü ixígüxüçex. ²² Rü nüma ya Tupana rü naega tagu naxü erü törü yora nixi. Rü nüma rü tükna nanamu i Naäe i Üünexü na wüxi i törü cuèxruü yíixüçex, rü ngëmawa nüxü icuáxüçex na yixcüra tá tükna naxääxü i muxüma i to i mexügü. ²³ Pema nüxü pecuëx ga noxri rü Corítiuwa chaxüchä, natürü tama yéma petanüwa chaxü yerü tama chanaxwèxe na pexü changechaügxüexü. Rü yemacèx tama pexütawa íchayadau, yerü tama pexü chingagüchaü. Rü Tupana nüxü nacuëx na aixcüma na yíixü ga yema. ²⁴ Rü tama tanaxwèxe na pexü tamuxü na ñuxäcü tá Tupanaäxü peyaxögüxü. Erü pema rü marü aixcüma meäma peyaxögü. Natürü ngëma tanaxwèxexü nixi na pexü tarüngüxüegüxü na yexeraäcü petaäegüxüçex.

2

¹ Rü yemacèx nixi ga tama wena pexütawa chaxüxü, yerü tama chanaxwèxe ga pexü na changechaügxüexü. ² Erü ngëxguma chi pexü changechaügxüegü, ¿rü texé tá choxü tataäexëe? ¿Rü ñuxäcü tá choxü petaäexëe, ega pexü changechaügxüegü? ³ Rü yemacèx nixi ga yemaäcü pexcèx popera chaxümatüxü na penamexëegüxüçex i perü guxchaxügü naxüpa na pexütawa chaxüxü. Yerü tama chanaxwèxe ga yexguma chi yéma chaxüxü na choxü pengechaügxüexü. Erü pema nixi i chanaxwèxexü na choxü petaäexëegüxü. Rü aixcüma nagu charüxüñi rü ngëxguma choma chataäexü rü pema rü tá ta petaäegü. ⁴ Rü yexguma pexcèx chanaxümatüga yema popera, rü poraäcü chanaxiächiä, rü düxwa yema chorü ngechaümaä chaxaxu. Natürü tama pexcèx chanaxümatü na pexü changechaügxüexüçex, natürü pexcèx chanaxümatü na nüxü pecuáxüçex na ñuxäcü poraäcü pexü changechaülxü.

Pauru rü nüxü nüxü nangechaü ga yema duüxü ga chixexü namaä üxü

⁵ Rü yema yatü ga choxü ngechaügxüexü, rü tama choxüxicatama nixi ga nangechaügxüexü, natürü pexü rü ta nangechaüxü. Natürü tama chanangupetüxüexüchaxü na pexna chaxü i ngemachiga. ⁶ Rü yema pocxu ga nüxna pexäxü ga yema duüxü ga yexguma pengutaquëxegü, rü chauxcèx rü marü name na ngëxicatama na yíixü. ⁷ Rü ngëmacèx i ñuxma rü chanaxwèxe i nüxü nüxü pengechaü i norü chixexü rü nüxü perüngüxüexü na tama yexeraxü i chixexüwa nagaäxüçex i ngëma norü ngechaü. ⁸ Rü ngëmacèx chanaxwèxe i we-naxäru noxrirüü nüxü nüxü pedauxëe na aixcüma nüxü pengechaüxü. ⁹ Rü yemacèx nixi ga yemachiga marü pexcèx chanaxümatüxü, yerü pexü chaxüchä, rü nüxü chacuächä, ngoxi marü aixcüma chauga pexñinü. ¹⁰ Rü ñuxma pemaä nüxü chixu rü yíxema pema tükü nüxü pengechaüxü i tumbaärü chixexü, rü choma rü tá ta tükü nüxü changechaü. Rü ngëxguma chi tacü rü chixexüxü tükü changechaügu, rü pegagu nixi i Cristupéxewa tükü nüxü changechaüxü i ngëma. ¹¹ Rü ngëmaäcü chanaxü na tama nayoxniëxüçex i Chataná na chixexügu tükü nayixëexüçex. Erü yixema rü meäma nüxü tacuëx i nacüma i Chataná na ñuxäcü chixexügu tükü nayixëexüächäxü.

Tróaarü iännewa rü nanaxiächiä ga Pauru

¹² Rü yexguma Tróaarü iännewa changuxgu na nüxü chixuxüçex ga Cristuarü ore, rü poraäcü choxü natauxcha na yéma törü Coriaxü chapuracüxü. ¹³ Natürü tama aixcüma chataäe ga yéma, yerü tama yexma nüxü chayangau ga taeneë ga Titu. Rü yemacèx nüxü charümöxë ga yémacüäx ga duüxügü, rü ichaxüächi, rü Machedóniäännewa chaxü.

Cristu rü Paurumaä napora

¹⁴ Rü Tupanana moxë taxagü erü norü duüxügüxü toxü nixigüxüexü. Rü ñuxma na Cristuarü duüxügü tixígüxü, rü nüma ya Tupana rü guxüguma tomaä nanaxüpxexe. Rü nüma nixi i toxü namuxü na duüxügüxü nüxü tacuëexüçex i norü ore. Rü ngëma norü ore rü guxüwama nangu rü guxüguma nipuema ñoma wüxi i pumara i yixichixürüü. ¹⁵ Rü ñuxma i toma i Cristugagu Tupanapéxewa na timexü, rü guxüwama tanguchigagü natantuwa i ngëma yaxögüxü rü ngëma tama yaxögüxü. ¹⁶ Rü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü nüxü nawëxtümüxü i tochiga, erü ngëma ore i nüxü tixuxü rü norü poxcuchigagü namaä nixi. Natürü ngëma yaxögüxü rü namaä nataxëü i tochiga erü ngëma ore i nüxü tixuxü rü ore i namaxëexëxü nixi. Rü ngëmacèx ¿texéäxü natauxcha i ñää puracü na nüxü tixuxü i ngëma ore? ¹⁷ Rü yíxema toxrüü ixígüxexicatama tixü ya tükü natauxchaxe. Rü toma rü tama Tupanaärü orekü diéru ngíxü tayaxu ngëma togü naxügüxülrüü. Natürü Tupanapéxewa rü aixcüma meä nüxü tixu i ngëma norü ore, erü nüma toxü nimugü rü Cristuarü tixígü.

3

Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüchiga

¹ Rü ñuxma na pemaä nüxü tixuxü na aixcüma Tupana yiixü ga toxü mucü, rü bexmanta tá nagu perüxinüe na wenaxärü togüétüwa tidexagüxü. ² Éxna penaxwèxe na wüxi i carta i cuëxrü pexü tawéxü na nawa nüxü pecuáxüçex na aixcüma Tupanaärü orearü uruügü tixigüxü, rü éxna penaxwèxe na pexütawa naxcèx itaçaxü i cartagü na ngémawa duüxügü toxü cuáxüçex naxrüxü i ngema togü? ³ Rü pemaä nüxü tixu rü tama tanaxwèxe i tacü rü carta na duüxügü toxü cuáxüçex, erü pematama nixi i ngémama cartarü pixigüxü, rü bexmanta nangox na pema rü ñoma wüxi i carta i Cristutama ümatüxürrü na pixigüxü. Rü torü puracügagu nixi i ngémama. Natürü tama wüxi i carta i tacü rü ümatüxümaä ümatüxü pixigü, natürü pema nixi i carta i Tupana ya Maxüçüä i Üünexü ümatüxü. Rü ngémama carta rü tama popera rü éxna nutawa iwüçuchixü nixi, natürü perü maxüwa nixi i nangoxü i ngémama. ⁴ Rü ngémacèx tama tamuüne na ngémacèx togücèxtama tidexagüxü, erü tayaxögü na Cristugagu Tupana toxü dauxü na timexü. ⁵ Rü tama toxrütama cuëxmaä nixi i tanaxüxü i tacü rü mexü. Natürü guxüma i ngémama taxüxü rü Tupanaärü ngüxéemaä nixi i tanaxüxü. ⁶ Rü Tupana rü toxü narüngüxü i ngémama ngexwacaxüxü i norü uneta na ñuxäcü Cristugagu ta tuxna naxüxü i maxü i taguma gíxü. Rü ngémama maxü rü tama yema mugü ga Moïché ümatüxülagu tanayaxu, natürü tanayaxu erü Tupanaäe i Üünexü tuxna nanaxä. Rü yema mugü ga Moïché ümatüxü rü yuwa tuxü nagagü, natürü Tupanaäe i Üünexü rü tuxna nanaxä i maxü i taguma gíxü. ⁷ Rü yema mugü ga Moïchéna naxüxü ga Tupana, rü nutagu nixi ga naxümatüxü. Rü yexguma Moïché nayauxgu ga yema mugü, rü poraäcü niyaurachiwecü. Rü yemacèx ga duüxügü rü taxucürüwama Moïchéchiwegu narüdaunü. Natürü yema norü yaurachiwecü rü nioxochigü. Natürü ga yema mugü ga Moïché tuxna äxü i yuwa tuxü gagüxü, rü taxü ga yauracüxümaä ínangu. Rü yemacèx namexéchi ga yexguma ínanguxgu. ⁸ Natürü yexeraäcü namexéchi nixi i ngémama uneta i ngexwacaxüxü i Tupanaäe i Üünexü taxcèx ngoxéexü. ⁹ Rü yemacèx woo namexéchi ga yema mugü ga yuwa tuxü gagüxü, natürü yexeraäcü namexéchi i ngémama uneta i ngexwacaxüxü i Tupanapréxewa tuxü mexéexü. ¹⁰ Rü yema mugü ga noxri mexéchixü, rü ñuxma rü taxuwama name, ega namaä nügü nangugugu i ngémama Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü i yexeraäcü mexéchixü. ¹¹ Rü yemacèx woo namexéchi ga yema mugü ga paxaächi ixixü, natürü yexeraäcü namexéchi i ngémama uneta i ngexwacaxüxü i guxügutáma ixixü. ¹² Rü toma aixcüma nüxü tacuëx na guxügutáma yiixü i ngémama Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü i mexéchixü, rü ngémacèx tama cuäcüma duüxügümaä nüxü tixu. ¹³ Rü ngémacèx tama duüxügüchaxwa iticuxgü yema Moïché üxürrü. Yerü ga Moïché rü nügü nidüxchi na tama nüxü nadagüxüçex a yema Yudiugü ga ñuxäcü na yachochigüxü ga norü yaurachiwecü. ¹⁴ Natürü ga yema duüxügü ga Moïchéxü líxümüçügíxü rü ñoma yadüxügüchixürrü nügü yerü tama nüxü nacuëxgüega ga tacüchiga na yiixü ga yema mugü. Rü ñuxma rü ta i ngémama Yudiugü rü tama nüxü nacuëxgüega i ngéxguma nawa nangüegu i ngémama mugü. Erü nangëxma i tacü i ñoma yadüxügüchixürrü nüxü naguxchaxëexü na tama nüxü nacuëxgüüçex. Rü ñuxma rü ta tama nüxna ínanguëga i ngémama nacüma erü Cristuxicatama nixi ya yima nüxna ínanguxéecü. ¹⁵ Rü ñuxma ru ta i ngémama Yudiugü, rü ngéxguma nawa nangüegu i ngémama ore ga Moïché tuxna äxü, rü nangëxma i tacü i ñoma yadüxügüchixürrü nüxü naguxchaxëexü na tama nüxü nacuëxgüüçex na tacüchiga yiixü i ngémama ore. ¹⁶ Natürü ngéxguma wüxi i duüxü nüxü rüoxgu i nacüma i chixexü, rü torü Coriaxü yaxöögu, rü ngéxguma nixi i nüxna ínanguxü i ngémama nüxü naguxchaxëexü. ¹⁷ Erü núma ya torü Cori rü Naäe i Üünexü rü wüxitama nixi rü ngextá ínangëxmaxüwa i torü Coriaäe i Üünexü, rü tuxü nanatauxchaxëe na Tupanana ingaicamagüxü. ¹⁸ Rü ngémacèx guxáma i yixema na Cristuaü yaxögüxü rü ñoma wüxi i woruarüü tawa nangochipeta na ñuxäcü namexéchixü ya torü Cori erü nataxuma i tacü i tuxü idüxüxü naxchaxwa. Rü núma ya torü Cori i Naäe i Üünexü ixicü, rü guxüguma yexeraäcü tuxü nimexéechigü na naxrüü aixcüma imexüçex.

4

¹ Rü ngémacèx taguma nüxü tarüchau i ñaä puracü, erü Tupana ya nüxü tangechaütümüüçü nixi ga toxü mucü na tanaxüxüçex i ñaä puracü na duüxügümaä nüxü tixuxüçex i norü ore. ² Rü yemacèx nüxü tarüchaoe ga guxüma ga tacü ga chixexü i äne tuxna äxü i cuäcü üxü. Rü tama tanawomüxëeäcüma nixi i namaä nüxü tixuxü i ore rü tama tanaxüchicü i ngémama ore. Natürü ngémama ore i aixcüma ixixüxücatama nixi i nüxü

tixuxü. Rü ngëmaäcü Tupanapëxewa tamaxë rü duüxügüpëxewa togü itawëx na nüxü nacuëgxüçëx na ñuxäcü tixigüxü i tomax.³ Rü ngëgxuma chi texëcëx naguxchagu i ngëma ore i mexü i nüxü tixuxü, rü ngëma duüxtügü i iyarütauxexüçëxiciatama nixi i naguxchaxü.⁴ Erü nümagü rü tama nayaxögü. Rü ngëmacëx i ñoma i naâneärü äëgxacü i Chataná rü nüxü nanaguxchaxëe na tama nüxü nacuëgxüçëx na ñuxäcü namexëchixü i norü ore ya Cristu ya Üñecü. Rü Cristuwa nixi i nangoxü na ñuxäcü na yïxü ya Tupana.⁵ Rü ngëgxuma duüxügümäa nüxü tixuxgu i ngëma ore, rü tama tochigaxüttama tixugü. Natürü nüxü tixu na Ngechuchu ya Cristu törü Cori yïxü, rü nüma tüxü na nangechaüxügagu perü ngülxéerügü na tixigüxü.⁶ Erü nümatama ya Tupana ga noxri naâne naxügxüx rü eñexüwa nangoxëecü ga ngóbonexü, rü nümatama nixi i ñuxma i tüxü yangoxnaäxëegüxü na ngëmawa nüxü icuáxüçëx na ñuxäcü namexëchixü i nümax. Rü ngëma norü mexü rü Ngechuchu ya Cristuchiwera nixi i nüxü idauxü.

Tayaxögülama ega woo ngúxü ingegügu

7 Rü ngëma nüxü na icuáxü na ñuxäcü namexëchixü ya Tupana, rü ngëma cuëx rü wüxi i mexëchixü nixi. Natürü ngëma cuëx i mexëchixü rü taxüne i mafraxüñaxcëxwa nangëxma, na nangoxüçëx na Tupanawa ne naxüxü i guxüma i pora rü tama i tawatama.⁸ Rü guxüwama toxü nangëxma i guxchaxügü, natürü taguma nüxü tarüchau i ñaa puracü. Rü woo poraäcü taxoegaäegü, natürü taguma itanangëx.⁹ Rü woo togü towe ingëxütanügü, natürü ya Tupana rü taguma toxü ïnawogü. Rü woo duüxügü toxü napíexëegü, natürü tama ngëxma tayacuëxëe i ñaa puracü.¹⁰ Rü guxüwama i ngextä itaxixüwa rü äüçümaxüwa tangëxmagü, yexgumarüü ga Ngechuchu na äüçümaxüwa nayexmaxüruü. Natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na duüxügü nüxü daugüxüçëx na ñuxäcü towa namaxüxü ya Ngechuchu.¹¹ Rü ñuxma na tamaxëxü, rü guxü i ngunexügu rü Ngechuchugagu äüçümaxüwa tangëxmagü. Natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na Ngechuchu inawéxüçëx i norü pora nawa i ñaa toxone i yuxwëxexü.¹² Rü ngëmaäcü Tupanaäru orecëx äüçümaxüwa tangëxmagü, natürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na pema rü pexü nangëxmaxüçëx i maxü i taguma güxü.¹³ Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Nüxü chayaxö rü yemacëx Tupanachiga chidexa”,
 ñanagürü. Rü ngëgxumarüütama tixigü i toma na tayaxögxü rü Tupanachiga tidexagüxü.¹⁴ Erü nüxü tacuëxgü rü Tupana ga yuwa ínadaxëecü ga Ngechuchu ya törü Cori, rü yimatama Tupana tá nixi ya toxü irüdagüxüecü, erü Ngechuchuarü duüxügü tixigü. Rü ngëmaäcü wüxiugü pemaya nügüxtawä tá toxü nagagü.¹⁵ Rü guxüma ga yema toxü ngupetüxü rü perü mexüçëx nüxü na yexeraäcü yamuëtanüxüçëx i ngëma duüxügü i Tupana nüxü rüngüxüegüxü. Rü ngëmaäcü tá duxwa namuxüchi i ngëma duüxügü i moxë Tupanana ägixü rü nüxü icuëxügüxü.¹⁶ Rü ngëmacëx taguma nüxü tarüxoe na nüxü tixuxü i ngëma ore. Rü woo yayachigügu rü yaturachigügu i toxone, natürü toöewa rü guxü i ngunexügu rü yexeraäcü tiporaetenü.¹⁷ Erü ngëma ñuxü i toxü üpetüxü i ñaa torü maxüwa, rü ngëma rü wüxi i paxaächimare nixi rü paxa tá nangupetü. Natürü ngëmaäcü tá tanayaxu i wüxi i maxü i mexëchixü i tagutáma güxü i ñoma i naâneçüäx i maxüäru yexeraxüchi ixixü.¹⁸ Rü tama ngëma ñuxma nüxü idauxü nüxü itarüxüñüexü, natürü nagu tarüxüñü i ngëma ñuxma tama nüxü idauxü. Erü ngëma ñuxma nüxü idauxü rü tama natai, natürü ngëma ñuxma tama nüxü idauxü, rü guxügutáma nangëxmaëcha.

5

1 Rü nüxü tacuëxgü ega ngëgxuma iyanaxoxgu i ñaa toxone i paxaächi ñuxma toxü ngëmaxü, rü daxüguxü i naânewa tá tanayaxu i wüxi i toxone i tagutáma iyarüxoxtü i Tupanatama toxçëx mexëexü rü tama i duüxügü.² Rü ngëmacëx i ñuxma i ñaa toxonewa tamaxëyane, rü tama aixcüma tataäegü. Erü tanaxwëxe na paxa toxü nangëmaxü i ngëma toxone i daxüguxü i naânewa ngëmaxü.³ Rü ngëma toxone i daxüguxü i naânewa tá toxü ngëmaxü rü ñoma wüxi i naxchirurüü tá toxü nidüxü, na ngëmaäcü naxäxüñexüçëx i toöe.⁴ Rü ñaa toxone i ñuxma toxü ngëmaxüwa tamaxëyane, rü tanaxixächiäegü rü tama aixcüma tataäegü. Rü tama aixcüma itanatáxchau i toxone i ñoma i naânewa toxü ngëmaxü, natürü tanaxwëxegü na tanayaxuxü i toxone i ngexwacaxüxü na ngëmaäcü ngëma maxü i ngexwacaxüxü iyanaxoxëexüçëx i toxone i ñuxma toxü ngëmaxü.⁵ Rü Tupana nixi ya toxü imexëecü naxcëx i ngëma ngexwacaxüxü i maxü rü ngëma ngexwacaxüxü i toxone. Rü toxna namamu ga Naâe i Üñenxü na ngëmawa nüxü taucuáxüçëx na aixcüma tá tanayaxuxü i ngëma.⁶ Rü ngëmacëx taxucëxma taxoegaäegü. Erü nüxü tacuëx rü ñuxma ñaa toxonewa tamaxëyane, rü taxucürtüwama törü Corixüttawa tangëxmagü i daxüguxü i naânewa.⁷ Rü woo tama nüxü tadaugügu ya yima törü Cori i ñuxmax, natürü tayaxögxü na wüxi i ngunexü rü tá nüxü tadaugüxü. Rü ngëma nixi i toxü poraxëexü i ñaa torü maxüwa.⁸ Rü ngëmacëx taxucëxma taxoegaäegü ega tayuegu. Erü toxçëx rü narümmaë nixi na nüxna itachoxüxü i

ñiaä toxone, na törü Corixütawa tayangëxmagüxülcèx. ⁹ Rü ngëmacèx, woo ñoma i toxonewa tangëxmagügü rü ëxna tama nawa tangëxmagügü, rü tanaxwexe na guxüguma törü Coriarü ngüchaü na taxüxü. Rü ngëmacèx naxcèx tadaugü na tanaxüxü i ngëma nanaxwèxexü i nümax. ¹⁰ Erü guxåtama i yixema rü Cristupëxewa tá tangugü na wüxichigü nayaxuxülcèx i ngëma tükna üxü. Rü nüma tá wüxichigüxü nangugüarü maxüläx. Rü ngëxgumarüü na ñuxäcü meä imaxëxü rü ëxna chixri imaxëxü ga yexguma ñoma ga taxünewa iyexmagügü, rü ngëmaäcü tá tükna nanaxä ya wüxichigü.

Cristu rü taxcèx Tupanaxü narüngüxmüxüeē

¹¹ Rü ngëmacèx Tupanaärü orearü uwa tapuracüe rü tayaxucuxëgü i duüxügü na yaxögüäxülcèx. Erü toma rü aixcüma torü Corixü tamuüe. Rü Tupana toxü nacuëx na ñuxäcü yülxü i törü maxü, rü chierüna perna rü chi ta toxü pecuëgxug. ¹² Rü tama tanaxwexe i wenaxäärü togüétüwa tidxagü, natürü pexü tarüngüxüchäü na pexü nangëxmaxülcèx na tacücèx tomaä petaaëgüxü na nüxü pecuáxülcèx na ñuxäcü penangäxüxü i ngëma duüxügü i pepëxewa nügü irümegünetaxü natürü norü maxüwa rü tamaixaixcümagüxü. ¹³ Rü woo duüxügü toxü daugüga na Tupanagu taxäüäegüxü, rü nüetama nixi i ngëma erü nümatama ya Tupana rü meäma toxü nacuëx. Natürü i pema rü meäma toxü pecuëx na meäma toödëxü tacuäcüma pemaä nüxü tixüxü ga norü ore. ¹⁴ Rü Cristu ya poraäcü toxü ngechaücü nixi ya ñuxma tomaä icuäcü, erü tayaxö na nüma rü guxäärü pecadugüxü nayuxü na yexma yanaxoxülcèx ga guxäärü chixexüg. ¹⁵ Rü yemaäcü guxüma ga duüxügüçex nayu ga Cristu, na ngëma duüxügü i ñuxma maxëxü, rü tama nümatama nagu naxñüexügü namaxëxülcèx, natürü naxcèx na namaxëxülcèx ya yima naxcèx yucü rü wena írudacü. ¹⁶ Rü ngëmacèx i toma rü tama ñoma i naänecüäx i duüxügü nagu rüxñüexürrüu texexü tangugüarü maxüäx. Rü woo ga ñpa rü ñoma ga naänecüäx ga duüxügü nagu rüxñüexürrüu Cristuxü tangugü, natürü i ñuxma rü tama ngëmaäcü namaä nagu tarüxüniü. ¹⁷ Rü ngëxguma texé Cristuaxü yaxögüxü, rü ngexwacaxüxü i duüxü tixi. Rü nuxcümäxü ga tümacüma rü marü tükna inayarüxo, rü ngexwacaxüxü i maxü tükü nangëxma. ¹⁸ Rü guxüma i ngëma rü Tupana nixi ya naxcücü. Rü nüma nixi ga Cristagagu tamaä inangüxmüxü. Rü ñuxma rü toxü namu na duüxügümaä nüxü tixüxü na namaä inangüxmüexülcèx. ¹⁹ Yerü Tupana rü Cristugagu duüxügümaä nügü narüngüxmüxüeē. Rü tama duüxügürü pecadugu naxñüäcüma nanaxü ga yema. Rü ñuxma rü toxü namu na ngëmachigaxü duüxügümaä tixüxü. ²⁰ Rü ngëmaäcü Cristuarü orearü ngerüügü tixigü, rü towa nixi i Tupana pexü ceëxüxü na namaä iperüngüxmüexülcèx. Rü ngëmacèx Cristuagagu pexü tacëëxügü na Tupanamaä iperüngüxmüexülcèx. ²¹ Cristu rü taguma pecadu naxü. Natürü tagagu nixi ga Tupana ga ñoma pecaduäxürrüüäcüma namaä naxüäxü na yemaäcü nagagu tükü ñanguxüxüexülcèx nawa i törü chixexü na aixcüma napëxewa imexülcèx.

6

¹ Rü ñuxma na Tupanaärü ngüxüerüü tixigüxü, rü pexü tacëëxü na tama nüxü pexoëxülcèx ga yema pemaä na namecümäxü ga yexguma nayuxgu ga Nane. ² Erü Tupana rü norü ore i ümatüxüwa, rü ñanagürrü:

“Rü yema ngunexü ga nagu namexügu na choxü peyaxuxü, rü yexguma nixi ga pexü chaxinüxü. Rü yexguma pexna chanaxuäxügu ga maxü i taguma gúxü, rü yexguma nixi ga pexü charüngüxüexü”,

ñanagürrü. Rü ñuxma nixi i ngëma ngunexü i nagu namexü na Tupanaxü peyaxuxü, rü ñuxma nixi i ngëma ngunexü i pexna naxuaxüäxü i maxü i taguma gúxü. ³ Rü toma rü guxüguma naxcèx tadau na guxäpëxewa meä tamaxëxü na taxucëxma texé chixri torü puracüchiga idexaxülcèx. ⁴⁻⁵ Rü guxüwüna duüxügüxü nüxü tadauxüchäü na aixcüma Tupanaärü duüxügü tixigüxü. Rü ngëmacèx yaxna namaä taxinü i ngëxguma woo ngúxü toxü ngupetügu, rü éxna tacü toxü taqugu, rü éxna tacü rü guxchaxü toxü ngëxmagü, rü éxna toxü yacuaxigü, rü éxna toxü napoxcüegü, rü éxna naxñüächiätanügu rü tomaä nanüegü. Rü poraäcüxüchima tapuracüe, rü ñuxguacü rü tama tapee, rü ñuxguacü rü taiya toxü nangux. Natürü yaxna namaä taxinü i guxüma i ngëma. ⁶ Rü ngexgumarüü ta duüxügüxü nüxü tadauxüeē na aixcüma namexü i torü maxü, erü aixcüma Tupanapëxewa meä tamaxë, rü meä Tupanaxü tacuëx, rü yaxna duüxügümaä taxinü, rü namaä tamecüma. Rü nüxü nüxü tadauxüeē na towa ngëxmaxü i Tupanaäe i Üünexü rü aixcüma guxü i duüxügüxü tangechaüxü. ⁷ Rü duüxügüxü nüxü tadauxüe na aixcüma namexü i torü maxü, erü namaä nüxü tixi i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü itanawëx i Tupanaärü pora i towa ngëxmaxü. Rü ngëma toxne ixixü rü ngëma nixi i torü maxü i aixcüma mexü i Tupanapëxewa. Rü ngëmamaä nixi i togü ítäpoxüxü i torü uwaniügüpëxewa. ⁸ Rü ñuxguacü i duüxügü rü toxü nicuëxüögü, rü ñuxguacü rü tacü tomaä nixugüe. Rü ñuxguacü rü meä tochiga nidexagü, rü ñuxguacü rü chixri tochiga nidexagü. Rü woo aixcümachirëx yixigü i ngëma ore i nüxü

tixuxü, natürü doratèèx toxü nawogüe. ⁹ Rü woo meä toxü nacuègxüchirëxgu, natürü ñoma tama toxü nacuáxürüü tomaä nixigü i duüxügü. Rü ñuxguacü rü wixgutaëx tayue, natürü naetüwa tamaxëäma. Rü toxü napoxcüe, natürü tama toxü nadaixichi. ¹⁰ Rü woo tangechaügü, natürü guxüguma tataäegüama. Rü woo ñoma i nañanewa tama tamuärü ngëmaxüägxü, natürü muxüma i duüxüna tanaxä i taxü i mexü erü togagu nanayaxu i maxü i taguma gúxü. Rü woo taxuüma toxü ngëxmëxgu i ñoma i nañanewa, natürü daxüguxü i nañanewa rü toxü nangëxma i guxüma. ¹¹ Pa Chaueneégü i Corítiucüäx, däcax aixcüma pemaä nüxü tixu rü guxü i torü maxüñemaä pexü tangechaügxüchi. ¹² Rü toma rü tama pexü taxoe, natürü pema waxi nixi i tama petoxwëxexü. ¹³ Rü däcax, Pa Chaueneégü, rü ñoma wüxi i papá naxäcüguxü cèèxdixürüü pexü chaceèxü na choxü pengechaügxüçex ngëma choma pexü changechaüxürüü.

Tupana ya maxüñcupata tixigü

¹⁴ ¡Rü tääítama namaä pexämüçü i ngëma duüxügü i tama yaxöguxü! Erü ngëxguma chi ngëmaäcü penaxüxgu rü tääítama guxä wüxiwu perüxiñüe. ¹⁵ ¿Rü ñuxäcü nawüxiñuxü i ngëma mexü namaä i ngëma chixexü? ¹⁶ ¿Rü ñuxäcü nawüxiñuxü i ngöönexü namaä i eäñexü? ¹⁷ ¿Rü ñuxäcü nawüxiñuxü ya Cristo namaä i Chatanä? ¹⁸ ¿Rü ñuxäcü nawüxiñuxü i wüxi i duüxü i yaxödxü namaä i wüxi i duüxü i tama yaxödxü? ¹⁹ ¿Rü ñuxäcü Tupanapatawa nangëxmaxü i tupananetachicünëxägü? Erü yixema rü Tupana ya maxüñcupata tixigü, rü tawa namaxü i nümax. Rü Tupana rü pechiga nideixa ga yexguma ñaxgu: “Rü ngëma duüxügüwa tá chamaxü, rü natanügu tá chayarüxüñuxü. Rü norü Tupana tá chixü, rü nümagü rü tá chorü duüxügü nixigü”, ²⁰ ñaxgu. ²¹ Rü yemacëx ñanagürü ta ga törü Cori: “¡Rü ipêchoxü i natanüwa i ngëma duüxügü i tama chorü duüxügü ixígüxü! ¡Rü tääxü i nüxü pingöguxü i ngëma chopéxewa chixexü! Rü choma rü tá pexü chayaxu. ²² Rü choma rü Penatü tá chixü, rü pemagü rü tá chaunegü rü chauxacügü pixigü”, ²³ ñanagürü ya törü Cori ya Tupana ya guxüñärü yexera poraxüchicü.”

7

¹ Rü däcax, Pa Chaueneégü ya Pexü Changechaügxüex, rü ngëma Tupanaärü unetagü i pemaä nüxü chixuxü, rü taxcëx nixigü. Rü ngëmacëx tanaxwëxe na yigüna idaugüxü na tama taxüñemaä rü éxna taäemañ naxüñüçex i ngëma Tupanapëxewa tama mexü. Rü tanaxwëxe i aixcüma Tupanaxü imuüñäcüma nüxna yigü taxägü rü naxcëxicatama tamaxë.

Pauru rü ngema Corítiucüägxümaä nataäxë

² Rü tanaxwëxe i toxü pengechaügü. Rü däcax ga toma rü taxúxemaäma chixexü taxügü. Rü taxúxexüma chixexügü tanguxëe. ³ Rü taxúxexüma tawomüxëegü. ⁴ Rü tama pexü chixuxüçex nixi i pemaä nüxü chixuxü i ngëma. Yerü marü pemaä nüxü chixu na ñuxäcü guxü ga chorü maxüñemaä pexü changechaüxü. Rü ngema pexü na changechaüxügagu rü íchamemare na petanüwa chamaxüxü rü éxna wüxiwu pemaä chayuxü. ⁵ Rü ñuxma rü taxucëxma pexü chaxäñäcüma pemaä chidexa erü poraäcü pemaä chataäe. Rü woo ngüxü na tingegüxü, natürü aixcüma choxü penangüchaüxü rü choxü petaäexëe. ⁶ Rü yexguma Machedoniänewa tangugügucırüwa rü taguma itarüngü. Yerü guxüwama ga ngexta itaxixüwa rü nüxü itayangau ga guxchaxügü. Rü duüxügü rü toxü nanaguxchaxëe na tanaxüxü i Tupanaärü puracü rü yemacëx poraäcü taxoegañëgü.. ⁷ Natürü ya Tupana ya tükü taäexëeñü ya yíxema ngechaügüixe, rü toxü rü ta nataäexëeñü ga yexguma toxüñawana nanguxgu ga taeneé ga Titu. ⁸ Rü tama yema toxüñawana na nanguxüñäcücatama tataäegü, natürü tataäegü ta yerü ga pema rü poraäcü nüxü penangüchaüxü rü penataäexëe ga guma taeneé ga Titu. Rü nüma ga Titu rü tomaä nüxü nixu na ñuxäcü naxcëx pengechaügüga yema chomaä pexüxü, rü na ñuxäcü chauxcëx pexoegañëgü. Rü guxüma ga yema oremaä rü yexeraäcü chataäe. ⁹ Choma nüxü chaucüx rü yema popera ga pexëcü chaxüñamatüxü rü pexü nangechaügüxü, natürü ñuxma rü marü tama naxcëx changechaü na chanaxüñamatüxü ga yema popera. Rü noxri rü yemacëcü naxcëx changechaü ga yexguma nüxü chaucüxgu ga na pexü nangechaügüxüñexü ga yema popera ga yexguma penayañxgu. ¹⁰ Natürü i ñuxma rü chataäe na pexëcü chanaxüñamatüxü ga yema popera. Rü tama yema na pengechaügüxüçex chataäe, natürü chataäe yerü yema perü ngechaügagu Tupanana pecuëxächicü rü penaxüchicü ga perü maxü. Rü pema rü aixcüma Tupanana pecuëxächicüma namaä peporae ga yema ngechaü, rü yemacëcü taxuüma ga chixexü pemaä taxü ga yexguma pexëcü tanaxüñamatügü ga yema popera. ¹¹ Rü ngëma ngechaü i Tupana naxwëxexüñäcüma namaä iporaexü, rü name nixi, erü ngëma ngechaügagu naxüchicü i törü maxü rü ngëmagagu tanayaxu i maxü i taguma gúxü. Rü ngëmacëx taxucëxma naxcëx pixäñüchicü i ngëma ngechaü. Natürü ngëma ngechaü i ñoma i nañanecüäx i duüxügü nüxü ngëxmaxü rü taxuwama name

erü yuwa nanaga. ¹¹ Rü yexguma yema poperamaä pexü changechaňxéegü, rü Tupana naxwèxexläcümä nixi ga namaä peporaexü ga yema ngechaü. ¹² Rü dücax i ñuxma i tacü Tupana pemaä üxü i ngëma perü ngechaügagu! Yerü yema perü ngechaügagu rü aixcümä nagu perüxñüe ga yema chixexü ga petanüwa üpetüxü, rü meäma chomaä nüxü pixu ga yema. Rü yema perü ngechaügagu rü peäewa nangux ga yema chixexü, rü poraäcü Tupanaxü pemüü. Rü yemacex penaxwèxe na ýéma chaxüxü na pexü chayarüngüxéexücex yerü penamexëegüchäü ga yema chixexü. Rü yema perü ngechaügagu rü aixcümä penaxucüxüe ga yema duüxü ga chixexü üxü. Rü guxü ga yemawa rü ipenawéx na tama pegagu yiixü ga yema chixexü ga ngupetüxü. ¹³ Rü yemacex, yexguma pexcëx chanaxümatugu ga yema popera, rü tama yema duüxü ga chixexü üxüga charüxñüäcümä chanaxümatü, rü tama yema duüxü ga namaä chixexü naxüxüga charüxñüäcümä chanaxümatü. Natürü chanaxümatü ga yema popera na yemawa Tupanapéxewa nüxna pecuëxächiexücex na ñuxäcü aixcümä toxü pengechaügüxü. ¹⁴ Rü yema na toxü pengechaügüxü, rü wüxi ga taäe nixi ga toxçex. Natürü yema taäeärü yexera nixi ga yema taäe ga toxü yexmaxü ga yexguma nüxü tadëuxgu ga Titu ga ñuxäcü taxü ga taäe petanüwa na nayaxuxü. Rü aixcümä guxäma ga pema nixi ga wenaxäru poraäcü nüxü penangúchaüxéexü. ¹⁵ Rü noxri tauta ýéma naxüxgu ga Titu, rü namaä nüxü chixu na mexü i duüxüga na pixigüxü. Rü ñuxma rü taxucëxma chaxäne, erü guxüma ga yema Titumaä nüxü chixuxü ga pechiga rü aixcümä ngëmaäcü nixi, yexgumarüü na aixcümä yiixü ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga pemaä nüxü tixuxü. ¹⁶ Rü ñuxma i Titu rü yexeraäcü pexü nangechaü i ngëgxuma nüxna nacuëxächigu na ñuxäcü meä nagu pexñüexü rü ñuxäcü nüxü pengechaüäcümä meä penayaxuxü. ¹⁶ Rü choma rü ta poraäcü pemaä chataäeäuchi, erü nüxü chacuëx na aixcümä peyanguxéexü ga guxüma ga yema pemaä nüxü chixuxü.

8

Yema yaxögüxü rü woo tama na namuäru díerüägxüxü, natürü yema nüxü yexmacü ga díerumä meä togüxü narüngüxéegü

¹ Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü pemaä nüxü tixuxchaü na ñuxäcü Tupana namaä meciümaxü i ngëma yaxögüxü i Machedóniäâneärü fânegüwa ngëxmagüxü. ² Rü woo taxü ga guxchaxügü nüxü na üpetügüxü, natürü nataäegüama. Rü woo tama na namuäru díerüägxüxü, natürü yema nüxü yexmacü ga díerumä meä togüxü narüngüxéegü. ³ Rü choma nüxü chadau rü pemaä nüxü chixu rü nümagü rü taäeäcümä ngïxü inaxägü ga guxäma ga díeru ga nüxü tauxchacü na ngïxü inaxägüxü. Rü ngletü yemaärü yexera taäeäcümä ngïxü inaxägü. ⁴ Rü poraäcü toxü nacéexügü na tama nüxna tanachuxuxücex na yemaäcü yema togü ga taeneëgüxü nangüxéegüxücex. ⁵ Rü yema nagu tarüxñüexüäru yexera ngïxü inaxägü ga yema yaxögüxü ga Machedóniäâneçüäx. Yerü Tupanapanaxira nügü naxägü rü yemawena toxna nügü naxuaxügi na toga naxñüexücex, yema Tupana naxwèxexürrü. ⁶ Rü yemacex Tituxü tacëexü na wena petanüwa naxüxücex na ngïxü pinguxéexücex ga yema díeru ga marü pemaä ngïxü inaxügüci na ngïxü penutaquëxexü naxcëx i ngëma togü i taeneëgü i nüxü nataxuxü. ⁷ Pema rü guxuwama meä ipexi erü meä peyaxögü, rü pexü natauxcha na meä nüxü pixuxü i Tupanäru ore erü meä nüxü pecuëx na facüchiga yiixü. Rü aixcümä togüxü perüngüxéexüchaü, rü yema pexü tangüxéexüäcümä pegü pengechaügü. Rü ñuxma rü ngëgxumarüü ta penaxwèxe na aixcümä meä ipexixü nawa i ngëma mexü i nacümä na díeru ngïxü ipexäxü naxcëx i ngëma taeneëgü i nüxü nataxuxü. ⁸ Tama wüxi i mu nixi i ngëma pemaä nüxü chixuxü. Natürü chanaxwèxemare na nüxü pecuåxü na ñuxäcü taäeäcümä ngïxü inaxägüxü ga togü ga yaxögüxü. Rü pemaä nüxü chixu i ngëma na pema rü ta ngïxü ipexägüxücex i ngëma díeru i togü i taeneëgürü ngüxéexüexüci, na ngëmaäcü ipenawéxücex na aixcümä nüxü pengechaügüxü. ⁹ Erü pema rü marü nüxü pecuëx na ñuxäcü tamaä namecümäxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü woo nüxü nayexma ga guxüma, natürü nome wüxi ga ngearü yemaxüäxürrü pexcëx nügü nixixëe na ngëmaäcü pexü nangëxmaxücex i muxlüma i mexügi. ¹⁰ Rü ñuxma rü perü mexücex nixi i pemaä nüxü chixuxü i ngëma díeruarü nutaquëxechiga. Rü taunecü ga ngupetücugutama nixi ga ipenaxügüxü ga ngïxü na penutaquëxexü. Rü yema rü aixcümä perü ngüchaümaä nixi ga penaxüxü. ¹¹ Rü ñuxma rü yema noxri na meä ipenaxügüxürrü, rü name nixi i taäeäcümä rü perü ngüchaümaä peyanguxée rü ngëma díeru i pexü ngëxmacüwa ngïxü ipexä naxcëx i ngëma peeneëgü i nüxü nataxuxü. ¹² Erü ngëgxuma aixcümä wüxi ya duüxü tümaärgü ngüchaümaä ngëma díeru i tükü ngëxmëxüwa tümaëneëcex ngïxü itaxäxgu, rü Tupana rü taäeäcümä ngïxü nayaxu. Erü nüma ya Tupana rü taguma tüxna ngïxücex naca i ngëma tükü tauxcü. ¹³ Rü ngëmacex tama chanaxwèxe i ngëma togüxü na perüngüxéexügagu pexü nataxu i pemax. ¹⁴ Natürü chanaxwèxe i guxäma tükü nangëxma i tacü i tanaxwèxexü, erü tama name na texéaxü nataxuxü i tacü. Rü ñuxma na

pexü nangëxmaxü i perü díêru, rü name nixi i nüxü perüngülxëegü i ngëma taeneëgü i nüxü nataxuxü. Rü ngürüächi to i ngunexügi pema pexü nataxugü, rü nümagü rü tá nüxi nüxü nangëxma na pexü nangülxëegüxüçex. Rü ngëmaäcü tá guxåtama tawüxigu.¹⁵ Rü Tupanaäärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

*"Guxema muxüma tüxü yexmaxë rü taxuüma tüxü ínayaxü. Rü guxema noxretama tüxü yexmaxë rü tama tüxü inayataxu",
ñanagürü.*

Titu rü namütcügüchiga

¹⁶ Natürü Tupanana moxë chaxä, erü nüma rü Tituxü nagu narüxiñüxeen na aixcüma pexü nangülxëeäcex, ngëma choma pegu charüxiñüxürrü. ¹⁷ Rü nüma ga Titu rü: "Ngü" ñanagürü na wena petanüwa chanamuxü. Yerü nüma rü woetama poraäcü pegu narüxiñü. Rü ngëmacex i ñüxma rü wena petanüwa nüxi, erü nüxü nangüchaü. ¹⁸ Rü Titumaä ngëma tanamu i wüxi i taeneë i guxüma i yaxögxü nüxü ngechaügxü erü nüma rü aixcüma meä nüxü nixi i Tupanaäärü ore i tüxü maxëxexü. ¹⁹ Rü tama ngëmacexicatama nixi. Erü guxüma i ngëma yaxögxü rü ngëma taeneëxü naxunetagü na toxü iyaxümücxüçex rü toxü nangüxeexüçex i ngëguma Yeruchareüwa ngüxi tangexgu i ngëma díêru, na ngëmaäcü nüxü ticiüxiñügxüçex ya törü Cori, rü na guxäma nüxü dauxüçex na ñuxäcü taäeäcüma yigü rüngülxëegüxü. ²⁰ Rü itayaga i ngëma taeneë, erü tama tanaxwëxe i texé toxü tixu i yixcama ngüxiçex i ngëma tacü i díêru i taeneëgüçex ngüxi inutaquëxegü. ²¹ Erü tama Tupapanäxewaxicatama tanaxwëxe na meä tanaxüxi, natürü guxü i duüxügüpexewa rü ta tanaxwëxe na meä tanaxüxi. ²² Rü Titumaä rü ngëma to i taeneëmaä petanüwa tanamu i wüxi i to i taeneë i toxü nüxü dauxëexü na aixcüma nüxü nangüchaü na naxüäxi i Tupanaäärü puracü. Rü ñüxma rü yexeraäcü petanüwa naxüxchaü i nümax, erü nüxü nacuëx na ñüxäcü pema rü taäeäcüma togüxi na perüngülxëegüchaüxi. ²³ Rü ngëguma texé pexna caxgu na texe yüxi ya Titu, jrü tümamaä nüxü pixu na nüma rü chomüci ya wüxiwa chomaä pexcëx puracüci na yüxi! Rü ngëma taxre i togü i namüci, rü ngëma nixi i yatügü i guxüma i yaxögxü nüxü unetagüxi na Cristuarü puracü naxügüpexewa. Rü nümagü rü aixcüma norü maxümaä Cristuxü nicuëxüçü. ²⁴ Rü ngëmacex chanaxwëxe i ngëma taeneëgüxi nüxü pedauxëexü na aixcüma nüxü pengechaügxüxi, na guxüma i yaxögxü nüxü cuëgxüçex i ngëmachiga. Rü ngëmaäcü guxüma i ngëma yaxögxüxi na nüxü nacuëxü na aixcüma yüxi i ngëma mexü i ore i pechiga namaä nüxü tixuxü.

9

Yema díêru ga yema togü ga yaxögxüçex ngüxi inutaquëxecüchiga

¹ Rü taxucëxma tüxcü i pexcëx chanaxümatü ngüchiga i ngëma díêru i ngüxi penutaquëxegüci naxcëxi i ngëma taeneëgü i yaxögxü i Yudeaanewa ngëxmagüxi. ² Erü marü nüxü chacuëx rü perü ngüchaümaä ipenaxä i ngëma díêru. Rü guxüguma taäeäcüma ngëma yaxögxü i Machedóniäñanewa ngëxmagüxiämaä nüxü chixu na ñuxäcü i pema i Acayaanewa ngëxmagüxi rü na yatauecügutama marü ipememarexi na ngüxi ipexägxüxi i ngëma díêru. Rü yema rünumaexü ga yaxögxü i Machedóniäñanecüäxi, rü yexguma nüxü naxñüegü na ñuxäcü taäeäcüma togüçex ngüxi na ipexägxüxi i perü díêru, rü nümagü rü ta inanaxüxi na ngüxi inaxägxüxi. ³ Natürü i ñüxma rü ngëma petanüwa chanamugü i ngëma taeneëgüxi na nüxü nadaugüxüçex, na aixcüma yüxi i ngëma nüxü chixuxü i pechiga. Rü chanaxwëxe na aixcüma ipememarexi na ngüxi ipexäxi i ngëma díêru, ngëma taeneëgümaä nüxü chixuxürrü. ⁴ Erü ngëguma chi i ñuxre i taeneëgü i Machedóniäñanecüäxi rü ngürüächi chomaä petanüwa naxixgu, rü tama chanaxwëxe na pexü na iyangauxü na tama aixcüma ipememarexi na ngüxi ipexäxi i ngëma díêru. Rü toxü rü chi wüxi i ånexüächi nixi, erü marüchirëxi namaä nüxü tixu na ñuxäcü aixcüma ipememarexi na ngüxi ipexäxi i ngëma díêru. Rü maneca pexü rü chi ta wüxi i ånexüächi nixi. ⁵ Rü ngëmacex nixi i chauxcëx namexü na naxcëx iħaçaxü i ngëma taeneëgü na nüxiña petanüwa naxixüçex rü nümatama pexü yanangülxëegüxüçex na ngüxi penutaquëxegüxüçex i ngëma díêru ga ɻapamama ngüxi pixucü. Rü ngëmaäcü aixcüma tá iimemare i ngëma díêru i ngëguma ngëma changuxgu. Rü togü tá nüxü nadaugüxi na aixcüma perü ngüchaümaä yüxi na ngüxi ipexägxüxi rü tama åüäcüma na yüxi. ⁶ Rü nüxna pecuëxächige i ngëma dexa i ñaxü:

"Rü yixema noxretama i nanetüchire itoxe, rü noxretama i norü o tayaxu. Natürü yixema muxü i nanetüchire itoxe, rü muxüma i norü o tayaxu".

⁷ Rü wüxicügü tanaxwëxe na ngüxi itaxäxi i ngëma ngügi tarüxiñüci na ñuxre ngüxi itaxäxchaüxi. Rü tama name i aüäcüma ngüxi itaxäxi rü éxna texé tüxü muäcüma ngüxi itaxäxi. Erü Tupana rü nüxü nangechaü i ngëma duüxü i taäeäcüma ngüxi ixäxi. ⁸ Rü Tupanamëxewa nangëxma na poraäcü pexna naxäxiçex i guxüma i mexü i pexü taxuxü,

na guxüguma pexü nangëxmaxülcèx i ngëma penaxwèxexü rü naqtü na pexü íyaxüxülcèx na togüxü namaä perüngüxüegüxülcèx. ⁹ Tupanañařü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

"Yima yatü ya meçü rü norü ngúchaňmaä meä inanaxä nüxna i ngëma duüxügü i taxuüma nüxü ngëxmaxü. Rü Tupana rü tá guxügü nüxna nacuëxächi na ñuxäcü namecümäxü i nümaxü",

ñanagürü. ¹⁰ Tupana nixi ya tükna naxäcü ya nanetüchire na inatoxülcèx, rü tükna naxäcü i ña na nangöxtücx. Rü nüma tá nixi i pexna naxäxü ya guxürema ya nanetüchire ya penaxwèxene na ipenatoxülcèx. Rü nüma tá nanaxüxü rü nanayaxüe ya yima nanetüchire. Rü tá nanamuxüe i norü o, na muxüchixü nawa peyaxuxülcèx na ngëmamaä togüxü perüngüxüegüxülcèx. ¹¹ Rü ngëmäcü i pema rü tá pexü nangëxma i guxüma i mexü na tauuchaäcüma nüxü perüngüxüegüxülcèx i togü. Rü ngëxguma ngëma togü i taeneegüxtawa ngixü tangegügü i ngëma diéru i naxcèx ngixü ipexäcü, rü nümagü rü tá poraäcü Tupanana moxë naxägü ngíxce. ¹² Erü ngëxguma nüxna ngixü taxaxgu i ngëma diéru i nüxü ngínaä perüngüxüegüci i ngëma taeneegü, rü tama tacü i nüxü taxuxütcèxicatama ta nixi, natürü naqtü i nümagü i taeneegü rü perü ámaregagu tá poraäcü Tupanana moxë naxägü. ¹³ Rü nümagü i ngëma taeneegü rü tá Tupanaxü niciuëxügü, erü ngëma perü ámaremaä tá nüxü nüxü pedauxëe na aixcüma naga pexüñüexü i Cristuarü ore i mexü. Rü nümagü rü tá Tupanana moxë naxägü naxcèx i ngëma perü ámare i perü ngúchaňmaä nüxna rü guxüma i yaxögüxüna pexägüxü. ¹⁴ Rü ngëxgumarü i ngëma taeneegü rü tá poraäcü pexcèx nayumüxegü, erü pexü nangechaügü. Rü tá Tupanana moxë naxägü naxcèx na ñuxäcü nüma ya Tupana poraäcü pexü nangüxüexü na yemaäcü pexü natauxchaxülcèx na nüxü perüngüxüegüxü. ¹⁵ Rü ngëmäcex i ñuxma rü Tupanana moxë taxä, yerü tükna nanamu ga Nane na törü ámare yixülcèx. Rü nataxuma i ore i nagu mexü na nüxü ixuxülcèx na ñuxäcü namaä itaäegüxüchixü i ngëma ámare.

10

Pauruarü ore rü aixcüma nixi yerü Tupana nixi ga nüxna ägacü

¹ Rü ñuxma rü yema Cristu yaxna tamaä naxüñüxrüü rü tamaä namecümäxü, rü choma rü ta pemaä yaxna chaxinüäcüma rü pemaä chamecümäcüma pexü chacëxü na chauga pexüñüexülcèx. Erü nümaxü i duüxügü rü nüxü nixugü na pexü chamuüxü ega pexüxtawa changëxmagu natürü ngëxguma pexna chayaxügü rü tama pexü chamuü.

² Natürü ngëxguma ngëma petanüwa chaxüxgu, rü chierü natauxguma na tacüexü namaä chaporagaxü rü na chanaxucüxü i ngëma duüxügü i petanüwa toxü ixüxü na ñoma tama yaxögüxütrü na tamaxëxü. Erü choma rü íchamemara na namaäxüchi na chidexaxü. ³ Rü aixcüma woo duüxügü tixügü natürü tama ñoma i naanecüäxütrüxü togü tadai i ngexguma ítanapoxügü i Tupanaaru ore. ⁴⁻⁵ Erü ngëma toxne i namaä ítanapoxüxü i Tupanaaru ore rü tama ñoma i naanecüäxü namaä ánnexü nixi. Erü toma rü toxü nangëxma i Tupanaaru pora na ngëmamaä itayanaxoxüexülcèx i Chatanäaru pora. Rü ngëmäcü itayanaxoxü i guxüma i chixexü i ore i Tupanaxü namaä yaxugügüxü i duüxügü. Rü ngëmäcü itayanaxoxü i guxüma i Tupanaaru uwanügüarü ore i nügü namaä yacuëxügüäcüma duüxügüma nüxü yaxugügüxü na tama Tupanaäxü yaxögüäxülcèx. Rü guxüma i tacü i nagu naxüñüexü i ngëma duüxügü i chixexü, rü Cristuga tanaxuaxü na nüma namaä inacuäxülcèx. ⁶ Rü wüxicana marü meä Cristuga pexüñüegü, rü toma rü ítamemare na tükü tapoxcuezü ya guxüma ya texé ya tama naga ñüexü i Cristuarü ore. ⁷ Pema rü norü dükütxünewaxicatama nixi i penangugüxü wüxi i duüxü. Natürü ngëxguma texé tükü cuëxgu na Cristuarü duüxü tükü, rü name nixi i nüxü tacuëx na toma rü ta tümarüü Cristuarü duüxügü tixügüxü. ⁸ Rü woo írarüwa chanangupetüxü i chigüchüexüxü namaä i ngëma na Tupana toxü muxü, natürü taxucëxma naxcèx chaxâne. Erü aixcüma Cori nixi ya toxü mucü na pexü tarüngüxüegüxülcèx na yexeraäcü meä peyaxögüxülcèx. Rü tama tacü rü chixexügü pexü na tayixüexülcèx nixi i toxü namuxü. ⁹ Rü tama chanaxwèxe i nagu perüñüne na pexü íchabaiçüchüxü namaä i ngëma poperagü i pexcèx chaxümatüxü. ¹⁰ Erü nümaxü i duüxügü rü nüxü nixugü na chorü poperawaxicatama pexü íchabaiçügüxü, natürü chomaxüchi pexüxtawa changëxmagu rü tama aixcüma nüxü chacuëx na ñuäcü mea chidexaxü na ngëmäcü chauga pexü chaxinüexüexülcèx, ñaxümaä choxü nixugüe.

¹¹ Natürü texe ya ngëmäcü idexäxe rü tanaxwèxe i nagu tarüñü rü ngëma pexna tayaxüguäcüma torü poperawaxicatama pemaä nüxü tixüxütrü tátama tixügü i ngëxguma petanüwa tangëxmagü. ¹² Toma rü tama tanaxwèxe i namaä togü tawüxügüxüexü rü éxna nagu togü tangugü i ngëma duüxügü i nügütama icuëxügüxü. Nümagü rü nügütama nawomuxüegü, erü nügümaä nügü nawüxigüexü rü nügütama nügü nangugü. ¹³ Natürü toma rü tama togü namaä ticuëxügü i ngëma yaxögüxü i tama Tupana toxmëxwa ngëxmagüxüexü. Yerü Tupana nixi ga tomaä nüxü ixucü na ngextá nanaxwèxexü na tapuracüexü. Rü nüma nixi

ga noxri Corítiuwa ga petanüwa toxü nangugüxéêxü na pemaä nüxü tixuxüçex ga norü ore.¹⁴ Rü yemaäcü toxira nixi ga noxri petanüwa tangugüxü na pemaä nüxü tixuxüçex ga yema Cristuarü ore. Rü ngëmacex i ñuxma na petanüwa taxixü, rü tama tanangupetüxéê ga yema Tupana tomaä nüxü ixuxü, yerü nüma nixi ga toxü namuxü na pexü tarüngüxéêgüxüçex.¹⁵ Rü ngëmacex tama togüarü puracümañemare nixi i togü ticuëxügüxü. Rü tama nüxü tachopetüchaü i ngëma Tupana tomaä nüxü ixuxü na pexü tangüexéêxü. Natürü ngëma pexü tanaxwaxü nixi na yexeraäcü nüxü pecuáxü i Tupanaarü ore na ngëmaäcü yexera peyaxögüxüçex.¹⁶ Rü ngëgxuma marü petanüwa tangugüguwena rü tanaxwèxe i ngëma duüxügü i perü yéamaxüra ngëxmagüxü i ngextá taguma texé nüxü íixuxüwa taxi na ngëmamaä rü ta nüxü tixuxüçex i ore i mexü. Erü tama tanaxwèxe i togüarü puracümaä togü ticuëxügü.¹⁷ Erü Tupanaarü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ngëgxuma texé tigü icuëxüüchaügu, rü name nixi i törü Corixü ticuëxüü, erü nüma nixi i tuxü nangüxéêxü”,

ñanagürü i ngëma ore.¹⁸ Erü ngëma yatü i aixcüma Tupanapéxewa mexü rü tama nügütama nicuëxüü. Natürü ngëma yatü i törü Cori nüxü icuëxüü nixi i aixcüma Tupanapéxewa mexü.

11

Pauru rü nüxü nixuchiga ga yema orearü uruügüneta ga tama Tupana imugüxü

1 Rü ñuxma i ngëma tá pemaä nüxü chixuxü, rü bexmana pexcex rü wüxi i ngëäemare nixi, natürü chanaxwèxe i choxü iperüxiñüemare rü yaxna chomaä pexinüe.² Erü Tupana pexü inuxüxüürü pexü chinuxü. Erü chaugagu nixi i Cristuaxü peyaxögüxü, rü marü Cristu pexü chauxaxü na noxrüxicatama pixigüxüçex. Rü ngëmacex chanaxwèxe i ngearü chixexüäe Cristu pexü chawëx ñoma wüxi i pacü i taguma yatüxü cuëxcürüü.³ Natürü chaxoegaäe rü yema áxtape norü doramaä Ebaxü na womüxéêxüürü, ngürüächi tá ta texé pexü tawomüxéê, na nüxü perüxoexüçex na Cristugu perüxiñüexü rü naxcëxicatama na pemaxexü.⁴ Erü pema rü tauuchaäcü nixi na pexü nawomüxéêgüxü. Rü ngëgxuma íangugü i duüxügü i pemaä nüxü ixuxü i to i Ngechuchuchiga ya tama yima toma nüxü tixuchigacü, rü pema rü nüxü peyaxögü i ngëma duüxügü. Rü pema rü taäeäcüma penayaxu i to i naäe i tama Tupanaäe i Üünexü ga marü peyaxuxü ixixü. Rü peyaxögü i to i ore i tama Tupanaarü ore i mexü ga noxri peyaxuxü ixixü.⁵ Dúcex, rü woo nave perüxiñgu i ngëma togü i orearü uruügüneta, natürü chauxcex rü taxuwama choxü narüyexeragü.⁶ Rü woo tama choxü nangëxmagu i tauxa na duüxügüpëxewa chidexaxü, natürü aixcüma meä nüxü chacuëx i ngëma nachiga chidexaxü. Rü ngëma rü guxüma i torü puracüwa marü pexü nüxü tadauxéê i guxüguma.⁷ ¿Pexcex rü chixexü pemaä chaxü ga yexguma chaugü icharüxiragu na pexü chataxeëxüçex rü choxmëxmaä chapuracüga na ngetanüäcüma pemaä nüxü chixuxü ga Tupanaarü ore i tuxü maxëxéêxü?⁸ Rü aixcüma yema togü ga yaxögüxü choxna ngixü ägütü ga dïerü ngixü chayaxu na yemamaä petanüwa chapuracüxüçex rü pexü charüngüxéêxüçex.⁹ Rü yexguma petanüwa chayexmagu rü aixcüma choxü itaxu ga dïeru, natürü taguma texéna ngixüçex chaca. Rü taeneëgü ga Machedóniänewa ne ixü rü choxna ngixü naxägü ga yema choxü tauçcü. Rü yemaäcü tama pexütawa ngixüçex ichaca ga yexguma. Rü ñuxma rü ta tagutáma tauçcüçex pexna chaca.¹⁰ Rü Cristu ya chowa ngexmacüébagu pemaä nüxü chixü i ngëma na aixcüma ngetanüäcüma petanüwa chapuracüxü. Rü ngëma rü chorü taäxü nixi. Rü taxucüruwa texe i guxü i Acayaanewa choxna tanayaxu i ngëma taäxü.¹¹ ¿Rü tauçcü yilxü i ngëmaäcü chidexaxü? ¿Exna pexcex rü tama pexü changechaüxüçex yilxü i ngëmaäcü chidexaxü? Dúcex, pemaä nüxü chixu rü Tupana nüxü nacuëx na ñuxäcü aixcüma pexü changechaüxü.¹² Natürü ngëma na ngetanüäcüma pemaä nüxü chixuxü i ngëma ore, rü ngëmaäcü tá chanaxülecha na taxucüruwa chixri chauchiga yadexagüxüçex i ngëma togü i orearü uruügüneta i nügü ixuxü na toxriü naxügüxü i Tupanaarü puracü.¹³ Nümagü rü aixcüma orearü uruügüneta nixigü, rü duüxügüxü nawomüxéêgü. Rü nümagü rü togu nügü nicuixgü, rü nügü nixugü na Cristu yamugüxü.¹⁴ Rü ngëma rü taxucëxma namaä pebaixächäegü. Erü woo i Chataná rü ta rü Tupanaarü orearü ngeruügü i daxüçüläx i yauracüxüürüüäcü nügü nangoxéê.¹⁵ Rü ngëmacex woetama ngëmaäcü nixigü i ngëma duüxügü i Chatanääxü puracüexü. Rü nümagü rü duüxügü i mexü ugüxügü nügü nicuixgü. Natürü ngëma ngëmaäcü ixigüxü, rü Tupana tá nanapoxcue naxcex i ngëma chixexü i naxügüxü.

Pauru rü yema puracü ga Ngechuchu nawa namuxüwa ngüxü ninge

16 Rü wena pemaä nüxü chixu rü tama chanaxwèxe i nagu perüxiñüe na wüxi i äüäexü chiixü. Natürü ngëgxuma chi ngëmaäcü chomaä nagu perüxiñüegü, rü tama chanaxwèxe i choxna penachuxu na ñoma wüxi i äüäexüürüü chaugüetüwa chidexaxü, na ngëmaäcü choma rü ta irarüwa chaugütama chicuëxüüxüçex.¹⁷ Rü ñuxma na chaugütüwa chidexaxü

rü ngëma rü tama törü Coriarü mu nixi. Natürü ñoma wüxi i äüäexü nügü icuèxüüxürüü nixi i chidexaxü. ¹⁸ Rü ñuxma na nangëxmaxü i muxüchixü i duüxügü i ñoma i nañnewa nügü icuèxüügüxü, rü choma rü tá ta írartüwa chaugü chicuèxü. ¹⁹ Pema rü nagu perüxñüe rü nüxü cuèxüchigüxü pixigü. Natürü taäeäcüma yaxna namaä pexñüe i ngëma duüxügü i tama naäexü icuäxü. ²⁰ Rü yaxna namaä pexñüe i ngëma duüxügü i nügüxü pexü puracüexëexü, rü ngëma ngetanüäcüma pexü puracüexëemarexü, rü ngëma pexü womüxëegüxü, rü ngëma chixri pexü yauxgüxü, rü ngëma pemaä guxchigagüxü. ²¹ Rü woo wüxi i ânexüchi nixi na pemaä nüxü chixuxü, natürü chauxcëx rü tama aixcüma pexü nüxü tadauxëe ga torü pora ga yexguma petanüwa tayexmagügi. Natürü ñuxma na tama namuëxü na nügü yacuexüügüxü i ngëma togü i duüxügü, rü choma rü ta taxucëxma chamuü na chaugüetüwa chidexaxü woo pexcëx rü taxuwama namegu i ngëma nüxü chixuxü. ²² Nümagü rü nügü yaxugügi rü Yudügü nixigü. Natürü choma rü ta Yudü chixi. Rü nümagü nügü yaxugügi rü Iraétanüxü nixigü. Natürü choma rü ta rü Iraétanüxü chixi. Rü nümagü rü nügü yaxugügi rü Abräütanüxü nixigü. Natürü choma rü ta Abräütanüxü chixi. ²³ Nümagü rü nügü yaxugügi rü Cristuaü napuracüe. Natürü choma rü norü yexera Cristuaü chapuracü. Rü ngëmaä fachagüri pexü woo pema nagu perüxñüegü na ñoma wüxi i äüäexüüxürüü chidexaxü. Rü ngëmaä duüxügürü yexera poraäcü Tupanaäxü chapuracü. Rü norü yexera chapoxcu, rü norü yexera choxü naçuaixgü ga duüxügü. Rü muëxpüxcüna rü äüçümaxüchixüwa chayexma rü wixguxüchi taëx choxü nimëgxü. ²⁴ Rü 5  xpüxcüna nixi ga 39 ga cuamaxäa choxü napoxcu-güxü ga chautanüxügü ga Yudügü. ²⁵ Rü tomaëxpüxcüna nixi ga naïmaä choxü naçuaixgüxü, rü wüxicana ga nutamayaä choxü ïnamuxüüchigüxü. Rü tomaëxpüxcüna nixi ga guma wapuru ga nagu chixüxüne rü chomaä inanguxü. Rü wüxicana ga yexguma chomaä inanguxüga wapuru rü wüxi ga chütaxü rü wüxi ga ngunexü chinge na taxü ga taxtüarü ngäxüttügi mürapewaétügi chatunagüäcüma chiwëxëexü. ²⁶ Rü poraäcü nu ne chanaxü, rü poraäcü äüçümaxüwa chayexma yerü natügü ga äüçümaxügi chixügü, rü ngítteëgxüxü rü chixexü chomaä naçügüchäü. Rü woo chautanüxügü ga Yudügütanüwa, rü woo yemaä duüxügü ga tama Yudügü ixígüxtanüwa, rü woo ïanegüwa, rü woo namagüwa, rü woo taxtüwa rü äüçümaxüwa chayexma. Rü yemaä duüxügü ga homüçügüneta ixígüxtanüwa rü ta äüçümaxüwa chayexma. ²⁷ Rü poraäcü chataarü puracüäx, rü muxüchixü ga guxchaxügü choxü nangupetü. Rü muëxpüxcüna rü tama chape, rü chataiya, rü chíjawa. Rü muëxpüxcüna rü tama chachibü, rü choxü nanadeyu, rü choxü nataxu ga chauxchiru. ²⁸ Rü naëtüwa i guxüma i ngëma, rü guxü i ngunexügi rü chaxoegaäe naxcëx i guxüma i ngëma yaxögüxü i guxü i ïanewa ngëxmagüxü. ²⁹ Rü ngëxguma chi texé tama poragu, rü choxü rü ta nangux. Rü ngëxguma chi wüxi texéxügi pedagugu nguxëegü, rü chauäewa nangux i ngëma. ³⁰ Natürü ngëxguma chi chaugü chicuèxüüchaügi, rü tá chaugü chicuèxüü naxcëx na duüxügü choxü dauxü na taxuwama chamexü. ³¹ Rü Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristunatü ya meçü na guxüguma nüxü icuèxüügüxü, rü nüxü nacuëx na aixcüma yiixü i ngëma nüxü chixuxü. ³² Rü yexguma Damacuwa chayexmagü, rü guma ïaneärü äëxgacü ga Aretaarü ngülxëerü, rü norü churaragüxü namu na nünxna nadaugüxüçex ga guma ïaneärü poxeguxüarü ïäxgü na choxü yayauxgüxüçex ga yexguma chi ýema ichaxüüxgu. ³³ Natürü yemaä ïaneärü poxeguxüarü ïäxäcüwa rü wüxi ga pexchigü choxü ïnarüçüüxüetaügi ga homüçügi. Rü yemaäcü chiña naxchaxwa ga yemaä äëxgacü.

12

Törü Cori rü Pauruxü nangoxetüxëe rü nüxü nüxü nacuèxëe ga tacü ga êxüguxü

¹ Taxuwama name na texé tügi icuèxüüxü. Natürü tá pemaä nüxü chixauma na ñuxäcü törü Cori choxü nangoxetüxëe rü ñuxäcü choxü nüxü na nacuèxëe ga tacü ga êxüguxü. ² Rü 14 ga taunecü marü nangupetü ga na Tupana daxüguxü ga nañnewa ga nüma ïnayemaxmaxüwa choxü nagaxü. Natürü tama nüxü chaucëx rü chauäewaxicatama nixi ga ýema choxü nagaxü, rü éxna guxü ga chaxunemaä yiixü ga ýema choxü nagaxü. Rü Tupanaxicatama nüxü nacuëx i ngëma. ³⁻⁴ Rü aixcüma meäma nüxü chaucëx na daxüguxü ga nañnewa choxü nagaxü ga Tupana, natürü tama nüxü chaucëx rü guxü ga chaxunemaä ýema choxü naga rü éxna tama. Rü Tupanaxicatama nixi ya nüxü cuacü i ngëma. Rü ýema nüxü chaxinü ga ore ga êxüguxü i guxüma i duüxügüna chuxuxü na nüxü yaxugüxü. ⁵ Rü choma rü chi name na chaugü naxcëx chicuèxüüxü i ngëma, natürü tätüttüma ngëmaäcü chanaxü. Erü ngëmaä ngüxü na chingexümaäxícatama tá nixi i chaugü chicuèxüüxü. ⁶ Natürü ngëxguma chi chaugü chicuèxüüchaügi, rü tâü chima wüxi i ngëäemare nixi i ngëma, erü aixcüma nixi i ngëma ore i nüxü chixuxü i chauchiga. Natürü tama chaugü chicuèxüü na taxüema nagu rüxñüxüçex na ngëma chowa nüxü naxñüexü rü nüxü nadaugüxüarü yexera chíxü. ⁷ Natürü törü Cori rü tama nanaxwëxe

i poraäcüxüchima chaugü namaä chichuèxüüxü ga yema ēxüguxü ga mexëchixü ga choxü nüxü nacuëxëexü. Rü yemacëx chaxunewa nananguxëe ga wüxi ga choxü ngúxü ñoma wüxi ya tuxu chaxunewa ingaxixürü. Rü yema rü ñoma wüxi ga Chatanáärü orearü ngeruürtü chauxütawa nangu na choxü nachixewüçex na tama chaugü chichuèxüüxüçex. ⁸ Rü tomaëxpüxcüna törü Corina chaca na choxü iyanaxoxëeäxüçex ga yema choxü ngúxü.

⁹ Natüru näma ya törü Cori rü ñanagürü choxü:

“Rü cuma nüxü cucuèx na guxüguma cukü changechaü, rü ngëxictama nixi i cunaxwëxexü. Rü ngëma duüxdügü i tama poraexüwa nixi i aixcüma chanangoxëeü i ñüxäcü na chaporaxü”, ñanagürü choxü. Rü ngëmacëx chataäe ega tama chaporagu. Erü ngëxguma tama chaporagu rü ngëxguma nixi i chowa inawéäxü i norü pora ya Cristu. ¹⁰ Rü ngëma na Cristuxü na changechaüxügagu nixi i yaxna namaä chaxñüüxü ega woo chaturagu rü woo tacü chomaä yaxugüegu i duüxdügü. Rü woo choxü natauxgu i chorü ngëmaxügü, rü woo duüxdügü rü chowé yangëxütanügü, rü woo guxchaxügü choxü ngëxmagu rü Cristucëx rü yaxna namaä chaxñüü i guxüma i ngëma. Erü ngëxguma chaturagu, rü ngëxguma nixi i yexeraäcü Cristu choxü poraxëexü.

Pauru rü naxcëx naxoegaäe ga yema yaxögüxü ga Corítiuwa yexmagüxü

¹¹ Maneca ñoma wüxi i aüäexürrü chidexa, erü ngëmaäcü chaugü chichuèxü. Natüru pegagutama nixi i düwxwa ngëmaäcü chaugüétüwa chidexaxü, yerü pema chi nixi ga choxü picuëxüügüxü, rü tama i chomax. Rü woo taxuwama chame i chomax, natüru taxuwama choxü narüyexeragü i ngëma orearü uruügüneta i nawe perüxiixü. ¹² Rü yexguma petanüwa chayexmagu, rü yaxna pemaä chaxñüäcüma pexü nüxü chadauxëe na aixcüma Cristu choxü muxü na nüxü chixuxüçex ga norü ore. Rü cuërxüügümäa pexü nüxü chacusëe ga yema. Rü pexü nüxü chadauxëe ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaä üxü. ¹³ Rü yexguma petanüwa chayexmagu rü pemaä chamecüma yema guxüma ga togü ga yaxögüxümaä na chamecümaxürrüüntama. Natüru wüxiwxicatama nixi ga íchatüxü yerü ga petanüwa rü tama ngixü chayaxu ga diëru yema togü ga yaxögüxütanüwa ngixü chayaxuxürrü. Rü chanaxwëxe i choxü nüxü pengechaü i ngëma. ¹⁴ Rü ñüxma rü marü íchamemare na norü tomaëxpüxcüna pexü íchayadauxü. Rü tätüntama tacüçex pexna chayaca. Erü tama perü ngëmaxügüçex petanüwa chaxü, natüru pexcëxuchi nixi i ngëma chaxüü. Pema rü chauxacügü pixigü i Tupanaärü orewa. Rü ngëma papá rü mamäärü puracü nixi na naxäcügüna naxäaxü i ngëma nüxü taxuxü. Rü tama naxäcügürü puracü nixi na nanatüna rü naëna naxägäaxü. ¹⁵ Rü choma rü íchamemare na chorü ngúchaümaä pexcëx ichanaxäxü i guxüma i tacü i choxü ngëmaxü rü woo chaugütama rü ta na ichanaxäxü na aixcüma meä peyaxögüxüçex. Natüru chauxcëx rü ngëxguma yexeraäcü pexü changechaügü, rü pema rü yexeraäcü nüxü perüxoetanü na choxü pengechaüxü. ¹⁶ Rü nümaxü i duüxdügü i petanüwa, rü woo nüxü nacuëgxü na taguma tacüçex pexütaxü ichiaçaxü, natüru nümagü rü nüxü nixugüama na pexü chawomüxëeäcüma perü diëru ngixü chayaxuxü. ¹⁷ ¿Exna pema nagu perüxiñüegü rü yema duüxdügü ga petanüwa chamugüxüwa pexü chawomüxëe? ¹⁸ Rü Titumaä nüxü chixu na petanüwa iyadauxüçex. Rü namaä ýéma chanamu ga yema to ga taeneë. ¿Exna pema nagu perüxiñüegü ga Titu rü pexü ýéma nayawomüxëe? ¿Tama éxna aixcüma yïixü na chauxrüü meä na namaxüxü rü chauxrüü mexügü na xaxñüüga Titu? ¹⁹ Bexmama pema tá nagu perüxiñüe rü ngëmaäcü tidexagü, erü togüétüwatama tachogüchaü. Natüru, Pa Chaueneëgü ya Pexü Tangechaügüex, rü Tupanapëxewa rü Cristüégagu nixi i tidexagüxü na yexeraäcü meä Tupanaäxü peyaxögüxüçex rü yexeraäcü meä na pemaxëxüçex. ²⁰ Erü chaxoegaäe rü ngëxguma wena pexü íchayadëuxgu, rü ngürüächi tama choma chanaxwëxexüäcüma ípemaxë, rü ngëmacëx i pema rü tätüntama chomaä petaäegü. Rü chaxoegaäe erü ngürüächi tá pexü ichayangau na pegüchi ípexaixü, rü pegülarü ngëmaxüçex pixäüxächigüxü, rü pegümaä penüexü, rü pegügūxicatama íperüxiñüexü, rü pexoregütëexüguxü, rü togüaxü pixuxü, rü pegü picuëxüüguxü, rü chixexü üpxüexü rü ngëmaäcü chixri ípemaxëxü. ²¹ Rü chaxoegaäe rü ngëxguma wena petanüwa chaxñüxgu, rü ngürüächi Tupana rü pegagu tá choxü naxänexëe. Rü ngürüächi ngechaü tá choxna pexä, erü muxëma i petanüwa rü marü ñüxgumama pecadu taxügücha, rü tama nüxü tarüxoetüna Tupanapëxewa chixexü taxüguxü rü naï i ngëmaämare na tamaxëxü rü guxüma i togü i chixexü na taxüguxü.

13

Pauru nayaxucuxë ga yema yaxögüxü ga Corítiuciäx rü ñüxüchi nüxü narümöxe

¹ Ñüxma rü norü tomaëxpüxcüna tá nixi na petanüwa chaxüü. Rü Tupanaärü ore rü tamaä nüxü nixu rü ngëxguma texé chixexü üxgu rü taxre rü éxna tomaëxpü i duüxdügü nüxü daugügu rü nüxü yaxugügu na aixcüma yïixü, rü aixcüma tá poxcu tûmamaä taxuegu

ya yíxema chixexü üxe. ²Rü ngēmacèx i pema i üpamamatama pecadu üguechaxe rü guxâma i pema ya chixri maxêxë, rü nüxma na woo pexna chayaxügxü rü wenaxârû pexna nüxü chacuèxâchixëe rü ngêxguma tá ngema chaxügxu rü aixcüma tá chanamexëe i guxüma i ngêma chixexü i petanüwa ngêxmaxü, rü tâutâma chanangupetüxëemare i ngêma. ³Rü pema na naxcëx iperüdaunüxü na Cristu chowa idexaxü, rü ngêxguma ngema chaxügxu, rü ngêxguma tá nixî i nüxü pedauxü na aixcüma chowa na yadexaxü ya Cristu. Rü núma ya Cristu rü chowa tá pexü nüxü nadauxëe na tama naturaxü natürû aixcüma yanguxëeäxü i norü ore rü tûxü napoxcuezü ya yíxema chixexü ügüxe. ⁴Rü aixcüma nixî ga Cristu ga ñoma wüxi ga duüxü i turaxûrû nügü yaxixëexü ga yexguma curuchawa yapotagu. Natürû i nüxma rü Tupanaârû poragagu namaxü. Rü ngêxgumarü i toma na norü duüxügü tixigüxü, rü tatureae i toxonewa. Natürû ngêma na norü duüxügü tixigüxü, rü Tupanaârû poragagu tá tamaxë na pexü tarüngüxëegüxüçex. ⁵Rü name nixî i pegütama pengugü na nüxü pecuâxüçex ngoxi aixcüma meâ peyaxöögü. Rü name nixî i pegü pengugüarü maxüäq rü ngoxi Tupanapexewa pime. ⁶Tama éxna nüxna pecuèxâchie na Ngechuchu ya Cristu rü pewa nangêxmaxü ega aixcüma peyaxöögü. ⁷Rü chierüna nüxü pecuèxgu na toma rü tama orearü uruügünetamare na tixigüxü. ⁸Rü Tupanana naxcëx taca na taxuüma i chixexü na pexügxüçex. Rü tama duüxügüpexewa togü itarütagüxüçex nixî na ngêmaäcü tayumüxëgüxü. Natürû Tupanana naxcëx taca i ngêma na aixcüma meâ naxcëx pemaxêxüçex woo duüxügü nagu rüxñüüegu na toma rü itatüemarexü. ⁹Toma rü taxucürüwama chixri nachiga tideagü i Tupanaârû ore i aixcüma ixixü, erü toma rü naetüwa tachogü i ngêma ore. ¹⁰Rü tá tataâëgü ega aixcüma peporagü i perü maxüwa rü ngêmacex natauxgu i tacüçex pemaä na taporagaexü. Rü Tupanana tá naxcëx tacaama na pexü naporaexëexüçex i perü maxüwa na dûxwa aixcüma mexü i norü duüxügü na pixigüxüçex. Rü naxüpa na pexü na íchayadauxü nixî i pexcëx chanaxümatüxü i ñää popera, na ngêxguma ngema changuxgu rü nataxuxüçex i tacüçex pemaä na chaporagaxü. Erü törü Cori choxü namu na pexü charüngüxëexüçex na yexeraâcü meâ peyaxöögüxüçex, rü tama chixexü pemaä na chaxüxüçex nixî i choxü namuxü. ¹¹Rü nüxma na ichayacüexëexü i ñää popera, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwëxe i meâ pexü naxüpetü rü naxcëx pedau na ñuñâcü aixcüma meâ Tupanacex pemaxêxü. Rü name nixî i pegü petaâxëegü rü wüxigu perüxñüü rü meâ yaxna pegümaä pexüñüü rü aixcüma pegü pengechaügü. Rü núma ya Tupana ya tûxü ngechaücü rü tûxü rüngütmüexëexü, rü guxügutâma pemaä inarüxäü. ¹²Rü chanaxwëxe i wüxichigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perümoxëgü. ¹³Rü guxüma i togü i taeneëgü i yaxögxü rü pexü narümoxëgü. ¹⁴Rü nüxma rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe, rü Tanatü ya Tupana rü pexü nangechaü, rü Naäe i Üünexü rü guxüguma pemaä inarüxäü.

Rü nuâma pexna,
Pauru

POPERA GA GÁRATAANEWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Gárataaneärū i īānegüwa yexmagüxü

¹⁻² Pa Toeneégü i Yaxögüxü i Gárataaneärū īānegüwa Ngéxmagüxü, choma i Pauru rü namaā i guxüma i taeneégü i nuā chauxütawa ngéxmagüxü nixi i pexcèx tanaxümatüxü i īāā popera. Rü choxü nixi ga namugüxü ga Ngechuchu ya Cristu rü Tanatü ya Tupana. Rü aixcüma tama duüxügü nixi ga choxü unetagüxü na chanaxüxütcèx i īāā Tupanaärü puracü. Natürü Tanatü ya Tupana ga Ngechuchuxü irüdaxëēcü rü nümatam ya Ngechuchu ya Cristu nixi ga choxü naxunetagüxü. ³ Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxü rü pexü nataäexëē. ⁴ Rü nüma ga törü Cori ya Ngechuchu rü nügü inaxü na törü pedacudèx nayuxülcèx na nüxna tükü inanguxüxëēxütcèx i guxüma i īōma i naäneärü chixexü. Rü yemaäcü nanaxü, yerü yema nixi ga Tanatü ya Tupanaärü ngúchaü. ⁵ īnamexëchi ya Tupana i guxüguma! Rü ngëmaäcü yiil.

Nataxuma i to i ore i tükü maxëxëēxü

⁶ Rü yema na Cristuaxü pengechaütümüügüxütcèx nixi ga pexna naxuxü ya Tupana na penayaxuxütcèx i maxü i taguma gúxü. Rü ūuxma rü poraäcü chahaixächiaä, erü paxaxüchi ipenaxügü na Tupanana pixigachixü, na nawe perüxiçütcèx i to i nguxëëtae i nagu perüxiñüegü rü pexü maxëxëēxü. ⁷ Natürü tama aixcüma nangëxma i to i nguxëëtae i nawe nayaxuxü i maxü i taguma gúxü. Natürü nangëxma i ūuxre i duüxügü i pexü naguxchaxëēchaüxü, rü nanaxüchicüügüchäü i ngëma nguxëëtae i mexü ga pemaa nüxü chixuxü ga Cristuchiga. ⁸ Rü toma rü marü pexna tanaxä ga yema nguxëëtae i aixcüma ixixü i Ngechuchuchiga. Rü ngëguma chi texé pexü nguxëëegü i to i nguxëëtae, rü name nixi i noxtacüma Tupana tükü napoxcu. Rü woo choma chixigu, rü īēna ṫacü rü Tupanaärü orearü ngeruü i daxüçüäx yixigu i pexü nguxëëxü i to i nguxëëtae, rü name nixi i noxtacüma Tupana tükü napoxcu. ⁹ Rü ūuxma rü wena pemaa nüxü chixu ga yema noxri pemaa nüxü chixuxü. Rü ngëguma chi texé pexü nguxëëegü i wüxi i to i nguxëëtae i tama yema noxri peyaxuxürrü ixixü, rü name nixi i noxtacüma Tupana tükü napoxcu. ¹⁰ Rü tama chomaä na petaäegüxütcèx nixi i ngëma ūuchaxü. Erü tama naxcèx chadau na duüxügü chomaä taäegüxü, natürü Tupana chomaä taäexütcèx nixi i chadauxü. Erü ngëguma chi duüxügüxüxicatama chataäexëēchaüg, rü tāū chima Cristuarü puracütanüxü chixü.

Ñuxäcü Pauruxü nayaxu ga Tupana na norü puracütawu namuäxütcèx

¹¹ Natürü, Pa Chaueneégü, chanaxwèxe i nüxü pecuëx na īāā ore i mexü i nüxü chixuxü, rü tama duüxügüäewa yilxü na ne naxuxü. ¹² Yerü tama wüxi ga duüxüxütawa naxcèx changux. Natürü Ngechuchu ya Cristutama nixi ga choxü nüxü cuëxëēcü. ¹³ Pema rü marü nüxü pexinüechiga na ūuxäcü chamaxüxü ga ūpa ga yexguma Yudiugücmagu chixügxu. Rü nüxü pexinüechiga na ūuxäcü poraäcü nawe chingëchigüxü ga guxüma ga Tupanaärü duüxügü ga yaxögüxü rü ūuxäcü chixu namaä na chaxüpütxü na yemaäcü nüxü nüxü charüroxöexütcèx ga yema na Ngechuchuxü yaxögüäxü. ¹⁴ Rü muxüma ga chautanüxügü ga Yudiugü ga chorü nayaäxguraüxüäru yexera nagu chixü ga yema Yudiugücuma. Yerü norü yexera meäma chayanguxëē ga nacümagü ga nuxkümaügüxü ga chorü oxigü nagu īxü. ¹⁵⁻¹⁶ Natürü yexguma tautama chabuxgu, rü woetama Tupana choxü naxuneta na choxü namuxütcèx na chanaxüxütcèx i norü puracü. Rü nüma rü chauxcèx naca na noxru chixixütcèx yerü poraäcü choxü nangechaü. Rü yexguma Tupana naxwëxegu, rü choxü nüxü nacuëxëē ga Nane ya Cristu. Rü yemaäcü nanaxü na ngëma duüxügü i tama Yudiugü ixigüdmäa nüxü chixuxütcèx na ūuxäcü Ngechuchugagu tükü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yexguma yemaäcü Tupana choxü nüxü cuëxëēgu ga Nane, rü taxüenama chayaca. ¹⁷ Rü bai ga Yerucharéüwa na chaxüxü na nüxna chayaçaxütcèx ga yema togü ga ngüexügü ga nüxira Tupana imugüxü. Natürü ga choma rü yexgumatama Arábiaanewa chaxü. Rü yemawena, rü Damacuarü īāecëx chataegu. ¹⁸ Rü tomaëxpüx ga taunecügwena rü düixa Yerucharéüwa chaxü na Pedruxü chacuåxütcèx. Rü 15 ga ngunüxtama naxütawa chayexma. ¹⁹ Rü yéma nüxü chadau ta ga Chaütiágua törü Cori naäneē. Natürü taxuüma ga togü ga ngüexügü ga törü Cori imugüxüxü chadau. ²⁰ Rü Tupana choxü nadau na aixcüma yilxü i ngëma ore i ūuxma pexcèx chaxümatüxü. ²¹ Rü yemawena, rü Chíriaanewa rü Chirichiaanewa chaxü. ²² Natürü yema taeneégü ga Cristuaxü yaxögüxü ga Yudéaanewa yexmagüxü, rü taguma choxüxüchi nadaugü. ²³ Rü yema nüxü naxinüexü ga chauchiga rü ūuxäxücatama nixi:

“Rü ngëma Pauru ga üpa tawe ingëchigüxü, rü ñuxma rü duüxügümäa nüxü nixu i Tupanaärü ore i mexü, rü namaä nayaxucuxë na Cristuaxü yaxögüäxÜcëx. Rü ngëmaäcü nanaxü i ñuxma rü woo ga noxri rü inayanaxoxëechaü ga yema ore”, ñaxü. Rü yexicatama nixi ga chauchiga ga nüxü naxinüexü. ²⁴ Rü yexguma ga yema duüxügü rü Tupanaxü nicuëxülgü nagagu ga yema Tupana chomaä üxü.

2

Yema togü ga ngiüexügü ga Tupana imugüxü rü meä Pauruxü nayauxgiü

1 Rü 14 ga taunecüwena rü wenaxärü Yerucharéüwa chaxü namaä ga Bernabé. Rü Titu rü ta íchayaga. ² Rü yéma chaxü yerü Tupana choxü nüxü nacuëxëe ga na nanaxwèxexü na yéma chaxüxü. Rü yéma Yerucharéüwa, rü yema yaxögüxÜärrü äëxgacügümäaXÜcätama changutaquëxe. Rü meäma namaä nüxü chixu ga nachiga ga yema Tupanaärü ore i mexü ga nüxna chaxäxü ga yema duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü yemaäcü meäma namaä nüxü chixu na ñuxäcü na yüixü ga chorü nguxëëtae, yerü tama chanaxwèxe na yixcüra rü choxü nüxü naxoexü rü ngëmaäcü natücëxmamare na yüixü i ngëma puracü i chaxüxü. ³ Rü yema yaxögüxü, rü nümagü rü ta norü me nixi ga yema chorü nguxëëtae. Rü yemacëx rü woo tama Yudíu na yüixü ga Titu rü taguma na inawiechëxmüpëzechiraÜxü, natüru yema äëxgacügü rü tama nanamu na inawiechëxmüpëzechiraÜxü. ⁴ Natüru aixcüma nixi ga ñuxre ga taeneëgüneta ixígüxü ga bexmamare tatanügu nachocuxü. Rü yemagü nixi ga naxwèxegüxü na inawiüchëxmüpëzechiraÜxü i ngëma yaxögüxü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixígüxü, rü yema taeneëgüneta rü bexma tatanügu nachocu na tükü nangugügüxÜcëx na ñuxäcü Cristu nüxna tükü ñugüxÜcëxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Yerü nümagü nanaxwèxegü na wenaxärü nagu ixixü ga yema mugü ga guxchaxü ga Moïché ümatüxü. ⁵ Natüru bai ga irarüwa naga na taxinüexü ga yema duüxügü. Yerü tama tanaxwèxegü na texé pexü naxüchicüxü i ngëma ore i mexü i aixcüma ixixü i tamaä nüxü ixuxü i ñuxäcü tükü na nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü ega Cristuaxü yaxögü. ⁶ Natüru yexguma yema yaxögüxÜärrü äëxgacügü ga Yerucharéüwa yexmagüxü nüxü ñüüegü ga ñuxäcü na yüixü ga chorü nguxëëtae, rü namaä nataäegü rü taxuüma ga tacü ga togü ga mugü choxna naxägü na namaä changüexëetaxÜcëx. Natüru tama yema na äëxgacügü yixígüxüga charüxün, erü nüxü chacuëx na Tupanapëxewa rü guxâma na wülxigüxü. ⁷ Natüru nümagü ga yema äëxgacügü, rü nüxü nicuëxächigü na choxü yüixü ga namuxü ga Tupana na yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxÜmaä nüxü chixuxÜcëx ga norü ore i mexü, yexgumarüü ga Pedruxü na namuxürüü ga Tupana na Yudíugümäa nüxü yaxuxÜcëx ga yema ore. ⁸ Rü gumatama Tupana ga Pedruxü mucü na Yudíugümäa nüxü na yaxuxü ga ore i mexü, rü gumatama Tupana nixi ga choxü mucü na yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxÜmaä nüxü chixuxÜcëx ga yema ore. ⁹ Rü yemacëx ga Chaütiágü rü Pedru rü Cuáü ga yaxögüxÜärrü äëxgacügü, rü nüxü nicuëxächigü na choxü naxunetaxü ga Tupana na chanaxüxÜcëx i ngëma puracü. Rü yemacëx ga yema äëxgacügü, rü tomëx niyauxächigü ga choma rü Bernabé na toxü nüxü nadauxëegüxÜcëx na aixcüma namüçügü tixígüxü i ngëma puracüwa. Rü nümagü rü ta norü me nixi na ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxÜtanüwa na tanaxüxü i Tupanaärü puracü rü nümagü i Yudíugütanüwa. ¹⁰ Rü toxna naxcëx naca na nüxü tarüngüxëegüxÜcëx ga yema yaxögüxü ga ngeearü dñëruäxgüxü. Rü yexicatama nixi ga toxna nüxü nacuëxächixëexü. Rü choma rü ta ngëmatama nixi i guxüguma woetama meäma chaxüxü.

Pauru rü Aütiqüiwa Pedruxü naxcuxçü

11 Natüru yixcüra ga yexguma Aütiqüiwa naxüxgu ga Pedru, rü noxtacüma nüxü nüxü chaxüxëe, yerü tama aixcüma name ga yema naxüxü namaä ga yema yaxögüxü ga tama Yudíugü ixígüxü. ¹² Yerü noxri rü yema duüxügü ga tama Yudíugü ixígüxÜmaä nachibü ga Pedru. Natüru yexguma yéma nangugüga ñuxre ga Yudíugü ga yaxögüxü ga Chaütiágü yéma mugüxü, rü Pedru rü marü tama yema duüxügü ga tama Yudíugü ga yéma ngugüxü ga nagu ixü ga yema nacüma na Tupanacëx inawiechëxmüpëzechiraÜxü. ¹³ Rü yema togü ga Yudíugü ga yaxögüxü, rü yexguma nüxü nadauzugüga yema Pedru üxü, rü nümagü rü ta nanaxügüga yema chixexü rü naxcëx nawoeguchaü ga yema nuxcümaügüxü ga nacümagü. Rü düxwa ga Bernabé rü ta natanügu naxäga yema chixexü ügüxü. ¹⁴ Natüru yexguma nüxü chadëuxgu na tama Tupanaärü ore i mexü tükü nguxëëxÜäcüma na namaxëxü ga yema yatügü, rü guxü ga yaxögüxÜpëxewa Pedruxü nüxü chaxüxëe. Rü ñacharügü nüxü:

“Rü dücxax i cuma na Yudíuchirëx quiixü, cuma rü tama aixcüma Yudíugücümagu quiixü. ¹⁵ Rü ñuxäcü i ñuxma i cunamuxü na Yudíugücümagu naxüxü i ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü?” ñacharügü nüxü.

Yudíugü rü woo ngëma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü rü norü õgagu nixi i nayauxgüäxü i maxü i taguma gúxü

¹⁵ Rü pemaā nüxü chixu rü toma rü aixcüma torü bucümatama Yudiugü tixigü rü Tupanaxü tacuègxü. Rü ngēmaācü tama duüxügü i tama Tupanaxü cuègxüxü tixigü. ¹⁶ Rü nüxü tacuègxü rü yema nuxcümaūgütü ga mugü ga Moičhé ümatüxü rü tama tüxü nimexëe i Tupanapéxewa, erü taxucürüwama texé aixcüma naga taxinüe i ngēma mugü. Natürü i ūxma rü Tupana tüxü nadau na imexü ega Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögü. Rü yemacëx ga toma rü ta Ngechuchu ya Cristuaxü tayaxögu na torü ògagu Tupana toxü nadauxü na timexü. Erü nüxü tacuègxü rü tama ngēma mugügagu nixi na Tupanapéxewa tamexü ya wüxi, erü taxucürüwama texé aixcüma naga taxinü i ngēma mugü na ngēmaācü Tupanapéxewa tamexücëx. ¹⁷ Rü ūxma i yixema rü Cristuaxü tayaxögu, rü ngēmacëx nixi i Tupanapéxewa imexü. Natürü ngēgxuma chi wüxi i ngēgxuma chi wüxi i ngēgxuma chi wenaxärü naxcëx chataegugu i ngēma nuxcümaūgütü i mugü rü chi nüxü charüoxgu na Cristuaxü chayaxöxü, rü chi aixcüma wüxi i pecaduăxü chixi. ¹⁸ Choma rü marü nüxü charüxo na nagu charüxünxü na mugügagu chixügagu Tupanapéxewa chamecëx. Natürü ngēgxuma chi wenaxärü naxcëx chataegugu i ngēma nuxcümaūgütü i mugü rü chi nüxü charüoxgu na Cristuaxü chayaxöxü, rü chi aixcüma wüxi i pecaduăxü chixi. ¹⁹ Yerü yexguma yema mugüwa changuxgu, rü dükwa nüxü chicuèxachi na tama yanguxü ga yema mugü na choxü namexëe i Tupanapéxewa. Yerü taxucürüwama aixcüma naga chaxinü ga guxüma ga yema mugü. Rü ngēmacëx i ūxma rü Cristuaxü chayaxö na Tupanapéxewa chamecëx rü naxcëxatama chamaçüxücëx. Rü Cristu rü curuchagu nayu na iyanaxoxücëx ga nuxcümaüxü ga chorü maxü ga choxü yexmaxü ga yexguma yema mugügagu chixügagu. ²⁰ Rü ūxma rü marü tama chaugümäattama ichacuëx, natürü Cristu nixi ya chomaā icuacü erü chowa namaxü. Rü ūxma rü Tupana Nane ya Cristuaxü chayaxööcüma nixi i chamaçüxü i ūxma i nañnewa. Rü nüma nixi ga choxü nangechaüüxü, rü nügü inaxaxü na chauxcëx nayuxücëx. ²¹ Rü tama nüxü chaxoxchaü i ngēma mexü ga Tupana taxcëx üxü ga yexguma nayuxgu ga Cristu. Yerü yexguma chi yema mugügagu chixügagu Tupanapéxewa imexgu, rü natücxemamare chi nixi ga na nayuxü ga Cristu.

3

Nuxma rü tama ngēma mugügagu taxü erü marü Cristuaxü tayaxögu

¹ Pa Chaueneëgü i Gárataanećüāx, pema rü pengēägëgumare. Rü yexguma petanüwa tayexmagü i ūxma rü meäma guxäpëxewa pemaā nüxü tixu rü pexcëx tanangoxëe na ūxäcü curuchagu taxcëx nayuxü ga Ngechuchu ya Cristu. ¿Rü texé pexü tawomüxëe i ūxma na tama naga pexinüe i ngēma ore i aixcüma i xixü ga pemaā nüxü tixuxü? ² Rü wüxi i orecëx pexna chaca, rü ¿tacuègxü yilxü ga penayaxuxü ga Tupanaäe i Üünexü? ¿Exna pexcëx rü yema mugü na pinguxëegüxügagu yilxü ga penayaxuxü, rü exna ngēma ore i mexü ga nüxü pexinüe i ūxma rü pixögüdagu yilxü? ³ Pema rü pengēägëgumare rü poraäcü ípetüe. Noxri rü Cristuaxü peyaxögu yerü Tupanaäe i Üünexü pewa napuracü. ¿Rü ūxäcü i ūxma i nagi perüxünüe i ūxma rü wenaxarü naxcëx pewoeguxü i ngēma nuxcümaxü i mugü i taguma maxü pexna äxü? ⁴ Pema rü poraäcü Tupana pexü narüngüxëe. Rü chierü tama natücxemamare yixigu ga yema, erü taxucürüwa natücxemamare nixi. ⁵ Rü yexguma Tupana pexna namuxgu ga Naäe i Üünexü rü petanüwa naxüägu ga taxü ga mexügü ga norü poramaä naxüxü, rü ¿tacügagu nixi ga naxüäxü ga yema? ¿Pexcëx rü mugü na pinguxëegügagu yilxü ga Tupana naxüxü ga yema? Tama yemagagu nixi. Tupana rü petanüwa nanaxü ga yema taxü ga mexügü yerü nüxü peyaxogü ga norü ore ga nüxü pexinüe i ūxma. ⁶ Rü dükax, pemaā nüxü chixu rü name nixi i nuxcümaücü ga torü oxi ga Abráürlü pixinü. Yerü Abráü rü Tupanaäxü nayaxö, rü yemacëx Tupana nüxü nadau ga na namexü. ⁷ Rü ngēmawa nüxü pedau rü ngēma duüxügü i Tupanaäxü yaxögüxü nixi i aixcüma Abráütanüxü ixigüxü i Tupanapéxewa. ⁸ Rü Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu na ūxäcü Tupanapéxewa tá na yamexü i ngēma duüxügü i yaxögüxü i woo tama Yudiugü ixigüxü. Rü yemaäcü nüxü nixu naxüpa ga na nangupetüxü. Yerü Tupana rü nuxcümatama Abráümaä nüxü nixu ga ūxü ore i mexü i ūxü:

“Rü cugagu tám nüxü charüngüxëe i guxüma i nachiüñanećüāx i duüxügü”,
naxü. Rü yemaäcü nüxü tacuèx rü Cristu rü Abráütaa na yilxü. ⁹ Rü ngēmacëx i ūxma rü Tupana nayaxu i guxüma i duüxügü i yaxögüxü, yexgumarü i guxüma i ngēma duüxügü i nagi rüxünüe i ūxma rü ūxü.” ¹⁰ Natürü chixexüwa nangëxmagü i guxüma i ngēma duüxügü i nagi rüxünüe i ūxma rü ūxü.”

“Rü guxüma i duüxügü i tama aixcüma yanguxëegüxü i guxüma i ngēma mugü i ümatüxü, rü chixexüwa nangëxmagü”,

ñanagürü. Erü nüxü tacuèxgü na taxucüruwama aixcüma texé yanguxéexü i guxüma i ngëma mugü.¹¹ Rü ngëmaäcü meäma nangox na tama ngëma mugü tinguxéexüçex yïixü na texé Tupanapëxewa mexü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü yíxema tümaärü ögagu Tupanapëxewa mexë, rü yíxema tá tixi ya aixcüma tükü nangëxmaxë i maxü i taguma gúxü”,

ñanagürü.¹² Natürü ngëgxuma nagu rüxñüegu na mugü inguxéexüçex yïixü na Tupanapëxewa imexü, rü taxucëx chima tüxcüü tayaxögü. Erü Tupanaärü orewa rü ngëmachiga naxümatü, rü ñanagürü:

“Rü yíxema aixcüma meäma yanguxéexë i guxüma i mugü, rü ngëmagagu tá tükü nangëxma i tümaärü maxü”,

ñanagürü. Natürü ngëma mugü rü dükwa chixexüwa tükü naga erü taxucüruwama texé aixcüma meä tayanguxéë. ¹³ Natürü ga Cristu rü nawa tükü ínanguxüxéë ga yema mugü ga chixexüwa tükü yexmaguxéexü. Rü taxcëx nixi ga chixexüwa nayexmaxü ga yexguma curuchagu nayuxgu. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa, rü ñanagürü:

“Rü guxáma ya yíxema wüxi i naïwa tükü natuxéegüäcüma yúxe, rü chixexüwa tangëxma”, ñanagürü.¹⁴ Rü yemaäcü curuchagu nayu ga Ngechuchu ya Cristu na nükü nangüxéexüçex i guxüma i ngëma duüxülgü i tama Yudügü ixigüxü, yema Tupana Abráümaä ixunetaxü. Rü taxcëx rü ta nayu ga Cristu na yíxema rü ta nükü yaxögüxüçex rü nayauxgüxüçex i Tupanaäe i Üünexü i tamaä inaxunetaxü.

Tupanaärü uneta rü ngëma mugüäärü yexera name

¹⁵ Pa Chaueneegüx, ñüxma rü tá pemaä nüxü chixu i wüxi i cuëxruü na ñuxäcü duüxügü tacü nügümaä mexéexü. Rü dükax, ngëgxuma chi wüxi ya yatü rü texémaä tacüçex inaxunetagu rü chi wüxi i poperagu meä naxümatüägu i ngëma, rü taxucürüwa texé itayanaxoxéë rü éxna tanaxüchicüü i ngëma norü uneta. ¹⁶ Rü dükax, rü yexgumarüütama nixi ga nangupetüxü ga yexguma Tupana rü Abráümaä rü Abráütaamaä inaxunetagu. Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü tama “Abráütaagü” ñanagürü, yerü tama muxüma ga duüxülgüchiga nidexa. Natürü yema ore rü “Abráütaa” ñanagürümare, yerü wüxitama ga duüxüchiga nixi ga yadexaxü. Rü yema rü Cristuchiga nixi.¹⁷ Rü ngëmaäcü pemaä chanangoxéë na Tupana rü Abráümaä namexéexü rü namaä inaxunetaxü na Cristugagu tá yïixü i duüxülgüxü nangüxéexü. Rü ngëmacex i ñüxma rü yema Moiché ümatüxü ga mugü ga 430 ga taunecü yema unetawena íngüxü, rü taxucürüwama inayanaxoxéë ga yema Tupanaärü uneta ga nüxira Abráümaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmacex i ñüxma rü ta napora i ngëma uneta.¹⁸ Rü ngëgxuma chi mugü inguxéegüälgagu yixigu na Tupana tükü rüngüxéexü, rü natüçëxmamare chi nixi ga yema Tupanaärü uneta ga nüxira Abráümaä nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma nixi na getanüäcüma Abráüxü nangüxéexü ga Tupana, yerü yemaäcü marü namaä inaxuneta. ¹⁹ Rü ñüxma rü çlacüwa namexü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü? Rü dükax, Tupana rü marü Abráümaä inaxunetaguwena nixi ga duüxügüna naxäaxü ga yema mugü, na yemaäcü duüxügüxü nüxü nadauxéexüçex na ñuxäcü poraäcü pecadu naxülexü. Rü yemaäcü nixi ñüxma i nangu ga guma Abráütaaya ya Cristu. Rü gumachiga nixi ga Abráümaä inaxunetaxü ga Tupana ga noxrix. Rü yexguma ínanguxgu ga yema mugü, rü Tupana rü daxüçüqäx ga norü orearü ngeruügümäxäira nüxü nixu. Rü yemagü nixi ga nüxü Moichémaä nüxü ixugüxü, rü nüma ga Moiché rü duüxügümaä nüxü nixu.²⁰ Natürü yexguma Tupana Abráümaä ixunetagu, rü nümaxüchima ga Tupana nixi ga Abráümaä nüxü yaxuxü ga yema norü uneta. Rü tama togümaäxäira nüxü nixu na yemagü nüxü Abráümaä nüxü ixugüexüçex.

Tacüçex duüxülgüna nanaxä ga Tupana ga yema mugü

²¹ ¿Rü ñüxü ñapegxü i ñüxmax? ¿Pexcëx éxna rü yema Moiché ümatüxü ga mugü rü inayanaxoxéë i Tupanaärü unetagü? Rü dükax, tama ngëmaäcü nixi. Yerü yexguma chi naporaga yema mugü na tükna naxäaxü i maxü i taguma gúxü, rü chi Tupanapëxewa time i ngëgxuma meäma yanguxéegu.²² Natürü tama ngëmaäcü nixi. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü tadau na guxüma i duüxügü rü pecadutüüwa nangëxmagüxü. Rü ngëmacex i ñüxma rü yíxema Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxexicatama tixi ya nayauxgüxe i ngëma maxü i aixcüma mexü i Tupana tamaä ixunetaxü.²³ Rü yexguma tauta ínanguxgu ga Cristu na nükü yaxögüxüçex, rü mugütüüwa tayexmagü rü tamaä inacuëx. Rü yemaäcü tixigü rü ñüxma Tupana taxcëx nangoxéë ga Ngechuchu ya Cristu na nükü yaxögüxüçex.²⁴ Rü yemaäcü ga yema mugü rü tamaä inacuëx ñüxma Cristuxütawa tükü nagagü na nükü yaxögüxüçex rü ngëmaäcü Tupanapëxewa imexüçex.²⁵ Natürü i ñüxma na marü nüma nanguxü ya Cristu na nükü yaxögüxüçex, rü marü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü. Rü ñüxma rü marü taxucëxma tüxcüü tamaä inacuëx i ngëma mugü.²⁶ Rü ñüxma na Ngechuchu ya Cristuaxü peyaxögüxü, rü Tupanaxäcügü pixigü i guxáma i pemax.²⁷ Rü ñüxma na Cristuégagu ípebaiüxü, rü Cristuarü pixigü rü nüma rü pemaä

inacuèx na naxrūū pixīgūxūcèx. ²⁸ Rü ñuxma rü Tupanapēxewa rü nüetama nixi ega woo Yudiugū pixīgū rü ēxna tama. Rü nüetama ega woo wüxi i coriarü duūxūgū pixīgū rü ēxna taxūxearü duūxūgū pixīgū. Rü nüetama ega woo piyatügū rü ēxna pingexgu. Erü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duūxūgū na pixīgūxü, rü wüxitama i duūxū pixīgū i guxāma i pemax. ²⁹ Rü ñuxma na Cristuarü pixīgūxü, rü ngēmacèx waxi nixi na aixcūma Abráūtaagū pixīgūxü. Rü ngēmacèx i pema rü tá ta penayaxu i guxūma ga yema Abráūmaa inaxunetaxü ga Tupana.

4

¹ Rü dūcax, ngēxguma wüxi i buxü yunatügū, rü ngēma buxü rü tama ngēxgumatama nanayaxu i nanatüarü ngēmaxdīgū. Rü woo guxūma i nanatüarü ngēmaxdārū yora yixīgu, natürü ngēxürüüxü i nanatüarü puracütanüxürüümare nixi ñuxmata nayèx. ² Rü ngēmacèx nangēxma i ngēma buxūdārū dauruū i namaā icuāxü rü nüxü nüxna dauxü i ngēma nanatüarü ngēmaxdīgū ñuxmata nawa nangu ya yima taunecü ya noxri nanatü nagu unetacü na ngēma buxü rü nügūmaā inacuāxüç. ³ Rü yexgumarü nixi ga tamaā nangupetüxü ga noxrix. Yerü yexguma tauta Cristuxü icuēxgu, rü natüüwa tayexmagü ga yema naāegü i chixexdīgū i ñoma i naānemaa icuēxgūxü. ⁴ Natüü yexguma nawa nanguxgu ga yema ngunexü ga inaxunetaxü ga Tupana, rü nüma nanamu ga Nane. Rü duūtūgūrū wüxi ga ngewa nabu ga guma Nane. Rü yema Moičé ümatüxü ga mugütüüwa nayexma ga yexguma nabuxgu. ⁵ Rü yemaācü nüma nangu ga Tupana Nane na tükü ñanguxüxēēxūcèx i guxāma i yixema ga noxri mugütüüwa na iyexmagüxü. Rü yemaācü tükü narüngüxēēxü i yixema ga Tupana Nane na Nanatü ya Tupanamaa tükü yaxuxülcèx na aixcūma naxācūgūxuchi ixīgūxü. ⁶ Rü Tupana pexxa nanamu ga Naāi i Üñenü na pexü nüxü nadauxüxēēxūcèx na aixcūma naxācūgūxuchi pixīgūxü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü marü name i "Pa Chaunatüx", ñaperügū nüxü i yixema ga Tupana. ⁷ Rü ngēmacèx i ñuxma rü Tupanaxācūxuchi quixi, rü tama wüxi i norü duūxūmare quixi. Rü ñuxma na naxācūxuchi quixi, rü norü ngúchaü nixi na cuxna naxāāxü i guxūma i tacü i noxrü ixīxü.

Pauru rü yema yaxōgūxūcèx naxoegaāe

⁸ Rü ūpa ga yexguma tauta Tupanaxä pecuēxgu, rü perü tupananetagütüüwa peyexmagü rü nüxü picuēxüügū ga yema tama aixcūma Tupana ixīgūxü. ⁹ Natüü i ñuxma na Tupanaxä pecuāxü rü nüma rü na pexü nacuāxü, rü tüküxcü wena naxcèx pewoeguchaü i ngēma naāegü i chixexdīgū i ñoma i naānemaa icuēxgūxü? ¹⁰ Rü tüküxcü penaxwèxe na wena natüüwa pegü pengēxmagüxēēxü i ngēma naāegü i tama aixcūma poraæxü i natücèxmamare ixīgūxü? ¹¹ Rü dūcax i pemax, rü ñuxma rü ta ngēma nuxcūmaügūxü i Yudiugūcūmagu pexīfāma woo Cristuaxü na peyaxōgūxü. Erü penaxaure i ñuxre i ngunexdīgū rü ñuxre ya tauemacügū rü ñuxre ya taunecügū rü ñuxre i petagü, erü nagu perüñüne na ngēmaācü Tupanapēxewa tá pimexü. ¹² Rü ngēmacèx poraæcü chaxoegaāe, erü ngürüāchi natücèxmamare tá nixi ga yema puracü ga petanüwa chaxüxü. ¹³ Pa Chauenēēgūx, pexü chacèxü na chauxruü nüxü perüxoexü na nagu pexixü i ngēma Yudiugūarü mugü. Erü ñuxma na Cristuwe charüxüxü rü marü nüxü charüxü na nagu chixüxü ga yema mugü ga ūpa tama nagu pexixü. Rü dūcax, yexguma noxri petanüwa chayexmagu rü tama choxü pexo, rü ngēmacèx chanaxwèxe i ñuxma rü ta chagua pexīnüe. ¹⁴ Rü pema rü marü nüxü pecuēxü rü yexguma noxri pemaā nüxü chixuxgu ga Tupanaārū ore i mexü, rü yema na chidaawexügagu nixi ga petanügū charüxüxü rü pemaā nüxü chixuxü ga Tupanaārū ore. ¹⁵ Rü yema daawe ga choxü yexmaxü, rü woo pexcèx rü wüxi ga wèxtümüü nixi, natüü tama choxü pexo rü tama choxü ipetèxuchi. Natüü meāma choxü peyauxgū ñoma wüxi ga Tupanaārū orearü ngerüü i daxūcūjäk chiiixürüü. Rü ñoma Ngechuchu ya Cristu chiiixürüü, meāma choxü peyauxgū. ¹⁶ Rü yexguma chi pexü natauxchagu, rü pemaā nanguxü, rü chi pexetü peyaxu na choxna penaxāxülcèx, yerü yemaācü poraæcü chomaā petaāegü ga yexguma. ¹⁷ Rü ngēma duūxūgū i pexü ngúexēēxü na Yudiugūcūmagu na pexixülcèx, rü pegu nariixñüneneta, tama aixcūma tacü rü mexülcèx nadaugü. Erü nümagü rü toxna pexü nixīgachixēēchaü na ngēmaācü naga pexīnüexülcèx. ¹⁸ Rü ngēma togü rü marü name na pegu naxīnüexü, natüü nanaxwèxe na perü mexülcèx nadaugüxü i guxüguma. Rü tama name na petanüwa changēxmaguxicatama perü mexülcèx na nadaugüxü i ngēma togü. ¹⁹ Pa Chauxacügūx, wenaxārū ñoma wüxi i mama ngílxäcūmaā nguxnecacürüü poraæcü pexcèx ngúxü chinge na aixcūma meā Cristuaxü peyaxōgūxülcèx rü aixcūma naxcèx na pemaxēxülcèx. Rü ngēmaācü tá chixi ñuxmatáta Cristu naxwèxexürüü pixīgū i perü maxüwa. ²⁰ Rü chierü ñuxmatama pexūtawa changēxmagu na pemaā

chidexaxüchixüçèx, rü tama ñuxmarüü pexcèx chanaxümatümarexüçèx. Erü ñuxma rü tama nüxü chacuèx na tacüga pemaä charükñüxü.

Ore i cuèxruü i Abráüxütaxü ga Agáchiga rü namèxüchi ga Charachiga

21 Rü pema na ngëma Moiché ümatüxü i mugütüüwa pegü pengëxmagüxëëchaüxü, rü chanaxwèxe i chomaä nüxü pixu ngoxi aixcüma nüxü pecuä na ñuxü ñaxü i ngëma mugü. 22 Erü ngëma mugüwa nüxü tadau rü Abráü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga nane rü naxütaxü ga Agáwa nüxü nayexma, rü naï ga nane rü namèxüchi ga Charawa nüxü nayexma. 23 Rü guma nane ga naxütaxüwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yema nixi ga norü ngúchaü ga Abráü. Natürü guma nane ga namèxüchiwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yemaäcü inaxunata ga Tupana. 24-25 Rü pemaä nüxü chixu i ngëma ore erü ngëmawa nangëxma i tacü i aixcüma ixixü i pexcèx changoxëëchaüxü. Rü yema taxre ga ngexëgü rü taxre i cuèxruügü nixigü na ngëmawa nüxü icuåxüçèx na ñuxäcü Tupana duüxügüxü rüngüxëëxü na naxütaxüwa nangugüxüçèx. Rü yema nüxiräxü ga norü ngüxëë nixi ga yexguma Chinafärü mëxpünnewa Moichéna naxäågu ga norü mugü na naga naxñüexüçèx ga duüxügü. Rü yema mugü ga Moichéna naxäågu ga Chinafärü Agá iyixi ga norü cuèxruü. Rü yema nge ga Agá rü naxütaxü iyixi ga Abráü rü yemacèx ga ngíxäcügü rü ngíxruüttama togütüüwa nayexmagü rü tama ínanguxü. Rü yemaäcü ga yema nge rü wüxi i cuèxruü iyixi nachiga i ngëma Yudügü i ñuxma maxëxü rü ngëma mugüwe rüxixü. Erü nümagü rü ñuxma rü ta natüüwa nangëxmagü i ngëma mugü ga Moiché yaxuxü ga mëxpüne ga Chinafärü Arábiaanewa ngëxmanewa. Rü ñuxma rü ta ngëma mugüga naxi rü tama nüxü narüxoe. 26-28 Natürü yema nge ga Abráü namèxüchi rü tama Agárüü iyixi. Rü ngíne ga Ichäa rü nabu yerü Tupanaäågu nayaxö ga Abráü ga yexguma Tupana namaä nüxü ixuxgu rü ta na nüxü nayexmagü ga wüxi ga nane. Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, yixema rü ta taxaxö i ngëma Tupana tamaä ixunetaxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü tama ngëma nuxcümaügüxü i mugütüüwa tangëxmagü. Rü ngëmaäcü Abráü namèxüchixacügürüü tixigü. Rü ngëmaäcü nüxü tadau na aixcüma Tupana yanguxëëxü i norü ore ga Abráü namèxüchichiga ümatüxü i ñaxü:

“¡Nataäe, Pa Ngecü i Ngexacü! ¡Rü curü taäëmaä rüxáixnaxü woo tagumachirëx na cuxäxäcüxü! Erü tá cuxäxäcü, rü ngëma ngeñü i cuxütaxü i cuteaxü äxäcüxüñärü yexera tá cuxü nangëxma i cuxacügü”,
ñaxü. 29 Natürü guma Abráü nane ga naxütaxüwa nüxü yexmacü, rü chixri namaxü namaä ga guma Abráü nane ga Tupanaärrü unetagagu bucü. Rü ngëgumarüü ta i ñuxma rü yixema i Tupanaäe i Üünexügagü tüxü na nangëxmagü i maxü, rü chixri tamaä nachopetü i ngëma Yudügü i naxwèxegüxü na nagu ixixü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü. 30 ¿Natürü ñuxü ñaxü i Tupanaärrü ore i ümatüxüwa? Rü düçax, ngëmawa Abráümaä nüxü nixu ga na ngixü ínatäxüçèx ga naxütaxü ngíñemaä, yerü taxucürüwama yema ngíñemaä nayayauxye ga norü yemaxü ga namèwxaxüchixüçü ga naneärrü tá ixixü. 31 Rü ngëmaäcü, Pa Chaueneëgü, rü nüxü tadau rü tama Abráü naxütaxüxäcügürüü tixigü, erü tama ngëma mugütüüwa tangëxmagü. Natürü Abráü namèxüchixacügürüü tixigü, erü Tupanaärrü unetagagu tüxü nangëxma i törü maxü.

5

Meä pegüna pedaugü na tama wena ngëma mugütüüwa pengëxmagüxüçèx

1 Rü ñuxma ya Cristu rü marü tüxü ínanguxüxü na tama ngëma mugütüüwa pegü pengëxmagüxëëxüçèx i ngëma mugü. 2 ¡Rü choxü iperüxñü! Rü choma i Pauru rü pemaä nüxü chixu, rü ngëguma chi nagu pexixgu na pegü ipiewchëxämüpëechiraüxü na ngëmaäcü penayaxuxüçèx i perü maxü, rü ngëguma ya Cristu rü chi taxuwama pexü name. 3 Rü wena pemaä nüxü chixu rü ngëxürrü i yatü i nügü íwicheämüpëechiraüchäüxü na ngëmaäcü Tupanapëxewa namexüçèx, rü name nixi i nüxna nacuëxächi na taxucürüwa ngëmaäcü na nayauxäxü i norü maxü ega tama aixcüma naga naxñügu i guxüma i togü i mugü. 4 Rü guxäma i pema i nagu rüxñüexü na Tupanapëxewa pimexü ega nagu pexixgu i ngëma mugü, rü pemaä nüxü chixu rü marü Cristuna pixigachi i ngëgumax. Rü ngëgumarüü ta pegü nüxna peyaxüxü i ngëma ngechaü ga noxri Tupana namaä pexü ngechaüxü. 5 Natürü Tupanaäe i Üünexü nixi i tüxü rüngüxëëxü na yaxögüxüçèx. Rü ngëmacèx nixi i ínanguxëëxü na Cristugagu Tupanapëxewa imexü. 6 Rü ngëmacèx i ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixigüxü, rü nüetama nixi ega woo íwicheämüpëechiraügu rü éxna tama, erü tama ngëma nixi i Tupanapëxewa tüxü mexëexü. Rü ngëma Tupana naxwèxexü i ñuxma nixi na aixcüma yaxögüxü rü ngëmaäcü yigü na ingechaügüxü. 7 Pema rü meäma ipenaxügü na Cristuwe perüxixü. ¿Rü texé éxna pexü nüxü taxoqx na tama naga pexinüexüçèx i norü ore i aixcüma ixixü? 8 Rü pemaä nüxü

chixu, rü tama Tupana ga noxri pexcèx çacü nixi ya yima pexü nüxü oöcü. ⁹ Rü name nixi i nüxna pecuevächiae rü wüxitama i duüxü i chixexü üxü, rü nanachixexëe i guxüma i togü i natanüxügü, fioma wüxi i íráxü i pääärü puxëerü rü wüxi i taxü i päächara ipuxëexüruü nixi. ¹⁰ Choma rü chayaxö na törü Cori tá pexü rüngüxëexü na choma nagu charüxünxüruü nagu perüxüñüexücex. Natürü Tupana tá nanopoxcu i ngëma duüxü i pexü chixeäexëexü, rü nütama nixi ega woo texé tixigü. ¹¹ Rü nümaxü i duüxügü rü chauchiga nidexagü, rü nüxü nixugü na choma rü duüxügüxü changüexëexü na nügü ìnawüchëxmüpëechiraüxücex rü mugü na yanguxëegüxücex na ngëmaäcü nüxü nangëmaxücex i maxü i taguma gúxü. Natürü, Pa Chaueneégü, rü ngëxguma chi ngëmaäcü duüxügüxü changüexëegü, rü tåu chima chowe ningëxutanü i Yudügü, erü tåu chima naäewa nangux i ngëma ore i nüxü chixuxü nachiga ya Cristu ga curuchagu taxcèx yucü. ¹² Natürü ngëma duüxügü i pexü chixeäegüxü rü pexü ucuxëgüxü na pegü ípewüchëxmüpëechiraüxücex, rü jütxüüñü exna i nümagü i tåu noctactüma nügü yacaugüpüxücharexegüxü ta? ¹³ Natürü pemax, Pa Chaueneégü, rü Tupana pexcèx naca na ngëma mugüna ípenguxüxücex. Natürü ñuxma na nüxna ípenguxüxü, rü tama name i ngëmacèx pexeneärü ngúchaü pexügü. Natürü name nixi na pegü pengechaügüxü rü ngëmaäcü pegü perüngüxëegüxü i wüxicigü. ¹⁴ Erü guxüma i Tupanaäärü mugü rü wüxi i muwatama nangox rü ñanagürrü:

“¡Rü nüxü nangechaü i cumücü na cugütama cungechaüxürrü!”
ñanagürrü. ¹⁵ Natürü name nixi i pexuäegü erü ngëxguma chi pegümaä penuëgu rü pegüchi pexaiegü, rü ngürüächi tá pegü pewoone rü tá ipeyanaxoxëe i Tupanaäärü ore i pewe ngëxmaxü.

Ngëma taxüneärü ngúchaü rü tama Tupanaäe i Üünexüäärü ngúchaümaä nawüxigu

¹⁶ Pemaä nüxü chixu, rü name nixi i Tupanaäe i Üünexü naxwëexüäcüma pemaxë. Rü ngëxguma ngëmaäcü pemaxëgu, rü tåutáma pexeneärü ngúchaü pexügü. ¹⁷ Erü ngëma taxüneärü ngúchaü rü tama Tupanaäe i Üünexüäärü ngúchaümaä nawüxigu. Rü ngëma Tupanaäx i Üünexüäärü ngúchaü rü tama taxüneärü ngúchaümaä nawüxigu. Erü ngëma taxre i ngúchaügü, rü nüguchi naxaie erü wüxicigü i ngëma rü tamaä inacuáxchaü. Rü ngëmacèx i pema rü taxucürüwa penaxü i ngëma pematama penaxwëexü. ¹⁸ Natürü ngëxguma Tupanaäe i Üünexü pemaä icuëgxü, rü marü tama ngëma nuxcümaügüxü i mugütüüwa pengëxmagü. ¹⁹ Rü meäma nangox na ñuxäcü namaxëü i ngëma duüxügü i naxüneärü ngúchaü ugüxü, rü naï i ngemaä maxëü, rü airugürüümare ixígüxü. Rü tama naxäneé na tacü rü chixexü naxügüxü. ²⁰ Rü tupananetachicüñexägüxü nicuëxügü, rü nayuüle rü nangöwxëegü, rü aigu narüxüñü, rü nachoxügawëxegü, rü togüchi naxaie norü ngëmaxügüçex, rü nanuxwëxegü, rü duüxügüxü naxucuxëegü na to i nguxëëtaegu naxixüüçex, rü ngëmaäcü nayatoye i duüxügü na tama wüxigu naxinüñüexücex. ²¹ Rü togüüri ngëmaxügüçex nixäüxächigü, rü nangäxëwëxegü, rü peta naxügüecha, rü nanaxügü i muxüma i togü i chixexügü i ngëxgumarüü ixíxü. Rü ngëmacèx, wena pemaä nüxü chixu rü guxüma i ngëma duüxügü i ngëmaäcü maxëü, rü nataxüttáma i nachica i ngextá Tupana äexgacü iyíxüäwa. ²² Natürü ngëxguma Tupanaäe i Üünexü tamaä icuëgxü, rü nüma nixi i tükü nangüxëexü na yigü ingechaügüxüçex, rü itaäegüxüçex, rü meä yigümaä imaxëüçex, rü yaxna namaä ixinüexüçex i togü, rü togümaä imécümagüxüçex, rü togüü rüngüxëegüxüçex, rü aixcüma yanguxëexüçex i ngëma nüxü ixuxü. ²³ Rü ngëxgumarüü ta Naäe i Üünexü tükü narüngüxëe na tama chixexümaä nataeguxëexüçex ega togü chixexü tamaä ügxug. Rü tükü narüngüxëe na meäma yigünatama idauxüçex na tama chixexügyü iyixüçex. Rü nataxuma i mugü i nachuxüxü na naxüxü i ngëma mexügü. ²⁴ Rü ngëma duüxügü i aixcüma Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixígüxü, rü marü nüxü narüxoë ga yema nuxcümaüxü ga norü maxü ga chixexü, rü yema naxüneärü ngúchaügü ga chixexü, rü guxüma ga tacü ga to ga ngúchaü ga tama mexü. ²⁵ Rü ñuxma na Tupanaäe i Üünexü tükna naxäxü i törü maxü, rü name nixi i nüma törü maxümaä na inacuáxü. ²⁶ Rü tama name i yigü ítarüta rü togümaä tanuuäe, rü bai na tacüçex ixäüxächixü.

6

Name nixi i guxäma i pema rü pegü perüngüxëegü i wüxicigü

¹ Pa Chaueneégü, ngëxguma chi texéxü pedëuxgu na tacü rü chixexügu tanguxü, rü pema na Tupanaäe i Üünexü naxwëexüäcüma na pemaxëü, rü name nixi i tükü pengechaüäcüma tükü perüngüxëe na itayarüwëxächixüçex. ¡Natürü pexuäegü i wüxicigü, na tama pema rü ta nagu peyixüçex i ngëma chixexü! ² ¡Rü pegü perüngüxëegü i ngëxguma texé petanüwa guxchaxügü tükü ngëxmagü! Erü ngëxguma ngëmaäcü pegü perüngüxëegü, rü ngëmaäcü tá peyanguxëe i ngëma Cristu pexü muxü. ³ Rü ngëxguma texé nagu rüxñügü na wüxi i tacü tixixü, rü tügütama tawomüxëe, erü Tupanapëxewa rü taxuülmachiréx tixi. ⁴ Rü

ngēmacèx i wüxicigü, rü name nixi i tūgūrū maxūtama tangugü. Rü ngēxguma namexgu i tūmaärū maxü, rü tūgūmāa tátama tataäe, rü taxucèxma tūxcüü togūrū maxüwa tūgū tangugūrū maxüäx. ⁵ Erü tanaxwèxe ya wüxicigü na tūmaärū maxünatama tadauxü i Tupanapëxewa. ⁶ Rü yíxema nayaxuxé i nguxéetæ i Tupanaärü orewa rü name nixi na tūmaärū nguxéerüümaä tangauxü i gúxü i tūmaärü ngēmaxügü. ⁷ ¡Rü pexuåëgü na tama ipetüexüçex i perü maxüwa! Erü taxucürüwa texé Tupanaxü tawomüxé. Rü yíxema chixexü üxe, rü chixexü tá tayaxu. Rü yíxema mexü üxe, rü mexü tá nixi i tayaxuxü. ⁸ Rü yíxema tūmaxüneärü ngúchaü üxe, rü ngéma tūmaxüneärü ngúchaü rü tá yuwa tūxü naga. Natürü yíxema Tupanaäe i Üünexüärü ngúchaü üxe, rü ngéma Tupanaäe i Üünexüwa tá tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ⁹ Rü ngēmacèx tama name na nüxü rüchauexü na mexü ixüexü. Erü ngēxguma chi tama nüxü rüchauegu, rü düxwa mexü tá tayaxu i Tupanaxütawa. ¹⁰ Rü ngēmacèx ngēxguma tüxü nangéxmagu na tacümaä togüxü rüngüxéexü, rü name nixi i guxâxüma tarüngüxé. Natürü yexera tanaxwèxegü na nüxü rüngüxéegüxü i ngéma taeneëgü rü taeyëxgü i yaxögxü.

Pauru rü nüxü narümoxé ga yema yaxögxü, rü nayaxucuxéggü

¹¹ Rü nuã tá ichanaxügü na chamaxüchima choxmëxmaä pexcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. ¡Rü dücax, nüxü pedëüx i ngéma choma chaxümatüxü na ñuñacü natamatüxü! ¹² Rü ngéma Yudiugü i pexü ngúexéexü na pegü ipewichëxmüpëzechiraügxüçex, rü ngémaäcü pexü namu erü nanataäexéegüchaü i ngéma togü i Yudiugü na tama naxchi naxaixexüçex nagagu na Ngechuchu ya Cristu ga curuchagu yucüaxü na yaxögxü. ¹³ Erü woo i nümagü na ñawiüchexmüüpëzechiraüxü, rü tama nayanguxé i guxüma i mugü. Natürü nümagü rü nanaxwèxegü na pegü ipewiüchëxmüpëzechiraüxü, na yixcama nügü yacuexüügxüçex rü togü i Yudiugümäa nüxü na yaxuxüçex na pema rü ta naxrüü nagu pexixü i ngéma nuxcümaügxü i mugü. ¹⁴ Natürü i choma rü chaugü chicuexüü erü nüxü chayaxö ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ga curuchagu yucü. Rü ngémacèxicatama nixi i chaugü chicuexüüxü. Rü ñuñxma na Cristu ga curuchagu yucüaxü chayaxöxü, rü marü tama nagu charüxiñü i ñoma i naañe rü norü ngémaxügü. Rü ngéxgumarüü ta i ñoma i naañe rü marü tama choxü nacuáxchaü. ¹⁵ Erü ngéxguma Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixígü, rü Tupanapëxewa rü taxuüma nixi i ngéma na íwiechëxmüpëzechiraüxü rü éxna tama. Natürü ngéma aixcüma napéxewa mexü nixi na naxüchicüüxü i törü maxü na ngexwacaxüxü i duüxügü ixígüxüçex. ¹⁶ Rü Tupanana naxcèx chaca na pexü nataäexéegüxüçex rü nüxü pengechaüttümüügxüçex i guxâma i pema i aixcüma yanguxéegüxe i ngéma pemaä nüxü chixuxü, rü guxâma ya yíxema aixcüma Tupanaärü duüxügü ixígüxe. ¹⁷ Rü ñuñxmwena rü tama chanaxwèxe na texé tacü rü guxchaxügü choxna åxü. Erü choma rü aixcüma törü Cori ya Ngechuchuarü duüxü chixi. Rü ngéma chorü oxrigüchica i chowa ngéxmagüxüwa nüxü pecuëx na aixcüma yiixü i ngéma. ¹⁸ Pa Chaueneëgüx, chanaxwèxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxé i guxâma i pemax. Rü ngémaäcü yii.

Rü nuãma pexna,
Pauru

POPERA GA EPÉCHIUWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga yema yaxögütü ga Epéchiuarü iännewa yexmagüxü

¹ Pa Chaueneegü ya Epéchiuwa Ngëxmagüxe, choma i Pauru nixi i pexcëx chanaxümatüxü i naä popera. Rü choma i Pauru chixi i Tupana choxü yaxuxü na Ngechuchu ya Cristu choxü muxüçèx na duüxügümää nüxü chixuxüçèx i norü ore. Rü pexcëx chanaxümatü i guxämä i pema ya Epéchiuarü iännewa ngëxmagüxe rü Tupanaärü duüxügü ixigüxe rü Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxe. ² Rü chanaxwëxe i pexü narüngüxëe rü pexü nataäexëe ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Tupana rü poraäcü tüxü narüngüxëe erü Cristuarü duüxügü tixigü

³ Rü name nixi i nüxü ticuëxügü ya Tanatü ya Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristunatü iixicü. Erü nüma ya Tupana rü Cristugagu tüxna nanaxä i naguxüraüxü i ngüxëegü i üünexü i dauxügütü i naanewa taxcëx ne namugüxü. ⁴⁻⁵ Rü tautama naäne üxgu, rü Cristugagu Tupana tüxü nadé na napëxewa ixünegüxüçèx rü na natauxüçèx i törü chixexü i napëxewa. Rü Tupana rü poraäcü tüxü nangechaü. Rü yemacëx nuxcümamatama tüxü naxuneta na naxäcügüxü tüxü nadexüçèx Ngechuchugagu. Rü yemaäcü nanaxü yerü yema nixi ga norü ngüchaü. ⁶ Rü ngëmacëx name nixi i guxüguma nüxü ticuëxügü ya Tupana. Erü nüma rü poraäcüxüçhima tamaä namecüma rü poraäcü tüxü narüngüxëe ga yexguma taxcëx nüma namuäxgu ga Nane ya nüxü nangechaüxüçhicü. ⁷ Rü Tupana rü poraäcü tüxü nangechaü, rü yemacëx nanamu ga Nane na taxcëx nayuxü rü nagü inabaxü na yemaäcü tüxü ínanguxüxëeçex rü tüxü nüxü nangechaüxüçex ga törü pecadugü. ⁸ Rü Tupana tüxü nüxü nadauxëe na ñüxäcü poraäcü tüxü nangechaüxü ga yexguma tüxna naxäxügü ga guxüma ga törü cuëx na taädeñx icuáxüçèx rü tüxü natauxchaxüçèx i norü ore. ⁹ Rü tüxü nüxü nacuëxëe ga norü ngüchaü ga noxri nüxücatama nüxü nacuäxü. Rü yema norü ngüchaü ga nuxcümäxüçhima Cristumaä nagu naxinüxü ga Tupana, rü yema nixi ga ñoma ga naänewa na namuäxü na tüxü yamaxëeñxüçex. ¹⁰ Rü yema nagu naxinüxü nixi na Cristumexëwa nangëxmaxëeñxü i guxüma i daxüguxü i naänewa ngëxmaxü rü guxüma i ñoma i naänewa ngëxmaxü. Rü ngëmaäcü tá nanaxü ya Tupana i ngëxguma nawa nanguxgu na yanguxëeñxü. ¹¹ Yerü naxüpa ga ñoma ga naane naxüxü ga Tupana, rü woetama tomaä nanaxuegu na Cristugagu tanayauxgüxüçèx ingëma maxü i taguma güxü i nüma toxna naxäxchaüxü na aixcüma naxcëx tamaxëxüçex. Rü aixcüma yemaäcü nanaxü yerü yema nixi ga norü ngüchaü ga Tupana ya guxüma ücü, ngëma nüma nagu naxinüxüäcüma. ¹² Rü yemaäcü Tupana tomaä nanaxuegu na toma i toxira Cristuaü yaxögüxe naxcëx tamaxëxüçex rü nüxü ticuëxügüxüçex naxcëx i norü pora i üünexü. ¹³ Rü yexgumarüü ta ga pema i Epéchiucüägxü, rü yexguma nüxü pexinüegü ga yema ore i aixcüma iixixü i tüxü maxëxëeñxü, rü yexguma Cristuaü peyaxögügu, rü namücügü pixigü. Rü Tupana ga tamaä ixunetacü na tüxna namuäxüçèx i Naäe i Üünexü, rü marü pexna nanamu i ngëma Naäe na nüxü pecuáxüçèx na aixcüma norü duüxügü pixigüxü. ¹⁴ Rü ngëma Naäe i Üünexü ga Tupana tüxna muxü, rü ngëmaawa nixi i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá tüxna naxäxü i guxüma i ngëma tamaä inaxunetaxü. Rü ngëguma wena nüma naxüxgu ya Cristu na nügüxütawü tüxü nagagüxüçex rü aixcüma tá tanayaxu i guxüma i ngëma Tupana tomaä nüxü iixuxü. Rü ngëmacëx name nixi na nüxü icuëxügüxü ya Tanatü ya Tupana ya üxüneçü.

Pauru rü yaxögütüçèx nayumüxé.

¹⁵⁻¹⁶ Rü ngëmacëx, ñüxma na nüxü chacuäxü na aixcüma törü Cori ya Ngechuchuaxü peyaxögütü rü na aixcüma nüxü pengechaügütü i guxüma i ngëma togü i Tupanaärü ixigüxü, rü ngëmacëx taguma nüxü charüchau na pexcëx moxë nüxna chaxäxü rü pexna chacuëxächixü i chorü yumüxëwa. ¹⁷ Rü ngëguma namaä chideaxgu ya Tanatü ya Tupana ya mexëchicü ya Nanatü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü naxcëx nüxna chaca na pexna naxäxüçèx i ngëma cuëx i Naäe i Üünexüwa ne üxü. Rü ngëma Naäe i Üünexü tá nixi i pexcëx nangoxëeñxü i Tupanaärü ore i mexü na yexeraäcü nüxü pecuáxüçèx ya Tupana. ¹⁸ Rü Tupanana naxcëx chaca na nümatama pexü yangoxnaäxëeñxüçex, na nüxü pecuáxüçèx na tacü yilxü i ngëma ipenanguxëeñxü i naxcëx pexü nadexü. Rü nüxna naxcëx chaca na pexü nüxü nacuëxëeñxüçex na ñüxäcü namechichixü i ngëma maxü i taguma güxü i nüma norü duüxügüçèx namexëeñxü i daxüguxü i naänewa. ¹⁹⁻²⁰ Rü ngëgumarüü ta rü nüxna naxcëx chaca na pexü nüxü nacuëxëeñxüçex na ñüxäcü nataxüçhixü i norü pora i tawa ngëxmaxü rü namaä tüxü nangüxëeñxü i yixema na yaxögütü. Rü ngëmatama

pora i taxūmaā nixī ga napuracūxū ga Tupana ga yexguma yuwa Cristuxū ñadaxēēgu rü daxūgxū ga naānewa nagaāxgu rü nūgūarü tūgūneçūwawa yanatoxēēāgu na guxāärü äéxgacū yíixūcèx. ²¹ Rü yemaäcū guxületüwa nanayexmaxēē. Rü ngēmacex i ñuxma rü Cristumēxēwa nangēxmagü i guxüma i daxūgxū i naānecüäx i äéxgacügū rü guxüma i ñoma i naānecüäx i äéxgacügū. Rü ngēmaäcū naxmēxwa nangēxmagü i guxüma i pora i ñuxma ngēxmagüxū rü guxüma i pora i tá ngēxmagüxū. Rü ngēmaäcū i nüma rü guxü i äéxgacügūrü äéxgacü tá nixī i guxüguma. ²² Rü yemaäcū ga Tupana rü marü Cristumēxēwa nanayexmagüxēē ga guxüma. Rü yexgumarüü ta Cristuxū ningucuchixēē na guxüma i yaxōgūxüeru na yíixūcèx. ²³ Rü ñuxma rü guxüma i yaxōgūxū rü wüxigu Cristuarü nixīgū. Rü nüma nixī i tawa nangēxmaxü i guxāma i yixema i nüxü na yaxōgūx. Rü ngēxgumarüü ta nüma nixī i nangēxmaxēēäxü i guxüma i tacü i ngēxmaxü i guxüwama.

2

Tamaxē erü Tupana tükü nangechaü

¹ Rü üpa ga pema rü perü pecadugagu rü perü chixexügagu ñoma peyuexürüü pixigü. ² Yerü ga pema rü nagu pexü ga yema chixexü i ñoma i naānecüäx i duüxügü nagu ixü. Rü pema rü naga pexüü ga Chataná i ngoxogüarü äéxgacü ixixü. Rü nüma nixī i nüxü nangúchaüxēëxü na chixexü naxügüxüçex i guxüma i ngēma duüxügü i tama Tupanaga ñüexü. ³ Rü guxāma ga yixema rü yemaäcū chixri tamaxē ga üpa. Rü tanaxü ga tórxütama ngúchaü, rü nagu taxí ga yema taxüne naxwèxexü rü yema taäe naxwèxexü. Rü yemagagu yema togü ga duüxügü ga chixexü ügüxürüü nawa taxügü i ngēma poxcu i äüçümäxüçhixü i Tupana mexéexü. ⁴ Natürü ga Tupana rü poraäcū nüxü tangechaültümügū rü poraäcū tükü nangechaü. ⁵ Rü yemacex, woo törü pecadugagu ñoma iyuexürüü tixigü, natürü ga Tupana rü tükna nanaxä ga maxü ga yexguma Cristuxū ñadaxēēgu. Rü ñuxma rü pexü nangēxma i maxü i taguma gúxü, erü Tupana pemaä namecumä. ⁶ Rü yema i Ngechuchu ya Cristuxū wena namaxēëxüü rü tükü rü ta namaxēëë ga Tupana. Rü yemaäcū nanaxü na yixema rü ta Cristumüçü i ixigüxüçex, rü namaä äéxgacügū ixigüxüçex i daxüguxü i naānewa. ⁷ Rü yemaäcū nanaxü ga Tupana na guxügutáma duüxügüxü nawéaxüçex na ñuxäcü Cristugagu poraäcū tükü nangechaüxü rü tamaä namecumä. ⁸ Rü yemaäcū pemaä namecumä ga Tupana. Rü yemacex penayaxu ga maxü i taguma gúxü yerü peyaxögü. Rü ngēma maxü rü taxucüwara pegünatama penaxä, natürü Tupana nixī ga pexna naxämarecü ga yema. ⁹ Rü tama tacü i mexü i pexüxügagu nixī i pexü nangēxmaxü i ngēma maxü, natürü Tupana nixī ya pexna naxämarecü na ngēmaäcū taxuéma tügü icueüxüçex. ¹⁰ Rü Tupana nixī ga tükü maxéëxü. Rü ñuxma rü tükü nangēxma i ngēma maxü yerü Ngechuchu ya Cristu törü pecaducex nayu. Rü Tupana tükna nanaxä i ngēma maxü na meä imaxëxüçex rü mexü ixigüxüçex. Rü yemaäcū tükü narüngüxēë ga Tupana yerü woetama nuxcumäxüchima marü yemagu narüxiñü.

Cristu nixī ya yigümaā tükü rüngüxmüëxexü

¹¹⁻¹² Rü ngēmacex i pema na tama Yudíugü pixigüxü, rü name nixī i nüxna pecuëxächie na tama toxruü na pixigüxü ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuëxgü. Rü yema na tama toxruü pixigüxü rü yemacex ga toma ga Yudíugü i togü na itawiechëxmüpëxechiraügxü, rü nüxü tixugüe na pema rü tama Tupanapexewa na pimexü yerü tama toxruü pegü ipewiechëxmüpëxechiraügxü. Rü yexguma ga pema rü tama Cristuxū pecuëxgü, yerü tama Tupanaärü duüxügü i Yudíugütanüxü pixigü. Rü tama nüxü pecuëxgü ga Tupana nüma na namuxü ga Nane na duüxügürü pecaducex nayuxüçex na nüxna naxäähüçex i maxü i taguma gúxü. Rü woo ga yema mexügü ga Yudíugümaä inaxunetaxü ga Tupana, rü taxucüwura penayaxu. Yerü ñoma ga naānewa rü pemaxämare, rü tama nüxü pecuëx ga tacü chi pexü na üpetüxü ga yexguma chi peyueg yerü tama Tupanaxü pecuëx. ¹³ Natürü woo ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuäxü, natürü i ñuxma rü nügüxütawa pexü nagagü. Rü Ngechuchu ya Cristarü duüxügü pixigü yerü pexcex nayu rü nagü inanaba. ¹⁴⁻¹⁵ Rü ñuxma rü Cristu nixī ya tükü rüngüxmüëxexü. Rü noxri ga toma ga Yudíugü rü pexchi taxaie yerü tama toxruü Yudíugü pixigü. Natürü i ñuxma rü Cristu marü yigümaā tükü narüngüxmüëxexü. Rü yemaäcū wüxitama i duüxügüxü tükü nixigüxēë rü inayanaxoxëë na yigüarü uwani ixigüxü. Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü tükü ñanguxüxëë na tama natüüwra iyexmagüxüçex ga yema nuxcumätgüxü ga mugü ga toma ga Yudíugü nagu taxixü. Rü wüxitama i duüxügü i ingexwacaxüxü tükü nixigüxëë i toma i Yudíugü na tixigüxü rü pema i tama Yudíugü na pixigüxü. Rü yemaäcū nanaxü na guxüma i yixema rü norü duüxügü na ixigüxüçex. Rü yemaäcū yigümaā tükü inarüngüxmüëxexü. ¹⁶ Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu, rü inayanaxoxëë ga yigüchi na ixaiexü. Rü yemaäcū ga Cristu rü Tupanamaä tükü inarüngüx-müëxexü, rü wüxitama i duüxügüxü tükü nixigüxëë. ¹⁷ Rü yexguma Cristu nüma üxgu, rü taxcex nüma nanange ga ore ga mexü ga marü yigümaā

rü Tupanamaä na rüngüxmüéxü. Rü yema ore rü toxcèx nixí i toma i Yudiugü ga toxira Tupanaxü na tacuáxü. Rü yema ore rü pexcèx rü ta nixí ga woo tama Tupanaxü na pecuëgxüd ga noxrix.¹⁸ Rü ñuxma rü guxäma i yixema rü Cristugagu tükü natauxcha na Tanatü ya Tupanana ingaicamagüxü. Rü ngëmatama Naäe i Üünexü nixí i tükü rüngüxëëxü na nüxna ingaicamagüxüçèx ya Tanatü ya Tupana. ¹⁹ Rü ngëmacèx i pema rü woo tama Tupanaxü pecuëgxü ga noxrix, rü woo tama norü duüxügü pixigü ga yexguma, natürü tama ngëmaäc pixigü i ñuxmax. Rü ñuxma rü natanüxü pixigü i guxüma i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixígüxü. Rü aixcüma Tupanaxäcügüxüchü pixigü i ñuxmax.²⁰⁻²² Guxäma i pema rü wüxi ya İpata ya mexüne ya Tupana nawa maxüne pixigü. Rü ngëma cementu i ladriyu naetüga nugüxü, rü ngëma rü Tupanaärü ngüexügü ga imugüxü rü norü orearü uruügü nixí. Rü yima ladriyu ya nüxitama cementuetüwa ixüchicü rü Cristu nixí. Rü ngëma inanaxügü na naxüäxü ya guxüñema ya yima ī. Rü dükwa ningü na wüxi ya tupauca ya taxüne ya Cristugagu üünene na yiixü. Rü ngëmaäc i pema na Cristuarü pixigüxü rü wüxi na tomaä peyanguxëë ya wüxi ya tupauca ya taxüne i ngextä Tupanaäe i Üünexü ímaxüxüwa.

3

Tupana rü Pauruxü namu na ore i mexüxü yaxuxü namaä ga yema duüxügü ga tama Yudiugü ixígüxü

¹ Rü ñuxma na yemaäc Tupana pexü rüngüxëëxü, rü choma i Pauru rü pexcèx chayumüé. Rü pemaä nüxü chixü rü nüma poxcupataüwa changëxma erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chixü. Rü nuxma chapoxcu erü guxüwama nüxü chixuchiga na pema rü ta pexü nangëmaxü i pechica i Tupanaxütawa woo na tama Yudiugü pixigüxü.² Rü maneca marü nüxü pecuächiga na ñuxäc Tupana choxü nangechaüäcüma choxü muxü na pexü charüngüxëëxüçèx rü pemaä nüxü chixuxüçèx i norü ore i mexü.³ Rü Tupana chomaä nanangoxëë rü choxü nüxü nacuëxëë ga yema ore ga pechiga ga noxri nüxücatama nüxü nacuáxü. Rü yemachiga nixí ga íraruwa marü pexcèx chanaxümatüxü ga noxrix.⁴ Rü yexguma pexcèx chanaxümatügü rü pemaä nüxü chixü ga yema noxri éxüguxü ga ore i ñuxäc Tupana rü Cristugagu duüxügüxü namaxëëxü. Rü ngëxguma meä nawa pengüegu i ngëma popera rü tá nüxü pecuëx na aixcüma yiixü ga yema ore ga noxri éxüguxü ga nachiga pexcèx chaxümatüxü.⁵ Rü yema nixí ga ore ga éxüguxü ga Tupana taxüexüma meä nüxü nacuëxëëxü ga noxrix. Natüre i ñuxma rü ngëma Naäe i Üünexü rü marü nanangoxëë i ngëma ore naxcèx i Tupanaärü duüxügü i üünexü i yamugüxü rü norü orearü uruügü.⁶ Rü ñuxma rü tá pemaä nüxü chixü i ñuxäc na yiixü i ngëma ore ga noxri éxüguxü. Rü dükax, woo tama Yudiugü pixigü natürü i ñuxma rü pexcèx rü ta nixí i ngëma maxü i taguma gúxü ga noxri Tupana tomaä ixunetaxü. Rü ñuxma i pema rü ta norü duüxügü pixigü. Rü pexcèx nixí i guxüma i ngëma Tupanaärü unetagü ga noxri tomaä nüxü yaxuxü. Rü ngëmaäc i ñuxma rü Ngechuchu ya Cristugagu pexü nangëxma i guxüma i ngëma mexügü erü peyaxögü i norü ore i tükü maxëëxü.⁷ Rü woo taxuwama chame na chanaxüxüçèx i norü puracü, natürü ya Tupana rü choxü namuäma rü choxü naporaxëë na nüxü chixuxüçèx i ngëma norü ore i mexü.⁸ Rü chaugüçèx i Tupanapéxece rü choma nixí i guxü i norü duüxügüarü ñaxtüwaama chaxüxü. Rü woo ngëmaäc chixü, natürü Tupana choxü nangechaü rü choxna nanaxä i ngëma puracü i mexü na ngëma tama Yudiugü ixígüxümaä nüxü na chixuxüçèx i norü ore i mexü na ñuxäcü namechichixü rü taguma iyagüxü ga yema taxcèx naxüxü ga Cristu.⁹ Rü nüma ga Tupana ya guxüärü ürüü ixícü, rü choxü namu na guxü i duüxügüxü nüxü chacuëxëëxüçèx na ñuxäcü yiixü i ngëma norü ngúchaü nixí i Cristugagu tükü na namaxëëxü.¹⁰ Rü yemaäcü choxü namu ga Tupana na ngëma duüxügü i tama Yudiugü ixígüxümaä nüxü chixuxüçèx i ore i mexü na yaxögüxüçèx. Rü nüma ya Tupana nanaxwexe na yaxögüxü na ngëmaäc guxüma i äexgacügü i daxüçüäxü nüxü nadaugüxüçèx na ñuxäcü nüxü nacuëxüchixü ga Tupana ga yexguma duüxügüaxü natauxchaxëëägu na naxütawa nangugüxüçèx.¹¹ Rü yemaäcü nüxü nanatauxchaxëë ga Tupana yerü woetama nuxcumaxüchima guxüguma nagu narüxñü na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tá na namaxëëxü i duüxügü. Rü yemaäcü nayanguxëë.¹² Rü ñuxma na Cristuarü duüxügü ixígüxü rü taxucëxma nüxü na yaxögüxü, rü tükü natauxcha na Tupanana ingaicamagüxü rü taxucëxma nüxü na imuëxü.¹³ Rü ngëmacèx i ñuxma na pexcèx ngüxü chingexü rü pexü chacëëxü na tama chauxcèx pexoegaäegüxüçèx. Erü ngëma ngüxü na chingexü i ñuxma rü perü meruü nixí i ngëma.

Cristu rü poraäcü tükü nangechai

¹⁴ Rü ngëmacèx, ngëxguma nagu charüxñüga na ñuxäcü Tanatü ya Tupana taxcèx namechichixü na naxücügü ixígüxüçèx, rü napëxegu chacaxäpüxü na nüxü chicuëxüxüçèx.¹⁵ Rü nüma nixí i Nanatü yiixü i guxüma i norü duüxügü i ñoma i naännewa rü daxüguxü

i naānewa ngēxmagüxü. ¹⁶ Rü Tanatü ya guxüguma poraācü tamaā mecümacüna chaca na Naāe i Üünexüärü ngüxéēmaā pexü naporaexëxüçex na aixcüma peporaexüçex i perü maxüwa. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ngēxgumarüü ta nüxna naxcèx chaca na perü ò gagu pewa namaxüxüçex ya Cristu. Rü ngēxguma ngēmaācü perü maxüwa peporaegu rü pexü nangéxmagu i ngēma ngechaü i aixcüma ixixü, rü tá wüxigu guxüma i yaxögüxümaā nüxü pecuèx na ñuxäcü nataxüchixü i norü ngechaü i namaā tüxü nangechaüxü ya Cristu. ¹⁹ Rü woo tama yanguxgu i törü cuèx na nüxü icuáxüçex na nañuxraüxü i ngēma ngechaü i namaā Cristu tüxü ngechaüxü, natüri Tupanana naxcèx chaca na pexcèx nangoxéëäxüçex na ñuxäcü na yüñü i ngēma ngechaü na aixcüma pewa nangéxmaxü i guxüma i Tupanacümagü. ²⁰ Rü ñuxma rü name nixi i guxâma i yixema rü nüxü ticuèxüüggü ya Tupana. Erü nüma rü nüxü nangéxma i pora na naxüäxü i guxüma i ngēma naxcèx líçaxü rü éxna nagu rüxüñüexüärrü yexeraxüchi. Rü ngēma norü pora i tawa ngéxmaxümaā nixi i naxüäxü i guxüma i ngēma. ²¹ Rü ñuxma rü name nixi i guxüma i norü duüxüüggü i yaxögüxü rü guxügutáma Tupanaxü nicuèxüüggü naxcèx i ngēma Ngechuchu ya Cristu úxü. Rü ngēmaācü yü.

4

Tupanaäe i Üünexü rü wüxitama tüxü narüxüñüexü

¹ Rü ñuxma na ngēmaācü Tupana tüxü rüngüxüexü, rü choma i Cristugagu na chapox-cuxü, rü pexü chaceèxü na Tupana naxwèxexüäcüma meä pemaxëxü. Rü name nixi i ngēmaācü pemaxë erü pexü nixi ga nadexü ga Tupana, rü norü duüxüüggü pixigü i ñuxmax. ² Rü tama name i pegü picuèxüüggü. Rü name nixi i guxüguma pemecümagü rü yaxna namaā pexinüe i togü rü nüxü pengechaüggü. ³ Rü chanaxwae i wüxigu perüxinüe rü ñoma wüxitama i duüxüürgü pixigü erü pewa nangéxma i Tupanaäe i Üünexü. Rü name nixi i naxcèx pedau na guxüguma pegü pengechaüggü rü ngēmaācü taguma tacüçex pegü pitoyexü. ⁴ Erü yixema na Cristuarü duüxüüggü ixigüxü, rü ñoma wüxitama i duüxüürgü tixigü. Rü ngēxgumarüü ta wüxitama nixi i Naäe i Üünexü i guxâwama maxülxü. Rü ngēxgumarüü ta Tupana pexü nade na guxâma ipenanguxüëggüxüçex i wüxitama i maxü i taguma guxü. ⁵ Rü wüxitama nixi ya törü Cori, rü wüxiäxültama nixi i yaxögüxü rü wüxicëcatama nixi ga íibaüüxü ga guxâma. ⁶ Rü wüxitama nixi ya Tupana ya guxânatü ixicü. Rü nüma rü guxætüwama nangéxma rü guxâwama namaxü. Rü nüma rü guxäxü narüngüxüe na tanaxüxüçex i norü puracü. ⁷ Natüri wüxicigü i yixema rü tanayaxu i ngēma nacüma rü ngēma cuèx i Cristu tüxna ámareachaüxü na naxügüxüçex i norü puracü. ⁸ Rü ngēmacex i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagüü.

“Rü yexguma daxüguxü ga naānewa naxüxgu, rü yéma tüxü nagagü ga guxema marü tüxü ñanguxüxüe nawága tümaäru chixexü. Rü norü duüxüüguna nanaxä ga cuèx na ngemamaā Tupanaaru puracü naxügüxüçex”,

ñanagüüri i ngēma ore. ⁹ Rü ñuxma Pa Chauenëégü, rü pexna chaca, rü £ tacüchiga nixi i ngēma ore i ñaxü, “Daxüwa naxü”, ñaxü? Rü dütçax, ngémawa nüxü tacuèx ga noxri rü ñoma ga naānegu na ñaxixü ga nümax. ¹⁰ Rü gumatama Cristu ga ñoma ga naānegu írüxicü, rü gumatama nixi ga daxüguxü i naāne i Tupana ingéxmaxüwa üçü na guxætüwama nangéxmaxüçex rü guxüwama nangéxmaxüçex. ¹¹ Rü nümatama nixi ga guxema norü duüxüüguna naxhääxü ga tümaäru cuèx rü tümaäru puracü. Rü tüxü naxuneta ga ñuxre na tox-namana norü orexü tayarügxüxüçex. Rü toguegü rü tüxna nanaxä ga cuèx na duüxüügümaä nüxü tixixüçex i ngema norü ore i tüxü nüxü nacuèxüexü. Rü toguegü rü tüxna nanaxä ga cuèx na duüxüügüäxüçex. Rü toguegü rü tüxna nanaxä ga cuèx na ngema yaxögüxüärrü dauruxüüggü tixigüxüçex. Rü toguegü rü tüxna nanaxä ga cuèx na norü oremaä tangüexëtaegüxüçex. ¹² Rü yemaācü norü duüxüüguna nanaxä ga tümaäru puracü rü tümaära inananguxüxüe na ngēma yaxögüxüü tariüngüxüëggüxüçex na ngēmaācü guxüma i ngēma yaxögüxü rü yexeraäcü nüxü yacuåetanüxüçex i norü ore. ¹³ Rü Cristu nanaxwèxe na ngēma norü orewa iyaetanüxü i guxâma i yixema ñuxmatata wüxigu aixcüma meä yaxögü rü meä nüxü icuèxü ya Tupana Nane. Rü ngēmaācü tá dütwa nawa tangugü na aixcüma Tupana naxwèxexüäcüma ixigüxü, rü tá tiyaetanü i norü orewa ñuxmatata ñoma Cristu ya aixcüma mexëchicürüü ixigü. ¹⁴ Rü tåütmå ñoma buxügürüü tixigü i törü maxüwü. Erü ngēma buxügürü rü tauuchaäcü toguema narüxüñüe. Rü ngēxguma tacü rü to i nguxéëtaexü nañinüegü rü ngémawae narüxü ñuxmata naga naximüü i ngēma duüxüüggü i chixexü i norü doramaä nawomüxüëggüxü rü nachixexëggüchätaüxü. Natüri i yixema rü tama name na ngēxgumarüü ixigüxü. ¹⁵ Rü name nixi i yigü ingechaügiäcüma nagu taxi i ngēma ore i aixcüma ixixü, na ngēmaācü yexeraäcü naxrüü ixigüxüçex ya Cristu ya guxüma i yaxögüxüärrü äëxgcacü ixicü. ¹⁶ Rü taeru ya Cristuwa nixi i ne naxüxü i törü pora na naxcèx imaxëxüçex. Rü guxâma i yixema rü wüxigu naxmëxwa tangëxmagü. Rü ngēxguma Cristugagu meä wüxigu ipuracüegü rü yigü

rüngüxēegu rü guxūma meāma inixū. Rü ngēmaācū yigü ingechaügūacüma norü orewa tuyaetanu na duxwa nūma nanaxwèxexüācüma ixlögüxüce.

Maxü i ngexwacaxücx i Cristugagu tükü ngéxmaxü

¹⁷ Rü ñuxma rü Cristuégagu pexü chaxucuxé na tama nagu pexixü i ngēma chixexü ga noxi nagu pexixü ga yexguma tauta Cristuaxü peyaxögü. Rü tama name i nagu pexi i nacümagü i ngēma duüxügü i tama Tupanaxü cuëgxü i naëchitamare maxëxü. ¹⁸ Erü Chataná rü nanatoöegü i ngēma duüxügü, rü ngēmacèx chixexüguxicatama narüxñü. Rü nagagugütama nüxü nataxuma i maxü i taguma gíxü i Tupanaxawa ne üxü, erü tama nüxü nacuëgxücha. ¹⁹ Rü tama naxnæne na tacü rü chixexü na naxügüxü, rü ngēmacèx nagu naxi rü nüxü namepua i guxüraüxü i chixexügü na naxügüxü. ²⁰ Natürü i pema rü tama ngēmaācū na pemaxëxüçex nixi i Cristuaxü peyaxögü. ²¹ Yerü pema rü marü meä nüxü pexñüne ga Cristuchiga. Rü toxütabwa naxcèx pengü, rü nüxü pecuë i norü ore i aixcüma ixixü na ñuxäcü Ngechuchu naxwèxexüācüma na pemaxëxü. ²² Rü ngēmacèx name nixi i nüxü perüoxe i ngēma. ²³ Rü ngēmacèx i ñuxma na Cristuarü duüxügü pixigüxü rü name nixi i nüxü perüoxe i guxüma i ngēma. ²⁴ Rü ngēmacèx i ñuxma na Cristuarü pixigüxü rü name nixi i Tapanana pegü pexagü na Naäe i Üünexü pewa puracüxüçex rü na nangexwacaxüxü i xüçex i peäe. ²⁴ Rü name nixi i penayaxu i ngexwacaxücx i pecüma i Tupana norü ngúchaümaä pexcèx mexëexü. Rü ngēma nacüma i ngexwacaxücx rü perü maxü i mexüwa tá nangox i ngēguma nagu pexixgu i ngēma ore i aixcüma ixixü rü tama nawe perüxixgu i pexeneärü ngúchaü. ²⁵ Rü ngēmacèx i ñuxma na Cristuarü pixigüxü rü tama name na pidoratëexgüxü. Natürü name nixi i wüxichigü rü tümamülcüma aixcumaxü tixu. Erü guxâma i yixema rü yigütanüxü i yaxdögüxü tixigü. ²⁶ Rü ngēguma texé tacü peäewa nguxüegü rü ipegüna pedaugü na tama pecadu pexüxüçex! Rü tama name i nagu perüxñüeëcha natürü name nixi i paxa ngématama i ngunexügu nüxü ipeyarüngüma i ngēma naxüpa na yanaaxücxü ya üexü. ²⁷ Rü pegüna pedaugü na tama penaxüchicaxüçex i Chataná na ngēmaäcü nayoxniëxüçex rü pemaä inacuáxüçex. ²⁸ Rü ngēguma texé petanüwa ngítéexüga i üpa, rü name nixi i nüxü tarüxo i ngēma. Rü name nixi i tümamëxëmaä meä tapuracü na ngēmaäcü tükü nangëxmaxüçex i tümäärü ngēmaxü na toguäx ya tükü nataxüemä tangauxüçex. ²⁹ Rü tama name i chixexü i oremää pidexagü. Rü name nixi i ore i mexümaä pidexagü na ngēmaäcü ngēma duüxügü i pexü ñüexüxü perüngüxüegüxüçex na yexeraäcü Tapanaga na naxñüexüçex rü nataäegüxüçex. ³⁰ ³¹Rü pexuäegü na tama penangechaüxüexüçex i Tupanaäe i Üünexü! Erü ngēma Naäe i Üünexü nixi i Tupana pexna muxü na nüxü pecuáxüçex na aixcüma norü duüxügü pixigüxü ñuxmatata ngēma ngunexü i nagu pexcèx nūma naxüd ya Cristu. ³¹ Rü nüxü perüoxe na nagu perüxñüeëchaxü ega texé tacü rü chixexü pemaä üxgux! Rü ngēgumarüü ta name nixi na nüxü perüoxeü na aigu perüxñüexü, rü éxna penüexü, rü éxna pegü na pengaexü, rü éxna peguxchigawexüegüxü. Rü ngēmaäcü name nixi na nüxü perüoxeü i guxüma i ngēma chixexü i dagü. ³² Rü name nixi i pegü perüngüxüegü rü pegümaä pemecümagü, rü pegüxü pengechaütlüümgü i wüxichigü. Rü ngēguma petanüwa texé tacü rü chixexü pemaä üxgux, rü name nixi i pegüxü nüxü pengechaügü i wüxichigü yema na Cristugagu Tupana pexü nüxü nangechaüxüruü.

5

Name nixi i meä namaxë i Tupanaxäcügü

¹ Rü ñuxma rü Tupanaxäcügü ya pexü nangechaügüxe pixigü. Rü ngēmacèx name nixi i naxcèx pedau na naxrüü meä pemaxëxü rü naxrüü pimexü. ² Rü name nixi i pegü pengechaügü yema Cristu tükü na nagechaüxürrü. Rü nüma rü taxcèx nügü inaxä rü taxcèx nayu. Rü yemaäcü Tupanaxü nataäexüe yerü yemaäcü tükü namaxëxü. ³ Rü ñuxma rü Tupanaäärü duüxügü pixigü. Rü ngēmacèx tama name i naï i ngemaä rü éxna naï ya yatümaä na ipexexü. Rü tama name na pexeneärü ngúchaüwe perüxixü rü éxna pegüna penanugüchaüxü i tacü i ngēmaxügü. Rü ngēmacèx name nixi i nüxü perüoxe i guxüma i ngēma chixexügü, rü bai i nachiga na pidexagümarexü. ⁴ Rü tama name i tacü rü ore i äüächixüxü pixu, rü bai i tacü rü ngeäexümare pixu, rü bai i texexü pecugücuraxü. Erü ngēma ore i chixexügü rü taxuwama name. Rü narümemäe nixi i Tapanana moxë pexagü. ⁵ Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ngēguma texé naï i ngemaä rü éxna naï ya yatümaä ipexgu, rü éxna tümäxüneäärü ngúchaü taxüxgu, rü taxucürüwama taxächica i ngextä törü Cori ya Cristu rü Tanatü ya Tupana äexgacü ííxixüwa. Rü ngēgumarüü ta taxucürüwama texé ngēma taxächica ega tügüna tananugüchaüxgu i tacü rü ngēmaxügü. Erü yixema ngēma nacüma tükü ngēmaxë rü duxwa namaä tatupanaäx i ngēma nacüma i chixexü.

⁶ ¡Rü tama naga pexīnūē ega texé tacü rü ore i ngēāmarexümaā pexü womüxēchaügū na penaxüxüçex i ngēma chixexügū! Erü ngēma chixexügüagü nixi i Tupana tá poraäcü napoxcueñ i ngēma duüxügū i tama naga ñüexü. ⁷ Rü ngēmacèx tama name i ngēma duüxügümaā pexämüçügū na pema rü ta tama penaxüxüçex i ngēma chixexügū. ⁸ Rü üpa ga pema rü eänexüwa peyexmagü, yerü tama Tupanaxü pecuëx rü chixri pemaxē. Natürü i ñuxma na Tupanaxü pecuáxü rü törü Coriarü duüxügū na pixügüxü, rü ngóonexüwa pengēxmagü. Rü ngēmacèx name nixi i duüxügū i ngóonexüwa ngēxmagüxürrü meä na pemaxëxü. ⁹ Erü ngēgxuma ngóonexüwa ingēxmagü, rü mexü taxügü, rü nagu taxi i ore i aixcüma ixixü, rü meä tamaxë. ¹⁰ Rü ngēmacèx name nixi i naxcex pedau na nagu pexixü i ngēma maxü i törü Cori namaä taäexü. ¹¹ Rü tama name i pema rü ta penaxü i ngēma chixexügū i taxuwama mexü i ngēma togü i duüxügū i eänexüwa ngēxmagüxü ügüxü. Natürü narümemaä nixi i penangoxéenä nachixexü i ngēma naxügüxü. ¹² Erü ngēma chixexü i cüäcüma naxügüxü i ngēma yatügü rü ngexügü, rü woo nachiga idexagümaregü rü wüxi i ñanexüchi nixi. ¹³ Natürü ngēgxuma ngóonexü nagu baxigu i tacü rü chixexügü rü meä tá nangox na ñuxäcü nachixexü. ¹⁴ Erü guxüma i tacü i ngēxmaxü, rü ngēgxuma ngóonexüwa nangēxmagü, rü meäma nangox na ñuxäcü yíixü. Rü ngēmacèx i Tupanaärü orewa rü ñanagüru:

“¡Nabaixächi i cuma na cupeixü! ¡Rü íruda i cuma na icuyarütaxuxü! ¡Rü nagu rüxiñ na ñuxäcü nachixexü i ngēma curü pecadugü! Rü Cristu tá cuxcex nanangóonexëe rü täcuxü narüngüxéenä na Tupanaxü cucusxüçex”,

ñanagüru i ngēma ore. ¹⁵ Rü ngēmacèx name nixi i pexuäegü rü meä pemaxë. Rü tama name i ngēma duüxügū i tama Tupanaärü orexü cuëgxüxürrüüäcüma na pemaxëxü, natürü name na duüxügū i meä Tupanaga ñüexürrü meä na pemaxëxü. ¹⁶ Rü ñuxma na Tupana pexü yatauxchaächixéexü rü ipepaxaaëgü na nüxü pepuracüexü rü penaxüxü i ngēma nüma nanaxwèxexü! Erü ñomaäcü i duüxügü rü poraäcü chixexü naxügü. ¹⁷ Rü ñuxma na ngēmaäcü namaxëxü i togü i duüxügü, rü tama name na naxrüü pixügüxü. Rü tama name i duüxügü i ngēämarexürrü pixügü. Natürü name nixi i Tupanaärü orewa pengü na nüxü pecuäxüçex i tacü na yíixü i törü Cori pexü naxwèxexü na penaxüxü. ¹⁸ Rü tama name i tacü rü axexü i ngüchixáxümaä pengäxë, erü ngēma rü chixexü tükü naxüxéenä i ngēgxuma ngēmaäcü imaxëgu. Natürü name nixi i Tupanaäi i Üñnexüna pegü taxügü na pewa nangëxmaxüçex rü pemaä inacuäxüçex. ¹⁹ Rü name nixi i Tupanaärü orechigagu rü norü wiyaegüga pegümaä pidexagü rü pegümaä nüxü pixu. Rü name nixi i nagüxüraüxü i norü wiyaegüga pewiyaegü, na ngēmaäcü guxüne ya perü maxünemaä törü Corixü picuëxüllügxüçex. ²⁰ Rü name nixi i guxüguma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu moxë nüxna pexägü ya Tanatü ya Tupana naxcex i guxüma.

Ñuxäcü meä nügümaä namaxë i wüxi ya ipsisatüäx i Cristuaxü yaxögüxü

²¹ Rü ñuxma na Cristuméxewa pengëxmagüxü, rü name nixi i pegüga pexinüe i wüxicigü, erü Cristuxü pengechaügü rü naga pexinüe. ²² Rü pemax, Pa Ngexügü, rü ngēma törü Cori naxwèxexürrü rü name nixi na petega pexinüexü. ²³ Erü nüma ya yatü rü namexëru nixi, ngēgxumarüü ya Cristu na guxüma i yaxögüxürrü na yíixü. Rü nümagü i yaxögüxü rü Cristuxüne nixigü rü nüma ya Cristu nixi i norü maxëxürrü yíixü. ²⁴ Rü ngēgxumarüü na Cristuga naxinüexü i ngēma yaxögüxü, rü ngēgxumarüü ta i ngexügü rü name nixi na guxüguma natega naxinüexü. ²⁵ Rü name nixi i namexü nangechaüxa ya yatü, yema Cristu guxäma ga yaxögüxexü na nangechaüxürrü. Rü yema na tükü nangechaüxüçex nixi ga nayuxü ga Cristu. ²⁶ Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu na nügüxü tükü nadexüçex rü tükü yaxüünexëxüçex i guxäma i yíxema na yaxögüxü. Rü norü oremaä rü ngēma dexä i nawa libaiüxümaä tükü nimexëna aixcüma napëxewa imexüçex. ²⁷ Rü yemaäcü tükü nimexëna nügütama tükü nawéxüçex na aixcüma guxüwama imexü rü na nataxuxäma i tacü i törü chixexü rü bai i ñarüwa i ngēgxuma napëxewa ingugüga. Erü tükü nade na ñüexüngüxüçex rü guxüwama imexüçex i napëxewa. ²⁸ Rü yema Cristu tükü na ngechaüxürrü, rü wüxicigü ya yatü rü nanaxwèxe na namexü nangechaüxü ñoma nügüxünenxü na nangechaüxürrüttama. Rü yíxema tümamexü ngechaüxü rü tükü tama nixi i tangechaüxü. ²⁹ Erü tataxuma ya texé ya túmaxünechitama aixe, natürü tanaxüwemü rü meäma nüxna tadau ngēma Cristu guxüma i yaxögüxüna dauxürrü. ³⁰ Rü guxäma i yíxema na yaxögüxü rü Cristutanüxü tixigü rü ngēmaäcü wüxicü namücügü tixigü. Rü nüma nixi i tükü nadoaxü. ³¹ Rü ngēmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagüru:

“Rü wüxicigü ya yatü rü nanatüna rü naäna tama nixügachi na namexmaä inaxäxüçex. Rü ngēma taxre rü wüxi tátama nixügü”,

ñanagüru i ngēma ore. ³² Rü ngēma ore i yatüchiga rü namexchiga rü wüxi i ore i aixcüma mexü nixi. Natürü ñuxma na pemaä nüxü chixuxü i ngēma rü Cristuchiga rü yaxögüxüçiga nixi i chidexaxü. ³³ Natürü ngēma ore rü pechiga ta nixi. Rü ngēmacèx

i wüxicigü i pema i yatügü rü name nixi i pemexü na pengechaüxü ngëma pegütama na pengechaüxirü. Rü ngëgumarü ta i pema i nxexügü rü penaxwëxe i petega pexinüe.

6

¹ Pa Buxügü, ñuxma na Cristuarü pixigüxü, rü name nixi i penatüga rü peega pexinüe, erü ngëma nixi i aixcüma mexü. ²⁻³ Yerü yema mugü ga Tupana Moichéna äxütanüwa rü yema mu ga nüxira wüxi ga unetamaä Tupana nüxü ixuxü, rü ñanagürü:

“⁴Rü tükü nangechaü rü tükü rüngüxüe yá cunatü rü cue na aixcüma cutaäexüçex rü namáxüce i curü maxü i ñoma i naânewal”

⁵Rü pemax, Pa Papágü rü Pa Mamágü, rü tama name i penangamare rü penanuëxüe i pexacigü. Rü name nixi i meä penayaexüe, rü peyaxucuxügü rü penangüexüe na meä törü Coriaxü yaxögüäxüçex. ⁶Rü pemagü, Pa Duüxügü ya Ixäärü Coriäxügü, rü name nixi i meä naga peixinüe i perü corigü i ñoma i naânewa. Rü penaxwëxe i nüxü pengechaügüäcüma rü nüxü pemuüäcüma meä naga peixinüe ñoma Cristuañü pepuracüexirü. ⁷Rü tama name ega perü corigü peixü dawenüguxicatama meä nüxü pepuracüe na ngëmaäcü pemaä nataäexüçex. Natüru ñuxma na Cristuarü duüxügü pixigüxü, rü name nixi i guxüma i perü ngúchaümaä penaxü i ngëma Tupana pexü naxwëxexü. ⁸Rü ngëma puracü i perü cori pexna äxü, rü name nixi i petaäexüäcüma penaxü, ñoma törü Cori ya Ngechuchuaxü pepuracüexirü. Erü aixcüma nüxü nixi i pepuracüex rü tama i duüxügüäxü. ⁹Rü name nixi i ngëmaäcü meä pepuracüe, erü nüxü pecuëx rü wüxicigü i duüxü rü woo wüxi i coriarü duüxü yixigü rü éxna taxúxerü yixigü, natüru törü Cori ya Ngechuchu ta nüxü nanaxütanü naçcex i ngëma mexü i naxüxü. ¹⁰Rü pemax, Pa Corigüx, rü name nixi i ngëgumarü ta meä namaä pemaexü i perü duüxügü. Rü tama name i tacü rü chixexümaä penaxäüxüne. Rü nüxna pecuëxächie na pema rü ta perü duüxügürü törü Cori ya daxügucümexëwa na pengëxmagüxü. Rü aixcüma guxäma i yixema rü tavüxigu i napéxewa ya törü Cori ya Cristu.

Cristuarü duüxügürü poxüruü i Tupana nüxna äxü na nügü namaä ñapoxügüxüçex naxchawa i Chataná

¹¹ ¹⁰Rü ñuxma na törü Corimüçügü pixigüxü, Pa Chaueneegü, rü name nixi i pegü peporaeexüe na penayaxuxüçex i ngema pora i nawa ne üxü. Erü nüma rü naporaxuchi.

¹² ¹¹Rü papanaxü i guxüma i ngema poxüruügü i Tupana pexna äxü na ngëmamaä pegü ípepoxüxüçex i ngëguma Chataná pexü womüxéechaüg! ¹³Erü tama duüxügü i taxrüü ämachixü rü äxchinaxäxümaä nixi i yigü idaixü. Natüru ngëma namaä yigü idaixü nixi i Chatanáärü duüxügü i ngoxogü i chixexügü i poraexü. Rü nümagü rü namuxuchi rü tükü narüporamaëgüchaü. Rü tama nüxü tadaugü erü naâegü nixi, natüru guxüwama nañgëxmagü i ñoma i naânewa. Rü namaä inacüex i ñoma i naâne i chixexü. ¹⁴Rü ngëmaceä name nixi i penayauxgü i guxüma i ngëma poxüruügü i Tupana pexna äxü, na ngëmaäcü pegü ípepoxüxüçex i ngëguma ngëma naâegü peixü nachixeëchaüg. Rü ngëmaäcü tâtütama nüxü penguxü i ngëma naâegü i chixexü rü tá nüxü perüporamaegü.

¹⁵ ¹⁵Rü ngemacex name nixi i mea pegüna pedaugü na tama perü uwaniümexëgü peyixüçex. Rü penaxwae na pixaixcümagüxü na taxuwama nachixexüçex i perü maxü. ¹⁶Rü name nixi i guxüguma ípememaregü na nüxü peyarüxugüexüçex i ngema ore i ngüxmüxéerüxü. ¹⁷Rü ngëmaäcü pegü ípepoxüxüçex nüxna i Chatanáne i ätütümäxü i namaä tükü nachixeëchaüxü. ¹⁸Rü name nixi i penayaxu i ngema maxü i taguma gúxü na ngemamaä pegü ípepoxüxüçex ñoma wüxi i churara i napatéxemaä nügü ipoxüxürxü. Rü ngema Tupanaarü Ore i Naâe i Üünexü pexna äxü, rü ngema nixi i pexne ixixü. ¹⁹Rü tama name i nüxü perüchae na peyumüxëgüxü. Natüru name nixi i guxüguma Tupanaäe i Üünexüärü ngüxéemaä Tupanaxü pecëexü. Rü penaxwae i pexuäe na taguma nüxü perüxoexüçex. Rü ngemaäcü name nixi i naçcex peyumüxëgü i guxüma i Tupanaarü duüxügü. ²⁰Rü ngëgumarü ta chanaxwëxe i chauxcex peyumüxëgü na Tupana choxü rüngüxüexüçex rü choxna naçäxüçex i ngëma ore i nüma nanaxwëxexü na nüxü chixuxü. Rü chanaxwëxe i Tupanana naçcex peca na choxü naporaxëexüçex na tama chamuüäcüma nüxü chixuxüçex rü mea chanangoxëexüçex i ngema norü ore i Cristuchiga ga noxri exëguxü i ñuxma maxü tükna äxü. ²¹Rü ngëma orexü na chixuxüçex nixi ga Tupana nügüchicüü choxü inamuxü. Rü ngëmagagu nixi i chapoxcuxü i ñuxmax. Rü chanaxwëxe i chauxcex peyumüxëgü na tama chamuüäcüma meäma nüma nanaxwëxexüäcüma nüxü chixuxüçex i ngëma norü ore.

Pauru nanaguxéê ga norü popera rü wenaxäri yema duüxügüxü narümoxë

²² ²¹Rü taeneä ya nüxü ingechaücü ya Tíquicu, rü chauxrüü aixcüma meäma napuracü i törü Coriarü puracüwa. Rü nüma tá pemaä nüxü nixu i guxüma i chauchiga na ñuxäcü choxü naxüpetüxü i nuä. ²³Rü ngëmaceä nixi i pexütawa chanamuxü, na pemaä nüxü

yaxuxülcèx na níuxäcü toxü naxüpetüxü, na ngëmaäcü pexü nataäexëëxüçèx. ²³ Pa Toeneegü i Yaxögüxüx, chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narü-ngüxëëgü i guxäma i pema na meä pegümaä pemaxëxüçèx, rü aixcüma petaäegüxüçèx, rü pegü pengechaügüxüçèx rü meä peyaxögüxüçèx. ²⁴ Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana nüxü narüngüxëë i guxüma i ngëma duüxügü i aixcümaxüchi törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü ngechaügüxü. Rü ngëmaäcü yiñ.

Rü nuäma pexna,
Pauru

POPERA GA PIRIPUWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga yema yaxögüxü ga Piripuwa yexmagüxü

¹ Pa Toeneégü ya Piripuwa Ngëxmagüxex, choma i Pauru rü namaä i taeneë i Timutéu nixi pexcëx tanaxümatüxü i ñää popera. Rü toma rü Ngechuchu ya Cristuarü puracütanüxü tixigü. Rü pexcëx tanaxümatü i pema i yaxögüxüdärü äëxgacügü na pixigüxü, rü pema i tupaucawa ngüxëëtaerüggü na pixigüxü, rü guxâma i pema i Ngechuchu ya Cristuañü yaxögüxe. ² Rü chanaxwëxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxexü rü pexü nataäexëe.

Pauru rü yema yaxögüxüçex nayumüxü

³ Rü guxüguma i ngëxguma pexna chacuëxächigu rü Tupanana moxë chaxä i pexcëx. ⁴ Rü ngëxguma chayumüxëgux, rü guxüguma chataäeäcüma pexcëx chayumüxü i guxâma i pemax. ⁵ Erü pema rü norxitama Tupanañü orexü pexñüegumama rü poraäcü choxü perüngüxexë na nüxü chixuxüçex i norü ore i mexü. Rü ñuxma rü ta choxü perüngüxëëgüecha. ⁶ Rü Tupana rü marü inanaxügi i wüxi i mexü i puracü i perü maxüwa. Rü nüxü chacuëx rü nüma rü guxügutâma nanaxüücha i ngëma puracü ñuxmatâta yanguxëëä i ngëxguma ìnanguxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁷ Rü aixcüma name na ngëmaäcü pemaä nagu charüñüxü, erü poraäcü pexü changechaü rü aixcüma Tupana wüxigu tükü narüngüxexü i guxâma i yixema. Rü woo ñuxma na chapoxcuxü rü éxna ega äëxgacügüpexücha choxü nagagügi, rü Tupana choxü narüngüxexü i ngëxguma norü ore i mexüetüwa chideaxgu rü namaä nüxü chixuxgu i äëxgacügü na aixcüma yilixü i ngëma orewa nüxü iyarüngauxü i törü maxü i taguma gúxü. Rü nüxü chacuëx rü ngëma choxü nangüxexüñüäcüma, rü pexü rü ta narüngüxexü. ⁸ Rü Tupana nüxü nacuëx na ñuxäcü poraäcü pexü chadauxchañüxü rü pexü na changechañüxü i guxâma i pemax, ngëma Ngechuchu ya Cristu pexü na ngechañüxürü. ⁹ Rü chorü yumüxëwa naxcëx ichaca na yexeraäcü pegü pengechañügüxüçex rü Tupanaxü pengechañügüxüçex. Rü naxcëx ichaca na yexeraäcü nüxü pecuäxüçex i guxüma i Tupanachiga rü yexeraäcü nüxü pecuäxüçex na ñuxäcü nanaxwëxexü na naxcëx pemaxëxü. ¹⁰ Rü ngëmaäcü pexcëx chayumüxü erü chanaxwëxe na meä penangugüxü i tacü nixi aixcüma mexü i Tupanapëxewa na penaxüxüçex i ngëma. Rü chanaxwëxe na aixcüma namexü i perü maxü na taxucëxma tacüçex Tupana pexna caxüçex i ngëxguma ìnanguxgu ya Cristu. ¹¹ Rü naxcëx ichaca na Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxexü na aixcüma namexüçex i perü maxü rü aixcüma penaxüxüçex i ngëma Tupanapëxewa mexü na ngëmaäcü meä pemaxëäcüma Tupanaxü picuëxüügüxüçex.

Chauxcëx rü Cristuarü ngûchaü na chaxüxüçex nixi i chamaxüxü

¹² Pa Chauenëégü, rü chanaxwëxe i nüxü pecuëx rü guxüma i ngëma choxü üpetüxü, rü aixcüma ngëmaäcü choxü naxüpetü na yexeraäcü natachigaxüçex i Tupanañü ore i mexü. ¹³ Rü ñuxma i nüma rü guxüma i churaragi i äëxgacüpataar dauruüggü rü guxüma i togü rü ta nüxü nacuëgxü na chapoxcuxü naxcëx na Cristuarü duñxü chixü. ¹⁴ Rü ñuxma na chapoxcuxü rü muxüma i taeneégü i yaxögüxü rü tama namuñëäcüma nüxü nangüchaü na nüxü yaxugüexü i Tupanañü ore i mexü. Rü yexeraäcü törü Coriaxü nayaxögü. ¹⁵ Rü aixcüma nixi i ñuxre i duñxüggü rü togüxü na yaxüñächixëëxüçexmare nüxü nixugüexü i Cristuchiga, erü togüxü narüyexerachaü. Natüru nangëxma i togü i duñxüggü i aixcüma mexügi naxinüeäcüma meä nüxü ixugüexü i ngëma ore. ¹⁶ Rü ñuxre i duñxüggü rü Cristuchigaxü nixugü exü erü choxü nangechañüggü rü nüxü nacuëgxü na Tupana nuxma choxü muxü na ìchanapoxüxüçex i norü ore i mexü. ¹⁷ Natüru nangëxma i togü i noxrütama ngúchaüçex daugüxü rü ngëmacex nüxü ixugüexü i ngëma ore. Rü nümagü rü tama mexügi narüñüne, natüru naxcëx nadaugü na yexeraäcü choxü naguxchaxëëgüñüäxü i ñuxma na chapoxcuxü. ¹⁸⁻¹⁹ Natüru nüetama nixi ega woo ngëmaäcü yixigu. Erü woo mexü i norü ngúchaümaä yixigu rü éxna tama, natüru Cristuchigaxü nixugü. Rü ngëma rü wüxi i taäe nixi i chauxcëx. Rü guxügutâma chataäeächa erü nüxü chacuëx rü guxüma i ngëma rü chorü mexüçex tá nixi erü chauxcëx peyümüxëgux rü choxü narüngüxexü i Tupanäe i Üünexü i Ngechuchu ya Cristuxü rüngüxexü. ²⁰ Rü ngëma poraäcü chanaxwëxexü nixi na taguma tacü rü chixexü chaxüxü na taxucëxma chaugüçex chaxänexüçex. Rü chanaxwëxe i guxüguma íchamemare na guxäpëxewa tama chamuñäcüma Cristuchigaxü chixuxü. Rü ñuxma na chamaxüxü rü woo chayüxgu rü chanaxwae i guxüguma aixrügumarüttama chaugagu Cristuxü nicuëxüüggü i duñxüggü. ²¹ Erü chauxcëx rü Cristuarü ngúchaü na chaxüxüçex nixi i na chamaxüxü. Natüru ngëxguma chayüxgux rü ngëma rü ta name, erü Cristuxütawa tá

changēxma i ngēxguma. ²² Natürū tama nüxü chacusèx i tacü nixi rümemaëxü i chauxcèx, ngēma na chayuxü rü ēxna na chamaxüxü.. Erü ñuxma na chamaxüxü rü choxü natauxcha na chanaxüxü i törü Coriarü puracü. ²³ Rü ngēmacèx tama nüxü chacusèx na tacü yiixü i chauxcèx rümemaëxü i ngēma taxrewa. Erü ñuxguacü rü chanaxwèxe na chayuxü na Cristuxütawa changēxmaxülcèx. Rü ngēma nixi i aixcüma yexera rümemaëxü i chauxcèx. ²⁴ Natürū i pexcèx rü nagu charuxüñi rü narumemæ nixi na ñoma i chaxunemaätama na chamaxüxü na ngēmaäcü pexü charungüxéexülcèx. ²⁵ Rü ñuxma na aixcüma meä nüxü chacusü na pechoxwèxexü, rü ngēmawa nüxü chacusèx na tātúamá paxa chayuxü. Rü ngēmaäcü tá chamaxämåna pexü charungüxéexülcèx na yexeraäcü Cristucèx pemaxëxülcèx rü yexeraäcü taäeäcüma nüxü peyaxögüxülcèx. ²⁶ Rü ngēmaäcü wena táxarü petanüwa changēxma. Rü ngēxguma wena choxü pedaugügi rü aixcüma tá petaäegü erü tá pexü nangēxma na tacülcèx Ngechuchu ya Cristuxü picuexüügxü. ²⁷ Rü ngēma guxüärü yexera rümemaëxü nixi na naxcèx pedauxü na meä pemaxëxü, ngēma Cristuarü ore pemaä nüxü ixuxüürü. Rü ngēxguma petanüwa chaxüxgu rü ēxna woo tama ngēma chaxüxgu, natürü nüxü chaxinüchaü na guxämå wüxiigu pegü peporaexëxü na taguma nüxü perüchauxülcèx na aixcüma peyaxögüxü, rü ngēmaäcü Tupanaäxü pepuracülexü na yexeraäcü yaxüchigüxülcèx i norü ore i mexü. ²⁸ Rü ngēmacèx penaxwèxe i tama texéxü pemuüäcüma nüxü pixugüama i ngēma ore. Rü ngēma na tama nüxü pemuüäxü rü ngēma rü wüxi i cuëxruü tá nixi nüxü i perü uwanügü. Rü ngēmawa támüxü nacuëxgü na poxcuwa tá naxixü i nümagü natürü pemaä rü tá maxüwa na pexixü. Rü Tupana tá nixi ya pexü rüngüxéecü na tama nüxü pemuüäxülcèx i ngēma perü uwanügü. ²⁹ Rü Tupanaga nixi na Cristuxü peyaxögüxü. Rü ngēxgumarüü ta naga nixi na Cristucèx ngüxü pingegüxü. Rü ngēma rü wüxi i ngüxéé nixi i pexna naxaxü ya Tupana. ³⁰ Pema rü choma rü wüxiigu Tupanaäärü puracüwa tangēxmagü, rü tanaxüüama i ngēma puracü ega woo texé tükü naguxchaxéégux. Rü üpa rü marü choxü pedau na ñuxäcü meä chanaxüxü i ngēma puracü, rü ñuxma rü ta nüxü picuächiga na ñuxäcü chanaxüamaxü woo namu i chorü guxchaxügü.

2

Cristu rü ñoma taxuüma yiixürrüü nügü nixixéé rü yemacèx ga Tupana rü guxüärü äexgacüxü nayaxixéé

¹Rü dütçax, Pa Chaueneëgü, rü ñuxma na Cristuarü duülxügü pixigüxü, jrü aixcüma yiixü i nüma pexü nataäeäxü? ²Rü aixcüma yiixü i petaäegüxü erü nüma pexü nangechaü? ³Rü aixcüma yiixü i Tupanaäe i Üünexü pexültawa ngēxmagü? ⁴Rü aixcüma yiixü i pegü pengechaügüxü rü pegüxü pengechaütmüügüxü? ²Rü ngēxguma chi ngēmaäcü yixü, rü chanaxwèxe i guxämå wüxiigu perüxüñü, rü aixcüma guxämå pegü pengechaügü, rü aixcüma guxämå ñoma wüxitama piixürrüü na yiixü i peäe, rü guxämå wüxitama i ngüchaülcèx pedau. Rü ngēxguma ngēmaäcü pemaxegü rü wüxi i chorü taäe tá nixi. ³Rü tama name na togüüär yexera pegü pixigüxéexü rü pegü picuexüügxü. Natürü narumemæ nixi i nagu perüxüñüexü na ngema togü rü perü yexera nüxü nacuëxgü. ⁴Jrü tama pegüguxicatama perüxüñü, natürü pegü peporaeexü na togüüperüngüxéexülcèx! ⁵Rü name nixi ga yema Ngechuchu ya Cristu nagu rüxinüxü na perüxüñüexü i pemax. ⁶Yerü nüma rü woo ga Tupanaxüchi na yiixü, natürü tama nügü nicuëxüü na Tupana yixixü. ⁷⁻⁸Rü yemacèx yéma nanatèx ga norü mexügü ga daxüguxü ga naännewa. Rü wüxi i duülxü i togüaxü puracüxürrü nügü nixixéé. Rü ñoma wüxi i duülxürrü ñoma ga naännegu nabu. Rü yexguma marü duülxü yixüga nümax, rü ñoma taxuüma yiixürrüü nügü nixixéé. Rü Tupanaga naxinü, rü yemacèx curachagay nayo woo wüxi ga anexüchi na yiixü ga yema. ⁹Rü yemacèx ga Tupana rü guxüétüwa nanangexmaxéé rü nayangucuchixü na guxüma i äexgacügüétüwa nangēxmaxülcèx. ¹⁰Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na Ngechuchupexegu tacaxäpüxügüxülcèx rü nüxü ticuëxüügüxülcèx ya guxämå ya texé ya daxüguxü i naännewa ngēxmagüxe, rü guxämå i ñoma i naännewa ngēxmagüxe, rü guxämå ya texé ya marü yuexe. ¹¹Rü yemaäcü Tupana äexgacüxü nayaxixéé na guxämå nüxü ixuxülcèx na törü Cori yiixü ya Ngechuchu ya Cristu rü ngēmaäcü nüxü icuëxüügüxülcèx ya Tanatü ya Tupana.

Cristuarü duülxügü rü ñoma omügürüü nixigü i natanüwa i ngēma duülxügü i tamaya xögüxü

¹²Rü ñuxma na nüxü pecuächü na ñuxäcü Nanatüga naxinüxü ga Cristu, rü chanaxwèxe i chauga pexinüe, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxe. Rü yéma petanüwa chayexmagu chauga na pexinüexülcèx yexera chanaxwèxe i chauga pexinüe i ñuxma na tama petanüwa changēxmagü. Rü chanaxwèxe i Tupanaxü pemuüäcüma naxcèx pedaugügi i perü maxü i taguma gúxü. ¹³Erü Tupana nixi ya perü maxüwa puracüü na mexügi perüxüñüexülcèx. Rü nüma nixi i pexü nangüxéexü na naga pexinüexülcèx rü peyanguxéexülcèx i ngema norü ngüchaxü. ¹⁴Jrü guxüma i ngema Tupanacèx pexüxüwa rü tama name i oöcü penaxü rü pegü naxcèx pechoxügagü! ¹⁵⁻¹⁶Rü name i ngēmaäcü meä pemaxé na taxüéma tacü rü

chixexüxü pewa iyangauxülcèx. Rü penaxwèxe i mexü i Tupanaxäcügü pixigü i natanüwa i ngëma duüxügü i chixexü rü chixeägümarexü. Rü ngëgxuma ngëma duüxügümäa nüxü pixugüyane i ngëma ore i mexü i tüxü maxëxëexü, rü yoxni natanüwa rü ñoma woramacurigü ya eñanexüwa ibáixgütürü tá pixigü. Rü ngëmaäcü i ngëgxuma wena núma naxüxgu ya Cristu rü poraäcü tá pemaä chataäe erü tá nüxü chadau na tama natücxemamare yíixü ga yema puracü ga petanuwa chaxüxü.¹⁷ Rü ngëma ñuxma na meä peyaxögüxü, rü ngëma nixi i perü ämare i Tupanana pexäxü. Rü ngëma na meä yanguxüçex i ngëma perü ämare i Tupanapéxewa, rü choma rü íchamemare na Tupanacex ichanaxäxü i chorü maxü rü chayuxü. Rü ngëmacex woo chayuxgu rü wüxi i taäe tá nixi i chauxcèx. Rü chanaxwèxe i pemagü rü ta ngëmacex wüxigu chomaä petaäegü.¹⁸ Rü ngëmacex ega ngëma ore i mexüçex chayuxgux, rü tama name na pengechaügüxü natüru chanaxwèxe na wüxigu chomaä petaäegüxü.

Timutéu rü Epaporu- dítuchiga

¹⁹ Rü ngëgxuma törü Cori ya Ngechuchu naxwèxegu rü paxa petanüwa chanamuega ya taenee ya Timutéu na pexü na íyadauxüçex rü chataäexüçex i ngëgxuma núma nangeägu i pechiga.²⁰ Rü aixcüma nataxuma i to i chorü ngüxüeüri i choma nagu charüxñüxü rüxñüxü, rü Timutéu xicatama nixi. Rü nataxuma i to i naxüxü aixcüma pegu rüxñüxü rü pexü rüngüxüexüchaüxü.²¹ Erü guxüma i togü rü naxcèx nadaugü i noxrütama ngúchägü, rü tama aixcüma nagu narüxñü i ngëma Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü.²² Natüru i pema rü marü nüxü pecuëx na ñuxäcü meä namaxüxü i Timutéu, rü ñuxäcü choxü nangüxüexü i Tupanaärü orearü uchigawa, ñoma wüxi i buxü i nanatüxü rüngüxüexüxü. ²³ Rü ngëmacex i ngëgxuma nüxü chacuëxgu na ñuxäcü tá choxü na naxüpetüxü i núma, rü ñuxüchi ngëma petanüwa chanamuxchaü i Timutéu na pexü íyadauxüçex.²⁴ Rü ngëgxumarüü ta nagu charüxñü rü törü Cori rü aixcüma tá choxü narüngüxü na chomatama ngëma petanüwa íchayadauxüçex.²⁵ Rü ngëgxumarüü ta chauxcèx name nixi i ngëma petanüwa chanamuxü i taenee i Epaporuditu. Rü núma nixi ga pematama chauxcèx núma penamuxü na choxü nangüxüexüçex. Rü núma rü chomücü nixi i Tupanaärü puracüwa, rü poraäcü choxü narüngüxü i Tupanaärü orearü uwa.²⁶ Rü poraäcü nüxü nangüchaü na pexü íyadauxü i guxâma i pemax. Rü poraäcü naxoegaäe, yerü pema rü nüxü pecuächiga ga na yadaawexü ga núma.²⁷ Rü aixcüma nixi ga na yadaawexü, rü wixguxüchi taëx nayu. Natüru Tupanaärü nangechaütmüü rü choma rü ta nüxü changechaütmüü, rü yemacex naxcèx nayataanexü na tama yexeraäcü changechaüxüçex.²⁸ Rü ngëmacex rü yexeraäcü chanaxwèxe na paxa petanüwa chanamuxü i Epaporuditu, na pema rü petaäegüxüçex i ngëgxuma wena nüxü pedaugü. Rü ngëgxuma i choma rü tá ta chataäe i ngëgxuma nüxü chacuëxgu na petanüwa nangëmaxü na pexü nangüxüexüçex.²⁹ Rü chanaxwèxe i törü Coriegagu petaäegüäcüma meä penayaxu erü peenee nixi. Rü name nixi i nüxü pengechaügü i guxüma i ngëma duüxügü i Epaporudituruü ixígüxü.³⁰ Yerü núma ga Epaporuditu rü yema na poraäcü nawa napuracüxü ga Cristuarü puracü, rü yemacex wixguxüchi taëx nayu. Rü äücümaxüwa nügü nayexmaxëe na pechicüü choxü nangüxüexüçex.

3

Ngëma na Cristuxü icuáxü rü ngëma nixi i guxüllärü yexera rümemäexü

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe i petaäegü erü törü Coriarü duüxügü pixigü. Rü yema ore ga noxri pexcèx chaxümatüxü rü tama choxü nawëxtümüü na wena pexcèx chanaxümatüxü erü aixcüma pexü name i ngëma ore.² ¡Rü pegüna pedëux nüxna i ngëma duüxügü i chixri maxëxü rü chixexümaä pexü ixucuxëgü!³ Rü nümagü nixi i nüxü yaxugüexü rü ngëgxuma tama yigü íwiechëxmüpëzechiraügü, rü taxucüruwama Tupanapéxewa time.⁴ Natüru yíxema aixcüma Tupanapéxewa imexë, rü yíxema tixigü. Rü Tupanaxü ticusüügü i Naäe i Üünexüllärü ngüxüêmaä. Rü tataäegü erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixigü. Rü tama tayaxögü na ngëma yigü íwiechëxmüpëzechiraüxüçex Tupanapéxewa imexü.⁵ Rü choma chi waxi nixi i guxü i togüarü yexera chayaxöxü i ngëma wiechëxmüpëzechiraüchiga. Rü tataxu chima ya toteü ya texé chauxrüü yaxöxë i ngëmachiga.⁶ Yerü yexguma 8 ga ngunexü chauétü yixigü ga na chabuxü, rü choxü ínwiechëxmüpëzechiraügü, erü Yudíu chixi. Rü Beyamitanüü chixi. Rü chaunatü rü chaué rü Yudíugü tixigü, rü ngëmacex i choma rü Yudíuxüchi chixi. Rü choma rü Parichéuchirëx chixi, rü pema nüxü pecuëx rü ngëma Parichéugü rü meäma nanaxaure i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü.⁷ Rü yema na meä chayanguxüexüchaüxüçex ga yema mugü ga Moïché ümatüxü, rü yemacex nave chingëchigü ga yema duüxügü ga Ngechuchuaüxü yaxögüxü. Rü yema na aixcüma meä chanaxaurexüçex ga yema mugü ga Moïché ümatüxü, rü yemacex taxucüruwama texé chauchigaxü tixu ga tama na chaxaurexü.⁸ Natüru

guxüma ga yema üpa chauxcèx mexü, rü ñuxma rü taxuwama choxü name erü marü ichanatèx na Cristuaxüñicatama chayaxöñüçex. ⁸Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu ya chorü Corixü na chacuáxü, rü chauxcèx rü guxüma ga yema üpa nagu chixüñü rü taxuwama name, erü ngëma na Cristuxü na chacuáxü rü guxüärü yexera narümemaa. Rü guxüma ga yema mugü ga noxri nagu chixüñü rü marü nüxü charüxo na Cristuwe charüxüñüçex. Rü chauxcèx rü ñoma guxchirerü nixü ga yema üpa nagu chixüñü ega Cristumañä nügü chanangux. ⁹Rü yemaäcü nüxü charüxo ga guxüma nagagu ga yema na Cristuarü duúxü na chixüñüçex. Rü ñuxma rü Tupanapéxewa chame erü Cristuaxü chayaxö. Rü tama ngëma na chamecümäxüçex rü ñexna mugü chaxaurexüçex nixü na chamecü i napéxewa. Natürü ngëma na Cristuaxü chayaxöñüçex nixü i nügüçex choxü namexëexü ya Tupana. ¹⁰⁻¹¹Rü ngëma ñuxma chanaxwëxexü nixü na aixcüma Cristuxü chacuáxü rü chowa na nangëxmaxü i ngëma pora ga wena Cristuxü írüdaxëexü i ñuxma nüxü ngëxmaxü. Rü yema ngúxü na yangexü ga núma rü na mayuxü rü ngëgxumarüütama chanaxwëxe i íchamemare na naxcèx ngúxü chingexü rü naxcèx chayuxü na yíxcama choma rü ta yuwa ícharüdaxüçex.

Pauru naxcèx nadau na Cristucèx namaxüñü ñuxmatáta Tupanax- ütawa nangu

¹²Rü ñuxma na ngëma ñachaxü pemaä rü tama chanaxwëxe i nagu perüñüne na guxüñü chacuáxü i Cristuchiga, rü ñexna guxüwama na chamecü. Natürü guxü i ngunexügi rü naxcèx chadauama na Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü na chaxüñüçex, yerü yemacèx nixü ga núma ga chauxcèx nadauxü ga noxrix. ¹³Pa Chaueneëgùx, pemaä nüxü chixu rü chomatama meäma nüxü chacuèx rü ñuxma rü ta tautama nawa changu i ngëma naxcèx chadauoxü. Natürü i ñuxma rü marü nüxü icharüngüma i guxüma ga yema noxri nagu chixüñü. Rü ñuxma rü chaugü chaporaxëe na aixcüma Cristucèx na chamaxüñü na nawa changuxüçex i ngëma maxü i chopëxewaama ngëxmaxü. ¹⁴Rü ngëmacèx i ñuxma rü naxcèx chadau na aixcüma Cristucèx chamaxüñü ñuxmatáta Tupanaxütawa changu. Erü chanayauxchaü i ngëma ámare i nüma daxüguxü i naännewa naxcèx taxcèx nangemaxü i yixema na Ngechuchu ya Cristuarü duúlxügi ixigüxü. ¹⁵Rü guxâma i yixema na aixcüma Cristuaxü yaxögüxü, rü name nixü i ngëmaäcü nagu tarüñinüe. Natürü ngëgxuma chi texé i petanüwa toguama tarüñinügi, rü Tupana tá tükü nüxü nacuëxëe i ngëma núma nanaxwëxexü na nüxü tacuáxü. ¹⁶Rü ngëma inaxwëxexü nixü na aixcüma naga ixinüeëchaxü rü meäma nagu ixixü i ngëma ore i marü nüxü icuáxü. ¹⁷Pa Chaueneëgùx, chanaxwëxe i chauxrüü nagu pexü i ngëma pexü nüxü chadauexëexü na namexü. ¹⁸Rü penangügi na ñuxäcü meä namaxëxü i ngëma togü i duúlxügi i toma tamaxëxüäcüma maxëxü! ¹⁸Rü marü muëxpüçüna pemaä nüxü chixu, rü ñuxma rü changechaüäcüma rü chaxauxxäcüma wena pemaä nüxü chixu rü nangëxema i muxüma i duúlxügi i Cristuarü uwanürüäcüma maxëxü. Rü nümagü rü tama nüxü nacuëgxüchaü na Cristu curuchagu naxcèx yuxü. ¹⁹Natürü ngëma duúlxügi rü tá dükwa Tupana nanapoxue. Rü ngëma naxüneäärü ngúchaü nixü i namaä natupanaäxü. Rü woo nüxü nacuëxchirëx na wüxi i äne na yíixü i ngëma chixexü natürü namaä nataäegüama. Rü ñoma i naänneäärü ngëmaxüguxicatama narüñinüe. ²⁰Natürü i yixema rü daxüguxü i naännewa tükü nangëxema i tachica. Rü itananguxëe na daxüguxü i naännewa taxcèx ne naxüñü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxëxëérü. ²¹Rü ñaä taxüne i yuxwëxexü rü núma ya Cristu tá nanaxüchicüü na naxüne i mexëchixürü yíixüçex. Rü ngëma norü pora i namaä guxüetüwa nangëxmaxü, rü ngëmamaätama tá nanaxüchicüü i taxüne na noxrürü yíixüçex.

4

Ñuxma na törü Coriarü ixigüxü rü name nixü na guxüguma namaä itaäegüxü

¹Pa Chaueneëgùx, rü pexü changechaxü rü poraäcü pexü íchayadauxchaxü. Rü ngëma pemaä nüxü chixuxürüü chanaxwëxe i meä törü Coricèx pemaxë erü pemaä nixü i chorü taäe rü chorü ámare i Tupana choxna äxü pixigüxü. ²Rü nüxü chacèxü i taeyëgxü i Ebödia rü Chítique na nügümañä nangüñüexüçex, erü nümagü rü törü Corixaçügi nixigü. ³Rü cumax, Pa Chomüci ya Mecü i Wüxigu Tupanaäärü Puracüwa Chomaä Puracüçü, rü cuxna naxcèx chaca na nüxü curüngüexüçex i ngëma taxre i taeyëgxü, erü nümagü rü wüxigu chomaä rü Cremetemaä rü ngëma togü i chomüçügi i Tupanaäärü poperawa marü ngoxéagüxüma napuracüe i Tupanaäärü orearü uwa. ⁴Rü ñuxma na törü Coriarü pixigüxü, Pa Chaueneëgùx, rü name nixü i guxüguma namaä petaäegü. Rü wena pemaä nüxü chixu, rü ipetaäegü! ⁵Rü chanaxwëxe i meä pemaxë na guxüma i duúlxügi pexü nacuëgxüñüçex na aixcüma mexü i duúlxügi na pixigüxü. ⁶Rü nüxna pecuëxächane na törü Cori rü paxa tá nataeguxü na núma naxüñü! ⁶Jrü taxucèxma penaxixächiäegü! ⁷Rü Tupanamaä nüxü pixu i perü yumüxëwa i guxüma i tacü i pexü ngupetüxü! ⁸Rü naxcèx ipeca rü moxë nüxna pexä! ⁷Rü ngëmaäcü i núma ya Tupana rü tá pexü nataäexëe namaä i wüxi i taäe i mexëchixü i guxüma i taäe i nüxü icuáxüäärü yexera mexëchixü. Rü ñuxma na

Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxü, rü ngëma taäe i Tupana pexna äxü rü tá nüxna pexü ínapoxü i ngëma chixexü i nagu perüxiñüéchaxü.

Name nixi i nagu tarüxiñüe i guxüma i tacü i aixcüma mexü ixixü

⁸ Rü ñuxma Pa Chaueneégü, rü name nixi i nagu perüxiñüe i guxüma i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü guxüma i ngëma nacüma i taxucürüwama texé chixri nachiga idexaxü. Rü name nixi i nagu perüxiñüe i guxüma i ngëma ore i aixcüma meä iwéxü rü guxüma i ngëma Tupanapéxewa mexü, rü guxüma i ngëma mexü i duüxügü namaä taäexü, rü guxüma i ngëma mexü i Tupanaxü naxcëx icüexüügxüxü. Rü name nixi i ngëmagu perüxiñüe. ⁹ Rü chanaxwëxe i aixcüma penaxü i ngëma pexü changüexëexü, rü ngëma pexü namaä chixucüxegüxü, rü ngëma chauxüxtawa nüxü pexinüexü, rü ngëma chauxüxtawa nüxü pedauxü na chanaxüxü. Rü ngëxguma ngëmaäcü pemaxégu rü pemaä tá inarüxäüx ya Tupana ya tamaä irüngüxmüç rü tükü taäexëecü.

Yema Piripucüäx ga yaxögüxü rü diérumaa Pauruxü nariüngüxëegü

¹⁰ Rü ñuxma na chorü Coriarü chiixü, rü poraäcü chataäe erü wenaxärü choxna pecuëxächie rü choxü perüngüxëe. Rü choma nüxü chacuëx rü pema rü guxüguma choxü perüngüxëeächaü, natürü taguma pexü natauxcha ga na penaxüxü ga yema. ¹¹ Rü tama ngëma na tacü choxü taxuxüçex nixi i pemaä nüxü chixuxü i ngëmachiga. Erü choma rü marü chomaä nixü na namaä chataäexü i ngëma choxü ngëmaxxü. ¹² Rü nüxü chacuëx na nüxäcü na yüxü ega guxü choxü tauvägux, rü nüxü chacuëx na nüxäcü na yüxü ega choxü namuxüchixgu. Rü marü chomaä nixü na namaä chataäexü i ngëma choxü ngëmaxxü woo changaxpütuwegu, rü éxna woo chataiyaxgu, rü éxna woo choxü namuxüchixgu rü éxna woo choxü natauxguma. ¹³ Rü Cristu nixi ya choxü poraxëecü, rü ngëmacex chomaä nanguxü na chanaxüxü i guxüma i ngëma Tupana naxwëxexü na chanaxüxü. ¹⁴ Natürü ga pema rü wüxi ga mexü choxü pekügü ga yexguma guxchaxüwa chayexmagu rü choxü perüngüxëe. ¹⁵ Rü pema, Pa Yaxögüxü i Piripucüäx, rü meäma nüxü pecuëx rü yexguma noxri Machedóniäännewa nüxü chixuxgu ga Tupanaäärü ore, rü yexguma yéma ichaxüxügü, rü pexicatama nixi ga ämare choxna pehäxü naxcëx ga yema ngülxëe ga chauxüxtawa peyaxuxü. ¹⁶ Rü yexguma Techarónicaarü länewa chayexmayane, rü pema rü yéma chauxcëx penamugü ga perü ämare na choxü perüngüxëegüxüçex. Rü tama nixi ga yexgumaríca choxü perüngüxëeäxü. ¹⁷ Rü woo perü ämaremaä chataäe, natürü yexeraäcü chataäe erü ngëma choxü na perüngüxëegüxüçex rü Tupana tá ämare pexna naxä. ¹⁸ Rü ñuxma rü marü choxü nangëxma i guxüma i tacü i chanaxwëxexü, rü aixcüma ngëmaäärü yexera choxü nangëxma. Rü ñuxma na Epaporudítu núma nangexü i perü ämare, rü taxuüma choxü nataxu. Rü ngëma perü ämare i chauxcëx nüma pemuxü, rü Tupanapéxewa rü ñoma wüxi i pumara i yixixürüxü nixi, rü núma rü poraäcü namaä nataäe. ¹⁹ Rü ngëmacex ya chorü Tupana rü norü ngëmaxügü i mexéchixüwa tá pexna nanaxä i guxüma i tacü i pexü taxuxü. Rü ngëmaäcü tá nanaxü erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigü. ²⁰ Rü name nixi i guxüguma nüxü ticuëxüügü ya Tanatü ya Tupana. Rü ngëmaäcü yü.

Pauru nanaguxëe ga norü popera rü wenaxärü yema duüxügüxü narümoxë

²¹ Rü chanaxwëxe i chauégagu nüxü perümoxëgü i guxüma i taeneégü i Ngechuchu ya Cristuaaxü yaxögüxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxëgü i ngëma taeneégü i chauxüxtawa ngëxmagüxü. ²² Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxëgü i guxüma i taeneégü i núma Dumawa ngëxmagüxü. Rü ngëma yexera pexü rümoxëgüxü rü ngëma nixi i taeneégü i Dumaäärü äëgxacü ya tacüxü-tawa puracüexü. ²³ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe i guxämä i pemax. Rü ngëmaäcü yü.

Rü nuäma pexna,
Pauru

POPERA GA COROCHAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga yema yaxögüxü ga Corochawa yexmagüxü

¹⁻² Pa Chaueneëgü ya Corocharü ïänawa Ngëxmagüxex, choma i Pauru rü wüxigu namaä i taenee i Timutéu nixi i pexcëx tanaxümatüxü i nää popera. Rü choxü nixi ga Tupana ga inamuächixü na guxüwama nüxü chixuchigüxüçex i Ngëchuchu ya Cristuarü ore. Rü pexcëx chanaxümatü i guxâma i pema ya chaueneëgü ya aixcüma Tupanaärü duüxügü ixigüxe ya Cristuaxü yaxögüxe. Rü chanaxwëxe i Tanatü ya Tupana pexü narüngüxëe na meä pegümäa pemaxëxüçex rü petaäegüxüçex.

Pauru rü yema yaxögüxüçex nayumüx

³ Rü guxüguma i ngëgxuma pexcëx tayumüxëgugu, rü moxë nüxna taxä ya Tupana ya Nanatü ya törü Cori ya Ngëchuchu ya Cristu. ⁴ Rü ngëmaäcü tanaxü erü marü nüxü tacuächiga na ñuxäcü aixcüma meä Ngëchuchu ya Cristuaxü peyaxögüxü, rü aixcüma nüxü pengechaügüxü i guxüima i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixigüxü. ⁵ Rü nüxü tacuëxgü na ngëmaäcü meä Tupanapëxewa pemaxëxü erü penayaugüchaü i ngëma mexügü i Tupana pexü namaä nguxüxü i daxüguxü i naänewa. Rü ñuxma rü meä ipenanguxëe na penayaugüxüçex i ngëma mexügü yerü marü nüxü pexinüe ga Tupanaärü ore i mexü i aixcüma ixixü. ⁶ Rü ngëmatama ore i mexü ga pexütawa nguxü, rü guxüwama nangu i ñuxxam. Rü guxüwama ningüchigü rü duüxügülarü maxüxü naxüchicü, yema perü maxüxü na naxüchicüxürrü ga yexguma nüxü pexinüegü rü nüxü pecuëgugu na ñuxäcü Tupana aixcüma pexü na ngechaüxü rü pexü rüngüxëechaüxü. ⁷ Rü ngëma ore i mexü nixi ga pexü nangüexëexü ga Epáparu ya tomüci ya nüxü tangechaügucü ya wüxigu tomaä Tupanaärü orewa puracücü. Nüma rü Cristuarü puracütanüxü ya meçü nixi, rü nüma nixi i tochicü pexü nangüxëexü. ⁸ Rü nüma ya Epáparu nixi i tomaä nüxü yaxuxü i pechiga na ñuxäcü Tupanaäe i Üünexüñärü ngülxëemaä choxü pengechaügüxü. ⁹ Rü ngëmacex i toma ga noxritama pexü tacuächigagu, rü taguma nüxü itayarüngümaäe na pexcëx tayumüxëgüxü. Rü guxüguma Tupanana naxcëx tacagü na meä pexü nüxü nacuëxëexüçex i ngëma nüma nanaxwëxexü na penaxüxü. Rü nüxna naxcëx tacagü na pexna naxäxüçex i nagüxüraüxü i cuëx i Naäe i Üünexüñwa ne üxü. ¹⁰ Rü nüxna naxcëx tacagü na meä törü Cori naxwëxexüäcüma na pemaxëxüçex rü guxüguma penaxüxüçex i ngëma nüma nanaxwëxexü. Rü nüxna naxcëx tacagü na pexü natauxchaxëexüçex na togüxü perüngüxëegüxüçex rü guxü i ngunexügu yexeraäcü Tupanaxü pecuäxüçex. ¹¹ Rü nüxna naxcëx tacagü na norü pora i mexëchixümaä pexü naporaexëxüçex, na namaä peporaexüçex i guxüma i guxchaxügü rü yaxna namaä pexinüexüçex. ¹² Rü ñuxüpa tanaxwëxe i taäeäcüma Tanatü ya Tupanana moxë pexä, erü nüma pexü nimexëegü na pema rü ta penayaugüxüçex i ngëma mexügü i naxüätawa ngëxmagüxü i nüma ta nüxna naxäxü i ngëma duüxügü i noxrü ixigüxü. ¹³ Yerü nüma ga Tupana rü marü Chatanämëxëwa tükü ímanguüxüexü rü Nane ya nüxü nangechaücümëxëwa tükü nangëxmagüxü. ¹⁴ Rü guma Nanegagu nixi ga tükü namaxëxëexü rü tükü nüxü nangechaüxü ga törü pecadugü.

Rü yexguma pecaducex nayuxgu ga Cristu rü Tupana nügümaä nanangüxmüexëexü ga duüxügü

¹⁵ Taguma texé Tupanaxü tadau, natürü nüma rü nüma nanamu ga Nane na duüxügü nüxü daugüxüçex rü nüxü nacuëgüxüçex na ñuxäcü na yüfxü i nüma ya Tupana. Rü naxüpa ga guxüma ga tacü i ñuxma ngëxmaxü, rü nüxira marü nayexma ga Tupana Nane. ¹⁶ Rü Nanexü nixi ga namuxü ga Tupana na naxüäxüçex ga guxüma i tacü i ñuxma ngëxmaxü i daxüguxü i naänewa rü ñoma i naänewa, rü guxüma i ngëma nüxü idauxü rü ngëma tama nüxü idauxü. Rü yemaäcü nanaxü ga guxüma ga norü orearü ngerügü i daxüçüäxäru äëxgacügü rü guxüma ga ngoxogüarü äëxgacügü. Rü yemaäcü nanaxü ga guxüma na nüxü yacuëxügüxüçex. ¹⁷ Rü naxüpa i guxüma i tacü i ñuxma ngëxmaxü, rü Cristu rü marü nüxira nayexma. Rü nagagu nixi i meä inanuxü i guxüma erü nüma nixi i namaä inacuäxü. ¹⁸ Rü nüma ya Cristu rü naëru nixi i guxüma i ngëma yaxögüxü. Rü nüma nixi ga naxäxü rü nüxna naxäxü ga maxü. Rü nüma nixi ga nüxira yuwa ínadxü na guxüäru äëxgacü yüfxüçex. ¹⁹ Rü Cristu rü Tupanaxüchi nixi, yerü yemaäcü nanaxwëxe ga Tupana. ²⁰ Rü Tupana rü ñoma ga naänewa nanamu ga Cristu na curuchagu pecaducex nayuxüçex. Rü yemaäcü nixi ga Tupana nügümaä nanangüxmüexëexü ga guxüma i ñoma i naänewa ngëxmaxü rü guxüma i daxüguxü i naänewa ngëxmaxü. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana yerü yemaäcü nanaxwëxe. ²¹ Rü pema ga üpa rü tama Tupanamücügü pixigü yerü naxchi pexaie nagagu

ga perü chixexü ga nagu perükñüexü rü pexüxü. ²² Natürü i ñuxma ya Tupana rü nügümäa pexü narüngüxmüexëe na namücügi i mexü pixigüxülcèx. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana ga yexguma Cristu duüxüxü ixixgu rü curuchawa ngúxü yangexgu rü yexma nayuxgu. Rü yemaäcü nayu ga Cristu na nügüxültawa pexü nagagüxülcèx rü napëxewa pimexülcèx rü nataxuxülcèx i perü chixexü. ²³ Natürü ngëma na pengugüxülcèx, rü penaxwèxe na guxüguma mea peyaxögüxü rü meä naga pexinüexü rü taguma nüxü perüxoexü i ngëma norü ore i mexü ga marü nüxü pexinüexü. Rü ngematama ore nixi i ñuxma nüxü yaxugüexü i güxü i naanewa.

Tupana rü Pauruxü namu na guxüma ga yaxögüxülxü nangüxëexülcèx

²⁴ Rü ñuxma na woo pexcèx ngúxü chingexü rü chataäe erü nüxü chacuèx rü ñaä chaxunemaä choma rü ta chayanguxëe ga yema ngúxü ga Cristu ingexü naxcèx i norü duüxülgü i yaxögüxü. ²⁵ Rü ñuxma ya Tupana rü choxü namu na nüxü charüngüxëexülcèx i guxüma i ngëma norü duüxülgü i yaxögüxü. Rü perü mexülcèx nixi i choxü namuxü na guxüwama meä nüxü chixexülcèx i norü ore. ²⁶⁻²⁷ Rü ngëma Tupanaärü ore rü ñanagürü: “Rü Cristu rü pewa nangëxma i ñuxmax, rü nagaguxicatama nixi i pexü nangëxmaxü i pechica i daxüguxü i naännewa i ngextä ínamexëchixüwa”, ñanagürü. Rü yema nuxcümaägüxü ga duüxülgü rü tama nüxü nacuëxgü ga yemachiga, natürü ñuxma ya Tupana rü norü duüxülgüxü nüxü nacuëxëe. Erü nüma ya Tupana rü norü duüxülgüxü nüxü nadauxëechaü na ñuxäcü poraäcü pexü nangechaüxü rü pexü nangüxëexü i guxüma i pema i tama Yudíugü ixígüxe. Rü ñuxma i pema na woo tama Yudíugü pixigüxü, natürü pema rü ta pexü nangëxma i pechica i daxüguxü i naännewa erü Cristuaxü peyaxögü. ²⁸ Rü ñuxma i toma rü Cristuchigaxü nixi i tixuxü. Rü ngëma ore i Tupanaärü cuës nawa ngexmaxümaä nixi i guxüma i duüxülgüxü tixucuxëgüxü rü tanangüxëexü na ngemaäcü ngearü chixexülxü Cristuxültawa tagagüxü. ²⁹ Rü ngëmatama puracü nixi i nawa poraäcüxüchima chapuracüamaxü woo tacü rü guxchaxü chauxcèx inguxgu. Rü guxüma i ngëma pora i Cristu choxna äxü i chowa ngëxmaxü nixi i choxü poraxëexü na chanaxüamaxülcèx i ngëma puracü.

2

¹ Pa Chaueneëgü, chanaxwèxe i nüxü pecuëx na ñuxäcü poraäcü pexcèx chapracüxü. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwèxe i nüxü pecuëx na ñuxäcü poraäcü chapuracüxü naxcèx i ngëma taeneëgü i Laodichéaarü iña newa ngëxmagüxü rü guxüma i petanüxülgü i taguma choxü daugüxü. ² Rü ngëmaäcü poraäcüxüchima chapuracü na nüxü rü ta chanangüchaüxëexülcèx. Erü chanaxwèxe i guxüma aixcüma nügü nangechaügü rü nüxü nangëxma i ngëma mexü i cuëx i aixcüma ixixü. Rü ngëmaäcü tá meäma nüxü nacuëxgü ga yema noxri Tupanaxicatama nüxü cuáxü. Rü yima rü Cristutama nixi. ³ Rü nüma nixi i nüxü nangëxmaxü i guxüma i cuëx i aixcüma mexü. Rü nüma nixi i taxcèx nangoxëexäxü i Tupanachiga. ⁴ Rü pemaä nüxü chixu i ngëma ore erü tama chanaxwèxe na téx pexü womüxëegüxü namaä i tacü rü ore i chixexüwa pexü gagüxü. ⁵ Rü woo na tama ngëma petanüwa changëxmaxü, natürü chauäewa rü poraäcü pegu charüxñü. Rü wüxi i chorü taäe nixi na nüxü chacuåxü na ñuxäcü meä pegu ipinuxü na meä pegümaä ipecuåxülcèx rü ñuxäcü tama nüxü perüxoexü na Cristuaxü peyaxögüxü.

Ñuxma na Cristuarü ixígüxü rü ngexwacaxülxü i maxü tüxü nangëxma

⁶ Rü pema ga noxri rü meäma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxü peyauxgü. Rü ñuxma rü yema noxri meäma na penayauxgüxürü rü name nixi i guxüguma nüxna penaxä i perü maxü na nüma pexü namaä inacuäxülcèx. ⁷ Rü wüxi i nanetü nanaxwèxe i naxchümëxä na nataixülcèx rü na namaxülcèx. Rü ngëgxumarüü ta i pema rü penaxwèxe na meä Cristuna peyaxülgüxü na meä nawa piyaetanüxülcèx rü meä naxcèx pemaxëxülcèx rü meä nüxü peyaxögüamaxülcèx yema noxri Epáparu pexü ngüxëexëgürüü. Rü name nixi i guxüguma Tupanana moxë pexä. ⁸⁻⁹ jRü naxcèx pexuägü i ngëma duüxülgü i pexü womüxëegüchäüxü! Rü tama name i nüxü iperüxiñü i ngëma norü ore i tama aixcüma ixixü rü taxuwama mexü. Erü ngëma duüxülgü rü pexü nangüxëexëchaü na nagu pexixülcèx i ngëma nacümagü ga nuxcümaägüxü ga duüxülgü nagu ixü. Rü ñoma i naäneärü nguxëëtaegü nixi i inaxiñüexü. Rü tama aixcüma Cristuchiga nixi i ngëma pexü nangüxëexë. Rü name nixi i nüxna pixigachi i guxüma i ngëma nguxëëtaerüügü i chixexügü rü Cristuwe perüxi. Erü Cristu rü Tupanaxüchi nixi rü guxüma i Tupanaärü pora rü Cristuwa nangëxma. ¹⁰ Rü ñuxmax, rü Tupanaärü maxü rü norü pora rü aixcüma pewa nangëxma erü namëxwa pengëxmagü ya Cristu ya namaä icuäcü i guxüma i daxüçäxäxü aëxgacügü rü guxüma i ngoxogüarü aëxgacügü. ¹¹ Rü ngëma Yudíugü rü nügü ñawiechëxämüpxechiraügü na Tupanapëxewa yamexülcèx. Natürü ngëgxuma Cristuaxü yaxögügü rü tama ngëmaäcü tamaä nanaxü ya Cristu na imexülcèx. Erü nüma ya Cristu rü törü maxüwa napuracü

rū tükü ínanguxüxéē nawá i taxüneärü ngúchaügü. Rü ngémaäcü nixí i tükü yamexéēxü na Tupanapéxewa imexüçèx. ¹² Rü yexguma ipebaiügü, rü Cristu na itáxürü yexma natëx ga yema nuxcümaüxü ga perü maxü. Rü yema Cristu na írudaxürü rü pema rü ta penayaxu i maxü i ngexwacaxüxü, yerü peyaxögü na Tupana norü poramaä Cristuxü írudaxéēxü. ¹³ Rü tüpä ga pema rü tama aixcüma pexü nayexma ga maxü i taguma gúxü yerü pepecaduägxü rü pexeneärü ngúchaü pezugü. Natürü i ñuxma rü Cristuxü namaxéēxürü pexü namaxéēxü na Tupana erü Cristuarü duüxügü pixigü. Rü Tupana rü marü Cristagagu tükü nüxü nangechaü ga guxüma ga törü pecadugü. ¹⁴ Rü noxri rü tachixe yerü tama aixcüma naga taxinüe ga yema mugü ga Moiché tuxna áxü, rü törü pecadugü rü yuwa tükü nagagü. Natürü ga Cristu rü curuchagu törü pecaducëx nayu, rü yemaäcü Tupana tükü nayangutanüxéē ga yema törü pecadugü. ¹⁵ Rü yexguma curuchagu nayüxgu ga Cristu, rü yexguma nixí ga Chatanáxü naporamaäxü ga Tupana. Rü yexguma nixí ga guxü ga duüxügüpéxewa Chatanáxü naxánexéēxü ñoma wüxi i churaragüarü aëxgacü i norü uwanü i nüxü naporamaäxü naxánexéēxürü.

Name nixí i naxcëx tadaugü i ngéma mexügü i daxüguxü i nañnewa ngéxmagüxü

¹⁶ Rü ñuxma rü taxucëxma tüküçü pexü nixu i ngéma Yudíugü ega woo tama naxrüü penaxügxux. Nümagü rü ñuxre i ñagüxicatama nangögxü, rü ñuxre i axeüxücatama nixaxgü, rü ñuxre i petaaruü ngunexügü naxauregü na ngémaäcü Tupanacexü yacuëxügüxüçèx. Rü nangéxma i norü peti i guçü ya taunecügü Tupanacexü naxauregüxü rü togü i petagü i guçü ya tauemacügü naxauregüxü. Rü nüxü nangéxma i nacümagü na ñuxäcü ngüchigaarü ngunexügü naxauregüxü. ¹⁷ Rü aixcüma yema nuxcümaügüxü ga Yudíugü rü nanaxauregü ga yema nacümagü yerü ga Cristu rü tauta inangu ga yexguma. Natürü i ñuxma rü marü inangu ya Cristu rü törü pecaducëx nayu. Rü ñuxma rü name nixí na naga ixinüxü rü tama nagu ixixü i ngéma nuxcümaügüxü i nacümagü. ¹⁸ Rü tätüama naga peñinüe i ngéma duüxügü i nüxü ixigüxü na ipeyerütauxexü ega tama daxüçüxü i orearü ngerügüxü picuëxügügü. Nümagü rü tama nügü nicuëxügüneta rü nügü nixugü na yangoxetügüxü. Rü noxrtama cuëxmaämare nügü nicuëxügü. ¹⁹ Natürü i nümagü rü tama aixcüma naga naxinüe ya yima taeru ixicü ya Cristu ya tükü poraexéecü rü tükü iyaetanüxéecü i törü òwa i guxâma i yixema i norü duüxügü ixigüxe. Rü nüma ya Cristu nixí i wüxigu tükü naxinüxéexü i wüxichigü i yixema ngéma Tupana naxwëxexürü. ²⁰ Rü yexguma nayüxgu ga Cristu rü yexma nayu ga nuxcümaüxü ga perü maxü, rü yexma nayarüxo ga guxüma ga nuxcümaügüxü ga pecümagü i ñoma i nañneçüäx i duüxügü nagu rüxinüxü. Rü ngémacëx i ñuxmax  rü tüküçü nixí i ñoma i nañneçüäx maxëxürü nagu pemaxëxü i pemax, rü tüküçü nixí i ngéma Yudíugücumagu pexixü? ²¹ Rü nümagü i Yudíugü rü nüxü nixugüe rü ñanagürgü:

“Tama name i nüxü quingögü i ngéa, rü tama name i cunangök i yea, rü tama name i cunayaxu i ngéma”, ñanagürgü. ²² Natürü guxüma i ngéma nacümagü rü paxa tá inayarüxo erü duüxügüarü nixigü. Rü ngéma pexü namuxü rü duüxügüarü mugümare nixü. Rü ngéma pexü nangüexéexü rü duüxügüarü nguxéetamare nixü. ²³ Rü guxüma i ngéma pexü namuxü rü peççëx namexçuraxü erü pexü naxucüxegü na tacü pexauregüxüçèx, rü tama pegü picuëxügüxüçèx, rü meä pexenemaä ipecuëxügüçèx. Natürü guxüma i ngéma mugü rü tama aixcüma peçü narüngüxéē na nüxü perüxoexüçèx i pexeneärü ngúchaügü.

3

¹ Rü ñuxma i pemax, rü Cristu wena maxüxürü rü peçü nangéxma i maxü i ngexwacaxüxü. Rü ngémacëx name nixí i naxcëx pedau i ngéma mexügü i daxüguxü i nañnewa ngéxmaxü i ngextá Cristu rü Tupanaärrü tütüneçüwawa írutoxüwa rü namaä aëxgacü íyíñüxü. ² Rü name nixí i guxüguma nagu perüxinüe i ngéma daxüguxü i nañnewa ngéxmaxü i ngemaxügü rü tama i ngéma ñoma i nañnewa ngéxmaxü. ³ Yerü yexguma nayüxgu ga Cristu rü yexma nayu ta ga nuxcümaüxü ga perü maxü. Rü ñuxma rü peçü nangéxma i perü maxü i ngexwacaxüxü erü Cristutanüxü pixigü rü Tupanaméxëwa pengéxmagü. ⁴ Rü nümatama ya Cristu nixí i peçü namaxéexü. Rü ngéxguma wena núma nangoxgu, rü namaä tá pengoe, rü naxrüü tá pimeçexhi.

Marü nüxü tarüxo i nuxcümaüxü i tacüma i chixexügü rü tanayaxu i ngexwacaxüxü i törü maxü

⁵ Rü ñuxma rü name nixí i nüxü perüxo i guxüma i ñoma i nañneärü chixexü i peva ngéxmaxü. Rü tama name i pemexna naï i ngemaa pemaxë, rü tama name i petena naï ya yatümaä pemaxë. Rü tama name i penaxü i pexeneärü ngúchaü rü bai i nagu perüxinüemare. Rü tama name i peçü nangúchaü i tacü rü to i chixexügü. Rü tama name i pegünañxücatama penanuxuchigüchaü i guxüma i ngémaxügü, erü yíxema ngéma nacüma tükü ngémaxë rü dükwa namaä tatupanaäx. ⁶ Rü guxüma i ngéma chixexügüçèx tá nixí i

Tupana napoxcuexü i ngëma duüxügü i ngëmaäcü maxëxü rü tama naga ïnüëchaüxü. ⁷ Rü pema ga üpa rü penaxü ga yema chixexügü, rü yemaäcü pemaxë. ⁸ Natürü i ñuxma rü name nixi i nüxü perüxoe i guxüma i ngëma na pegüchi pexaiexü, rü pegümaä penuëxü, rü chixri pemaxëxü, rü pegümaä peguxchigagüxü, rü guxüma i ngëma chixexü i dexa i nüxü pixuxü. ⁹ Rü tama name i pegümaä pidorae, erü marü ipenatëx ga nuxcumäüxü ga pecümü rü guxüma ga yema chixexügü ga üpa pexügüxü. ¹⁰ Rü ñuxma rü marü penayaxu i ngewaxaxüxü i perü maxü rü ngewaxaxüxü i duüxügü pixigü. Rü guxü i ngunexügü rü Tupana pexü ningewaxaxüxüêchigü na yexeraäcü pimexüçexx narxüü rü yexeraäcü nüxü na pecüexügülcexx ya Tanatü ya Tupana ya maxü tükna äcü. ¹¹ Rü ñuxma rü Tupanacexx rü nüetama nixi ega Yudiu quixigü rü éxna tama. Rü nüetama nixi ega ícuwiechëx-müpëxechiratü rü éxna tama. Rü nüetama nixi ega tacü rü nachüñaneçüäx i duüxü quixigü, rü éxna tacü rü duüxü quixigü. Rü nüetama nixi ega wüxi i coriarü duüxü quixigü, rü éxna taxüxarüna duüxü quixigü. Erü ñuxma rü ngëma guxüär yexera aixcumü tükü mexü nixi na Cristu rü guxüärü äëxgacü yüixü rü guxawama nangëmaxü. ¹² Rü ñuxma ya Tupana rü pexü nangechaü i pema rü pexü nadei na noxru pixigülcexx. Rü ngëmacë name nixi i guxüguma pexü nangechaütümüügi i togü, rü namaä pemecümagü, rü tauxchaäcüma nüxna penaxä, rü taguma napëxewa pegü picuëxügü. Rü ngëguma woo tacü pemaä naxügxux rü name nixi i yaxna namaä pexinüe. ¹³ Rü name nixi i wüxicigü i pema na pegümaä yaxna pexinüe. Rü ngëguma chi texé tacü pemaä üxgux, rü name nixi i pégüxü nüxü pengechaügü i ngëma. Rü yexgumaruü ga törü Cori na pexü nüxü ngechaüxüü, rü name nixi i togüaxü nüxü pengechaügü. ¹⁴ Rü guxüär yexera mexü nixi na pegü pengechaügü. Erü ngëguma aixcumü pegü pengechaügü rü aixcumü wüxigu tá perüxinüe, rü meä pegümaä ta pemaxë. ¹⁵ Rü name nixi na pemaä inacuäxü i ngëma taäe i Cristu pexna äxü na ngëmaäcü aixcumü pegü pengechaügüxülcexx. Yerü yemacex nixi ga Tupana pexü dexü na wüxitama i duüxügü pixigüxüçexx rü meä wüxigu perüxinüe. Rü name nixi i moxë nüxna pexagü ya Tupana. ¹⁶ Rü name nixi i guxüguma peäewa nangëxma i Cristuarü ore rü taäeäcüma naga pexinüe. Rü name nixi i meä peäexü pecuääcüma namaä pegü pexüxüe rü pegü pixucuxëgü na ngëmaäcü pegüaxü penangúchaüxüexülcexx. Rü name nixi i aixcumü Tupanana moxë pexagüäcüma nagu pewiyaegü i nagüüräuüxü i norü wiyaegü. ¹⁷ Rü guxüma i ngëma pexüxü rü nüxü pixuxü rü name nixi i törü Cori ya Ngechuchuégagu penaxü. Rü name nixi i ngëmaäcü Ngechuchuégagu Tanatü ya Tupanana moxë pexagü.

Tupana nanaxwëxe na meä namaxëxü i duüxügü i Cristuaxü yaxögüxü

¹⁸ Pa Ngexügü i Ätegüxü, rü name nixi i petega pexinüe. Erü woetama ngëma nixi i mexü na penaxüü erü törü Cori ya Cristuarü duüxügü pixigü. ¹⁹ Pa Yatügü i Ämaxgüxü, rü name nixi i ngixü pengechaügü i pemexgü. Rü tama name na ngimaä pechixecümagüxü. ²⁰ Pa Buxügü, rü name nixi i guxüwama penatü rü peega pexinüe, erü ngëma nixi i namaä nataäeäxü ya törü Cori. ²¹ Pa Papágü, rü tama name i penanuëxëe i pexacügü. Erü ngëguma ngëmaäcü penaxügxux rü ngürüächi tá nüxü nawëxtümüü i ngëma namaä nüxü pixuxü. ²² Pa Duüxügü i Ixäärü Coriägxü, rü name nixi i guxüwama naga pexinüe i perü corigü i ñoma i naännewa pemaä icüexügü. Rü tama name i pexü nadaugüguxicatama meä pepuracüne na ngëmaäcü penataäeäxüexülcexx. Natürü name nixi i mexü i perü ngúchaümaä guxüguma meä pepuracüne erü törü Corixü pemeuü. ²³ Rü guxüma i ngëma perü puracü i pexüwüa rü name nixi i perü ngúchaümaä penaxü ñoma törü Cori ya Cristuaxü pepuracüexüü rü tama i duüxügüaxü. ²⁴ Rü marü nüxü pecuëx rü daxügxuxü i naännewa rü törü Cori ya Cristu tá pexna nanaxä i perü amare i maxü i taguma gíxü. Erü yima Cristu ya aixcumü perü Cori ixüäxü nixi i pepuracüexü. ²⁵ Natürü yíxema chixexü üxe rü tá ta tanayaxu i tümaärü natanan naxcex i ngëma chixexü i taxüxü, rü aixcumü Tupana tá tükü napoxcu. Erü Tupanapëxewa rü guxüma i duüxügü rü nawüxigu, rü taxucüüwama texé Tupanachëxwa tiña ega chixexü taxüxgux.

4

¹ Rü pemax, Pa Corigü, rü name nixi i perü duüxügümaä pemecümagüxü, rü tama penawomüxëexü. ² Rü nüxna pecuëxächie na pema rü ta pexü nangëmaxü ya perü Cori ya daxügucü! ³ Rü guxüguma peyümüxëgü, rü pexuäegü na tama chixexügü peyixülcexx! ⁴ Rü Tupanana moxë pexagü! ⁵ Rü toxces rü ta peyümüxëgü na Tupana toxü natauxchaxëexülcexx na nüxü tixuxüçexx i norü ore i mexü, rü meäma duüxügümaä nüxü tixuxüçexx i ngëma ore ga noxri tama nüxü nacuëxü i Cristuchiga! Rü ngëma oreçexx nixi i ñuxma ichapoxcuxü. ⁶ Rü chanaxwëxe i chauxcex peyümüxëgü na meä duüxügülcexx chanangoxëexü i ngëma ore, erü ngëma nixi i mexü na chanaxüxü. ⁷ Rü meä pemaxë napëxewa i ngëma duüxügü i tama yaxögüxü! ⁸ Rü ñuxma na pexü natauxchaxü, rü yoxni

paxa penaxüx i Tupanaärü puracü! *¡Rü taxü i perüchomarexü!* ⁶ Rü ngexguma togü i duüxügümaä pidexagügu, rü name nixi i penataäexëe namaä i ngema dexa i namaä nüxü pixuxü. *¡Rü ngemaäcü mea penangaxü i ngema pexna cëxü nachiga i perü ñ!*

Pauru nanaguxëe ga norü popera rü wenaxärü yema duüxügüxü narümxoxë

⁷ Rü nüma ya taenee ya Tíquicu ya nüxü ingechaügücü rü aixcüma choxü narüngüxëe rü wüxigu chomaä Cori ya Tupanacëx napuracü. Rü nüma tá pemaä nüxü nixu i chauchiga. ⁸ Rü ñuxma rü petanüwa chanamu na pexü nataäexëexüçex rü pemaä nüxü yaxuxüçex na ñuxäcü toxü nangupetüxü i tomax. ⁹ Rü Tíquicumaä petanüwa chanamu i Onéchimu ya taenee ya nüxü ingechaügücü ya aixcüma meä Tupanaärü puracü ücü. Rü nüma rü petanüxü nixi. Rü nümagü tá nixi i pemaä nüxü yaxugüxü na tacü ngupetüxü i nüma. ¹⁰ Rü pexü narümxoxë i Aritácu i wüxigu chomaä poxcuxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümxoxë i Marcu i Bernabéenee ixixü. Rü marü pemaä nüxü chixu i Marcuchiga na meä penayauxgüxüçex i ngëxguma petanüwa nanguxgu. ¹¹ Rü ngëxgumarüü ta pexü narümxoxë ya taenee ya Ngéchuchu ya Ixaixcümäcüga äegacü. Rü ngëma tomaëxpüx i yatügü rü ngëxícatama nixi i Yudíugü i yaxögüxü i wüxigu chomaä puracüexü i Tupanaärü puracüwa. Rü nümagü rü poraäcü choxü nataäexëegü. ¹² Rü ngëxgumarüü ta pexü narümxoxë i Epáparu. Rü nüma rü petanüxü nixi, rü aixcüma nanaxü i Cristarü puracü. Rü nüma rü norü yumüxëwa rü guxüguma Tupanaxü nacèexü pexcëx na aixcüma meä pemaxëxüçex rü peyaxögüamaxüçex rü aixcüma penaxüxüçex i ngëma Tupana naxwëxexü. ¹³ Rü choma rü marü nüxü chadau rü pemaä nüxü chixu i ñuxäcü Epáparu poraäcü pexcëx napuracü rü naxcëx napuracü i ngëma taeneeëgü i Laodichéaarü iñnewa rü Iraporiarü iñnewa ngëxmagüxü. ¹⁴ Rü Luca ya duturu ixicü ya nüxü ingechaügücü, rü pexü narümxoxë. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümxoxë i Dema. ¹⁵ ¡Rü chauégagu nüxü perümxögü i taeneeëgü i Laodichéawa ngëxmagüxü! *¡Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümxögü i Nifa rü guxüma i taeneeëgü i yaxögüxü i napatawa ngutaqueëxegüxü!* ¹⁶ Rü ngëxguma marü nüxü pedaumatügùwena i ñaä popera, rü chanaxwëxe i Laodichéawa penamu na ngemacüäx i taeneeëgü rü ta nüxü nadauamatügùxüçex. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma popera i Laodichéawa chamuxü, rü ngëxguma pexütawa nanguxgu rü chanaxwëxe i nüxü pedaumatügü. ¹⁷ Rü chanaxwëxe i Ariquípumaä nüxü pixu, rü ñapegügü nüxü:

“¡Rü meä napuracü rü yanguxëe i ngëma puracü i törü Cori cuxna ãxü!” ñapegügü nüxü. ¹⁸ Choma i Pauru rü choxmëxmaätama pexcëx chanaxümatü i ñaä chorü moxë. *¡Rü nüxna pecuëxächie na chapocxcuxü!* Rü chanaxwëxe i Tupana pexü narüngüxëe.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NÜXİRÄÜXÜ GA POPERA GA TECHARÓNICAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga Techarónicawa yexmagüxü

¹ Pa Toeneegü i Techarónicawa Ngëxmagüxü i Tanatü ya Tupana rü Törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü Duüxügü Ixígüxü, choma i Pauru rü namaä i taenee i Chiribánu rü Timutéu nixi i pexcex tanaxümätüxü i ñää popera. Rü tanaxwexe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxü rü pexü nataäexëe.

Meäma nayaxögü gayema Techarónicawa yexmagüxü rü yemaäcü wüxi ga cuèxruü ga mexü nixigü

² Rü torü yumüxëwa rü guxüguma pexna tacuèxächigü, rü pexcex Tupanana moxë taxä. ³ Rü guxüguma i ngëxguma Tanatü ya Tupanamaä tidexagügu, rü taguma nüxü itayarüngümaä na ñuxäcü meä peyaxögüäcüma penaxüxü i Tupanaärrü puracü, rü ñuxäcü nüxü pengechaügüäcüma togüxü perüngüxüexü. Rü taguma nüxü itayarüngümaä na ñuxäcü aixcüma meä ipenanguxëexü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ngëmacex yaxna namaä pexinüe i ngëma ngúxü i ñuxma pingexü. ⁴ Pa Chaueneegü, Tupana pexü nangechaü, rü nüxü tacuëx rü nümatama nixi ga pexü nadexü. ⁵ Rü yexguma pemaä nüxü tixuxgu ga Tupanaärrü ore i tükü maxëxëexü, rü tama toechama tidexagümare, yerü Tupanaää i Üünexü toxü narüngüxüexü na norü poramaä pemaä nüxü tixuxü. Rü meä nüxü tacuäacüma pemaä nüxü tixu ga yema ore yerü toöewatama nüxü tacuëx na aixcüma yiüxü. ⁶ Rü pematama nüxü pecuëx ga ñuxäcü meä pepëxewa na tamaxëxü ga yexguma na yemaäcü pexü tarüngüxëexülcex. ⁷ Rü pema rü meäma penaxügü ga yema pexü tangüexëexü rü yema tükü nangüexëexü ga törü Cori ya Ngechuchu. Rü Tupanaää i Üünexü pexü taäexëäcüma penayauxgu ga yema ore ga woo yemacex poraäcü ngüxü na pingegüxü. ⁸ Rü yemaäcü ga pema rü wüxi ga cuèxruü ga mexü pixigü naxcex ga guxüma ga yema yaxögüxü ga Machedóniäñänewa rü Acayaanewa yexmagüxü. ⁹ Rü yema na peyaxögüxügagu rü törü Cori ya Ngechuchuarü ore rü guxüwama ninguchigü. Rü ngëmacex i ñuxma rü Machedóniäñänewa rü Acayaanewa rü guxüwama nüxü nacuëxgu na ñuxäcü meä Tupanaäxü peyaxögüxü. Rü ngëmacex marü taxucëxma tükü i toma rü namaä nüxü tixu i ngëma ore i mexü i pechiga. ¹⁰ Erü nümagütama i ngëma duüxügü rü marü nüxü nixugüga ga ñuxäcü ga pema rü meä toxü na peyauxgüxü ga yexguma petanüwa taxixgu. Rü nüxü nixugüga ta ga ñuxäcü nüxü na perüxoexü ga perü tupanane-tachicünëxägü na Tupanaxüchi ya maxücü rüixaixcümäcüwe perüixülcex rü nüxü pepuracüexülcex. ¹¹ Rü nüxü nixugüga ta na ñuxäcü aixcüma ipenanguxëexü na wenaxärrü daxüwa ne naxüxü ya Ngechuchu ya Tupana Nane ga yuwa inädaxëäecü. Rü yima Ngechuchu nixi ya tükü ìnguxüxëecü nüxna i ngëma poxci i ääcümaxü tå ìnguxü.

2

Pauruarü puracü ga Techarónicawa

¹ Pa Chaueneegü, rü pematama nüxü pecuëx rü tama natüçëxmamare nixi na pexütawa taxixü. ² Rü pema nüxü pecuëx rü naxüpä ga pexütawa na tangugüxü rü chixri tomaä na-chopetü ga Pirípucüäxü rü tomaä naguxchigagü. Natürü Tupana toxü narüngüxüexü na pemaä nüxü tixuxüçex ga norü ore i tükü maxëxëexü. Rü yemacex tama tamuüäcüma pemaä nüxü tixu ga yema ore woo ga torü uwanügü rü poraäcü toxü na naguxchaxëegüäxü. ³ Rü yexguma pemaä nüxü tixuxgu ga yema ore, rü tama itatüäcüma pemaä nüxü tixu. Tama chixexü pemaä taxüguchaüäcüma rü tama pexü tavomüxëegüäcüma pemaä nüxü tixu ga yema ore. ⁴ Yerü Tupana nixi ga toxü unetacü rü toxü mucü na pemaä nüxü tixuxüçex ga norü ore i mexü i tükü maxëxëexü. Rü yemacex Tupana naxwëxexüäcüma pemaä nüxü tixu ga yema ore. Rü tama duüxügüxümare na tataäexëegüäxüçex pemaä nüxü tixu, natürü nüxü tixu na Tupanaxü tataäexëegüäxüçex. Rü nüma ya Tupana nixi i tükü nacuäxü rü tükü nadauxa rü nangugüäxü i ngëma nagu rüxinüexü. ⁵ Rü pema nüxü pecuëx rü taguma pepëxewa pexü ticuëxülgü na toga peñinüexülcex, rü taguma pexü tavomüxëegü na ngüxü tayauxgüxülcex ga perü diéru. Rü Tupana nixi ya toxü daucü na taguma yemaäcü na tanaxüxü. ⁶ Rü taguma naxcex tadaugü na duüxügü toxü icuëxülgüxüçex, rü woo i pema rü bai i togü i duüxügü. ⁷ Rü woo Cristutama toxü namu na yaxögüxüärrü äëxgacügü na tixigüxü natürü tama ñoma wüxi ga äëxgacügü pepewa tixigü. Natürü meämare pemaä itacuëx, ñoma wüxi i mamä i ngïxäcüguna meä dëüxcürüü pemaä tixigü. ⁸ Rü poraäcü

pexü tangechaü, rü yemacèx pemaä nüxü tixu ga Tupanaärü ore. Rü tama yemaxicatama pexna taxäxchaü ga yexguma. Natürü marü itamemare ta ga pexcèx na tayuevä, yerü poraäcü pexü tangechaügü. ⁹ Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuëx ga ñuxäcü poraäcü na tapuracüexü na torü önacèx tataxegüxülcèx. Rü ngunecü rü woo chütacü tapuracüe na taxüeaxüma wüxi ga guxchaxü tixigüxülcèx ga yexguma petanüwa tayexmagügü rü pemaä nüxü tixugüx ga Tupanaärü ore. ¹⁰ Pa Duüxülgü i Tupanaäxü Yaxögüxü, pema nixü ga toxü pedaugüxü rü Tupana rü ta toxü nadau ga ñuxäcü meä na tamaxëxü ga petanüwa, rü ñuxäcü taxuüma ga chixexü na taxüxü ga yexguma. ¹¹ Rü pema nüxü pecuëx ta ga ñuxäcü pexü na tanangüchaüxexü. Rü yexguma pengechaügü, rü pexü tataäxexëgü noma wüxi i papä i naxäcügüxü taäexexëgüdürü. ¹² Rü ñuxma na Tupanaärü pixlügxü, rü pexü taxucüxëgü na meä naxcèx pemaxëxü. Rü nüma nixü i pexcèx nangemaxü na ngextä äëxgacü íyílxüwa pengugüxülcèx na ngema mexüwa pengëxmagüxülcèx. ¹³ Rü ngëmacèx guxüguma pexcèx Tupanana moxë taxä, yerü yexguma noxri nüxü pexñüegü ga yema norü ore ga pemaä nüxü tixuxü, rü meä penayauxü, yerü nüxü pecuëxü rü aixcüma Tupanaärü ore nixü rü tama duüxülgüra oremare nixü. Rü yema ore nixü ga naxüchicüüxü ga perü maxü ga yexguma peyaxögügü. ¹⁴ Pa Chaueneëgüx, nüxü tacuëx na ñuxäcü ngúxü pingegüxü yerü petanüxügütama pexchi naxaie rü chixri pemaä nachopetü. Natürü yemaäcütama nüxü nangupetü ga Tupanaärü duüxügü ga Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxü ga Yudéaanewa yexmagüxü. Yerü natanüxügütama ga Yudügü rü chixri namaä nachopetü. ¹⁵ Rü yema Yudügü nixü ga törü Cori ga Ngechuchuxü imëgxü, yexgumarüll ga norü oxigü rü nuxcümaügüxü ga Tupanaärü oreamerü uruügüxü na nadëxürlü. Rü yema Yudügü nixü ga tote ingëxütanüxü. Rü Tupanamaä rü guxü i duüxügümä narüxiwanügü. ¹⁶ Rü ngëxguma ngëma duüxügü i tama Yudügü ixigüxümä nüxü tixuxchaügu i Tupanaärü ore na nümagü rü ta nüxü nangëxmagüxülcèx i maxü, rü ngëma Yudügü rü toxna nanachuxu. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudügü rü poraäcüxüchima chixexü naxügü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü dükwa marü nüxna nangu i ngëma Tupanaärü pocxu i äüccümaxülcixü.

Pauru rü nüxü nangüchaü na wenaxärü natanüwa naxüxü ga yema yaxögüxü ga Techarónicawa

yexmagüxü

¹⁷ Pa Chaueneëgüx, yexguma pexna ítixügwena, rü woo tama pexüätawa na tayexmagüechaxü, natürü guxüguma pegu tarüxiñü, rü poraäcü toxü nangüchaü na pexüätawa taxixü na wenaxärü pexü itayadaugüxülcèx. ¹⁸ Rü aixcüma ngema taxixchaü. Rü chomatama i muëxpüxcüna rü chanaxwëxe na ngema pexüätawa taëx chaxüüxülegaxü natürü ngoko i Chatanä rü guxüguma toxü nanaguxchaxëe na tama ngema taxixülcèx. ¹⁹ Natürü pexü itayadaugüchaüäma erü ngëxguma wenaxärü nüma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü *¿teçücxéx tá nixü i Tupanapéxewa tataäegüxü i tomax?* Rü aixcüma pewa tá nixü i itananguexëxü na tomaä nataäexü ya Tupana. Rü pema tá nixü i torü taäe pixlügxü. Rü pegagu tá nixü i aixcüma togümaätama tataäegüxü i napëxewa. ²⁰ Rü ngëmääcü pegagu nixü i togümaätama tataäegüxü, rü pema nixü i torü taäe pixlügxü.

3

¹ Rü yema na taxuacüma ñuxäcü wenaxärü petanüwa na chaxüxü, rü dükwa nagu charüxiñü na Atenagutama na charüxiñüxü. ²⁻³ Rü pexüätawa chanamu ga taenee ga Timutéu na pexü iyadauxülcèx. Erü nüma nixü i Tupanaärü puracütanüxü i wüxigu namaä tapuracüexü na tanaxunagüxülcèx i ngëma ore i mexü i Cristuchiga. Rü ngema petanüwa chanamu na pexü nangüxëexülcèx na yexeraäcü peyaxögüxülcèx rü aixcüma petaäegüxülcèx rü ngëmääcü taguma texé i petanüwa nüxü rüroxülcèx ega tacü rü guxchaxü pexü ngëxmagu. Erü pematama marü nüxü pecuëx na guxäma i yixema na yaxögüxü rü ngúxü tá tingegü. ⁴ Rü yexguma petanüwa tayexmagügü rü marü pemaä nüxü tixu na ngúxü tá pexü üpetüxü. Rü pema marü nüxü pecuëx na aixcüma yemaäcü pexü nangupetüxü. ⁵ Rü yemacèx ga yexguma marü tama namaä chaporagu ga yema tama paxa pechigaxü na chacuäxü, rü yemacèx dükwa Timutéuü yéma petanüwa chamu na pexna yaçaxülcèx ngoxi meä ípeyaxögüma i Tupanaärü ore. Yerü chaxoegaäe rü bexmana ngoko i Chatanä rü chixexügu pexü nayixée, rü chi ngëmääcü yixigu, rü natüçëxmamare chi nixü ga pemaä nüxü tixüxü ga Tupanaärü ore. ⁶ Natürü ñuxma na ínangüxü i Timutéu na petanüwa ne naxüxü, rü mexü i ore i pechiga ngëma ne nange. Rü tomaä nüxü nixu na ñuxäcü meä peyaxögüxü, rü ñuxäcü guxäma meä pegü pengechaügüxü. Rü tomaä nüxü nixu ta na ñuxäcü guxüguma toxü pengechaügüäcüma togu perüxiñüexü, rü ñuxäcü poraäcü wena toxü pedaugüchaüxü rü ngexgumarüxü ta i toma rü toxü nangüchaü na wena pexü tadaugüchaüxü. ⁷ Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgüx, rü woo guxchaxü toxü na ngëxmaxü rü ngúxü na tingegüxü, rü poraäcü toxü nataäexëe i ngëma pexü na tacuächigaxü na meä

ípemaxëxü rü meä peyaxögüamaxü. ⁸ Rü ñuxma na nüxü tacuáchigaxü na aixcüma meä törü Coriaxü peyaxögüamaxü, rü poraäcü tataäegü. ⁹ Erü ñuxäcü tá Tupanana moxë taxä naxcèx i ngëma taäe i taxü i toxna pexäxü? Erü aixcüma pegagu nixi i toxü nangëgxmaxü i wüxi i taäe i taxü i napëxewa. ¹⁰ Rü ngunecü rü chütacü rü tayumüxegü, rü Tupanana naxcèx tacagü na petanüwa toxü nawoeguxëexülcèx na wena pexü tadaugüxülcèx rü pexü tarüngüxëegüxülcèx na yexeraäcü nüxü peyaxögüxülcèx. ¹¹ Rü poraäcü tanaxwëxegü na Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu toxü natauxchaxëexü na wena petanüwa ítayadaugüxülcèx. ¹² Rü tanaxwëxegü na törü Cori ya Ngechuchu pexü rüngüxëexü na yexeraäcü pegü pengechaüguxülcèx rü guxü i duüxülgüxü na pengechaüguxülcèx, ngëxgumarüü i toma rü poraäcü pexü na tangechaüguxürlü. ¹³ Rü tanaxwëxegü na törü Cori ya Ngechuchu pexü rüngüxëexü na peäewa rü aixcüma meä peyaxögüxülcèx rü norü duüxügü i aixcüma mexügü na pixigüxülcèx rü na nataxuxülcèx i perü pecadugü i napëxewa ya Tanatü ya Tupana i ngëguma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu namaä i guxüma i norü duüxügü. Rü tanaxwëxe na ngëmaäcü yüñxü.

4

Maxü i Tupanaxü taäexëexüchiga

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, rü törü Cori ya Ngechuchuégagu pexü tacèëxü rü pexü tamu na guxüguma Tupanacèx meä pemaxëxü yema pexü tangüexëexürlü rü ñuxma marü penaxüxürlü. ² Pema rü marü nüxü pecuëx ga yema torü ucuxegü ga törü Cori ya Ngechuchu toxü muxü na pexü tangüexëexülcèx. ³ Rü Tupana nanaxwëxe na aixcüma namexü i perü maxü rü naxcèxicatama na pemaxëxü. Rü tama name i chixri pemaxë i napëxewa rü to i ngexügumaä pengëäegümare. ⁴ Rü wülichigü tanaxwëxe na aixcüma túmamëxü tangechaüxü, rü ngímaäxücatama na tamaxüxü. ⁵ Rü tama name i ngíxü na pecuáchaulmarexülcèx ngímaä pexämëx i wüxi i nge erü ngëmaäcü namaxë i ngëma duüxügü i tama Tupanaäxü yaxögüxü. ⁶ Rü tama name i texé ngímaä tamaxü i naxmëx ya túmaäneë. Erü yexgumarüü ga marü pemaä nüxü tixuxürlü, rü Tupana tá poraäcü tükü napoxcu ya guxâma ya yíxema ngëmaäcü maxëxë. ⁷ Erü Tupana tükü nadé na meä imaxëxülcèx rü tama chixexü ixügüxülcèx. ⁸ Rü ngëmacex ega texé tama naga ïnugu i ñaä nguxëëtaegü, rü pemaä nüxü chixu rü tama wüxi i duüxtüga nixi i ngëma nüxü taxoxü, natürü Tupanagatama nixi i nüxü taxoxü. Rü guma nixi ga pexna namucü ga Naäe i Üünexü. ⁹ Rü ngëma na pegü pengechaüguxüchiga, rü taxucëxma pexcèx chanaxümatü i poperawa. Yerü Tupanatama marü pexü nangüexëë i ngëma na ñuxäcü aixcüma pegü pengechaüguxü. ¹⁰ Rü aixcüma nixi i guxüguma meä nüxü pengechaüguxü i guxüma i taeneëgü i Machedóniäähnewa ngëxmagüxü. Natürü, Pa Toeneëgü, pexü tacèëxügü na yexeraäcü meä nüxü pengechaüguxülcèx. ¹¹ ¡Rü meä pegü pengechaügü, rü pexrütama maxügü perüñü, rü tama i togüarü maxügü! ¡Rü pematama naxcèx pepuracü i perü ngëmaxügü yema marü pemaä nüxü tixuxürlü! ¹² Rü ngëguma ngëmaäcü pemaxëgu, rü ngëmaäcü duüxügü i tama yaxögüxü rü tá pexü nangechaügü, rü taxuüttama pexü nataxu.

Nuxäcü tá nixi i ngëxguma nataegugu ya törü Cori

¹³ Pa Chaueneëgü, rü ñuxma rü tá pexü nüxü chacuëxëë i ngexta tá naxixü i ngema yaxögüxü i yuexü na ngemaäcü tama pengechaüguxülcèx naxrüxü i ngema tama nüxü cuëxguxü na wena tá namaxëxü i ngema yuexü. ¹⁴ Erü yixema na yaxögüxü na nayuxü rü wena namaxüxü ga Ngechuchu, rü ngëgumarüü ta tayaxögü na Tupana tá ínadagüxëexü i guxüma i ngëma Ngechuchuaxü yaxögüäcüma yuexü. ¹⁵ Rü ngëmacex pemaä nüxü tixu i ngëma ore ga törü Cori ya Ngechuchu namaä nguxëëtaexü. Rü ngëguma wena núma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu rü yixema na imaxëxü i ñoma i naännewa rü tåüttama yixira napëxe taxü i ngëma yuexü. ¹⁶ Erü nümatama ya Cori ya Ngechuchu rü daxüwa tá ïnarüxü, rü tá nangëxma i wüxi i naga i daxüwa inaxüxü i tükü muxü, rü tá nüxü taxixü i Tupanaäärü orearü ngerüügürü äëxgacü i tagaäcü daxüwa icagüxü, rü tá yacuegüxü ya Tupanaäärü corneta. Rü ngëguma i ngëma yuexü i Cristuaxü yaxögüxü rü tá ïnarüdagü. ¹⁷ Rü ngëawena i yixema na imaxëxü rü Tupana tá wüxigu caixanexügü tükü nigagü namaä i ngëma duüxügü i yuwa írudagüxü. Rü ngëmaäcü tá daxügu törü Cori ya Ngechuchuaxü tayangaugü na guxügutama naxüttawa ingëxmagüxülcèx. ¹⁸ Rü ngëmacex chanaxwëxe i ñaä oremaä pegü petaäexëegü.

5

¹ Natürü, Pa Chaueneëgü, rü ngëma norü ngunexü rü taunecü i tá nagu nangupetüxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü taxucëxma pexcèx chanaxümatü i ngëmachiga. ² Erü pematama meä nüxü pecuëx rü ngëma ngunexü i taxúema nagu ínanguëëxügü tá nixi i ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu. Rü ñoma wüxi i ngítexáxü i ngürüächi chütacü

ínguxürüü tá nixi. ³ Rü ngëxguma duülxügü nagu írükñüegü na guxüma na mexü rü taxuüma na nüxü üpetüxü, rü ngëma ngunexügü rü tá ngürüächi nagux i guxüma. Rü ñoma wüxi i ngecü i äxäcücü rü ngürüächi ngïxäcümäa nguxnecacürüü tá nixi na taxüema naxchaxwa iñaxü i ngëma. ⁴ Natüru pemax, Pa Chaueneëgü, rü marü meäma nüxü pecuëx i Cristuarü nguchiga. Rü ngëmacëx taxucëxma ngürüächi pexü ínayañaixgü ya Cori ya Ngechuchu ñoma wüxi i ngítexäxü tükü ïbaixgüxürüü. ⁵ Erü guxämä i pema rü Tupanaärü duülxügü pixigü, rü ngëmacëx ngóonexüwa pengëxmagü rü meäma nüxü pecuëx na ñuxäcü meä pemaxëxü. Rü yixema rü tama Chatanäärü duülxügü tixigü, rü ngëmacëx tama eänexüwa tangëxmagü rü tama tanaxü i ngëma chixexü i eänexüwa uxü. ⁶ Rü ngëmacëx tama name i taechita tamaxëmare naxrüü i ngëma duülxügü i tama yaxögüxü. Rü name nixi i taxuäegü, rü meä taäegu tarüxñü. ⁷ Erü ngëma duülxügü i naëchitamare maxëxü rü ñoma duülxügü i chütacü peexlüü nixigü. Rü ngëma duülxügü i axegüxü rü chütacü nixi i nügü nangäxëeëxü. ⁸ Natüru i yixema rü ngóonexüwa tangëxmagü, rü ngëmacëx tanaxwëxe i guxüguma taxuäegü. Rü name nixi i aixcümäa meä Tupanaäxü tayaxögü, rü yigü tangechaügü, rü meä itananguxëe na Tupana tüküna naxhäülcex i ngëma maxü i taguma güxü. Rü ngëxguma ngëmaäcü imaxëgu, rü ngëmaäcü tá yigü ítapoxü i ngëxguma Chatanä chixexügü tükü yixëechaügu. ⁹ Erü Tupana rü tama tükü nadé na tükü napoxcuëxü, natüru tükü nadé na törü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu nayaugüxülcex i maxü i taguma güxü. ¹⁰ Rü Ngechuchu ya Cristu rü taxcëx nayu na wüxiqü namaä imaxëxülcex i daxüguxü i naänewa. Rü nütetama ega woo marü iyuyane ínanguxgu rü éxna imaxëyane ínanguxgu, erü daxüguxü i naänewa rü wüxiwa tá namaä tamaxë. ¹¹ Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgü, rü name nixi i wüxicögü pegü petaäxëegü rü pegü peporaëxëe i perü ówa ngëxgumarüü i ñuxma na marü ipenaxügüxü.

Pauru rü nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü

¹² Pa Chaueneëgü, pexü tacëxügü na nüxü pengechaügüxülcex i ngëma taeneëgü i petanüwa puracüexü rü pemaä icuëgxü rü pexü ngüexëeëxü i Cori ya Ngechuchuarü ore. ¹³ Rü name nixi i namaä petaäegü rü aixcümäa meä nüxü pengechaügü i ngëma taeneëgü, erü nümagü nixi i pexü nangüxëegüxü. Rü name nixi i pegü pengechaügüäcümä pemaxë. ¹⁴ Rü pemaä nüxü tixu na the penaxucuxëegüxü i ngëma duülxügü i oexü i tama pura-cüechaüxü. ¡Rü nüxü penangüchaügü i ngëma duülxügü i turæxü i norü ówal. ¡Rü name nixi i yaxna namaä pexinü i guxüma i ngëma taeneëgü! ¹⁵ Rü ngëxguma texé chixexü pemaä üxgu, rü tama name i chixexümaä penataeguxëe. ¡Natüru name nixi i naxcëx pedau na guxüguma mexü pexüguxü i pegütanüwa rü ngema togütanüwa rü ta! ¹⁶ Rü name nixi i guxüguma petaäegü. ¹⁷ ¡Rü guxüguma peyumüxegü! ¹⁸ ¡Rü woo facü pexü ngupetügu, rü Tupanana moxë pexägü! Erü ngëmaäcü nanaxwëxe ya Tupana na pemaxëxü i pema i Ngechuchu ya Cristuarü duülxügü na pixigüxü. ¹⁹ Rü tama name i nüxü pexoe i Tupanaäe i Üünexü. ²⁰ Rü tama name i nüxü pexoe i Tupanaärü ore ega texéwa pemaä yadeaxgu ya Tupana. ²¹ Natüru name nixi i meäma penangugü i guxüma i oregü na nüxü pecuáxülcex rü ngoxi aixcümäa yüixü i ngëma ore rü éxna tama. ¡Rü ngëma ore i aixcümäa mexüxücatama pixögü! ²² ¡Rü nüxna pixigachi i nagüxüraüxü i chixexügü! ²³ Rü chanaxwëxe i nümatama ya Tupana ya tükü taäxëeëcü pexü imexëe na aixcümäa napëxewa pimexülcex. Rü chanaxwëxe i guxüwama pexna nadau i peäewa rü pexenewa na nataxuxülcex i tacü i perü chixexü i ngëxguma wenaxäärü nüma naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴ Rü nüma ya Tupana ya pexü decü rü nixaixcümäna yanguxëeäxü i guxüma i ngëma tamaä inaxunetaxü.

Pauru rü wenaxäärü yema duülxügüxü narümxoxë rü naxcëx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu meä nüxü rüngüxëeëxü ga

yema yaxögüxü

²⁵ Pa Chaueneëgü, ¡Toxëx peyumüxegü! ²⁶ Rü chanaxwëxe i chauégagu nüxü perümxögü i guxüma i taeneëgü. ²⁷ Rü Cori ya Ngechuchuégagu pexü chamu na guxü i taeneëgüpëxewa na nüxü pedaumatüxü i ñaa popera i pexcëx ngëma chamuxü. ²⁸ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe i guxämä i pemax.

Rü nuäma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA TECHARÓNICAWA YEXMAGÜXÜ GA YAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü nariümöxë ga yema yaxögüxü ga Techarónicawa yexmagüxü

¹ Pa Techarónicawa Ngëxmagüxü i Toeneëgü i Yaxögüxü i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü Duüxügü Ixígüxü, choma i Pauru rü taeneë i Chiribánu rü Timutéu nixí i pexcëx tanaxümatüxü i ñaã popera. ² Rü tanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxü rü pexü nataäexëe.

Ngëma chixexü ügxü rü Tupana tá nanapoxcье i ngëxguma wenaxärü nüma naxüxgu ya Cristu

³ Pa Toeneëgü, rü guxüguma pexcëx Tupanana moxë taxä, erü name nixí na ngëmaäcü tanaxüxü. Erü guxüguma yexeraäcü peyaxögüetanü rü yexeraäcü pegü pingechaudügetanü.

⁴ Rü ngëmacëx tomatama taäeäcüma pechigaxü tixu natanüwachigü i ngëma duüxügü i Tupanaäxü yaxögüxü. Rü namaä nüxü tixu na ñuxäcü meä peyaxögüxü, rü ñuxäcü namaä peporaexü i guxüma i ngëma guxchaxügü rü ngüxügü i pexü ngupetüxü. ⁵ Rü ngëma guxchaxügü i pexü ngupetüxüwa nüxü tacuëx na aixcümäcü yíixü ya Tupana, erü pexü nangugü na aixcümä pimexü na pichocuxücëx i ngextá nüma äëxgacü iyíixüwa. Rü ngëma na pichocuxücëx nixí i ngüxü pingegüxü i ñüxmax. ⁶ Rü aixcümä name nixí na Tupana napoxcuezü i ngëma duüxügü i ngüxü pexü ingegüxëexü. ⁷ Natürü i pema i ñuxma ngüxü ingegüxe rü name nixí i wüxigu tomaä pexü inarüngüxëexü ya Tupana. Rü ngëma rü tá nanaxü ya Tupana i ngëxguma üxüemagu daxüwa na naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu wüxigu namaä i norü orearü ngerüügü i poraexü. ⁸ Rü aixcümä nüma tá naxü i nüma ya törü Cori ya Ngechuchu na napoxcuaeäxücëx i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuáxchaügüxü rü tama naga ñüexü i ngëma ore i mexü i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. ⁹ Rü ngëma duüxügü rü wüxi i poxcu i taguma gíxügü tá napoxcue erü törü Cori ya Ngechuchuarü yaxüwa tá nawogü. Rü ngëma rü tagutáma nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü rü naporaxü ya törü Cori ya Ngechuchu. ¹⁰ Rü ngëmaäcü tá ngëma duüxügümaä nangupetü i ngëxguma törü Cori ya Ngechuchu nüma ûxgu. Rü nüma tá nangu na norü duüxügü nüxü icuexüügüxücëx, rü tá nabaixächiäégü rü nataäégü erü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü namexëchixü i nümax. Rü pema rü tá ta wüxigu namaä pengëxmagü, yerü peyaxögü ga yema Tupanaärü ore ga pemaä nüxü tixuxü. ¹¹ Rü ngëmacëx guxüguma pexcëx tayumüxëgü. Rü Tupanana taca na nüma pexü nadauxü na aixcümä mexü i norü duüxügü pixlügüxü i ñüxma na pexü nadexü. Rü ngëxgumarüü ta nüxna taca na nümatama norü poramaä yanguxëeäxücëx i guxüma i ngëma mexü i peäewa nagu perüñüexü rü guxüma i ngëma puracügü i mexü i perü ògagu pexüxü. ¹² Rü ngëxguma Tupana ngëmaäcü pexü rüngüxëegü, rü perü maxü i mexügagu rü guxüma i duüxügü tá nüxü nicuexüügü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü nümatama ya törü Cori rü tá pemaä nataäe erü nüma rü wüxigu Tanatü ya Tupanamaä pexü nangechaügü.

2

Pauru rü nanangoxëe i ñuxäcü tá na yíixü i ngëxguma ínanguxgu ya Cori ya Ngechuchu

¹⁻² Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, rü pemaä nüxü chixuxchaü i nachiga na ñuxäcü tá na yíixü i ngëxguma törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu wena nüma ûxgu rü tükü nangutaquëxexëegülu na wüxiwa namaä ingëxmagüxücëx. Rü pemaä nüxü tixu na tama ngüvüächi togumare perüñüexü rü paxa peyaxögüxü i tacü rü ore i tama toma pemaä nüxü tixuxü. Erü tama tanaxwèxe na pebaixächiäégüxü ega texé pemaä idoraegeu rü pemaä nüxü ixuxgu na marü ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu. Rü ngëxguma texé pemaä nüxü ixuxgu na nagu taxänegüxü na Cristu rü marü ínanguxü, rü tama name i túmaga pexüñüe. Rü woo pemaä nüxü tixugügü na tanayauxgüxü i wüxi i torü popera i nüxü ixuxü na marü ínanguxü ya törü Cori ya Ngechuchu, irü tåütáma tükü peyaxögü! ³ Rü tåütáma naga pexüñüe i ngëma duüxügü i ngëmaäcü pexü womüxëegüchaüxü! Erü naxüpa na Ngechuchu nüma ûxü rü tá ñangu i ngëma yatü i Tupanaärü uwanü ixixü, rü tá nananuñüexü i muxüma i duüxügü i yaxögürchiréxü. Natürü ngëma yatü rü Tupana marü namaä nanaxuegu rü tá napoxcu. ⁴ Rü ngëma Tupanaärü uwanü rü tá Tupanamaä rü guxüma i ngëma Tupanaärü ixixümaä narüxuwanü. Rü tá naxchi naxai i guxüma i tacü i mexü i duüxügü Tupanaxü namaä icuexüügüxü. Rü Tupanaärü tupauca ya taxünewa tá nayarüto ñoma Tupana yíixürrü. Rü tá nügü nixu na Tupana yíixü. ⁵ ¿Tama éxna

nüxna pecuèxächie ga yexguma petanüwa chayexmagu rü marü meäma pemaä nüxü chixu nachiga ga yema? ⁶ Rü pema marü nüxü pecuèx na tüxcüü yüixü i tauta núma naxüixü i ngëma Tupanaärü uwanü. Tauta núma naxü, erü tauta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu sua naxüixü. ⁷ Rü ngëma chixexü i Tupanaärü uwanü rü tätüama nangox ñuxmatata ngëma norü chogüruü nüxü ingé. ⁸ Rü ngëxguma tá nixi i ínanguxü i ngëma Tupanaärü uwanü. Natürü núma ya törü Cori ya Ngechuchu rü wüxi i "cue" ñaxümaä tå nayamëx. Rü ngëxguma ínanguxgu ya törü Cori ya Ngechuchu rü ngëma norü yauxraccüixümaä tå inayanaxoxëe i ngëma norü uwanü. ⁹ Rü ngëma Tupanamaä rüxuwanüäxü, rü ngëxguma ínanguxgu rü tå nüxü nangëxema i Chatanäärü pora rü ngëmacëx tá naporaxuchi. Rü tá nanaxü i nagüxüraüxü i cuëxrüügü i Chatanäärü poramaä naxüixü i namaä duüxügüü nawomüxëëxü.. ¹⁰ Rü nagüxüraüxü i chixexü tå naxü na nawomüxëëxüçex i ngëma duüxügü i Tupana tá poxcuexü. Rü ngëmäcü tå nüxü naxüpetü i ngëma duüxügü, yerü tama nanayauxguchaü rü tama nüxü nangechaü i ngëma Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i tüxü maxëxëëxü. ¹¹ Rü ngëmacëx ya Tupana rü nanangexrä i ngëma duüxügü na paraäcü ínatülexüçex rü yaxögüäxüçex i ngëma ore i doramare ixixü. ¹² Rü ngëmacëx düxwa Tupana tá namaä nanaxuegu na napoxcuexü i guxüma i ngema duüxügü i tama yaxögüchaüxü i norü ore rü namaä taäegüxü i ngëma chixexü na naxüixü.

Tupana tüxü nadé na tüxü nangëxmaxüçex i maxü i taguma güxü

¹³ Natürü, Pa Chaueneëgü i Törü Cori ya Ngechuchu Pexü Ngechaügüex, rü guxüguma Tupanana moxë pexcëx taxä yerü núma ga Tupana rü noxritama naäne ixügügumama pexü nadé na pexira penayauxgüüçex i maxü i taguma güxü ga yexguma pexü nangüxëëgu ga Naäe i pexü üünexëëxü rü peyaxöggü ga yema ore i aixcüma ixixü. ¹⁴ Rü yemacëx Tupana pexcëx naca ga yexguma pemaä nüxü tixuxgu ga norü ore i mexü i tüxü maxëxëëxü. Erü núma nanaxwëxe na pexü nangëxmaxüçex i pechica i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuxürtawa i ngextá ínamexëchixüwa. ¹⁵ Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgü, rü chanaxwëxe i meä peyaxögüma rü tama nüxü ipeyerüngümaä ga yema ore ga tomatama pexü tangüxëëxü rü yema ore ga poperagu pexcëx taxümatüxü. ¹⁶⁻¹⁷ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü Tanatü ya Tupana pexü nataëxëëgü rü pexü narüngüxüëe na guxüguma mexü i oremaä pidexagüüçex rü mexü pexügüxüçex. Rü yima Tanatü ya Tupana nixi ya tamaä namecümaäcüma tüxü ngechaücü rü guxüguma tüxü taäegüxü i ngëxguma pexü nüxnetacü na wüxi i ngunexü tå naxürtawa ingëxmagüxü.

3

Pauru naxcëx ínaca na naxcëx nayumiüxëgüxü

¹ Rü ñuxma Pa Chaueneëgü, rü chanaxwëxe na toxcëx peyumiüxëgüxü na paxa guxüwama nanguxüçex i törü Cori ya Ngechuchuarü ore i mexü, rü duüxügü norü ngúchaümaä na nayauxgüüçex ga yema pema na penayauxgüüxü. ² Rü toxcëx peyumiüxëgü ta na tama tacü rü chixexü tomaä naxügüxüçex i ngëma duüxügü i chixexügü! Erü tama guxüma i duüxügü nayaxögü. ³ Natürü törü Cori ya Ngechuchu rü aixcüma nayanguxëe i ngëma tamaä inaxunetaxü. Rü núma tå pexü naporaexëë rü pexna nadau na tama chixexüga peyixüçex. ⁴ Rü törü Cori ya Ngechuchu toxü nüxü nacuëxëe na aixcüma penaxüxü i ngëma pexü tamuxü rü tagutáma nüxü perüxoexü na ngëmaäcü penaxüxü. ⁵ Rü tanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu pexü narüngüxüëe na aixcüma pegü pengechaügüüçex, ngëma Tupana tüxü ngechaüxürrü. Rü naxcëx ítaca na pexü naporaexëëxüçex na Cristurüü namaä peporaexüçex i ngëma ngúxügü i ngëxguma pexcëx ínanguxgu.

Name nixi na ipuracüexü i wüxicigü

⁶ Pa Chaueneëgü, törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexü tamu na tama namaä pixämüçügüüçex i tacü i taenëe i tama puracüchaüxü rü tama ngëma pexü tangüxëëäcüma maxüxü. ⁷ Erü pema rü marü nüxü pecuèx na ñuxäcü tå pemaxëëxü na toxrüü penaxüxüçex. Yerü toma ga yexguma petanüwa tayexmagüga rü torü ñonacëx tapuracüe, rü tama yexma tarüchomare. ⁸ Rü toma rü taguma texéarü ñona getanüäcüma tangöö. Natürü ngunecü rü chütacü rü torü ñonacëx tapuracüe na tama wüxi ga guxchaxü pexü tixigüxüçex. ⁹ Rü woocirëx Tupanapëxewa rü name nixi ga perü ngüxëëcü na itäcaxü, natürü tama yemaäcü tanaxü. Rü torü ñonacëx tapuracüe yerü pexü nüxü tadauxëëchaü na ñuxäcü meä imaxüxü. ¹⁰ Yerü yexguma petanüwa tayexmagüga, rü pemaä nüxü tixu rü yíxema tama puracüchaüxü, rü noxtacüma ngexrüma nixi na tachibüxü. ¹¹ Rü pexcëx tanaxümatü i ngëmachiga, erü marü nüxü taxinüë na petanüwa nangëxmaxü i ñuxre i duüxügü i oexü rü tama puracüechaüxü rü toguechigagumare rüxñüëxü. ¹² Rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu tanamu na meämare ínapuracüexüçex i ngëma duüxügü na nümatama norü

õnacèx nataxegüxüçèx. ¹³ Pa Chaueneëgüx, jtama nüxü perüchau na mexü pexüexü! ¹⁴ Rü ngëgxuma texé tama naga ñügu i ñaã ore i poperawa pemaã nüxü tixuxü jrü marü tüxü pecuèx na texé tïixü! Rü tama name i túmamaã pexämüçü na taxänexüçèx i túmax. ¹⁵ jNatürü tâutáma namaã perüxuwanü! Rü name nixí i ñoma peeneëxü pexucçxëxüäcüma meã tüxü pexucçxëmare.

Pauru rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu nüxü rüngüxëexü gayema yaxögüxü

¹⁶ Rü chanaxwëxe i nümatama ya törü Cori ya taäearü yora pexü narüngüxëe na guxüguma i guxüwama petaäegüxüçèx. Rü chanaxwëxe na nüma rü petanüwa na nangëxmaxü i guxâma i pemax. ¹⁷ Choma i Pauru rü choxmëxmaätama pexcèx chanaxümatü i ñaã chorü moxë. Rü ngëmaäcü nixí i chaugü nagu chawüégaxü i guxüma i chorü popera. Rü ngëmaäcü nixí i chanaxümatüxü. ¹⁸ jRü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu ya Crïstu rü pexna naxää i ngema norü ngechaxü i guxâma i pemax!

Rü nuâma pexna,
Pauru

NÜXİRÄÜXÜ GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Timutéuxü narümxoxë ga Pauru

1-2 Pa Timutéux, choma i Pauru nixi i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choxü nixi ga yamuxü ga Ngechuchu ya Cristu na norü puracü chaxüxüçex, yerü yemaãcü nanaxwèxe ga Tupana ya tükü maxëxëcü rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya ínanguxëégüçü. Rü cuma Pa Timutéux, rü chaune quixi i Tupanaärü orewa yerü chauxüxtawa nixi ga cunayaxuxü ga Tupanaärü ore ga noxrix. Rü chanaxwèxe ya Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü cuxna nanaxä i norü ngechaxü rü norü mecumäa rü norü taääë.

Timutéuxü naxucuxë ga Pauru nachiga ga yema nguxëëtaegü ga tama aixcüma ixixü

3 Yexguma cuxna ichaxüxächigu na Machedóniänewa na chaxüxüçex rü cumaä nüxü chixu na Epéchiuarü ñanegu na curüxüñü na ícuyachächigüxëëxüçex i ngema duüxügü i doramaämare ngëma nguxëëtaegüxü. 4 Rü chanaxwèxe i ngëma duüxügümaä nüxü quixu na nüxü naxoexüçex na namaä nangüexëëäxü i ngëma nacümaäga nuxcümaägüxü ga duüxügü nagu ixü. Erü guxüma i ngëma oregü rü doramare nixi, rü ngëmagagu dëuxwa nügümaä nanuë i duüxügü. Rü ngëma oregü rü tama aixcüma nüxü narüngüxëë i duüxügü na meä Tupanaäxü yaxögüäxüçex. 5 Natürü Tupana nanaxwèxe i törü maxünewa na ingearü pecaduägxüxü, rü na mexügu rüxinüexü, rü aixcüma meä na yaxögüxü. Rü nüma tükü namu na ngëmaäcü imaxëäcüma yigü na ingechaägxüxü. 6 Natürü ñuxre i duüxügü rü marü nüxna nixigachi i Tupanaärü ore na nawe naxixüçex i ngëma ore i taxuwama mexü i nuëwa nagagümarexü. 7 Erü nümagü tükü nangüexëëchä i ngëma mugü ga Moiché tükna äxü, natürü tama nüxü nacuëgxü i tacüchiga na yilixü i ngëma tamaä nüxü yaxugüexü rü tükü nangüexëëxü woo nüma nagu naxinüegü rü meäma nüxü nacuëgxü. 8 Rü nüxü tacuëx rü ngëma mugü ga Moiché tükna äxü rü tükü name ega Tupana naxwëxexüäcüma naga ixinüegü. 9-10 Natürü nüxü tacuëgxü rü guxüma i ngema mugü rü duüxügü i chixexü ügüxüçex nixi. Rü ngëma nixi i ngëma duüxügü i tama irüñüñüchäxü, rü ngëma tama norü äëxgacüga ñüñexü, rü ngëma chixexü ügxüxü, rü ngëma pecaduägxüxü, rü ngëma tama Tupanaga ñüñexü, rü ngëma nanatüxü rü naëxü imëgxüxü, rü guxüma i ngëma máëtagüxü, rü ngëma naxüneärtü ngúchauwe rüxixü, rü ngëma yatügü rü ngexügü i naxrüü yatüxü rü ngexümaä ngëäegüxü, rü ngëma duüxügümaä taxegüxü, rü ngëma idoratëëgxüxü, rü ngëma äëxgacügumaä idoragüxü, rü guxüma i ngëma naxügüxü i tacü rü chixexü i yatoxyepexü i ngëma nguxëëtæ i mexü. 11 Rü ngëma nguxëëtæ i mexü rü Tupanaärü orewa nangexma, rü ngemagu nixi i nüxü iyarüngauxü i ngëma maxü i taguma gúxü. Rü ngemaarü uruxü nixi ya Tupana ya mecumäxüchicü i choxü namuxü.

Pauru rü Tupanana moxë naxäyerü nüxü nüxü nangechaü ga norü chixexügü

12 Rü moxë nüxna chaxä ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Cori erü nüma choxü naporaxëë rü choxü nangugü na wüxi i mexü i norü duüxü chixixü. Rü ngëmacex choxü naxuneta na nüxü chapuracüxü. 13 Üpa ga choma rü chixri nachiga chidexa ga Cristu, rü naxchi chaxai ga yema duüxügü ga nüxü yaxögüxü. Rü nave chingechigü rü namaä chixexü chixugü. Natürü woo yemaäcü na chamaxixü, rü Tupanaäxü changechaütmüxü yerü tama aixcüma nüxü chacuëx ga tacü na chaxüxü, yerü tauta Cristuaxü chayaxö. 14 Rü yemaäcü ga törü Cori ya Ngechuchu rü poraäcxüchima chomaä namecüma yerü choxü narüngüxëë na nüxü chayaxöxüçex rü nagagu nüxü changechaüxüçex i guxüma i duüxügü. 15 Rü pemaä nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcümaxüchü ixixü i inaxwëxegüxü na guxâma nüxü cuäxü. Rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naänewa nangu na namaxëëxäxüçex i pecaduägxüxü. Rü natanüwa rü choma nixi ga guxülarü yexera na chixexü chaxüxü. 16 Natürü Tupana choxü nüxü nangechaü ga yema chorü chixexü na chowa duüxügüxü nüxü nadauxëëxüçex ga ñuxäcü nüma ga Ngechuchu ya Cristu yaxna chomaä na naxinüxü ga woo guxü ga pecaduägxüxülarü yexera chixecü na chüixü. Rü ngëmaäcü wüxi i cuëxrü chixi naxcèx i guxüma i duüxügü na nümagü rü ta nüxü nangëxmaxüçex i maxü i taguma gúxü. 17 Rü ñuxma tanaxwèxe i guxügtatâma nüxü ticuëxügü rü tanataxëégü ya yima nüxücatama Tupana ixixü. Rü woo tama nüxü tadaugü i ñuxma natürü guxüguma törü Äëxgacü nixi rü tagutâma nayu. Rü ngëmaäcü yi. 18-19 Pa Chaune, Pa Timutéux, ñaã nixi i chorü ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü üpa ga yexguma Tupana yadexaxëégü ga ñuxre ga taeneëgü, rü nüxü nixugüxü na cuma rü tá mexü i Tupanaärü orearü uruu quixü. Rü ñuxma chanaxwèxe i yemagu nüxü ixixürrü meä cuyanguxëë i ngëma puracü i mexü i

Tupana nawa cuxü muxü. Rü chanaxwèxe na aixcüma cuyaxöökü rü cuâewa cumatama nüxü cucusáxü na aixcüma namexü i ngëma puracü i ícuxüxü. Ñuxre i duûxügü rü nüxü nacuëgxüchiréx i tacü nixi i mexü na naxügüäxü, natürü chixexüäma naxügü. Rü ngëmacèx düxwa nüxü narüxoe na Cristuaxü yaxögüäxü.²⁰ Rü yemaäcü nüxü naxüpetü ga Imenéu rü Areyäüdru. Rü dükwa choma Chatanána chanawogü ga yema taxre na Chataná ngúxü nüxü ingexëegüxüçèx na ngëmawa nüxü nacuëgxüçèx na tama namexü na chixri Tupanachiga yadexagüxü.

2

Name nixi i guxüma i duûxügüçèx tayumütxëgü

¹ Rü ñuxma rü tá pemaä nüxü chixu na ñuxüçü namexü na peyumütxëgü. Rü pexü chamu na guxüma i duûxügüçèxira peyumütxëgü. ²Rü Tupanana naxcèx peca na nüxü nangüxüexüçèx rü nüxü nüxü nangechaüxüçèx i norü pecadugü! ³Rü moxé nüxna pexä ya Tupana naxcèx i guxüma i norü ngüxü i guxüma i duûxügüna naxäxü! ²Rü ngëgxumarüü ta name nixi i naxcèx peyumütxë i guxüma i nachüllanegüarü äëgxacügü i tacügü rü guxüma i ngëmatüüwa ngëxmagüxü i äëgxacügü na ngëmaäcü itaëgüxüçèx rü tuxü nangëmaxüçèx i wüxi i maxü i mexü i Tupanapëxewa rü guxü i duûxügüexewa. ³Rü ngëma nixi i namaä nataäexü ya yima Tupana ya tuxü maxëxüçèx. ⁴Erü nüma nanaxwèxe na guxüma tuxü nangëmaxü i maxü i taguma guxü rü guxüma nüxü cuáxü i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁵Rü nüma ya Tupana rü wüxitama nixi. Rü ngëgxumarüü ta wüxitama nixi i taétüwa chogüxü na Tupanaxütawa tuxü nangugüxüçèx. Rü nüma nixi ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nane ga duûxüxü ixixü. ⁶Rü nüma ga Ngechuchu rü nügü inaxä rü nayu na guxü i duûxügüäxü naxütanüäxüçèx na Tupanaxütawa nangugüxüçèx. Rü yexguma Ngechuchu yuxgu nixi ga Tupana yanguxüexü ga yema üpaacü duûxügümaä nüxü yaxuxü na ñuxüçü tama namaxëxüexüäxü. ⁷Rü Tupana choxü naxuneta na norü orearü ngeruü chüixüçèx. Rü choxü namu na chanangüxüexüçèx i ngëma duûxügü i tama Yudügü i xigüxü na nümagü rü ta yaxögüäxüçèx rü nüxü nacuëgxüçèx i ngëma ore i aixcüma ixixü. Rü ngëma pemaä nüxü chixuxü, rü aixcüma nixi, rü tama chidora. ⁸Rü ñuxma chanaxwèxe i guxüwama nayumütxëgü i yatügü. Rü chanaxwèxe i ngearü pecaduäxäcüma naxugümëx rü ngëmaäcü tama texëmää nanuëäcüma rü tama tacüchiga nügü nachoxügagüäcüma nayumütxëgü. ⁹Rü chanaxwèxe i ngexügü rü meamare üxü i naxchirugu nicuxü, rü meamare nügü namexëeyagü, rü tama poraäcü nügü nangüexägüuirumaä rü meruxügümaä rü naxchiru i tatanüxüämaä. ¹⁰Natürü naruëmää nixi i meämare Tupanacèx namaxë, rü mexü i puracü naxügü, erü ngëmaäcü nanaxwèxegü na namaxëxü i ngëma ngexügü i aixcüma Tupanaaxü yaxögüxü. ¹¹Rü chanaxwèxe i ngexügü rü meä inaxüñüe i ucuxëgü. Rü tama name na nachoxügawëxegüxü. ¹²Erü ngexügüna rü chanachuxu na yatügüxü nangüexüexü, rü yatülarü äëgxacü na yiixü. Rü name nixi i inarüxüñüemare i perü ngutaquëxegüwa. ¹³Yerü Tupana rü Adáüxüxüra naxü rü yixcama ga Ebaxü. ¹⁴Rü Chataná rü tama Adáüxüxü nawomütxë, natürü yema ngecüxü nixi ga nawomütxëexü. Rü yemaäcü pecadugu ingu ga yema ngecü. ¹⁵Rü yemacèx Tupana nüxü nixi rü taraäcü nüxü nangu i ngëma ngexügü i ngëgxuma naxíraxacügü. Natürü ngíma i ngecü rü tá inayaxu i maxü i taguma guxü ega meä ngíxäcügümaä inacuëxgu, rü mexügu naxüñüäcüma yaxöögu, rü guxüguma duûxügüxü nangechaügu rü meä Tupanapëxewa namaxëgu.

3

Yaxögüxüläärü äëgxacügüchiga

¹ Rü pemaä nüxü chixuxchaä i wüxi i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëgxuma chi texé naxwèxegu na yaxögüxüäärü äëgxacü tixü, rü mexü i puracü nixi i naxcèx tadauxü. ²Rü yíxema yaxögüxüläärü äëgxacü rü tanaxwèxe na aixcüma mécü tixü na taxüema tümachiga chixri idexaxüçèx. Rü tanaxwèxe i wüxi xicatama tixi ya tümamëx, rü aixcüma meä tamaxü rü mexüguxicatama tarüxüñü na guxü i duûxügü tuxü ngechaügüxüçèx. Rü tanaxwèxe i guxüguma meä duûxügüxü tayaxu i tümapatawa, rü mexü i ngüxexüruü tixi. ³Rü tama name i wüxi i ngäwxewexü rü nuwëxexü tixü, rü tama name i tumbaäru dñéru guama rüxiñüxü tixü. Natürü name nixi i guxü i duûxügümaä yaxna taxinü rü namaä tamecüma. ⁴Rü tanaxwèxe i meämä tumbaäiümaä itacuëx, rü tümäxäcügü rü meä tümaga taxinüñü, rü tuxü nangechaügü. ⁵Erü ngëgxuma chi tama tumbaäiümaä meä itacuëxgu rü ñuxüäcü i guxüma i Tupanaaxü yaxögüxüämaä meä itacuáxü? ⁶Rü yíxema ngëma yaxögüxüämaä icuáxü rü tama name na ngexwacèx yaxöökü tixü, erü ngürüächi tá tugi ticiuëxü. Rü ngëmagagu dükwa nagu tangu i ngëma poxcu i Chatanáxü namaä napoxcuxü ya Tupana. ⁷Rü tanaxwèxe i woo i ngëma duûxügü i tama yaxögüxü rü tuxü nangechaügü na taxüema chixri tümachiga idexagüxüçèx rü tama Chataná chixexü tuxü na nguxexüçèx.

Yatügü i diácunugü i tupaucawa ngüxéëtaegüxüchiga

⁸Rü ngëgxumarüü ta i ngëma yatügü i tupaucawa ngüxéëtaegüxü ixígüxü rü nanaxwèxe i mexüguxicatama rüxiñüexü nixigü. Rü nanaxwèxe i aixcüma nayanguxéëgü i ngëma nüxü yaxugüexü. Rü tama nanaxwèxe i ngäxéëchagüxü nixigü rü éxna norü dñeruguama rüxiñüexü nixigü. ⁹Rü name nixi i meäma nüxü nacuëxgü i guxüma i Tupanaärü ore, na nüxü nacuëgxülcèx na tacücèx na yaxögüäxü. Rü nanaxwèxe i nügüläewatama nüxü nacuëxgü na norü maxü rü aixcüma yamexü i Tupanapéxewa. ¹⁰Rü tanaxwèxe i to i puracüwa nüxü taxugüxira i norix. Rü ngëguma marü taguma chixexü naxügü, rü marü name i tupaucawaarü ngüxéëruü tayaixgüxéë. ¹¹Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxéëtaegüxü ixígüxü rü tanaxwèxe i naxmègxü rü ta mexüguxicatama narüxiñüe. Rü tama name i oregütéègxüü nixigü, natürü tanaxwèxe i meä namaxé rü aixcüma nayanguxéëgü i ngëma nüxü yaxugüxü. ¹²Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxéëtaegüxü ixígüxü rü tanaxwèxe i wüxicatama tixi ya naxmèx. Rü tanaxwèxe i meäma napatacüägxümaä inacuëx, rü naxäcügü rü meä naga naxiñüe. ¹³Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxéëtaegüxü, rü ngëguma meäma naxügüägu i norü puracü i tupaucawa rü guxüma i duülxügü tá nüxü nangechaügü. Rü ñuxüchi i nümagütama i ngëma yatügü rü tá yexeraäcü nüxü natauxcha na nüxü yaxugüexü i ñuxäctü Tupana nanaxwèxexü i Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögüäxü i duülxügü.

Aixcüma nixi i ngëma ore i Tupana tükü nüxü cuëxéëxü i Cristuchiga

¹⁴⁻¹⁵Rü choma chanaxwèxe i paxa ngëma chaxü na cuxü íchayadauxülcèx. Natürü ngürüächi tama paxa ngëma chaxü, rü ngëmacèx cuxcèx chanaxümatü i ñaa popera na nüxü cucusülcèx i ñuxäcü ta cugümaä icucüäxü napewa i ngëma duülxügü i Tupanaxü yaxögüxü. Erü nümagü nixi i Tupana ya maxüciüra duülxügü yixigüxü rü nüxü yaxugügüxü rü ínapoxügüäxü i norü ore i aixcüma ixixü. ¹⁶Rü yixema tükü nüxü tacuëx rü aixcüma namexéchi i ngëma ore ga noxri éxügüxü i ñuxya Tupana tükü nüxü cuëxéëxü i Cristuchiga. Rü nüma ga Cristu rü duülxügüxü nügü nawëx ga yexguma ñoma ga nañnewa nayexmagu. Rü Naäe i Üünexü nüxü nixu na meçü yiixü. Rü Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäxü nüxü nadaugü. Rü guxü i nachiüñagüwa rü duülxügü nüxü nixugüe i nachiga, rü guxüwama duülxügü nüxü nayaxögü. Rü Nanatü rü wenaxärü daxüguxü i nañnewa nanaga i ngextá inamexéchixüwa.

4

Duülxügü i nüxü rüxoexü na yaxögüäxüchiga

¹Tupanaäe i Üünexü rü nüxü nixu rü ngëguma yangaicagu na nagüxchaüxü i nañne rü nümaxü i duülxügü rü tá nüxü narüoe na yaxögüäxü i Tupanaärü ore i mexü. Rü tá nawe narüxi i duülxügü i doramare i orexü ixugüxü i Chatanäärü ngüxéëetae nangüxéëexü. ²Rü ngëma yaxögüxü rü tá nüxü inarüxiñüe i ngëma duülxügü i meä maxënetaxü rü idoratéexgüxü. Rü ngëma duülxügü rü yeçüürü nanaxügü i ngëma chixexü rü duxüwa namaä nixü na chixexüguxicatama naxiñüexü. ³Rü ngëma duülxügü rü nanachuxu na iyangüxü i duülxügü. Rü nanachuxu na duülxügü nangögxüxü i ñuxre i ñoagü rü woochirëx Tupana nanaxü i guxüma i ñoagü na moxë naxcèx inaxügüäcüma nangögxüäxülcèx i norü duülxügü i yaxögüxü rü nüxü cuëxgüxü i norü ore i aixcüma ixixü. ⁴⁻⁵Natürü guxüma i Tupana üxü rü name. Rü taxuacüma nüxü taxo ega Tupanana moxë naxcèx ixäxiraäcüma nayauxgu. Erü Tupanaärü ore rü ngëma yumüxü rü nanaxüñexü i ngëma ñona i Tupanapéxewa, rü ngëmacèx name nixi na nangößxü.

Wüxi i mexü i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxéëruü rü mexümaä nangüxéëetae

⁶Rü ngëguma ngëma cumaä nüxü chixuxü i oremaä cunangüexéegü i taenee i yaxögüxü, rü ngëguma nawa cungüéchagu i ngëma ore i marü quixöxü, rü ngëguma nagu quixüéchagu i ngëma mexü i ngüxéëetae i marü nagu quixüxü, rü ngëguma ta nixi i wüxi i mexü i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxéëruü quixüxü. ⁷Rü tama name na naga cuxiñüxü i ñoma i nañneçüäxäärü dexagümare i tama aixcüma ixixü. Natürü name nixi i guxüguma cuugü cuporaxéë na yexeraäcü Tupanaxü cungechaüxülcèx rü nawe curüxüxülcèx rü naxcèx cumaxüxülcèx. ⁸Rü wüxi i mexü nixi na naporaxéëxü rü yaxiäxcüxéëxü i taxüne na aixcüma naporaxülcèx. Natürü ngëmaärü yexera narümemäa nixi na yigü iporaxéëxü na Tupanaxü ingechaüxülcèx erü ngëma rü guxüwama tükü name i ñoma i nañnewa rü daxüguxü i nañnewa rü ta. ⁹Rü aixcüma nixi i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü, rü name nixi i guxáma tayaxögü. ¹⁰Rü ngëmacèx nixi i ipuracülexü rü yigü iporaexéëxü na nüxü ixuxülcèx i ngëma ore i mexü, erü nüxü tayaxögü ya törü Tupana ya maxüciü ya guxäärü maxëxéëruü ixicü. Erü nüma nixi i namaxéëexü i ngëma duülxügü i nüxü yaxögüxü. ¹¹Rü chanaxwèxe i cunangüexéë i ngëma ore rü duülxügüxü cumu na naga naxiñüexülcèx. ¹²Meä cuugüna nadau na taxüema cuxü naxoxülcèx naxcèx i ngëma na cungextüxüxü! Rü name nixi i wüxi

i mexü i cuèxruü quixi naxcèx i guxüma i ngëma yaxögüxü. Rü ngëmacèx cunaxwèxe i mexü i oremaä quidxexa, rü meä duüxügüpëxewa cumaxü, rü aixcüma nüxü cungechaü i guxüma i duüxügü, rü meä Tupanaäxü cuyaxö, rü napëxewa meä cumaxü. ¹³ Rü chanaxwèxe i ngutaguëxewa rü guxü i duüxügüpëxewa nüxü cudaumatu i Tupanaärrü ore, rü duüxügümäa nüxü quixu na ñuxü ñaxüchiga yiixü. Rü chanaxwèxe i ngëmaäcü cumangüexëe rü nüxü cumangüchaüxëe i ngëma taeneegü ñüxmatatä ngema changu i chomax. ¹⁴ Rü ngëmacèx name nixi i aixcüma namaä cupuracü i ngëma cuëx ga Tupana cuxna äxü ga yexguma norü puracücx cuxü naxunetagu rü yema yaxögüxüdärü äxgacügü cuxü yangögüäcüma cumaa nüxü yaxuxgu na cuxna naxääxü ga yema cuëx. ¹⁵ Meä naxü i guxüma i ngëma cumaa nüxü chixuxü, na ngëmaäcü guxü i duüxügü nüxü daugüxücx na ñuxäcü guxü i ngunexlgu yexeraäcü meä Tupanacèx na cumaxüxü! ¹⁶ Jlnaxuäe na ñuxäcü meä cugüna cdeauxü rü ñuxäcü meä cumangüexëeä i ngëma togü! Erü ngëguma meä cunaxüxgu i guxüma, rü tá cunayaxu i maxü i taguma gúxü rü ngëma togü i cuxü irüxñüexü rü tá ta nüxü curüngüxëe na nümagü rü ta nayauxgüäxücx i ngëma maxü.

5

Nuxäcü nixi i namexü na nüxü ingechaüxü i ngëma yaxögüxü

¹ Taguma name i cunanga i wüxi i yatü i cuxü rüyamaäxü. Rü narümemaaë nixi i meäma cunaxucuxë ñoma cunatüü. Rü ngëma negetüxüçügü rü name nixi i meäma namaä quidxexa ñoma cueneegüxüchirüü. ² Rü yíxema yagüäxgu ya ngexegü rü name nixi i meäma tümamää quidxexa cuexüchirüü. Rü ngëgxumarüü i ta paxügü rü name nixi i meäma namaä quidxexamare wüxi i cueyëxüchirüü, rü tama name i chixexügu namaä curüxinü. ³ Tüxü rüngüxëe ya yíxema yutegüxe ega aixcüma tacü tüxü tauxgu! ⁴ Natüru ngëguma chi wüxi i yutecü ngixü nangëxmagu i ngïxäcügü rü éxna ngïtaagü, rü name nixi i nümagü ngixü narüngüxëeägü rü ngïxna nanaxä i facü i ngixü taxuxü. Erü Tupana nanaxwèxe na ngitanüxüra ngïxna daugüxü na ngëmaäcü yangutanüxëeägüäxücx ga yema naë na nayaexëeäxü. ⁵ Natüru yíxema yutexe ya tükica irüxäxüe rü tüxü nataxüxe i tümanatüxü, rü Tupanaxütwakacatama itananguexëe i tümaärrü ngüxëeä rü guxüguma woo chütacü rü nguneçü rü tayumüxü na tüxü nangüxëeäxücx ya Tupana. ⁶ Natüru yíxema yutexe ya tümaärrü ngúchaüguxicatama rüxñüxü, rü Tupanapëxewa rü ñoma tayuxürrüü tixi. ⁷ Rü ngëma nixi i ore i tá cunangüexëeäxü i ngëma yaxögüxü na nüguna nadaugüxücx na taxuüma i chixexü naxügüxülcex rü taxüema nachiga chixri idexagüxülcex. ⁸ Erü ngëguma chi wüxi rü tama meä nüxna tadëxgu i tümapatäcüäxgu rü tümaë rü tümanatü, rü maneca tama aixcüma meä Tupanaäxü tayaxö. Rü wüxi i tama yaxöxxüä rü yexera chixecü tixi. ⁹ Rü ngëguma chi wüxi i ngexü i yutexü naxcëx íçaxgu na ngëma yaxögüxü ngixü rüngüxëeägüxücx rü tanaxwèxe i 60 ya taunecülarü yexera ngixü nangëxma rü Wüxitama nixi ga ngite ga ngixü yexmacü ga noxrix. ¹⁰ Rü tanaxwèxe i guxüma i duüxügü ngixü nacuëxgu na wüxi i mexü üxcü na yiixü. Rü name i meä ngixäcüxü yaexëeäcü iyixi, rü meä ngipatawa duüxügüxü yaxcü iyixi, rü yaxögüxüärrü ngüxëeärrü iyixi, rü daaweeexüärrü ngüxëeärrü iyixi. Rü ngëmaäcü tanaxwèxe i guxüraäxü i mexü na naxüxü. ¹¹ Natüru tama tanaxwèxe i yaxögüxüärrü puracü nixi i ngïxna na nadaugüxü i wüxi i yutecü ega tama 60 wa nanguexu ya ngirü taunecü. Erü wüxi i yutecü i pacü, rü ngëguma ngirü ngüchäa Cristuna ngixü ixügachixëeä, rü tá inaxwèxe na wena naxäteexü. ¹² Rü duüxügü tá chixri ngichiga nidexagü, erü tama aixcüma iyanguexëe ga yema Cristumaä inaxunetaxü ga noxrix. ¹³ Rü ngima rü düxwa negetä iyaxáuchigümare, rü nái ya i rü nagu iyaruäxü, rü düxwa tama ipuracüchaü. Rü tama ngëmaxicatama ixü, natüru düxwa ixoregütéex, rü iyangëxmachigü nawa i ngëma dexa i tama mexü i togüchiga, rü guxüwama nüxü iyaxu i ngëma ore i tama mexü. ¹⁴ Rü ngëmacèx chanaxwèxe i ngëma yutegüxü i paxügü na wenaxärrü naxätetegüxü, rü naxäxäcügüxü, rü mexü i napataarü daurügü na yixügüxü. Rü ngëmaäcü i ngëma duüxügü i ngixchi aiexü, rü taxucüruwa chixri ngichiga nidexagü. ¹⁵ Cumaä nüxü chixu i ñäa ore, erü ñuxre i yutecü rü marü nüxü irüxe i ore i mexü rü Chatanawé irüxi. ¹⁶ Rü ngëguma chi wüxi i ngecü i yaxögüxü rü ngixü nangëxmagu i ngitanüxü i yutecü, rü name nixi i ngixü irüngüxëeä. Rü ngëmaäcü tåtäntäma togü i yaxögüxüärrü puracü tá nixi na ngixna na nadaugüxü. Rü ngëguma tå nüxü natauxcha i ngëma togü i yaxögüxü na ngixü nangüxëeägüxü i ngëma yutecü i aixcüma ngixü natauxcüma i ngitanüxügü i ngixü rüngüxëeägüxü. ¹⁷ Rü ngëma yaxögüxüärrü äxgacügü i aixcüma meäma ngema yaxögüxümaä icuáxü, rü name nixi i ngëma yaxögüxü aixcüma nüxü nangechaügü rü namaä nataäigü. Rü guxüärrü yexera tanaxwèxe i nüxü nangechaügü rü nüxü narüngüxëeägü i ngema Tupanaarü orexü ixugüxü rü nangüexëeäxü. ¹⁸ Erü Tupanaärrü orewa rü ñanagürü:

“Tama name i nüxna taxaü i ngëma taxüna i puracüxü”,
ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Wüxi i puracütanüxü rü tanaxwèxe i nüxü na naxütanüxü i norü puracü”, ñanagüürü i ngëma Tupanaärrü orewa.¹⁹ Rü ngëgxuma chi texé nüxü ixuxgu na chixexü naxüxü i wüxi i yaxögüxüdärrü äëxgacü, rü tăutáma tükü icuxinü ega natauxguma i taxre rü exna tomaëxpüx i togü i duüxügü i nüxü daugüxü na aixcüma chixexü naxüxü.²⁰ Natürü ngëma yaxögüxüdärrü äëxgacügü i aixcüma pecadugu maxëxü, rü name nixi i guxü i yaxögüxülpëxewa cunaxucuxë, na guxüma i ngëma togü i yaxögüxüdärrü äëxgacügü rü ta namuüxüçex i tacü rü chixexü.²¹ Rü ñuxma Tupanapëxewa rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristupëxewa rü ngëma daxüçüläx i orearü ngeruügü i Tupana nüxü ngechaügüxülpëxewa, rü cuxü chamu na naga cuixinüxü i nää ore i cumaa nüxü chixuxü. Rü chanaxwèxe i ngëma cumaa nüxü chixuxürlü meä cunaxucuxë i guxüma i ngëma yaxögüxü rü nüetama ega woo texé tixigu.²² Rü ngëgxuma texexü quingucuchixëe chaügu na ngëma yaxögüxüdärrü äëxgacü tixixülcëx, jrü taxü i cuñuxäexü na namaä cuyumüexü i wüxi i duüxü i tama nüxü cucusüxü i norü maxü! Natürü name nixi i noxri rü meä nagu curüxü i ngëma erü ngürüächi tá wüxi i duüxü i pecadu üechaxü quingucuchixëe, rü cugagu tá nixi erü tama icuxüä. jrü meä cugüna nadau na tama pecadugu cunguxülcëx!²³ Rü ngëma na cunguxnecaüxü i ñuxguacü, rü name nixi i írarüwa binune cuyaxaxü, rü tama i dexáxicatama.²⁴ Rü nangëxma i duüxülgüarü pecadugü i noxtacüma ngóxü naxüpa na Tupana nüxna caxü. Natürü nangëxma i to i pecadugü i duüxülgüarü rü tăutáma nangox ñuxmatáta naâneärü guxwa nanguxgu rü Tupana tükna icaügu.²⁵ Rü ngëgxumarü i nangëxma i duüxülgüarü puracügü i mexü i Tupanacex naxügüxü i ñuxma marü nüxü idauxü. Rü nangëxma ta i puracügü i mexü i ñuxma tama nüxü idauxü natüru yixcura tá nüxü idaugüamaxü.

6

¹Guxäma ya yíxema yaxögüxe rü ixäärü coriäxë, rü tanaxwèxe i tümaärrü corixü tangechaü na ngëmaäcü taxucürüwa texé Tupanachiga rü törü nguxëëtaechiga chixri idexaxülcëx.² Rü ngëgxuma chi wüxi ya duüxü ya Tupanaäxü yaxöxe rü wüxi i cori i tümarüü yaxööxümaä tacoriägxü, rü tama tanaxwèxe i ngëma na tümaeneë yüüxüçex nüxü tarüxo na nüxü tangechaüxü i tümaärrü cori. Natürü tanaxwèxe i yexeraäcü meä nüxü tapuracü erü tümaärrü cori i nüxü tarüngüxüexü i tümarüü yaxööxü nixi rü tümaeneë i Tupana nüxü ngechaüxü nixi. Pa Timutéux, chanaxwèxe i meâma cunangüexë i ngëma ore i cumaa nüxü chixuxü, rü guxüma i yaxögüxülpëxewa nüxü quixu.

Tupanaärrü ore rü aixcüma tükü name

³Rü cumaa nüxü chixu rü nangëxma i duüxülgü i namaä nguxëëtaegüxü i ngëma nguxëëtae i tama namaä wüxigüxü i törü nguxëëtae, rü tama namaä wüxigüxü i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü nguxëëtae i mexü, rü tama namaä wüxigüxü i ngëma nguxëëtae i Tupanaärrü orewa ngóxü.⁴ Rü cumaa nüxü chixu rü yíxema ngëmaäcü nguxëëtaexe rü tükü ticuëxü rü taxuümä tacuëx. Rü ngëmacex ngëxürlüxülmare i dexa rü naxcëx tachoxülgawèxe, rü tama texéga taxinüchä, rü dükwa fíoma tidaawexürlü tixi namaä i ngëma tümacüma. Rü ngëmagagu rü taxatüxächiwèxe, rü tanuxwèxe, rü togümaä taguxchiga, rü taxüxeaxüma tayaxö.⁵ Rü ngëmaäcü i ngëma duüxülgü i chixeäegüxü, rü nügülmaä nanuëëcha, rü tama nüxü nacuëxgü i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü nagu narüxüne rü Tupanaärrü orewa nixi i diëru ngixü nayauxgüxü.⁶ Rü aixcüma nixi i Tupanaärrü orewa nüxü iyarüngauvä i taxüma i mexü, natürü ngëma mexü rü tümacëxictama nixi ya yíxema namaä taäegüxe i ngëma marü tükü ngëxmaxü.⁷ Rü yíxema rü yexguma noxri ixräegu, rü ngearü yemaxülxäma tabue i fíoma i naänewa. Rü ngëgxuma iyuxgu rü taxucürüwa tayange i törü ngëmaxügü.⁸ Natürü ngëgxuma tükü nangëxmagu i taxchiru rü törü ñna rü name nixi i ngëmamaätama tataäegü.⁹ Natürü ngëma duüxülgü i diëruägxüchaüxü, rü tama yaxna namaä naxinüe i ngëgxuma ngëma diëruarü ngúchaü nüxü poragu. Rü ngëmacex nagu nayi i muxüma i ngúchaügü i taxuwama mexü i chixexüwa nagagüxü, rü ngëmacex dükwa i ngëma duüxülgü rü poraäcü nachixe rü norü guxümaäma inayarütaixe.¹⁰ Erü ngëma na diëruama rüxünxü rü ngëma nixi i guxüma i chixexülgüarü ügü. Rü nangëxma i ñuxri i duüxülgü i diëruama rüxünxü rü ngemacex Tupanana nixigachi. Rü ngemaaäcü nügünatama guxchaxü naxägü rü nügüxültama ngechaü nanguxëegü..

Tupanaäxü yaxögüümaxülcëchiga

¹¹Natürü cumax, Pa Timutéux, rü wüxi ya yatü ya Tupanaxü yaxöcü quixi. jRü ngëmacex nüxna ixügachi i guxüma i ngëma chixexü!¹² jRü meä Tupanapëxewa namaxü, rü norü ngúchaü naxü, rü meä nüxü yaxö, rü nüxü nangechaü i duüxülgü, rü yaxna namaä naxinü!¹³ Rü tama name i cugü quicuëxüxü.¹⁴ jCugü naporaxëe na meä cuyaöömaxülcëx rü cunaxümaxülcëx i Tupanaärrü puracü ega woo tacü rü guxchaxü cuxü üpetügx!¹⁵ jRü cugüna nadau na ngemaaäcü taguma cuxna iyanaxoxülcëx i ngëma maxü i taguma gúxü!¹⁶ Yerü yema maxülcëx nixi ga noxri Tupana cuxü yaxuxü ga yexguma muxüma ga duüxülgüpëxewa

nüxü quixuxgu na ñuxäcü Ngechuchu ya Cristuaxü na cuyaxöxü. ¹³⁻¹⁴ Rü ñuxma Pa Timutéux, rü napëxewa ya Tupana ya guxäxüma maxëxëcü, rü napëxewa ya Ngechuchu ya Cristu ga äexgacü ga Piratumäa nüxü ixucü ga ñuxäcü Nanatü ya Tupanaäxü na yaxdöoxü, rü cuxü chamu na naga cuxinüxü i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü tama chanaxwëxe i cunaxüchicü i ngëma ore, na taxüema texé tacücëx cuxü oregüxülcëx rü chixri cuchiga idexaxülcëx. Rü chanaxwëxe i ngëmaäcü meä cunaxü ñuxmatáta íangur ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ¹⁵ Erü ngëma ngnexü i Tupana nagu naxwèxexügu rü tá Cristuxü nangoxëe. Erü nüxicatama Tupana nixi, rü nüma nixi i aixcüma meçü yïixü rü guxületüwama nangëmaxü. Rü guxü i äexgacigüarü Äexgacü yïixü, rü guxü i corigüarü Cori yïixü. ¹⁶ Rü nüxicatama nixi na taguma nayuxü. Rü nüma rü poraäcü íangöonexüwa namaxü, rü taxucürüwa texé ngëma ngóonexüna tangaicama. Taguma wüxi i duüxü nüxü nadau, rü taxuacüma texé nüxü tadau. Nüma rü guxüguma naporaxüchi rü taguma inayarüxo na Äexgacü yïixü. Rü ngëmacex tanaxwëxe i guxäma nüxü ticuëxülgülecha. Rü ngëmaäcü yïi. ¹⁷ Rü yíxema muarü dïeruáxe i ñoma i naânewa, jrü túmamaä nüxü pixu na tama ngëmamaä tûgü ticuëxülgüxülcëx rü tama nagu tarüxinüexülcëx na ngëma túmaärü dïeruwa nüxü itayangaugüxü i túmaärü maxü! Erü ngëma dïeru rü paxa tá nagux. Natürü narümeä nixi i Tupanaga taxinü, erü yimawa nixi i nüxü itayangaugüxü i túmaärü maxü. Rü nüma nixi i poraäcü tûxna naxäaxü i guxüma i tacü i inaxwèxexü na itaäegüxülcëx. ¹⁸ jrü namaä nüxü ixu i ngëma muärü dïeruäxgüxü, rü name na ngëmamaä mexü naxügüxü rü togü i duüxülgüxü nangüxëegüxü! Rü ngëmaäcü tá namu i ngema mexëgü i naxügüxü i Tupanapëxewa. Rü tanaxwëxe i nümagü i muärü dïeruäxgüxü rü na íamemaregüxü na togüna naxäaxü rü namaä nangauxü i ngëma norü ngëmaxügü. ¹⁹ Rü ngëmaäcü tá nüxü nangëxma i norü mexëgü i daxüguxü i naânewa, rü tá nanayauxgü i ngëma maxü i aixcüma ixixü.

Pauru rü Timutéuxü namu, rü yemaäcü inayacuëxëe ga norü popera

²⁰ Pa Timutéux, jmeä namaä nangüexëetae i guxüma i ngëma ore i cuxü chamuxü! Rü tama name na icurüxinüxü i ñoma i naâneçüäxäru dexagümare i taxuwama mexü rü ngëma ore i doramare ixixü i duüxülgü nüxü ixugünetaxü na ore i nawä nüxü icuáxü yïixü. ²¹ Erü ñuxre i nümagü i ngëma noxrütama cuëxgu ixü, rü düxwa ngëmagagu Tupanana nixigachi. Rü chanaxwëxe i Tupana meä pexü narüngüxëe.

Rü nuâma pexna,
Pauru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Timutéuxü narümxoxü ga Pauru

¹ Pa Timutéux, choma i Pauru nixi i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaa popera. Rü choxü nixi ga namuxü ga Ngechuchu ya Cristu, yerü yemaäcü nanaxwèxe ga Tupana. Rü nüma choxü namu na nüxü chixuxüçèx na ñuxäcü tuxü nangëmaxü i maxü i taguma gúxü, ega aixcüma Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ²Cuxü changechaü, Pa Chaune, Pa Timutéux. Rü chanaxwèxe ya Tanatü ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya törü Cori na cuhxü nangüexëgüxü rü nüxü cungechaütümüügüxü rü cuhxü nataäexëgüxü.

Tama name i taxane na Cristuchigaxü ixuxü

³Guxüguma i chütacü rü ngunecü rü cuhxna chacuëxächixü i chorü yumüxëwa, rü poraäcü cuxcèx moxë Tupanana chaxä. Rü nüxü nixi i chapuracüxü i mexü i chauäemaä, yexgumariüü ga nuxcümaügüxü ga chorü oxigü naxügüxürlüü. ⁴Choma rü nüxna chacuëxächi na ñuxäcü poraäcü chauxcèx cungechaüxü rü chauxcèx cuhxaxüxü ga yexguma cuhxna íchixügxu. Rü wenaxärü cuhxü chadauxchaü na aixcüma chataäexüçèx. ⁵Erü nüxna chacuëxächi na ñuxäcü aixcüma Tupanaäxü cuyaxöxü. Rü curü noxë ga Loída rü cue ga Euníchia rü tüma rü woetama tuxira Tupanaäxü tayaxögü rü nüxü chacuëx i ñuxma rü cuma rü ta aixcüma cuyaxöxü. ⁶Rü ngëmacex cumäa nüxü chixu na cuhxü cuporaxëexü na yexeraäcü cunaxüamaxüçèx i ngëma Tupanaärü puracü ga naxcèx cuhxna naxäähxü ga cuëx ga yexguma noxri cuhxü chingögüäcuma cumaä chayumüxëgu. ⁷Yerü Tupana rü tama tuxna nanamu ga naäe i tuxü muüleëxü. Natürü tuxna nanamu ga Naäe i Üünexü na tuxü naporaxëexüçèx na aixcüma duülxügüxü ingechaügüxüçèx rü meä yigümaä icuáxüçèx. ⁸Rü tama chanaxwèxe na cuhxänenxü na nüxü quixuxü i nachiga ya törü Cori. Rü ngëxgumarüü ta tama chanaxwèxe i chauxcèx cuhxane i ngëma na chapoxcuxü naxcèx i Tupanaärü ore. Rü name nixi i yaxna namaä cuhxñü i ngëma ngüxü i cuxcèx ínguxü nagagu i ngëma ore i mexü i nüxü quixuxü. Rü Tupana tama cuhxü naporaxëe. ⁹⁻¹⁰Rü Tupana tuxü namaxëeë rü tuxü nade na naxcèxitatama imaxëexüçèx. Natürü tama taçü rü mexü na iixügagü nixi ga yemaäcü tamaä namecümaxü ga Tupana. Natürü yemaäcü tuxü narüngüxëe yerü woetama yema nixi ga nanaxwèxü yerü Ngechuchu ya Cristugagu tuxü nangechaü. Rü nüma ya Tupana ga tautama naäne üxgumama tuxü ngechaücü, rü yexguma ínanguxu ga törü maxëxëerüü ga Ngechuchu ya Cristu, rü yexguma nixi ga Tupana tuxü nüxü dauxëeëxü na ñuxäcü poraäcü tuxü nangechaüxü. Rü nüma ga Cristu nixi ga iyanaxoxëeäxü na iyuxuchixü yerü nüma rü yuwa ñarüda rü wena namaxü. Rü norü orewa tuxü nüxü nacuëeë na yixema rü ta tuxü nangëmaxü i ngëma maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxögxu. ¹¹Rü Tupana choxü ningucuchixëe na nüxü chixuxüçèx i ngëma norü ore i mexü. Rü choxü namu na ngëma oremaä chanangüexëeëxüçèx i duülxügü i guxüwama. ¹²Rü ngëmacex nixi i poraäcü ngüxü chingexü rü chapoxcuxü i ñuxmax. Natürü tama naxcèx chaxäne i ngëma, erü choma nüxü chacuëx na texäexü chayaxöxü. Rü nüxü chacuëx na naporaxü i nüma na nüxna nadauxüçèx i ngëma puracü i choxna naxäähxü rü namaä inacuáxüçèx i chauäe i guxügutáma ñuxmatáta ngëma ngunexü i nagu wena nüma naxüxü. ¹³Rü chanaxwèxe i meäma nagu quixü i ngëma nguxëeëtae i mexü ga chauxütawa naxcèx cungüxü. Rü name nixi i meä nüxü cuyaxööma ya Ngechuchu ya Cristu rü meä nüxü cungechaü i guxüma i duülxügü, erü Cristuarü duülxü quixü. ¹⁴Rü name nixi i Tupanaäe i Üünexü i tawa maxüxüdärü ngüxëeëmaä icunapoxü i ngëma nguxëeëtae i mexü i Tupana cuhxna äxü. ¹⁵Cuma marü nüxü cucuëx rü guxüma ga yema yaxögüxü ga Áchiaarü naänewa ne ïxü rü marü choxna naxigü. Rü yematanüwa nayexma ga Figueru rü Ermóquene. ¹⁶Onesíferu rü muëxpüxcüna choxü nataäexëe, rü tama chauxcèx naxäne i ngëma na chapoxcuxü. Rü ngëmacex chanaxwèxe i törü Coriaxü nangechaütümüügü i guxüma i natanüxügü. ¹⁷Rü yexguma noxritama Dumawa nanguxu ga nümax, rü chauxcèx nadouecha rü ñuxmata choxü iyangau. ¹⁸Cuma meäma nüxü cucuëx ga ñuxäähxü tuxü na nangüxëeëxü ga Onesíferu ga Epéchiarü iännewa. Rü ngëmacex chorü yumüxëwa naxcèx íchaca na Tupanaäxü nangechaütümüüxüçèx i ngëxguma wena ñoma i naänewa naxüxgu ya törü Cori ya Ngechuchu.

2

Ngechuchu ya Cristuarü puracütanüxü i mexüchiga

¹ Rü ñuxma, Pa Chaune, Pa Timutéux, jrü cuhxü naporaxëe namaä i ngëma pora i Ngechuchu ya Cristu cuhxna äxü! ²Yema ore ga chauxütawa nüxü cuhxü nüxü ga yexguma

muxüma ga duüxügüpëxewa nüxü chixuxgu, rü chanaxwèxe i nüuxma cuxi ngëma oremaä cunangüexëe i togü i yatügü i meä naäexü cuëgxü na nüxi togüxü nangüexëexücèx namaä i ngëma ore. ³ Rü tama name i naxcèx cumuü na Ngechuchu ya Cristuarü oregagu ngüxü quingexü. Natürü name i namaä cupora ñoma wüxi i mexü i norü churararü. ⁴ Rü wüxi i duüxü i churarawa ngëxmaxü, rü taxucürüwama to i puracü i tama churaraarü ixixügu narüxiñ. Natürü ngëma norü äëgxacü nagu namuxü i puracügü nixi i naxñüxü na ngëmaäcü norü äëgxacüxü nataäexëexücèx. ⁵ Rü ngëgxumarüü ta wüxi i duüxü i wüxi i ïnäcawa nügü ingucuchixëexü, rü taxuacüma nanayaxu i norü ämare ega chixri naxñüçexwèxegu rü tama ngëma ïnäcaarü äëgxacüga naxinügi. ⁶ Rü texé ya naännewa puracüxe rü name nixi i tükira tanayaxu i tümanetüärü o. ⁷ Rü guxüguma nagu rüxiñü i ñaä ore i cumaä nüxü chixuxü! Rü nüma ya Cori ya Ngechuchu tá cumaä inananguxüxëe i guxülmäna nüma nanaxwèxexüäcümä cunaxüxücèx i ngëma puracü. ⁸ Rü nüxna nacuëxächi ya Ngechuchu ya Cristu ya Dabitanüü ga guma yuwa irüdacü! Rü yimachiga nixi i ngëma ore i mexü i duüxügümäa nüxü chixuxü. ⁹ Rü ngëma oregagu nixi i nügüxü na chingexü rü ñoma wüxi i mätaxdrüü nüma poxcupataüwa cadenamaä chichotaxü. Natürü Tupanaärü ore i mexü, rü guxüwama nanguama rü taxucürüwama texé tayachota. ¹⁰ Rü ngëmacèx yaxna namaä chaxñi i ngëma ngüxü i chingexü naxcèx i ngëma duüxügü i Tupana dexü. Erü chanaxwèxe i nümagü rü ta Ngechuchu ya Cristuaxü nayaxögü, rü ngëmaäcü na nayaugüäxücèx i maxü i mexü i taguma güxü. ¹¹ Rü pemaä nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëgxuma Cristu yuxürrü norü orecë i yuegu, rü naxrüü tá ta wena tamaxë na nüma inangëxmaxüläwa ingëxmagüxücèx. ¹² Rü ngëgxuma ñoma i naännewa yaxna namaä ixñüügi ega ngüxü ingexgu, rü daxüguxü i naännewa rü wüxigu namaä äëgxacü tá tixigü. Rü ngëgxuma tama Cristuxü icuáxchaügi i ñoma i naännewa, rü nüma rü tăütämä tükü nacuáxchaü i daxüguxü i naännewa. ¹³ Natürü woo ñuxguacü i yixema rü tama aixcüma naxüxgu i ngëma Tupanamaä ixunetaxü, natürü nüma ya Tupana rü guxüguma nayanguxëe i ngëma tamaä inaxunetaxü, erü taxuacüma nügütama nawomüxëe.

Wüxi i mexü i puracütanüxü i Tupana namaä taäexüchiga

¹⁴ Rü ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü, rü name nixi i Tupanaegagu nüxna nüxü cucusexächixëe na tama nuxcümaügüxü i ore i taxuwama mexücèx nügümäa na yaporagatanüctüxücèx. Erü ngëma rü wüxi i chixexü nixi, rü nanachixeäexëe i ngëma duüxügü i nüxü ïnüexü. ¹⁵ Rü cugü naporaxëe na meä cunaxüxü i Tupanaärü puracü na cumaä nataäexücèx i ngëgxuma napëxewa cunguxgux rü ngëmaäcü taxucëxma cuxânexücèx i ngëgxuma nüma cuxna nacaxgu naxcèx i curü puracüchiga! ¹⁶ Rü ngëmacèx name i aixcüma meä namaä cungüexëetae i ngëma ore i mexü i aixcüma ixixü! ¹⁷ Rü nüxü rüxo i ñoma i naänneçüäxäri dexagümare i taxuwama mexü! Erü ngëma duüxügü i ngëma dexagümaregu ixü, rü guxüguma yexeraäcü chixexügi nayı. ¹⁸ Rü ngëma norü ngüxexëetae i ngëma duüxügü, rü ñoma wüxi i daaweane i tükü iyimachixëexürrü nixi. Rü yema nixi ga nüxü ngupetüxü ga Imenéu rü Firetu. ¹⁹ Yerü nidoragümare ga nüxü na yaxugüexü rü marü na nangupetüxü i yuetaaru dachiga. Rü yemaäcü nanawomüxëegü ga ñuxre ga duüxügü na tama noxirüü yaxögüäxücèx i Tupanaärü ore. ²⁰ Natürü Tupanaärü ore rü taguma mayarüxo rü taguma naxüchicüü. Rü ngëma norü orewa rü ñanagüürü:

“Törü Cori ya Tupana nüxü nacuëx i texé tixi ya norü duüxügü ixigüxe. Rü guxäma ya yíxema nüxü ixüxe na Ngechuchu ya Cristu rü tümaärü Cori yüxi, rü name nixi i nüxna tixigachi i guxüma i chixexü”,

ñanagüürü i ngëma norü orewa. ²¹ Wüxi i duüxü i dïerüäxüchixü rü napatawa nangëxma i poratu i uirunaxcèx rü dïerumünaxcèx. Rü nangëxma ta i poratu i naänaxcèx rü waixümünaxcèx. Rü ngëma poratu i uirunaxcèx rü dïerumünaxcèx rü mexü i norü önacèx nixi. Natürü ngëma poratu i naänaxcèx rü waixümünaxcèx rü guxchirechixü nixi. ²² Rü ngëgxuma wüxi i yaxöxü naxwèxegu na aixcüma mexü i Tupanaärü puracütanüxü na yüxi, rü name nixi i nüxna nixügachi i guxüma i chixexü. Rü ngëgxuma tå nixi i Tupanapëxewa aixcüma naxüñexü na naxüäxücèx i nagüxüraüxü i puracü i Tupana namaä nüxü ixuxü. ²³ Rü nüxü rüxo i guxüma i ngëma chixexü i ngextüxücögü nagu rüxiñüexü! ²⁴ Rü meä Tupanapëxewa namaxü rü aixcüma nüxü yaxö! ²⁵ Rü nüxü nangechaü i guxüma i duüxügü, rü tåxü i namaä cunuxü! ²⁶ Rü ngëmaäcü namaxü wüxigu namaä i guxüma i ngëma duüxügü i aixcüma Tupanacèx maxëxü rü ngëmaäcü yumüxëegüxü! ²⁷ Rü tama name i naxcèx icurüxiñü i ngëma dexagü i taxuwama mexü. Erü ngëma dexagügagu rü düxwa nüguchi naxaie i duüxügü. ²⁸ Rü wüxi i Tupanaärü puracütanüxü rü tama name na texemäa nüçex nadauxü. Rü narümemae nixi na guxäma namecumaxü.. Rü nanaxwèxe i yaxna namaä naxñüäcümä meä duüxügüxü nangüexëe i Tupanaärü ore. ²⁹ Rü wüxi i Tupanaärü puracütanüxü rü name na yaxna namaä naxñüäcümä meä nayaxucüxëgüäxü i ngëma duüxügü i tama irüxiñüexhaüxü. Rü name i ngëmaäcü ínananguxëe na Tupana nüxü rüngüxëexü i ngëma duüxügü na nüxü

naxoexüçèx i norü chixexü rü nüxü nacuëgxüçèx i ngëma ore i aixcüma ixixü. Erü Tupana nanaxwèxe na naxuäegüxü i ngëma duüxügü rü nawä ñanguxüxü i ngëma chixexü i ngoxo i Chataná nagu nayixéexü na noxrütama ngúchaü namaä naxüxüçèx.

3

Nuxäcü tá nixí i duüxügüçüma i ngëgxuma nagúxchaügu i naâne

¹ Rü chanaxwèxe i nüxü cuceuë rü ngëgxuma nagúxchaügu i naâne rü tá nangëxma i äñicümaxügü rü guxchaxügü naxcëx i duüxügü. ² Rü duüxügü rü tá nüggüçücatama narüxñüü, rü norü diërguama tá narüxñüü. Rü tá nügü nicuëxügü, rü ngëmaäcü tăutáma nüxü nacuëgxüchaü i togü i duüxügü i tama naxrüü taaru diëruägxügü. Rü chixri Tupanachiga tá nidexagü, rü tăutáma nanatüga rü naëga naxñüüchaü. Rü tăutáma moxë inaxä i ngëgxuma Tupana nüxü rüngüxüegü, rü ngëmaäcü tăutáma nüxü nacuëgxüchaü i Tupanaärü ore. ³ Rü tăutáma nagu narüxñüü i togü i duüxügüxü na nangechaügüxü, rü tăutáma nüxü nangechaütümüügü. Rü tá naxoregütteëxgü, rü tăutáma nügü naporaxeëe na yaxna namaä naxñüüexüçèx i naxñüneärü ngúchaügü. Rü tá nichixecüma, rü tá naxchi naxaie i guxüma i ngëma mexü. ⁴ Rü duüxügüçüchitawëxegüxü tá nixigü, rü nuëwëxexü tá nixigü, rü nügü icuëxüügüxü tá nixigü. Rü tá norü ngúchaücëxama nadaguë, rü tăutáma Tupanaxü nacuëgxüchaü. ⁵ Rü tá nügü nayaxögüxüchinetaxëe natürü ngëma norü chixexü i naxügüxüwa tá nangoxoma na tama aixcüma yaxögüxü i ngëma ore i mexü. Rü ngëma duüxügü i ngëmaäcü maxëxü, rü tama name na namaä cuxämüçüxü rü natanügu cuxäxü. ⁶⁻⁷ Erü ngëma duüxügütanüwa nangëxmagü i nümaxü i ipatagu ichocutanüxü. Rü norü nguxëëtaemaä nayawomüxëegü i ngëma ngexügü i ngëma ngëxmagüxü i tama naâñexü icuåxü rü chixri maxëxü. Rü ngëma ngexügü, rü norü ngúchaügütama chixexüwa nanagagü, rü ngëmacëe woo guxüguma nangüe natürü taguma aixcüma nüxü nacuëgxü i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁸ Rü ngëma duüxügü i chixexümaä nguxëëtaegüxü, rü chixexüguxicatama narüxñüü, rü tama aixcüma nayaxögü i Tupanaärü ore. Rü naxchi naxaie i ngëma ore i aixcüma ixixü, naxrüü ga yema yuüxügü ga Yane rü Yáübre ga tama Moïchégä ñüêchaüxü. ⁹ Natürü tăutáma muxü i duüxügü nüxü nayaxögü. Erü guxüwama i duüxügü rü tá nüxü nicuëxächitanü na wüxi i duüxügü i chixexügu rüxñüüexü rü ngeäëmarexü yixigüxü naxrüü ga yema taxre ga tama Moïchégä ñüêchaüxü.

Ucuxëmaä inyacuëxëe ga Pauru na Timutéumaä yadexaxü

¹⁰⁻¹¹ Natürü cumax, Pa Timutéux, marü nüxü cuceuë ga fluxäcü meä na chanangüexëexü ga duüxügü, rü fluxäcü meä chamaxüxü, rü fluxäcü nagu charüxñüxü rü meä chayaxöxü, rü fluxäcü yaxna namaä chaxñüxü ga duüxügü rü nüxü changechaüxü. Rü cuma nüxü cuceuë ga fluxäcü na chaugü chaporaxëexü na yaxna namaä chaxñüxü i guxchaxügü. Yerü ga duüxügü rü chowë ningexütanü na choxü yamëgxüçèx. Rü cuma rü nüxü cuceuë ga facü choxü na üpetüxü ga Aütiöquíawa rü Icüniüwa rü Listrawa, rü fluxäcü chowë na yangexütanüxü rü poraäcü ngüxü chingexü. Natürü törü Cori ya Tupana choxü ñapoxü na tama choxü yamëgxüçèx. ¹² Rü aixcüma cumaä nüxü chixü rü guxäma ya yíxema naxwëxegü ne Ngechuchu ya Cristucë tamaxëxü, rü togü tă tumachi naxaie rü chixri tá tûmamaä nachopetü. ¹³ Natürü ngëma duüxügü i chixecümagüxü rü ngëma duüxügü i idoratëëxegüxü rü yexeraxü i chixexügu tá nayaxögü. Erü Chataná marü nayawomüxëegü, rü ngëmacëx nüxü togüxü nawomüxëegü. ¹⁴ Natürü i cuma rü name nixí i guxüguma meä nagu quixü i guxüma i ngëma ore i marü cungüxü. Erü cumatama rü nüxü cuceuë na aixcüma yíxü i ngëma ore, rü nüxü cuceuë na texégü tixigüxü ga guxema namaä cuxü nguxëëgü. ¹⁵ Rü cuma nüxü cuceuë rü cubuxgumamatama nawa cungux i ngëma Tupanaärü ore i üünexü. Rü ngëmawa cunayaxu i cuëx na nüxü cuciuxüçèx i fluxäcü tükü na nangëmaxü i maxü i taguma güxü ega Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ¹⁶ Rü guxüma i Tupanaärü ore i ümatüxü rü nügüäewatama nanayaxu ga Tupana. Rü ngëma ore rü name na duüxügüxü namaä ingüexëexü, rü namaä yaxucuëgüxü rü namaä iyanawëxächixëegüxü, rü namaä nangüexëexü na meä Tupanapëxewa namaxëxüçèx. ¹⁷ Rü ngëmaäcü i ngëma ore rü tükü narüngüxëe ya yíxema Tupanaärü ixixë, na meä nüxü tacuáxüçèx i ngëma Tupana naxwëxexü rü itamemarexü na tanaxüxü i nagüxüraüxü i puracü i Tupana tûmamaä nüxü ixixü.

4

¹⁻² Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu ya núma tá ücü na nüxü yacagüxüçèx i ngëma duüxügü i maxëxü rü ngëma marü yuechiréxü, rü yimapëxewa rü Tupanapëxewa cuxü chamu na nüxü quixuxüçèx i ngëma ore i mexü. Rü ngëgxuma cuxü yataux-chaächigu rü woo cuxü naguxchagu, rü chanaxwèxe i nüxü quixuama i ngëma ore. Rü

ngēmaācū chanaxwèxe na icuyanawēxāchixēēgūxū rū meā cuyaxucuxēgūxū rū nūxū cu-nangúchaūxēēxū i duūxūgū. Rū name nixī i yaxna namaā cuixñüācūma meā cunangúexēē. ³ Erū yixcūra i duūxūgū rū tāutáma nūxū naxixñüēchaū i ngēma nguxēētae i mexū. Erū ngēma duūxūgū rū nichixecūma. Rū ngēmacēx naxcēx nadaugū i norū ngúexēēruūgū i nūma nanaxwèxegüxñācūma nangúexēēxū. ⁴ Rū tāutáma nūxū naxixñüēchaū i Tupanaārū ore i aixcūma ixixū. Erū ngēma ore i doramare ixixñüguama tá naruxñüē. ⁵ ¡Natürū cuma rū meā cugüna nadau, rū ínaxuāē, rū namaā napora ega ngúxū cuxū üpetügū! J Rū nūxū ixuama i ore i mexū i tūxū maxēēxēēxū, rū meā yanguxēē i ngēma puracū i Tupana cuhxā ãxū! ⁶ Tāutáma muxū i ngunexū ñoma i naānewa changēxma erū marū choxū ningaica na Tupanaārū puracū chaxixñügagu chayuxū rū choxū na yamègxüxū i duūxūgū. ⁷ Rū choma rū marū chayanguxēē i ngema puracū i Tupana choxna ãxū. Rū ñuxma na nagúxū i ngema puracū rū taguma nūxū charüxo na chayaxóxū. ⁸ Rū ñuxma rū marū Tupana choxū namaā nanguixū i ngēma ãmare i mexēchixū ya törū Cori ya Ngechuchu ya ãexgacū ya meçú tá choxna ãxū i ngēxguma wenaxārū ñoma i naānewa naxúxgu. Rū tāutáma chaxica choxna nanaxā i ngēma ãmare, natürū tā tūxna nanaxā ya guxâma ya yíxema tûmaārū ngúchaúmaā ínanguxēēgùxe na wenaxārū núma naxúxū.

Timutéuxū naxucuxē ga Pauru

⁹ Cumaā nūxū chixu rū chanaxwèxe i paxa nuā cuhxū, rū choxū ícuyadu. ¹⁰ Dema rū ñoma i naāneārū ngēmaxügu naxixñügagu choxna nixū rū ïane ga Techarónicawa naxū. Rū Crechéute rū Gárataanewa naxū, rū Titu i Darumáchiaanewa. ¹¹ Rū Lucaxicatama nixī i ñuxma chauxitawa ngēxmaxū. Rū chanaxwèxe i naxcēx cudau i Marcu na nuā cunagaxüçex. Erū nūma rū chauxcēx name na choxū na nangúxēēxū i ñaa puracúwa. ¹² Rū Tíquicu rū ïane ya Epéchiuwa chanamu. ¹³ ¡Ngēxguma nuā cuhxūgu rū nuā nange i chorū gáuxüçiru ga ïane i Tróawa ngēxmaxū ga Carpupatawa chatáxū! Rū chanaxwèxe i nuā cunana i chorū poperagü. Rū guxüârū yexera chanaxwèxe na nua cunanaxū i chorū poperagü i idixgüpútaxū. ¹⁴ Areyáüdrú i cobrenaxcēx i buetarearü üwa puracúxū rū poraäçt chixri chomaā naxüpetü. Natürū Tupana nūxū nacuèx i ñuxâcū tá na napoxcuâxū naxcēx ga yema chixexū ga chomaā naxúxū. ¹⁵ ¡Meā cugüna nadau na tama chixexū cumaā naxúxüçex! Erū poraäçüxüchima naxchi naxai i Tupanaārū ore i mexū. ¹⁶ Yexguma noxrixüchima ãexgacügüpêxewa chaugüétuwa chideaxgu rū taxúema choxū tarüngüxēē. Guixüma choxna nibuxmū. Natürū törū Cori tama chanaxwèxe ya Tupana rū nagu naruxñü i ngéma. ¹⁷ Natürū törū Cori choxū naporaxēē rū choxū narüngüxēē na choxū natauxchaxüçex na nūxū chixuxüçex ga norü ore i mexū i tūxū maxēēxēēxū. Rū yemaäcū guxüma ga yema duúxügū ga tama yaxögüxū ga yéma yexmagüxū rū nūxū naxixñüē ga yema ore. Rū yemaäcū törū Cori ya Ngechuchu choxū ínanguxuchixēē ga yexguma taxü ga ãucimaxüwa chayexmagu. ¹⁸ Rū nūma ya forú Cori tá choxū ínanguxuchixēē nawa i guxüma i chixexügū. Rū tá choxna nadau na ngextá ãexgacū iyíxüwa choxū nagaxüçex. Rū name i guxüguma nūxū ticuëxügū. Rū ngēmaäcū yíi.

Pauru rū wenaxārū Timutéuxū narümxoxē rū naxcēx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu nūxū rüngüxēēxū

¹⁹ Chanaxwèxe i chauégagu nūxū curümxoxē i Prisila, rū Aquiru, rū Onechéperutanüxügū. ²⁰ Eratu rū ïane i Coritiugu naruxâxü. Rū Turuquínu rū idaawexüma ïane i Miretuwa chanatex. ²¹ Rū naxüpa i gáuanexū rū chanaxwèxe i nuā cuhxū. Rū cuhxū narümxoxēgū i Eubúru, rū Prudete, rū Linu, rū Cáudia, rū guxüma i taeneëgū i yaxögüxū. ²² Rū chanaxwèxe i törū Cori ya Ngechuchu ya Cristu cumaā nangéxma, rū Tupana pexü narüngüxēē ya guxâma i pemax.

Rū nuâma pexna,
Pauru

POPERA GA TITUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Tituxü narümxoxē ga Pauru

1-2 Pa Titux, choma i Pauru i Tupanaärü puracütanüxü nixi i cuxcèx chanaxümatüxü i ñiaä popera. Rü Ngechuchu ya Cristu nixi ga choxü mucü na ngëma duükügü i Tupana dexümaä nüxü chixuxüçèx i norü ore na Tupanaäxü yaxögüüxüçèx rü nüxü nacuëgxüçèx i ngëma norü ore i aixcüma ixixü i tükü rüngüüxüçèx na naxcèx imaxëxüçèx. Rü ngëmaäcü Tupanaäxü taxayögü rü naxcèx tamaxéchaü erü tanayauxgüchaü i ngëma maxü i taguma güxü. Rü ngëma maxü i taguma güxü nixi ga nuxcümäxüchima ga yexguma tauta naäne üxgu Tupana ya taguma idoracü nüxü ixuxü. ³ Rü ñuxma rü marü nawa nangu na Tupana tükü nüxü cuëxëexü i ngëma norü ore i mexü i tükü maxëxëexü. Rü ngëmacèx nümatama ya Tupana ya törü maxëxëerül choxü namu na nüxü chixuxüçèx i ngëma norü ore. ⁴ Pa Titux, cuma rü chaune quixi i Tupanaärü orewa yerü chauxütawa cunayaxu ga Tupanaärü ore ga noxri rü ñuxma rü chauxrüü cuyaxö. Rü chanaxwèxe i cuxü narüngüüxüçèx rü cuxü nataäxëegü ya Tatatu ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya törü maxëxëerü.

Tituarü puraciü ga yexguma Crétawa nayexmagu

⁵ Rü yexguma Crétaarü capaxügu cuxü chamugux, rü cumaä nüxü chixu na yema yaxögüüxütanüwa cunaxüxü ga yema puraciü ga tama chingüexü i yexguma cuxna yéma chataegugu. Rü yemacèx cumaä nüxü chixu na wüxicigü ya ïanewa rü nüxü cuxunetaxü i tupaucaarü äexgacigü na ngema yaxögüüxümaä inacuëgxüçèx, yema cuxü chamuxürrü. ⁶ Rü wüxi i äexgacü i yaxögüüxülläru, rü name i meä namaxü na taxüema chixri nachiga idexagüüxüçèx. Rü name i wüxitama tixi ya namèx. Rü naxäcigü rü name na yaxögüüxü rü meä namaxëexü na taxüema nüxü ixuxüçèx na chixri namaxëexü rü tama nanatüga naxinüexü. ⁷ Erü yíxema yaxögüüxülläru äexgacü ixixü, rü Tupanaärü puraciü nixi i taxüxü. Rü ngëmacèx tanaxwèxe i aixcüma meä tamaxü. Rü tama name i wüxi i yatü i chixecümäxü tixi rü chixexüga rüxüñüxü tixi. Rü tama name na tangäxüxü, rü nucèx tadauxü, rü togü i duükügüxü tawomüxëexü norü dierucèx. ⁸ Natürü narümemae na guxüguma meä duükügüxü tayaxuxü i tümapatawa, rü aixcüma nüxü tangechaü i ngëma duükügü i meä maxëxü. Rü tanaxwèxe i wüxi i yatü i aixcüma tümaäexü cuáxe tixi, rü guxüguma duükügümaä meçümäxü tixi, rü aixcüma Tupanacex maxüxü tixi, rü guxüguma meä tügümaä icuáxe tixi. ⁹ Rü yíxema yaxögüüxülläru äexgacü ixixü rü name i nagu tixü i ngëma ore i aixcüma ixixü ga tümaäa nüxü ixuxü na tüma rü ta togüxü tangüexëexüçèx i ngëma ore i mexü, na ngëmaäcü nüxü tanangüchaüxüçèx rü nüxü tayaxögüüxüçèx i ngëma duükügü i noxri tama yaxögüchaüxü. ¹⁰ Erü nangëexma i muxüma i yaxögüchiréxü i tama aixcüma irüxüñüexhaüxü. Rü ngëma guxülläru yexera tama irüxüñüexhaüxü nixi i ngëma Yudiugü i yaxögüchiréxü i ñuxma naxwüxegüxü na nuxcümäugüxü i nacümawenaxixü i ngëma yaxögüxü. Rü nümagü rü ore i taxuwama mexüxü nixugügü, rü ngëmaäcü duükügüxü nawomüxëegü. ¹¹ Natürü ngëma duükügü i ngëmaäcü chixri nguxëëtaegüxü, rü chanaxwèxe i noxtacüma icuyanageexgüxü. Erü muxüma i duükügüxü nachixexëegü rü ñuxmata ñuxre ya İpatawachigü rü nanachixexëe i guxüma i duükügüxü na tama aixcüma Tupanaäxü yaxögüüxüçèx. Rü ngëma ore i taxuwama mexümaä duükügüxü nangüexëe na ngëmaäcü tükü nawomüxëegüäcüma ngixü nayauxgüxüçèx i dieru. ¹² Rü wüxi ga yemamatama capaxüäxü ga norü tupanaärü orearü uruu nixi ga natanüxügüxütama ixuxü rü ñuxü:

“Rü ñiaä Cretacüäx i duükügü rü guxüguma doratëexgüxü nixigü, rü ñoma naëxügürüü nidürae, rü nitaanü, rü nioxochi, ” ñaxü. ¹³⁻¹⁴ Rü aixcüma nixi ga yema ore ga nüxü yaxuxü ga yema yatü. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i poraäcü cuyaxucüxüçèx i ngëma yaxögüxü na aixcüma meä yaxögüüxüçèx, rü tama nagu naxixüçèx i ngëma Yudiugüäcüma. Rü chanaxwèxe i namaä nüxü quixu na tama naga naxinüexüçèx ega tacü namuäxgu i ngëma duükügü i tama nüxü cuëgxüchaüxü i ore i aixcüma ixixü. ¹⁵ Rü yíxema aixcüma Tupanapéxewa mexë rü guxüwama tame. Natürü yíxema tama aixcüma Tupanapéxewa mexë, rü taxucürtüwa tacü rü nacüma i nagu tixüxümaä tügü tamexëe. Rü woo tümaäewa nagu tarüxüñüxüwa rü tachixe erü ngëma nacüma i nagu tixüxümaä Tupanapéxewa tügü tamexëexhaü. ¹⁶ Rü ngëma duükügü i ngëmagu rüxüñüexü rü nügü yaxugügügü rü Tupanaxü nacuëx, natürü ngëma nümagü naxügüxüwa nüxü tacuëx na tama aixcüma yíxü na Tupanaxü nacuëgxü. Rü nümagü rü Tupanapéxewa nichixe, rü tama naga naxinüe, rü taxuwama nime na facü rü mexü naxügüxü.”

¹ Natürü i cuma, Pa Titux, rü name i guxügutáma ngëma mexü i nguxëetaemaä cu-nangüexëe rü taguma nüxna quixügachi. ² ¡Rü meä yaxucuxëgü i ngëma yatügü i yaguäxgü na aixcüma meä naäexü nacuääcüma namaxëxüçèx, rü taguma nadauxcüraxüwëxegüxüçèx, rü guxüguma meä nagu na naxñüexüçèx! ¡Rü nangüexëe na aixcüma meä Tupanaäxü yaxögüäxüçèx, rü guxü i duüxügüxü nangechaügxüçèx, rü yaxna namaä naxñüexüçèx ega woo tacü rü guxchaxü nüxü üpetügxü! ³ Rü ngëxgumarüü ta chanaxwëxe i meä cuyax-ucuxëgü i ngëma ngexügü i yaguäxgü na meä Tupanapëxewa namaxëxüçèx. Rü tama name na yaxoregütëexüçü, rü nangäxwëxegü. Rü name nixi i guxü i duüxügüpëxewa rü meä namaxë. ⁴⁻⁵ Rü ngëma ngexügü i yaguäxgü rü name nixi i meä na nangüexëeäxü i ngëma ngexügü i paxügü na aixcüma natexü rü naxäcügxü nangechaügxüçèx, rü meä naäexü nacuëgxüçèx, rü mexüguxicatama na naxñüexüçèx, rü meä napatana nadaugxüçèx, rü guxü i duüxügümaä namecümagüxüçèx, rü aixcüma natega naxñüexüçèx na taxúema chixri Tupanaäru orechiga idexagüxüçèx. ⁶ ¡Rü ngëxgumarüü ta meäma yaxucuxëgü i ngëma ngextüxüçü na aixcüma meä naäexü nacuääcüma namaxëxüçèx rü tama nadauxcüraxüwëxegüxüçèx! ⁷ ¡Rü cumatama rü name nixi i meä napëxewa cumaxü i guxüwama na ngëmaäcü wüxi i norü cuëxruü i mexü quixüçèx! Rü ngëxguma cu-nangüexëgu, rü cunaxwëxe i mexügu curüxñüäcüma cunangüexëe rü tama ìnëcaäcüma namaä nüxü quixu i ngëma ore. ⁸ Rü ngëxguma ngëmaäcü meä cunangüexëgu i ngëma ore i mexü, rü taxületáma texé chixri nachiga tidexa. Rü ngëmaäcü ya yíxema chixri tachiga idexagüchaüxü rü tá taxâneñ erü taxucürüwa tacü rü chixexüxü tixugü i tachiga. ⁹ ¡Rü meäma yaxucuxëgü i ngëma duüxügü i coriägxüxü! ¡Rü namaä nüxü ixu na guxüguma meä norü coriga naxñüexüçèx, rü norü corimaä namecümagüxüçèx, rü taguma norü corixü nachoxügagüxüçèx! ¹⁰ Rü tama name i norü coriaxü nangixgü, natürü nanaxwëxe i aixcüma meäma norü corimaä namaxë rü taguma nanawomüxëeëgü. Rü ngëxguma ngëmaäcü namaxëgu, rü guxüma i togü i duüxügü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü aixcüma namexëchixü i ngëma ore i duüxügüxü namaä ingüexëeëx nachiga ya Tupana ya törü maxëxëerü. ¹¹ Tupana rü poraäcüxüchima tamaä namecümä, rü yemacëx núma nanamu ga Nane na guxüma i duüxügüxü nangëmaxüçèx i maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxögüägu. ¹² Rü ngëma na Tupana tamaä meçümawüxa nüxü tacuëx na namexü na nüxü rüxoexü i fioma i naäneçüxüärrü ngúchaügü rü guxüma i to i chixexügü i napëxewa ixüxü. Rü ngëma Tupana taxcëx ütxü tükü nanguxëe na meä yigümaä icuëgxüäcüma togü i duüxügüpëxewa rü Tupanapëxewa meä imaxëxü i ñoma i naännewa. ¹³ Rü tükü nanguxëe ta na guxüguma meä ìnanguxëëgxüçèx na nataeguxü ya Ngechuchu ya Cristu ya törü maxëxëerü ya törü Tupana ya tacü ixïcü. Erü Tanatü ya Tupana rü tamaä inaxuneta na wena tá nataeguxü ya Ngechuchu, rü wüxi i taäetá tá nixi i ngëxguma ìnanguxü. ¹⁴ Rü núma ga Ngechuchu rü taxcëx mayu na tükü ìnanguxëëgxüçèx nawä i guxüma i chixexü, rü tükü yamexëëgxüçèx na aixcüma norü duüxügü i mexü ixígüxüçèx rü aixcüma naxcëx idaugüxüçèx na guxüguma mexü ixígüxüçèx. ¹⁵ Rü ngëma ore tá nixi i duüxügüxü namaä cungüexëeëxü rü nüxü cunangüchaüxëeëx na Tupanacëx namaxëxüçèx. Rü ngëma oremaä tá aixcüma cuyaxucuxëgü i duüxügü erü Tupanatama nixi ya cuxü mucü na ngëmaäcü cunaxüxü. Rü tama name na texé cuxü oxü.

3

Nüxäcü name na namaxëxü i ngëma yaxögüxü

¹ Rü ngëma yaxögüxü i duüxügü, ¡rü namaä nüxü ixu na nachixülanearü äëxgacügüga naxñüexü rü guxüma i ngëma togü i äëxgacügüga naxñüexüçèx! ¡Rü yaxucuxëgü na ìnamemaregütüçèx na taxügüäxüçü i guxüma i mexü i puracügü i äëxgacügü unagüxü! ² Rü tama name i texéchiga chixri nidexagü rü texémaä nanuë. Natürü name nixi i guxü i duüxügümaä namecümagü rü aixcüma guxü i duüxügüxü nangechaügü rü tama nügü nícuëxüdögü. ³ Rü name nixi i yaxna namaä taxinüe i ngëma tama yaxögüxü, yeri yíxema rü ta ga üpa rü chixri tamaxë, rü tama Tupanaga taxinüe. Rü itayarütauxe rü törü ngúchaü tükü napora. Rü chixexügü rüxñüexüäcüma tamaxë rü taxäüxächiwëxegü. Rü naxchi taxae ga togü, rü núma rü ta taxchi naxaie. ⁴ Natürü yexguma Tupana ya törü maxëxëerü tükü nüxü dauxëegü i norü ngechaxü naxcëx i guxüma i duüxügü, rü núma rü tükü namaxëxëe. ⁵ Rü yema na tükü namaxëxëe rü tama tacü rü mexü na ixígüxügagu nixi, natürü tükü namaxëxëe yeri nüxü tangechaütmüügü. Rü Naäe i Üünexü i tükü ngexwacaxüxëeëxüärrü poramaä Tupana tükü inayanaxoxëe ga törü pecadu na ngexwacaxüxü i duüxügü ixígüxüçèx. ⁶ Rü Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxëxëerülgagu nixi ga Tupana ga guxüma ga norü ngúchaümaä tükna namuäxü ga Naäe i Üünexü. ⁷ Rü yemaäcü tamaä namecümä rü tükü narüngüxëe ga Tupana na aixcüma imexüçèx i napëxewa, rü na nayauxgüxüçèx i ngëma írunguxëëgxü i maxü i taguma gúxü. ⁸ Rü guxüma i ngëma

marū cumaā nüxű chixuxű rű aixcüma nixī. Rü ngēmacèx chanaxwèxe i guxöguma nüxű quixu i ngēma ore na aixcüma mexű naxügüküçex i ngēma duüxügü i Tupanaäxű yaxögükü. Erü ngēma ore rü guxüwama name i guxäcèx. ⁹ ¡Natürü nüxna ixügachi i ngēma dexagü i taxuwanama mexű i duüxügü nawa nügü choxügagüxű rü ngēma oregü i nuxcümaügükü i duüxügüküchigamare ixügükü! ¡Rü nüxna ixügachi i ngēma nügü ngaexü! ¡Rü tama name na natantuügü cuxäxű i ngēma duüxügü i nügümäa nüxű rünuëtanücütxű nachiga i ngēma mugü ga Moñché ümatüxű! Erü guxüma i ngēma na nüxű rünuëtanücütxű rü taxuwanama name, rü natücëxamamare nixī. ¹⁰ Rü ngēguma chi wüxié i petanüwa rü chixexü i nguxëëtaemaä ngēma yaxögüküxű titoyegu, rü name nixī i tümamaä nüxű quixu na tama ngexü tawagüxüçex. Rü ngēguma tanaxüamagu, rü name nixī na wena tümamaä nüxű quixuxű. Rü ngēguma tama cuga taxinüchaügu rü tanaxüamagu i ngēma chixexü rü name nixī i noxtacüma tükü ícumuxüchi natantuüwa i ngēma yaxögükü. ¹¹ Erü ngēma chixri na tamaxüxüwa rü tá nangox na tachixeäexü ya yíxema duüxexü rü tümaäru pecadugagu tá nixī na tapoxcuxu.

Tituxű naxucüxë ga Pauru

¹² Rü ngēguma cuxütawa chanamuxgu i Artema rü ñexna Tíquicu, rü chanaxwèxe i paxa Nicaporíchiuwa cuxü na choxü ícuyadauxüçex. Erü ngema tá nixī i chanangupetüxëëxű ya yima tauemacügü ya nagu nagáuanecü. ¹³ Rü guxüma i cuxü tauxchaxümaä chanaxwèxe i nüxű curüngülxëë i äëxgacü i Chena i Dumacüägxüarü mugüxü cuáxű rü Aporu na paxa nüma naxixüçex. Rü chanaxwèxe i nüxna cunaxä i ngēma nanaxwèxexü i norü namawaü na taxuüma nüxű taxuxüçex. ¹⁴ Rü ngēma taeneëgü i yaxögükü, rü name nixī i naxcèx nangüe na mexű naxügükü rü togüxű nangülxëëgükü ega tacü nüxű tauvägux. Rü ngēmaäcü i ngēma togü rü tá nayaxögü.

Pauru rü wenaxärü Tituxű narümxexü rü naxcèx ínaca na Tupana nüxű rüngülxëëxüçex

¹⁵ Rü guxüma i taeneëgü i nuâ chauxütawa ngêxmagüxű rü cuxü narümxexü. Rü ngêgumarüü ta i choma rü chanaxwèxe i nüxű curümxexü i taeneëgü i yaxögükü i cuxütawa ngêxmagüxű. Rü chanaxwèxe i Tupana pexü narüngülxëë i guxâma i pemax.

Rü nuâma cuxna,
Pauru

POPERA GA FILEMÚÜCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxë ga Filemúü

¹ Pa Toeneë i Filemúü i Toxrüxü Tupanaarü Puracüwa Puracüex, choma i Pauru rü taeneë i Timutéumaăcuxcèxtanaxümatü i ñaă popera. Rü choma rü nuxa chapoxcu nagagu na nüxü chixuxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore. ² Rü ñaă popera i cuxcèxtaxümatüxü, rü naxcèx ta nixi i ngëma taeneëgü i cupatawa ngutauquëxegüxü rü ngixcèx ta nixi i taeyëx i Ápia rü naxcèx ta nixi i taeneë i Ariquípu i taxrüxü Tupanaarü puracüwa puracüxü. ³ Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëe rü pexü nataăexëe.

Filemúü rü aixcüma Ngechuchuaxü nayaxö rü yema yaxögüxüxü nangechaü

⁴ Rü guxäguma i ngëgxuma cuxna chacusxachigü i chorü yumüxëwa, rü Tupanana moxë chaxä cuxcèx. ⁵ Erü nüxü chacusxachigü na ñuxäcü nüxü cuyaçöxü ya törü Cori ya Ngechuchu rü ñuxäcü nüxü na cungechaüxü i guxüma i duüxügü i Tupanaarü ixígüxü. ⁶ Rü Tupanana naxcèx chaca na cuxü nangüxëeñcèx na duüxügümäă nüxü quixuxüçèx na ñuxäcü Cristuaxü yaxögüxü i yixemax, erü chanaxwèxe na meă nüxü cucusxü na ñuxäcü Ngechuchu ya Cristugagu poraăcü tükü nangüxëeñü ya Tupana. ⁷ Rü choma rü poraăcü chataăexëchi na ñuxäcü nüxü cungechaüxü i ngëma yaxögüxü. Erü cugagu nixi, Pa Chaueneëx, na nataăegüxü i ngëma togü i yaxögüxü.

Pauru rü Filemúüna naca na mea Onéchimuxü nayaxuxülcèx

⁸⁻⁹ Rü ngëmacèx nangëxma i wüxi i ngüxëe i cuxütawana naxcèx íchacaxchaüxü. Rü dütçax, Cristu nixi ya choxü mucü rü ngëmacèx choxü nangëxma i pora na cuxü chamuxü na cunaxüxüçèx i ngëma ngüxëe i mexü i tá cumaă nüxü chixuxü. Natürü tama ngëmaăcü cuxü chamuxchaü erü cuxü changechaü, rü ngëmacèx chauxcèx narümemäă nixi na cuxü chaceëxümarexü naxcèx i ngëma. Rü choma i Pauru rü marü chaya rü ñuxma rü chapoxcu Ngechuchu ya Cristucëx. ¹⁰ Rü ngëmacèx cuxna naxcèx chacaxchaü i wüxi i ngüxëe naxcèx i Onéchimu i nuă pocxupataüwa chauxtawana Cristuxü yaxuxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Tupanaarü orewa rü chauna nixi. ¹¹ Rü ūpa ga Onéchimu rü wüxi ga curü duüxü ga taxuwama cuxü mexü nixi. Natürü i ñuxma rü cuxü rü choxü rü ta name. ¹² Rü ñuxma rü cuxcèx chanataeguxëe i nüma i Onéchimu. Rü chanaxwèxe i meă cunayaxu, ñoma choxü cuyaxuxüriü. ¹³ Chierü chanaxwèxe na nuxma chauxttagu naxăñxü, rü na cuchicüü choxü nangüxëeñcèx i ñuxma na chapoxcuxü naxcèx i Tupanaarü ore i mexü. ¹⁴ Natürü tama chanaxüchaü i tacü i tauta "Ngü" fiacuxü choxü. Erü ngëma ngüxëe i cuxna naxcèx chaçaxü, rü chanaxwèxe na curü ngüchaütama yüixü i ngëma rü tama i chorü mugagu na yüixü. ¹⁵ Rü bexmana Tupana nanaxwèxe na paxaăchi cuxna yaxüxü ga Onéchimu na yixcama rü wenaxärü cuxcèx nataeguxüçèx rü ngëmaăcü guxügutáma cuxütawana nangëxmaxüçèx. ¹⁶ Natürü i ñuxma rü tama ngëxürüxüçèx i curü duüxüriü nixi, erü wüxi i curü duüxüriü yexera nixi i ñuxmax, erü taeneë i nüxü ingechaüxü nixi. Rü aixcüma poraăcü nüxü changechaü i chomax, natürü chanawae i cuma rü yexeraăcü nüxü cungechaü. Erü ñuxma rü tama wüxi i curü duüxüçèx i nüxü i cueneë i törü Coriaxü yaxöxü nixi i ñuxmax. ¹⁷ Rü ngëmacèx, rü ngëgxuma choxü cudeüxgu na aixcüma cueneë chüixü, rü chanaxwèxe i meă cunayaxu i Onéchimu, ñoma choxü cuyaxuxüriü. ¹⁸ Rü ngëgxuma tacü rü chixexü cumaă naxüxgu rü ēxna tacü cuxü nangetanügu, rü chanaxwèxe i chomaă nüxü quixu na ñuxre yüixü, na cuxü chanaxütanüxüçèx. ¹⁹ Rü chomatama i Pauru rü choxmëxmaăxüchi chanaxümatü i ñaă popera. Rü aixcüma chomatama tá cuxü chanaxütanü. Rü füätáma cuxna nüxü chacusxachigü na ñuxäcü choxü cunagetanüxü i curü maxü i taguma gúxü i chaugagu Tupanaxtawana cuyaxuxü. ²⁰ Rü ngëmaăcü, Pa Chaueneëx, rü chanaxwèxe i törü Corigagu chauxcèx cunaxü i ngëma ngüxëe. Rü chanaxwèxe i choxü cutaăexëe, erü chaueneë i Cristuaxü yaxöxü quixi. ²¹ Rü cuxcèx chanaxümatü i ñaă popera erü nüxü chacusxachigü na aixcüma chauga cuxñüxü rü tá cunaxüxü i ngëma cuxna naxcèx chaçaxülarü yexera. ²² Rü ngëgxumarü i ta chanaxwèxe na chauxcèx cunamexëeñü i wüxi i nachica i ngextá tá nawa changuxü. Erü ichananguxëe na Tupana tá nangăñxü i perü yumüxëgü, rü tá choxü nangüxëeñü na pexü íchayadauxüçèx.

Pauru rü wenaxärü Filemúütxü narümoxë rü naxcèx ínaca na Cori ya Ngechuchu ya Cristu nüxü rüngüxëeñü

²³ Rü moxë cuxcèx ngëma namu i Epáparu. Rü nüma rü wüxigu chomaă napoxcu naxcèx ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴ Rü ngëgxumarü i ta moxë cuxcèx ngëma namugü i Marcu, rü

Aritárcu, rü Dema rü Luca. Rü nümagü rü chomücügü nixigü i Tupanaärü puracüwa.²⁵ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxëë i guxäma i pemax.
Rü nuäma cuxna,
Pauru

POPERA GA YUDÍUGÜ GA YAXÖGÜXÜCAX ÜMATÜXÜ

Tupana rü Nanewa tamaā nidexa

¹ Nuxcuma ga Tupana rü muēxpüxcüna rü nagúxüraüxüācüma norü orearü uruügüwa törü oxigümaā nidexa, rü namaā nüxü nixu ga tacü nüxü na nanaxwèxexü. ² Natürü i ñomaüçüü ya Tupana rü Nanewatama nixi i tamaā yadexaxü rü tükü nüxü nacuëxexü na ñuxäcü tükü nangüxüēchaüxü. Rü gumarü nixi ga namuxü na naxüäxüçex ga ñoma ga naâne rü daxüguxü ga naâne rü üexcü rü tauemacü rü woramacrigü rü éxtagü. Rü ñuxüchi guma Nanena nanana ga guxüma ga yema na noxrü yüixüçex. ³ Rü Nanewa nixi i nüxü idauxü na ñuxäcü namechexü i nüma ya Tupana. Rü nüma ya Nane rü Nanatü ya Tupanarüttama nixi. Rü ñuxma na guxüärü äêxgacü yüixü ya Nane, rü guxümaama inacuëx rü norü ore i poraxümaā nanamu i guxüma na nüma nanaxwèxexüäcüma na yüixüçex. Rü nüma ya Nane nixi ga taxcex nayuxü na nüxü rüxoexüçex ga törü pecadugü. Rü yemawena rü Nanatüxtawa naxü i daxüguxü i naânewa. Rü yema Nanatüarü tügünecuwawa nayarüto erü guxüärü äêxgacü nixi i ñuxmax.

Tupana Nane rü guxüma i orearü ngeruügü i daxü- cüäxétüwa nangëxma

⁴ Rü ñuxma i nüma ya Nane rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäxärü yexera nixi rü naetüwa nangëxma yerü yemaâcü nanaxuegu ga Nanatü. ⁵ Rü ngëmaâcü nixi i ñuxma yerü ga Tupana rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüxü ñanagürrü:

“Cuma nixi i Chaune. Rü ñuxma chanangoxëe na aixcuma Chaune quiixü”,

ñanagürrü. Rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüchiga ñanagürrü:

“Choma nixi i Nanatü chiiixü rü nüma rü Chaune nixi”,

ñanagürrü. ⁶ Natürü yexguma ñoma ga naânewa namuâga ga Nane ya guxüetüwa ngëxmacü, rü ñanagürrü ga Tupana:

“Chanaxwèxe i guxüma i chorü orearü ngeruügü i daxücüäx rü nüxü nicuëxüügü ya Chaune”,

ñanagürrü. ⁷ Rü yexguma norü orearü ngeruügü ga daxücüäxchiga yadeaxgu ga Tupana, rü ñanagürrü:

“Choma chanaxwèxexüäcüma chanamu i ngëma chorü orearü ngeruügü i chorü ngüxüerüügü ixigüxü. Rü ngëxguma chanaxwèxegu rü ñoma buanecü rü ñoma üxüemarüü chayaxigüxëe, rü chanaporaexëe na naxügüäxüçex i chorü ngúchaü”,

ñanagürrü. ⁸ Natürü yexguma Nanechiga yadeaxgu ga Tupana rü ñanagürrü:

“Cuma rü chauxrüü Tupana quixi. Rü guxülgutáma äêxgacü quixi. Rü aixcuma meâ guxümaä icucuëx erü aixcümacü quixi”. ⁹ Rü nüxü cungechau i guxüma i ngëma nacüma i mexü natürü naxchi cuxai i guxüma i ngëma nacüma i chixexü. Rü ngëmacex i choma na Cunatü ya Tupana chiiixü rü guxäetüwa cuxü changëmaxeë rü guxäärü yexera cuxü chataäxexü”,

ñanagürrü. ¹⁰ Rü yexgumarüü ta Nanexü ñanagürrü ga Tupana:

“Cuma rü guxüärü Cori quixi. Rü noxriarü üggügumama ga yexguma natauxgutama ga ñoma ga naâne, rü cuma nixi ga cunaxüxü. Rü cumatama nixi ga cunaxüxü ga üexcü rü tauemacü rü guxüma ga éxtagü. ¹¹ Rü guxüma i ngëma rü tá nagux, natürü i cuma rü guxügtáma cungëxmaächa. Rü guxüma i ngëma rü ñoma naxchirurüü tá nangaue.

¹² Rü ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngëma itëxmareürüü tá ícunawogü i ñoma i naâne rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü. Rü to i ngexwacaxüxümaä tá cunaxüchicüü, ñoma wüxi i naxchiru i ngauxü i ngexwacaxüxümaä ixüchicüüxürrüü. Natürü i cuma rü tá cunaxüxürgumaraxüchära rü tagatama cuyu”,

ñanagürrü ga Tupana. ¹³ Rü Tupana rü ñanagürrü nüxü:

“¡Nuâ chauxtütawa rüto ñuxmatáta nüxü cuxü charüporamaäxexü i guxüma i curü uwanügül!” ñanagürrü. Natürü ga Tupana rü taguma yema ñanagürrü nüxü ga ngëxürrüüxü ga norü orearü ngeruügü ga daxücüäx. ¹⁴ Rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäx rü naâegü i Tupanaäxü puracüexü nixigü. Rü nüma ya Tupana rü nüma nanamugü na nüxü yanangüxüçüexüçex i guxüma i ngëma duüxüügü i Tupana naxwèxexü na nayauxgüäxü i maxü i taguma gúxü.

2

Tama name i nüxü taxoe i ngëma maxü i Tupana tüxna uaxüxü

¹ Rü ñuxma na nüxü icuâxü na guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüäxärü yexera yüixü ya Nane, rü ngëmacex name na yexeraâcü meâ naga ixñüüexü i ngëma ore i nachiga ixixü. Erü tama tanaxwèxe na nüxü rüxoexü na yaxögüxü. ² Rü yexguma tauta

Nane ya Cristuxü nüma namuxgu ga Tupana, rü norü orearü ngeruügü ga daxüçüñägxüwa duüxügümäa nüxü nixu ga norü mugü na naga naxñüexücex. Rü yema mugü rü aixcüma napora yerü guxüma ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü, rü yema mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana nanapoxcue. ³Rü yexguma yemaäcü napoxcueägu ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü, erü ñuxüürüwa i yixema i naxchaxwa ibuxmüsü na tama tükü napoxcuexücex ega nüxü ixoegu i ngëma maxü i mexëchixü i ñuxma Cristugagu tükna naxuaxüxü? Rü düçax, nümatama ya törü Cori nixi ga nüxira naxunagüäxü ga yema maxü, rü ñuxüchi yixcama nixi ga yema nüxü ñüexü ga nüxü meä tükü nüxü nacuëxüexü na aixcüma yïixü i tükü nangëxmaxü i ngëma maxü ega nüxü yaxögüya Cristu. ⁴Rü nümatama ga Tupana rü ta taxcex nanangoxëe na aixcüma yïixü i Cristugagu tükü nangëxmaxü i ngëma maxü. Yerü nüma ga Tupana rü Naäa i Üñexüwa tükü nanawëx ga naguxütraxüxü ga taxü ga mexügü rü cuërxügü ga norü poramaä naxüxü yema nüma nanaxwëxüäcüma. Rü yemaäcü nixi ga wenaxärü tükü nüxü nadauxëexü na aixcüma yïixü na Cristugagu tükü nangëxmaxü i ngëma maxü.

Tupana rü ñoma ga naänewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na taxrüü duüxüxü yïixüexü

⁵Rü ñuxma rü guxüma i ngëma mexügü i Cristugagu tükü ngëxmaxü i pemaä nüxü tixichigaxü, rü Tupana rü taguma daxüçüäx ga norü orearü ngeruügüna naxaga na namaä inacuëgxüexücex. Natürü duüxügüxü nixi ga namuxü na namaä inacuëgxüexücex ga guxüma ga yema mexügü. ⁶Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Tupanachü, erü tacü nixi i duüxügü rü ngëmacex nagu curüxñüxü? ¿Rü tacüwa name rü ngëmacex nüxü cungechaüxü? ⁷Rü paxäachi curü orearü ngeruü ga daxüçüñägxürtüwa cunayexmagüxëe ga duüxügü, natürü i ñuxma rü aixcüma namaä cutaäe rü nüxü quicuëxüxü. ⁸Rü naxmëxwa cunangëxmaxëe i guxüma ga yema cuxüxü”,

ñanagürü i ngëma orewa. Rü yemaäcü nixi ga Tupana ga duüxügümëxëwa nayexmagüxëäxü i guxüma i ñoma i naänewa ngëxmaxü. Rü nataxuma i tacü i ñoma i naänewa i tama naxmëxwa nangëxmaxëxü. Natürü woo na ngëmaäcü yïixü, rü ñuxma rü ta tauta nüxü tadau na duüxügümëxëwa nangëxmaxü i guxüma i ñoma i naänewa ngëxmaxü. ⁹Natürü nüxü tadau ya Ngechuchu ya aixcüma guxümaäma icuäcü. Rü yexguma Tupana ñoma ga naänewa namuxgu rü paxäachi norü orearü ngeruü ga daxüçüñägxüraü ñaxtüwaama naxaxüxü. Natürü i ñuxma ya Tupana rü poraäcü Ngechuchuxü nataxëe rü äëxgacü ya tacü nayaxüxü yerü ngüxü ninge rü guxüma ga duüxügüexü nayu yerü yemaäcü naxaxwëxe ga Tupana yerü tükü nangechaü rü tükü narüngüxüexchaü. ¹⁰Yerü ga Tupana rü naxaxwëxe na guxüma i naxäcügü nüxü nangëxmaxücex i nachica i mexü i naxü i naxtüwa. Rü yemacex ñoma ga naänewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na ngüxü yangexülcex rü taxcex nayuxüexü na aixcümaxüchi tükü nangëxmaxücex i maxü i taguma guxü. Rü name nixi na yemaäcü naxüäxü ga Tupana yerü nümatama nixi ga naxüäxü ga guxüma rü namëxwa nangëxma na nüma naxaxwëxüäcüma namaä inacuäxüexü. ¹¹Rü Ngechuchu nixi ya tükü imexëgücü na Tupanapëxewa ixüñegüxüexü. Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu ya tükü imexëgücü rü guxüma i yixema na tükü yaxüñüexëgüxü rü wüxitama nixi ya Tanatü. Rü ngëmacex nixi i nüma ya Ngechuchu ya Tupana Nane, rü tama taxcex naxänexü na naëneégümaä tükü naxuxü. ¹²Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Nane:

“Rü chaueneëgxü tá nüxü chacuëxëe i cuchiga, Pa Chaunatüx. Rü norü ngutakuëxegüwa rü tá cuxcex chawiyae na ngëmaäcü cuxü chicuëxüexüexü”,

ñanagürü. ¹³Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta ga Nane:

“Cuxü chayaxö, Pa Chaunatüx, erü nüxü chacuëx rü tá choxü curüngüxëe”,
ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Rü daxe chixi, Pa Chaunatüx, namaä i cuxacügi i chaueneëgxü i choxna cumugüxü”,
ñanagürü. ¹⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü woo Tupana na yïixü natürü duüxüdrüxüäcü ñoma ga naänewa naxü na taxrüxü naxämächixüexü rü naxägüxüexü na tachicüü nayuxüexü rü yemaäcü yanaxoxëäxüexücex ga Chatanäärü pora ga namaä tükü iyanatauxëexchaüxü. ¹⁵Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na Chatanämëxëwa tükü ínanguxüxëexüexücex ya guxâma ya yïxema noxri naxcex muüexë ga na tayuexü. ¹⁶Rü yemacex ñoma ga naänewa nangu ga Ngechuchu na taxcex nayuxüexücex i guxâma i yixema na Abräürüü yaxögüxü. Rü tama daxüçüäxü i orearü ngeruügüexü nayu, natürü taxcex nixi ga numä naxüxü rü nayuxü. ¹⁷Rü nüma ga Ngechuchu rü naxaxwëxe na yixema i naëneégü ixigüxürtüwüntama nügü na yaxüxëexü na yemaäcü aixcüma mecumacü ya nüxü ingechaütümüügücü ya törü chogüruü yïixüexü i Tupanapëxewa. Rü yemacex nixi ga nügü inaxäxü rü nayuxü na yemaäcü Tupana duüxügüxü nüxü ngechaüxüexücex i norü pecadugü. ¹⁸Rü yema nümatama ngüxü na yangexü ga yexguma Chatanä nüxna ñügü, rü ngëmacex i ñuxma rü nüxü natauxcha na tükü nangüxëexü ya yïxema Chatanä tükna ñüxü.”

3

Ngechuchu rü Moīchéxü nariüyexera

¹ Rü nüxma Pa Chaueneëgü ya Tupanapéxewa Üünegüxe, rü pexü nixi ya Tupana inadexü na norü duüxügü pixigüxüçex. Rü ngémacex name nixi i aixcüma meä nagu perüxñüe ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana núma namucü. Rü nüma ya Ngechuchu nixi i törü chogürüü i Tupanapéxewa tükü ixüünexëecü. Rü yimaäxü nixi i yaxögüxü. ² Rü Tupana rü marü Ngechuchuxü naxuneta na naxüäxüçex ga yema puracü ga Tupana nüxna äxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü aixcüma Nanatüga naxñü rü nayanguxëe ga yema puracü yexgumarüü ga Moīché meäma na naxñü ga yema puracü ga Tupana nüxna äxü na nüxna nadauxüçex ga Tupanaärü duüxügü ga Yudifugü. ³ Rü woo ga noxri rü Moīchéxü nitaégacüüxëe ga Tupana, natürü i nüxma rü Moīchéarü yexera Ngechuchuxü nixi i yataégacüüxëe. Rü wüxi ya İpata ya ngexwacex ixüxñerüü nixi, erü woo ngëma İpatamaä tataäe, natürü ngëma yexeraäcü nüxü icuëxüxü nixi i ngëma İpataarü üruü. ⁴ Rü guxüñema ya i rü nüxü nangëxma i norü üruü. Natürü guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü Tupana nixi ya naxucü. ⁵ Rü Moīché rü wüxi ga Tupanaärü duüxü ga aixcüma mexü nixi yerü meä nüxna nadau ga Tupanaärü duüxügü ga Yudifugü, yema Tupana namaä nüxü ixuxrüü. Rü nüma ga Moīché nixi ga yema duüxügümäa nüxü yaxuxü ga nüxäcü Tupana ta yixcüra nüxü na rüngüxëe. ⁶ Natürü nüma ya Ngechuchu rü Moīchéarü yexera nixi erü Tupana Nanexüchi nixi. Rü nüma nixi i nüxna nadauxü i guxüma i ngëma Tupanaärü duüxügü ixígüxü. Rü yixema rü ta Tupanaärü duüxügü tixigü ega aixcüma Ngechuchuaxü yaxögüga rü taguma nüxü rüxoegu. Rü Tupana nanaxwëxe na guxüguma Ngechuchumaä itaëgëxü erü nüxü tacuëx na wüxi i ngunexü rü tå taxcex nataeguxü na wüxiwa namaä ingëxmagüxüçex.

Tupanaärü duüxügü rü tá inarüngü

⁷⁻⁸ Rü ngémacex i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüagürrü i Naäe i Üünexü:

“Rü nüxma na nüxü pexinüexü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü peexoexü, yexgumarüü ga na naxügüäxü ga yema duüxügü ga Tupanaxü ügüxü rü tama naga ñüexü ga yexguma Moīchéwe naxixgu ga yema naäne ga ngextä taxüema íxäpataxüwa”.

⁹ Rü yemacex ga Tupana rü nüagürrü:

“Rü yéma nixi ga chixexü naxügüxü ga nuxcümaägüxü ga perü oxigü yerü choxü naxügü yerü tama choxü nayaxögüchaü. Rü yemaäcü nanaxügü woo 40 ga taunecüga nüxü na nadauküxü ga yema mexügü ga üünexü ga napëxewa chaxüxü. ¹⁰ Rü yemacex namaä chanu ga yema duüxügü, rü ñacharügü nüxü: ‘Pema rü guxüguma chixexüguxicatama perüxñüeëcha, rü taguma penaxüchaü i ngëma chanaxwëxexü na penaxüxü’, ñacharügü nüxü. ¹¹ Rü yemacex nixi ga namaä chanuxü ga yema duüxügü, rü aixcümaxüchi namaä nüxü chixu na tăutáma yema naäne ga noxri namaä ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngëxma nangüexüçex”,

ñanagürrü ga Tupana. ¹² Rü nüxma Pa Chaueneëgü, rü name nixi i pegüna pedaugü na tama ngürüächi pechixerü maxüäxüçex, rü ngëmagagu na nüxü perüxoexü na Tupana ya maxüçüaxü na peyaxögüxü. ¹³ Natürü nüxma pexü natauxchagu, rü name nixi na wüxicigü pegüaxü penangüchaüxüexü i guxü i ngunexüga na taxüema i petanüwa Tupanaxü taxoxüçex nagagu i ngëma pecadu i pexü womüxëeëchaüxü. ¹⁴ Rü ngema na Cristuxütaua nayauxgüxüçex i maxü i taguma gíxü, rü tanaxwae na guxüguma aixcüma yaxögüechaxü. Rü ngëxguma noxrirüttama guxüguma meä nüxü yaxögüechagu rü tama nüxü rüxoegu, rü tá namaä tükü nangëxma i tachica i daxügxü i naänewa. ¹⁵ Natürü nüxma nixi i namexü na meäma yaxögüxü. Rü ngémacex i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüagürrü:

“Rü nüxma na nüxü pexinüexü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü peexoexü, yexgumarüü ga yema duüxügü ga tama Tupanaga ñüexü ga yexguma Moīchéwe naxixgu ga yema naäne ga ngextä taxüema íxäpataxüwa”,

ñanagürrü. ¹⁶ ¿Rü texégü tixi ga guxema nüxü ñüexü ga yema Tupana tûmamaä nüxü ixuxü, rü nüxüchi tama Tupanaga ñüexü? Rü pemaä nüxü chixu rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga Moīché Equituanewa ingüxüexü. ¹⁷ ¿Rü texémaä nixi ga nanuxü ga Tupana ga 40 ga taunecüga? Rü pemaä nüxü chixu rü namaä nanu ga yema duüxügü ga chixexü ügüxü. Rü yemacex yema nachica ga ngextä taxüema íxäpataxüga nayue. ¹⁸ ¿Rü texégümaä nixi ga aixcümaxüchi inaxunetaxü ga Tupana na tăutáma yema naänewa nangugüxü na yexma nangüexüçex? Rü pemaä nüxü chixu, rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga tama naga ñüexü. ¹⁹ Rü ngëmawa nüxü tacuëx na taxucırüwama yema naäne ga noxri Tupana namaä ixunetaxüwa nangugüxü ga yema duüxügü, yerü tama nüxü nayaxögü.

4

¹ Rü ngēmacèx i ñuxma na Tupana tamaä ixunetaxü na nügükültawa tá tükü ya chocuxéexü na ngēxma rüngülexülcèx, rü tanaxwèxe i taxuâegü, na tama ngírlüüchi wüxié i tatanüwa tama ngēxma taxücxü. ² Erü ñuxma i yixema rü marü nüxü taxinüe i Tupanaärü ore i mexü, yexgumarüü ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü nüxü na naxinüexü. Natürü nümagü ga yema duüxügü rü taxuwama nüxü name ga nüxü na naxinüexü ga yema ore yerü tama yema naga ïnüexürrü aixcüma nüxü nayaxögü. ³⁻⁴ Natürü i yixema na yaxögüxü, rü tá aixcüma Tupanaxültawa tichocu na ngēxma rüngülexülcèx. Rü wüxiá i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ngüchigaaruñunexülcigaxü nixu, rü ñanagirü:

“Rü 6 ga ngunexüga nixi ga naguñéexäxü ga norü puracü ga Tupana. Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu rü guxüma ga norü puracüna narüngü”, ñanagirü. Rü nuxcüma ga Tupana rü ñanaxwèxe na nangülexü ta ga yema nuxcümaügüxü ga törü oxigü ga Moichewé rüxiü. Natürü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü rü tama naga naxinüe. Rü yemacèx ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagirü:

“Yema duüxügü rü tama choxü nayaxögü rü yemacèx namaä chanu rü aixcümaxüchi namaä nüxü chixu na tätütmá yema naâne ga namaä ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngēxma nangülexülcèx”, ñanagirü.

⁵⁻⁶ Rü yemaäcü ga yema duüxügü ga nüxüra nüxü ïnüexü ga Tupanaärü ore i mexü, rü tama nawa nichocu ga yema nachica ga Tupana namaä nüxü ixuxü, yerü tama naga naxinüe. Rü ngēmacèx nixi i Tupanaärü ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Ngëma duüxügü i tama chauga ïnüexü rü tätütmá ngëma nachica i namaä ichaxunetaxüwa nichocu na ngēxma nangülexülcèx”, ñaxü.

Natürü ñuxma rü ta nangëxma i nachica i tümacèx ya yíxema ngëxma Tupanaxütagu chocuchaüxé na ngëxma tarüngülexülcèx. ⁷⁻⁸ Rü ngëma nachica i ngextá nagu nangülexü i duüxügü rü tama yema naâne ga nuxcümaügüxü ga törü oxigüxacügü tümaärü äëxgacü ga Yochuémaä tayauxgüxü nixi. Yerü yexguma chi yema naâne yixigu, rü Tupana rü tâü chima wenaxärü nüxü naxuneta ga to ga ngunexü na nagu naxültawa yachocuxülcèx na ngëxma nangülexülcèx i duüxügü. Rü yemacèx ga Tupana rü wenaxärü nüxü naxuneta i wüxi i to i ngunexü na naxültawa yachocuxülcèx i duüxügü na ngëxma nangülexülcèx. Rü ngëma ngunexü rü ñuxma nixi. Rü yemacèx ga Tupana rü mücumüga taunecü ga Moichewena rü Dabimäa nüxü nixu ga yema norü ore ga ümatüxü i ñaxü:

“Rü ñuxma na nüxü pexinüexü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü”,

ñaxü. Rü yematama nixi ga ore ga marüchiréx pemaä nüxü chixuxü. ⁹ Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta nangëxma i wüxi i nachica i üünexü i nagu tá aixcüma nangülexü i ngëma Tupanaärü duüxügü ixügxü. ¹⁰ Rü yíxema Tupanaxültawa ichocu xe na ngëxma tarüngülexülcèx, rü nüxna tarüngü i guxüma i tümaärü puracügü yexgumarüü ga Tupana rü nüxna na nangüxü ga norü puracügü ga yexguma naâne naxügxuwena. ¹¹ Rü ngëmacèx name na meä yaxögüxü rü naga ixinüexü na ichocuxülcèx i ngextá Tupana tükü írungülexüexü. Erü tama tanaxwèxe na texé ngürüüchi yema nuxcümaügüxü ga duüxügü ga tama Tupanaga ïnüexürrü norü orexü na taxoxü. ¹² Erü Tupanaärü ore rü namaxü rü naporaxüchi. Rü wüxi i tara i guxülcüwawa meä waixmaguxüärü yexera nixi na natexü. Erü ngëma ore rü tawa nixüci ñuxmata taäewa nangu, rü ñuxmata nawa nangu i ngëma wüxicigü nangu rüxiñüxü. Rü ngëmaäcü meäma nanangoñéexäma i guxüma i ngëma yixicatama nangu rüxiñüxü rü tükü ngúchauxü. ¹³ Rü nataxültawa i tacü i Tupana üxü i tá naxchaxwa nügü icüxü erü napëxewa rü guxüma meä nangox. Rü guxüxü nadau rü guxüxü nacuëx ya yima tá tükna çacü na namaä nüxü ixuxülcèx i törü maxüchiga.

Ngechuchu rü meçüxüchi ya törü ngülxéêruü nixi i Tupanapëxewa

¹⁴ Ngechuchu ya Tupana Nane rü meçüxüchi ya törü ngülxéêruü nixi i Nanatüpëxewa. Rü ñuxma rü daxügxü i naânewa i Nanatüxtültawa nangëxma na ngëma taétüwa nachogüxülcèx. Rü ngëmacèx tanaxwèxe i guxüguma nüxü tayaxögüeche rü taguma nüxü tarüxe. ¹⁵ Rü nüma ya Ngechuchu rü aixcüma nüxü nacuëx na tükü nangülexü i ngëxguma Chataná tüküna ïnugu rü pecadugu tükü nangülexüchaügu, yerü nüxna rü ta naxinü ga Chataná, ngëma tüküna na naxinüxürrü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü taguma chixexü naxü. ¹⁶ Rü ñuxma na tükü nangüexmaxü ya törü ngülxéêruü ya Ngechuchu, rü name nixi i tama imüüêäcüma nüxna tangaicamagü ya törü äëxgacü ya Tupana ya tükü ngechaütcü. Rü tanaxwèxe na ngëmaäcü nüxna ingaicamagüxü na nüxü ingechaütmüügüxülcèx rü tükü nangechaüäcüma tükü nangülxéêxülcèx i ngëxguma guxchaxügü tükna ngaicamagu.

5

¹ Nuxcüma ga Tupana rü Moichémaä nüxü nixu na Aräü yïixüçex ga Yudíugüarü paigüeru ixüü na guma duüxügütüwa chogüxüçex ga Tupanapëxewa. Rü guxüma ga yema Aräüwena ügxüü ga paigüeru rü duüxügütanüwa nüxü naxunetagü na yema duüxügürü ngüxüüerü yïixüçex ga Tupanapëxewa rü Tupanana naxäähüçex ga ämaregü rü Tupanacex nadaiäähüçex ga naxünagü na yemaäcü nüxü nüxü nangechaüxüçex ga norü pecadugü. ² Natürü ngëma paigüeru rü guxüma i duüxügürüüntama nixi na pecadugu nanguxü. Rü ngëmacex nüxü nacuëx na ñuxäcü yaxna namaä naxünüxü i duüxügüü i ngëgxuma naëchitamare pecadu naxüegu rü tama aixcüma Tupanawé naxixgu. ³ Rü ngëma paigüeru rü tama ngëma duüxügürü pecaducëxatama nixi i nadaiäähü i naxünagü, natürü nanaxwëxe i noxrütama pecaducex rü ta na nadaiäähü i naxünagü na ngëmaäcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçex i ngëma pecadugü. ⁴ Rü taxüema tügütama tingucuchixëe na paigüeru tiixüçex. Natürü Tupana nixi ya tüxü unetacü rü tüxna naxäcü i ngëma puracü na paigüerü äëgxacü tiixüçex, yexgumarüü ga Tupana rü Aräüüxü na yangucuchixëeñüü na paigüeru yïixüçex. ⁵ Rü yexgumarüü ga Ngechuchu rü tama nügütama ningucuchixëe na Tupanapëxewa törü ngüxüüerü i paigüeru yïixüçex. Natürü Tupana nixi ga yangucuchixëecü. Yerü Tupanatama nixi ga nüxü ñacü:

“Cuma nixi i Chaune. Rü ñuxma chanangoxëe na Chaune quiixü”,

ñacü. ⁶ Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagüüta:

“Cuma nixi i guxügutáma duüxügürü ngüxüüerü i paigüeru quiixü, guma pai ga Melquisedérüü”,

ñanagüü. ⁷ Rü yexguma Cristu ñoma ga naänewa maüxgu, rü poraäcü nayumüxü rü tagaäcü rü naxauxäcü Tupanana naca na nüxü nangüxüüexüçex na naga naxünüxüçex. Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu, yerü Tupana rü napora na nüxü nangüxüüexüçex na tama yuxü namuüxüçex. Rü Tupana rü Cristuxü naxinü yerü nüma ga Cristu rü aixcüma Tupanaga naxinü. ⁸ Rü nüma ga Cristu rü woo Tupana Nane na yïixü, natürü ngüxü ninge naxcex na Tupanaga naxinüxü. ⁹ Rü yemaäcü nülgü inaxä rü curuchagu nayu na tümaärü maxëxüü yïixüçex ya guxäma ya yíxema naga inüxü. ¹⁰ Rü Nanexü nixi ga naxunetaxü ga Tupana na guxügutáma nügüpëxewa törü ngüxüüerü i paigüeru yïixüçex yexgumarüü ga pai ga Melquisedé ga norü yumüxewa nuxcümaäcü ga törü oxi ga Abräüçex Tupanana çacü na guma Abräüüxü nangüxüüexüçex ga Tupana.

Wüxi i ñäcümäxüçhixü nixi na nüxü rüxoexü na yaxögüxü

¹¹ Rü ñuxma rü toxü nangëxema i muxüchixüma i ore i Cristuchiga ixixü i pemaä nüxü tixuxchaüxü. Natürü naguxchaxüchi na meäma pemaä tanangoxëeñü i ngëma, erü pema rü tama pexü natauxcha na nüxü pecuåxü. ¹² Rü marü ñuxgumama nüxü na pecuåxü i Tupanaärü orechiga, rü pema rü chi marü namaä pengüexëetae. Natürü i pema rü ñuxma rü ta penaxwëxe na wena pemaä tanangoxëeñü i ngëma Tupanaärü ore i tauxchaxü i nawa inaxügüü na Tupanachigaxü icuåxü. Rü ngëmäacü i pema, rü ñoma ñochana i naëgünenixüwa maixüürtama pixigü. Erü tama nüxü pecuëxgüëga i guxüma i ngëma Tupanaärü ore i yexeraäcü tamaä nüxü ixuxü i Cristuchiga na ñuxäcü Tupana naxwëxexü na naga peñixüüexü. ¹³ Rü yíxema yaxöxü ya tama nüxü cuëxégaxe na ñuxäcü Tupanacex tamaxlüxü, rü wüxi i ñochana i maixüürtü tixi. Rü ngëmäacü pixigü i pemax. ¹⁴ Natürü yíxema yaxöxü ya tümamä yaxüxe na tanangugüü na tacü yïixü i ngüxüüetae i mexü rü ëxna chixexü, rü aixcüma nüxü tacuëx na ñuxäcü Tupanacex tamaxlüxü. Rü yíxema rü ñoma wüxi i duüxü i yaxü i namachimaä ãwemüxüürtü tixi. Natürü i pema rü tama ngëmäacü pixigü.

6

¹ Rü ngëmacex name nixi i yexeraäcü tingüeetanü na aixcüma meä nüxü icuåxüçex i Cristuchiga. Rü tanaxwëxe na nüxü ichopetüxü ga yema ore ga nawa inaxügüü na Cristuchigaxü icuåxü. Rü tâütäma yeütcüri yema ore ga nawa inaxügüüçhiga tidex-agüecha. Rü taxucëxma tüxcüü wena pemaä nüxü tixu na nüxü perüoexüçex na nagu peñixü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü i tama tüxü maxëxüexü. Rü ngëgumarüü ta taxucëxma tüxcüü wena pemaä nüxü tixu i nachiga na ñuxäcü Tupanaäxü yaxögüxü. ² Rü ngëgumarüü ta taxucëxma tüxcüü wena peñü tangüexëe na ñuxäcü Tupanacex ibaiüxü rü ñuxäcü duüxügüü ingögüäcüma namaä iyumüxexü. Rü ngëgumarüü ta taxucëxma tüxcüü wena peñü tangüexëe na ñuxäcü tá wena namaxëxü i duüxügüü i yuexü rü ñuxäcü naäneärü guxgu rü Tupana tá wüxicigü i duüxügüna çaxü na ñuxäcü namaxëxü i ñoma i naänewa. ³ Rü ngëmacex i ñuxma rü ngëgxuma Tupana tama tüxna nachuxgu rü tanaxwëxe i yexeraäcü tingüeetanü na aixcüma guxüma i Cristuchigaxü icuåxüçex rü nüxü na icuåxüçex na aixcüma ngëma nüma nanaxwëxexüäcüma meä naxcex na imaxëxü. ⁴⁻⁵ Natürü ngëgxuma chi wüxic Cristuxü yauxgu, rü chi meäma Tupanaxü tacuëxgu, rü chi Naäe i Üñenüxü

tayauxgu, rü chi nüxǖ tacuèxgu na ñuxäcü namexǖ i Tupanaärü ore rü ñuxäcü na namexǖ i daxǖguxǖ i naâne, rü name nixǖ i taxuâæ. ⁶ Erü ngëgxuma chi ngëmaäcü meä taxayȫxgu i noxrix rü ñuxǖchi Cristuxǖ itatèxǖchixgu, rü marü taxucüruwama texé wenaxärü Tupanacèx tükǖ tataeguxëe. Erü ngëgxuma ngëmaäcü itatanetèxǖchixgu ya Tupana Nane, rü ñoma wena curuchawa tayapotaxǖruü tayaxixëe, erü guxǖ i duǖxǖgüpëxewa âne nüxǖ tingexëe. ⁷ Rü dûcax, wüxi naâne i pucü nagu nguxǖ rü meâma nanetü nawá yámacex ya yíxema nagu ûanexë, rü Tupanaärü ngüxëëgagu nixǖ i ngema. ⁸ Natürü ngëgxuma ngëma naâne rü tuxǖ rü natǖanegü i chixexǖ nawá yaegu, rü Tupana rü tá chixexǖ namaâ naxuegu rü üxüwa tá nigu i guxǖma i nawa yaexǖ. Rü ngëgxumarüü tá tixǖ ya yíxema Cristuxǖ itáxe.

Ítananguxëe na nayauxgüxǖ i maxǖ i taguma gúxǖ rü ngëmacèx tama nüxǖ tarǖoe na yaxȫguxǖ

⁹ Natürü, Pa Chaueneëgü ya Pexǖ Tangечаǖgüxe, rü woo ngëmaäcü pemaä tidexagü, natürü aixcüma nüxǖ tacuèx na tama ngëma duǖxǖgi i nüxǖ rüxoetǖruü pixigüxǖ. Erü pema rü pexǖ nangëxma i maxǖ i taguma gúxǖ, rü Tupana rü tá aixcüma poraäcü pexǖ narüngüxǖe na naxcèx pemaxëëlcèx. ¹⁰ Erü nüma ya Tupana rü aixcümacü nixǖ. Rü nüma rü tâutáma nüxǖ inayarüngüma ga yema mexǖ ga pexǖrü rü ñuxäcü taenaeëgü i yaxȫguxǖxǖ na pengechaǖgüxǖ ga yexguma nüxǖ perüngüxëëgugu, ngëma ñuxima ípenaxǖrǖütama. ¹¹ Rü ñuxma rü tanaxwèxe i wüxicigü i pema rü ngëmaäcü noxriyǖ mexǖ i perǖ ngüichaǖmaä nüxǖ perüngüxëëgüechi i taeneëgü ñuxmatâda wena nüma naxǖ ya Cristu. Rü tanaxwèxe na ngëmaäcü pemaxëëxǖ na dûxwa aixcüma Cristuxǖtawa pengugüxǖ ngëma ípenanguxëëxǖrǖ. ¹² Rü tama tanaxwèxe na nüxǖ perüxoetanüçüüxǖ na Cristiwe perüxiǖ. Natürü tanaxwèxe i naxrǖuü pixigü i ngëma duǖxǖgi i guxǖguma meä yaxȫgüäcüma Cristiwe rüxiämäxǖ rü nayauxgüxǖ i guxǖma i ngëma mexǖga Tupana namaâ ixunetaxǖ. ¹³ Rü dûcax, yexguma törü oxi ga Abráǖmaä inaxunetagu ga Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü tataxuma ga texé ga norǖ yexera ixixë na tümaegagu inaxunetaxǖcex. ¹⁴ Rü yemacèx ga Tupana rü Abráǖxǖ ñanagǖrü:

“Rü aixcümaxǖchi tá poraäcü cuxǖ charüngüxǖe. Rü tá cuxǖ nangëxma i muxǖchixǖtama i cutaagǖ”,

ñanagǖrü. ¹⁵ Rü Abráǖ rü meâma ínananguxëe ga guma nane ga Tupana namaâ ixunetacü. Rü yemacèx nabu ga guma nane ga Ichaá ga Tupana namaâ nüxǖ ixucü. ¹⁶ Rü ngëgxuma duǖxǖgi tacǖcèx ixunetagü, rü to i norǖ yexera ixixǖegagu inaxunetagu. Rü wüxicana tacǖcèx ngëmaäcü inaxunetagü, rü nüxǖ tacuèx rü aixcüma tá nanaxǖgi i ngëma naxcèx inaxunetagüxǖ, rü marü taxucüruwama yeǖcüri nachiga nidexagüechi. ¹⁷ Rü yemacèx ga Tupana rü yexguma inaxunetagu namaâ ga yema duǖxǖgi ga nayauxgüxǖ tá ga yema ngüxëe ga Tupana nüxna áxchaǖxǖ, rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwèxe na meâma nüxǖ nacuëgxǖ na aixcüma tá yanguxëëxǖrǖ tagutáma naxǖchicüüxǖ ga yema namaâ inaxunetaxǖ. ¹⁸ Rü nüxǖ tacuèx rü ngëgxuma tacǖcèx nügüégagutama inaxunetagu ya Tupana, rü taxucüruwama tükǖ nawomüxëe rü nanaxǖchicüü i ngëma. Rü ñuxma i guxǖma i yíxema na Tupanacèx ibuxmüxǖ na tükǖ nangüxëëxǖcex rü tükǖ namaxëëxǖcex, rü nüma ya Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwèxe na meâma nüxǖ nacuëgxǖ na aixcüma tá nangüchäǖxǖ rü tükǖ nangüxëëxǖ. Rü ngëmaäcü tükǖ nanangüchäǖxǖ rü tükǖ narüngüxëe na nüxǖ icuâxǖcex na aixcüma tá nayauxgüxǖ i ngëma maxǖ i taguma gúxǖ i tamaä inaxunetaxǖ. ¹⁹ Rü ñuxma na ínanguxëëxǖ na aixcüma tá nayauxǖ i ngëma maxǖ i taguma gúxǖ, rü taxucèxma taxoegaëgü, erü nüxǖ tacuèx na aixcüma daxǖguxǖ i naânewa i Tupana íngëmaxǖwa tá ingugüxǖ. ²⁰ Rü ngëma nangëxma ya Ngechuchu i ñuxma yerü nüxira yexma naxǖu na Tupanapéxewa taétüwa nachogüxǖcex. Rü ngëmaäcü guxǖguma törü ngüxëëruǖ i paigüeru nixǖ, guma Melquisedé ga Tupanapéxewa Abráǖtüwa chogucürǖ.

7

Ngechuchu rü guma nuxcümaǖci ga pai ga Melquisedérüütama nixǖ

¹ Rü guma Melquisedé rü iâne ga Charéüâärü äëxgacü nixǖ ga yexguma namaǖxgu ga Abráǖ. Rü nüma ga Melquisedé, rü duǖxǖgürǖ pai nixǖ ga Tupanapéxewa. Rü yexguma Abráǖ rü to ga nachiüâneärü äëxgacügümaä nügǖ nadaxgu rü nüxǖ nayexeragu, rü Melquisedé rü namawa Abráǖpëxegu nayangu ga yexguma Abráǖ napatacèx taegugu. Rü nüma ga Melquisedé rü Tupanaégagu Abráǖmaä mexǖ naxuegu. ² Rü Abráǖ rü nüxǖ nayexma ga guxǖma ga yemaxǖgi ga yema äëxgacügi ga namaâ nügǖ nadéixǖna napuxtükǖ. Rü yemawa ínanaxǖchi ga yema Tupanana üxǖ, rü Melquisedéna nanaxä. Rü ngëma naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Ixaixcümäcü ñaxǖchiga nixǖ. Rü norǖ iâne ga Charéǖ rü Taäexëëruǖ ñaxǖchiga nixǖ. Rü ngëmacèx i naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Taäexëëruǖ ñaxǖchiga ta nixǖ. ³ Rü Tupanaärü ore ga nuxcüma ümatüxǖwa rü tama nüxǖ nixu na texé tükǖ ga nanatǖ rü naë rü norǖ oxigǖ ga Melquisedé. Rü ngëgxumarüü tá tama

nüxü nixu i norü buxchiga rü norü yuxchiga. Rü ngēmacèx Tupana Nanerüü guxüguma duüxügürü ngüxëerü ya pai nixi i Tupanapéxewa. ⁴ Rü nüxma rü name nixi i nagu perüxiñtë na ñuxäcü aixcüma äëxgacü ya tacü yiixü ga Melquisedé. Yerü nuxcümañcü ga törü oxi ga Abräü rü Melquisedéna nanaxä ga yema Tupanana üxü ga natanüwa ga yema yemaxügü ga togü ga äëxgacügüna napuxüxü. Rü ngémawa nüxü tacuëx na Tupanapéxewa törü oxi ga Abräüärü yexeracü yiixü ga Melquisedé. ⁵ Rü nüxma i Yudiugü, rü guxüma i norü ngémawüna íanaxüxüchigü i ngëma Tupanana üxü, rü ñuxüchi norü paigüna nanaxä yerü yemaaçü nixi ga namuñäcü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü. Natüru guxüma i ngëma paigü rü Lebitagü nixigü. Rü nüma ga Lebi rü guxüma i Yudiugü i Abräütaa nixi. Rü ngëmaäcü i ngëma Yudiugü rü norü paigüna nanaxä i ngëma Tupanana üxü, woo natanüxügü i Yudiugü na yiixü i ngëma paigü. ⁶ Natüru ga Melquisedé rü woo tama Lebitaa nixi, natüru Abräüméxewa nanayaxu ga yema Tupanana üxü. Rü nüxü tacuëx na Abräü yiixü ga noxri nayaxucü ga Tupanaärü uneta. Rü Melquisedé rü Tupanana naca na Abräümaäcü meñxü naxueguxüçex. ⁷ Rü guxüma meäma nüxü tacuëx rü ngëxguma texé togueçex Tupanana caxgu na tükü nangüxëexüçex, rü Tupanapéxewa rü yixema nüxna caxe rü ngëma togü i naxcëx itäçaxüärü yexera tixi. Rü ngëmaäcü nüxü tacuëx na Abräüärü yexera yiixü ga Melquisedé i Tupanapéxewa. ⁸ Rü nüxma i nuä tatanüwa rü ngëma paigü i ngüxü yauxgüxü i ngëma diëru i Tupanana ücü, rü duüxügümare nixigü rü tá nayue. Natüru ngëxguma Melquisedéchiga yadexagu i Tupanaärü ore, rü ñoma namaxüxüñü nixi i nachiga yadexaxü. Rü ngémawa nüxü tacuëx na Cristu ya guxüguma maxüçürüü na yiixü ga Melquisedé. ⁹⁻¹⁰ Rü Abräütaa ga Lebi, rü guxüma i paigü i Lebitagü ixigüxü i ñüxma ngüxü yauxgüxü i ngëma diëru i Tupanana ücü, rü nümagü rü ta Abräümaäcü Melquisedéna nanaxagü ga yema Tupanana üxü. Yerü nüma ga Lebi rü guxüma ga nataagu i ñüxma Yudiugüarü paigü ixigüxü, rü woo ga na tauta nabuexü ga yexguma, natüru marü Abräüñnewa nayexmagü ga yexguma Melquisedé namawa Abräüpëxegu yanguxgu. Rü ngémawa nüxü tacuëx na guxüma i ngëma paigüarü yexera yiixü ya Melquisedé. ¹¹ Rü nuxcümañgüxü ga törü oxiygü ga Yudiugü, rü Lebitagü ga paigüüméxewa nixigü nayauxgüxüga Tupanaärü mugü. Natüru pemäa nüxü chixu rü yexguma chi yema paigü aixcüma yema Yudiugüxü imexëégüga Tupanapéxewa, rü taxucëx chima Tupana nüxü naxuneta ga naï ga pai ga Melquisedérüü ixicü ga tama Lebitaa ga Aräürüü ixicü. Rü yemacèx ga Tupana rü nüxü naxuneta ga Nane ga Ngechuchu na törü chogüruü ya pai yiixüçex. ¹² Rü yemacèx ga Tupana rü yema Yudiugüarü paigüchicüxü nayangucuchixëe ga Cristu. Rü nüma nixi i ñüxma i aixcüma Tupanapéxewa tükü yamexëégüxü. Rü guxüma ga Lebitaa rü paigü nixigü yerü yemaaçü nixi ga naxueguxü nawa ga yema mugü ga Moiché ümatüxü. Natüru nüma ga Cristu rü marü nanaxüchicü ga guxüma ga yema. ¹³⁻¹⁴ Erü meäma nüxü tacuëx rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu ya yima nachiga idexagüci rü tama Lebitaa nixi erü nüma rü Yudátaa nixi. Rü nüxü tacuëx rü taxuüma ga Yudátaa rü pai nixi, yerü ga Moiché rü yexguma yema paigüchiga yadeaxgu rü taxuüma ga Yudátaaxü naxuneta na pai yiixüçex. ¹⁵ Rü ngëmaäcü meä nangox na Tupana iyanaxoxëexü ga guxüma ga yema mugü ga Moiché ümatüxü ga paigüchiga. Yerü nüma ga Tupana rü nüxü naxuneta ga wüxi ga pai ga yexwacaxüçü ga tama Lebitaa ixicü. Rü nüma nixi i törü Cori yiixü ya Melquisedérüü ixicü, erü guxüma i ngëma togü i paigüarü yexera nixi. ¹⁶ Rü guxüma ga yema togü ga paigü rü nangucu yerü Lebitaa nixigü. Natüru nüma ga Cristu rü paixü ningucuchi yerü poramaä yuwa ìnarüda rü guxüguma namaxëcha na tükü nangüxëexüçex. ¹⁷ Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü Corichiga ñanagürrü:

“Cuma rü guxügutáma duüxügürü ngüxëerü ya pai quixi Melquisedérüü”,
ñanagürrü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü yemacèx ga Tupana rü ñoma ga nañnewa nanamu ga Nane, yerü yema mugü ga paigüchiga naxümatüxü ga Moiché rü tama poraäcü tükü narüngüxëe yerü tama aixcüma tükü nimexëégü ga Tupanapéxewa. Rü yemacèx Nanexü namu ga Tupana na törü pecaducëx nayuxüçex na ngëmaäcü tükü nangëmaxüçex i maxü i taguma güßü rü aixcüma Tupanamüçügi ixigüxüçex. ²⁰⁻²¹ Rü yexguma Tupana yema togü ga paigüxü ngucuxëégü, rü nanangucuxëemare. Natüru yexguma Cristuxü yangucuchixëégü na törü ngüxëerü ya pai yiixüçex, rü nügüégagutama inaxuneta. Rü yemacèx ga yexguma Cristuxü yangucuchixëégü rü ñanagürrü:

“Choma i Cori ya Tupana rü marü cuxü chaxuneta na guxügutáma duüxügürü ngüxëerü
ya pai quixüçex. Rü ngëma rü tagutáma chanaxüchicü erü chaugüégagu ichax-
uneta”,

ñanagürrü. ²² Rü ñüxma na yemaaçü nügüégagutama inaxunetaxü ga Tupana, rü nüxü tacuëx na aixcümaxüchima yema paigüarü yexera na yiixü ya Cristu erü guxügutáma Tupanapéxewa tükü narüngüxëe. ²³ Rü yema togü ga paigü rü namuxüchi, yerü niyuetanü. Rü yemacèx taxucürvama guxüguma paigü nixigü. ²⁴ Natüru ñüxma na törü ngüxëerü ya paixü yangucuchixü ya Ngechuchu, rü ngëmacèx marü taxucëxma texé ya togue

tingucuchi, erü nüma ya Ngechuchu rü tagutáma nayu. ²⁵ Rü ngëmacèx nixí i ñuxma i nüxü natauxchaxü na aixcüma tükü namaxëëexü ya guxâma ya yíxema norü ngüxëëemâ Tupanaxütawa ngugüxe. Erü nüma ya Ngechuchu rü guxüguma namaxëcha na túmaetüwa nachogüxüçèx. ²⁶ Rü ngëmaäcü ya Ngechuchu, rü nüxücatama nixí i pai ya törü ngüxëëerü yíixü i Tupanapéxewa. Erü nüma rü aixcüma naxüüne, rü nataxuma i chixexü i nawa, rü nangearü pecaduäx yerü taguma taxruü pecadu naxü. Rü ñuxma rü guxüetüwa nangëxma i daxüguxü i nañnewa i Tupana íngëxmaxüwa. ²⁷ Rü Ngechuchu rü tama ngëma togü i paigüerurü nixí. Erü nümagü rü nanaxwèxe na guxü i ngunexügu Tupanacex naxüñagü nadéixü na ngëmaäcü Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçèx i noxrútama pecadugü rü guxü i duüxügürü pecadugü ta. Natürü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nügü inaxâxgu, rü wüxicatama pecaducex nayu. Rü ngëma rü guxügutama name i Tupanapéxewa. ²⁸ Rü yema mugü ga Moiché ümatüxü, rü duüxügürümarü naxuneta na paigüerugü yixigüxüçèx. Natürü nümagü rü ta nipecaduäxgü. Natürü yemawena ga Tupana rü nügülegagu Nanexü naxuneta na törü ngüxëëerü yíixüçèx. Rü yima Nane rü guxüguma meçüxuchi ya törü Maxëxëëerü nixí. Rü nüma rü guxüguma tükü narüngüxü i Tupanapéxewa.

8

Ngechuchu nixí ya törü ngüxëëerü i Tupanapéxewa

¹ Rü ngëma pemaä nüxü tixuxchaüxü i ñuxma nixí na tükü nangëxmaxü ya törü ngüxëëerü ya mexëchicü i Tupanaxütawa. Rü nüma rü Tupana Nane ya Cristu nixí. Rü daxüguxü i nañnewa i Tupanaärü tüginecüwawa narüto erü guxüärü äëgxacü nixí. ² Rü ngëma daxüguxü i nañnewa i ngëma nachica i üünexü ga Tupana üxüwa nixí i taxcëx ínacaxü. Rü tama ngëma Yudügürü paigüerü wüxi ya İpata ya duüxügü üxünewa Tupanana taxcëx ínaca. ³ Rü guxüma i ngëma Yudügürü paigüerü rü nanguca na Tupanana naxâgüäxüçèx i âmaregü rü naxcëx nadaiäxüçèx i naxüñagü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçèx i duüxügürü pecadugü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Tupanana nügü naxâmara na duüxügürü pecaducex nayuxüçèx. ⁴ Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu rü daxüguxü i nañnewa nangëxma na ngëma törü ngüxëëerü ya pai yíixüçèx i Tupanapéxewa. Rü ngëmacèx tama ñoma i nañnewa nixí i pai yíixü. Natürü ngëxguma chi ñoma i nañnewa nangëxmagü rü tâü chima pai nixí erü ñoma i nañnewa nangëxmagü i ngëma Yudügürü paigü i Tupanana âmare âgüxü yema Moichéärü mugü nüxü ixuxürrü. ⁵ Natürü ngëma puracü i ñoma i nañnewa naxüguxü i ngëma Yudügürü paigü, rü naxcëx nadauxütaegümare i ngëma Ngechuchu daxüguxü i nañnewa üxü. Rü ngëma nachica i nawa Tupanacex napuraciexü i ngëma paigü, rü naxüchicüñexâgümare i ngëma nachica i Ngechuchu nawa ngëxmaxü. Rü meâma nüxü tacuëx i ngëma, yerü yexguma Moiché naxüchachaüga ga Tupanapata, rü Tupana rü ñanagüri nüxü:

“Düçèx, meä nangugü i ngëma cuëxruü ga cuxü chawéxü ga mèxpüne ga Chinaïswa! Rü chanaxwèxe i ngëmaäcü na cunaxüxü”,

ñanagüri. ⁶ Natürü nüma ya törü ngüxëëerü ya Cristu rü daxüguxü i nañnewa nangëxma, rü ngëma aixcümaxüchi Tupanapéxewa taëtüwa nachogü. Rü ngëma Yudügürü paigü rü nagu naxüñamäga yema nuxcümaüxü ga uneta ga Moiché ümatüxü. Natürü nüma ya Tupana rü marü tükna nanaxä i wüxi i ngexwacaxüxü i uneta erü tamaä nüxü nixu na Cristu yíixü ya aixcüma törü ngüxëëerü ixiçü. Rü nüma rü nayu na Tupanapéxewa tükü yamexëëxüçèx, rü ngëma Tupanaxütawa nangëxma i ñuxma na taëtüwa nachogüxüçèx. Rü ngëmaäcü nüxü tadau na Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü rü yema nuxcümaüxü ga unetaarü yexera yíixü na namexü. ⁷ Yerü yexguma chi yema nüxiraüxü ga uneta ga Moiché ümatüxü rü aixcüma namexugü na duüxüguxü namaxëëexüçèx, rü marü taxucëx chima tanaxwèxe i to i ngexwacaxüxü i Tupanaärü uneta. ⁸ Natürü nüma ga Tupana rü nüxü nadau na tama aixcüma napëxewa duüxüguxü yamexëëxü ga yema nüxiraüxü ga uneta ga Moichéna naxâxü. Rü yemacèx ga Tupana rü ñanagüri:

“Wüxi i ngunexü rü wena táxaru guxüma i chorü duüxügümäa ichaxuneta. ⁹ Natürü ngëma chorü uneta i ngexwacaxüxü, rü tâüntama namaä nawüxigu ga yema nüxiraüxü ga chorü uneta ga nuxcümaüguxü ga perü oxigümaä nüxü chixuxü ga yexguma nüxü charüngüxëegu na inachoxüxüçèx ga Equituarü nañnewa. Yerü nümagü ga yema duüxügü rü tama chauga naxñinü rü tama nayanguxüe ga yema nüxiraüxü ga chorü uneta, rü yemacèx ichanawogü. ¹⁰ Natürü ngëxguma nawa nanguxgu na wena namaä ichaxunetaxü, rü ñaäcü tá nixí i guxüma i Yudügümäa ichaxunetaxü: ‘Rü tá meâma ngëma duüxüguxü nüxü chacuëëex i chorü mugü na aixcüma nañnewa nangëxmagüxüçèx. Rü choma rü tá norü Tupana chixí, rü nümagü rü tá chorü duüxügü nixigü’. ¹¹ Rü guxüma i ngëma duüxügü i choxü yaxögüxü, rü aixcüma tá choxü nacuëxgu. Rü ngëmacèx taxucëxtama tüküxü nügümaä nüxü nixugü i

chauchiga na ngēmaācü choxü nacuēgxüñcèx. Erü guxüma i chorü duñxügü rü aixcüma tá meā choxü nacuēgxü woo buxü rü éxna yaxü. ¹² Rü tá nüxü nüxü changechaü i norü chixexügü, rü tá nüxü ichayarüngümäxüchi i norü pecadugü”, ñanagürü ga Tupana. ¹³ Rü dúcax, ñuxma na Tupana ngexwacaxüxü i unetachiga idexaxü, rü ngēmawa nüxü tacuëx na yema nüxiraüxü ga uneta rü marü nangupetüchaüxü. Rü nüxü tacuëx rü guxüma i ngēma marü ngupetüchaüxü, rü paxa tá inayarüxo. Rü ngēmaācü i ngēma Yudifugüarü paigü, rü marü inayarüoxchaü na Tupanapéxewa duñxügüxü nangüxüñcèxü. Erü nüma ya Tupana rü marü Cristuxü ningucuchixé na törü ngüxüñcèrü yüñxüñcèx i napéxewa.

9

Tupanapata ga duñxügü üxüñechiga rü Tupanapata ya daxüguxü i nañnewa ngēmanechiga

¹ Rü yexguma nuxcüma Moñchémá yadeaxgu rü nüxna naxäägu ga yema nüxiraüxü ga uneta, rü Tupana namaä nüxü nixu na ñuxäcü nanaxwèxexü na nüxü yacuëxüñgüxü. Rü yexgumarüü ta namaä nüxü nixu na ñuxäcü nanaxwèxexü na naxcèx naxüäxü ga wüxi ga ïpata ga naxchirunaxcèx na yéma nüxü yacuëxüñgüxüñcèx ga paigü. ² Rü guma ïpata ga naxchirunaxcèx rü nitüyemachä. Rü yema naxmachiä ga nüxira nawa ixüçuxü, rü “Nachica i Üünexü” nixi ga naega. Rü yéma nayexma ga werachica rü mecha ga pääga üünexü nagu nuxü. ³ Rü yema to ga naxmachiä ga yema tüyemachiäxüñcèxwena üxü rü “Nachica i Üünexüñchixü” nixi ga naega. ⁴ Rü yéma nayexma ga yema mecha ga uirunaxcèx ga ngextá nawa yagugüäxü ga pumara ga yixixü ga yexguma yaguxgu. Rü yéma nayexma ta ga yema baú ga Tupanaäru mugü nagu namaä nanguxüñgüxü. Rü yema baú rü guxüwama uirumaä natüxüne. Rü yemata baúrau aixepewa nayexma ga wüxi ga tüküñxäcü ga uirunaxcèx ga yema pääga daxüwa rüyixümaä ääcuxü. Rü yexgumarüü ta yema baúrau aixepewa nayexma ga Aräüärü caixduruü ga rüyixüne, rü guma nutagü ga Tupanaäru mugü nagu ümatügüxü. ⁵ Rü yema baútüwa nayexmagü ga yema taxre ga daxüçüñxächicünexägü ga ixäpxéxatüxü. Rü naxpéxatügümaä nayadüxetügü ga yema baútaü. Rü yema daxüçüñxächicünexägürau ngäxüwa nixi ga nügü nangoxüñxü ga Tupana. Natüru taxucëxma tüxcüü yexeraäcü nüxü tixu i ngēmachinga. ⁶ Rü wüxicana yemaäcü na namexëegüäxü ga guxüma ga yema, rü ñuxüchi ga paigü rü guxüguma yema nüxiraüxü ga naxmachiñägü nachocuxü na yéma Tupana namaä nüxü ixuxüäcüma nüxü yacuëxüñgüxüñcèx. ⁷ Natüru yema to ga naxmachiäwa rü yema paigüarü äëxgacüxicatama nixi ga yexma üçuxü. Rü tama guxüguma yexma naxüci, natüru wüxicanatama yexma naxüci ga wüxicigü ga taunecügi. Rü yexguma yexma naxüçuxgu rü yéma nanange ga naxüñagü rü guma nagümaä yema bauxü namaxcuétü. Rü yemaäcü ga yema paigüarü äëxgacü rü inanaxä ga guma nagü na noxritüma pecadu rü guxüma ga duñxügüarü pecaduxü iyanangümaxüñcèx ga Tupana. ⁸ Natüru yema paigüarü äëxgacüxicatama nixi ga yema Nachica ga Üünexüñchixügi üçuxü ga Tupana iyexmaxüwa. Rü ngēmaäcü Tupanaäe i Üünexü tükü nüxü nacuëxüne taxucüriwama yexma Tupana iyexmaxügi nachocuxü ga guxüma ga duñxügü yerü yexguma nagu naxixgu ga yema mugü ga Moñché ümatüxü rü nachchuxü ga yema. ⁹ Rü guxüma i ngēma pemäa nüxü chixuchigaxü, rü wüxi i cuéxruü nixi i taxcèx i yixema na ñuxma imaxëxü. Rü ngēmawa nüxü tadau rü yema ämaregü ga Tupanana naxägüxü rü yema naxüñagü ga Tupanacèx nadéjxü rü taxucüriwama yema duñxügüxü nimexëe na aixcüma Tupanapéxewa yamexüñcèx. ¹⁰ Rü yema nuxcümañgüxü ga mugü ga ñagüchiga rü axeñgüchiga rü nacümagüchiga ixixü, rü yema duñxügüarü dükütxüñcèxicatama nixigü. Rü yemacèx tama yema duñxügüxü nimexëe na aixcüma Tupanapéxewa yamexüñcèx. Rü wooprapora ga yema mugü ga noxrix, natüru yexguma ñanguxgu ga Cristu rü marü yexma nayacuëxü na duñxügümaä naporaxü. ¹¹ Natüru i ñuxma rü marü ñangu ya Cristu. Rü nüma nixi i aixcüma törü ngüxüñcèrü yüñxü i Tupanapéxewa, rü nagagu nixi i nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngēma nachica i ngextá taétüwa ñachogüñxüwa rü aixcüma naxüüne erü tama guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga duñxügüñmare üxünerüü nixi erü daxüguxü i nañnewa nangëxma. ¹² Rü Cristu rü marü daxüguxü i nañnegu naxüci i ngextá Tupana ñgëxmaxüwa. Rü taxucëxma tüxcüü wüxicigü ya taunecügi ngëxma naxüci, erü marü guxüguma ngema nangëxmaëcha. Rü yexguma yexma naxüçuxgu, rü tama yéma nanange ga chibugügü rü wocaxacügüga na Tupanana naxäxüñcèx. Natüru nüma ga Cristu rü nagütama inaxä na yemaäcü naxütanüäxüñcèx ga törü pecadugü rü tükü nangëxmaxüñcèx i maxü i taguma gúxü. ¹³ Rü yema mugü ga Moñché ümatüxü rü ñanagürü:

“Ngëxguma texé yuetaxü ingögügi, rü taxucüriwama Tupanapata ya naxchirunaxcèxgu taxüci”,

ñanagürü. Rü yemacèx ga yema Yudíugü, rü yexguma wüxi ga yuetaxü yangöögügü rü nanaxwèxegü ga na norü paixütawa nagaäxü ga wüxi ga woca na yema pai Tupanacèx yamáxüçèx rü na yaguäxüçèx na yemaäcü ga guma tanimaca rü dexágu nagüäxüçèx na yema duüxügüxü namaä namaxcuxüçèx na yemaäcü nüxna ínayixüçèx ga norü chixexü. Natürü yema rü duüxügüarü dükétüxünewaxicatama nanamexëe rü tama norü maxüxü namexëe.¹⁴ Natürü nagü ya Cristu rü yema naxüngügüarü yexera name erü törü maxü namexëe na aixcüma Tupanapéxewa imexüçèx. Rü Cristu rü woo Tupana Nane na yüxü rü na nataxuxü ga norü chixexü, natürü Tupanana nügü naxä rü törü pecaducèx nayu yerü Naäe i Üünexü nanaporaxëe. Rü yemaäcü curuchagu nanabaxëe ga nagü. Rü ñuxma ya yima nagü rü ningü na tükü namexëeüçèx i Tupanapéxewa. Rü ngémamacèx taxucèxma tanaxwèxe na nagu ixixü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tama tüxna naxäxü i maxü i taguma güxü. Rü ñuxma na Cristugagu Tupanapéxewa imexü, rü nüma ya Cristu rü tükü narüngüxü na naxüxüçèx i ngëma Tupana ya maxüçü tükü naxwèxexü.¹⁵ Rü ñuxma na törü pecaducèx nayuxü ga Ngechuchu ya Cristu, rü nüma nixi i törü ngüxüerü i Tupanapéxewa, ngëma Tupanaärü uneta i ngexwacaxtükü nüxü ixuxürrü. Rü ñuxma i yixema na Tupana tükü dexü, rü tükü nangëxma i maxü i taguma güxü ega yima Naneäxü yaxöögü. Rü ngëgxumariüü ta i guxüma i Tupanaärü duüxügü ga nuxüma yaxögxü, rü nüxü nangëxma i maxü i taguma güxü yerü Cristu nayu na norü pecaduna inanguxüxüeäxüçèx.¹⁶ Rü ngëgxuma nayuxchaügu i wüxi i duüxü, rü wüxi i poperagu nanaxümatü na texé tá nayaxuxü i norü ngëmaxügü. Natürü ngëgxuma namaäxgu i ngëma duüxü, rü taxucürüwa texé tanayaxu i norü ngëmaxügü.¹⁷ Rü ngëmacèx i ngëma popera rü tama napora i ngëgxuma namaäxgu i ngëma duüxü. Rü ngëgxuma nayuxguxicatama nixi i naporaxü.¹⁸ Rü nüma ga Cristu rü norü yumaä nixi ga Tupanapéxewa tükü yamexëeügüxü. Yerü ga Moïché rü nüxü nixu rü yexguma texé pecaduüxgu rü tanaxwèxe na tümaärü paixütawa tanagaxü ga wüxi ga naxüna na tümaegagu nayuxüeäxüçèx rü inabaäxüçèx ga nagü na Tupana tükü nüxü ngechaüxüçèx ga tümaärü pecadu.¹⁹ Rü Moïché rü guxüma ga duüxügüpéxewa nüxü nixu ga guxüma ga Tupanaärü mugü. Rü yemawena nanayaxu ga wocaxacügü rü chibuxacügü, rü dexámaä nanaxüéü. Rü ñuxuchi nanayaxu ga wüxi ga naïxchacütxacü rü ñuxre ga tüexüna ga dauxüne, rü yema naïxchacügü nanabagümü. Rü yemamaä guma nagüü naancüe rü ñuxuchi nanamaxcuétü ga yema popera ga Tupanaärü mugü nawa yexmaxü. Rü yexgumarüü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga duüxügü.²⁰ Rü ñuxuchi ga Moïché rü ñanagürü nüxü ga duüxügü:

"Tupana rü marü inaxuneta na pexü tá nangüxüeäxü. Rü daa nagümaä pexü chimaxcutanü i ñuxma erü ngëmaäcü nixi i choxü namuxü na ngëmawa nüxü pecuäxüçèx na aixcüma tá pexü nangüxüeäxü",

ñanagürü.²¹ Rü ñuxuchi ga Moïché rü guma nagümaä nanamaxcuétü ga guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga nawa Tupanaxü yacuëxüügüne. Rü yexgumarüü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga yemaxügü ga namaä Tupanaxü yacuëxüügüxü ga guma ïpataarü aixepewa yexmagüxü.²² Rü nüxü tacuëx rü yema duüxügü ga yexguma pecadu naxügüga rü Tupanapéxewa nügü yamexëeügüchaügu, rü norü paigüxtüttawa nanaga ga wüxi ga naxüna na nüxü yamäxüçèx rü inabagüxüeäxüçèx na Tupana tama napoxcueväçèx. Natürü ñuxma ya Tupana rü tükü nüxü nangechaü i törü chixexü yerü törü pecaducèx nayu ga Ngechuchu rü nagü inanaba. Rü yexguma chi tää chima nayuxgu rü nagü inabaägu, rü taxucürüwa chima Tupana tükü nüxü nangechaü i törü pecadugü.

Cristu rü nayu na iyanaxoxeäxüçèx i pecadu

²³ Rü yemacèx ga Tupana rü nuxümaxüchima Moïchémää nüxü nixu na paigü duüxügüarü pecaducèx nadexüxü ga naxüngü rü inabaäxü ga nagü na yemaäcü Tupana tama napoxcueväçèx ga duüxügü. Natürü i ñuxma i yixema na Tupana tükü dexü, rü tükü nangëxma i tachica i daxüguxü i naänewa yerü Nane ya Cristutama törü pecaducèx nayu rü inanaba ga nagü. Rü yima nagü rü Tupanapéxewa rü poraäcü ngëma naxüngügüarü yexera narüporamaä.²⁴ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüküxü guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga duüxügü üxünegu naxücu ya Cristu na ngëma taétüwa nachogüxüçèx. Erü nüma ya Cristu rü marü Tupanaxüttawaxüchi nangu i daxüguxü i naänewa. Rü ngëma Nanatüpéxewa nangëxma i ñuxma na ngëma taétüwa nachogüxüçèx.²⁵ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüküxü guxüguma Nanatüna nügü naxäächa na ngëmaäcü taxcèx nayuuuñüçèx. Rü yema Yudíugüarü paigüarü äexgacügü rü gúcü ga taunecügü guma ïpata ga üünenegu nachochuxü na yema Tupanana naxägüäxüçèx ga guma naxüngügü.²⁶ Natürü ya Cristu, rü taxucèxma tüküxü gúcü ya taunecügü Tupanana nügü naxäächa, erü ngëgxuma chi ngëmaäcü yixigu rü chi noxri naäne ixügügumama rü chi marü muëxpüxcüna taxcèx nayu. Natürü ñomaäcüü ga Cristu rü marü ñoma ga naänewa nangu na wüxicanatama nügü inaxäxüçèx rü pecaducèx nayuxüçèx.²⁷⁻²⁸ Rü ngëma na wüxicanatama nayuexü

i duūxügü naxüpa na Tupanapéxewa nangugüxü, rü yexgumarüütama ga Cristu rü wüxicanatama nügü inaxä rü nayu na iyanaxoxééaxüçèx i muxüma i duūxügürü pecadugü. Natürü wena taxarü núma naxü. Rü ngéxguma wena núma naxügu rü tama pecaduarü oxééwa tá núma naxü. Natürü tá núma naxü na namaxéxéäaxüçèx i guxüma i ngéma duūxügü i aixcüma ínanguxééegüxü.

10

¹ Rü yema mugü ga Moiché ümatüxü rü írarüwatama yema duūxügütex nanangoxéé ga tacü tá na naxüü ga Cristu. Natürü ga yema mugü rü tama aixcüma Cristurüü napora, yerü taxucürüwama Tupanapéxewa nayamexéé ga yema duūxügü woo gúcü ga taunecügüü Tupanacexx nanadaiixü ga naxüngü na yemaäcü Tupanana nangaicamagüxüçex. Rü yemaäcü ga yema mugü rü taxucürüwama Cristurüü nanamaxéé ga yema duūxügü. ² Rü yexguma chi yema mugü aixcüma yema duūxügütü imexééga Tupanapéxewa, rü täächima nagu narüxünüeécha na yapecaduaxü, rü chi nüxü narüxoe na naxüngü Tupanacexx nadéixü. ³ Natürü woo gúcü ga taunecügüü Tupanacexx naxüngü nadéixü ga duūxügü, rü tama norü pecadu inayarüxonxéé. Rü yema rü norü pecaduarü cuéxächixééruümarue nixi. ⁴ Yerü guma nagü ga yema wocagü rü chibugü rü tama napora na iyanaxoxééaxüçex ga pecadugü. ⁵ Rü yemacexx ga Cristu ga yexguma ñoma ga nañnewa naxüxchaügu, rü Nanatüxü ñanagürü:

"Tama cunaxwexe na naxüngü cuxcexx nadéixü i duūxügü na naxütanügüäxüçex i norü pecadugü. Natürü cunamekéé i ñäächaxune na ngémamaä chanaxütanüxüçex i pecadu. ⁶ Rü tama namaä cutaaë i ngéma naxüngü i cuhma naxämaregüxü rü cuxcexx nadéixü rü yagugüxü na naxütanügüäxüçex i norü pecadugü. ⁷ Rü yemacexx rü ñacharüü: 'Düçex, Pa Chaunatüx, daxe chixi, rü nuä cupéxewa changéxma na chanaxüxüçex i curü ngúchaü rü na chayuxüçex, ngéma curü orewa chauchiga naxümatüxürrüü', ñacharüü".

⁸ Rü yemaäcü ga Cristu rü nüxü nixu na Tupana rü tama aixcüma namaä nataäexü ga yema na naxcexx nadaiäxü ga naxüngü rü naxcexx yagugüxü na naxütanügüäxüçex ga norü pecadugü woo yema mugü ga Moiché ümatüxü rü duūxügüxü namu na naxügüäxü ga guxüma ga yema. ⁹ Rü yemawena ga Cristu, rü ñanagürü ta:

"Düçex, Pa Chaunatüx, daxe chixi, rü nuä cupéxewa changéxma na chanaxüxüçex i curü ngúchaü rü duūxügürü pecaducexx na chayuxüçex",

ñanagürü. Rü yemawena nüxü tacuëx na Tupana rü marü iyanaxoxééaxü na naxüngü naxcexx nadéixü, yerü Nanexü ningucuchixéé na pecaducexx nayuxü. ¹⁰ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu naxüü ga yema Tupanaäru ngúchaü, rü ngémacexx nixi i ñuxma i Tupanapéxewa ixüünexü i yíxema. Yerü nüma ga Cristu rü Tupanana nügü naxä na wüxicanatama guxäärü pecaducexx nayuxü. ¹¹ Rü guxüma i Yudíugüüraü paigü rü wüichigü i ngunexügu rü tupaucawa nangéxmägüxü na Tupanana naxägüäxüçex i naxüngü i naxcexx nadaiiiixü. Rü guxüguma yemaäcü nanaxügüxü natürü taguma aixcüma inayarüxo ga norü pecadugü woo yemaäcü na naxügüxüäxü. ¹² Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxä na guxäärü pecaducexx nayuxüçex. Rü yemawena rü ñuxuchi daxüwa naxü rü Tupanaäru tügüneçuwawa nayarüto, erü guxäärü äéxgacü nixi i ñuxmax. ¹³ Rü ngéma nixi i nangémaxü ñuxmatáta ya Tupana rü guxüma i norü uwanügüxü nüxü nayexeraxéé. ¹⁴ Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxä rü nayu na guxüguma Tupanapéxewa timexüçex ya yíxema Tupanacexx tüxü yaxüünexééegüxe. Rü ngémacexx i ñuxma rü taxucexma tüxcüü wena nügü inaxä rü nayu, yerü wüxicanatama guxüma ningutanüxü. ¹⁵⁻¹⁶ Rü Tupanaäe i Üünexü rü tüxü nüxü nacuëxéé na aixcüma yiixü i ngéma, yerü nüma ga Tupana rü ñanagürü:

"Ngéxguma nawa nanguxgu na wena ngéma Yudíugümaä ichaxunetaxü, rü wüxi i ngexwacaxüü i uneta tå nüxna chaxä. Rü tá meä ngéma duūxügüxü nüxü chacuëxéé i chorü mugü na aixcüma naäexü nangéxmägüxüçex rü guxüguma naga naxüüñexüçex.

¹⁷ Rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i ngéma duūxügürü pecadugü rü ngéma chixexü i naxügüxü. Rü tagutáma wena nüxna chacuëxächi",

ñanagürü. ¹⁸ Rü ngémaäcü nüxü tacuëx rü ngéxguma Tupana duūxügüaxü nüxü ngechaügu i norü pecadugü, rü marü taxucexma tüxcüü nanaxwexe na wena tacü i naxüngü nüxna naxägüxü naxcexx i pecadu.

Name nixi i Tupanana tangaicamagü

¹⁹⁻²⁰ Rü ngémacexx i ñuxma, Pa Chaueneegü, rü taxucexma tüxcüü tamuüe na Tupana íngémaxüwa ichocuxü na namaäxüchi idexagüxüçex. Rü nuxcümäxüchima rü paigüü äéxgacüxicatama yexma naxücu nagu ga guma ipata ga naxchirunaxcex ga Tupana nawa yexmane. Rü taxucürüwama ngexerüxüxemare yexma taxücu. Natürü nüma ga Ngechuchu

ya Cristu rü marü inayanaxoxeē ga guxüma ga yema ga yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabağü na Tupana íngëxmaxüwa tükü yachocuxëēxüçex rü namaäxüchi idex-agüxüçex. Rü woo taxucüruwama Tupanana tangaicamagü ga noxrix, natürü nüma ga Cristu rü nayu na tükü namaxëēxüçex. Rü nagagu nixi i ñuxma i Tupanaxütawa ingugüx. ²¹ Rü nüma nixi i Tupanapéxewa tükü nangüxëēxü i guxâma i yixema i Tupanaärü duüxügü ixígüxe. ²² Rü ñuxma na tükü nangëxmaxü ya törü ngüxëëruü i Tupanapéxewa, rü tanaxwëxe i ngearü chixexüdümä Tupanana tangaicamagü na namaäxüchi idexagüxüçex. Rü tanaxwëxe i aixcümä taxaxögü na nüma rü tá meä tükü nayaxuxü yerü Cristu rü taxcëx nayu na tükü iyanaxoxeēxüçex i törü chixexü rü yemacex marü naegagu itabaiü. ²³ Rü tanaxwëxe i aixcümä meä Cristuaxü taxaxögüechä yerü nagümaä tükü inayanaxoxeē ga törü chixexü. Rü ngëmacex itananguxëē na wena taxaru nüma naxüxü na Nanatüxütawa tükü nagagüx. Rü taguma tanaxwëxe na nüxü rüxoexü na yaxögüxü, rü bai i irarüwa. Erü Tupana ga tamäa ixunetacü na tükü nangüxëēxü, rü aixcümäxüchi tá nayanguxëē i guxüma ga yema tamaä nüxü yaxuxü. ²⁴ Rü ñuxma na ngëmaäcü tükü nangüxëēxü ya Tupana, rü name nixi i guxüguma naxcëx tadaugü na ñuxäcü wüxichigü yigü rüngülxëēgüxü na yexeraäcü yigü ingechaügxüçex rü mexü ixügxüçex. ²⁵ Rü name nixi i guxüguma törü ngutaquëxegüwa na íngugüxü. Erü nümaxü rü marü nüxü narüxo na ngutaquëxewa naxixü, rü tama tanaxwëxe na ngëxgumarüü ixígüxü. Rü ngëmacex name nixi i yigüaxü tanangüchaüxëe na ingutaquëxegüxü. Rü ñuxma na nüxü icuáxü na marü yangaicaxü ya törü Cori, rü yexeraäcü tanaxwëxe na yigüaxü nangüchaüxëēxü. ²⁶ Natüru ngëxguma chi texé Cristuaxü yaxöchirëxgu ga noxrix rü ñuxüchi noxtacüma nüxü tarüxoxtu, rü marü nataxuma na ñuxäcü namexëēxü i ngëma tûmaärü pecadu i Tupanapéxewa. ²⁷ Erü ngëxguma chi ngëmaäcü noxtacüma Cristuxü tarüxoxtu, rü aixcümäxüchi tá tanayaxu i ngëma poxcu i äüçümäxü i Tupana tá tükü namaä poxcuxü rü yima üxü ya iyaurane ya nawa tá ínaguxüne i ngëma Tupanamaä rüxwanügüxü. Rü ngëxícatama nixi i tükü ínanguxëēxü ya yixema Cristuxü rüxoxtu. ²⁸ Rü nüxü tacuëx rü yexguma texé tama Moîchéarü mugüga ïnüğü rü nayexmagu ga taxre rü éxna tomaëxpüx ga duüxügü ga tükü daugüxü rü tükü ixugüxü na aixcümä tama naga taxinüxü, rü äéxgacügü rü noxtacüma tükü nimëgxü rü tama nüxü tangechaütmügü. ²⁹ Natüru Tupana rü aixcümä yexeraäcü tá nanopoxce i ngëma duüxügü i tama Nanega ïnüexü rü yima nagü ya pecaduarü piroüxü oexü rü Naäe i Üünexü i nüxü ngechaüxümaä guxchigagüxü. ³⁰ Rü meäma nüxü tacuëx rü Tupana rü tama natücëxma ñanagürü:

“Choma tá nixi i namaä nüxü chacuáxü na tacü tá namaä chaxüxü i guxüma i ngëma chixexü ügxü. Rü aixcümä tá chanapoxcu”,

ñanagürü. Rü yexgumarüü ta ñanagürü:

“Choma tátama nüxü i nüxna chacaxü i chorü duüxügü i norü maxüchiga”, ñanagürü. ³¹ Rü dütax, rü aixcümä namaxü ya Tupana, rü ngëmacex ega tama naga ixinüegü rü wüxi i äüçümäxüchixü nixi na namëgxu ingüxü na tükü napoxcuxüçex. ³² Rü dütax, name nixi i nüxna pecuëxächie ga ñuxäcü na yïixü ga yexguma noxri Cristuxü peyauxtu. Rü yexguma ga pema rü yema na peyaxögüxügagu rü poraäcü guxchaxügü pexü nangupetü, natürü tama Cristuxü perüoxe rü bai ga irarüwa. ³³ Rü ñuxre ga pema rü duüxügü pemaä naguxchigagü rü guxäpëxewa pexü niquaixgü. Rü ìoguâx ga pema rü pegü ipeyaxägü na yema pemücügürü ngüxü pingegüxüçex. ³⁴ Rü pema rü pexü nangechaütmügü ga yema petanüxügü ga yaxögüxü ga poxcupataüwa yexmagüxü. Rü taäeäcüma yaxna namaä pexinüü ga yema tama yaxögüxü ga pexna napuxüxü ga perü yemaxügü. Rü tama naxcëx pexoegaä, yerü meäma nüxü pecuëx rü daxüguxü i naânewa pexü nangëxma i ngëma perü ngëmaxügürü yexera ixixü, erü tagutáma nagux. ³⁵ Rü ngëmacex i ñuxmax, rü tama name na nüxü perüoxexü na Cristuaxü peyaxögüxü woo tacü pexü üpetügu. Erü marü nüxü pecuëx rü Tupana rü aixcümäxüchi tá pexna nanaxä i perü âmare i maxü i taguma güxü, erü Cristuaxü peyaxögü. ³⁶ Rü ngëma guxchaxügü i pexü ngupetüxü, rü name nixi i yaxna namaä pexinüü na penaxüxüçex i Tupanaärü ngüchaü rü penayaxuxüçex i ngëma âmare i pemaä inaxunetaxü. ³⁷ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Paxaxüchi tá wenaxärü nüma naxü ya Cristu. Rü aixcümä tâitâma nuxcü ínangu. ³⁸ Natüru yíxema tûmaärü ògagu chopëxewa mexë, rü name nixi i guxüguma tayaxööcüma chauxcëx tamaxü. Natüru ngëxguma nüxü tarüxoxtu na tayaxöxtu, rü choma rü tâitâma tûmaä chataäe”,

ñanagürü. ³⁹ Natüru i yixema rü tama ngëma duüxügü i nüxü rüxoexü i Tupana tá poxcuexürrü tixigü. Erü yixema rü ngëma yaxögüxütanüxü tixigü, rü ngëmacex tükü nangëxma i maxü i taguma güxü.

Tórū ñchiga

¹ Rü ñuxma rü törü ñgagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma tá nayauxgüxü i guxüma i ngëma irüngüxéegüxü ga Tupana tamaä ixunetaxü. Rü ngëma törü ñgagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá yanguxéexü i ngëma norü uneta i ñuxma tauta nüxü idauxü. ² Rü ñuxre ga nuxcümaügxü ga törü oxigü rü Tupanaäxü nayaxögü, rü yemacëx ga Tupana rü namaä nataäe. ³ Rü ngëma törü ñgagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma yïixü na Tupana rü norü oremaämare nangoxéexü ga ñoma ga naäne rü üexcü rü tauemacü rü woramacurü rü ñtagü. Rü yemaäcü ga Tupana, rü ngürüwa nanangoxéemare ga guxüma i ngëma ñuxma nüxü idauxü. ⁴ Rü guma nuxcümaüçü ga Abé rü Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacëx Tupanaga naxñü rü nüxna nanaxä ga wüxi ga naxüna ga Tupanacë yamáxü. Natürü ga naëne ga Cañ rü tama Tupanaga naxñü rü tama nüxna nanaxä ga yema ämare ga Tupana nüxü naxwëxexü. Rü yemacëx ga Tupana rü woo tama Cañmaä nataäe, natürü Abémaä nataäe rü nüxü nixu na meç yïixü yerü nayaxö rü naga naxñü. Rü ngëmacëx i ñuxmax na woo nayuxü ga Abé, natürü wüxi i törü cuëxruü nixi. Erü nawä nixi i nüxü icuáxü na Tupana naxwëxexü na yaxögüxü rü naga ixñüexü. ⁵ Rü Enó rü ta Tupanaäxü nayaxö rü naga naxñü. Rü yemacëx nixi ga namaxäçütama yagaäxü na tama nayuxüçex. Rü namüçügü rü taguma nüxü inayangaugü, yerü Tupana nayaga. Rü Tupanaäru ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü yexguma tauta yagaägu, ga Enó rü nanaxü ga yema Tupana naxwëxexü. ⁶ Natürü taxuacüma Tupana tamaä nataäe ega tama nüxü yaxögü. Rü yïxema namaä ämütüçüchañxü, rü tanaxwëxe na tayaxöñü na aixcümaxüchi nangëmaxü i nüma rü aixcüma tükü nangüxéexü ya yïxema naxcëx daugüxe rü naga ñüleñxü. ⁷ Rü yexguma Noemaä yadeaxgu ga Tupana, rü nüma ga Noe rü nayaxö rü naga naxñü. Rü Tupana rü namaä nüxü nixu rü tá na ínanguxéexü ga mucü ga taxüchicü ga taguma duñxügü nüxü daucü rü tá guxüwama inanguanexéecü. Rü namaä nüxü nixu ga na naxüäxüçex ga wüxi ga wapuru ga taxüne na tama nayuexüçex ga nüma rü namëx rü nanegü rü naneägxü. Rü Tupanaga naxñü ga Noe, rü nanaxü ga guma wapuru, rü yemaäcü tama nayue ga nüma rü napataçüx. Rü yemaäcü Tupanaäxü nayaxö. Natürü yema togü ga duñxügü rü tama nayaxögü, rü yemacëx Tupana nanapoxcü. Natürü nüma ga Tupana rü Noexü nixu na napëxewa nameñxü, yerü nüxü nayaxö. ⁸ Rü guma törü oxi ga Abräu, rü Tupanaäxü nayaxö. Rü yemacëx nixi ga naga naxñüxü rü nüxna yaxüxü ga nanatüchiüâne na nawa naxüxüçex ga yema naäne ga Tupana tá nüxna äxü na noxrüxüchi yïixüçex. Rü yemaäcü nanaxü ga yexguma Tupana namuxgu. Rü nanatüchiüânewa inaxüächi ga Abräu woo tama nüxü na nacuáxü ga ngextá tá na naxüxü. ⁹ Rü yexguma nawa nanguxgu ga yema naäne ga Tupana namaä ixunetaxü, rü ñoma yexma naxüäneäxürüümare ipata ga naxchirunaxcëxmaämare naxächiü. Rü yexgumaruüttama nixigü ga nane ga Ichaá rü nataa ga Acobu, yerü yexguma nayaegu rü Abräuñrü ñoma yexma naxüäneäxürüümare nixigü ga yema naänewa. Rü yemaäcü nixigü ga guxüma ga nümagü ga na woo Tupana rü namaä inaxunetaxü ga na noxrüxüchi yïixüçex ga yema naäne. ¹⁰ Rü yemaäcü ga Abräu, rü woo ñoma yexma naxüäneäxürüümare ýéma nayexma, natürü Tupanaäxü nayaxöchigüama, yerü nüxü nacuëx na Tupana tá daxügxü i naänewa na nagaxü nawa ya yima iäne ya nümatama naxüxüne ya tagutáma iyaruoxöñne. ¹¹ Rü yexgumaruüttama iyixi ga Abräu namëx ga Chara. Rü woo ga na taguma naxäxäçüchiréxü yerü marü iyaxüchi, natürü ixäxäcü yerü iyaxöðma na Tupana rü aixcüma tá yanguxéexü ga yema norü uneta ga tá na naxäxäcüxü. ¹² Rü yemaäcü ga Abräu rü woo marü yaguäxüchi na yïixü, natürü dükwa nüxü nayexma ga wüxi ga nane, rü gumawa ne naxi ga muxüma ga nataagü. Rü ñuxma rü ñoma ñtagü rü namuxüchi, rü ñoma naxnüçü ya taxuacüma yaxugüçü rü nixigü, yerü yemaäcü Abräuñmaä inaxuneta ga Tupana. ¹³ Natürü nümagü ga Abräu rü Ichaá rü Acobu rü nayue, rü yemacëx tama nüxü nadaugü ga guxüma ga nataagü i ñuxma ngëxmagüxü, rü tama namaä inacuëxü ga yema naäne ga noxri Abräuñmaä nüxü yaxuxü ga Tupana. Natürü Tupanaäxü nayaxögüama, rü yemacëx nüxü nacuëxü rü Tupana rü tá aixcüma na yanguxéexü ga yema norü uneta ga namaä nüxü yaxuxü. Rü nataäegü yerü nüxü nacuëxü na tätüttama guxüguma ñoma ga naänewa na nayexmagüeçex, rü yemacëx nüxü nixugüe na to i nachiüñecüäxüümare yixigüxü ga ñoma ga naänewa. ¹⁴ Rü nümagü rü yema oremaä meäma tükü nüxü nacuëxü na tama ñoma ga naäneguxicatama naxñüexü natürü ínanguxéegüäxü i to i nachica i daxügxü i naänewa ngëxmaxü. ¹⁵ Rü nümagü rü yexguma chi nanaxwëxegüga naxcëx na nayoeguxü ga yema naäne ga noxri nawa ne naxñü, rü tåñ chima nüxü naguxcha rü chi naxcëx nayoegu. ¹⁶ Natürü ga nümagü rü nüxü nangüchäñgü i ngëma naäne i mexéchixü i daxüwa ngëxmaxü i Tupanaxütawa. Rü yemacëx nixi ga Tupana ga tama naxñexü na nügü yaxuxü na norü Tupana yïixü. Yerü nüma ga Tupana rü naxcëx nanamexëe ga wüxi ga iäne ya daxügxü i naänewa ngëxmane. ¹⁷⁻¹⁸ Rü Tupana ga noxri rü Abräuñmaä nüxü nixu rü ñanagürü:

“Cune ya Ichaáwa tá cuxü nangëxma i muxüchixüttama i cutaagü”,

ñanagürü. Rü Abráū rü nayaxō na Tupana rü aixcümäxchi tá na yanguxéēxū ga yema namaā inaxunetaxū. Rü yemacèx ga yexguma Tupana nüxü üxgu rü Ichaácex nüxna nacaxgu na naxcèx yamáāxüçèx, rü nüma ga Abráū rü tama nanachuxu. Rü ínamemare na Tupanacèx yamáāxü ga guma nane ga nügümäa wüxicacü. ¹⁹ Yerü nüma ga Abráū rü nayaxō na Tupanaāxü natauxchaxü na wena namaxéēxü i yuexü. Rü yemacèx ga Abráū rü ínamemare na Tupanacèx nanexü yamáāxü yerü nayaxō na Tupana rü wena tá namaxéēxü. Rü aixcümäxchi yemaäctü Abráūçèx nanaxü ga Tupana, yerü woo ñoma marü nayuxlürü nixi ga nane, natürü ga Tupana rü maxlütü nüxna namamu. Rü yema rü wüxi ga törü cuéixerü nixi na ñuxäcü aixcümäa yaxxööxtü ga Abráū. ²⁰ Rü guma Ichaá rü ta Tupanaāxü nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu, rü nayumüxü rü Tupanana naca na nanegü ga Acobu rü Echaúxü nangüxéēxüçèx. Rü yemaäctü nayumüxü yerü aixcümäa nayaxō na Tupana tá yanguxéēxü ga yema nüxna naxcèx naçaxü. ²¹ Rü guma Acobu rü ta Tupanaāxü nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu rü nayuxchaügu, rü norü caxxüümäa nügü inachixéē rü Tupanaxü nicuëxü. Rü nayumüxü rü Tupanana naca na nataagü ga Yúche nanegüxü nangüxéēxüçèx. Rü yemaäctü nayumüxü yerü aixcümäa nayaxō na Tupana tá yanguxéēxü ga yema Abráūmaā inaxunetaxü. ²² Rü guma Yúche rü ta Tupanaāxü nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma nayuxchaügu, rü natanüxügümäa nüxü nixu rü ñanagürü:

“Tataagü rü yixcüra rü tá ínachoxü i nuā Equituanewa na nawa naxixüçèx i ngëma naâne ga Tupana törü oxi ga Abráūmaā nüxü ixuxü. Rü ngëgxuma ngëma naxixgu, rü chanaxwèxe ya chauxchinèxagü rü ta ngëma nanana na ngëxma yatëgxüxüçèx”, ñanagürü. ²³ Rü yemawena rü mucüma ga taunecügü rü nimu ga yema duüxügü ga Equituanewa. Rü yema nachiüâneärü äëxgacü, rü tama nanaxwexe na yexeraäcü yamuëtanüxü, rü yemacèx nanamu na tükü nadëjxüçèx ga guxäma ga buxe ga iyatüxe ga yexwacèx ibuetanüxü. Natürü nanatü rü naë ga guma törü oxi ga Moïché, rü aixcümäa Tupanaāxü tayaxögü. Rü yemacèx ga yexguma noxri nabuxgu ga Moïché, rü tomaëxpüx ga tauemacügü itayacuxgü, yerü nüxü tadaugü na namexéchixü rü tama naxcèx tamüüne ga yema Equituanearü äëxgacüarü ore ga woo na naxunagüxü ga na buxe tükü nadëjxü. ²⁴⁻²⁵ Rü Moïché rü ta Tupanaāxü nayaxō. Rü yemacèx ga yexguma marü nayexgu rü tama nanaxwexe na nügü yaxuxü na Equituanearü äëxgacüxacü ngine na yílxü, yerü naxcèx rü narümemäa na natanüxügü ga Yudiugümäa wüxigu ngúxü yangexü. Rü tama nanaxwexe na tacü ga ñoma ga naâneärü chixexümaä nügü na nataäâxéêxü, yerü nüxü nacuëx rü yema taâe rü paxaâchiruümare nixi. ²⁶ Rü yexgumarüü na daxügxüga naânenäna na yaxxüga Cristu na ngíxü yangexüçèx, rü yexgumarüü ta nixi ga Moïché ga äëxgacüpatana na yaxxü, yerü naxcèx rü narümemäa na natanüxügü ga Yudiugümäa wüxigu ngúxü yangexü. Natürü taxucèxma yema ngüdugu narüxñü, yerü nüxü nacuëx rü tå wüxi i ngunexügu Tupanaxüawa na nayauxäxü i norü natanü. ²⁷⁻²⁸ Rü yema na yaxdööxtüçèx nixi ga Tupanaga naxñüxü ga Moïché. Rü yemacèx ga yexguma Tupana namuxgu ga na naxüäxü ga üpetüchiga, rü nayanguxéê ga yema Tupana namuxü. Rü nüma ga Moïché rü guxüma ga natanüxügü ga Yudiugüxü namu na wüxichigü ga ipatava yamáâxüçèx ga wüxi ga carneruxacü na yemagümäa namaxcüäxüçèx ga naâxpataü. Rü ñanagürü nüxü:

“Ñoma i chütaxügu rü tá Tupana núma Equituanewa nanamu i wüxi i norü orearü ngeruü i daxüçüäx rü tá nanadai ya yima nüxira bucü ya Eqüituanecüäxü name i wüxichigü ya ipatava. Natürü ngëgxuma yima nagümaä penamaxcuxgu i perü iäxpata, rü tăutáma pechiügu naxücu”.

ñanagürü. Rü yemaäctü ga Moïché rü Tupanaga naxñü yerü nüxü nayaxō. Rü yemacèx ga yema orearü ngeruü ga daxüçüäx rü taxuüma ga Yudiugünxü nimëx. Rü yema na yaxdööxtüçèx nixi ga ínaxixüxü ga Equituarü naânenä, rü tama naxcèx namuüxü na guma Equituanearü äëxgacü tá namaä nanuxü. Rü taguma nüxü narüxo ga Tupanawe na naxñüxü, yerü Tupana ya éxügucüarü ngúcháa naxü. ²⁹ Rü yema duüxügü ga Moïchéwe rüxixü rü ta nayaxögü. Rü yemacèx ga yexguma yema Taxtü ga Dauchiüxüwa nangugügu, rü yema dexá rü nügüna nixigachi, rü nipaaneächi, rü yéma nichoü. Natürü yexguma yema Equituanecüäxü ga churaragü ga nawe ngëgxü nawe ichoügu, rü yexma nayiamä, yerü wenaxärü nügüna naxi ga yema dexá. ³⁰ Rü yexguma guma iäne ga Yericüwa nangugügu ga yema duüxügü, rü taxucürüwama nichocu, yerü guxüwama naxäxtapüx. Natürü Tupanaāxü nayaxögü, rü yemacèx Tupanaga naxñü rü 7 ga ngunexü nüxü inichoegüächitanüçüü, yema Tupana namaä nüxü ixuxürü. Natürü yexguma norü 7 ga ngunexüüwa nanguxü, rü nüechama niwëgxütpüx, rü yemaäctü nichocu. ³¹ Natürü yema nge ga Yericüçüäxü ga Raá, rü woo chixri imaxü ga noxrix, natürü yexguma yéma nangugügu ga yema taxre ga Yudiugü ga bexma ngugütaewa yéma ixü, rü ngima iyílxü ga nüxü nangüxéêxü. Rü yemacèx tama yema togü ga Yericüçüäxü ga tama Tupanaga ïnüexürrüü iyu, yerü Tupanaāxü iyaxö. ³² ¿Rü ñuxma rü tacü i togü i duüxügüchigaxü tá pemaä

chixuxū? Rü changechica na pemaā nūxū chixuxūcèx i nachiga ga yema nuxcümağgxū ga äexgacığı ga Yedeū rü Bará rü Chaúchöö rü Yeté rü Dabí rü Chamue, rü guxüma ga nuxcümağgxū ga Tupanaärü orearü uruügü. ³³ Rü yema na yaxögüäxūcèx nixi ga Tupana nūxū rüngüxēexü. Rü yemaäcü to ga nachiüänegüarü äexgacığgxū narüporamaägü, rü meäma norü duüxügümä inacüexü rü aixcüma nanayauxgü ga yema Tupana namaä ixunetaxü. Rü yemacex ga yexguma woo aitanügu yatëxcuchigüägü, rü taxuüma namaä naxüga a aigü yerü Tupana nūxna nadau. ³⁴ Rü yexguma norü uwanügü üxüketüwa yawocuxgu, rü taxuüma nūxū naxüpetü rü tama nixae, yerü Tupanaäxü nayaxögü rü nüma rü nūxna nadau. Rü yexguma togü taramaaä nadaixchaügu, rü Tupana nūxū narüngeküxü na taxuüma nūxū üpetüxücèx. Rü yexguma naturaegu rü norü uwanügü nadaixchaügu, rü Tupana nanoporaexëe. Rü yexguma to ga nachiüäneärü churaragümää nügü nadaixgu, rü yema togü ga churaragüxü narüyexeragü. ³⁵ Rü nayexma ga ngexügü ga yuexacüxü, natürü yema naxäcügü rü wenaxäru inarüdagü yerü Tupanaäxü nayaxögü. Natürü nayexma ga togü ga poraäcü ngüxü ingegüxü yerü norü uwanügü yemaäcü namaä nachopetü na Tupanaxü inatëxgüxücèx. Natürü ga nümagü rü tama Tupanaxü inatëxgü rü yemacex nayue, yerü naxcex rü narümemäa nixi na wena namaxexü rü nayauxgüäxü i ngëma maxü i taguma güxü. ³⁶ Rü nayexma ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga duüxügü nūxü cugüexü, rü yaquaixgüxü, rü cadenamaä yanëxgüxü, rü poxcupataügu nawocuxü. ³⁷ Rü ñuxre ga nümagü rü nutamaä inanamuxüchigü rü yemaäcü nanadai. Rü togü rü nayawäixyegü rü nayue. Rü ñuxre ga togü rü ngüxü nüxü ningexëegü na Tupanaxü inatëxgüxücèx. Rü togü rü taramaaä nanadai. Rü ñuxre ga nümagü rü nu ne nanaximare rü carneruchexmü rü chibuchexmülmämare nixäxchiru. Rü taxuüma nūxü nayexma, rü nanaxäxchäegü yerü norü uwanügü rü chixri namaä nachopetü. ³⁸ Rü ñoma ga naäneçüäx rü naxchi naxaie, natürü Tupana rü nūxü nangechaü. Rü ñoma ga naänewa rü norü uwanügüchaxwa nu ne nanaximare ga taxüema íxäpataxüwa. Rü ngürüanegu nipeñütanümare yerü nangepatagü. ³⁹ Rü guxüma ga yema nuxcümağgxü ga duüxügü woo norü ògagu Tupana namaä na taäexü, natürü taxuüma ga yema duüxügü rü nüxü nadau ga yema mexügü ga Tupana namaä nüxü ixuxü. ⁴⁰ Rü yemaäcü namaä nangupetü ga yema duüxügü, yerü ga Tupana rü tagu narüxinü rü tama nanaxwëxe na nüxüna nüxüca yameñëegüäxü, natürü nanaxwëxe na tamaä wüxi yameñëegüäxü. Rü ñuxma i yixema na yaxögüxü, rü yema nuxcümağgxü ga duüxügürü Tupanaärü duüxügü tixlü, yerü Nane ya Ngechuchu rü guxäcèxma nayu. Rü wüxi i ngunexü rü tá taxcèx nüma naxü na nügüxtawü tüxü nagagüxücèx na ngëma ingëxmagülechaxücèx.

12

Name nixi i Ngechuchucümagu taxü

¹ Rü ñuxma na nüxü icuaxü na ñuxäcü aixcüma Tupanaäxü yaxögüäxü ga guxüma ga yema nuxcümağgxü ga duüxügü, rü ngëma rü wüxi i fóru cuëxruü nüxü na ñuxäcü Tupana naxwëxexü na naxcex imaxexü. Rü ngëmacex i ñuxmax, jrü ngïxä nüxü tarücoe i guxüma i ngëma pecadu i tüxü itüexëexü rü tüxü naguxchaxexü na meä yaxögüxü! jrü ngïxä paxa naxcex tadaugü na meä Tupanacex imaxexü rü guxüguma aixcüma naxüxü i ngëma tüxü nanaxwëxexü! ² Rü name nixi i tanangugü na ñuxäcü namaxexü ga Ngechuchu rü nagu taxü i nacüma. Yerü nüma nixi ga nuxcüma nagu naxinüxü na ñuxäcü fóru ògagu tá tüxü namaxexëexü rü nüma nixi i tüxü nangüxexü na aixcüma meä yaxögüchaxücèx na ngëmaäcü naxüxtawü ingugüxücèx. Rü nüma rü tama nügü nachyxu na curuchawa ngüxü yangexü, rü tama nagu narüxinü ga yema åne na yangexü, natürü nataäexüchi yerü nüxü nacuëx na yemawena rü tá muxüma i duüxügü nayauxgüäxü i maxü i taguma güxü. Rü ñuxma rü Tupanaärü tügüneçüwawa narüto na ngëma guxäärü äexgacü yïixücèx. ³ Rü name nixi i penangugü rü nagu perüxiüna na ñuxäcü ga Ngechuchu rü yaxna namaä naxinüxü ga yema ngüxü ga nüxü yangexëegüäxü ga yema duüxügü ga pecaduäxgüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yemaäcü yema ngüxüma yaxna naxinü na pema rü tama nüxü perüchauxücèx rü tama nüxü perüxoexücèx na nüxü peyaxögüxü. ⁴ Rü ñuxma i pema na peyaxögüxü, rü ngüxü pingegü erü pecaduxü perüxo. Natürü taxüema ga petanüwa rü yemace Cristuruü rü tama nüxü. ⁵ Rü name nixi i nüxna pecuëxächie i norü ore ya Tupana i namaä pexü yaxucuxëegüxü i ñuxma na naxäcügü pixigüxü. Erü ngëma norü ore i ümatüxüwa rü ñianagrü:

"Pa Chaunex, jtaxü i nüxü cuxoxü i ngëxguma cuxü icharüwëxächixëegü! jrü taxü i cuyarımaxächixü i ngëxguma cuxü chaxucuxëegü! ⁶ Erü nüma ya Cori ya Tupana rü tüxü inayarüwëxächixëe ya yíxema tüxü nangechaüxü. Rü tüxna nanaquaixca ya yíxema naxäcüxü tüxü nayaxüxe, na ngëmaäcü tüxü nangüxexücèx na ñuxäcü nanaxwëxexü na naxcex tamaxexü",

ñanagürü. ⁷Rü ngēmacèx i pemax, rü name nixī na yaxna namaā pexīnūexū i ngēxguma Tupana pexna naçuaixcagu. Erü ngēxguma ngēmaācū pemaā yixīgu, rü pexū nüxū nacuēxēe na aixcūma naxācügū pixigüxū. Erü guxūma i papá rü inayanawēxāchixēe i ngēma aixcūma naxācügū ixigüxū. ⁸Natürü ngēxguma chi Tupana tama pexū iyaruwēxāchixēe, naxācügüxū iyawanawēxāchixēexürrü, rü ngēmawa tā nüxū pecuēx na tama aixcūma naxācügū pixigüxū, rü ngenatüxū pixigüxū. ⁹Rü wüxicigü i yixema ga yexguma ibuegu, rü tanatügū rü tükü taxucuxēgü, rü yixema rü tūmaga taxīnūe rü tükü tangechaügū. Rü ngēmacèx i ñuxma rü yexeraācū tanaxwēxe na naga ixñüexū ya Tanatü ya daxügucu na ngēmaācū nayaxuxürcē i maxü i taguma gúxü. ¹⁰Rü tanatügū rü wüxi i paxaāchicēxmare tükü taxucuxēgü na túma tanaxwēxegüxürcē i maxü. Natürü ya Tupana rü aixcūma törü mexücēx nixī i tükü iyawanawēxāchixēxū na naxrüü ixüünegüxürcē. ¹¹Rü aixcūma tama tataaēgū i ngēxguma Tupana tükü iyaruwēxāchixēgū, erü tükü nangux. Natürü ngēmawena i ngēxguma naga ixñüegū rü yanguxēe i ngēma tamaā nüxū yaxuxü, rü aixcūma tataaēgū.

Naxācüma na tama Tupanaga ixñüexū

¹²Rü ngēmacèx i ñuxma na ngúxü pingegüxü rü pipaexü na Tupanawe perüxixü, rü name nixī i pegü peporaexēēma na noxrirüttama meā peyaxōgxürcē. ¹³Rü name nixī i naxcēx pedaugü na Tupana pexü naxwēxexürcēma aixcūma meā pemaxēxü, na yixema ñuxma tama meā yaxogüxe rü meā tayaxōgxürcē. ¹⁴Irü naxcēx pedeüx na guxü i duüxürgümaā pemecümaxü! Rü ngēxgumarüü ta name nixī i naxcēx pedau na Tupanapēxewa naxüünexü i perü maxü. Erü yixema tama Tupanapēxewa üñnexē rü tātítama törü Corixü tadaa. ¹⁵Irü pegüna pedaugü na taxuéma nüxū oxürcē i ngēma ngüxēe i Tupana tükü nangechaüäcüma tükna äxü! Erü tama tanaxwēxe na texé petanüwa Cristuchi aixü rü ngēmaācū togüxü chixexümaā taxucuxēxü na Cristuna tixügachixürcē. ¹⁶Rü tama name i texé i petanüwa rü naï i ngemaa na itapexü. Rü tama name na texé túmaārü ngēmaxürcē Tupanaxü na oxü. Rü yemaācū nanaxü ga guma nuxcūmaäcü ga Acobueneä ga Echaú. Yerü yexguma nataiyagu rü wüxi ga ónacēx nüxū naxo ga guxüma ga yema nüxna üxü ga nanatü chi nüxna äxü. ¹⁷Rü pema nüxü pecuēx rü yemawena ga yexguma nayauxchaüäga yema noxri nüxna üxü, rü marü taxucürüwana nanayaxu, yerü marü naëneé ga rübumaäcüna tanaxä ga nanatü. Rü nüma ga Echaú rü woo poraäcū naxaxu, natürü marü taxucürüwana ñuxäcü nanayaxu. Rü ngēmawa nüxü tacuēx na ñuxäcü naxäcümaxü na törü ngēmaxürcē Tupanaxü ixoxü. ¹⁸⁻²¹Rü nuxcūma ga törü oxigü ga Moichéwe rüxixü, rü nüxü naxinüe ga Tupanaga ga yexguma nüxü yangaicagüga guma mëxpüne ga Chinaigü äegane. Rü nüxü nadaugü ga na yaurauxü ga guma mëxpüne rü poraäcū naxäcümaxü rü poraäcū buanecü ixüxü rü yabëixbëxanexü rü yaduruanexü. Rü poraäcū namuüe ga yema duüxügü, yerü nüxü naxinüe ga wüxi ga corneta ga tagane rü Tupana ga tagaäcü yéma ñiacü:

“Ngēxguma chi wüxi i petanüwa daa mëxpünewa üxgu irü noxtacüma nutamaā tükü ipemuxüchiäcüma tükü pimá! Rü woo wüxi i pexüna yixīgu irü ngēxgumarüü ta ípenamuxüchiäcüma peyamá!”

ñanagürü. Rü yexguma yadeeax gu Tupana, rü poraäcū namuüe ga yema duüxügü. Rü norü muümaā Tupanaxü nacéexügü na iyachaxächixürcē ga namaā na yadexaxü. Rü yema na poraäcū naxäcümaxüchixü ga yema nüxü nadaugüxü, rü yemacèx nixī ga nümatama ga Moiché ga ñaxü:

“Chorü muümaā chidüryux i ñuxmax”,

ñaxü. Rü yemaäcū nixī ga namaā nangupetüxü ga yema duüxügü ga Moichémaā nayauxgüxü ga yema nüxirätxü ga Tupanaärü mugü. Natürü i pemax, Pa Chaueneégü, rü tama yemaäcū pexü naxüpetü ga yexguma penayauxgüga Tupanaärü ore i ngexwacaxüxü i Cristuchiga ixixü. ²²Rü ñuxma i pemax rü taxucēxma pemuüe, yerü ga Cristu rü taxcēx nayu na Tupana ya guxüguma maxücxürtawa tükü nagagüxürcē, na guxüguma norü ñäne ya daxügune ya Yerucheréüga äeganewa ingéxmagüxürcē. Rü ngēma tā tangutaquēxegü namaā i ngēma muxüchixüma i norü orearü ngeruügü i daxücxüxü na wüxiu namaā Tupanaxü icuexüügxürcē. ²³Rü ñuxma i pemax, rü marü natanüxügü pixigü i guxüma i ngēma togü i duüxügü i Tupanaärü poperawa ngoxéagüxü. Rü marü naxcēx pexi ya Tupana ya yima guxänatáma cacü. Rü marü natanüwaama pexügü i guxüma ga yema duüxügü ga mecümagüxü ga yuexü ga Tupana imexéegüxü. ²⁴Rü marü naxcēx pexi ya Ngechuchu ga taxcēx yucü na tükü namazxēexürcē, ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü tamaā nüxü ixuxürü. Rü nagümaā pexü iyanaxoxēe ga perü chixexügü na aixcūma Tupanapēxewa pimevärcē. Rü yexguma nüxcümaxücü ga Abégü inabaxée ga naëneé rü Tupana rü poxcu naxuegu. Natürü yexguma Cristugü ibaxgu rü Tupana rü duüxügumaā nanaxuegu i maxü i taguma gúxü. ²⁵Rü ngēmacèx name nixī i pexuäegü na tama nüxü pexoexürcē ya yima Tupana ya ñuxma tamaā idexacü. Rü dütax yema nuxcümaägüxü ga törü oxigü ga Moichéwe rüxixü rü taxucürüwa Tupanachaxwa nibuxmü

na tama napoxcueāxūcèx ga yexguma Tupanaxü naxoegu rü tama naga naxinüēgu ga yexguma Moīchewa Tupana yaxucuxēggü. Rü yema na taxucürüwa Tupanachaxwa yabuxmükü ga nümagü, rü yexeraäcü tükü naguxcha i yixema na naxchaxwa ibuxmükü ega tama naga ixinüēgu i ñuxma na Cristuwa tükü yaxucuxēggü i nüma ya Tupana i daxügüxü i naânewa ngëxmacü.²⁶ Rü yexguma Moīchewa naxixgu ga törü oxigü, rü Tupana rü nagamaä nayaduruxanexëe. Natürü i ñuxma rü ñanagürü:

“Wena táxaru chayaduruxanexëe. Natürü ngëxguma ngëmaäcü chanaxüxgu rü täätämä ñoma i naânexica chiduruxëe, natürü üëcxü rü woramacurigü rü éxtagü rü tá ta chayaduruxgüxëe”,

ñanagürü.²⁷ Rü yema na:

“Wena táxaru chayaduruxanexëe”, ñaxü, rü ngëmawa nüxü tacuëx rü guxüma ga yema naxüxü i tama guxügucëx ixixü, rü Tupana tá inayanaxoxëe na ngëma guxügucëx ixixüxicatama na iyaxügxülcëx.²⁸ Rü ngëma na törü aëxgacü na yüixü ya Tupana, rü guxügucëx nixi, rü tagutáma inayarüxo na noxrü ixigüxü. Rü ngëmaäcëx name nixi na Tupanana moxë ixägüxü, rü nüxü ingechaügüäcüma rü nüxü imuüteäcüma nüxü icuëxüügüxü, ngëma nüma nanaxwëxexülrü.²⁹ Erü törü Tupana, rü ñoma wüxi ya üxürüü aixcüma inayanaxoxëe i guxüma i törü chixexü.

13

Ñuxäcü Tupanaxü tataäexëe

¹ Rü ñuxma rü tama name na nüxü perüçhauexü na wüxichigü pegü pengechaügüxü ñoma peeneëxü pengechaüxülrü. ² Tama name na nüxü ipeyerüngümaëxü na meäma penayaxuxü i ngëma duüxügü i pepatawa ngugüxü. Erü nüxü tacuëx rü nümaxü ga yemaäcü naxügüxü rü ñuxguacü rü tama nüxü nacuääcüma bexma Tupanaärtü orearü ngeruügü i daxüçüäxü meä nayauxgü.³ Rü name nixi i nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i pocxueü, ñoma pema rü ta naxrü pepoxcueülrü. Rü ngëxgumarüü ta name nixi nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i togü ngüxü nüxü ingexëegüxü, erü ngürüächi tá ta ngëmaäcü pexü nangupetü.⁴ Rü ngëma yatügü i ämaxü rü name nixi i meä naxmëxmaä namaxë rü tükü nangechaügü. Rü ngëxgumarüü ta i ngexügü, rü name nixi i meä natemaä namaxë rü nüxü nangechaügü. Erü Tupana rü aixcüma tá nüxna naca rü tá nanapoxue i ngëma duüxügü i naï i ngemaä rü éxna naï ya yatümaä ipexü. Rü ngëxgumarüü ta tükü napoxue ya guxäma ya yixema ngemäxäcüma rü ngeteäcüma tükümaä maxëmarexe.⁵ Rü tama name na díeruguama perüxüñüexü. Rü name nixi i namaä petaäegü i ngëma marü pexü ngëmaxü. Yerü Tupana rü ñanagürü:

“Tagutáma cuxna chixü, rü tagutáma cuxü íchatëx”,

ñanagürü.⁶ Rü ñuxma na nüxü icuåxü na ngëmaäcü tamaä inaxäüxü, rü ngëmacëx tama taxäne na ñagüxü:

“Nüma ya Cori nixi ya choxü rüngüxëeçü. Rü ngëmacëx taxucëxma chamuü. Erü taxucürüwama texé tacü rü chixexü chomaä taxü”,

ñagüxü.⁷ Rü name nixi i nüxna pecuëxächie ga yema perü dauruügü ga noxri pemaä icuåxü rü pemaä nüxü ixugüxü ga Tupanaärtü ore. Rü name nixi i nagu perüxüñüe ga na ñuxäcü meä namaxëxü pepexewü rü ñuxäcü meä yaxögüäcüma nayuexü. Rü name nixi ga nüma yaxögüäxülrü meä peyaxögü i pemax.⁸ Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu rü guxüguma nayanguxëe i ngëma tamäa nüxü yaxuxü. Rü nuxcüma rü nayanguxëe ga norü ore, rü ñuxma rü ta nayanguxëe. Rü guxügutáma ngëmaäcü nixi. Rü ngëmacëx tanaxwëxe na aixcüma nüxü yaxögüxü.⁹ Rü tama name i peyaxögü i ngëma ngüxëëtaegü i tama toma pexü namaä tangüxëexü i tama Tupanaärtü ixigüxü. Rü nuxcüma rü nagu taxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tükü nachuxuxü na tacü ixüxü rü tacü ingöxü. Natürü yema mugü rü taguma tükü naporaexëe ga na Tupanacëx imaxëxü. Rü ngëmacëx tanaxwëxe na Tupana ya tükü ngechaücüma nayaxuxü i törü pora na aixcüma naxcëx imaxëxüçëx.¹⁰ Rü ngëma duüxügü i Moïchearü mugüga ixü, rü Tupanacëx naxüna nadai na tama napoxcueäxüçëx naxcëx i norü pecadu. Natürü tama nüxü nayaxögü ya Cristu ga törü pecaducëx yucü. Rü ngëmacëx taxucürüwama taxrüü nanayauxgü i ngëma ngüxëe i Cristu nüxna uaxüxü.¹¹ Rü ngëma duüxügüarü paigüarü aëxgacü, rü tupaucawa nanange ya nagü i naxünagü na Tupanana naxhäxüçëx na tama Tupana napoxcueüçëx i ngëma duüxügü. Natürü naxünegü i ngëma naxünagü, rü lâneärü İxpenawa nayanagugü.¹² Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü lâneärü İxpenawa ngüxü ninge rü nayu na nagümaätama Tupanacëx yaxüünegüxëäxüçëx i duüxügü.¹³ Rü ngëmacëx i yixema, rü name nixi i nüxna tixigachi i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü, rü name nixi i Ngechuchucëx taxü. Rü woo duüxügü tükü cugüegu, yema Ngechuchuxü na nacugüexülrü, rü name nixi i naxrüü yaxna namaä taxinüe.¹⁴ Erü yixema na yaxögüxü, rü täätämä ñoma i naâne i

paxa tá gúxüwa tangëxmagüeche. Erü daxüguxü i nañnewa tükü nangëxma i tachica. Rü ngema tá nixi i ingugüxü na guxügutáma Tupanamaä ingëxmagüechaxüçex. ¹⁵ Rü ngëmacë tanaxwëxe i Ngechuchu ya Cristuégagu guxüguma Tupanaxü ticuëxüügü. Rü ngëma na taëxmaä nüxü icuëxüügüxü, rü ngëma nixi i ãmare i mexü i nüxna ixäxü. ¹⁶ ¡Rü tâxü i nüxü ipeyarüngümaëxü na togüxü perüngüxëëxü rü namaä pengauxü i perü ngëmaxügü! Erü ngëma nixi i ãmare i Tupanana pexaxü i aixcüma namaä nataäexü. ¹⁷ ¡Rü naga pexñüë i ngëma perü dauruügü i pemaä icuëgxü, rü penaxüx i ngëma pemaä nüxü yaxuxü! Erü nümagü rü Tupanapéxewa pexna nadaugü na meä pemaxëülcëx erü nüxü nacuëgxü na Tupana tá nüxna caxü i nachiga na ñuxäcü pexna nadaugüxü. Rü name nixi i meä namaä pemaxë i ngëma perü dauruügü na wüxi i taäe na yülxdcëx i ngëma norü puracü rü tama wüxi i norü guxchaxü na yülxdcëx. Erü ngëxguma chi wüxi i norü guxchaxü yixü i ngëma norü puracü na pexna nadauxü, rü pema rü chi taxüüma i mexü nawa peyaxu i ngëma norü puracü. ¹⁸ Rü name i toxçëx peyumüxegü. Erü toõewa nüxü tacuëx na aixcüma meä tayanguxëëxü i ngëma puracü i Tupana toxna äxü rü tanaxwëxe na guxüguma ngëmaäcü tanaxüü. ¹⁹ Rü ngëma guxüüärü yexera pexna naxcëx chaçaxü nixi na peyumüxegüxü na Tupana paxa pexçex choxü taeguxëëxüçex.

Yema duüxügüxü narümxökë rü naxcëx ínaca na Tupana nüxü rüngüxëëxü

²⁰⁻²¹ Rü ñüxma chanaxwëxe i poraäcü pexü narüngüxëë ya Tupana ya törü taäexëëruü rü törü ngüxmëëxëëruü ixici. Rü nüma nixi ga yuwa ínadaxëëäxü ga törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya guxüüma i yaxögüxüärü dauruü ya guxäärü yexera ixici. Rü ñüxma na curuchagu taxcëx nabaäxü ga guma nagü ga tükü nüxü cuëxëëcü na ñuxäcü guxüguma tükü nangechaüxü ya Tupana, rü chanaxwëxe na nüma ya Tupana pexü yamexëëgüxü rü pexü nangüxëëxü na aixcüma güxüma i perü maxüwa pimexülcëx. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwëxe na Ngechuchu ya Cristuwa tükü nangüxëëxüçex ya Tupana na nüma nanaxwëxexüäcüma ixigüxüçex. Rü ñüxma tanaxwëxe i guxüguma yima Cristuxü ticuëxüügü. Rü ngëmaäcü yi. ²² Pa Chaueneëgük, pexü chaceëxü na yaxna namaä pexñüëxü i ñaa noxretama i ore i pexü namaä chataäexëëxü rü pexü namaä chaxucüxëxü. ²³ Rü chanaxwëxe na nüxü pecuåxü rü taeneë ya Timutéu rü marü ínanguxuchi ga na napoxcuxü. Rü ngëgxuma paxa nuä chauxütawa nanguxgu, rü tá ngëma petanüwa chanaga i ngëgxuma pexü ichayadëuxgu. ²⁴ ¡Rü nüxü perümxegü i guxüüma i ngëma perü dauruügü i pemaä icuåxü! ¡Rü ngëgxumarüü ta nüxü perümxegü i guxüüma i togü i taeneëgü i yaxögüxü! Rü taeneëgük i Itariaanewa ngëxmagüxü rü ta pexü narümxögü. ²⁵ ¡Rü Tupana poraäcü pexü rüngüxëëxü i guxäma i pemax! Rü ngëmaäcü yi.

Rü nuäma pexna.

TUPANAARÜ ORE GA CHAÜTIÁGU ÜMATÜXÜ

Chaütiágu nüxü narümöxë ga natanüxügü ga Yudíugü ga yaxögüxü

¹ Pa Chautanüxügü i Yudíugü i Ngechuchuaxü Yaxögüxü i Guxü i Naänewa Ngëxmagüxü, choma i Chaütiágu pexü charümöxë. Rü choma nixi i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü chapuracüxü.

Ngëma cuëx aixcüma Tupanawa ne üxüchiga

² Pa Chaueneégü i Yaxögüxü, name nixi na petaäegüxü i ngëxguma nagúxüraüxü i guxchaxügü pexcex ínguxgu. ³ Erü pema nüxü pecuëx rü ngëxguma meä peyaxögülamagu ega woo taçü rü guxchaxü pexü üpetügü rü wüxi i mexü nixi i ngëma. Erü ngëmaäcü nixi ya Tupana i pexü naporaexéëxü na yexeraäcü meä nüxü peyaxögüxülcex. ⁴ Rü name nixi na peporaexü na aixcüma Tupanapéxewa pimevälcex, rü naxcèxicatama pemaxëxülcex, rü taxuwama nachixexülcex i perü maxü. ⁵ Ngëxguma chi wüxië i petanüwa tama meä nüxü cuëxgu na tacü tükü nanaxwèxexü ya Tupana, rü name nixi i nüxna naxcèx taca i cuëx, rü nüma tá guxüma i norü ngúchaümaa tükna nanaxä. Erü Tupana meäma guxü i duüxügüna nanaxä i cuëx, rü tama nayanuxü, rü taxúexüma nanga. ⁶ Natüru ngëxguma naxcèx ítacagü rü tanaxwèxe na aixcüma tayaxöyü rü tá na tanayaxuxü i ngëma naxcèx ítacaxü. Rü tama name na nagu tarüxñüxü rü tåutáma tanayaxuxü. Erü yíxema tama meä yaxöxë, rü ñoma taxtüärü yuape i buanecümaa guxüwama quexürü tixi i tümaärü maxüwa. ⁷⁻⁸ Rü yíxema duüxü ya nüxma meä yaxöxë rü moxü rü tama meä yaxöxë, rü taxucürüwama nagu tarüxñü na tacü Tupanaxütawa tayaxuxü. Erü yíxema duüxü ya ngëmaäcü yaxöxë, rü tümaärü maxüwa rü tama aixcüma wüxitugama tarüxñü. ⁹ Rü yíxema yaxöxë ya tama muärü dïeruäxë, rü name nixi i tataäe erü Tupanaxäcü tixi rü tümaämä nataäe. ¹⁰ Rü yíxema yaxöxë ya muärü dïeruäxë rü name nixi i tataäeäma ega woo wüxi i ngunexü tükü natauxgu i tümaärü dïerü. Erü ngëma dïeruäxü i duüxügü, rü ñoma putürachacurü tama natai. ¹¹ Rü ngëxguma nangunagügi ya üëxcü rü poraäcü nanguxetügü, rü narüñexë i ngëma putüra rü narüngü i nachacu, rü ngëxma nagux na namexü. Rü ngëxgumarüü tá ta nayu i ngëma dïeruäxüchixü rü ngëxma tá nayarüxo i norü guxüma.

Tupana tükü naxü, natüru tama chixexügü tükü nanguxéëxülcex

¹² Rü nataäe ya yima yatü ya meäma yaxöömacü i ngëxguma Tupana nüxü üxgu. Erü ngëxguma ngëmaäcü yaxna namaä naxinüämagu, rü Tupana tá namaä nataäe rü tá nüxna nanaxä i norü ämare i mexü i taguma gúxü. Rü ngëma nixi i ämare i Tupana tümaämä ixunetaxü ya yíxema nüxü ngechaügüe. ¹³ Natüru ngëxguma texé ïnü i chixexü tümacëx ínguxgu na chixexü taxülcex rü tama name i nagu narüxñü na Tupana tümaäewa ínanguxéëxü i ngëma ïnü i chixexü. Erü ya Tupana rü taguma naäewa nangu na chixexü naxüxü, rü ngexgumarüü ta taguma chixexü i ïnü texeäewa nanguxéëna chixexü taxülcex. ¹⁴ Natüru ngëma chixexü i tümatama nagu tarüxñüxü nixi i chixexügü tükü nguxéëxü. ¹⁵ Rü ngëma chixexü i tümatama nagu tarüxñüxü nixi i tükü pecaduäxéëxü. Rü ngëma pecadugagu tá nixi i düxwa itayarütaxuxü. ¹⁶ Pa Chaueneégü ya Pexü Changechaügüxex, tama name i pegüytama pewomüxéëgü. ¹⁷ Erü guxüma i ngëma aixcüma mexü i tükü ngëxmaxü, rü naxürtawa ne naxü ya Tupana ya daxügucü ga naxüci ga üëxcü rü tauemacü rü woramacirigü rü éxtagü. Rü nüma rü guxüguma nanaxëjxügumaraxü rü taguma naxüchicü. ¹⁸ Rü nüma nixi ga tükna naxäähü ga norü ore i aixcüma ixixü na ngëmaäcü tükü nangëxmaxülcex i maxü i taguma gúxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü nanaxwèxe na yixira nüxü na yaxögüxü, rü yixcama i togü.

Nüxäcü aixcüma Tupanaäxü tayaxö

¹⁹ Pa Chaueneégü ya Pexü Changechaügüxex, rü ngëxguma texé pemaä nüxü ixuxgu i Tupanaäärü ore, rü name nixi i meä iperüxñüü. Rü tama name i tükü pechoxügagü. ²⁰ Erü ngëxguma nanuxgu i wüxi i duüxü, rü tama Tupanaäärü ngúchaü naxü. ²¹ Rü ngëmacex name nixi i nüxü perüxoe i guxüma i ngëma chixexügü i guxüwama ngëxmagüxü. ^jRü meä penayaxu i ngëma ore i Tupana pexna äxü! Erü ngëmawa pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²² Rü tama name i iperüxñüümare i ngëma ore, natüru name nixi i penaxü i ngëma pemaä nüxü yaxuxü. Erü ngëxguma iperüxñüümaregu rü tama penaxüggu, rü pegüytama pewomüxéëgumare. ²³ Erü yíxema irüxñüümarexü i Tupanaäärü ore natüru tama naxüxe i ngëma nüxü yaxuxü, rü wüxi i yatü i daucüwa nügü dauchametüxürrü tixi. ²⁴ Erü nügü nadauchametü, natüru ngëxguma yaxügachigu rü marü nüxü inayarüngüma na nañuxchametüraüxü i noxrix. ²⁵ Natüru yíxema guxüguma meä nüxü daumatüxe rü naga ïnuxü i ngëma ore i aixcüma ixixü i pecaduwa tükü ínguxuchixéëxü, rü Tupana rü tá

aixcüma guxüwama tükü narüngüxéé. Erü tama ngëma orexü taxinümare, natürü tanaxü i ngëma tümamaä nüxü yaxuxü. ²⁶ Rü ngëgxuma chi wüxi nagu rüxñügu na meäma Tupanaxü tacuáxü natürü tama nüxna tadexxu ya túmaärü conü i túmaärü orewa, rü tügütama tawomüxéé, rü tama aixcüma Tupanaäxü tayaxö. ²⁷ Natürü ngëma nacüma i Tanatü ya Tupanapéxewa aixcüma üünexü, rü ngëma nixi na nüxü tarüngüxéexü i tacutagü rü yutegüxü rü tügütama tadauxü na tama fioma i naäneärü chixexügu taxücxuxü.

2

Name nixi i guxü i duüxügüxü tangechaü

¹ Pa Chaueneëgü, pema rü nüxü peyaxögü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya mexëchicü. Rü ngëmacex tama name na chixriäcü penayaxuxü i fiuxre i duüxügü rü meä penayaxuxü i togü. ² Rü ngëgxuma chi perü ngutaquëxegu naxücxug i wüxi i yatü i uirumaä aneraäxü rü mexchiruxü, rü ngëgxumarüü chi ta ngëxma naxücxug i wüxi i yatü i ngearü díerüäxü rü wexachiruxü, rü name nixi i guxüxüma wüxi meä peyaxu. ³ Natürü tama name ega meä penayauxgu i ngëma mexchiruxü rü:

“¡Nuñ mexü i naxmèwéxwae rüto!” fiagegüxü nüxü, natürü ngëma wexachiruxü rü: “¡Cuma rü ngëxmatama nachi, rü éxna yea fiatüanewa rüto!” fiagegüxü nüxü. ⁴ Rü ngëgxuma tama wüxi meä penayauxgu i ngëma taxre, rü pewatama nangox na tama aixcüma guxäxü pengechaügüxü rü chixexü i duüxügü pixigüxü ega ngëmaäcü chixri penayauxgu i duüxügü. ⁵ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ¡perüxñüü i fiää ore! Tupana tükü nade ya yíxema ngearü díerüäxgüxü i fioma i naänewa na meä nüxü tayaxögüxüçex. Erü nanaxwexe i tanayauxgu i ngëma maxü i taguma guxü i tümamaä inaxunetaxü ya yíxema nüxü ngechaügüxü. ⁶ Natürü pema rü chixri penayauxu i ngëma duüxügü i ngearü díerüäxgüxü rü meä penayauxu i ngëma duüxügü i díerüäxgüxü. ¿Taux éxna ngëma díerüäxgüxü yíxü i ngëma chixri pemaaä maxëxü rü äexgacügüxüawa pexü iyaxuaxügüxü? ⁷ Rü ngëma díerüäxgüxü nixi i chixexü namaä ixugüexü ya Cristu ya perü Cori ya mexëchicü. ⁸ Tupanaäärü orewa nangëxma i norü mu i guxü i mugüärü yexeraxü i fiaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü ngëma na cugütama cungechaüxürrüü!”
füaxü. Rü ngëgxuma aixcüma naga pexñüügu i ngëma mu, rü mexü nixi i pexüxü. ⁹ Natürü ngëgxuma meä penayauxgu i wüxi i yatü i mexchiruxü rü chixri penayauxgu i ngëma wexachiruxü, rü pecadu pexü. Rü Tupanapéxewa pechixexügu erü tama naga pexñüü i ngëma pexü namuxü. ¹⁰ Erü ngëgxuma chi texé naga finügi i guxüma i Tupanaäärü mugü natürü chi wüxiwatama itatüxgu na tama naga taxinüxü, rü chi fioma guxüma i Tupanaäärü mugüga tama taxinüxürrüü tachixexügu. ¹¹ Erü nümatama ya Tupana ga fiacü:

“¡Täütáma naí i nge i åtecümaä cungëäe!” fiacü,
rü fiagürrü ta:

“¡Täütáma cumáeta!”
fiagürrü. Rü ngëgxuma chi tama naí i nge i åtecümaä cungeäexgu, natürü cumäetagü, rü tama aixcüma meä naga cuxinü i ngëma Tupana tükü muxü. ¹² Rü ngëmacex name nixi na meä pidexagüxü rü meä pemaxëxü. Erü Tupana tá pexna naca i perü maxüchiga ngoxi Cristu pexü muxüäcüma pemaxë rü éxna tama. Rü ngëma Cristu tükü muxü nixi na yigü ingechaügüxü. ¹³ Erü guxüma ya yíxema tama tümamüçügü tükü ngechaütümüügüxü, rü Tupana rü täütáma nüxü tangechaütümüügüäcüma tükü naca i túmaärü maxüchiga. Natürü yíxema tümamüçügü tükü ngechaütümüügüxü, rü täütáma tamuüde i ngëgxuma Tupana tükü caxgu, erü nüxü tangechaütümüügüäcüma tá tükü naca.

Ega aixcüma yaxögü, rü tanaxwexe i mexü taxügü rü nüxü tarüngüxéé i togü

¹⁴ Pa Chaueneëgü, ¿Tacüwa namexü ego wüxi:

“Choma rü Tupanaäxü chayaxö”, fiagü, natürü tama mexü taxügü? ¿Pexex rü Tupana tá tükü maxëxü ego ngëmaäcü tayaxögxux? ¹⁵⁻¹⁶ Rü ngëgxuma chi wüxi i taeneë rü éxna taeyex i yaxöxü rü nangexchirugu rü nangewemügi, rü chi wüxi i pema rü fiagegügi:

“¡Mexü cuxü üpetü, rü icuxcuchi na tama cuxü nadeyuxüçex, rü meä nachibü!” fiagegü, rü ¿tacüwa name i ngëma ega tama nüxna penaxäxgu i ngëma nüxü taxuxü? ¹⁷ Rü ngëgxuma yaxömaregu natürü tama mexü ixüxgu, rü tama togüxü rüngüxéegü, rü ¿tacüwa namexü i ngëmaäcü na yaxöxü? ¹⁸ Erü ngëgxuma cuyaxömaregu natürü tama mexü cuxüxgu, rü ngürrüächi tá wüxi fiatarügi cuxü:

“Cuma rü cuyaxömare natürü taxuxüma i mexü cuxü Natürü choma rü chayxö rü naëtiu mexü chaxü. ¿Rü fiuxäcü tá nüxü chacuáxü na cuyaxöxü ego tama mexü cuxüxgu? Natürü choma rü chorü ü i mexüäma tá cuxü chanawë na aixcüma chayaxöxü”, fiatarügi tá cuxü.

¹⁹ Cuma cuyaxö na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tupana. Marü name. Natürü ngoxogü rü ta ngëmaäcü nayaxögü, rü poraäcü niduxrüxe erü Tupanaxü namuüe. ²⁰ Pa Yatü ya

tama Meā Nagu Rüxñüçü, cuma rü tama nüxü cuçuèx i ngëgxuma cuyaxõmaregu rü tama mexü çuxüxgu, rü taxuwama name i ngëmaäcü na cuyaxõxü. ²¹ Tupana nüxü ixuxgu rü nuxcümätcü ga törü oxi ga Abráü rü wüxi ga yatü ga meçü nixi. Yerü mexü naxü rü Tupanaga naxñü ga yexguma namaä nüxü yaxuxgu na naxcèx yamáäxüçèx ga nane ga Ichaá. ²² Rü ngëmawa nüxü tacuèx rü tama nayaxõmare ga Abráü, natürü mexü naxü ta. Rü yema naxxüñwa tükü nüxü nacuèxē na aixcüma Tupanaäxü yaxõxü. ²³ Rü yemaäcü ningü ga yema ore ga ümatüxü ga ñaxü:

"Abráü rü Tupanaäxü nayaxö rü yemacèx Tupana nüxü nixu na meçü yïixü yerü nüxü nayaxö. Rü nüxü nixu ta na namücü yïixü ga Abráü".

24 Rü ngëmawa nüxü tadau na Tupana namaä taäexü ya yima yatü ya mexü ücü rü tama yaxõmarecü. ²⁵ Rü yemaäcü ta ngîmaä nangupetü ga nuxcüma ga Raá. Rü Tupana ngîmaä nataäe yerü mexü ixü ga yexguma meä nayauxâgu ga ngîpatalawa ga yema orearü ngeruügû ga Yudiügû. Rü ngîgagu namaxê ga yema orearü ngeruügû yerü to ga namagu iyamugû ga yexguma norü uwanügû nadaiçchaügû. Rü woo ga ngîma rü chixri na namaxñü ga noxrix, natürü mexü ixü yerü iyaxö, rü yemacèx Tupana ngîmaä nataäe. ²⁶ Rü wüxi i naxñüne rü taxuwama name rü nayumare ega natauxguma i naäe. Rü ngëgxumarüü ta nixü na taxuwama namexü na yaxõmarexü ega taxuüma i mexü ixügxug.

3

Törü contüchiga

¹ Pa Chaueneëgûx, tama name i muxëma i pema rü nguxëëtaexügû pegü pixïgüxëëchaü. Erü pema nüxü pecuèx na yixema i nguxëëtaexügû na ixïgxü, rü guxü i duüxülgüarü yexera tá tüküna naca ya Tupana törü maxüchiga rü törü puracüchiga. ² Guxâma i yixema rü muëxpüxcüna chixexü taxü. Yima yatü ya taguma chixexüñü ixucü rü aixcüma meçü nixi, erü nüxü nacuèx na ñuñxäcü guxüwama nüguna nadauxü na tama chixexü naxxüñcèx. ³ Rü ngëma na taga naxñüñcèx i wüxi i cowaru, rü tanaxwèxe na naxütüñxünâguñü na ngëmaäcü yixema inaxwëxexüñcüma meä iyaxñüñcèx. ⁴ Dücke nagu perüxinüe ya wapurugü ya buanecüar poramaä ixüñdne! Rü woo nitaxüchi rü buanecü ya taxüchicümaä inicuegû, natürü íracü ya quiyamaä nanatoxchinü i norü toxpëxeruü, rü ngextâ nüma ïanaxwëxexüñwa nanaxñüñe. ⁵⁻⁶ Rü ngëgxumarüü ta nixü ya törü conü rü woo na naxírachiréxü, natürü namuxüchi i norü ore. Rü wüxitama i üxüarü yauraxü i íraxüñwa inaxügû na yaxaxü i taxüma i naâne. Rü törü conü rü ñoma Wüxi ya üxürüü nixü. Rü taxünewa rü wüxi i taxü i chixexü nixü ya yima törü conü erü nanachixexë i guxüma i törü maxü. Rü ngëma Tupana ngoxogüxü ipoxcuezügune ya üxüemawane naxü i ngëma chixexü i namaä yadexaxü ya törü conü. Rü ngëma chixexüñmaä nanachixexë i guxüma i törü maxü. ⁷ Duüxügû rü nüxü nacuèx na iyapuxëëñxü rü nüxna nachogüxü i nagúxüraüxü i naëxüñgû i idüraexü, rü werigü, rü áxtapegü, rü choxnigü. ⁸ Natürü taxüema nüxü tacuèx na nüxna tachogüxü ya túmaärü conü. Erü wüxi i chixexü i taxü i taxucürüwama texé iyaruüoxëëxü nixü. Rü ngëma norü dexa rü üttrüü tükü nayuxëe. ⁹ Rü yima törü conümaä nüxü ticuèxü ya Tanatü ya Tupana, rü yimamaätama chixexü namaä tixugüe ta i duüxügû i Tupana nüggüäcü üxü. ¹⁰ Rü ngëma taëxmaä, rü meä duüxügüchiga tidexagü, natürü ngëmatama taëxmaä rü namaä taguxchigagü ta. Pa Chaueneëgûx, tama name na ngëmaäcü yïixü. ¹¹ Wüxi i dexäärü chuxchuxüñwatama rü taxuacüma ñanaxñü i dexä i mexü rü dexä i chixexü. ¹² Pa Chaueneëgûx, wüxi i iguera rü taxuacüma orbüarü omaä naxo, rü wüxi i uba rü taxuacüma igueraarü omaä naxo. Rü ngëgxumarüü ta wüxi i dexäärü chuxchuxü i yucürachiüxüñwa, rü taxuacüma ñanaxñü i dexä i mexü.

Ngëma cuèx i aixcüma ixüñ

¹³ Ngëgxuma chi petanüwa nangëxmagu i wüxi i duüxü i nüxü cuáxü rü meä naäexü cuáxü, rü name nixü na meä namaxñüñxü rü mexü na naxñüñxü rü tama nügû yacuèxüñxü na ngëmaäcü pexü nüxü nadauxëëxüñcèx na aixcüma wüxi i duüxü i nüxü cuáxü yïixü. ¹⁴ Natürü ngëgxuma chi pixäñxächiwëxegügû rü togüchi pexaiegü rü norü yexera pegü pixïgüxëëchaügû, rü taxuacüma pegügû perüxinüe na mexügû rü nüxü cuèxüñxü pixïgüxü. Rü wüxi i dora i taxü nixü i ngëma ega ngëmaäcü pixïgügû. ¹⁵ Erü ngëma na ixäñxächiwëxegüxü rü duüxügüchiga na ixaiexü rü norü yexera yigü na ixïgxüñxüñxü, rü tama Tupanawa ne naxü, natürü ñoma i naâneçüñxüwa rü ngoko i Chatanawa nixü i ne naxñüñxü. ¹⁶ Erü ngextâ ãñxächi i taxüñxü rü duüxügü nügû írûyexerxëëchaüxüñxü, rü ngëma rü taxuüma meä inixü rü nagúxüraüxü i chixexü nangëxema. ¹⁷ Natürü guxâma ya yixema aixcüma tükü nangëxmaxë i ngëma cuèx i Tupanawa ne üxü, rü aixcüma meä tamaxë rü guxâmaä tamecümagü, rü meä duüxüñxü tayauxgû i túmapatawa, rü meä itarüxinüe i túmamucüarü ucuxë, rü guxü i duüxügû tükü nangechaütümüñgû, rü guxâmaäma tükü tawüxigüxëëgû, rü tixaixcümagü, rü mexü taxügû.

¹⁸ Rü yíxema naxcèx daugüxe na duüxügü nügümaä irüngüxmüexü, rü wüxi i mexü taxügü. Erü ngëmawa tá nüxü tadaugü na aixcüma meä Tupanacèx namaxëxü i ngëma duüxügü.

4

Duüxügü i ñoma i naâneärü ngúchaücèx daugüxüchiga

¹ ¿Tücxüü pegümaä penuë rü pegü pedai? Pegümaä penuë erü pexü nangëxma i ngëma perü ngúchaügü i chixexügü. ² Pema pexü nangúchaü i ngëma pexü taxuxü natüru taxuacüma pexü nanguxü, rü ngëmacèx peyamëx i togü. Rü norü ngëmaxüçex pixäñxächie natüru taxuacüma pexü nanguxülega, rü ngëmacèx pegümaä penuë, rü pegü pedai. Rü tama penayauxgü i ngëma penaxwëxexü erü tama Tupanana naxcèx peca. ³ Rü ngëgxuma naxcèx ípecaxgu, rü tama penayaxu, erü naxcèx ípeca i ngëma tama Tupana pexü naxwëxexü. Rü ngëma pematama penaxwëxexü nixi i naxcèx ípecaxü na namaä pegütama petaäñxüemarexüçex. ⁴ Pa Duüxügü i Chixri Maxëxü, ¿Tama ñxna nüxü pecuëx rü ngëgxuma ñoma i naâñnexü pengechaügü rü Tupanamaä perüxwanüxü? Erü texé ya ñoma i naâñnexü ngechaüxü rü Tupanamaä tarüxwanü. ⁵ Rü tama natüçexma nixi i ngëma Tupanaärü ore i ñaxü:

“Ngëma Naäe i Üünexü i Tupana tüxna muxü rü tüxü ninuxü erü noxrü tixi rü tüxü nangechaü”,

ñaxü. ⁶ Natüru Tupana rü tüxü narüngüxëe na namaä iporaexüçex i guxüma i ñoma i naâneärü ngúchaü i chixexü. Rü ngëmacèx norü orewa rü ñanagürü:

“Tupana rü tümanaä nanu ya yíxema tügü icuëxüxügüxe, natüru tüxü narüngüxëe ya yíxema tama tügü icuëxüxügüxe”,

ñanagürü. ⁷ Pa Chaueneegüx, ¡Meä Tupanaga pexñü! ¡Rü nüxü pexoó i ngoxo i Chataná! Rü nüma rü tá pexna niña. ⁸ ¡Tupanana pengaciamagü! Rü nüma rü tá ta pexna nangaicama. Rü pemax, Pa Pecaduäxgüxü, ¡nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Rü pemax, i Tupanawe rüxüchäüxü natüru ñoma i naâñnewe rü ta rüxüchäüxü, ¡penamexëe i perü maxü na Tupanacèxicatama pemaxëxüçex! ⁹ ¡Pegümaä pengechaügü rü pexauxe erü pipecaduäx! Rü texé ya ñoma i naâneärü taâewa cugüxe, rü name nixi i tügümaä taxauxe. Rü texé ya tümacüma i chixexümaä taâxexü, rü name nixi i Tupanapéxewa tulgümaä tangechaü. ¹⁰ Rü name nixi i Cori ya Tupanapéxegu pecaxäpüxügü rü namaä nüxü pixu na taxuwama pimexü. Rü ngëgxuma i nüma rü tá pexü nicuëxüü rü pexü nataxëe.

Tama name i chixexügü cueneëmaä curüxñi

¹¹ Pa Chaueneegüx, ¡Täxü i chixexümaä pegü pixugüxü! Erü yíxema chixexümaä tümaëneëchigagu idéalexü rü ñexna chixexümaä nüxü dawenüxü, rü chixe nüxü tawogü ta i Tupanaärü ore. Rü ngëgxuma chixexügü Tupanaaärü oremaä curüxñigu, rü Tupanaärü orearü yexera cugü quixixëechaü erü tama aixcüma naga cuxinü. ¹² Tupanaxicatama nixi ya tüxna naxäcü i norü mugü rü ñuxuchi tá tüxna cacü rü ngoxi naga ixñüü i ngëma norü ore. Rü nümatama nixi i nüxü nangëxmaxü i pora na tüxü namaxëxëxü rü ñexna tüxü nayueëxü. ¿Natüru texé quïixü i cumax rü ngëmacèx cunangugüxü na ñuxäcü namaxüxü i cumicü?

Taxüema nüxü tacuëx na tacü tá tüxü ngupetüxü i moxüärü ngunexügü

¹³ ¡Choxü iperüxñüü i pema na ñapegügüxü:

“Ñuxma rü ñexna moxü tá nái ya ñaewa taxü, rü wüxi ya taunecü tá ngëxma tayayaxu, rü tá ngëma tataxegü na mucü i diëru ngixü iyaxuxüçex”, ñaperügügü! ¹⁴ Pema rü tama nüxü pecuëx na tacü ta pexü üpetüxü i moxü. ¿Tacü nixi i perü maxü? Perü maxü rü ñoma wüxi i cherena i paxaächi nüxü idaaxü rü ngëgxumatama ngupetüxürüü tá inayarüxo. ¹⁵ Rü narümemaaë nixi na ñapegüxü:

“Ngëgxuma chi nanaxwëxegu ya Cori ya Tupana na imaxëxü, rü chi tanaxü i ñaä puracü i nagü rüxüñüexü”, ñapegüxü. ¹⁶ Natüru i pema rü pegü picuëxüügüchäü. Rü guxüma i ngëma rü tama name. ¹⁷ Yíxema nüxü cuáxe na ñuxäcü Tupanapéxewa meä tamaxüxü, natüru tama naxüxe, rü pecadu taxü.

5

Cuxex i díêruäxgüxüçex

¹ Pa Duüxügü i Díêruäxgüxü, ¡Iperüxñüü i ñaä ore! ¡Pexauxe rü aita pexüe erü chixexü tá pexü naxüpetü! ² Perü ngëmaxügü rü marü nangaue, rü ngëma pexchiru i mexëchixü rü nawe nanangömu. ³ Perü uiru rü perü díêru rü ngëxma naxäütanü rü ngëxma nangaue. Rü ngëma norü äütanü rü wüxi i perü cuërxü tá nixi na pema rü tá ta ipeyarütauxexü ñoma tacü üxüwa ixaxürüü. Tupana ngixü nadau i perü díêru i ngímaä pengüxcü, rü ngëmacèx tá pexü napoxcu i naâneärü guxgu. ⁴ Rü yema perü puracütanüxü ga tama meä nüxü

penaxütanüxü, rü nüxma rü ngíxcèx nidexagü ga yema díeru ga tama nüxna ngíxü pexäcü. Rü Tupana ya guxääru Cori rü ngëma duüxügüxü naxñü na ngíxcèx yadexagüxü ga yema díeru ga nüxü ngíxü pengetanücü ga peanewa na napuracüexücèx.⁵ Rü nöma i naännewa rü pegü pengëxäegü rü pemepata rü pemuarü ngëmaxügüxü rü petaäegü rü meä pechibüe. Natürü nawa tá nangu na ngëmacëx Tupana tá pexü poxcuexü.⁶ Rü pema penapoxcue rü penadai i ngëma duüxügü i taxuüma i chixexü pemaä üchiréxü. Rü nümagü rü pexü narüturamaäegü, rü taxuacüma nügü ínapoxðgü.

Tanaxwëxe i tayumüxü rü meä itananguxëe ya Coriya Tupana

7 Rü nüxma Pa Chaueneëgxü, rü name nixi i meä ípenanguxëe nüxmatata ínangu ya Cori ya Tupana. Rü düçax, yíxema naännewa puracüxe rü meä itananguxëe ya pucü na naxügüxücx i tümanetü. Rü nüxüchi fluxre ya tauemacü ítananguxëe na nayaxü i tümanetüarü o, rü ngëxguma rü tá tayabuxgü.⁸ Rü pema rü ta penaxwëxe na meä ípenanguxëeñü na ínanguxü ya Cori ya Tupana. jRü petaäegü, rü tåxü i nüxü perüçhäuexü na ípenanguxëeñü! Erü marü ningaica na ínanguxü ya törü Cori.⁹ Pa Chaueneëgxü, name nixi i nüxü perüxoe na pegüchigaxü pixuechaü na tama ngëmacëx pexna naçaxücx ya Tupana. Erü marü ningaica na ínanguxü na duüxügüxü yacagüxücx i norü maxüchiga.¹⁰ Pa Chaueneëgxü, name nixi i nüxna pecüexächie ga yema nuxcumägüxü ga Tupanaäru orearü uruüggü ga na fluxäcu yaxna namaä naxñüñü xüga yexguma ngúxü yangegügu. Rü name nixi i pema rü ta ngëxgumarü yaxna namaä peixinüeäma rü Tupanacëx pemaxëäma ega ngúxü pingegügu.¹¹ Rü yixema nüxü tacuëx na nataäegüxü ga yema duüxügü ga meä Tupanacëx maxëämaxü ga yexguma ngúxü nüxü üpetügu. Rü pema nüxü pecuëx ga fluxäcü meä namamaxama ga guma Yox ga yexguma ngúxü nüxü üpetügu. Rü nüxü pecuëx ga yixcama ga na fluxäcu törü Cori ya Tupana poraäcü nüxü rüngüxüeñü. Erü nüma ya törü Cori ya Tupana rü namecümaxüchi rü poraäcü nüxü tangechaüttümüüggü.¹² Rü guxüäru yexera, Pa Chaueneëgxü, rü ngëxguma taçücx ipexunetagu, rü tama name i Tupanaegagu ipexuneta, rü éxna nöma i naännebagu ipexuneta, rü éxna tacü i to i naegagu ipexuneta. Natürü ngëxguma aixcüma yixigu i wüxi i ore jrü noxtacüma: "Ngü" ñapegül! Rü ngëxguma tama aixcüma yixigu i wüxi i ore jrü noxtacüma: "Tama" ñapegül! Rü ngëxguma ya Tupana rü tätüatama peixü napoxcue naxcëx i ngëma perü uneta.¹³ Rü ngëxguma wüxie i petanüwa naxixächiäegü, rü name nixi na tayumüxëxü. Rü ngëxguma wüxie taäegü, rü name nixi na tawiyaeñü rü Tupanacü ticuëxüxü.¹⁴ Rü ngëxguma wüxie i petanüwa idaaawexgu, rü name nixi i naxcëx peyaca i yaxögüxüäru äexgacügü na tümacëx nayumüxëgüxücx rü Cori ya Tupanaegagu chixümaä tükü yangögügüxücx.¹⁵ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaäxü yaxögüäcüma nayumüxëgugu, rü tá tümacëx nitaane, rü nüma ya Cori ya Tupana tá tükü inarüdaxëe nawa i tümaäru daawe. Rü ngëxguma chi tacü rü pecadu taxüxgu, rü Tupana tá tükü nüxü nangechaü.¹⁶ Rü ngëmacëx name nixi i pegümaä nüxü pixü i perü pecadugü rü pegüçëx reyumüxëgü i wüxiechigü na pexcëx yataanegüxücx. Rü yima meçü ya yatüarü yumüxü rü aixcüma napora erü Tupana nanangäxü.¹⁷ Tupanaäru orearü uruü ga Ería nixi ga wüxi ga yatü ga taxrü ixicü. Natürü yexguma nüma guxü ga norü ngúchäılmaä nayumüxëgu na tama napuxücx, rü tomaëxpüx ga taunecüarü ngäxügu rü tama napu ga yema naännewa.¹⁸ Natürü yemawena rü wenaxäru nayumüxü ga Ería rü pucücx ínaca. Rü wenaxäru napu. Rü nariüxü ga guxüma ga nanetügü.¹⁹ Pa Chaueneëgxü, ngëxguma chi texé petanüwa Tupanana ixügachigu, rü tangëxmagu ya wüxie ya tükü taeguxëexë na wenaxäru Tupanawé tarüxüxücx, rü mexü taxü.²⁰ Erü ngëxguma texé Tupanacëx nataeguxëeñü i wüxi i duüxü nüxna i norü chixexü, rü tümagagu Tupana tá nanamaxëe i ngëma duüxü, rü tá nüxü nüxü nangechaü i norü pecadugü.

Rü nuäma pexna,
Chaütiágu

NÜXİRÜ ÜXÜ GA POPERA GA PEDRU ÜMATÜXÜ

Pedru nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü ga to ga nachiüñegu woonexü

¹ Pa Chaueneégü, choma i Pedru nixi i pexcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choma nixi i Ngechuchu ya Cristu choxü muxü na duülkügumaã nüxü chixuxüçèx i norü ore. Rü pexcèx chanaxümatü i pema na perü nañena to i nachiüñegügu penawoonexü i Pötuaneawa rü Gárataneawa rü Capadochiaanewa rü Áchiaanewa rü Bitiniñänewa ngëxmagüxe. ² Rü pexü nixi ga nadexü ga Tanatü ya Tupana, yerü woetra yema nixi ga nuxcümäxüçima nagu naximüxü. Rü nanamu ga Naäe i Üünexü na pexü yamexëegüxüçèx na aixcüma napëxewa pixüñegüxüçèx rü Ngechuchu ya Cristuga na peñinüexüçèx rü nagümaã na piyauxgüxüçèx na nataxuxüçèx i perü chixexügü. Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana poraäcü pexü narüngüxéê rü pexü nataäexéê.

Ítananguxéê na wena tá imaxëxü

³ Rü ngíxü nüxü ticuèxüügü ya Tupana ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu Nanatü! Yerü yexguma Ngechuchu ya Cristuxü wena namaxéegü, rü tüxna nanaxä ga maxü ga yexwacaxüxü, yerü poraäcü nüxü tangechaütümütgü. Rü ngëmacèx i ñuxma i yixema rü ta ítananguxéê na wena tá imaxëxü. ⁴ Rü pema rü wüxi i ngunexügu rü aixcüma tá penayauxgü i guxüma i ngëma mexügü i Tupana tá pexna áxü i ñuxma daxügxü i nañegu pexü namaã nanguxü. Rü ngëma tá pexna naxäxü rü tagutáma inayarüxo, rü tagutáma naxäüächi, rü tagutáma nangau. ⁵ Rü ñuxma na Tupanaäxü peyaxögüxü rü nüma rü norü poramaä tá pexna nadau ñuxmatáta aixcüma penayauxgü i ngëma maxü i taguma gúxü i tá pexna naxäxü i ngëxguma naguxu i naâne. ⁶ Rü ngëmacèx name nixi i poraäcü petaäegü, rü nüetama nixi ega woo ñuxma ñaã perü maxüwa rü paxaxächi muxüma i guxchaxügü pexü üpetügo. ⁷ Erü ngëmaäcü nixi i pexü naxüxü ya Tupana na nüxü nacuåxüçèx rü ngoxi aixcüma peyaxögü rü éxna tama. Rü ngëxguma peyaxögüamagu ega woo guxchaxügü pexcèx ínguxu, rü ngëma perü o rü wüxi i uiruarü yexera nixi na namexü erü ngëma uiru rü woo namexéchi natürü duxwa nangau. Rü ngëma uiru rü üxümaã nüxü taxü na nüxü icuåxüçèx rü ngoxi aixcüma uiruxüchi yíxü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i perü o na guxchaxügumaã Tupana nüxü üxü na nüxü nacuåxüçèx rü ngoxi aixcüma nüxü peyaxögü na yixcama pexü yacuèxüüxüçèx rü mexü i pechica pexna naxäxüçèx rü pemaä nataäexüçèx i ngëxguma wena núma naxüxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁸⁻⁹ Pema rü Ngechuchu ya Cristuxü pengechaügü woo taguma nüxü na pedaugüxü. Rü ñuxma rü ta woo tama nüxü pedaugü, natürü nüxü peyaxögü, rü poraäcü petaäegü. Rü ngëma perü taäemaä rü taxuacüma nüxü pixuégua na ñuxäcü petaäegüxüçixü, erü marü penayauxgü i perü maxü i taguma gúxü. Rü ngëmacèx nixi i nüxü peyaxögüxü. ¹⁰ Rü nuxcümäxüçima ga Tupanaärü orearü uruügü, rü nüxü nixugüga na ñuxäcü tá Tupana pexü narüngüxéêxü. Rü nümagü rü poraäcü nangüe rü naxcèx nadaugü i ngëma maxü i taguma gúxü. ¹¹ Rü nümagü ga yema orearü uruügü rü Tupanaärü poperawa nangüe na nüxü nacuëxgüxüçèx na ñuxäcü tá na yíxü rü ñuxguacü tá na nangóxü ga guma Maxëxëerü ga Cristu. Rü Cristuäe i Üünexü ga yema orearü uruügüwa yexmaxü, rü nüxü nüxü nacuëxéê ga na Cristu rü ta ngüxü yangexü rü tá nayuxü rü yixcama rü wena tá na namaxüxü rü ñuxuchi daxügxü i nañenewa tá na naxüxü na guxüüarü äëxgacü yíxüçèx. ¹² Natürü Tupana rü yema nuxcümaügüxü ga orearü uruügüxü nüxü nacuëxéê na tátitáma nümagü nüxü nadaugüxü ga guma Maxëxëerü ga naxcèx nadaugüçü, natürü pema tá yíxü na nüxü pedaugüxü. Rü dúcax, Pa Chaueneégü, gumatama Maxëxëerüçiga nixi ga perü orearü uruügü pemaä nüxü ixugügüxü ga yexguma Tupanaäe i Üünexü ga daxüwa ne muxü yadexagüxéegü. Rü guxüma i ngëma ore i yima Maxëxëerüçiga, rü woo Tupanaärü orearü ngeruügü i daxüçüäx rü nüxü nangüchaügü na yexeraäcü nüxü nacuëxgüxü.

Tupana rü taxcèx naca na napëxewa naxüüñexüçèx i törü maxü

¹³ Rü ñuxma na Cristuarü duülkügü pixigüxü, rü penaxwèxe na pexuäegüxü rü ipememarexü na penaxüxü i norü ngúchaü. Rü name nixi i aixcüma meä ipenanguxéê i guxüma i ngëma mexügü i Tupana tá pexna áxü i ngëxguma Ngechuchu ya Cristu núma üxgu. ¹⁴ Rü ñuxma na Tupanaxäcügü pixigüxü, rü penaxwèxe na aixcüma naga peñinüexü. Rü tama name i nagu pexü ga yema nuxcümaüxü ga perü ngúchaü ga üpa nagu pexixü ga yexguma tauta Tupanaxü pecuëxgu. ¹⁵ Natürü penaxwèxe i aixcüma meä pemaxë na Tupanapëxewa naxüüñexüçèx i perü maxü. Erü nüma ya Tupana ya pexü decü, rü naxüüne. ¹⁶ Rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagüry:

“Chanaxwèxe i chauxrüü pixüüne, erü choma rü chaxüüne”,

ñanagürü. ¹⁷ Rü pema na “Pa Tonatüx” ñapegüzüň nüxü ya Tupana, rü ñuxma na ñoma i nañewa pemaxëxü rü name nixi i guxüguma nüxü pemuluň. Erü nüma rü aixcümäxüchi nanangugü i wüxicigü i duüxügürü maxü na ñuxäctü yilxü. Rü tükü napoxcu ya guxama ya texé ya chixexü ügüxe, rü nüçtama nixi ega woo texé tixigu, erü napéxewa rü nawüxi gumarare i guxüma i duüxügürü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü Tupana rü marü pexü ñanguxüxüe nawá ga yema nuxcümäxü ga perü maxü ga taxuwama mexü ga perü oxigüxüta wa peyaxuxü. Rü yema na nawa pexü ñanguxüxüe xücex rü pexna naxäxücex i maxü i ngexwacaxüxü, rü poraäcü nüxü naxätanü. Yerü tama uiru rü ñexna díerü i ngawxwexümaña nanaxütanü, natüru Cristugü ya mexéchicümaña nixi ga naxütanüxü. Yerü nüma ga Cristu rü ñoma wüxi i carneru i taxuwama nañuxraüxü i Tupanacex imáxü rü pexcex nayu na pexü naxütanüxü. ²⁰ Rü nüma ga Tupana rü woetama nuxcümäxüchima tauta naâne ixügü, rü marü Cristuxü naxuneta na pexcex nayuxü. Natüru ñomaücü nixi ga nangóxü ga guma Cristu na pexü nangüxüe xücex. ²¹ Rü ñuxma rü Cristugagu nixi i nüxü peyaxögüxü ya Tupana ga yuwa Cristuxü irüdaxüe xü rü daxwu nagacü. Rü ngémacex nixi i ñuxma i Tupanaäxü peyaxögüxü rü ñpenanguxüe xü na daxwu pexü nagagüxü. ²² Rü ñuxma na naga pexinüe xü i Tupanaäru ore i aixcüma ixüxü rü pexü natauxcha na pegü pengechaügxü erü Tupana rü marü pexü inayanaxoxe i perü chixexü. Rü ngémacex penaxwexe i aixcüma guxü i perü ngúchaümaña pegü pengechaügü. ²³ Rü ñuxma i pema rü marü penayauxgü i ngexwacaxüxü i perü maxü. Rü ngémacex ñoma ngexwacex pebuexü rü pixigü. Natüru ngéma maxü rü tama penatü rü pee ya yuewexéewa nixi i penayaxuxü. Natüru Tupanaäru ore i maxüxü i taguma iyarüxoxüwa nixi i penayaxuxü. ²⁴ Erü Tupanaäru ore i ümatüxüwa rü ñanagürü.

“Guxüma i duüxügü rü ñoma wüxi i natüanerüümare nixi. Rü guxüma i norü mexü, rü wüxi i nanetüchacurüümare nixi. Rü ngéma natüane rü nayu, rü nachacu rü narüngü. Rü ngéxgumarüü ta nixi i duüxügü na tama nataixü i norü maxü i ñoma i nañewa.

²⁵ Natüru törü Coriarü ore rü taguma inayarüxü”,

ñanagürü i Tupanaäru orewa. Rü ngéma Tupanaäru ore i mexü nixi ga pemaña nüxü yaxugüxü.

2

¹ Rü ngémacex name nixi i nüxü perüoxe i guxüma i chixexügü, rü ngéma na pidorateexgüxü, rü ngéma na togüpexewa meä na pemaxënetaxü rü ngéma na pixäñxächitewegüxü, rü ngéma na pexoregütexgüxü. ²⁻³ Rü ngéxguma chi aixcüma nüxü picuexächitanüga na ñuxäctü namecümäxüchixü ya törü Cori, rü ñoma wüxi i öxchana i ngexwacex buxü i naëgenenixü nüxü ngúchaüxü rü penaxwexe i poraäcü pexü nangüchaü i norü ore na ngéma wa peporaexücex rü meä peyaeaxücex i perü ówa na ngémaäcü guxüwama namexücex i perü maxü i taguma güxü.

Cristu nixi ya nuta ya maxücü

⁴ Rü ñuxma rü name nixi i törü Corina pengaicamagü. Erü nüma ya törü Cori nixi ya yima nuta ya maxücü ya Tupana nayaxucü na namaña inaxügüxücex ya napata. Rü woo duüxügü nüxü oexü, natüru yima nixi ya Tupana nayaxucü erü naxcex rü namexéchi. ⁵ Rü ngéxgumarüü ta i pemax, rü Tupana pexü nadé na napataaru nutagü ya maxücü pixigüxü. Rü pema nixi i Tupanaäru ngüxüerügü i üünexü i Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana ämare pexägüxü. Rü ngéma ämare i nüxna pexägüxü i namaña nataäexü rü ngema nixi i perü maxü i mexü i napéxewa. ⁶ Rü Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü Cristuchigaxü nixi rü ñanagürü:

“Ñuxma na ichanaxügüxü ya chopata, rü yima nuta ya nüxira chayaxüchicü, rü yima nixi ya nuta ya mexéchicü ya chomatama chanayaxucü na chopata namaña ichaxügüxücex. Rü yima nuta rü chaunechiga nixi. Rü yíxema nüxü yaxöökü, rü aixcüma tá tanayaxu i ngéma maxü i taguma güxü i túmamaña ichaxunetaxü”,

ñanagürü. ⁷ Rü pema na nüxü peyaxögüxü, rü Cristu rü pexcex rü guxüwama name rü naporaxüchi. Natüru ngéma tama yaxögüxücex, rü taxuwama name. Rü ngémacex ya Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima nuta ya ipataaru ürügü nüxü ocü, rü chauxcex rü gucü ya nutaaru yexera namexéchi. Rü ngémacex yimaetüwa nixi ichanaxügüxü ya chopata”,

ñanagürü. ⁸ Rü Tupanaäru ore rü ñanagürü ta:

“Guxüma i ngéma tama yaxögüxü rü tama irüxinüechaüxü rü yima nutagu tá na-yarüpuçutügü”,

ñanagürü. Rü ngémaäcü i guxüma i ngéma tama yaxögüxü rü tá chixexügu nayi erü tama Tupanaga naxinüechaü rü tama Cristuaxü nayaxögüchaü. Rü ngémacex Tupana tá nanapoxcue yema nüma nüxü yaxuxürü. ⁹ Natüru pema nixi i duüxügü i törü äexgacü

ya Tupana pexü dexü na norü ngüxéêruügü pixigüxüçex. Rü pema nixi i duüxügü i napexewa ixüñexü erü númatama ya Tupana rü norü duüxügüxü pexü nixigüxéê na nüxü pixuxüçex i norü ore i aixcüma mexéchixü. Rü númatama ya Tupana nixi ga chixexüwa pexü ínanguxüxéêxü na norü ngóonexü i mexéchixügu pechocuxüçex.¹⁰ Rü üpa ga pema rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü, natürü i ñuxma rü aixcüma norü duüxügü pixigü. Rü üpa rü taxuéaxüma pengechaütümüügü, natürü i ñuxma rü Tupanaäxü pengechaütümüügü.

Ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü name nixi i meä naxcex pemaxé

¹¹ Pa Chaueneegü ya Pexü Changechaügxex, rü ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü tama ñoma i naânecläx pixigü. Rü ngëmacex pexü chacèexü na nüxü perüxoexüçex i guxüma i ngëma ngúchaügü i chixexü i ñoma i naânecläx nagu ïxü. Erü ngëma ngúchaügü i ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuègxü. Rü ngëguma woo poraäcü chixri pechiga yadexagü i nümagü, rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü mexü pexigüxü, rü tá Tupanaxü nicuèxügü i ngëgum Cristu wena núma üxgu.¹³ Rü name nixi na törü Cori ya Ngechuchugagu túmaga pexinüexü ya guxäma ya yíxema perü äéxgacü i tacü ya Dumawa ngëmacü, erü núma nixi i guxü i togü i äéxgacügütüwa nangëmaxü.¹⁴ Rü ngëgumarüü ta name nixi i naga pexinüe i ngëma togü i äéxgacü i petanüwa namugüxü ya yima äéxgacü ya tacü na napoxueäxüçex i ngëma chixexü ügüxü rü namaä nataägüxüçex i ngëma mexü ügüxü.¹⁵ Erü Tupana nanaxwëxe na mexü pexigüxü na ngëmaäcü ipeyanangeégxüxéêxüçex i ngëma duüxügü i tama Tupanaärü orexü cuáchaügüxü rü chixri ngëma orechiga idexagüxü.¹⁶ Rü ñuxma na Cristu pexü ínguxüxéexü, rü name nixi i duüxügü i aixcüma ínguxüxürtüäcü meä pemaxé. Natürü ñuxma na ípenguxüxü rü tama name na ngëmamaä pegü ípepoxüxü na tacü rü chixexü pexigüxüçex. Erü ñuxma na Tupanaärü duüxügü pixigüxü, rü name nixi i norü ngúchaüxücatama pexügü.¹⁷ Rü name nixi i meä penayauxgü i guxüma i duüxügü. ¡Rü nüxü pengechaü i taeneegü i yaxdögüxü! ¡Rü nüxü pemuuë ya Tupana! ¡Rü naga pexinüe ya äéxgacü ya tacü ya Dumacüäx!

Tanaxwëxe i Cristuriüü yaxna namaä taxinüe i ngëguma ngúxü ingegügu

¹⁸ Pa Duüxügü i Coriäxgüxü, ¡rü nüxü pengechaügü rü naga pexinüe i perü corigü! Rü tama name i ngëma perü corigü i pemaä mecümaxüxüçatama pengechaügü, natürü name nixi i nüxü pengechaügü ta i ngëma perü corigü i chixecümaxü.¹⁹ Erü Tupana rü pemaä nataäe ega nüxü na pengechaügüxüçex yaxna namaä pexinüegü i ngëguma texé natüçexmamare chixexü pemaä üxgu rü ngúxü pexü tingexëegü.²⁰ Natürü ¿tacüwa pexü namexü ega yaxna namaä pexinüegü i ngëguma wüxi i perü chixexüçex pepoxcuegu? Natürü ngëguma tacü rü mexü i pexüxügagu ngúxü pingegügu rü yaxna namaä pexinüegü, rü ngëma waxi nixi i Tupanapéxewa mexü.²¹ Rü ngëma na mexü pexüxügagu ngúxü pingegüxüçex nixi i Tupana pexü dexü. Yerü ga Cristu rü ta pexcex ngúxü ninje. Rü yemaäcü pexü nüxü nadauxéen na ñuxäcü núma nanaxwëxü na naxrüü yaxna namaä pexinüexü i ngëma ngúxü.²² Nüma ga Cristu rü taguma pecadü naxü, rü taguma texéxü nawomüxéen.²³ Rü yexguma duüxügü chixexü namaä ixugüegü, rü núma rü taxüüma ga chixexümaä nanangäxü. Rü yexguma ngúxü nüxü yangexëégügu, rü núma rü tama tacü rü chixexümaä nanaxäxüdne. Natürü Tupanamaä nüxü nixu na núma namaä namexéêäxüçex ga yema duüxügü ga chixri namaä chopetüü. Yerü nüxü nacuëx rü Tupana rü aixcüma meä nanangugü i guxüma i duüxügürü maxü.²⁴ Rü númatama ga Cristu rü nügüxünegu nayange ga törü pecadugü ga yexguma curuchagu nayuxgu. Rü yemaäcü nanaxü na nüxü rüxoexüçex i förü chixexü na naxcexicatama imaxëxüçex. Nüma rü pexcex nanapix na yemaäcü pexü nameëxéêxüçex.²⁵ Rü pema ga üpa rü ñoma carnerugü i nu ne naximarexüriü pixigü. Natürü i ñuxma rü marü Cristucex pewoegu. Rü núma nixi i perü dauruü yilxü, rü núma nixi i pexna nadauxü.

3

Ñuxäcü Tupana nanaxwëxe na namaxéxü i ngëma ixämaxü rü ixätexü

¹⁻² Rü pemax, Pa Ngexügüx, rü name nixi i petega pexinüe na ngëma Pete i tama ya xöökü nüxü dauxüçex i perü maxü i mexü i Tupanapéxewa rü duüxügüpexewa rü ngëmacex na yaxdööxüçex woo taxuüma i Tupanaäxü orexü namaä pixugu.³ Rü ngëma na aixcüma pimexüçex, rü tama name i nagu perüxüñüe na ñuxäcü pegü pemexëýaexüchixü, rü éxna uirunaxcex i ngëxäêruümaä pengexäegüxü, rü éxna tatanüxüchixü i naxchirugu na picuxgüxü.⁴ Natürü name nixi i perü maxüwa pegü pimexëégü rü guxüma i duüxügumaä pimecümagü rü taguma texémaä penuäegü, erü ngëma nixi i perü mexü i taguma iyarüroxü i aixcüma mexü i Tupanapéxewa.⁵ Rü yemaäcü norü maxü i mexümaä nixi ga nügü

yangexāēgūxū ga yema nuxcūmañgūxū ga ngexūgū ga Tupanapēxewa ixüünexū. Rū nūmagū rū Tupanañxū nayaxōgū rū natega naxinüe.⁶ Rū yemaäcū ta iyixī ga Chara ga ngīte ga Abrátiiga na naxinüxū, rū ngīrū corimaä naxuaxū. Rū pemagū rū tá ta ngīrū pixīgū ega mexū pexügū. Rū nūxūchi taxucéxtama tūxcūl petecèx pemuüe.⁷ Rū ngēxgumarüü ta i pemax, Pa Yatügūx, rū name nixī i meä pemexū pengechaügū rū aixcūma yaxna ngīmaä pexñüe, erū ngīma rū irüturamaä. Rū name nixī i ngīmaä petaäegū erū Tupana rū pexna naxññaxürūl ngīlxna nananaxā i ngīmaä maxūl taguma gúxū. Rū name nixī i ngēmaäcū meä ngīmaä pemax na Tupana nüxūl ñinülxçèx i perū yumüñxegū.

Yíxema mexil ügüxe ya ngúxū ingegüxechiga

⁸ Rū ngēmaäcū chanaxwèxe i guxāma i pema rū pegüxūl pengechaütümüögū rū wüxigu perüxñüe, rū aixcūma nüxūl pengechaügū i guxūma i taeneegū i yaxogūxū. Rū chanaxwèxe i aixcūma pemecümagū rū guxāmaä pegū pewüxiguxēe.⁹ Rū ngēxguma texé chixexū pemaä üxgu, rū tama name i pema rū ta chixexū tūmamaä pexü. Rū ngēxguma texé pemaä guxchigagu, rū tama name i pema rū ta tūmamaä peguxchiga. Natürū narümemäe nixī i mexū l oremaä tūxū pengäxüga rū tūxū perüngülxēe, erū Tupana pexü nadei na pexü nangüxññaxürūl.¹⁰ Erū Tupanañrū ore i ümatüxüwa rū ñanagürū:

"Ngēxguma texé taäeäcūma maxchaugu, rū name nixī i nüxna tadau ya tūmaärū conü na tama chixexū i oremaä yadeaxülcèx. Rū ngēxgumarüü ta name nixī i nüxna tadau i tūmaäx na tama doraxū yaxuxülcèx.¹¹ Rū name nixī i nüxna tayaxū i guxūma i chixexügū, rū mexū taxü. Rū ngēxgumarüü ta name nixī i guxülguma naxcèx tadau na togümaä tataäexū.¹² Erū törü Cori rū tūxna nadau ya yíxema aixcūma ímxē, rū nüxū naxinūl i tūmaärū yumüñx. Natürū tūmamaä nanu ya yíxema chixexū ügüxe", ñanagürū i ngīmaä Tupanañrū ore.¹³ ¿Rū texé tā chixexū pemaä üxū ega pema rū aixcūma guxülguma mexū pexügū? ¹⁴ Natürū ngēxguma chi ngēmaä mexū na pexügülxçèx ngúxū pingegü, rū name nixī i petaäegū. ¡Rū taxucéxma texéxūl pemuüe, rū taxucéxma tacücx pexoegaäegū!¹⁵ Rū name nixī i perū Corixū peyaxixēe ya Cristu rū aixcūma naga pexñüe, rū guxülguma ípememare na meä penangäxülcèx i guxūma i duülxügū i pexna caxū na tūxcūl Cristuaxū peyaxögüxū.¹⁶ Natürū name nixī i nüxū pengechaüäcūma penangäxū rū tama pegügū perüxñüeäcūma na norü yexera pixigüxū. Rū name nixī i meä pemaxē na taxucéxma pexoegaäxülcèx. Rū ngēxguma ngēmaäcū pemaxegū rū tá naxñaneé i ngēmaä duülxügūl i chixri pechiga idexagüxū na ñuñaxü Cristucèx pemaxexū.¹⁷ Yíxema rū ngúxū tingegü ega chixexū ixígü. Natürū narümemäe nixī na mexū ixígülxçèx ngúxū na ingegüxū, ega ngēmaäcū Tupana naxwèxegu.¹⁸ Yerū nümatama ga Cristu rū ngúxū ninge, rū wüxicanatama guxññarūl pecaducèx nayu. Rū woo na meçü yíxū rū taxcèx nayu i yíxema i chixexū i duülxügū ixígüxū. Rū yemaäcū nanaxū na Tupanaxütawa tūxū nagagüxülcèx. Rū woo nayu ga naxñne, natürū ga naäe rū tama nayu.¹⁹ Rū yexguma naxñne yuxgu rū naäe rū natanüñna naxū ga yema naäegū ga Tupana poxcuexū, rū orexū namaä nayarüxū.²⁰ Rū yema naäegū ga yexma poxcuexū, rū yema nixīl ga naäegū ga yema duülxügū ga Noë maxügū tama ixññüeächätxū woo Tupana yaxna namaä naxññna ga yexguma Noë naxñyane ga guma wapuru. Rū 8 ga duülxügüxicatama nixīl ga guma wapurugu ichoñxū, rū yema nixīl ga guma mucūl ga taxüchicürū dexäätüwa maxexū.²¹ Rū yema dexä rū wüxi ga cuëxruü nixī. Erū ngēxguma dexåawa íibaiegū, rū duülxügüxūl nüxūl tacüexëe na Ngechuchu ya Cristu wena maxülxügagu yíxūl i tūxūl nangëxmaxü i maxü i taguma gúxū. Rū tama taxüneärü duxëtüwa na imexülcèx nixīl i íibaieñ, natürū itabaeñ yerü marü Tupanana naxcèx taca na tūxūl iyanaxoxññaxürūl ga torü pecadugü na aixcūma napexewa imexülcèx rū aixcūma mexügū rü ñuñaxülcèx.²² Rū nüma ga Ngechuchu ya Cristu, rū daxüguxūl i nañnewa naxū, rū ñuñma rū Tupanañrū tügüneçüwawa nangëxma. Rū ñuñma rū namëxwa nangëxmagü i guxūma i Tupanañrū orearü ngeruügū i daxücüñx rū guxūma i äëgxacügū i daxücüñx.

4

Tanaxwèxe i ngēma cuëx i Tupana tūxna ñaxümaä nüxū tarüngülxēe i taeneegü

¹⁻² Rū ngēmacèx name nixī na ípememarexū na ngúxū pingegüxū yexgumarüü ga Cristu na ngúxū yangexū. Erū yíxema ngúxū ingexe rū marü nüxū tarüxo i tūmaärū pecadu na guxülguma meä Tupana naxwexexüäcūma tamaxülxçèx, rū tama i tūmaxñne naxwèxexüäcūma na tamaxülxçèx.³ Üpa ga pemax, rū mucüma ga taunecü penaxüecha i ngēmaä chixexū i ñuñma i ngēmaä duülxügūl i tama Tupanaxül cuëxgüxūl ügüxū. Rū yexguma ga pema rū pecadu pexügüäcūma pemaxē, rū penaxül ga pexenäärü ngúcháll, rū pengäxē, rū peta ga nawa pexäügatänüxūl pexügū, rū facü i nguchiëxgüxūl poraäcü pixaxcugü, rū tupananetachicünexägüxūl picuëxüügūl i woo Tupana na pexna nachuxüxū i ngēmaä.⁴ Rū yema duülxügūl ga namaä pexämüçügüxūl ga yexguma chixri pemaxegu, rū ñuñma rū poraäcül nagu narüxñüe na tacücx tama natanüñna pexägüxūl rū tama nawe perüxixūl i

ngēxguma norü chixexü naxügügu. Rü ngēmacèx nixi i nüxma i chixri pechiga yadexagüxü. ⁵ Natürü nümagü rü tá ta Cristupéxewa nangugü na namaä nüxü yaxugüxüçèx na nüxäcü namaxexü. Rü nüma ya Cristu rü ínamemare na nüxna yacachigüxüçèx i guxüma i duüxügü i maxexü rü yuexü. ⁶ Rü ngēmacèx ya Tupana rü naxüpa na nayuexü i duüxügü rü marü nüxna nanaxuaxü i maxü i taguma gúxü. Erü nanaxwèxe na naxrüü guxüguma mexüwa namaxéechaxü ega woo ñoma i nañanewa nayuegu i naxünegü. ⁷ Rü marü ningaica na nagüxü i ñoma i nañe rü guxüma i tacü i nawa ngēmaxü. Rü ngēmacèx name nixi na ípexüäexü rü meä peäe ta ipexügüxü rü guxüguma peyümüégüxü. ⁸ Rü guxüdarü yexera i ngēma pexü chanaxwèxexü nixi na aixcüma pegü pengechaügxü i wüxicigü. Erü ngēxguma aixcüma yigü ingechaügügu rü ngēmaäcü inayarüxo i muxüma i pecadugü. ⁹ Rü meä pegü peyauaxgü i wüxicigü i pechiüwa! Rü tama name i tûmamaä penuäeäcüma tükü peyaxu. ¹⁰ Rü wüxicigü i pemax, rü Tupana pexna nanaxä i perü cuëx. Rü ngēma perü cuëxmaä rü name nixi i wüxicigü pegü perüngüxüçèx, na aixcüma Tupanaärü ngüxüçèrü i mexü na pixügüxüçèx rü meä namaä pepurüngüxüçèx i guxüma i ngēma cuëx i Tupana pexna äxü. ¹¹ Rü ngēxguma texé nüxü ixuxgu i ore, rü name nixi i aixcüma Tupanaärü orexü tixu. Rü ngēxguma texé togüxü rüngüxüçègü, rü name nixi i Tupana tükna äxü i poramaä tanaxü. Rü guxüma i ngēma pexüxü rü name nixi i meäma penaxü na ngēmaäcü Ngechuchu ya Cristugagu Tupanaxü picuëxüügüxüçèx. Erü nüma ya Tupana rü guxüguma namexéchi rü naporaxüchi. Rü ngēmaäcü yilü.

Ngēxguma Cristuaxü yaxögxu rü ngúxü tingé

¹² Pa Chaueneegü ya Pexü Changechaügüxex, nüxma na taxü i guxchaxügü i perü nguxüçèrü pexcex ínguxü, ijrü tâxü i pebaixächiäegüxü, ñoma tacü i taguma nüxü pedauxü ngupetüdrüü! ¹³ Natürü narümemäe nixi na petaäegüamaxü, yerü yema Cristu ngüxü na ingexürüü nixi i ngüxü na pingegüxü i nüxmaxa na petaäegüxüçèx i ngēxguma wena nüma naxüxgu i nümax. ¹⁴ Rü ngēxguma Cristuaxü na peyaxögxüügagu texé pemaä guxchigagu, rü wüxi i perü taäe nixi i ngēma. Erü ngēmaäcü nüxü pecuëx na Tupanaä i Üünexü rü pewa na nangëxmaxü. ¹⁵ Rü ngēxguma chi ngüxü pingegügu, rü name nixi na wüxi i mexü na pexügüxüügagu na yüixü rü tama wüxi i chixexüügagu na yüixü, ngēxgumarüü i máéta rü éxna ngitèë, rü éxna togüarü guxchaxüwa na pegü pengëxmagüxüçèx. ¹⁶ Natürü ngēxguma texé Cristuaxü tayaxögxüügagu ngüxü tingexgu, rü taxucexma tüküü ngēmacèx taxane. Rü name i ngēmacèx Tupanaxü ticuëxüü. ¹⁷ Rü nüxma rü marü nawna nangu na Tupana ngüxü tükü ingexéexü na ngēmaäcü tükü iyanawéxächixéexüçèx i yixema na naxäcügü ixigüxü. Rü ngēxguma ngēmaäcü tamaä inaxügüägu, rü ñüxäcü tå nüxü naxüpetü i ngēma duüxügü i tama Tupanaärü ore i mexüga ñüüéchaüxü? ¹⁸ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Ngēma duüxügü i mexü ügüxü rü guxchaäcüma nanayauaxgü i maxü i taguma gúxü. Rü ñüxma na ngēmaäcü yüixü, ijrü ñüxäcü tå nüxü nangupetüxü i ngēma duüxügü i chixexü ügüxü rü pecaduägxüçè?”

ñanagürü. ¹⁹ Rü ngēmacèx ya yíxema Tupana naxwèxexüäcüma ngüxü ingegüxe, rü name nixi na mexü taxügülechaxü rü Tupana ya tükü ücümëxüga na tanaxüxü i tûmäe na nüxna tükü nadauxüçèx. Erü nüma ya Tupana rü meci nixi rü taguma texéxü nawomüxéê.

5

Ucuxëgü naxcèx i ngëma yaxögxüü

¹ Rü ñüxmax, Pa Yaxögxüäärü Äéxgacügü, rü pexna chanaxäxchaü i wüxi i uscüx i mexü, erü choma rü ta pexrüü yaxögxüäärü äéxgacü chixi. Rü chomaxüchima nixi ga nüxü chadauxü ga ñüxäcü ngüxü na yangexü ga Cristu. Rü choma rü tá ta pexrüü choxü nangëxma i chauchica i mexü i ngēxguma wena nüma naxüxgu. ² Rü chanaxwèxe i nüxna pedau rü nüxü perüngüxüçè i guxüü i Tupanaärü duüxügü i pemëxwa ngëxmagüxü. Rü name i mexü i perü ngúchäüma Tupana naxwèxexüäcüma penaxü i ngēma puracü, rü tama texé pexü muxguxica penaxü rü éxna diërucë, penaxü. ³ Rü tama name i namaä penuäcüma rü penangaäcüma penamu i ngëma duüxügü. Natürü chanaxwèxe i mexü i perü maxü nüxü pewëx na ñüxäcü Tupana naxwèxexü na namaxexü. ⁴ Rü ngēxguma wena nüma naxüxgu ya fóru Dauruüxüchi ya Cristu, rü pema rü tá penayauxgü i wüxi i perü ámare i ngëxcerüü i mexéchixü i taguma ngauaxü. ⁵ Rü ngëxgumarüü ta i pemax, Pa Ngextüxüçügü, rü name nixi i naga peñinüe i ngëma perü äéxgacügü i Tupanaärü puracüma puracülexü. Rü guxâma i pema i yaxögxüü, rü name nixi i wüxicigü pegü perüngüxüçè rü taguma pegügu perüngüxüçè na pemücügularü yexera pixigüxü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana rü tama norü me nixi i ngëma duüxügü i nügü icuëxüügüxü. Natürü nüxü narüngüxüçè rü namaä namecüma i ngëma duüxügü i tama nügü icuëxüügüxü”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁶ Rü ngëmacèx tama name i pegü picuèxüxü. Rü narümemae i Tupanamëxé ya poranetüxüwa pegü pengëmagüxëe na nüma pexü yacuèxüxügüxüçex i ngëgxuma nawa nanguxgu na ngëmaäcü pemaä naxüäxü. ⁷ Rü name nixi i Tupanamëxëgu penaxü i guxüma i perü oegaäegü, erü nüma ya Tupana rü guxüguma pegu narüxlinü rü aixcüma pexna nadau. ⁸ Rü name nixi i guxüguma pegüna pedaugü rü ipexuäegü, erü perü uwanü i Chataná rü doma wüxi ya ai ya idüraxüchicürüü nanañaäne rü tumacex nadau na texéxü tá nachixexëeëxü. ⁹ ¡Rü peporaeamëx rü peyaxögüamëx i ngëgxuma tacü rü chixexü pemaä naxüxchaëgu! Erü nüxü pecuëx rü guxüima i taeneëgü i guxüwama ngëxmagüxü rü pexrüü ngëmatama ngüxü ningegü. ¹⁰ Natüru ngëgxuma paxaxächi ñoma i naânewa ngüxü pingegüwena, rü Tupana rü tá pexü nimexëe na aixcüma napëxewa pimexüçex, rü tá pexü narüngüxëe na taguma nüxü perüxoexüçex, rü tá pexü naporaexëe na aixcüma perü maxüwa peporaeexüçex. Rü daatama Tupana nixi ya tüxna naxäcü i guxüma i mexü i tüxü ngëxmaxü, rü tüxü deicü na naxüüawa tüxü nangëmaxüçex i tachica i mexü i taguma gúxü, erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixigü. ¹¹ Rü name nixi i guxüguma nüxü ticuèxüügü ya Tupana, erü nüma nixi i guxülarü äëxgacü yüixü i guxüguma. Rü ngëmaäcü yü.

Pedru rü yema yaxögüxüxü narümoxë

¹² Taeneë ya Chiribánu ya meä yaxöcümaä petanüwa chanamu i ñaä nuxmarexü i popera na pexü chixucuxëgüxüçex rü pemaä nüxü chixuxüçex na ngëma pexü nangechaüxügagu yüixü ya Tupana i aixcüma pexü nangüxëeëxü. Rü ñuxma na ngëmaäcü pexü nangechaüxü, rü name nixi i guxüguma naxcex pemaxë. ¹³ Rü pexü narümoxëgü i guxüma i taeneëgü i yaxögüxü i pexrüü Tupana dexü i nüma Dumawa ngëxmagüxü. Rü ngëgxumarüü ta pexü narümoxë i chorü ngüxëerüü i Marcu ya chaunerüü ixicü. ¹⁴ Rü chanaxwëxe i wüxicigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perümoxëgü. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwëxe na aixcüma petaäegüxü i guxäma i pema na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxü. Rü ngëmaäcü yü.

Rü nuâma pexna,
Pedru

NORÜ TAXRE GA POPERA GA PEDRU ÜMATÜXÜ

Pedru nüxǖ narǖmoxē ga yema yaxõgütǖ

¹ Pa Chaueneégüx, choma i Chimáu i Pedru nixī i pexcèx chanaxümatǖxǖ i ñaā popera. Rü choma rü Ngechuchu ya Cristuarǖ ngǖlxéérū chixī, rü nüma nixī ga choxǖ namuxǖ na nüxǖ chixuxǖcèx i norǖ ore. Rü pexcèx chanaxümatǖ i pema na toxrīǖ aixcüma peyaxõgütǖ, erǖ törǖ Tupana rǖ törǖ Maxéxéerǖ ya Ngechuchu ya Cristu rǖ aixcüma nimexéchi. ² Rü ñuxma na Tanatǖ ya Tupanaxǖ pecuáxǖ rǖ törǖ Cori ya Ngechuchuxǖ pecuáxǖ, rǖ chanaxwèxe i nümagǖ aixcüma pemaā namecüma rǖ aixcüma pexǖ nataǟxéé.

Yaxõgütǖcümagañǖchiga

³ Rü Tupana rǖ noxrütama poramaā marǖ tükna nanaxǟ ga guxüma i ngëma naçüma i mexǖ i inaxwèxexǖ na aixcüma meǟ naxcèx imaxéxǖcèx. Rü yemaäcü nanaxǖ ga yexguma tükǖ nüxǖ nacuèxéégu ga guma törǖ Cori ya mexéchicü ga norǖ poramaā tükǖ decǖ.

⁴ Rü yematama norǖ poramaā tükna nanaxǟ ga guxüma ga norǖ ngǖlxéé i mexéchixǖ ga inaxunetaxǖ na naxrǖ pimeñǖcèx rǖ nüxnā pixigachixǖcèx i guxüma i chixexǖgǖ i duǖxǖgürǖ ngúchaǖ i chixexǖgagu ñoma i naânewa ngëxmaxǖ. ⁵ Rü ngëmacèx penaxwèxegü na pegǖ peporaeñǖxǖ na yexeracā peyaxõgütǖ rǖ meǟ togüpéxewa pemaxéxǖ. Rǖ ñuxuchi name na meâma nüxǖ pecuáxǖ na tacǖ yíixǖ i Tupana pexǖ naxwèxexǖ. ⁶ Rǖ ngëxgumarǖ ta penaxwèxegü na meǟ pegümaā ipecuáxǖ na tama chixexǖgu peyixǖcèx. Rǖ ñuxuchi name na yaxnā pegümaā pexñǖxǖ. Rǖ ngëxgumarǖ ta name na aixcüma Tupanaxǖ pengechaǖgütǖ. ⁷ Rǖ ñuxuchi penaxwèxegü na pegǖ pengechaǖgütǖ ya guxâma i pemax. Rǖ ngëxgumarǖ ta name na guxüma i duǖxǖgütǖ pengechaǖgütǖ. ⁸ Rǖ ngëxguma aixcüma ngëma pexǖ chaxucuxéxǖdâcumǟ pemaxégu, rǖ tâtutâma natüçêxema nixī i perǖ maxǖ, rǖ tâtutâma natüçêxema nixī na nüxǖ pecuáxǖ ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁹ Natǖrǖ yíxema tama ngëma pexǖ chaxucuxéxǖdâcumǟ maxǖxǖ, rǖ ñoma tangexetǖdrǖtǖxǖ tixī. Rǖ ñoma wüxī i duǖxǖ i tama nagu rǖxñǖxǖ i ngëma yixcûra tá nüxǖ ngupetǖxǖrǖtǖ tixī, erǖ nüxǖ itayarüngǖma na ñuxâcǖ Tupana tükǖ nüxǖ ngechaǖxǖ ga tümaârǖ pecadugǖ. ¹⁰ Rǖ ngëmacèx, Pa Chaueneégüx, name nixī na yexeraâcǖ meǟ Tupanaxæx pemaxéxǖ na ngëmaäcǖ ipenawéxǖcèx na aixcüma Tupanaârǖ duǖxǖgǖ ya pexcèx naçaxe rǖ pexǖ dexé na pixigütǖ. Rǖ ngëxguma ngëmaäcǖ pemaxégu rǖ tagutâma chixexǖgu peyî rǖ tagutâma Tupanaxǖ ípetèx. ¹¹ Rǖ ngëmaäcǖ ya Tupana, rǖ tá meǟ pexcèx nayawâxna i iãx na tauxchaâcǖ pichocuxǖcèx i negxtâ guxügutâma aëxgacǖ iýíixǖwa ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törǖ Maxéxéerǖ. ¹² Rǖ ngëmacèx woo marǖ nüxǖ na pecuáxǖ rǖ nagu na pexixǖ i ngëma ore i aixcüma ixixǖ, natǖrǖ guxügutâma pexna nüxǖ chacuèxâchixééchǟga yema pexǖ namaâchaxucuxéxǖ. ¹³ Erǖ ñuxma na chamaxǖxǖ i chomax, rǖ nagu charükñǖ na namexǖ na pexna nüxǖ chacuèxâchixééchǟ i ngëma ore i namaâ pexǖ chixucuxégütǖ, na ngëmaäcǖ pexǖ changúxchaâxééchǟcèx na meǟ Tupanaxæx pemaxéxǖ. ¹⁴ Rǖ pemaâ nüxǖ chixī i ngëma, erǖ törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu choxǖ nüxǖ nacuèxéé na paxa tá chayuxǖ. ¹⁵ Rǖ ñoma rǖ ta na chamaxǖxǖ, rǖ meǟ pexǖ chixucuxégütǖ na ngëxguma chayuxguwena rǖ guxüguma nünxnā pecuèxâchiexǖcèx i ngëma chorǖ ucuxégütǖ na ñuxâcǖ Tupana naxwèxexǖ na pemaxéxǖ.

Pedru rǖ namüçügǖ rǖ aixcüma Cristuxǖ nadaugǖ ga na ñuxâcǖ namexéchixǖ

¹⁶ Rǖ yexguma pexǖ tangǖxéégu na ñuxâcǖ naporaxǖ ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rǖ ñuxâcǖ tá wena na nataeguxǖ, rǖ tama tomatama togǖlawa tayaxuxǖ i ore nixī. Yerǖ tomatama toxetümaâ nüxǖ tadau na ñuxâcǖ namexéchixǖ i nüma ya törǖ Cori. ¹⁷ Rǖ nüxǖ tadau ga yexguma Tanatǖ ya Tupana nüxǖ icuèxǖǖ. Rǖ nüxǖ taxñǖe ga yexguma gumatama Tanatǖ ya Tupana ya Mexéchicǖ ñaxgu.

“Daa nixī ya Chaune ya nüxǖ changechaâxǖchicǖ. Rǖ choma rǖ poraâcǖ namaâ chataǟxǖchi”,

ñaxgu. ¹⁸ Rǖ aixcüma tomaxǖchima nüxǖ taxñǖe ga yema Tupanaga ga daxǖguxǖ ga naânewa inaxǖxǖ, yerǖ tomatama rǖ törǖ Corimaâ tayexmagǖ nawa ga guma mèxpǖne ga üünene ga yexguma yema ngupetǖgu. ¹⁹ Rǖ yemaäcǖ nüxǖ tadau na aixcüma yíixǖ ga yema ore ga nuxcümaǖgütǖ ga Tupanaârǖ orearǖ uruǖgǖ nüxǖ ixugügütǖ. Yerǖ yema nüxǖ yaxugügütǖǖtama nixī ga nüxǖ tadauaxǖ. Rǖ name nixī i pema rǖ ta aixcüma meǟ nagu perǖxñǖe i ngëma ore, erǖ wüxī i omǖ i íratchetǖxǖ i éanexñǖwa ibaxixǖrǖtǖ nixī. Rǖ ngëma ore rǖ tá pexǖ nüxǖ nacuèxéé i Tupanachiga ñuxmatata ñangǖ ya törǖ Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya yima woramacuri ya ngunetǖxǖ ngócurǖ iýíxǖ. Rǖ ngëxguma ñangǖxgu i nüma rǖ aixcüma tá meǟ pexǖ nüxǖ nacuèxéé i guxüma i nachiga. ²⁰ Natǖrǖ chanaxwèxe na guxüârǖ yexera nüxǖ pecuáxǖ i ñaā ore i tá pemaâ nüxǖ chixuxǖ. Rǖ düçax, taxíeuma tülechamatama

nüxǖ tacuèx i tacüchiga na yǖixǖ i Tupanaärü ore i ümatüxǖ, ega Tupanaäe i Üünexǖ tama tükǖ rüngǖlxéegü. ²¹ Yerü taxuüma ga Tupanaärü orearü uruū rü nüechamatama nügüäewa nanayaxu ga yema ore ga nüxǖ yaxugügüxǖ. Natürü yexguma yema orexǖ yaxugügü, rü Naäe i Üünexǖ nixī ga yadexagüxéexǖ.

2

Doramaä duülxügüxǖ ngüexéexǖlchiga

¹ Natürü nuxüma rü nayexma ta ga Tupanaärü orearü uruūguneta ixigüxǖ ga Yüdugütanüwa. Rü ngëgxumarǖ tá ta petanüwa nangëxma i duülxügü i nguxëerǖguneta ixigüxǖ. Rü nümagü rü tá doramaä nanaxüchicǖ i Tupanaärü ore, rü ngëmaäcǖ tá pexǖ nangüexé i ore i dora ixixǖ na pexǖ nawomüxéegüxǖlcex. Rü nümagü rü tätütama naga naxinüechaǖ ya yima törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya norü Maxëxéerǖlchiréx ixicǖ. Rü ngëmagagu ya Tupana rü ngürüächi tá nanapoxue i ngëma duülxügü i ngëmaäcǖ maxëxǖ, rü tá inayanaxoxé. ² Rü nümagü rü tá nüxǖ nixugü na tama wüxi i chixexǖ yǖixǖ ega woo taxüneärǖ ngüchaǖ ixǖxgu. Rü muxüma i togǖ i duülxügü rü tá nawe narüxī i ngëma chixexǖ i naxügüxǖwa. Rü ngëma chixri pexǖ ngüexéexǖgagu rü muxüma i togǖ i duülxügü rü tá chixri nachiga nidexagü i Tupanaärü ore i mexǖ i aixcüma ixixǖ. ³ Rü nümagü i ngëma duülxügü i chixexǖ rü tá nügüna nananugüchaǖ i guxüma. Rü ngëmacex tá pemaä nüxǖ nixu i ore i chixexǖ ixixǖ na ngëmaäcǖ pexǖ nawomüxéegüxǖlcex rü pexǖ ngixǖ nayauxgüxǖlcex i perǖ díleru. Natürü tá napoxue i ngëma duülxügü, rü tätütama nübxumü. Erü Tupana rü woetama nuxüma namanexé i ngëma pocxu. ⁴ Yerü ga Tupana rü tama nüxǖ nüxǖ nangechaǖ ga norü orearǖ ngerǖgü ga daxǖçäx ga pecadu ügüxǖ. Rü yemacex ínaxéänexǖwa ingoxogüxǖ inapoxcueǖwa nanawogü. Rü cadenamaä nayanéixgü na ngëma nangëxmagüxǖlcex nüxmatata nawa nangu i ngëma ngunexǖ i nagu Tupana nüxna çaxǖ i guxüma i duülxügü. ⁵ Rü yexgumarǖ ta ga Tupana rü tama nüxǖ nüxǖ nangechaǖ ga yema nuxümaügüxǖ ga duülxügü ga chixexǖ ügüxǖ. Rü yemacex mucǖ ga taxüchicǖ naxcex yéma nanamu na gumamaä nadaiäxǖcex ga yema duülxügü ga chixexǖ ügüxǖ. Natürü ga Tupana rü Noexǖ nadau ga na meäma duülxügüxǖ yaxucuxéegüxǖ na nüxǖ naxoexǖcex ga norǖ chixexǖgü. Rü yemacex ga Tupana rü Noexǖ namaxée namaä ga 7 ga natanüxǖgü. Natürü nanadai ga guxüma ga yema togǖ ga duülxügü. ⁶ Rü Tupana rü yexgumarǖ ta inayanaxoxé i guma iänegü ga Chodoma rü Gomora ga poraäcǖ chixri duülxügü nawa maxëne. Rü ínanagu ga guma iänegü nüxmatata norü tanimacaxicatama iyaxǖ. Rü yemaäcǖ nanaxǖ na guma iänegü rü wüxi ga cuëxruǖ na yǖixǖlcex nüxǖ ga yema duülxügü ga chixexǖ ga yemawena maxëxǖ. ⁷ Natürü ga Chodomawa rü Tupana nanamaxǖga lox ga wüxi ga yatǖ ga mecǖ ixicǖ ga poraäcǖ ngechaǖcǖ ga yexguma nüxǖ nadéuxgu ga nüxǖchixri na namaxéxǖ ga yema duülxügü ga natanüwa nayexmaxǖ. ⁸ Rü guxǖ ga ngunexǖgü rü nüma ga lox ga meä maxǖcǖ rü poraäcǖ naäewa nangux ga yexguma nüxǖ nadéuxgu rü nüxǖ naxinüga ga yema chixexǖgü ga naxügüxǖ ga yema duülxügü ga natanüwa nayexmaxǖ. ⁹ Rü yema Loxǖ na namaxéexǖrǖ ga Tupana, rü nüxǖ natauxcha na tükǖ inangüxǖexǖ i ngëgxuma Chataná tükna inügī ya yíxema meä maxëxǖ. Rü ngëgxumarǖ ta ya yíxema chixexǖ ügüxǖ, rü nüxǖ natauxcha na poxwu tükǖ nangëxmagüxǖexǖ nüxmatata nawa nangu i ngëma ngunexǖ i nagu guxüma i duülxügüxǖ yacagüxǖ. ¹⁰⁻¹¹ Rü Tupana rü aixcüma tá nanapoxue i ngëma duülxügü i naxinüeärū ngüchaǖgu ixǖ i tama naga inüeächaǖxǖ ya törü Cori. Rü ngëma duülxügü rü taxüegama naxinüeächaǖ, rü nadauxcüraxǖwëxegü rü nüguguxicatama narüxinǖ. Rü tama namuǖ na namaä naguxchigagüxǖ i ngëma äëgxacǖgü i daxǖçäx i Tupanatüüwa ngëxmagüxǖ. Rü ngëmaäcǖ namaxé i ngëma duülxügü. Natürü woo Tupanaärü orearǖ ngerǖgü i daxǖçäx i ngëma duülxügüxǖ rüyexeraxüchichiréxǖ, rü namuǖ na ngëmaäcǖ namaä naguxchigagüxǖ i ngëma äëgxacǖgü i daxǖçäx i Tupanatüüwa ngëxmagüxǖ. ¹²⁻¹³ Rü ngëma nguxëerǖgüneta, rü ñoma naëxǖgürǖ nixigǖ, rü naëxǖgürǖ taxuüma nacuëxgu. Rü ngëma naxǖnegǖ naxwëxexǖ nixī i naxügüxǖ. Rü nabue na ñoma naëxǖgǖ i yayauxgüxǖ rü nadéixǖrǖ yixigüxǖlcex. Rü chixri nachiga nidexagü i ngëma tama nüxǖ nacuëxgu. Natürü ngëma chixexǖ i naxügüxǖgagu tá inayarütaxe, rü ngëmaäcǖ ngüxǖ tá ningegǖ nagagu i ngëma ngüxǖ i togǖxǖ yangexéegüxǖ. Rü nümagü rü namaä nataäegü i ngëma chixexǖ i ngunecütama naxügüxǖ. Rü ngëgxuma pemaä nachibüegu, rü wüxi i chixexüchixǖ rü ñanexüchi nixigǖ erǖ ngëma rü ta nanaxügü i norǖ chixexǖ i namaä pexǖ nawomüxéegüchächaǖxǖ. ¹⁴ Rü ngëma duülxügü rü taxuüma wüxi ya ngeäxǖ nadaugümare, erǖ naäewa rü nagu narüxinǖ na nüxǖ tangüchaǖxǖ. Rü tama nüxǖ ningüega na pecadu naxügüecheinaxǖ. Rü naxcex nadaugü na nüxǖchixri tükǖ nayixéexǖ ya yíxema duülxügü ya turaeärǖ maxǖxǖgüxe. Rü nüxǖ nicuëxüchi na nüxǖchixri tükǖ nügüna nanugüexǖ. Natürü Tupana rü marǖ namaä nanaxuegu na napoxcueäxǖ. ¹⁵ Rü ngëma duülxügü rü

tama nagu naxī i ngēma Tupana nūxū naxwèxexū, rū ngēmacèx inayarütauxe. Rū nagu naxī ga yema chixexū ga nagu yaxūxū ga nuxcūmañxū ga Tupanaārū orearū uruū ga Baráu ga Beú nane ga chixexū üxū na yemaācū díeru ngīxū nayaxuxūcèx. ¹⁶ Rū noxrütama buru ga woo taguma idexachirécxū, rū wüxi ga duūxürū namaā iyadexa rū inanga naxcèx ga yema chixexū ga naxüxchañxū. Rū yemaācū Baráu iyachaxächixē na tama naxüäxüçèx ga yema chixexū ga naxüxchañxū. ¹⁷ Rū ngēma duūxügū rū taxuwama nime ñoma wüxi i puchi u ngearū dexäähxürū. Rū ñoma wüxi i caixanexū i buanecu i queñüürümare nixī na taxuwama yamexī. Natürū Tupana rū marū nanameñē i wüxi i nachica i eñanexächichü i ngextá guxügutáma ínapoxueäxüwa i ngēma duūxügū. ¹⁸ Rū ngēmaācū tá nanopoxcue i ngēma duūxügū, erū nügū yacuèxügūcúma chixri nidexagü i ore i taxuwama mexümaā. Rū tükū nixucuxégu na tūmaxüneärū ngúchauñgu na taxixüçèx ya yíxema marū ngexwacèn ngēmaxū rüxocheiréxe. ¹⁹ Rū tūmamaā nūxū nixu rū ngēxguma nawe tarüxígu rū tá tükū ñanguxüçèx na taxuñümexéwa tangëxmagüixüçèx rū túma tanaxwèxexüäcúma tamaxexüçèx. Natürū ngēma duūxügū i ngēmaācū chixri idexagüxū, rū nümagütama rū norü chixexütlüwa nangëxmagü. Erú guxüma i duūxügū, rū ngēma nūxū rüyexeramaëxütlüwa nügū nangëxmagüxé. ²⁰ Rū guxáma ya yíxema marū tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tóru Maxëxéeruñxū cuègxüxe, rū marū nawa ítanguxü i ñoma i nañneärū chixexügū. Natürū ngēxguma chi wenaxärū naxcèx tawoegugu i ngēma chixexū i nawa ítanguxüchiréxü, rū túmaärū me yíxigu na wena ngēma chixexütlüwa tangëxmagüxü, rū aixcúma noxriarü yexera tichixe. ²¹ Erú ngēxguma chi nūxū tacuèxgúguwena nūxū tarüxoegu i ngēma ore i mexü ga noxri tayaugüxū, rū narümeñä chi nixī ga noxtacúma tāu chima nūxū na tacuèxgüxū i ngēma maxü i aixcúma mexü. ²² Tupanaārū ore i ëmatüxüwa rū ñanagürü:

“Ngēma airu i nügū oxgüxü, rū wenaxärū naxcèx nataegu i norü oxü na yaweaxüçèx. Rū ngēma cuchi i norü yora meáma aiyachiréxü, rū ngēxgumatama wenaxärū norü aiyancèx nataegu”,

ñanagürü i ngēma orewa. Rū ngēxumarü i nixī i ngēma duūxügū i marū Tupanaārū orexü cuègxüchiréxü rū ñuxuchi wenaxärū naxcèx woeguxü i norü chixexügū ga noxri nawa ñanguxüchiréxü.

3

Tóru Coriarü taeguchiga

¹ Pa Chaueneégü ya Pexü Changechaügüxex, ñaā nixī i ngēma norü taxre i popera i pexcèx chaxümatüx. Rū yema nüxirañxū ga poperawa pemaā nūxū chixuxürū, rū wena pexü chixucuxégu rū pexna nūxū chacuexächixē na aixcúma meä Tupanaārū oregu perüxñüexüçèx. ² Rū chanaxwèxe i nūxna pecuèxächie i ngēma ore ga nuxcúmañgüxü ga Tupanaārū orearū uruügū ga ixüñunexü nūxū ixugügüxü. Rū ngēxumarü i ta chanaxwèxe i nūxna pecuèxächie i ngēma tóru Cori ya Ngechuchu ya tóru Maxëxéeruñrū mugü ga pexü nangüexéçü ga norü orearū uruügū ga nüma pexüntawa namugüxü. ³⁻⁴ Natürū chanaxwèxe i guxüärü yexera nagu perüxñü i ñaā ore i pemaā tá nūxū chixuxü. Rū díucax, rū ngēxguma nagüchauñgu i ñoma i nañne, rū fá ñanguñgu i duūxügū i chixexü i nagu ixü i nañneärū ngúchauñgu. Rū nümagü rū tá nacugüeäcúma ñanagürügū:

“Düçèx, Cristu inaxuneta na wena nüma naxügexaxü. ¿Rū tacü namaā nangupetü i ñuxma na tama ñanguñx? Rū marū díuxwa nayue ga tóru oxigü ga yaxögüxü, natürü noxri nañne üxgumama rū nanangëxgumarüñechatama i guxüma”, ñanagürügū tá. ⁵⁻⁶ Natürü ngēma duūxügū i ngēmaācū idexagüxü rū tama nūxū nacuèxguchaü ga yema ngupetüxü ga yexguma Tupana ñoma ga nañnewa namuågu ga guma mucü ga tacü ga iyanaxoxéecü ga guxüma ga tacü ga ñoma ga nañnewa yexmaxü. Rū nuxcúmaxüchima naxüpa ga guma mucü rū woetama nayexma ga ñoma ga nañne rū guxüma i daxüwa nūxū idauxü ga Tupana ngoxéexü ga yexguma namuågu na nangöüçèx. Rū yemaācū dexächüüwa nangox ga ñoma ga nañne rū dexáärü ngákütüchiüwa nayexma, yerü yemaācū nanamu ga Tupana. ⁷ Natürü ngēma ñuxma ngëxmaxü i daxüwa nūxū idauxü rū ñoma i nañne rū Tupana namaā nanguxü na yixcama üxüwa yaxaxüçèx, yerü yemaācū namaā nanaxuegu. Rū ngēma ñoma i nañne rū ngēma daxüwa nūxū idauxü, rū yima üxü ya Tupana nūxū ixuxünewa tá nixī i aixcúma ínaguñxü i ngēma ngunexü i nagu naxunetaxüga na napoxueäxü rū chixexüwa nwogüñxü i ngēma duūxügū i tama naga inüechäxü. ⁸ Rū ñuxmax, Pa Chaueneégü ya Pexü Changechaügüxex, tama chanaxwèxe i nūxū ipeyerüngümañ en wüxitama i ngunenexü rū tóru Coricex rü 1000 ya taunecürüü yíxü. Rū ngëxumarü i ta, 1000 ya taunecü rū tóru Coricex rü wüxitama i ngunexü i yíxü. ⁹ Rū ñuxre i duūxügū rū nagu narüxñü i tâitáma paxa ñanguñxü ya tóru Cori yema tamaā inaxunetaxürü. Natürü nüma ya tóru Cori rū tama nanuxcüäna yanguñxéäxü i ngēma norü uneta, natürü nüma rū tamaā yaxna naxñümare. Erü nüma rū tama nanaxwèxe na texé iyarütaxuxü, natürü nanaxwèxe na guxáma nūxū

rūxoexű i tümacüma i chixexű. ¹⁰ Natürü ngēma ngunexű i törü Cori nagu ínguxű, rū taxúema nagu ínanguxěēxügű tá nixi. Erü ngürüüachimare tá ínangu ñoma wüxi i ngítexáxű ínguxüürü. Rū ñuxüchi guxüma i tacü i daxüguxű i naānewa ngēxmagüxű rū tá tagaācü niwāixgű rū ngēmaācü tá inayarütaixe. Rū yima üèxcü rū tauemacü rū woramacurigü rū ēxtagü rū tá nixaerü ngēxma tá nayarüxogü. Rū ngēxgumarü tá ta i ñoma i naāne rū tá nixa namaā i guxüma i tacü i nawa ngēxmagüxű. ¹¹ Rū ñuxma na ngēmaācü tá namaā nangupetüxű i guxüma i facü i ngēxmaxü, rū yexeraācü penaxwèxe na aixcüma Tupanapéxewa pixüünexű rū nüma nanaxwèxexüdäcüma na pemaxexű. ¹² Rū name nixi i meā ipenanguxěē i ngēma ngunexű i nagu tá ínanguxű ya törü Cori ya Tupana. ¡Rū paxa guxüwama nüxű pixu i norü ore rū aixcüma naxcèx pemaxë na ngēmaācü ipenanguxěēxücex! Rū ngēma ngunexügű rū guxüma i daxüwa nüxű idauxü rū tá nixa rū tá inachachichigü. Rū ñoma i naāne rū üèxcü rū tauemacü rū ēxtagü rū yima üxüma tá inachachichigü. ¹³ Natürü yixema na yaxōgüxű rū ítananguxěē i ngēma ngexwacaxüxű i daxüguxű i naāne rū ngexwacaxüxű i ñoma i naāne ga Tupana tamaā ixunetaxü. Rū ngēma rū guxütáma name, rū yixema rū tá ta aixcüma time. ¹⁴ Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgű ya Pexü Changechaūgüex, rū ñuxma na ipenanguxěēxű i ngēma, rū name nixi i aixcüma meā pemaxë rū aixcüma pegü pengechaūgű na taxuwama nachixexücex i perü maxü rū aixcüma petaāgüxülcex i ngēxguma wena núma naxüxgu. ¹⁵ Rū name nixi i nüxna pecuèxächie na yaxna tamaā naxinüxű ya törü Cori, erü nanaxwèxe na tüxű nangēxmaxü i törü maxü i taguma gűxü. Rū ngēmatama pexcèx chanaxümatüxürrü ta nixi ga pexcèx naxümatüxü ga taeneé ya nüxű ingechaūgűcü ya Pauru ga yexguma Tupana naporaxěēäcüma pexcèx naxümatüxü. ¹⁶ Rū guxüma ga norü poperawa rū ñaā pexcèx chaxümatüxüchiga nanaxümatü ga Pauru. Natürü yema pexcèx naxümatüxüwa rū nangēxma i ñuxre i ore i guxchaxü na nüxű icuáxü na tacüchiga yülxü. Rū ngēma duüxügű i tama aixcüma Tupanaxü cuègxüd rū tama aixcüma yaxōgüxű, rū nanaxüchicügű i ngēma ore ngēxgumarü na guxüma i Tupanaärü ore i ümatüxű naxüchicügűxüürü. Natürü ngēma chixexű na naxügüxügagu rū nügű tátama inayarütauxexěē. ¹⁷ Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgű ya Pexü Changechaūgüex, rū ñuxma na nüxű pecuáxü i tacü tá na ngupetüxű, rū name nixi i pecuāegü na tama pexü nawomüxěēgüxülcex i ngēma chixexű i duüxügű rū tama nüxű perüxoexülcex na meā peyaxōgüxű. ¹⁸ Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgű, penaxwèxe na pegü peporaexěēxű na wüxicigü i ngunexű yexeraācü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü Maxěēerüxű pecuáxülcex rū yexeraācü nüxű picuáetanüxülcex na ñuxäcü aixcüma pexü nangechaūxű. ¡Rū ngēmacèx rū guxügutáma rū ngixä nüxű ticuèxüügű! Rū ngēmaācü yiī.

Rū nuāma pexna,
Pedru

NÜXİRÄÜXÜ GA POPERA GA CUÄÜ ÜMATÜXÜ

Ore i tükü maxëëxüchiga

¹ Pexcèx tanaxümatü nachiga ya Tupana Nane ya Cristu ya yima woetama marü nüxira yexmacü ga yexguma noxritama tauta naâne üxgu. Rü nüma rü Ore i Maxëëxüruň nixi i naega erü nüma nixi i tamaä nüxü yaxuxü i Tapanachiga rü tükü namaxëëxü. Rü toma ga norü ngüexügü na tixigüxü, rü nüxü taxinüe rü toxetümaä nüxü tadaugü rü tomëxmaä nüxü tingögügü. ² Rü yima Maxëëxüruň ya Cristu rü toxü nügü nawëx. Rü nüxü tadaugü rü duûxügümää nüxü tixu na fünxacü yixü. Rü fünxma rü pemaä rü ta nüxü tixuchiga ya yima Cristu ya tükna naxäcü i maxü i taguma gúxü. Rü noxri rü Nanatüxürtawa nayexma, natürü ñoma ga naânewa nangu rü toxçèx nangox. ³ Rü yema toma nüxü tadaugüxü rü nüxü taxinüexü rü pemaä nüxü tixu na tomüçügü pixigüxüçèx, ngëxgumarü i toma na Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristumüçügü tixigüxürü. ⁴ Rü ngëmacèx pexcèx tanaxümatü i ñaã ore na wüxi aixcümäxüchi itaäegüxüçèx.

Ñoma ngöönexürrüü name ya Tupana

⁵ Rü ñaã nixi ga ore ga tomaä nüxü yaxuxü ga Ngechuchu ya Cristu. Rü pemaä nüxü tixu na ñoma ngöönexürrüü namexü ya Tupana, rü nawa rü nataxuma i chixexü i ñoma ëänexürrüü ixixü, rü bai i íraxü. ⁶ Rü ngëxguma chi:

“Tanatü ya Tapanamüçügü tixigü”, ñagügü, natürü chixri imaxëgu, rü tidoraemare erü tama aixcüma meä tamaxé. ⁷ Rü ngëxguma chi Tupanarüü ngöönexüwa imaxëgu, rü yigümüçügü tixigü i yixema, rü Tupana Nane ya Ngechuchu rü nagümaä tükü inayanatauxëe i guxüma i törü chixexü. ⁸ Ngëxguma chi nüxü ixuxgu rü:

“Changearü pecaduâx”, ñagügü, rü yigütama tawomüxëe, rü tidoraemare. ⁹ Natürü ngëxguma chi Tupanamaä nüxü ixuxgu i törü pecadugü, rü nüma tükü nüxü nangechaü rü tükü inayanatauxëe i guxüma i törü chixexü, erü nüma rü mecü nixi rü taguma tükü nawomüxëe. ¹⁰ Natürü ngëxguma chi:

“Tangearü pecaduâxgü”, ñagügü, rü doratèèx nüxü tawogü ya Tupana rü tama aixcüma tawa nangëxma i norü ore.

2

Cristu rü törü chogüruň nixi

¹ Pa Chauxacügüt, pexcèx chanaxümatü i ñaã ore na tama chixexü pexügüxüçèx. Natürü ngëxguma chi wüxi chixexü üxgu, rü nangëxma ya tümaetüwa chogücü nüxna ya Tanatü ya Tupana na tama tükü napoxcuxüçèx. Rü yima nixi ya Ngechuchu ya Cristu ya aixcüma mecü ixixü. ² Rü guma Ngechuchu ya Cristu rü nügü inaxü rü nayu na naxütanüäxüçèx ga törü pecadugü. Rü tama törü pecadugüxicatama naxütanü, natürü guxüma i duûxügürü pecadugü ta naxütanü. ³ Rü ngëxguma chi naga ixinüegü i ngëma tükü namuxü ya Tupana, rü nüxü tacuëx na aixcüma nüxü icuáxü. ⁴ Rü ngëxguma chi wüxi:

“Choma rü Tupanaxü chacuëx”, ñagügü, natürü tama naga taxinügü i ngëma tükü namuxü ya Tupana, rü wüxi i doratèxäxü tixü. ⁵ Natürü yíxema naga ïnüsü i ngëma tükü namuxü ya Tupana, rü aixcümäxüchi Tupanaxü tangechaü. Rü ngëmawa nüxü tacuëxgü na aixcüma Tupanaärü duûxügü ixigüxü. ⁶ Rü yíxema:

“Tupanaärü duûxü chixi”, ñagüxe, rü name nixi na meä tamaxüxü yema Ngechuchu ya Cristu meä maxüxürü.

Tupanaärü mu i ngexwacaxüxüchiga

⁷ Pa Chauñeëgüt, tama wüxi i ngexwacaxüxü i Tupanaärü mu nixi i pexcèx chaxümatüxü. Natürü ñaâtama noxriarü ügügumama pexü yexmaxü ga mu nixi. Rü ñaâtama nixi i Tupanaärü mu ga nuxcümäxü ga marü nüxü pexinüexü. ⁸ Natürü ñaã Tupanaärü mu i pexcèx chaxümatüxü rü guxüguma nangexwacaxü. Rü ngëxguma naga pexinüegü i ñaã Tupanaärü mu na pegü pengechaügüxü, rü tama ëänexüwatama pemaxë, natürü Cristurü ngëma ngöönexü i aixcüma ixixüwa pengëxmagü. ⁹ Rü ngëxguma chi wüxi:

“Choma rü ngëma ngöönexüwa changëxma”, ñagügü, natürü tümaeneëchi taxaixtü, rü ëänexüwatama tangëxma. ¹⁰ Yíxema tümaeneëxü ngechaüxü rü ngöönexüwa tamaxü, rü taxucëxma tüküçü pecadu taxü. ¹¹ Natürü yíxema tümaeneëchi aixe, rü ëänexüwatama tamaxü, rü ëänexügü tixü. Rü tama nüxü tacuëx na negtäxüxü, erü tümacèx naxëäne. ¹² Pa Chauxacügüt, pexcèx chanaxümatü erü Cristugagu Tupana marü pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. ¹³ Pa Papágüt, pexcèx chanaxümatü i ñaã ore erü nüxü pecuëxgü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügügumama yexmacü. Pa Ngextüxüçügüt, pexcèx chanaxümatü

erü marü nüxü perüyexera i ngëma ngoxo i Chataná i chixexüärü üruü. ¹⁴ Pa Buxügüm, pexcëx chanaxümatü erü marü nüxü pecuëgxü ya Tanatü ya Tupana. Pa Papágüm, pexcëx chanaxümatü erü marü nüxü pecuëgxü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügëgumama yexmacü. Pa Ngextüxüçügüm, pexcëx chanaxümatü erü peporae, rü guxüguma peäewa nangëxma i Tupanaärü ore, rü marü nüxü perüyexera i ngëma ngoxo i Chataná i chixexüärü üruü. ¹⁵ ¡Täxü i pexü nangúchaüxü i ñoma i naäne rü norü ngëmaxügü! Ngëgxuma chi texéaxü nangúchaügü i ñoma i naäne rü tama Tanatü ya Tupanaxü tangechäü. ¹⁶ Erü guxüma i ngúchaügü i ñoma i naäne ngëxmaxü rü ñoma i naäneärütama nixü rü tama Tupanaärü nixü. Rü ngëma ngúchaügü rü ngëma nixü i taxüneärü ngúchaügü, rü taxetüärü ngúchaügü, rü yigü na icuëxüügüm törü ngëmaxügümä. ¹⁷ Natürü ñoma i naäne rü guxüma i ngúchaügü i nawa ngëxmaxü rü tá nagux. Natürü yíxema Tupanaga ñüxü rü guxügutama tamaxü.

Ore i aixcüma ixixüchiga rü ore i dora ixixüchiga

¹⁸ Pa Chauxacügüm, paxá tá nagux i ñoma i naäne. Pema rü marü nüxü pexñüchiga rü tá ínangu i wüxi i Cristuarü uwanü, natürü marü ínangugü i muxüma. Rü ngëmawa nüxü tacuëx na marü nagúchaüxü i ñoma i naäne. ¹⁹ Rü ngëma Cristuarü uwanügü rü tatanüwatama nangëxmagüchiréx, natürü tama aixcüma tatanüxü nixigü, erü ngëgxuma chi tatanüxü yixigügü rü tatanügu chitama narücho. Natürü marü tatanüwa ínachoxü na meäma nüxü icuaxülcex na tama aixcüma tatanüxü yixigüxü. ²⁰ Natürü pema rü Cristu marü pexna nanamu i Naäe i Üünexü, rü ngëmacëx meäma nüxü pecuëx i Tupanaärü ore. ²¹ Rü ñuxma rü tama nixü na tama nüxü pecuáxülcex na pexcëx chaxümatüxü. Natürü pexcëx chanaxümatü erü marü meäma nüxü pecuëx i ngëma ore i aixcüma ixixü. Rü nüxü pecuëx rü ngëma ore i aixcüma ixixüwa rü nataxuma i dora. ²² ¿Texé tiixü ya yíxema idoratèxáxe? Yíxema:

“Ngechuchu rü tama aixcüma Cristu ya Tupana Nane nixü”, ñagüxe, tixü ya idoratèxáxe. Yíxema tixü ya Cristuarü uwanü, erü tama nüxü tacuáxchäü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²³ Guxäma ya yíxema tama nüxü cuáxchaüxü ya Tupana Nane ya Ngechuchu, rü tama nüxü tacuáxchäü ta ya Tanatü ya Tupana. Natürü yíxema Ngechuchuaxü yaxöchü, rü Tanatü ya Tupanaäxü rü ta tayaxö. ²⁴ Rü ngëmacëx name nixü i peyaxögüama i ngëma ore ga noxri nüxü pexñüexü. Rü ngëgxuma peyaxögüamagu i ngëma ore ga noxri nüxü pexñüexü, rü aixcüma norü duüxügü pixigü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²⁵ Rü nümatama ya Ngechuchu ya Cristu nixü i tamaä inaxunetaxü na tükna naxääxülcex i maxü i taguma güxü. ²⁶ Nangëxma i duüxügü i chixexüwa pexü gagüchaüxü. Rü ngëmachiga nixü i pexcëx chanaxümatüxü i ñaa ore. ²⁷ Natürü pema rü marü Cristu pexna nanamu i Naäe i Üünexü, rü guxüguma pewa nangëxma. Rü ngëmacëx tama penaxwëxe i to i perü ngüexëexü erü nümatama i Naäe i Üünexü rü pexü nangüexë i guxüma. Rü norü nguxëëtae rü aixcüma nixü rü tama dora nixü. Rü ngëmacëx name nixü na guxüguma Cristuaüxü peyaxögüü, ngëma Naäe i Üünexü pexü ngüexëexüäcüma. ²⁸ Rü ñuxmax, Pa Chauxacügüm, rü name nixü na meäma Cristuaüxü peyaxögüü na tama nüxü imuüexülcex, rü tama ixäneëxülcex napexewa i ngëgxuma wena nuä naxüxgu. ²⁹ Pema nüxü pecuëx na Cristu rü aixcüma meçü yíixü. Rü ngëgxumarüü ta name nixü na nüxü pecuáxü na guxüma i duüxügü i mexü ügüxü rü Tupanaxäcügü na yíxügüm.

3

Tupanaxäcügüchiga

¹ ¡Düçëx, Pa Chaueneegüm, ñuxäcü poraäcü tükü nangechaü ya Tanatü ya Tupana! Rü ngëmacëx nixü i naxäcügümä tükü naxuxü i nümax. Rü aixcüma naxäcügü tixigü. Rü ngëmacëx ñoma i naäneçüäx i duüxügü rü tama tükü nacuáxchäü erü Tupanaxü rü ta tama nacuáxchaügü. ² Pa Chaueneegüm ya Pexü Changechaügü, ñuxma rü marü Tupanaxäcügü tixigü woo tama tükü nüxü nacuëxëen na ñuxäcü tá ixiigüü i yíxcüra. Natürü nüxü tacuëxgü na Ngechuchurüü tá ixiigüü i ngëgxuma nangoxgu, erü tá nüxü tadaugü na ñuxäcü yíixü i nümax. ³ Rü guxäma ya yíxema yaxöchü na Ngechuchurüü tá tiixü, rü tügüna tadau na Ngechuchu ya Cristurüü aixcüma Tupanaxäcügü tamexü. ⁴ Natürü guxäma ya yíxema pecadü üxe, rü Tupanamaä chixexü taxü. Erü ngëgxuma tama Tupanaga taxinügu, rü tapecaduäx. ⁵ Pema nüxü pecuëx rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naänewa naxü na iyanaxoxëëxülcex i törü pecadugü. Rü nüma rü taguma pecadu naxü. ⁶ Rü ngëmacëx guxäma ya yíxema aixcüma nüxü yaxögüxe, rü tama pecadu taxügüe. Natürü guxäma ya yíxema pecadü üechaxe, rü ngëmaäcü tamaxé erü taguma Cristuxü tadau, rü taguma nüxü tacuëx. ⁷ Pa Chauxacügüm, ¡täxü i naga peñüexü i ngëma duüxügü i pexü iyaruütauxexëchaüxü! Yíxema mexü üxe rü aixcüma meçü tixü, ngëgxumarüü ya Cristu na aixcüma meçü yíixürrüü. ⁸ Natürü yíxema pecadü üechaxe rü ngëmawa tükü tacuëx na Chatanäärü duüxü tiixü, erü nüma i Chataná rü noxriarü ügëgumama pecadu naxüexha.

Rü yemacèx ga Tupana Nane rü ñoma ga nañewa naxü na iyanaxoxéêxüçèx ga yema Chataná üxü. ⁹ Rü yíxema Tupanaxäcü ixixë rü tama pecadu taxüecha, erü naxäcüxüchi tixi. Rü taxuacüma pecadu taxüecha erü Tupana nixi ya tümanatü. ¹⁰ Yíxema chixexü ûxe rü tümañeñchi aixe, rü tama Tupanaxäcü tixi. Rü ngémawa nüxü tacuèx na texé tixigüxü ya Tupanaxäcügü rü texé tixigüxü ya Chatanáxäcügü.

Name nixi na yigü ingechaügüxü

¹¹ Rü yexguma noxritama pexü tangúexëegü, rü pemaä nüxü tixu na guxäma yigü ingechaxügüxü. ¹² Rü tama tanaxwëxe na Caíruü ngoko i Chatanáxäcü ixigüxü. Yerü nüma rü nañeneñxü nimèx. ¿Rü tacüçèx nixi ga yamáñx? Nayamèx yerü yema nüma naxüxü rü tama name, rü yema nañeneñ üxü rü name. ¹³ Pa Chaueneëgü, jtäxü i pebaixächiäegüxü ega pexchi naxaiegü i ñoma i nañecüäxü i duüxügü! ¹⁴ Yíxema rü marü nüxü itanguxü i ngëma yu rü ñuxma rü marü maxüwaama tangëxmagü. Nüxü tacuèxü i ngëma erü rü nüxü tangechaügü i taeneëgü. Yíxema tama tümañeñxü ngechaüxü rü yuwatama tangëxma. ¹⁵ Rü yíxema tümañeñchi aixe rü wüxi i máetaxürü tixi. Rü pema nüxü pecuëgxü i wüxi i máetaxü rü nüxü nataxuma i norü maxü i taguma gúxü. ¹⁶ Rü Ngechuchu ya Cristu rü törü pecaducèx nayu, rü yemaäcü tükü nüxü nadauxëe i ngëma ngechaü i aixcüma ixixü. Rü ngëgxumarüü ta i yíxema, rü tanaxwëxe na iñmemarexü na nüxü rüngüxéêxü i taeneëgü woo ngemagru iyugxu. ¹⁷ Natürü ngëgxuma chi wüxi i yatüäxü nangëxmagu i muxüma i norü ngëmaxügü, rü chi nüxü nadëuxgu i namüci na nüxü nataxuxü, rü taxuacüma:

“Choma rü Tupanaxü changechaü”, ñanagüri, ega tama nüxü nangüxéêgü i namüci. ¹⁸ Pa Chauxacügüxü, tama name i taëxmaä rü törü oremaäñicatama nüxü tangechaü i taeneë. Natürü tanaxwëxe i törü maxümaä rü törü ü i mexümaä nüxü tangechaü.

Tama taxäneñ na Tupanana ingaicamagüxü

¹⁹⁻²⁰ Rü ngëgxuma aixcüma yigü ingechaügügü, rü nüxü tacuèx na aixcüma naga ixinüexü i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü Tupanapëxewa rü aixcüma naxäcügü ixigüxü, woo ngëgxuma tañëwa nagu rüñinügi rü:

“Tama Tupanaxäcü chixi”, ñagugu. Erü nüxü tacuèx rü Tupana nixi i tañëärü yexera, rü nüma nüxü nacuèx i guxüma. ²¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ngëgxuma tañëwa nüxü icuèxgu na Tupanaxäcüxüchi ixigüxü, rü tama taxäneñ na nüxna ingaicamagüxü ya Tanatü ya Tupana. ²² Rü nüma tå tükna nanaxä i guxüma i tacü i nacxèx iñçaxü erü naga taxinüe i ngëma tükü namuxü rü tanaxü i ngëma nüma namañ natañexü. ²³ Rü nüma tükü namu na Nane ya Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxü rü yigü ingechaügüxü, yema nüma tükü namuxüñäcü. ²⁴ Rü yíxema naga inüñexü i ngëma Tupana tükü muxü, rü aixcüma Tupanaärü duüxügü tixigü rü nüma ya Tupana rü aixcüma tümawa namaxü. Rü ñuxma rü nüxü tacuèx na aixcüma Tupanaärü duüxügü ixigüxü rü tawa namaxüxü, erü Nañæ i Üünexü ga tükna namuxü tükü nüxü nacuèxëe.

4

Yíxema tükü nangëxmaxë i Tupanañæ i Üünexü rü yíxema tükü nangëxmaxë i Cristuarü uwaniüäe

¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, jtäxü i nüxü peyaxögüxü i guxüma i orearü uruügü i nügü ixugügüxü na aixcüma Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü! Natürü name nixi i penangugü i norü ore na nüxü pecuäxüçèx ngoxita aixcüma Tupanañæ yüñü i nawä idexaxü rü éxna tama. Erü ñoma i nañewa rü guxüwama nangëxma i muxüma i idoratëèxgüxü i nügü ixugüxü na Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü. ² Rü tå pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tå nüxü pecuäxü na texé tiiyxü ya yíxema aixcüma Tupanañæ tümawa ngëxmaxë. Rü dñçax, guxüma i orearü uruügü i nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixéêxü ya Ngechuchu ya Cristu, rü ngëma nixi i aixcüma Tupanañæ nawä idexaxü. ³ Natürü guxüma i ngëma orearü uruügü i tama nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixéêxü ga Ngechuchu, rü ngëma rü tama nüxü nangëxma i Tupanañæ i Üünexü. Natürü Cristuarü uwaniüäe nixi i nawä ngëxmaxü. Marü nüxü pexinüe na ñanguxchaüxü i Cristuarü uwaniü, natürü ñuxma rü marü ñoma i nañewa nangëxma. ⁴ Pa Chauxacügü, pema rü Tupanaxäcügü pixigü. Rü marü nüxü perüyexera i ngëma tama aixcüma Tupanaärü orearü uruügü ixigüxü. Erü ngëma Tupanañæ i Üünexü i peäewa ngëxmaxü rü nüxü narüyexera i ngëma Cristuarü uwaniüäe i ñoma i nañecüäxügüwa ngëxmaxü. ⁵ Rü nüma i Cristuarü uwaniüäe duüxügü rü ñoma i nañecüäxügü nixi. Rü ngëmacèx ñoma i nañechigagu nidexagü. Rü ñoma i nañecüäxü i duüxügü rü nüxü inarüñinü. ⁶ Natürü i yíxema rü Tupanaxäcügü tixigü. Rü yíxema Tupanaxü cuáxe rü tükü itarüñinü. Natürü yíxema tama Tupanaxü cuáxe rü tama tükü itarüñinü. Rü ngëmawa nüxü tacuèxgü na texé tixigüxü ya

aixcüma Tupanaärü duüxügü ixígüxe rü texé tixígüxü ya Cristuarü uwanüärü duüxügü ixígüxe.

Tupana tükü nangechaü

⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, name nixi na yigü ingechaügüxü, erü Tupana nixi ya tükü ngüexëecü na yigü ingechaügüxü. Rü guxâma ya yíxema túmaèneëxü ngechaüxü rü Tupanaxäcü tixigü rü Tupanaxü tacuëx. ⁸ Yíxema tama túmaèneëxü ngechaüxü rü tama Tupanaxü tacuëx, erü Tupana nixi ya tükü ngüexëecü na yigü ingechaügüxü. ⁹ Tupana rü ñoma ga naânewa nanamu ga Nane ya nûgûmaâ wüxicacü na yimagagu tükü nangëxmaxücëx i maxü i taguma gûxü. Rü yemawa Tupana tükü nûxü nadauxëe na ñuxäcü tükü nangechaüxü. ¹⁰ Rü woo Tupanaxü tangechaügü, natürü ngëma ngechaü i guxûärü yexera ixixü nixi na nûma tükü nangechaüxü rü ñoma ga naânewa na namuâxü ga Nane na taxcëx nayuxücëx rü naxütanüäxücëx ga törü pecadugü. ¹¹ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, yexguma yemaäcü tükü nangechaügu ga Tupana, rü ngëmacëx name nixi i yíxema rü ta yigü tangechaügü. ¹² Taguma texé Tupanaxü tadau. Natürü ngëxguma aixcüma yigü ingechaügü, rü Tupana rü tawa namaxü rü norü ngechaü rü aixcümaxüchi törü maxûwa nangox. ¹³ Rü nûma rü marü tükna nanamu ga Naâe i Üünexü. Rü ngëmawa nûxü tacuëx na aixcüma norü duüxügü ixígüxü rü nûma rü tawa na namaxüxü. ¹⁴ Rü tomatama nûxü tadaugü rü nûxü tixuchigagü na Tanatü ya Tupana nûma namuxü ga Nane na guxûma i duüxügüxü namaxëëxücëx. ¹⁵ Rü yíxema yaxöxü rü nûxü ixuchigaxe na Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu, rü aixcüma Tupanaärü duüxü tixi, rü Tupana rü tûmawa namaxü. ¹⁶ Rü yíxema nûxü tacuëgxü rü tayaxögü na Tupana rü poraäcü tükü nangechaüxü, erü nûma nixi i aixcüma guxâxü nangechaüxü. Rü yíxema aixcüma túmaèneëxü ngechaüxü, rü Tupanaärü duüxü tixi, rü nûma ya Tupana rü aixcüma tûmawa namaxü. ¹⁷ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügü, rü törü maxûwa nangox i ngëma, rü tâutâma nûxü tamuüe i ngëma ngnunexü i nagu tükü yacagüxügü naxcëx i törü maxü. Erü woo ñoma i naânewa tangëxmagü, natürü napëxewa rü Cristurüü tixigü. ¹⁸ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügü, rü nûxü tacuëx na tâutâma tükü napoxcuexü, rü ngëmacëx taxucëxma nûxü tamuüe. Natürü ngëxguma chi nûxü imuüegü, rü nûxü tacuëx na tama aixcüma nûxü ingechaügüxü. ¹⁹ Rü yíxema rü Tupanaxü tangechaügü, yerü nûxira tükü nangechaü ga nûmax. ²⁰ Ngëxguma chi texé:

“Choma rü Tupanaxü changechaü”, ñagügu, natürü túmaèneëchi taxaiixgu, rü tidora. Erü ngëxguma tama nûxü tangechaügu i túmaèneë i nûxü tadauxü ðrü ñuxücurüwa tá nûxü tangechaü ya Tupana ya tama nûxü tadaucü? ²¹ Rü Ngechuchu ya Cristu tükü namu rü ñanagürü:

“Yíxema Tupanaxü ngechaüxü, rü name nixi na túmaèneëxü rü ta tangechaüxü”, ñanagürü.

5

Nûxü tarüyexera i ñoma i naâneärü ngúchaügü

¹ Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu nixi. Rü guxâma ya yíxema nûxü yaxöxü, rü Tupanaxäcü tixigü. Rü yíxema Tanatü ya Tupanaxü ngechaüxü, rü nûxü tangechaü i guxûma i naxâcügü. ² Rü ngëxguma Tupanaxü ingechaügü rü naxüxgu i ngëma nûma tükü namuxü, rü nûxü tacuëx na aixcüma nûxü ingechaügüxü i ngëma naxâcügü ixígüxü. ³ Rü ngëxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügü rü naga taxînüe i ngëma tükü namuxü. Rü ngëma tükü namuxü rü tama naguxcha na naga ixinüexü. ⁴ Erü guxâma ya aixcüma Tupanaxäcü ixixü, rü tama ñoma i naâneärü ngúchaü i chixexügu tarüxiñü. Rü yíxema rü tayaxögü, rü ngëmacëx tama name i ñoma i naâneärü ngúchaü i chixexügu tarüxiñü. ⁵ Rü yíxema yaxöxü na Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu, rü yíxema tixi ya tama ñoma i naâneärü ngúchaü i chixexügu rüxiñüexü.

Ore i Tupana Nanechiga

⁶ Rü nûxü tacuëx na aixcüma Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu. Yerü yexguma ñoma ga naânewa nayexmagü rü dexáwa inabaiegü, rü nûmatama ga Tupana nûxü nixu na Nanexüchi yiixü. Rü yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaägu ga Ngechuchu, rü Tupana rü wenaxärü inanawëx na aixcüma Nane na yiixü. Rü ngëgumariüü ta i ngëma Naâe i Üünexü i taguma idoraxü, rü tükü nûxü nacuëxëe na aixcümaxüchi Tupana Nane na yiixü. ⁷ Rü ngëmaäcü tükü nangëxma i tomaëxpüx i cuëxruügü i tükü nûxü cuëxëëxü na aixcüma Tupana Nane yiixü ya Ngechuchu. ⁸ Rü ngëma norü wüxi nixi i Naâe i Üünexü, rü ngëma norü taxre nixi ga yema Tupanaga ga yexguma Ngechuchu dexáwa ibaiegü, rü ngëma norü tomaëxpüx nixi ga yema Tupana üxü ga yexguma curuchagu nagü inabaägu ga Ngechuchu. Rü guxûma i ngëma tomaëxpüx, rü wüxicü nûxü nixu na aixcüma Tupana

Nane yíixü ya Ngechuchu. ⁹ Nüxü tayaxöögü i duüxügü ega tacüxü tamaä yaxugügi. Natürü Tupanaärü ore nixi yexeraäcü aixcümäxüchi ixixü. Rü Tupana nixi ya tamaä nüxü ixucü na Ngechuchu rü Nane yiixü. ¹⁰ Rü yíxema nüxü yaxöökü ya Tupana Nane rü nüxü tacuëx na aixcüma yiixü i ngëma ore i Tupana nüxü ixuxü i Nanechiga. Natürü yíxema tama Tupanaäxü yaxöökü rü doratëèx nüxü tawogü ya Tupana erü tama tayaxöökü i ngëma ore i Tupana nüxü ixuxü i Nanechiga. ¹¹ Rü ñaa nixi norü ore ya Tupana i tamaä nüxü yaxuxü, rü ñanagüü:

“Chomatama marü pexna chanaxä i maxü i taguma gúxü. Rü ñaa maxü rü Chaunegagu pexü nangëxma”,
ñanagüü. ¹² Yíxema nüxü yaxöökü ya Tupana Nane rü tüxü nangëxma i ngëma maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tama nüxü yaxöökü ya yima Tupana Nane rü tama tüxü nangëxma i ngëma maxü.

Cuáü rü ñuxre ga norü ucuxëmaä inayacuëxëe ga norü popera

¹³ Pa Chaueneëggü ya Tupana Naneäxü Yaxöögühex, pexcëx chanaxümatü i ñaa ore na nüxü pecuåxüçex na pexü nangëxmaxü i ngëma maxü i taguma gúxü. ¹⁴ Rü ngëmäcëx tama taxäneë na nüxna ingaicamagüü ya Tupana. Rü nüxü tacuëxgü ega tacüçex nüxna icaxgu, rü nüma tüxü naxinü i ngëgxuma norü ngúchaü yixigu i ngëma naxcëx nüxna içaxü. ¹⁵ Rü ngëgxuma nüxü icuëxgu na nüma tüxü naxinü i ngëgxuma tacüçex nüxna icaxgu, rü nüxü tacuëx ta na tüxna naxäähxü i ngëma naxcëx nüxna içaxü. ¹⁶ Rü ngëgxuma chi texé nüxü dëuxgu i tümaeneë na pecadu naxüxü, rü name nixi na naxcëx tayumüxexü ega tama pecadu i iyanatauxëexü yixigu. Rü Tupana tá nanamaxëe i ngëma tümaeneë ega tama pecadu i iyanatauxëexü yixigu. Nangëxma i pecadu i tüxü iyarütauxëexü. Rü ngëgxuma ngëma pecaduwe naxüämagu i wüxi i peeneë, rü tama pemäa nüxü chixu na naxcëx peyümüxegüü. ¹⁷ Guxüma i chixexü i ixüxü, rü pecadu nixi. Natürü nangëxma i pecadu i tama tüxü iyarütauxëexü. ¹⁸ Rü nüxü tacuëx, rü yíxema Tupanaxäcü ixixü, rü tama pecadu taxüecha, erü nüma ya Tupana Nane rü tüxna nadau. Rü taxuacüma tüxna nangaicama i ngoxo i Chataná i tüxü pecaduäxëechaüü. ¹⁹ Nüxü tacuëxgü na Tupanaxäcügü ixigüxü, natürü guxüma i ñoma i naâneçüäx rü ngoxo i Chatanámëxwa nangëxmagü. ²⁰ Rü nüxü tacuëx ta na ñoma ga naânewa nanguxü ga Tupana Nane, rü tüxna nanaxä ga cuëx na nüxü icuëxgüxüçex ya yima aixcümäxüchi Tupana ixicü. Rü norü duüxügü tixigü ya yima aixcümäxüchi Tupana ixicü, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixigü. Rü nüma ya Tupana Nane nixi i aixcümäxüchi Tupana yiixü rü tüxna naxäähxü i maxü i taguma gúxü.

²¹ Pa Chauxacügü, ¡Pegüna pedaugü na tama nüxü peyaxöögüxüçex i tupanachicügü! Rü ngëxictama nixi chorü ore i pemäa nüxü chixuxü.

Rü nuäma pexna,
Cuáü

NORÜ TAXRE GA POPERA GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Cuállärü moxē

¹ Pa Chauenéegü i Yaxögüxe ya Tupana Pexü Dexex, pexcëx chanaxümatü i choma i Cuáü i yaxögüxüärü ägxgacü na chiiixü. Choma rü aixcüma pexü changechaü. Rü tama i chaxica, natüürü guxüma i ngëma nüxü cuëxgüxü i Tupanaäärü ore i aixcüma ixixü, rü ngëgxumarüü ta pexü nangechaügü. ² Pexü tangechaü erü toxrüü nüxü pecuëxgü i ngëma ore i aixcüma ixixü i guxügutáma tawa ngëxmaxü. ³ Rü nüma ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristu rü poraäcü tá pexü narüngüxüegü rü nüxü pengechaütümüügü rü pexü nataäëxüegü, erü nüxü pecuëx i ngëma ore i aixcüma ixixü rü pegü pengechaügü. ⁴ Rü poraäcü chataäe ga yexguma nüxü chadëüxgu na ñuxäcü ñuxre i petanüxügü rü aixcüma meä naga na naxinüexü i ngëma ore i aixcüma ixixü, yema Tanatü ya Tupana tükü muxülrüü. ⁵ Rü ñuxmax, Pa Chauenéegü ya Pexü Changechaügüxex, rü pexna nüxü chacuëxächixëe na namexüü na yigü ingechaügüxü. Rü ngëma rü tama wüxi i ngexwacaxüxü i Tupanaäärü mu nixi. Natüürü yematama nixi ga mu ga noxriarü üggumama Tupana tükna åxü. ⁶ Ngëxguma Tupanaxü ingechaügugu, rü tanaxü i guxüma i ngëma tükü namuxü. Erü nüma rü noxriarü üggumama tamaä nüxü nixu na yigü ingechaügüxücëx i wüxicigü.

Orareü uruügü i womüxëëruüchiga

⁷ Guxüwama i ñoma i naännewa rü nanaxiäne i muxüma i womüxëëruügü ixígüxü. Rü nüxü nixuchigagü na tama Tupana duüxüxü yaxixëëxü ga Ngechuchu ya Cristu. Rü ngëma ngëmaäcü idexaxü, rü wüxi i womüxëëruü nixi, rü Cristuarü uwanü nixi. ⁸ ¡pexuäëgü na taxüema pexü womüxëëgüxücëx rü na tama natüçëxma yüixücëx i törü puracü! ¡Natüürü meä peyaxögüuma na aixcüma penayaxuxücëx i guxüma i ngëma Tupana pexna åxchaüxü! ⁹ Rü yíxema nangupetüxüexë ga yema Cristu tükü ngüexëëxü, rü tama aixcüma Tupanaxü tacuëx. Natüürü yíxema tama nüxna íchoxüxü ga yema Cristu tükü ngüexëëxü, rü aixcüma nüxü tacuëx ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ¹⁰ Rü ngëxguma chi wüxi i duüxü petanüwa nguxgu rü tama yema Cristu tükü ngüexëëxümaä pexü nangüexëegü, rü ¡täütáma penayaxu i pechiüwa rü bai i nüxü perümoxëgü! ¹¹ Erü ngëxguma wülxie túmachüüwa nayauxgu, rü tananaäëräxü rü natanüxü tügü tixixëe nawa i ngëma norü chixexü.

Cuállärü ore ga nawa iyacuáxü

¹² Choxü nangëxma i muxüma i to i ore i pemaä nüxü chixuxchaüxü. Natüürü tama chanaxwëxe na ñaa poperawa pemaä nüxü chixuxü, erü paxa tá petanüwa íchayadauxchaü na chomatama pemaäxüchi nüxü chixuxücëx na ngëmaäcü wüxigu aixcüma itaäëgüxücëx. ¹³ Rü ngëma nuä natanüwa changëxmaxü i yaxögüxü i peeneegü ixígüxü i Tupana dexü, rü pexü narümoxëgü. Rü ngëxícatama nixi i chorü ore i pemaä nüxü chixuxü.

Rü nuáma pexna,
Cuáü

NORÜ TOMAEXPÜX GA POPERA GA CUÁÜ ÜMATÜXÜ

Cuáü rü Gayumaā nataāē

¹ Pa Chaueneē, Pa Gayu i Aixcūma Cuxū Changechaūxēx, rü cuxcèx chanaxümatü i choma i Cuáü i yaxōgūxüllärü aēgxacü na chiixü. ² Pa Chaueneēx, Tupanana chaca na meā cuxna nadauxüçex i curü maxüwa rü cuxunewa, ngēma curü ūwa cuxna na nadauxürü. ³ Rü poraäcü chataäē ga yexguma núma naxīxgu ga ūnxre ga taeneēgū, rü chomaā nüxü yaxugüga cuchiga na ūnxācü meā cuyaxōxü i Tupanaärrü ore i aixcūma ixixü, rü guxülguma meā naga na cuxñüxü. ⁴ Rü guxülguma chataäexüchi i ngēguma nüxü chaxñüga na ūnxācü Tupanaärrü ore nüxü ixuxülläcumä meā namaxëxü i chauxacügü. Rü aixcūma nataxuma i to i taäē i ngēmaärrü yexera ixixü. ⁵ Pa Chaueneē i Cuxū Changechaūxēx, mexü cuxü erü nüxü curüngüxē i ngēma togü i taeneēgū i toxnamana ne ixü i cuxültawa ngugüxü. ⁶ Rü nümagü rü nuā nangugü, rü torü ngutaquéxepataüwa nüxü nixugüe na ūnxācü nüxü cungechaūxü rü namaā cumecümaxü. Rü chanaxwèxe i nüxü curüngüxē i ngēma taeneēgū i ngēguma wena cuxültawa nangugü. Rü ngēguma cuxna iyaxīxgu rü jnūxna naxā i tacü i nüxü taxuxü i norü namawaü! Erü Tupanaärrü me nixi na ngēmaäcü nüxü rüngüxēxü i norü orearü uruügü. ⁷⁻⁸ Rü nümagü, rü Ngechuchu ya Cristuarü puracü nixi i naxugüxü, rü ngēmacèx norü oremaā nanaxiāne. Natürü tama nanayauxgü i ngēma tama yaxōguxüllärü ngüxē, rü ngēmacèx name nixi i yixema na nüxü rüngüxēegüxü na ngēmaäcü yixema rü ta wüxigu namaā naxugüxüçex i Tupanaärrü puracü.

Diótepe rü chixexü naxü natürü Demétriü rü mexü naxü

⁹ Choma rü marü chanaxümatü i wüxi i popera naxcèx i ngēma tupaucatanüxügü i curü ūñanewa ngēxmagüxü. Natürü núma i Diótepe rü tama naga naxñüchaü i ngēma nüxü tixuxü, erü nanaxwèxe na nümatama namuāxü i ngēma tupaucatanüxü. ¹⁰ Rü ngēguma ngēma chaxüxgu rü tá nüxü chaxoregü erü tochiga i chixexümaā inayarüdexanexü. Rü woo tomaā na ngexü nawagüxü, rü naetüwa to i chixexü naxü, erü tama nanayauxchaü i ngēma taeneēgū i ngēma ngugüxü. Rü nanachuxu na texé nayaxuxü i ngēma taeneēgū. Rü yixema nayauxchaūxē, rü ngutaquéxepataüwa tükü ñawoxü. ¹¹ Pa Chaueneē i Cuxū Changechaūxēx, jtäxü i nüxü cuyadauxüxü i ngēma togü i chixexü ügüxü! Natürü name nixi i nüxü cuyadauxü i ngēma mexü ügüxü. Erü yixema guxülguma mexü üxe rü Tupanaxäcü tixi. Natürü yixema chixexü üechaxe rü tama Tupanaxü tacuëx. ¹² Guxüma i duülxügü nüxü ixuxgu i Demétriü rü wüxi ya meçü nixi. Rü toma rü ta nüxü tacuëx na meā naga naxñüxü i Tupanaärrü ore i aixcūma ixixü. Rü ngēmacèx toma rü ta nüxü tixu na aixcūma meçü yüixü. Rü cuma nüxü cucusna aixcūma na yüixü i ngēma nüxü tixuxü.

Cuáüärrü ore ga nawa iyacuáxü

¹³ Choma choxü nangēxmachirëx i muxüma i chorü ore i cumaā nüxü chixuxchaüxü, natürü tama ūñaa poperagu cuxcèx chanaxümatüchaü. ¹⁴ Erü choma rü paxa ngēma chaxüxchaü, rü ngēguma rü meā tá yigümaā tidexagü. ¹⁵ jMeā cuxü naxüpetü rü tåxü i cuxoegaäexü! Tamüçögü i númacüxü rü moxë cuxcèx ngēma namugü. Rü chanaxwèxe i nüxü curümoxë i wüxichigü i tamüçögü i ngēma ngēxmagüxü. Rü ngēxícatama nixi i chorü ore i cumaā nüxü chixuxü.

Rü nuāma cuxna,
Cuáü

POPERA GA YUDA ÜMATÜXÜ

Yema yaxögüxüñxü narümoxë ga Yuda

¹ Pa Yaxögüxü i Guxüwama Ngëxmagüxüñx, choma i Yuda nixi i pexcëx chanaxümatüxü i ñaa popera. Rü choma nixi i Chaütiágueñeñ chüñxü, rü Ngechuchu ya Cristuarü duüñxü chixi. Rü pexcëx chanaxümatü i pema na Tanatü ya Tupana pexü dexü rü pexü ngechaüñxü rü Ngechuchu ya Cristu pexna dauxü. ² Rü pexcëx chayumüñx na guxüguma Tupanañxü pengechaüñtümüñgxüñcëx, rü pexü natañañxüñgumüñcëx, rü pexü nangechaüñxüñcëx.

Duüñxüñgü i doramañ ngüexëetäagüxüñchiga

³ Pa Chaueneegü ya Pexü Changechaüñgxex, noxri rü poraäcü choxü nangúchaü na pexcëx chanaxümatüxü nachiga i ngëma maxü i taguma gúxü i tükü ngëxmaxü. Natürü ñuxma na petanügu nachocuxü i ñuxre i duüñxüñgü i iyatoxëegüchäñxü i Tupanañrü ore, rü ngëmacëx chanaxwëxe na pexcëx chanaxümatüxü na pexü chaxucuxëñcëx rü ipenapoxüñxüñcëx i ngëma ore i aixcüma ixixü ga nuxcüma wüxicanatama Tupana norü duüñxüñgüna ãxü. ⁴ Rü ngëma duüñxüñgü i pexü nawomüñxüñcëx petanügu chocuxü nixi i pexü ngüexëeñxü rü ñaxüñ:

"Tupana rü namecumaxüchi rü ngëmacëx tăütáma pexü napoxcue ega woo chixri pmaxegü", ñaxü. Rü ngëxgumarüñ ta tama nüñxü nacuëgxüñchaü ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya törü yora ixicü. Natürü ngëma duüñxüñgü i ngëmaäcü maxëñxü, rü woetama nuxcümama Tupanañrü ore i ümatüxüwa rü marü nüñxü nixu na Tupana tá napoxcuexü. ⁵ Rü woo na marü nüñxü pecuáxü natürü pexna nüñxü chacuëxächixëñchaü na ñuxäcü namaä nangupetüxü ga yema nuxcümañgxü ga Yudiugü ga Moichéwe rüixixü. Rü törü Cori ya Tupana rü poraäcü nüñxü narüngüxüñne na Equituanewa ñangüxüñcëx, natürü yixcama rü nanadai ga yema tama naga ñüñchäñxü. ⁶ Rü ngëxgumarüñ ta pexna nüñxü chacuëxächixëñne na ñuxäcü namaä nangupetüxü ga yema daxüçüñxäk ga orearü ngeruñgü ga noxri ixüñuechiréñxü natürü yixcama nagagutama pecadu ûgüñxü. Rü yemacëx ga Tupana rü ëñanexüwa nanawogü, rü ngëma nanapoxcue ñuxmatata nawa nangu i ngëma ngnunexü i nagu tükü yacagüxü. ⁷ Rü yexgumarüñ ta nüñxü nangupetü ga guma ïänegü ga Chodoma rü Gomora rü guma ïänegü ga norü ngaicamagugüne. Yerü guma ïänecüñxägü, rü poraäcü chixri nügumaä namaxë, rü yemacëx ga Tupana rü üxümañ ñanagu. Rü yemaäcü inayanaxoxëñne ga guma ïänegü na yemawa tükü nüñxü nacuëxëeñcëx na nangëxmaxü i wüxi i pocu xaxcëx i guxüma i ngëma chixexü ügüñxü. ⁸ Natürü woo ngëmaxü na nacuëgxüñ i ngëma idoraeñxü i petanügu chocuxü, natürü norü chixexüñ narüñüñüñama. Rü poraäcü chixri nügumaä namaxë, rü tama törü Cori ya Tupanaga naxiñüñchaü, rü chixri Tupanañrü orearü ngeruñgü i daxüçüñxächigagu nidexagü. ⁹ Rü ngëma duüñxüñgü rü naëchitamare nidexagü rü tama Tupanañrü orearü ngeruñgü ga Miguérerüñ nügüña nadau i norü orewa. Rü guma Miguére rü woo guxü i Tupanañrü orearü ngeruñgü i daxüçüñxäxäñrü ãëgxacü na yüñxü, natürü tama ngoko ga Chatanámaä naguxchiga ga yexguma Moichéxüñecëx yéma nügumää yaporagatanñcüñxgu, na nüñxü nacuëgxüñcëx na texearü tayüñxü ga Moichéxüne. Natürü nüma ga Miguére rü ñanagürümare:

"Cori ya Tupana tá cuxü nanga", ñanagürümare. ¹⁰ Natürü ngëma duüñxüñgü i doramañ i petanügu chocuxü, rü tama Tupanaxü nacuëgxüñcëx chixri nachiga nidexagü, rü chixri norü orearü ngeruñgü i daxüçüñxächigaga nidexagü. Rü ñoma naëxüñgurüñ naxüñneärü ngüchäñwemare narüñi, rü ngëmaäcü namaxë. Natürü ngëma chixexü i naxüñxüñcëx, rü Tupana tá nanapoxcue. ¹¹ Rü wüxi i ngechaüñxüñchi nixi naxcëx i ngëma duüñxüñgü erü ngëmaäcü namaxë. Rü Cai ga naëneexü imáxürüñ nixigü. Rü ãëgxacü ga Baráñrülü díerucëx chixexü naxüñgü. Rü Coréryüñ tama Tupanaga naxiñüñchaü, rü ngëmacëx Tupana tá nanapoxcue. ¹² Rü ngëxguma tupaucawá törü Coriarü ñonacëx pengutaquëxegü, rü wüxi i ãñanexüñchi nixigü. Erü narüçutanüñxü, rü poraäcü nachibüe rü naxaxegü, rü nüñguguxicatama narüñiñü. Rü ñoma caixanexü i ngearü pucuñxü i paanexleetüwa üpetüxü natürü tama nanetüxü ixaiyagüxüñrüñ taxuwama nime. Rü ngëma nanetügü i ngëxguma norü owa nanguxgu rü tama ixoxüñrüñ nixigü. Rü ñoma naigü i guxüma i naxchümëñxüñmañ napuxü rü yuxuchixüñrüñ taxuwama nime i ngëma duüñxüñgü. ¹³ Rü ñoma yuape i taxü i norü chixixü i ãñüñchixüñ naxñacüwa yataxüñrüñ nixigü, erü poraäcü chixexü naxüñgü. Rü ñoma woramacurigü ya nu ne naxiñmarecürüñ nixigü. Natürü Tupana rü marü namaä nanaxuegu na ngëma waanexüñchixüwa guxügutama nawogüñxü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü nuxcümañcü ga Enó ga Adáütaa ixicü rü ngëma duüñxüñgüchiga nidexa ga yexguma Tupana yadexaxëñgu, rü ñanagürüñ:

“Rü nüxü chadau ya Cori ya Tupana na muxüchixü i norü orearü ngeruügü i daxüçüäxmaä nüma ücü na duüxügüna naçaxülcèx i norü maxüchiga rü napoxcueäxülcèx i guxüma i ngëma duüxügü i chixexü ügxü rü namaä guxchigagüxü”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ngëma duüxügü rü tacülcèx idexagüwëxexüchixü nixigü, rü toguâxü ix-uxwëxegüxüchixü nixigü. Rü noxrütama ngúchaülcèx daugüxü nixigü. Rü nügü icuëxüügxü nixigü. Rü nümaxü meä tûmachiga nidexagüneta ya duüxegü, na tûmaxültawa tacü na nayauxgüxülcèxmare.

Yuda nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü

¹⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, jnüxna pecuëxächie ga yema ore ga pemaä nüxü yaxugügxü rü góterü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúexügü ga imugüxü! ¹⁸ Rü nümagü rü ñanagürügü pexü:

“Ngëgxuma naguxchaügü i naäne rü tá nangëxma i duüxügü i tá nüxü cugüxü i Tupanaärü ore rü noxrütama ngúchaü i chixexügumare maxëxü”, ñanagürügü pexü. ¹⁹ Rü ngëma duüxügü nixi i pexü itoyexü na tama wüxigu perüxñüexülcèx rü tama meä peyaxögüxülcèx. Rü nümagü rü naxüneärü ngúchaüwe narüxi, rü tama nawa nangëxma i Tupanaäe i Üünexü. ²⁰ Natürü pemax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, jrü pegü perüngüxéex na guxüguma yexeraäcü nagu peixü rü peyaxögüxü i ngëma ore i üünexü i marü peyauxgüxü! jrü guxüguma Tupanaäe i Üünexüäärü ngülxëemaä peyumüxëegü! ²¹ jrü guxüguma nagu peixü i ngema Tupanaärü ngechaxü! jrü meä ipenangüxéex i ngëma ngunexü i nagu tá nüma naxüxü ya góterü Cori ya Ngechuchu ya Cristu na nüxü ingechaütümüügxüäcüma tükna naxääxülcèx i maxü i taguma güxü! ²² jrü pexü nangechaütümüügü i ngëma tama aixcüma yaxögüxü, rü nüxü perüngüxéegü na meä yaxögüxülcèx! ²³ Rü togü, jrü paxa norü pecaduwa ipenayaxuchi na namaxëxülcèx rü tama yima üxü ya Tupana mexënegu yanatauxexülcèx! Rü woo ngëma tama yaxögüchaüxü, jrü pexü nangechaütümüügü! Natürü pegüna pedaugü na tama norü chixexügu peyixülcèx! Rü ngëma norü chixexü i pexcë mexcüraxüxü, jrü nüxü pexo!

Tupanaxü yacuëxüüäcüma inayacuëxéex ga norü popera

²⁴⁻²⁵ Rü yima wüxitama ya Tupana ya góterü Maxëxëēruü ixïcü, rü nüxü nangëxma i pora na pexna nadauxülcèx na tama pecadugu peyixülcèx. Rü nüxü nangëxma i pora na iyanaxoxëëäxülcèx i guxüma i perü chixexügü na petaäegüäcüma nügüpëxewa pexü nagagüxülcèx i ngextä äëgxacü iyüixüwa. Rü ngëmacex tanaxwexe i góterü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanaxü ticuëxüügü, erü nüma rü guxüäärü yexera name rü napora, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxümaä inacüex. Rü yemaäcü nixi ga nuxcümaxüchima, rü ngëmaäcü nixi i ñüxmax, rü guxügutáma ngëmaäcü yüj.

Rü nuäma pexna,
Yuda

YEMA CUÁÜ NÜXÜ DAUXÜ I YIXCÜRA TÁ NGUPETÜXÜCHIGA

Ore ga Cuáülxü nüxü nacuèxëëxü ga Ngechuchu ga Cristu

¹ Nañi nixi i ngëma ore ga Tupana Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuëxëëxü na nüxü norü duüxügüxü nüxü nacuëxëëxüçex i ngëma paxa ta ngupetüxü. Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu nixi ga norü orearü ngeruü ga daxüçüäxü namuxü na norü duüçü ga Cuáümaä nüxü na yaxuxüçex. ² Rü choma i Cuáü chixí ga aixcüma meäma nüxü chadauxü rü chanaxümatüxü ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga Ngechuchu chauxcëx ngoxëëxü. ³ Rü tataäegü ya yíxema duüxügüpëxewa nawa ngûxe i ñaã Tupanaärü ore, rü ngëgxumarüü ta tataäegü ya yíxema nüxü ñüexë rü naga ñüexë i ñaã ore i ümatüxü, erü paxa tá ningü i ngëma nüxü yaxuxü.

Cuáü nanaxümatü naxcëx ga yema 7 tücumü ga yaxögüxü ga Áchiaanewa yexmagüxü

⁴ Rü choma i Cuáü rü chanaxümatü i ñaã ore pexcëx i yaxögüxe ya yima 7 ya ïäne ya Áchiaarü nañnewa ngëxmagünewa ngëxmagüxe. Rü chanaxwëxe i pexü narüngüxëë rü pexü nataäexëë ya yima Tupana ya woetama ngëxmaächacü. Rü ngëgxumarüü ta chanaxwëxe i pexü narüngüxëë rü pexü nataäexëë i ngëma Naäe i Üünexü i naxüitawa ne üxü i perü dauruü ixixü i pema i yaxögüxe ya yima 7 ya ïänewa na pengëxmagüxü. ⁵ Rü ngëgxumarüü ta chanaxwëxe na pexü nangüxëëxü rü pexü nataäexëëxü ya Ngechuchu ya Cristu ga aixcüma meäma nüxü ixucü ga Tupanaärü ore ga ñoma ga nañnewa. Rü nüma nixi ga nüxüra yuwa inadaxü. Rü nüma rü guxüma i ñoma i nañnewa ngëxmagüxü i nachiüñaneäruü äëxgaciügüarü äëxgaciü nixi. Rü nüma rü tuxü nangechaü, rü nagümaä tuxü inayanaxoxëë i törü pedacugü. ⁶ Rü ñuxma na guxülarü äëxgaciü yïixü i nümax, rü tuxü naxüchica i ngextä nüma äëxgaciü iyïixüwa. Rü paigüxü tuxü nixügüxëë na Nanatü ya Tupanaäxü ipuracüexüçex rü nüxü icuëxügüxüçex. Rü name nixi i guxügutáma Cristuxü ticuëxügü, erü nüma rü guxügutáma guxülarü äëxgaciü nixi. Rü ngëmaäcü yï. ⁷ Rü dücax, marü ninggaica na caixanexügu inanguxü ya Cristu! Rü guxütama i duüxügü nüxü nadau, rü woo ga yema nacanapacütügüxü rü ta ta nüxü nadaugü. Rü guxü i duüxügü i guxü i nachiüñecüäx i tama yaxögüxü rü norü muñmaä rü norü ngechaümaä tá naxauxe i ngëgxuma inanguxu i nümax. Rü aixcüma ngëxmaäcü tá nixi. ⁸ Rü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxülarü äëxgaciü ixicü ya woetama ngëxmaächacü, rü ñanagürü:

“Chowa nixi ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaächaxü, ñanagürü.

Cuáülcëx nangox ga Cristu ya mexëchicü

⁹ Rü choma i Cuáü na pexcëx chanaxümatüxü i ñaã popera, rü peeneë chixí. Rü ngëma na Ngechuchuna na chaxüxü rü chaxâchica i ngextä nüma äëxgaciü iyïixüwa. Rü Ngechuchucëx pexrüü ngúxü chinge, natürü nüma pexü naporaexëëxüriüchoxü naporaxëë na yaxna namaä chaxïnuxüçex i guxüma i ngëma ngúxü i choxü úpetüxü. Rü choma rü capaxü ga Pátmugu chapoxcu naxcëx na nüxü chixuxü ga Tupanaärü ore ga Ngechuchuchiga. ¹⁰⁻¹¹ Rü wüxi ga yüxüarü ngunexügu rü Tupanaäe i Üünexü chomaä inacuëx, rü changoxetü rü chowearma nüxü chaxïnü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga ñoma cornetagarüü ixixü ga ñaxü choxü:

“Chowa nixi ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaächaxü. Rü ñuxma chanaxwëxe na wüxi i poperagu cunaxümatüxü i ngëma nüxü cedulaü. Rü ñuxuchi chanaxwëxe i ngëma yaxögüxü ya yima 7 ya ïäne ya Áchiaarü nañnewa ngëxmagünewa ngëxmagüxütanüwa cunamu. Rü yima 7 ya ïäne nixi ya Epéchü rü Esmira rü Pérgamu, rü Tiatíra rü Chardi rü Firadérzia rü Laodichéa”, ñanagürü. ¹² Rü chaugü ichidau na nüxü chacuáxüçex na tacü yïixü ga yema chomaä idexaxü. Rü yexguma chaugü ichideyxgu rü nüxü chadau ga 7 ga weraarü üruügü ga uirunaxcëx ixigüxü. ¹³ Rü yema 7 ga weraarü üruügüarü ngäxtutanüwa nüxü chadau ga wüxi ga duüxü ga chauxcëx nangechuchu ga duüxüxü ixicuraüxü. Rü wüxi ga naxchiru ga máxümaä naxâxchiru. Rü wüxi ga goyexü ga uirunaxcëxmaä nigoyeremü. ¹⁴ Rü nayaë rü nachochichi ñoma tacü i choxochixüriü. Rü naxëtü rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. ¹⁵ Rü nacutü rü ta niyauracüü ñoma cobrexuchi i meäma ípixürrü. Rü yexguma yadexagu rü natagaxuchi ñoma taxü i dexä i chuxchuxü ägaxürrü. ¹⁶ Rü norü tügünemëxewa nüxü nayexma ga 7 ga woramacurigü. Rü nañxwa nayexma ga wüxi ga tara ga guxülcuwawa téxü. Rü nachiwe rü ñoma üëxcü

poraācū nguxetügurū nixī. ¹⁷ Rü yexguma nüxū chadēuxgu, rü napēxegu chayangū ñoma chayuxürü. Natürū ga nüma rü norü tügenemēxēmaā choxū ningögū, rü ñanagürū choxū:

“Täxū i cumuňxū! Choma nixī i chaxira chayexmaxū rü guxügutáma changēxmaēchaxū. ¹⁸ Rü choma nixī i yuwa ičharüdaxū rü ñuxma rü chamaxū. Rü ūpa rü chayu, natürū i ñuxma rü marū guxügutáma chamaxēcha. Rü choxmēxwa nangēxma na fluxgu tá nayuxū i wüxichigū i duňxū. Rü ngēxgumarū ūta choma nixī i namaā ichacuáxū i ngēma nachica i ngextá ñangēxmagüxüwa i guxüma ta duňxügū i yuexū. ¹⁹ Rü ñuxma rü chanaxwèxe i cunaxümatū i ngēma nüxū cdeauxxū. Rü ngēma nixī i ñuxma ngēma yaxögüxümaā ngupetüxū, rü ngēma yixcūra tá ngupetüxū. ²⁰ Rü ñuxma rü tá cuxcēx chanangoxēe i ngēma ëxüguxū i ngēma 7 i woramacurigū i chorū tügenemēxēwa nüxū cdeauxxüchiga rü ngēma 7 i weraarū ūruügū i uirunaxcēchiga. Rü ngēma 7 i woramacurigū i nüxū cdeauxxū, rü ngēma äexgacügū i ngēma 7 tücumü i yaxögüxüetüwa ngēxmagüxüchiga nixī. Rü ngēma 7 i weraarū ūruügū rü ngēma 7 tücumü i yaxögüxü i yima 7 ya iñanewa ngēxmagüxüchiga nixī”.

2

Ore gayema 7 tücumü gayaxögüxüçèx ümatüxū Ore gayema yaxögüxü ga Epéchiuarü iñanewa yexmagüxüçèx ümatüxū

¹ “Rü ñuxma chanaxwèxe i ngēma Epéchiua ngēxmagüxū i yaxögüxüärū äexgacücèc cunaxümatū, rü ñacurügū nüxū: ‘Ñaā nixī i norü ore ya yima ngēma yaxögüxütanügū yarüxüütücū rü norü tügenemēxēmaā nüxna daucū i ngēma yaxögüxüärū äexgacügū’. ² Rü ñanagürū i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxū. Rü nüxū chacuèx na ñuxäcū poraācū choxū cupuracüxū rü ñuxäcū cunaxüamaxū i ngēma puracū woo ngēmacèx muxüma i guxchaxügū cuxcēx ínguxgu. Rü nüxū chacuèx na tama curū me yíixū i ngēma duňxügū i chixexü ügüxū. Rü ngēxgumarū ūta nüxū chacuèx na meā cunanguguarū maxüňxū i ngēma duňxügū i nügū ixugüxü na Tupana imugüxū yixígüxū natürū tama aixcüma ixígüxū na Tupana yamugüxū. Rü cuma rü nüxū cucuèxama na idoratéèxmaregüxū yixígüxū. ³ Rü woo naguxcha i ngēma puracū i chauxcēx cuxüxū, natürū cunaxüama. Rü woo chaugagu poraācū ngüxū na quingexü, natürū yaxna namaā cuxinü, rü tama nüxū curüchau. ⁴ Natürū nangēxma i wüxi i cuxüxū i tama chorū me ixixü. Rü ngēma nixī na tama noxrirüü choxū cungechaüxū i ñuxmax. ⁵ Rü ngēmacèx i ñuxma na ngēma chixexüga cunguxü, rü name nixī i nüxna cuciúxachi na ñuxäcū choxū cungechaüxū ga noxrix. Rü name nixī i nüxū curüo i curü chixexü rü noxrirüü choxū cungechaücüma mexü cuxü. Natürū ngēxguma chi tama nüxü curüoxgu i curü chixexü, rü paxa tá cuxü íchayadau, rü tá cuxü chaxo na tama ngēma togü i yaxögüxütanüwa cuxâchicaxüçèc. ⁶ Natürū nangēxma i wüxi i cuxüxū i chorū me ixixü. Rü ngēma nixī na naxchi cuxaixü i ngēma chixexü i naxügüxü i ngēma Nicoraitagü. Rü choma rü ta naxchi chaxai i ngēma chixexü i naxügüxü. ⁷ Rü yixema ächixexē rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaā i ngēma yaxögüxütcumügū”. Rü ñanagürū:

“Yixema nüxü rüporamaëxē i chixexü rü tá tükü nüxü chamuxnetaxēe i norü o i ngēma orix i tükü maxëxëëxü i Tupanaärü orixnecüwa ngēxmaxü”, ñanagürū i Naäe i Üünexü.

Ore gayema yaxögüxü ga Esmiraarü iñanewa yexmagüxüçèx ümatüxū

⁸ Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Esmirawa ngēxmagüxü i yaxögüxüärū äexgacücèx cunaxümatū, rü ñacurügū tá: ‘Ñaā nixī i norü ore ya yima nüxra yexmacü rü guxüguma ngēxmaëchacü ga paxaächi yucü rü wenaxarü maxücü’. ⁹ Rü ñanagürū i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxū. Rü nüxū chacuèx na ñuxäcū ngüxü quingexü. Rü nüxū chacuèx na cungearü diéruňxū i ñoma i nañanewa, natürū daxüguxü i nañanewa cuxü nangēxma i ngēma taguma gíxü. Rü nüxū chacuèx na ñuxäcū chixri cuchiha yadexagüxü i ngēma duňxügū i nügū ixugüxü na Yudíugü yixígüxü. Natürū i nümagü rü aixcüma Chatanäärü duňxügümare nixígü. ¹⁰ Rü tāxū i cumuňxū naxcēx i ngēma ngüxü i tá quingexü! Rü ngoxo i Chatanä rü tá norü duňxügüxü namu na poxcupataügū pexü napoxcuexüçèx i ñuxre i pema na ngēmaäcū pexü naxüxüçèx. Rü ñuxre i ngunexü tá ngüxü pingegü. Natürū woo ngēmaäcū ngüxü pingegügū rü chanaxwèxe i choxū cuyaxödöma ñuxmatáa cuyux. Rü choma rü tá cuxna chanaxä i curü ämare i maxü i taguma gíxü’. ¹¹ Rü yixema ächixexē rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaā i ngēma yaxögüxütcumügū”. Rü ñanagürū:

“Yixema ñoma i nañanewa nüxü rüporamaëxē i chixexü, rü täätämä Tupana ngoxogüxü ipoxcuedüwa tükü nawogü”, ñanagürū i Naäe i Üünexü.

Ore gayema yaxögüxü ga Pérgamuärü iñanewa yexmagüxüçèx ümatüxū

12 Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Pérgamuwa ngēxmagüxū i yaxōgüxüârū âëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügū tā: ‘Ñaā nixī i norü ore ya yima nüxū nangēxmacü i ngēma tara i guxüçuwawa téxū’.

13 Rü ñanagürū i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx na yima īane ya Chataná poraäcū namaā ícuáxünewa na cumaxüxü. Natürü woo ngēxma na cuvächiüxü, rü tama choxü icutèx. Rü woo yexguma chorü orearü uruü ga meçü ga Atípaxü yamèxgügü nagu ga guma īane ga nawá Chataná duüxügümaā ícuáxüne, rü tama nüxū curüxo na choxü cuyaxöömaxü. ¹⁴ Natürü nangēxma i ñuxre i tacü i cuväxü i tama chorü me ixixü. Rü ngēma nixī na cugüxütawा cu-nangēxmagüxüêexü i ñuxre i curü duüxügü i tama nüxū rüxoëchaüxü i ngēma nguxüêetae ga nuxcümä Baráü Yudíugüärü âëxgacü ga Baráxü namaā ucuxëxü na chixexügü Yudíugüxü nayixüêexüçèx. Rü yema Yudíugü rü yema ucuxëgagu nawa naxī ga yema petagü ga togü ügüxü naxcèx ga norü tupananetachicüñexägü. Rü yexgumarüü ta yema ucuxëgagu nixī ga naï ga ngemaä namaxëxü ga Yudíugü. Rü ñuxma i ñuxre i curü duüxügü i Pérgamuwa ngēxmagüxū rü nagu naxī ga yema nuxcümäxü ga nguxüêetae ga chixexü, rü tama nüxū narüxoëchaü. ¹⁵ Rü ngēxgumarüü ta ngema cunangēxmagüxü i ñuxre i duüxügü i tama nüxū rüxoëchaüxü i ngēma Nicoraitagüärü nguxüêetae i Baráüäru nguxüêetaerü chixexü. ¹⁶ Rü ngēmacèx chanaxwèxe i nüxū curüxo i ngēma chixexü. Rü ngēxguma chi tama nüxū curüxoü, rü paxa tá ngema cuväxtawà chaxü rü ngēma tara i chauëxwa ngēxmaxümaä tá ngēma duüxügüxü chadai’. ¹⁷ Rü yíxema ächixexü rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxū ixuxü namaä i ngēma yaxōgüxütcumügü”. Rü ñanagürü:

“Yíxema nüxū rüporamaëxü i chixexü rü tá tükna chanaxä i päu i daxüçüäx. Rü tá tükna chanaxä ya wüxi ya nuta ya chócü i wüxi i naega i ngexwacaxüxü nagu ümatüxü. Rü yíxema nayaxuxexicatama tixí ya nüxū cuáxe i ngema naéga”, ñanagürü i Naäe i Üünexü.

Ore gayema yaxōgüxü ga Tiatíraarü iñanewa yexmagüxüçèx ümatüxü

18 Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Tiatírawa ngēxmagüxü i yaxōgüxüârū âëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügū tā: ‘Ñaā nixī i norü ore ya yima Tupana Nane ya ñoma üxüemarüü iyauraxetüçüü rü nacutügü rü ñoma cobre i meäma ipixürrü i ixixüne’.” ¹⁹ Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma mexü i cuväxü. Rü nüxū chacuèx na ñuxäcü cumüçügxü i cuvächaüxü, rü ñuxäcü meäma choxü na cuväxöxü, rü ñuxäcü nüxü na curüngüxüêexü i ngēma togü i yaxōgüxü, rü ñuxäcü yaxna namaä cuväxü i guxüchaxügü. Rü nüxü chacuèx i ñuxma na noxriära yexera cuväxü i ngēma cuväxü chanaxwèxexü. ²⁰ Natürü nangēxma i wüxi i cuväxü i tama chorü me ixixü. Rü ngēma nixī na ngēma cuvängüxüêexü i Yechabé i nügü ixuxü na Tupanaäru orearü uruü na yüxü, natürü norü nguxüêetaemaä chorü duüxügüxü ngēma womüxüexü na chixri namaxëxüçèx, rü naï i ngemaä inapegüxüçèx, rü nangögxüäxüçèx i ngēma ônagü i togü norü tupananetachicüñexägüçèx deixü na ngēmamaä nüxü yacuëxügüxüçèx. ²¹ Rü choma rü marü ngixü ichanangüxü i yaxna ngimäa chaximü na nüxü naxoxüçèx i ngēma ngicüma i chixexü, natürü tama inaxwèxe na nüxü naxoxü rü inatáxü i ngēma ngirü chixexü i naxüxü. ²² Rü ñuxma i ngēma nge rü tá ngixü chidaawexëe na ngirü ngürücarewa ngúxü yangexüçèx, rü ngēma duüxügü i ngimäa ipexü i ngēma nge rü nümagü rü tá ta ngúxü na yangegüxüçèx ega tama nüxü naxoegü i ngēma chixexü i ngimäa naxügüxü. ²³ Rü tá chanadai i ngixäcügü i ngēma nge. Rü ngēmawa tá nüxü nacuëxgü i guxüma i yaxōgüxü na aixcümä nüxü chacuäxü i ngēma naäewa nagu naximüxü i wüxicigü i duüxü. Rü wüxicigü i pemax rü tá pexü chanaxütanü ngēma na ñuxäcü pemaxëxüäcümä rü ñuxäcü penaxüxüäcümä. ²⁴⁻²⁵ Natürü pemagü i Tiatíraäxü i tama nagu ïxé i ngēma ngexüära nguxüêetae i chixexü rü taguma nawa ngüxü i ngēma ore i togü naxugügü rü Chatanäärü ore i exüguxü i ixixü, rü pemaä nüxü chixu rü ngēma pexü chanaxwèxexü nixī na meä namaä penguxügüxü rü naga peximüxü i ngēma chorü ore ñuxmatata íchangü i chomax. Rü ngéxícatama nixī i pexü chanaxwèxexü. ²⁶ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i ngēma chixexü rü naxügüamäx i ngēma tükü chanaxwèxexü ñuxmatata tayuemare, rü tá chaugüxütawà tükü chaxüchica na wüxi chomaä guxüära âëxgacü tixigüxüçèx. ²⁷ Rü yema Chaunatü âëxgacüxü choxü na ixixüexürrü tükü chanaxä i pora na guxü i nachiüanegümaä taporaexüçèx. Rü ngēxguma ñoma i naäneçüäxü i duüxügü tama tümagü ïnüegü rü ñoma wüxi i tükü ngixü ipixüexürrü támamaä tixigü rü poraäcü támata tanapoxcüe. ²⁸ Rü tá tükna chanaxä ya yima woramacuri ya pëxmama nüxü idaucü’. ²⁹ Rü yíxema ächixexü rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngēma yaxōgüxütcumügü” ñanagürü.

3

Ore ga yema yaxōgūxū ga Chardiarü īānewa yexmagūxūcèx ümatüxū

¹ Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Chardiwa ngēxmagüxū i yaxōgūxūrū âëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügū tá: ‘Ñā nixī i norū ore ya Tupana Nane ya Naāe i Üünexū nawa ngēxmacü ya yima 7 ya woramacuri nüxū ngēxmacü’. Rü ñanagürū i nümax: ‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxū. Rü nüxū chacuèx ta rü woo guxüwama duðxügū nüxū ixugügu na Tupanacèx namaxēxū i ngēma yaxōgūxū i cuxütawa ngēxmagüxū natürū tama aixcüma nixī i ngēma, erū ngēma yaxōgūxū rü tama aixcüma choxū nayaxögū rü tama aixcüma chauxcèx namaxē. ² Rü name nixī i cubaixächi rü cugū íquicuèx rü cuyangüxē i ngēma íraxū i mexū i cuxū iyaxüxū i marū iyarüoxchañxū. Erū nüxū chadau rü ngēma cuxüxū rü tama Tupanapéxewa name. ³ Rü nüxna nacuèxächi ga yema nguxēhetae ga mexū ga noxri nüxū cuxinüxū rü cuyaxuxū, rü nagu ixū! ⁴ Rü nüxū rüxo i ngēma chixexū i cuxüxū! Natürū ngēxguma tama nüxū curüoxgu i curü chixexū, rü ñoma wüxi i ngítexáxū i ngürüächi ìnguxürrü tá cuxütawa chaxū. Rü tātútama nüxū cucuèx na ñuxgucü yüixü. ⁵ Natürù ngema Chardiwa cuxü nangēxma i ñuxre i duðxügū i mexū i tama ñoma i naâneärü chixexümaä nügū ãuâchiarü maxðägxüxū. Rü nümagü rü tá cómuxümaä nixäxchiru rü ngēmaäcü tå chomaä inaxī, erū nümagü rü duðxügū i mexū i chauxcèx maxëxü nixigü. Rü yíxema nüxū rüporamaëgüxie i chixexū, rü tá cómuxümaä tixäxchiru. Rü tātútama nawa tükü íchapiéga i ngēma chorü popera i nagu chayawügüxü i ngēma duðxügū i nüxü nangēxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatüpéxewa rü guxüma i norū orearü ngerügü i daxücðägxüpéxewa tá tükü chixu na chorü duðxügū tixigüxü. ⁶ Rü yíxema áchixexé rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngēma yaxōgūxütcumügü”.

Ore ga yema yaxōgūxū ga Firadérfliaarü īānewa yexmagūxūcèx ümatüxū

⁷ Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Firedérflia i ngēxmagüxū i yaxōgūxūrū âëxgacucèx cunaxümatü rü ñacurügū tá: ‘Ñā nixī i norū ore ya yima Üünecü ya aixcüma Cristu ixíçü ya Dabírüü âëxgacü ya tacü ixíçü ya nüxü nangēxmacü i pora na yawâxnaâxüçèx rü nawâxtaâxüçèx i daxüguxü i naâne. Rü ngēxguma texéçèx yawâxnaâgu, rü taxucürüwa texé tûmacheñwa tanawâxta. Rü ngēxguma texéchëxwa nawâxtaâgu, rü taxucürüwa texé tûmacèx tayawâxna’. ⁸ Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxū. Rü dücax, cuxü chanatauxchaxéè na togümaä nüxü quixuxüçèx i chorü ore, rü taxucürüwa texé cuxna tanachuxu na cunaxüxüçèx i ngēma puracü. Rü choma nüxū chacuèx na tama aixcüma cuporaxüçchixü, erū noxretama nixī i ngēma yaxōgūxū i cuxütawa ngēxmagüxü. Natürū cuma rü naga cuxinü i chorü ore, rü tama icuyacuñ na chorü duðxüxü quixü. ⁹ Rü ngēmacèx i ngēma duðxügū i Chatanáarü ixigüxü i nügū ixugüxü na chorü duðxügū yixigüxü natürū tama aixcüma choxru ixigüxü, rü tá chanamu na cupéxegu nacaxäpüxügüxüçèx na nüxü nacuèxgüxüçèx na aixcüma cuxü changechañxü. ¹⁰ Cuma rü meäma cuyanguxéè i ngēma cuxü chamusü na aixcüma cuyaxöömaxü naetüwa i ngēma guxchaxügü i cuxü ngupetüxü. Rü ngēmacèx tá cuxü íchapoxü na tama cuxna nanguxüçèx i ngēma guxchaxü i taxü i ñoma i naânewa tá ínguxü na guxüma i ñoma i naâneçüä i duðxügüxü naxüxüçèx. ¹¹ Rü paxa tá ngēma cuxütawa chaxü. Rü chanaxwèxe i ñuxma meä cumaxdúrülü meä cumaxechæ, na taxüema cuxna napuxüçèx i ngēma curü âmare. ¹² Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxie i guxüma i chixexü, rü Chaunatü ya Tupanaxütcuwa tá tükü changëxmagüxéè na tagutáma ngēma ítachoxüxüçèx. Rü tûmagu tá chanaxümatü i naega ya Chaunatü ya Tupana. Rü ngēxgumarüü tá ta tûmagu chanaxümatü i naega ya Tupanaäru iâne ya Yeruchareü ya ngekwacaxüne ya Tupanaxütcuwa i daxüguxü i naânewa írûxixüne. Rü ngēxgumarüü tá ta tûmagu chanaxümatü i chauéga i ngexwacaxüxü’. ¹³ Rü yíxema áchixexé rü name nixī i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngēma yaxōgūxütcumügü’.

Ore ga yema yaxōgūxü ga Laodichéawa yexmagüxülcèx ümatüxü

¹⁴ Rü yema chomaā idexaxū rü ñanagürū ta:

“Chanaxwèxe i Laodichéawa ngēxmagüxü i yaxōgūxūrū âëxgacucèx cunaxümatü rü ñacurügū tá: ‘Ñā nixī i norū ore ya yima aixcüma ixíçü ya aixcüma yanguxéhü i ngēma nüxü yaxuxü rü ore i aixcüma ixíçüxüxüçicatama ixucü. Rü nüma nixī ga inaxügüxü ga guxüma ga yema Tupana üxü’. ¹⁵ Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxū chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxū. Rü nüxū chacuèx na tama wüxi i duðxü i chauxchi aixü quixü, natürū tama wüxi i duðxü i aixcüma choxü ngechañxü quixü. Rü chierü noxtacüma wüxi i duðxü i chauxchi aixü quixü rü ëxna noxtacüma

wüxi i duűxü i aixcüma choxü ngechaňxü quixigü. ¹⁶ Natürü ñüxma na írarüwatama choxü cungechaňxü, rü ngëmacex tá cuxü íchatorex. Erü tama noxtacüma wüxi i duűxü i chauxchi aixü quixi rü tama noxtacüma wüxi i duűxü i aixcüma choxü ngechaňxü quixi. ¹⁷ Rü cuma cugü quixuxgu rü cumuärü díêruäx, rü cumuärü ngëmaxüäx, rü meâma cuxü naxüpü, rü taxuüma cuxü nataxu. Natürü i cuma rü tama nüxna cucuexächi na chopëxewa rü wüxi i taxuwama mexü quixü, rü wüxi i ngechaňxüchi quixü, rü wüxi i taxuüma cuxü ngëmaxe quixü, rü ñoma wüxi i ngexetüdrü quixü, rü ñoma wüxi i ngexchiruxdrü quixü. ¹⁸ Rü ñüxma rü cuxü chaxucüxen na chauxütawa naxcëx cutaxexüçex i uiru i marü üxüwa iguxü i nüxicatama ixixü. Rü ngëmacü tá aixcüma cuxü nangëxma i curü ngëmaxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucüxen na chauxütawa naxcëx cutaxexüçex i cuxchiru i cómükü na ngëmagu quicüxüçex na taxüma cuxü dauxüçex na cungexchiruxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucüxen na chauxütawa naxcëx cutaxexüçex i curü mëixetüxü na curümexetüxüçex na wena quidauchixüçex. ¹⁹ Choma rü tüxü chaxucüxen rü tüxü ichayarüwëxächixü ya guxâma ya yíxema tüxü changechaňxü. Rü ngëmacex name nixi i nüxü curuxo i cucüma i chixexü, rü aixcüma choxü cungechaňxü rü cunaxü i ngëma cuxü chanaxwëxexü. ²⁰ Rü dûcax, choma rü iäkwa tümacex chacagüecha. Rü ngëxguma chi texé choxü ïnüğü rü chauxcëx tayawâxnagu, rü tá tümaxütagu chaxücu. Rü tûmamaä tá chachibü rü tûma i chomaä. ²¹ Rü yíxema nüxü rüporamaëgxü i chixexü, rü tá chaugüxütawa tüxü charütogüxü na chomaä äëxgacü tixigüxüçex, yexgumarüü ga choma rü nüxü na charüporamaëxü ga chixexü, rü nüxüchi Chaunatüxütawa na chayarütoxdrü na namaä äëxgacü chüixüçex". ²² Rü yíxema ächixexü rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxüttücumügü", ñanagürü ga yema chomaä idexaxü.

4

Tupanaxü nataxëegü i daxüguxü i nañnewa

¹ Rü yemawena ga choma ga Cuáü rü nüxü chadau ga wüxi ga iäx ga iwâxanaxü ga daxüguxü ga nañnewa. Rü yema naga ga nacornetagaraňxü ga noxri nüxü chaximüxü ga chomaä idexaxü, rü ñanagürü choxü:

"¡Nuxä naxñagü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yixcura tá ngupetüxü", ñanagürü. ² Rü yexgumatama ga choma rü Tupanaäe i Üünexü rü chauäemaä inacuëx, rü daxüwa nanaga. Rü yéma daxüguxü ga nañnewa nüxü chadau ga wüxi ga tochicaxü ga mexëchixü ga yéma Tupana nawa rütoxü. ³ Rü guma yema tochicaxüwa rütocü, rü ñoma nuta ya mexëchicü ya yasperüü nixi na namexü rü ñoma nuta ya cornalínaruü nixi na namexü. Rü yema tochicaxületüwa nayexma ga wüxi ga chirapa ga ñoma nuta ga esmerádarüü mexëchicü. ⁴ Rü yema tochicaxüwäway nayexmagü ga 24 ga togü ga tochicaxügü ga nüxü inuñaëguächixü. Rü yema tochicaxügüwa narutogü ga 24 ga äëxgacigü ga yaxögüxüärü ixigüxü. Rü cómükümaä nixäxchiru rü uirunaxcëx nixi ga norü ngëxceruügü. ⁵ Rü yema nachica ga Tupana írutoxüwa ínaxüxü ga beïxhëxanexü rü duruanexü rü nagagü. Rü yema tochicaxüpëxewa nayexma ga 7 ga omügü ga yéma naigüxü. Rü yema omügü nixi ga Tupanaäe i Üünexü ga yema 7 ga yaxögüxüttücumümaä icuáxü. ⁶ Rü yema Tupanaäru tochicaxüpëxewa rü ñoma dexáetüwarüü ixixümaä nachaxu rü nichipetü woruarüü. Rü yema tochicaxüxü ñachomaëguächi ga ägümüçü ga daxüçüäx ga maxëxü ga guxüwama äxëtüxü naweama rü napëxewa. ⁷ Rü wüxi ga yema daxüçüäx ga maxëxü rü nanaxairaxü. Rü yema to rü nanawocaraxü. Rü yema norü tomaëxpüx rü nanaduňxüchiweraxü. Rü yema norü ägümüçü rü nanaxiyü i gonagüxütraxü. ⁸ Rü yema ägümüçü ga daxüçüäx ga maxëxü, rü wüxicigü nüxü nayexma ga 6 ga naxpëxatügü. Rü guxüwama ga naxpëxatütuwa rü naxpëxatütuwa rü namuxëtü. Rü ngunecü rü chütacü rü ñanagürügüecha:

"Naxüüne, naxüüne, naxüüne nixi ya törü Cori ya Tupana ya guxületüwa ngëxmacü rü woetama ngëxmaëchacü", ñanagürügüecha. ⁹⁻¹⁰ Rü yema daxüçüäx ga maxëxü, rü yexguma nüxü yacuexüügüxgu ga guma tochicaxüwa rütocü, rü moxë nüxna naxägügu, rü yema 24 ga äëxgacigü ga yaxögüxüärü rü yima woetama ngëxmaëchacüpëxegu nacaxäpüyügü, rü nüxü nicuexüllügü, rü napëxegu nananu ga norü ngëxceruügü. ¹¹ Rü ñanagürügü:

"Pa Torü Cori, Pa Torü Tupanax, cuxü nixi i namexü na ticuexüügüxü rü cuxü tataxëegüxü, erü guxületüwa cungëxma. Yerü cuma cunaxü ga guxüma rü curü ngúchaňgagu nixi i nangóxü i ñüxmax", ñanagürügü.

5

Popera ga idixixüchiga rü Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carnerurüü imácüchiga

¹ Rü ñüxüchi nüxü chadau ga guma tochicaxüwa rütocü, rü norü tügünemëxëwa nanange ga wüxi ga popera ga idixixü. Rü dûxetüwa rü aixepewa rü naxämätü ga yema popera. Rü

7 wa niñaxtachipēxe. ² Rü nüxü chadau ga wüxi ga norü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga poraxüchixü ga tagaäcü íçaxü rü ñaxü:

“Texé tixi ya yíxema mexe na tayagautanüxü i norü ñaxtachipēxexü rü ítayadixgüxü i ñaã popera?” ñaxü. ³ Natürü woo ga daxüguxü ga naãnewa rü bai ga ñoma ga naãnewa rü bai ga yuexütanüwa, rü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁴ Rü choma rü poraäcü chaxaxu yerü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁵ Natürü wüxi ga yema 24 ga äëxgacügü ga yaxögüxüäärü, rü ñanagürü choxü:

“Tâxü i cuxaxuxü! Erü yima Cristu ya Yudátaa ya airüxü poracü ya äëxgacü ya Dabítaa ixicü, rü marü nüxü narüyexera i guxüma i chixexü. Rü ngëmacex nüma nixi i namexü na yagautanüäxüçex i ngëma 7 i norü ñaxtachipēxexü i ngëma popera rü na íyawégüäxüçex”. ⁶ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruxacü ga mëxwa írüdaxürü yexma chicü naxütagu ga guma tochicaxüwa rütocü rü natanüga ga yema ägümüci ga daxüçüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü. Rü nüxü nayexma ga 7 ga nachatacuxre ga norü poraaru cuëxruü rü 7 ga naxëtü. Rü guma 7 ga naxëtü rü ngëma nixi i Tupanaäe i Üünexü i guxüma i ñoma i naãnewa namuxüäärü cuëxruü ixixü. ⁷ Rü guma pecaduarü ûtanüçex yucü rü guma tochicaxüwa rütocüex nixü, rü nanayaxu ga yema popera ga norü tügùnemëxëwa yexmaxü. ⁸ Rü yexguma nayauxägu ga yema popera, rü yema ägümüci ga daxüçüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü rü inacaxgüäpüxü napëxegu ga guma pecaduarü ûtanüçex yucü. Rü wüxicigü ga yema äëxgacügü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü paxetaruü ga arpa. Rü yexgumarüü ta nüxü nayexma ga copa ga uirunaxçex ga pumaratëxemaa napagüxü. Rü yema pumaratëxe rü nayixichi ga yexguma yaxaxgu. Rü yema pumaragü, rü ngëma nixi i Tupanaäärü duüxügüäärü yumüxëgürü cuëxruülgü. ⁹ Rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga wiyea ga yexwacaxüxü ga ñaxü:

“Cuma nixi i cumexü na cunayaxuxü i ngëma popera rü cuyagautanüxü i ngëma norü ñaxtachipēxexü. Yerü cuma rü marü quimëxhirëx, rü cugümaä Tupanaäxü naxcex cutaxe i nagúxüraüxü i duüxügü i nagúxüraüxü i nachiüñaneçüäx i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxü. ¹⁰ Rü ngëmagüxü cuxüchica i ngextä äëxgacü íquïxüwa, rü Tupanaäärü ngüxëeüraügüxü cuyaixgüxëe na cumaä wüxigu guxü i naãnemaä in-acuëgxüçex”,

ñanagürügü. ¹¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chaxinü ga naga ga muxüchixüma ga Tupanaäärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx. Rü norü ngäxüwa nayexma ga yema tochicaxü rü yema ägümüci ga daxüçüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü. Rü namuxüchima ga yema Tupanaäärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga yéma yexmagüxü. ¹² Rü tagaäcü ñanagürügü:

“Daa nixi ya yima ñoma wüxi i carneruacürü imäcü ga pecaduarü ûtanüçex yucü. Rü nüma nixi i namexü na guxüäärü äëxgacü yüixü, rü guxüäärü yora yüixü, rü guxü i cuëx nüxü ngëmaxü, rü guxüäärü yexera naporaxü. Rü nüma nixi i namexü na guxåma nüxü ngechaügüxü rü nataxëegüxü rü nüxü icuëxüügüxü”, ñanagürügü. ¹³ Rü nüxü chaxinü ta ga naga ga guxüma ga yema Tupana üxü i daxüguxü i naãnewa rü ñoma i naãnewa rü naãnetüüwa rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxü ga ñagüxü:

“Name nixi na guxügutáma guxåma nüxü icuëxüügüxü rü nüxü ngechaügüxü rü nataxëegüxü ya yima pecaduarü ûtanüçex yucü rü yima ngëma tochicaxüwa rütocü, erü nümagü nixi i guxüguma äëxgacügü yixigüxü”, ñanagürügü. ¹⁴ Rü yema ägümüci ga daxüçüäx ga maxëxü rü ñanagürügü:

“Ngëmaäcü yi”, ñanagürügü. Rü yema 24 ga äëxgacügü rü inacaxgüäpüxü rü nüxü nicuëxüügü.

6

Yema 7 ga ñaxtachipēxe- ruüchiga

¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yexguma guma pecaduarü ûtanüçex yucü yagauyegu ga yema nüxiraüxü ga norü ñaxtachipēxexü ga yema popera. Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga yema daxüçüäx ga maxëxü ga tagaäcü ñoma duruanexürrü ñaxü choxü:

“¡Nuä naxü!” ñaxü. ² Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga cómieuxü. Rü yema naëtuwa rütoxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü würa. Rü wüxi ga ngëxceruü nüxna naxä. Rü poraäeäcüma norü cowarumaä inaxüächi na duüxügüxü nayexeraxüçex. ³ Rü yexguma guma pecaduarü ûtanüçex yucü yagauyegu ga yema norü taxre ga yema poperaaru ñaxtachipēxexü, rü nüxü chaxinü ga yema norü taxre ga yema daxüçüäx ga maxëxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuä naxü!” ñaxü. ⁴ Rü yéma naxü ga cowaru ga dauxü. Rü yema naëtuwa rütoxü rü wüxi ga tara ga taxü nüxna naxä. Rü yexgumarüü ta pora nayaxu na iyanaxoxëeäxüçex

na nügü nangechañgütü ga duñxügü. Rü yemaäcü nanaxü na nügü nadèjxüçex ga duñxügü.⁵ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü tomaëxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipëhexü, rü nüxü chaxinü ga yema norü tomaëxpüx ga yema daxüçüäx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga waxüxü. Rü yema naetüwa rütoxü rü naxmëxwa nüxü nayexma ga wüxi ga tacüarü yaruü ga balanza.⁶ Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema daxüçüäx ga maxëxüärü ngäxüutanüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Wüxi i ngunexüärü puracütanü rü naxätanü i wüxi i kilo i trigu. Rü wüxi i ngunexüärü puracütanü naxätanü i tomaëxpüx i kilo i chebada. ¡Natürü tåxü i cuyanatauxëexü i ngëma chixü rü yima binu!” ñanagürü.⁷ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü ägümüçü ga yema poperaarü ñaxtachipëhexü, rü nüxü chaxinü ga yema norü ägümüçü ga yema daxüçüäx ga maxëxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü.⁸ Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga dexexü. Rü yema naetüwa rütoxü rü Nu nixi ga naega. Rü yema naweama ne üxü, rü Yuexüchica nixi ga naega. Rü yema taxre nanayauxgü ga pora na ñoma ga naänewa rü wüxi ga yema norü ägümüçütücumü ga duñxügumä inacuëgxüçex na daimaa rü taiyamaä rü daaweanemaä rü ngoko idüraexümaä nayueexëäxüçex.⁹ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü wüximëëxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipëhexü, rü nüxü chadau ga wüxi ga nachica ga ngextá Tupanacex naxüñagü nawa yagugüixü na nüxna naxägxüçex. Rü yema nachicatuñwa nüxü chadau ga naäegü ga yema duñxügü ga Tupanaärü orexü na yaxugüixüçex nadèjxü.¹⁰ Rü yema naäegü rü tagaäcü ñanagürü:

“Pa Torü Cori ya Guxüetüwa Ngëxmacü rü Üñecü rü Ixaixücmacü, ñuxgura tá ta i nüxna cuçaxü rü cunapoxcuexü i ngëma duñxügü i chixexü ga toxü dëjxü?” ñanagürü.¹¹ Rü ñuxüchi ga Tupana rü wüxichigü ga yema duñxügüna nanaxä ga naxchiru ga máxü rü comüxü. Rü yema duñxügüäegüxü ñanagürü:

“¡Paxaaichi iperüngüle ñuxmatata yangu i peeneegü i Cristuaxü puracüexü i perxüü tá dëjxü!” ñanagürü.¹² Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü 6 ga yema poperaarü ñaxtachipëhexü, rü nüxü chadau ga poraäcü na naxiäxachianexü. Rü üexcü rü wüxi ga naxchiru ga waxcharaxürü nixi. Rü tauemacü rü guxüwama nagürü naduema.¹³ Rü woramacurigü rü éxtagü rü daxüwa narüi rü ñoma ga naänegu nayi. Rü ñoma orix i doxüxüma buanecü ya tacü rüyixëxürü nixi.¹⁴ Rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü rü inayarütaxu. Rü ñoma wüxi i popera i dixcumüächixü rü iiyarütaxuñürü nixi. Rü guxüma ga mëxpünegü rü capaxügü rü nixigachi ga nachicawa.¹⁵ Rü ñoma ga naänewa yexmagüxü ga nachiüñanegüärü äéxgacügü, rü mëxpüñemagu rü mëxpüñearü nutatanügu nicuixgü. Rü wüxigu yexma namaä nicuixgü ga yema togü ga äéxgacügü ga taxügü ga ñoma ga naänewa icuëgxüxü, rü churaragüarü äéxgacügü ga taxügü, rü yema duñxügü ga muärrü diéruägxüxü, rü yema duñxügü ga ñoma ga naänewa poraexü, rü guxüma ga duñxügü ga coriägxüxü, rü guxüma ga duñxügü ga ngearü coriägxüxü.¹⁶ Rü guxüma ga nümagü, rü guma mëxpüñexü rü guma nutagüxü ñanagürü:

“¡Toétugu peyi na toxü ipicügxüçex naxchaxwa ya yima ngëma tochicaxüwa rütcü, rü naxchaxwa ya yima pecaduarü utanüçex yucü erü tama tanaxwëxe na toxü napoxcuexü!¹⁷ Erü marü inangu i ngëma ngunexü i äïcümaxü i nagu napoxcuexü i ngëma duñxügü i tama Tupanaärü ixigüxü. ¿Rü texé tá namaä tapora i ngëma?” ñanagürü:

7

Yema Yudügü ga nacatüwa cuëxruñägxüçchiga

1 Rü yemawena rü nüxü chadau ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga ñoma ga naäneärü ägümüçüpëxegu chigüxü. Rü ñanapoxügü ga guçüma ga buanecüga na tama waixülmüäneetüga naxüxüçex, rü tama taxü i taxtüetüga naxüxüçex, rü bai i tacü rü naëtetüga naxüxüçex.² Rü yexgumarü ta nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga üexcü íyarügoxüwaama ne üxü. Rü nüxü nayexma ga Tupana ya Maxüçüarü tacüarü üegaruü. Rü nüma rü tagaäcü nüxna nacagü ga yema togü ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga nayauxgüxü ga pora na naxchexëegüäxüçex ga guxüma ga waixülmü rü guxüma ga taxü ga taxtü.³ Rü ñanagürü nüxü:

“¡Tåxü i yatacüma penachixexëexü i waixülmü rü taxtü i taxü rü naigü, ñuxmatata nacatüwa tayaxüarü cuëxruñägxü i ngëma Tupanaärü duñxügü ixigüxü!” ñanagürü.⁴ Rü nüxü chaxinü ga ñuxre na yiixü ga yema cuëxruñägxüxü. Rü guxüma ga Yudiugütanüwa rü 144,000 nixi.⁵⁻⁸ Rü yema cuëxruñägxüxü ga Yudiugü, rü ñaä nixi:

Yudátaagü - 12,000

Rubéütaagü - 12,000

Gadutaagü - 12,000
 Achetaagü - 12,000
 Netaritaagü - 12,000
 Manachétaagü - 12,000
 Chimeútaagü - 12,000
 Lebítaagü - 12,000
 Ichacataagü - 12,000
 Chaburáutaagü - 12,000
 Yúchetaagü - 12,000
 Beyamítaagü - 12,000

⁹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga muxúchixüma ga nagúxüdraüxxü ga duülxügü ga nagúxüraüxxü ga nagawa idexagüxü ga guxüma ga nachiüñanewa ne ïxü. Rü yema tochicaxüpëxegu rü guma pecaduarü utanüçëx yucüpëxegu nachigü. Rü yema na namuxúchixü rü taxucürüwa texé tayaxugü na ñuxre yiixü. Rü naxchiru ga icómüxü rü imáxümañ níxâxchiru. Rü naxmëxwa nanangegü ga wairaátügü. ¹⁰ Rü guxüma ga nümagü rü tagaäcü ñanagürügü:

“Yima tóru Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü yima pecaduarü utanüçëx yucü nixi ya tükü maxëxëggü, ñanagürügü. ¹¹ Rü guxüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüñâx rü nüxü inachimaäguâchi ga yema tochicaxü rü yema 24 ga äëxgacügü rü yema ägümüçü ga daxüçüñâx ga maxëxü. Rü yema tochicaxüpëxegu nanangüchitanü ga yema orearü ngeruügü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. ¹² Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yiñ. Rü nüma nixi i namexü na guxüguma guxâma nüxü icuëxüügüxü, rü nataxëégüxü, rü moxë nüxna ixâgxü, rü nüxü ingechaügxü, erü guxü i cuëx nüxü nangëxma, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxüñârü yexera napora. Rü ngëmaäcü yiñ”, ñanagürügü. ¹³ Rü ñuxüchi wüxi ga yema 24 ga äëxgacügü rü choxna naca, rü ñanagürügü:

“¿Texégü tixigü yá yíxema cómüchirugüxe, rü ngextá ne taxí?” ñanagürü. ¹⁴ Rü choma chanangâxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, cuma nixi i nüxü cucuáxü na texégü tixigüxü”, ñacharügü. Rü yexguma ga nüma rü ñanagürü:

“Yíxemagü tixigü ga nawa ngupetütanüxë ga yema ngúxü ga taxü rü marü tükü iyauxgülchiruxe nagüwa ga guma pecaduarü utanüçëx yucü. Rü ngëmacëx nixi i ticómüchiruxü. ¹⁵ Rü ngëmacëx nixi i Tupanaärü tochicaxüpëxewa tangëxmagüüchaxü rü ngunecü rü chütacü rü Tupana ingëxmaxüwa nüxü tapuracüexü. Rü nümatama ya Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü tükna nadau. ¹⁶ Rü marü tagutáma wenaxârü taiya tükü nangux, rü tagutáma títawae. Rü marü tagutáma üëxcü tükü nigu, rü tagutáma üëxcüñârü nañanexü tükü nangux. ¹⁷ Erü yima pecaduarü utanüçëx yucü i ngëma tochicaxüxtawá ngëxmacü, rü tá aixcüma meä tükna nadau ñoma carnerugüna idauxürü. Rü nawa tá tükü nagagü i ngëma dexâarü chuxchuxügü i maxëerü. Rü Tupana tá tükü ñanapí i guxüma i tümagüüxetü”, ñanagürü.

8

Yema norü 7 ga ñaxtachipëxeruüchiga rü yema buetare ga uirunaxcëxchiga

¹ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçëx yucü yagayegu ga yema norü 7 ga yema poperaarü ñaxtachipëxexü, rü ngäxü ga ora nachipetüanemare ga daxüguxü ga nañanewa. ² Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema 7 ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüñâx ga yexma Tupanapëxegu chigüxü. Rü wüxicigü nanayaxu ga norü corneta ga nüxna naxâxüne. ³ Rü yemawena ñangüna ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüñâx. Rü yema nanange ga wüxi ga norü buetare ga uirunaxcëx ga pumaraarü gutëixeruü. Rü yema uirunaxcëx ga pumaraarü gutëixeruütaxmüpëxegu nachi. Rü nanayauxtëxe ga taxü ga pumara ga nüxna naxâxü na yema tochicaxüpëxewa yexmaxü ga pumaraarü gutëixeruütaxmüwa yaguâxüçëx, na yemaäcü Tupanana naxâxüçëx ga yema pumaratëxe na yema pumaraema rü wüxigu Tupanaärü duülxügürü yumüxëmaä Tupanaxüxtawá nanguxüçëx. ⁴ Rü yema pumaratëxe ga yema orearü ngeruüñâxü yexmaxü rü daxü naxtëma wüxigu namaä ga Tupanaärü duülxügürü yumüxëgü ñuxmata Tupanaxüxtawá nangu. ⁵ Rü ñuxüchi ga yema orearü ngeruü rü nanayaxu ga yema buetare ga pumaraarü gutëixeruü. Rü yema pumaraarü gutëixeruütaxmüwa nanayaxu ga áwe ga naïcü, rü gumamaä nanaxüäcü ga guma buetare. Rü ñuxüchi ñoma ga nañeqetügü nanaña. Rü yexgumatama poraäcü naduruâchiane, rü poraäcü nicuxcuane rü nibëjxbëxane rü naxiñâxchiane.

Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüñâxârü cornetachiga

⁶ Rü yexguma ga yema 7 ga Tupanaärü orearü ngeruügү ga daxüçüäx ga icornetaäxü, rü nügү ínamexëegү na nagu yacuegüxücëx. ⁷ Rü wüxi ga yema Tupanaärü orearü ngeruü rü nüxiira nayacue ga norü corneta. Rü yexgumatama ñoma ga nañeetügu narüyi ga gáuxü rü üxüema ga nagümaä äeÜxü. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga ñoma ga nañe rü nixa. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga naixnecü rü nixa. Rü guxüma ga natüane rü nixa. ⁸ Rü yema norü taxre ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga tacü ga taxüchixü ga namëxpüneräxü ga iyauraxü, rü yexma taxtü ga taxüga nanaña. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga taxtü rü nagüxü nananguxuchi. ⁹ Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga yema taxtüwa maxëxü, rü nayue. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga wapurugü, rü inayi. ¹⁰ Rü yema norü tomaëxpüx ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga taxüchicü ga woramacuri ga taemaxüchicü rü daxüwa narüngü. Rü wüxi ga omü ga ixaxürrü nixi. Rü nagu nangu ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga natügү rü natüxacügү. ¹¹ Rü guma woramacuri rü Üxüxü nixi ga naega. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga dexä rü naxüxchiü. Rü muxüma ga duüxügү rü yema dexåwa nayue yerü naxüxchiü. ¹² Rü yema norü ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga üexcü rü nixo. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga tauemacü rü woramacurigü rü éxtagü rü nixo. Rü yemaäcü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga yema rü naxëäne. Rü ga ngunecü rü ägümüçü ga ora naxëäne. Rü ga chütäcü rü ägümüçü ga ora nataxuma ga tauemacü rü bai ga woramacurigü rü bai ga éxtagü. ¹³ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chaxïnü ga wüxi ga iyü ga daxügu ixexeÜxü ga tagaäcü ñaxü:

“Nangechaütmüügү i ngëma duüxügү i yea pecadüäxü i nañewa maxëxü i ngëxguma yacuegüga tá ya norü cornetagü i ngëma togü i tomaëxpüx i Tupanaärü orearü ngeruügү”, ñaxü.

9

¹ Rü yema norü wüxiñëexpüx ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chadau ga wüxi ga woramacuri ga daxüwa rüngucü ga ñoma ga nañnegu ngucü. Rü guma woramacuri nanayaxu ga yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärrü chawi. ² Rü nayawäxna ga yema äxmaxü ga taguma iyacuáxü. Rü yéma inayagoema ga caxixü ñoma wüxi i taxü i uxearü caxixürrü. Rü yema caxixü rü nanaxëemaxëe ga üexcü. ³ Rü yema caxixüwa ínachoxü ga munügү ga nañeetügu yixü. Rü yema munügү rü nanayauxgү ga pora ga nüxüna naxäxü na ñoma tuxchinawerü duüxügüxü nachixücëx. ⁴ Rü yema munümaä nüxü nixu na tama natüanexü nachixexëexüçëx rü bai i tacü rü nanetügү rü bai i tacü rü naigü. Natüru nanamu na nachixexëegüxüçëx ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü cuëxruü nacatuwa yexmaxü. ⁵ Natüru tama nanamu na yema duüxügüxü nadëjxücëx. Natüru nanamu na ngúxü nüxü yangexëemaregxüxüçëx ga wüxiñëexpüx ga tauemacü. Rü yema ngúxü ga nüxü yangexëegüxü, rü ñoma tuxchinawe duüxügüxü chixürrü nixi. ⁶ Rü ngëma ngunexügü rü duüxügü tá naxçëx nadaugü na nayuexü, natüru tătämä nayue. Rü woo nanaxwëxegüxüchi na nayuexü, natüru taxucüriwatämä nayue. ⁷ Rü yema munügү rü ñoma cowaru i guerawa ixürüü nixigü. Rü naëruwa nüxü nayexma ga tacü ga ñoma ngëxcerüü ga uirunaxcëxrüü ixigüxü. Rü nachiwe rü nanaduüxüchiweraxügü. ⁸ Rü nayaegü rü ñoma ngeäxyaerüü nixigü. Rü napütagü rü ñoma aipütagrüü nixigü. ⁹ Rü naxünewa nayexma ga norü poxüruü ga fierunaxcex. Rü naxpëxatügiga rü ñoma muxüchine ya caru ya guerawa cowaru tûgûnegarüü ixixü. ¹⁰ Rü nareexügü rü ñoma tuxchinawerü naxänegu. Rü yema naneguwa rü naxäguchata na wüxiñëexpüx ya tauemacü duüxügüxü ngúxü yangexëegüxüçëx. ¹¹ Rü yema munügürü äxgacü, rü yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärrü dauruü nixi. Rü Yudlögügawa ga yema munügürü äxgacü, rü Abadöö nixi. Rü Griégügügawa rü Apoliöö nixi. Rü ngëma rü: “Chixexëerüü”, ñaxüchiga nixi. ¹² Rü yexma nayacuëx ga yema nüxiräxü ga chixexü ga taxü, natüru ínayaxüama ga to ga taxre. ¹³ Rü yema norü 6 ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chaxïnü ga wüxi ga naga ga yema Tupanapëxewa yexmaxü ga uirunaxcëx ga pumaraarü gutëxerüütaxmüwa inaxüxü. ¹⁴ Rü yema naga rü nanamu ga yema orearü ngeruü ga cornetaäxü, rü ñanagürü nüxü:

“Yawëgüxü i ngëma ägümüçü i orearü ngeruügü i Chatanäärü ixigüxü i taxtü i Eufrátegu ngäxügüxü!” ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü niwëgüxü ga yema ägümüçü ga orearü ngeruügü na nadaiäxüçëx ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duüxügü. Yerü ga yema orearü ngeruügü rü woetama yemacëx ínamemaregü na yema ora rü yema ngunexü rü guma tauemacü rü guma taunecü nadaiäxüçëx ga yema duüxügü. ¹⁶ Rü nüxü chaxïnü na ñuxre na yïxü ga yema orearü ngeruügürü churaragü ga cowaruëtugu ixü. Rü 200

miyónegü nixígü. ¹⁷ Rü yemaâcü nixí ga nüxü chadauxü ga yema cowarugü ga yexguma changoxetügu. Rü yema churaragü ga yema cowaruetügu ixü rü nüxü nayexma ga norü ngècxuxünexü ga poxüruü ixixü ga ñoma üxüeturüü iyauraxü. Rü yema poxüruü rü nixámätü rü nidaumatü rü niyéçmatü rü nidexmatü. Rü yema cowaruerugü rü ñoma aierurü nixígü. Rü naägxüwa ñanaxüü ga üxüema rü caxixü rü azufre. ¹⁸ Rü wüxi ga norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duüxügü rü nayue namaä ga yema tomaëxpüx ga chixexéerü ga üxüema rü caxixü rü azufre ga yema cowarugüèxwa íchoxüü. ¹⁹ Yerü ga yema cowarugü rü naâxwa rü nareexüwa nixí ga nüxü nayexmaxü ga norü pora na duüxügüü nadéjülcex. Yerü ga nareexügi rü ñoma áxtaperüü nixígü, rü yemamaä nanangöök ga duüxügü rü ngúxü nüxü ningexée rü nanadai. ²⁰ Natürü ga yema togü ga duüxügü ga tama yema poxcuruügumaä yuexü, rü tama nüxü narüxe ga yema chixexügü ga naxügüxü. Rü tama nüxü narüxe na nüxü yacuëxüügxü ga ngoxogü rü norü tupanetachicünexágü ga uirunaxcèx rü diérumünaxcèx rü cobrenaxcèx rü nutagünaxcèx rü nañinaxcèx. Rü yemaâcü nüxü nicuëxüüguma ga yema norü tupanetachicünexágü ga ngearü maxüdxü rü tama nüxü dauxü rü tama nüxü ñüxü rü tama ixüxü. ²¹ Rü tama nüxü narüxe na namáêtagüxü, rü yayuüexü, rü nangëäegüxü rü nangítèègxüxü.

10

Orearü ngeruü ga nüxü yexmaxü ga popera ga idixixüchiga

¹ Rü nüxü chadau ga wüxi ga to ga Tupanaärrü orearü ngeruü ga daxüguxü ga nañnewa írüxüxü. Rü wüxi ga caixanexüärrü ngäxüwa nayexma, rü wüxi ga chirapa naétügu nabo. Rü nachiwe rü ñoma üèxcürüü niyauracüü. Rü naparagü rü ta ñoma üxüemarüü niyauracüü. ² Rü naxmëxwa nüxü nayexma ga wüxi ga poperaxacü ga íwégüxü. Rü norü tügénépara rü taxtü i taxületügu nachicütü. Rü norü foxwepara rü waixüümüänegu nachicütü. ³ Rü ñuxüchi ga nüma rü tagaâcü aita naxü ñoma wüxi ya ai ya tagaâcü aita üçürüü. Rü yexguma aita naxüxgu rü 7 ñxpüxcüna naduruâchiane. ⁴ Rü yexguma yema 7 ñxpüxcüna na naduruâchianexüguwena rü chanaxümatüchaü. Natürü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga nañnewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“Täxü i cunangoxéexü i ngëma 7 i duruanexü nüxü ixuxü! ⁵ Rü ngexrüma na cu-naxümatüxü!” ñaxü choxü. ⁶ Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärrü orearü ngeruü ga nüxü chadauxüna na taxtü ga taxületügu rü waixüümüetügu nachicütüü, rü daxü naxunagü ga norü tügénéchacüü. ⁷ Rü inaxuneta naegagu ga Tupana ya yima guxüguma maxülcü ya yima naxüci i daxüguxü i naâne rü ñoma i naâne rü taxtü i taxü rü guxüma i tacü nawä ngëxmagüxü. Rü ñanagürü ga yema orearü ngeruü:

“Ñuxma rü marü tâutáma nuxü ningü i ngëma Tupana nüxü ixuxü. ⁸ Erü ngëxguma nawä nanguxgu na ngëma norü 7 i Tupanaärrü orearü ngeruü inaxügüxü na yacueâxü ya norü corneta, rü ngëxguma tá nixí i yanguxü ga yema noxri èxüguxü ga Tupanaärrü uneta, yema nuxümaügüxü ga norü orearü uruügumaä nüxü yaxuxü”, ñanagürü. ⁹ Rü yema naga ga noxri nüxü chaxinüxü ga daxüguxü ga nañnewa inaxüxü, rü wenaxärü chomaä nidexa. Rü ñanagürü choxü:

“Naxüfawa naxü i ngëma Tupanaärrü orearü ngeruü i taxtü i taxületügu rü waixüümüneetügu chicutükü! ¹⁰ Rü nüxna nayaxu i ngëma poperaxacü i marü íwégüxü i naxmëxwa ngëxmaxü!” ñanagürü. ¹¹ Rü naxüfawa chaxü ga yema orearü ngeruü, rü nüxna naxcèx chaca ga yema poperaxacü na choxna naxâxülcex. Rü nüma rü ñanagürü choxü:

“Ñää nixí. ¹² Rü nayaxu rü nangöök! Rü cuèxwa rü berurerüü tá namaïcura. Natürü cuanüwa rü tá nanaxüxâchi”, ñanagürü choxü. ¹³ Rü yema orearü ngeruümëxëwa chanayaxu ga yema poperaxacü, rü chanangöök. Rü chauèxwa rü berurerüü namaïcura. Natürü yexguma chanangöxguwena rü chauanüwa rü nanaxüxâchi rü changuxneca. ¹⁴ Rü ñuxüchi chomaä nüxü nixu, rü ñanagürü choxü:

“Name nixí na wenaxärü Tupanaärrü orexü quixuxü namaä i muxüma i nagúxüraülxü i duüxügü, rü muxüma i nachiüläneçüäxgü i duüxügü, rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüxü, rü muxüma i nachiüänegüü rü äexgacüü”, ñanagürü choxü.

11

Taxre ga orearü uruüchiga

¹ Rü yemawena chanayaxu ga wüxi ga dexnemenexä ga ngugürüü ixixüne ga choxna naxâxüne. Rü guma choxna naxâcü rü ñanagürü choxü:

“Inachi rü nangugü ya yima Tupanapata rü ngëma pumaraarü gutëxerüütaxmü! ² Rü yaxugü rü ñuxre yiixü i ngëma duüxügü i ngëma Tupanaxü icuèxüügxü! ³ Natürü ngëma naâxtü ya Tupanapata, rü tâutáma cunangugü! Erü ngëma duüxügü i tama Tupanaâxü

yaxögüxüna marü nanaxä. Rü nümagü rü tomaëxpüx ya taunecuarü ngäxü tá chixexü namaä naxügü ya yima iäne ya üünene ya Yerucharéü. ³ Rü choma rü tá chanamu i taxre i chorü orearü uruügü na 1,260 i ngunexü duüxügümaä nüxü yaxugüxüçex i chorü ore. Rü nümagü i ngëma taxre rü tá niwëxchiru na ngëmawa duüxügü nüxü cuëxgüxüçex na ngechaü nüxü nguxgüxü”, ñanagürü choxü. ⁴ Rü ngëma taxre i orearü uruügü nixü i norü cuëxruü i ngëma taxre i nanetü i oribu rü ngëma taxre i weraarü uruügü i törü Cori ya ñoma i naâneärü yora ixïcüpëxewa ngëxmagüxü. ⁵ Rü ngëgxuma texé chixexü namaä ügüchaügu i ngëma taxre i orearü uruügü, rü nümagü rü üxüema ya naâxwa inacuexchinemä tükü tá ínagu. Rü ngëmaäcü tá inayanaxoxéé i norü uwanügü. Rü ngëmaäcü tá tükü nadai ya yíxema chixexü namaä ügüchaüxü. ⁶ Rü ngëma taxre i orearü uruügü rü nüxü nangëxma i pora na iyachaxächixüçex ya pucü na tama napuxüçex i guxüma i ngëma 1,260 i ngunexügü i nagu Tupanaärü orexü yaxugüxü. Rü ngëgxumarüü ta nüxü nangëxma i pora na nagüxü yaxixëégüxüçex i dexä. Rü ngëgxumarüü ta nüxü nangëxma i pora na ñoma i naânewa namugüäxüçex i nagüxüraüxü i pocxuruügü na ngëmaäcü ngúxü duüxügüxü yangexëégüxüçex i ngëgxuma ngëma taxre naxwëxegü. ⁷ Natürü ngëgxuma ngëma taxre i orearü uruügü naguxëégüga na nüxü yaxugüxü i Tupanaärü ore, rü ngëma ngoxo i ngëma äxmaxü i taguma iyacuáxwuá ixüxüxü, rü tá ngema taxrena nayuxu. Rü tá nüxü narüyexera, rü tá nanadai. ⁸ Rü ngëma naxüñegü i ngëma taxre rü tá yima iäne ga törü Cori nawá curuchawa ipotane ya Yerucharéüäru itamügwa nawogü. Rü yima iäne rü nachixe rü ngëmacex Chodomaäru iänämä rü Equituanemaä nanaxugü. ⁹ Rü tomaëxpüx i ngunexüäru ngäxü rü muxüma i nagüxüraüxü i duüxügü rü muxüma i guxü i nachiüñecüäk i duüxügü rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüchigüxü, rü tá nüxü nadauügü i naxüñegü. Rü tätítama nanaxwëxegü na texé inatëxgü. ¹⁰ Rü ngëma duüxügü i ñoma i naânewa maxëxü rü tá nataäegü na marü nayuekü i ngëma taxre. Rü ngëma na poraäcü nataäegüxüchixü rü tá nügüna ämare naxägü, yerü yema taxre ga orearü uruügü rü poraäcü nanachixewe rü naânewa nananguëxegü. ¹¹ Natürü yema tomaëxpüx ga ngunexüäru ngäxüñegü, rü Tupana wenaxäru nanamaxëéé ga yema taxre. Rü wenaxäru inarüdagü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga nüxü daugüxü rü poraäcüxüchi namuü. ¹² Rü ñuxuchi ga yema taxre ga orearü uruügü, rü nüxü naxinüü ga wüxi ga naga ga tagaäcü daxüguxü ga naânewa inaxüxü ga ñaxü:

“¡Nuá daxüwa pexil!” ñaxü. Rü yemaäcü ga nümagü rü wüxi ga caixanexüga daxüguxü ga naânewa naxü. Rü norü uwanügü rü yema nüxü narüdaunü. ¹³ Rü yexgumatama poraäcü naxiäxächiane. Rü wüxi ga yema norü 10 arü üye ga guma iäne, rü niwëxgü. Rü 7,000 ga duüxügü nayue namaä ga yema iäxächiane. Rü yema togü ga duüxügü ga maxëxü rü poraäcüxüchi namuü. Rü Tupana ya daxüguxü i naânewa ngëxmacüü nicuëxüügü. ¹⁴ Rü yexma nananguëchitanü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. ¹⁵ Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüäru Yexera Poracüx, cuma rü woetama cuyexmaächa, rü ñuxma rü ta cungëxmaächa. Rü moxë cuxna taxägü, erü marü cugümëxëwa cunangëxmaxëé i guxüma, rü marü icunaxügü na namaä icucuáxü. ¹⁶ Rü ngëma duüxügü i tama cuxrü ixigüxü rü poraäcüxüchi nanuü, natürü nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu tá cunapoxcuexü. Rü ngëgxumarüü ta marü nawa nangu na nüxü quicagüxü i guxüma i duüxügü i yuexü. Rü marü nawa nangu na nüxü cunaxütanüxü i ngëma curü duüxügü i curü orearü uruügü, rü ngëma duüxügü i cupëxewa imexü, rü guxüma i ngëma duüxügü i cuxü muülexü i yaexü rü buexü. Rü marü nawa nangu na icuyanaxoxëéxü i ngëma duüxügü i nachixexëéxü i ñoma i naâne”, ñanagürügü. ¹⁷ Rü ñuxuchi Tupanapata ga daxüguxü ga naânewa yexmane, rü niwâxna. Rü yéma norü aixepewa nüxü chadau ga yema baü ga Tupanaärü uneta ga nutagu ümatüxü. Rü nibëjxbéxane, rü poraäcü nicuxcuane, rü naxiäxächiane rü poraäcü gáxü narüy.

12

Wüxi ga nge rü wüxi ga coya ga taxü

¹ Rü ñuxuchi daxüwa nangox ga wüxi ga cuëxruü ga taxü. Rü iyexma ga wüxi ga nge ga üëxcürüü iyaurachirucüü. Rü ngítüücutüwa nayexma ga tauemacü. Rü yema

nḡfrü nḡexcueruň ga nḡfēruwa yexmaxü, rü 12 ga woramacurigü nixigü. ² Rü yema nge rü itacharaň. Rü poraäcü aita ixü yerü ixíráxacüchaň rü poraäcü inguxnecaxüchi. ³ Rü yemawena daxüwa nangox ga to ga cuèxruň. Rü yéma nayexma ga wüxi ga coya ga taxüchixü ga dauxü ga 7 ga naëru nüxü yexmaxü rü 10 ga naxchatacuxre. Rü wüxicigü ga naëruwa rü nüxü nayexma ga norü nḡexcueruň. ⁴ Rü nareexümaä inayatüchigü ga wüxitümü ga norü tomaëxpüxarü üye ga woramacurigü, rü ñoma ga naâneetüga nanawogü. Rü yema coya rü nḡipéxegu nayachi ga yema nge ga íraxacüchaü, yerü tükü nangðoxchaň ga guxema nḡixâcüxe ga yexguma tabuxgu. ⁵ Rü yema nge rü ixíráxacü, rü nayatuň. Rü nüma rü tá guxü i nachüdâneärü äëgxacü nixi, rü tá namaä inacuëx. Natüru ga guma nḡine rü Tupana ngixna nanayaxu rü yema ínatoxdwa nanaga. ⁶ Rü yema nge rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa ifña. Rü yéma Tupana ngixcëx nanamexëe ga wüxi ga nḡfîchica na yéma ngixna nadauxücëx rü ngixü naxwemüxücëx ga 1,260 ga ngunexü. ⁷ Rü yemawena ga daxüwa rü nügü nadai. Rü Miguere ga Tupanaäru orearü ngeruügürä äëgxacü ixicü rü guxüma ga natanüxü ga orearü ngeruügü, rü nügü nadai namaä ga yema coya ga taxüchixü rü norü orearü ngeruügü. Rü yema coya rü ñuxuchi norü orearü ngeruügü i chixexü rü poraäcü Tupanaäru orearü ngeruügumaä nügü nadai. ⁸ Natüru ga yema coya rü norü orearü ngeruügü rü tama Tupanaäru orearü ngeruüguxü narüporamaëgü. Rü ñuxuchi ga yema coya rü norü orearü ngeruügü rü nangechica ga daxüguxü ga naânewa. ⁹ Rü yemaäcü ínatexüchi ga daxüguxü ga naânewa ga yema coya ga yema nuxcumälxü ga áxtape. Rü nüma rü ngoxogu rü Chatanágü naxäega. Rü nüma nixi i guxüma i ñoma i naâneçüäx i duûxüguxü nawomüxëëxü. Rü nüma rü norü orearü ngeruügumaä ñoma ga naânegu narüwoň. ¹⁰ Rü ñuxuchi nüxü chaxlinü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga naânewa tagaäcü ñaxü.

“Ñuxma rü marü nawa nangu na törü Tupana rü norü duûxüguxü namaxëëxü. Rü ñuxma rü nüma tükü nüxü nadauxëe na guxüäru yexera naporaxü rü guxüäru äëgxacü yüixü. Rü Nane ya Cristu rü marü tükü nüxü nadauxëe na guxümaä inacuäxü. Yerü marü daxüguxü ga naânewa ínatexüchi ga Chataná ga nguncü rü chütacü törü Tupanapéxewa taeneëguxü yeücüři ixuechaxü. ¹¹ Rü nümagü ga yema taeneëgü, rü marü Chatanáxü narüyexeragü nagügagü ga guma pecaduarü utanücëx yucü rü nagagu ga Tupanaäru ore ga nüxü yaxguxü. Yerü ga nümagü rü tama nayanuxügü ga norü maxü, rü ñamemaregü na Tupanacëx nayuexü. ¹² ¡Rü ngémacëx petaägü i guxâma i pema i daxüguxü i naânewa ngëxmagüxe! ¡Natüru pengechaütümügü i pema i yea naâne i pecaduäxüwa ngëxmagüxe rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxe! Erü ngëma ngoxo i Chataná rü marü petanügu narütäe. Rü poraäcü nanu i nüma erü marü noxretama i ngunexü nüxü ñayaxü na chixexü naxüxü, erü paxa tå napoxcu”, ñanagürä ga yema naga. ¹³ Rü yema coya ga taxüchixü ga Chataná nagu icüxü rü yexguma nügü yauçexâchigü ga ñoma ga naânegu na natäexü, rü ngïwe ningëchigü ga yema nge ga íraxacü. ¹⁴ Natüru ga Tupana rü ngixü naxüxpexatü ga yema nge. Rü nanaxüyepexatügüraxü. Rü yemaäcü nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa ifña naxchaxwa ga yema coya ga Chataná nagu icüxü. Rü yema nachicawa nixi ga Tupana ngixna dauxü, rü ngixü üwemüxü ga tomaëxpüx ga taunecüärü ngäxü. ¹⁵ Rü yema coya ga Chataná rü dexä nügüëxwa ínaxüxüëe na wüxi ga natü naxüxücëx, rü yema natümaä ngixü yachaxëëxücëx ga yema nge. ¹⁶ Natüru ga waixümü rü ningëx na iyachexëëäxücëx ga yema dexä ga coya nügüëxwa ixüixüëëxü. ¹⁷ Rü ñuxuchi ga yema coya ga Chataná, rü poraäcüxüchima ngîmaä nanu ga yema nge. Rü ñixü na nügü namaä yadëjxücëx ga yema togü ga ngixâcügü ga yema nge. Rü ngëma ngixâcügü i ngëma coyamaä nügü deïxü, rü ngëma nixi i ngëma duûxügü i meä Tupanaäru ore ga ñüexü rü meä yaxögüechaxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore i aixcüma ixixü. Rü ñuxuchi ga yema coya rü norü numaä taxtü ga taxüâncüga nayarüñu.

13

Taxre ga ngoxogüchiga

¹ Rü nüxü chadau ga wüxi ga ngoxo ga taxü ga taxtüga íñuâchixü ga 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü. Rü wüxicigü ga naxchatacuxrewa rü nüxü nayexma ga norü nḡexcueruň. Rü naërugüga naxümatü ga fluxre ga naegagü ga Tupanamaä guxchigagüixü. ² Rü yema ngoxo ga nüxü chadauxü, rü wüxi ga airüü nixi. Rü naxmëgü rü chatü ga taxümëxgürüü nixi. Rü naâx rü wüxi ga aiëxrüü nixi. ³ Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxü naporaxüü na naxrüü naporaxücëx rü naxrüü äëgxacü yüixücëx na ñoma ga naâneemä inacuäxücëx. ⁴ Rü wüxi ga naëruwa ga yema ngoxo, rü nüxü nayexma ga wüxi ga taxü ga norü oxri ga namaä nayuxchaň. Natüru ga yema norü oxri rü nüxü nixë, rü naxcëx nitaane. Rü guxüma ga ñoma ga naâneçüäx ga duûxügü rü poraäcü yema ngoxomaä naþaixâchie, rü nawe narüxi. ⁵ Rü ga duûxügü rü yema coya ga Chatanáxü nicuëxüügü

yerü yema ngoxoxoň naporaxeň na äëxgacü yïixüçex. Rü yexgumarüň ta yema ngoxoxoň niçueňüňü, rü ñanagürüňü:

“Texé tangëxma ya ñaňa ngoxorüň poraxe? Texé tapora na namaä tügü tadeixü?” ñanagürüňü. ⁵ Natüřü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na nügü yacuëxüňüçex rü tacü Tupanamaä yaxugüxüçex rü äëxgacü na yïixüçex ga 42 ga tauemacü. ⁶ Rü yemaäcü chixexü naxü ga yema ngoxo. Rü poraäcü tacü Tupanamaä nixugü. Rü Tupanamaä naguxchiga, rü napatamaä rü ta naguxchiga, rü tûmamaä naguxchiga ya guxâma ya yíxema daxüguxü i nañnewa ngëxmagü. ⁷ Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxoň naporaxeň na Tupanaärü duüxülgümaň nügü nadëixüçex ñuxmatata tüxü nayexera. Rü äëxgacüňü nayaxixüeň na namaä inacuăxüçex ga nagúxüraüxü ga duüxügü ga guxüma ga nachiüňaneçüňü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü. ⁸ Rü tá ngëma ngoxoxoň niçueňüňü i guxüma i duüxügü i ñoma i nañnewa maxëxü i noxritama naâne üxgu ngeégagüxü nawa i norü popera ya yima pecaduarü utanüçex yucü i nagu yawügüňü i ngëma duüxügü i marü Tupana nüxna naxâxü i maxü i taguma gúxü. ⁹⁻¹⁰ Rü ngëxguma texé åächixëgü, rü name nixü i naga taximü i ñaňa tám pemaň nüxü chixuxü. Rü ngëxguma texé tûmamaä naxuegugu na tüxü yayauxgüxü, rü noxtacüma tá tiyaxu. Rü ngëxguma texé tûmamaä naxuegugu na tüxü yamëgxüxü, rü noxtacüma tá tüxü nimëgxü. Rü ngëmacex ya yíxema Tupanaärü duüxügü ixígüxe, rü woo tacü rü guxchaxü tüxü ngupetü, rü tanaxwëxe na yaxna namaä taxinüexü rü tayaxdögüamaxü. ¹¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga to ga ngoxo ga taxrechatacuxrexü ga waixümüňüna newa ixüxüxü. Rü yema naxchatacuxre rü ñoma carneruchatacuxrerü nixü. Natüřü ga naga rü wüxi ga coya ga taxüchixügarü nixü. ¹² Rü yexguma yema nüxüraüxü ga ngoxopëxewa nayexmagü, rü naxrüňtama napora. Rü ñoma ga naânenemä inacuëx, rü nanamu ga ñoma ga nañnewa maxëxü ga duüxügü na yema cuëxrügü ga yema nüxüraüxü ga ngoxo ga ixëräüxü na yacuëxüňüçex. ¹³ Rü yema ngoxo nanaxü ga taxü ga cuëxrügü ga duüxügü tama nüxü cuáxü na naxügüňüxü. Rü daxüwa nanayixüeň ga üxü, rü ñoma ga naânegu nayı napëxewa ga duüxügü. ¹⁴ Natüřü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na ñoma ga nañnewa maxëxü ga duüxügüxü nawomüxüxü namaä ga yema cuëxrügü ga yema nüxüraüxü ga ngoxopëxewa naxüxü. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü duüxügüxü namu na naxügüňüçex ga naxchicünëxä ga yema nüxüraüxü ga ngoxo ga taramaä chehexü rü poraäcü rüxödü rü tama yuxü. ¹⁵ Rü Tupana rü tama yema to ga ngoxona nanachuxu na namaxxëeňüçex ga yema nüxüraüxü ga ngoxochicünëxä. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü nanamaxüeň ga yema naxchicünëxä na yadexaxüçex rü na nadaiäxüçex ga guxüma ga yema duüxügü ga tama nüxü icuëxüňügüxü. ¹⁶ Rü yexgumarüň ta guxüma ga duüxügüxü namu na norü tügünemëxëwa rü ëxna nacatüwa nüxü na yexmaxüçex ga wüxi ga cuëxrüga yema ngoxoéga ixixü. Rü yemaäcü nanamu ga guxüma ga duüxügü rü woo buxü rü ëxna yaxü, rü woo duüxügü i muärü dierüäxgüxü rü ëxna ngearü dierüäxgüxü, rü woo duüxügü i ngearü coriäxgüxü rü ëxna duüxügü i ixäärü coriäxgüxü. ¹⁷ Rü taxucürüwa texé tûmaärü tacüçex tataxe rü ëxna tûmaärü tacümaä tataxe ga yexguma tûmaärü tügünemëxëwa rü ëxna tûmacatüwa tüxü natauxgu ga yema ngoxoéga rü ëxna yema ngoxoéga cuëxrüga númeru. ¹⁸ Rü ñaňa orexü na icuáxüçex, rü tanaxwëxe na tüxü nangëxmaxü i törü cuëx. Rü yíxema tüxü nangëxmaxë i tûmaärü cuëx, rü name nixü i tanangugü i ngëma númeru i ngëma ngoxoéga ixixü. Erü ngëma númeru rü wüxi i yatüégachirëx nixü. Rü ngëma númeru rü 666 nixü.

14

Yema 144,000 ga duüxügüarü wiye

¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga guma pecaduarü utanüçex yucü ga guma mëxpüne ga Siöđüga äeganeqtüga chicü. Rü naxüňtawa nayexma ga 144,000 ga duüxügü ga nacatüwa ixäegaxü namaä ga guma pecaduarü utanüçex yucüega rü Nanatü ya Tupanaega. ² Rü ñukxuchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga daxüguxü ga nañnewa inaxüxü ga ñoma taxü i cotüna i chuxchuxügarü ixixü rü ñoma poraäcü yaduruanexüriü ixixü rü ñoma muxüchixü i duüxügü i arpawa ipaxetagüxüriü ixixü. ³ Rü yema 144,000 ga duüxügü rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga yexwacaxüxü ga wiye napëxewa ga Tupanaärü tochicaxü rü napëxewa ga yema äğümüçü ga daxüçüňax ga maxëxü rü napëxewa ga yema 24 ga äëxgacü. Rü taxucürüwama texé ga togue nüxü tacuëxéga ga yema wiye. Rü yema 144,000 ga duüxügüxicatüna nixü ga nüxü cuëxgüxü. Rü yema nixü ga Tupana ñoma ga nañnewa deixü na namaxxëeňüçex. ⁴ Rü yema nixü ga duüxügü ga tama ñoma ga naâneärü ngúchaňi i chixexümaä nügü äüächiarü maxüäxgüxü rü tama nüxü rüxoexü na Tupanaärü yaxdögüňaxü. Rü nümagü rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucüwe narüxi i ngextä ínaxüxüwa. Rü yemagü nixü ga ñoma ga naânenecüňaxtanüwa nüxira Tupana naxcex

taxexü na noxrü rü Naneärü duüxügü i üünexü yixígüxüçex. ⁵ Rü yematanüwa rü taguma texé nüxü taxinü na doraxü yaxugüxü, erü Tupanapéxewa rü nataxuma i norü chixexü.

Orearü ngeruügü ga daxüçüñaxarü orechiga

⁶ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga daxüguxü ga naânegu íxexeüxü ga iyangexü ga Tupanaärü ore i guxügutáma ixixü, na guxü i nachüâneçüñaxügümäa rü nagúxüraüxü i duüxügümäa rü guxüma i duüxügü i nagúxüraüxü i nagawa idex-agüxümaä nüxü yaxuxüçex. Rü yemaâcü inayange ga yema Tupanaärü ore na guxüma i ñoma i naânewa maxêxü i duüxügümäa nüxü yaxuxüçex. ⁷ Rü tagaâcü ñanagürü:

“¡Nüxü pemüüe ya Tupana rü nüxü picuèxügü! Erü marü nawa nangu na guxüma i duüxügüna naçaxü. ¡Rü nüxü picuèxügü ya yima naxüci i daxüguxü i naâne rü ñoma i naâne rü taxtü i taxrü rü guxüma i natüxügü!” ñanagürü. ⁸ Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruü ga daxüçüñax, rü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima iâne ya taxüne ya Babiróniâ, rü nagu napogüe rü nayawëxtägüxéê ya norü igü. Yerü yema iâneçüñax rü nanachixexéê ga guxüma ga to ga nachüâneçüñax ga duüxügü. Rü guxüma ga yema duüxügüxü namu na naxügüñaxüçex ga yema chixexü ga guma iânewa naxügüxü ga Tupanapéxewa poraâcü chixexü”, ñanagürü. ⁹⁻¹⁰ Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruü ga tagaâcü ñaxü:

“Ngëxguma chi texé nüxü icuèxügü i ngëema ngoxo rü naxchicünèxaxü ticiuèxügü rü tütü itaxâgxu na tûmacatüwa rü éxna tûmamëxewa ngëema ngoxoégamaä tacuèxruñaxü, rü Tupana rü poraâcüñaxchi tá tükü napoxcu namaâ i ngëema poxci i guxüârü yexera ixixü i nümatama ya Tupana norü numaâ namexéexü. Rü úxümaä rü azufre i yauraxümaä tá ngúxü tükü ningexéê napéxewa i norü orearü ngeruügü rü napéxewa ya yima Nane ga pecaduarü utanüçex yucü. ¹¹ Rü naëma ya yima üxü ya nawa Tupana ngúxü tükü ingexéene, rü guxügutáma ngëema nicaixqueecha. Rü bai i irarüwa tá tükü narüna i ngëema ngúxü ya yíxema ngëema ngoxoxü rü ngëema ngoxochicünèxaxü icuèxügüxe rü tütü ixâxü na ngëema ngoxoégamaä taxâgxaxü. Rü bai i ingunecü rü bai i chütacü tá tükü narüna i ngëema ngúxü”, ñanagürü. ¹² Rü ngëmacêx ya yíxema Tupanaärü duüxügü ixígüxe rü norü orega ñuñexü rü Ngechuchuañü yaxögüxe, rü name nixü na yaxna namaâ taxinüexü rü taxayxögüamaxü ega woo tacü rü guxchaxü tükü ngupetügu. ¹³ Rü ñuxüchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga naânewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Naxümatü i ñaa ore i tá cumaâ nüxü chixuxü! Rü ñuxmañcü tá tataâegü ya yíxema törü Coriaxü meâ yaxögüñacüma yuexe. Erü Tupanaâe i Üñunexü rü ñanagürü: ‘Ngü, ngëmâacü tá tataâegü ya yíxema, erü tá itarüngüe nüxna i tümaârü puracügü. Rü ngëema mexü i taxügüxü rü tûmamaâ Wüxigu daxüguxü i naânewa tá naxü’, ñanagürü.

Noma i naânewa nanade i ngëema duüxügü i Tupanaärü ixígülxü

¹⁴ Rü ñuxüchi ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga caixanexü ga cómoxü. Rü yema caixanexüetüwa narüto ga Tupana Nane ga duüxüxü ixicü. Rü naëruwa nayexma ga wüxi ga norü ngëxceruerü ga uirunaxçex. Rü namëxwa nayexma ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxü ga téxechixü. ¹⁵ Rü Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga tagaâcü ñaxü nüxü ga guma caixanexüetüwa rütocü:

“¡Inaxügü na cunadexü i ngëema duüxügü i cuxrü ixígüxü! Erü marü nawa nangu na cugüxütawa cunagagüxü, erü ngëema curü duüxügü i ñoma i naânewa ngëxmagüxü rü ínamemare na cunadexü”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ñuxüchi ga guma yema caixanexüetüwa rütocü rü ñoma trigü i buxuxürrü naâneetüga ngümaâ nayabuâchi ga norü cüxchi. Rü nanade ga yema norü duüxügü ga ñoma ga naânewa yexmagüxü. ¹⁷ Rü ñuxüchi daxüguxü i naânewa ngëxmane ya Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga nüxü nayexmacü ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxü ga téxechixü. ¹⁸ Rü yema pumaraarü gutéixeruütaxmüwa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga üxümaâ icuáxü. Rü nüma rü tagaâcü ñanagürü nüxü ga yema to ga orearü ngeruü ga yema cüxchi ga ínapomaguxü ga téxechixü nüxü yexmaxü:

“¡Inaxügü na cunadexü i ngëema duüxügü i yéa naânewa ngëxmagüxü i tama Tupanaärü ixígüxü! Erü marü nawa nangu na Tupana napoxcuexü”, ñanagürü. ¹⁹ Rü yema orearü ngeruü rü ñoma ga naâneetüga ngümaâ nayabuâchi ga norü cüxchi. Rü nayadexechi ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü ixígüxü ga ñoma ga naânewa yexmagüxü. Rü wüxi ga taxü ga nachicagu nanawocu na yexma Tupana norü numaâ nadéixüçex, ñoma ubagü imëxtüüxürü. ²⁰ Rü yema nachica ga iâneärü ïxpemawa yexmaxügu nanadai. Rü guma nagü ga yéma íyaxüchicü, rü 300 ga kilómetru inayarübaichi, rü wüxi ga metruarü ngâxü nixü ga norü mátama ga guma nagü.

¹ Rü ñuxuchi ga daxüguxü ga nañewa rü nüxü chadau ga wüxi ga to ga taxü ga cuèxruü ga namaä ibaixächixü. Rü yemexma ga 7 ga orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga poxcuruü. Rü yema poxcugu nixi ga yagüxü ga norü nü ga Tupana. ² Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga ñoma wüxi ga nanaxtaaétüwaraüxü ga woruarü iyauraütcüüxü ga üxüema nawa inachixü. Rü yéma tayexmagü ga guxema nüxü rüyexeraxe ga yema ngoxo rü yema ngoxochicünexä rü yema ngoxoëga rü yema número ga yema ngoxoëga ixixü. Rü yema nanaxtaaétüraüxüga tachigü. Rü tükü nayexmagü ga tümaärü paxetaruügü ga arpa ga Tupana tüküna äxü. ³ Rü nagu tawiyaeäga Moiché ga Tupanaäärü duüxü ixíciarü wiyae. Rü yexgumarüü ta nagu tawiyaeäga yema wiyae ga guma Tupana Nane ga pecaduarü utanucex yucüüri ixixü ga ñaxü.

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, nataxuchi rü namexechi i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü cuma rü guxügutáma guxüma i nachüülanegülarü äexgacü quixi. Rü cuma rü aixcümä meämä namaä icuçuü rü taguma quidora.⁴ ¿Rü texé tätüama cuxü tamuü, Pa Corix? ¿Rü texé tätüama cuxü tikuexüü? Erü cuma rü cuxicatama nixi i ünecü quixü. Rü guxüma i nachüüneçüäx rü nuä tå naxi, rü tå cuxü nicuexüügü. Yerü marü nüxü nadaugü na quixaixcümäxü i guxüma i ngëma nüxü quixuxüwa rü aixcümä mea cunangugüxü i guxüma i ngëma chixexü ügüxü rü ngëma mexü ügüxü”, ñanagürü ga yema wiyae.⁵ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chadau ga daxüguxü ga nañewa na yawäxanaxü ga yema nachica ga ünecxüga Tupanapataarü aixepewa yexmaxü ga ngexta namaä ínanguüguxüwa ga guma nüta ga Tupanaäärü mugü nagu ümatüü.⁶ Rü guma Tupanapatawa inachoxü ga yema 7 ga orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga nüxü nayexmagüxü ga yema 7 ga poxcuruügü. Rü naxchiru ga mexëchixümaä rü iyauraciüxümaä nixächiru. Rü yema norü goyeremüügü rü uirunaxcëx nixi.⁷ Rü ñuxuchi wüxi ga yema ägümüçü ga daxüçüäx ga maxüxü, rü wüxicigü ga yema 7 ga orearü ngeruüguma nanaxä ga wüxi ga copa ga uirunaxcëx ga Tupana ya guxüguma maxëchacüüru nu i äucümäxümaä ixääcuxü.⁸ Rü guma Tupanapata rü namaä naxääcu ga yema caixema ga Tupana ya mexëchicü rü poracüwa ne üxü. Rü taxucürüwama texé yexma taxüci ñuxmata nagü ga yema 7 ga poxcuruü ga yema 7 ga orearü ngeruügüaxü yexmaxü.

16

copagü ga Tupanaäärü numaä ixääcuxüchiga

1 Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga tagaäcü guma Tupanapatawa inaxüxü ga naxü nüxü ga yema 7 ga orearü ngeruügü:

“Ngëma pexi, rü naâneetüwa peyabagüäcu i ngëma 7 i copagü i Tupanaäärü nu i äucümäxümaä ixääcuxü!” ñanagürü.² Rü yéma naxü ga wüxi ga Tupanaäärü orearü ngeruü, rü naâneetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüma ga duüxügü ga yema ngoxoëgamaä ixäegaxü rü yema ngoxochicünexäxü icuexüüguxü, rü nawa inayarügogü ga taixna ga nguxuchixü ga taguma ixexü.³ Rü yema norü taxre ga orearü ngeruü, rü taxü ga taxtütütuu nayabaäcu ga norü copa. Rü nagüxü nananguxuchi ga dexä, rü ñoma wüxi i duüxü i texé imäxügürüü nixi ga dexä. Rü guxüma ga taçü ga taxtüwa maxëxü rü nayue.⁴ Rü yema norü tomaëxpüx ga orearü ngeruü rü natügütütuu rü natüxacügütütuu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüma ga yema natügü rü natüxacügi, rü nagüxü nanacëxichi.⁵ Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga yema Tupanaäärü orearü ngeruü ga guxüma ga dexämäa icuäxü ga ñaxü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Ünecü ya Woetama Yexmaächacü rü Ñuxma Ngëxmaächacü, cuma rü wüxi i mexü cuxü na ngëmaäcü dexä nagüxü cunacëxichixëëxü naxchaxwa i ngëma duüxügü.⁶ Yerü nümagü rü nanadai ga yema curü duüxügü rü curü orearü uruügü, rü inanaba ga nagü. Rü ñuxma i cuma rü wüxi i mexü nixi i cuxüxü na ngëma dexä nagüxü cunacëxichixëëxü na nawa naxaxegüxü. Yerü yema nixi ga yema nanaxwëxegüxü rü yemacëx nixi ga curü duüxüguxü nadëjixü”, ñaxü.⁷ Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema pumaraarü gutëixeruütaxmuwa inaxüxü ga ñaxü:

“Ngü, Pa Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, aixcümä nixi i namexü i ngëma cuxüxü”, ñaxü.⁸ Rü yema norü ägümüçü ga orearü ngeruü rü üexcüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü yemaäcü poraäcü nananaiemaxëe ga üexcü na yema norü naïëmaxümaä inaguäxüçex ga duüxügü.⁹ Rü guxüma ga duüxügü rü poraäcü nüxü nanguxema, natüru tamä nüxü narüroe ga nacüma ga chixexü rü tama Tupanaxü nicuexüügü. Rü naguxchigagüama namaä ga Tupana ya guxüma i ngëma poxcuruümaä icuäcü.¹⁰ Rü yema norü wüximëexpüx ga orearü ngeruü, rü yema ngoxoarü tochicaxületügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüwama ga ngextä äexgacü iyifüxüwa ga yema ngoxo, rü naxëäne. Rü yema na poraäcü nüxü nangüxü ga duüxügü, rü nügü nangöörü conüäxü.¹¹ Natüru woo yemaäcü nüxü na nangupetüxü ga duüxügü, rü tama nüxü narüxoëchaä ga yema chixexü ga naxüguxü. Natüru yema na poraäcü nüxü nangüxü ga norü taixnagü, rü

naguxchigagüama namaā ga Tupana ya daxūgucū. ¹² Rü yema norü 6 ga orearü ngeruū, rü yema taxtū ga Eufráteétügu nayabaācu ga norü copa. Rü inayache ga yema taxtū na wüxi ga nama na yüixüçex naxcèx ga yema nachiüñanegüarü ãëxgacügū ga üexcü íyárügoxüwa ne ixü. ¹³ Rü nüxü chadau rü yema coyaäkwa, rü yema nüxíraüxü ga ngoxoëkwa, rü yema to ga ngoxo ga yema orearü uruünetaëkwa, rü wüxiëwachigü ínaxüxü ga wüxi ga naäe ga chixexü ga ñoma cururürü ixixü. ¹⁴ Rü yema ngoxoäegü nixü ga naxügüxü ga yema taxü ga cuëxruügü ga duüxügü taxucirüwa ügükü. Rü yema ngoxogü rü inachoxü na nangutaquéhexéegüäxüçex i guxüma i ñoma i nañewa ngëxmagüxü i nachiüñanegüarü ãëxgacügū na Tupana ya Guxüüärü Yexera Poracümaā nügü nadaixüçex i ngëxguma nawa nanguxgu i nañeñarü gux. ¹⁵ Natürü dücax, rü pexuäegü erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ñanagürü:

“Choma rü ngürüñachi taxúetáma choxü ínanguxëeyane íchangü, ñoma wüxi i ngítexáxü ínguxürü. Rü tataäe ya yíxema ímemarexe ñoma wüxi i duüxü i naxchirü ímexéexüürü na tama tangexchiruxüçex rü taxänexüçex i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ¹⁶ Rü yema ngoxogü, rü nanangutaquéhexéex i guxüma ga ñoma ga nañewa yexmagüxü ga nachiüñanecüäxügüarü ãëxgacügū. Rü yema nachica ga nawa nangutaquéhexegüxü, rü Armaguedóügu naxäega i Yudiugügawa. ¹⁷ Rü yema norü 7 ga orearü ngeruū, rü buanecügumare nayabaācu ga norü copa. Rü guma Tupanapata ya daxüguxü i nañewa ngëxmanewa inanaxü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga yema Tupanaärü tochicaxüwa inaxüxü:

“Marü ningü”, ñaxü. ¹⁸ Rü nibëixbëxane, rü poraäcü nicuxcuane, rü niduruane. Rü poraäcü naxiäxächiane. Rü noxri Tupana duüxüguxü üxgumama rü taguma nayexma ga wüxi ga iäxächiane ga yemarüü poraxü. ¹⁹ Rü guma iäne ga taxüne ga Babiróniä, rü tomaëxpügxu ningüyeane. Rü guma iänegü ga ñoma ga nañewa yexmagüne rü niwëxtaügü. Rü Tupana rü nüxna nacuaxächi ga guma iäne ga Babiróniäärü chixexü. Rü yemacex norü numaä poraäcü nanapoxcu ga guma iäne, yerü poraäcüxüchi namaä nanu. ²⁰ Rü guxüma ga capaxügü rü guxünema ga mëxpünegü, rü inayarüögü. ²¹ Rü daxüwa narüyi ga gáuxü ga itapütaxü, rü duüxügüetügu nayı. Rü wüxiptüchigü ga yema gáuxü, rü 40 ga kilogu nixü ga nayaxü. Rü ga duüxügü rü Tupanamaā naguxchigagü nagagu ga yema poxcuruü ga gáuxü, yerü poraäcü nüxü nangux ga yema poxcu ga Tupana namaä napoxcuexü.

17

Iäne ga Babiróniä ga wüxi ga nge ga ngëäexü- chicügü ixuxüne

¹ Rü yema 7 ga orearü ngeruügü ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruü, rü chauxcex nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuñax! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i tacü tá nixü i ngirü poxcu i ngëma nge i ngeäexüchicü i taxü i dexágüetüwa rütoxü. ² Rü ñoma i nañewa ngëxmagüxü i nachiüñanegüarü ãëxgacügū, rü ngimaä namaxé, rü yemaäcü poraäcü chixexü naxügü. Rü guxüma i ñoma i nañecüäx, rü ngirü chixexü nüxna naxüle”, ñanagürü. ³ Rü yexguma Tupanäe i Üünexü yemaäcü choxü ngoxetüxëegü, rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga nachica ga nextatü taxüema íxäpataxüwa choxü naga. Rü yema ngixü chadau ga wüxi ga nge ga wüxi ga ngoxo ga dauxületüwa rütoxü. Rü yema ngoxo rü guxüwama naxäegaxüre, rü yema naegagü rü Tupanamaā naguxchiga. Rü 7 nixü ga naerü rü 10 ga naxchatacqrex. ⁴ Rü yema nge rü wüxi ga naxchiru ga dauxracharaxü rü dauxümaä ixäxchiru. Rü uirumaä rü nutagü ga mexëchicümaä ingäxäe. Rü ngixmëxwa ngixü nayexma ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx. Rü yema copa rü namaä naxäacu ga nagüxüraüxü ga yema Tupanapéxewa chixexü rü nagüxüraüxü ga chixexügü ga yema nge ixü. ⁵ Rü ngicatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga taxüema nüxü cuáxü na ñuxü ñaxüchiga yüixü. Rü yema naega rü ñanagürü:

“Rü yema Babiróniä rü guxüma i ngëma duüxügü i chixexü ügükü i ñoma i nañewa maxëxülarü mamá nixü”, ñanagürü. ⁶ Rü ngixü chadau ga yema nge ga na nangüxüxü namaä ga guma nagü ga yema duüxügü ga Tupanaärü ixixüxü rü yema duüxügü ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüxüçex dëjixü. Rü yexguma yemaxü chadëüxgu, rü chaibaixächi. ⁷ Rü yexguma ga yema orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“¿Tacüçex cubaixächi? Dúcex, tá cumaa nüxü chixu na tacüchiga yüixü i ngëma nge, rü tacüchiga yüixü i ngëma ngoxo i 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü i naetüwa natoxü. ⁸ Rü ngëma ngoxo i nüxü cedulaü, rü yema nixü ga nuxcumaxüchi maxchiréxü natürü ñuxma rü marü yuxü rü ngëma áxmaxü i taxuguma iyacuáxüwa ngëxmaxü. Natürü paxa tá ngëma íxüxüxü, rü ñuxüchi ngëma nachica i guxügutáma nagu napoxcuixüwa tá üxü. Rü ngëma ngoxoma á tá nabaixächiäegü i ngëma duüxügü i ñoma i nañewa maxëxü i tama nawa ngoxegagüxü i ngëma Tupanaärü popera i noxitama naâne ixügüga Tupana nagu yawügüxü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü i ngëma

duūxügü rü aixcümá tá namaā nabaixächiäegü i ngēxguma nüxü nadaugügu i ngēma ngoxo ga nuxcumaxuchi maxchiréxü rü yuxü natürü wena táxarü ìnguxü. ⁹ Rü nää nixi i wüxi i ore naxcèx i ngēma duúxügü i nüxü natauxchaxü na nüxü nacuëgxü. Rü ngēma 7 i naëru i ngēma ngoxo, rü yima nixi ya 7 ya mèxpünechiga. Rü yima 7 ya mèxpüneetüwa nixi i natoxü i ngēma nge. Rü ngēxgumarüü ta i ngēma naerugü, rü 7 i nachiüñegüarü äëxgacügüchiga nixi. ¹⁰ Rü wüxiiméëxpüx i ngēma äëxgacügü rü marü togü nüxü narüyexeragü, rü nüxma rü marü tama äëxgacügü nixigü. Rü ngēma norü 6 i ngēma äëxgacügü, rü nüma rü nüxma rü äëxgacü nixi. Rü ngēma norü 7 i nixi i yixcüra ìnguxü. Natürü ngēxguma ínanguxü i ngēma norü 7 i nawa iyacuáxü i ngēma äëxgacügü, rü paxaächimare tá nixi i äëxgacü yüixü. ¹¹ Rü ngēma ngoxo ga nuxcumaxuchi maxchiréxü rü nüxma rü marü yuxü, rü ngēma nixi i norü 8 i ngēma äëxgacügü. Rü nüma rü ngēma 7 tanüxü nixi. Natürü i nüma rü ngēma nachica i guxlütamá nagu napoxcuxüwa naxü. ¹² Rü ngēma 10 i naxchatacuxre i nüxü cedulaü, rü 10 i nachiüñegüarü äëxgacügüchiga nixi. Natürü i nümagü rü tauta inanaxügue na duúxügumá inacuëgxü. Natürü yixcüra tå nanayauxgü i pora na wüxitátama i ora ngēma ngoxonaä wüxi i äëxgacügü yixigüxülcex. ¹³ Rü ngēma 10 i äëxgacügü rü wüxiu nagu narüxñüe na ngēma ngoxona naxägüñäxüçex i norü pora, na ngēma ngoxo namaā icuáxülcex. ¹⁴ Rü nüxuchi i ngēma äëxgacügü rü ngēma ngoxo rü tá nügü nadai namaā ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü. Natürü ya yima Tupana Nane rü tá nüxü narüyexera, erü nüma rü guxü i corigüarü Cori nixi, rü guxü i nachiüñegüarü äëxgacügüarü Äëxgacü nixi. Rü yíxema namüçügü ixigüxe, rü yíxemagü tixigü ya Tupana tükü dexe rü túmacex nacaxe. Rü tümagü rü aixcümá naga taxünue”, ñanagürü choxü. ¹⁵ Rü yema orearü ngeruü rü ñanagürü ta choxü:

“Ngēma taxü i déxá i nüxü cedulaü i naetüwa natoxü i ngēma nge i ngēäexüchicü, rü nagüxüraüxü i duúxügüchiga nixi, rü guxüma i duúxügü i to i nagawa idexagüxüchiga nixi, rü guxüma i nachiüñecüäxü i duúxügüchiga nixi. ¹⁶ Rü ngēma 10 i naxchatacuxre i nüxü cedulaü i nüxü ngéxmaxü i ngēma ngoxo, rü tá ngēma nge i ngēäexüchicüchi naxaie. Rü tá ngēma ngena nanopuxü i guxüma i tacü i ngixü ngéxmaxü, rü ngēmaäcü ngexchiruäcüma tá ngēxma irüxäü. Rü tá ngixü nangóxü, rü uxüwa tá ngixü niguü. ¹⁷ Yerü ga Tupana rü yema 10 ga äëxgacügüxü nagu narüxñüexéen na naxügüñäxüçex i ngēma nanaxwèxü i nüma ya Tupana. Rü ngēmacex i ngēma äëxgacügü, rü tá wüxiu nagu narüxñüe na ngēma ngoxoxü naporaxéegüxü na norü äëxgacü yüixüçex nüxmatáta Tupana yanguxéen i ngēma nüxü yaxuxü. ¹⁸ Rü ngēma nge i ngixü cudeüxü, rü yima nixi ya yima lâne ya taxüne ya guxüma i nachiüñegüarü äëxgacügumá icuáxüne”, ñanagürü.

18

Nagu nayarüchixe ga lâne ga Babirónia

¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga daxüguxü ga naännewa írüxü i taxü ga äëxgacü ixixü. Rü yema orearü ngeruüärü yauraciüxümaä nangóone ga ñoma ga naâne. ² Rü tagaaçü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima lâne ya Babirónia ya itaégacüxüne. Rü nüxma rü ngoxogüchiü nixi rü nagüxüraüxü i naâne i chixexüguchiü nixi. Rü nüxma rü ngēxma naxächiü i nagüxüraüxü i ngurucugü rü werigü i chixexü i duúxügü naxchi aiexü. ³ Yerü guxüma ga nachiüñecüäxü, rü guma lâneärü chixexü nüxna naxüe. Rü norü äëxgacügü, rü yéma poraäcü chixri namaxé. Rü guxüma ga ñoma ga nachiüñecüäxü ga taxetanüxü, rü nügü namuärrü díerüäxéegü namaä ga yema lâneärü yemaxügü ga tama Tupanapéxewa mexü”, ñanagürü. ⁴ Rü nüxuchi nüxü chaxinü ga to ga naga ga daxüguxü ga naännewa inaxüxü ga ñaxü:

“¡Düçex i guxämá i pema ya chorü duúxügü ixigüxe, rü ipêchoxü nawa ya yima lâne na tama ngēma lâneçüäxü pipecaduäxgüñäxüçex rü tama nagu peyixüçex i ngēma poxci i tá yima lânewa nguxü! ⁵ Erü ngēma lâneçüäxü pecadugü, rü nügütüwa narünucue, rü düxwa marü daxüguxü i naännewa nangu. Rü nüxma ya Tupana rü nüxna nacuëxächi i ngēma chixexü i naxügüxü, rü ngēmacex tá yima lânexü napoxcu. ⁶ Rü ngēma poraäcü chixexü na naxügüxü, rü ngēxgumarüü tá na nixi na chixexümaä nüxü penaxütanüxü i pemax. ¡Rü nüxma na ngēma lâneçüäx togümaä chixexü naxüguxü, rü taxreëxpüxcüna tá penachixexéen i pemax! ¡Rü ngēma chixexü ga yema lâneçüäx togüçex mexéegüxü, rü pema rü taxreëxpüxcüna tá ngēmaäcü naxcex penamexéen! ⁷ ¡Rü ngēma na nügü yacuëxügüxü rü mexéchixdiwa na namaxexü, rü ngēxgumarüü tá na nixi na ngüxü nüxü pingexéegüxü rü ngechaü nüxü pingexéegüxü! Erü nüxma i ngēma lâneçüäx rü nügüäewa ñanagürü: “Yíxema rü ñoma wüxi i äëxgacüriü mexéchixüwa tangëxmagü. Rü tagutáma wüxi i yutexüriü tangechaügü”, ñanagürü nügüäewa i ngēma lâneçüäx. ⁸ Rü ngēmacex tá nixi i wüxitátama i ngunexügu ínanguxü i ngēma lâneärü poxcuruü. Rü ngēma lâneçüäx

rü ngúanemaā tá nayue, rü poraācü tá nangechaūgū, rü poraācü taiya tá nüxü nangux, rü norü īāne rü üxümaā tá nigu. Erü naporaxüchi ya yima Tupana ya guxüârû Cori ixíci i ngēma īānexü poxcucü”, ñanagürü ga yema naga. ⁹ Rü ngēma nachiūânegüarü ãëxgacügū ga yema īānewa poraācü chixri maxëxü rü mexêchixüwa yexmagüxü, rü tá poraācü norü ngechaūmaā yima īānecëx naxauxe i ngēgxuma nüxü nadaugügi i ngēma üxüema i namaā yaxaxü. ¹⁰ Natürü ngēma ãëxgacügū rü ngēma poxcuxü na namuüexüchëxwa rü tá yaxüwa nüxü narüdaunü, rü ñanagürügū tá:

“Cungechaütümüü, Pa Itaégacüxüne ya īāne ya Babirónia ya Guxü i Nachiūânegüumaā Porachirének. Erü wüxitama i oragu cuxcëx ínangu i curü poxcu”, ñanagürügū tá. ¹¹ Rü guxüma i floma i naâneçüäx i taxetanüxü, rü tá poraācü norü ngechaūmaā naxcëx naxauxe ya yima īāne. Erü marü taxuéatáma naxcëx nüxü tataxe i norü ngēmaxügū i ngēma nangegüxü. ¹² Rü marü taxuéatáma naxcëx nüxü tataxe i norü uiru, rü norü dîerumü, rü norü nutagü i mexêchixü, rü napxügū i mexêchixü i dauxracharaxü rü idauxcharaü i ngēma nangegüxü. Rü ngēgxumarüü ta taxuéatáma naxcëx nüxü tataxe i nagüxüdraüxü i norü naixchipanügū i yixixü, rü norü ngēmaxügū i marfilnaxcëx rü mürapewa i mexêchixünaaxcëx rü cobrenaxcëx rü fierunaxcëx rü nutanaxcëx i ngēma nangegüxü. ¹³ Rü taxuéatáma naxcëx nüxü tataxe i norü canela rü togü i norü üexüwemüxügū i yixixü, rü pumaratéxe i guruü ixixü, rü togü i pumaragü i yixixü, rü binugü rü chixügū, rü arina i mexêchixü, rü trigu i ngēma nangegüxü. Rü ngēgxumarüü ta ngēma nanagagü i wocagü, rü carnerugü, rü cowarugü, rü autugü i cowaru itúchigüxü, rü duüxügū i puracuruügū. Rü ngēmaäcü woo duüxügū rü ngēma tükü nagagü na tümamaā nataxegüxü. ¹⁴ Rü ngēma taxetanüxü, rü ñanagürügū tá nüxü ya yima īāne:

“Cuwa rü marü nataxuma i ngēma orix i curü duüxügürü me ixixü. Rü marü nataxuma i guxüma i ngēma meruügū ga noxri cuxü yexmaxü, rü tagutáma wenaxârü cuxü nangëxuma”, ñanagürügū tá. ¹⁵ Rü ngēma taxetanüxü i guxüma i ngēma orixgümaā rü ngēma meruügümaā taxegüxü rü guma īānegü nügü muârü dîerüâxexüchigüxü, rü yaxüwa tátama nüxü narüdaunü ya yima īāne, erü nüxü namuüe i ngēma poxcu i yima īānexü üpetüxü. Rü tá poraācü norü ngechaūmaā naxauxe. ¹⁶ Rü ñanagürügū tá:

“Nangechaütümüü ya yima īāne ya itaégacüxüne. Erü noxri rü ñoma wüxi i nge i mexêchixü i naxchiru i dauxracharaxü rü dauxcharaxümaā ãschirucü i uirumaā rü nutagü ya mexêchicümaā ngëxâexürrü nixü. ¹⁷ Natürü ngüruâchi nagux i guxüma i ngēma īāneârü meruügū”, ñanagürügū tá. Rü guxüne ya wapurugürü ãëxgacügū, rü guxüma i norü duüxügū ya yima wapurupa puracüexü, rü guxüma i duüxügū ya yima wapurugu ixü, rü guxüma i taxetanüxügū i wapurugu yarüxüxü, rü yaxüwa tátama nayachaxgütanüâchi, rü ngēma tá nüxü narüdaunü. ¹⁸ Rü ngēgxuma nüxü nadaugügi i norü caxixü na yaxaxü ya yima īāne, rü tagaäcü tá ñanagürügū:

“Nataxuma ya nái ya īāne ya daa īāne ya itaxégacüxünerüü ixixüne”, ñanagürügū. ¹⁹ Rü norü ngechaūmaā nügüétügi tá waixümü nagünagügū, rü tá poraācü naxauxe, rü tagaäcü ñanagürügū tá:

“Nangechaütümüü ya yima īāne ya itaxégacüxüne. Rü noxri rü norü yemaxügümaā nügü nimuârü dîerüâxexügū ga guxüne ga wapurugürü yoragü. Natürü i ñyxma rü ngüruâchi wüxi i oragutama rü inayarüxo i guxüma i ngēma. ²⁰ Natürü ñyxma na napoxcuxü ya yima īāne, rü name nixü i petaäegü i pema i daxüguxü i naânewa ngëxmagüe, rü pema i Tupana pexü imugüe, rü pema i Tupanaäärü orexü ixugüe, rü guxâma i pema i Tupanaäärü duüxügü ixigüe. Erü ñyxma na napoxcuxü ya yima īāne, rü ngēmaäcü Tupana pexü naxütanü naxcëx ga yema chixexü ga pemaä naxüguxü ga guma īānecüäx”, ñanagürügū. ²¹ Rü ñyxüchi wüxi ga Tupanaäärü orearü ngeruü ga daxücüäx rü nanangenagü ga wüxi ga nuta ga taxüchicü ga ñoma tacüarü caruürlü i ixicü. Rü yema orearü ngeruü rü taxtü ga taxügü nanaña ga guma nuta ga taxüchicü, rü ñanagürü:

“Ngëgxumarüü tá quixü na icuyarıxoxü, Pa īāne ya Itaxégacüxüne ya Babiróniâx, rü tagutáma texé wena cuxü nadau. ²² Rü tagutáma wena curü itamügüwa texé nüxü taxinü i paxetaruügū i arpagü rü quenagü rü cornetagü. Rü ngëgxumarüü ta cuwa nataxütáma i puracütanüxügü i facüwa puracüexü, rü tagutáma texé nüxü taxinü na cuwa ínapuracüexü i chawüarü caruülgü. ²³ Rü marü tagutáma texé nüxü taxinü i ngïgüchigaüra petagürü cuixcuane. Rü ngēmaäcü tá cumaâ nangupetü woo ga noxri rü yema taxetanüxü ga cuwa taxegüxü rü guxüma ga togü ga taxetanüxüarü yexera nixigü. Rü ngēmacëx tá poraâcü cupoxcu nagagu ga yema chixexü ga namaâ cunawomüxexü ga guxüma ga togü ga nachiüâneçüäx ga duüxügü”, ñanagürü. ²⁴ Yerü guma īānecüäx ga duüxügü nixü ga nadëixü rü inabaxëegüxü ga nagü ga Tupanaäärü orearü uruügü rü yema duüxügü ga Tupanaäärü ixigüxü rü guxüma ga duüxügü ga ñoma ga naânegu Tupanaäärü oregagu nadëixü.

19

¹ Rü yemawena nüxü chaxinü ga muxümäga duüxügüga daxüguxü ga nañnewa tagaäcü ñagüxü:

“Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügül! Erü nüma nixi i tükü namaxëexëexü. Rü nüma ya törü Tupana nixi i guxüärü yexera namexëchixü rü naporaxüchixü. ² Rü nüma rü aixcümä meämä nanangugü i guxümäga duüxügüü maxü, rü aixcümä tá nanapoxcü i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëmacë marü nanapoxcü ya yima iäne itaxégacüxüne ya chixene ya norü chixexümaä nachixexëene i guxümäga ñoma i nañecüäx i duüxügü. Rü ñuxma i nüma ya Tupana rü norü duüxügüga guma iäneçüäx dëjxüxü naxütanü”, ñanagürügül. ³ Rü ñuxuchi wenaxärrü ñanagürügül:

“Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügül! Erü ngema norü caxixü na yaxaxü ya yima iäne, rü tagutáma ngëma nayarüxo”, ñanagürügül. ⁴ Rü yema 24 ga äexgacügü rü yema ägümücü ga daxüçüäx ga maxëxü rü yexma nanangucuchitanü, rü Tupana ya norü tochicaxüwa rütocüxü nicuèxüügül. Rü ñanagürügül:

“Rü ngëmaäcü yil. ⁵ Rü ngíxä nüxü ticuèxüügül ya törü Cori!” ñanagürügül. ⁵ Rü ñuxuchi yema tochicaxüxütawananaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Name nixi i törü Tupanaxü picuèxüügül i guxämäa i pemax Pa Buxügü rü Pa Yaxügüx i norü duüxügü na pixigüxü rü nüxü na pemülexü”, ñaxü.

Tupana Nane ga pecaduarü utanücx yucüarü ngígüarü petachiga

⁶ Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga tacü ga ñoma muxüchixü ga duüxügü idexagüxürrü ixiixü ga ñoma taxü i dexä i chuxchuxürrü ixiixü ga ñoma poraäcü yaduruanexürrü ixiixü ga ñaxü:

“Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügül! Erü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü yexera poracü, rü marü ningucuchi na guxümäa inacuáxü. ⁷ Rü ngíxä tataäegü rü guxü i törü taäämaä nüxü ticuèxüügül! Erü marü nawa nangu na iyangixü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanücx yucü. Rü ngëma norü duüxügü i ñoma namëxüü ixiigüxü rü marü nügü imexëegü. ⁸ Rü yima Tupana Nane rü ngëma nüxü yaxögüxüü namu na mexëchixü rü cómüxü rü iyaucüxü i naxchirumaä na yaxächiruxü. Rü ngëma naxchiru i mexëchixü rü ngëma nixi i ngëma duüxügüü maxü i mexëchiga”, ñanagürügül. ⁹ Rü ñuxuchi ga Tupanaärrü orearü ngeruü, rü ñanagürü choxü:

“Chanaxwëxe i cunaxümatü i ñaa ore i cumaä tá nüxü chixuxü: Tataäegü ya yíxema tükna naxuxe i norü ngígüarü petawa ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanücx yucü”, ñanagürü. Rü ñuxuchi ñanagürü ta:

“Ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü, rü Tupanaärrü orexüchitama nixi”, ñanagürü. ¹⁰ Rü choma rü yema orearü ngerüpëxegu chacaxäpüxü na nüxü chichexüülxücx. Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“Täxü i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärrü duüxü chixi, ngëgxumarüü i cuma rü cueneëgü i Ngechuchuarü ore i aixcümä ixiixü ixögüechaxürrü ta chixi. Rü name nixi i Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü. Erü ngëma ore i Ngechuchuchiga ixiixü, rü yematama ore nixi ga Tupanaärrü orearü uruügü nüxü ixugüexü ga yexguma Tupanaäe i Üünexü nawa ideaxgu.

Guma Tupana Nane ga cowaru ga cómíxületüga tonagücüchiga

¹¹ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga daxüguxü ga naâne na yawâxanaxü. Rü yéma nangox ga wüxi ga cowaru ga cómíxü. Rü guma naetüwa rütocü rü Ixaixcümäcü rü Aixcümä Yanguxëecü nixi i naega. Rü nüma rü aixcümä guxümäga duüxügüü maxüxü nacuëx, rü aixcümä tá guxümäga i ngëma chixexü ügüxümaä nügü nadai rü tá nanapoxcü. ¹² Rü naxëtëgü, rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. Rü naëruwa rü namu ga norü ngëxcuerügü. Rü nacatüga naxümüta ga wüxi ga naega ga nüxïcatama nüxü nacuáxü. ¹³ Rü wüxi ga naxchiru ga ducharaxügü nicux. Rü naega rü Tupanaärrü Ore nixi. ¹⁴ Rü nawe narüxü ga guxümäga norü churarakü ga daxüçüäx. Rü nümagü rü naxchiru ga imexëchixü rü cómíxümaä nixächiru. Rü cowarugü ga icómíxületüga naxi. ¹⁵ Rü naâxwa nayexma ga wüxi ga tara ga têxchixü na yemamaä napíexëeäxücx i guxümäga i ngëma duüxügü i tama nüxü yaxögüxü. Rü tá nüma nanaxwëxexüäcümä ngëma duüxügümaä inacuëx. Rü nüma rü tá poraäcü ngëma duüxügü i tama yaxögüxüü napoxcü namaä i ngëma poxcü ya Tupana ya Guxüxü Rüporamaäcü norü numaä mexëexü. Rü ñoma ubagü i norü maixruüwa imëjxtüüxürrü tá nixi na napoxcüeäxü. ¹⁶ Rü naxchirugu rü naperemagu naxümüta ga wüxi ga naega ga ñaxü:

“Guxümä i nachiänegüarü äexgacügüarü Äexgacü, rü guxümäga corigüarü Cori ixiixü”, ñaxü. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärrü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga üëxcüga chixü. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxü ga guxümäga ngurucugü ga yexma ixexexütanüxü:

“¡Nuā pexī rū pengutaquéxegü naxcèx i ñōa i taxü i Tupana pexcèx mexēñü na penangóxüçèx i nachiüñanegüarü äëxgacügümachi, rü churaragüarü äëxgacügümachi, rü yatügi i poraxüchixümachi, rü cowarugümachi, rü ngēma cowaruétügi ixü i duúxügümachi, rü ngēma duúxügü i coriägxüçü machi rü ngēma ngearü coriägxüçü machi rü ngēma buxügümachi rü ngēma yaxülgümachii” ñanagüirü. ¹⁹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema nüxíraüxü ga ngoxo rü guxüma ga nachiüñanegüarü äëxgacügü ga norü churaragümañ yéma ngutaquéxegüxü na nügü nadéixüçèx namaña ya yima cowaruétügi ixüçü rü norü churaragü. ²⁰ Rü yema nüxíraüxü ga ngoxo rü niyaxu. Rü wüixigu namaña niyaxu ga yema to ga ngoxo ga orearü uruñeta ixixü ga yema nüxíraüxü ga ngoxopéxewa naxüxü ga cuëxrügü ga duúxügü tama nüxü cuáxü na naxügüäxü. Rü yema cuëxrügümañ nixi ga nawomüxéêäxü ga yema duúxügü ga nüxü icuëxüügüxü ga naxchicünèx ga yema nüxíraüxü ga ngoxo rü nügü ixägüxü na yema ngoxoégamaña na yaxüégagüirü. Rü yema nüxíraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruñeta ixixü, rü wüixigu maxéxüma nawa nawoña ya yima naxtaa ya üxümaña iyaurachiüne ya azufremaña ixaxüne. ²¹ Rü yema tara ga téxechixü ga guma cowaruétüwa rütocüèxwa yexmaxümaña nanadai ga yema ngoxogüarü ngüxéêruügü ga äëxgacügü rü norü churaragü. Rü guxüma ga ngurucugü, rü yemamachimaña nangäxcharaügü.

20

Chataná rü 1,000 ga taunecü ninëjx

¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüguxü ga nañnewa írúxixü. Rü naxmëxwa nayexma ga yema äxmaxü i taxuguma iyacuáxüarü chawi rü ñuxüchi wüxi ga cadena. ² Rü yema Tupanaärü orearü ngeruü rü yema coyaxü niyaxu. Rü yematafoma coya nixi ga yema nuxcümañixü ga åxtape ga ngoxo ga Chataná ixixü. Rü yema orearü ngeruü rü 1,000 ga taunecügüçex nayanëjx. ³ Rü yema orearü ngeruü rü yema äxmaxü i taxuguma iyacuáxüga nayatèxcuchi. Rü ñuxüchi yexma meäma nanawäxtaü na nüma ga Chataná rü marü taguma wenaxärü duúxügüxü nawomüxéêäxüçex ñuxmatáta 1,000 ya taunecü ngéxma yangeä. Rü ngëgxuma marü yanguxéêägu ya yima 1,000 ya taunecü, rü tá Paxaxächi nayangëx. ⁴ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga ñuxre ga tochicaxügü. Rü yema tochicaxüwa tarütogü ga guxema Tupanaxütawa nayauxgüe ga pora na duúxügüixü ticagüüçex. Rü yexgumarüü na nüxü chadau ga naäegü ga yema duúxügü ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüüçex nadañaägüxü. Rü yema nixi ga duúxügü ga meäma nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore rü tama yema ngoxoñü icuëxüügüxü rü bai ga yema ngoxochicünèxäxü icuëxüügüxü, rü tama nügü ixägüxü na nacatüwa rü éxna naxmëxwa yema ngoxoégamaña yaxägaxü. Rü nüxü chadau ga wena na namaxëxü, rü 1,000 ga taunecü Cristumaña wüxiäü äëxgacü nixi. ⁵ Rü yemagü nixi ga nüxírama írudagüxü. Natürü ga yema togü ga yuexü rü tåtäntama namaxë ñuxmatáta yima 1,000 ya taunecüguwenua. ⁶ Rü tataäegü ya yíxema tükira írudagüxe erü Tupanaärü duúxügü tixigü. Rü ngëma Tupanaärü poxcu rü marü tåtäntama tümacèx nixi. Rü tá Tupanaärü rü Cristuarü ngüxéêruügü tixigü. Rü 1,000 ya taunecü tá Cristumaña äëxgacügü tixigü.

ngoxo i Chataná rü marü nagu nayarüchixe

⁷ Rü ngëgxuma marü nangupetüga ya yima 1,000 ya taunecü, rü Chataná rü tá ningëx i ngëma ínapoxcuxüwa. ⁸ Rü nüma i Chataná rü tá ñaxüxü na yawomüxéêäxüçex i guxüma i ñoma i nañneçüäx i duúxügü rü Goga rü Magoga na ngëmagüxü nangutaquéxexéêäxüçex na Tupanaärü duúxügümaña nügü nadéixüçex. Rü ngëma Chatanáärü churaragü, rü ñoma taxü i taxüñü nañxecüchicutéixerü tá namuxüchi. ⁹ Rü ngëmaäcü i Chatanáärü churaragü rü tá ñoma i nañneäärü tagu ninguchü. Rü tá Tupanaärü duúxügüxü rü yima ñane ya Tupana nüxü ngechaxüne ya Yerucharéixü ínachoeguächi. Natürü Tupana rü daxüwa tá nanayixéê ya üxü, rü yimamaña tá nixa i guxüma i ngëma namaña rüxuwanügüxü. ¹⁰ Rü ngëma ngoxo i ngëma duúxügüxü womüxéêxü, rü nawa tá natáe ya yima naxtaa ya üxümaña iyaurachiüne ya azufremaña ixaxüne. Rü yima nixi ya naxtaa ga marü nawa nawoña ga yema nüxíraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruñeta ixixü. Rü yima naxtaawa tá nixi i guxügutáma ngunecü rü chütacü ngüxü yangegüxü.

Ngëma taxü i tochicaxü i cómíxülwa rütocüpexewa nangugü i duúxügü

¹¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga taxü ga tochicaxü ga cómíxü, rü nüxü chadau ga guma nawa rütocü. Rü gumachaxwa nibuxmü ga ñoma ga naâne rü guxüma ga daxüwa nüxü idauxü, rü inayarütaxue. ¹² Rü nüxü chadau ga yema yuexü ga yaexü rü buexü ga Tupanapéxegu chigüxü. Rü ningena ga poperagü. Rü yexgumarüü ta ningena ga yema Tupanaärü popera i nagu yawügüxü i ngëma duúxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yema yuexü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxicigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na yema poperawa inaxümatüxürüüäcüma Tupana namaña nüxü

nixu na ngextá tá naxixü. ¹³ Rü yema yuexü ga taxtú ga taxüwa yexmagüxü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yema yuexü ga tauquewa yexmagüxü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yemaäcü ínarüdagü ga guxüma ga duüxügü ga yuexü. Rü guxüma ga yema yuexü rü Tupana nüxna nicachigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxicigü rü namaä nüxü nixu na ngextá tá naxixü. ¹⁴ Rü yemawena rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiünawa nawoü ga yu guxüma ga norü poramaä. Rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiünue, rü ngëma nixi i poxcu i taguma iyacuáxü i tümacëx ixixü ya yíxema tama Tupanaärü duüxügü ixixü. ¹⁵ Rü guma naxtaa ga üxümaä iyaurachiünawa tavöü ga guxemä ingeégaxe nawa i ngëma Tupanaärü popera i nagu tiwügüxü ya yíxema tükü nangëxmaxé i maxü i taguma gúxü.

21

Ngexwacaxüxü i ñoma i naäne rü guxüma i daxüwa ngëxmaxü

¹ Rü yemawena nüxü chadau na nayexwacaxüxü ga ñoma ga naäne rü guxüma ga tacü ga daxüwa yexmagüxü. Yerü yema nüxira yexmagüxü rü marü nangupetü, rü yema taxü ga taxtú rü marü nataxuma. ² Rü nüxü chadau ga guma iäne ga mexüne ga Yeruchareü ga yexwacaxüne ga daxüguxü ga naänewa Tupanaxütawa irüxicüne ga guxüwama mexëchine ñoma Wüxi i pacü i ngëxguma iyangüxü rü ngitecë ngigü mexëxcürüü ixixüne. ³ Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema tochicaxüwa inaxüxü ga tagaäcü ñaxü:

“Tupana rü duüxügütanüwa nangexma i ñuxmax. Rü natanüwa tá namaxëcha. Rü nümagü rü norü duüxügü tá nixigü. Rü nüma ya Tupana rü natanüwa tá nangëxmaächa, na guxüguma norü Tupana yüixüçex. ⁴ Rü nüma tá ñanapi i naxgüüretü i guxüma i ngëma duüxügü. Rü marü tautama texé tayu, rü texé tümaärü ngechaümaä taxaxu, rü texé ngüxü tingegü. Erü guxüma i ngëma ngüxü rü marü inayarüxo”, ñanagürü. ⁵ Rü guma yema tochicaxüwa rütocü rü ñanagürü:

“Düçex, choma rü chanangewacaxüxëe i guxüma i tacü i ngëxmaxü”, ñanagürü. Rü ñuxuchi ñanagürü ta:

“¡Naxümatü i ñaa ore! Erü ñaa ore rü aixcüma nixi, rü ñaa nixi i ore i mexü na yaxoxü”, ñanagürü. ⁶ Rü yemawena rü ñanagürü choxü:

“Ñuxma rü marü ningü i guxüma. Rü chowa nixi ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaächaxü. Rü yíxema itawaxe, rü choma rü tá nangetanüäcüma tükü chaxaxëemara nawa i ngëma dexü i maxëerü. ⁷ Rü yíxema nüxü rüporamaägüxe i chixexü, rü tá tanayauxgü i guxüma i ngëma mexügü i nüxü chixuxü. Rü choma rü tá tümaärü Tupana chixi, rü tüma i chauxacügü. ⁸ Natüri ngëma muüexü i nüxü rüoxexü na chowé naxixü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiünue ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma tama yaxögüxü, rü ngëma chixexü ügüxü, rü ngëma maëtagüxü, rü ngëma naï i ngëmaä ipexü, rü ngëma iyuüxü rü ngöwxwëxegüxü, rü ngëma tupananetachicünexäxü icüexügüxü, rü ngëma idoratëexügüxü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiünue ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëma nixi i poxcu i taguma iyacuáxü i nüxü ñangüxëexü i ngëma tama yaxögüäcüma yuexü”, ñanagürü.

Yexwacaxüne ga Yeruchareüchiga

⁹ Rü yema 7 ga orearü ngerüüga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü ga yema 7 ga poxcurüümaä ixääcuxü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngerüü rü chauxcëx nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuä naxü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yaxögüxü i ñoma namëxrüü tá ixigüxü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü”, ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma yemaäcü Tupanaäe i Üünexü choxü ngoxetüxëegü, rü yema orearü ngerüü rü wüxi ga mëxpüne ga taxünewa choxü naga. Rü choxü nüxü nadauxëe ga guma iäne ya üünene ga Yeruchareü ga daxüguxü ga naänewa Tupanaxütawa irüxicüne. ¹¹ Rü guma iäne rü Tupanaärü yauracüüxümaä nangóone. Rü yema norü yauracüüxü ga guma iäne rü ñoma wüxi ya nuta ya mexëchicürüü nixi. Rü ñoma nuta ya yasperüü nixi na yachipetüxü. ¹² Rü guma iäne rü guxüwama ñapoxegu. Rü nataxuchi rü namáchanexuchi ga yema norü poxeguxü. Rü yema norü poxeguxü rü nüxü nayexma ga 12 ga norü iäx. Rü wüxicigü ga yema iäxwa nayexma ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngerüü. Rü wüxicigü ga yema iäxwa nangoxéga ga wüxicigü ga yema 12 ga Acobu nane ga Yudiugü nawa no ixi. ¹³ Rü tomaëxpüx ga norü iäx rü napëxewaama nayexma, rü yema to ga tomaëxpüx rü norü toxwecüwawa nayexma, rü yema to ga tomaëxpüx rü norü tüküneçüwawa nayexma, rü yema to ga tomaëxpüx rü naweama nayexma. ¹⁴ Rü guma iäneärü poxeguxü, rü 12 ga nuta ga taxüchicüetüwa inaxügü. Rü wüxicigü ga guma nutagiüwa nangoxéga ga wüxicigü ga norü ngüexügü ga guma Tupana Nane ga pecaduarü utanüçex yucü. ¹⁵ Rü yema orearü ngerüü ga chomaä idexaxü, rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü ngugüxü ga uirumenëxänaxcëx na yemamaä nangugüäxüçex ga guma iäne, rü norü iäxgü, rü norü poxeguxügü. ¹⁶ Rü guma iäne rü

nawüxicumare ga guxüciwawa. Rü norü mèx rü nawüxicumare namaā ga norü tatachinü. Rü yema orearü ngeruū rü yema uirumenèxamā nanangugü ga guma īane. Rü 2,200 kilómetru nixī ga norü mèx. Rü yexgumarüū ta 2,200 kilómetru nixī ga norü tatachinü. Rü 2,200 kilómetru ta nixī ga norü máchane. ¹⁷ Rü yemawena rü inanangu ga yema norü poxeguxü ga guma īane. Rü 65 metru nixī ga norü máchane. Rü yemaācū duǔxügürü ngugüxümaā nanangugü. ¹⁸ Rü yema norü poxeguxü ga guma īane, rü nuta ga mexēchicü ga yaspenacex nixī. Rü nümatama ga guma īane rü uirunaxcèx nixī. Rü ñoma woruarüū niyauracüū. ¹⁹ Rü guma nutagü ga itacü ga norü poxeguxüpara iixigücü, rü nagúxüralücü ga nuta ga imexēchicümaā nangèxäe. Rü guma nüxíraücü ga napara rü nuta ga yaspemaa nangèxäe. Rü guma norü taxre ga napara rü nuta ga safirumaā nangèxäe. Rü guma norü tomaëxpüx ga napara rü nuta ga ágatamaā nangèxäe. Rü guma norü ágümücü ga napara rü nuta ga esmerádamaā nangèxäe. ²⁰ Rü guma norü wüxicemexpüx ga napara rü nuta ga onichemaa nangèxäe. Rü guma norü 6 ga napara rü nuta ga cornalínamaā nangèxäe. Rü guma norü 7 ga napara rü nuta ga crisolitumaā nangèxäe. Rü guma norü 8 ga napara rü nuta ga berilumaā nangèxäe. Rü guma norü 9 ga napara rü nuta ga topásiumaā nangèxäe. Rü guma norü 10 ga napara rü nuta ga crisopránsamaā nangèxäe. Rü guma norü 11 ga napara rü nuta ga yachítumaā nangèxäe. Rü guma norü 12 ga napara rü nuta ga amatistamaā nangèxäe. ²¹ Rü yema 12 ga norü iāx ga guma īaneärü poxeguxü rü perlanaxcèx nixī. Rü wüxicigü ga yema iāx rü wüxicitama ga perla nixī. Rü yema norü ítamü ga guma īaneärü ngäxüwa dapetüxü, rü uiruxicanacxèx nixī. Rü ñoma woruarüū niyauracüū. ²² Rü guma īnewa rü taxúnema ga ngutauquéxepataxü ga ngexta Tupanaxü nawa yacuëxüügxünxü chadau, yerü nümatama ga Tupana ya poracü rü Nane ga pecaduarü utanucex yucü rü yéma nayexma na duǔxügü nüxü icuexüügxüxüce. ²³ Rü yima īane rü taxucexma üexü rü tauemacü nüxü nabaxi, erü Tupanaärü ngónonexütama nixī i nangónonexéexü. Rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanucex yucü nixī ya norü omü ixíci. ²⁴ Rü ngéma Tupanaärü ngónonexü i yima īanexü ngónonexéexü tá nixī i nangónonexéexü naxcex i guxüma i ñoma i naâneçüäx i duǔxügü. Rü ngéma ta nangugü i guxüma i nachiüñegürü aëxgacügü i yaxögüxü rü tá Tupanana nayana i norü mexügü. ²⁵ Rü norü iāxgü rü tagutáma naruwäxtagü erü ngéma rü guxüguma nangunexecha rü taguma nachüta. ²⁶ Rü ngéma téma nanana i guxüma i ñoma i naâneçüäx i duǔxügü. ²⁷ Natürü tagutáma ngéexma naxüci i tacü i Tupanapréxema chixexü, rü bai ya texé ya chixexü úxe rü éxna idoratexáxe. Rü yíxema Tupana Nane ga pecaduarü utanucex yucüarü poperawa ngoxégagüxexicatátama tixigü ya ngéexma chocuxé.

22

¹ Rü ñuxüchi ga yema orearü ngeruū rü choxü nüxü nadauxéē ga wüxi ga natü ga metacuchiüxü rü ichipetüchiüxü ga dexá ga maxéerü. Rü yema tochicaxü ga nawa natogüxü ga Tupana rü Nane ga pecaduarü utanucex yucü, rü nawa nixī ga ne nadaxü ga yema natü. ² Rü guma īaneärü ngäxüwa dapetüxü ga ítamüarü ngäxügü nida ga yema natü. Rü norü guxüctüwa narüxügü ga naïgü ga maxéerü. Rü yema naïgü rü wüxicatama naxo ga wüxicigü ga tauemacüga rü yemaācü 12 éxpüxcüna naxo ga wüxi ga taunecüga. Rü naätügü ga yema naïgü, rü guxü i nachiüñecüäx i duǔxügü i yaxögüxüärrü taâexéerü nixī. ³ Rü ngéma rü nataxütama i tacü i Tupana chixexü namaā naxuxuchixü. Rü yima īnewa tá nangéexma i norü tochicaxü ya Tupana rü Nane ga pecaduarü utanucex yucü. Rü norü duǔxügü rü tá nüxü nicuexüügü. ⁴ Rü ngéma norü duǔxügü rü tá nachiwexüchixü nadaugü, rü tá naegamaā nixägacatü. ⁵ Rü ngéma rü tagutáma nachüta. Rü ngéma norü duǔxügü, rü taxucexüntama nanaxwéxe i daporina rü éxna üexü na nangónonexüce. Erü nümatama ya törü Cori ya Tupana rü tá nüxü nabaxi. Rü nümagü i ngéma duǔxügü rü guxügutáma wüxicu Tupanamaä ãexgacügü nixigüeche.

Marü ningaica na wena nüma naxüxü ya Ngechuchuya Cristu

⁶ Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruū rü ñanagürü choxü:

“Ñaā ore rü aixcüma ixixü nixī, rü ñaā nixī i ore i mexü na yaxögü. Rü nüma ya törü Cori ya Tupana ga nuxcüma norü orearü uruügümä nüxü ixucü ga tacü tá na ngupetüxü, rü nümatama nixī i ñuxma inamüxü i norü orearü ngeruū i daxüçüäx na norü duǔxügüxü nüxü nadauxéēxüce na tacü tá paxa nangupetüxü”, ñanagürü. ⁷ Rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu rü ñanagürü:

“Paxá tá íchangü. Rü tataäde ya yíxema naga ñüxü i ngéma Tupanaärü ore i ñaā poperagu ümatüxü”, ñanagürü. ⁸ Rü chomatama i Cuáü rü nüxü chaxinü rü nüxü chadau i guxüma i ngéma nüxü chixuxü. Rü yemaxü chaxinüguwena rü nüxü chadéügxuwena, rü yema orearü ngeruū ga yemaxü choxü dauxéexüpëxegu chacaxápüxü na nüxü chicuëxüüxüce.

⁹ Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Táxū i ngēma cuxúxū! Erü choma rü ta Tupanaärü duúxú chixí, ngēgxumarüü i cuma rü cueneégü i Tupanaärü orexü ixugüxü rü ngēma duúxügü i naga ñinüéxü i ngēma ore i ñaã poperagu ümatüxü. Rü name nixí i Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü.¹⁰ Rü ñanagürü ta choxü:

“Tama name na icuyacúxü i ngēma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, erü marü ningaça na yanguxü i ngēma ore.¹¹ Natürü ngēma chixexü ügüxü, rü chixexü tá naxügüecha. Rü ngēma Tupanapéxewa chixri maxëxü, rü chixri tá namaxëécha. Natürü yíxema mexü ügüxe, rü name nixí na mexü taxügüchaxü. Rü yíxema Tupanapéxewa ixüünexé, rü name nixí na Tupanapéxewa tixüüneéchaxü”, ñanagürü.¹² Rü ñanagürü ga Ngechuchu:

“Dúcèx, paxa tá íchangü namaä i ngēma ámare i wüxicigua tá chaxâxü ngēgxumarüü na ñuxâcü tanaxúxü i túmax.¹³ Choma nixí i norü ugü i guxüma, rü chowa nixí i yacuáxü erü nataxuma i tacü i choweama üxü.¹⁴ Rü tatâaëgü ya guxâma ya yíxema yima pecaduarü utanüçex yucügüwa túgü iyauxgüchiruxe na Tupanapéxewa timexüçex na yima iâneärü iâxwa tichocuxüçex rü nüxü tangóxnetagüxüçex i ngēma norü o i ngēma naï i maxëéruü.¹⁵ Natürü tâutáma yima iânewa nichocu i ngēma tama yaxögxü, rü ngēma iyuüxü rü ngôxwèxegüxü, rü ngēma naï i ngemaä ipegüxü, rü ngēma máëtagüxü, rü ngēma tupananetachicünèxâxü icuèxüügüxü. Rü ngēgxumarüü ta i ngēma idoratèèxgüxü i norü me ixixü na togüxü nawomüxéegüxü, rü tâutáma nawa nichocu ya yima iâne.¹⁶ Rü choma i Ngechuchu, rü guxâma i pema i yaxögxütanüwa chanamu i chorü orearü ngeruü na pemañ nüxü yaxuxüçex i guxüma i ngēma chorü ore. Rü choma nixí i Dabítaa chíxü. Rü choma nixí ya yima woramacuri ya pêxamama poraâcü nangoónexéécürüü chíxü”, ñanagürü.¹⁷ Rü Tupanaäe i Üünexü rü guxüma i yaxögxü, rü Ngechuchuxü ñanagürögü:

“¡Nuã naxü!” ñanagürögü. Rü yíxema nüxü ñinüé i ñaã ore, rü:

“¡Nuã naxü!” ñatagügü. Rü yíxema itawáxe rü túxü nachixégaxe, rü name nixí i nuã taxü rü túxü nangetanüäcüma nawa taxaxe i ngēma dexá i maxëéruü.¹⁸ Rü guxâma ya yíxema irüxiñüexé i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rü túmamañ nüxü chixu rü ngēgxuma chi texé iyatóxéegü i ngēma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rü Tupana rü tá túmacex nanayexeraxéé i ngēma poxcuruügü i ñaã poperawa nachiga naxümatüxü.¹⁹ Rü ngēgxuma chi texé nüxü üpetügu i wüxitama i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rü Tupana rü tâutáma túxü nüxü nangoónexatexé i ngēma norü o i ngēma naï i maxëéruü i ñaã poperawa nachiga naxümatüxü. Rü ngēgxumarüü tá ta tâutáma túxü nimucuchi nawa ya yima iâne ya üünene i ñaã poperawa nachiga naxümatüne.²⁰ Rü yima nüxü ixucü i ñaã ore, rü ñanagürü:

“Ngémâacü, paxa tá íchangü”, ñanagürü. Rü ngêmaäcü yíi. Rü choma i Cuáü rü ñacharögü:

“¡Nuã naxü Pa Cori ya Ngechuchu!” ñacharögü.²¹ Rü chanaxwèxe i tórrü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraâcü pexü narüngüxéé i guxâma i pemax. Rü ngêmaäcü yíi.